

Bu çalışma bir Kuran çevirisi değil Allah'ın edebi sanatlarla bezeyerek şiirsel bir üslupta indirdiği Kuran'ı, yine Kuran'ın öğrettiği kavramlarla anlayıp aktaran bir dirayet tefsirdir.

### 1- FATİHA SURESİNİN KISA TEFSİRİ

Fatiha Suresi, Kuran'ın açılışıdır (Fatiha), Kuran'ın özüdür (Ümmül-Kuran), Dünyada en çok tekrarlanan yedi ayettir (Seb'ul-Mesani), Allah'a bir övgüdür (Hamd) ve en makbul duadır.

#### FATİHA SURESİNİN ANLAMI

#### سورة الفاتحة

##### **Ayet: 1-7 ( Şöyle dua edin: )**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,

Hamdolsun tüm varlıkların Rabb'i, en bağışlayıcı, en merhametli ve ilahi adalet gününün sahibi olan Allah'a.

Ey Rabb'imiz, biz yalnız Sana ibadet ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz: Lütfunla bizi dosdoğru yola / İslam'a, nimet verdiğin ve sevdiğin dosdoğru insanlar olmaya yönelt."

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿1﴾  
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿2﴾  
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿3﴾  
مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿4﴾  
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿5﴾  
اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿6﴾  
صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ  
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿7﴾

**Açıklama:** Bu surede Arapçadan Türkçeye basit kelime çevirisi, "öfkene uğrayan ve doğru yoldan sapan kimselerin (yoluna) değil" olan "ğayril mağDuubi 'aleyhim veladDaalliin" ifadesi bir dua olduğundan mefhumu muhalifiyle düşünülerek "sevdiğin dosdoğru insanlar olmaya" şeklinde tefsir edilmiştir.

## 2- BAKARA SURESİNİN KISA TEFSİRİ

Bakara Suresi, tüm insanları, özellikle İsrailoğullarını İslam'a (yani Allah'ın evrensel barış düzenine) davet eder; ilk insan olan Adem'in (a.s.) yaratılışını anlatır ve Allah'ın 'bir inek (bakara) kesin' emri karşısında o günkü Yahudilerin nasıl davrandıklarını betimler.

### BAKARA SURESİNİN ANLAMI

### سورة البقرة

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### Ayet: 1-5

ELİF-LAM-MİM ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, -içinde hiçbir şüphe olmayan- bu ilahi kitap / Kuran, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için bir doğruluk rehberidir. Onlar İslam'a gönülden inanırlar ve namazı düzenli kılmakla beraber kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) harcama / yardım yaparlar. Ey elçi, onlar sana indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a ve senden önce indirilen tüm ilahi kitapların asıllarına inanırlar ve ahireti / ahiretteki hesabı kesin olarak bilirler. İşte onlar Rabb'lerinden gelen bu doğruluk rehberine / Kuran'a uyan ve kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecek olan kimselerdir.

#### Ayet: 6-7

Diğer tarafta ise İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler vardır. Ey elçi, (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri) uyarsan da uyarmasan da, onlar için fark etmez. Onlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa ısrarla inanmazlar. Doğrusu Allah onların (günahta ısrar eden) kalplerini ve (gerçekleri işitmek istemeyen) kulaklarını mühürlemiştir. Onların (gerçekleri görmek istemeyen) gözlerinde de bir perde vardır. Sonuçta onlar ahirette büyük cezalara uğrayacaktır.

#### Ayet: 8-16

Ayrıca 'Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inandık.' diyen ama (gönülden) inanmayan münafıklar / ikiyüzlüler vardır. Onlar Allah'ı ve İslam'a inananları aldattıklarını

أَلَمْ يَهْدِ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ  
بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا  
رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ  
يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ  
مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾  
أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ  
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا  
سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ  
تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللَّهُ  
عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى  
أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةً وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ  
﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا  
بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ  
بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ اللَّهَ  
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا  
أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي

(sanıyorlar.) Aslında onlar sadece kendilerini aldatıyorlar; ama bunun farkında değiller. Herkes şunu iyi bilsin ki, onların kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) vardır. Ama herkes şunu da iyi bilsin ki, onlar (tövbe etmeyip kendilerini düzeltmezlerse) Allah onların bu hastalığını daha da artıracaktır. Sonuçta onlar yalanları yüzünden ahirette şiddetli cezalara uğrayacaktır. O münafıklara / ikiyüzlülere: "Yeryüzünde bozgunculuk etmeyin." denilince, onlar: "(Siz kimsiniz de bizi düzeltmeye kalkışıyorsunuz? Siz bizi düzeltemezsiniz.) Ama biz (sizi) düzeltiriz." dediler. Doğrusu onlar bozguncuların ta kendileridir; ama bunun farkında değiller. Onlara: "Diğer insanların inandığı gibi İslam'a (yani Allah'ın evrensel barış düzenine) inanın." denilince de onlar: "Ne? Şu akılsızlar gibi mi inanacağız?" dediler. İşte onlar akılsızların ta kendileridir; ama bunu anlamak istemezler. İkiyüzlüler / münafıklar İslam'a inananlarla karşılaştıklarında (yalandan): "İslam'a inandık." dediler; ama (sonra) şeytanlarıyla (inkarcıların büyükleriyle) baş başa kalınca: "Doğrusu biz sizinleyiz. Sadece onları alaya alıyoruz." dediler. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah da İslam'a inananları alaya alan münafıkları / ikiyüzlüleri alaya alır ve onları ısrarlı azgınlıklarının içinde bocalamaya bırakır. İşte onlar doğruluğu verip sapkınlığı satın alan kimselerdir. Ama bu alışverişleri ahirette onlara hiçbir yarar sağlamayacaktır. Çünkü onlar dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmemiştir.

#### **Ayet: 17-20**

İkiyüzlüler / münafıklar fitne ateşi yakmaya çalışan bir (fitneciye) benzetilebilir. Doğrusu İslam'ın ışığı çevresini aydınlattığında, Allah münafıkların / ikiyüzlülerin ışığını giderip onları karanlıklarda bırakmaktadır. İkiyüzlüler / münafıklar, gerçeklere karşı sağır, dilsiz ve kör davrandıklarından hatadan dönmezler / tövbe etmeyip İslam'a inanmazlar. Diğer yandan onlar gök gürültüsü, şimşekler ve kara bulutlarla dolu fırtınalı bir gecenin ortasında gökten yağan sağanak yağmurun altında

قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا  
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ  
﴿10﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي  
الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ  
﴿11﴾ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ  
لَا يَشْعُرُونَ ﴿12﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ  
أَمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنْوْمِنُ  
كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ  
السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿13﴾  
وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا  
وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا  
مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ ﴿14﴾  
اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدَّهُمْ فِي  
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿15﴾ أُولَئِكَ  
الَّذِينَ اشْتَرَوْا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا  
رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ  
﴿16﴾ مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ  
نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ  
اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا  
يُبْصِرُونَ ﴿17﴾ صُمٌّ بُكْمٌ عُمَىٰ فَهُمْ  
لَا يَرْجِعُونَ ﴿18﴾ أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ  
السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ  
يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ  
الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ

yürüyen, yıldırımlardan ölüm korkusu duyup (düşen yıldırımların seslerini işitemek için) parmaklarını kulaklarına tıkayan, gözlerini kör eder gibi parlak çakan şimşeklerin (kısa süren) aydınlığında ancak birkaç adım atan, sonra da içinde kaldığı zifiri karanlıkta donakalan bir (korkağa) benzetilebilir. Şüphesiz ki Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri çepeçevre kuşatmıştır. Herkes şunu iyi bilsin ki, şayet Allah dileseydi (İslam'ı inkar ettikleri ilk anda) onların gözlerini gerçekten kör, kulaklarını da gerçekten sağır edebilirdi. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

#### **Ayet: 21-22**

Ey insanlar, (yalnız) sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabb'inize ibadet edin. Umulur ki Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsınız. Şunu iyi bilin ki, yeryüzünü (orada yaşamınıza) uygun olarak var eden, gökyüzünü bir yapı şeklinde kuran, gökten yağmur yağdırıp o suyla size nimet olarak nice meyveler / ürünler çıkaran Allah'tır. Öyleyse bile bile Allah'a eşler koşmayın.

#### **Ayet: 23-24**

Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, eğer bu kulumuza (elçimize) indirdiğimiz bu ilahi kitaptan / Kuran'dan şüphe ediyorsanız bu ilahi kitaba / Kuran'a karşı (daha doğru olabilecek) bir sureyi getirmeniz gerekir. Eğer doğruyu söylüyorsanız, Allah'tan başka tüm (yalancı) şahitlerinizi de (yardıma) çağırıp bunu yapmalısınız. Eğer şimdiye kadar bunu yapamadıysanız, şunu iyi bilin ki, asla yapamayacaksınız! Öyleyse yakıtı insanlar ve taşlar olan ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için hazırlanmış olan cehennem ateşinden sakının.

#### **Ayet: 25**

Ey elçi, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere ahirette içlerinden ırmaklar akan cennetleri müjdele. Onlar kendilerine sunulan cennet meyvelerini gördüklerinde: "Daha önce bize bu meyvelerden sunulmuştu." diyecektir. Doğrusu onlara cennette lütfedilen meyveler birbirine benzer olsa da tatları farklı olacaktır. Ayrıca cennete giren kimselerin orada tertemiz

بِالْكَافِرِينَ ﴿19﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ  
أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ  
وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ  
اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ  
اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿20﴾ يَا  
أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي  
خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ  
تَتَّقُونَ ﴿21﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ  
فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ  
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ  
رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا  
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿22﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي  
رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا  
بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ  
مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ  
﴿23﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا  
فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ  
وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿24﴾  
وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ  
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ  
ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا  
مِنْ قَبْلُ وَأَتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ  
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا

eşleri olacaktır. Onlar sonsuza kadar cennette yaşayacaktır.

**Ayet: 26-27**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah (gerçekleri bildirirken) bir sivrisinekten veya daha küçük bir şeyden örnek vermekten utanmaz. İslam'a inananlar onun Rabb'lerinden gelen bir gerçek olduğunu bilirler. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ise (alay ederek): "Allah bu örneklerle ne demek istiyor ki(!)" derler. Böylece Allah, bir örneklerle nicelerini saptırır; nicelerini de dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Doğrusu Allah ancak günahla ısrar eden fasıkları saptırır. Doğrusu (yaratılıştaki) Allah'a yeminle verdikleri (doğruluk) sözünü bozan, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği (insanlar arasındaki akrabalık bağını) kesen ve yeryüzünde bozgunculuk eden kimseler (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

**Ayet: 28-29**

Ey insanlar, Allah'ı nasıl inkar edersiniz ki! Çünkü siz canlı değilseniz, O, size can vermiştir. Allah sizi bu dünyada öldürecek ve ahirette diriltecektir. Sonuçta hepiniz Onun huzuruna döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Doğrusu yeryüzündeki her şeyi sizin için yaratan ve göğe hükmedip onu yedi gök olarak düzenleyen de Allah'tır. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 30-34**

Ey elçi, bir vakit Rabb'in meleklerine: "Ben yeryüzünde (yönetici olacak) yeni bir varlık yaratacağım." dediğinde, melekler: "Ey Rabb'imiz, orada bozgunculuk edecek ve kan dökecek birini mi yaratacaksın? Oysa biz Senin yüceliğini hamd ile anarak hareket ediyor ve Senin kutsallığını anıyoruz." dediler. O vakit Rabb'in onlara: "Şüphesiz ki Ben sizin bilmediklerinizi bilirim." dedi. Allah (yarattığı ilk insan olan) Adem'e (meleklerin bilmediği) bazı şeylerin adlarını öğretti. Sonra meleklerle o şeyleri gösterip: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, bu şeylerin adlarını Bana bildirin." dedi. O vakit melekler: "Ey Rabb'imiz, Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin. Doğrusu Senin bize öğrettiğinden başka bir

خَالِدُونَ ﴿25﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيَى  
أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا  
فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ  
أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ  
كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا  
مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ  
كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ  
﴿26﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ  
بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ  
بِهِ أَنْ يُوَصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ  
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿27﴾ كَيْفَ  
تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ  
ثُمَّ يَمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ  
تُرْجَعُونَ ﴿28﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ  
مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَى  
إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّيْنَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ  
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿29﴾ وَإِذْ قَالَ  
رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ  
خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ  
فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ  
بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا  
لَا تَعْلَمُونَ ﴿30﴾ وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ  
كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَأِكَةِ فَقَالَ  
أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ



bilgimiz yoktur. Şüphesiz ki Sen her şeyi en iyi bilensin ve en doğru kararı verensin." dediler. Allah Adem'e: "Ey Adem, o şeylerin adlarını meleklere bildir." dedi. Adem o adları meleklere bildirdiğinde, Allah meleklere: "(Daha önce) Ben size, 'Şüphesiz ki Ben göklerin ve yerin tüm bilinmezlerini bilirim. Açıkladığınız ve gizlediğiniz her şeyi bilirim.' demiştim." dedi. Bir vakit Biz meleklere: "(İlk insan olan) Adem'e secde edin / saygı gösterin." dedik. O vakit İblis hariç meleklerin hepsi hemen secde ettiler / saygı gösterdiler. İblis ise emrimize karşı çıkıp büyüklük tasladı ve İslam'ı (yani Allah'ın evrensel barış düzenini) ısrarla inkar eden kafirlerden oldu.

#### **Ayet: 35-39**

Biz: "Ey Adem, sen ve hanımın şu bahçeye / cennete yerleşin. Oradaki nimetlerden dilediğiniz gibi bolca yiyip içebilirsiniz; ama sakın şu ağaca yaklaşmayın / sınırınızı aşmayın! Yoksa haksızlık edenlerden olursunuz." dedik. Ama şeytan (yalanlarıyla) onların ayaklarını kaydırdı. Şeytan (onları kandırıp o sınırı geçirtti ve) onları içinde bulundukları o bahçeden / cennetten çıkardı. Biz onlara: "Hepiniz (o bahçeden / cennetten) aşağıya inin. Artık siz (insanlar ve şeytan) birbirinize düşmansınız. Şunu iyi bilin ki, sizin için belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar yeryüzünde yerleşip biraz yararlanmak (yani bir dünya sınavı yaşamak) vardır." dedik. (O cennetten kovulan) Adem Rabb'inden bazı sözler aldı (ve hemen hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzeltti.) Rabb'i de onun tövbesini kabul etti. Şüphesiz ki Allah tövbeleri çok kabul edendir ve en merhametlidir. Biz onlara: "Hepiniz oradan aşağıya inin. Şunu iyi bilin ki, doğruluk rehberim / ilahi kitabım size geldiğinde, ona uyan kimselerin (ahirette) hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır. Ama bildirdiğim gerçekleri ısrarla inkar edip yalanlayan kimseler -sonsuz kadar kalmak üzere- cehennem ateşine girecektir." dedik.

#### **Ayet: 40-46**

Ey İsrailoğulları, geçmişte size lütfettiğim nimetleri (şükürle) anın. Bana doğruluktan

صَادِقِينَ ﴿31﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا  
عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ  
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿32﴾ قَالَ يَا آدَمُ  
أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ  
بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ  
غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا  
تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿33﴾ وَإِذْ  
قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا  
إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ  
الْكَافِرِينَ ﴿34﴾ وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ  
أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا  
حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ  
فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿35﴾ فَازْلَهِمَا  
الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا  
فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ  
عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ  
وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿36﴾ فَتَلَقَّى آدَمُ  
مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ  
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿37﴾ قُلْنَا اهْبِطُوا  
مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْ  
فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا  
هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿38﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا  
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ  
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿39﴾ يَا بَنِي

ayrılmayacağınıza dair verdiğiniz sözü tutun ki Ben de size verdiğim sözü tutayım. Benden başkasından korkmayın ve elinizdeki (tahrif edilmiş olan) ilahi kitaba sokulan yanlışları düzeltip doğrulayıcı olarak indirdiğim bu ilahi kitaba / Kuran'a inanın. Sakın onu inkar edenlerin öncüsü olmayın. Bildirdiğim gerçekleri ucuz dünya menfaatleri için satmayın. Benim emirlerime duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımdan sakının. Gerçeklere / doğrulara batıl inançlar (hurafeler) katmayın ve bile bile gerçekleri gizlemeyin. Namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verin. Allah'a boyun eğenlerle beraber boyun eğin. Siz elinizdeki ilahi kitabı okuyorsunuz; ama insanlara iyiliği emrederken kendinizi unutuyorsunuz. Artık aklınızı kullanmanız gerekir. Ayrıca sabırla dayanışarak ve namaz kılarak Benden yardım dileyin. Doğrusu bazı sıkıntılar ağır olsa da Allah'a duydukları derin saygıdan kalbi ürperen kimselere (yani İslam'a inananlara) ağır gelmez. Çünkü onlar ahirette Rabb'leriyle buluşacaklarına ve Onun huzuruna dönüp tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerine inanırlar.

#### **Ayet: 47-48**

Ey İsrailoğulları, geçmişte size lütfettiğim nimetleri ve sizi Firavuna ve adamlarına üstün getirdiğimi (şükürle) anın. Öyleyse hiç kimsenin başkasının günahını çekmeyeceği, hiç kimseye hiçbir desteğin / şefaatin kabul edilmeyeceği, hiç kimseden hiçbir fidye / kurtuluş bedeli alınmayacağı ve inkarcıların yardımsız / çaresiz kalacağı kıyamet gününden sakının.

#### **Ayet: 49-50**

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte Biz sizi - erkek çocuklarınızı öldürüp kadınlarınızı yaşatarak size cezanın en kötüsünü veren- Firavundan ve onun beraberinde olanlardan kurtardık. Doğrusu yaşadığınız bu olaylarda Rabb'inizin sizi sınadığı büyük bir sınav vardı. O vakit Biz denizi ikiye ayırıp sizi kurtarıırken Firavunu ve onun beraberinde olanları sizin gözünüzün önünde suda boğduk.

#### **Ayet: 51-54**

إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أَوْفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿40﴾ وَأْمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿41﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿42﴾ وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّائِعِينَ ﴿43﴾ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿44﴾ وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿45﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿46﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿47﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿48﴾ وَإِذْ نَجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُدَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte Biz Musa'yı kırk gecelik bir görüşme için çağırdık. Ama siz onun gitmesinin ardından haksızlıkta / zulümde ısrar edip buzağı heykelini put edindiniz. Ama bu olaydan sonra Biz sizi (cezalandırmayıp) affettik. Umulur ki şükredersiniz. Biz Musa'ya ilahi bir kitap ve iyiyi kötüden ayıran hükümleri / furkanı verdik. Umulur ki dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirsiniz. Musa kendi toplumuna: "Ey toplumum, siz buzağı heykelini put edinip kendinize haksızlık ettiniz. Öyleyse hemen yaratıcınıza dönüp tövbe ederek kendinizi düzeltin ve kötü arzularınızı öldürün. Yaratıcınıza göre böyle yapmanız sizin için daha iyi olur." dedi. Sonra Allah sizin tövbelerinizi kabul etti. Şüphesiz ki Allah tövbeleri çok kabul edendir ve en merhametlidir.

**Ayet: 55-56**

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte siz: "Ey Musa, biz Allah'ı açıkça görmeden sana inanmayız." dediniz. İşte o vakit siz bakarken (yıldırım gibi aniden gelen) bir cezaya uğradınız. Ama o ölümden sonra Biz sizi tekrar hayata döndürdük. Umulur ki şükredersiniz.

**Ayet: 57**

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte Biz sizi (çölde) bulutlarla gölgeleyip (güneşten koruduk.) Sonra (çölde yiyecek bir şey bulamadığınızda,) Biz size kudret helvası ve bıldırcın lütfettik ve: "Size nimet olarak verdiğimiz temiz / sağlıklı yiyeceklerden yiyin." dedik. Doğrusu onlar Bize değil kendilerine haksızlık ediyorlardı.

**Ayet: 58-59**

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte size: "Şu beldeye girin ve (eğer oraya doğru bir şekilde girerseniz) nimetlerinden dilediğiniz gibi bolca yiyip içebilirsiniz. (Dikkat edin:) o beldenin kapısından secde halinde girip: "Ey Rabb'imiz, hatalarımızı dök / bağışla." deyin. O takdirde Biz sizin hatalarınızı bağışlarız, iyi işler yapanları da fazlasıyla ödüllendiririz." dedik. Ama haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler, kendilerine söylenen o sözü başka bir sözle

نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ  
عَظِيمٌ ﴿49﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ  
فَاجْتَنَيْنَاكُمْ وَآغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ  
تَنْظُرُونَ ﴿50﴾ وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَى  
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ  
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿51﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا  
عَنكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ  
﴿52﴾ وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ  
وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿53﴾ وَإِذْ  
قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ  
ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ  
فَتُوبُوا إِلَى بَرِّكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ  
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَرِّكُمْ فَتَابَ  
عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿54﴾  
وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَن نُّؤْمِنَ لَكَ  
حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذْتُمُ  
الصَّاعِقَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿55﴾ ثُمَّ  
بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ  
تَشْكُرُونَ ﴿56﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ  
الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ  
وَالسَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا  
رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا  
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿57﴾ وَإِذْ قُلْنَا  
ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ



değiştirip (alaya aldılar.) Biz de o zalimlere gûnahta ısrar ettiklerinden gökten kötü bir ceza indirdik.

**Ayet: 60**

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte Musa toplumu için Bizden su istediğinde Biz ona: "Asanı / değneğini şu taşa vur." dedik. Musa değneğiyle o taşa vurduğunda oradan on iki su pınarı fışkırdı. Böylece her kabile su içeceği kendi pınarını bilmiş oldu. Biz onlara: "Allah'ın nimetlerinden yiyin ve için. Sakın yeryüzünde bozgunculuk edip karışıklık çıkarmayın!" dedik.

**Ayet: 61**

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte siz: "Ey Musa, biz bir çeşit yiyecekten bıktık. Rabb'ine bizim için dua et de bize yerden sarımsak, soğan, salatalık, bakla ve mercimek gibi değişik bitkiler çıkarsın." dediniz. Musa da: "Siz iyi / değerli olan şeyleri daha aşağı / değersiz olan şeylerle değiştirmek mi istiyorsunuz? Öyleyse köle olarak yaşadığınız Mısır'a geri dönün. Orada bu istediklerinizi bulabilirsiniz." dedi. Böylelerinin üzerine "alçak" ve "değer yoksunu" damgaları vurulmuştur. Sonuçta onlar Allah'ın öfkesine / cezasına uğrayacaktır. Çünkü onlar Allah'ın bildirdiği gerçekleri ısrarla inkar edip peygamberleri haksızca öldürüyorlardı. Çünkü onlar Allah'ın emirlerine isyan edip Onun koyduğu sınırları çiğniyorlardı.

**Ayet: 62**

Doğrusu İslam'a inananlar, Yahudiler, Hristiyanlar ve Sabiiler... (hangi kökenden gelirse gelsin) Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ahirette Rabb'lerinin huzurunda ödüllendirilecektir. Sonuçta (ahirette) onların hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır.

**Ayet: 63-64**

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte Biz sizden yeminle söz aldık ve dağı üstünüze kaldırıp: "Size verdiğimiz ilahi kitaba tüm gücünüzle sahip çıkın ve ondaki (on emri) anın. Umulur ki Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp

شِئْتُمْ رَغَدًا وَاَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا  
وَقُولُوا حِطَّةً نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ  
وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿58﴾ فَبَدَّلَ  
الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ  
لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا  
مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ  
﴿59﴾ وَإِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ  
فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ  
فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ  
عَلِمَ كُلُّ أَنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا  
وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا  
فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿60﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ  
يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ  
وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا  
تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا  
وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلَهَا قَالَ  
أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَى بِالَّذِي  
هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا  
سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ  
وَالْمَسْكَنَةُ وَبَآؤُا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ  
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ  
وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا  
عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿61﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا

yasaklarından sakınırsınız." dedik. Ama siz (o sözden dönüp) gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirdiniz. Şayet Allah'ın lütfu ve rahmeti (bu dünya sınavının sonuna kadar) üzerinizde olmasaydı, (çoktan) kaybedenlerden olmuştunuz.

#### **Ayet: 65-66**

Ey Medineli Yahudiler, geçmişte Cumartesi günü yasağını çiğneyenlerinize ne yaptığımızı biliyor olmalısınız. Biz onlara: "İnsanlardan aşağı olan maymunlara dönüşün." dedik. Böylece Biz onlara -o güne kadar hiç görülmemiş ve hiç görülmeyecek- bir ceza verdik ve o cezayı emirlerimize duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarımızdan sakınan kimseler için bir ibret yaptık.

#### **Ayet: 67-71**

Geçmişte Musa kendi toplumuna: "Allah size bir inek kesmenizi emrediyor." dediğinde, bazıları ona: "Ey Musa, sen bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. Musa onlara: "Cahilce (gerçeği bilmeden) davranmaktan Allah'a sığınırım." dedi. O vakit onlar: "Rabb'ine bizim için dua et de bize o ineğin nasıl bir şey olduğunu açıklasın." dediler. Musa: "Allah, 'o inek ne çok yaşlı ne de çok genç, orta yaşta bir inek olsun' diye buyuruyor. Haydi, size emredileni yapın." dediğinde, onlar: "Rabb'ine bizim için dua et de bize o ineğin rengini açıklasın." dediler. Musa: "Allah, 'o inek herkesin beğeneceği parlak sarı renkte bir inek olsun' diye buyuruyor." dediğinde, onlar: "Rabb'ine bizim için dua et de bize o ineğin başka özelliklerini açıklasın. Çünkü bizce inekler birbirine çok benziyor. Ancak Allah'ın dilemesiyle / lütfuyla doğruya yönelmiş oluruz." dediler. Musa: "Allah, 'o inek hiç tarla sürmemiş veya ekin sulamada kullanılmamış, yani hiçbir zaman boyunduruk altında girmemiş, serbestçe dolaşan, sağlıklı ve kusursuz bir inek olsun' diye buyuruyor." dediğinde, onlar: "Şimdi tam doğrusunu ortaya koydun." dediler. Sonunda o ineği kestiler; ama az daha yapmayacaklardı.

#### **Ayet: 72-73**

Ey İsrailoğulları, geçmişte siz bir kimseyi (ağır

وَالنَّصَارَى وَالصَّابِّينَ مَنْ أَمَنَ  
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا  
فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ  
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿62﴾ وَإِذْ  
أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ  
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا  
فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿63﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ  
مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ  
وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿64﴾  
وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي  
السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً  
خَاسِئِينَ ﴿65﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا  
بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً  
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿66﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى  
لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا  
بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ  
بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿67﴾  
قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ  
قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ  
وَلَا بِكِرٌّ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا  
تُؤْمَرُونَ ﴿68﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ  
يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا  
بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ  
النَّاظِرِينَ ﴿69﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ

yaralayıp neredeyse) öldürmüştünüz ve (hiç araştırmadan) suçu birbirinize atmıştınız. Ama şunu iyi bilin ki, Allah gizlediklerinizi (bir gün) ortaya çıkaracak olandır. Sonra Biz (Musa'ya): "(Kesilen ineğin) bazı parçalarını kullanarak (ölüm döşeğindeki) o kimseyi tedavi edin." dedik. (Böylece o, iyileşti ve ona saldıranları bildirdi.) Bu böyledir. Sonuçta (ahirette) Allah ölüleri diriltecektir (ve herkesi tüm yaptıklarından hesaba çekecektir.) O, size bildirdiği gerçekleri gösteriyor. Umulur ki aklınızı kullanırsınız.

#### **Ayet: 74-75**

Ey İsrailoğulları, bu olaydan sonra kalpleriniz (tekrardan) katılaştı, taş gibi -hatta daha da sert- oldu. Çünkü bazı taşlar vardır ki içinden ırmaklar fışkırır; bazı taşlar vardır ki yarılıp içinden sular akar; bazı taşlar da vardır ki Allah'a karşı çıkmaktan korkup (yukarıdan) aşağıya düşer. Şüphesiz ki Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir / ahirette sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir. (Ey İslam'a inananlar,) Yahudilerin size hemen inanıp güvenmelerini beklemeyin. Çünkü geçmişte onlardan bazıları Allah'ın sözünü / ilahi kitabını işitip anladıktan sonra, bile bile anlamını çarpıtıyorlardı.

#### **Ayet: 76-77**

(Medineli Yahudilerden) bazıları ise İslam'a inananlarla karşılaştıklarında: "İslam'a inandık." dediler. Ama onlar kendi aralarında baş başa kalınca (birbirine): "Niçin Allah'ın size açıkladığı bilgileri onlara söylüyorsunuz? Yoksa o bilgileri Rabb'inizin huzurunda size karşı kanıt göstermelerini mi istiyorsunuz? Artık aklınızı kullanmanız gerekir." dediler. Oysa Allah onların gizlediği ve açıkladığı her şeyi bilir.

#### **Ayet: 78-79**

Doğrusu Medineli Yahudilerin arasında Mekkeli Araplar gibi ilahi kitabı bilmeyen ve boş kuruntulara / batıl inançlara (hurafelere) inanan kimseler vardır. Onlar sadece kendi zanlarını / boş iddialarını doğru sanırlar. Ama ucuz dünya menfaatleri karşılığında satmak için kendi elleriyle yazdıkları (hurafelerle dolu)

يُبَيِّنُ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ  
عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ  
(70) قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا  
ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي  
الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا  
الْأَن جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا  
كَادُوا يَفْعَلُونَ (71) وَإِذ قَتَلْتُمْ نَفْسًا  
فَادْرَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ  
تَكْتُمُونَ (72) فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ  
بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى  
وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (73)  
ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ  
كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنْ مِنَ  
الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ  
وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَشَقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ  
الْمَاءُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ  
خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا  
تَعْمَلُونَ (74) أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ  
يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ  
يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ  
بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (75)  
وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا  
وَإِذَا خَلَا بِبَعْضِهِمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا  
أَتَحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ

kitaplar hakkında, 'Bunlar Allah'tandır.' diyen (güya din adamlarına) (ahirette) yazık olacaktır. (Tekrar ediyorum:) Kendi elleriyle yazdıkları yalanlar ve onlarla kazandıkları yüzünden ahirette onlara yazık olacaktır.

**Ayet: 80-82**

Medineli Yahudiler (tahrif edilmiş inançlarına göre): "Cehennem ateşi bize sayılı birkaç gün dışında dokunmayacak." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Siz Allah'tan böyle bir söz mü aldınız? (Hayır, Allah size böyle bir söz vermemiştir.) Şüphesiz ki Allah verdiği sözden dönmez; ama siz bilmediğiniz şeyleri Allah'a iftira atıyorsunuz." Doğrusu kötülük işleyen ve (kötülüğü işlemekte ısrar ettiğinden) hatalarıyla / günahlarıyla kuşatılan kimseler -sonsuza kadar kalmak üzere- cehennem ateşine girecektir. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise -sonsuza kadar yaşamak üzere- cennete girecektir.

**Ayet: 83-86**

Geçmişte Biz İsrailoğullarından yeminle söz alıp onlara: "Allah'tan başkasına ibadet etmeyin; annelerinize, babalarınıza, en yakından başlayıp (ihtiyaç sahiplerine,) yetimlere ve yoksullara iyilik edin; insanlara iyi / doğru şeyler söyleyin ve namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verin." diye emrettik. Ama ey İsrailoğulları, siz -çok azınız hariç- sözünüzden dönüp gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirdiniz. Evet, Biz İsrailoğullarından yeminle söz alıp onlara: "(Ey insanlar,) birbirinizin kanını dökmeyin ve birbirinizi yurdundan çıkarmayın." diye emrettik. O vakit siz şahitler olarak bu emirlerimizi onayladınız. Ama ey Medineli Yahudiler, siz birbirinizi (yani insanları) öldürüyorsunuz ve bazılarınızı yurdundan çıkarıyorsunuz. Siz (insanların aleyhine) günahta ve düşmanlıkta işbirliği yapıyorsunuz. Diğer yandan bazıları size esir olarak gelirse, bir bedel ödeyip onları (köle olarak) satın alıyorsunuz. Oysa size insanları yurdundan çıkarmak haram kılınmıştı. Çünkü siz ilahi kitabın bir kısmına inanırken diğer kısmını inkar ediyorsunuz. Sizden böyle yapanların

لِيَحْجُوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿76﴾ أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿77﴾ وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿78﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُوبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿79﴾ وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ اتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿80﴾ بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿81﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿82﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿83﴾



cezası bu dünya hayatında ancak alçalmaktır; kıyamet gününde ise en şiddetli cezalara döndürülmektir. Şüphesiz ki Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir / ahirette sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir. İşte onlar ahireti verip dünya hayatını satın alan kimselerdir. Bu yüzden onların cezası asla hafifletilmeyecektir ve onlar ahirette yardımsız / çaresiz kalacaktır.

#### **Ayet: 87**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz Musa'ya ilahi bir kitap verdikten sonra İsrailoğullarına art arda elçiler gönderdik. Doğrusu Biz Meryem oğlu İsa'ya apaçık kanıtlar verdik ve onu Ruhul Kudüs / Cebrail ile destekledik. Ama ey İsrailoğulları, siz her ne zaman bir elçimiz size, sizin hoşunuza gitmeyen bir emir getirdiyse, büyüklük taslayıp elçilerimizden bazılarını yalanladınız, bazılarını da öldürdünüz.

#### **Ayet: 88-92**

Medineli Yahudilerden bazıları (alay ederek): "Kalplerimiz (İslam'a) kapalıdır." dediler. Doğrusu Allah onları İslam'ı ısrarla inkar ettiklerinden lanetlemiştir. Doğrusu böyleleri gerçeklere / İslam'a / doğruluğa çok az inanırlar. (Ne yazık ki) onlar -ellerindeki (tahrif edilmiş olan) ilahi kitaba sokulan yanlışları düzeltip doğrulayan Allah'ın kitabı / Kuran kendilerine geldiğinde- (inkar ettiler.) Oysa onlar daha önceden (Allah'ın elçisi geldiğinde) Onun tek ilah olduğunu inkar edenlere karşı bir zafer kazanacaklarını söylüyorlardı. Ama özelliklerini iyi bildikleri bu elçi kendilerine geldiğinde onu inkar ettiler. Öyleyse herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın laneti İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin üzerinedir. Onlar Allah'ın dilediği kuluna (yani bu elçiye) lütfundan indirdiği bu ilahi kitabı / Kuran'ı kıskanıp inkar ederek kendilerine en kötü şeyi (cehennemi) satın aldılar. Bu yüzden onlar ahirette öfke üstüne öfkeye (ceza üstüne cezaya) uğrayacaktır. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar edenler ahirette alçaltıcı cezalara uğrayacaktır. Medineli Yahudilere: "Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a inanın." denildiğinde, onlar: "Hayır, biz sadece bize indirilene inanırız."

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ  
دِمَاءَكُمْ وَلَا تَخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ  
دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ  
﴿84﴾ ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ  
أَنْفُسَكُمْ وَتَخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ  
دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ  
وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى  
تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ  
إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ  
وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ  
يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ  
الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ  
الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ  
﴿85﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ  
الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ  
الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿86﴾  
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ  
بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ  
مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ  
أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى  
أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ  
وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿87﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا  
غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا  
مَنْ يُؤْمِنُونَ ﴿88﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ



dediler. Böylece onlar ellerindeki (tahrif edilmiş olan) ilahi kitabın dışındakileri inkar ederler. Herkes şunu iyi bilsin ki, bu ilahi kitap / Kuran gerçekleri ifade eder ve onların ellerindeki (tahrif edilmiş olan) ilahi kitaba sokulan yanlışları düzeltip doğrular. Ey elçi, onlara de ki: "Peki, (söyleyin bakalım,) eğer Allah'a inandıysanız niçin önceden beri peygamberleri öldürüyorsunuz? Doğrusu (geçmişte) Musa da size apaçık kanıtlar getirdi; ama siz onun ardından haksızlıkta / zulümde ısrar ettiğinizden buzağı heykelini put edindiniz."

#### **Ayet: 93**

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte Biz sizden yeminle söz aldık ve dağı üstünüze kaldırdık: "Size verdiğimiz ilahi kitaba tüm gücünüzle sahip çıkıp emirlerimizi dinleyin." dedik. Ama onlardan bazıları (kalplerinin içinden): "İşittik ve isyan ettik." dediler. Çünkü -İslam'ı inkarları yüzünden- onların kalplerine buzağı putu yerleştirilmişti. Ey elçi, (Medineli Yahudilere) de ki: "Eğer Allah'a inandıysanız (İslam'a inanmanız gerekir.) Ama (bozuk) inancınız size ne kötü şeyler yapmayı emrediyor!"

#### **Ayet: 94-96**

Ey elçi, (Medineli Yahudilere) de ki: "(Ey Yahudiler,) eğer Allah'ın huzurundaki ahiret yurdunun (cennetin) diğer insanların (yani Yahudi olmayanların) değil sadece sizin olduğunu iddia ediyorsanız ve doğruyu söylüyorsanız, hemen ölmeyi ve cennete kavuşmayı arzulamanız gerekmez mi?" Doğrusu onlar bu dünyada işledikleri günahlar yüzünden ölmeyi asla istemezler. Şüphesiz ki Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri en iyi bilendir. Ey elçi, sen de (çevrende) yaşamaya en istekli insanlar olarak Medineli Yahudileri ve putperest / müşrik Arapları görmektesin. Çünkü onlardan her biri (bir imkan olsa) bu dünyada bin yıl yaşamak ister. Ama şunu iyi bilsinler ki, uzun yaşamak onları ahiretteki cezadan kurtaramaz. Şüphesiz ki Allah herkesin tüm yaptıklarını görür / ahirette herkesi hesaba çekecektir.

#### **Ayet: 97-100**

كِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا  
مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ  
عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا  
عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى  
الْكَافِرِينَ ﴿89﴾ بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ  
أَنفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ  
بَغْيًا أَنْ يَنْزِلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى  
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَآؤُا بِغَضَبٍ  
عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ  
﴿90﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنزَلَ  
اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنزَلَ عَلَيْنَا  
وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ  
مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ  
أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ  
﴿91﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ  
ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ  
ظَالِمُونَ ﴿92﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ  
وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمْ الطُّورَ خُذُوا مَا  
أَتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا قَالُوا سَمِعْنَا  
وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ  
الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ  
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿93﴾ قُلْ  
إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ  
خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا

Ey elçi, Cebrail'e düşman olanlar (Medineli Yahudiler) şunu iyi bilsin ki Cebrail, Allah'ın lütfuyla, senin kalbine bu ilahi kitabı / Kuran'ı önceki ilahi kitaplara sokulan yanlışları düzeltip doğrulaması ve İslam'a inananlar için bir doğruluk rehberi ve bir müjde olsun diye indirmiştir. Allah'a, meleklerine, elçilerine, Cebrail'e ve Mikail'e düşmanlık edenler şunu iyi bilsinler ki, Allah da İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin düşmanıdır. Ey elçi, Biz sana, bildirdiğimiz apaçık gerçekleri indirdik; ama günahta ısrar eden fasıklar onları inkar ederler. Herkes şunu iyi bilsin ki, günahta ısrar eden fasıklar ne zaman bir anlaşma yapmışsa, onlardan bazıları o anlaşmayı bozup atmıştır. Çünkü onlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez.

**Ayet: 101-103**

(Ne yazık ki) ehli kitaptan (Yahudilerden ve Hristiyanlardan) bazıları ellerindeki (tahrif edilmiş olan) ilahi kitaplara sokulan yanlışları düzeltip doğrulayan Allah'ın bu elçisi onlara geldiğinde -sanki bilmiyorlarmış gibi- Allah'ın kitabına / Kuran'a sırt çevirdiler. Ama onlar bazı şeytanların (inkarcıların büyüklerinin) Süleyman'ın krallığı hakkında (uydurup) aktardığı (Süleyman sihir yaptı.) yalanına hemen uydular. Doğrusu Süleyman değil ama insanlara sihir hurafesini öğreten o şeytanlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu inkar etmiştir. (Onların uydurmasına göre) Babil'de Harut ve Marut adında iki meleğe sihir indirilmiş ve (güya) o iki melek, 'Şunu iyi bilin ki, biz sizin için sadece bir sınavız. Sakın inkarcı olmayın!' demeden hiç kimseye bir şey öğretmiyorlarmış(!) Ama (güya) bazıları o iki melekten karı ve koca arasını ayırma sihrini öğreniyorlarmış(!) Aslında onlar (sihirle) hiç kimseye hiçbir zarar veremezler. Doğrusu ancak Allah'ın izin verdiği şey olur. (Onun izin vermediği şey ise asla olmaz.) Ama (ne yazık ki) bazı insanlar onlara hiçbir yarar ya da zarar veremeyen sihir hurafesini öğrenirler. Onlar (Medineli Yahudiler) sihir hurafesini satın alanların ahiretten (cennetten) hiçbir payı olmayacağını bilmelerine rağmen, (sihir

الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿94﴾ وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿95﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوَةٍ وَمِنْ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿96﴾ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿97﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿98﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿99﴾ أَوَكَلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿100﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿101﴾ وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكٍ سَلِيمٍ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمٌ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ

hurafesini satarak) kendilerine en kötü şeyi (yani cehennemi) satın almaktadır. Keşke insanlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu bir anlasalardı! Doğrusu (hurafelerden kazanç sağlayan kimseler) İslam'a inansalardı ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınsalardı, ahirette Allah'ın huzurunda sağlayacakları kazanç daha iyi olurdu. Keşke insanlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu bir anlasalardı!

**Ayet: 104-105**

Ey İslam'a inananlar, (hiç kimseye) 'bizi güt' demeyin! Öyle demek yerine 'bize bak' deyin ve Allah'ın emirlerini dinleyip yerine getirin. Şunu iyi bilin ki, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette şiddetli cezalara uğrayacaktır. Doğrusu ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) ve putperest / müşrik Araplardan İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler Rabb'inizden size hiçbir iyiliğin indirilmesini istemezler. Doğrusu Allah dilediklerine (İslam'a inananlara) rahmetini özellikle verir. Şüphesiz ki Allah çok büyük lütuf sahibidir.

**Ayet: 106-107**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Biz kaldırıp iptal ettiğimiz veya unutturduğumuz bir hükmün yerine ya onun bir benzerini ya da ondan daha iyisini getiririz. Şunu iyi bilin ki, Allah her şeye gücü yetendir. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Doğrusu sizin Allah'tan başka gerçek bir dostunuz veya bir yardımcınız yoktur.

**Ayet: 108**

Ey İslam'a inananlar, -daha önce Musa'ya sorulanlara benzer gereksiz soruları- bu elçiye sormayın. Doğrusu İslam inancını inkarcılıkla değiştirenler dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapmış olur.

**Ayet: 109**

Ey İslam'a inananlar, ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) birçoğu gerçekler kendilerine apaçık belli olduktan sonra, kıskançlıkları yüzünden sizi İslam inancınızdan inkarcılığa döndürmek istediler. Ama ey İslam'a inananlar, -Allah hükmünü ortaya koyana- kadar onları affedip hoşgörülü olun. Şüphesiz ki Allah her

السِّحْرِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ  
بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ  
مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ  
فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا  
يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا  
هُم بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ  
اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا  
يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا  
لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا  
شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ  
(102) وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا  
لَمَثُوبَةٌ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّو كَانُوا  
يَعْلَمُونَ (103) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا  
لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا  
وَأَسْمِعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ  
(104) مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ  
أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ  
عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ  
يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو  
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (105) مَا نَنْسَخْ مِنْ  
آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ  
مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ  
شَيْءٍ قَدِيرٌ (106) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ  
لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ

şeye gücü yetendir.

**Ayet: 110**

Ey İslam'a inananlar, namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verin. Şunu iyi bilin ki, siz bu dünyada birbirinize hangi iyiliği sunarsanız, (ahirette) Allah'ın huzurunda onun karşılığını (daha iyi ve daha büyük bir ödül olarak) bulursunuz. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

**Ayet: 111-113**

Yahudiler: "Sadece Yahudi olanlar cennete girecektir." dediler. Hristiyanlar da: "Sadece Hristiyan olanlar cennete girecektir." dediler. Bu iddialar onların boş kuruntularıdır. Ey elçi, onlara de ki: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, bana apaçık kanıtınızı getirmelisiniz." Doğrusu (kökeni nereden gelirse gelsin) Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden ve iyi işler yapan kimseler ahirette Rabb'inin huzurunda ödüllendirilecektir. Sonuçta (ahirette) onların hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır. Diğer yandan Yahudiler ellerindeki tahrif edilmiş olan ilahi kitabı aktarırken: "Hristiyanlar doğru bir şey üzerinde değildir." dediler. Hristiyanlar da ellerindeki tahrif edilmiş olan ilahi kitabı aktarırken: "Yahudiler doğru bir şey üzerinde değildir." dediler. Bu böyledir. İlahi kitabı bilmeyen putperest / müşrik Araplar da (benzer şeyler) söylediler. Ama ey elçi, Allah onların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konularda kıyamet günü hükmünü verecektir.

**Ayet: 114**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın mescitlerinde Onun yüce adının anılmasına engel olan ve onların yıkılmasına çalışan kimselerden daha zalimi yoktur. Oysa onların o mescitlere ancak korkarak girmesi gerekirdi. Sonuçta onlar bu dünyada alçalacaktır, ahirette ise büyük cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 115**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Doğu da Batı da, yani tüm yönler Allah'ındır. Öyleyse yüzünüzü hangi yöne çevirirseniz orada Allah'ın rızasını bulabilirsiniz. Şüphesiz ki Allah her şeyi kuşatandır ve her şeyi en iyi bilendir.

مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ  
(107) ﴿أَمْ تَرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا  
رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ  
وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ  
سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ (108) ﴿وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ  
أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ  
إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ  
أَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ  
فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ  
بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ  
(109) ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا  
الزَّكَاةَ وَمَا تَقَدَّمُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِنْ  
خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا  
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ (110) ﴿وَقَالُوا لَنْ  
يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ  
نَصَارَى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا  
بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ (111) ﴿بَلَى  
مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ  
مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا  
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ  
(112) ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ  
النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ  
النَّصَارَى لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ  
وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ

**Ayet: 116-117**

Bazı insanlar: "Allah bir çocuk edindi." dediler. (Olamaz!) Doğrusu Allah tüm eksiklerden uzaktır / yücedir. Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Her şey Ona boyun eğer. O, göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. Doğrusu Allah bir şeyin olmasına hükmettiğinde, ona sadece 'Ol' der; o şey de hemen olur.

**Ayet: 118**

İlahi kitabı bilmeyen putperest / müşrik Araplardan bazıları ise: "(İlahi bir kitaba inanmamız için) Allah'ın bizimle (bizzat) konuşması veya (Ondan) bize mucizeler gelmesi gerekir." dediler. Bu böyledir. Önceki putperest / müşrik inkarcılar da benzer sözleri söylemişlerdi. Çünkü onların kalpleri / anlayışları birbirine benzemektedir. Doğrusu Biz bildirdiğimiz gerçekleri kesin olarak bilmek isteyen kimselere açıklamışızdır.

**Ayet: 119-121**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz seni gerçeklerle (tüm insanlara) müjdeci ve uyarıcı (olan bir elçi) olarak gönderdik. Ey elçi, sen (kendi tercihleriyle) cehennem ateşine giren kimselerden sorumlu değilsin. Ey elçi, diğer yandan da sen Yahudilerin ve Hristiyanların (tahrif edilmiş) toplumuna / inancına uymadıkça, onlar senden razı olmazlar. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, Allah'ın gönderdiği bu doğruluk rehberi / Kuran, dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelir."

Ey elçi, -sana bu ilahi bilgi (yani bu ilahi kitap / Kuran) geldikten sonra- eğer bazılarının kötü arzularına uyarsan, seni Allah'ın cezasından kurtaracak hiçbir dostun veya yardımcın olmaz. İlahi kitabı gerektiği gibi doğru okuyup aktaran (samimi olan) ehli kitap (Yahudiler ve Hristiyanlar) ise bu ilahi kitaba / Kuran'a inanırlar. Doğrusu bu ilahi kitabı / Kuran'ı ısrarla inkar eden kimseler (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

**Ayet: 122-123**

Ey İsrailoğulları, geçmişte size lütfettiğim nimetleri ve sizi Firavuna ve adamlarına üstün getirdiğimi (şükürle) anın. Öyleyse hiç

لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ  
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ  
يَخْتَلِفُونَ ﴿113﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ  
مَنْعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكَّرَ فِيهَا  
اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُولَئِكَ مَا  
كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ  
لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي  
الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿114﴾ وَلِلَّهِ  
الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُوا فَتَمَّ  
وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ  
﴿115﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا  
سُبْحَانَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَانِتُونَ ﴿116﴾  
بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَى  
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ  
﴿117﴾ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا  
يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ  
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ  
تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ  
يُوقِنُونَ ﴿118﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ  
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسَلِّ عَنْ  
أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿119﴾ وَلَنْ  
تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى  
حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ



kimsenin başkasının günahını çekmeyeceği, hiç kimseden hiçbir fidye / kurtuluş bedeli kabul edilmeyeceği, hiç kimseye hiçbir desteğin / şefaatin fayda vermeyeceği ve inkarcıların yarımsız / çaresiz kalacağı kıyamet gününden sakının.

#### **Ayet: 124-130**

Geçmişte Rabb'i İbrahim'i bazı sözlerle sınadı. İbrahim de o sözleri yerine getirdi. Allah ona: "Ben seni insanlara bir önder yapacağım." dediğinde, İbrahim: "(Ey Rabb'im) soyumdan gelenleri de (önder / öncü yap.)" dedi. O vakit Allah: "Benim sözüm sadece iyi işler yapanlar için geçerlidir. Çünkü haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler bu onura erişemezler." dedi. Biz bu (kutsal) evi / Kabe'yi insanlar için güvenli bir toplanma noktası (hac) yeri yaptık. Öyleyse siz de (İslam'a inanıp) İbrahim'in makamını namazgah edinin. Biz İbrahim'e ve İsmail'e: "Tavaf edenler, orada kalıp ibadet edenler ve rükuya ve secdeye giderek namaz kılanlar için evimi / Kabe'yi temiz tutun." diye emrettik. O vakit İbrahim: "Ey Rabb'im, burayı güvenli bir belde yap ve bu belde halkından Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanan kimseleri meyvelerinle / ürünlerinle nimetlendir." dediğinde, Allah: "Ben İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri bile bu dünyanın nimetlerinden biraz yararlandıırırım; ama sonra (ahirette) onları cehennem ateşi cezasına girmek zorunda bırakırım. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir." dedi. Sonra İbrahim ve İsmail (kutsal) evin / Kabe'nin temellerini yükseltirken: "Ey Rabb'imiz, yaptığımız bu işi bizden kabul et. Şüphesiz ki Sen her şeyi hakkıyla işitensin ve her şeyi en iyi bilensin. Ey Rabb'imiz, bizi 'Sana gönülden teslim olup İslam'ı kabul eden kimseler' yap. Soyumuzu da 'Sana gönülden teslim olup İslam'ı kabul eden bir toplum' yap. Ey Rabb'imiz, bize Sana nasıl ibadet edeceğimizi göster ve tövbelerimizi kabul et. Şüphesiz ki Sen tövbeleri çok kabul edensin ve en merhametlisin. Ey Rabb'imiz, (bizden sonra da) soyumuzdan bir elçi gönder ki onlara Senin bildirdiğin gerçekleri okuyup aktarsın, ilahi kitabı ve doğru hükümleri

هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ  
بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ  
اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿120﴾  
الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ  
تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ  
بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿121﴾  
يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي  
أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى  
الْعَالَمِينَ ﴿122﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا  
تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا  
يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ  
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿123﴾ وَإِذِ ابْتَلَىٰ  
إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ  
إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ  
ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ  
﴿124﴾ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً  
لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ  
إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ  
وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ  
وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿125﴾  
وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا  
أَمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ  
أَمِنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ  
وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ

öğretsin ve onları günahlardan arındırsın. Şüphesiz ki Sen en üstünsün ve en doğru kararı verensin." diyerek dua ettiler. İbrahim'in İslam toplumdan / inancından ancak akılsızlar yüz çevirir. Doğrusu Biz İbrahim'i bu dünyada elçimiz olarak seçtik; ahirette ise o, düzeltici / iyi işler yapan kimselerden olacaktır.

**Ayet: 131-134**

Rabb'i İbrahim'e: "Bana gönülden teslim olarak İslam'ı kabul et." dediğinde, İbrahim: "Tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a teslim olup İslam'ı kabul ettim." dedi. İbrahim de Yakub da çocuklarına: "Evlatlarım, şunu iyi bilin ki, Allah sizin için İslam dinini seçti. Öyleyse ancak Allah'a teslim olup İslam'ı kabul edenler olarak ölün." öğüdünü verdiler. (Keşke) Yakub ölürken çocuklarına: "Siz benden sonra kime ibadet edeceksiniz?" dediğinde, onların: "Yalnızca senin ve ataların olan İbrahim'in, İsmail'in ve İshak'ın tek ilahına / Allah'a ibadet edeceğiz. Çünkü biz Allah'a teslim olup İslam'ı kabul edenleriz." demesine bir şahit olsaydınız. Ama o insanlar gelip geçtiler. Onların kazandıkları onlara, sizin kazandıklarınız sizedir. Öyleyse (ahirette) siz onların yaptıklarından değil (ancak kendi yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)

**Ayet: 135**

Ama diğer yandan Yahudiler: "Yahudiysen doğru yoldasın." dediler. Hristiyanlar da: "Hristiyanı doğru yoldasın." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "(Hayır, bu iddialar doğru değildir.) Doğrusu ancak batıl inançlara (hurafelere) inanmadan İbrahim'in (İslam) toplumuna / inancına uyarsanız dosdoğru yolda olursunuz. Doğrusu İbrahim hiçbir zaman Allah'a ortak koşanlardan olmadı."

**Ayet: 136-138**

Ey İslam'a inananlar, şöyle deyin: "Doğrusu biz Allah'a ve bize indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a, sonra da Rabb'lerinden İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve onların soylarından gelen elçilere indirilen ve Musa'ya, İsa'ya ve tüm peygamberlere verilen ilahi öğütlere inandık. Allah'ın elçileri arasında ayırım yapmayız. Herkes şunu iyi bilsin ki, biz

إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿126﴾ وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿127﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَارِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿128﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿129﴾ وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿130﴾ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿131﴾ وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿132﴾ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالِلَّهِ أَبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُهَا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ

Allah'a teslim olup İslam'ı kabul edenleriz." Eğer başkaları da sizin inandığınız gibi inanırlarsa, onlar da dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmiş olurlar. Ey elçi, eğer bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirlerse, şunu iyi bil ki, onlar İslam'a karşı bir düşmanlık içindedir. (Ama sakın endişe etme;) çünkü Allah sana onlara karşı yetecektir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Ey elçi, de ki: "Allah'ın boyası... (Doğrusu biz sahip olduğumuz renkleri Allah'ın boyasından almışızdır.) Herkes şunu iyi bilsin ki, hiç kimse Allah'ın verdiği renkten daha güzelini veremez. (İslam'a inananlar asla insanları renklerine göre ayırmaz.) Çünkü hepimiz Allah'a ibadet eden (eşit) kullarız."

#### **Ayet: 139-141**

Ey elçi, (Yahudilere ve Hristiyanlara) de ki: "Niçin bizimle Allah hakkında çekişiyorsunuz ki! Şüphesiz ki Allah -bizim de sizin de- hepimizin tek Rabb'idir. Doğrusu bizim yaptığımız bize, sizin yaptığınız da size dönecektir. Hepimiz de Allah'a samimiyetle yöneliriz. Peki, siz İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın, Yakub'un ve onların soylarından gelen elçilerin Yahudi ya da Hristiyan olduğunu iddia edebilir misiniz? (Doğrusu onlar İslam'a inanan kimselerdi. Söyleyin bakalım,) Siz mi yoksa Allah mı daha doğrusunu bilir? (Şüphesiz ki Allah en doğrusunu bilir.) Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'tan gelen bu gerçeğe şahitlik etmek yerine onu gizleyen kimselerden daha zalimi yoktur. Şüphesiz ki Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir / ahirette sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir. Ama o insanlar gelip geçtiler. Onların kazandıkları onlara, sizin kazandıklarınız sizedir. Öyleyse (ahirette) siz onların yaptıklarından değil (ancak kendi yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)"

#### **Ayet: 142-144**

Ey elçi, bazı akılsız insanlar (İslam'a inananlar hakkında): "Şunları şimdiye kadar yöneldikleri kiblelerden çeviren nedir?" diyecektir. Ey elçi, onlara de ki: "Doğu ve Batı, yani tüm yönler

مُسْلِمُونَ ﴿133﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ  
لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا  
تُسْأَلُونَ عَنْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿134﴾  
وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى  
تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا  
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿135﴾  
قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا  
أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ  
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ  
مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ  
مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ  
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿136﴾ فَإِنْ  
آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا  
وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ  
فَسَيَكْفِيكَهُمْ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ  
﴿137﴾ صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ  
اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ  
﴿138﴾ قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ  
رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ  
أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ  
﴿139﴾ أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ  
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ  
وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ  
ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ

Allah'ındır. O dileyenleri (yani İslam'a inananları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir." Ey İslam'a inananlar, bu böyledir. Biz sizi tüm insanlara şahit (örnek) olmanız için orta yolu benimseyen bir toplum yaptık. Bu elçi de sizin için bir örnektir. Ey elçi, senin yöneldiğin Kabe yönünü kible olarak seçmemiz, elçimiz olarak sana uyanlar ile İslam'dan çark edip dönenleri ortaya koymak içindir. Ama (kible değişikliği) Allah'ın dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği kimselerin dışındakilere ağır geldi. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah sizin inancınızı asla boşa çıkarmaz. Şüphesiz ki Allah tüm insanlara en şefkatlidir ve en merhametlidir. Ey elçi, Biz senin yüzünü defalarca göğe döndürdüğünü (beklediğini) görüyorduk. Artık senin yüzünü daha hoşnut olacağın bir kibleye döndürüyoruz. Bundan sonra (namaz kılarken) yüzünü Mescidi Haram (Kabe) yönüne çevir. Ey İslam'a inananlar, siz de -nerede olursanız olun- (namaz kılarken) yüzünüzü o yöne çevirin. Doğrusu ehli kitap (Yahudiler ve Hristiyanlar) kible değişikliğinin Rabb'lerinden gelen bir gerçek olduğunu bilebilirler. Şüphesiz ki Allah onların yaptıklarından habersiz değildir / ahirette onları hesaba çekecektir.

#### **Ayet: 145**

Ey elçi, şunu iyi bil ki, bildirdiğimiz gerçeklerin tümünü onlara getirsen de ehli kitaptan (Yahudilerden ve Hristiyanlardan) bazıları senin kiblene uymayacaktır. Tabii ki sen de onların kiblesine uyacak değilsin. Zaten onlar birbirinin kiblesine de uymazlar. Ey elçi, -sana bu ilahi bilgi (yani bu ilahi kitap / Kuran) geldikten sonra- eğer bazılarının kötü arzularına uyarsan, sen de zalimlerden olursun.

#### **Ayet: 146-148**

Aslında ehli kitap (Yahudiler ve Hristiyanlar) bu elçiye (ve onun davet ettiği İslam'ı) kendi çocuklarını tanıdıkları gibi tanıyabilirler. Ama bazıları bile bile gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu gizlerler. Ey elçi, bu gerçekler (sana) Rabb'inden (gelmiştir.) Öyleyse sakın şüphe edenlerden olma! Herkesin yüzünü çevirdiği bir kiblesi (inancı) vardır. Ey İslam'a inananlar,

كَمْ شَهَادَةٌ عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ  
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿140﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ  
قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا  
كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿141﴾ سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ  
مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيَهُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمْ  
الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ  
وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى  
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿142﴾ وَكَذَلِكَ  
جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ  
عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ  
شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ  
عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعَ الرَّسُولَ  
مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ  
لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا  
كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيْمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ  
بِالنَّاسِ لَرَوُوفٌ رَحِيمٌ ﴿143﴾ قَدْ  
رَأَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ  
فَلَنُؤَيِّنَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ  
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا  
كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ  
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ  
الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا  
يَعْمَلُونَ ﴿144﴾ وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ



(inancınızın bir gereği olarak) iyi işlerde yarışın. Doğrusu -nerede olursanız olun- Allah hepinizi (aynı kıblede ve iyi işlerde) bir araya getirir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 149-152**

Ey elçi, -nereden nereye gitmiş olursan ol- (namaz kılarken) yüzünü Mescidi Haram / Kabe yönüne çevir. Bu emir Rabb'inden gelen bir gerçektir. Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir / ahirette sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir. Ey elçi, -nereden nereye gitmiş olursan ol- (namaz kılarken) yüzünü Mescidi Haram / Kabe yönüne çevir. Ey İslam'a inananlar, siz de -nerede olursanız olun- (namaz kılarken) yüzünüzü o yöne doğru çevirin ki -haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler hariç- insanların size karşı söyleyecek bir bahanesi kalmasın. Ey İslam'a inananlar, insanlardan değil Benden korkun ki Ben de size lütfettiğim nimetlerimi yaygınlaştırayım. Umulur ki dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirsiniz. Biz bildirdiğimiz gerçekleri size okuyup aktaran, sizi günahlardan arındıran ve size bu ilahi kitabı / Kuran'ı, doğru hükümleri ve bilmediğiniz nice şeyleri öğreten -aranızdan biri olan- bu elçiyi gönderdiğimiz gibi (size kible olarak da Kabe'yi belirledik.) Öyleyse Beni (şükürle) anın ki Ben de sizi (nimetlerimle) anayım. Artık yalnız Bana şükredin ve asla nankörlük etmeyin.

**Ayet: 153-157**

Ey İslam'a inananlar, sabırla dayanışarak ve namaz kılarak Benden yardım dileyin. Şüphesiz ki Allah (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden kimselerle beraberdir. Ey İslam'a inananlar, sakın Allah'ın dosdoğru yolunu / İslam'ı savunmak için öldürülen kimselere "ölüler" demeyin! Doğrusu onlar diridir; ama siz bunun farkında değilsiniz. Şunu iyi bilin ki, Biz sizi (bu dünya hayatında) biraz korkuyla, açlıkla ve servetlerinizden, canlarınızdan ve (ürettiğiniz) ürünlerinizden eksiltmeyle sınamaktayız. Ey elçi, (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden kimselere (cenneti) müjdele. Onlar başlarına bir sıkıntı geldiğinde:

أَوْتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿145﴾ الَّذِينَ اتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿146﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿147﴾ وَلِكُلِّ وَجْهَةٍ هُوَ مُوَلِّيَهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿148﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لِلْحَقِّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿149﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَا تَمْنَعَتِي عَلَيْهِمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿150﴾ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا



"Doğrusu biz Allah'ın kullarıyız ve ahirette Onun huzuruna dönüp tüm yaptıklarımızdan hesaba çekileceğiz." derler. Rabb'lerinin desteği ve rahmeti böylelerinin üzerinedir. Çünkü onlar dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelen kimselerdir.

**Ayet: 158**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Safa ve Merve tepeleri Allah'a ibadetin simgelerindendir. (Putperest / müşrik Arapların o tepelere bazı putları koymuş olması bu gerçeği asla değiştirmez.) Öyleyse bu (kutsal) eve / Kabe'ye hac veya umre için gelen kimselerin o iki tepe arasında gidip gelmesinde (Sa'y yapmasında) bir günah yoktur. Doğrusu her kim iyi işlerde gönüllü olursa, bu, onun kendi yararına olur. Şüphesiz ki Allah fazlasıyla ödüllendirendir ve her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 159-162**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz bu ilahi kitapta / Kuran'da bildirdiğimiz gerçekleri insanlara açıkladıktan sonra lütfettiğimiz apaçık kanıtları ve dosdoğru yolu / İslam'ı / doğruluğu gizleyen kimseler 'Allah'ın ve tüm lanet edicilerin' lanetine uğrayacaktır. Ama Ben hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten ve gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıklayan kimselerin tövbelerini de kabul ederim. Şüphesiz ki Ben tövbeleri çok kabul edenim ve en merhametliyim. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden ve inkarcı olarak ölen kimseler Allah'ın, meleklerinin ve tüm insanların lanetine uğrayacaktır. Sonuçta onlar -sonsuz kadar kalmak üzere- cehenneme girecektir. Onların cezası asla hafifletilmeyecek ve ertelenmeyecektir.

**Ayet: 163-167**

Ey insanlar, sizin ilahınız tek ilahtır / Allah'tır. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Şüphesiz ki Allah en bağışlayıcıdır ve en merhametlidir. Doğrusu göklerin ve yerin yaratılmasında, geceyle gündüzün yer değiştirmesinde, ihtiyaç duyduğunuz mallarla dolu gemilerin yüzerek denizi geçmesinde, Allah'ın gökten yağdırdığı yağmurla ölü haldeki / kurak topraklara hayat

مِنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿151﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿152﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿153﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿154﴾

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿155﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿156﴾ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿157﴾ إِنَّ الصَّافَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿158﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ

وَالْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ

vermesinde, çeşitli canlıları yeryüzünde yaymasında ve gökle yer arasında hizmet sunan bulutları rüzgarlarla yönlendirmesinde aklını kullananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama insanlardan bazıları Allah'tan başka (putlara / sahte ilahlara da dua / ibadet ederek) Ona eşler koşarlar. Onlar putları / sahte ilahları Allah'ı sever gibi severler. İslam'a inananlar ise (her şeyden çok) Allah'ı severler. Keşke haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimler -ahiretteki cezayı görmeden önce- tüm gücün Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın (hak edenleri) şiddetle cezalandıran olduğunu bir anlasalardı (ve hatadan dönüp / tövbe edip kendilerini düzeltselerdi.) Çünkü onlar ahiretteki cezayı gördüğünde, kendilerine uyulan (putlar / sahte ilahlar) onlara uyan (putperestleri / müşrikleri) terk edecektir ve onların arasındaki tüm ilişkiler kesilecektir. İşte o vakit putlara / sahte ilahlara uyan kimseler: "Keşke dünyaya bir defa geri döndürülseydik. Onların bizden uzaklaştığı gibi biz de putlardan / sahte ilahlardan uzaklaşmıştık." diyecektir. Bu böyledir. Allah onlara -içlerinde pişmanlık duymaları için- dünyada yaptıkları (yanlışları) gösterecektir. Sonuçta putperestler / müşrikler cehennem ateşinden çıkmayacaktır.

#### **Ayet: 168-171**

Ey insanlar, yeryüzündeki helal ve temiz / sağlıklı yiyeceklerden yiyin. Sakın şeytana uymayın! Doğrusu şeytan sizin büyük bir düşmanınızdır. Şeytan size ancak kötülük etmenizi, utanç verici / çirkin şeyler yapmanızı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri (uydurup) söylemenizi emreder / telkin eder. (Şeytana uyan) putperest / müşrik Araplara: "Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a uyun." denildiğinde, onlar: "Hayır, biz atalarımızdan ne gördüysek ona uyarız." dediler. Ama onların ataları akıllarını hiç kullanmak istemeyen ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmeyen kimselerdi. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, sürekli bağırarak ve bağırmasından başka sesleri duyamayan kimselere benzer. Böyleleri gerçeklere karşı sağır, dilsiz ve kör davranırlar.

الَّاٰعُنُوْا۟ ۙ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا  
وَاَصْلَحُوْا وَبَيَّنُّوْا فَاُولٰٓئِكَ اَتُوْبُ  
عَلَيْهِمْ وَاَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿160﴾  
اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَمَاتُوْا وَهُمْ كُفَّارٌ  
اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ  
وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿161﴾ خَالِدِيْنَ  
فِيْهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ  
يُنْظَرُوْنَ ﴿162﴾ وَالْهٰكُمُ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ  
لَّا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ  
﴿163﴾ اِنَّ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ  
وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الْيَلِّ وَالنَّهَارِ  
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِيْ فِي الْبَحْرِ بِمَا  
يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ  
السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَاَحْيَا۟ بِهٖ الْاَرْضَ  
بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ  
وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ  
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ  
لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُوْنَ ﴿164﴾ وَمِنْ  
النَّاسِ مَنْ يَّتَّخِذُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَنْدَادًا  
يُحِبُّوْنَهُمْ كَحُبِّ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا  
اَشَدُّ حُبًّا لِلّٰهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا  
اِذْ يَرُوْنَ الْعَذَابَ اَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ  
جَمِيْعًا وَاَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعَذَابِ  
﴿165﴾ اِذْ تَبَرَّآ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْا مِنْ

Doğrusu onlar akıllarını kullanmazlar.

**Ayet: 172-176**

Ey İslam'a inananlar, size lütfettiğimiz temiz / sağlıklı yiyeceklerden yiyin. Eğer Allah'a ibadet ediyorsanız (lütfettiği nimetler için) Ona şükredin. Şunu iyi bilin ki, Allah size ancak leşi / ölü hayvanları, (sıvı veya pıhtılaşmış) kanı, domuz etini ve Allah'tan başkasına (putlara / sahte ilahlara) adanan / sunulan yiyecekleri (yemeyi / içmeyi) haram kılmıştır. Ama zorda kalan kimselerin -Allah'a isyan etmeden ve aşırıya gitmeden- bunlardan yemesinde bir günah yoktur. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Ama şunu da iyi bilin ki, Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaptaki / Kuran'daki gerçekleri gizleyip onları ucuz dünya menfaatleri için satan kimseler karınlarını ancak cehennem ateşiyle doldururlar. Kıyamet günü Allah onlara (şefkatle) konuşmayacaktır ve onları (günahtan) arındırmayacaktır. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır. İşte onlar dosdoğru yolu / İslam'ı / doğruluğu ve (Allah'ın) bağışlamasını verip sapkınlığı ve cezayı satın alan kimselerdir. Peki, onlar cehennem ateşine ne kadar dayanabilirler ki! (Asla! onlar cehennem ateşine dayanamazlar.) Doğrusu Allah bu ilahi kitabı / Kuran'ı gerçeklerle indirmiştir; ama bu ilahi kitaptan / Kuran'dan ayrılığa düşen kimseler (İslam'a karşı) derin bir düşmanlık içindedir.

**Ayet: 177**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, iyilik(din) sizin yüzünüzü doğruya ya da batıya çevirmeniz değildir. Doğrusu iyilik (din) Allah'a, ahiret gününe / ahiretteki hesaba, meleklerine, ilahi kitaplarına ve peygamberlerine inanmaktır, Allah'ın sevgisini kazanmak için en yakından başlayıp (ihtiyaç sahiplerine,) yetimlere, yoksullara, yolda / sokakta kalan zor durumdaki kimselere ve (temel ihtiyaçlarını gideremediğinden) yardım isteyen kimselere servetinizden yardım yapmaktır, (köle edilen kimseleri) kölelikten kurtarmaktır ve namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat vermektir. İslam'a inananlar verdikleri sözleri

الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿166﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا كَرَّرَ فَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّأُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿167﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُواتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿168﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَإِن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿169﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿170﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿171﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿172﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ

yerine getiren ve zorluklar, sıkıntılar ve savaşlar karşısında sabırla dayanışarak hareket eden kimselerdir. İşte böyleleri doğru sözlü olan, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerdir.

#### **Ayet: 178-179**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, cinayet işleyenleri kısasla (misilleme yöntemiyle) cezalandırmak size farz kılınmıştır. (Her kim, bir kimseyi haksız yere / nefsi müdafaa gibi hukuki bir sebep olmadan yaralarsa veya öldürürse, onun kısasla cezalandırılması gerekir.) Katil özgür (zengin) de olsa, köle (yoksul) da olsa (erkek de olsa) kadın da olsa fark etmez. (Katil -kim olursa olsun- ayırım yapılmadan cezalandırılmalıdır.) Ama öldürülen kimsenin (ailesi adına) yakın bir akrabası öldürenin ömrünü kabul ederse, onun o aileye hakkaniyetli bir tazminatı güzellikle ödemesi gerekir. Bu hüküm Rabb'inizden bir hafifletme ve rahmettir. Artık herkes şunu iyi bilsin ki, bundan sonra Allah'ın koyduğu sınırları çiğneyen kimseler (ahirette) şiddetli cezalara uğrayacaktır. Ey akıl sahipleri, şunu iyi bilin ki, kısas (cezasında) sizin için hayat vardır. (Çünkü kısas, yaralama ve öldürme suçlarına karşı caydırıcı bir cezadır.) Umulur ki Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsınız.

#### **Ayet: 180-182**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, sizden biri öldüğünde -geride bir değer bırakmışsa- (onun mirasını) annesi, babası ve yakınları arasında hakkaniyetle paylaşmak, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler üzerine bir görev olarak farz kılınmıştır. Allah'ın bu hükmünü işittikten sonra (mirastan hak sahibi olanların paylarını) değiştiren (örneğin kadınların miras payını yok sayan) kimseler ise yaptıkları değişikliğin (hak hırsızlığının) günahını üzerinde taşırlar. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Ama (eğer miras paylaşımında uygulanması istenen İslam'a uymayan bir vasiyet varsa,) o vasiyetin bir haksızlığa veya

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿173﴾ إِنَّ الَّذِينَ  
يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ  
وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا  
يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا  
يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ  
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿174﴾ أُولَٰئِكَ  
الَّذِينَ اشْتَرَوْا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَى  
وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ  
عَلَى النَّارِ ﴿175﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ  
نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ  
اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ  
﴿176﴾ لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا  
وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ  
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ  
الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ  
وَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى  
وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ  
وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ  
الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ  
بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي  
الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ  
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ  
الْمُتَّقُونَ ﴿177﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي



günaha sebep olmasından endişe eden kimselerin (günaha sebep olan vasiyeti iptal edip) mirasçılar arasında uzlaşma sağlamasında bir günah yoktur. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 183-185**

Ey İslam'a inananlar, oruç tutmak sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılınmıştır. Umulur ki Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsınız. Ey İslam'a inananlar, sayılı günlerde (yani Ramazan ayı süresince) oruç tutmalısınız. Ama (Ramazan ayında) hasta veya yolcu olanlarınız, tutamadıkları günlerin sayısınca (Ramazan'dan sonra) diğer günlerde oruç tutabilir. Sürekli hasta olanlar / oruç tutmada zorlananlar ise (oruç tutamadıkları her gün için) bir yoksulu doyuracak kadar sadakayı fidye olarak vermelidir. Doğrusu her kim iyi işlerde gönüllü olursa, bu, onun kendi yararına olur. Şunu iyi bilin ki, oruç tutmak sizin için daha iyi olur. Keşke gerçekleri bir anlasaydınız. Ey İslam'a inananlar, insanlar için bir doğruluk rehberi olan ve dosdoğru yolun / İslam'ın / doğruluğun apaçık kanıtlarını ve iyiyi kötüden ayıran hükümleri / furkanı (içeren) bu ilahi kitap / Kuran, Ramazan ayında indirilmiştir. Öyleyse sizden bu ayı görenler (Ramazan ayı süresince) oruç tutmalıdır. Ama (Ramazan ayında) hasta veya yolcu olanlarınız tutamadıkları günlerin sayısınca (Ramazan'dan sonra) diğer günlerde oruç tutmalıdır. Şunu iyi bilin ki, Allah size zorluk değil kolaylık ister. Böylece tutamadığınız oruçları tutup sayıyı tamamlarsınız ve sizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği için Allah'ı yüceltirsiniz. Umulur ki şükredersiniz.

**Ayet: 186**

Ey elçi, kullarım sana Beni sorduğunda onlara şunu bildir: "Ben (onlara) çok yakınım. Bana dua edenlerin duasına olumlu cevap veririm. Öyleyse onlar da Benim davetime olumlu cevap verip Bana gönülden inansınlar. Umulur ki doğru yolu bulurlar."

**Ayet: 187-188**

Ey İslam'a inananlar, oruç tuttuğunuz günlerin

أَلْقَتُلَى الْحَرُّ بِالْحَرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ  
وَالْأَنْثَى بِالْأُنْثَى فَمَنْ عَفِيَ لَهُ مِنْ  
أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ  
إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ  
وَرَحْمَةٌ فَمَنْ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ  
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿178﴾ وَلَكُمْ فِي  
الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ  
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿179﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا  
حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا  
الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ  
بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ  
﴿180﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ  
فَانْمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ  
اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿181﴾ فَمَنْ خَافَ  
مِنْ مُوَصٍّ جَنْفًا أَوْ إِثْمًا فَاصْلَحَ  
بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ  
رَحِيمٌ ﴿182﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا  
كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى  
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ  
﴿183﴾ أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ  
مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ  
أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ  
طَعَامُ مَسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ  
خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ



gecelelerinde eşlerinle cinsel ilişki yaşamak size helal kılınmıştır. Çünkü eşleriniz size, siz de eşlerinize bir giysi gibisiniz. (Birbirinize çok yakınsınız.) Allah bu konuda zorlandığınızı bildiğinden tövbenizi kabul edip sizin önceki hatalarınızı affetti. Öyleyse siz oruç tuttuğunuz günlerin gecelerinde -gecenin karanlığıyla (siyah iplikle) doğmakta olan sabahın aydınlığı (beyaz iplik) ayırt edilene kadar- hanımlarınızla yakınlaşabilir, Allah'ın takdirini arayabilir ve yiyip içebilirsiniz. Ey İslam'a inananlar, (sabah güneş doğmadan önce başladığınız orucu) gece olana (yani güneş batana) kadar sürdürüp tamamlayın. Ama sakın mescitlerde (Allah'a ibadet için) kaldığınızda hanımlarınızla yakınlaşmayın! Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Sakın Allah'ın koyduğu sınırlara yaklaşmayın! Bu böyledir. Allah bildirdiği gerçekleri insanlara açıklar. Umulur ki insanlar Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırlar. (Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, oruç tutmak sadece bir şey yememek ve içmemek değildir. Doğrusu oruç Allah'ın tüm yasaklarından sakınmaktır.) Öyleyse birbirinizin servetini haksızca yemeyin ve başkalarının servetinden yemek için -bile bile günah işleyip- yetkililere rüşvet vermeyin.

#### **Ayet: 189**

Ey elçi, sana hilaller / ay takvimi hakkında sorular soranlara de ki: "O hilaller insanlara tarihi ve haccın günlerini belirtir." Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, iyilik (din) haccın yapıldığı günlerde (sizin batıl inancınıza göre) evlerinize kapı yerine arka pencereden girmeniz değildir. Doğrusu iyilik (din) Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmaktır. Öyleyse evlerinize (doğru şekilde) kapısından girin ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz.

#### **Ayet: 190-192**

Ey İslam'a inananlar, size düşman olanlara karşı Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşın. Sakın Allah'ın koyduğu sınırları çiğnemeyin!

كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿184﴾ شَهْرَ رَمَضَانَ  
الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ  
وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ  
شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ  
كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ  
أَيَّامٍ أُخَرٍ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا  
يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ  
وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْكُم  
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿185﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ  
عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ  
دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا  
لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ  
﴿186﴾ أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ  
إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنْتُمْ  
لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ  
تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا  
عَنكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا  
كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى  
يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ  
الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتَمُوا الصِّيَامَ  
إِلَى الْيَلِّ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ  
عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ  
اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ  
آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿187﴾

Şüphesiz ki Allah koyduğu sınırları çiğneyenleri sevmez. Ey İslam'a inananlar, size karşı savaşan düşmanı nerede ele geçirirseniz orada öldürebilirsiniz ve onları sizi çıkardıkları yerden (Mekke'den) çıkarabilirsiniz. Doğrusu fitne (saldırganlık) ölümden daha kötüdür. Ey İslam'a inananlar, eğer düşman size karşı Mescidi Haram'da savaşmazsa, siz de onlara karşı orada savaşmayın. Ama onlar sizinle Mescidi Haram'da savaşır, (siz de onlarla savaşabilir ve) onları orada öldürebilirsiniz. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin cezası işte böyledir. Ama onlar İslam'ı inkara son verirlerse, (hatadan dönüp / tövbe edip kendilerini düzeltirlerse, Allah onları affeder.) Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 193**

Ey İslam'a inananlar, fitne (saldırganlık) bitene ve "din" tümüyle Allah'ın dini / İslam olana kadar (İslam düşmanlarına) karşı savaşın. Ama onlar fitneye (saldırganlığa) son verirlerse, (siz de onlara karşı savaşa son verin.) Çünkü (İslam'da) haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur.

#### **Ayet: 194**

Haram aylarda savaşmanın yasak oluşu ancak bu yasağa karşılıklı olarak uyulması halinde geçerlidir. Ey İslam'a inananlar, size (haram bir ayda) saldırarak olan düşmana karşı -onların size saldıracağı gibi- saldırabilirsiniz. Daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerle beraberdir.

#### **Ayet: 195-199**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için harcama / yardım yapın. Sakın (cimrilik ederek) kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. Daima iyi işler yapın. Şüphesiz ki Allah iyi işler yapanları sever. Hacı ve umreyi de Allah'ın rızasını kazanmak için tamamlayın. Ama (hacca veya umreye başladıktan sonra) ibadetinizi tamamlamaktan engellenirseniz, (ibadetinizi sonlandırmak için) kolayınıza gelen / güç yetirebildiğiniz bir

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ  
وَتَذُلُّوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا  
مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ  
تَعْلَمُونَ ﴿188﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ  
الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ  
وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا  
الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ  
اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا  
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿189﴾  
وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ  
يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا  
يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿190﴾ وَاقْتُلُوهُمْ  
حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ  
حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ  
الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ  
الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ  
قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ  
الْكَافِرِينَ ﴿191﴾ فَإِنْ انْتَهَوْا فَإِنَّ  
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿192﴾ وَاقْتُلُوهُمْ  
حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ  
فَإِنْ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى  
الظَّالِمِينَ ﴿193﴾ الشَّهْرُ الْحَرَامُ  
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتِ قِصَاصٌ  
فَمَنْ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ

kurbanlık hayvanı hediye olarak kurban edin ve o hediye kurban yerine varmadan saçınızı tıraş etmeyin. Hasta olan veya başında bir rahatsızlık bulunan (ve bu yüzden saçını tıraş edemeyen) kimseler ise fidye olarak oruç tutmaya veya (ihtiyaç sahiplerine) sadaka vermeye / yardım yapmaya ya da başka bir ibadeti yapmaya niyet etmelidir. Güvende olduğunuzda (hac ibadeti için niyet edip ihrama girdikten sonra) hacca kadar umreden yararlanmak (ve ihramdan çıkmak) isteyen kimseler, kolayına gelen / güç yetirebildiği bir kurbanlık hayvanı hediye olarak kurban etmelidir. Bunu yapmaya imkan bulamayanlarınız ise hacda (Mekke'de) üç gün ve hacdan (evlerine) döndüklerinde yedi gün, yani toplam on gün -fidye olarak- oruç tutmalıdır. Bu hüküm Mescidi Haram'da (Mekke'de) oturmayan kimseler içindir. (Mekke'de oturanlar ise bu hükümden muaftır.) Daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, Allah (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır. Bilinen aylarda (yani Şevval, Zilkade veya Zilhicce ayında) hac ibadetine başlanabilir. (Bu aylarda hacca niyet edilebilir; ama Arafat vakfesi, sadece 9 Zilhicce günü Arafat bölgesinde topluca bulunularak yapılabilir.) Bu aylarda hacca niyetlenen kimseler şunu iyi bilsinler ki, hac ibadeti süresince cinsel ilişki yaşamak, günah işlemek ve kavga etmek yasaktır. Şüphesiz ki Allah yaptığınız tüm yardımları / iyilikleri bilir. Ey İslam'a inananlar, kendinize en iyi yol azığı olan takva ilkesini (yani Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranmayı ve yasaklarından sakınmayı) benimseyin. Öyleyse ey akıl sahipleri emirlerime duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımdan sakının. Doğrusu (hac günlerinde) rızkınızı 'Rabb'inizin lütfundan' aramanızda (ticaret yapmanızda) bir günah yoktur. (Arafat vakfesinden sonra) Arafat'tan akın akın Muzdelife'ye gittiğinizde Meşaril Haram bölgesinde Allah'ı (şükürle) anın. -Sizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği için Allah'ı (şükürle) anın. Unutmayın ki

بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ  
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ  
(194) ﴿وَانْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا  
تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا  
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ (195)  
وَاتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ  
أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ  
وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ  
الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا  
أَوْ بِهَ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ  
صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا  
أَمْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ  
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ  
فَصِيَامٌ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةً  
إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ  
لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ  
الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ  
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿196﴾ الْحَجُّ أَشْهُرٌ  
مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ  
فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي  
الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ  
اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ  
التَّقْوَى وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ  
(197) ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ

geçmişte siz dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapan kimselerdiniz.- Sonra diğer insanlarla beraber akın akın (Mina'ya) gidin ve Allah'tan bağışlanma dileyin. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 200-202**

Ey İslam'a inananlar, hacdaki görevlerinizi tamamladığınızda atalarınızı andığınızdan daha fazla Allah'ı (şükürle) anın. (Sakın ahiret hayatını unutmayın!) Çünkü insanlar arasında (ahirete inanan ve) "Ey Rabb'imiz, bize bu dünya hayatında ver." diyen kimseler vardır. İşte onlara ahiretteki cennet nimetlerinden hiçbir pay yoktur. Ama diğer yandan (ahirete inanan ve) "Ey Rabb'imiz, bize bu dünya hayatında da ahiret hayatında da iyilikler ver ve bizi cehennem ateşi cezasından koru." diyenler de vardır. İşte böylelerine (dünyada) yaptıkları (düzeltici / iyi işlerin) karşılığında ahiretteki cennet nimetlerinden bir pay verilecektir. Şüphesiz ki Allah hesap sorması en hızlı olandır.

**Ayet: 203**

Ey İslam'a inananlar, (haccın) sayılı günlerinde Allah'ı (şükürle) anın. Acele eden kimselerin iki gün sonra (12 Zilhiccede) Mina'dan ayrılmasında bir günah yoktur. Orada daha fazla kalmak isteyen kimselerin (13 Zilhiccede) Mina'dan ayrılmasında da bir günah yoktur. Bu hükümler Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler içindir. Daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, ahirette Allah'ın huzurunda toplanıp tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.

**Ayet: 204-209**

Ey elçi, bazı (ikiyüzlü / münafık) kimselerin dünya hayatıyla ilgili sözleri hoşuna gidebilir. Onlar Allah'ı da şahit tutarak kalplerinde iyi niyet(!) taşıdığına yemin edebilirler. Doğrusu onlar en azılı düşmanlardır. Çünkü onlar iktidara gelince yeryüzünde bozgunculuk edip ekinleri ve nesilleri yok etmeye çalışırlar. Ama Allah bozgunculuğu sevmez. Onlara: "Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp

تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ  
مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ  
الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْكُمْ  
وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الضَّالِّينَ  
(198) ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ  
النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ  
غَفُورٌ رَحِيمٌ (199) فَإِذَا قُضِيَتْ  
مَنَاسِكُكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ  
أَبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ  
يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي  
الْآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ (200) وَمِنْهُمْ  
مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً  
وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ  
(201) أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا  
كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ  
(202) وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ  
مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا  
إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ  
لِمَنِ اتَّقَى وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ  
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (203) وَمِنَ النَّاسِ  
مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا  
وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ  
أَلَدُّ الْخِصَامِ (204) وَإِذَا تَوَلَّى  
سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ



yasaklarından sakının." denildiğinde, kibre kapılıp daha çok günah işlerler. Ama (ahirette) cehennem onların hakkından gelecektir. Doğrusu cehennem kalınacak en kötü yerdir. Diğer yandan da, insanlardan "Allah'ın rızasını kazanmak için kendini adayanlar" vardır. Şüphesiz ki Allah kullarına en şefkatlidir. Ey İslam'a inananlar, hep beraber barışa girin / uyun. Sakın şeytana uymayın! Doğrusu şeytan sizin büyük bir düşmanınızdır. Eğer apaçık kanıtlar size geldikten sonra dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saparsanız sonunuz kötü olur. Şunu iyi bilin ki, Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 210-212**

Putperest / müşrik Araplar, Allah'ın ve meleklerin bulutların karartıları arasından (çıkıp) kendilerine gelmesini beklememelidir. (Çünkü eğer melekler onlara gelseydi,) onların işi çoktan bitirilmiş / cezaları verilmiş olurdu. Sonuçta her konu (hesabının sorulması için) Allah'ın huzuruna döndürülecektir. Ey elçi, İsrailoğullarına kaç apaçık mucize verdiğimizi sorabilirsin. (Biz onlara birçok mucize verdik; ama onlar o mucizelere rağmen İslam'a inanmıyorlar.) Allah'ın nimeti (İslam) kendilerine geldikten sonra onu ucuz dünya menfaatleriyle değiştiren kimseler şunu iyi bilsinler ki, Allah (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır. Doğrusu bu dünya hayatı İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere süslü görünmektedir. Böylece onlar İslam'a inanan kimseleri (küçümseyip) alaya alırlar. Ama şunu iyi bilsinler ki, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler kıyamet günü onlardan üstün olacaktır. Böylece Allah, dileyenlere (yani İslam'a inananlara) cennette hesapsız (sonsuz) nimetleri lütfedecektir.

#### **Ayet: 213**

Herkes şunu iyi bilsin ki, ilk insanlar (İslam'a inanan) tek bir topluluktü. (Sonra insanlardan bazıları İslam'dan ayrılığa düştüler.) Allah da onlara müjdeci ve uyarıcı olarak peygamberler gönderdi. Ayrıca Allah onlarla beraber insanlar arasında onların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü

الْحَرَتْ وَالنَّسْلُ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ  
الْفَسَادَ ﴿205﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ  
اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ  
جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿206﴾ وَمِنَ  
النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ  
مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ  
﴿207﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا  
فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ  
الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ  
﴿208﴾ فَإِن زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا  
جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ  
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿209﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا  
أَن يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ  
وَالْمَلَائِكَةُ وَفُضِيَ الْأَمْرُ إِلَى اللَّهِ  
تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿210﴾ سَلْ بَنِي  
إِسْرَءِيلَ كَمْ آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ  
وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا  
جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ  
﴿211﴾ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ  
الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا  
وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ  
وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ  
﴿212﴾ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً  
فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ



konularda hüküm vermesi için gerçekleri bildiren ilahi kitaplar indirdi. Doğrusu ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) bazıları kendilerine apaçık kanıtlar geldikten sonra, kıskançlıkları yüzünden (İslam'dan) ayrılığa düştüler. Ama (şimdi) Allah izniyle / lütfuyla İslam'a inananları onların (İslam'dan) ayrıldığı konularda dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltti. Şüphesiz ki Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir.

#### **Ayet: 214**

Ey İslam'a inananlar, sizden öncekilerin başlarına gelenlerin benzerleri sizin başınıza da gelmeden cennete girebileceğinizi sanmayın. Geçmişte (İslam'a inananlardan) bazıları öyle zorluklara ve sıkıntılara uğrayıp sarsıldılar ki o zamanki Allah'ın elçisi ve onunla beraber İslam'a inananlar: "Allah'ın yardımı ne vakit gelecek?" diyorlardı. Şunu iyi bilin ki, Allah'ın yardımı çok yakındır.

#### **Ayet: 215**

Ey elçi, sana (İslam için) neyi / kime harcamak gerektiğini soranlara de ki: "Öncelikle annenize, babanıza, en yakından başlayıp (ihtiyaç sahiplerine,) yetimlere, yoksullara ve yolda / sokakta kalan zor durumdaki kimselere servetinizden harcama / yardım yapın. Şüphesiz ki Allah yaptığınız tüm yardımları / iyilikleri en iyi bilendir.

#### **Ayet: 216-218**

Ey İslam'a inananlar, savaşı hoş görmesiniz de, (İslam'ı savunmak için) savaşmak size farz kılınmıştır. Şunu iyi bilin ki, hoş görmediğiniz bir şey sizin için iyi olabilir, sevdiğiniz bir şey de sizin için kötü olabilir. Şüphesiz ki Allah her şeyi bilir; ama siz her şeyi bilemezsiniz. Ey elçi, sana haram ayda savaşmanın hükmünü soranlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, haram ayda savaşmak kötü bir şeydir; ama Allah'a göre Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoymak, İslam'ı ısrarla inkar etmek ve Mescidi Haram'da ibadet etme hakkına sahip olan (İslam'a inananları) oradan çıkarmak daha kötü bir şeydir." Doğrusu fitne (saldırganlık) ölümden daha kötüdür. Ey

وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ  
بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا  
اِخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ  
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ  
فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا  
فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ  
يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿213﴾  
أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا  
يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ  
مَسْتَهْزِمِينَ الْبَاسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزَلُوا  
حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا  
مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ نَصْرَ  
اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿214﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا  
يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ  
فَلِللَّذِينَ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى  
وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا  
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿215﴾  
كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ  
وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ  
لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ  
لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ  
﴿216﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ  
الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ  
وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ

İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer inkarcılar yapabilselerdi, size karşı sizi dininizden (İslam'dan) döndürene kadar savaşırlardı. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, sizden İslam'dan dönüp inkarcı olarak ölen kimselerin tüm yaptıkları dünyada ve ahirette boşa gitmiştir. İşte onlar sonsuza kadar kalmak üzere cehennem ateşine girecektir. İslam'a inanıp Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için hicret ve mücadele (cihat) eden kimselerin sonu ise çok farklı olacaktır. İşte onlar Allah'ın rahmetini umabilirler. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 219-220**

Ey elçi, sana şarap / sarhoş edici içkiler ve kumar / şans oyunları hakkında sorular soranlara de ki: "Doğrusu insanlar için onlarda büyük günahlar ve bazı yararlar vardır. Onların günahları yararlarından daha büyüktür. (Öyleyse böyle şeylerden sakının.)" Ey elçi, sana (İslam için) neyi / ne miktarda harcama / yardım yapmaları gerektiğini soranlara de ki: "Harcamanızı / yardımınızı size rahatsızlık vermeyecek bir miktarda yapın." Bu böyledir. Allah size bildirdiği gerçekleri açıklar. Umulur ki gerçekleri düşünüp öğüt alırsınız. Ey insanlar, dünyanın ve ahiretiniz hakkında düşünüp öğüt alın. Ey elçi, sana yetimler / kimsesizler hakkında sorular soranlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, onları iyi bir eğitimle yetiştirmek de bir yardımdır / iyiliktir. Eğer onları ailenizin içine alıp beraberce yaşarsanız, onları ailenizin bir üyesi olarak görmeniz gerekir. Şüphesiz ki Allah bozguncular ile düzeltici / iyi işler yapanları birbirinden ayırır. Şunu iyi bilin ki, Allah dilerse (bir gün) sizin hayatınızı da zorlaştırabilir." Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir."

#### **Ayet: 221**

Ey İslam'a inananlar, İslam'a inanmayan putperest / müşrik kadınlarla evlenmeyin. Şunu iyi bilin ki, hoşunuza giden putperest / müşrik bir kadınla evlenmek yerine -köle / hizmetçi de olsa- İslam'a inanan bir kadınla evlenmek daha iyidir. (Aynı şekilde) İslam'a inanan kadınları da İslam'a inanmayan

وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ  
أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ  
الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى  
يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا  
وَمَنْ يَزِدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ  
وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ  
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ  
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿217﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا  
وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ  
يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ  
رَحِيمٌ ﴿218﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ  
وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ  
لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا  
وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ  
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ  
تَتَفَكَّرُونَ ﴿219﴾ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ  
وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى قُلِ إِصْلَاحُ  
لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ  
وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ  
شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ  
حَكِيمٌ ﴿220﴾ وَلَا تَتَكَحَّوْا  
الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَ<sup>ط</sup> وَلَآ مَآةٌ  
مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ

putperest / müşrik erkeklerle evlendirmeyin. Şunu iyi bilin ki, İslam'a inanan bir kadının hoşunuza giden putperest / müşrik bir erkekle evlenmesi yerine -köle / hizmetçi de olsa- İslam'a inanan bir erkekle evlenmesi daha iyidir. Doğrusu onlar (putperestler / müşrikler) insanları cehennem ateşine çağırır. Allah ise insanları -izniyle / lütfuyla- cennete ve bağışlamasına çağırır. Bu böyledir. Allah bildirdiği gerçekleri insanlara açıklar. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar.

**Ayet: 222-223**

Ey elçi, sana kadınların adet / regl dönemi hakkında sorular soranlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, adet dönemi kadınlar için bir sıkıntıdır. Öyleyse adet dönemlerinde hanımlarınızdan (onlarla cinsel ilişkiye girmekten) uzak durun ve onlar temizlenene kadar da yaklaşmayın. Onlar (adet döneminden) temizlendikten sonra ise onlara Allah'ın emrine uygun şekilde yaklaşabilirsiniz. Doğrusu Allah hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelterleri ve (maddi-manevi kirlerden) temizlenenleri sever. Hanımlarınız ektiğiniz bir tarla gibi size ürün (çocuk) verir. Öyleyse onlara dilediğiniz gibi yaklaşabilirsiniz. Ey İslam'a inananlar, bu dünyada birbirinize iyilikler sunun ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, ahirette Onun huzurunda buluşup tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz." Ey elçi, İslam'a inananlara (cenneti) müjdele.

**Ayet: 224-225**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın adını anarak ettiğiniz kötü yeminleri geçerli kabul etmeyin. Çünkü Allah sizin iyilik etmenize, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmanıza ve insanların arasını düzeltmenize asla engel değildir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla iştirak eder ve her şeyi en iyi bilendir. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah sizi (boş bulunup) bilinçsizce ettiğiniz yeminlerden değil bilinçli olarak ettiğiniz yeminlerden sorumlu tutar. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en hoşgörülüdür.

**Ayet: 226-227**

أَعَجَبْتُمْ وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ  
حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ  
مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ  
إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُوا إِلَى الْجَنَّةِ  
وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ  
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿221﴾ وَيَسْأَلُونَكَ  
عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا  
النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ  
حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ  
مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ  
التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿222﴾  
نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنْى  
شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ  
وَعَلِمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَشِّرِ  
الْمُؤْمِنِينَ ﴿223﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ  
عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا  
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ  
عَلِيمٌ ﴿224﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ  
بِالْعُغْرِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ  
بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ  
﴿225﴾ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ  
تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ  
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿226﴾ وَإِنْ  
عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, "ila yapan" (hanımıyla cinsellik yaşamayacağına dair yemin eden) kimseler en fazla dört ay bekleyebilirler. Eğer bu dört aylık süre içinde hanımlarına dönerlerse (evliliklerini kurtarırlar; ama dört ay hanımlarına dönmezlerse, bu, boşanma için geçerli bir sebep olur.) Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Eğer eşler boşanma kararı alırsa, (boşanma süreci başlar.) Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir.

#### **Ayet: 228**

(Evli bir çift boşanma kararı alırsa) boşanan kadınlar (hamile olup olmadıklarını bilmek için) üç adet dönemi / üç ay (iddet) süresince kendi kendine (başka bir kocayla evlenmeden) beklemelidir. Boşanma sürecinde olan kadınlar Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanıyorlarsa Allah'ın rahimlerinde yarattığı bir bebek varsa gizlememelidir. (Eğer onlar hamile değillerse ve bekleme / iddet süresi içinde uzlaşmayla evliliğe geri dönülmezse boşanma gerçekleşir. Ama hamilelerse ve doğum yapana kadar uzayan bekleme / iddet süresi içinde uzlaşmayla evliliğe geri dönülmezse boşanma gerçekleşir.) Bekleme (iddet) süresi içinde eşler arasında bir uzlaşma olursa, -böyle bir durumda- kocanın hanımına (yeni bir nikah kıymadan) geri dönme hakkı vardır. Herkes şunu iyi bilsin ki, hakkaniyetli bir aile hayatı için erkeğin de kadının da karşılıklı hakları ve sorumlulukları vardır. Ama aile hayatında (fiziksel güçleri sebebiyle) kocaların hanımlara göre bir derece fazla sorumluluğu vardır. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 229-230**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, evli bir çift iki defa (aynı eşle tekrar evlenme imkanıyla) boşanabilir. Ama aynı eşler üçüncü defa evlendiğinde ya hakkaniyetli bir şekilde evliliği korumalı ya da (üçüncü defa boşanırsa) iyilikle birbirinden tamamen ayrılmalıdır. Ey İslam'a inananlar, hanımlarınızı boşarsanız, mehir veya hediye olarak onlara verdiğiniz hiçbir şeyi geri almamalısınız. Ama bir çift evli

﴿227﴾ وَالْمُطَلَّاتُ يَتَرَبَّصْنَ  
بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ  
أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي  
أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ  
الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي  
ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ  
الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ  
عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ  
﴿228﴾ الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَاِمْسَاكِ  
بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٍ بِإِحْسَانٍ وَلَا  
يَحِلُّ لَكُمَّ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ  
شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ  
اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ  
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ  
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ  
يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ  
الظَّالِمُونَ ﴿229﴾ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا  
تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا  
غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا  
أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ  
اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ  
يَعْلَمُونَ ﴿230﴾ وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ  
فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَاِمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ  
أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا



kaldığında Allah'ın koyduğu sınırları koruyamamaktan korkarsa ve siz de (arabulucu olarak) o çiftin evli kaldığında Allah'ın koyduğu sınırları çiğneyeceklerinden endişe ederseniz, boşanmak isteyen kadının mehir veya hediye olarak aldığı şeylerden bazılarını gönüllü olarak geri vermesinde bir günah yoktur. İşte bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Sakın o sınırları çiğnemeyin! Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın koyduğu sınırları çiğneyen kimseler, işte onlar, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ta kendileridir. Eğer bir koca hanımını (iki defa evlenip boşadıktan sonra tekrar evlenip) üçüncü defa da boşarsa, (üçüncü boşanma gerçekleştikten sonra) artık eski hanımı ona başka bir kocayla evlenmedikçe helal olmaz. Ama yeni kocası o hanımı boşadığı takdirde, daha önce üç defa evlenip boşanmış olan eşlerin -Allah'ın koyduğu sınırlara uyacaklarını düşünürlerse- tekrar birbirine geri dönüp evlenmesinde bir günah yoktur. İşte bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Doğrusu Allah bunları, gerçekleri bilmek isteyen kimselere açıklar.

#### **Ayet: 231**

Ey İslam'a inananlar, hanımlarınızı boşadığınızda ve onlar bekleme sürelerini bitirdiğinde, ya (boşanma gerçekleşmeden önce evliliğe geri dönüp) hakkaniyetli bir şekilde hanımlarınızı yanınızda tutun ya da (boşanma gerçekleştikten sonra) onlardan iyilikle ayrılın. Sakın hanımlarınızın haklarını çiğneyip zarar vermek için onları (zorla) yanınızda tutmayın. Yoksa Allah'ın koyduğu sınırları çiğnersiniz. Doğrusu böyle yapan kimseler kendilerine haksızlık etmiş / günah işlemiş olurlar. Öyleyse Allah'ın bildirdiği gerçekleri hafife almayın. Allah'ın size lütfettiği nimetleri, size indirdiği bu ilahi kitabı / Kuran'ı ve size öğütlediği doğru hükümleri (şükürle) anın. Daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, Allah her şeyi en iyi bilendir.

#### **Ayet: 232**

Ey İslam'a inananlar, hanımlarınızı

تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿231﴾ وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَبُغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يَوْمَئِذٍ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿232﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ



boşadığınızda ve onlar bekleme sürelerini bitirdiğinde, (boşanma gerçekleşikten sonra) onların hakkaniyetli bir şekilde başka kocalarla uzlaşıp yeni bir evlilik yapmalarına zorbaca karşı çıkmayın. Sizden Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanan kimselere öğütlenen budur. Çünkü böyle davranmak sizin için daha iyi ve daha temiz olur. Şüphesiz ki Allah her şeyi bilir; ama siz her şeyi bilemezsiniz.

**Ayet: 233**

Ey İslam'a inananlar, boşanmış bir anne bebeğini tam iki yıl emzirmek isterse, bebeğin babası emzirme süresi boyunca annenin geçim ve giyim ihtiyaçlarını hakkaniyetli bir şekilde karşılamalıdır. Ama hiç kimseye gücünün üstünde bir yük yüklenmemelidir. Çocuğun annesi de babası da (onlar yoksa) vasisi de gereksiz bir yükün altına (zarara) sokulmamalıdır. Eğer anne ve baba konuşup anlaşarak çocuklarını iki yıldan önce süttten kesmeye karar verirlerse, bunda bir günah yoktur. Eğer bir sütanne tutup hakkaniyetli bir ödeme karşılığında bebeğe süt vermesini isterseniz, bunda da bir günah yoktur. Daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

**Ayet: 234-235**

Ey İslam'a inananlar, sizden vefat edenlerin geride bıraktığı hanımlar dört ay on gün bekleme (iddet) süresince kendi kendine (başka bir kocayla evlenmeden) beklemelidir. (Boşanan veya dul) hanımlar bekleme süresini bitirdiğinde, onların kendi kararıyla hakkaniyetli bir şekilde yapacaklarından size bir günah yoktur. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Kadınlara evlenme teklif etmenizde veya bu niyeti içinizde saklı tutmanızda bir günah yoktur. Allah (evlenmek istediğiniz kadınları) aklınızda tuttuğunuzu bilmektedir; ama onlarla gizlice sözleşip buluşmayın. (Evlenmek istediğiniz kadınlarla) ancak hakkaniyetli bir şekilde konuşabilirsiniz. Sakın belirli bir bekleme (iddet) süresi bekleyen kadınlara o süre bitmeden nikah akdi

اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿233﴾  
وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ  
أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ  
أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغَ أَجَلُهُنَّ فَلَا  
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ  
بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ  
﴿234﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا  
عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ  
اٰكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمَ اللَّهِ أَنْكُمْ  
سَتَذَكَّرُونَ هُنَّ وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ  
سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا  
تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ  
الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ  
مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا  
أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿235﴾ لَا  
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ  
تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً  
وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرَهُ وَعَلَى  
الْمُقْتَرِ قَدَرَهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا  
عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿236﴾ وَإِنْ  
طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ  
وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا  
فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي  
بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ

yapmaya kalkışmayın! Şunu iyi bilin ki, Allah içinizdekileri (niyetlerinizi) bilir. Öyleyse Allah'tan sakının. Şunu iyi bilin ki, Allah çok bağışlayandır ve en hoşgörülüdür.

**Ayet: 236-237**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, hanımlarınızı onlara hiç dokunmadan veya ödemeniz gereken bir mehir bedeli belirlemeden boşamanızda bir günah yoktur. Ama varlıklı kocalar kendi gücüne göre, yoksul kocalar da kendi gücüne göre (boşadıkları hanımlara) hakkaniyetli bir şekilde bir ikramda bulunmalıdır. Bu davranış iyi işler yapanlar üzerine bir görevdir. Hanımlarınızı onlara hiç dokunmadan ama ödemeniz gereken bir mehir bedeli belirlemiş olarak boşarsanız -eğer o hanımlar veya nikah akdinde adı geçen vekilleri bağışlamazlarsa- belirlenen o mehir bedelinin yarısını ödemeniz gerekir. Ama sizin (daha fazlasını) onlara bağışlamanız Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmaya daha uygundur. Ey İslam'a inananlar, birbirinize lütfukarca davranmayı unutmayın. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

**Ayet: 238-239**

Ey İslam'a inananlar, namazlarınızı -özellikle orta namazı- aksatmadan düzenli kılın ve Allah'a boyun eğerek ibadete kalkın. Eğer bir endişeniz / korkunuz varsa, yürürken de binekte / araçta giderken de namaz kılabilirsiniz. Ama güvende olduğunuzda namazı her zamanki gibi kılın ve Allah'ı (şükürle) anın. Size bilmediğiniz şeyleri öğrettiği için Allah'ı (şükürle) anın.

**Ayet: 240-242**

Ey İslam'a inananlar, sizden vefat edip geride hanımlarını bırakan kimseler hanımlarına (geçinmeleri için) evden çıkmaya (ve çalışmaya) zorlanmadan (yaşayabilmeleri için) en az bir yıllık geçim imkanını önceden hazırlamalıdır. Ama kocası ölen kadınlar kendi istekleriyle evden çıkmak isterse, onların kendi kararıyla hakkaniyetli bir şekilde yapacaklarından size bir günah yoktur. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru

لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ  
اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿237﴾  
حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ  
الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ  
﴿238﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا  
فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ  
مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿239﴾  
وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ  
أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى  
الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا  
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي  
أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ  
حَكِيمٌ ﴿240﴾ وَلِلْمُطَلَّقاتِ مَتَاعٌ  
بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ  
﴿241﴾ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ  
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿242﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى  
الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ  
أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ  
مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ  
عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا  
يَشْكُرُونَ ﴿243﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ  
اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ  
﴿244﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ  
قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا

kararı verendir. Boşanmış (yoksul) kadınların hakkaniyetli bir şekilde geçimlerinin sağlanması, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin üzerine bir görevdir. Bu böyledir. Allah size bildirdiği gerçekleri açıklar. Umulur ki aklınızı kullanırsınız.

**Ayet: 243-245**

Ey elçi, (İsrailoğullarından) binlerce olmalarına rağmen ölüm korkusuyla yurtlarından çıkan kimseleri biliyorsun. Allah da onlara: "Ölün." dedi ve onları ahirette diriltecektir. Şüphesiz ki Allah insanlara çok lütfekardır; ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu Ona şükretmez. Öyleyse ey İslam'a inananlar, Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşın. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Şunu iyi bilin ki, Allah, Ona güzel bir borç veren (yani insanlara iyilik eden) kimselere (ahirette) kat kat fazlasını lütfedecektir. Doğrusu Allah sizi bu dünyada bazen az bazen de çok vererek (sınamaktadır.) Sonuçta hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döndürölüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)

**Ayet: 246**

Ey elçi, Musa'dan sonra İsrailoğullarından ileri gelen kimselerin (İslam'dan uzaklaştığını) biliyorsun. Geçmişte (onlardan bazıları) Allah'ın onlara gönderdiği bir peygambere: "Başımıza bir kral tayin et de (onun emrinde) Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşalım." dediler. O peygamber onlara: "Acaba savaş size farz kılınırsa, savaşır mısınız?" dediğinde ise onlar: "Niçin Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşmayalım ki! Hem biz hem de çocuklarımız yurdumuzdan çıkarılmışız!" dediler. Ama onlar kendilerine savaşmaları emredildiğinde -çok azı hariç- o emirden yüz çevirdiler. Şüphesiz ki Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri en iyi bilendir.

**Ayet: 247-248**

O peygamber onlara: "Allah Talut'u size kral olarak tayin etti" dediğinde, onlar: "Talut'un bizim üzerimize nasıl bir krallığı olabilir ki! Doğrusu biz krallığı ondan daha çok hak

كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ  
تَرْجَعُونَ ﴿245﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَا  
مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ  
قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ  
فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ  
كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا  
وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ  
أَخْرَجَنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا  
كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا  
مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿246﴾  
وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ  
طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ  
الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ  
وَلَمْ يُوْتِ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ  
اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً  
فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ  
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿247﴾  
وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ  
يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ  
وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَى وَآلُ  
هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ  
لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿248﴾  
فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ  
اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ

ediyoruz. Talut'a zenginlik verilmediği halde (nasıl olur da krallık verilir ki!)" dediler. O peygamber de onlara: "Şunu iyi bilin ki, Allah Talut'u sizin için seçip ona bilgi ve beden gücü vermiştir. Doğrusu Allah krallığı dilediğine verir. Şüphesiz ki Allah her şeyi kuşatandır ve her şeyi en iyi bilendir. Talut'un krallığının kanıtı ise -içinde hem Rabb'inizden güven duygusu (huzur) hem de Musa ve Harun ailelerine ait bazı emanetler bulunan- ahit sandığının meleklerin taşımasıyla size gelmesidir. İşte bunda size gösterilen bir mucize vardır. Eğer Allah'a inandıysanız (bana uyun.)" dedi.

#### **Ayet: 249-251**

Talut ordusuyla yola çıkarken askerlerine: "Ey askerlerim, Allah sizi bir ırmakla sınayacaktır. O ırmağın suyundan (doyasıya) içenler benden değildir. Ondan içmeyenler veya en fazla bir avuç içenler ise bendendir." dedi." Ama bu uyarıya rağmen o ırmağa vardıklarında, birkaç kişi hariç hepsi onun suyundan doyasıya içti. Talut ve onunla beraber İslam'a inananlar ırmağı geçtiğinde, (o ırmağın suyundan çok içtiğinden rahatsız olan) diğerleri: "Bugün Calut'a ve ordusuna karşı koyacak gücümüz yok." dediler. Diğer yandan da, ahirette Allah'ın huzurunda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerine inanan kimseler: "Tarih boyunca nice az topluluklar Allah'ın izniyle / lütfuyla çok toplulukları yenmiştir. Şüphesiz ki Allah (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden kimselerle beraberdir." dediler. Sonra onlar Calut'un ve ordusunun karşısına çıktığında: "Ey Rabb'imiz, bize sabır yağdır, ayaklarımızı sağlamlaştır / kararlılığımızı artır ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere karşı bize yardım et / zafer ver." diyerek dua ettiler. Böylece onlar Allah'ın izniyle / lütfuyla düşmanı yendiler. Davud da Calut'u öldürdü. Daha sonra Allah Davud'a krallık ve doğru hükümler verdi. Allah ona dilediği bilgileri öğretti. Şayet Allah insanlardan bazılarını bazılarıyla engellemeseydi, şimdiye kadar yeryüzü çoktan bozulmuş olurdu. Şüphesiz ki Allah yarattığı tüm varlıklara lütuf sahibidir.

فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمَهُ فَإِنَّهُ  
مِنِّي إِلَّا مَنْ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ  
فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا  
جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا  
لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ  
قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللَّهِ  
كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً  
بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ  
(249) وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ  
وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا  
صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى  
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (250) فَهَزَمُوهُمْ  
بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَاتَّيَهُ  
اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا  
يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ  
بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ  
ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ (251) تِلْكَ  
آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ  
لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (252) تِلْكَ الرُّسُلُ  
فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ  
كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ  
وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ  
وَإِذْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ  
مَا أَقْتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ



**Ayet: 252-253**

Ey elçi, işte bunlar sana gerçeklerle okuyup aktardığımız "Allah'ın bildirdiği" gerçeklerdir. Çünkü sen Allah'ın gönderdiği elçilerinden birisin. Bunlar da birbirinden farklı özellikler lütfettiğimiz Allah'ın elçileridir. Onların arasında Allah'ın konuştukları da vardır. Allah bazılarını da üst derecelere yükseltmiştir. Doğrusu Biz Meryem oğlu İsa'ya apaçık kanıtlar verdik ve onu Ruhul Kudüs / Cebrail ile destekledik. Şayet Allah dileseydi (zorlasaydı) insanlar o elçilerden ve kendilerine gelen apaçık kanıtlardan sonra (İslam'a inanıp) birbirini öldürmezlerdi / savaşımlardı. Ama (Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınavından) bazıları (İslam'dan) ayrılığa düştüler. Böylece bazıları İslam'a inandılar, bazıları da İslam'ı ısrarla inkar ettiler. Şayet Allah dileseydi (zorlasaydı) insanlar (İslam'a inanıp) birbirini öldürmezlerdi / savaşımlardı. Şüphesiz ki Allah istediği her şeyi yapar.

**Ayet: 254**

Ey İslam'a inananlar, hiçbir alışverişin, hiçbir dostluğun ve hiçbir desteğin / şefaatin geçerli olmadığı kıyamet günü gelmeden önce lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) harcama / yardım yapın. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ta kendileridir.

**Ayet: 255**

Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Allah hayat verendir ve her şeyi gözetendir. Allah uyumaz ve uyuklamaz. Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Ahirette Allah'ın huzurunda hiç kimse (Ondan) başkasından hiçbir destek / şefaate göremez. Doğrusu ancak Allah'ın izin verdiği şey olur. (Onun izin vermediği şey ise asla olmaz.) Doğrusu Allah tüm varlıkların öncesini ve sonrasını bilir; ama onlar Allah'ın bilgisinden ancak Onun dilediği kadarını kavrayabilirler. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın hükümlerini gökleri ve yeri kuşatır. O, gökleri ve yeri koruyup gözetmekten yorulmaz. Şüphesiz ki

مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا  
فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ  
شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ  
مَا يُرِيدُ ﴿253﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا  
انْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ  
يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا  
شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ  
﴿254﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ  
الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا  
فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ  
ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ  
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا  
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا  
شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ  
الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿255﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي  
الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ  
يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ  
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ  
لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿256﴾ اللَّهُ  
وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ  
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا  
أُولَئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ  
النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ



Allah en yücedir ve en büyüktür.

**Ayet: 256-257**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın dininde (İslam'da) zorlama yoktur. Çünkü doğru yol ile eğri yol birbirinden ayrılmıştır. (Gerçekler apaçıktır.) Doğrusu Allah'a karşı azgınlaşanları (yani Tâğut'u) reddeden ve Allah'a gönülden inanan kimseler -hiç kopmaz- sağlam bir ipe tutunmuş / kurtuluşa erişmiş olur. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah İslam'a inananların dostudur. Onları karanlıklardan İslam'ın aydınlığına çıkarır. Allah'a karşı azgınlaşanlar (yani Tâğut) da İslam'ı ısrarla inkar edenlerin dostudur. Onlar da kendilerini dost edinenleri aydınlıktan karanlıklara çıkarırlar. İşte onlar sonsuza kadar kalmak üzere cehennem ateşine girecektir.

**Ayet: 258**

Ey elçi, geçmişte Allah'ın ona hükümdarlık vermesiyle (ilahlık iddia edip) Rabb'i hakkında İbrahim'le tartışan kimseyi biliyorsun. İbrahim ona: "Şunu iyi bil ki, benim Rabb'im yaşatandır ve öldürenidir." dediğinde, o: "(Bunda ne var ki) ben de yaşatırım ve öldürürüm." dedi. Ama İbrahim ona: "Allah güneşi doğudan getirir. Haydi, (gücün yetiyorsa) sen de onu batıdan getir." dediğinde, o inkarcı şaşırıp kaldı. Doğrusu Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

**Ayet: 259**

Ey elçi, alt üst olmuş bir beldeden geçerken: "Allah bu ölü beldeyi nasıl diriltir?" diye soran adamı biliyorsun. Allah o adamı yüz yıl öldürdükten (bayılttıktan) sonra diriltti. Allah ona: "Burada (ölü / baygın) olarak ne kadar kalmış olabilirsin?" dediğinde, o adam: "Bir gün ya da daha az kalmış olabilirim." dedi. O vakit Allah ona: "Hayır, sen orada yüz yıl kaldın. Yiyeceğine ve içeceğine bak. Onlar hiç bozulmamış. Şimdi de eşeğine bak. (Eşeğin ölmüş ve geride sadece kemikleri kalmış.) Doğrusu Biz senin yaşadığın bu olayı tüm insanlara bir mucize yapmak istiyoruz. Şimdi eşeğinin kemiklerine bak ve Bizim onları nasıl

النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿257﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿258﴾ أَوَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿259﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أَوْلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَى وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قُلُوبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا

toplayıp etle kapladığımızı gör." dedi. Bunları gören adam: "Artık çok iyi anlıyorum ki Allah her şeye gücü yetendir." dedi.

**Ayet: 260**

Geçmişte İbrahim: "Ey Rabb'im, ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster." dediğinde, Allah ona: "(Ahirette diriltileceğine) inanmıyor musun?" dedi. İbrahim de: "Tabii ki inanıyorum; ama kalbimin daha çok tatmin olmasını istiyorum." dedi. O vakit Allah ona: "Öyleyse dört kuş alıp onları kendine alıştır. Sonra (onları birbirinden ayırıp) her tepeye onlardan birini bırak. Sonra da onları kendine çağır. (Göreceksin ki) o kuşlar sana koşarak gelecektir. (İşte aynı şekilde, ahirette Allah insanları çağırduğında, hepsi dirilerek Rabb'ine gelecektir.) Şunu iyi bil ki, Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir." dedi.

**Ayet: 261-263**

Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için servetinden harcama / yardım yapan kimselerin ahiretteki kazançlarının örneği, bir tane buğday ekip ondan yedi başak almaya ve o yedi başağın her birinden de yüz tane tohum almaya (yani bire yedi yüz kazanmaya) benzetilebilir. Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları ahirette) kat kat fazlasıyla ödüllendirecektir. Şüphesiz ki Allah her şeyi kuşatandır ve her şeyi en iyi bilendir. Şunu iyi bilin ki, Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için servetinden harcama / yardım yapan ve yaptığı yardımın ardından başa kakma ve incitme yapmayan kimseler ahirette Rabb'lerinin huzurunda ödüllendirilecektir. Sonuçta (ahirette) onların hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır. Şunu da iyi bilin ki, güzel bir söz ve bağışlama / hoşgörü, ardından incitme gelen bir yardımdan daha iyidir. Şüphesiz ki Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en hoşgörülüdür.

**Ayet: 264-266**

Ey İslam'a inananlar, Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba (gerçekten) inanmayan ve sadece gösteriş yapmak için servetinden yardım yapan münafıklar / ikiyüzlüler gibi yaptığınız yardımları (insanların) başlarına

ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِيَنَّكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ  
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿260﴾ مَثَلُ الَّذِينَ  
يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ  
كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ  
سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ  
لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ  
﴿261﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي  
سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبَعُونَ مِمَّا انْفَقَوْا  
مِنَّا وَلَا آذَى لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ  
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ  
﴿262﴾ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ  
مِنَ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذَى وَاللَّهُ غَنِيٌّ  
حَلِيمٌ ﴿263﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا  
تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى  
كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا  
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ  
كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ  
وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى  
شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي  
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿264﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ  
يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ  
اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ  
بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَاتَتْ أَكْلَهَا  
ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلُّ

kakıp inciterek geçersiz hale getirmeyin. İkiyüzlülerin / münafıkların örneği, üzerinde bir toprak tabakası olan bir kayaya benzetilebilir. Ama sağanak yağmur yağınca (o toprak tabakasını sıyrarak ve) onu çıplak bir kaya olarak (ortada) bırakacaktır. Sonuçta (ahirette) böyleleri (dünyada) kazandıklarını kayybedecektir. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. Allah'ın rızasını kazanmak ve dayanışmak için servetinden harcama / yardım yapan kimselerin örneği ise bir tepede bulunan bir bahçeye benzetilebilir. Sağanak bir yağmur yağdığında, o bahçe iki kat fazla ürün verecektir. (O bahçe öyle verimli bir bahçedir ki) sağanak yağmur yağmasa da çisentiden bile ürün verir. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir. Bir düşünün bakalım, hanginiz kendisi ihtiyarlamış ve çocukları bakıma muhtaç iken sahip olduğu - hurma ağaçlarıyla ve üzüm bağlarıyla dolu, aralarından dereler akan ve içinde her çeşit meyve bulunan- bahçesinin kuvvetli bir rüzgarın taşıdığı bir ateşle yanıp kavrulmasını ister. Bu böyledir. Allah size bildirdiği gerçekleri açıklar. Umulur ki gerçekleri düşünüp öğüt alırsınız.

#### **Ayet: 267-269**

Ey İslam'a inananlar, kazandığınız ve size yerden çıkardığımız temiz / sağlıklı ürünlerden (İslam için) harcama / yardım yapın. Ama sakın (yardım adı altında) kendinizin göz yummadan almayacağınız kötü şeyleri seçip vermeye kalkışmayın! Şunu iyi bilin ki, Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir. Şunu da iyi bilin ki, şeytan size fakirlik endişesi verip utanç verici / çirkin şeyler yapmanızı emreder / telkin eder. Allah ise size bağışlamasını ve lütfunu söz verir. Şüphesiz ki Allah her şeyi kuşatandır ve her şeyi en iyi bilendir. Allah, dileyenlere (yani İslam'a inananlara) doğru hükümleri lütfeder. Kendisine doğru hükümler lütfedilen kimselere çok iyilikler verilmiştir. Ama ancak akıl sahipleri gerçekleri düşünüp öğüt alırlar.

#### **Ayet: 270-271**

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿265﴾  
أَيُّودُ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ  
نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا  
الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ  
وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ  
فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ  
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ  
تَتَفَكَّرُونَ ﴿266﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ  
وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا  
تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ  
بِأَخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا  
أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿267﴾  
الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ  
بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَغْفِرَةً مِنْهُ  
وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿268﴾  
يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ  
الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا  
يَذَكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿269﴾ وَمَا  
أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ  
فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ  
أَنْصَارٍ ﴿270﴾ إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ  
فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا  
الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيَكْفُرْ عَنْكُمْ

Allah sizin (İslam için) yaptığınız her harcamayı / yardımını ve adadığınız her adağı bilir. Ama haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler ahirette yardımsız / çaresiz kalacaktır. Ey İslam'a inananlar, yardımları (gösteriş yapmamak şartıyla) açıktan vermeniz iyidir; ama yoksullara yardımları gizliden verirsiniz, bu, sizin için daha iyi olur. Böylece Allah kötülüklerinizi örter. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

**Ayet: 272-274**

Ey elçi, sen insanların dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelip yönelmemesinden sorumlu değilsin. Doğrusu Allah ancak dileyenleri (yani İslam'a inananları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (İslam için) servetinizden yaptığınız her harcama / yardım, -eğer gösteriş için değil yalnız Allah'ın rızasını kazanmak içinse- (ahirette) kendi yararınıza olacaktır. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (İslam için) servetinizden yaptığınız her harcamanın / yardımın karşılığı (ödülü) ahirette size hiçbir haksızlık edilmeden eksiksizce verilecektir. Herkes şunu iyi bilsin ki, yardımlar öncelikli olarak kendini Allah'ın dosdoğru yoluna / İslam'a adayan ama (hapis veya hastalık gibi sebepler yüzünden çalışıp kazanamayan) zorda kalan ve yeryüzünde rahatça dolaşamayan yoksullara verilmelidir. Onların zorda olduğu yüzlerinden bellidir; ama cahiller (gerçeği bilmeyenler) onların onurlu duruşuna bakarak onları zengin sanırlar. Çünkü onlar yüzsüzlük ederek insanlardan bir şey istemezler. Şüphesiz ki Allah sizin iyilik için harcadığınız her şeyi en iyi bilendir. Doğrusu gece-gündüz daima (İslam için) servetlerinden -gizliden ve açıktan- harcama / yardım yapan kimseler ahirette Rabb'lerinin huzurunda ödüllendirilecektir. Sonuçta (ahirette) onların hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır.

**Ayet: 275-281**

Doğrusu tefecilik yaparak (faizden kazanç sağlayarak) yiyen kimseler kıyamet günü kabirlerinden şeytandan dayak yemiş gibi

مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ  
(271) لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ  
اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ  
خَيْرٍ فَلِأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا  
ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ  
خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ  
(272) لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أَحْصَرُوا فِي  
سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي  
الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ  
التَّعَقُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ  
النَّاسَ الْحَافَأَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ  
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (273) الَّذِينَ  
يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا  
وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا  
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ  
(274) الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا  
يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ  
الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا  
إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ  
الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ  
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا  
سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ  
فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا  
خَالِدُونَ (275) يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا



kalkacaktır. Çünkü onlar: "Tefecilik de bir alışveriştir." dediler. Doğrusu Allah, alışverişi helal kılmıştır; tefeciliği ise haram kılmıştır. Artık her kim Rabb'inden gelen bu öğüde uyarak hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzeltirse, önceki kazancı ona kalır. Tefecilikten tövbe edeni affetmek Allah'a aittir. Ama tefecilik yapmaya / faizden kazanç sağlamaya geri dönen kimseler -sonsuz kadar kalmak üzere- cehennem ateşine girecektir. Doğrusu Allah tefeciliği cezalandırır; sadakaları / yardımları ise fazlasıyla ödüllendirir. Şüphesiz ki Allah İslam'ı ısrarla inkar eden günahkarları sevmez. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan ve namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat veren kimseler ise ahirette Rabb'lerinin huzurunda ödüllendirilecektir. Sonuçta (ahirette) onların hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır. Ey İslam'a inananlar, eğer Allah'a inandıysanız Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve faizden sağladığınız kazancın bakiyesinden vazgeçin. Aksi takdirde Allah'a ve elçisine karşı bir savaşa girmiş sayılırsınız. Ama hatadan dönüp / tövbe edip kendinizi düzeltirseniz, şunu iyi bilin ki, borç verdiğiniz anapara size aittir. Siz hiç kimseye haksızlık etmeyin; hiç kimse de size haksızlık etmesin. Borç verdiğiniz kimseler zordalarsa, onların borçlarını ileri bir vadeye erteleyin. Zor durumda olanların borçlarını (silip) kendilerine sadaka vermeniz / yardım yapmanız ise (sadakanın ahiretteki ödülü bakımından) sizin için daha iyi olur. Keşke gerçekleri bir anlasaydınız. Artık Allah'a döndürüleceğiniz kıyamet günü hakkında duyarlıca sorumlu davranın. Sonuçta (ahirette) herkese tüm yaptıklarının karşılığı hiçbir haksızlık edilmeden eksiksizce verilecektir.

#### **Ayet: 282-283**

Ey İslam'a inananlar, vadeli borç-alacak işlemi yaptığınızda onu yazın. Tarafsız bir yazıcı (veya noter) de aranızda yaptığınız sözleşmeyi adaletle yazmalıdır. Yazıcı Allah'ın ona öğrettiği gibi yazmaktan geri durmasın ve (doğruyu) yazsın. Borç ya da yükümlülük altına

وَيُزَيِّ الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ  
كَفَّارٍ آثِيمٍ ﴿276﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا  
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ  
وَاتُوا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ  
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ  
﴿277﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا  
اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن  
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿278﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا  
فَأَذْنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ  
تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ  
وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿279﴾ وَإِنْ كَانَ ذُو  
عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ وَأَنْ  
تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ  
﴿280﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ  
إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا  
كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿281﴾ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ  
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبْ  
بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ  
أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ  
وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ  
رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ  
الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا  
أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمْلَ هُوَ فَلْيُمْلِلِ



giren kimseler, o sözleşmeyi imzalamalı ve Rabb'leri olan Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp, yasaklarından sakınarak sözleşmede yazan yükümlülükleri yerine getirmelidir. Eğer borç ya da yükümlülük altına giren kimseler, fiziksel veya zihinsel olarak engelliyseler veya imza atmaya elverişsizseler, onların yerine yasal vasileri / vekilleri sözleşmeyi imzalamalıdır. Şahitliğini kabul ettiğiniz iki adam o sözleşmeye şahitlik edebilir. İki adam olmazsa, bir adam ve iki kadın da o sözleşmeye şahitlik edebilir. Şahitlerden biri bir konuda şaşırırsa, diğeri ona hatırlatabilir. Şahitler bir anlaşmazlığı çözmek için çağrıldığında şahitliğe gelmeli ve yorucu-sıkıcı olsa da tüm ayrıntıları vadeleriyle beraber (ifadelerinde) yazmalıdır. Bu, (yani, bir ticari sözleşmede iki şahidin bulunması) Allah'a göre en adaletli sonuç veren, şahitler için daha doğru olan ve şüpheyi ortadan kaldıran (en iyi) yöntemdir. Ama mal veya hizmetin hemen teslim edildiği peşin alışverişte yazışma yapmamanızda bir günah yoktur. Alışverişlerinizde (birbirinize) şahitlik edin. Yazıcı ve şahitler her zaman güven içinde olmalıdır. Yazıcı ve şahitler hiçbir baskıya / zarara uğratılmamalıdır. Eğer böyle bir şey yaparsanız ahirette kendi zararınıza olacak büyük bir günah işlemiş olursunuz. Daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Allah size (bilmediklerinizi) öğretir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir. Ama yolculuk gibi (yazışma yapmaya) uygun olmayan bir durumdaysanız ve (yaptığınız vadeli alışveriş) yazacak bir yazıcı (noter) bulamıyorsanız, borç ya da yükümlülük altına giren kimselerden bir şeyi güvence (teminat) olarak emanetinize alabilirsiniz. Birbirinize güvendiğinizde güven duyulan kimseler kendilerine emanet edilen yükümlülükleri yerine getirmeli ve Rabb'leri olan Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmalıdır. Sakın şahit olduğunuz gerçekleri gizlemeyin! Şunu iyi bilin ki, şahitlik ederken gerçekleri gizleyen kimseler kalben günahkardır. Şüphesiz ki Allah

وَلِيَّهِ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ  
مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ  
فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ  
الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ  
إِحْدَاهُمَا الْآخَرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ  
إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَؤْا أَنْ تَكْتُبُوهُ  
صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَلِكُمْ  
أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ  
وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ  
تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ  
فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا  
وَاشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ  
كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ  
فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ  
اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿282﴾  
وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا  
كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَّقْبُوضَةٌ فَإِنْ أَمِنَ  
بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ  
أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا  
الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ  
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿283﴾ لِلَّهِ  
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ  
وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخَفُّوهُ  
يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ

tüm yaptıklarınızı en iyi bilendir.

**Ayet: 284**

Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Doğrusu - açıklasanız da gizleseniz de- Allah içinizdekileri (niyetlerinizi) bilir ve ahirette sizi (kötü niyetlerinizden) hesaba çekecektir. Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) bağışlar; dileyenleri (yani günahta ısrar edenleri) ise cezalandırır. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 285-286**

Doğrusu bu elçi ve tüm İslam'a inananlar ona Rabb'inden indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a inandılar. Hepsi Allah'a, Onun meleklerine, ilahi kitaplarına ve elçilerine inandı. Onlar: "Allah'ın elçileri arasında ayrım yapmayız." dediler. (İslam'a inananlar her zaman) şöyle demektedir / dua etmektedir: "Ey Rabb'imiz, işittik ve itaat ettik. Senden hatalarımızı bağışlamayı dileriz. Sonuçta hepimiz ahirette Senin huzuruna varıp tüm yaptıklarımızdan hesaba çekileceğiz. Doğrusu Allah herkese ancak gücü kadar sorumluluk yükler. Ahirette herkes (dünyada) yaptığı iyiliklerin ve kötülüklerin karşılığını görecektir. Ey Rabb'imiz, (emirlerini yerine getirirken) bir şeyi unutursak ya da (kasıtsız) bir hata yaparsak, bizi kınama / cezalandırma. Ey Rabb'imiz, bize bizden öncekilere yüklediğin günah yükünü yükleme. Ey Rabb'imiz, bizi dayanamayacağımız şeye (cehennem cezasına) uğratma. Hatalarımızı affet, bizi bağışla ve bize rahmetini lütfet. Şüphesiz ki Sen bizim (gerçek) dostumuzsun. Ey Rabb'imiz, bize İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere karşı yardım et / zafer ver."

وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿284﴾ أَمَّا الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَأَتْهُ وَكُتِبَهِ وَرُسُلُهُ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿285﴾ لَا يُكَفِّرُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وَسَعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفُ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿286﴾

### 3- AL-İ İMRAN SURESİNİN KISA TEFSİRİ

Al-i İmran Suresi, tüm insanları, özellikle Hristiyanları İslam'a / Allah'ın evrensel barış düzenine çağırır; Meryem'in babası İmran'ın, Meryem'in ve Meryem oğlu İsa'nın (a.s.), yani İmran ailesinin (=Al-i İmran) yalnız Allah'a ibadet eden kimseler olduğunu bildirir.

#### AL-İ İMRAN SURESİNİN ANLAMI

#### سورة آل عمران

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

##### Ayet: 1-2

ELİF-LAM-MİM ( **Dikkat!** ) Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Allah hayat verendir ve her şeyi gözetendir.

##### Ayet: 3-4

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Allah bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana -önceki ilahi kitaplara sokulan yanlışları düzelterip doğrulaması için- gerçeklerle indirmiştir. Doğrusu Allah bu ilahi kitaptan / Kuran'dan önce de insanlara bir doğruluk rehberi olarak Tevrat'ı ve İncil'i indirmiştir. Böylece Allah insanlara iyiyi kötüden ayıran hükümleri / furkanı indirmiştir. Ama Allah'ın bildirdiği gerçekleri ısrarla inkar eden kafirler ahirette şiddetli cezalara uğrayacaktır. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve günahta ısrar edenlere hak ettikleri cezayı verendir.

##### Ayet: 5-6

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, yerde ve gökteki hiçbir şey Allah'tan gizli değildir. Sizi annelerinizin rahimlerinde dilediği gibi şekillendiren Allah'tır. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

##### Ayet: 7-9

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, tüm ilahi kitapların özü olan temel ilkeleri ve edebi sanatları içeren bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana indiren Allah'tır. Ama kalplerinde (manevi) eğrilik olan kimseler (Allah'ın bildirdiği gerçekleri bırakıp) söz sanatlarını (teşbihleri) sanki gerçekmiş gibi kabul ederek bu ilahi

الْم ﴿1﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿2﴾ نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابُ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿3﴾ مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿4﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿5﴾ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿6﴾ هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا

kitabı / Kuran'ı (keyiflerine göre) yorumlamak ve fitne çıkarmak isterler. Doğrusu bu ilahi kitabın / Kuran'ın yorumunu onlar değil Allah bilir. Gerçek bilgiyi esas alan kimseler de şunu derler: "(Evet,) biz bu ilahi kitaba / Kuran'a inandık; çünkü o, tümüyle Rabb'imizden gelmiştir. Ama ancak akıl sahipleri gerçekleri düşünüp öğüt alırlar. Ey Rabb'imiz, bizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttikten sonra kalplerimizi bir daha saptırma ve bize rahmetini lütfet. Şüphesiz ki Sen çok lütfedensin. Ey Rabb'imiz, Sen insanları -hiç şüphesiz (gelecek) olan kıyamet gününde- huzurunda toplayıp tüm yaptıklarından hesaba çekeceksin. Şüphesiz ki Allah ahiretteki buluşma sözünden dönmez."

#### **Ayet: 10-12**

Doğrusu ne servetleri ne de çocukları, yani hiçbir şey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri Allah'ın cezasından kurtaramaz. Sonuçta onlar (sonsuza kadar kalmak üzere cehennem ateşine girecektir ve) o ateşin yakıtı olacaktır. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar -aynen Firavun ve onun beraberinde olanlar ve daha önceki inkarcılar gibi- bildirdiğimiz gerçekleri yalanladılar. Sonuçta Allah önceki inkarcıları (ısrarlı) günahları yüzünden cezalandırdı. Şüphesiz ki Allah (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır. Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere de ki: "Yakında yenilgiye uğrayacaksınız. Ahirette de cehenneme (atılmak için) toplanacaksınız. Doğrusu cehennem kalınacak en kötü yerdir."

#### **Ayet: 13**

Ey İslam'a inananlar, Bedir'de karşılaştığınız iki orduda size gösterilen bir mucize vardır. Bir ordu Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşıyordu. Diğer ordu ise İslam'ı ısrarla inkar ediyordu. (Onlar İslam'a inananları yok etmek için savaşıyorlardı.) İslam'a inananlar onları ilk bakışta iki kat fazla görüyorlardı. (Ama mücadeleyi sürdürüp düşmanı yendiler.) Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) yardımıyla destekler. İşte bunda ileriye görenler için nice ibretler vardır.

#### **Ayet: 14-17**

أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿7﴾ رَبَّنَا لَا تَزِرْ  
قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ  
لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿8﴾  
رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ  
فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿9﴾  
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ  
أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا  
وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿10﴾ كَذَّابِ  
الِ فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا  
بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ  
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿11﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا  
سَتْغْلِبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ  
وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿12﴾ قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ  
فِي فِتْنَةِ التَّقَاتِ فَمَنْ تَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ  
اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَهُمْ  
رَأْيَ الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَنْ  
يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي  
الْأَبْصَارِ ﴿13﴾ زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ  
الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ  
وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ  
وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ  
وَالْحَرْبِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا  
وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاِبِ ﴿14﴾ قُلْ  
أَوْبِئْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذَلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا

Doğrusu kadınlara, çocuklara, yığınla altınlara-  
gümüşlere, cins atlara, davar-sığır sürülerine  
ve ekin tarlalarına sahip olma arzusu bazı  
insanlara süslü görünmektedir. Bunlar dünya  
hayatının geçici faydalarıdır; ama dönülecek  
en güzel yer (cennet) ahirette Allah'ın  
huzurundadır. Ey elçi, insanlara de ki: "Size  
bunlardan daha iyisini bildireyim mi? Allah'ın  
emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve  
yasaklarından sakınan kimselere ahirette  
Rabb'lerinin huzurunda -sonsuz- kadar  
yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan  
cennetler, tertemiz eşler ve 'Allah'ın rızası'  
vardır." Şüphesiz ki Allah tüm kullarını görür /  
ahirette onları hesaba çekecektir. Allah'ın  
(İslam'a inanan) kulları: "Ey Rabb'imiz, biz  
İslam'a inandık; günahlarımızı bağışla ve bizi  
cehennem ateşi cezasından koru." derler.  
Çünkü onlar (İslam için) sabırla dayanışarak  
hareket eden, doğru sözlü olan, Allah'a boyun  
eğerek ibadet eden, (İslam için) harcama /  
yardım yapan ve seher vaktinde bağışlanma  
dileyen kimselerdir.

#### **Ayet: 18-20**

Doğrusu Allah, Ondan başka ilah olmadığını /  
Onun tüm varlıkların tek ilahı olduğunu (bu  
ilahi kitapta / Kuran'da) şahitlik ederek ortaya  
koymuştur. Melekler ve bilgisinin temelinde  
adalet olan kimseler de şahitlik ederler ki,  
Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm  
varlıkların tek ilahıdır. Şüphesiz ki Allah en  
üstündür ve en doğru kararı verendir. Herkes  
şunu iyi bilsin ki, Allah'a göre gerçek din  
İslam'dır. Doğrusu ehli kitaptan (Medineli  
Yahudilerden) bazıları kendilerine bu ilahi bilgi  
(yani bu ilahi kitap / Kuran) geldikten sonra  
kıskançlıkları yüzünden (İslam'dan) ayrılığa  
düştüler. Artık her kim Allah'ın bildirdiği  
gerçekleri inkar ederse, şunu iyi bilsin ki Allah  
hesap sorması en hızlı olandır. Ey elçi, eğer  
bazıları seninle tartışmak isterlerse, onlara de  
ki: "Doğrusu ben ve bana uyanlar Allah'a  
teslim olup İslam'ı kabul etmişizdir." Ey elçi,  
ehli kitaba (Yahudilere ve Hristiyanlara) ve  
Mekkelilerde de ki: "Siz de Allah'a teslim  
olup İslam'ı kabul ettiniz mi?" Eğer onlar

عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا  
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ  
مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ  
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿15﴾ الَّذِينَ يَقُولُونَ  
رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا  
عَذَابَ النَّارِ ﴿16﴾ الصَّابِرِينَ  
وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ  
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿17﴾ شَهِدَ  
اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ  
وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا  
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿18﴾ إِنَّ الدِّينَ  
عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ  
أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ  
الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ  
اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿19﴾  
فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ  
وَمَنِ اتَّبَعْتُ فَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ  
وَالْأَمِّيِّينَ ءَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدْ  
اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ  
الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿20﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ  
النَّبِيَّ بَغْيٍ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ  
يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ  
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿21﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ



Allah'a teslim olup İslam'ı kabul ederlerse, dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmiş olurlar. Eğer bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirlerse, (cezalarını çekerler.) Ey elçi, senin görevin sadece gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır. Şüphesiz ki Allah tüm kullarını görür / ahirette onları hesaba çekecektir.

**Ayet: 21-22**

Ey elçi, Allah'ın bildirdiği gerçekleri ısrarla inkar eden ve peygamberleri ve adaleti emreden kimseleri haksızlık ederek öldüren (inkarcı Yahudilere) ahiretteki şiddetli cezaları müjdele. İşte onların tüm yaptıkları dünyada ve ahirette boşa gidecektir. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette yardımcısız / çaresiz kalacaktır.

**Ayet: 23-25**

Ey elçi, ehli kitabın (Medineli Yahudilerin de) aralarında hüküm vermesi için Allah'ın kitabına / Kuran'a çağrıldığını ama onlardan bazılarının gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirdiğini biliyorsun. Çünkü Medineli Yahudiler (tahrif edilmiş inançlarına göre): "Cehennem ateşi bize sayılı birkaç gün dışında dokunmayacak." dediler. Doğrusu uydurdukları yalanlar onları aldatıp gerçek dinlerinden (İslam'dan) saptırmıştır. Ama Biz onları -hiç şüphesiz (gelecek) olan kıyamet gününde- huzurumuzda toplayıp tüm yaptıklarından hesaba çektiğimizde, onların sonu kötü olacaktır. Sonuçta (ahirette) herkese tüm yaptıklarının karşılığı hiçbir haksızlık edilmeden eksiksizce verilecektir.

**Ayet: 26-32**

Ey elçi, de ki: "Ey hükümlanlığın tek sahibi olan Allah'ım, Sen (bu dünyada) hükümlanlığı dilediğine verirsin, dilediğinden de alırsın; dilediğini yükseltirsin, dilediğini de alçaltırsın. Doğrusu tüm iyilikler Senin elindedir. Şüphesiz ki Sen her şeye gücü yetensin. Sen (her gün) geceyi gündüze, gündüzü de geceye sokarsın ve ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkarırsın. Şüphesiz ki Sen dilediğine hesapsız (sonsuz) nimetler verirsin. (Öyleyse) İslam'a inananlar İslam'a inananları bırakıp İslam'ı ısrarla inkar

حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ  
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿22﴾ أَلَمْ تَرَ  
إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ  
يُدْعُونَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ  
ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ  
مُعْرِضُونَ ﴿23﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ  
تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ  
وَعَرَّهْهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ  
﴿24﴾ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا  
رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ  
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿25﴾ قُلِ اللَّهُمَّ  
مَالِكِ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ  
وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ  
تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ  
إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿26﴾  
تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ  
فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ  
وَتُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرزُقُ  
مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿27﴾ لَا  
يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ  
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ  
فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ  
تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقْيَةً وَيَحْذَرُكُمُ اللَّهُ  
نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿28﴾ قُلْ

eden kafirleri veli / önder edinmesinler. Doğrusu böyle yapan kimselerin Allah'la (dostluk) ilişkisi kalmaz. (Ey İslam'a inananlar,) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin kötülüklerinden gereğince sakının. Allah sizi kendisine karşı çıkmaktan sakındırır. Sonuçta herkes ahirette Allah'ın huzuruna varıp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir. Şunu iyi bilin ki, -gizleseniz de açıklasanız da- Allah kalplerinizden geçenleri (niyetlerinizi) bilir. Allah göklerde ve yerde olan herkesi / her şeyi bilir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Kıyamet günü herkes dünyada yaptığı iyilikleri ve unutmak istediği kötülükleri (hesaba çekilmek üzere) önünde hazır bulacaktır. Allah sizi kendisine karşı çıkmaktan sakındırır. Şüphesiz ki Allah kullarına en şefkatli olandır. Ey elçi, insanlara de ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyun. (Eğer İslam'a uyarsanız,) Allah sizi sever ve günahlarınızı bağışlar. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. (Öyleyse) Allah'a ve elçisine uyun." Eğer bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirlerse, (cezalarını çekerler.) Şüphesiz ki Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri sevmez.

#### **Ayet: 33-37**

Doğrusu Allah Adem'i, Nuh'u, İbrahim'in soyunu ve İmran'ın soyunu tüm insanların içinden seçmiştir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Geçmişte İmran'ın hanımı: "Ey Rabb'im, karnımdaki bebeği özgürce Sana adıyorum; adağımı kabul et. Şüphesiz ki Sen her şeyi hakkıyla işitensin ve her şeyi en iyi bilensin." dedi. Sonra o, bebeğini doğurduğunda: "Ey Rabb'im, ben bir kız çocuğu doğurdum. - Şüphesiz ki Allah onun ne doğurduğunu en iyi bilendir.- Kadın erkek gibi değil (ama ben kızımı mabette hizmet etmesi için Sana adadım.) Kızıma "Meryem" adını verdim. (Ey Rabb'im,) ben onu ve onun soyunu (rahmetinden) kovulmuş olan şeytanın (kötülüklerinden koruman için) Sana emanet ediyorum." dedi. Rabb'i de onun duasını hoşnutlukla kabul etti ve onun kızını

إِنْ تَخَفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ  
يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ  
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ  
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿29﴾ يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ  
مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا  
عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا  
وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ  
نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ ﴿30﴾ قُلْ  
إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي  
يُحِبِّكُمْ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ  
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿31﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ  
وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا  
يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿32﴾ إِنْ اللَّهَ  
اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ  
عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿33﴾ ذُرِّيَّةً  
بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ  
﴿34﴾ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ  
إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا  
فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ  
﴿35﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي  
وَضَعْتُهَا أُنْثَى وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا  
وَضَعْتُ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَى وَإِنِّي  
سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ  
وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿36﴾

(Meryem'i) bir çiçek gibi yetiştirdi. Zekeriyya onun bakımını üstlendi. (Böylece Meryem büyüdü.) Zekeriyya, (mabette) Meryem'in namaz kıldığı yere her gittiğinde orada değişik nimetler görürdü. Zekeriyya Meryem'e: "Ey Meryem, bunlar sana nereden geliyor?" dedi. Meryem de ona: "Bunlar bana Allah'ın lütfundan geliyor." dedi. Şüphesiz ki Allah dilediğine hesapsız (sonsuz) nimetler verir.

#### **Ayet: 38-41**

İşte o vakit orada Zekeriyya Rabb'ine dua etti ve: "Ey Rabb'im, bana lütfundan temiz / iyi bir soy ver. Şüphesiz ki Sen duaları işitensin." dedi. Sonra Zekeriyya (mabette) namaz kıldığı yerde namaz kılıyorken, melekler ona seslendi ve: "Allah seni Allah'ın sözünü doğrulayan, saygın ve ilerde iffetli bir peygamber ve düzeltici / iyi işler yapan kimselerden olacak "Yahya" (adını verdiği bir oğulla) müjdeliyor." dediler. (Bu müjde karşısında) Zekeriyya: "Ey Rabb'im, ben oldukça ihtiyarladım, eşim de kısır. Ey Rabb'im, nasıl bir oğlum olabilir ki!" dedi. Allah Zekeriyya'ya: "Bu böyledir. Şüphesiz ki Allah dilediği her şeyi yapar." dedi. Zekeriyya: "Ey Rabb'im, bana bir mucize göster (ki kalbim tatmin olsun.)" dediğinde, Allah ona: "Üç gün (ve üç gece) boyunca (dilin tutulacağından) insanlarla işaret dili dışında konuşamayacak olman senin mucizendir. Öyleyse ey Zekeriyya, Rabb'ini çokça (şükürle) an. Sabah-akşam daima Onun yüceliğini anarak hareket et." dedi.

#### **Ayet: 42-43**

Bir vakit melekler Meryem'i (müjdeleyip): "Ey Meryem, şunu iyi bil ki, Allah seni seçti, (maddi ve manevi pisliklerden) temizledi ve (gelmiş-gelecek) tüm kadınların önüne geçirdi. Ey Meryem, daima Rabb'ine gönülden boyun eğ ve secde-rüku ederek namaz kıl." dediler.

#### **Ayet: 44**

Ey elçi, bunlar (senin bilemeyeceğin) ama sana vahiy etmemizle / bildirmemizle öğrendiğin haberlerdir / bilgilerdir. Çünkü geçmişte (mabetteki hahamlar) aralarından kimin Meryem'in bakımını üstleneceğini belirlemek için kura çektiğinde, sen onların yanında

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا  
نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ  
عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا  
رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى لَكَ هَذَا قَالَتْ  
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ  
يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿37﴾ هُنَالِكَ دَعَا  
زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ  
لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ  
﴿38﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ  
يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ  
بِخَبْرٍ مُصَدِّقٍ بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا  
وَخَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ  
﴿39﴾ قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ  
وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ  
كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿40﴾ قَالَ  
رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ  
النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا وَادْكُرْ  
رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ  
﴿41﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ  
اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ  
عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿42﴾ يَا مَرْيَمُ  
اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ  
الرَّاكِعِينَ ﴿43﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ  
الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ

değildin. Onlar aralarında tartışıp çekiştiğinde (ve sonuçta Meryem'in bakımını Zekeriyya üstlendiğinde) de, sen onların yanında değildin.

**Ayet: 45-48**

Başka bir vakit de melekler Meryem'e: "Ey Meryem, Allah seni bir sözüyle müjdeliyor. (Ey Meryem, Allah'ın bir sözüyle senden mucize bir oğul doğacaktır ve senin oğlunun) adı Meryem oğlu İsa Mesih olacaktır. Ayrıca o, dünyada ve ahirette çok şerefli ve Allah'ın huzuruna yaklaşma izni olan kullarından biri olacaktır. Oğlun İsa (bir mucize olarak) beşikte (bir bebekken) yetişkin bir adam gibi insanlarla konuşacak ve düzeltici / iyi işler yapan biri olacaktır." dediler. (Bu müjde karşısında) Meryem: "Ey Rabb'im, bana hiçbir erkek dokunmadığı halde nasıl bir oğlum olabilir ki!" dedi. Allah Meryem'e: "Bu böyledir. Allah dilediği şekilde yaratır. Doğrusu Allah bir şeyin olmasına hükmettiğinde, ona sadece 'Ol' der; o şey de hemen olur. Allah senin oğluna (İsa'ya) ilahi kitabı ve doğru hükümleri öğretecektir. Allah ona Tevrat'ı ve İncil'i öğretecektir." dedi.

**Ayet: 49-51**

İsa, İsrailoğullarına elçi olarak gönderildi. İsa onlara: "Doğrusu ben size Rabb'inizden mucizeler getirdim. Çünkü ben çamurdan kuş yapıp onun içine üflerim, o da Allah'ın izniyle / lütfuyla canlı bir kuş olur. Allah'ın izniyle / lütfuyla gözü görmeyenleri (körleri) ve cüzzamlıları iyileştirebilirim ve ölüleri diriltebilirim. Ayrıca ben size evlerinizde ne yediğinizi ve neleri saklayıp biriktirdiğinizi bildirebilirim. İşte bunda size gösterilen bir mucize vardır. Eğer Allah'a inandıysanız (bana uyun.) Doğrusu ben benden önce inen Tevrat'ı (ona sokulan yanlışları düzeltip) doğrulamaya ve size haram kılınan bazı şeyleri helal kılmaya (geldim.) Size Rabb'inizden bu mucizeleri getirdim. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun. Şunu iyi bilin ki, Allah -benim de sizin de- hepimizin tek Rabb'idir. Öyleyse yalnız Ona ibadet edin. İşte, dosdoğru yol /

إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ  
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿44﴾  
إِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ  
يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ  
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا  
وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿45﴾  
وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ  
الصَّالِحِينَ ﴿46﴾ قَالَتْ رَبِّ أَنَّى  
يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ  
قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا  
قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ  
﴿47﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ  
وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿48﴾ وَرَسُولًا  
إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ  
بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ  
الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ  
فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ  
الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ  
بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا  
تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً  
لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿49﴾ وَمُصَدِّقًا  
لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأَحْلَلَّ لَكُمْ  
بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ  
مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا



İslam budur." dedi.

**Ayet: 52-53**

Meryem oğlu İsa, insanların İslam'ı inkar ettiğini gördüğünde, havarilere: "Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için bana kim yardım eder?" dedi. Havariler de ona: "Herkes şunu iyi bilsin ki, biz Allah'ın (yani Onun dosdoğru yolunun / İslam'ın) yardımcılarıyız. Çünkü biz Allah'a gönülden inandık. (Ey İsa,) sen bizim Allah'a teslim olup İslam'ı kabul ettiğimize şahit ol. Ey Rabb'imiz, biz Senin indirdiğin ilahi kitaba inandık ve Senin elçine uyduk. Lütfunla bizi İslam'ın şahitleri olarak yaz." dediler.

**Ayet: 54-56**

(İsa'nın İslam'a davetini ısrarla inkar eden Yahudiler) bir plan yaptılar. Ama Allah da bir plan yaptı. Şüphesiz ki Allah en iyi planı yapandır. Bir vakit Allah İsa'ya: "Ey İsa, Ben seni öldürüp ruhunu huzuruma yükselteceğim. Böylece seni İslam'ı ısrarla inkar eden inkarcılardan temizleyeceğim ve sana uyanları (İslam'a inananları) kıyamet gününe kadar inkarcılardan üstün kılacağım. Sonra hepiniz ahirette huzuruma döneceksiniz. Ben de sizin (İslam'dan) ayrılığa düştüğünüz konularda aranızda hüküm vereceğim. Herkes şunu iyi bilsin ki, Ben İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri dünyada ve ahirette şiddetli cezalara uğratacağım. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette yardımcısız / çaresiz kalacaktır." dedi.

**Ayet: 57-58**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin ödülleri ahirette eksiksizce verecektir. Şüphesiz ki Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri sevmez. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, bildirdiğimiz gerçekleri ve en doğru hükümlerle dolu olan bu ilahi öğüdü / bu Kuran'ı sana Biz okuyup aktarmaktayız.

**Ayet: 59-60**

Doğrusu Allah'a göre İsa'nın yaratılışı Adem'in yaratılışına benzetilebilir. Allah ilk insan olan Adem'i topraktan yaratıp ona 'Ol' dedi, o da hemen oluverdi. (İsa da Adem gibi olağan dışı bir şekilde, Allah'ın 'Ol' emriyle yaratılmıştır.)

﴿50﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ

هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿51﴾ فَلَمَّا

أَحْسَ عِيسَى مِنْهُمْ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ

أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ

نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ أَمَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ

بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿52﴾ رَبَّنَا أَمَّا بِمَا

أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ

الشَّاهِدِينَ ﴿53﴾ وَمَكْرُوهًا وَمَكَرَ اللَّهُ

وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿54﴾ إِذْ قَالَ

اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنِي مَتَوْفِيكَ وَرَافِعُكَ

إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا

وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ

كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ ثُمَّ إِلَيَّ

مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ

تَخْتَلِفُونَ ﴿55﴾ فَاَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا

فَأَعَذِبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا

وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

﴿56﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ

لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿57﴾ ذَلِكَ نَتْلُوهُ

عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ

﴿58﴾ إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ

آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ

فَيَكُونُ ﴿59﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا



Ey elçi, bu gerçekler (sana) Rabb'inden (gelmiştir.) Öyleyse sakın şüphe edenlerden olma!

**Ayet: 61**

Ey elçi, sana bu ilahi bilgi (yani bu ilahi kitap / Kuran) geldikten sonra seninle Allah hakkında (Allah'ın çocuğu var diyerek) tartışıp çekişen kimselere de ki: "(Haydi, gelin,) çocuklarımızı ve çocuklarınızı, hanımlarımızı ve hanımlarınızı (dahası) bizden ve sizden herkesi çağırıp yalancılara beddua edelim ve, 'Allah'ın laneti yalancıların üzerine olsun.' diyelim."

**Ayet: 62-63**

İşte bu, İsa'nın gerçek hikayesidir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. Eğer bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirlerse, (cezalarını çekerler.) Şüphesiz ki Allah bozgunculuk edenleri en iyi bilendir.

**Ayet: 64**

Ey elçi, ehli kitaba de ki: "Ey ehli kitap, (ey Yahudiler ve Hristiyanlar,) haydi, gelin, aramızdaki ortak sözde: 'Allah'tan başkasına ibadet / kulluk etmeyiz ve hiçbir şeyi Ona ortak koşmayız.' sözünde buluşalım. Bazılarımız da bazılarını Allah'tan başka rabler edinmesinler." Eğer bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirlerse, (cezalarını çekerler.) Öyleyse (ey ehli kitap): "Şahit olun ki biz Allah'a teslim olup İslam'ı kabul ettik." demelisiniz.

**Ayet: 65-68**

Ey ehli kitap, (ey Yahudiler ve Hristiyanlar,) İbrahim hakkında tartışıp çekişmeyin. Çünkü Tevrat ve İncil ondan önce değil ondan sonra inmiştir. Artık aklınızı kullanmanız gerekir. Bilgi sahibi olduğunuz bir konuda tartışabilirsiniz; ama bilmediğiniz bir konuda tartışmamalısınız. Şüphesiz ki Allah her şeyi bilir; ama siz her şeyi bilemezsiniz. Doğrusu (Musa'dan ve İsa'dan binlerce yıl önce yaşamış olan) İbrahim Yahudi veya Hristiyan değil batıl inançlara (hurafelere) inanmayan ve Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden bir kimseydi. Doğrusu İbrahim hiçbir zaman Allah'a ortak

تَكُنْ مِنَ الْمُفْتَرِينَ ﴿60﴾ فَمَنْ  
حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ  
الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا  
وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ  
وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ  
لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿61﴾ إِنَّ  
هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ  
إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ  
﴿62﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ  
بِالْمُفْسِدِينَ ﴿63﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ  
تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ  
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا  
وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ  
دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا  
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿64﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ  
لِمَ تَحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنْزِلَتْ  
التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا  
تَعْقِلُونَ ﴿65﴾ هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ  
حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ  
تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ  
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿66﴾  
مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا  
وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ  
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿67﴾ إِنَّ أَوَّلَى

koşanlardan olmadı. Herkes şunu iyi bilsin ki, İbrahim'e daha yakın olanlar (Yahudiler veya Hristiyanlar değil) ona uyan kimselerdir, (yani) bu peygamberdir ve İslam'a inananlardır. Şüphesiz ki Allah İslam'a inananların dostudur.

**Ayet: 69**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, ehli kitaptan (Yahudilerden ve Hristiyanlardan) bazıları sizi dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptırmayı arzu ederler. Doğrusu onlar -farkında olmadan- sadece kendi kendilerini saptırırlar.

**Ayet: 70-71**

Ey ehli kitap, (ey Yahudiler ve Hristiyanlar,) sakın Allah'ın bildirdiği gerçekleri göz göre göre inkar etmeyin, o gerçeklere batıl inançlar (hurafeler) katmayın ve onları bile bile gizlemeyin!

**Ayet: 72-74**

Ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) bazıları bazılarına: "İslam'a inananlara indirilen Kuran'a gündüz vakti inanın ama sonrasında (dönüp) inkar edin. Umulur ki onlar da dönerler. Sakın dininize uyanlardan başkasına inanmayın." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, Allah'ın gönderdiği bu doğruluk rehberi / Kuran insanları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. (Ey Yahudiler,) siz (Yahudi olmayan) birine (yani bu elçiye) size verilen ilahi kitabın bir benzerinin verilmesine mi yoksa İslam'a inananların ahirette Rabb'inizin huzurunda sizinle tartışacak olmasına mı karşısınız? Doğrusu tüm lütuflar Allah'ın elindedir. Allah lütfunu dileyenlere (yani İslam'a inananlara) verir. Şüphesiz ki Allah her şeyi kuşatandır ve her şeyi en iyi bilendir. Doğrusu Allah dilediklerine (İslam'a inananlara) rahmetini özellikle verir. Şüphesiz ki Allah çok büyük lütuf sahibidir."

**Ayet: 75-77**

Doğrusu ehli kitabın (Medineli Yahudilerin) arasında kendisine yığınla mal emanet etsen, onu sana eksiksizce geri verecek olan kimseler vardır. Ama onların arasında kendisine çok az bir miktar para emanet etsen, onu -başında

النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا  
النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ  
الْمُؤْمِنِينَ ﴿68﴾ وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ  
أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا  
يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ  
﴿69﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ  
بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿70﴾ يَا  
أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ  
بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ  
تَعْلَمُونَ ﴿71﴾ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ  
أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى  
الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَانْكُفِرُوا  
آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿72﴾ وَلَا  
تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبَعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنْ  
الْهُدَى هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِثْلَ  
مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ  
إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ  
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿73﴾ يَخْتَصُّ  
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ  
الْعَظِيمِ ﴿74﴾ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ  
إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ يُودِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ  
مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُودِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا  
مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا  
لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَنَ سَبِيلٌ

beklemedikçe- sana geri vermeyecek olan kimseler de vardır. Çünkü onlar: "Yahudi olmayan (Mekkeli Araplara) yaptığımız (günahtan) sorumlu olmayız." demektedir. Doğrusu onlar Allah'a (iftira edip) bile bile yalan söylüyorlar. Ama (Allah'a verdiği doğruluk) sözünü tutan ve Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler (hiç kimsenin hakkını yemezler.) Şüphesiz ki Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseleri sever. Doğrusu Allah'a verdiği doğruluk sözünü ve yeminlerini ucuz dünya menfaatleri için satan kimselerin ahiretteki (cennet nimetlerinden) hiçbir payı olmayacaktır. Kıyamet günü Allah onlara (şefkatle) konuşmayacaktır, rahmetle bakmayacaktır ve onları (günahtan) arındırmayacaktır. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 78**

Doğrusu (ehli kitaptan) bazı (hahamlar ve papazlar) ilahi kitabın aslında olmayan bazı (uydurma) sözleri -ilahi kitaptan sanmanız için- dillerini eğip bükerek. Onlar (uydurdukları sözler hakkında): "Bunlar Allah'tandır." diyorlar. Doğrusu onlar Allah'a (iftira edip) bile bile yalan söylüyorlar.

#### **Ayet: 79-83**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın kendisine ilahi kitap, doğru hükümler ve peygamberlik verdiği bir insanın (yani İsa'nın) insanlara, "Allah'tan başka bana da ibadet edin" demesi asla mümkün değildir. Doğrusu İsa (havarilere): "Öğrettiğiniz ve dersini yaptığınız ilahi kitabın gereğince yalnız Rabb'inize adanmış kullar olun." dedi. (Ey Hristiyanlar, şunu iyi bilin ki,) İsa size melekleri ve peygamberleri rabler edinmenizi asla emretmez. Siz Allah'a teslim olup İslam'ı kabul ettikten sonra, İsa size bu elçiyi inkar etmenizi emretmez. Çünkü Allah tüm peygamberlerden: "Ben size ilahi kitap ve doğru hükümler verdikten sonra sizdeki ilahi bilgiyi doğrulayan bir elçim geldiğinde, ona inanıp yardım edeceksiniz." diyerek yeminle söz almıştır.

وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿75﴾ بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿76﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿77﴾ وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُونِ السِّنْتَهِمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿78﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿79﴾ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿80﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّنَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ

Allah onlara: "Bu görevi üstlenip kabul ettiniz mi?" dediğinde, onlar: "Evet, kabul ettik." dediler. Allah onlara: "Öyleyse birbirinize şahit olun. Ben de sizinle beraber şahit olacağım. Bundan sonra sözünden dönenler ise günahta ısrar eden fasıklardır." dedi. Ama bazıları Allah'ın dininden (İslam'dan) başka (uydurma) bir din ararlar. Doğrusu göklerde ve yerdeki herkes / her şey -istese de istemese de- Allah'a teslim olup İslam'ı kabul etmiştir. Sonuçta herkes ahirette Allah'ın huzuruna döndürülüp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir.

**Ayet: 84-85**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu biz (İslam'a inananlar) Allah'a ve bize indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a, sonra da İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve onların soylarından gelen elçilere indirilene de inandık; Rabb'lerinden Musa'ya, İsa'ya ve diğer peygamberlere verilen önceki ilahi kitapların asıllarına da inandık. Allah'ın elçileri arasında ayırım yapmayız. Herkes şunu iyi bilsin ki, biz Allah'a teslim olup İslam'ı kabul edenleriz." Ama İslam'dan başka (uydurma) bir din arayanlar şunu iyi bilsinler ki, o uydurma din onlardan asla kabul edilmeyecektir. Sonuçta onlar (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

**Ayet: 86-90**

Doğrusu Allah, kendilerine apaçık kanıtlar gelen, bu elçinin doğruluğuna şahit olan ve İslam'a inandıktan sonra ısrarla inkar eden kimseleri asla doğruluğa yöneltmez. Doğrusu Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. İşte böylelerinin cezası Allah'ın, meleklerinin ve tüm insanların lanetlerine uğramaktır. Sonuçta onlar -sonsuza kadar kalmak üzere- cehenneme girecektir. Onların cezası asla hafifletilmeyecek ve ertelenmeyecektir. Ama bu uyarıdan sonra hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten kimseler şunu iyi bilsinler ki, Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Ama İslam'a inandıktan sonra ısrarla inkar eden ve inkarını artıran kimselerin (sözde) tövbeleri asla kabul edilmeyecektir. İşte onlar dosdoğru

ءَاَقَرَرْتُمْ وَآَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذٰلِكُمْ اِصْرِي  
قَالُوا اَقَرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَاَنَا  
مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ  
تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ  
﴿٨٢﴾ اَفَغَيَّرَ دِيْنَ اللّٰهِ يَبْغُوْنَ وَلَهُ  
اَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ  
طَوْعًا وَّكَرْهًا وَاِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾  
قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا  
اُنْزِلَ عَلَىٰ اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ  
وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اُوْتِيَ مُوسٰى  
وَعِيسٰى وَالنَّبِيُّوْنَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا  
نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ  
مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ  
الْاِسْلَامِ دِيْنًا فَلَنْ يُّقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي  
الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ  
يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوْا بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ  
وَشَهِدُوْا اَنَّ الرّٰسُوْلَ حَقٌّ وَجَآءَهُمُ  
الْبَيِّنٰتُ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ  
الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٦﴾ اُولٰٓئِكَ جَزَاؤُهُمْ اَنَّ  
عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ  
اَجْمَعِيْنَ ﴿٨٧﴾ خَالِدِيْنَ فِيْهَا لَا  
يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ  
يُنْظَرُوْنَ ﴿٨٨﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ  
بَعْدِ ذٰلِكَ وَاصْلَحُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ



yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapanların ta kendileridir.

**Ayet: 91**

Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden ve inkarcı olarak ölen kimselerden her biri (ahiretteki cezadan kurtulmak için) bir dünya dolusu altını fidiye / kurtuluş bedeli olarak vermek istese de, bu, ondan asla kabul edilmeyecektir. İşte onlar (ahirette) şiddetli cezalara uğrayacaktır. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette yardımcısız / çaresiz kalacaktır.

**Ayet: 92**

Şunu iyi bilin ki, sevdiğiniz şeylerden (İslam için) harcama / yardım yapmadıkça iyiliğe erişemezsiniz. Şüphesiz ki Allah iyilik için harcadığınız her şeyi bilir (ve sizi ödüllendirir.)

**Ayet: 93-95**

Şunu iyi bilin ki, Tevrat indirilmeden önce İsrail'in (Yakub'un) kendine yasakladığı şeyler dışında tüm (temiz / sağlıklı) yiyecekler İsrailoğullarına helaldi. Ey elçi, İsrailoğullarına de ki: "Eğer (siz aksini iddia ediyorsanız ve) doğru söylüyorsanız Tevrat'ı getirip okuyun da görelim! Artık bundan sonra yalan uydurup Allah'a iftira edenler, işte onlar, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ta kendileridir. Allah'ın dediği doğrudur. Öyleyse ey insanlar, batıl inançlara (hurafelere) inanmadan İbrahim'in (İslam) toplumuna / inancına uyun. Doğrusu İbrahim hiçbir zaman Allah'a ortak koşanlardan olmadı."

**Ayet: 96-97**

Şunu iyi bilin ki, insanlar için yapılmış ilk (kutsal) ev / mescit Bekke'deki (yani şimdiki adıyla Mekke'deki) Kabe'dir. Kabe tüm varlıklar için bereketlerle doludur ve doğruya yönelişin simgesidir. Orada apaçık kanıtlar ve (inanç) atanız İbrahim'in makamı vardır. (Mescidi Haram'a giren) Kabe'ye gelen kimseler huzur duyarlar. Öyleyse oraya gidebilen insanların Allah için (kutsal) evi / Kabe'yi haccetmesi gerekir. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (ahirette kendilerine zarar vermiş olacaktır.) Şüphesiz ki Allah herkesten daha zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı

رَحِيمٌ ﴿89﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ  
إِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازدَادُوا كُفْرًا لَّنْ تُقْبَلَ  
تُوبَتُهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿90﴾  
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ  
فَلَنَ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلءُ الْأَرْضِ  
ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَى بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ  
عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ  
﴿91﴾ لَّنْ تَتَّالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا  
مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ  
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿92﴾ كُلُّ الطَّعَامِ  
كَانَ حِلًّا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ  
إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ  
تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ فَاتَّبِعُوا بِالتَّوْرَةِ  
فَاتَّبِعُوا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿93﴾  
فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ  
ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿94﴾ قُلْ  
صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ  
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿95﴾  
إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي  
بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿96﴾  
فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ  
دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ  
حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا  
وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ



olmayandır.

**Ayet: 98-101**

Ey elçi, de ki: "Ey ehli kitap, (ey Yahudiler ve Hristiyanlar,) sakın Allah'ın bildirdiği gerçekleri inkar etmeyin! Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir. Ey ehli kitap, (ey Yahudiler ve Hristiyanlar,) göz göre göre İslam'a inananları Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoymayın ve İslam'ı çarpıtmaya çalışmayın. Şüphesiz ki Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir / ahirette sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir." Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer siz ehli kitaptan (Yahudilerden ve Hristiyanlardan) bazılarına uyarsanız, onlar sizi İslam inancınızdan sonra inkarcılığa döndürürler. Ey ehli kitap, (ey Yahudiler ve Hristiyanlar,) Allah'ın bildirdiği gerçekler size okunup aktarılırken ve Onun elçisi aranızdayken gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu inkar etmemeniz gerekir. Şunu iyi bilin ki, Allah'a gönülden bağlanan kimseler dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltilmiş olur.

**Ayet: 102-103**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın emirlerine gerektiği gibi duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve ancak Allah'a teslim olup İslam'ı kabul edenler olarak ölü. Hep birlikte Allah'ın ipine (Kuran'a) bağlanın. Sakın karşıt gruplara ayrılmayın. Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetleri (şükürle) anın. (Ey İslam'a inanan Medineli Evs ve Hazreç kabileleri,) hatırlayın, siz (İslam'a inanmadan önce) birbirinize düşmandınız. Ama Allah kalplerinizi uzlaştırdı ve Onun (İslam) nimetiyle din (İslam) kardeşleri oldunuz. (Daha önce) siz bir ateş çukurunun kenarındaydınız / savaşıyordunuz; ama Allah sizi ondan kurtardı. Bu böyledir. Allah size bildirdiği gerçekleri açıklar. Umulur ki dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirsiniz.

**Ayet: 104**

Ey İslam'a inananlar, sizden iyiliğe çağıran, iyiliği emreden ve kötülüğü yasaklayan bir toplum olmalıdır. İşte böyleleri kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine

الْعَالَمِينَ ﴿97﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ  
تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ  
عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿98﴾ قُلْ يَا أَهْلَ  
الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ  
مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ  
شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ  
﴿99﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنِ  
تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا  
الْكِتَابَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ  
﴿100﴾ وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ  
عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ  
يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ  
مُّسْتَقِيمٍ ﴿101﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا  
اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا  
وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿102﴾ وَاعْتَصِمُوا  
بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا  
وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ  
أَعْدَاءً فَالَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ  
بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا  
حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ  
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُم آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ  
﴿103﴾ وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ  
إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ  
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ

erişecek olan kimselerdir.

**Ayet: 105-108**

Ey İslam'a inananlar, kendilerine apaçık kanıtlar geldikten sonra karşıt gruplara ayrılan ve (İslam'dan) ayrılığa düşen kimseler gibi olmayın. İşte onlar ahirette büyük cezalara uğrayacaktır. Şunu iyi bilin ki, İslam'a inananların yüzlerinin parladığı ve bazı yüzlerin morardığı kıyamet günü, yüzleri moraran kimselere: "Siz İslam'a inandıktan sonra onu ısrarla inkar ettiniz. Öyleyse İslam'ı ısrarla inkar etmenizin cezasını çekeceksiniz." denilecektir. O gün yüzleri parlayanlar ise - sonsuza kadar- Allah'ın rahmetinde (cennette) yaşayacaktır. Ey elçi, işte bunlar sana gerçeklerle okuyup aktardığımız "Allah'ın bildirdiği" gerçeklerdir. Doğrusu Allah hiç kimseye hiçbir haksızlığın olmasını istemez.

**Ayet: 109**

Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Sonuçta her konu (hesabının sorulması için) Allah'ın huzuruna döndürülecektir.

**Ayet: 110**

Ey İslam'a inananlar, siz tüm insanlar için çıkarılmış en iyi toplum oldunuz. Çünkü siz iyiliği emredersiniz, kötülüğü yasaklarsınız ve Allah'a (gönülden) inanırsınız. Şayet ehli kitap (Medineli Yahudiler) İslam'a inansalardı, bu, onlar için daha iyi olurdu. Aralarında İslam'a inananlar olsa da, onlardan birçoğu günahta ısrar eden fasıklardır.

**Ayet: 111-115**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (Medineli Yahudiler) size bir zarar değil ancak bir sıkıntı verebilirler. Eğer onlar size karşı savaşırlarsa, (zorlanınca) arkalarını dönüp (kaçarlar.) Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler yarımsız / çaresiz kalacaktır. Doğrusu Allah'a ve insanlara verdikleri sözleri tutmadıkları takdirde, bulundukları her yerde "alçak" damgası vurulacaktır. Böylece onlar Allah'ın öfkesine / cezasına uğrayacaktır. Ayrıca onlara "değer yoksunu" damgası da vurulacaktır. Çünkü onlar Allah'ın bildirdiği gerçekleri ısrarla inkar edip peygamberleri haksızca

الْمُفْلِحُونَ ﴿104﴾ وَلَا تَكُونُوا  
كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا  
جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ  
عَظِيمٌ ﴿105﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ  
وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ  
وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيْمَانِكُمْ فَذُوقُوا  
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿106﴾  
وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي  
رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿107﴾  
تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ  
وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ  
﴿108﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا  
فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ  
﴿109﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ  
لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ  
عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ أَمَنَ  
أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ  
الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ  
﴿110﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ  
يُقَاتِلُوكُمْ يُؤْلَوْكُمْ الْأَدْبَارُ ثُمَّ لَا  
يُنْصَرُونَ ﴿111﴾ ضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ  
الذِّلَّةَ آيْنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ  
وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبَآؤُ بِغَضَبٍ مِنَ  
اللَّهِ وَضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ذَلِكَ

öldürüyorlardı. Çünkü onlar Allah'ın emirlerine isyan edip Onun koyduğu sınırları çiğniyorlardı. Ama ehli kitabın (Yahudilerin ve Hristiyanların) hepsi bir değildir. Onların arasında geceleyin secde ederek Allah'ın bildirdiği gerçekleri okuyan topluluklar da vardır. Onlar Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanır, iyiliği emreder, kötülüğü yasaklar ve iyi işlerde yarışır. İşte onlar düzeltici / iyi işler yapan kimselerdir. Sonuçta onların yaptığı hiçbir iyilik inkar edilmeyecek ve karşılıksız kalmayacaktır. Şüphesiz ki Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseleri en iyi bilendir.

**Ayet: 116-117**

Doğrusu ne servetleri ne de çocukları, yani hiçbir şey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri Allah'ın cezasından kurtaramaz. Sonuçta onlar sonsuza kadar kalmak üzere cehennem ateşine girecektir. Onların bu dünya hayatında yaptıkları harcamaların / yardımların ahirette yok olacağının örneği, kendine haksızlık eden (günahkar) bir toplumun ekinlerini çok soğuk bir rüzgarın dondurup yok etmesine benzetilebilir. Doğrusu Allah onlara hiçbir haksızlık etmedi; ama onlar kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı.

**Ayet: 118-119**

Ey İslam'a inananlar, (sizden olanları / İslam'a inananları bırakıp) sizden olmayan ve size zarar vermekten geri durmayan (inkarcıları) sırdaş edinmeyin. Onlar sizin sıkıntı çekmenizi isterler. Doğrusu onların nefreti ağızlarından çıkan sözlerden bellidir; ama kalplerinde gizli olan nefret daha büyüktür. Biz bildirdiğimiz gerçekleri size açıkladık. Aklınızı kullanırsanız (anlarsınız.) Siz öyle kimselersiniz ki -onlar sizi (önyargıyla) sevmezlerken,- siz onları (ön yargıyla sevmemezlik etmeyip) seversiniz ve (onlar size gönderilen bu ilahi kitaba / Kuran'a inanmazlarken,) siz tüm ilahi kitapların asıllarına inanırsınız. İkiyüzlüler / münafıklar sizinle karşılaşınca (yalandan): "İslam'a inandık." dediler; ama (sonra) kendi başlarına kalınca, size karşı duydukları nefretten

بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ  
وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا  
عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿112﴾  
لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ  
قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ  
وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿113﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ  
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ  
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي  
الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ  
﴿114﴾ وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ  
يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ  
﴿115﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ  
عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ  
شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا  
خَالِدُونَ ﴿116﴾ مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي  
هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا  
صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا  
أَنفُسَهُمْ فَاهْلَكَتُهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ  
وَلَكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿117﴾ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً  
مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا  
عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ  
وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا  
لَكُمْ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿118﴾

tırnaklarının ucunu kemirdiler. Ey elçi, (İslam'a inananlardan nefret edenlere) de ki: "(Ey İslam düşmanları,) öfkenizden ölün! Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir."

#### **Ayet: 120**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, size bir iyilik dokunduğunda üzülrler; onlar sizin başınıza bir kötülük (sıkıntı) geldiğinde ise sevinirler. Ama şunu da iyi bilin ki, siz sabırla dayanışarak hareket ederseniz ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsanız, onların hileleri size asla zarar veremez. Şüphesiz ki Allah onların tüm yaptıklarını çepeçevre kuşatmıştır.

#### **Ayet: 121-122**

Ey elçi, hatırla, sen İslam'a inananları (Uhud'taki) savaş mevzilerine yerleştirmek için bir sabah erkenden aileden (evinden) ayrılıp yola çıkmıştın. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. O vakit sizden iki grup (ikiyüzlü / münafık kimselerin yaptığı gibi Uhud'ta savaşmaktan) kaçmak istedi. Oysa bilmeleri gerekirdi ki) Allah onların (İslam'a inananların) dostudur. Öyleyse İslam'a inananlar yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır.

#### **Ayet: 123-127**

Ey İslam'a inananlar, (hatırlayın) siz Bedir'de düşmandan daha güçsüz durumdayken Allah size yardım etti. Öyleyse Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Umulur ki şükredersiniz. Ey elçi, (Bedir'de) sen İslam'a inananlara: "Rabb'inizin size üç bin melek indirerek yardım etmesi yetmez mi! Tabii ki yeter! Ayrıca siz (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ederseniz ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsanız, düşman size aniden (baskın yapıp) saldırırsa da, Rabb'iniz size beş bin özel işaretli melek daha göndererek yardım edecektir." diyordun. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah bu mucizeyi ancak size bir müjde olsun ve kalpleriniz onunla huzur bulsun diye yaratmıştır. Şüphesiz

هَآ أَنْتُمْ أَوْلَآءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ  
وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ  
قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمْ  
الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ  
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿119﴾  
إِنْ تَمَسَسَكُمْ حَسَنَةٌ تَسُوءُهُمْ وَإِنْ  
تُصِيبَكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ  
تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ  
شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ  
﴿120﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ  
الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ  
عَلِيمٌ ﴿121﴾ إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ  
أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ  
فَلْتَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿122﴾ وَلَقَدْ  
نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا  
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿123﴾ إِذْ  
تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ  
يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ  
مُنْزَلِينَ ﴿124﴾ بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا  
وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ هَذَا  
يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ  
الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿125﴾ وَمَا جَعَلَهُ  
اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ  
بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ



ki yardım / zafer başkasından değil ancak en üstün olan ve en doğru kararı veren Allah'tandır. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin bir kısmını yok etmek, bir kısmını da bozguna uğratıp (Bedir'den) geri döndürmek istemiştir.

**Ayet: 128-129**

Ey elçi, senin (tövbeyi kabul etme) konusunda yapacak bir şeyin yoktur. Allah (hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten kimselerin) tövbesini kabul eder; haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri ise cezalandırır. Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) bağışlar; dileyenleri (yani günahta ısrar edenleri) ise cezalandırır. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 130-136**

Ey İslam'a inananlar, kat kat tefecilik yaparak / faizden kazanç sağlayarak yemeyin. Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz. Ey İslam'a inananlar, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için hazırlanmış olan cehennem ateşinden sakının. Allah'a ve elçisine uyun. Umulur ki Allah'ın rahmetine erişirsiniz. Ey İslam'a inananlar, Rabb'inizin bağışlamasına ve genişliği gökler ve yer kadar olan cennete koşun. Şunu iyi bilin ki, cennet, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için hazırlanmıştır. İslam'a inananlar bollukta ve darlıkta (İslam için) harcama / yardım yapan ve öfkelerini yenip insanları affeden kimselerdir. Şüphesiz ki Allah iyi işler yapanları sever. Onlar utanç verici / çirkin bir şey yaptıklarında veya kendi kendilerine haksızlık ettiklerinde (günah işlediklerinde) Allah'ı anan, günahlarından bağışlanma dileyen ve işledikleri günahta bile bile ısrar etmeyen kimselerdir. Doğrusu Allah'tan başkası günahları bağışlayamaz. İşte onlar Rabb'lerinin bağışlamasıyla ve -sonsuzca kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlerle

الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿126﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا  
مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا  
خَائِبِينَ ﴿127﴾ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ  
شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ  
فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿128﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي  
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن  
يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ  
رَّحِيمٌ ﴿129﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا  
تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً  
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿130﴾  
وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ  
﴿131﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ  
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿132﴾ وَسَارِعُوا  
إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا  
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ  
﴿133﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ  
وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظِ  
وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ  
الْمُحْسِنِينَ ﴿134﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا  
فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا  
اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ  
الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا  
فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿135﴾ أُولَٰئِكَ  
جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ



ödüllendirilecektir. Doğrusu düzeltici / iyi işler yapanların ödülü (cennet) çok güzeldir.

**Ayet: 137**

Ey insanlar, sizden önce nice olaylar gelip geçti. Öyleyse yeryüzünde gezip dolaşın da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayanların sonunun ne kötü olduğuna bir bakın.

**Ayet: 138**

Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, hem tüm insanlar için ilahi bir açıklamadır hem de Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için bir doğruluk rehberi ve ilahi bir öğüttür.

**Ayet: 139-141**

Ey İslam'a inananlar, sakın gevşemeyin ve üzülmeyin! Şunu iyi bilin ki, eğer Allah'a inandıysanız, siz daha üstün durumdasınız. Siz Uhud'ta bir yara aldıysanız, onlar da Bedir'de benzer bir yara aldı. Doğrusu Biz sıkıntılı günleri insanlar arasında döndürürüz. Çünkü Allah İslam'a (gönülden) inananları ortaya çıkarmak ve aranızdan şahitler edinmek ister. Şüphesiz ki Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri sevmez. Doğrusu Allah İslam'a inananları arındırmak, İslam'ı ısrarla inkar edenleri ise cezalandırmak ister.

**Ayet: 142-143**

Ey İslam'a inananlar, -Allah aranızdan İslam için mücadele (cihat) eden ve sabırla dayanışarak hareket eden kimseleri ortaya çıkarmadan- cennete girebileceğinizi sanmayın. Siz ölümle karşılaşmadan önce (güya) onu arzulamıştınız. Ama ölümü gördüğünüzde (korkudan) bakakaldınız.

**Ayet: 144**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Muhammed ancak Allah'ın bir elçisidir. (Allah'ın elçisi ölümsüz bir varlık değildir;) ondan önce de birçok elçi gelip geçmiştir. Bu elçi ölürse ya da öldürülürse, İslam inancından çark edip batıl inançlara (hurafelere) döner misiniz? (Sakın İslam'dan dönmeyin!) Doğrusu İslam inancından çark edip batıl inançlara (hurafelere) dönen kimseler Allah'a hiçbir zarar veremezler; (sadece kendilerine zarar

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿136﴾ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿137﴾ هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿138﴾ وَلَا تَهْنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿139﴾ إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿140﴾ وَلِيَمِحَّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ﴿141﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿142﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿143﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿144﴾

verirler.) Şüphesiz ki Allah (nimetleri için) şükredenleri ahirette ödüllendirecektir.

**Ayet: 145-148**

Doğrusu hiçbir canlı -Allah'ın izniyle / lütfuyla yazdığı ecel / ölüm vaktinin dışında- ölemez. Biz dünya kazancını isteyen kimselere dünya kazancını verimiz; ahiret kazancını isteyenlere de ahiret kazancını verimiz. Şüphesiz ki Biz (nimetlerimiz için) şükredenleri ahirette ödüllendireceğiz. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (geçmişte) kendini Rabb'ine adanmış olan nice kimseler, (Allah'ın gönderdiği) peygamberlerle beraber (İslam için) savaştılar. Onlar Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için başlarına gelen sıkıntılar karşısında gevşemedi, zayıflık göstermedi ve düşmana boyun eğmediler. Şüphesiz ki Allah sabırla dayanışarak hareket eden kimseleri sever. (Tarih boyunca) onların (yani tüm peygamberlerin ve onların beraberinde olanların / İslam'a inananların) ortak duası: "Ey Rabb'imiz, günahlarımızı ve aşırılıklarımızı bağışla, ayaklarımızı sağlamlaştıır / kararlılığımızı artır ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere karşı bize yardım et / zafer ver." demek olmuştur. Allah da onlara dünya ve ahiret kazançlarının en iyisini lütfetmiştir. Şüphesiz ki Allah iyi işler yapanları sever.

**Ayet: 149-150**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere uyarsanız, onlar sizi (İslam inancından) çark ettirip batıl inançlara (hurafelere) döndürürler. Sonuçta zarara uğrayıp kaybedenlerden olursunuz. Şüphesiz ki Allah sizin (gerçek) dostunuzdur. Şüphesiz ki Allah en iyi yardımı yapandır.

**Ayet: 151**

Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin (putperest / müşrik Arapların) kalplerine korku salacağız. Çünkü onlar -Allah'ın hiçbir kanıt indirmedeği (putları / sahte ilahları) Ona ortak koştular. Onların ahiretteki sığınağı cehennem ateşi olacaktır. Herkes şunu iyi bilsin ki, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler için en uygun ceza olan cehennem çok kötü bir yerdir.

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ  
اللَّهِ كِتَابًا مُّوَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ  
الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ  
الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي  
الشَّاكِرِينَ ﴿145﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيِّ  
قَاتَلَ مَعَهُ رَبِّيُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا  
لَمَّا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا  
ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ  
الصَّابِرِينَ ﴿146﴾ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ  
إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا  
وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبَّتْ أَقْدَامَنَا  
وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ  
﴿147﴾ فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا  
وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ  
الْمُحْسِنِينَ ﴿148﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا إِنْ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا  
يُرْذِلْكُمُ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا  
خَاسِرِينَ ﴿149﴾ بَلِ اللَّهُ مَوْلِيكُمْ  
وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿150﴾ سَنُلْقِي  
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا  
أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا  
وَمَا أُولَهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى  
الظَّالِمِينَ ﴿151﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ  
وَعْدَهُ إِذْ تَحْسُونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّى إِذَا

**Ayet: 152-154**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah size verdiği yardım sözünü tutmuştur. Hatırlayın, siz (Uhud savaşının başında) Allah'ın izniyle / lütfuyla düşmanınızı perişan ediyordunuz. Ama siz -Allah size istediğiniz başarıyı gösterdikten sonra- kaçtınız. Çünkü göreviniz hakkında çekiştiniz ve (bu elçinin emrine) karşı çıktınız. Doğrusu bazılarınız dünyayı, bazılarınız da ahireti istiyorlardı. Sonra Allah sizi sınamak için onları yenmekten döndürüp bozguna uğrattı. Ama Allah sizi (cezalandırmayıp) affetti. Şüphesiz ki Allah İslam'a inananlara çok lütfkardır. (Uhud'ta) siz (ölümünden kaçmak için hiç kimseye bakmadan) tepeye çıkıyordunuz. Bu elçi (size arkanızdan seslenip) sizi (savaşa dönmeye) çağırıyordu. (O vakit siz kaçıyordunuz.) Çünkü Allah sizi elinizden kaçan zafere ve art arda başınıza gelen sıkıntılara üzülmekten daha büyük bir derde (can derdine) sokmuştu. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Sonra o sıkıntının ardından Allah size -bazılarınızı kaplayıp güven duygusu hissettiren- hafif bir uyku verdi. Ama bazıları kendi dertlerine düştüler. Onlar Allah hakkında cahiliye dönemindeki gibi haksız zanlar / boş iddialar ortaya koyup: "Doğrusu biz bu (savaş) kararının alınmasını istememiştik." diyorlardı. (Bu elçiyi yanlış karar almakla suçluyorlardı.) Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu (her konuda) son emir / karar tümüyle Allah'a aittir." Ey elçi, onlar sana açıklayamadıklarını içlerinde gizliyorlardı. Onlar: "Şayet bu savaş kararında bir etkimiz olsaydı, bugün burada (boşuna) öldürülmezdik." diyorlardı. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, siz evlerinizde kalsaydınız da, öleceği yazılmış olan kimseler öleceği yere gidip orada görüldükten sonra ölürlerd. Doğrusu Allah içinizdekileri (niyetlerinizi) sınamak ve kalplerinizi kötülüklerden arındırmak ister. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir."

**Ayet: 155**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki,

فَسَلِّتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ  
مَنْ بَعْدَ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ  
مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ  
الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ  
وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى  
الْمُؤْمِنِينَ ﴿152﴾ إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا  
تَلُونَ عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ  
فِي أُخْرَايَكُمْ فَأَتَابَكُمْ غَمًّا بِغَمٍّ لِكَيْلَا  
تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا  
أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ  
﴿153﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ  
أَمْنَةً نُعَاسًا يَغْشَى طَائِفَةً مِنْكُمْ  
وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ  
بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ  
يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ  
قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي  
أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ  
كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا  
هَهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ  
الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى  
مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي  
صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ  
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿154﴾  
إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى

(Uhud'ta) iki ordunun karşılaşacağı gün sizden yüz çevirip dönenler, işledikleri bazı günahlar yüzünden şeytanın ayaklarını kaydırdığı kimselerdir. Ama Allah onları (cezalandırmayıp) affetti. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en hoşgörülüdür.

**Ayet: 156-158**

Ey İslam'a inananlar, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler gibi olmayın. Çünkü onlar bir sefere ya da savaşa çıkan (ve ölen) yakınları hakkında: "Şayet onlar bizim yanımızda olsalardı, ne ölürlerd i ne de öldürölürlerdi." dediler. Doğrusu Allah bu sözleri onların kalplerinde bir pişmanlık acısı yapmak ister. Doğrusu yaşatan da öldüren de Allah'tır. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir. Şunu iyi bilin ki, Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için öldürölürseniz de ölün de (aynı şekilde Allah'ın bağışlamasını ve rahmetini kazanırsınız.) Doğrusu Allah'ın bağışlaması ve rahmeti insanların biriktirdiği (tüm servetlerden) daha iyidir. Sonuçta ölün de öldürölürseniz de, ahirette Allah'ın huzurunda toplanıp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)

**Ayet: 159-160**

Ey elçi, sen Allah'ın rahmeti sayesinde insanlara yumuşak davrandın. Şayet kaba-saba ve katı kalpli olsaydın, onlar senin çevrenden dağılıp giderlerdi. Öyleyse ey elçi, (hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten insanları) affet, Allah'tan onları bağışlamasını dile ve (onlarla ilgili bir karar alırken) onlara danış. Ama bir şeye karar verdiğinde yalnız Allah'a güvenip dayan. Şüphesiz ki Allah yalnız Ona güvenip dayananları sever. Ey İslam'a inananlar, Allah size yardım ederse, hiç kimse sizi yenemez. Ama Allah sizi (günahlarınız yüzünden) yardımsız bırakırsa, artık hiç kimse size yardım edemez. Öyleyse İslam'a inananlar yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır.

**Ayet: 161-163**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, bu peygamberin emanete ihanet etmesi asla mümkün değildir. Çünkü emanete ihanet eden kimseler kıyamet günü Allah'ın huzuruna

الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ  
بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ  
عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿155﴾  
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا  
كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا  
ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرًى  
لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا  
لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ  
وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا  
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿156﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ  
فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ  
اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ  
﴿157﴾ وَلَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ  
تُحْشَرُونَ ﴿158﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ  
اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ  
الْقَلْبِ لَآنْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ  
عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي  
الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ  
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿159﴾ إِنَّ  
يَنْصُرُكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ  
يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ  
بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ  
﴿160﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلُّ وَمَنْ  
يَغُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ثُمَّ



hainlik suçuyla gelecektir. Sonuçta (ahirette) herkese tüm yaptıklarının karşılığı hiçbir haksızlık edilmeden eksiksizce verilecektir. Doğrusu Allah'ın rızasına uyan kimselerle Allah'ın öfkesine / cezasına uğrayanlar bir değildir. (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin) ahiretteki sığınağı cehennem olacaktır. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir. Allah'a göre herkesin bir derecesi vardır. Şüphesiz ki Allah herkesin tüm yaptıklarını görür / ahirette herkesi hesaba çekecektir.

#### **Ayet: 164**

Doğrusu Allah İslam'a inananlara bir iyilikte bulunmuştur. Çünkü Allah onlara aralarından biri olan bu elçiye göndermiştir. Bu elçi Allah'ın bildirdiği gerçekleri onlara okuyup aktarır, onları (günahıtan) arındırır ve onlara bu ilahi kitabı / Kuran'ı ve doğru hükümleri öğretir. Çünkü onlar (İslam'a inanmadan) önce apaçık / büyük bir sapkınlığın içindeydi.

#### **Ayet: 165**

Ey İslam'a inananlar, siz (Bedir'de) düşmanı kat kat sıkıntıya uğrattığınız halde, (Uhud'ta) bir sıkıntıya uğradığınızda: "Niçin bu sıkıntı başımıza geldi?" dediniz. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, o sıkıntı sizin başınıza kendi hatalarınız yüzünden gelmiştir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir."

#### **Ayet: 166-167**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (Uhud'ta) iki ordunun karşılaştığı gün başınıza gelenler, Allah'ın izniyle / lütfuyla İslam'a inananlarla, münafıkları / ikiyüzlüleri birbirinden ayırmak için gerçekleşmiştir. İkiyüzlülere / münafıklara: "Haydi, gelin, Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşın, yani (İslam'ı) savunun." denildiğinde, onlar (yalandan): "Eğer savaşmayı bilseydik size uyardık." dediler. O gün onlar İslam inancına değil İslam'ı inkara daha yakındı. Münafıklar / ikiyüzlüler kalplerinde olmayan İslam inancını sadece dilleriyle söylerler. Şüphesiz ki Allah onların gizlediklerini en iyi bilendir.

#### **Ayet: 168-171**

Ey elçi, evlerinde oturup kalan ve (Uhud

تُوفَى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿161﴾ أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿162﴾ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿163﴾ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿164﴾ أَوَلَمَّا أَصَابَكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿165﴾ وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقَى الْجَمْعَانِ فَبِأَذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿166﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَا تَبْعَانَا هُمُ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿167﴾ الَّذِينَ قَالُوا لِأَخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ



savaşına giden) yakınlarına: "Şayet onlar bize uysalardı, (orada) öldürülmezlerdi." diyen münafıklara / ikiyüzlülere de ki: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, ölümü kendinizden geri çevirin (ve hiç ölmeyin) de görelim!" Sakın Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için öldürülenleri "ölüler" sanma! Doğrusu onlar diridir ve (ahirette) Rabb'lerinin huzurunda (cennet nimetlerinden) nimetlenecektir. Onlar Allah'ın kendilerine lütfundan verdiği nimetlere sevinirler ve ilerde kendilerine katılacak olan kimselere ahirette hiçbir korku veya üzüntü olmadığını müjdeliler. Allah'ın nimetini, lütfunu ve Allah'ın İslam'a inananları fazlasıyla ödüllendireceğini müjdeliler.

**Ayet: 172-174**

(Böylece) İslam'a inananlar (Uhud'ta) bir yara aldıktan sonra bile, Allah'ın ve elçisinin (düşmanı takip edin) çağrısına olumlu cevap verdiler. Doğrusu onlardan iyi işler yapan ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınan kimselere (ahirette) büyük bir ödül (olan cennet) vardır. Çünkü onlara: "Putperest / müşrik Araplar size karşı (büyük bir ordu) topladılar; öyleyse o ordudan korkun." denildiğinde, onlar İslam'a daha gönülden inanıp: "Allah bize yeter. Şüphesiz ki Allah en iyi savunucudur!" dediler. Sonra onlar Allah'ın nimeti ve lütfuyla (düşmanı takipten) kendilerine hiçbir zarar dokunmadan geri döndüler. Böylece onlar Allah'ın rızasına uydular. Şüphesiz ki Allah büyük lütufların sahibidir.

**Ayet: 175**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, şeytan (sizi değil) sadece kendi dostlarını korkutabilir. Öyleyse eğer inandıysanız, sakın Benden başkasından korkmayın!

**Ayet: 176-177**

Ey elçi, İslam'ı inkarda yarışan kafirlerin (kötü sonları için) üzülme. (Çünkü onlar Allah'ın cezasını hak etmiştir.) Doğrusu onlar Allah'a hiçbir zarar veremezler. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah onları ahirette (cennet nimetlerinden) yoksun bırakmak ister. Ayrıca onlar (cehennemde) büyük cezalara da uğrayacaktır.

فَادْرُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿168﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿169﴾ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿170﴾ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿171﴾ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿172﴾ الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿173﴾ فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمَسْسَهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَهُ اللَّهُ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿174﴾ إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يَخَوْفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿175﴾ وَلَا يَحْزَنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ

Doğrusu İslam inancını verip inkarcılığı satın alan kimseler Allah'a hiçbir zarar veremezler. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 178**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler onlara (ölüm vaktine kadar) bir süre vermemizi (kendileri için) iyi bir şey sanmasınlar. Doğrusu Biz onlara ancak günahlarını daha çok artırırsınlar diye süre veririz. Sonuçta (ahirette) onlar alçaltıcı cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 179**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah sizi içinde bulunduğunuz sıkıntılı halde bırakacak değildir. Sıkıntınız sadece Allah temizi pisten ayırana kadar sürecektir. Diğer yandan Allah size bilinmezi / geleceği bildirecek de değildir. Ama Allah elçilerinden dilediğini seçip ona bilinmezi / geleceği bildirebilir. Öyleyse Allah'a ve elçilerine (gönülden) inanın. Çünkü eğer inanırsanız ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsanız, size (ahirette) büyük bir ödül (olan cennet) vardır.

**Ayet: 180**

Ama Allah'ın onlara lütfundan verdiği nimetlerden cimrilik eden (İslam için yardım yapmayan) kimseler bu cimrilikten bir yarar sağladıklarını sanmasınlar. Çünkü onların (dünya hayatında) cimrilik ettikleri şeyler kıyamet günü boyunlarına dolanarak onları çok rahatsız edecektir. Ey insanlar, (sakın cimrilik etmeyin ve) şunu iyi bilin ki, gökler ve yer (hiç kimseye değil ancak Allah'a aittir ve yine) ancak Allah'a kalacaktır. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

**Ayet: 181-182**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah, Medineli Yahudilerden bazılarının (alay ederek) 'Allah fakirmiş / insanlara yardım edemezmiş(!) Ama biz zenginmişiz / onlara yardım etmeliymişiz(!)' demelerini işitmiştir. Doğrusu Biz onların bu sözlerini ve peygamberleri haksızca öldürmelerini (amel defterlerine) yazıp onlara: "Cehennem yangını cezasını

لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿176﴾ إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوْا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿177﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّنا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنفُسِهِمْ إِنَّنا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿178﴾ مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿179﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿180﴾ لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿181﴾ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ

çekin. Bu ceza sizin dünyadayken işlediğiniz günahların karşılığıdır. Şüphesiz ki Allah kullarına hiçbir haksızlık etmez." diyeceğiz.

**Ayet: 183**

(Ama ne yazık ki) Medineli Yahudiler (bir yalan uydurup): "Allah bize '(gökten inen) ateşin yakarak yiyeceği kurban mucizesini getirmedikçe hiçbir elçiye inanmayın' diye emretti." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu (geçmişte) benden önce nice elçiler size (birçok) apaçık kanıtları ve söylediğiniz o mucizeyi de getirmişlerdi. Öyleyse -eğer doğruyu söylüyorduysanız- niçin o elçileri öldürdünüz?"

**Ayet: 184-185**

Ey elçi, bazıları seni yalanladılarsa, şunu iyi bil ki, önceki inkarcılar da (geçmişte) senden önce (birçok) apaçık kanıtlar, ilahi öğütler ve aydınlatıcı ilahi kitaplar getiren nice elçileri yalanlamıştır. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, her canlı ölümü tadacaktır ve kıyamet günü size tüm yaptıklarınızın karşılığı eksiksizce verilecektir. İşte o gün cehennem ateşinden çekilip cennete yerleştirilen kimseler en büyük başarıyı kazanmış olacaktır. Doğrusu bu dünya hayatı (karakterinizi sınavan) aldatıcı bir yararlanmadan başka bir şey değildir.

**Ayet: 186**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, siz (bu dünya sınavında) mallarınızla ve canlarınızla sınanacaksınız ve sizden önce kendilerine ilahi kitap verilen bazı ehli kitaptan (Yahudilerden / Hristiyanlardan) ve putperest / müşrik Araplardan birçok incitici söz işiteceksiniz. Ama (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ederseniz ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsanız (ahirette cennet ödülünü kazanırsınız.) Şunu iyi bilin ki, bunlar (Allah'ın cennet ödülünü kazandıran) önemli işlerdir.

**Ayet: 187-189**

Doğrusu Allah, geçmişte ehli kitaptan (Yahudilerden / Hristiyanlardan) da 'gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu (tüm) insanlara açıklayacaklarına ve gerçekleri asla gizlemeyeceklerine' dair yeminle söz almıştır.

بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿182﴾ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ  
اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ  
حَتَّى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ  
جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ  
وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ  
صَادِقِينَ ﴿183﴾ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ  
كُذِّبَ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ  
وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿184﴾ كُلُّ  
نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ  
أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ  
النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا  
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ  
﴿185﴾ لَتَبْلُوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ  
وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا  
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ  
أَشْرَكُوا أَدَى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا  
وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزَمِ الْأُمُورِ  
﴿186﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ  
أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا  
تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ  
وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا  
يَشْتَرُونَ ﴿187﴾ لَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ  
يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ  
يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ

Ama onlardan bazıları, verdikleri söze sırt çevirip onu ucuz dünya menfaatleri için sattılar. Böylece onlar en kötü şeyi (yani cehennemi) satın aldılar. Sakın işledikleri günahlarla sevinen ve yapmadıkları iyiliklerle övülmek isteyen kimseleri bir şey sanma! Onların cezadan kurtulacağını da sanma! Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

#### **Ayet: 190-195**

Doğrusu göklerin ve yerin yaratılmasında ve geceyle gündüzün yer değiştirmesinde akıl sahiplerine bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Onlar (yani İslam'a inananlar) ayaktayken, otururken ve yatarken, yani her durumda Allah'ı (şükürle) anarlar; göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler ve (şöyle) derler: "Ey Rabb'imiz, Sen bunları boşuna yaratmadın. Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin. Ey Rabb'imiz, bizi cehennem ateşi cezasından koru. Ey Rabb'imiz, doğrusu Sen kimi cehennem ateşine sokarsan onu alçaltıp perişan edersin. Sonuçta haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ahirette hiçbir yardımcısı olmayacaktır. Ey Rabb'imiz, biz 'Rabb'inize gönülden inanın' (diyen ve) İslam inancına çağıran bir elçinin davetini duyduk ve İslam'a inandık. Ey Rabb'imiz, günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve bizi (bu dünyada) iyi insanlarla beraber (yaşatıp) öldür. Ey Rabb'imiz, bizi kıyamet günü alçaltma ve bize elçilerinin aracılığıyla söz verdiğin cennet nimetlerini lütfet. Şüphesiz ki Sen ahiretteki buluşma sözünden asla dönmezsin." Rabb'leri de onlara: "Ben sizden, erkek olsun kadın olsun, -ki hepiniz birbirinizdensiniz- iyi işler yapanları fazlasıyla ödüllendireceğim. Ben, Benim dosdoğru yolum / İslam için eziyet gören, yurtlarından çıkarılan, hicret eden, (İslam için) savaşıp ve öldürülen kimselerin hatalarını örteceğim ve onları 'Allah'ın bir ödülü' olarak içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacağım." diyerek olumlu cevap vermiştir. Şüphesiz ki en güzel ödül Allah'ın

بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ  
(188) وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ  
(189) إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ  
لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ (190) الَّذِينَ  
يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى  
جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ  
هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ  
(191) رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ  
فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ  
أَنْصَارٍ (192) رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا  
مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا  
بِرَبِّكُمْ فَاْمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا  
وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ  
الْأَبْرَارِ (193) رَبَّنَا وَآتِنَا مَا  
وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ  
الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ (194)  
فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ  
عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى  
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا  
وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي  
سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ

yanındadır.

**Ayet: 196-199**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin şehirlerde gezip dolaşması (bu dünyada rahatça yaşaması) seni aldatmasın. (Çünkü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin sonu çok kötü olacaktır.) Onlar bu dünyanın nimetlerinden biraz daha yararlanabilirler; ama onların ahiretteki sığınağı cehennem olacaktır. Doğrusu cehennem kalınacak en kötü yerdir. Ama Rabb'lerinin emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere "Allah'ın bir ikramı olarak" - sonsuza kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetler vardır. Doğrusu iyi insanlar için ahirette Allah'ın huzurunda elde edecekleri nimetler (bu dünyanın nimetlerinden) daha iyidir. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, ehli kitabın (Yahudilerin ve Hristiyanların) arasında (samimi olduklarından) Allah'a, size indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a ve onlara indirilen (önceki) ilahi kitapların asıllarına inanan, Allah'a duydukları derin saygıdan kalpleri ürperen ve Allah'ın bildirdiği gerçekleri ucuz dünya menfaatleri için satmayan kimseler de vardır. Ahirette Rabb'lerinin huzurunda onlara ödülleri verilecektir. Şüphesiz ki Allah hesap sorması en hızlı olandır.

**Ayet: 200**

(Öyleyse) ey İslam'a inananlar, (İslam için) sabırla dayanışarak hareket edin, dayanışmayı artırın, İslam düşmanlarına karşı birleşip birbirinize kenetlenin ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz.

سَيَّاتِهِمْ وَلَدْخَلْنَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي  
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ  
اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ  
﴿195﴾ لَا يَغُرَّتْكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا  
فِي الْبِلَادِ ﴿196﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ  
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿197﴾  
لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ  
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ  
فِيهَا نَزُلًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ  
خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ﴿198﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ  
الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ  
إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ  
لَا يَشْتَرُونَ بَايَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا  
أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ  
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿199﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا  
وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ  
﴿200﴾



#### 4- NİSA SURESİNİN KISA TEFSİRİ

Nisa Suresi, kadınların (=nisa) ve erkeklerin aynı candan yaratıldığını bildirir; evlilik ve mirasla ilgili bazı konuları açıklar; münafıkların / ikiyüzlülerin niyetlerini ve yaptıklarını anlatır ve görevde liyakat, emanete riayet ve adaletten ayrılmamak gibi temel İslami ilkeleri vurgular.

#### NİSA SURESİNİN ANLAMI

### سورة النساء

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### **Ayet: 1**

Ey insanlar, sizi tek bir candan yaratan Rabb'inizin emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Allah (bu dünyada ilk yarattığı canlının) eşini de aynı candan yaratmış ve (tek bir çiftten) nice erkekleri ve kadınları yeryüzüne yaymıştır. Öyleyse ey insanlar, (Allah için diyerek) Onun adıyla birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve (aslında tek bir aile olan insanlar arasındaki) akrabalık bağlarını (yani iyi ilişkileri) koruyun. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

#### **Ayet: 2-4**

Ey İslam'a inananlar, yetimlerin / kimsesizlerin (sizde emanet olan) servetlerini onlara geri verin ve (onlara ait olan) temiz / iyi şeyleri kötü şeylerle değiştirmeyin. Yetimlerin servetlerini kendi servetinize katarak yemeyin. Çünkü bu, çok büyük bir günahıdır. Yetim / kimsesiz kadınlara adaletsiz davranmaktan endişe ediyorsanız, şunu iyi bilin ki, onlarla evlenmek yerine hoşunuza giden kadınlardan ikişer, üçer, dörder... evlenmeniz(!) bile sizin için daha az riskli olur. Adaletsiz davranmaktan endişe ediyorsanız, şunu iyi bilin ki, tek bir kadınla -yani Allah'ın (evlenmenizi) ellerinize izin verdiği / helal kıldığı bir kadınla- evlenmeniz sizin için daha iyi olur. Bu hükümler sizin hiç kimseye hiçbir haksızlık etmemeniz içindir. Ey İslam'a inananlar, evlenirken hanımlarınıza mehirlerini güzellikle vermeniz gerekir. Ama onlar size

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي  
خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا  
زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا  
وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ  
بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ  
رَقِيبًا ﴿١﴾ وَآتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ  
وَلَا تَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا  
تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ  
حُوبًا كَبِيرًا ﴿٢﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا  
تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا  
طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِمَّا مَثَلْتُمْ  
وَرُبَاعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةٌ  
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا  
تَعُولُوا ﴿٣﴾ وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ  
نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ  
نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيًا ﴿٤﴾ وَلَا  
تُوتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ  
اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا

gönül rızasıyla mehirlerinden bir şey verirlerse, onu rahatlıkla yiyebilirsiniz.

#### **Ayet: 5-6**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın sizi emanetçi yaptığı servetlerinizi akıl sorunu olanların ve çocukların ellerine vermeyin. Servetlerinizden onların yeme-içme, giyim ve benzeri ihtiyaçlarını giderin ve onlara hakkaniyetli bir şekilde konuşun. Yetimleri evlenme yaşına gelene (yetişkin olana) kadar eğitip yetiştirin. Onların yetişkin olduğunu görünce, onlara (sizde emanet olan) servetlerini geri ödeyin. Yetim çocuklar büyüüp geri alacak diye size emanet edilen servetlerini saçıp savurarak yemeye kalkışmayın. Zengin olan kimseler yetimlere yaptıkları hizmetlerin karşılığında bir ücret almaktan geri dursun. Ama yoksullar, onlara yaptıkları hizmetlerin karşılığında hakkaniyetli bir ücret alıp yiyebilir. Yetimlerin size emanet edilen servetlerini onlara geri öderken bunu şahitler huzurunda yapın. Şüphesiz ki Allah herkesi hesaba çekmeye yeter.

#### **Ayet: 7-10**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, annelerinizin, babalarınızın ve akrabalarınızın bıraktığı miraslarda hem erkeklerin hem de kadınların payları vardır. Bu paylar -az veya çok- Allah tarafından belirlenmiştir. Eğer mirasın paylaşıldığı ortamda ihtiyaç sahibi olan yakınlar, yetimler ve yoksullar da hazır bulunurlarsa, onlara mirastan ikram yapmalı ve onlara hakkaniyetli bir şekilde konuşmalısınız. Öldükten sonra arkada bakıma muhtaç çocuklar bırakmaktan endişe eden kimseler, yetimlere haksızlık etmekten çekinsin, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınsın ve sözün doğrusunu söylesinler. Doğrusu yetimlerin servetlerini haksızlıkla yiyen kimseler karınlarını (yemekle değil) ateşle doldururlar. Çünkü onlar ahirette cehennemden alevli ateşine girecektir.

#### **Ayet: 11-12**

Ey İslam'a inananlar, Allah size çocuklarınızın miras payı hakkında erkek çocuğa kız çocuğun

وَاعْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا  
﴿5﴾ وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا  
النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا  
فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا  
إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ  
غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا  
فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ  
أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ  
حَسِيبًا ﴿6﴾ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ  
الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ  
مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا  
قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿7﴾  
وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُوا الْقُرْبَىٰ  
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ  
وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿8﴾  
وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ  
ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا  
اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿9﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا  
إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا  
وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿10﴾ يُوصِيكُمُ  
اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ  
الْأُنثَىٰ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ  
فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً  
فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ

payının iki katını vermeyi öğütler. Eğer ölenin erkek çocuğu yok ama bir kızı varsa, o kıza mirasın yarısı verilir. Eğer ölenin erkek çocuğu yok ama iki veya daha fazla kızı varsa, onlara mirastan üçte iki pay verilir. Eğer ölenin çocuğu varsa, annesine ve babasına her birine mirastan altıda bir pay verilir. Eğer ölenin (eşi ve) çocuğu yoksa, mirası sadece annesine ve babasına kalıyorsa, annesine mirastan üçte bir pay (babasına üçte iki pay) verilir. Eğer ölenin (mirasçı) kardeşleri varsa, annesine mirastan altıda bir pay verilir. Diğer yandan eğer ölenin geride bıraktığı borcu veya vasiyeti varsa, mirası ancak bunlar ödendikten sonra paylaşılır. Babalarınız ve çocuklarınız... Hangisinin size daha çok yarar vereceğini bilemezsiniz. Bunlar Allah'ın emirleridir. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Ölen bir hanımın çocuğu yoksa, mirasının yarısı kocasının; eğer çocuğu varsa, mirasının dörtte biri kocasının. Diğer yandan eğer ölenin geride bıraktığı borcu veya vasiyeti varsa, mirası ancak bunlar ödendikten sonra paylaşılır. Ölen bir kocanın çocuğu yoksa, mirasının dörtte biri hanımının; eğer çocuğu varsa, mirasının sekizde biri hanımının. Diğer yandan eğer ölenin geride bıraktığı borcu veya vasiyeti varsa, mirası ancak bunlar ödendikten sonra paylaşılır. Eğer 'kelale' (yani eşi, çocuğu ve babası / dedesi olmadan) ölen bir erkeğin veya bir kadının mirasçı olarak (annesi ve) bir kız kardeşi veya bir erkek kardeşi varsa, kardeşlerden her birine mirastan altıda bir pay verilir. Eğer ölenin daha fazla mirasçı kardeşleri varsa, o kardeşler mirasın üçte birine (eşit oranda) ortak olur. Diğer yandan eğer ölenin geride bıraktığı borcu veya vasiyeti varsa, mirası ancak bunlar ödendikten sonra paylaşılır. (Miras paylaşımında) hiç kimseye hiçbir zarar verilmemelidir. Allah bunu size emretmektedir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en hoşgörülüdür.

#### **Ayet: 13-14**

Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Doğrusu

مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِامِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِامِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ إِنْ اللَّهُ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿11﴾ وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَرْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً أَوْ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتُ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿12﴾ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿13﴾ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ

Allah, Ona ve elçisine uyan kimseleri -sonsuza kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. En büyük başarı da budur. Diğer yandan Allah, Ona ve elçisine karşı çıkan ve Onun koyduğu sınırları çiğneyen kimseleri ise -sonsuza kadar kalmak üzere- cehennem ateşine sokacaktır. Sonuçta onlar alçaltıcı cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 15-16**

Ey İslam'a inananlar, utanç verici / çirkin şeyler (fuhuş) yapan kadınları dört şahitle kanıtlamalısınız. Böylece -dört şahitin şahitlik etmesiyle- fuhuş yaptığı kanıtlanan kadınları ya ölene kadar ya da Allah onlara bir yol gösterene kadar (yani onlar hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzeltene kadar) ev hapsinde tutun. Ey İslam'a inananlar, içinizden fuhuş yapanları cezalandırın. Ama onlar hatadan dönüp / tövbe edip kendilerini düzeltirlerse, onlara ceza vermeyin. Şüphesiz ki Allah her zaman tövbeleri çok kabul edendir ve en merhametlidir.

**Ayet: 17-18**

Şunu iyi bilin ki, Allah'ın kabul edeceği tövbe, ancak cahillikle (gerçeği bilmeden) bir kötülük / günah işledikten sonra hemen hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten kimselerin tövbesidir. Allah böyle davranan kimselerin tövbesini kabul eder. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Ama Allah, (ölene kadar) ısrarla kötülük / günah işleyen ama ölüm gelip çattığında (son nefeste): 'Şimdi tövbe ettim.' diyen ve İslam'ı ısrarla inkar edip inkarcı olarak ölen kimselerin tövbelerini asla kabul etmez. Doğrusu Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ahirette şiddetli cezalar hazırladık.

**Ayet: 19-21**

Ey İslam'a inananlar, kadınların miras haklarını zorla kendi üzerinize almanız size haramdır. Ayrıca açıkça fuhuş yapmadıkları takdirde, -kendilerine verdiğiniz (mehir ve / veya hediye gibi) bir şeyi geri almak için- onları zorlamayın. Öyleyse kadınlara hakkaniyetli davranın. (Bugüne kadar) kadınları hoş

يُدْخِلُهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾ وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهَدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٥﴾ وَالَّذَانِ يَأْتِيَانَهَا مِنْكُمْ فَادُّوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿١٦﴾ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّوْءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْإِنِّ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾ وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ

görmediyseniz bile, (artık bu yanıştan dönüp onları hoş görün.) Şunu iyi bilin ki, Allah sizin hoş görmediğiniz bir şeyde birçok iyilik yaratabilir. (Kendi isteğinizle tek taraflı olarak) hanımınızı boşayıp başka bir kadınla evlenmek isterseniz de, boşamak istediğiniz hanımınıza yığınla (mehir ve / veya hediye) vermiş olsanız bile, verdiğiniz hiçbir şeyi (haklı bir sebep olmadan) geri alamazsınız. (Hayır,) iftira atarak ve büyük bir günah işleyerek onlara verdiğiniz bir şeyi geri alamazsınız. Siz birbirinizle içli-dışlı (karı-koca) olmuşken ve hanımlarınız sizden ağır bir yemin (olan evlilik sözünü) almışken, onlara verdiğiniz bir şeyi (haklı bir sebep olmadan) asla geri alamazsınız.

#### **Ayet: 22-24**

Ey İslam'a inananlar, üvey annelerinizle evlenemezsiniz. Artık böyle (çirkin şeyler) geçmişte kalmıştır. Doğrusu (bazı putperest / müşrik Arapların yaptığı) bu evlilik, utanılacak, nefret uyandıran ve çok kötü bir şeydir. Şunu iyi bilin ki, Allah size annelerinizle, kızlarınızla, kız kardeşlerinizle, halalarınızla, teyzelerinizle, erkek ve kız kardeşlerinizin kızlarıyla (yani yeğenlerinizle), sütannelerinizle, süt kız kardeşlerinizle, hanımlarınızın anneleriyle ve himayeniz altında olan üvey kızlarınızla evlenmeyi haram kılmıştır. -Gerdeğe girmeden boşandığınız eşlerinizin kızlarıyla evlenmekte ise bir günah yoktur- Ayrıca Allah size soyunuzdan olan kendi / öz oğullarınızın hanımlarıyla evlenmeyi ve iki kız kardeşi nikahınızda toplamayı haram kılmıştır. Artık böyle (çirkin şeyler) geçmişte kalmıştır. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Ayrıca evli kadınlarla (onlar boşanıp iddet / bekleme süresini bitirmeden) evlenmek de haramdır. Allah'ın size yazdığı hükme göre ancak Allah'ın (evlenmenizi) ellerinize izin verdiği / helal kıldığı kadınlarla nikah kıyabilirsiniz. Haram olduğu bildirilenlerin dışında kalan kadınlarla -cinsellik için değil iffetli bir yuva kurmak için- servetinizden mehir vererek evlenmek istemeniz ise size helal kılınmıştır.

اٰخِذِيْهِنَّ قِنَطَارًا فَلَا تَاْخُذُوْا مِنْهُ شَيْئًا  
اَتَاْخُذُوْنَهُ بُهْتَانًا وَاِنَّمَا مُّبِيْنًا ﴿20﴾  
وَكَيْفَ تَاْخُذُوْنَهُ وَقَدْ اَفْضٰى بَعْضُكُمْ  
اِلٰى بَعْضٍ وَاَخَذْنَ مِنْكُمْ مِّثَقًا  
غَلِيْظًا ﴿21﴾ وَلَا تَنْكِحُوْا مَا نَكَحَ  
اَبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ  
اِنَّهٗ كَانَ فَاَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيْلًا  
﴿22﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهَاتُكُمْ  
وَبَنَاتُكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ  
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْاَخِ وَبَنَاتُ الْاُخْتِ  
وَاُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي اَرْضَعْنَكُمْ وَاَخَوَاتُكُمْ  
مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَاُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ  
وَرَبَّائِبُكُمُ اللَّاتِي فِيْ حُجُوْرِكُمْ مِّنْ  
نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَاِنْ لَمْ  
تَكُوْنُوْا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ  
وَخَلَائِلُ اَبْنَائِكُمُ الَّذِيْنَ مِنْ اَصْلَابِكُمْ  
وَاَنْ تَجْمَعُوْا بَيْنَ الْاُخْتَيْنِ اِلَّا مَا قَدْ  
سَلَفَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا  
﴿23﴾ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ اِلَّا  
مَا مَلَكَتْ اَيْْمَانُكُمْ كِتَابَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ  
وَاُحِلَّ لَكُمْ مَا وَّرَآءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوْا  
بِاَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِيْنَ غَيْرَ مُسَافِحِيْنَ  
فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِنَّ مِنْهُنَّ فَاتَوْهُنَّ  
اُجُوْرَهُنَّ فَرِيْضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ  
فِيْمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهٖ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيْضَةِ



Öyleyse (evlilik nimetinden) yararlanmak istediğiniz hanımlara -Allah'ın emri olan- mehirlerini verin. Allah'ın emri olan mehir belirlendikten sonra (karı-koca) aranızda karşılıklı rızayla uzlaşmanızda ise bir günah yoktur. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 25-28**

Aranızdan "İslam'a inanan ve iyi bir ailede yetişen (ama çok masraflı istekleri olan) hanımlarla" evlenme imkanı olmayan (gençler) ise (toplumunuzdaki) Allah'ın (evlenmenizi) ellerinize izin verdiği / helal kıldığı İslam'a inanan (yetim / kimsesiz) genç kadınlarla evlenebilirler. Şüphesiz ki Allah sizin inancınızı en iyi bilendir. Hepiniz birbirinizdensiniz. Öyleyse yetim / kimsesiz kadınlarla -gizli dost hayatı yaşamak ve sadece cinsellik amacıyla değil iffetli bir yuva kurmak için- ailelerinin iznini alarak ve hakkaniyetli bir mehir vererek evlenebilirsiniz. Yetim / kimsesiz olarak büyümüş (iyi bir ailede yetişmemiş olan) kadınlar, evlendikten sonra utanç verici / çirkin bir şey (fuhuş) yaparsa, onlara iyi bir ailede yetişmiş olan kadınlara verilecek olan cezanın yarısı verilmelidir. Bu hükümler (tek başına kaldığında) sıkıntı çekeceğinden korkanlarınız içindir. Ama (evlilik için acele etmeyip) sabırla dayanışarak hareket ederseniz, bu, sizin için daha iyi olur. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Şunu iyi bilin ki, Allah size (bildirdiği gerçekleri) açıklamak, sizi sizden önceki inananların da izlediği dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmek ve tövbelerinizi kabul etmek ister. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Allah tövbelerinizi kabul etmek ister; kötü arzularına uyan kimseler ise, sizin büyük bir sapkınlığa yönelmenizi isterler. Doğrusu Allah yükünüzü hafifletmek (ve günahlarınızı affetmek) ister. Çünkü insanlar (açgözlülük, şehvet ve öfke gibi bazı) zayıf (özelliklerle) yaratılmıştır.

**Ayet: 29-32**

Ey İslam'a inananlar, sakın aranızda birbirinizin

إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿24﴾  
وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ  
الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ  
أَيْمَانُكُمْ مِنْ فِتْيَانِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ  
أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ  
فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ  
أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ  
مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا  
أُحْصِنَ فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ  
نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ  
الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ  
وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ  
رَحِيمٌ ﴿25﴾ يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبينَ لَكُمْ  
وَيَهْدِيَكُمْ سُنْنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ  
وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ  
﴿26﴾ وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ  
وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ  
تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا ﴿27﴾ يُرِيدُ اللَّهُ  
أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخَلَقَ الْإِنْسَانَ  
ضَعِيفًا ﴿28﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا  
تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ  
تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا  
تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ  
رَحِيمًا ﴿29﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا  
وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ

servetini -karşılıklı rızaya dayalı alışveriş dışında- haksızca yemeyin ve birbirinizi öldürmeyin! Şüphesiz ki Allah size her zaman en merhametlidir. Düşmanlık ve haksızlık ederek böyle yapan (yani insanları öldüren) kimseler şunu iyi bilsinler ki, Biz onları ahirette cehennem ateşine sokacağız. Şüphesiz ki bu, Allah için çok kolaydır. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer siz yasaklandığınız büyük günahlardan kaçınırsanız, Biz de sizin kötülüklerinizi örtüp sizi ahirette değerli bir yere (cennete) sokarız. Öyleyse sakın Allah'ın bazılarına bazılarında daha üstün nimetler lütfetmesine özenip (günah işlemeye yönelmeyin!) Sonuçta (ahirette) herkese -kadınlara da erkeklere de- (bu dünyada) yaptıklarının karşılığı verilecektir. Ey İslam'a inananlar, Allah'tan lütfunu isteyin. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir.

#### **Ayet: 33**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Biz annelerinizin, babalarınızın ve akrabalarınızın bıraktığı miraslarda her mirasçının payını belirlemiştir. Ama nikah kıydığınız eşlerinize (Allah'ın belirlediği) miras paylarını hemen (yani diğer mirasçılardan daha önce) verin. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeye şahittir.

#### **Ayet: 34**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, erkekler (fiziksel güçleri sebebiyle) kadınlardan daha güçlüdür. Bunun sebebi Allah'ın kadınlara ve erkeklere farklı özellikler lütfetmesidir. Diğer bir sebebi de erkeklerin ailelerinin geçimi için (çalışmak ve) servetlerinden harcamaktan sorumlu olmasıdır. (İslam'a inanıp) düzeltici / iyi işler yapan kadınlar Allah'a boyun eğip ibadet ederler ve -Allah'ın (onları) koruduğunu bilerek- iffetlerini korurlar. Ey İslam'a inananlar, şiddetli geçimsizliğinden endişe ettiğiniz hanımlarınıza (aile huzuru hakkında) öğüt verebilirsiniz. (Eğer öğüt yarar sağlamazsa) bir süreliğine yataklarınızı ayırabilirsiniz. (Eğer bu da yarar sağlamazsa, boşanmayı isteyip istemediğinizi düşünmek için) bir süreliğine evlerinizi ayırabilirsiniz.

ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿30﴾ إِنَّ تَجْتَنَّبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلَ كَرِيمٍ ﴿31﴾ وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَتَبْنَا لِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَتَبْنَا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَتَبْنَا وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿32﴾ وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلَّذِينَ عَقَدْتَ أَيْمَانُكُمْ فَأَتَوْهُمْ نَصِيبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿33﴾ الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿34﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿35﴾ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ

Eğer geçimsizlikten vazgeçip (iyilikte / doğrulukta) size uyarlarsa, artık onlara karşı başka bir yol aramayın (ve evliliğinizi sürdürün.) Şüphesiz ki Allah her zaman en yücedir ve en büyüktür.

**Ayet: 35**

Ey İslam'a inananlar, eğer evli bir çiftin birbirinden ayrılmasından endişe ettiyseniz, erkeğin ve kadının ailelerinden birer hakem / arabulucu gönderebilirsiniz. O çift evliliklerini düzeltmek isterse, Allah onları barıştırır. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

**Ayet: 36-40**

Ey İslam'a inananlar, Allah'a ibadet edin, hiçbir şeyi Ona ortak koşmayın ve annelerinize, babalarınıza, en yakından başlayıp (ihtiyaç sahiplerine,) yetimlere, yoksullara, yakın-uzak komşulara, yakın arkadaşlara, yolda / sokakta kalan zor durumdaki kimselere ve Allah'ın (beraber bulunmayı) ellerinize izin verdiği / helal kıldığı kimselere iyilik edin. Doğrusu Allah (kendi kendine) övünen ve böbürlenen ama (diğer yandan) cimrilik eden, insanlara cimriliği emreden ve Onun lütfundan verdiği şeyleri gizleyen kimseleri sevmez. Doğrusu Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ve gösteriş için servetlerinden harcayan / yardım yapan ama Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba (gönülden) inanmayan münafıklara / ikiyüzlülere ahirette alçaltıcı cezalar hazırladık. Arkadaşı şeytan olan kimseler şunu iyi bilsinler ki, o, çok kötü bir arkadaştır. Oysa onlar Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba gerçekten inanıp Allah'ın kendilerine lütfettiği nimetlerden (İslam için) harcama / yardım yapsalardı, (onlar için daha iyi olurdu; böylece cennet nimetlerine erişirlerdi.) Şüphesiz ki Allah herkesi her zaman en iyi bilendir. Şüphesiz ki Allah hiç kimseye nokta kadar bir haksızlık etmez. Şunu iyi bilin ki, bir iyilik yapılırsa, Allah onu kat kat artırır. Böylece Allah (İslam'a inananlara) ahirette lütfundan büyük bir ödül (olan cenneti) verecektir.

إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ  
وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ  
وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ  
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ  
اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا  
﴿36﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ  
النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ  
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ  
عَذَابًا مُهِينًا ﴿37﴾ وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ  
أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ  
بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ  
الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا  
﴿38﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ  
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ  
اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿39﴾ إِنَّ  
اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُ  
حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ  
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿40﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا  
مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى  
هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿41﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ  
الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ  
تُسَوَّىٰ بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ  
حَدِيثًا ﴿42﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا  
تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَىٰ حَتَّىٰ  
تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنْبًا إِلَّا

**Ayet: 41-42**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz (kıyamet günü) her toplumdan bir şahit getirdiğimizde ve onların üzerine de seni şahit getirdiğimizde, inkarcıların sonu çok kötü olacaktır. İşte o gün İslam'ı ısrarla inkar eden ve bu elçiye karşı çıkan kafirler yerle bir olmayı arzu edecektir. Çünkü onlar yaptıkları hiçbir şeyi Allah'tan gizleyemeyecektir.

**Ayet: 43**

Ey İslam'a inananlar, sarhoşken ne dediğinizi bilene kadar ve cünüp olduğunuzda da yıkanana kadar namaza yaklaşmayın. Ama yolculukta (yani zor şartlar altında cünüpken yıkanmak yerine teyemmüm alabilirsiniz.) Eğer hastaysanız veya yolculuktaysanız (ve su kullanma imkanınız yoksa) ya da sizden biri tuvalet ihtiyacını giderdiğinde veya hanımlarınızla cinsellik yaşadığınızda abdest almak için yeterince su yoksa (suyla abdest almak yerine) temiz toprağa dokunup yüzünüzü ve ellerinizi / kollarınızı mesh edip teyemmüm alabilirsiniz. Şüphesiz ki Allah her zaman çok affedicidir ve çok bağışlayandır.

**Ayet: 44-45**

Ey elçi, ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) sapkınlığı satın alan ve dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapmanızı isteyen kimseleri biliyorsun. Allah düşmanlarınızı en iyi bilendir. Şüphesiz ki Allah size dost ve yardımcı olarak yeter.

**Ayet: 46-47**

Ey elçi, Medineli Yahudilerden bazıları İslam dinine sataşmak ve dillerini eğip bükerek kelime oyunu yapmak için, 'işittik ve isyan ettik', 'bizi dinle veya dinleme fark etmez' ve 'bizi gü't' diyorlardı. Şayet onlar 'işittik ve itaat ettik', 'bizi dinle' ve 'bize bak' deselerdi, bu, kendileri için daha iyi ve daha doğru olurdu. Ama (onlar İslam'a inanmadılar,) Allah da onları İslam'ı ısrarla inkar etmeleri yüzünden lanetledi. Artık onlar çok az inanırlar. Ey ehli kitap, (ey Medineli Yahudiler) -Biz inkarcıları yüzlerini / onurlarını silip alçaltmadan veya (geçmişte) Cumartesi günü yasağını çiğneyen kimseleri lanetlediğimiz gibi lanetlemeden

عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ  
كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ  
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ  
النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا  
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ  
وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفْوًا غَفُورًا  
﴿43﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا  
مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتُرُونَ الضَّلَالَةَ  
وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿44﴾  
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ  
وَلِيًّا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿45﴾ مِنَ  
الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ  
مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا  
وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا  
بِأَسْنِنَتِهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ  
قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ  
وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمٌ وَلَكِنْ  
لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا  
قَلِيلًا ﴿46﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا  
الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا  
مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا  
فَنَرُدَّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا  
لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ  
مَفْعُولًا ﴿47﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ  
يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ



önce- elinizdeki (tahrif edilmiş olan) ilahi kitaba sokulan yanlışları düzeltip doğrulayıcı olarak indirdiğimiz bu ilahi kitaba / Kuran'a inanın. Sonuçta Allah'ın emirleri her zaman gerçekleşir.

**Ayet: 48**

Doğrusu Allah, Ona ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bunun dışındaki günahları ise dileyenlere (yani İslam'a inananlara) bağışlayabilir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'a ortak koşan kimseler en büyük iftira günahını işlemektedir.

**Ayet: 49-50**

Ey elçi, birbirini temize çıkaran (günahsız sayan) kimseleri biliyorsun. Doğrusu Allah ancak dileyenleri (yani İslam'a inananları) günahlarından arındırır. Sonuçta onlar ahirette hiçbir haksızlığa uğratılmayacaktır. Baksana, bazıları nasıl da Allah'a iftira edip yalan uyduruyorlar! İşte bu, onlara apaçık / büyük bir günah olarak yeter.

**Ayet: 51-57**

Ey elçi, ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) sihir hurafesine ve Allah'a karşı azgınlaşanlara (yani Tâğut'a) inanan kimseleri biliyorsun. (Medineli Yahudiler) İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar hakkında: "Bunlar İslam'a inananlardan daha doğru yoldadır." diyorlar. İşte onlar Allah'ın lanetlediği kimselerdir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın lanetlediği kimselerin ahirette hiçbir yardımcısı olmayacaktır. Doğrusu (Medineli Yahudilerin) Allah'ın hükümlerinde hiçbir payı yoktur. Şayet bir payları olsaydı, onlar diğer insanlara hiçbir şey vermezlerdi. Onlar Allah'ın lütfundan insanlara verdiği bu ilahi kitabı / Kuran'ı kısıkanıyorlar. Geçmişte Biz İbrahim'in soyuna (yani İsrailoğullarına) da ilahi kitaplar, doğru hükümler ve büyük bir krallık verdik. Şimdi ise onlardan bazıları İslam'a inanmakta, bazıları da ondan alıkoymaktadır. Ama (ahirette) cehennem alevli ateşi İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere yetecektir. Doğrusu Biz bildirdiğimiz gerçekleri ısrarla inkar eden kimseleri ahirette cehennem ateşine sokacağız. Onlar cehennemde sürekli

يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ  
إِثْمًا عَظِيمًا ﴿48﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ  
يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَنْ  
يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿49﴾ أَنْظِرْ  
كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ  
بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿50﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى  
الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ  
يُؤْمِنُونَ بِالْجُبَّتِ وَالطَّاغُوتِ  
وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ  
مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿51﴾ أُولَٰئِكَ  
الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ  
فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿52﴾ أَمْ لَهُمْ  
نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ  
النَّاسَ نَقِيرًا ﴿53﴾ أَمْ يَحْسُدُونَ  
النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ  
فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ  
وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿54﴾ فَمِنْهُمْ  
مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ  
وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿55﴾ إِنَّ الَّذِينَ  
كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا  
كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا  
غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ  
عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿56﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا  
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ  
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ



ceza çeksin diye, yanıp kavrulan derilerini her defasında yenileriyle değiştireceğiz. Şüphesiz ki Allah her zaman en üstündür ve en doğru kararı verendir. Biz İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri ise -sonsuz kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacağız. Cennete giren kimselerin orada tertemiz eşleri olacaktır. Böylece Biz onları (eşleriyle beraber) cennetin rahat gölgeliklerinde yaşatacağız.

**Ayet: 58-59**

Ey İslam'a inananlar, Allah size emanetleri (ve görevleri) ehline (yani liyakatli kimselere) vermenizi ve insanlar arasında hüküm verirken adaletle hüküm vermenizi emreder. Allah size en güzel öğütleri vermektedir. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi hakkıyla görendir. Ey İslam'a inananlar, Allah'a, elçisine ve sizden olan (İslam'a inanan ve adaletli) yöneticilerinize uyun. Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanıyorsanız aranızda bir konuda çekiştiğinizde (kavga etmek yerine) o konuyu (çözmek için) Allah'a ve elçisine getirin. En iyi ve en güzel davranış budur.

**Ayet: 60-63**

Ey elçi, sana indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a ve senden önce indirilen tüm ilahi kitapların asıllarına inandığını iddia eden ama hakem olarak Allah'a karşı azgınlaşanları (yani Tâğut'u) tercih eden münafıkları / ikiyüzlüleri biliyorsun. Onlara Allah'a karşı azgınlaşanları (yani Tâğut'u) reddetmeleri emredilmişti; (ama onlar Allah'ın emrine uymazlar.) Doğrusu şeytan onları derin bir sapkınlığa düşürmek ister. Onlara: "Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a ve bu elçiye gelip uyun." denildiğinde, münafıkların / ikiyüzlülerin kaçıp gittiklerini de görmektesin. Ama kendi elleriyle işledikleri günahlar yüzünden bir sıkıntıya uğradıklarında durumları kötü olacaktır. Sonra da onlar sana gelip Allah'ın adıyla yemin ederek (yalandan): "Doğrusu biz sadece iyilik ve başarı istemiştik." diyecektir. Ama Allah onların kalplerindeki (kötü) niyetleri bilir. Öyleyse ey elçi, onlara (ve

فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ  
وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿57﴾ إِنَّ اللَّهَ  
يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى  
أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ  
تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ  
بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿58﴾  
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ  
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ  
فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى  
اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ  
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ  
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿59﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى  
الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ  
إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ  
يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا  
أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ  
يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿60﴾ وَإِذَا قِيلَ  
لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى  
الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ  
عَنْكَ صُدُودًا ﴿61﴾ فَكَيْفَ إِذَا  
أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيَهُمْ  
ثُمَّ جَاءُوكَ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا  
إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿62﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ  
يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ  
عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ

onların çirkin sözlerine) aldırış etmeden (diğer insanları İslam'a davet et,) onlara öğüt ver ve onların vicdanlarına etkileyici sözleri / gerçekleri söyle.

**Ayet: 64-65**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz her elçimizi ancak 'Allah'ın lütfuyla' kendisine uyulsun diye gönderdik. Ey elçi, eğer bazıları kendi kendilerine haksızlık ettiklerinde (günah işlediklerinde) sana gelip Allah'tan bağışlanma dileselerdi ve (sen de) "Allah'ın elçisi" olarak onlar için bağışlanma dileseydin, Allah'ı tövbeleri çok kabul eden ve en merhametli olarak bulurlardı. (Ama münafıklar / ikiyeüzlüler öyle yapmadılar.) Ey elçi, -Rabb'in şahittir ki- onlar aralarındaki anlaşmazlıklarda seni hakem yapmadıkça ve senin verdiği hükme içlerinde bir sıkıntı duymadan (tam teslimiyetle) uymadıkça İslam'a (gerçekten) inanmış olmazlar.

**Ayet: 66-70**

Şayet Biz onlara ya kötü arzularınızı öldürün ya da burayı terk edin diye şart koşsaydık, onlar -çok azı hariç- bunların ikisini de yapmazlardı. Ama onlar kendilerine verilen (ilahi) öğüde uyup gereğini yapsalardı, bu, kendileri için daha iyi ve daha sağlam bir sonuç verirdi. O takdirde Biz onlara ahirette lütfumuzdan büyük bir ödül (olan cenneti) verirdik. Böylece Biz onları (bu dünyada da) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltirdik. Doğrusu (bu dünyada) Allah'a ve elçisine uyan kimseler (ahirette) Allah'ın nimet verdiği kimselerle yani peygamberlerle, sıddıklarla, (özü sözü doğru olanlarla) şehitlerle ve salihlerle (düzeltici / iyi işler yapanlarla) beraber olacaktır. Onlar çok iyi arkadaşlardır. Böyle bir arkadaşlık Allah'ın bir lütfudur. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilen olarak yeter.

**Ayet: 71-76**

Ey İslam'a inananlar, (Uhud savaşından sonra sizinle savaşmak için hazırlık yapan Medine çevresindeki İslam düşmanlarına karşı) gerekli tedbirleri alın ve (gerektiğinde Allah'ın dosdoğru yolunu / İslam'ı savunmak için)

قَوْلًا بَلِيغًا ﴿63﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ  
رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ  
أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ  
فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ  
الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا  
﴿64﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى  
يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا  
يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ  
وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿65﴾ وَلَوْ أَنَّا  
كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ أَوْ  
اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا  
قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا  
يُوعِظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ  
تَثْبِيثًا ﴿66﴾ وَإِذَا لَاتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا  
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿67﴾ وَلَهْدَيْنَاهُمْ  
صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿68﴾ وَمَنْ يُطِعِ  
اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ  
أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ  
وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ  
وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴿69﴾ ذَلِكَ  
الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا  
﴿70﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا  
حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا تَابَاتٍ أَوْ انْفِرُوا  
جَمِيعًا ﴿71﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ  
فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنعَمَ

küçük ya da büyük askeri birliklerle savaşta çıkın. Ama şunu iyi bilin ki, sizin aranızda ağırdan davranan (savaştan geri duran) bazı (ikiyüzlü / münafık) kimseler vardır. Siz bir sıkıntıya uğradığınızda, onlar: "Allah bana lütfetmiş de onlarla beraber olmamışım." diyecektir. Siz Allah'tan bir lütuf (bir ganimet) elde ettiğinizde ise -sanki aranızda bir (yalancı) dostluk yokmuş gibi- onlar: "Keşke ben de onlarla beraber olsaydım ve ben de bu büyük başarıyı kazansaydım." diyecektir. Öyleyse dünya hayatını verip ahireti satın alan kimseler Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşmalıdır. Doğrusu Biz Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşan kimselere -öldürülseler de galip gelseler de- (ahirette) büyük bir ödül (olan cenneti) vereceğiz. Niçin Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşmazsınız ki! (Siz de iyi biliyorsunuz ki) zayıf / mağdur durumdaki erkekler, kadınlar ve çocuklar: "Ey Rabb'imiz, bizi halkı zalim olan şu beldeden çıkarıp kurtar ve bize lütfundan dostlar ve yardımcılar gönder." diyerek dua etmektedir. Böylece İslam'a inananlar Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaşır; İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ise Allah'a karşı azgınlaşanların (yani Tâğut'un) yolunda savaşır. Öyleyse İslam'a inananlar şeytanın dostlarına karşı savaşın. Doğrusu şeytanın tuzağı her zaman zayıftır.

#### **Ayet: 77**

Ey elçi, kendilerine: "Elinizi savaştan çekip bekleyin ve namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verin." denilen kimseleri biliyorsun. Ama (savaş vakti gelince,) savaş onlara emredildiğinde, onlardan bazıları Allah'tan korkar gibi -hatta daha fazla- insanlardan korkup: "Ey Rabb'imiz, niçin bize şimdi savaşmayı emrettin? Keşke bize biraz daha zaman verseydin." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, bu (geçici) dünya hayatından yararlanmak -(sonsuz) ahirete göre- çok azdır ve ahiretteki (cennet nimetleri) Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için daha iyidir. Sonuçta siz hiçbir haksızlığa

اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿72﴾ وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فُضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿73﴾ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿74﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا ﴿75﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿76﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كُتِبَ عَلَيْنَا الْقِتَالُ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ

uğratılmayacaksınız."

**Ayet: 78-80**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, nerede olursanız olun, isterseniz korumalı / sağlam kalelerde olun, ölüm size yetişecektir. Ey elçi, münafıklar / ikiyüzlüler başlarına iyi / güzel bir şey geldiğinde, "bu, Allah'tandır" derler. Ama başlarına kötü bir şey geldiğinde, "bu sıkıntı senin yüzünden başımıza geldi" derler. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, her şey Allah tarafından (Onun hükmüyle) gerçekleşir." Niçin şu (ikiyüzlü / münafık) insanlar Allah'ın sözünü anlamaya yanaşmazlar ki! Doğrusu başına gelen her iyi şey Allah'ın lütfundandır; başına gelen her kötü şey de kendi hatalarının yüzündendir. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz seni tüm insanlara elçimiz olarak gönderdik. Şüphesiz ki Allah (her şeye) şahit olarak yeter. Doğrusu bu elçiye uyanlar, Allah'a uymuş demektir; ondan yüz çevirenler ise Allah'tan yüz çevirmiş demektir. Ey elçi, Biz seni onlara bir bekçi olarak göndermedik.

**Ayet: 81-82**

Ey elçi, münafıklar / ikiyüzlüler, 'sana uyduk' diyorlar; ama onlardan bazıları senin yanından ayrıldıklarında, (kendi aralarında toplanıp) senin söylediğinin tam tersini yaparak gecelemetedir. Doğrusu Allah onların nasıl gecelediğini de (tüm yaptıklarını da) yazar. Öyleyse ey elçi, onlara (ve onların çirkin sözlerine) aldırış etmeden (diğer insanları İslam'a davet et) ve yalnız Allah'a güvenip dayan. Şüphesiz ki Allah savunucu olarak yeter. Aslında onların bu ilahi kitabı / Kuran'ı düşünüp gereğini yapmaları gerekirdi. Çünkü şayet bu ilahi kitap / Kuran Allah'tan başkasından gelseydi, onda birçok çelişki bulurlardı.

**Ayet: 83**

İkiyüzlülere / münafıklara güvenlik endişesiyle ilgili bir konu geldiğinde, hemen onun dedikodusunu yapıp yayarlar. Şayet onlar (dedikodu yapmak yerine) onu Allah'ın elçisine ve yetkililere götürselerdi, güvenlik güçleri o konuyu araştırıp gerçeğini ortaya koyarlardı. Ey İslam'a inananlar, şayet Allah'ın

قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ  
لِّمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿77﴾  
أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَدْرِكَكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ  
كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ  
حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ  
تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ  
قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ  
الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا  
﴿78﴾ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ  
اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ  
نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا  
وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿79﴾ مَنْ يُطِعِ  
الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى  
فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿80﴾  
وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ  
عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي  
تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ  
فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ  
وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿81﴾ أَفَلَا  
يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ  
غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا  
﴿82﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ  
الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى  
الرَّسُولِ وَالْيَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ  
لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا



lütü ve rahmeti üzerinizde olmasaydı -çok azınız hariç- siz de (o münafıkların / ikiyüzlülerin dedikodularına kanıp) şeytana uyardınız.

**Ayet: 84-87**

Ey elçi, (tek başına kalsan da) Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için savaş. Ey elçi, sen sadece kendi yaptıklarından sorumlusun. Ey elçi, İslam'a inananları (Allah'ın dosdoğru yolunu / İslam'ı savunmak için savaşmaya) teşvik et. Ey İslam'a inananlar, (siz üzerinize düşeni yaparsanız) Allah'ın İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin gücünü kesmesini umabilirsiniz. Şüphesiz ki Allah gücü ve cezalandırması en şiddetli olandır. Artık her kim bir iyiliğin destekçisi / şefaathçisi olursa, o, yapılan iyiliğin sevabından / ödülünden bir pay alır; her kim de bir kötülüğün destekçisi/ şefaathçisi olursa, o kötülüğün günahından / cezasından bir pay alır. Şüphesiz ki Allah herkese hak ettiği payı verendir. Öyleyse ey İslam'a inananlar, size selam verildiğinde, aynıyla veya daha iyisiyle karşılık verin. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyden hesaba çekendir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Doğrusu Allah sizi -hiç şüphesiz (gelecek) olan kıyamet gününde- huzurunda toplayıp tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir. Şüphesiz ki Allah'tan daha doğru sözlüsü yoktur.

**Ayet: 88**

Ey İslam'a inananlar, sakın yaptıkları kötülükler / günahlar yüzünden Allah'ın tepetaklak ettiği münafıklar / ikiyüzlüler için iki gruba ayrılmayın! Şunu iyi bilin ki, siz -çok isterseniz de- Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltemezsiniz. Sonuçta Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseler için hiçbir çıkış yolu yoktur.

**Ayet: 89-91**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (Medine'ye hicret etmeyip Mekke'de kalan) bazı eski dostlarınız -kendileri İslam'ı inkar ettikleri gibi- sizin de inkar etmenizi ve onlarla beraber olmanızı arzu ederler. Sakın böyle eski

فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَا تَبْعُثُ  
الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿83﴾ فَقَاتِلْ فِي  
سَبِيلِ اللَّهِ لَا تَكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ  
وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ  
يَكْفِيَ بِأَسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ  
بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿84﴾ مَنْ يَشْفَعُ  
شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا  
وَمَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ  
كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ  
مُقِيمًا ﴿85﴾ وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ  
فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ  
اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا  
﴿86﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَ بَيْنَكُمْ  
إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ  
أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿87﴾ فَمَا لَكُمْ  
فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكْسَهُمْ  
بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ  
أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ  
لَهُ سَبِيلًا ﴿88﴾ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ  
كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا  
تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا  
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ  
وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا  
تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿89﴾  
إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ



dostlarınızı, onlar (İslam'a inanıp) Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için Medine'ye hicret edene kadar dost kabul etmeyin. Ayrıca eğer (eski dostlarınızdan) bazıları sizden yüz çevirip (size karşı savaşırlarsa) onları bulduğunuz yerde yakalayıp öldürebilirsiniz. Sakın (düşmanınızın beraberinde olan kimselerden) dost veya yardımcı edinmeyin. Ama aranızda antlaşma olan bir topluma sığınan veya size gelip "Hem size karşı hem de kendi inkarcı toplumlarına karşı savaşmak istemediğini" söyleyen kimselerle (yardımlaşabilirsiniz.) Çünkü şayet Allah dileseydi, onları da size musallat edebilirdi. Öyleyse eğer onlar sizden uzak durup savaşmazlarsa ve size barış eli uzatırlarsa, Allah size böylelerine karşı savaşmak için bir yol / izin vermez. Ey İslam'a inananlar, hem sizden hem de kendi toplumlarından güvence isteyen ama (İslam'a karşı) her fitneye dalan ikiyüzlü / münafık kimselerle karşılaşacaksınız. Eğer İslam'ı ısrarla inkar edenler sizden uzak durmazlarsa, barış eli uzatmazlarsa ve size saldırmaktan ellerini geri çekmezlerse, (size karşı savaşan düşmanlarınızı) bulduğunuz yerde yakalayıp öldürebilirsiniz. Doğrusu Biz size onlara (karşı savaşmanız için) apaçık bir yetki vermişizdir.

#### **Ayet: 92-93**

İslam'a inanan bir kimsenin İslam'a inanan başka bir kimseyi bir hata dışında öldürmesi asla söz konusu olamaz. İslam'a inanan birini hatayla öldüren bir kimsenin, İslam'a inanan bir köleyi özgürlüğe kavuşturması ve ölenin ailesine bir diyet bedeli ödemesi gerekir. Ama ölenin ailesi bir diyet bedeli almak istemezse, onu sadaka olarak bağışlayabilir. Eğer ölen kimse İslam'a inandığı halde ailesi İslam'a inananlara düşmansa, hatayla öldüren kimsenin sadece İslam'a inanan bir köleyi özgürlüğe kavuşturması yeterlidir. Eğer ölen kimse antlaşmalı olduğunuz bir toplumdansa, hatayla öldüren kimsenin ölenin ailesine bir diyet ödemesi ve İslam'a inanan bir köleyi özgürlüğe kavuşturması gerekir. Bunu yapmaya imkan bulamayanlar ise -Allah'ın tövbelerini kabul etmesi için- ara vermeden

وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاؤُكُمْ حَصِرَتْ  
صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا  
قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ  
عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ  
يُقَاتِلُوكُمْ وَالْقُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامُ فَمَا  
جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿90﴾  
سَتَجِدُونَ آخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ  
يَأْمَنُواكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلَّمَا رُذِّقُوا  
إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ  
يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَيَكْفُوا  
أَيْدِيَهُمْ فَخَذُّوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ  
تَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ  
سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿91﴾ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ  
أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ  
مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ  
وَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ  
يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ  
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ  
وَأِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ  
مِيثَاقٌ فَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ  
وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ  
فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ  
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿92﴾  
وَمَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ  
جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ

art arda iki ay oruç tutmalıdır. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. İslam'a inanan bir kimseyi hatayla değil kasten öldüren bir katilin cezası ise sonsuza kadar kalmak üzere cehenneme girmektir. Doğrusu Allah onları öfkesiyle cezalandırıp lanetlemiştir ve onlara ahirette büyük cezalar hazırlamıştır.

**Ayet: 94**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için bir (savaş) yolculuğuna çıktığınızda (masumların zarar görmemesi için) düşmanı doğru belirleyin. Sakın size barış eli uzatan kimselere bu (geçici) dünya hayatının menfaati için: "Siz İslam'a inanmıyorsunuz. (Siz müslüman değilsiniz.)" demeyin! Şunu iyi bilin ki, (sizin için) ahirette Allah'ın huzurunda nice ganimetler / nimetler olacaktır. Siz İslam'a inanmadan önce böyleydiniz / ganimet elde etmek için savaşırdınız; ama artık Allah size İslam'ı lütfetti. Öyleyse (masumların zarar görmemesi için) düşmanınızı doğru belirleyin. Şüphesiz ki Allah her zaman tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

**Ayet: 95-96**

Doğrusu İslam'a inananlardan mazeretsiz olarak mücadeleden (cihattan) geri kalıp evlerinde oturan kimselerle Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için mallarıyla ve canlarıyla mücadele (cihat) edenler bir değildir. Çünkü Allah (İslam için) mallarıyla ve canlarıyla mücadele (cihat) eden kimselere -cihattan geri kalıp evlerinde oturan kimselere göre- daha üstün dereceler lütfedecektir. Allah İslam'a inanan herkese ahiretteki iyilikleri / güzellikleri (cennet nimetlerini) söz vermiştir. Ama Allah İslam'ı savunmak için mücadele (cihat) eden kimselere -cihattan geri kalıp evlerinde oturan kimselere göre- daha büyük ödüller verecektir. Sonuçta Allah onlara lütfundan üstün dereceleri, bağışlamasını ve rahmetini lütfedecektir. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 97-100**

Şunu iyi bilin ki, melekler, (Medine'ye hicret

وَلَعَنَهُ وَاعَدَ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿93﴾  
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي  
سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ  
أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا  
تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ  
اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ  
فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ  
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿94﴾ لَا يَسْتَوِي  
الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي  
الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ  
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ  
الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى  
الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ  
الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ  
عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿95﴾  
دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ  
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿96﴾ إِنَّ الَّذِينَ  
تَوَفَّيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا  
فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي  
الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ  
وَأَسِعَةً فْتَهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ  
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا  
﴿97﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ  
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَا يَسْتَطِيعُونَ  
حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿98﴾

etmek yerine Mekke'de kalıp İslam'a inananlara düşman taraf olan ve) kendine haksızlık eden (günah işleyen) inkarcıların canını alırken, onlara: "Dünyada ne durumdaydınız?" diyecektir. Onlar (yalandan): "Doğrusu biz (dünyadayken) zayıf / mağdur durumdaydık." deyince, melekler onlara: "Allah'ın yeryüzü geniştir. (Medine'ye) hicret etseydiniz ya!" diyecektir. Sonuçta onların ahiretteki sığınağı cehennem olacaktır. Doğrusu cehennem varılabilecek en kötü yerdir. Ama gerçekten zayıf / mağdur durumda olan ve hiçbir çözüm veya çıkış yolu bulamayan kadınlar, erkekler ve çocuklar bu hükmün dışındadır. Çünkü böyleleri, Allah'ın affını umabilir. Şüphesiz ki Allah her zaman çok affedicidir ve çok bağışlayandır. Doğrusu Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için hicret edenler, yeryüzünde gidecek çeşitli yerler ve geniş imkanlar bulabilirler. Doğrusu Allah'a ve elçisine hicret etmek için evinden çıkan bir kimse -gideceği yere varmadan yolda ölse bile- ahirette Allah tarafından ödüllendirilecektir. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 101-103**

Ey İslam'a inananlar, bir yolculuğa çıktığınızda İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin size bir sıkıntı vermesinden endişe ederseniz namazı kısaltmanızda bir günah yoktur. Çünkü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler size apaçık düşmanlık etmektedir. Ey elçi, (savaş ortamında) İslam'a inanan askerlerin arasında olup onlara namaz kıldırıldığında, onlardan bir grup silahlarını yanına alarak seninle namaza dursun. Onlar secde ederken diğer grup arkada durup onları korusun. (Onlar namazı bitirdiklerinde, arkaya geçip koruma görevini devralsınlar.) Sonra henüz namaz kılmamış olan diğer grup -tedbirlerini ve silahlarını alıp-seninle namaz kılmaya gelsin. Şunu iyi bilin ki, İslam'ı ısrarla inkar eden düşmanlar sizin silahlarınızı ve eşyalarınızı ihmal etmenizi ve size karşı (ihmalkar olduğunuz bir anda) bir baskın saldırı yapmayı arzu ederler. Ama yağmur (gibi olumsuz hava şartlarından)

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ  
وَكَانَ اللَّهُ عَفْوًا غَفُورًا ﴿99﴾ وَمَنْ  
يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي  
الْأَرْضِ مُرَاجِمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ  
يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ  
وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ  
أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا  
رَحِيمًا ﴿100﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي  
الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ  
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ  
يَفْتِنَكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ  
كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿101﴾ وَإِذَا  
كُنْتُمْ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ  
طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا  
أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ  
وَرَائِكُمْ وَلَتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ  
يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا  
حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا  
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ  
فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا  
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذَى مِنْ  
مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا  
أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ  
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿102﴾ فَإِذَا  
قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا

sıkıntı çekerseniz veya hastaysanız, gerekli tedbirleri aldıktan sonra silahlarınızı (güvenli) bir yere bırakmanızda bir günah yoktur. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ahirette alçaltıcı cezalar hazırlamıştır. Ey İslam'a inananlar, namazı kıldıktan sonra ayakta, otururken ve yatarken, yani her durumda Allah'ı (şükürle) anın. Güvende olduğunuz ortamlarda ise namazı her zamanki gibi (kısaltmadan) kılın. Çünkü namaz kılmak, İslam'a inananlara günün belirli vakitlerinde farz kılınmıştır.

#### **Ayet: 104**

Ey İslam'a inananlar, sakın düşmanlarınızı takipte gevşeklik göstermeyin. Şunu iyi bilin ki, eğer siz bir acı çekiyorsanız, onlar da sizin gibi bir acı çekiyordur. (Ama siz manevi bakımdan daha üstünsünüz;) çünkü siz Allah'tan onların ümit etmediği (ilahi yardımını ve cennetini) diliyorsunuz. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 105-113**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana -insanlar arasında Allah'ın gösterdiği gibi (yani adaletle) hüküm vermek için- gerçeklerle indirdik. Öyleyse ey elçi, hainlik edenlerin (yanında değil) karşısında dur ve Allah'tan (İslam'a inananları) bağışlamasını dile. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Ey elçi, sakın birbirlerine hainlik eden kimseleri koruma! Şüphesiz ki Allah hainlikte ısrar eden günahkarları sevmez. Onlar hainliklerini insanlardan gizleyebilir; ama Allah'tan gizleyemezler. Doğrusu onlar geceleyin (toplanıp) Allah'ın hoşlanmadığı konuşmaları yaptığında, Allah onların yanındadır. Şüphesiz ki Allah onların yaptığı her şeyi kuşatandır. Diyelim ki bu dünya hayatında hainlik edenleri korudunuz, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü hiç kimse onları Allah'a karşı koruyamaz ya da savunamaz. Ama bir kötülük işledikten, yani kendine haksızlık ettikten (günah işledikten) sonra (hatadan dönüp / tövbe edip) Allah'tan bağışlanma

وَقْعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ  
فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ  
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا  
﴿103﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ  
إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ  
كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا  
يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا  
﴿104﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ  
بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَىٰكَ  
اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا  
﴿105﴾ وَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ  
غَفُورًا رَحِيمًا ﴿106﴾ وَلَا تُجَادِلْ  
عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ  
لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَانًا أَثِيمًا  
﴿107﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا  
يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ  
يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ  
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا  
﴿108﴾ هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ  
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ  
عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ  
عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿109﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ  
سُوءًا أَوْ يَظْلِمِ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ  
اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿110﴾  
وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَىٰ



dileyen kimseler Allah'ı çok bağışlayan ve en merhametli olarak bulurlar. Doğrusu her kim bir günah işlerse o günahı kendi aleyhine işler. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Hata veya günah işledikten sonra suçunu bir masuma atan kimseler ise sırtlarına bir iftirayı ve büyük bir günahı yüklenirler. Ey elçi, şayet Allah'ın lütfu ve rahmeti senin üzerinde olmasaydı, onlardan bazıları seni yanıltacaklardı. Doğrusu onlar kendilerinden başkasını yanıltamaz, sana da hiçbir zarar veremezler. Çünkü Allah sana bu ilahi kitabı / Kuran'ı ve doğru hükümleri indirip bilmediğin şeyleri öğretmiştir. Ey elçi, Allah'ın senin üzerindeki lütufları her zaman çok büyüktür.

**Ayet: 114-115**

Doğrusu -yardım yapılmasını, iyilik edilmesini veya insanların arasının düzeltilmesini isteyen kimselerin yaptıkları hariç- insanların yaptığı gizli toplantıların birçoğu kötü amaçlıdır. Biz Allah'ın rızasını kazanmak için (yani iyi işler yapmak için) böyle yapan kimselere (ahirette) büyük bir ödül (olan cenneti) vereceğiz; kendilerine dosdoğru yol / İslam / doğruluk belli olduktan sonra bu elçiye düşmanlık eden ve İslam'a inananların dosdoğru yolundan başka yollara uyan kimseleri ise istedikleri yere çevirip cehenneme sokacağız. Doğrusu cehennem varılabilecek en kötü yerdir.

**Ayet: 116-117**

Doğrusu Allah, Ona ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bunun dışındaki günahları ise dileyenlere (yani İslam'a inananlara) bağışlayabilir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'a ortak koşan kimseler derin bir sapkınlığa düşmüştür. Doğrusu putperest / müşrik Araplar Allah'tan başka (tanrıça saydıkları) dişi putlara / sahte ilahlara da dua (ibadet) ediyorlar. Aslında onlar putlara / sahte ilahlara değil azgın şeytana dua (ibadet) ediyorlar.

**Ayet: 118-119**

Doğrusu Allah şeytanı lanetlemiştir. Çünkü şeytan Allah'a: "(Eğer Sen bana izin verirsen,) ben Senin kullarından belli bir kısmını kandırıp (dost edineceğim,) onları gerçeğlerden /

نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا  
﴿111﴾ وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا  
ثُمَّ يَرَمْ بِهِ بَرِيًّا فَقَدْ اِخْتَمَلَ بُهْتَانًا  
وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿112﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ  
عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ  
أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ  
وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ  
عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ  
تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ  
عَظِيمًا ﴿113﴾ لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ  
نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ  
مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ  
يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ  
فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿114﴾  
وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا  
تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ  
الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصْلِهِ  
جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿115﴾ إِنَّ  
اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا  
دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ  
بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿116﴾  
إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِنْ  
يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ﴿117﴾  
لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تَخِذْنِ مِنْ عِبَادِكِ  
نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿118﴾ وَلَا ضَلَّتْهُمْ



İslam'dan / doğruluktan saptırıp boş kuruntulara / batıl inançlara (hurafelere) inandıracağım ve onlara hayvanların kulaklarını kesmelerini ve Allah'ın yarattığını bozmalarını emredeceğim." dedi. Sonuçta Allah'tan başka şeytanı dost edinen kimseler ahirette büyük zarara uğrayıp kaybedecektir.

**Ayet: 120-122**

Doğrusu şeytan insanlara yalandan sözler ve boş ümitler verir; ama şeytanın verdiği sözler ancak bir aldatmacadan ibarettir. Sonuçta (şeytana aldanan ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin,) işte onların ahiretteki sığınağı cehennem olacaktır. Onlar cehennemden kaçıp sığınacak bir yer bulamayacaktır. Biz İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri ise - sonsuza kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacağız. Doğrusu Allah'ın verdiği (her) söz bir gerçektir. Şüphesiz ki Allah'tan daha doğru sözlüsü yoktur.

**Ayet: 123-124**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (cennete veya cehenneme girmek) ne sizin ne de ehli kitabın (Yahudilerin ve Hristiyanların) boş kuruntularına göredir. Her kim bir hata / günah işlerse, ahirette onun cezasını çekecektir ve orada Allah'tan başka hiçbir dost veya yardımcı bulamayacaktır. Erkek olsun kadın olsun, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise ahirette cennete girecektir. Sonuçta onlar ahirette hiçbir haksızlığa uğratılmayacaktır.

**Ayet: 125-126**

Doğrusu Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden, iyi işler yapan ve hiçbir batıl inanca (hurafeye) inanmayan İbrahim'in toplumuna / inancına uyanlardan daha doğru dinlisi yoktur. Çünkü Allah İbrahim'i dost edinmiştir. Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi kuşatandır.

**Ayet: 127-128**

Ey elçi, senden kadınlar hakkında fetva isteyen kimselere de ki: "Allah size bu ilahi kitaptan / Kuran'dan aktarılan gerçeklerle onlar hakkında

وَلَا مَنِيَّتَهُمْ وَلَا أَمَرَئَهُمْ فَلْيَبْتِكُنْ أَذَانَ  
الْأَنْعَامِ وَلَا أَمَرَئَهُمْ فَلْيَغْيِرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ  
وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ  
اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا  
﴿119﴾ يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ  
الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿120﴾ أُولَئِكَ  
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا  
مَحِيصًا ﴿121﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا  
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ  
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ  
فِيهَا أَبَدًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ  
مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿122﴾ لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ  
وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ  
سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ  
اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿123﴾ وَمَنْ  
يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ  
أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ  
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿124﴾  
وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ  
لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ  
حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا  
﴿125﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا  
فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ  
مُحِيطًا ﴿126﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي  
النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا

şu fetvayı veriyor. Allah size kendilerine yazılan hakları vermediğiniz ama evlenmek istediğiniz yetim / dul kadınlara ve zayıf / mağdur durumdaki çocuklara haklarını vermenizi ve yetimlere / kimsesizlere adaletli olmanızı emreder." Şüphesiz ki Allah yaptığınız tüm yardımları / iyilikleri her zaman en iyi bilendir. Eğer bir kadın kocasının şiddetli geçimsizliğinden veya ilgisizliğinden endişe ederse, eşlerin uzlaşarak ortak bir karar almasında bir günah yoktur. Çünkü uzlaşmak en iyisidir. Ama bazen bencillik ağır basar (ve bencillik yüzünden uzlaşma gerçekleşmez. Ey İslam'a inananlar, eğer iyi işler yaparsanız ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsanız, (bu, sizin için daha iyi olur.) Şüphesiz ki Allah her zaman tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

#### **Ayet: 129-134**

Ey İslam'a inananlar, (eğer birden fazla hanımla evlenirseniz, şunu iyi bilin ki,) çok isteseniz de hanımlarınız arasında adaletli olamazsınız. Öyleyse (birden fazla hanımla evlenmeye) eğilimli olmayın ve hanımınızı askıda bırakmayın / huzursuz etmeyin. Eğer kendinizi düzeltirseniz ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsanız, (bu, sizin için daha iyi olur.) Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Eğer evli bir çift (her şeye rağmen) boşanıp birbirinden ayrılırsa, Allah onlardan her birine geniş lütfundan başka imkanlar verir. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi kuşatandır ve en doğru kararı verendir. Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Ey İslam'a inananlar, doğrusu Biz hem size hem de ehli kitaba (Yahudilere ve Hristiyanlara): "Daima emirlerimize duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımızdan sakının." diye emretmişizdir. Ey insanlar, eğer gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu inkar ederseniz, ((ahirette) zarara uğrayıp kaybedersiniz.) Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah her zaman en

يُتْلَى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى  
النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ  
لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ  
وَالْمُسْتَضَعْفِينَ مِنَ الْوُلَدَانِ وَأَنْ  
تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا  
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا  
(127) وَإِنْ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا  
 نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا  
 أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ  
 خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ  
 تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا  
 تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (128) وَلَنْ  
 تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ  
 وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ  
 فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا  
 وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا  
(129) وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا  
 مِنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا  
(130) وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا  
 فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا  
 الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا  
 اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي  
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ  
 غَنِيًّا حَمِيدًا (131) وَلِلَّهِ مَا فِي  
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى

zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir. Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah size savunucu olarak yeter. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, eğer Allah dilerse sizi yok edip yerinize başka insanları getirebilir. Şüphesiz ki Allah bunu yapmaya her zaman gücü yetendir. Her kim dünya kazancını isterse şunu iyi bilsin ki dünya ve ahiret kazancı Allah'ın yanındadır. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi hakkıyla görendir ve her şeyi hakkıyla işitendir.

**Ayet: 135-136**

Ey İslam'a inananlar, kendinizin, annelerinizin, babalarınızın ve yakınlarınızın aleyhine olsa da, Allah için şahitlik edip adaleti savunun. Davalı taraflardan birinin zengin veya fakir olması önemli değildir. Doğrusu Allah, davalı iki tarafın da en yakınıdır. Öyleyse kötü arzunuza uymayın ve adaletli olun. Eğer gerçekleri eğip bükerseniz veya gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirerseniz (ahirette cezasını çekersiniz.) Şüphesiz ki Allah her zaman tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Ey İslam'a inananlar, Allah'a, elçisine, Allah'ın ona indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a ve daha önce indirdiği ilahi kitapların asıllarına gönülden inanın. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ı, meleklerini, ilahi kitaplarını, elçilerini ve ahiret gününü / ahiretteki hesabı ısrarla inkar eden kimseler derin bir sapkınlığa düşmüştür.

**Ayet: 137-139**

Doğrusu Allah, İslam'a inandığını söyleyen sonra İslam'ı inkar eden sonra yine inandığını söyleyip inkar eden ardından da inkarını daha fazla artıran münafıkları / ikiyüzlüleri asla bağışlamayacaktır ve onları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmeyecektir. Ey elçi, İslam'a inananları bırakıp İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri veli / önder edinen ikiyüzlü / münafık kimselere ahiretteki şiddetli cezaları müjdele. Onlar üstünlüğü inkarcıların yanında arıyorlar; ama şunu iyi bilsinler ki, üstünlük tümüyle Allah'a aittir.

**Ayet: 140**

بِاللّٰهِ وَكِيلًا ﴿132﴾ اِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ  
اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاتِ بِآخَرِيْنَ وَكَانَ اللّٰهُ  
عَلٰى ذٰلِكَ قَدِيْرًا ﴿133﴾ مَنْ كَانَ  
يُرِيْدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ  
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا  
بَصِيْرًا ﴿134﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا  
كُوْنُوْا قَوّٰمِيْنَ بِالْقِسْطِ شٰهَدَآءَ لِلّٰهِ  
وَلَوْ عَلٰى اَنْفُسِكُمْ اَوْ الْوَالِدِيْنَ  
وَالْاَقْرَبِيْنَ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا  
فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهَمَّا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰى  
اَنْ تَعْدِلُوْا وَاِنْ تَلَوْا اَوْ تَعْرِضُوْا فَاِنَّ  
اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿135﴾  
يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ  
وَرَسُوْلِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِيْ نَزَّلَ عَلٰى  
رَسُوْلِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِيْ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ  
وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ  
وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ  
ضَلٰلًا بَعِيْدًا ﴿136﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا  
ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ  
اَزْدَادُوْا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ  
وَلَا لِيَهْدِيْهِمْ سَبِيْلًا ﴿137﴾ بَشِّرِ  
الْمُنَافِقِيْنَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا  
﴿138﴾ الَّذِيْنَ يَتَّخِذُوْنَ الْكَافِرِيْنَ  
اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ اَيَّبْتَغُوْنَ  
عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا

Ey İslam'a inananlar, Allah size bu ilahi kitapta / Kuran'da şu emrini indirmiştir: "Allah'ın bildirdiği gerçeklerin inkar edildiği ve alaya alındığını duyduğunuz bir ortamda başka bir söze geçilene kadar oturmayın." Yoksa siz de onlardan sayılırsınız. Sonuçta Allah, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin ve inkarını gizleyen münafıkların / ikiyüzlülerin hepsini cehennemde toplayacaktır.

**Ayet: 141-143**

Ey İslam'a inananlar, (Medine'deki) münafıklar / ikiyüzlüler, sizin durumunuzu gözetlemekte ve Allah'ın lütfuyla bir zafer kazandığınızda size: "Sizinle beraber değil miydik?" demektedir; İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler bir başarı elde ettiğinde ise onlara: "Sizi çevreleyip (sizin için bir kalkan) olmadık mı? Sizin İslam'a inananlardan zarar görmenize engel olmadık mı?" demektedir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü Allah sizin aranızda (İslam'dan ayrıldığınız konularda) hüküm verecektir. Sonuçta Allah, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere İslam'a inananlara karşı bir yol (başarı) vermeyecektir. İkiyüzlüler / münafıklar Allah'ı aldattıklarını sanırlar. Doğrusu Allah onları aldatıyor. Onlar -sadece gösteriş yapmak için- üşene üşene namaza kalkar ve Allah'ı çok az anarlar. İkiyüzlüler / münafıklar iki tarafın (yani İslam'a inananlar ile inkarcılar) arasında bocalarlar. Ne İslam'a inananlara bağlı kalırlar, ne de İslam'ı ısrarla inkar edenlere bağlı kalırlar. Sonuçta Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseler için hiçbir çıkış yolu yoktur.

**Ayet: 144-146**

Ey İslam'a inananlar, İslam'a inananları bırakıp İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri veli / önder edinmeyin. Siz Allah'a kendi aleyhinize olacak apaçık bir kanıt vermek ister misiniz? Herkes şunu iyi bilsin ki, münafıklar / ikiyüzlüler cehennem ateşinin en alt seviyesinde olacak ve yardımcısız / çaresiz kalacaktır. Hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten, Allah'a gönülden bağlanan ve dinlerini (İslam'ı) yalnızca Allah için samimiyetle yaşayan kimseler ise (inkarcılarla değil) İslam'a

﴿139﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلُهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿140﴾ الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْكُمْ عَلَيْهِمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿141﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالٍ يُرَآؤُنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿142﴾ مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿143﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿144﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿145﴾



inananlarla beraberdir. Sonuçta Allah İslam'a inananlara (ahirette) büyük bir ödül (olan cenneti) verecektir.

**Ayet: 147-149**

Ey insanlar, eğer Allah'ın nimetlerine şükredip İslam'a inanırsanız, (şunu iyi bilin ki,) Allah sizi asla cezalandırmaz. Şüphesiz ki Allah fazlasıyla ödüllendirendir ve her şeyi en iyi bilendir. Doğrusu Allah -haksızlığa / zulme uğrayanların tepkileri hariç- kötü söz söylenmesini sevmez. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Eğer -açıktan veya gizliden- bir iyilik yaparsanız ya da bir kötülüğü affederseniz, (şunu iyi bilin ki, Allah sizi ödüllendirir.) Şüphesiz ki Allah her zaman çok affedicidir ve her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 150-152**

Doğrusu Allah'ı ve elçilerini inkar edenler (yani ateistler,) Allah ile elçilerinin arasını ayırmak isteyenler (yani deistler,) 'Allah'ın elçilerinden bazılarına inanırız; bazılarını inkar ederiz.' diyenler (yani Yahudiler ve Hristiyanlar) ve İslam'a inananlarla inkarcılar arasında (işlerine geldiği gibi) bir yol tutmak isteyenler (yani münafıklar / ikiyüzlüler) -işte bunların hepsi- İslam'ı gerçekten inkar eden kafirlerdir. Biz de İslam'ı ısrarla inkar eden tüm kafirlere ahirette alçaltıcı cezalar hazırladık. Allah, Ona ve elçilerine inanan ve Onun elçilerinden hiçbirini diğerinden ayırmayan kimseleri (yani İslam'a inananları) ise ahirette ödüllendirecektir. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 153-159**

Ey elçi, ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) bazıları senin onlara gökten ilahi bir kitap indirmeni istiyorlar. Geçmişte bazı Yahudiler Musa'dan bundan daha ileri bir şeyi de istediler. Onlar Musa'ya: "Allah'ı bize açıkça göster." dediler. Onlar bu haksız davranışları yüzünden (yıldırım gibi aniden gelen) bir cezaya uğradılar. Başka bir vakit bazı Yahudiler -kendilerine apaçık kanıtlar gelmesine rağmen- buzağı heykelini / putunu edindiler.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا  
وَاَعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ  
لِلَّهِ فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ  
يُؤْتِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا  
(146) مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ  
شَكَرْتُمْ وَأَمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا  
عَلِيمًا (147) لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ  
بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ  
اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا (148) إِنْ تَبَدُّوا  
خَيْرًا أَوْ تَخَفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ  
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا قَدِيرًا (149)  
إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ  
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ  
وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ  
وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا  
بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا (150) أُولَئِكَ هُمُ  
الْكَافِرُونَ حَقًّا وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ  
عَذَابًا مُهِينًا (151) وَالَّذِينَ آمَنُوا  
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ  
مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ  
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (152)  
يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ  
كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى  
أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً  
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ

Sonra (tövbe ettiler.) Biz de onları (cezalandırmayıp) affettik. Biz (geçmişte) Musa'ya (İsrailoğullarının üzerinde) apaçık bir yetki verdik ve İsrailoğullarından yeminle söz alıp dağı onların üstüne kaldırdık. Yine Biz onlara: "Gireceğiniz şu beldenin kapısından Allah'a secde ederek / alçakgönüllü bir şekilde girin." dedik. (Ama bazıları bu emre uymadılar.) Başka bir vakit de Biz İsrailoğullarına, 'Cumartesi günü yasağını çiğnemeyin!' deyip onlardan ağır bir yeminle söz aldık. (Ama bazı Yahudiler bu sözlerini de tutmadılar.) Öyleyse böyle Yahudiler verdikleri sözü bozup tutmamaları, Allah'ın bildirdiği gerçekleri ısrarla inkar etmeleri, peygamberleri haksızca öldürmeleri ve (alay ederek) 'Kalplerimiz (İslam'a) kapalıdır.' demeleri yüzünden (cehennem cezasını hak ederler.) Doğrusu Allah böylelerinin kalplerini İslam'ı ısrarla inkar etmeleri yüzünden damgalamıştır. Artık onlar çok az inanırlar. Sonuçta (Biz bazı Yahudileri) İslam'ı ısrarla inkar etmeleri, Meryem'e büyük bir iftira atmaları ve (yalan söyleyip,) 'biz Allah'ın elçisini, yani Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük.' demeleri yüzünden (cehennem cezasına uğratacağız.) Doğrusu onlar İsa'yı öldüremedi ve çarmıha asamadılar. Ama (çarmıha asılan birini) ona benzettiler. Bu konuda ayrılığa düşenlerin şüpheleri vardır ve hiçbirinin elinde kesin bir bilgi yoktur. (Bu yüzden) onlar ancak kendi zanlarına / boş iddialarına uyarlar. (Hayır,) onlar İsa'yı öldüremediler. Ama (onun eceli / ölüm vakti geldiğinde) Allah onu (öldürüp) huzuruna yükseltti. Şüphesiz ki Allah her zaman en üstündür ve en doğru kararı verendir. Doğrusu ehli kitaptan (Yahudilerden ve Hristiyanlardan) samimi olanlar ölmeden önce bu ilahi kitaba / Kuran'a inanırlar. Kıyamet günü ise bu ilahi kitap / Kuran onların (İslam'a inandıklarına) şahitlik edecektir.

#### **Ayet: 160-161**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz Yahudilere (önceden) helal olan temiz / sağlıklı yiyeceklerden bazılarını -haksızlıkta / zulümde

اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ  
الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَآتَيْنَا  
مُوسَى سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿153﴾ وَرَفَعْنَا  
فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ  
ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا  
تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ  
مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿154﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ  
مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمْ  
الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا  
غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ  
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿155﴾ وَبِكُفْرِهِمْ  
وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَانًا  
عَظِيمًا ﴿156﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا  
الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ  
اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ  
شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ  
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا  
اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿157﴾ بَلْ  
رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا  
حَكِيمًا ﴿158﴾ وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ  
إِلَّا لِيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ  
الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿159﴾ فَبِظُلْمٍ  
مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا  
عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أَحَلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ  
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿160﴾

ısrar etmeleri, birçok kimseyi Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoymaları, onlara da yasaklanmış olmasına rağmen tefecilik yapmaları / faizden kazanç sağlamaları ve diğer insanların (yani Yahudi olmayanların) servetlerini haksızca yemeleri yüzünden- haram kıldık. Doğrusu Biz ehli kitaptan İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ahirette şiddetli cezalar hazırladık.

**Ayet: 162**

Ama ey elçi, ehli kitaptan (Yahudilerden ve Hristiyanlardan) gerçek bilgiyi esas alan ve İslam'a inanan kimseler sana indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a ve senden önce indirilen tüm ilahi kitapların asıllarına inanırlar. Onlar namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verirler. Çünkü onlar Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanırlar. Biz işte onlara (İslam'a inananlara) (ahirette) büyük bir ödül (olan cenneti) vereceğiz.

**Ayet: 163-166**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz hem sana hem de Nuh'a ve sonrasında gelen tüm peygamberlere aynı dini (yani İslam'ı) vahiy ettik / bildirdik. Biz İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, onların soylarından gelen elçilere, İsa'ya, Eyyüb'e, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da aynı dini (yani İslam'ı) vahiy ettik / bildirdik. Davud'a da Zebur'u verdik. Biz -daha önce sana hikayesini anlattığımız ve anlatmadığımız- (tüm) elçilerimize aynı dini (yani İslam'ı) vahiy ettik / bildirdik. Ayrıca Allah Musa'yla konuşmuştur. Allah (insanlara) müjdeci ve uyarıcı olarak elçiler göndermiştir. Böylece o elçilerden sonra (İslam'ı ısrarla inkar eden) insanların Allah'a karşı hiçbir bahanesi kalmamıştır. Şüphesiz ki Allah her zaman en üstündür ve en doğru kararı verendir. Ey elçi, (bazıları inkar etseler de) bizzat Allah, sana indirdiği bu ilahi kitabı / Kuran'ı kendi ilahi bilgisiyle indirdiğine şahitlik eder. Melekler de (Allah ile beraber) bu gerçeğe şahitlik ederler. Şüphesiz ki Allah (her şeye) şahit olarak yeter.

**Ayet: 167-169**

Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden ve Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan

وَآخِذْهُمْ الرَّبُّوَا وَقَدْ نُهُوَا عَنْهُ  
وَآكَلِهِمْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ  
وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا  
(161) لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ  
مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ  
إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ  
الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ  
وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ  
أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا  
(162) إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا  
إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا  
إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ  
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ  
وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا  
دَاوُدَ زَبُورًا (163) وَرُسُلًا قَدْ  
قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ  
نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى  
تَكْلِيمًا (164) رُسُلًا مُبَشِّرِينَ  
وَمُنْذِرِينَ لئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى  
اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ  
عَزِيزًا حَكِيمًا (165) لَكِنِ اللَّهُ  
يَشْهَدُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ  
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ  
شَهِيدًا (166) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا  
وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا

alıkoyan kimseler derin bir sapkınlığa düşmüştür. Doğrusu Allah, İslam'ı inkar eden ve haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri bağışlamayacaktır ve onları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmeyecektir. Allah onları sonsuza kadar kalmak üzere cehenneme sokacaktır. Şüphesiz ki bu, Allah için çok kolaydır.

#### **Ayet: 170**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu elçi size Rabb'inizin gönderdiği gerçekleri getirmiştir. Öyleyse İslam'a inanın. Eğer İslam'a inanırsanız, bu, sizin için daha iyi olur. Ey insanlar, eğer gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu inkar ederseniz, ((ahirette) zarara uğrayıp kaybedersiniz.) Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 171**

Ey ehli kitap, (ey Yahudiler ve Hristiyanlar,) sakın (gerçek) dininiz (olan İslam) hakkında taşkınlık / kötülük etmeyin ve Allah hakkında (yalanları değil) doğruyu söyleyin! Doğrusu Meryem oğlu İsa Mesih (bir ilah değil) ancak Allah'ın elçisidir, Allah'ın Meryem'e gönderdiği bir (Ol!) sözüdür ve Ondan gelen bir ruhtur. Öyleyse Allah'a ve (bu elçi de dahil) Onun tüm elçilerine inanın ve sakın (Ona) üçtür demeyin. (İftiraya) son verin (ve İslam'a) inanın. Bu, sizin için daha iyidir. Allah tek ilahdır. Doğrusu Allah tüm eksiklerden uzaktır / yücedir. Ona çocuk sahibi olmak asla yakıştırılamaz. Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah size savunucu olarak yeter.

#### **Ayet: 172-173**

Doğrusu (Meryem oğlu İsa) Mesih de Allah'ın huzuruna yaklaşma izni olan melekler de Ona bir kul olmaktan asla geri durmazlar. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, Allah, Ona kulluktan / ibadetten geri durup büyüklük taslayanların hepsini ahirette huzurunda toplayıp tüm yaptıklarından hesaba çekecektir. Sonra Allah, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere ödülleri eksiksizce verecek ve

ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿167﴾ إِنَّ الَّذِينَ  
كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ  
لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿168﴾ إِلَّا  
طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ  
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿169﴾ يَا أَيُّهَا  
النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ  
رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا  
فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿170﴾ يَا  
أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا  
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا  
الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ  
اللَّهِ وَكَلَّمَتْهُ أَلْقِيَهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ  
مِنْهُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا  
ثَلَاثَةً أَنْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ  
وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ  
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ  
وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿171﴾ لَنْ  
يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ  
وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ  
عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ  
إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿172﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا  
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ  
أَجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا  
الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ



onlara verdiği nimetleri lütfundan artıracaktır; Ona kulluktan / ibadetten geri durup büyüklük taslayanları ise şiddetle cezalandıracaktır. Sonuçta onlar Allah'tan başka hiçbir dost veya yardımcı bulamayacaktır.

**Ayet: 174-175**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, size Rabb'inizden bir kanıt gelmiştir. Doğrusu Biz size apaçık bir ışık (olan bu ilahi kitabı / Kuran'ı) indirdik. Böylece Allah, Ona inanıp bağlananları rahmetine ve lütfuna sokacak ve onları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltecektir.

**Ayet: 176**

Ey elçi, senden (miras hakkında) fetva isteyen kimselere de ki: "Allah size 'kelalenin' mirası hakkında şu fetvayı veriyor: Eğer 'kelale' olarak (yani eşi, çocuğu ve babası / dedesi olmadan) ölen bir kimsenin çocuğu yok ama (sadece) bir kız kardeşi varsa, mirasın yarısı onun olur; eğer ölenin (sadece) bir erkek kardeşi varsa, mirasın tamamı onun olur; eğer ölenin (sadece) iki (veya daha fazla) kız kardeşi varsa, mirasın üçte ikisi onların olur; eğer ölenin erkek ve kız kardeşleri varsa, erkek kardeşe kız kardeşin payının iki katı verilir. Allah bunları size yanılmamanız için açıklıyor. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ  
اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿173﴾ يَا أَيُّهَا  
النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ  
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿174﴾  
فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا  
بِهِ فَسَيَدْخُلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ  
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ  
﴿175﴾ يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ  
فِي الْكَلَالَةِ إِنْ امْرُؤًا هَلَكَ لَيْسَ لَهُ  
وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ  
وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ  
كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ  
وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً  
فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ  
لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ  
﴿176﴾

**5- MAİDE SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

Maide Suresi, İslam'a inananlara Allah'a ve elçisine gönülden inanmayı emreder, bazı helalleri ve haramları bildirir, havarilerin isteği ve İsa'nın (a.s.) duasıyla gökten mucize bir sofraya (=maide) indiğini anlatır ve tüm insanları İslam'a (Allah'ın evrensel barış düzenine) davet eder.

**MAİDE SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1**

Ey İslam'a inananlar, yaptığınız sözleşmelerin gereğini yerine getirin. Doğrusu (haramlığı)

**سورة المائدة**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ

size okunup aktarılanlar hariç dört ayaklı (otobur) hayvanları (kesmek veya avlamak ve etlerinden yemek) -hacda / umrede ihramlıyken avlanmayı helal saymamak şartıyla- size helal kılınmıştır. Şüphesiz ki Allah istediği gibi hükmeder.

#### **Ayet: 2**

Ey İslam'a inananlar, sakın Allah'ın belirlediği dini simgelere, haram aylara, hacda kesileceği gerdanlarına işaretlenen hediye kurbanlıklara ve Rabb'lerinin lütfunu ve rızasını dileyip kutsal evi / Kabe'yi ziyarette gelen kimselere saygısızlık etmeyin. (Hacda veya umrede av yapmanız yasaktır; ama) ihramdan çıktığınızda (av için izin verilen yerlerde temel ihtiyaçlarınızı gidermek için gerektiğinde) av yapabilirsiniz. Ey İslam'a inananlar, sakın Mescidi Haram'a girmenizi engelleyen topluluğa duyduğunuz öfke, sizi saldırganlığa itmesin! Ey İslam'a inananlar, iyilikte ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranmakta ve yasaklarından sakınmakta yardımlaşın. Sakın günahı ve düşmanlıkta yardımlaşmayın! (Günahı engellemeye çalışın.) Öyleyse daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şüphesiz ki Allah (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır.

#### **Ayet: 3**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah size leşi / ölü hayvanları, (sıvı veya pıhtılaşmış) kanı, domuz etini ve Allah'tan başkasına (putlara / sahte ilahlara) adanan / sunulan yiyecekleri (yemeyi / içmeyi) haram kılmıştır. Ayrıca boğularak ölmüş, dövülerek ölmüş, yüksekten düşerek ölmüş, boynuzlanarak ölmüş ve vahşi hayvan tarafından yenilmiş / ısırılmış bir hayvanı yemek de size haramdır. Ama ölmeden önce temiz ve sağlıklı olduğunu bilip kestiğiniz hayvanları yemek size helaldir. Doğrusu putperestlerin / müşriklerin diktiği dikili taşların önünde kesilen hayvanları yemek de, yapacağınız bir işe fal oklarıyla (tarot gibi batıl inançlarla / hurafelerle) karar vermek de günahıdır. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, bugün İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler sizin

أَحَلَّتْ لَكُمْ بِهَيْمَةِ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى  
عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ  
إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿1﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ  
وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا  
الْقَلَائِدَ وَلَا أَمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ  
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا  
وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ  
شَنَّانُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ  
الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى  
الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى  
الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ  
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿2﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ  
الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا  
أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ  
وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ  
وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا  
ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا  
بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فَسْقُطُ الْيَوْمِ يَئِسَ  
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ  
وَاحْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ  
وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ  
الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي  
مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ

dininizi (İslam'ı) ortadan kaldırmaktan ümit kesmiştir. Ey İslam'a inananlar, sakın Benden başkasından korkmayın! (Bana şükredin; çünkü) bugün Ben size dininizi olgunlaştırdım ve üzerinizdeki nimetimi tamamlayıp sizin için İslam'ı (yani Allah'ın evrensel barış düzenini) din olarak seçtim. Şunu iyi bilin ki, günaha yanaşmak istemediği halde, sadece açlık yüzünden haram bir şeyi yemek zorunda kalan kimseler bir günah işlemiş sayılmaz. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 4**

Ey elçi, "kendilerine hangi yiyeceklerin helal kılındığını" sana soranlara de ki: "Tüm temiz / sağlıklı yiyecekler size helaldir. Ayrıca, Allah'ın size öğrettiğinden öğretilip yetiştirdiğiniz (köpek, atmaca, şahin vb.) avcı hayvanların (yemesi helal olan av hayvanlarını) yakalayıp size getirmesi de helaldir. Ama böyle avlanan hayvanları da Allah'ın yüce adını anarak kesmeniz gerekir. Öyleyse daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şüphesiz ki Allah hesap sorması en hızlı olandır."

#### **Ayet: 5**

Ey İslam'a inananlar, bugün size tüm temiz / sağlıklı yiyecekler helal kılınmıştır. Böylece ehli kitabın (Yahudilerin ve Hristiyanların) yaptığı (temiz / sağlıklı yiyecekler) size, sizin yiyecekleriniz de onlara helaldir. Ayrıca İslam'a inananlardan ve sizden önce kendilerine ilahi kitap verilen ehli kitaptan (Yahudilerden ve Hristiyanlardan) iffetli kadınlarla -gizli dost hayatı yaşamak ve sadece cinsellik amacıyla değil iffetli bir yuva kurmak için- mehirlerini verip evlenmek de size helaldir. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, İslam inancını ısrarla inkar eden kafirlerin tüm yaptıkları boşa gidecektir ve onlar (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

#### **Ayet: 6-7**

Ey İslam'a inananlar, namaza kalktığınızda (eğer abdestli değilseniz abdest alın; yani) yüzünüzü ve dirseklere kadar ellerinizi / kollarınızı yıkayın, başınızı mesh edin ve bileğe kadar ayaklarınızı da (gerekirse mesh edin,

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿3﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿4﴾ أَلْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَن يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿5﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ

gerekirse yıkayın.) Ama cünüp olduysanız (baştan aşağı yıkanıp) temizlenin / boy abdesti alın. Eğer hastaysanız veya yolculuktaysanız (ve su kullanma imkanınız yoksa) ya da sizden biri tuvalet ihtiyacını giderdiğinde veya hanımlarınızla cinsellik yaşadığınızda abdest almak için yeterince su yoksa (suyla abdest almak yerine) temiz toprağa dokunup yüzünüzü ve ellerinizi / kollarınızı mesh edip teyemmüm alabilirsiniz. Doğrusu Allah size hiçbir sıkıntı vermek istemez. O, sizi ancak temizlemek ve size lütfettiği nimetleri yaygınlaştırmak ister. Umulur ki şükredersiniz. Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetlerini (şükürle) anın ve Allah'ın sizden (yaratılıştan) yeminle aldığı (doğruluk) sözünü hatırlayın. O vakit siz Ona: "('Senin doğruluktan ayrılmayın' emrini) işittik ve uyduk" demiştiniz. Öyleyse daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir.

#### **Ayet: 8-10**

Ey İslam'a inananlar, Allah için adaletli davranın ve adaletin şahitleri olun. Sakın bir topluluğa duyduğunuz öfke, sizi adaletsizliğe itmesin. Daima adaletli olun. Çünkü adaletli olmak, takva ilkesine (yani Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranmaya ve yasaklarından sakınmaya) en yakın davranıştır. Öyleyse daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Doğrusu Allah, İslam'a inanan ve düzeltici / iyi işler yapan kimselere bağışlamasını ve büyük bir ödül (olan cenneti) söz vermiştir. İslam'ı ısrarla inkar eden ve bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimseler ise cehennem ateşine girecektir.

#### **Ayet: 11**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetlerini (şükürle) anın. Çünkü (bugüne kadar) İslam düşmanları size ellerini uzatıp saldırmaya kalkıştılar; ama Allah (size yardım ederek) onların ellerini sizden geri çekti.

لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ  
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ  
تَشْكُرُونَ ﴿6﴾ وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ  
عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاتَّقْتُمْ بِهِ إِذْ  
قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ  
اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿7﴾ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ  
شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاَنُ  
قَوْمٍ عَلَىٰ آلَا تَعْدِلُوا إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ  
لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ  
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿8﴾ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ  
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ  
مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿9﴾ وَالَّذِينَ  
كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ  
الْجَحِيمِ ﴿10﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا  
اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ  
آنَ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ  
أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ  
فَلْتَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿11﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ  
اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا  
مِنْهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ  
إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ  
الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ  
وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ



Öyleyse daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Öyleyse İslam'a inananlar yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır.

#### **Ayet: 12-13**

Geçmişte Allah İsrailoğullarından yeminle söz almıştır. Biz o vakit onlardan on iki temsilci seçtik. Allah onlara: "Şunu iyi bilin ki, Ben sizinle beraberim. Eğer siz namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verirsiniz, elçilerime inanıp destek verirsiniz ve Allah'a güzel bir borç verirsiniz; (yani insanlara iyilik ederseniz;) Ben de sizin kötülüklerinizi örtüp sizi içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokarım. Bundan sonra İslam'ı ısrarla inkar edenleriniz ise dosdoğru yoldan / doğruluktan sapmış olur." dedi. Ama onlar yeminle verdikleri (doğruluk) sözünü bozduklarından, Biz onları lanetleyip kalplerini katılaştırdık. Şimdi (Medineli Yahudilerden bazıları) kelime oyunu yapmaktadır. Çünkü onlar kendilerine verilen öğütlerden ders almayı unuttular. Ey elçi, sen -pek azı hariç- onlardan (yani Medineli Yahudilerden) hainlik görmektesin; ama (eğer onlar tövbe edip İslam'a inanırlarsa,) onları affet ve hoşgörülü ol. Şüphesiz ki Allah iyi işler yapanları sever.

#### **Ayet: 14**

Doğrusu Biz (geçmişte) "Hristiyanız" diyen kimselerden de yeminle (doğruluk) sözü aldık; ama onlar kendilerine verilen (ilahi) öğütten bir pay almayı unuttular. Biz de (ilahi öğüdümüzden ders almadıklarından) onların arasına kıyamet gününe kadar kin ve düşmanlık koymaktayız. Sonuçta Allah onlara tüm yaptıklarını bildirip onları hesaba çekecektir.

#### **Ayet: 15-16**

Ey ehli kitap, (ey Medineli Yahudiler,) bu elçimiz size ilahi kitaptan gizlediğiniz birçok gerçeği açıklamaya gelmiştir. Şunu iyi bilin ki, (Allah) birçok hatanızı affeder. Doğrusu Allah'tan size bir ışık / aydınlanma kaynağı ve apaçık ilahi bir kitap (olan Kuran) gelmiştir. Doğrusu Allah bu ilahi kitapla / Kuran'la Onun rızasına uyan kimselere esenliğin / barışın

عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَا دُخْلَكُمْ جَنَّاتٍ  
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ  
بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ  
السَّبِيلِ ﴿12﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ  
لَعْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً  
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا  
حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ  
عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ  
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ  
الْمُحْسِنِينَ ﴿13﴾ وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا  
إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا  
حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ  
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ  
وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا  
يَصْنَعُونَ ﴿14﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ  
جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا  
كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُوا عَنْ  
كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ  
مُبِينٌ ﴿15﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ  
رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ  
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ  
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿16﴾ لَقَدْ كَفَرَ  
الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ  
مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا

yollarını gösterir. Böylece Allah onları izniyle / lütfuyla karanlıklarından aydınlığa çıkarıp dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir.

**Ayet: 17**

Doğrusu "Meryem oğlu (İsa) Mesih, Allah'tır." diyen kimseler İslam'ı inkar etmiştir. Ey elçi, onlara de ki: "Eğer Allah Meryem oğlu (İsa'yı) Mesih'i, annesini ve yeryüzündekilerin hepsini yok etmek isteseydi, hiç kimse Ona karşı hiçbir şey yapamazdı. Şüphesiz ki Allah göklerin, yerin ve arasındakilerin (yani her şeyin) tek hükümranıdır. Doğrusu Allah dilediği şekilde yaratır. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 18**

Hem Yahudiler hem de Hristiyanlar, 'biz Allah'ın çocuklarıyız ve Onun dostlarıyız' demektedir. Ey elçi, onlara de ki: "(Hayır, siz Allah'ın çocukları veya dostları değilsiniz. Öyle olsaydınız,) Allah sizi günahlarınız yüzünden cezalandırmazdı. Doğrusu siz Allah'ın yarattığı (sıradan) insanlarsınız. Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) bağışlar; dileyenleri (yani gūnahta ısrar edenleri) ise cezalandırır. Şüphesiz ki Allah göklerin, yerin ve arasındakilerin (yani her şeyin) tek hükümranıdır. Sonuçta herkes ahirette Allah'ın huzuruna varıp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir."

**Ayet: 19**

Ey ehli kitap, (ey Medineli Yahudiler,) -elçilerin gelmediği uzun bir sürenin ardından- bu elçimiz size gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıklamaya gelmiştir. Artık sizin, 'bize müjdeci ve uyarıcı (olan bir elçi) gelmedi' demeniz (asla mümkün değildir.) Çünkü (sizin beklediğiniz) o müjdeci ve uyarıcı elçi size geldi. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 20-26**

Geçmişte Musa kendi toplumuna: "Ey toplumum, Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetlerini (şükürle) anın. Çünkü Allah aranızdan peygamberler çıkardı; sizi (Firavuna kölelikten özgürleştirip) krallar yaptı ve size daha önce hiç kimseye vermediği mucizeleri verdi. Ey toplumum, Allah'ın size girmenizi

إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ  
وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ  
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا  
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ  
قَدِيرٌ ﴿17﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ  
وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ  
قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ  
مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ  
مَنْ يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ  
﴿18﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ  
رَسُولُنَا يَبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فِتْرَةٍ مِنَ  
الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ  
بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ  
وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ  
﴿19﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ  
اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ  
فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ  
مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿20﴾  
يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ  
الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى  
أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿21﴾  
قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا  
جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَنَنْدْخُلُهَا حَتَّى

yazdığı / emrettiği şu kutsal yere girin. Sakın (İslam inancından) geri dönmeyin! Yoksa (ahirette) zarara uğrayıp kaybedersiniz." dedi. Onlar da: "Ey Musa, orada çok zorlu insanlar var. Bu yüzden onlar oradan çıkmadıkça, biz oraya girmeyiz. Ama onlar oradan çıkarlarsa, girebiliriz." dediler. O korkakların arasından çıkan Allah'ın cesaret lütfettiği iki adam ise: "Şehrin şu kapısından girip düşmanın üzerine gidin. Çünkü o kapıdan girerseniz düşmanı yenebilirsiniz. Eğer Allah'a inandıysanız yalnız Allah'a güvenip dayanın." dedi. Korkaklar ise: "Ey Musa, onlar orada olduğu müddetçe, biz asla oraya girmeyiz. Ama sen ve Rabb'in (isterseniz) gidip onlara karşı savaşıabilirsiniz. Doğrusu biz burada oturup bekleyeceğiz." dediler. O vakit Musa: "Ey Rabb'im, ben sadece kendime ve kardeşime güç yetirebiliyorum. (Ey Rabb'im,) bizimle günahıta ısrar eden fasıkların arasını ayır." dedi. Allah ona: "Öyleyse onların oraya girmesi kırk yıl boyunca yasaktır. Onlar yeryüzünde (çölde kırk yıl boyunca) başıboş dolaşacaktır. Artık günahıta ısrar eden fasıklar için üzülmeye." dedi.

#### **Ayet: 27-31**

Ey elçi, Adem'in iki oğlunun başından geçenleri gerçeklerle insanlara okuyup aktar. Onların ikisi de Allah'a birer kurban sunmuştu. Ama birinin kurbanı kabul edildi, diğerkinki kabul edilmedi. O vakit kurbanı kabul edilmeyen, kurbanı kabul edilene: "Yemin ederim ki seni öldüreceğim." dedi. Ama ölümle tehdit edilen kardeş, onu tehdit eden kardeşine: "Doğrusu Allah, ancak Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin kurbanını kabul eder. Eğer sen elini beni öldürmek için uzatırsan, ben elimi seni öldürmek için uzatmayacağım. Çünkü ben tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'tan korkarım. (Eğer sen beni öldürürsen,) dilerim ki, hem benim günahımı hem de kendi günahını yüklenerek cehennem ateşine gireceksin. Çünkü haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin cezası budur." dedi. Ama (o zalimin) bencilliği onu kardeşini öldürmeye kışkırttı ve böylece onu öldürdü. O zalim ahirette kaybedecektir.

يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا  
فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿22﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ  
الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا  
ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ  
فَأِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا  
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿23﴾ قَالُوا يَا  
مُوسَى إِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا أَبَدًا مَا دَامُوا  
فِيهَا فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا  
هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴿24﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا  
أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا  
وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿25﴾ قَالَ  
فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً  
يَتِيهِونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى  
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿26﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ  
نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا  
فَتَقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ  
الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ  
اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿27﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ  
إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ  
إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ  
الْعَالَمِينَ ﴿28﴾ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبْوَأَ  
بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ  
النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاُ الظَّالِمِينَ ﴿29﴾  
فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ

Sonra Allah -ona kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için- yeri eşeleyen bir kargayı gönderdi. (Böylece o, cesedi gömebileceğini düşünüp:) "Yazıklar olsun bana! Şu karga kadar bile olamamışım ve kardeşimin cesedini gömmekten aciz kalmışım." dedi ve pişmanlık duydu.

#### **Ayet: 32**

İşte bu yüzden Biz İsrailoğullarına şu hükmü yazdık: "Her kim bir cana kastetmemiş veya yeryüzünde bozgunculuk etmemiş (yani masum) bir kimseyi öldürürse, tüm insanlığı öldürmüş gibi olur. Diğer yandan her kim de (masum) birini yaşatırsa, tüm insanlığı yaşatmış gibi olur." Geçmişte elçilerimiz İsrailoğullarına apaçık kanıtlar getirdiler. Ama onlardan birçoğu o kanıtlardan sonra da yeryüzünde aşırıya gitti / günahı ısrar etti.

#### **Ayet: 33-34**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'a ve elçisine karşı savaştan ve yeryüzünde bozgunculuk etmeye çalışan kimselerin cezası: (idam edilip) öldürülme, (öldürüldükten sonra ibret olması için halka açık bir yere) asılma, ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi veya sürgüne gönderilme (ya da hapse atılma) olabilir. Sonuçta onlar bu dünyada alçalacaktır, ahirette ise büyük cezalara uğrayacaktır. Ama siz onları yakalamadan önce tövbe edip kendini düzelten kimseler bu hükmün dışındadır. Şunu iyi bilin ki, Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 35**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının, Onun rızasını kazanmanın yollarını arayın ve (gerektiğinde) Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için mücadele (cihat) edin. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz.

#### **Ayet: 36-37**

Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler kıyamet gününün cezasından kurtulmak için yeryüzündeki her şeyi ve bir o kadar daha feda etseler bile, onlardan asla kabul edilmeyecektir. Sonuçta (ahirette) onlar

فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿30﴾ فَبَعَثَ  
اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيرِيَهُ  
كَيْفَ يُؤَارِي سَوَاءَ أَخِيهِ قَالَ يَا  
وَيْلَتِي أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا  
الْغُرَابِ فَأُؤَارِيَ سَوَاءَ أَخِي فَأَصْبَحَ  
مِنَ النَّادِمِينَ ﴿31﴾ مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ  
كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَنْ  
قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي  
الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا  
وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ  
جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ  
ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي  
الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿32﴾ إِنَّمَا جَزَاؤُ  
الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ  
وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ  
يُقْتَلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ  
وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ  
الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا  
وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿33﴾  
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا  
عَلَيْهِمْ فَاغْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ  
﴿34﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ  
وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي  
سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿35﴾ إِنَّ



şiddetli cezalara uğrayacaktır. Onlar cehennem ateşinden çıkmak ister; ama asla çıkamazlar. Böylece onlar (sonsuz kadar) kalıcı cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 38-40**

Ey İslam'a inananlar, (suçu kanıtlanan) erkek ve kadın hırsızların ellerini kesebilirsiniz. Çünkü bu, -onları işledikleri günahı caydırmak için- Allah'tan ibretlik bir cezadır. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, Allah, bir haksızlık / zulüm ettikten sonra hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten kimselerin tövbesini kabul eder. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Ey elçi, Allah'ın göklerin ve yerin tek hükümranı olduğunu biliyorsun. Doğrusu Allah dileyenleri (yani günahı ısrar edenleri) cezalandırır; dileyenleri (yani İslam'a inananları) ise bağışlar. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 41-44**

Ey elçi, kalpleri inanmadığı halde (sana gelip) dilleriyle "inandık" diyen ama İslam'ı inkarda yarışan münafıklar / ikiyüzlüler ve sana gelmeyen (putperest / müşrik Arapların) yalanlarını dinleyen Medineli Yahudiler için üzülmeye. Yahudiler kelime oyunu yaparak: "Eğer size şu verilirse alın, verilmezse sakının." derler. Ey elçi, sen Allah'ın sıkıntıya sokup cezalandırmak istediği kimseler için Allah'ın dilediğinin dışında hiçbir şey yapamazsın. İşte onlar Allah'ın kalplerini temizlemek istemediği kimselerdir. Sonuçta onlar bu dünyada alçalacaktır, ahirette ise büyük cezalara uğrayacaktır. Çünkü onlar her çeşit yalanı dinleyen ve her çeşit haramı yiyen kimselerdir. Ey elçi, onlar bir konuda hüküm vermek için sana gelirlerse, istersen, aralarında hüküm verebilirsin; istersen de, onlardan yüz çevirebilirsin. Ey elçi, onlardan yüz çevirirsen, onlar sana hiçbir zarar veremezler. Ama sen onlara bir hüküm verirsen, aralarında adaletle hüküm ver. Şüphesiz ki Allah adaletli olanları sever. Diğer yandan (Medineli Yahudilerden) bazıları -nasıl oluyorsa(!)- Allah'ın hükmünün ellerindeki Tevrat'ta olduğunu söyledikten

الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي  
الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا  
بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ  
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿36﴾  
يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا  
هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ  
مُقِيمٌ ﴿37﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ  
فَاقْطِعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا  
نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ  
﴿38﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ  
وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ  
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿39﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ  
اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ  
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿40﴾ يَا  
أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ  
يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا  
أَمَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ  
وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ  
سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ  
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ  
يَقُولُونَ إِنْ أُوْتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ  
لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ  
فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا

sonra senin hükmüne başvuruyorlar ve (senin adaletli hükmün onların işine gelmeyince de) senden yüz çeviriyorlar? Doğrusu böyleleri gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemezler. Herkes şunu iyi bilsin ki, içinde doğruluk rehberi ve ışık bulunan Tevrat'ın aslını indiren Biziz. (Geçmişte) Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden peygamberler, kendini Rabb'ine adanmış olan kimseler ve (samimi) hahamlar, onunla Yahudilere hüküm verirlerdi. Çünkü onlar Allah'ın kitabını korumakla görevlendirilmişlerdi ve ona şahitlik ederlerdi. Öyleyse (ey Yahudiler, ) sakın Benden başkasından korkmayın! Sakın bildirdiğim gerçekleri ucuz dünya menfaatleri için satmayın! Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyen kimseler, işte onlar, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin ta kendileridir.

#### **Ayet: 45**

Doğrusu Biz Tevrat'ta İsrailoğullarına: "(Bir masuma kasten zarar veren suçluya) cana can, göze göz, buruna burun, dişe diş ve her bir yaraya bir yara (olacak şekilde) kısas cezası verilebilir.)" hükmünü yazdık. Ama her kim kısas hakkını (sadaka olarak) bağışlarsa, bu, onun bazı hatalarına / günahlarına keffaret olur. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyen kimseler, işte onlar, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ta kendileridir.

#### **Ayet: 46-47**

Biz (o peygamberlerin) ardından kendinden önceki ilahi kitapları -onlara sokulan yanlışları- düzeltip doğrulayan Meryem oğlu İsa'yı gönderdik. Sonra Biz İsa'ya içinde gerçeklere / İslam'a / doğruluğa yönelten ilkeler ve bir ışık olan İncil'i verdik. İncil de kendinden önceki ilahi kitapları -onlara sokulan yanlışları- düzeltip doğrulayan ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için bir doğruluk rehberi ve ilahi bir öğüttü / ilahi bir kitaptı. Öyleyse İncil ehli olanlar, Allah'ın İncil'in aslında indirdiği gerçeklere / İslam'a / doğruluğa göre hüküm vermelidir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ  
قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ  
فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿41﴾  
سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ  
فَإِنْ جَاؤُكَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ  
عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ  
يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ  
بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ  
الْمُقْسِطِينَ ﴿42﴾ وَكَيْفَ يُحْكِمُونَكَ  
وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ  
يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ  
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿43﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ  
فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يُحْكَمُ بِهَا النَّبِيُّونَ  
الَّذِينَ اسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا  
وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَنْبِيَاءُ بِمَا اسْتُخْفِظُوا  
مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ  
فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْا اللَّهَ  
تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ  
يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ  
الْكَافِرُونَ ﴿44﴾ وَكُتِبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا  
أَنْ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ  
وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذْنَ بِالْأُذُنِ  
وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ  
فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ

indirdiği hükümlerle hükmetmeyen kimseler, işte onlar, günahta ısrar eden fasıkların ta kendileridir.

**Ayet: 48**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana -önceki ilahi kitaplara sokulan yanlışları düzeltip doğrulaması ve koruması için- gerçeklerle indirdik. Öyleyse ey elçi, insanlar arasında Allah'ın indirdiği bu ilahi kitapla / Kuran'la hüküm ver. Ey elçi, sakın sana gelen gerçeklerden ayrılıp bazılarının kötü arzularına uyma! Doğrusu Biz sizden (yani elçilerimizden) her birine farklı şartlar ve çözüm yöntemleri vermişizdir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet Allah dileseydi (zorlasaydı) sizi (İslam'a inanan) tek bir toplum yapardı. Ama Allah sizi size verdikleriyle sınamak ister. Öyleyse (İslam'a inanıp) iyi işlerde yarışmalısınız. Sonuçta hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döneceksiniz (ve tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) O vakit Allah size (İslam'dan) ayrılığa düştüğünüz konuları bildirecektir.

**Ayet: 49-50**

Ey elçi, insanlar arasında Allah'ın indirdiği bu ilahi kitapla / Kuran'la hüküm ver. Sakın bazılarının kötü arzularına uyma! Ey elçi, bazılarının seni Allah'ın sana indirdiği bu (doğru) hükümlerden şaşırtmaması için dikkatli ol! Ey elçi, eğer bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirlerse, şunu iyi bil ki, Allah onları bazı günahları yüzünden bir cezaya uğratmak istiyordur. Doğrusu insanlardan birçoğu günahta ısrar eden fasıklardır. Çünkü onlar (Allah'ın adil hükmü yerine putperest / müşrik Arapların adaletsiz) cahiliye döneminin hükmünü istiyorlar. Ama kesin olarak bilmek isteyen kimseler için Allah'tan daha iyi hüküm koyan yoktur.

**Ayet: 51**

Ey İslam'a inananlar, sakın (İslam'ı ısrarla inkar eden) Yahudileri ve Hristiyanları veli / önder edinmeyin! Onlar birbirlerine veli / önder olabilir; (ama size veli / önder olmazlar.) Sizden onları veli / önder edinenler de onlardan sayılır. Doğrusu Allah haksızlıkta /

لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿45﴾ وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿46﴾ وَلَيَحْكُمَ أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿47﴾ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَيْتُكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿48﴾ وَأَنْ أَحْكَمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ

zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

**Ayet: 52-53**

Ey elçi, kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan münafıkların / ikiyüzlülerin (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler) için koşturduğunu ve onlara: "Doğrusu biz de bir sıkıntıya uğramaktan korkuyoruz." dediklerini biliyorsun. Allah (İslam'a inananlara) lütfundan bir zafer veya başarı verdiğinde, onlar içlerinde gizledikleri (yanlış düşüncelerden) pişmanlık duyacaktır. O vakit İslam'a inananlar, İslam'ı inkar eden kafirlere o münafıklar / ikiyüzlüler hakkında: "Ya! Allah'ın adıyla büyük yeminler edip, 'sizin yanınızda olacaklarını söyleyenler' bunlar değil miydi(!)" diyecektir. Sonuçta onların tüm yaptıkları boşa gidecektir ve onlar zarara uğrayıp kaybedecektir.

**Ayet: 54-56**

Ey İslam'a inananlar, sizden dininden (İslam'dan) dönecek olan kimseler şunu iyi bilinler ki, Allah onların yerine başka insanları getirecektir. (O gelecek olan insanlar öyle kimselerdir ki) Allah onları sever; onlar da Onu severler. Onlar İslam'a inananlara alçakgönüllü ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere karşı onurlu olduklarından, Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için mücadele (cihat) ederler ve (haksız) kınayıcıların kınamasından çekinmezler. İşte bu, Allah'ın dileyenlere (yani İslam'a inananlara) verdiği bir lütfudur. Şüphesiz ki Allah her şeyi kuşatandır ve her şeyi en iyi bilendir. Ey İslam'a inananlar, sizin gerçek dostunuz ancak Allah'tır, elçisidir ve İslam'a inananlardır. İslam'a inananlar namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat veren ve Allah'a boyun eğen kimselerdir. Öyleyse ancak Allah'ı, elçisini ve İslam'a inananları veli / önder edinen kimseler şunu iyi bilinler ki, Allah'ın tarafında olanlar galip gelecektir.

**Ayet: 57-58**

Ey İslam'a inananlar, (samimi olmayan) ehli kitaptan (Yahudilerden ve Hristiyanlardan) ve putperest / müşrik Araplardan dininizi (İslam'ı) alaya alan kimseleri dost edinmeyin. Eğer

النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿49﴾ أَفَحَكَمَ  
الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنْ  
اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿50﴾ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ  
وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ  
بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْ  
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ  
﴿51﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ  
مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ  
نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ  
أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ  
فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسَرُّوا فِي  
أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿52﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ  
آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ  
جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ  
أَعْمَالُهُمْ فَاصْبَحُوا خَاسِرِينَ ﴿53﴾  
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ  
عَنْ دِينِهِ فَمَا يَكُنْ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ  
يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى  
الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ  
يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا  
يَخَافُونَ لَوْمَةً لَئِيمًا ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ  
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ  
﴿54﴾ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ



Allah'a inandıysanız Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Diğer yandan siz (insanları) namaza çağırdığınızda (yani ezan okuduğunuzda) İslam'ı inkar edenlerden bazıları namazı alaya alıp eğlenecektir; (ama siz onların çirkin davranışlarına aldırış etmeyin ve üzülmeyin.) Çünkü onlar aklını kullanmayan kimselerdir.

**Ayet: 59**

Ey elçi, de ki: "Ey ehli kitap, (ey Medineli Yahudiler, söyleyin bakalım) siz bizden, Allah'a, Onun bize indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a ve önceden indirilen tüm ilahi kitapların asıllarına inandığımız için mi nefret ediyorsunuz? Doğrusu çoğunuz günahta ısrar eden fasıklarsınız."

**Ayet: 60**

Ey elçi, insanlara de ki: "Şimdi size ahirette Allah'ın huzurunda daha kötü bir karşılığı (cezayı) hak edenleri bildireyim: Onlar Allah'a karşı azgınlaşanlara (yani Tâğut'a) ibadet ettiklerinden, Allah'ın lanetlediği, öfkesine / cezasına uğrattığı ve bazılarını maymuna ve domuza dönüştürdüğü kimselerdir. İşte onlar ahiretteki yeri en kötü olan ve Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan en çok sapan kimselerdir."

**Ayet: 61-63**

Ey İslam'a inananlar, (ikiyüzlülük / münafıklık yapan Yahudilerden) bazıları size gelip, 'İslam'a inandık' dediler; ama şunu iyi bilin ki, onlar sizin yanınıza inkarla girip inkarla çıkmıştır. Şüphesiz ki Allah onların gizlediği (kötü niyetlerini) en iyi bilendir. Ey elçi, onlardan birçoğunun günahta, düşmanlıkta ve her çeşit haramı yemede koşuşturduğunu biliyorsun. Onlar çok kötü şeyler yapıyorlardı. Aslında ehli kitaptan (yani Medineli Yahudilerden) kendini Rabb'ine adanmış olan kimselerin ve (samimi) hahamların onları günah sözlerden ve her çeşit haramı yemekten engellemesi gerekirdi. (Ama öyle olmadı.) Onlar çok kötü şeyler yapıyorlardı.

**Ayet: 64**

Medineli Yahudilerden bazıları: "Allah'ın eli bağlıdır / yardım edemez." dediler. Aslında

وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ  
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿55﴾  
وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ  
آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ  
﴿56﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا  
الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوعًا وَلَعِبًا مِنَ  
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ  
وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ  
مُؤْمِنِينَ ﴿57﴾ وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى  
الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوعًا وَلَعِبًا ذَلِكَ  
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿58﴾ قُلْ يَا  
أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ  
أَمَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ  
مِنْ قَبْلُ وَإِنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿59﴾  
قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً  
عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ  
عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ  
وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا  
وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿60﴾  
وَإِذَا جَاؤُكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا  
بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ  
أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿61﴾  
وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي  
الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَآكُلِهِمُ السُّحْتَ

onların elleri bağlıdır ve onlar söyledikleri bu çirkin söz yüzünden (Allah'ın rahmetinden çıkarılıp) lanetlenmiştir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın iki eli de açıktır. (Şüphesiz ki O, her bakımdan her şeye gücü yetendir ve çok cömerttir.) Doğrusu Allah (dilediği kimseye) dilediği şekilde harcama / yardım yapar. Diğer yandan ey elçi, Rabb'inden sana indirilen bu ilahi kitap / Kuran Medineli Yahudilerden birçoğunun azgınlığını ve inkarını artıracaktır. (İşte bu azgınlıkları yüzünden de) Biz onların arasına kıyamet gününe kadar düşmanlık ve nefret koyacağız. Ey elçi, şunu iyi bil ki, Medineli Yahudiler (İslam'a inanan Medineli Evs ve Hazreç kabileleri arasında) savaş çıkarmak için her ne zaman bir fitne ateşi yaktılsa, Allah o fitne ateşini söndürmüştür. Ne yazık ki onlar yeryüzünde bozgunculuk etmeye çalışıyorlar. Şüphesiz ki Allah bozgunculuk edenleri sevmez.

#### **Ayet: 65-66**

Ey elçi, şayet ehli kitap (Medineli Yahudiler) İslam'a inansalardı ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınsalardı, Biz onların kötülüklerini örtüp onları nimet cennetlerine sokardık. Şayet ehli kitap (Medineli Yahudiler) Tevrat'a, İncil'e ve Rabb'lerinin onlara indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a uysalardı, onlar da (ahirette) üstlerinden ve altlarından (yani her yönden) sunulan (cennet) nimetlerinden yerlerdi. Doğrusu ehli kitabın (Yahudilerin ve Hristiyanların) arasında dosdoğru yola / İslam'a uyan kimseler vardır. Ama (ne yazık ki) onlardan birçoğu çok kötü şeyler yapmaktadır.

#### **Ayet: 67**

Ey elçi, Rabb'inden sana indirilen bu ilahi kitabı / Kuran'ı insanlara duyur. Eğer bunu yapmazsan Allah'ın elçiliğini (gönderdiği gerçekleri) duyurmamış olursun. Şüphesiz ki Allah seni İslam düşmanlarından koruyacaktır. Doğrusu Allah, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

#### **Ayet: 68**

Ey elçi, de ki: "Ey ehli kitap, (ey Medineli

لِبَنَسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿62﴾ لَوْلَا  
يَنْهِيهِمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ  
قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ  
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿63﴾ وَقَالَتْ  
الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ  
وُلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ  
يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا  
مِنْهُمْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا  
وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ  
وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ كُلَّمَا  
أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ  
وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا  
يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿64﴾ وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ  
الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ  
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاَهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ  
﴿65﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ  
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أَنْزَلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ  
لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ  
أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ  
مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿66﴾ يَا أَيُّهَا  
الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ  
وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ  
وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا  
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿67﴾ قُلْ يَا

Yahudiler,) şunu iyi bilin ki, siz, Tevrat'ın ve İncil'in asıllarına ve Rabb'inizden size indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a uymadıkça doğru bir inanç üzerinde olamazsınız." Ama ey elçi, Rabb'inden sana indirilen bu ilahi kitap / Kuran Medineli Yahudilerden birçoğunun azgınlığını ve inkarını artırıyor. Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için üzülmeye.

**Ayet: 69**

Doğrusu İslam'a inananlar, Yahudiler, Hristiyanlar ve Sabiiler... (hangi kökenden gelirse gelsin) Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin (ahirette) hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır.

**Ayet: 70-71**

Doğrusu Biz (geçmişte) İsrailoğullarından yeminle verilmiş sözler aldık ve onlara elçiler gönderdik. Ama her ne zaman bir elçimiz onlara, onların hoşlarına gitmeyen bir emir getirdiyse, (büyüklik tasladılar.) Onlar elçilerimizden bazılarını yalanladı, bazılarını da öldürdüler. Onlar (ahirette) bir sıkıntıya uğramayacaklarını sandı ve gerçeklere karşı kör ve sağır davrandılar. Sonra Allah (onlardan tövbe edip kendini düzelten) bazılarının tövbelerini kabul etti. Ama Medineli Yahudilerden birçoğu gerçeklere karşı kör ve sağır davranmayı sürdürmektedir. Şüphesiz ki Allah herkesin tüm yaptıklarını görür / ahirette herkesi hesaba çekecektir.

**Ayet: 72-74**

Doğrusu "Meryem oğlu (İsa) Mesih, Allah'tır (veya Rabb'dir)." diyenler İslam'ı inkar etmiştir. Oysa (İsa) Mesih (daima): "Ey İsrailoğulları, - benim de sizin de- hepimizin tek Rabb'i olan Allah'a ibadet edin. Şunu iyi bilin ki, Allah cenneti Ona ortak koşanlara yasaklamıştır. Onların ahiretteki sığınağı cehennem ateşi olacaktır. Sonuçta haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ahirette hiçbir yardımcısı olmayacaktır." derdi. Doğrusu tek ilahtan (Allah'tan) başka ilah olmamasına rağmen "Allah, üçün üçüncüsüdür" diyenler İslam'ı inkar etmiş olur. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, söyledikleri bu (günah) söze son vermezlerse,

أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى  
تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ  
إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ  
مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا  
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿68﴾  
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا  
وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَى مَنْ أَمَنَ  
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا  
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ  
﴿69﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي  
إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا قُلْنَا  
جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ  
فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿70﴾  
وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا  
وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا  
وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا  
يَعْمَلُونَ ﴿71﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا  
إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ  
الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اعْبُدُوا  
اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ  
بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ  
وَمَاوِيَهُ النَّارَ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ  
أَنْصَارٍ ﴿72﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا  
إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا

onlardan İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (ahirette) şiddetli cezalara uğrayacaktır. Öyleyse onların tövbe edip kendilerini düzeltmesi ve Allah'tan bağışlanma dilemesi gerekir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 75**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Meryem oğlu (İsa) Mesih (bir ilah değildir;) ancak Allah'ın (gönderdiği elçilerden) biridir. (Allah'ın elçisi ölümsüz bir varlık değildir;) ondan önce de birçok elçi gelip geçmiştir. İsa'nın annesi (Meryem) de özü sözü doğru bir kadındı. (İsa ve annesi Meryem) her ikisi de (sıradan bir insan olduklarından yemeğe ihtiyaç duyarlardı ve) yemek yerlerdi. Baksana, Biz bildirdiğimiz gerçekleri insanlara ne güzel açıklıyoruz! Baksana, bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan ne kolay saptırılıyorlar!

**Ayet: 76**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Siz Allah'tan başkasına, size hiçbir yarar ya da zarar veremeyen putlara / sahte ilahlara, ibadet ediyorsunuz. Şunu iyi bilin ki, Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir."

**Ayet: 77**

Ey elçi, de ki: "Ey ehli kitap, (ey Yahudiler ve Hristiyanlar,) sakın (gerçek) dininize (İslam'a) haksızlık ederek aşırı gitmeyin! Sakın sizden önce kendileri dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapıp birçok kimseyi de saptırmış olan ve sapkınlıklarını ısrarla sürdüren (İslam düşmanlarının) kötü arzularına uymayın!"

**Ayet: 78-79**

Doğrusu (geçmişte) İsrailoğullarından İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, hem Davud'un hem de Meryem oğlu İsa'nın dilleriyle lanetlenmişti. Çünkü onlar Allah'ın emirlerine isyan edip Onun koyduğu sınırları çiğniyorlardı. Onlar birbirlerini kötülükten alıkoymuyorlardı. Onlar çok kötü şeyler yapıyorlardı.

**Ayet: 80-81**

Ey elçi, onlardan (yani Medineli Yahudilerden) birçoğunun İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Arapları veli / önder edindiklerini

إِلَهَ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا  
يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ  
عَذَابُ آلِيمٍ ﴿73﴾ أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى  
اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ  
﴿74﴾ مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا  
رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ  
وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ  
أَنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ  
أَنِّي يُؤْفَكُونَ ﴿75﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ  
دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا  
نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿76﴾  
قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ  
غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ  
ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا  
وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿77﴾  
لَعْنُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ  
عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ  
ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ  
﴿78﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ  
فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿79﴾  
تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ  
كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ  
أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ  
هُمُ خَالِدُونَ ﴿80﴾ وَلَوْ كَانُوا



biliyorsun. Bencillikleri onlara ne kötü şeyler yaptırıyordu! Ama onlar ahirette sonsuza kadar (cehennem) cezalarının içinde olacaktır. Şayet onlar Allah'a, bu peygambere ve ona indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a inansalardı, putperest / müşrik Arapları veli / önder edinmezlerdi. Ama onlardan birçoğu günahıta ısrar eden fâsıklardır.

#### **Ayet: 82-86**

Ey elçi, sen İslam'a inananlara en şiddetli düşmanlar olarak Medineli Yahudileri ve putperest / müşrik Arapları bulursun. İslam'a inananlara sevgi bakımından en yakın olarak da "biz Hristiyanız" diyenleri bulursun. Çünkü onların arasında (samimi) keşişler ve rahipler vardır ve onlar büyüklük taslamazlar. Doğrusu samimi insanların, Allah'ın elçisine indirilen bu ilahi kitabı / Kuran'ı dinlediklerinde, (duygulanıp) gözlerinin yaşardığı görülebilir. Onlar: "Ey Rabb'imiz, biz İslam'a inandık. Lütfunla bizi İslam'ın şahitleri olarak yaz. Rabb'imizin bizi düzeltici / iyi işler yapan kimselerin arasına katmasını istediğimize göre, Allah'a ve (bu ilahi kitapla) bize gelen gerçeklere inanmalıyız." derler. Sonuçta / ahirette Allah onları söyledikleri bu (güzel) sözlerin karşılığında -sonsuza kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokarak ödüllendirecektir. İşte iyi işler yapanların ödülü böyle olacaktır. Diğer yandan İslam'ı ısrarla inkar eden ve bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimseler ise (bir ceza olarak) cehennem ateşine girecektir.

#### **Ayet: 87-88**

Ey İslam'a inananlar, sakın Allah'ın size helal kıldığı temiz / sağlıklı şeyleri haram saymayın. Sakın Allah'ın koyduğu sınırları çiğnemeyin! Şüphesiz ki Allah koyduğu sınırları çiğneyenleri sevmez. Öyleyse Allah'ın size lütfettiği helal ve temiz / sağlıklı nimetlerden yiyin için ve inandığınız Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının.

#### **Ayet: 89**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah sizi (boş bulunup) bilinçsizce ettiğiniz yeminlerden değil bilinçli olarak ettiğiniz yeminlerden

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ  
مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا  
مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿81﴾ لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ  
النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ  
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ  
مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا  
نُصَارِيكَ ذَلِكَ بَانَ مِنْهُمْ قِسِّيَسِينَ  
وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿82﴾  
وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ  
تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا  
عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا  
فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿83﴾ وَمَا لَنَا  
لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ  
وَنَطْمَعُ أَنْ يَدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ  
الصَّالِحِينَ ﴿84﴾ فَاتَّبَهُمُ اللَّهُ بِمَا  
قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا  
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ جَزَاءُ  
الْمُحْسِنِينَ ﴿85﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا  
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ  
الْجَحِيمِ ﴿86﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا  
تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا  
تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ  
﴿87﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا  
طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ

sorumlu tutar. (Bilinçli olarak ettiğiniz bir yemini yerine getirememenin) keffareti ise on yoksulu ortalamasından -yani kendi ailenize yedirdiğiniz gibi- yedirmek veya giydirmek ya da bir köleyi özgürlüğe kavuşturmadır. Bunu yapmaya imkan bulamayanlar ise üç gün oruç tutmalıdır. İşte bu, bilinçli olarak ettiğiniz bir yemini yerine getirememenin keffaretidir. Öyleyse (gerekmediği takdirde boş yere yemin etmeyin ve kasıtlı / bilinçli bir şekilde) ettiğiniz yeminleri koruyun. (Yoksa bir keffaret ödemek gerekir.) Bu böyledir. Allah size bildirdiği gerçekleri açıklar. Umulur ki şükredersiniz.

**Ayet: 90-93**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, şarap / sarhoş edici içkiler, kumar / şans oyunları, putlar / sahte ilahlar ve fal okları (tarot gibi batıl inançlar / hurafeler) ancak şeytan işi pisliklerdir. Öyleyse bu pisliklerden uzak durun. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz. Doğrusu şeytan, şarap / sarhoş edici içkiler ve kumar / şans oyunları yoluyla ancak sizin aranızda bir düşmanlık ve bir nefret sokmak ve sizi Allah'ın ilahi öğüdünden / Kuran'dan ve namazdan alıkoymak ister. Artık bunlara son vermiş olmanız gerekir. Allah'a ve elçisine uyun ve dikkatli olun. Eğer gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz (ahirette cezasını çekersiniz.) Doğrusu bu elçimizin tek görevi gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır. Herkes şunu iyi bilsin ki, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin yiyip içtiklerinde Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakındıkları ve İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yaptıkları takdirde, -tekrar ediyorum:- Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakındıkları ve iyi işler yaptıkları takdirde, hiçbir günah yoktur. Şüphesiz ki Allah iyi işler yapanları sever.

**Ayet: 94**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah,

مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُوَاحِدُكُمُ اللَّهُ  
بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُوَاحِدُكُمُ  
بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ  
عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا  
تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ  
تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ  
ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا  
حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ  
اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾  
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ  
وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ  
مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ  
تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ  
أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ  
فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ  
ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ  
مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَاطِيعُوا اللَّهَ  
وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ  
تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا إِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا  
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى  
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ  
جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا  
وَأَمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا  
وَأَمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ

kimin Ona karşı çıkmaktan korktuğunu ortaya koymak için sizi şöyle sınavabilir: (Örneğin Allah, avlanmanın yasak olduğu bir zamanda ve) hiç kimsenin görmediği bir yerde av hayvanlarını sizin ellerinizin ve silahlarınızın önüne kadar getirebilir. Artık herkes şunu iyi bilsin ki, bundan sonra Allah'ın koyduğu sınırları çiğneyen kimseler (ahirette) şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 95**

Ey İslam'a inananlar, hacda veya umrede ihramlıyken sakın (karada yaşayan) bir av hayvanını öldürmeyin. Şunu iyi bilin ki, (hacda veya umrede ihramlıyken karada yaşayan) bir av hayvanını kasten öldürenlerinizin cezası - aranızdan iki adil kişinin karar vermesiyle- öldürdüğü hayvana denk olabilecek bir hediye kurbanlık hayvanı (ihtiyaç sahiplerine dağıtmak için) Kabe'ye göndermesidir veya bir keffaret olarak yoksulları doyurmasıdır ya da (bunları yapma imkanı yoksa başka bir) keffaret olarak oruç tutmasıdır. Çünkü (av yasağı olan bir yerde) av yapan bir kimsenin, yaptığı yanlışın cezasını tatması gerekir. Ama Allah bundan önce yapılanları affetmiştir. Allah, İslam'ı inkara geri dönen kimselere ise hak ettikleri cezayı (ahirette) verecektir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve günahta ısrar edenlere hak ettikleri cezayı verendir.

#### **Ayet: 96**

Diğer yandan hacda veya umrede ihramlıyken karada av yapmanız haram olduğu halde -sizin ve tüm yolcuların yararlanması için- su hayvanlarını avlayıp yemeniz size helaldir. Öyleyse daima -ahirette huzurunda toplanıp tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceğiniz- Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının.

#### **Ayet: 97-99**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah kutsal evi / Kabe'yi, haram ayları ve hacda kesileceği gerdanlarına işaretlenen hediye kurbanlıkları insanlar için birer (dini) değer yapmıştır. Çünkü Allah -göklerde ve yerde olan herkesi / her şeyi bildiğini- bilmenizi ister. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir. Şunu

يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿93﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا لِيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ  
الصَّيْدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ  
اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَى  
بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿94﴾ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ  
وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَن قَتَلَهُ مِنْكُم مُّتَعَمِّدًا  
فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ  
بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُم هَذِيًّا بَالِغِ الْكَعْبَةِ  
أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ أَوْ عَدْلُ  
ذَلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا  
اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ  
اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ  
﴿95﴾ أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ  
مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلْسَيَّارَةِ وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ  
صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ  
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿96﴾ جَعَلَ اللَّهُ  
الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ  
وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدُ  
ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي  
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ  
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿97﴾ اعْلَمُوا أَنَّ  
اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ  
رَّحِيمٌ ﴿98﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا

iyi bilin ki, Allah hem (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır hem de çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Doğrusu bu elçinin tek görevi gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır. Şüphesiz ki Allah, açıkladığınız ve gizlediğiniz her şeyi bilir.

**Ayet: 100**

Ey elçi, de ki: "Pis / sağlıksız şeylerin çokluğu sana ilginç gelse de, şunu iyi bil ki, pis / sağlıksız şeylerle, helal / temiz / sağlıklı şeyler asla bir değildir. Öyleyse ey akıl sahipleri, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının (ve pis şeyler yerine temiz olanları seçin.) Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz."

**Ayet: 101-102**

Ey İslam'a inananlar, sakın her bir şeyin (dini) hükmünü sormayın. Çünkü (gereksiz yere sorduğunuz soruların) hükümleri açıklanırsa, (zora girip) üzülürsünüz. Şunu iyi bilin ki, eğer (siz sormadığınızda) Allah'ın affedeceği bir şeyi sorarsanız, -bu ilahi kitap / Kuran indirilirken- sorduğunuz o şeyin hükmü de size açıklanır (ve kendi kendinizi zora sokmuş olursunuz.) Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en hoşgörülüdür. Şunu da iyi bilin ki, geçmişte sizden önce gereksiz şeyleri soran insanlar, (sorduklarının) hükümlerini (öğrendikten) sonra onları inkar etmişlerdir.

**Ayet: 103-104**

Doğrusu Allah, putperest / müşrik Arapların uydurup "Bahîre", "Sâibe", "Vesîle" ve "Hâm" diye adlandırdıkları hurafelerden hiçbirini emretmemiştir. Ama İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler yalan uydurup Allah'a iftira ederler. Doğrusu onlardan birçoğu aklını kullanmaz. Onlara: "Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a ve bu elçiye gelip uyun." denildiğinde, putperest / müşrik Araplar: "(Hayır, biz Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a ve bu elçiye gelip uymayız; çünkü) atalarımızdan gördüğümüz gelenek bize yeter." dediler. Ama (ne yazık ki) onların ataları, gerçekleri hiç anlamak istemeyen ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmeyen kimselerdi.

الْبَلَاغَ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا  
تَكْتُمُونَ ﴿99﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي  
الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ  
الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ  
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿100﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ  
لَكُمْ تَسْأَلُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ  
يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا  
وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿101﴾ قَدْ سَأَلَهَا  
قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا  
كَافِرِينَ ﴿102﴾ مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ  
بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا  
حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ  
عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ  
﴿103﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا  
أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا  
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ  
كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا  
يَهْتَدُونَ ﴿104﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا  
عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ  
إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا  
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿105﴾ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا  
حَضَرَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ



**Ayet: 105**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, siz (başkalarının yaptıklarından değil, ancak) kendi yaptıklarınızdan sorumlusunuz. Şunu da iyi bilin ki, siz dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneldiğiniz takdirde, doğruluktan sapanlar asla sizin doğruluğunuza bir zarar veremezler. Sonuçta hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döneceksiniz. O da size tüm yaptıklarınızı bildirecek (ve sizi hesaba çekecektir.)

**Ayet: 106-108**

Ey İslam'a inananlar, sizden bir kimse ölüm döşeginde vasiyette bulunacağı vakit, aranızdan iki adil kişiyi şahit göstermelidir. Ama bir yolculuk esnasında (örneğin yabancı bir ülkedeyken) ölüm döşegine düşerseniz, (vasiyette bulunurken) iki yabancıyı da şahit gösterebilirsiniz. (Eğer önünüze getirilen bir vasiyetin şahitlerinden şüphe ederseniz,) onları (onlarla beraber kıldığınız) bir namazdan sonra yanınızda tutup gözlemleyebilir (ve onlara o vasiyet hakkında bazı sorular sorabilirsiniz.) Sonra da o iki şahit (vasiyetin doğruluğunu pekiştirmek için): "Gerçeği hiçbir bedel için satmayacağız. Yakınlarımızın aleyhine de olsa, Allah'ın (emrettiği) şahitliği gizlemeyeceğiz. Çünkü biz şahitliği gizlersek günahkar olacağımızı biliriz." diyerek Allah'ın adıyla yemin edebilirler. Ama şahitlerin günahkar olduğu ortaya çıkarsa, vasiyet sahibine yakın başka iki kimse onların yerine geçebilir. Önceki şahitlerin yerine gelen yeni şahitler ise: "Doğrusu bizim şahitliğimiz onlarınkinden daha doğrudur. Çünkü biz Allah'ın koyduğu sınırları çiğnemedik. Ayrıca biz eğer Allah'ın koyduğu sınırları çiğnersek, zalimlerden olacağımızı biliriz." diyerek Allah'ın adıyla yemin edebilirler. İşte bu, şahitlerin doğru şahitlik yapmaları ve -eğer doğru şahitlik yapmazlarsa- yeminlerinin başka bir yeminle geçersiz kılınacağından korkmaları için en uygun yöntemdir. Öyleyse Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve Onun sözünü dinleyin. Doğrusu Allah gūnahta ısrar eden fasıkları dosdoğru

اٰثٰنٍ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ اَوْ اٰخَرَانِ مِّنْ  
غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِى الْاَرْضِ  
فَاَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةُ الْمَوْتِ

تَحْبِسُوْنَهُمَا مِّنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ

فَيُقْسِمٰنِ بِاللّٰهِ اِنْ اَرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِ  
بِهٖ ثَمَنًا وَّلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى وَلَا نَكْتُمُ

شَهَادَةَ اللّٰهِ اِنَّا اِذَا لَمِنَ الْاٰثِمِيْنَ

﴿106﴾ فَاِنْ عَثَرَ عَلٰى اٰنَهُمَا

اَسْتَحَقَّا اِثْمًا فَاٰخَرَانِ يَّقُوْمَانِ

مَقَامَهُمَا مِّنَ الَّذِيْنَ اَسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ

الْاَوَّلِيَّانِ فَيُقْسِمٰنِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَا

اَحَقُّ مِّنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اَعْتَدَيْنَا اِنَّا

اِذَا لَمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿107﴾ ذٰلِكَ اَدْنٰى

اَنْ يَّاتُوْا بِالشَّهَادَةِ عَلٰى وَجْهَهَا اَوْ

يَخَافُوْا اَنْ تَرَدَّ اِيْمَانٌ بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ

وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاسْمَعُوْا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى

الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿108﴾ يَوْمَ يَجْمَعُ

اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُوْلُ مَاذَا اُجِبْتُمْ قَالُوْا

لَا عِلْمَ لَنَا اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوْبِ

﴿109﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسٰى ابْنَ

مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِىْ عَلَيْكَ وَعَلٰى

وَالِدَتِكَ اِذْ اَيَّدْتُكَ بِرُوْحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ

النَّاسَ فِى الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَاِذْ عَلَّمْتُكَ

الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ

yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

**Ayet: 109-111**

Kıyamet günü Allah tüm elçilerini huzurunda toplayacak ve onlara: "İnsanlar sizin hakkınızda ne dediler?" diyecektir. Onlar da: "Ey Rabb'imiz, bizim (Sana verecek) bir bilgimiz yoktur. Şüphesiz ki Sen tüm bilinmezleri bilensin." diyecektir. O vakit Allah İsa'ya şöyle diyecektir: "Ey Meryem oğlu İsa, sana ve annene lütfettiğim nimetlerimi hatırla. Geçmişte Ben seni Ruhul Kudüs / Cebrail ile destekledim. Böylece sen daha beşikteyken - olgun bir insan gibi- insanlarla konuştun. Ben sana ilahi kitapları ve doğru hükümleri: Tevrat'ı ve İncil'i öğrettim. (Ey İsa,) sen Benim iznimle / lütfumla çamura kuş şekli verirdin ve ona üflerdin, o şey de Benim iznimle / lütfumla (canlı) bir kuş oluverirdi. Yine sen Benim iznimle / lütfumla körleri ve cüzamlıları iyileştirdin. Ayrıca sen Benim iznimle / lütfumla kabirdeki ölüleri diriltip çıkarırdın. Ben (İslam'ı inkar eden) İsrailoğullarının ellerini senden geri çektim. Geçmişte sen onlara apaçık kanıtlar getirdiğinde, Yahudilerden İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, 'Bu ancak büyük bir sihirdir / aldatmacadır.' demişlerdi. Sonra Ben havarilere, 'Bana ve elçim (İsa'ya) inanın.' diye vahiy ettim / bildirdim. Onlar da, 'Ey Rabb'imiz, şahit ol ki, biz Sana teslim olarak İslam'ı kabul ettik.' dediler."

**Ayet: 112-115**

Bir vakit havariler İsa'ya: "Ey Meryem oğlu İsa, Rabb'in bize gökten mucize bir sofraya indirir mi? dediler. İsa onlara: "(Buna ne gerek var ki!) Eğer Allah'a inandıysanız Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının." dediğinde ise, onlar: "O mucize sofradan yiyelim de kalbimiz huzur bulsun istiyoruz. Böylece hem senin bizi (havarilerin olarak) doğruladığını biliriz hem de mucize bir sofranın şahitleri oluruz." dediler. O vakit Meryem oğlu İsa: "Ey Allah'ım, Ey Rabb'imiz, bize gökten bir sofraya indir ki, o sofraya Senden bize, hepimize, hem bir bayram hem de bir mucize olsun. Ey Rabb'imiz bize nimetlerini

وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ  
بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا  
بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ  
بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَى بِإِذْنِي وَإِذْ  
كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ  
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ  
هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿110﴾ وَإِذْ  
أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي  
وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا  
مُسْلِمُونَ ﴿111﴾ إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ  
يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ  
رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ  
السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ  
مُؤْمِنِينَ ﴿112﴾ قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ  
مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ  
صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ  
﴿113﴾ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ  
رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ  
تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً  
مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ  
﴿114﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ  
فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ  
عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ  
﴿115﴾ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ

lütfe. Şüphesiz Sen en iyi nimetleri lütfedensin." dedi. Allah (İsa'nın duasını kabul edip): "Ben size o sofrayı indireceğim. Ama bu mucizeden sonra aranızdan her kim İslam'ı inkar ederse, onu (daha önce) hiç kimseyi cezalandırmadığım (şiddette) cezalandırırım" dedi.

#### **Ayet: 116-120**

(Ahirette) Allah: "Ey Meryem oğlu İsa, diğer insanlara, 'Allah'tan başka beni ve annemi de (sahte) ilahlar / putlar edin' dedin mi?" deyince, İsa: "(Ey Rabb'im) Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin. Doğrusu ben hakkım olmayan böyle bir sözü asla söylemedim. Şayet böyle bir söz söylemiş olsaydım, zaten Sen onu bilirdin. Sen benim içimden geçeni (niyetimi) bilirsin; ama ben Senin niyetini bilemem. Şüphesiz ki Sen tüm bilinmezleri bilensin. Doğrusu ben onlara sadece Senin bana emrettiğin şeyleri söyledim ve onlara, '(Ey insanlar) -benim de sizin de- hepimizin tek Rabb'i olan Allah'a ibadet edin.' dedim ve aralarında bulunduğum süreçte onların ne yaptıklarını görüp şahit oldum. Sen benim canımı aldıktan sonra ise, ancak Sen onları gözleyip kontrol ettin. Şüphesiz ki Sen her şeye şahitsin. Eğer Sen onları cezalandırırsan, (hiç kimse Sana engel olamaz.) Çünkü onlar Senin kullarıdır. Sen bazılarını bağışlarsan da (hiç kimse Senin affına karışamaz.) Şüphesiz ki Sen en üstünsün ve en doğru kararı verensin." diyecektir. (O vakit) Allah şunu diyecektir: "İşte bugün (dünya hayatında) dosdoğru davrananlar doğruluklarının yararını görecektir. (Sonuçta) onlara -sonsuz kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetler verilecektir." Çünkü Allah onlardan razıdır. Onlar da Allah'tan razıdır. En büyük başarı da budur. Şüphesiz ki Allah göklerin, yerin ve içindeki her şeyin tek hükümranıdır. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

مَرِيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي  
وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ  
سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا  
لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ  
عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ  
مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ  
﴿116﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي  
بِهِ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ  
وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ  
فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ  
عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ  
﴿117﴾ إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ  
وَإِنْ تَغْفِرَ لَهُمْ فإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ  
الْحَكِيمُ ﴿118﴾ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ  
يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ  
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ  
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا  
عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿119﴾ لِلَّهِ  
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ  
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿120﴾

## 6- EN'AM SURESİNİN KISA TEFSİRİ

Enam Suresi, tek ilah olan Allah'ın gücünün, bilgisinin ve hükmünün üstünlüğünü vurgular; putperest / müşrik Arapların batıl inançlarını çürütür ve haram olan yiyecekleri bildirir.

### EN'AM SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-6

Ey insanlar, 'gökleri, yeri, karanlıkları ve aydınlığı yoktan var edip yaratan Allah'a hamdolsun' demelisiniz. Ama (ne yazık ki) İslam'ı ısrarla inkar eden putperestler / müşrikler putları / sahte ilahları Rabb'lerine / Allah'a ortak koşuyorlar. Doğrusu sizi balçık çamurdan yaratan ve size bir ecel / ölüm vakti belirleyen Allah'tır. Onun ilahi takdirine göre (bu dünya hayatında herkes) belli bir süreye / ölüm vaktine kadar sınanacaktır. Ama siz bundan da şüphe ediyorsunuz. Doğrusu Allah göklerde ve yerde tek ilahdır. O, sizin gizlediğiniz ve açıkladığınız her şeyi bilir. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı bilir / ahirette sizi hesaba çekecektir. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler -onlara Rabb'lerinin bildirdiği gerçeklerden hangisi gelirse gelsin- ona (inanmayıp) sadece sırt çevirmektedir. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar kendilerine gelen gerçekleri yalanladılar. Ama alaya aldıkları ceza haberleri yakında başlarına gelecektir. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar önceden nice -daha çok imkanlar verdiğimiz- inkarcı nesilleri cezalandırıp yok ettiğimizi anlamadılar. Biz onlara gökten bereketli yağmurlar yağdırıp topraklarının içinden ırmaklar akıtmıştık; ama sonra onları (ısrarlı) günahları yüzünden cezalandırıp yok ettik ve onların yerine başka bir nesli var ettik.

#### Ayet: 7

Ey elçi, şunu iyi bil ki, şayet Biz sana bu ilahi kitabı / Kuran'ı kağıda yazılı olarak indirseydik ve ona elleriyle dokunsalardı bile, İslam'ı

## سورة الأنعام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ  
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿1﴾ هُوَ  
الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلًا  
وَاجِلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ  
﴿2﴾ وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي  
الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ  
مَا تَكْسِبُونَ ﴿3﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ  
مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا  
مُعْرِضِينَ ﴿4﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا  
جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا  
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿5﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ  
أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ  
فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمْكِنْ لَكُمْ وَارْسَلْنَا  
السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا  
الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ



ısrarla inkar eden kafirler (onun hakkında):  
"Bu, ancak büyük bir sihirdir / aldatmacadır."  
diyeceklerdi.

**Ayet: 8-9**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) bu elçi hakkında: "Rabb'inden ona (mucize olarak) bir melek indirilmesi gerekmez miydi(!)" dediler. Ama (ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki,) şayet Biz sana bir melek indirmiş olsaydık, o putperest / müşrik Arapların işleri hiç ertelenmeden bitirilmiş olurdu / cezaları hemen verilirdi. Doğrusu şayet Biz melek elçi göndermiş olsaydık, (o takdirde) onları da insan şeklinde gönderirdik ve onlara insanların giysilerinden giydirdik.

**Ayet: 10-11**

Ey elçi, geçmişte (bazıları) senden önceki elçilerimi de alaya almışlardı; ama o alaya alanlar, alaya aldıkları cezalarla kuşatıldılar. Ey elçi, insanlara de ki: "Yeryüzünde gezip dolaşın da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayanların sonunun ne kötü olduğuna bir bakın."

**Ayet: 12-13**

Ey elçi, insanlara de ki: "Göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibi kimdir? Allah'tır. Allah 'rahmetini lütfetmeyi' kendine (bir ilke olarak) yazmıştır. Ama O sizi -hiç şüphesiz (gelecek) olan kıyamet gününde-huzurunda toplayıp tüm yaptıklarınızdan hesaba da çekecektir. Doğrusu (bu elçiyi ve İslam'ı inkar eden) kimseler gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmadıkları için (ahirette) kendilerini zarara uğratmış olacaktır. Şüphesiz ki Allah gece yatan varlıkların da, gündüz yatan varlıkların da (yani tüm varlıkların) tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir."

**Ayet: 14-16**

Ey elçi, insanlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, ben gökleri ve yeri yoktan var edip yaratan Allah'tan başkasını (gerçek) dost edinmem. Şüphesiz ki Allah herkesi yediren-içirendir ama kendisi yemeye-içmeye ihtiyacı olmayandır. Doğrusu ben İslam'a inananların öncüsü

بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا  
آخِرِينَ ﴿6﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا  
فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ  
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ  
﴿7﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ  
وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا  
يُنْظَرُونَ ﴿8﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا  
لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِ مَا  
يَلْبَسُونَ ﴿9﴾ وَلَقَدْ اسْتَهْزَأَ بِرُسُلٍ  
مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ  
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿10﴾ قُلْ  
سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ  
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿11﴾ قُلْ لِمَنْ  
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ  
كُتِبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَ كُمْ  
إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ  
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ  
﴿12﴾ وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْإِلِّ وَالنَّهَارِ  
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿13﴾ قُلْ أَغَيْرَ  
اللَّهِ اتَّخَذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ  
إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ

olmakla emrolundum. Sakın Allah'a ortak koşanlardan olma! Eğer Rabb'ime karşı çıkarsam, korkarım ki, ben de büyük günün / kıyamet gününün cezasına uğrarım. İşte o gün cezadan kurtarılan kimseler Allah'ın rahmetine erişecektir. En büyük başarı da budur."

**Ayet: 17-18**

Ey elçi, eğer Allah sana herhangi bir zarar dokundurursa, onu Ondan başkası asla gideremez. Yine eğer Allah sana bir yarar dokundurursa, onu hiç kimse engelleyemez. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Doğrusu Allah kullarının üstünde boyun eğdirici bir güce sahiptir. Şüphesiz ki Allah en doğru kararı verendir ve her şeyden ayrıntısıyla haberdardır.

**Ayet: 19**

Ey elçi, de ki: "En büyük şahit kimdir? Doğrusu aramızdaki en büyük şahit Allah'tır. Şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran bana sizi ve ulaştığı herkesi onunla uyarmam için vahiy edildi / bildirildi. (Ey putperestler / müşrikler, söyleyin bakalım,) siz Allah ile beraber başka ilahlar olduğuna şahitlik eder misiniz? Doğrusu ben (böyle bir iftiraya) asla şahitlik etmem. Çünkü Allah tek ilahdır. Şunu iyi bilin ki, ben sizin Allah'a ortak koştuğunuz şeylerden uzağım."

**Ayet: 20**

Aslında ehli kitap (Yahudiler ve Hristiyanlar) bu elçiyi (ve onun davet ettiği İslam'ı) kendi çocuklarını tanıdıkları gibi tanıyabilirler. Doğrusu (bu elçiyi ve İslam'ı inkar eden) kimseler gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmadıkları için (ahirette) kendilerini zarara uğratmış olacaktır.

**Ayet: 21-24**

Herkes şunu iyi bilsin ki, yalan uydurup Allah'a iftira eden ya da Onun bildirdiği gerçekleri yalanlayan kimselerden daha zalimi yoktur. Doğrusu haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişemeyecektir. Biz kıyamet günü putperestlerin / müşriklerin hepsini bir araya toplayıp onlara: "Bana ortak koştuğunuz (güya) ortaklarım (olan putlar / sahte ilahlar)

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿14﴾ قُلْ  
إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ  
يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿15﴾ مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ  
يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ  
الْمُبِينُ ﴿16﴾ وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ  
بُضْرًا فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ  
يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ  
قَدِيرٌ ﴿17﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ  
وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿18﴾ قُلْ أَيُّ  
شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ  
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ  
لَأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَنتُمْ  
لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهَةً أُخْرَى  
قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ  
وَإِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿19﴾  
الَّذِينَ اتَّيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا  
يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ الَّذِينَ خَسِرُوا  
أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿20﴾ وَمَنْ  
أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ  
كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ  
﴿21﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ  
نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا آيِنَ شُرَكَائِكُمْ

hani neredeler / niçin size yardım etmiyorlar?" diyeceğiz. O vakit putperestlerin / m  şriklerin tek bahanesi: "Rabb'imize, Allah'a, yemin ederiz ki, biz (kendi d  ş ncemize göre) Ona ortak ko madık." demek olacaktır. Baksana, onlar (o gün) kendilerini nasıl da yalanlamı  olacaktır. Sonuçta (ahirette) putperestlerin / m  şriklerin uydurduğu (putlar / sahte ilahlar) onları terk edecektir.

#### **Ayet: 25-26**

Ey elçi, senin İslam'a davetini dinleyenlerden bazıları (-sen çok istesen de- İslam'a ısrarla inanmazlar.) Doğrusu Biz onların -gerçekleri anlaması gereken (ama anlamak istemeyen)-kalplerini (ısrarla işledikleri günahların kirleriyle) kapladık ve (gerçekleri i itmek istemeyen) kulaklarına da bir ağırlık koyduk. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler bildirdiğimiz tüm gerçekleri gözleriyle görseler bile inanmazlar ve sana geldiklerinde senin kar ında tartı ıp mücadele ederler. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (bu ilahi kitap / Kuran hakkında): "Bunlar ancak eskilerin masallarıdır." derler. Onlar kendileri bu ilahi kitaptan / Kuran'dan uzaklaşırken başkalarını da ondan alıkoymaya çalışırlar. Doğrusu onlar sadece kendilerini yok ederler; ama bunun farkında değiller.

#### **Ayet: 27-30**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri cehennem ateşinde tutulurken bir görseydin. Onlar: "Keşke (bir daha) dünyaya geri d nd r lseydik, o vakit Rabb'imizin bildirdiği gerçekleri yalanlamazdık ve İslam'a inanırdık." diyecektir. Hayır! (Böyle bir şey olmayacaktır.) Onların daha önce (dünyadayken) gizledikleri birçok günah ahirette kar larına çıkacaktır. Doğrusu  ayet onlar (ahiretten) dünyaya geri d nd r lselerdi bile, kendilerine yasaklanan günahları tekrar yaparlardı. Çünkü onlar yalancılardır. Putperest / m  şrik Araplardan bazıları: "Bu dünya hayatından başka bir hayatımız yoktur ve ( ld kten sonra) ahirette diriltilecek değiliz." demektedir. Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri Rabb'lerinin huzurunda tutulurken bir görseydin. Allah

الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿22﴾ ثُمَّ لَمْ  
تَكُنْ فَتِنَتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا  
مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿23﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ  
كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا  
كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿24﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ  
يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ  
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا  
وَأَنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا  
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ  
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ  
الْأَوَّلِينَ ﴿25﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ  
وَيُنَوِّنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا  
أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿26﴾ وَلَوْ  
تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا  
لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبُ بآيَاتِ رَبِّنَا  
وَنَكُونَنَّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿27﴾ بَلْ بَدَأَ  
لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ  
رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ  
لَكَاذِبُونَ ﴿28﴾ وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا  
حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ  
﴿29﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى رَبِّهِمْ  
قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ

onlara: "Bu, (yani ahiretteki hesap) gerçek miymiş?" deyince, onlar: "Evet. Rabb'imize yemin ederiz ki, (ahiretteki hesabın bir gerçek olduğunu şimdi anladık.)" diyecektir. O vakit Allah onlara: "Öyleyse İslam'ı ısrarla inkar ettiğinizden cezanızı çekin!" diyecektir.

#### **Ayet: 31-32**

Sonuçta (ahirette) Allah'ın huzurunda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerini yalanlayan kimseler (kıyamet günü) zarara uğrayıp kaybedecektir. Onlar -kıyametin kopması bir anda (ve hiç beklemedikleri bir yerden) geldiğinde- (işledikleri günahların) yükünü sırtlarında taşıyarak: "Dünya hayatında ettiğimiz aşırılıklar / haksızlıklar yüzünden bize yazıklar olsun!" diyecektir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, onlar ahirette çok kötü cezaları yüklenecektir. (Putperest / müşrik Araplardan bazıları): "Bu dünya hayatı sadece bir oyun ve eğlencedir." dediler. (Çünkü onlar bu dünyanın bir sınav olduğunu unuttular.) Doğrusu ahiret yurdu (cennet) Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için daha iyidir. Artık aklınızı kullanmanız gerekir.

#### **Ayet: 33-37**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin söylediği çirkin sözlerin seni üzdüğünü biliyoruz. Ama haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimler (seni yalanlarken) aslında seni değil Allah'ın bildirdiği gerçekleri yalanlayıp bile bile inkar etmektedir. Doğrusu senden önceki elçilerimiz de yalanlanmışlardı. Ama o elçiler yalanlanmalarına ve incinmelerine rağmen yardımımız onlara gelene kadar sabırla dayanışarak hareket ettiler. Çünkü hiçbir şey Allah'ın sözlerini değiştiremez. Ey elçi, önceki elçiler hakkındaki bazı bilgiler sana (bu ilahi kitapla / Kuran'la) gelmiş bulunuyor. (Onların hayatlarından kendine ders al.) Ey elçi, bazılarının gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirmesi sana ağır geliyorsa / seni üzüyorsa, şunu iyi bil ki, şayet sen yerin dibine inen bir delik ya da göğe çıkan bir merdiven bulabilseydin ve onlara bir mucize getirebilseydin bile (onlar inanmayacaklardı.)

وَرَبَّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ  
تَكْفُرُونَ ﴿30﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا  
بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ  
بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا  
فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ  
ظُهُورِهِمْ إِلَّا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿31﴾  
وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ  
وَلِلْآخِرَةِ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ  
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿32﴾ قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ  
لِيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا  
يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ  
يَجْحَدُونَ ﴿33﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ  
مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا  
وَأُودُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ  
لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَّبَائِ  
الْمُرْسَلِينَ ﴿34﴾ وَإِنْ كَانَ كَبِيرٌ  
عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ  
تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي  
السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بَايَةٌ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ  
لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ  
الْجَاهِلِينَ ﴿35﴾ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ  
يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ



Şunu da iyi bil ki şayet Allah dileyseydi (zorlasaydı) tüm insanları dosdoğru yolda / İslam'da toplardı (Doğrusu Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak ister.) Öyleyse sakın gerçeği bilmeden hareket edenlerden (cahillerden) olma! Doğrusu ancak Allah'ın emirlerini dinleyen kimseler İslam davetine olumlu cevap verirler. (Ölüler / kalpleri ölü olanlar ise İslam'a olumlu cevap vermezler.) Ama Allah ölüleri ahirette diriltecektir. Sonra herkes Allah'ın huzuruna döndürülüp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir. Bazı inkarcılar da bu elçi hakkında: "Rabb'inden ona bir mucize indirilmesi gerekirdi." dediler. Ey elçi, onlara de ki "Şüphesiz ki Allah mucizeler indirmeye gücü yetendir. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez."

#### **Ayet: 38-39**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, yeryüzündeki her canlı da gökyüzündeki her kuş da sizin gibi birer topluluktur. Biz (gönderdiğimiz) ilahi kitaplarda (hiçbir topluluğa) hiçbir aşırılık / haksızlık etmemişizdir. Sonuçta onların hepsi ahirette Rabb'lerinin huzurunda toplanıp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir. Doğrusu bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimseler karanlıklar içinde kalıp gerçeklere karşı sağır ve dilsiz davranırlar. (İşte bu yüzden) Allah dileyenleri (yani günaha ısrar edenleri) ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakır; dileyenleri (yani İslam'a inananları) ise dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir.

#### **Ayet: 40-41**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, söyleyin bakalım, Allah'ın cezası veya kıyametin kopması başınıza geldiğinde Allah'a mı yoksa başkasına mı dua edersiniz? Doğrusu siz (çok tehlikeli bir durumla karşılaştığınızda) Allah'a ortak koştuğunuz putları / sahte ilahları unutup yalnız Allah'a dua edersiniz. O da dilerse, giderilmesi için kendisine dua ettiğiniz o sıkıntıyı ortadan kaldırır."

#### **Ayet: 42-43**

إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿36﴾ وَقَالُوا لَوْلَا  
نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ  
قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَكِنْ  
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿37﴾ وَمَا مِنْ  
دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ  
بِجَنَاحِهِ إِلَّا أَمَّ أَمْثَالَكُمْ مَا فَرَطْنَا  
فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ  
يُحْشَرُونَ ﴿38﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا  
بَايَاتِنَا صُمٌّ وَبَكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ  
يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأْ يَجْعَلْهُ  
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿39﴾ قُلْ  
أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَيْكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ  
آتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ  
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿40﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ  
فَيُكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ  
وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿41﴾ وَلَقَدْ  
أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَآخَذْنَاهُمْ  
بِالْبَاسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ  
يَتَضَرَّعُونَ ﴿42﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ  
بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ  
وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿43﴾ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا

Ey elçi, Biz senden önceki inkarcı toplumlara da elçiler gönderdik ve (bu dünya sınavının bir gereği olarak) onları zorluklara ve sıkıntılara uğratmışızdır. Umulur ki insanlar (hatadan dönüp / tövbe edip) Allah'a yalvarırlar. Aslında onlara (takdir ettiğimiz) zorluklar geldiğinde, onların (hatadan dönüp / tövbe edip) Allah'a yalvarmaları gerekirdi; ama onların kalpleri (daha da) katılaştı. Çünkü şeytan yaptıkları kötü işleri onlara süslü gösterdi.

**Ayet: 44-45**

Böylece bazı insanlar onlara verilen (ilahi) öğüdü unutup (günahta ısrar ettiklerinde,) Biz onlara çeşitli cezaların kapılarını açtık. Sonra onlar kendilerine verilen dünya nimetleriyle şımarıp (azıttıklarında,) Biz onları bir anda cezalandırdık. Sonuçta onları ümitsiz / çaresiz bıraktık ve haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimlerin kökü kazındı. Öyleyse ey insanlar, 'tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a hamdolsun' demelisiniz.

**Ayet: 46-47**

Ey elçi, de ki: "Ey putperestler / müşrikler, söyleyin bakalım, Allah kulaklarınızı sağır etse, gözlerinizi kör etse ve kalplerinizi durdursa, Allah'tan başka hangi (sahte) ilah / put size onları geri getirebilir?" (Hiçbiri!) Baksana, Biz bildirdiğimiz gerçekleri nasıl ayrıntılı açıklıyoruz! Ama bazıları ısrarla dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirler. Söyleyin bakalım, Allah'ın cezası size bir anda (hiç beklemediğiniz bir yerden) ya da açıktan görünerek gelse, (Ona ne yapabilirsiniz ki! Hiçbir şey!) Doğrusu Allah ancak haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri cezalandırıp yok eder."

**Ayet: 48-49**

Doğrusu Biz elçilerimizi ancak müjdeciler ve uyarıcı olarak göndeririz. Çünkü İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin (ahirette) hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır. Bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimseler ise günahta ısrar ettiklerinden ahirette cezaya uğrayacaktır.

**Ayet: 50-51**

Ey elçi, insanlara de ki: "Size, 'Allah'ın

بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿44﴾ فَقَطَّعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿45﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَابْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصَرَفَ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴿46﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَيْكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿47﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ أَمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿48﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿49﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿50﴾ وَانذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ

hazineleri bendedir; ben bilinmezi / geleceği bilirim veya ben bir meleğim' demiyorum. Doğrusu ben ancak (Rabb'imden) bana vahiy edilen / bildirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a uyarım. Herkes şunu iyi bilsin ki, gerçekleri görenlerle, görmeyenler bir değildir. Artık gerçekleri düşünmeniz gerekir." Öyleyse ey elçi, ahirette Rabb'lerinin huzurunda toplanıp tüm yaptıklarından hesaba çekileceğinden çekinen kimseleri bu ilahi kitapla / Kuran'la uyar. (Çünkü günahkar) insanların (ahirette) Allah'tan başka bir dostu veya destekçisi / şefaatçisi olmayacaktır. Umulur ki insanlar Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırlar.

**Ayet: 52-53**

Ey elçi, sakın Rabb'lerinin rızasını isteyerek sabah-akşam daima Ona dua (ibadet) eden kimseleri yanından kovup uzaklaştırma! Doğrusu sen onların vereceği hesaptan sorumlu değilsin; onlar da senin vereceğin hesaptan sorumlu değildir. Eğer sen onları yanından uzaklaştırırsan, zalimlerden olursun. Bu böyledir. Biz (bu dünyada) insanları birbiriyle sınamaktayız. Böylece inkarcılar (İslam'a inananlarla alay ederek): "Allah aramızdan (bula bula) bunlara mı lütfetmiş(!)" demektedir. Şüphesiz ki Allah şükredenleri en iyi bilendir.

**Ayet: 54-55**

Ey elçi, bildirdiğimiz gerçeklere inanan kimseler sana geldiklerinde, onlara de ki: "Selam / esenlikler üzerinize olsun. Rabb'iniz 'rahmetini lütfetmeyi' kendine (bir ilke olarak) yazmıştır. Allah, sizden cahillikle (gerçeği bilmeden) bir kötülük işledikten sonra hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten kimseleri bağışlar. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir." Bu böyledir. Biz bildirdiğimiz gerçekleri günaha ısrar eden suçluların (yanlış) yolunu (ve onların kötü sonlarını) göstermek için ayrıntısıyla açıklarız.

**Ayet: 56-60**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, ben sizin Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz

لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ  
يَتَّقُونَ ﴿51﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ  
يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَشِيِّ  
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ  
حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ  
عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ  
مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿52﴾ وَكَذَلِكَ فَتَنَّا  
بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ  
اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ  
بَاعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿53﴾ وَإِذَا جَاءَكَ  
الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بَايَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ  
عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ  
أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ  
تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّهُ غَفُورٌ  
رَحِيمٌ ﴿54﴾ وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ  
وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ﴿55﴾  
قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ  
مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا اتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ  
ضَلَلْتُ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ  
﴿56﴾ قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي  
وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ  
بِهِ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقُصُّ الْحَقَّ

putlara / sahte ilahlara ibadet etmekten yasaklandım. Şunu da iyi bilin ki, ben sizin kötü arzularınıza uymayacağım. (Çünkü eğer sizin kötü arzularınıza uyarsam,) ben de dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapmış ve doğruluğa yönelmemiş olurum. Doğrusu ben Rabb'imden gelen apaçık bir kanıta (bu ilahi kitaba / Kuran'a) dayanıyorum. Ama siz onu yalanladınız. Doğrusu sizin alay ederek başınıza hemen gelmesi için ısrar ettiğiniz cezayı getirmek benim elimde değildir. Şüphesiz ki (her konuda) son hüküm ancak Allah'a aittir. Allah size gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu anlatmaktadır. Şüphesiz ki Allah en iyi hükmü verendir. Şayet başınıza hemen gelmesi için ısrar ettiğiniz o cezayı getirmek benim elimde olsaydı, aramızdaki o iş çoktan bitirilmiş / cezanız verilmiş olurdu. Şüphesiz ki Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri en iyi bilendir. Şüphesiz ki tüm bilinmezlerin anahtarları Ondadır. Allah'tan başka hiç kimse onları bilemez. Şüphesiz ki Allah karada ve denizde olanları (yani her şeyi) bilir. Öyle ki Onun bilgisi olmadan tek bir yaprak bile yere düşemez. Toprağın karanlıklarında bulunan her bir tohum da yaş da kuru da (yani her şey Allah'ın huzurundaki) büyük (ana) bir kitapta (Levh-i Mahfuzda yazılıdır.) Sizi geceleri öldüren, (yani ölü gibi uyutan,) gündüzleri -ne yapacağınızı bilerek- diriltten (yani uyandıran) ve (bu şekilde) sizi belli bir süreye / ölüm vaktine kadar yaşatan da Allah'tır. Sonuçta hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döneceksiniz. O da size tüm yaptıklarınızı bildirecek (ve sizi hesaba çekecektir.)"

#### **Ayet: 61-62**

Doğrusu Allah kullarının üstünde boyun eğdirici bir güce sahiptir. O, sizi koruyucu melekler göndererek korur. Ölüm vakti sizden birine geldiğinde ise, melek elçilerimiz onu hiç eksiltmeden ve arttırmadan (yani ne erken ne de geç / tam vaktinde) vefat ettirecektir. Sonuçta / ahirette tüm insanlar gerçek dostları olan Allah'ın huzuruna döndürülecektir. Şüphesiz ki (her konuda) son hüküm ancak

وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿57﴾ قُلْ لَوْ أَنَّ  
عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ  
الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ  
بِالظَّالِمِينَ ﴿58﴾ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ  
الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي  
الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا  
يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ  
وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ  
مُبِينٍ ﴿59﴾ وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم  
بَالَيْلٍ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ  
يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ  
إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ  
تَعْمَلُونَ ﴿60﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ  
عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا  
جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا  
وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿61﴾ ثُمَّ رُدُّوا إِلَى  
اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ إِلَّا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ  
أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿62﴾ قُلْ مَنْ  
يُنَجِّيْكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ  
تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنْجَيْنَا  
مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ  
﴿63﴾ قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيْكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ

Allah'a aittir. Şüphesiz ki Allah hesap sorması en hızlı olandır.

**Ayet: 63-65**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Sizi karanın ve denizin karanlıklarından (yani sıkıntılardan) kurtaran kimdir? 'Eğer bizi bu sıkıntıdan kurtarırsa, Ona şükredenlerden olacağız.' deyip içinizden yalvararak dua ettiğiniz kimdir? Doğrusu sizi o sıkıntıdan ve tüm dertlerden kurtaran yalnız Allah'tır; ama siz putları / sahte ilahları Ona ortak koşuyorsunuz. Ama şunu iyi bilin ki, Allah size üstünüzden veya altınızdan (yani her yerden) ceza göndermeye gücü yetendir. O, (dilerse de) sizi karşı taraflar olarak savaştırıp bazılarının şiddetini bazılarınıza tattırabilir." Baksana, Biz bildirdiğimiz gerçekleri nasıl ayrıntılı açıklıyoruz! Umulur ki insanlar gerçekleri anlarlar.

**Ayet: 66-67**

Ey elçi, (ne yazık ki) senin toplumun gerçekleri ifade eden bu ilahi kitabı / Kuran'ı yalanladı. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu ben sizin (yaptığınız yanlışları) savunacak değilim. Şunu iyi bilin ki, (bu ilahi kitapta / Kuran'da bildirilen) her haberin bir gerçekleşme zamanı vardır. (Sonuçta / ahirette siz de gerçekleri anlayacaksınız."

**Ayet: 68-69**

Ey elçi, bildirdiğimiz gerçekler hakkında çirkin sözlere dalanları görürsen, onlara -onlar başka bir söze dalana kadar- sırt çevir / aldırış etme. Ama şeytan sana (bir vesvese verip) bunu unutturursa, hatırladıktan sonra haksızlıkta / zulümde ısrar eden kimselerle beraber oturma. Doğrusu Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin (yaptıkları kötülüklerin) hesabını vermekten değil onlara (bu ilahi kitapla / Kuran'la) öğüt vermekten sorumludur. Umulur ki insanlar Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırlar.

**Ayet: 70**

Ey elçi, dinlerini oyun ve eğlence edinen ve bu dünya hayatına aldanan kimseleri kendi

كَرَبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿64﴾ قُلْ هُوَ  
الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا  
مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ  
يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ  
بَعْضٍ أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ  
لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿65﴾ وَكَذَّبَ بِهِ  
قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ  
بِوَكِيلٍ ﴿66﴾ لِكُلِّ نَبِيٍّ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ  
تَعْلَمُونَ ﴿67﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ  
يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ  
حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا  
يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ  
الذِّكْرِى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿68﴾  
وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ  
مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ  
﴿69﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا  
وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ  
بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ  
لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ  
وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا  
أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ  
شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا



hallerine bırak ve diğer insanlara bu ilahi kitapla / Kuran'la öğüt ver. Doğrusu (İslam'ı ısrarla inkar eden) herkes (bu dünya hayatında ısrarla) işlediği günahlar yüzünden (ahirette cehennemde) hapsedilecektir. (Orada) onların Allah'tan başka gerçek bir dostu veya destekçisi / şefaatchisi olmayacaktır. (Ahiretteki cezadan kurtulmak için) ne kadar fidye verilmek istense de, asla kabul edilmeyecektir. Onlar (ısrarla işledikleri) günahlar yüzünden (cehennemde) hapsedilecektir. (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler) gerçekleri / doğruluğu ısrarla inkar ettiklerinden (ahirette cehenneme girip) kaynar sıcak sulardan içecektir ve onlar (orada) şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 71-72**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu biz (İslam'a inananlar) Allah'tan başkasına, bize hiçbir yarar ya da zarar veremeyen putlara / sahte ilahlara, dua (ibadet) etmeyiz. Ayrıca biz Allah bizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttikten sonra (asla) -yeryüzündeki şeytanların aldatmasıyla dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa çağırın (ve) 'yanımıza gel' diyen arkadaşlarını (reddeden) şaşkınlar gibi-İslam inancından çark edip geri dönmeyiz. Şunu iyi bilin ki, Allah'ın gönderdiği bu doğruluk rehberi / Kuran, dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Böylece biz yalnız tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a teslim olmakla ve İslam'ı kabul etmekle emrolunduk. Öyleyse (ey insanlar,) namazı düzenli kılın ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Sonuçta hepiniz ahirette Onun huzurunda toplanıp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)"

#### **Ayet: 73**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, gökleri ve yeri gerçeklerle yaratan Allah'tır. O (bir şeyi dilediği) vakit ona 'ol' der; o şey de hemen olur. (Çünkü) Allah'ın her sözü bir gerçektir. Allah, Sur borusuna üflendiği gün (yani kıyamet günü) her şeyin tek hükümranıdır. Şüphesiz ki Allah görülen-görülmeyen her şeyi en iyi bilendir. Şüphesiz ki Allah en doğru kararı verendir ve her şeyden

كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿70﴾ قُلْ أَدْعُوا مِنْ  
دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا  
وَنُذِرْ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ  
كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي  
الْأَرْضِ حَيْرَانٌ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ  
إِلَى الْهُدَىٰ ائْتِنَا قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ  
هُوَ الْهُدَىٰ وَأَمِرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ  
الْعَالَمِينَ ﴿71﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ  
وَاتَّقُوا وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ  
﴿72﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ  
فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ  
يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ  
وَالشَّهَادَةُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿73﴾  
وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَرَرَ أَتَتَّخِذُ  
أَصْنَامًا آلِهَةً إِنِّي أَرِيكَ وَقَوْمَكَ فِي  
ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿74﴾ وَكَذَلِكَ نُرِي  
إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ ﴿75﴾ فَلَمَّا  
جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ كَوْكَبًا قَالَ هَذَا  
رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْإِفْلِينَ  
﴿76﴾ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَذَا

ayrıntısıyla haberdardır.

**Ayet: 74-79**

Geçmişte İbrahim babası Azer'e: "Nasıl olur da heykelleri (sahte) ilahlar edirsin? (Olamaz!) Doğrusu ben seni ve toplumunu büyük bir sapkınlıkta görüyorum" dedi. Bu böyledir. Çünkü Biz İbrahim'e (gerçekleri) kesin olarak bilenlerden olması için göklerde ve yerdeki hükümlerimizi gösteriyorduk. (Güneş'i, Ay'ı, yıldızları ve gezegenleri Allah'a ortak koşan bir toplumda büyüyen ama hiçbir zaman onlara inanmayan) İbrahim, bir gece karanlık çöktüğünde, gökte (parlak) bir yıldız / gezegen gördü ve: "Bu mu benim Rabb'im? (Hayır, olamaz!)" dedi. Sabahleyin o parlak yıldız battığında da: "Doğrusu ben batıp yok olanları asla Rabb'im olarak kabul etmem." dedi. Başka bir gece İbrahim gökte Ay'ı doğarken gördü ve: "Bu mu benim Rabb'im? (Hayır, olamaz!)" dedi. Sabahleyin Ay battığında da: "Doğrusu ben batıp yok olanları asla Rabb'im olarak kabul etmem. Şayet Rabb'im beni dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmeseydi, ben de şu sapkın kimseler gibi olurum." dedi. Sonra İbrahim Güneş'i doğarken gördü; onu daha büyük ve daha parlak buldu ve: "Bu mu benim Rabb'im? (Hayır, olamaz!)" dedi. Akşam olunca güneş battığında ise: "Doğrusu ben batıp yok olanları asla Rabb'im olarak kabul etmem. Ey toplumum, şunu iyi bilin ki, ben sizin Allah'a ortak koştuğunuz şeylerden uzağım. Çünkü ben batıl inançlara (hurafelere) inanmadan gökleri ve yeri yoktan var edip yaratan Allah'a yöneldim. İşte bu yüzden ben Allah'a ortak koşan biri değilim." dedi.

**Ayet: 80-82**

Ama İbrahim'in karşı çıktığı inkarcı toplumu onunla tartışıp çekişti. İbrahim onlara: "Allah beni dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmişken, siz benimle Allah hakkında mı tartışıp çekişiyorsunuz? Şunu iyi bilin ki, ben sizin Allah'a ortak koştuğunuz putlardan / sahte ilahlardan korkmam. Doğrusu ancak Rabb'im dilediği olur. Onun dilemediği ise olmaz. Şüphesiz ki Rabb'im sınırsız bilgisiyle

رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي  
رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ  
﴿77﴾ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ  
هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا  
قَوْمِ إِنِّي بَرِّيْءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿78﴾  
إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا  
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿79﴾ وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ  
قَالَ أَتَحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ  
وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن  
يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ  
شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿80﴾  
وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا  
تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ  
يُنْزَلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ  
الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ  
تَعْلَمُونَ ﴿81﴾ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ  
يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ  
الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿82﴾ وَتِلْكَ  
حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ  
نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّنْ نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ  
حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿83﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ

her şeyi kuşatandır. Artık gerçekleri düşünüp öğüt almanız gerekir. (Ey toplumum,) siz size indirilmiş hiçbir kanıt olmadan Allah'a ortak koştuktan korkmuyorsunuz da, ben sizin Ona ortak koştüğünüz putlardan / sahte ilahlardan mı korkacaktım? (Asla!) Söyleyin bakalım, hangimiz daha güvendeyiz? Keşke gerçekleri bir anlasaydınız. Doğrusu ancak İslam'a inanan ve inancına hiçbir haksızlık / zulüm (yani şirk) karıştırmayan kimseler (ahirette sonsuza kadar) güvende olacaktır. Çünkü onlar dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmiştir." dedi.

#### **Ayet: 83**

Ey elçi, işte bunlar toplumunu ikna etmesi için İbrahim'e verdiğimiz kanıtlarımızdır. Doğrusu Biz dilediklerimizi (yani İslam'a inananları) üst derecelere yükseltiriz. Şüphesiz ki Rabb'in en doğru kararı verendir ve her şeyi en iyi bilendir.

#### **Ayet: 84-90**

Sonra Biz İbrahim'e oğlu İshak'ı ve torunu Yakub'u lütfettik. Biz onların hepsini daha önce Nuh'u da yönelttiğimiz dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttik. Biz İbrahim'in soyundan gelen Davud'u, Süleyman'ı, Eyyüb'ü, Yusuf'u, Musa'yı ve Harun'u da dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttik. Bu böyledir. Biz iyi işler yapanları ödüllendiririz. Zekeriyya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı da aynı şekilde dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttik. Onlardan her biri düzeltici / iyi işler yapan kimselerdi. İsmail, Elyesa, Yunus ve Lut da bizim elçilerimizdir. Biz onların hepsini dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttik. Biz onlardan her birine diğer insanlardan farklı bir özellik olan (Allah'ın elçisi olma özelliğini) lütfettik. Onların atalarından, çocuklarından ve kardeşlerinden bazılarını da (elçimiz olarak) seçip dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttik. -İşte bu ilahi kitap / Kuran (önceki ilahi kitaplar gibi) Allah'ın dileyenleri (yani İslam'a inananları) onunla dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği bir doğruluk rehberidir.- (Onlar Allah'a ve Onun dinine / İslam'a inandılar.) Şayet onlar da Allah'a ortak

وَيَعْقُوبُ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ  
قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ  
وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ  
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿84﴾  
وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ  
مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿85﴾ وَإِسْمَاعِيلَ  
وَإِسْحَاقَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا  
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿86﴾ وَمِنْ آبَائِهِمْ  
وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَأَخَوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ  
وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿87﴾  
ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ  
مَنْ عِبَادُهُ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ  
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿88﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ  
اتَّيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ  
يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا  
لَیْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ ﴿89﴾ أُولَئِكَ  
الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدْيِهِمُ اقْتَدِهْ قُلْ لَا  
أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ  
لِلْعَالَمِينَ ﴿90﴾ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ  
قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى  
بَشَرٍ مِنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ  
الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى

koşsalardı, tüm yaptıkları boşa giderdi. İşte onlar kendilerine ilahi kitap, doğru hükümler ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir. Eğer şu putperest / müşrik Araplar gerçekleri inkar ederlerse, şunu iyi bilsinler ki, Biz gerçekleri savunmayı, gerçekleri inkar etmeyen / İslam'a inanan kimselere bir görev olarak vermişizdir. Çünkü onlar Allah'ın dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği kimselerdir. Ey elçi, (tüm elçilerimizin) uyduğu dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa uy. Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıklar için ilahi bir öğüttür."

#### **Ayet: 91**

(Ne yazık ki putperest / müşrik Araplar) Allah'ın yüceliğini doğru değerlendirmediler. Ayrıca onlar (bu ilahi kitabı / Kuran'ı inkar edip): "Allah (bizim gibi sıradan) bir insana / bu elçiye hiçbir şey indirmemiştir." dediler. Ey elçi, (putperest / müşrik Arapların bu boş iddiasını çürütmek için Allah'ın daha önce Musa'ya ilahi bir kitap indirdiğini bilen) Yahudilere de ki: "Musa'nın insanlara bir ışık ve doğruluk rehberi olarak getirdiği o ilahi kitabı indiren kimdir? -Siz o ilahi kitabı kağıtlara yazıp gösteriyorsunuz; ama birçok gerçeği de gizliyorsunuz. Oysa (o ilahi kitapla) size, sizin ve atalarınızın bilmediği nice bilgiler öğretildi.- (Doğrusu o ilahi kitabı da bu ilahi kitabı / Kuran'ı da indiren) Allah'tır." Ey elçi, (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri) kendi hallerine bırak da onlar yanlışlarına dalıp oynasınlar.

#### **Ayet: 92**

Ey elçi, Biz bereketlerle dolu olan ve önceki ilahi kitaplara sokulan yanlışları düzeltip doğrulayan bu ilahi kitabı / Kuran'ı (öncelikle ilk muhatap olan) Mekke'de ve çevresinde bulunan Arapları (ve sonrasında tüm insanları) uyarman için indirdik. Böylece (ehli kitaptan) ahirete / ahiretteki hesaba inanan kimseler bu ilahi kitaba / Kuran'a inanacak ve namazlarını koruyup düzenli kılacaktır.

#### **Ayet: 93**

لِّلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا  
وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعِلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا  
أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي  
خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿91﴾ وَهَذَا كِتَابٌ  
أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ  
يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا  
وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ  
وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿92﴾  
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ  
كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ  
إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا  
أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي  
غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا  
أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ الْيَوْمَ  
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ  
تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ  
عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿93﴾ وَلَقَدْ  
جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ  
مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ  
ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ  
الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ  
تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ

Herkes şunu iyi bilsin ki, yalan uydurup Allah'a iftira eden ya da Allah'tan ona bir şey vahiy edilmemesine / bildirilmemesine rağmen 'bana vahiy ediliyor' diyen kimselerden daha zalimi yoktur. Bir de 'ben Allah'ın indirdiği gibi ilahi bir kitap indireceğim.' diyen zalimler vardır. Ey elçi, haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimlerin ölüm anında can çekişirlerken ve melekleri ellerini uzatıp onlara: "Haydi, canınızı çıkarıp verin! Bugün Allah hakkında yalan söz söylediğiniz ve Onun bildirdiği gerçeklere büyüklük tasladığınız için alçaklık cezasıyla cezalanacaksınız." derlerken bir görseydin.

#### **Ayet: 94**

Ahirette Allah tüm putperestlere / müşriklere: "(Bugün) siz Bizim huzurumuza -sizi ilk yarattığımız gibi- tek başınıza geldiniz ve size dünya hayatında bir hayal gibi / geçici olarak verdiğimiz her şeyi geride bıraktınız. Ama size destekçi / şefaathçi olacaklarını iddia ettiğiniz (güya) ortaklarım (olan putları / sahte ilahları) sizin yanınızda görmüyoruz. (Onlar hani neredeler / niçin size yardım etmiyorlar?) Çünkü artık onlarla bağlantınız kopmuştur ve size yardım edeceklerini iddia ettiğiniz o putlar / sahte ilahlar sizi terk etmiştir." diyecektir.

#### **Ayet: 95-97**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, tohumları ve çekirdekleri yarıp yeşerten ve ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkaran Allah'tır. İşte, Allah'ın özellikleri böyledir. Artık gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırılmamanız gerekir. Allah, karanlıkları yarıp sabahları getirendir. Allah (insanların) dinlenmesi için geceyi yaratmıştır. O, (sizin için) Güneş'i ve Ay'ı bir hesaplama aracı yapmıştır. İşte bunlar en üstün olan ve her şeyi en iyi bilen Allah'ın takdir ettiği / bir düzene koyduğu şeylerdir. Karada ve denizde gece karanlığında doğru yönü bulmanız için yıldızları sizin hizmetinize sunan da Allah'tır. Doğrusu Biz bildirdiğimiz gerçekleri anlamak isteyenlere ayrıntısıyla açıkladık.

#### **Ayet: 98-99**

تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾ إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ  
وَالنَّوْثِ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ  
وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ  
فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ  
وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ  
حُسْبَانًا ذَلِكْ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ  
﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ  
لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ  
قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ  
﴿٩٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ  
وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا  
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ  
الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا  
بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ  
خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنْ  
النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ  
وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ  
وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ  
انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ  
فِي ذَلِكُمْ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾  
وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ  
وَخَرَفُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ



Ey insanlar, sizi tek bir candan yaratan Allah'tır. Artık sizin için bir kalınacak yer (dünya) bir de sürekli kalınacak yer (ahiret) vardır. Doğrusu Biz bildirdiğimiz gerçekleri anlamak isteyenlere ayrıntısıyla açıkladık. Gökten yağmur yağdıran da Allah'tır. Böylece Biz o yağmurla çeşitli bitkiler ve o bitkilerden filizler çıkarmaktayız. Biz o filizlerden de içi danelerle dolu tahıl başaklarını, dallarından sarkan hurma salkımlarını, üzüm bağlarını, zeytin ve nar ağaçlarını ve birbirine benzeyen ya da benzemeyen nice meyveleri / ürünleri çıkarırız. Onlar meyve verdiğinde bir meyvenin ilk haline ve o meyvenin olgunlaşmış son haline (şekline / tadına / kokusuna) bir baksana! (Allah'ın mucizelerine bir baksana.) İşte bunlarda İslam'a inananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

#### **Ayet: 100-103**

Ama (ne yazık ki) bazı insanlar Allah'ın yarattığı cinleri Ona ortak koştular; bazıları da bilgisizce Allah'a oğullar ve kızlar uydurdular. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin çirkin yakıştırmalarından uzaktır ve çok yücedir. Şüphesiz ki Allah gökleri ve yeri eşsiz bir şekilde var edendir. Onun herhangi bir hanımı veya çocuğu asla olmamıştır. Çünkü her şeyi O yaratmıştır. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir. İşte, Rabb'iniz olan Allah'ın özellikleri böyledir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Allah her şeyin (tek) yaratıcısıdır. Öyleyse yalnız Ona ibadet edin. Şüphesiz ki Allah her (doğru) şeyin savunucusudur. Herkes şunu iyi bilsin ki, hiçbir göz Allah'ı kavrayamaz / göremez. Ama O, tüm gözleri kavrar / görür. Şüphesiz ki Allah (büyük) lütuflar sahibidir ve her şeyden ayrıntısıyla haberdardır.

#### **Ayet: 104-105**

Ey insanlar, (bu ilahi kitapla / Kuran'la) Rabb'inizden size, gönül gözlerinizi açan ilahi gerçekler gelmiştir. Artık her kim gerçekleri görürse, bu, onun kendi yararına olur; her kim de gerçekleri ısrarla görmek istemezse, bu, onun kendi zararına olur. Öyleyse ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben sizin bekçiniz

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ  
(100) بِدِيعِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
أَنِّي يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ  
صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ  
شَيْءٍ عَلِيمٌ (101) ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ  
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ  
فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ  
(102) لَا تَذَرِكُهُ الْآبْصَارُ وَهُوَ  
يُذَرِكُ الْآبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ  
(103) قَدْ جَاءَكُمْ بِصَآئِرٍ مِنْ رَبِّكُمْ  
فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ  
فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ  
(104) وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ  
وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ  
يَعْلَمُونَ (105) اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ  
مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ  
الْمُشْرِكِينَ (106) وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا  
أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا  
وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (107) وَلَا  
تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ  
فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ  
زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ

değilim." Bu böyledir. Biz bildirdiğimiz gerçekleri ayrıntısıyla açıklarız. Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (sana iftira ederek): "(Birilerinden bir şeyler) okuyup öğrenmişsin." deyip dursunlar. Doğrusu Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı anlamak isteyenlere açıklarız.

**Ayet: 106-107**

Ey elçi, Rabb'inden sana vahiy edilen / bildirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a uy. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Öyleyse ey elçi, Allah'a ortak koşmakta ısrar eden kimselerden yüz çevirip (diğer insanları İslam'a davet et.) Şayet Allah dileseydi (zorlasaydı) hiç kimse putları / sahte ilahları Ona ortak koşamazdı. (Doğrusu Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak ister.) Ey elçi, Biz seni insanların bekçisi yapmadık. Ey elçi, sen onların (yaptığı yanlışları) savunacak değilsin.

**Ayet: 108**

Ey İslam'a inananlar, sakın Allah'tan başkasına (putlara / sahte ilahlara) da dua (ibadet) eden kimselere sövmeyin! Yoksa (sizin yüzünüzden) onlar da düşmanca ve bilgisizce davranarak Allah'a sövebilir. Bu böyledir. Biz her topluma kendi yaptıklarını süslü göstermekteyiz. Sonuçta tüm insanlar ahirette Rabb'lerinin huzuruna dönecektir. O da herkese tüm yaptıklarını bildirecek (ve herkesi hesaba çekecektir.)

**Ayet: 109-111**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları Allah'ın adıyla büyük yeminler ettiler. (Güya) eğer onlara (istedikleri) bir mucize gelseymiş, ona inanacaklarmış(!) Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu tüm mucizeler ancak Allah'tandır. (Yani benim kendimden bir mucize göstermem asla mümkün değildir.)" Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, onlar kendilerine bir mucize gelseydi bile, inanmayacaklardı. Doğrusu Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin gönüllerini ve gözlerini İslam'a inanmadıkları ilk andan itibaren tersyüz ederiz. Böylece Biz onları azgınlıklarının içinde bocalamaya bırakırız.

مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ  
(108) وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ  
لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا  
الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا  
إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ (109)  
وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ  
يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي  
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (110) وَلَوْ أَنَّنَا  
نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى  
وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا  
كَانُوا لَيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ  
وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ (111)  
وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا  
شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي  
بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ  
غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ  
فَذَرُهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ (112)  
وَلِتَصْغَى إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا  
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ  
وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ (113)  
أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي  
أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ

Şunu da iyi bilin ki, şayet Biz onlara (bir mucize olarak) melekleri indirseydik, ölüleri (diriltip) onlarla konuştursaydık ve her şeyi önlerinde toptasaydık bile, onlar asla inanmayacaklardı. Doğrusu ancak Allah'ın dilediği şey olur. (Onun dilemediği şey ise asla olmaz.) Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu cahilce (gerçeği bilmeden) davranır.

**Ayet: 112-113**

Bu böyledir. Biz (tarih boyunca gönderdiğimiz) her peygambere insanlardan ve cinlerden birbirlerine yaldızlı aldatıcı sözler fısıldayan şeytanları düşman etmişizdir. Ey elçi, şayet Rabb'in dileseydi (zorlasaydı) onlar bunu yapamazlardı. (Ama Allah insanları bu dünya hayatında sınamak ister.) Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri kendi hallerine bırak ve onların iftiralarına aldırış etme. Doğrusu şeytanlar, ahirete / ahiretteki hesaba inanmayan kimselerin gönüllerinin yalana kaymasını ve onların yalandan hoşlanıp günah işlemesini isterler.

**Ayet: 114-117**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben bu ilahi kitabı / Kuran'ı size gerçeklerle ayrıntılı bir şekilde indiren Allah'tan başka bir hakem kabul etmem." Ey elçi, (samimi olan) ehli kitap (Yahudiler ve Hristiyanlar) da bu ilahi kitabın / Kuran'ın (sana) Rabb'in tarafından gerçeklerle indirildiğini bilirler. Sakın şüphe edenlerden olma! Herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'inin her sözü doğrulukla ve adaletle gerçekleşecektir. Doğrusu Allah'ın sözlerini değiştirebilecek hiçbir güç yoktur. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Ey elçi, şunu iyi bil ki, eğer sen yeryüzündekilerin çoğunluğuna uyarsan, onlar seni Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan saptırırlar. Doğrusu onlar zanlara / boş iddialara uyup saçmasapan batıl inançlar (hurafeler) uyduruyorlar. Doğrusu Rabb'in, Onun dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan sapanları da doğruluğa yönelenleri de en iyi bilendir.

**Ayet: 118-120**

Öyleyse ey insanlar, eğer Allah'ın bildirdiği

اَتَيْنَاهُمْ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ  
مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ  
الْمُفْتَرِينَ ﴿114﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ  
صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ  
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿115﴾ وَإِنْ تَطَّعَ  
أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يَضِلُّوكَ عَنْ  
سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ  
هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿116﴾ إِنَّ رَبَّكَ  
هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ  
أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿117﴾ فَكُلُوا مِمَّا  
ذَكَرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ  
مُؤْمِنِينَ ﴿118﴾ وَمَا لَكُمْ إِلَّا تَأْكُلُوا  
مِمَّا ذَكَرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ  
لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ  
إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لِّيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ  
بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ  
بِالْمُعْتَدِينَ ﴿119﴾ وَذَرُوا ظَاهِرَ  
الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ  
الْإِثْمَ سَيَجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ  
﴿120﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذَكِّرْ اسْمُ  
اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ  
الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ

gerçeklere inandıysanız, üzerine Allah'ın adı anılmış olan (helal) yiyeceklerden yiyeceksiniz. Niçin üzerine Allah'ın adı anılmış olan (helal / temiz) yiyecekleri yemeyesiniz ki! Doğrusu Allah size zorunluluk dışında neleri haram kıldığını ayrıntısıyla açıklamıştır. Ama (ne yazık ki) birçok kimse kötü arzularına uyup bilgisizce / belgesizce (yalan sözlerle) insanları saptırır. Şüphesiz ki Rabb'in haddini aşanları en iyi bilendir. Öyleyse ey insanlar, açık ve gizli tüm günahları terk edin; yoksa günahıta ısrar eden kimseler girdikleri günahlar yüzünden ahirette cezalandırılacaktır.

#### **Ayet: 121**

Ey insanlar, sakın üzerine Allah'ın adı anılmayan (ama putların / sahte ilahların adı anılan) yiyeceklerden yemeyin! Çünkü bu, apaçık bir günahıtır. Doğrusu şeytanlar kendi dostlarına sizinle mücadele etmeleri (ve yiyecekleriniz hakkında helaller ve haramlar uydurmaları) için fısıldarlar. Öyleyse (dikkatli olmalısınız; çünkü) eğer (helal ve haram koymada) onlara uyarsanız, Allah'a ortak koşmuş olursunuz.

#### **Ayet: 122-124**

Doğrusu gönülleri ölüyken canlandırdığımız ve (kendilerine bu ilahi kitabı / Kuran'ı lütfedip) insanlar arasında bir ışıkla yürümelerini sağladığımız kimseler (yani İslam'a inananlar) ile sanki karanlıklar içinde olan ama oradan çıkmak istemeyen kimseler (yani İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler) asla bir değildir. Bu böyledir. Yaptıkları kötülükler İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere süslü görünmektedir. Bu böyledir. Biz (bu dünya sınavının bir gereği olarak) her belde de oranın günahıta ısrar eden en büyük suçlularına orada hile yapmaları için imkan vermektediriz. Aslında onlar yaptıkları hilelerle sadece kendilerini aldatırlar; ama bunun farkında değiller. (İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan) bazıları da Allah'ın bildirdiği bir gerçek kendilerine geldiğinde: "Allah'ın elçilerine verilen şey bize verilmedikçe asla İslam'a inanmayız." dediler. Doğrusu Allah elçiliğini (gönderdiği doğruları / gerçekleri) kime vereceğini en iyi bilendir.

لِيَجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ  
لَمُشْرِكُونَ ﴿121﴾ أَوْ مَنْ كَانَ مِيتًا  
فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ  
فِي النَّاسِ كَمَنْ مِثْلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ  
لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ  
لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿122﴾  
وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ  
مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا  
يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ  
﴿123﴾ وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ  
نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ  
اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ  
سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ  
اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا  
يَمْكُرُونَ ﴿124﴾ فَمَنْ يَرِدِ اللَّهُ أَنْ  
يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ  
يُرِدْ أَنْ يَضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا  
حَرَجًا كَانَمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ  
يَجْعَلُ اللَّهُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا  
يُؤْمِنُونَ ﴿125﴾ وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ  
مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ  
يَذْكُرُونَ ﴿126﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ

Sonuçta günahıta ısrar eden suçlular, hileleri yüzünden ahirette Allah'ın huzurunda küçük düşüp şiddetli cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 125-127**

Allah kimi doğruya yöneltmek isterse, onun gönlünü İslam'a (yani Onun evrensel barış düzenine) açar. O, kimi ısrarlı sapkınlığı içinde bırakmak isterse de, onun göğsünü sanki göğes tırmanır gibi daraltıp sıkar. Bu böyledir. Allah, İslam'a ısrarla inanmayanların üzerine pislik / sıkıntı yağdırır. İşte bu, Rabb'inin dosdoğru yoludur. Doğrusu Biz bildirdiğimiz gerçekleri düşünüp öğüt alan kimselere ayrıntısıyla açıklamışızdır. Sonuçta İslam'a inananlara ahirette Rabb'lerinin huzurunda esenlik yurdu olan cennet ödülü vardır. Şüphesiz ki Allah İslam'a inananların dostudur. Çünkü onlar düzeltici / iyi işler yaparlar.

**Ayet: 128-129**

Kıyamet günü Allah (şeytanlaşan varlıkların) hepsini toplayıp: "Ey (şeytanlaşan) cinler topluluğu, siz bazı insanları aldatıp sayıca çoğaldınız." diyecektir. O vakit onların dostu olan (şeytanlaşan) insanlar: "Ey Rabb'imiz, biz (dünyadayken) birbirimizden yararlandık. Böylece bize tanıdığın belli sürenin sonuna ulaştık." diyecektir. Allah da onlara: "Sizin hak ettiğiniz yer -sonsuzca kadar kalmak üzere- cehennem ateşidir." diyecektir. Doğrusu ancak Allah'ın dilediği şey olur. (Onun dilemediği şey ise asla olmaz.) Şüphesiz ki Rabb'in en doğru kararı verendir ve her şeyi en iyi bilendir. Bu böyledir. Biz işledikleri günahlar yüzünden haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri birbirine dost ederiz.

**Ayet: 130**

Kıyamet günü Allah (İslam'ı ısrarla inkar eden, cin ve insan, tüm kafirleri toplayıp): "Ey cin ve insan toplulukları, aranızdan size bildirdiğim gerçekleri anlatan ve sizi bu buluşma gününüz hakkında uyaran elçiler gelmedi mi?" diyecektir. O vakit onlar: "(Evet, elçiler geldiler ve bizi uyardılar; ama biz onlara uymadık. İşte bu yüzden) biz kendi aleyhimize şahidiz." diyecektir. (Ne yazık ki) dünya hayatı onları aldatmıştır. Sonuçta (ahirette) onlar İslam'ı

عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿127﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ  
جَمِيعًا يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ  
مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ  
الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ  
وَبَلَّغْنَا آجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ  
النَّارُ مَثْوًى لَكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا  
شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ  
﴿128﴾ وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ  
الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ  
﴿129﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ  
يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ  
آيَاتِي وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا  
قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ  
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ  
أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿130﴾ ذَلِكَ أَنْ  
لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ  
وَأَهْلَهَا غَافِلُونَ ﴿131﴾ وَلِكُلِّ  
دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ  
عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿132﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ  
ذُو الرَّحْمَةِ إِنَّ يَشَاءُ يَذْهَبَكُمْ  
وَيَسْتَخْلِفُ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا



ısrarla inkar ettiklerini (itiraf edip) kendi aleyhlerine şahit olacaktır.

**Ayet: 131-134**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in (elçi göndermediği, yani) İslam'dan habersiz olan hiçbir belde halkını haksızlıkla yok etmemiştir. Çünkü herkesin (bu dünyada) yaptıklarının karşılığında bir (rahmet) derecesi vardır. Şüphesiz ki Rabb'in insanların yaptıklarından habersiz değildir / ahirette onları hesaba çekecektir. Şüphesiz ki Rabb'in en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve (sonsuz) rahmet sahibidir. (Ey insanlar, unutmayın ki,) Allah -dilerse- sizi (daha önceden yok ettiği) insanların soyundan yarattığı gibi, sizi de (istediği anda) yok edip başkalarını sizin yerinize getirebilir. Şüphesiz ki size söz verilen kıyamet günü kesinlikle gelecektir. Siz Allah'a asla engel olamazsınız.

**Ayet: 135**

Ey elçi, de ki: "Ey toplumum, siz elinizden geleni yapın; ben de görevimi yapıp sizi İslam'a davet edeceğim. Ama ahirette kimin sonunun iyi bir yerde (yani cennette) yaşamak olacağını (kimin sonunun da cehennemde ceza çekmek olacağını) anlayacaksınız. Doğrusu haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişemeyecektir."

**Ayet: 136-137**

Putperest / müşrik Araplar uydurdukları (batıl) iddialarına göre Allah'ın yaratıp çoğalttığı ekinlerden ve hayvanlardan paylar ayırıp: "Bu, Allah'ındır ve bu da (Ona) ortak koştuğumuz putlarındır / sahte ilahlarındır." dediler. Ama onlar, ortak koştukları putlara / sahte ilahlara ayrılan payı Allah'a vermemelerine rağmen, Allah'a ayrılan payı Ona ortak koştuklarına verirler. Putperest / müşrik Araplar ne kötü hüküm veriyorlar! Bu böyledir. (Ne yazık ki) o putlar / sahte ilahlar onlardan birçoğuna -kişiliklerini ve (gerçek) dinlerini (İslam'ı) bozmak için- çocuklarını öldürmeyi (bile) süslü göstermiştir. Ey elçi, şayet Rabb'in dileseydi (zorlasaydı) onlar bunu yapamazdı. (Doğrusu Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve

أَنشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ آخَرِينَ  
﴿133﴾ إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِي وَمَا  
أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿134﴾ قُلْ يَا قَوْمِ  
اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ  
فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ  
الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿135﴾  
وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ  
وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ  
بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ  
لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا  
كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ  
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿136﴾ وَكَذَلِكَ  
زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ  
أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيُرْدُوهُمْ  
وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ  
اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ  
﴿137﴾ وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْتُ  
حَجَرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ  
بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا  
وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا  
افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا  
يَفْتَرُونَ ﴿138﴾ وَقَالُوا مَا فِي

tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak ister.) Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri kendi hallerine bırak ve onların iftiralarına aldırış etme.

**Ayet: 138-140**

Putperest / müşrik Araplar uydurdukları (batıl) iddialarına göre: "Şu hayvanlar ve ekinler yasaktır; -dilediğimiz kimseler hariç- hiç kimse onlardan yiyemez ve (yine dilediğimiz kimseler hariç) şu hayvanların sırtları da haramdır." dediler. Onlar Allah'a iftira edip bazı hayvanları keserken de Allah'ın adını anmıyorlar. Ama Allah onları -uydurdukları o iftiralar yüzünden- ahirette cezalandıracaktır. Bir de onlar: "Bazı hayvanların yavrusunu yemek erkeklerimize helal, kadınlarımıza ise haramdır. Ancak eğer o hayvanlar ölü yavru doğurursa (erkekler ve kadınlar) ortaktır." dediler. Ama Allah onları uydurdukları bu (helal ve haram) yakıştırmaları yüzünden ahirette cezalandıracaktır. Şüphesiz ki Allah en doğru kararı verendir ve her şeyi en iyi bilendir. Doğrusu ahmak ve bilgisiz olmaları yüzünden kendi çocuklarını öldüren ve Allah'a iftira edip Onun onlara lütfettiği nimetleri haram kılan kimseler (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir. Çünkü onlar ısrarla doğruluktan sapmış ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmemiştir.

**Ayet: 141-142**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (aynı topraktan sizin yararlanmanız için) çardaklı ve çardaksız bahçeleri, birbirine benzeyen ve benzemeyen (nice) bitkileri ve tadları çok farklı olan hurma, zeytin ve nar ağaçlarını ve çeşitli ekinleri yaratan Allah'tır. Allah'ın lütfettiği ürünler olgunlaştığında yiyin; ama hasat vakti geldiğinde yoksullara da hakkını verin. Sakın israf etmeyin! Şüphesiz ki Allah aşırıya giden (günahta ısrar eden) kimseleri sevmez. Hayvanların arasında yüklerinizi taşıyanlar ve tüylerinden (yünlerinden) yatak / döşek yaptıklarınız da vardır. Ey insanlar, Allah'ın size lütfettiği (helal ve temiz / sağlıklı) nimetlerden yiyin için. Sakın şeytana uymayın! Doğrusu şeytan sizin büyük bir düşmanınızdır.

بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةً لِّذُكُورِنَا  
وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً  
فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ  
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿139﴾ قَدْ خَسِرَ  
الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ  
وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَىٰ  
اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ  
﴿140﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ  
مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ  
وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ  
وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ  
كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ  
يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ  
الْمُسْرِفِينَ ﴿141﴾ وَمِنَ الْأَنْعَامِ  
حَمُولَةٌ وَفَرَشَاتٌ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ  
وَلَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ  
عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿142﴾ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ  
مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ  
قُلِ الذَّكْرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْإِنثَيْنِ أَمَّا  
اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْإِنثَيْنِ نَبَوْنِي  
بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿143﴾ وَمِنَ  
الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلِ

**Ayet: 143-144**

(İşte size eşler) halinde (dört çift, toplam) sekiz çiftlik hayvanı örneği: (O dört çiftten ilk iki çifti, erkek-dişi) iki koyun ve iki keçi. Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Söyleyin bakalım, Allah bunlardan iki erkeği mi, iki dişi mi yoksa o dişilerin yavrularını mı haram kıldı? (Hiçbirini!) Eğer doğruyu söylüyorsanız, bir bilgiye / belgeye dayalı olarak bana cevabınızı bildirin. (O dört çiftten ikinci iki çifti ise, erkek-dişi) iki deve ve iki sığır. Allah bunlardan iki erkeği mi, iki dişi mi yoksa o dişilerin yavrularını mı haram kıldı? (Hiçbirini!) Yoksa siz Allah'ın size böyle bir yasak koyduğuna şahit mi oldunuz? (Hayır!)" Herkes şunu iyi bilsin ki, insanları saptırmak için bilgisizce yalan uydurup Allah'a iftira eden kimselerden daha zalimi yoktur. Şüphesiz ki Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

**Ayet: 145**

Ey elçi, de ki: "Doğrusu ben bana vahiy edilen / bildirilen hükümlerin içinde şunlar hariç yiyilmesi veya içilmesi haram olan bir şey bulamıyorum. Doğrusu yenilmesi veya içilmesi haram olan şeyler sadece leş / ölü hayvanlar, akıtılan (sıvı veya pıhtılaşmış) kan, domuz eti - çünkü o, pistir- veya -günahta ısrar ederek- Allah'tan başkasına (putlara / sahte ilahlara) adanan / sunulan yiyeceklerdir. Ama mecbur kalan kimseler -Allah'a isyan etmeden ve aşırıya gitmeden- (ihtiyaç miktarı kadar) bunlardan yiyebilir." Şüphesiz ki Rabb'in çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 146-147**

Geçmişte Biz Yahudilere de (çift toynaklılar hariç) tüm (dört ayaklı ve) tırnaklı hayvanların etini yemeyi haram kılmıştık. Biz onlara, sığır ve koyun-keçi cinsi hayvanların -sırt etlerinin ve iç organlarının içinde olanlar ve kemikle bitişik bulunanlar hariç- iç yağlarını yemeyi de haram kılmıştık. Çünkü Biz onları (emrimize) isyanları yüzünden cezalandırmıştık. Şüphesiz ki Biz en doğruyu söyleyeniz. Ey elçi, eğer bazıları seni yalanlarsa onlara de ki: "Doğrusu

الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا  
اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ أَمْ  
كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْكُمْ اللَّهُ بِهَذَا  
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ  
كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ  
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿144﴾ قُلْ  
لَا أَجِدُ فِي مَا أُوْحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا  
عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ  
مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ  
فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ  
بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ  
فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿145﴾  
وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي  
ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا  
عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ  
ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ  
بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا  
لَصَادِقُونَ ﴿146﴾ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ  
رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ  
بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿147﴾  
سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ  
مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ

Rabb'iniz en geniş rahmet sahibidir; ama Onun şiddetli cezası da günahıta ısrar eden suçlulardan asla geri çevrilemezdir."

**Ayet: 148-149**

Putperest / müşrik Araplar (Allah'a iftira ederek): "Şayet Allah dileseydi, hem biz hem de atalarımız putları / sahte ilahları Ona ortak koşamazdık ve hiçbir şeyi haram kılamazdık." diyecektir. Bu böyledir. Önceki inkarcılar da şiddetli cezamızı tadana kadar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlamışlardı. Ey elçi, onlara de ki: "Eğer bir bilginiz / belgeniz varsa, çıkarıp onu bize gösterin. Doğrusu siz zanlara / boş iddialara uyup saçmasapan batıl inançlar (hurafeler) uyduruyorsunuz. Çünkü Allah en üstün kanıtların sahibidir. Şayet Allah dileseydi (zorlasaydı) hepinizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltirdi. (Doğrusu Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak ister.)"

**Ayet: 150-153**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Haydi, (sözde) 'Allah şunları haram kılmıştır' iddianıza şahitlik edecek şahitlerinizi getirin de görelim!" Ey elçi, onlar (kendi uydurdukları yalanlarına) şahitlik ederlerse, sen asla onlarla beraber şahitlik etme! Sakın bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan, ahirete / ahiretteki hesaba inanmayan ve Rabb'lerine ortak koşan kimselerin kötü arzularına uyma! Ey elçi, insanlara de ki: "Haydi, gelin, Rabb'inizin size neleri haram kıldığını (ve neleri emrettiğini) okuyup aktarayım: (Ey insanlar,) sakın hiçbir şeyi Allah'a ortak koşmayın! Annenize ve babanıza iyilik edin. Sakın yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin! -Doğrusu hem size hem de çocuklarınıza nimetler lütfeden Biziz.- Sakın açık ve gizli (yani her çeşit) utanç verici / çirkin şeylere (fuhuşa) yaklaşmayın! Sakın haklı bir sebep olmadan Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı bir canı öldürmeyin! İşte bunlar Allah'ın size emrettiği hükümlerdir. Umulur ki aklınızı kullanırsınız. Sakın yetimlerin servetlerine -onlar yetişkin olana kadar- en güzel şekil dışında (yani

شَيْءٌ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ  
حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ  
عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا  
الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ  
(148) قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ  
شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ (149) قُلْ  
هَلَمْ شَهِدَ أَعْلَمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ  
اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ  
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعِ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا  
بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ  
وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ (150) قُلْ  
تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ إِلَّا  
تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا  
وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ  
نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ  
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطْنٌ وَلَا تَقْتُلُوا  
النَفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ  
ذَلِكَ وَصِيَّتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ  
(151) وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا  
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ  
وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا  
تُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ

onlara yardım etme dışında) yaklaşmayın! Ölçüyü ve tartıyı adaletle (tam olarak) yerine getirin. Doğrusu Biz herkese ancak gücü kadar sorumluluk yükleriz. Bir şey söylediğinizde -en yakınınızın aleyhine olsa bile- (doğruyu konuşup) adaletli olarak Allah'a verdiğiniz sözü tutun. İşte bunlar Allah'ın size emrettiği hükümlerdir. Umulur ki gerçekleri düşünüp öğüt alırsınız. Bu din (İslam) benim (uyduğum) dosdoğru yolumdur. Öyleyse İslam'a uyun. Sakın yanlış yollara uymayın. Yoksa doğruluktan uzaklaşıp Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan ayrılırsınız. İşte bunlar Allah'ın size emrettiği hükümlerdir. Umulur ki Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsınız."

#### **Ayet: 154**

Geçmişte Biz Musa'ya ilahi bir kitap verdik. (Bu ilahi kitap / Kuran gibi) o ilahi kitap da iyi işler yapanlar için tamamlayıcı bir destektir, her şeyin ayrıntılı açıklamasıydı, bir doğruluk rehberi ve bir rahmetti. Umulur ki insanlar ahirette Rabb'leriyle buluşacaklarına (ve tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerine) inanırlar.

#### **Ayet: 155-157**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (size) indirdiğimiz bu ilahi kitap / Kuran bereketlerle doludur. Öyleyse ona uyun ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Umulur ki Allah'ın rahmetine erişirsiniz. (Şayet Biz size bu ilahi kitabı / Kuran'ı indirmeseydik) siz: "Önceki iki gruba (yani Yahudilere ve Hristiyanlara) ilahi kitaplar indirilmiş; ama (ne yazık ki) biz onların (asıl) öğretilerinden habersizdik." diyebilirdiniz ya da "Şayet bize de bir ilahi kitap indirilseydi, biz onlardan daha doğru insanlar olabilirdik." diyebilirdiniz. İşte bu ilahi kitap / Kuran, size Rabb'inizden apaçık bir kanıt, bir doğruluk rehberi ve rahmet olarak gelmiştir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın bildirdiği gerçekleri yalanlayıp ısrarla yüz çeviren kimselerden daha zalimi yoktur. Bu yüzden Biz bildirdiğimiz gerçeklerden yüz çevirenleri gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan ısrarla

فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ  
اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصِيَّتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ  
تَذَكَّرُونَ ﴿152﴾ وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي  
مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ  
فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصِيَّتُكُمْ  
بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿153﴾ ثُمَّ آتَيْنَا  
مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي  
أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى  
وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ  
﴿154﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ  
فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ  
﴿155﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ  
عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ  
دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿156﴾ أَوْ تَقُولُوا  
لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَى  
مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ  
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ  
بَايَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي  
الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ  
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿157﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ  
أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ



yüz çevirmeleri yüzünden (ahirette) cezanın en kötüsüne uğratacağız.

**Ayet: 158**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplar meleklerin veya bizzat Rabb'inin ya da Rabb'inin bazı mucizelerinin onlara gelmesini beklemesinler. Çünkü Rabb'inin bazı mucizeleri geldiğinde, önceden gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmayan ya da İslam inancıyla bir iyilik yapmayan kimselerin onlara inanmalarının kendilerine hiçbir yararı olamaz. Ey elçi, onlara de ki: "Bekleyin bakalım, biz de (sizinle beraber) Allah'ın takdirini bekliyoruz."

**Ayet: 159-160**

Ey elçi, gerçek dinlerini (yani İslam'ı) bozup karşıt gruplara ayrılan kimselerin seninle hiçbir ilgisi yoktur. Artık onların işi Allah'a kalmıştır. Sonuçta / ahirette Allah onlara tüm yaptıklarını bildirip (hesaba çekecektir.) O, iyilik yapanlara yaptıkları iyiliğin (en az) on katı kadar sevap verecektir; kötülük işleyenlere ise işledikleri kötülüğün tam karşılığı olan cezayı verecektir. Sonuçta hiç kimseye hiçbir haksızlık edilmeyecektir.

**Ayet: 161-165**

Ey elçi, de ki: "(Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) Rabb'im beni dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltti. Allah beni bu gerçek / doğru dine, yani batıl inançlara (hurafelere) inanmayan İbrahim'in (İslam) toplumuna / inancına yöneltti. Doğrusu İbrahim hiçbir zaman Allah'a ortak koşanlardan olmadı. (İbrahim gibi benim de) namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm yalnız tüm varlıkların Rabb'i olan Allah içindir. Allah'ın hiçbir ortağı yoktur. Bu yüzden ben bu gerçeği duyurmakla ve İslam'a inananların öncüsü olmakla emrolundum. Asla Allah'tan başka bir Rabb aramam. Çünkü Allah her şeyin / herkesin tek Rabb'idir. Kim ne yaparsa aslında kendine yapar. (Herkes kendi yaptığından sorumludur.) Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez. Sonuçta hepiniz ahirette Rabb'inizin huzuruna döneceksiniz (ve tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) O vakit Allah size (İslam'dan) ayrılmaya çalıştığınız konuları bildirecektir. Sizi

رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ أَمْنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿158﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيْعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿159﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿160﴾ قُلِ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿161﴾ قُلِ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿162﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿163﴾ قُلِ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿164﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ

yeryüzünün yöneticileri yapan ve bazılarınızı bazılarından daha üst derecelere yükselten Allah'tır. Çünkü O sizi size verdikleriyle sınar." Şüphesiz ki Rabb'in hem cezalandırması en hızlı olandır hem de çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ  
بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوكُمْ فِي مَا آتَيْكُمْ  
إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ  
رَحِيمٌ ﴿165﴾

## 7- A'RAF SURESİNİN KISA TEFSİRİ

A'raf Suresi, Adem'in (a.s.) cennetten çıkarılışını anlatır; peygamberlerin yalnız Allah'a ibadete ve İslam'a davet ettiklerini bildirir ve şeytanın insanın büyük bir düşmanı olduğunu vurgular.

### A'RAF SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-2

ELİF-LAM-MİM-SAD ( **Dikkat!** ) Ey elçi, bu ilahi kitap / Kuran sana, İslam'a inananları onunla uyarman ve öğüt vermek için indirildi. Öyleyse bu konuda kalbinde hiçbir sıkıntı olmasın.

#### Ayet: 3

Ey insanlar, Rabb'inizden size indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a uyun ve sakın Allah'tan başka (güya) dostlara (yani putlara / sahte ilahlara) uymayın. Ama siz çok az düşünüp öğüt alıyorsunuz.

#### Ayet: 4-9

Doğrusu Biz (haksızlıkta / zulümde ısrar eden) nice beldeleri cezalandırıp yok ettik. Şiddetli cezamız onlara (bir anda hiç beklemedikleri bir yerden) gece veya öğlen uykusunda gelmiştir. Şiddetli cezamız geldiğinde hepsinin son sözü: "Doğrusu biz haksızlıkta / zulümde ısrar ettik." demek olmuştur. Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz hem kendilerine elçi gönderdiğimiz kimseleri hem de tüm elçilerimizi ahirette hesaba çekeceğiz ve onlara bilgiye / belgeye dayalı olarak her şeyi anlatacağız. Şüphesiz ki Biz her zaman her yerde hazır bulunuruz. Kıyamet günü (dünya hayatında yapılanların) ölçüleceği

## سورة الأعراف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَصِّ ﴿1﴾ كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ  
فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لَتُنذِرَ بِهِ  
وَذِكْرَى لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿2﴾ اتَّبِعُوا مَا  
أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن  
دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿3﴾  
وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا  
بَأْسُنَا بَيَاتًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ﴿4﴾ فَمَا  
كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ  
قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿5﴾ فَلَنَسْأَلَنَّ  
الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ  
الْمُرْسَلِينَ ﴿6﴾ فَلَنَقْصِنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ  
وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ﴿7﴾ وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ

bir gerçektir. Böylece yaptığı iyilikler terazide ağır basan kimseler kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecektir; yaptığı iyilikler terazide hafif gelen (yani kötülükleri daha ağır basan) kimseler ise bildirdiğimiz gerçeklere haksızlık ettiklerinden ahirette kendilerini zarara uğratmış olacaktır. (Çünkü onlar cehenneme girecektir.)

**Ayet: 10-15**

Ey insanlar, Biz sizi yeryüzüne yerleştirdik ve orada geçinmenizi sağladık. Ama siz Allah'a çok az şükrediyorsunuz. Doğrusu Biz sizi yaratıp şekillendirdik; sonra da meleklerle: "(İlk insan olan) Adem'e secde edin / saygı gösterin." dedik. O vakit İblis hariç meleklerin hepsi hemen secde ettiler / saygı gösterdiler. İblis (Allah'ın emrine karşı çıkıp) secde edenlerden / saygı gösterenlerden olmadı. Allah ona: "Ben sana emrettiğim halde seni (Adem'e) secde etmekten / saygı göstermekten alıkoyan nedir?" dediğinde, İblis: "Sen beni ateşten, onu ise çamurdan yarattın. (Bu yüzden) ben ondan daha iyiyim / üstünüm." dedi. Allah da ona: "Hemen oradan aşağıya in! Ne hakla orada büyüklük taslıyorsun! Artık (meleklerin meclisinden) çık / defol! Çünkü sen (büyüklük taslayıp) küçük düşenlerden oldun." dedi. İblis: "(Ey Rabb'im) bana diriliş gününe (kıyamet gününe) kadar süre ver." dediğinde, Allah ona: "(Ey İblis,) istediğin o süre sana verilmiştir." dedi.

**Ayet: 16-18**

Sonra İblis: "(Ey Rabb'im) Sen beni saptırdığın için ben de Senin dosdoğru yolunda oturup (insanları İslam'dan / doğruluktan alıkoymaya çalışacağım.) Onlara önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından, yani her yönden geleceğim. Böylece Sen onlardan birçoğunu şükreder durumda bulmayacaksın." dediğinde, Allah ona: "(Artık) kınanmış ve kovulmuş olarak oradan çık / defol! Doğrusu insanlardan sana uyanların sonu da (senin gibi kötü olacaktır.) Çünkü Ben cehennemi sizle (yani emrine karşı gelenlerle) dolduracağım." dedi.

**Ayet: 19-23**

Allah: "Ey Adem, sen ve hanımın şu bahçeye /

الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿8﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلُمُونَ ﴿9﴾ وَلَقَدْ مَكَنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشٌ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿10﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿11﴾ قَالَ مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿12﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿13﴾ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿14﴾ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿15﴾ قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿16﴾ ثُمَّ لَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿17﴾ قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْذُومًا مَدْحُورًا لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿18﴾ وَيَا آدَمُ

cennete yerleşin. Oradaki nimetlerden dilediğiniz gibi yiyip içebilirsiniz; ama sakın şu ağaca yaklaşmayın / sınırınızı aşmayın! Yoksa haksızlık edenlerden olursunuz." dedi. Ama şeytan onlara bilmedikleri kötü yönlerini göstermek için Adem'e ve hanımına vesvese verip: "Rabb'iniz size o ağacı başka bir sebepten değil sadece iki melek ya da sonsuz olursunuz diye yasakladı." dedi. Sonra şeytan onlara (yalandan) yeminler ederek: "(Artık Rabb'iniz o yasağı kaldırdı. Şimdi o ağaçtan yiyebilirsiniz.) Doğrusu ben sizin iyiliğiniz için öğüt veriyorum." dedi. Şeytan onları (yalanla) aldatıp tuzağa düşürdü. Adem ve hanımı (Allah'ın yasakladığı) o ağacın (meyvesinden) tattılar. (Böylece) onların kötü yönleri (yani açgözlü oldukları) ortaya çıktı. (Ama onlar şeytanın yalanına kanıp Allah'ın koyduğu yasağı çiğnediklerine pişman oldular ve çok utanıp) o bahçenin / cennetin yapraklarıyla üstlerini örtmeye başladılar. O vakit Rabb'leri onlara seslenip: "(Hatırlayın,) Ben size o ağacı yasaklamıştım ve size, 'şeytan sizin büyük bir düşmanınızdır.' demiştim." dedi. Onlar (bu günahtan tövbe edip): "Ey Rabb'imiz, biz kendimize haksızlık ettik. Eğer Sen bizi bağışlayıp affetmezsen ve bize rahmetini lütfetmezsen, biz zarara uğrayıp kaybederiz." dediler.

#### **Ayet: 24-25**

Allah onlara: "(O bahçeden / cennetten) aşağıya inin. Artık siz (insanlar ve şeytan) birbirinize düşmansınız. Şunu iyi bilin ki, sizin için belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar yeryüzünde yerleşip biraz yararlanmak (yani bir dünya sınavı) vardır. Siz orada yaşayacak, orada ölecek ve oradan çıkarılıp (ahirette diriltileceksiniz.)" dedi.

#### **Ayet: 26**

Ey Adem'in çocukları, Biz size kötü yönlerinizi örten ve sizi süsleyen "takva elbisesini" (yani emirlerimize duyarlıca sorumlu davranma ve yasaklarımızdan sakınma duygusunu) lütfettik. Doğrusu en iyi elbise takva elbisesidir. İşte bunlar Allah'ın bildirdiği gerçeklerden bazılarıdır. Umulur ki insanlar gerçekleri

اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿19﴾  
فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿20﴾ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿21﴾ فَدَلَّيَهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلْتُ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿22﴾ قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿23﴾ قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿24﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿25﴾ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوَاتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَكَّرُونَ ﴿26﴾

düşünüp öğüt alırlar.

**Ayet: 27**

Ey Adem'in çocukları, (dikkat edin de) şeytan, ilk babanıza ve ilk annenize (yani Adem'e ve hanımına) kötü yönlerini (açgözlü olduklarını) göstermek için onların (takva) elbiselerini sıyırıp onları o bahçeden / cennetten çıkardığı gibi, siz de şaşırtmasın. Şunu iyi bilin ki, şeytan ve ailesi (yani ona uyanlar) sizi -sizin onları göremediğiniz- (kötü / çirkin) bir yönden görürler; ama Biz o şeytanları İslam'a ısrarla inanmayan kimselere dost yapmışızdır.

**Ayet: 28-29**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları (şeytana uyup) utanç verici / çirkin bir şey yaptıklarında: "Ama biz bunu atalarımızın geleneğinde gördük. Öyleyse bunu bize Allah emretmiştir." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "(Hayır!) Allah asla utanç verici / çirkin bir şey yapmanızı emretmez! Ama siz Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri (uydurup) söylüyorsunuz. Doğrusu Rabb'im (size) adaletli olmanızı, Allah'a secde edilen yerlerde, yani her yerde yüzünüzü doğru tutmanızı (doğru insanlar olmanızı) ve yalnız gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibi olan Allah'a samimiyetle dua etmenizi emretmiştir. Şunu iyi bilin ki, siz Allah'ın sizi ilk yarattığı gibi (tek başınıza) Onun huzuruna döneceksiniz.

**Ayet: 30**

Allah (tarih boyunca) insanlardan bazılarını (yani İslam'a inananları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltti. Bazı insanlar ise ısrarlı sapkınlıları içinde kalmayı hak etti. Çünkü onlar -kendilerini doğru yolda sanarak- Allah'ı bırakıp şeytanları dost edinmiştir.

**Ayet: 31**

Ey Adem'in çocukları, Allah'a secde edilen yerlerde, yani her yerde (takva) süsünüzü / elbisenizi (üzerinize) alın. (Ey Adem'in çocukları,) Allah'ın nimetlerinden yiyin ve için; ama sakın israf etmeyin! Şüphesiz ki Allah aşırıya giden (günahta ısrar eden) kimseleri sevmez.

**Ayet: 32**

Ey elçi, insanlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, hiç

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا  
أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ  
عَنَّهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَآتِهِمَا  
إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِّنْ حَيْثُ لَا  
تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ  
لِّلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا فَعَلُوا  
فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا  
وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ  
بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا اللَّهَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا  
تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّي  
بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ  
مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ  
كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا  
هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ  
إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ  
دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ  
﴿٣٠﴾ يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِندَ  
كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا  
تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ  
﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي  
أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ  
قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ  
الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كَذَلِكَ  
نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾



kimse Allah'ın kullarına lütfettiği süslerini ve helal / temiz / sağlıklı nimetlerini haram kılamaz. Bunlar dünya hayatında ve özellikle kıyamet gününde İslam'a inananlar içindir." Bu böyledir. Biz bildirdiğimiz gerçekleri anlamak isteyenlere ayrıntısıyla açıklarız.

**Ayet: 33-34**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu Rabb'im size açık ve gizli (yani her çeşit) utanç verici / çirkin şeyler yapmanızı, günah işlemenizi, haksızca saldırgan davranmanızı ve -Onun indirdiği hiçbir kanıt olmamasına rağmen- Allah'a (putları / sahte ilahları) ortak koşmanızı yasaklamıştır. Ayrıca (O, size) Allah hakkında bilmediğiniz şeyler (uydurup) söylemenizi (yasaklamıştır.) Şunu iyi bilin ki, her toplumun bir eceli / ölüm vakti vardır. Doğrusu insanlar kendilerine ecel / ölüm vakti geldiğinde, onu ne bir an önceye ne de bir an sonraya alabilirler.

**Ayet: 35-36**

Ey Adem'in çocukları, şunu iyi bilin ki, aranızdan size bildirdiğim gerçekleri anlatan elçilerim geldiğinde, emirlerime duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımdan sakınan ve (hatadan dönüp / tövbe edip) kendini düzelten kimselerin (ahirette) hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır. Bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayıp onlara karşı büyüklük taslayan kimseler ise -sonsuz kadar kalmak üzere- cehennem ateşine girecektir.

**Ayet: 37**

Herkes şunu iyi bilsin ki, yalan uydurup Allah'a iftira eden ya da Onun bildirdiği gerçekleri yalanlayan kimselerden daha zalimi yoktur. İşte onlar bu ilahi kitapta / Kuran'da bildirilen paylarını alacaktır, (yani ahirette cehennem cezasına uğrayacaktır.) Melek elçilerimiz putperestlerin / müşriklerin canlarını almaya geldiğinde onlara: "Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz putlar / sahte ilahlar hani neredeler / niçin size yardım etmiyorlar?" diyecektir. Onlar da: "O putlar / sahte ilahlar bizi terk ettiler." diyecektir. Sonuçta (ahirette) onlar İslam'ı ısrarla inkar ettiklerini (itiraf edip) kendi aleyhlerine şahit olacaktır.

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا  
ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ  
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ  
يُنْزَلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى  
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿33﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ  
أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ  
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿34﴾ يَا بَنِي  
آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ  
عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا  
خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿35﴾  
وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا  
عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا  
خَالِدُونَ ﴿36﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ  
افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ  
أُولَئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ  
حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ  
قَالُوا آيِنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ  
اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَى  
أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿37﴾  
قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ  
قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ  
كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى  
إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ  
أَخْرِيَهُمْ لِأُولِيهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا

**Ayet: 38-39**

(Kıyamet günü) Allah onlara: "(Haydi,) sizden önce gelip geçmiş cin ve insan tüm (İslam'ı inkar eden) topluluklarla beraber cehennem ateşine girin." diyecektir. (Cehenneme) giren her bir topluluk, art arda gelip orada toplanana kadar yanındakilere lanet edecektir. (O vakit) sonrakiler önceki inkarcılar hakkında: "Ey Rabb'imiz, bunlar bizi saptırdılar; bu yüzden onlara cehennem ateşi cezasını kat kat fazla ver." diyecektir. Allah da onlara: "Her birinize kat kat fazla ceza verilecektir. Ama siz bunu da bilmiyorsunuz." diyecektir. Önceki inkarcılar ise sonrakilere: "Sizin bizden hiçbir farkınız yok! Bu yüzden siz de işlediğiniz günahların cezasını çekin." diyecektir.

**Ayet: 40-42**

(Kıyamet günü) göğün (rahmet) kapıları, bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayıp onlara karşı büyüklük taslayan kimselere açılmayacaktır. Onlar deve iğne deliğinden geçene kadar (yani hiçbir zaman) cennete giremeyecektir. Bu böyledir. Biz günahta ısrar eden suçluları cezalandırırız. Ahirette onların yatağı ve yorganı bile cehennem ateşinden olacaktır. Bu böyledir. Biz haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri cezalandırırız. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise -sonsuz kadar yaşamak üzere- cennete girecektir. Doğrusu Biz herkese ancak gücü kadar sorumluluk yükleriz.

**Ayet: 43**

Biz cennete giren kimselerin kalplerinden tüm olumsuzlukları çıkaracağız. Cennette onların (konaklarının) alt tarafından ırmaklar akacaktır. Onlar: "Hamdolsun bizi bu başarıya yöneltten Allah'a. Şayet Allah bizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmeseydi, biz cennete girmeyi başaramazdık. Doğrusu Rabb'imizin elçileri bize gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu getirdiler; (biz de onlara uyduk.)" diyecektir. O vakit onlara: "İşte bu cennet size (dünyada) yaptığınız düzeltici / iyi işlerin bir ödülü olarak bırakılmıştır." diye seslenilecektir.

**Ayet: 44-45**

Cennete giren kimseler cehennem ateşine

فَاتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿38﴾  
وَقَالَتْ أُولِيهِمْ لِأَخْرِيهِمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿39﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿40﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿41﴾  
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿42﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تِلْكَمُ الْجَنَّةُ أَوْرَثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿43﴾ وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبَّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذِنَ مَوَدِّنٌ

giren kimselere: "Doğrusu biz Rabb'imizin bize söz verdiği her şeyin gerçekleştiğini gördük. Peki, siz de Rabb'inizin size söz verdiği her şeyin gerçekleştiğini gördünüz mü?" diye seslendiğinde, onlar: "Evet, biz de gördük." diyecektir. İşte o vakit aralarından sesini yükselten biri: "Allah'ın laneti, haksızlıkta / zulümde ısrar eden, Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyan, İslam'ı çarpıtmaya çalışan ve ahireti / ahiretteki hesabı inkar eden zalimlerin üzerine olsun." diye ilan edecektir.

#### **Ayet: 46-49**

Cennet ile cehennem arasında bir engel vardır. O engelin ortasında (yani A'rafta) da herkesi yüzünden tanıyan kimseler / adamlar bulunur. Onlar daha cennete girmemiş ama umutla bekleyen cennetlik kimselere seslenerek: "Selam / esenlikler üzerinize olsun." diyecektir. Onlar cehennem ateşine girecek olanlara baktıklarında ise: "Ey Rabb'imiz, bizi haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerle beraber bulundurma!" diyecektir. A'raftakiler, (asık) yüzlerinden tanıdıkları (cehennemlik) kimselere / adamlara seslenerek: "Topladığınız (servet) ve büyüklük taslamanız sizi (Allah'ın cezasından) kurtaramayacaktır. (Bakın) şunlar ise sizin yeminler edip, 'Onlar Allah'ın hiçbir rahmetine erişemez.' dediğiniz (ama cennete girecek olan) kimselerdir." diyecektir. (Sonra cennetlik kimselere: "Siz Allah'ın rahmetini / lütfunu hak ettiniz. Haydi,) cennete girin. (Artık) sizin hiçbir korkunuz veya üzüntünüz olmayacaktır." denilecektir.

#### **Ayet: 50-53**

Cehennem ateşine giren kimseler cennete giren kimselere seslenip: "Ne olur, bize biraz su ya da Allah'ın size lütfettiği nimetlerden verin." diyecektir. Cennete giren kimseler ise onlara: "(Hayır ,veremeyiz!) Doğrusu (bugün) Allah o nimetleri İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere yasakladı." diyecektir. Onlar dinlerini oyun ve eğlence edinmiş ve dünya hayatına aldanmışlardı. Sonuçta onlar (dünyadayken) bu buluşma günlerini unuttuğundan, bugün de Biz onları (cehennemde) unutacağız. Doğrusu

بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿44﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿45﴾ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿46﴾ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿47﴾ وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿48﴾ أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ ۖ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿49﴾ وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿50﴾ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۖ فَالْيَوْمَ نَنسِيهِمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَٰذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا

Biz insanlara bilgi / belge ile ayrıntısıyla açıkladığımız bu ilahi kitabı / Kuran'ı getirdik. Bu ilahi kitap / Kuran İslam'a inananlar için bir doğruluk rehberi ve bir rahmettir. Putperest / müşrik Araplar bu ilahi kitabın / Kuran'ın yorumladığı (kıyamet gününü) bekliyorlar. Ama bu ilahi kitabın / Kuran'ın yorumladığı (kıyamet günü) gelince, daha önce (dünyadayken) onu unutanlar: "Doğrusu Rabb'imizin elçileri bize gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu getirdiler; (ama biz onlara inanmadık.) Peki, (şimdi / ahirette) bize destekçi / şefaathçi olabilecek destekçilerimiz / şefaathçilerimiz var mı? (Hayır, yok!) Ya da acaba önceden işlediğimiz kötülükler yerine düzeltici / iyi işler yapmak için dünyaya geri döndürülebilir miyiz? (Hayır, 'dünyaya geri dönüş' diye bir şey de yok!)" diyecektir. Onlar kendilerini (ahirette) zarara uğratacaktır. Sonuçta (ahirette) putperestlerin / müşriklerin uydurduğu (putlar / sahte ilahlar) onları terk edecektir.

#### **Ayet: 54-55**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, hepinizin tek Rabb'i olan Allah gökleri ve yeri altı evrede yaratandır ve (onları kuşatan) Arş'a hükmedendir. O, hassas bir şekilde geceyi gündüze örtendir. Böylece Allah'ın emriyle Güneş, Ay ve yıldızlar (insanlara) hizmet sunarlar. Allah yaratmanın ve emretmenin tek sahibidir. Doğrusu tüm varlıkların Rabb'i olan Allah en yücedir. Ey insanlar, içinizden yalvararak Rabb'inize dua edin. Şüphesiz ki Allah koyduğu sınırları çiğneyenleri sevmez.

#### **Ayet: 56**

Ey insanlar, Allah (tüm varlıkları İslam'a uyan) bir (barış) düzenine sokmuşken, yeryüzünde bozgunculuk etmeyin. Daima korku ve umutla Ona dua edin / yardımını isteyin. Şunu iyi bilin ki, Allah'ın rahmeti, iyi işler yapanlara yakındır.

#### **Ayet: 57-58**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, rahmetinin (yani yağmurun) önünde rüzgarları müjdeci olarak gönderen Allah'tır. Öyle ki Biz rüzgarlarla (yağmur) yüklü ağır bulutları ölü haldeki /

يَجْحَدُونَ ﴿51﴾ وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ  
فَصَلَّنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً  
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿52﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا  
تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ  
نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا  
بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا  
لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا  
نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ  
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿53﴾ إِنَّ  
رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ  
عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ  
يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ  
وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ  
الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ  
الْعَالَمِينَ ﴿54﴾ ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا  
وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿55﴾  
وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ  
إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ  
رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ  
﴿56﴾ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ  
بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا  
أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سَقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ  
فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ



kurak beldelere sürüp yağmur yağdırırız ve o yağmurla çeşitli meyveler / ürünler çıkarırız. Bu böyledir. Biz ölüleri (ahirette diriltilip) çıkaracağız. Umulur ki gerçekleri düşünüp öğüt alırsınız. (Ama insanlar benimsedikleri karaktere göre farklı davranırlar.) Şöyle ki (aynı yağmuru almasına rağmen) toprağı iyi / verimli olan bir belde Rabb'inin izniyle / lütfuyla bolca meyve verirken, toprağı kötü / verimsiz olan bir belde ancak birkaç ot çıkarır. Bu böyledir. Biz bildirdiğimiz gerçekleri şükreden kimselere ayrıntısıyla açıklarız.

#### **Ayet: 59**

Geçmişte Biz Nuh'u kendi toplumuna elçimiz olarak gönderdik. Nuh onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin. Çünkü Allah'tan başka ilahınız yoktur. (Eğer Allah'tan başkasına ibadet ederseniz,) korkarım ki büyük günün / kıyamet gününün cezasına uğrarsınız." dedi.

#### **Ayet: 60-64**

Nuh'un toplumundaki (İslam'ı ısrarla inkar eden) ileri gelen kimseler ona: "(Ey Nuh,) biz seni büyük bir sapkınlıkta görüyoruz." dediler. Nuh da onlara: "Ey toplumum, şunu iyi bilin ki, ben bir sapkın değil tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'ın elçisiyim. Şunu iyi bilin ki, ben size Rabb'imın gönderdiği gerçekleri duyuruyorum ve öğüt veriyorum. Doğrusu ben Allah'tan (gelen bilgiyle) sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum. Yoksa siz aranızdan bir adama -sizi uyarması ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmanız için- Rabb'inizden ilahi bir öğüt gelmesine mi şaşıntınız? (Hiç şaşmayın! Bu, Rabb'inizin bir rahmetidir.) Umulur ki Allah'ın rahmetine erişirsiniz." dedi. Ama onlar Nuh'u ısrarla yalanladılar. Sonuçta Biz Nuh'u ve onun beraberinde gemide bulunan (İslam'a inanan) kimseleri kurtardık; bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimseleri ise (tufanda) suda boğup cezalandırdık. Çünkü onlar gerçeklere karşı kör bir toplumdur.

#### **Ayet: 65**

Biz Ad toplumuna da onların bir soydaşı olan Hud'u elçimiz olarak gönderdik. Hud onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin.

النَّمْرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ  
تَذَكَّرُونَ ﴿57﴾ وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ  
نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبُثَ لَا  
يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ  
لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿58﴾ لَقَدْ أَرْسَلْنَا  
نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا  
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ  
عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿59﴾ قَالَ  
الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرِيكَ فِي ضَلَالٍ  
مُبِينٍ ﴿60﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي  
ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ  
الْعَالَمِينَ ﴿61﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي  
وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا  
تَعْلَمُونَ ﴿62﴾ أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ  
ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ  
لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ  
﴿63﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ  
فِي الْفُلِكِ وَاعْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا  
بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿64﴾  
وَالِى عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ  
اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ  
أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿65﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ  
كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرِيكَ فِي  
سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَنْظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ



Çünkü Allah'tan başka ilahınız yoktur. Öyleyse Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmanız gerekir." dedi.

**Ayet: 66-72**

Hud'un toplumundaki İslam'ı ısrarla inkar eden ileri gelen kimseler ona: "(Ey Hud,) biz seni bir ahmaklığın içinde görüyoruz ve senin yalan söylediğini düşünüyoruz." dediler. Hud da onlara: "Ey toplumum, şunu iyi bilin ki, ben bir ahmak değil, tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'ın elçisiyim. Şunu iyi bilin ki, ben size Rabb'im'in gönderdiği gerçekleri duyuran güvenilir bir öğütçüyüm. Yoksa siz aranızdan bir adama -sizi uyarması için- Rabb'inizden ilahi bir öğüt gelmesine mi şaştınız? (Hiç şaşmayın! Bu, Rabb'inizin bir rahmetidir.) (Ey toplumum,) Allah'ın sizi Nuh'un toplumundan sonra (yeryüzünde) yöneticiler yaptığını ve sizin gücünüzü yaratılıştan artırdığını (şükürle) anmalısınız. Artık Allah'ın nimetlerini (şükürle) anın. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz." dedi. Onlar: "(Ey Hud,) sen bize yalnız tek ilaha / Allah'a ibadet etmeyi ve atalarımızın ibadet ettiği (putları / sahte ilahları) bırakmayı emretmeye mi geldin? (Hayır, biz sana inanmıyoruz.) Eğer doğruyu söylüyorsan, bizi tehdit ettiğin cezayı başımıza getir de görelim!" dediler. O vakit Hud: "Artık Rabb'inizden size pis / kötü ve öfke dolu bir cezanın geleceği kesinleşti. Siz, sizin ve atalarınızın (yakıştırap) adlandırdığınız uydurma adlar için mi benimle mücadele ediyorsunuz? Doğrusu Allah onlar hakkında hiçbir kanıt indirmemiştir. Bekleyin bakalım, ben de sizinle beraber Allah'ın takdirini bekliyorum." dedi. Sonuçta Biz Hud'u ve onun beraberinde olanları (yani İslam'a inananları) rahmetimizle kurtardık; İslam'a ısrarla inanmayan ve bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimselerin ise kökünü kazıdık.

**Ayet: 73-74**

Biz Semud toplumuna da onların bir soydaşı olan Salih'i elçimiz olarak gönderdik. Salih onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin. Çünkü Allah'tan başka ilahınız yoktur. Doğrusu Rabb'inizden size apaçık bir kanıt

﴿66﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿67﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿68﴾ أَوْ عَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصِطَةً فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿69﴾ قَالُوا أَاجْتَنَّا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَآتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿70﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿71﴾ فَانْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿72﴾ وَالِى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسَوْءٍ

gelmiştir. İşte bu, Allah'ın size bir mucize olarak gönderdiği dişi devesidir. Öyleyse onu bırakın da Allah'ın yeryüzünde (rahatça) otlasın. Sakın ona bir kötülük dokundurmayın! Yoksa şiddetli bir cezaya uğrarsınız. Allah'ın sizi Ad toplumundan sonra (yeryüzünde) yöneticiler yaptığını ve sizi bu topraklarda yerleştirdiğini (şükürle) anmalısınız. (Allah'ın lütfu sayesinde) yeryüzünün düzlüklerinde saraylar / köşkler yapabiliyor ve dağlarda evler yontabiliyorsunuz. Artık Allah'ın nimetlerini (şükürle) anın. Sakın yeryüzünde bozgunculuk edip karışıklık çıkarmayın." dedi.

#### **Ayet: 75-79**

Salih'in toplumundaki büyüklük taslayan ileri gelen kimseler o toplumda zayıf / mağdur durumdaki İslam'a inanan kimselere: "Siz Salih'in, Rabb'i tarafından gönderilmiş bir elçi olduğunu nereden biliyorsunuz?" dediğinde, onlar: "Doğrusu biz Salih ile gönderilen dine (İslam'a) inanıyoruz." dediler. O vakit büyüklük taslayan inkarcılar onlara: "Şunu iyi bilin ki, biz de sizin inandığınız dini (İslam'ı) inkar ediyoruz." dediler. Böylece onlar o dişi deveyi kesip öldürdüler ve Rabb'lerinin emrine inatla karşı çıktılar; daha sonra da (alay ederek): "Ey Salih, eğer Allah'ın gönderdiği elçilerden biriysen, haydi, bizi tehdit ettiğin cezayı başımıza getir de görelim!" dediler. Sonuçta onlar şiddetli bir deprem (cezasına) uğradılar ve evlerinde yere serildiler. Salih ise onlardan yüz çevirip (başka bir beldeye gitti) ve cezaya uğrayan toplumu hakkında: "Ah toplumum, ben size Rabb'imın gönderdiği gerçekleri duyurup öğüt vermiştim. Ama siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz." dedi.

#### **Ayet: 80-84**

Geçmişte Biz Lut'u kendi toplumuna elçimiz olarak gönderdik. Lut kendi toplumuna: "Siz daha önce hiç kimsenin yapmadığı utanç verici / çirkin bir şeyi (fuhuşu) yapıyorsunuz. Siz kadınları bırakıp erkeklere (cinsel istekle) yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz aşırıya giden (günahta ısrar eden) bir toplumsunuz." dedi. Ama Lut'un karşı çıktığı inkarcı toplumunun tek cevabı: "(İslam'a inananları) beldenizden

فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿73﴾ وَادْكُرُوا  
إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ  
فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا  
قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا  
فَاذْكُرُوا الْآءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي  
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿74﴾ قَالَ الْمَلَأُ  
الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ  
اسْتَضَعُّوا لِمَنْ أَمِنْ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ  
أَنْ صَالِحًا مَرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا  
بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿75﴾ قَالَ  
الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ  
كَافِرُونَ ﴿76﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا  
عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا  
بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ  
﴿77﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا  
فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿78﴾ فَتَوَلَّى  
عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ  
رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا  
تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ﴿79﴾ وَلُوطًا إِذْ  
قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا  
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ  
﴿80﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً  
مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ  
مُسْرِفُونَ ﴿81﴾ وَمَا كَانَ جَوَابَ

kovup çıkarın. Onlar çok temiz insanlarmış(!)" demek oldu. Sonuçta Biz -cezaya uğrayan kimselerden olan hanımı hariç- Lut'u ve ailesini / onun beraberinde olanları (yani oradaki İslam'a inananların hepsini) kurtardık; diğerlerinin üzerine ise bir (ceza) yağmuru yağdırdık. Baksana (geçmişte) günahı ısrar eden suçluların sonu ne kötü oldu.

#### **Ayet: 85-87**

Biz Medyen toplumuna da onların bir soydaşı olan Şuayb'ı elçimiz olarak gönderdik. Şuayb onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin. Çünkü Allah'tan başka ilahınız yoktur. Doğrusu Rabb'inizden size apaçık bir kanıt gelmiştir. Öyleyse ölçüyü ve tartıyı tam olarak yerine getirin ve insanların eşyalarını (haklarını) çalmayın. Allah (tüm varlıkları İslam'a uyan) bir (barış) düzenine sokmuşken, yeryüzünde bozgunculuk etmeyin. Eğer Allah'a inandıysanız, böyle davranmanız sizin için daha iyi olur. Ayrıca her köşe başında oturup tehdit ederek İslam'a inananları Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoymayın ve İslam'ı çarpıtmaya çalışmayın. Siz azken, Allah'ın sizi çoğalttığını (şükürle) anın. Diğer yandan bozgunculuk edenlerin sonunun ne kötü olduğuna da bir bakın. Sizden bazıları benimle gönderilen dine (İslam'a) inanmışken, bazılarınız inanmadıysa (arada bir anlaşmazlık vardır.) Öyleyse Allah aramızda hükmünü verene kadar sabredin. Şüphesiz ki Allah en iyi hükmü verendir." dedi.

#### **Ayet: 88-93**

Şuayb'ın toplumundaki büyüklük taslayan ileri gelen kimseler ona: "Ey Şuayb, ya sen ve seninle beraber İslam'a inananlar bizim toplumumuza / inancımıza geri dönersiniz ya da biz sizi beldemizden kovup çıkarırız." dediler. Şuayb da onlara: "İstemediğimiz halde (bizi batıl dininize mi zorluyorsunuz?) Eğer biz -Allah bizi yanlıştan kurtardıktan sonra- sizin (batıl) toplumunuza / inancınıza geri dönersek yalan uydurup Allah'a iftira etmiş oluruz. (Hayır!) Sizin batıl inancınıza geri dönmemiz asla söz konusu olamaz. Doğrusu ancak Rabb'imiz olan Allah'ın dilediği şey olur.

قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿82﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿83﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿84﴾ وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿85﴾ وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ وَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿86﴾ وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿87﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ

(Onun dilemediği şey ise asla olmaz.) Şüphesiz ki Rabb'imiz sınırsız bilgisiyle her şeyi kuşatandır. Herkes şunu iyi bilsin ki, biz (İslam'a inananlar) yalnız Allah'a güvenip dayanmışızdır. Ey Rabb'imiz, (İslam'ı ısrarla inkar eden) toplumumuzla aramızda hükmünü gerçeklerle ver. Şüphesiz ki Sen en iyi hükmü verensin." dedi. Ama Şuayb'ın toplumundaki İslam'ı ısrarla inkar eden ileri gelen kimseler çevrelerindeki insanlara: "Şuayb'a uyarsanız kaybedersiniz." dediler. Sonuçta onlar da şiddetli bir deprem (cezasına) uğradılar ve evlerinde yere serildiler. Şuayb'ı yalanlayan o kimseler (o şiddetli depremde) evlerinin içinde bulunmanın hiçbir yararını göremediler. Böylece (Şuayb değil ama) Şuayb'ı yalanlayan kimseler kaybedenlerden oldu. Şuayb ise onlardan yüz çevirip (başka bir beldeye gitti) ve cezaya uğrayan toplumu hakkında: "Ah toplumum, ben size Rabb'imin gönderdiği gerçekleri duyurup öğüt vermiştim. Ama artık İslam'ı ısrarla inkar edenler için üzülmem." dedi.

#### **Ayet: 94-95**

Biz peygamber gönderdiğimiz beldeleri bile (bu dünya sınavının bir gereği olarak) zorluklara ve sıkıntılara uğratmışızdır. Umulur ki insanlar (hatadan dönüp / tövbe edip) Allah'a yalvarırlar. Sonra da (başka bir sınav olarak) onların kötü durumlarını iyiye çevirmişizdir. Ama (bazı insanlar Bizim onları bu dünya hayatında çeşitli olaylarla sınıdığımız ve ahirette hesaba çekeceğimize inanmayıp: "Dünyada başımıza gelen olayların Allah ve ahiret ile hiçbir ilgisi yoktur! Geçmişte) atalarımıza da (benzer) darlıklar ve bolluklar dokundu. (Bunlar sıradan şeylerdir.)" dediler. Sonuçta ise Biz (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri) bir anda hiç beklemedikleri bir yerden cezalandırmışızdır.

#### **Ayet: 96-100**

Şayet (geçmişte) cezalandırıp yok ettiğimiz beldelerin halkları (inkar etmeyip) İslam'a inansalardı ve emirlerimize duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımızdan sakınsalardı, Biz (onları cezalandırmazdık ve üstelik) onlara

كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدْ افْتَرَيْنَا عَلَى  
اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ  
نَجَّيْنَا اللَّهَ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ  
نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا  
وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ  
تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا  
بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾  
وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ  
لِئِنْ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذَا لَخَاسِرُونَ  
﴿٩٠﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا  
فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩١﴾ الَّذِينَ  
كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا  
الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمْ  
الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ  
يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي  
وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ  
كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ  
مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ  
وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ  
بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ  
عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ  
وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا  
يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾ وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ  
أَمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ



göklerin ve yerin bereket (kapılarını) açardık. Ama (ne yazık ki) onlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladılar. Biz de onları işledikleri günahlar yüzünden cezalandırdık. Öyleyse (İslam'ı ısrarla inkar eden) beldelerin halkları, şiddetli cezamızın onların başlarına da geceleysin uyurlarken ya da gündüzleyin bir oyun oynarlarken (yani bir anda hiç beklemedikleri bir yerden) gelmeyeceğinden emin olmamalıdır. Onlar Allah'ın planından asla emin olmamalıdır. Doğrusu ancak ahirette kaybedecek olan kimseler Allah'ın planından emin olurlar. Aslında bu ilahi kitap / Kuran (daha önce cezalandırdığımız nice) beldelerin halklarından sonra yeryüzünü (şimdi) miras / emanet alan insanları, günahı ısrar etmeleri halinde -şayet dilersek- onları da (bir anda hiç beklemedikleri bir yerden) cezalandıracağımızı anlamaya yöneltmeliydi. (Ama bazı insanlar ısrarla günah işlerler.) Biz (günahı ısrar edenlerin) kalplerini damgalarız. Çünkü onlar gerçekleri dinlemezler.

#### **Ayet: 101-102**

Ey elçi, bunlar sana haberlerini anlattığımız (geçmişte cezalandırdığımız bazı) beldelerdir. Allah'ın onlara gönderdiği elçiler de onlara apaçık kanıtlar getirmişlerdi. Ama onlar, önceden (ön yargıyla) yalanladıkları (İslam dinine) inanmıyorlardı. Bu böyledir. Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin kalplerini damgalar. Biz (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden) birçoğunun "sözünde durmayan ve günahı ısrar eden fasıklar" olduğunu da görmekteyiz.

#### **Ayet: 103**

Sonra Biz (önceki) elçilerin ardından Musa'yı bildirdiğimiz gerçeklerle (ve mucizelerimizle) Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına gönderdik. Ama onlar bildirdiğimiz gerçeklere haksızlık edip (cezamıza uğradılar.) Baksana (geçmişte) bozgunculuk edenlerin sonu ne kötü oldu.

#### **Ayet: 104-105**

Musa: "Ey Firavun, ben tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'ın elçisiyim ve benim görevim Allah hakkında sadece gerçekleri söylemektir.

مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنْ كَذَّبُوا  
فَاَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿96﴾  
اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرَىٰ اَنْ يَّاتِيَهُمْ بَاْسُنَا  
بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿97﴾ اَوَاَمِنَ اَهْلُ  
الْقُرَىٰ اَنْ يَّاتِيَهُمْ بَاْسُنَا ضُحًى وَهُمْ  
يُلْعَبُونَ ﴿98﴾ اَفَاَمِنُوا مَكْرَ اللّٰهِ فَلَا  
يَأْمَنُ مَكْرَ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ  
﴿99﴾ اَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ  
الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ اَهْلِهَا اَنْ لَّوْ نَشَاءُ  
اَصْبَنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلٰى  
قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿100﴾ تِلْكَ  
الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبِيَآئِهَا وَلَقَدْ  
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا  
لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ  
يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ  
﴿101﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِاَكْثَرِهِمْ مِنْ  
عَهْدٍ وَّ اِنْ وَجَدْنَا اَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ  
﴿102﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى  
بَاٰتِنَا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَاِيْهِ فَظَلَمُوْا  
بِهَآءَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ  
الْمُفْسِدِيْنَ ﴿103﴾ وَقَالَ مُوسٰى يَٰ  
فِرْعَوْنُ اِنِّىْ رَسُوْلٌ مِّنْ رَّبِّ  
الْعَالَمِيْنَ ﴿104﴾ حَقِيْقٌ عَلٰى اَنْ لَا  
اَقُوْلَ عَلٰى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ



Doğrusu ben size Rabb'inizden apaçık bir kanıt getirdim. Öyleyse İsrailoğullarını (özgür bırak ve onları) benimle gönder." dedi.

**Ayet: 106-112**

Firavun ise: "(Ey Musa,) bir mucize getirdiysen göster. Eğer doğruyu söylüyorsan, (sözünü kanıtlamalısın.)" dedi. O vakit Musa asasını / değneğini yere attı ve değnek bir anda büyük bir yılanla dönüştü. Sonra Musa elini (gömleğinin içine sokup) çıkardı ve onun eli oradakilerin gözlerinin önünde (kar gibi) bembeyaz oldu. Firavunun toplumundaki ileri gelen devlet adamları: "Bu adam usta bir sihirbazdır / aldatıcıdır." dediler. Firavun da onlara: "(Musa yaptığı sihirle / aldatmacayla) sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Peki, ne yapmamı önerirsiniz?" dedi. O vakit onlar Firavuna: "Musa'yı ve kardeşini biraz beklet ve ülkenin her şehrine görevliler gönder ki onlar tüm usta sihirbazları toplayıp (Musa'nın karşısına çıkmaları için) sana getirsinler." dediler.

**Ayet: 113-114**

(Firavunun gönderdiği görevlilerin topladığı) sihirbazlar Firavuna geldiklerinde ona: "Üstün gelirsek, bize bir ödül verilecek mi?" dediler. Firavun da onlara: "Evet, bir ödül alacaksınız ve bana yakın kimselerden olacaksınız." dedi.

**Ayet: 115-117**

(Musa'nın karşısına çıkan) sihirbazlar: "Ey Musa, sen mi atacaksın, yoksa (önce) biz mi atalım?" dediler. Musa da onlara: "Önce siz atın." dedi. Onlar (iplerini ve asalarını) yere attıklarında, (sihirbazlık hileleriyle) insanların gözlerini aldatıp onları korkuttular ve büyük bir sihir / aldatmaca ortaya koydular. Biz Musa'ya: "Asanı / değneğini yere at." diye vahiy ettik / bildirdik. (Musa da asasını / değneğini yere attı) ve o değnek bir anda sihirbazların uydurmaca / hileli yılanlarını yutan (büyük) bir yılanla dönüştü.

**Ayet: 118-122**

Böylece gerçekler ortaya çıktı ve sihirbazların yaptığı sihirbazlık hileleri boşa gitti. İşte o vakit ve orada onlar yenilip küçük düştüler. Böylece (aldatmaca değil gerçek bir yılan

بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي  
إِسْرَءِيلَ ﴿105﴾ قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ  
بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ  
﴿106﴾ فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ  
ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿107﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا  
هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿108﴾ قَالَ  
الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا  
لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿109﴾ يُرِيدُ أَنْ  
يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ  
﴿110﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ  
فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿111﴾ يَأْتُوكَ  
بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿112﴾ وَجَاءَ  
السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا  
إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿113﴾ قَالَ  
نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿114﴾  
قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا  
أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿115﴾ قَالَ  
أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ  
النَّاسِ وَاسْتَزْهَبُوهُمْ وَجَاؤُ بِسِحْرِ  
عَظِيمٍ ﴿116﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى  
أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا  
يَأْفِكُونَ ﴿117﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ  
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿118﴾ فَغُلِبُوا  
هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ ﴿119﴾

gören) sihirbazlar secdeye kapanıp: "Artık biz de Musa'nın ve Harun'un Rabb'ine, yani tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a inandık." dediler.

#### **Ayet: 123-126**

Firavun sihirbazlara: "Siz benden izin almadan Musa'ya inandınız, öyle mi? Doğrusu bu, sizin (Musa ile beraber) şehir halkını yurdundan çıkarmak için yaptığınız bir plandır. Ama yakında (nasıl bir cezaya uğrayacağınızı) göreceksiniz. Çünkü ben hepinizi -ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kesip- çarmıha asacağım." dedi. O vakit sihirbazlar ona: "(Zararı yok!) Sonuçta biz ahirette Rabb'imizin huzuruna döneceğiz. Doğrusu senin bizden nefret etmenin tek sebebi, Rabb'imizden bize gelen gerçeklere inanmış olmamızdır. Ey Rabb'imiz, (lütfunla) üzerimize sabır yağdır ve bizi Sana gönülden teslim olup İslam'ı kabul eden kimseler olarak öldür." dediler.

#### **Ayet: 127**

Firavunun toplumundaki ileri gelen devlet adamları Firavuna: "Musa'nın ve toplumunun yeryüzünde bozgunculuk etmelerini ve onun hem seni ve hem de (tüm) ilahlarını terk etmesini cezalandırmalısın." dediler. Firavun da onlara: "Onların erkek çocuklarını öldürüp kadınlarını yaşatacağız. Çünkü biz onların üstünde boyun eğdirici bir güce sahibiz." dedi.

#### **Ayet: 128-129**

Musa kendi toplumu (olan İsrailoğullarına): "Allah'tan yardım dileyip (İslam için) sabırla dayanışarak hareket edin. Şunu iyi bilin ki, Allah yeryüzünün tek sahibidir ve onu kullarından dilediğine (miras / emanet) bırakır. Sonuçta Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin sonu çok iyi olacaktır." dedi. Ama onlar: "(Ey Musa,) biz -sen bize gelmeden önce de sen bize geldikten sonra da- (sürekli) eziyet görmektediriz." dediler. O vakit Musa onlara: "(Eğer İslam için sabırla dayanışarak hareket ederseniz,) umulur ki Rabb'iniz, düşmanlarınızı cezalandırıp yok eder ve sizi onların yerine getirir ve sizin ne yapacağınıza bakar." dedi.

#### **Ayet: 130-133**

وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿120﴾  
قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿121﴾  
رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿122﴾ قَالَ  
فِرْعَوْنُ أَمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ أَدْنَى لَكُمْ  
إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَكْرَتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ  
لَتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ  
تَعْلَمُونَ ﴿123﴾ لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ  
وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ  
أَجْمَعِينَ ﴿124﴾ قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا  
مُنْقَلِبُونَ ﴿125﴾ وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا  
أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتُنَا رَبَّنَا  
أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ  
﴿126﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ  
اتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي  
الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتَكَ قَالَ سَنَقْتِلُ  
أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا  
فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿127﴾ قَالَ مُوسَى  
لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ  
الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ  
عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿128﴾  
قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ  
بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ  
يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي  
الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿129﴾

Daha sonra Biz Firavunu ve onun beraberinde olanları yıllarca süren cezalara ve kılığa uğrattık. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar. Ama onlar, başlarına iyi bir şey geldiğinde: "Bu, (Allah'tan değil, zaten) bizim hakkımızdır." dediler; başlarına kötü bir şey geldiğinde ise: "Bu, (Allah'tan değil ama) Musa'nın ve onun beraberindekilerin (yani İslam'a inananların) uğursuzluğundandır." dediler. Doğrusu onların uğursuz saydığı her şey ancak Allah'tandır; ama birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Onlar: "(Ey Musa,) sen bizi sihirle / aldatmacayla kandırmak için hangi mucizeyi getirirsen getir, biz sana inanacak değiliz." dediler. Sonra Biz onlara sel, çekirge, bit, kurbağa ve kan gibi apayrı (afetler içeren) mucizeleri gönderdik; ama onlar (inatla) büyüklük taslamayı sürdürdüler. Çünkü onlar günahta ısrar eden suçlu bir toplumdur.

#### **Ayet: 134-135**

Onlar başlarına kötü bir ceza geldiğinde: "Ey Musa, sana verdiği söze dayanarak Rabb'ine bizim (kurtuluşumuz) için dua et. Eğer bu kötü cezayı üzerimizden kaldırırsan, sana inanırız ve İsrailoğullarını seninle göndeririz" dediler. Ama Biz o cezayı bir süreliğine üzerlerinden kaldırdığımızda, hemen sözlerinden döndüler.

#### **Ayet: 136-137**

Sonuçta Biz (Firavuna ve onun beraberinde olanlara) hak ettikleri cezayı verip onları su akıntısında boğduk. Çünkü onlar bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayıp umursamadılar. Böylece Biz yeryüzünün bereketli kıldığımız doğularını ve batılarını zayıf / mağdur durumda olan (İslam) toplumuna (miras / emanet) bıraktık. Ey elçi, Rabb'inin İsrailoğullarına verdiği başarı sözü (o vakit) onların (İslam için) sabırla dayanışarak hareket etmelerinin sonucunda gerçekleşmiştir. Daha sonra Biz Firavunun ve toplumunun yaptıklarını ve onların yükselttiği (antik Mısır uygarlığını) da bir yıkıma uğrattık.

#### **Ayet: 138-140**

Biz İsrailoğullarını denizden geçirdik. Daha sonra onlar bir toplumla karşılaştılar. O toplum (kendi elleriyle yaptıkları) heykelden putların / sahte ilahlarının önünde durup ibadet

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ  
وَنَقْصِ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ  
(130) فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا  
لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا  
بِمُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ  
عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ  
(131) وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ  
آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ  
بِمُؤْمِنِينَ (132) فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمُ  
الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ  
وَالدَّمَ آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا  
وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ (133) وَلَمَّا  
وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى  
ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِنْ  
كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ  
وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ  
(134) فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ  
إِلَى أَجَلٍ هُمْ بِالْغَوَةِ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ  
(135) فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ  
فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا  
عَنْهَا غَافِلِينَ (136) وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ  
الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ  
الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا  
وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي

ediyordu. O vakit (İsrailoğullarından bazıları): "Ey Musa, (onlar kendi ilahlarını heykellerle temsil ediyorlar;) sen de bize, (Allah'ı temsil etmek için) onların ilahları gibi (heykelden) bir ilah yapsana." dediler. O vakit Musa onlara: "Siz ne cahil insanlarsınız! Şunu iyi bilin ki, o putperestler / müşrikler var ya, onların içinde bulunduğu toplum yıkılmaya mahkumdur. Onların tüm yaptıkları da boşa gidecektir. Allah sizi Firavuna ve adamlarına üstün getirmişken, ben size asla Allah'tan başka (sahte) bir ilah / put aramam!" dedi.

#### **Ayet: 141**

Ey İsrailoğulları, hatırlayın, geçmişte Biz sizi - erkek çocuklarınızı öldürüp kadınlarınızı yaşatarak size cezanın en kötüsünü veren-Firavundan ve onun beraberinde olanlardan kurtardık. Doğrusu yaşadığınız bu olaylarda Rabb'inizin sizi sınavdığı büyük bir sınav vardı.

#### **Ayet: 142**

Doğrusu Biz Musa'yla otuz gecelik bir buluşma için sözleşmiştik. Sonra da ona on gece daha ekledik. Böylece Rabb'inin Musa'ya belirlediği buluşma süresi kırk gece oldu. Sonra Musa (o buluşmaya gitmeden önce) kardeşi Harun'a: "(Ey kardeşim,) toplumumun benim görevimi devral / bana vekalet et; her zaman düzeltici ol ve asla bozgunculuk edenlerin yoluna uyma." dedi.

#### **Ayet: 143-144**

Musa buluşma yerine gelince Rabb'i onunla konuştu. Musa: "Ey Rabb'im, bana görünür müsün, ben Sana bakabilir miyim?" dediğinde, Allah ona: "(Hayır,) sen Beni göremezsın. Şu dağa bak. Eğer o dağ yerinde durabilirse, sen de Beni görebilirsin." dedi. Ama Rabb'i o dağa görüldüğünde onu paramparça etti. O vakit Musa bayılarak yere yığıldı. Musa baygınlıktan ayıldığında: "(Allah'ım,) Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin; ben İslam'a inananların öncüsü olarak hatamdan dönüp / tövbe edip Sana yöneldim." dedi. Allah da ona: "Ey Musa, Ben seni elçiliğimle (gönderdiğim gerçeklerle) ve sözlerimle elçim olarak seçip insanlara gönderdim. Şimdi sana verdiğim (levhaları) al ve (Bana) şükredenlerden ol." dedi.

إِسْرَءِیلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا مَا  
كَانَ یَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا  
كَانُوا یَعْرِشُونَ ﴿137﴾ وَجَاوَزْنَا  
بِبَنِّیْ إِسْرَءِیلَ الْبَحْرَ فَاتَّوَا عَلَى  
قَوْمٍ یَّعْکُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا  
يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ  
إِلَٰهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿138﴾  
إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبَرُّوْنَ مَا هُمْ فِیْهِ وَبَاطِلٌ مَا  
كَانُوا یَعْمَلُونَ ﴿139﴾ قَالَ آخِیرَ  
اللَّهِ أَبْغِیْكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى  
الْعَالَمِیْنَ ﴿140﴾ وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ  
أَلِ فِرْعَوْنَ یَسْؤُمُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ  
یُقَتِّلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَیَسْتَحْیُونَ نِسَاءَكُمْ  
وَفِیْ ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِیْمٌ  
﴿141﴾ وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِیْنَ لَیْلَةً  
وَأَتَمَّمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْمٍ مِیقَاتُ رَبِّهِ  
أَرْبَعِیْنَ لَیْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِیهِ  
هَارُونَ اخْلُفْنِیْ فِی قَوْمِی وَأَصْلَحْ  
وَلَا تَتَّبِعْ سَبِیلَ الْمُفْسِدِیْنَ ﴿142﴾  
وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِیقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ  
رَبُّهُ قَالَ رَبِّ ارْنِیْ أَنْظُرْ إِلَیْكَ قَالَ  
لَنْ تَرَانِیْ وَلَٰكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ  
فَإِنْ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِیْ  
فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا



**Ayet: 145-147**

(Biz Musa'ya verdiğimiz levhalara) çeşitli öğütlerimizi /emirlerimizi/ ayrıntısıyla yazdık ve ona: "Bunlara tüm gücünle sahip çık ve toplumuna da onlara en iyi şekilde sahip çıkmalarını emret." dedik. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (ahirette) Ben size günahıta ısrar eden fasıkların yurdunu (cehennemi) göstereceğim. Ayrıca Ben (bu dünyada) yeryüzünde haksızca büyüklük taslayan kimseleri bildirdiğim gerçeklerden çevireceğim. Çünkü onlar tüm gerçekleri görseler de inanmazlar ve doğru yolu görseler de benimsemezler; ama eğri yolu görseler benimserler. Bu, onların bildirdiğimiz gerçekleri umursamayıp yalanlamalarındandır. Doğrusu bildirdiğimiz gerçekleri ve ahiretteki buluşmayı (hesap gününü) yalanlayanların yaptıkları (tüm) işler boşa gidecektir. Sonuçta (ahirette) onlar ancak yaptıklarının karşılığını görecekler." dedik.

**Ayet: 148-149**

Ama Musa'nın toplumu / İsrailoğulları onun gitmesinin ardından, (yanlarında bulunan) süs eşyalarını (eritti ve) ses çıkaran bir buzağı heykeli (yapıp) onu put edindi. Onlar buzağı heykelinin onlara (gerçekten) konuşmadığını ve onları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmediğini anlamadılar. Onlar o buzağı heykelini put edindiler; çünkü haksızlıkta / zulümde ısrar ediyorlardı. Sonra onlar (pişman olup) başları öne eğildiğinde (tövbe ettiler ve): "Rabb'imiz bize rahmetini lütfetmezse ve bizi bağışlamazsa kaybedenlerden oluruz." dediler.

**Ayet: 150-152**

Musa, toplumuna geri döndüğünde (buzağı heykelinden) öfke ve üzüntü duydu. Musa onlara: "Siz benim ardımdan ne kötü şeyler yapmışsınız. Yoksa Rabb'inizin ceza emrinin gelmesi için acele mi ediyorsunuz?" dedi. Musa, (elindeki levhaları) yere koydu ve kardeşi Harun'un saçını tutup kendine doğru çekmeye başladı. Harun da Musa'ya: "Ey kardeşim, bu toplum beni zayıf / mağdur düşürdü. Onlar neredeyse beni öldürüyorlardı. (Ey kardeşim) düşmanlarımı güldürme ve beni o zalimlerden sayma." dedi. O vakit Musa

وَاٰخِرُ مُوسٰى صَعِقًا فَلَمَّا اَفَاقَ قَالَ

سُبْحَانَكَ ثُبْتُ اِلَيْكَ وَاَنَا اَوَّلُ

الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٤٣﴾ قَالَ يَا مُوسٰى

اِنِّىْ اصْطَفَيْتُكَ عَلٰى النَّاسِ

بِرِسَالَاتِيْ وَبِكَلَامِيْ فَخُذْ مَا اَتَيْتُكَ

وَكَُنْ مِنَ الشَّاكِرِيْنَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا

لَهٗ فِى الْاَلْوَاْحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ

مَوْعِظَةً وَتَفْصِيْلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا

بِقُوَّةٍ وَّاْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوْا بِاَحْسَنِهَا

سَارِيْكُمْ دَارَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿١٤٥﴾

سَاَصْرِفُ عَنْ اٰیٰتِیْ الَّذِیْنَ یَتَكَبَّرُوْنَ

فِى الْاَرْضِ بِغَیْرِ الْحَقِّ وَاِنْ یَّرَوْا كُلَّ

اٰیَةٍ لَا یُؤْمِنُوْا بِهَا وَاِنْ یَّرَوْا سَبِيْلَ

الرُّشْدِ لَا یَتَّخِذُوْهُ سَبِيْلًا وَاِنْ یَّرَوْا

سَبِيْلَ الْغَیِّ یَتَّخِذُوْهُ سَبِيْلًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ

كَذَّبُوْا بِاٰیٰتِنَا وَكَانُوْا عَنْهَا غٰفِلِيْنَ

﴿١٤٦﴾ وَالَّذِیْنَ كَذَّبُوْا بِاٰیٰتِنَا وَلِقَاءِ

الْاٰخِرَةِ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ هَلْ یُجْزَوْنَ

اِلَّا مَا كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ

قَوْمُ مُوسٰى مِنْۢ بَعْدِهٖ مِنْ حُلِیْهِمْ

عِجْلًا جَسَدًا لَهٗ خُوَارٌّ اَلَمْ یَّرَوْا اَنَّهُ

لَا یُكَلِّمُهُمْ وَلَا یَهْدِیْهِمْ سَبِيْلًا اِتَّخَذُوْهُ

وَكَانُوْا ظٰلِمِيْنَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سَقَطَ

فِیْ اَیْدِیْهِمْ وَرَاَوْا اَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوْا



(kardeşi Harun'u bırakıp): "Ey Rabb'im, beni ve kardeşimi bağışla ve bizi rahmetine sok. Şüphesiz ki Sen merhametlilerin en merhametlisisin. Ama (ey toplumum, şunu iyi bilin ki,) buzağı heykelini put edinmekte ısrar edinen kimseler (ahirette) Rabb'lerinin öfkesine / cezasına uğrayacaktır. Ayrıca bu dünya hayatında da onlara alçaklık (damgası vurulacaktır.)" dedi. Bu böyledir. Biz iftiracıları cezalandırırız.

#### **Ayet: 153**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, bir kötülük / günah işledikten sonra hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten ve İslam'a inanan kimseler (Allah'ın affını kazanır.) Şüphesiz ki Rabb'in onların samimi tövbesinden sonra çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 154**

Musa, öfkesi (yatışıp) sakinleştiğinde levhaları (koyduğu yerden) aldı. Çünkü onlarda: "Bunlar Rabb'lerine karşı çıkmaktan korkanlar için bir doğruluk rehberi ve bir rahmettir." yazılıydı.

#### **Ayet: 155-156**

(Bir gün) Musa kendi toplumundan yetmiş adam seçip belirlediğimiz buluşma yerine getirdi. Onlar (orada) şiddetli bir depremle sarsılınca Musa: "Ey Rabb'im, Eğer Sen dileyseydin daha önceden hem beni hem de onları cezalandırıp yok edebilirdin. Sen bizi aramızdaki ahmakların yaptıkları yüzünden cezalandırıp yok etmezsin ki! Bu, Senin bir sınavından başka bir şey değildir. (Ey Rabb'im,) Sen dilediğin kimseleri (yani günahta ısrar edenleri) ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakırsın, dilediğin kimseleri (yani İslam'a inananları) ise dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltirsin. (Ey Rabb'im,) Sen bizim gerçek dostumuzsun. (Lütfunla) bizi bağışla ve bize rahmetini lütfet. Şüphesiz ki Sen bağışlayanların en iyisisin. Ey Rabb'im, bize bu dünyada ve ahirette iyilikler yaz / lütfet. Doğrusu biz yalnız Sana yöneldik." dedi. Allah: "Ben dilediğim kimseleri (yani günahta ısrar edenleri) cezama uğrattım. Rahmetim her şeyi kuşatmıştır; ama (ahirette) Ben onu (ancak) emirlerime duyarlıca sorumlu

قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا  
لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿149﴾ وَلَمَّا  
رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ  
أَسِيفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ  
بَعْدِي أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَلْقَى  
الْأَلْوَا حَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ  
إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ  
اسْتَضَعُّونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا  
تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ  
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿150﴾ قَالَ رَبِّ  
اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي  
رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ  
﴿151﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ  
سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي  
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي  
الْمُفْتَرِينَ ﴿152﴾ وَالَّذِينَ عَمِلُوا  
السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَآمَنُوا  
إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ  
﴿153﴾ وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى  
الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَا حَ وَفِي نُسْخَتِهَا  
هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ  
يَرْهَبُونَ ﴿154﴾ وَاخْتَارَ مُوسَى  
قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا فَلَمَّا  
أَخَذْتَهُمُ الرِّجْفَةَ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ

davranıp yasaklarımdan sakınan, (İslam için) zekat veren ve bildirdiğimiz gerçeklere inanan kimselere yazacağım." dedi.

**Ayet: 157**

(Samimi Yahudiler ve Hristiyanlar) ellerindeki Tevrat'ta ve İncil'de özelliklerini yazılı bulunan ehli kitaptan olmayan bu Mekkeli peygamberin elçiğine uyarlar. Çünkü bu elçi onlara iyiliği emreder, kötülüğü yasaklar, temiz / sağlıklı şeyleri helal kılar, pis şeyleri haram kılar ve onların üzerinden (hurafelerden yüklendikleri) yükü ve esaret zincirlerini kaldırır. Böylece bu elçiye inanan, destekleyip yardım eden ve onunla indirdiğimiz ışığa / ilahi kitaba / Kuran'a uyan kimseler kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecektir.

**Ayet: 158**

Ey elçi, de ki: "Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, ben Allah'ın size, hepinize, gönderdiği elçisiyim. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Yaşatan da öldüren de O'dur." Öyleyse Allah'a ve Onun elçisine, ehli kitaptan olmayan bu Mekkeli peygambere, inanın. O peygamber ki Allah'a ve sözlerine gönülden inanır. Öyleyse ona uyun. Umulur ki dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirsiniz.

**Ayet: 159-160**

Doğrusu Musa'nın toplumu / İsrailoğulları içinde gerçeklerle dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten ve (gerçeklerle) adaletli olan bir topluluk vardı. Diğer yandan Biz İsrailoğullarını on iki kabileye ayırmıştık. Musa'nın toplumu / İsrailoğulları ondan su istediğinde, Biz ona: "Asanı / değneğini şu taşa vur." diye vahiy ettik / bildirdik. Musa değneğiyle o taşa vurduğunda oradan on iki su pınarı fışkırdı. Böylece her kabile su içeceği kendi pınarını bilmiş oldu. Ayrıca Biz onları (çölde) bulutlarla gölgeleyip (güneşten koruduk.) Sonra (çölde yiyecek bir şey bulamadıklarında,) Biz onlara kudret helvası ve bıldırcın lütfettik ve: "Size nimet olarak verdiğimiz temiz / sağlıklı yiyeceklerden

أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِيَّايَ أَتُهْلِكُنَا بِمَا  
فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ  
تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي مَنْ  
تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا  
وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿155﴾ وَاکْتُبْ  
لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي  
الْآخِرَةِ إِنَّا هُنَا إِلَيْكَ قَالِ عَذَابِي  
أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي  
وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاكُنْهَا لِلَّذِينَ  
يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ  
بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿156﴾ الَّذِينَ  
يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي  
يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ  
وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ  
وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ  
الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ  
وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي  
كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ  
وَعَزَّزُوا وَنَصَرُوا وَاتَّبَعُوا النُّورَ  
الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ  
﴿157﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي  
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ  
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا  
هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ

yyiin." dedik. Doğrusu onlar Bize değil kendilerine haksızlık ediyorlardı.

**Ayet: 161-162**

Geçmişte Allah tarafından İsrailoğullarına: "Şu beldeye yerleşin ve (eğer oraya doğru bir şekilde girerseniz) nimetlerinden dilediğiniz gibi yiyip içebilirsiniz. (Dikkat edin:) o beldenin kapısından secde halinde girip: "Ey Rabb'imiz, hatalarımızı dök / bağışla." deyin. O takdirde Biz sizin hatalarınızı bağışlarız, iyi işler yapanlarınızı da fazlasıyla ödüllendiririz." denildi. Ama haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler, kendilerine söylenen o sözü başka bir sözle değiştirip (alaya aldılar.) Biz de onlara haksızlıkta / zulümde ısrar ettiklerinden gökten kötü bir ceza gönderdik.

**Ayet: 163-166**

Ey elçi, geçmişte Cumartesi günü yasağını çiğneyen deniz kıyısındaki beldenin hikayesini (Medineli Yahudilere) sor. Onların sınavı şuydu: Avlamak istedikleri iri balıklar onlara Cumartesi günü bolca gelirken, diğer günler hiç gelmiyordu. Bu böyledir. Biz bazılarını günahta ısrar ettiklerinden (büyük fırsatlarla) sınarsınız. O vakit (sahte dindarlardan) bazıları (doğruluğu öğütleyen kimselerle alay ederek): "Niçin Allah'ın yok edeceği veya şiddetle cezalandıracağı kimselere öğüt veriyorsunuz ki!" dediler. Doğruluğu öğütleyen kimseler ise onlara: "Çünkü biz (günahlar karşısında) Rabb'inize söyleyecek bir mazeretiniz olsun istiyoruz." dediler. Umulur ki insanlar Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırlar. Sonra o belde halkı verilen öğütleri (umursamayıp) unuttuğunda, Biz kötülüğü yasaklayan o kimseleri kurtardık; haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri ise günahta ısrar ettiklerinden şiddetli cezamıza uğrattık ve yasaklandıkları şeylere ısrarla karşı çıktıklarından onlara: "Aşağılık maymunlar olun!" dedik.

**Ayet: 167-168**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in - kıyamet gününe kadar- bazılarının üzerine onlara en kötü cezayı verecek olan kimseleri göndereceğini duyurmuştur. Şüphesiz ki

وَرَسُولِهِ النَّبِيُّ الْأَمِّيُّ الَّذِي يُؤْمِنُ  
بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ  
تَهْتَدُونَ ﴿158﴾ وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى  
أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ  
﴿159﴾ وَقَطَعْنَا لَهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ  
أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى إِذِ  
اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ  
الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ  
عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ  
وَوَضَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ  
الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا  
رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا  
أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿160﴾ وَإِذْ قِيلَ  
لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا  
حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا  
الْبَابَ سَجْدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ  
سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿161﴾ فَبَدَّلَ  
الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي  
قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنْ  
السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿162﴾  
وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ  
حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ  
إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ  
شُرْعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ

Rabb'in hem cezalandırması en hızlı olandır hem de çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Daha sonra Biz İsrailoğullarını yeryüzünde (farklı) topluluklara ayırdık. Onların arasında düzeltici / iyi işler yapanlar da kötü işler yapanlar da vardı. Biz (herkes gibi) onları da iyiliklerle ve kötülüklerle sınamaktayız. Umulur ki insanlar hatalarından dönerler.

**Ayet: 169-170**

Sonra (Musa'ya indirdiğimiz) ilahi kitaba uyan kimselerin ardından o ilahi kitabı miras / emanet alan ama (ona uymayıp sonsuz ahiret nimetleri yerine) daha aşağı olan bu dünya hayatının menfaatlerini tercih eden ve "nasıl olsa bağışlanacağız" diyen nesiller geldi. Onlar dünya menfaatlerini -kendilerine kat kat gelse de- (doymadan) alırlar. Oysa onlardan Allah hakkında gerçeklerden başka bir şey söylemeyeceklerine dair ellerindeki ilahi kitaba göre yeminle söz alınmıştı ve onlar o ilahi kitaptaki (on emri) okuyup öğrenmişlerdi. Doğrusu ahiret yurdu, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için daha iyidir. Artık aklınızı kullanmanız gerekir. İlahi kitaba sımsıkı sarılıp namazı düzenli kılan kimseler şunu iyi bilsinler ki, Biz düzeltici / iyi işler yapanların ödülünü asla eksik etmeyiz / onları fazlasıyla ödüllendiririz.

**Ayet: 171**

Geçmişte Biz dağı İsrailoğullarının üstüne sanki bir gölgelik gibi kaldırdık. Hatta onlar o dağın üzerlerine düşeceğini sandılar. O vakit Biz onlara: "Size verdiğimiz ilahi kitaba tüm gücünüzle sahip çıkın ve ondaki (on emri) anın. Umulur ki Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsınız." dedik.

**Ayet: 172-174**

Ey elçi, Rabb'in Adem'in çocuklarının ardından onların soylarını getirip onları birbirine şahit tutmuştur. Allah (insanların yaratırken onların kalplerine / akıllarına / vicdanlarına): "Ben sizin Rabb'iniz değil miyim?" dediğinde, onlar: "Evet, şahitlik ederiz ki Sen bizim Rabb'imizsin." demiştir. (Ey insanlar,) artık

كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ  
﴿163﴾ وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ  
تَعْظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ  
مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعذِرَةٌ  
إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿164﴾  
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ  
يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَآخَذْنَا الَّذِينَ  
ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا  
يَفْسُقُونَ ﴿165﴾ فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا  
نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً  
خَاسِيْنَ ﴿166﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ  
لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَنْ  
يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ  
لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ  
﴿167﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا  
مِنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ  
وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ  
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿168﴾ فَخَلَفَ مِنْ  
بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ  
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ  
لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلُ الَّذِي  
أَلَمَ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَنْ لَا  
يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا  
مَا فِيهِ وَالْدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ



sizin kıyamet günü: "Ama bundan haberimiz yoktu." demeniz ya da "Daha önce atalarımız Allah'a putları / sahte ilahları ortak koşmuşlar; onların ardından gelen bir soy olduğumuzdan biz sadece onlara uyduk. (Ey Rabb'imiz,) batıl inançlara (hurafelere) inanan (atalarımızın) yaptıkları (ve bize gelenek olarak bıraktıkları) yüzünden bizi cezalandıracak mısınız?" demeniz (mümkün değildir.) Bu böyledir. Biz insanlara bildirdiğimiz gerçekleri ayrıntısıyla açıklarız. Umulur ki insanlar hatalarından dönerler.

#### **Ayet: 175-178**

Ey elçi, kendilerine bildirdiğimiz gerçekleri verdiğimiz ama o gerçeklerden sıyrılıp şeytana uyan ve doğruluktan sapan kimselerin (kötü sonlarının) haberlerini insanlara okuyup aktar. Şayet Biz dileseydik (zorlasaydık) onları da (İslam'a inandırıp) bildirdiğimiz gerçeklerle yükseltirdik. Ama (Biz insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınıdığımızdan) bazı insanlar bu dünya hayatına dalmakta ve kötü arzularına uymaktadır. Doğrusu (dünyaya dalan ve kötü arzularına uyan) kimseler -tutsan da bıraksan da- (sürekli dilini dışarı çıkarıp) soluyan bir köpek gibidir. İşte bu (betimleme) bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimselerin bir örneğidir. Öyleyse ey elçi, insanlara (geçmiş toplumların) yaşadıkları hikayeleri anlat. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar. Herkes şunu iyi bilsin ki, bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan ve kendilerine haksızlık eden (günah işleyen) kimselerin (son) durumu çok kötü olmaktadır. Doğrusu Allah'ın dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği kimseler, (doğruluğu gönülden isteyip) ona yönelen kimselerdir; Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseler ise (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

#### **Ayet: 179**

Doğrusu Biz cinlerden ve insanlardan çoğunu ahirette cehenneme yerleştireceğiz. (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin) kalpleri vardır; ama onlar kalpleriyle gerçekleri anlamak istemezler. Onların gözleri vardır; ama gözleriyle gerçekleri görmek istemezler.

يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿169﴾ وَالَّذِينَ  
يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ  
إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ  
﴿170﴾ وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ  
ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا  
آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ  
تَتَّقُونَ ﴿171﴾ وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ  
بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ  
وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ  
قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ  
الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ  
﴿172﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا  
مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ  
أَفْتُهَلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿173﴾  
وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ  
يَرْجِعُونَ ﴿174﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ  
الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا  
فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ  
﴿175﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا  
وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ  
فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ  
يَلْهَثْ أَوْ تَتْرَكْهُ يَلْهَثْ ذَلِكَ مَثَلُ  
الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ  
الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿176﴾



Onların kulakları vardır; ama kulaklarıyla gerçekleri işitmek istemezler. Onlar, sanki bir hayvan sürüsü gibi davranırlar; ama doğru yolu bulmada hayvanlardan daha kötüdür. Çünkü onlar gerçeği umursamayan gafillerdir.

**Ayet: 180**

Doğrusu Allah en güzel isimlerin sahibidir. Öyleyse ey insanlar, Ona (dua ederken, araya hiçbir aracı sokmadan) Onun güzel isimleriyle dua edin ve Onun güzel isimlerini (sade) anlamından saptıran (hurafecileri) terk edin. Sonuçta (ahirette) insanlara tüm yaptıklarının karşılığı verilecektir.

**Ayet: 181-183**

Doğrusu yarattığımız (insanların) arasında gerçeklerle dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten ve gerçeklerle adaletli davranan (nice) topluluklar vardır. Diğer yandan ise Biz bildirdiğimiz gerçekleri ısrarla yalanlayan kimseleri hiç bilmedikleri bir yerden gelecek olan bir cezaya adım adım yaklaştıracamız. Ama Ben onlara (hatadan dönüp / tövbe edip İslam'a inanmaları için) bu dünyada bir süre veriyorum. Şüphesiz ki planım saşmazdır.

**Ayet: 184-186**

(Ne yazık ki Mekkelilerden) bazıları (İslam'a inanmak yerine, önceden) arkadaşları olan bu elçinin aklını yitirdiğini / delirdiğini düşündüler. Doğrusu o, apaçık bir uyarıcıdır / elçidir. (Onlar bu elçiye ve onun davet ettiği İslam dinine inanmadılar;) çünkü onlar Allah'ın göklerde ve yerdeki hükümrانlığına, Onun (göklerde ve yerde) yarattığı şeylere ve ölüm vakitlerinin çok yaklaşmış olabileceğine hiç bakmadılar! Peki, insanlar Allah'ın sözünden sonra başka hangi söze inanabilirler ki? Doğrusu hiç kimse Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltemez. Böylece Allah onları azgınlıklarının içinde bocalamaya bırakır.

**Ayet: 187-188**

Ey elçi, bazıları sana: "Kıyamet ne zaman kopacak?" diye soruyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, onun bilgisi ancak

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا  
وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿177﴾ مَنْ  
يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىَّ وَمَنْ يُضِلِّ  
فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿178﴾ وَلَقَدْ  
ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ  
وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا  
وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ  
أُذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ  
بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ  
﴿179﴾ وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى  
فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ  
فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿180﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً  
يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿181﴾  
وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ  
مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿182﴾ وَأُمْلِي  
لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿183﴾ أَوَلَمْ  
يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ  
هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿184﴾ أَوَلَمْ  
يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ  
وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ  
أَجَلُهُمْ فَبَآئٍ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ  
﴿185﴾ مَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ

Rabb'imdedir. Allah'tan başka hiç kimse kıyametin kopma vaktini açığa çıkaramaz. Doğrusu kıyametin kopması göklere ve yere (büyük bir) ağırlıkla bastıracak ve o, size ancak bir anda (ve hiç beklemediğiniz bir yerden) gelecektir." Ey elçi, bazıları sana -sanki sen biliyormuşsun gibi- (kıyametin ne zaman kopacağını) soruyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, onun bilgisi ancak Allah'tadır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Şunu da iyi bilin ki, ben kendime bile herhangi bir yarar ya da zarar verecek (olağanüstü) bir güce sahip değilim. Doğrusu ancak Allah'ın dilediği şey olur. (Onun dilemediği şey ise asla olmaz.) Şayet ben bilinmezi / geleceği bilseydim (sürekli kâr edip) kazancımı çoğaltırdım ve (tüm tehlikelerden kaçınırdım; böylece) bana hiçbir kötülük dokunmazdı. Doğrusu ben ancak İslam'a inanmak isteyenlere uyarıcı ve müjdeci olarak gönderilmiş bir elçiyim."

**Ayet: 189-190**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizi tek bir candan yaratan ve (yarattığı ilk insana) beraberce yaşayıp huzur bulması için aynı candan eşini var eden Allah'tır. Böylece bir kimse hanımıyla beraber olduğunda, hanımı hafif bir yük yüklenmekte ve onunla gidip gelmektedir. Sonra hamilelik ağırlaştığında (bebeğin doğumu yaklaştığında) anne ve baba Rabb'leri olan Allah'a: "Eğer bize iyi / sağlıklı bir çocuk verersen, Sana şükredenlerden oluruz." diyerek dua etmektedir. Ama Allah onlara iyi / sağlıklı bir çocuk verdiğinde, bazıları Allah'ın onlara verdiğini Ona ortak koştular. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştugu şeylerden çok yücedir.

**Ayet: 191-198**

Putperest / müşrik Araplar, hiçbir şey yaratamayan ve (aslında insanlar tarafından) yaratılan putları / sahte ilahları Allah'a ortak koşarlar. Doğrusu o putlar / sahte ilahlar, onlara da kendilerine de asla yardım edemezler. (Ey İslam'a inananlar, İslam'ı ısrarla inkar eden putperest / müşrik Arapları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa davet

وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ  
﴿186﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِيهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْثَةٌ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿187﴾ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿188﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّيْهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ أَتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿189﴾ فَلَمَّا أَتَيْهُمَا صَالِحًا جَعَلَ لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَيْهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿190﴾ ائِشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿191﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿192﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى

etseniz de, onlar (önyargılı olduklarından) size uymazlar. Böylelerini İslam'a davet etseniz de (davet etmeyip) susanız da sizin için fark etmez. Ey putperestler / müşrikler, şunu iyi bilin ki, sizin Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz putlar / sahte ilahlar da sizin gibi (sadece) Allah'ın kullarıdır. Eğer doğruyu söylüyorsanız, haydi, putlara / sahte ilahlara dua edin; onlar da (verebilirlerse) sizin dualarınıza olumlu cevap versinler(!) (Ama onlar size hiçbir olumlu cevap veremezler) Onların (Allah'a karşı) yürüyebilecekleri ayakları, tutabilecekleri elleri, görebilecekleri gözleri ve işitebilecekleri kulakları yoktur. Ey elçi, putperestlere / müşriklere de ki: "Haydi, Allah'a ortak koştuğunuz (putları / sahte ilahları) çağırıp bana tuzak kurun ve hiç bekletmeden bana ne yapacaksanız yapın. Ama şunu iyi bilin ki, benim dostum / koruyucum, bu ilahi kitabı / Kuran'ı indiren Allah'tır. Şüphesiz ki Allah düzeltici / iyi işler yapanların dostudur / onları korur. Ey putperestler / müşrikler, doğrusu sizin Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz putlar / sahte ilahlar size de kendilerine de asla yardım edemezler." (Ey İslam'a inananlar, İslam'ı ısrarla inkar eden putperest / müşrik Arapları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa davet etseniz de, onlar sizi dinlemezler. Ey elçi, onların sana baktığını görebilirsin; ama onlar (sana ne kadar baksalar da, önyargılı olduklarından senin Allah'ın elçisi olduğunu) görmek istemezler.

#### **Ayet: 199-202**

Ey elçi, (hatadan dönüp / tövbe edip İslam'a inanan kimseler için) affedici ol, iyiliği emret ve cahillerden (gerçeği bilmeyenlerden) yüz çevir. Eğer şeytandan sana (kötülüğe kışkırtan) bir dürtü gelirse, hemen (onu reddedip) Allah'a sığın. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Doğrusu Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler, - kendilerine şeytandan bir hayal dokunduğunda- hemen düşünüp öğüt alarak gerçekleri görürler. Böylece şeytanlar (ancak) kendi kardeşlerini (yani onları dost edinenleri)

الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ  
أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ  
﴿193﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ  
اللَّهِ عِبَادُ أَمْثَالِكُمْ فَاذْعُوهُمْ  
فَلَيْسَتْ جِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ  
﴿194﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ  
لَهُمْ أَيْدٍ يَبِطْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ  
يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَذَانٌ يَسْمَعُونَ  
بِهَا قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ  
فَلَا تُنْظَرُونَ ﴿195﴾ إِنَّ وَلِيِّ اللَّهِ  
الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابُ وَهُوَ يَتَوَلَّى  
الصَّالِحِينَ ﴿196﴾ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ  
مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا  
أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿197﴾ وَإِنْ  
تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا  
وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا  
يُبْصِرُونَ ﴿198﴾ خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ  
بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ  
﴿199﴾ وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ  
نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ  
﴿200﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ  
طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ  
مُبْصِرُونَ ﴿201﴾ وَإِخْوَانُهُمْ  
يَمْدُونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

azgınlığa çekerler. Doğrusu şeytanlar (kendi kardeşlerini gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırmak için) yapabilecekleri her şeyi yaparlar.

**Ayet: 203-206**

Ey elçi, sen bazılarının (istediği) bir mucizeyi getirmedeğinde, onları sana: "O mucizeyi bulup getirseydin ya!" dediler. Ey elçi, insanlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, ben ancak Rabb'imden bana vahiy edilen / bildirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a uyarım. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, İslam'a inanmak isteyenler için Rabb'inizden gelen (insanların) gönül gözlerini açan ilahi gerçeklerdir, bir doğruluk rehberidir ve bir rahmettir." Öyleyse ey insanlar, bu ilahi kitap / Kuran okunduğunda onu sessizce (saygıyla) dinleyin. Umulur ki Allah'ın rahmetine erişirsiniz. Ey elçi, Rabb'ini sabah-akşam daima, açığa vurmadan, korku (ve umut) duyarak ve içinden yalvararak (şükürle) an. Sakın Onu umursamayan gafillerden olma! Herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'inin yanında (değerli) olan kimseler, Allah'a ibadetten büyüklük taslamaz, Onun yüce adını anarak hareket eder ve yalnız Ona secde ederler.

﴿202﴾ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا  
لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَى  
إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ  
وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ  
﴿203﴾ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا  
لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿204﴾  
وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا  
وَخَيْفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ  
بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ  
الْغَافِلِينَ ﴿205﴾ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ  
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ  
وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿206﴾

**8- ENFAL SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

Enfal Suresi, Bedir Savaşının sonunda savaş ganimetlerinin (=enfal) nasıl paylaşılacağını açıklar; İslam dinini (Allah'ın evrensel barış düzenini) korumak için bazen savaşın kaçınılmaz olduğunu bildirir ve Allah'ın İslam'a inananlara her zaman yardım ettiğini vurgular.

**ENFAL SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-4**

Ey elçi, (İslam'a inananlardan bazıları) sana savaş ganimetleri hakkında soruyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Herkes şunu iyi bilsin ki, savaş ganimetlerini paylaşılma yetkisi ancak Allah'a ve elçisine aittir. Öyleyse ey İslam'a inananlar, eğer Allah'a inandıysanız Allah'ın

**سورة الأنفال**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ  
وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ  
بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن

emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının, aranızdaki ilişkileri düzeltin ve Allah'a ve elçisine uyun." Doğrusu İslam'a inananlar Allah anıldığında kalpleri ürperen, Onun bildirdiği gerçekler okunup aktarıldığında inançları artan ve yalnız Rabb'lerine güvenip dayanan kimselerdir. Onlar namazı düzenli kılmakla beraber kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) harcama / yardım yaparlar. İşte onlar İslam'a gerçekten inanan kimselerdir. Onlara ahirette Rabb'lerinin huzurunda yüksek dereceler, bağışlanma ve cömert (sonsuz) cennet nimetleri vardır.

#### **Ayet: 5-6**

Ey elçi, Rabb'in seni evinden (düşmana karşı savaş için) gerçeklerle çıkardığında, İslam'a inananlardan bazıları bundan hoşlanmadılar. Onlar, (o savaşın gerekliliği) kendilerine açıkça belli olduğu halde -sanki göz göre göre ölüme sevk edildiklerini ima edip- seninle gerçekler hakkında tartışıyorlardı.

#### **Ayet: 7-8**

Ey İslam'a inananlar, hatırlayın, (Bedir'de) Allah size (düşmana ait) iki topluluktan biriyle karşılaşacağınızı söz verirken, siz daha güçsüz olanla karşılaşmayı arzu ediyordunuz. Ama Allah gerçekleri kendi sözleriyle ortaya koymak ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin kökünü kazımak istiyordu. Doğrusu Allah -günahta ısrar eden suçlular hoşlanmasalar da- gerçekleri ortaya koymak ve batıl inançları (hurafeleri) yok etmek ister.

#### **Ayet: 9-11**

Ey İslam'a inananlar, hatırlayın, (Bedir'de) siz (savaşı kazanmak için) Rabb'inizden yardım istiyordunuz. Allah da size: "Ben size art arda bin melek gönderip yardım edeceğim." diyerek olumlu cevap vermişti. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah bu mucizeyi ancak (size) bir müjde olsun ve kalpleriniz onunla huzur bulsun diye yaratmıştır. Şüphesiz ki yardım / zafer başkasından değil ancak Allah'tandır. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. Hatırlayın, (Bedir'de) Allah sizi lütfundan güven duygusu hissettiren

كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ  
الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ  
وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا  
وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ  
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ  
يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ  
حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ  
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ  
مِنَ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ  
الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ ﴿٥﴾ يُجَادِلُونَكَ  
فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ  
إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٦﴾ وَإِذْ  
يَعِدُّكُمْ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ  
وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ  
لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ  
بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾  
لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ  
الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾ إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ  
فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِآلِفٍ مِنَ  
الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ  
إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا  
النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ  
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغَشِّيكُمْ



hafif bir uykuyla kaplıyordu ve üzerinize (serinletici bir) yağmur yağıdırıyordu. Çünkü O, sizi (kötü düşünceden) temizlemek, şeytanın pisliği (olan "bu sıcakta savaşılmaz" vesvesesinden) kurtarmak, kalplerinizi birbirine bağlamak ve ayaklarınızı sağlamlaştırmak / kararlılığınızı artırmak istiyordu.

**Ayet: 12-14**

Ey elçi, (Bedir'de) Rabb'in meleklerle: "Ben sizinle beraberim. Öyleyse İslam'a inananları (güven duygusuyla) sağlamlaştırın. Doğrusu Ben İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin kalplerine korku salacağım. Haydi, (İslam'a inananlarla beraber onlara karşı savaşan düşmanların) boyunlarına ve (kılıç tutup saldıran) parmaklarına vurun." diye vahiy ediyordu / bildiriyordu. Çünkü onlar Allah'a ve elçisine karşı düşmanlık ettiler. Öyleyse Allah'a ve elçisine düşmanlık edenler şunu iyi bilsinler ki, Allah (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır. İşte gerçek budur. Haydi, cezanızı çekin. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, ahirette de cehennem ateşi cezasına uğrayacaktır.

**Ayet: 15-16**

Ey İslam'a inananlar, savaşta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerle karşılaştığınızda sakın onlara arka dönüp kaçmayın. Çünkü savaş günü -savaşımak için başka bir cepheye veya bölüğe çekilenler hariç- düşmana arka dönüp savaştan kaçanlar, Allah'ın öfkesini / cezasını hak ederler. Allah'ın cezasını hak edenlerin ahiretteki sığınağı cehennem olacaktır. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir.

**Ayet: 17-18**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (İslam'ı savunmak için savaşırken) düşmanlarınızı siz değil Allah öldürmektedir. (Aynı şekilde) bir ok attığında da onu sen değil Allah atmaktadır. Doğrusu (sizin Bedir'de yaşadıklarınız) Allah'ın İslam'a inananları güzel bir sınavla sınaması içindir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. İşte gerçek budur. Sonuçta Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin planlarını

النَّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ  
السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ  
عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى  
قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿11﴾ إِذْ  
يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ  
فَتَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَالِقِي فِي قُلُوبِ  
الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ  
الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ  
﴿12﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ  
وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ  
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿13﴾ ذَلِكَ  
فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ  
﴿14﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ  
الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا تُولُوهُمْ  
الْأَدْبَارَ ﴿15﴾ وَمَنْ يُؤَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ  
دُبْرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا  
إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ  
وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿16﴾  
فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا  
رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى  
وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ  
اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿17﴾ ذَلِكَ  
وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ﴿18﴾ إِنَّ

bozandır.

**Ayet: 19**

(Ey putperest / müşrik Araplar, eğer İslam'a inanmanız için bir mucize) zafer istiyorsanız, işte size (İslam'a inananların Bedir savaşında kazandığı) zafer geldi. Artık (İslam'ı inkardan ve yaptığınız kötülüklerden) vazgeçerseniz, bu, sizin için iyi olur; ama (inkara) dönerseniz, Biz de (sizi cezalandırmaya) döneriz. Doğrusu topluluğunuz, -ne kadar çok olursa olsun- sizi cezamızdan asla kurtaramaz. Şunu iyi bilin ki, Allah İslam'a inananlarla beraberdir.

**Ayet: 20-23**

Ey İslam'a inananlar, Allah'a ve elçisine uyun. (Bu elçiden) gerçekleri dinlerken, sakın ondan yüz çevirmeyin. Dinlemedikleri halde 'dinledik' diyenler gibi de olmayın! Doğrusu aklını kullanmayan ve gerçeklere karşı sağır ve dilsiz davranan kimseler Allah'a göre yaratıkların en kötüleridir. Şayet Allah onlarda bir iyilik görseydi onlara gerçekleri işittirirdi. (Ama Allah onlarda bir iyilik / İslam'a yönelik görmemiştir.) Doğrusu O, gerçeklere ısrarla sağır davranan kimselere (zorla) işittirse bile, onlar gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirmeyi sürdürürler.

**Ayet: 24-25**

Ey İslam'a inananlar, sizi, sizi dirilten (İslam dinine) davet eden Allah'a ve elçisine olumlu cevap verin. Şunu iyi bilin ki, Allah kişiyle kalbinin arasına girer. (Allah herkesin kalbine iyiliği emreder; kötülüğü ise yasaklar.) Sonuçta siz ahirette Onun huzurunda toplanıp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Öyleyse sadece haksızlıkta / zulümde ısrar edenlerinize değil tüm topluma zarar verecek olan fitneden (saldırganlıktan) sakının. Şunu iyi bilin ki, Allah (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır.

**Ayet: 26**

Ey İslam'a inananlar, hatırlayın, geçmişte siz yeryüzünde zayıf / mağdur durumda olan ve bazı insanların saldırılarından endişe eden bir azınlıktınız. Ama Allah sizi (hicretten sonra Medine'de) barındırıp yardımıyla destekledi ve size helal / temiz / sağlıklı nimetlerini lütfetti.

تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ  
تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا  
نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ  
كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿19﴾  
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ  
وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ  
تَسْمَعُونَ ﴿20﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ  
قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿21﴾  
إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصَّمُّ الْبُكْمُ  
الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿22﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ  
فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ  
لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿23﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ  
إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ  
اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ  
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿24﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا  
تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً  
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿25﴾  
وَادْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ  
فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ  
النَّاسُ فَأُولَئِكَ وَآيِدُكُمْ بِنَصْرِهِ  
وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ  
﴿26﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا

Umulur ki şükredersiniz.

**Ayet: 27-28**

Ey İslam'a inananlar, Allah'a, elçisine ve size emanet edilen şeylere bile bile ihanet etmeyin. Şunu iyi bilin ki, servetleriniz ve çocuklarınız bir sınavdır. Doğrusu en büyük ödül ahirette Allah'ın huzurundadır.

**Ayet: 29**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer siz Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsanız, Allah size iyiyi kötüden ayırma bilincini verir; kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Şüphesiz ki Allah büyük lütufların sahibidir.

**Ayet: 30-33**

Ey elçi, hatırla, (sen Mekke'deyken) İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar seni hapsetmek, öldürmek ya da sürgün etmek için planlar yapıyorlardı. Ama onlar bir plan yaparlarsa, Allah da bir plan yapar. Şüphesiz ki Allah en iyi planı yapandır. Onlardan bazıları, bildirdiğimiz gerçekler kendilerine okunup aktarıldığında: "(Evet,) dinledik; ama - dilersek- biz de bunların benzerini söyleyebiliriz. Bunlar ancak eskilerin masallarıdır." dediler. Başka bir vakit de onlar (alay ederek): "Ey Allah'ım, bunlar Senden gelen gerçeklerse / doğrularsa, hemen gökten üzerimize taş yağdır veya bize şiddetli bir ceza ver." dediler. Ey elçi, onlar şunu iyi bilsinler ki, sen onların arasındayken, Allah'ın onları cezalandırması söz konusu değildir. Doğrusu onlar (hatadan dönüp / tövbe edip İslam'a inanırlarsa ve Ondan) bağışlanma dilerlerse, Allah onları cezalandıracak değildir.

**Ayet: 34-35**

Allah, (İslam'a inananların) Mescidi Haram'a girmesini engelleyen putperest / müşrik Arapları niçin cezalandırmasın ki! Onlar hiçbir zaman Mescidi Haram'ın dostları / koruyucuları olmadılar. Mescidi Haram'ın (gerçek) dostları / koruyucuları ancak Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerdir; ama putperest / müşrik Arapların birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Putperest /

اللَّهُ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ

وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُوا أَنَّمَا

أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ

عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا

وَيُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ

وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ

يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ

يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ

وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ

﴿٣٠﴾ وَإِذَا تَتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا

قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ

هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ

قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ

مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابَةً مِنَ

السَّمَاءِ أَوْ آتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ

وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ

يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا لَهُمْ إِلَّا

يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ

إِنْ أَوْلِيَائُوهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنْ

أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ

müşrik Arapların kutsal evdeki / Kabe'deki namazı sadece ısıklık ve alkış sesleri çıkarmaktan ibaretti. Sonuçta (ahirette) onlara: "Öyleyse İslam'ı ısrarla inkar etmenizin cezasını çekeceksiniz." denilecektir.

**Ayet: 36-37**

Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları insanları Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoymak için servetlerinden harcıyorlar ve daha da harcayacaklar. Ama bu yaptıkları (ahirette) onlar için bir pişmanlık acısı olacaktır ve onlar (büyük) bir yenilgeye uğrayacaktır. Sonuçta (ahirette) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin (tümü) cehennemde toplanacaktır. Çünkü Allah kötüyü iyiden ayırmak ve kötülerini üst üste koyup yığarak hepsini cehenneme atmak ister. İşte onlar (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecek olan kimselerdir.

**Ayet: 38**

Ey elçi, İslam'ı inkar eden kafirlere de ki: "Eğer kötülüklerine son verip (İslam'a inanırlarsa,) onların geçmiş günahları bağışlanacaktır. Ama (inkara) geri dönerlerse, Allah'ın geçmişte (ısrarlı günahkarlara) uyguladığı yasalar onlara da uygulanacaktır.

**Ayet: 39**

Ey İslam'a inananlar, fitne (saldırganlık) bitene ve "din" tümüyle Allah'ın dini / İslam olana kadar (İslam düşmanlarına) karşı savaşın. Ama onlar fitneye (saldırganlığa) son verirlerse, (siz de onlara karşı savaşa son verin.) Şüphesiz ki Allah herkesin tüm yaptıklarını görür / ahirette herkesi hesaba çekecektir.

**Ayet: 40**

Ey İslam'a inananlar, eğer bazı insanlar ısrarla gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirlerse, (sakın onlarla dostluk yapmayın!) Şüphesiz ki Allah sizin (gerçek) dostunuzdur. Şüphesiz ki Allah en iyi dosttur ve en iyi yardımcıdır.

**Ayet: 41**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, savaşta elde edilen ganimetlerin beşte biri Allah'a, elçisine, en yakından başlayıp (ihtiyaç sahiplerine,) yetimlere, yoksullara ve yolda /

صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مَكَاً  
وَتَصَدِيَّةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ  
تَكْفُرُونَ ﴿35﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا  
يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ  
اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ  
حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى  
جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿36﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ  
الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ  
بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا  
فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَئِكَ هُمُ  
الْخَاسِرُونَ ﴿37﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا  
إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ  
وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ  
الْأَوَّلِينَ ﴿38﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا  
تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ  
فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ  
بَصِيرٌ ﴿39﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ  
اللَّهَ مَوْلَيْكُمْ نِعَمَ الْمَوْلَى وَنِعَمَ  
النَّصِيرِ ﴿40﴾ وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ  
مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ  
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ  
وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ أَمْنُمْ بِاللَّهِ  
وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ

sokakta kalan zor durumdaki kimselere aittir. Eğer 'Allah'a' ve (Bedir'de) iki ordunun karşı karşıya gelip iynin kötünden ayrıldığı gün, bu kulumuza (elçimize) indirdiğimiz hükümlere inandıysanız, (bu elçiye uyun.) Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 42**

Ey İslam'a inananlar, hatırlayın, (Bedir'de) siz vadinin (Medine'ye) yakın tarafındaydınız, düşman ordusu ise vadinin uzak tarafındaydı, (İslam'a inananların Mekke'deki evlerinden gasp edilen malları Şam'da satmak için yola çıkan) kervan da sizin aşağınızdaydı. Siz sözleşseydiniz bile böyle bir buluşmayı denk getiremezsiniz; ama Allah olmasını hükmettiği şeyi gerçekleştirmek istiyordu. Çünkü Allah bazılarının apaçık bir kanıtla cezasını bulup yok olmasını, bazılarının da apaçık bir kanıtla yaşamasını istiyordu. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 43**

Ey elçi, hatırla, Allah sana onları rüyada az gösteriyordu. Şayet Allah sana onları çok gösterseydi, yanlış yapardınız ve (Bedir'deki) göreviniz hakkında çekişirdiniz. Ama Allah (size yardım edip) esenlik verdi. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir.

**Ayet: 44**

Ey İslam'a inananlar, -siz (Bedir'de) düşman ordusuyla karşı karşıya gelene kadar- Allah sizin gözlerinizde onları, onların gözlerinde de sizi az gösteriyordu. Çünkü Allah olmasını hükmettiği şeyi gerçekleştirmek istiyordu. Sonuçta her konu (hesabının sorulması için) Allah'ın huzuruna döndürülecektir.

**Ayet: 45-46**

Ey İslam'a inananlar, düşman bir toplulukla karşılaştığınızda kararlılık gösterin ve Allah'ı çokça (şükürle) anın. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz. Allah'a ve elçisine uyun ve sakın birbirinizle çekişmeyin! Aksi takdirde yanlış yaparsınız ve gücünüz gider. Öyleyse sabırla dayanışarak hareket edin. Şüphesiz ki Allah

يَوْمَ اتَّقَى الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ

شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿41﴾ اِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ

الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى

وَالرَّكْبُ اسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ

لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ

اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ

هَلَكَ عَنْ بَيْتَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ

بَيْتَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿42﴾ اِذْ

يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا وَلَوْ

أَرَايَهُمْ كَثِيرًا لَفَشَلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي

الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ

الصُّدُورِ ﴿43﴾ وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ

الْتَقَيْتُمْ فِي آعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيَقَلِّلُكُمْ فِي

آعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ

مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

﴿44﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ

فِرَّةً فَاتَّبِعُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿45﴾ وَاطِيعُوا اللَّهَ

وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا

وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ

الصَّابِرِينَ ﴿46﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ

خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ

النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ



(İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden kimselerle beraberdir.

**Ayet: 47-49**

Ey İslam'a inananlar, (size karşı savaşmak için) kibir ve gösteriş ile yurtlarından çıkan ve Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyan kimseler gibi olmayın. Şüphesiz ki Allah onların tüm yaptıklarını çepeçevre kuşatmıştır. (Bedir savaşından önce) şeytan İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplara, yaptıkları kötü işleri / günahları süslü gösterip: "Bugün hiç kimse sizi yenemez; çünkü ben size yakıным." demişti. Ama iki ordu savaş için karşı karşıya geldiğinde, şeytan onlara verdiği sözden dönüp: "Doğrusu ben sizden uzağım. Çünkü ben sizin görmediğiniz (gerçeği) görüyorum ve Allah'tan korkuyorum. Şüphesiz ki Allah (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır." dedi. (Bedir savaşından önce) kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan münafıklar / ikiyüzlüler ise (İslam'a inananları kasdedip): "Dinleri (İslam) onları aldatmış." diyorlardı. Ama yalnız Allah'a güvenip dayanan kimseler şunu iyi bilirler ki, Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 50-55**

Ey elçi, (ölüm) meleklerini İslam'ı inkar eden (putperest / müşrik Arapların) canlarını alırken, onların yüzlerine ve arkalarına vurup: "Cehennem yangını cezasını çekin. Bu ceza sizin dünyadayken işlediğiniz günahların karşılığıdır. Şüphesiz ki Allah kullarına hiçbir haksızlık etmez." derlerken bir görseydin. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar -aynen Firavun ve onun beraberinde olanlar ve daha önceki inkarcılar gibi- Allah'ın bildirdiği gerçekleri yalanladılar. Ama Allah önceki inkarcıları (ısrarlı) günahları yüzünden cezalandırmıştır. Şüphesiz ki Allah en güçlüdür ve (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır. Doğrusu Allah bir topluma verdiği nimeti -onlar (günahta ısrar edip yaratılıştaki sahip oldukları doğru) karakterlerini bozmadıkça- değiştirmez. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir.

وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿47﴾ وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَآتِ الْفِتْنَانِ نَكَصَ عَلَى عَقْبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿48﴾ إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿49﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿50﴾ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿51﴾ كَذَابِ الْفِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿52﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿53﴾ كَذَابِ الْفِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ

(Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar - aynen Firavun ve onun beraberinde olanlar ve daha önceki inkarcılar gibi- Rabb'lerinin bildirdiği gerçekleri yalanladılar. Ama Biz önceki inkarcıları (ısrarlı) günahları yüzünden cezalandırıp yok ettik. Biz Firavunu ve onun beraberinde olanları suda boğduk. Onların hepsi haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerdi. Doğrusu Allah'a göre İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler yaratıkların en kötüleridir. Çünkü onlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa ısrarla inanmazlar.

**Ayet: 56-59**

Ey elçi, antlaşma yaptığın (bazı) kimseler her defasında hiç sakınmadan (seninle yaptıkları) antlaşmalarını bozuyorlar. Öyleyse eğer onları (sana karşı) savaşıırken bulursan, arkalarından sürüp dağıt. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar. Ey elçi, eğer (antlaşma yaptığın) bir toplumun (antlaşmayı bozacağını öngörüp) onların hainliğinden çekinirsen, sen (onlardan önce) o antlaşmayı açık bir şekilde iptal edebilirsin. Şüphesiz ki Allah hainleri sevmez. İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar (Allah'ın cezasını) aşabileceklerini sanmasınlar. Doğrusu onlar Allah'ın cezasına asla engel olamazlar.

**Ayet: 60**

Ey İslam'a inananlar, (düşmana karşı) gücünüz yettiği kadar askeri kuvvetlerinizi ve savaşta bineceğiniz atları / taşıtları hazır edin. Böylece Allah'ın düşmanlarını, sizin düşmanlarınızı ve sizin bilmediğiniz ama Allah'ın bildiği diğer düşmanları caydırabilirsiniz. Şunu iyi bilin ki, Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için yaptığınız her harcamanın / yardımın karşılığı (ödülü) ahirette size hiçbir haksızlık edilmeden eksiksizce verilecektir.

**Ayet: 61-64**

Ey elçi, eğer düşman (savaşmaktan vazgeçip) barışa yanaşırsa, sen de barışa yaş ve yalnız Allah'a güvenip dayan. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Onlar seni (barış diyerek) aldatmak (ve savaş için zaman kazanmak) isterlerse (onlara karşı) Allah sana yeter. Doğrusu Allah

فِرْعَوْنَ وَكُلِّ كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿54﴾  
إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ  
كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿55﴾ الَّذِينَ  
عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ  
فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿56﴾  
فَمَا تَتَّقَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِدَ بِهِمُ  
مَنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿57﴾  
وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ  
إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ  
الْخَائِنِينَ ﴿58﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ  
كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ  
﴿59﴾ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ  
قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ  
عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ  
دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا  
تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ  
يُوفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿60﴾  
وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ  
عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ  
﴿61﴾ وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ  
حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آيَدَكَ بِفَتْحِهِ  
وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿62﴾ وَالْفَ بَيْنَ  
قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ

seni ve İslam'a inananları ilahi yardımıyla desteklemiş ve İslam'a inananların kalplerini uzlaştırmıştır. (Ey elçi,) sen yeryüzündeki her şeyi harcasaydın bile, onların kalplerini uzlaştıramazdın; ama Allah onların arasını (İslam için) uzlaştırdı. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. Ey peygamber, (İslam düşmanlarına karşı) Allah ve İslam'a inanıp sana uyanlar sana yeter.

**Ayet: 65-66**

Ey peygamber, İslam'a inananları (İslam'ı savunmak için) savaşmaya teşvik et. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, sizden sabırla dayanışarak hareket eden yirmi asker düşmandan iki yüz askeri yenebilir; sizden böyle yüz asker de putperest / müşrik Araplardan bin askeri yenebilir. Çünkü onlar gerçekleri bilmek istemeyen kimselerdir. Ama Allah -aranızda zayıflar olduğunu bildiğinden- bu sorumluluğunuzu hafifletmiştir. (Allah'ın hükmüne göre) sizden sabırla dayanışarak hareket eden yüz asker düşmandan iki yüz askeri yenebilir. Sizden böyle bin asker de Allah'ın izniyle / lütfuyla onlardan iki bin askeri yenebilir. (Bu hüküm ancak düşmandan daha az olduğunuzda geçerlidir.) Şüphesiz ki Allah (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden kimselerle beraberdir.

**Ayet: 67-68**

Doğrusu bir peygambere yeryüzünde İslam'ı hakim kılmak yerine esir / köle sahibi olmak asla yakışmaz. Ama ey İslam'a inananlar, bazılarınız dünya menfaatlerini istiyorsunuz. Allah ise (sizin için) ahireti istiyor. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. Şunu iyi bilin ki, şayet Allah'ın önceden verdiği bu hükmü olmasaydı, (savaşta) esir alacağınız (ve köle edineceğiniz kimseler) yüzünden size (ahirette) büyük cezalara dokunurdu.

**Ayet: 69**

Ey İslam'a inananlar, (İslam'ı savunmak için yaptığınız savaşta) elde ettiğiniz ganimetten helal ve temiz / sağlıklı olanları yiyebilirsiniz. Ama daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmanız

جَمِيعًا مَّا آَلَفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ  
اللَّهَ آَلَفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ  
﴿63﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ  
وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿64﴾ يَا  
أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى  
الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ  
صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ  
مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ  
كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿65﴾  
أَلَنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ  
ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ  
يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ  
يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ  
الصَّابِرِينَ ﴿66﴾ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ  
يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي  
الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ  
يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ  
﴿67﴾ لَوْ لَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ  
لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ  
﴿68﴾ فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا  
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ  
﴿69﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي  
أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَى إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي

gerekir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 70-71**

Ey peygamber, elinizdeki savaş esirlerine de ki: "Şunu iyi bilin ki, Allah kalbinizde bir iyilik görürse, size sizden alınandan daha iyisini verir ve sizi bağışlar. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir." (Ey peygamber, serbest bıraktığınız) esirler sana hainlik etmek isterlerse, (şaşıрма.) Çünkü onlar (senden) önce Allah'a hainlik etmiştir. Doğrusu Allah (onları esir düşürmüş ve) sana bir imkan vermiştir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 72-74**

Doğrusu İslam'a inanıp Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için Mekke'den Medine'ye hicret eden ve mallarıyla ve canlarıyla mücadele (cihat) eden kimseler (yani Muhacirler) ve Medine'de onlara kucak açıp yardım eden kimseler (yani Ensar) birbirlerinin dostudur. Ama ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, siz İslam'a inandığı halde Mekke'den Medine'ye hicret etmeyen kimselerin korunmasından -onlar hicret edene kadar- sorumlu değilsiniz. Ama onlar dinleri (İslam) için sizden bir yardım isterlerse -aranızda antlaşma yaptığınız bir topluluğa karşı olmamak şartıyla- onlara yardım etmeniz gerekir. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir. Diğer yandan İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler de birbirlerinin dostudur. Ey İslam'a inananlar, Allah'ın emirlerini yerine getirin; yoksa yeryüzünde sıkıntılar ve büyük bir bozgunculuk olur. Doğrusu İslam'a inanıp Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için Mekke'den Medine'ye hicret eden ve mallarıyla ve canlarıyla mücadele (cihat) eden kimseler (yani Muhacirler) ve Medine'de onlara kucak açıp yardım eden kimseler (yani Ensar) İslam'a gerçekten inanmış olan kimselerdir. Onlara ahirette bağışlanma ve cömert (sonsuz) cennet nimetleri vardır.

**Ayet: 75**

Ey İslam'a inananlar, İslam'a sonradan inanıp Mekke'den Medine'ye hicret eden ve sizinle beraber mücadele (cihat) eden kimseler de

قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ  
مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ  
(70) وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا  
اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ  
حَكِيمٌ (71) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا  
وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ  
وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْوا  
وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ  
بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا  
لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى  
يُهَاجِرُوا وَإِنْ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ  
فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ  
وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ  
بَصِيرٌ (72) وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ  
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ  
فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ (73)  
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي  
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْوا وَنَصَرُوا  
أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ  
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (74) وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ  
بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ  
مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى  
بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ

sizdendir. Ama Allah'ın kitabına / Kuran'a göre miras paylaşımında (İslam'a inanan) akrabalar birbirlerine (akraba olmayan) diğer İslam'a inananlardan daha yakındır. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

## 9- TÖVBE SURESİNİN KISA TEFSİRİ

Tövbe Suresi, yaptıkları antlaşmayı bozan putperest / müşrik Araplara o antlaşmanın iptal olduğunu duyurur; münafıkların / ikiyüzlülerin kötü özelliklerini bildirir; onları tövbe etmeye çağırır ve İslam'a inananlara İslam'ı savunmak için düşmanlara karşı savaşmayı emreder.

## TÖVBE SURESİNİN ANLAMI

## سورة التوبة

### Ayet: 1-2

Ey İslam'a inananlar, bu, Allah ve elçisi tarafından sizin antlaşma yaptığınız (ama antlaşmaya uymayan) putperest / müşrik Araplara bir antlaşma iptali bildirimidir. (Ey antlaşmayı bozan putperest / müşrik Araplar,) yeryüzünde dört ay daha dolaşabilirsiniz. Ama şunu iyi bilin ki, Allah'ın (cezasına) asla engel olamazsınız. Şüphesiz ki Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri alçaltandır.

### Ayet: 3

Herkes şunu iyi bilsin ki, bu duyuru Hacc-ı ekber (yani büyük hac) günü Allah ve elçisi tarafından (tüm ilgili) insanlara yapılmıştır: "Şüphesiz ki Allah ve elçisi putperest / müşrik Arapların (çirkin yakıştırmalarından) uzaktır. Ey putperest / müşrik Araplar, eğer hatadan dönüp / tövbe edip kendinizi düzeltirseniz, bu, sizin için iyi olur; ama şunu iyi bilin ki, gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz, Allah'ın (cezasına) asla engel olamazsınız." Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar edenlere ahiretteki şiddetli cezaları müjdele.

### Ayet: 4

Ey İslam'a inananlar, sizinle yaptığı antlaşmayı hiçbir şekilde bozmayan ve düşmanlarınızı desteklemeyen putperest / müşrik Arapların durumu ise farklıdır. Öyleyse -süreleri dolana kadar- onlarla yapılan antlaşmaların şartlarına uyun. Şüphesiz ki Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından

بَرَاءَةً مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ  
عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿1﴾ فَسِيحُوا  
فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا  
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ  
مُخْزِي الْكَافِرِينَ ﴿2﴾ وَأَذَانٌ مِنَ اللَّهِ  
وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ  
الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ  
وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ  
وَأِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ  
مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا  
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿3﴾ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ  
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا  
وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا  
إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ  
يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿4﴾ فَإِذَا انسَلَخَ



sakınan kimseleri sever.

**Ayet: 5**

Ey İslam'a inananlar, haram aylar çıktığında (antlaşmayı bozup size karşı savaşanları tehlike durumuna göre) gerekirse bulduğunuz yerde öldürebilir, gerekirse hapsedebilir ve gerekirse gözaltına alabilirsiniz. Ama eğer onlar da tövbe edip İslam'a inanırlarsa ve namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verirlerse, onları serbest bırakın. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 6**

Ey elçi, eğer putperest / müşrik Araplardan biri (İslam'ı öğrenmek için) senin yanına gelirse, onu Allah'ın sözlerini / Kuran'ı dinleyebilmesi için konuk et ve güven içinde olacağı yere (yani mescide) gönder. (Ey elçi, onları kendi kötü ortamlarında değil daha iyi bir ortamda İslam'a davet et.) Çünkü onlar (kendi kötü ortamlarında) gerçekleri bilmek istemeyen kimselerdir.

**Ayet: 7-11**

Doğrusu (antlaşmayı bozan) putperest / müşrik Arapların, Allah'ın ve elçisinin yanında hiçbir değeri yoktur. Ey İslam'a inananlar, Mescidi Haram'da kendileriyle antlaşma yaptığınız (ve yaptıkları antlaşmayı bozmayan putperest / müşrik Arap kabilelerin) durumu ise farklıdır. Onlar sizin lehinize olan antlaşmaya şartlarına uydukları sürece, siz de onların lehine olan antlaşma şartlarına uymalısınız. Şüphesiz ki Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseleri sever. Hayır, (İslam'a inananlarla yaptıkları antlaşmayı bozanların Allah'ın ve elçisinin yanında hiçbir değeri yoktur.) Çünkü onlar size üstün gelirlerse, sizin hakkınızda asla bir yakınlık veya bir sorumluluk gözetmezler. Onlar dilleriyle sizi razı etmeye uğraşabilirler; ama kalpleri (o söylediklerine) karşı çıkar. Doğrusu onlardan birçoğu günahta ısrar eden fasıklardır. Onlar Allah'ın bildirdiği gerçekleri ucuz dünya menfaatleri için satmakta ve Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan /

الْأَشْهُرُ الْحُرْمَ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ  
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ  
وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ  
فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا  
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ  
رَحِيمٌ ﴿5﴾ وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ  
اسْتَجَارَكَ فَاجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ  
اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ  
لَا يَعْلَمُونَ ﴿6﴾ كَيْفَ يَكُونُ  
لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ  
رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ  
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ  
فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ  
الْمُتَّقِينَ ﴿7﴾ كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا  
عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً  
يَرْضَوْنَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ  
وَكَثَرُهُمْ فَأَسِقُونَ ﴿8﴾ اشْتَرَوْا  
بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ  
سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ  
﴿9﴾ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا  
ذِمَّةً وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿10﴾  
فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا

doğruluktan alıkoymaya çalışmaktadır. Doğrusu onlar kötü şeyler yapan kimselerdir. Onlar İslam'a inananlar hakkında asla bir yakınlık veya bir sorumluluk gözetmezler. İşte onlar haddini aşan kimselerdir. Ama eğer onlar da tövbe edip İslam'a inanırlarsa ve namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verirlerse, din (İslam) kardeşleriniz olurlar. Doğrusu Biz bildirdiğimiz gerçekleri anlamak isteyenlere ayrıntısıyla açıklarız.

**Ayet: 12-16**

Ey İslam'a inananlar, eğer onlar söz verdikten sonra yeminlerini / antlaşmalarını bozarlarsa ve dininize (İslam'a) sataşırlarsa, siz de İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin önderlerine karşı savaşın. Çünkü onlar yemini / antlaşmayı yok saymıştır. Umulur ki yanlışlarına son verirler. Öyleyse yeminlerini / antlaşmalarını bozan, bu elçiye yurdundan çıkarmak için her kötülüğü yapan ve savaşı ilk başlatan taraf olan düşmanlarınıza karşı savaşın. Eğer Allah'a inandıysanız -onlardan değil- ancak Allah'tan korkun. Şüphesiz ki Allah, Ondan korkulmaya daha layıktır. Onlarla savaşın ki, Allah sizin ellerinizle onları cezalandırıp alçaltsın, size yardım edip onlara karşı zafer kazandırsın ve İslam'a inananların gönüllerine şifa verip kalplerindeki öfkeyi gidersin. Ama Allah dileyenlerin (tövbe edip İslam'a inananların) tövbelerini kabul eder. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Ey İslam'a inananlar, sakın Allah içinizden İslam için mücadele (cihat) eden ve Allah'tan, elçisinden ve İslam'a inananlardan başka sırdaş edinmeyen kimseleri ortaya çıkarmadan bırakılacağınızı (yani bu dünya sınavının biteceğini) sanmayın! Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

**Ayet: 17-18**

Artık putperest / müşrik Arapların kendileri İslam'ı inkar ettiklerine şahitlik ederlerken, Allah'ın mescitlerine (ve Mescidi Haram'a) hizmet etmeleri asla söz konusu değildir. Onların tüm yaptıkları boşa gidecektir ve onlar sonsuza kadar cehennem ateşinde kalacaktır.

الرَّكُوعَ فَاخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَنَفَصِلُ  
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿11﴾ وَإِنْ  
نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ  
وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أُمَّةَ  
الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ  
يَنْتَهُونَ ﴿12﴾ أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا  
نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ  
الرَّسُولِ وَهُمْ بِدُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ  
اتَّخَذْتُمْ مَوَدَّةَ اللَّهِ أَهَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ  
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿13﴾ قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ  
اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِيهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ  
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ  
﴿14﴾ وَيَذْهَبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ  
اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ  
حَكِيمٌ ﴿15﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا  
وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ  
وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا  
رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَاللَّهُ  
خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿16﴾ مَا كَانَ  
لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ  
شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُولَئِكَ  
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ

Doğrusu Allah'ın mescitlerine (ve Mescidi Haram'a) ancak Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanan, namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler hizmet verirler. İşte onlar dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneldiklerini umabilirler.

**Ayet: 19-22**

Sakın hacılara su veren ve Mescidi Haram'a hizmet eden putperest / müşrik Araplar ile Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanıp Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için mücadele (cihat) eden kimseleri bir tutmayın! Çünkü Allah'a göre onlar asla bir değildir. Doğrusu Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. İslam'a inanıp Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için hicret eden ve mallarıyla ve canlarıyla mücadele (cihat) eden kimseler ise ahirette Allah'ın huzurunda en büyük derecelere sahip olacaktır. İşte onlar gerçek başarıyı kazanan kimselerdir. Rabb'leri onlara rahmetini, rızasını ve içinde kalıcı (sonsuz) nimetler bulunan cennetleri müjdeler. Onlar o cennetlerde sonsuza kadar yaşayacaktır. Doğrusu en büyük ödül ahirette Allah'ın huzurundadır.

**Ayet: 23**

Ey İslam'a inananlar, eğer onlar İslam inancı yerine İslam'ı ısrarla inkar etmeyi tercih ederlerse, babalarınızı ve kardeşlerinizi bile veli / önder edinmeyin. Herkes şunu iyi bilsin ki, sizden İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri veli / önder edinen kimseler, işte onlar, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ta kendileridir.

**Ayet: 24**

Ey elçi, insanlara de ki: "Eğer (İslam'ı inkar eden) babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız servetiniz, kötüye gitmesinden çekindiğiniz ticaretiniz ve hoşunuza giden evleriniz size Allah'tan, elçisinden ve Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için mücadeleden (cihattan) daha sevimliyse, - Allah (ceza) hükmünü ortaya koyana kadar bekleyebilirsiniz. Doğrusu Allah günaha ısrar

خَالِدُونَ ﴿17﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ

اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ

يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ

يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿18﴾ أَجَعَلْتُمْ

سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ

الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ

اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

﴿19﴾ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا

وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ

وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿20﴾ يُبَشِّرُهُمْ

رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ

لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿21﴾ خَالِدِينَ

فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

﴿22﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا

أَبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا

الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ

مِنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿23﴾ قُلْ

إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ

وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ

eden fasıkları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

**Ayet: 25-27**

Ey İslam'a inananlar, doğrusu Allah size birçok yerde yardım ettiği gibi Huneyn savaşında da yardım etmiştir. O vakit siz sayıca çok olmanıza sevinmiştiniz; ama çokluğunuzun bir yararını göremediniz. Sonra (sayıca çok olmanıza rağmen zor duruma düştünüz ve) yeryüzü size tüm genişliğine rağmen dar geldi ve geri çekildiniz. Sonra Allah, elçisine ve İslam'a inananlara güven duygusu (huzur) lütfetti ve göremediğiniz bir (melek) ordusu indirip İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri cezalandırdı. (Sonuçta Allah onları yenilgiye uğrattı.) İşte bu, İslam'ı ısrarla inkar eden tüm kafirlerin cezasıdır. Ama Allah -bu olaydan sonra da- dileyenlerin (tövbe edip İslam'a inananların) tövbelerini kabul eder. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 28**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, putperest / müşrik Araplar (manevi anlamda) pistir. Öyleyse artık bu yıldan sonra onlar Mescidi Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer siz (bundan sonra Mekke'de onlarla ticaret yapamamanız yüzünden) yoksul düşmekten çekiniyorsanız, şunu iyi bilin ki, Allah -dilerse- sizi lütfuyla zenginleştirir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 29**

Ey İslam'a inananlar, ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba (gerçekten) inanmayan, Allah'ın ve elçisinin yasakladığı şeyleri yasak saymayan, gerçekler dinini (İslam'ı) kabul etmeyen (ve size düşmanlık eden) kimselere karşı da -onlar küçük düşüp (yenilip) kendi elleriyle cizye (vergi) verene kadar- savaşın.

**Ayet: 30-33**

(Bazı) Yahudiler: "Üzeyir Allah'ın oğludur." dediler. (Bazı) Hristiyanlar da: "(İsa) Mesih Allah'ın oğludur." dediler. Bunlar onların dilleriyle uydurdukları (iftira) sözlerdir.

اَقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا  
وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا احَبَّ اِلَيْكُمْ مِنَ  
اللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَجِهَادٍ فِيْ سَبِيْلِهِ  
فَتَرَبَّصُوْا حَتّٰى يَأْتِيَ اللّٰهُ بِاَمْرِهٖ  
وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ  
﴿24﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ فِيْ مَوَاطِنَ  
كَثِيْرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ اِذْ اَعْجَبَكُمْ  
كَثَرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ  
عَلَيْكُمْ اَلْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ  
مُذَبِّرِيْنَ ﴿25﴾ ثُمَّ اَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِيْنَتَهٗ  
عَلٰى رَسُوْلِهِ وَعَلٰى الْمُؤْمِنِيْنَ وَاَنْزَلَ  
جُنُوْدًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا  
وَذٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِيْنَ ﴿26﴾ ثُمَّ  
يَتُوْبُ اللّٰهُ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى مَنْ  
يَّشَآءُ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿27﴾ يٰۤاَيُّهَا  
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّمَا الْمَشْرِكُوْنَ  
نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوْا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ  
بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا وَاِنْ خِفْتُمْ عِيْلَةً  
فَسَوْفَ يُغْنِيْكُمْ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ اِنْ  
شَآءَ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿28﴾  
قَاتِلُوْا الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَلَا  
بَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلَا يُحَرِّمُوْنَ مَا حَرَّمَ

Aslında onlar önceki inkarcıların uydurma sözlerine benzer uydurmalar yapıyorlar. Doğrusu Allah onları (ahirette) kahredecektir. (Baksana,) bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan ne kolay saptırılıyorlar! Onlar hahamlarını, rahiplerini ve Meryem oğlu (İsa'yı) Mesih'i Allah'tan başka (güya) rabler edindiler. Oysa onlara da yalnız tek ilaha / Allah'a ibadet etmeleri emrolunmuştu. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştuğu şeylerden uzaktır. İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları Allah'ın ışığını (İslam'ı) dilleriyle uydurdıkları (iftiralarla) söndürmek istiyorlar. Ama İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar hoşlanmasalar da, Allah ışığını kesinlikle yaygınlaştıracaktır. Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar hoşlanmasalar da, elçisini bu doğruluk rehberiyle / Kuran'la ve gerçekler dini (olan İslam'la) gönderen ve bu dini tüm batıl dinlere üstün getirmek isteyen Allah'tır.

#### **Ayet: 34-35**

Ey İslam'a inananlar, (Medine'deki) hahamların ve papazların birçoğu haksızca (yani geçimleri için çalışmadan) diğer insanların mallarını yiyorlar, Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyuyorlar, altın-gümüş (servet biriktirip) yığıyorlar ve (biriktirdikleri) serveti Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için harcamıyorlar. (Öyleyse siz onlar gibi olmayın ve onların yaptığı yanlışları yapmayın!) Ey elçi, sen de böyle kimselere (ahiretteki) şiddetli cezaları müjdele. Herkes Herkes şunu iyi bilsin ki, kıyamet günü böylelerinin servetleri cehennem ateşinde kızdırıldıktan sonra alınlarına, iki yanlarına ve sırtlarına basılacaktır alınlarına, iki yanlarına ve sırtlarına basılacaktır ve onlara: "İşte bu, kendiniz için biriktirip yığdığınız (servettir.) Öyleyse şimdi burada (dünyadayken) biriktirip yığdığınız o (haksız) servetin cezasını çekin, bakalım!" denilecektir.

#### **Ayet: 36**

اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ  
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا  
الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ  
(29) وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرُ ابْنُ اللَّهِ  
وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ  
ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ  
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى  
يُؤْفَكُونَ (30) اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ  
وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ  
وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا  
لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ  
سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (31)  
يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نَوْرَ اللَّهِ  
بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يَتِمَّ  
نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (32) هُوَ  
الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ  
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ  
كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (33) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَحْبَارِ  
وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ  
بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ  
وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا



Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın kitabına göre, Onun gökleri ve yeri yarattığı ilk andan itibaren ayların sayısı on ikidir. On iki ayın dördü ise savaşın yasak olduğu haram aylardır. İşte, gerçek / doğru din (İslam) budur. Bu haram aylarda birbirinize haksızlık / zulüm etmemeniz (savaşmamanız) gerekir. Ey İslam'a inananlar, (bu haram aylar çıktıktan sonra) putperest / müşrik Araplar size karşı topluca (bir blok halinde) savaştıkları gibi siz de onlara karşı topluca (bir blok halinde) savaşın. Şüphesiz ki Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerle beraberdir.

#### **Ayet: 37**

(Ey İslam'a inananlar, dikkatli olun; çünkü putperest / müşrik Araplar size karşı savaşmak için takvimdeki ayların yerlerini işlerine geldiği gibi değiştirerek haram ayları atlatabilirler.) Doğrusu onların ayların yerlerini istedikleri şekilde değiştirmeleri (yani Nesi' yapmaları) inkarda ileri gitmektir. Çünkü İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar (Nes'i ile) gerçeklerden saptırılırlar. Onlar takvimdeki ayların yerini kaydırıp (istedikleri) bir ayı bu yıl helal, bir sonraki yıl ise haram sayabilirler. Onlar Allah'ın haram kıldığı ayların sayısını (güya) denk getirmeye çalışırlar; ama (inkar ederek) Allah'ın haram kıldığı (bir ayı) helal sayarlar. Böylece yaptıkları kötü işler kendilerine süslü görünmektedir. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

#### **Ayet: 38-41**

Ey İslam'a inananlar, size: "Allah'ın dosdoğru yolunu / İslam'ı savunmak için savaşa çıkın." denildiğinde, niçin -sanki yere çakılmış gibi- kaldınız. (Niçin ağır davrandınız.) Yoksa siz ahiret yerine dünya hayatından mı razı oldunuz? Ama şunu iyi bilin ki, bu (geçici) dünya hayatı -(sonsuz) ahirete göre- çok az bir yararlanmadan başka bir şey değildir. Şunu iyi bilin ki, eğer siz (gerektiği gibi) savaşa çıkmazsanız, Allah sizi şiddetle cezalandırıp yerinize başka bir toplumu getirir. Siz Allah'a

يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ  
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿34﴾ يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا  
فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتَكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ  
وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كُنَزْتُمْ  
لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ  
﴿35﴾ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا  
عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ  
ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ  
أَنفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا  
يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ  
الْمُتَّقِينَ ﴿36﴾ إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ  
فِي الْكُفْرِ يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا  
يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا  
لِيُؤْاطُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحِلُّوا مَا  
حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سَوْءَ أَعْمَالِهِمْ  
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿37﴾  
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ  
لَكُمْ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اتَّقَلْتُمْ إِلَى  
الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ  
الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي  
الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿38﴾ إِلَّا تَنْفِرُوا

hiçbir zarar veremezsiniz; (ama O, dilediğini yapar.) Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer siz Allah'ın elçisine yardım etmezseniz, (ahirette yardımsız kalırsınız.) Doğrusu Allah, elçisine yardım etmiştir (ve daima yardım edecektir.) Allah bu elçiye, -İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar onu (Mekke'den) çıkardığında (hicret yolunda) da- yardım etti. Bu elçi ve yanındaki arkadaşı (Mekke'den Medine'ye hicret ederken) bir mağaraya sığındılar. O vakit bu elçi arkadaşına: "Üzülme, Allah bizimle beraberdir." diyordu. Böylece Allah ona güven duygusu (huzur) lütfetti ve onu göremediğiniz bir (melek) ordusuyla destekledi. Sonuçta Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin sözünü alçaltıp başarısız kıldı. Çünkü Allah'ın sözü her şeyden üstündür. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. Ey İslam'a inananlar, hem hafif hem de ağır olarak (yani tüm imkanları seferber ederek) savaşa çıkın ve Allah'ın dosdoğru yolunu / İslam'ı savunmak için mallarınızla ve canlarınızla mücadele (cihat) edin. Böyle yapmanız sizin için daha iyidir. Keşke gerçekleri bir anlasaydınız.

#### **Ayet: 42**

Ey elçi, şunu iyi bil ki, münafıkların / ikiyüzlülerin yakında elde edilebilecek bir dünya menfaati (ganimet) ve kolay bir savaş yolculuğu olsaydı, onlar hemen sana uyup katılırlardı. Ama zor bir yolculuk (olan Tebuk seferi) onlara uzak (ve ganimet alma ihtimali düşük) olarak geldi. Bu yüzden onlar sana: "(Hiç imkanımız yok.) Şayet yapabilseydik, sizinle beraber yola çıkardık." bahanesini uydurup Allah'ın adıyla (yalandan) yeminler edecektir. Ama onlar (söyledikleri yalanlarla) kendi kendilerini yok ediyorlar. Çünkü Allah bilir ki, onlar yalancılardır.

#### **Ayet: 43-47**

Ey elçi, Allah seni affetti; ama bir bahane uydurup senden izin isteyen münafıklara / ikiyüzlülere -doğru söyleyip söylemediklerini anlayana ve yalancı olanları bilene kadar- izin vermemeliydin. Doğrusu Allah'a ve ahiret

يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا  
غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى  
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿39﴾ إِلَّا تَنْصُرُوهُ  
فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ  
كَفَرُوا ثَانِي اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ  
إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ  
مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ  
بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ  
كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةَ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا  
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿40﴾ انْفِرُوا  
خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ  
وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكَ خَيْرٌ  
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿41﴾ لَوْ كَانَ  
عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ  
وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ  
وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا  
لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ  
يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿42﴾ عَفَا اللَّهُ  
عَنْكَ لِمَ أَذْنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ  
الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿43﴾  
لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ  
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ

gününe / ahiretteki hesaba gönülden inanan kimseler (bir bahane uydurup) senden izin istemezler; çünkü onlar (İslam'ı savunmak için) mallarıyla ve canlarıyla mücadele (cihat) ederler. Şüphesiz ki Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseleri en iyi bilendir. Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanmayan ve kalplerinde şüphe taşıyıp şüphe içinde bocalayan münafıklar / ikiyüzlüler ise (bir bahane uydurup) senden izin isterler. Şayet onlar (Tebük seferine) çıkmak isteselerdi, onun için bir hazırlık yaparlardı. Ama (onlar Tebük seferine katılmak istemediler.) Doğrusu Allah onların hareketlerinden hoşlanmadı ve onları evlerinde bıraktı. Böylece onlara: "Evde oturanlarla (kadınlar ve çocuklar ile) beraber oturun." denildi. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, şayet o münafıklar / ikiyüzlüler sizinle beraber (Tebük seferine) çıksalardı bile, size zarardan başka bir şey katmazlardı ve sizin aranızda sokulup sıkıntı çıkarmak isterlerdi. Ey İslam'a inananlar, (ne yazık ki) sizin aranızda düşmanlarınıza casusluk yapan münafıklar / ikiyüzlüler vardır. Şüphesiz ki Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri en iyi bilendir.

#### **Ayet: 48-50**

Ey elçi, münafıklar / ikiyüzlüler daha önce de sıkıntı çıkarmak istemişler ve sana karşı türlü işler çevirmişlerdi. Ama onların fitneleri ancak gerçekler gelene kadar sürdü ve sonuçta onlar hoşlanmasalar da, Allah'ın emri üstün geldi. Ey elçi, münafıkların / ikiyüzlülerin arasında sana, '(Bir mazeretim var. Lütfen) bana izin ver ve beni sıkıntıya sokma.' diyen kimseler vardır. Herkes şunu iyi bilsin ki, onlar asıl sıkıntıya (ahirette) düşecektir. Çünkü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (ahirette) cehennem ile çepeçevre kuşatacaktır. Ey elçi, o münafıklar / ikiyüzlüler, sana bir iyilik geldiğinde üzülür; sana bir kötülük (sıkıntı) geldiğinde ise sevinip senden yüz çevirerek: "Zaten biz önlemimizi önceden almıştık." derler.

#### **Ayet: 51-54**

Ey elçi, (o münafıklara / ikiyüzlülere) de ki: "Şunu iyi bilin ki, bizim başımıza Allah'ın

وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿44﴾  
إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ  
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ  
فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿45﴾ وَلَوْ  
أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً  
وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ  
وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿46﴾ لَوْ  
خَرَجُوا فِیْكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا  
وَلَا أَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ  
وَفِیْكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ  
بِالظَّالِمِينَ ﴿47﴾ لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ  
مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ  
الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ  
﴿48﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا  
تَفْتِنِّي إِلَّا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ  
جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿49﴾ إِنْ  
تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبَكَ  
مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ  
قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿50﴾ قُلْ  
لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ  
مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ  
الْمُؤْمِنُونَ ﴿51﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ

takdir ettiğinden başkası gelmez. Allah bizim gerçek dostumuzdur. (O, bize iyilik eder.) Öyleyse İslam'a inananlar yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır. Doğrusu siz bizim için ancak iki güzel şeyden birini (yani ya zafer kazanmamızı ya da Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için şehit olmamızı) bekleyebilirsiniz. Diğer yandan biz de Allah'ın sizi Onun tarafından veya bizim ellerimizle gelecek bir cezaya uğratmasını bekleriz. Öyleyse bekleyin durun, biz de sizinle beraber Allah'ın takdirini bekliyoruz. (Ey münafıklar / ikiyüzlüler,) siz (bu dünyada) isteyerek ya da istemeyerek (gösteriş için) bazı harcamalar / yardımlar yapabilirsiniz; ama şunu iyi bilin ki, (ahirette) onlar sizden kabul edilmeyecektir. Çünkü siz günahıta ısrar eden fasıklar oldunuz." Doğrusu onların yardımlarının kabul edilmemesinin tek sebebi, onların Allah'ı ve elçisini ısrarla inkar eden, namaza (isteksizce) üşene üşene gelen ve hoşlanmadıkları halde (sadece gösteriş için) yardım yapan (ikiyüzlü / münafık) kimseler olmalarıdır.

#### **Ayet: 55**

Ey elçi, bazı inkarcıların (büyük) servetlere ve (çok sayıda) çocuklara sahip olmalarına şaşma. Doğrusu Allah onları bu dünya hayatında sahip oldukları şeyleri kaybetmekle ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler olarak ölmekle cezalandırmak ister.

#### **Ayet: 56-57**

Ey İslam'a inananlar, o münafıklar / ikiyüzlüler (sözde) sizden olduklarını (ispatlamak için) Allah'ın adıyla yemin etseler de, onlar sizden değildir. Doğrusu onlar (İslam'a inananların arasında gizlenen) ama (bir fırsat bulunca) ayrılan kimselerdir. Şunu iyi bilin ki, onlar (sizinle savaşa gelseler de,) bir sığınak, bir mağara veya içine girilecek bir yer buldular mı (savaşmadan) oraya kaçarlar.

#### **Ayet: 58-59**

Ey elçi, münafıkların / ikiyüzlülerin arasında senin sadaka (zekat) dağıtımına dil uzatan kimseler vardır. Onlar (öyle menfaatçidir ki) kendilerine (istedikleri) pay verilirse, razı olurlar; ama kendilerine (istedikleri) pay

بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ وَنَحْنُ  
نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ  
مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بَأْيَدِنَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا  
مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿52﴾ قُلْ أَنْفِقُوا  
طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ إِنْكُمْ  
كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿53﴾ وَمَا مَنَعَهُمْ  
أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ  
كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ  
الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ  
إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿54﴾ فَلَا تَعْجَبْكَ  
أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ  
لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا  
وَيَزْهِقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿55﴾  
وَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ  
مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿56﴾ لَوْ  
يَجِدُونَ مَلْجَأًا أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مُدْخَلًا  
لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿57﴾  
وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ  
أَعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا  
مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿58﴾ وَلَوْ  
أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ  
وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ

verilmezse, hemen öfkeye kapılırlar. Şayet onlar Allah'ın ve elçisinin kendilerine verdiği paya razı olup: "Allah bize yeter. Allah bize (ahirette) lütfundan verecektir. Onun elçisi de (bize takdir ettiği şeyi) verir. Doğrusu biz yalnız Allah'a yöneliriz." deselerdi, (bu, onlar için daha iyi olurdu.)

#### **Ayet: 60**

Herkes şunu iyi bilsin ki, sadaka (zekat) ancak fakirlere, yoksullara, zekat toplamakla görevli memurlara, (henüz İslam'a inanmayan ama) kalpleri İslam'a yaklaştırılan kimselere, köleliği ortadan kaldırmaya, (temel ihtiyaçları için borçlanmış) borçlulara, Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için mücadele (cihat) edenlere ve yolda / sokakta kalan zor durumdaki kimselere verilmelidir. Zekatı doğru dağıtmak Allah'ın emrettiği bir görevdir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 61**

O ikiyüzlülerin / münafıkların arasında bu peygamberi inciten ve onun hakkında, 'bu adam bir kulak gibi herkesi dinliyor' diyen kimseler de vardır. Ey elçi, onlara de ki: "O kulak sizin için hayırlı bir kulaktır, (sizi iyiliğe yöneltmek için dinler,) Allah'a inanır ve İslam'a inananlara güvenir. Doğrusu o, sizden İslam'a inananlar için bir rahmettir." Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın elçisini inciten kimseler (ahirette) şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 62-63**

Ey İslam'a inananlar, bazı münafıklar / ikiyüzlüler sizi razı etmek için Allah'ın adıyla (yalandan) yeminler ediyorlar; ama onlar İslam'a gerçekten inansalardı, Allah'ın ve elçisinin razı edilmeye daha layık olduğunu bilirlerdi. O münafıklar / ikiyüzlüler, Allah'a ve elçisine karşı meydan okuyanların sonsuza kadar cehennem ateşinde kalacağını anlamadılar. İşte bu, en büyük alçalmadır.

#### **Ayet: 64-66**

Doğrusu o münafıklar / ikiyüzlüler kalplerinden geçen niyetleri onlara bildiren bir surenin indirilmesinden çekinmektedir. Ey elçi, onlara de ki: "(Siz kendi aranızda İslam'a

فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

﴿59﴾ إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ

وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا

وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ

وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ

السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ

حَكِيمٌ ﴿60﴾ وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ

النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أَذُنُّ قُلٍّ أَذُنٌ خَيْرٌ

لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ

وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ

يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

﴿61﴾ يَخْلَفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ

وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ

كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿62﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ

مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ

جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ

﴿63﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ

عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ

قُلْ اسْتَهْزَوْا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجُ مَا

تَحْذَرُونَ ﴿64﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ

لَيَقُولَنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ

أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ



inananlarla) alay edebilirsiniz; ama şunu iyi bilin ki, Allah sizin çekindiğiniz her şeyi (bir gün) ortaya çıkaracaktır." Ey elçi, onlara sorarsan, onlar sana: "(Şakaya) dalarak oyun oynuyorduk / eğleniyorduk." diyecektir. Ey elçi, onlara de ki: "Siz Allah'ı, bildirdiği gerçekleri ve elçisini alıyordunuz. (Bahaneler uydurup yalandan) özür dilemeyin! Çünkü siz İslam'a (güya) inandıktan sonra onu ısrarla inkar ettiniz." Ey münafıklar / ikiyüzlüler, Biz sizden bazılarını (yani tövbe edip İslam'a inananları) affetsek de, bazılarını günahta ısrar eden suçlular olmaları yüzünden cezalandıracağız.

#### **Ayet: 67-68**

Erkek-kadın tüm münafıklar / ikiyüzlüler birbirlerine benzerler. Onlar kötülüğü emreder, iyiliği yasaklar ve cimrilik ederler. Onlar Allah'ı unuttuklarından, O da onları (cehennemde) unutacaktır. Çünkü münafıklar / ikiyüzlüler günahta ısrar eden fasıklardır. Ama Allah, erkek-kadın tüm münafıklara / ikiyüzlülere ve İslam'ı ısrarla inkar eden tüm kafirlere -sonsuz kalmak üzere- cehennem ateşini söz vermiştir. (Sonuçta / ahirette) cehennem ateşi onlara yetecektir. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri lanetlemiştir. Böylece onlar (sonsuz kalmak) kalıcı cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 69-70**

Ey İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar, siz, önceki inkarcılara benziyorsunuz. Ama onlar sizden daha güçlü, servetçe daha zengin ve soy bakımından daha kalabalıktılar. Onlar bu dünyanın kendi paylarına düşen nimetlerinden yararlandılar. Siz de -önceki inkarcılar gibi- kendi payınıza düşen dünya nimetlerinden yararlandınız ve onlar gibi (ahireti unutup) dünyaya battınız. İşte (İslam'ı ısrarla inkar eden) böylelerinin tüm yaptıkları dünyada ve ahirette boşa gidecektir. Doğrusu onlar (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir. (Bu ilahi kitapla / Kuran'la) önceki inkarcıların, yani Nuh, Ad ve Semud toplumlarının, İbrahim'in karşı çıktığı inkarcı toplumun, Medyen halkının ve (günahları yüzünden) alt

تَسْتَهْزِؤْنَ ﴿65﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ  
كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ  
طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبُ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ  
كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿66﴾ الْمُنَافِقُونَ  
وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ  
يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ  
الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا  
اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمْ  
الْفَاسِقُونَ ﴿67﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ  
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ  
خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ  
اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿68﴾ كَالَّذِينَ  
مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً  
وَكَثَرَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ فَاسْتَمْتَعُوا  
بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا  
اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ  
وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ  
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ  
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿69﴾ أَلَمْ  
يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ  
وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ  
مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ

üst edilen nice beldelerin (kötü sonlarının) haberleri insanlara gelmiş bulunuyor. Allah'ın önceki inkarcılara gönderdiği elçiler de onlara apaçık kanıtlar getirmişlerdi. (Ama onlar önyargıyla yalanladıkları İslam'a inanmadılar.) Doğrusu Allah onlara hiçbir haksızlık etmiyordu; ama onlar kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı.

**Ayet: 71-72**

Doğrusu erkek-kadın tüm İslam'a inananlar birbirlerinin dostlarıdır. Onlar iyiliği emreder, kötülüğü yasaklar, namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verir ve Allah'a ve elçisine uyarlar. Allah işte onlara rahmetini lütfedecektir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. Doğrusu Allah erkek-kadın tüm İslam'a inananlara -sonsuz kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetleri ve Adn cennetlerindeki temiz / güzel evleri söz vermiştir. Ama Allah'ın rızası (tüm cennet nimetlerinden) daha büyüktür. En büyük başarı da budur.

**Ayet: 73-74**

Ey peygamber, İslam'ı ısrarla inkar eden düşmanlara ve (onlara casusluk eden) münafıklara / ikiyüzlülere karşı mücadele (cihat) et ve onlara (caydırıcı bir şekilde) sert davran. Sonuçta onların ahiretteki sığınağı cehennem olacaktır. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir. (Gerçek şu ki,) bazı münafıklar / ikiyüzlüler İslam'ı inkar eden sözler söylemelerine rağmen söylemediklerine dair Allah'ın adıyla (yalandan) yeminler ediyorlar. Doğrusu onlar İslam'a (güya) inandıktan sonra ısrarla inkar etmiş ve asla başaramayacakları bir şeyi (yani İslam'ı yok etmeyi) amaçlamıştır. Onların İslam'dan nefret etmesinin tek sebebi Allah'ın ve elçisinin, İslam'a inananların (kalplerini) Onun lütfuyla zenginleştirmiş olmasıdır. Bundan sonra (onlardan bazıları) tövbe edip (İslam'a gerçekten inanırlarsa,) bu, onlar için daha iyi olur. Ama onlar gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirmeyi sürdürürlerse, Allah onları dünyada ve ahirette şiddetle cezalandıracaktır. O vakit onların yeryüzünde

بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ  
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿70﴾  
وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ  
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ  
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ  
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ  
اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ  
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿71﴾ وَعَدَ اللَّهُ  
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي  
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا  
وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ  
وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ  
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿72﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ  
جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ  
عَلَيْهِمْ وَمَا أُولَاهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ  
الْمَصِيرُ ﴿73﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا  
قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا  
بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا  
وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ  
وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ  
خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ  
عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا

hiçbir dostu veya yardımcısı kalmayacaktır.

**Ayet: 75-77**

O münafıkların / ikiyüzlülerin arasında, 'Eğer Allah bize lütfundan (zenginlik) verirse, ihtiyaç sahiplerine yardım edip düzeltici / iyi işler yapan kimselerden olacağız.' diyerek Allah'a söz veren kimseler vardır. Ama Allah onlara lütfundan (zenginlik) verdiğinde, onlar (o zenginlik ile) cimrilik ettiler ve gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirdiler. Allah da onları Onun'la buluşacakları (kıyamet gününe) kadar kalplerine "ikiyüzlü / münafık" damgasını vurarak cezalandırdı. Çünkü onlar Allah'a verdikleri sözden dönüp yalan söylemeyi sürdürdüler.

**Ayet: 78-79**

O münafıklar / ikiyüzlüler, Allah'ın onların sırlarını ve fısıldaşmalarını bildiğini ve Allah'ın "tüm bilinmezleri bilen" olduğunu anlamadılar. (Böylece) onlar İslam'a inananlardan (ihtiyaç sahiplerine) yardım yapan gönüllüleri ve emeğinden başka verecek bir şey bulamayan (yoksulları) alaya alıyorlar. (Ama) Allah da İslam'a inananları alaya alan o münafıkları / ikiyüzlüleri alaya alacaktır. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 80**

Ey elçi, sen (Allah'tan) onları bağışlamasını dilesen de, dilemesen de -hatta yetmiş defa (tekrar ederek) onların bağışlanmasını dilesen de (fark etmez)- Allah o münafıkları / ikiyüzlüleri asla bağışlamaz. Çünkü onlar Allah'ı ve elçisini ısrarla inkar etmiştir. Doğrusu Allah günahıta ısrar eden fasıkları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

**Ayet: 81-85**

Allah'ın elçisinin emrine uymayıp (Tebük seferine çıkmayıp) geride kalan (ikiyüzlü / münafık) kimseler evlerinde oturmaktan sevinç duyular. Çünkü onlar Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için mallarıyla ve canlarıyla mücadele (cihat) etmekten hoşlanmadılar. Bazıları da (kendi çevrelerine): "Sakın bu sıcakta sefere / savaşa çıkmayın!"

لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ  
﴿74﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ  
آتَيْنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ  
مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿75﴾ فَلَمَّا أَتَاهُمْ مِنْ  
فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ  
مُعْرِضُونَ ﴿76﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي  
قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا  
اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ  
﴿77﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ  
سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ  
الْغُيُوبِ ﴿78﴾ الَّذِينَ يَلْمِزُونَ  
الْمُطَوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي  
الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا  
جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ  
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿79﴾  
اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ  
تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ  
اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ  
وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ  
الْفَاسِقِينَ ﴿80﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ  
بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا  
أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي

dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu cehennem ateşi çok daha sıcak olacaktır. Keşke insanlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu bir anlasalardı!" Öyleyse -yaptıkları kötülükler karşılığında ahirette çekecekleri cezalar için- onlar daha az gülmeli ve daha çok ağlamalıdır. Ey elçi, eğer Allah seni onlardan bazılarıyla karşılaştırırsa ve onlar senden (ganimet almayı umdukları) bir savaşa çıkmak için izin isterlerse, onlara de ki: "Artık siz hiçbir zaman benimle beraber bir sefere çıkmayacak ve benimle beraber düşmana karşı savaşmayacaksınız. (Hatırlayın,) siz daha önce evde oturmaktan hoşlanmıştınız. Siz bundan sonra da (sürekli) geride kalan kadınlar ve çocuklar ile beraber evde oturun!" Ey elçi, sakın ikiyüzlü / münafık olarak ölen birinin cenaze namazını kılma ve onun mezarının başında durma! Çünkü onlar Allah'ı ve elçisini inkar ettiler ve günaha ısrar eden fasıklar olarak öldüler. Ey elçi, bazı inkarcıların (büyük) servetlere ve (çok sayıda) çocuklara sahip olmalarına şaşma. Doğrusu Allah onları bu dünya hayatında sahip oldukları şeyleri kaybetmekle ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler olarak ölmekle cezalandırmak ister.

#### **Ayet: 86-87**

(Ey elçi, hatırla) 'Allah'a inanın ve İslam'ı savunmak için Onun elçisiyle beraber mücadele (cihat) edin' diye emreden bir sure indirildiğinde, o münafıklardan / ikiyüzlülerden bazıları güç sahibi olmalarına rağmen (yalan söyleyip): "(Sıkıntımız var) bize izin ver de evde oturanlarla (kadınlar ve çocuklar ile) olalım." diyerek senden izin istediler. Onlar geride kalan (kadınlar ve çocuklar ile) olmaktan hoşlandılar. Böylece onların kalplerine "ikiyüzlülük / münafıklık" damgası vuruldu. Çünkü onlar gerçekleri anlamak istemeyen kimselerdir.

#### **Ayet: 88-89**

Allah'ın elçisi ve onunla beraber İslam'a inananlar ise (İslam'ı savunmak için) mallarıyla ve canlarıyla mücadele (cihat) ettiler. İşte onlar tüm iyilikleri hak eden ve kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine

سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ  
قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا  
يَفْقَهُونَ ﴿81﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا  
وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا  
يَكْسِبُونَ ﴿82﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى  
طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذِنُوكَ لِلْخُرُوجِ  
فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ  
تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ  
بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ  
الْخَالِفِينَ ﴿83﴾ وَلَا تَصَلِّ عَلَى أَحَدٍ  
مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ  
إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا  
وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿84﴾ وَلَا تَعْجَبْكَ  
أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ  
يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ  
أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿85﴾ وَإِذَا  
أَنْزَلْتُ سُورَةً أَنْ آمِنُوا بِاللَّهِ  
وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ أُولُوا  
الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ  
الْقَاعِدِينَ ﴿86﴾ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا  
مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ  
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿87﴾ لَكِنَّ الرَّسُولَ

erişecek olan kimselerdir. Allah onlara - sonsuza kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetleri hazırlamıştır. En büyük başarı da budur.

#### **Ayet: 90**

Bedevi Araplardan (bir bahane uydurup) mazeret sunanlar da kendilerine izin verilmesi için (bu elçiye) geldiler. (Bu elçi onların mazeretlerini kabul etti ve onlara izin verdi.) Böylece Allah'a ve elçisine yalan söyleyen o kimseler de (Tebük seferine çıkmayıp) evlerinde oturdular. Ama onlardan İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 91**

Doğrusu savaş için zayıf durumda olan kimselere, (çok yaşlılara, çocuklara, kadınlara,) hastalara, (engellilere) ve (sefere / savaşa çıkmak için) harcayacak bir şey bulamayan yoksullara -Allah'a ve elçisine samimiyetle bağlı oldukları sürece- bir yükümlülük yoktur. Çünkü iyi işler yapan kimseler (güç yetiremedikleri şeylerden) sorumlu değildir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 92-93**

Ey elçi, (Tebük seferine katılmak için) sana gelip senden kendilerini sefere götürmeni istedikleri halde, sen, 'Sizi (götürmek için) bindirebileceğim bir binek bulamıyorum.' dediğinde, (kendi imkanlarıyla sefere çıkmak için) harcayacak bir şey bulamadıklarından üzüldü gözyaşı dökerek geri dönen kimselere de bir yükümlülük yoktur. Ama (yeterince) zengin olmalarına rağmen (bir bahane uydurup) senden izin isteyen o münafıklar / ikiyüzlüler sorumludur. Onlar geride kalan (kadınlar ve çocuklar ile) olmaktan hoşlandılar. Böylece Allah onların kalplerine "ikiyüzlülük / münafıklık" damgasını vurdu. Çünkü onlar gerçekleri anlamak istemezler.

#### **Ayet: 94**

Ey İslam'a inananlar, (Tebük seferinden) onlara döndüğünüzde, o münafıklar / ikiyüzlüler size (çeşitli) mazeretler sunacaktır. Ey elçi, onlara de ki: "(Bahaneler uydurup yalandan) özür

وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ  
وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ  
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿88﴾ اَعَدَّ  
اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا  
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ  
الْعَظِيمُ ﴿89﴾ وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ  
الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ  
كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ  
كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿90﴾ لَيْسَ  
عَلَى الضُّعْفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى  
وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ  
حَرْجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا  
عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ  
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿91﴾ وَلَا عَلَى الَّذِينَ  
إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا  
أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ  
مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا  
يَنْفِقُونَ ﴿92﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى  
الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ  
رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ  
وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا  
يَعْلَمُونَ ﴿93﴾ يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا



dilemeyin! Artık size asla inanmayız. Çünkü Allah bize sizin haberlerinizi / yaptıklarınızı bildirdi. (Ey münafıklar / ikiyüzlüler, şunu iyi bilin ki, siz ne yaparsanız yapın,) Allah sizin yaptıklarınızı görecektir; elçisi de (Onun bildirmesiyle sizin yaptıklarınızdan haber alacaktır.) Sonuçta (ahirette) hepiniz görülen-görülmeyen her şeyi en iyi bilen (Allah'ın huzuruna) döndürüleceksiniz. O da size tüm yaptıklarınızı bildirecek (ve sizi hesaba çekecektir.)"

#### **Ayet: 95-96**

Ey İslam'a inananlar, (Tebük seferinden) onlara döndüğünüzde, o münafıklar / ikiyüzlüler size -onları mazeretli kabul etmeniz için- Allah'ın adıyla (yalandan) yeminler edecektir. Ama siz onlara aldırış etmeyin! Şunu iyi bilin ki, onlar (manevi anlamda) pistir. Sonuçta -yaptıkları kötülükler karşılığında- onların ahiretteki sığınağı cehennem olacaktır. Ey İslam'a inananlar, o münafıklar / ikiyüzlüler sizin onlardan razı olmanız için Allah'ın adıyla (yalandan) yeminler ediyorlar. Ama siz onlardan razı olsanız bile, Allah günahıta ısrar eden fasıklardan asla razı olmayacaktır.

#### **Ayet: 97-99**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (çevrenizdeki bazı) bedevi Araplar, İslam'ı inkarda ve münafıklıkta / ikiyüzlülükte daha ileridedir ve Allah'ın, elçisine indirdiği sınırları tanımamaya daha yatkındır. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. O bedevi Arapların arasında ihtiyaç sahiplerine yapılan harcamaları / yardımları bir yük olarak kabul eden ve sizin başınıza bir sıkıntının gelmesini bekleyen kimseler vardır. Doğrusu onlar (ahirette) en kötü sıkıntıya uğrayacaktır. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Ama bedevi Arapların arasında Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanan kimseler de vardır. Onlar ihtiyaç sahiplerine yapılan harcamaları / yardımları Allah'ın rızasına yaklaşmanın ve Onun elçisine destek vermenin bir aracı olarak kabul ederler. Herkes şunu iyi bilsin ki, ihtiyaç sahiplerine yapılan

رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ  
نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ  
وَسِيرَى اللَّهِ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ  
تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ  
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿94﴾  
سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ  
لَتُعَرِّضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ  
إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَأْوِيَهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً  
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿95﴾ يَخْلِفُونَ  
لَكُمْ لَتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا  
عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ  
الْفَاسِقِينَ ﴿96﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا  
وِنِفَاقًا وَاجْدُرُ الْأَ يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا  
أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ  
حَكِيمٌ ﴿97﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ  
مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ  
الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ  
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿98﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ  
مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ  
مَا يُنْفِقُ قُرْبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ  
الرَّسُولِ إِلَّا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيَدْخِلُهمُ  
اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

harcamalar / yardımlar, insanı Allah'ın rızasına yaklaştırır. Sonuçta Allah İslam'a inananları rahmetine (ve cennetine) sokacaktır. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 100**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah Mekke'den Medine'ye ilk hicret edenlerden, Medine'de onlara kucak açıp yardım edenlerden ve iyi işlerde onlara uyanlardan razı olmuştur. Onlar da Allah'tan razı olmuştur. Allah onlara -sonsuz- kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetleri hazırlamıştır. En büyük başarı da budur.

**Ayet: 101**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, çevrenizdeki bedevi Arapların arasında münafıklar / ikiyüzlüler vardır. Medine halkının içinde de sizin bilmediğiniz ama Bizim bildiğimiz ikiyüzlülükte / münafıklıkta ısrar eden kimseler vardır. Doğrusu Biz onları iki kat fazla cezalandıracağız. Sonuçta onlar büyük cezalara döndürülecektir.

**Ayet: 102**

(İslam'a inandıkları halde Tebuk seferine katılmayan ama Allah'ın elçise bahane uyduran münafıklar / ikiyüzlüler gibi de davranmayıp tövbe eden) diğer bazı kimseler ise hatalarını / günahlarını itiraf ettiler. Onlar yaptıkları iyi işlere kötü bir şey karıştırmışlardı. Ama onlar (hatadan dönüp / tövbe edip kendilerini düzelttiklerinden) Allah'ın onların tövbelerini kabul etmesi umulabilir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 103-104**

Ey elçi, İslam'a inananları temizleyip arındırmak için onların servetlerinden sadaka (zekat) al ve onlara (başarılı olmaları için) dua et. Çünkü senin duan onlara huzur verir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. (Ne yazık ki) münafıklar / ikiyüzlüler, Allah'ın, (samimi) kullarının tövbelerini kabul ettiğini ve sadakayı / zekatı (ihtiyaç sahipleri için)

﴿99﴾ وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ

الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ

اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ

وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي

تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ

الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿100﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ

مِنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ

الْمَدِينَةِ مَرَدُّوا عَلَى النَّفَاقِ لَا

تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ

مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ

﴿101﴾ وَآخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ

خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿102﴾ خُذْ مِنْ

أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ

بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ

لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿103﴾ أَلَمْ

يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ

عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ

التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿104﴾ وَقُلْ اْعْمَلُوا

فَسِيرَى اللَّهِ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ

وَالْمُؤْمِنُونَ وَسْتُرْدُّونَ إِلَى عَالِمٍ

aldığını anlamadılar. Şüphesiz ki Allah tövbeleri çok kabul edendir ve en merhametlidir.

**Ayet: 105**

Ey elçi, onlara de ki: "İyi işler yapın. (Şunu iyi bilin ki, siz ne yaparsanız yapın,) Allah sizin yaptıklarınızı görecektir; elçisi de (Onun bildirmesiyle sizin yaptıklarınızdan haber alacaktır.) Sonuçta (ahirette) hepiniz görülen-görülmeyen her şeyi en iyi bilen (Allah'ın huzuruna) döndürüleceksiniz. O da size tüm yaptıklarınızı bildirecek (ve sizi hesaba çekecektir.)"

**Ayet: 106**

(İslam'a inandıkları halde Tebuk seferine katılmayan ama münafıklar / ikiyüzlüler gibi bir bahane uydurmayıp tövbe eden) diğerleri, Allah'ın iki hükmünden birini bekleyebilir: Allah onları ya cezalandıracaktır ya da tövbelerini kabul edecektir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 107-108**

Bazı münafıklar / ikiyüzlüler İslam'a inananların arasında ayrılık çıkarmak ve daha önce Allah'a ve elçisine karşı savaş açan düşmanlara casusluk etmek için zarar ve inkar amaçlı (sahte) bir mescit yaptılar. Onlar (yalandan) yeminler ederek: "İyilikten başka bir şey istemedik." diyorlar; ama Allah onların yalan söylediklerine şahittir. Ey elçi, sakın o münafıkların / ikiyüzlülerin yaptığı o (sahte) mescitte namaz kılma! Doğrusu sana yakışan, kurulduğu ilk günden beri takva ilkesini (yani Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranmayı ve yasaklarından sakınmayı) benimseyen bir mescitte namaz kılmaktır. Çünkü orada temizlenmeyi (maddi ve manevi kirlerden arınmayı) seven kimseler / adamlar vardır. Şüphesiz ki Allah temizlenenleri (maddi ve manevi kirlerden arınanları) sever.

**Ayet: 109-110**

Öyleyse söyleyin bakalım, binasını takva ilkesine (yani Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranmaya ve yasaklarından sakınmaya) ve Onun rızasına uygun inşa eden

الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ  
تَعْمَلُونَ ﴿105﴾ وَأَخْرُوجُوا مُرْجُونَ  
لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ  
عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿106﴾  
وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا  
وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ  
وَارْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ  
مِنْ قَبْلُ وَلِيَخْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا  
الْحُسْنَ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ  
﴿107﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لِمَسْجِدٍ  
أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ  
أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ  
أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ  
﴿108﴾ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى  
تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ أَمْ مَنْ  
أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ  
فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا  
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿109﴾ لَا  
يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي  
قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ  
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿110﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى  
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ

bir kimsenin yaptığı mı doğrudur yoksa binasını bir uçurumun yıkılmak üzere olan kenarında inşa edip onunla birlikte cehennem ateşine yuvarlanan bir kimsenin yaptığı mı doğrudur? Şunu iyi bilin ki, Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. Onların yaptığı o çürük temelli yapılar ölene kadar kalplerinde bir şüphe olarak sürekli kalacaktır. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 111**

Doğrusu Allah İslam'a inananların canlarını ve mallarını (ahirette lütfedeceği) cennete karşılık olarak satın almıştır. Onlar Allah'ın dosdoğru yolunu / İslam'ı savunmak için savaşır ve savaşırken öldürebilir veya öldürülebilirler. Doğrusu cennet, Allah'ın Tevrat'ta, İncil'de ve bu ilahi kitapta / Kuran'da verdiği kesinlikle gerçekleşecek bir sözüdür. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'tan daha iyi sözünü tutan yoktur. Öyleyse ey İslam'a inananlar, Allah'la yaptığınız bu alışverişe sevinin. En büyük başarı da budur.

**Ayet: 112**

Doğrusu İslam'a inananlar hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten, yalnız Allah'a ibadet eden, Ona hamd eden, İslam için sefere çıkan, rüku ve secde ederek namaz kılan, iyiliği emreden, kötülüğü yasaklayan ve Allah'ın koyduğu sınırları koruyan kimselerdir. Ey elçi, İslam'a inananlara (cenneti) müjdele.

**Ayet: 113**

Herkes şunu iyi bilsin ki, bu peygamberin ve İslam'a inananların -en yakınları için olsa bile- putperest / müşrik (ölen) bir kimseye -onun cehennem ateşine gireceği belli olduktan sonra- Allah'tan bağışlama dilemesi asla mümkün değildir.

**Ayet: 114**

İbrahim'in babası için bağışlanma dilemesi ona daha önceden verdiği bir sözdü. Ama sonra İbrahim babasının Allah'ın düşmanı olduğunu anlayınca ondan uzaklaştı. Doğrusu İbrahim hem çok duygulu hem de çok hoşgörülüydü.

لَهُمُ الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ  
فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا  
فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ  
أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا  
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ  
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿111﴾ التَّائِبُونَ  
الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ  
الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ  
بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ  
وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ  
الْمُؤْمِنِينَ ﴿112﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ  
وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا  
لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ  
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ  
الْجَحِيمِ ﴿113﴾ وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ  
إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا  
إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ  
مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿114﴾  
وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ  
هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ  
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿115﴾ إِنَّ اللَّهَ  
لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي

**Ayet: 115-116**

Doğrusu Allah'ın, bir toplumu sakınmaları gereken şeyleri göstermek için dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttikten sonra doğruluktan saptırması asla söz konusu değildir. (Ama bazı insanlar kendi tercihleriyle dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapabilir.) Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Yaşatan da öldüren de O'dur. Doğrusu sizin Allah'tan başka gerçek bir dostunuz veya bir yardımcınız yoktur.

**Ayet: 117-119**

Doğrusu Allah, bu peygamberin ve zor anlarda Muhacir ve Ensar olarak ona uyan (İslam'a inananların) -bazılarının kalpleri yanılsa kayar gibi olduktan sonra- tövbelerini kabul etmiştir. Şüphesiz ki Allah onlara (İslam'a inananlara) en şefkatlidir ve en merhametlidir. Allah (İslam'a inandıkları halde Tebuk seferine katılmayan, yani bir hata yüzünden) geride kalan üç kişinin tövbelerini kabul etmiştir. Onlar öyle üzüldüler ki yeryüzü onlara tüm genişliğine rağmen dar geldi. Onlar çok utanıp sıkıldı ve Allah'ın cezasından ancak Ona sığınmak gerektiğini düşündüler. Allah - insanların hatadan dönüp / tövbe edip kendilerini düzeltmelerini istediğinden- onların tövbelerini kabul etmiştir. Şüphesiz ki Allah tövbeleri çok kabul edendir ve en merhametlidir. Ey İslam'a inananlar, her zaman Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve doğru sözlü insanlarla beraber olun.

**Ayet: 120-122**

Doğrusu Medine halkına da çevresindeki bedevi Araplara da Allah'ın elçisinin emrine uymayıp (Tebük seferine çıkmayıp) geride kalmaları ve kendi canlarını Allah'ın elçisinin canının önünde tutmaları yakışmaz. Çünkü İslam'a inananların Allah'ın dosdoğru yolunu / İslam'ı savunmak için yaşadıkları her susuzluk, yorgunluk veya açlık da İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri öfkeliendiren her adım da düşmana karşı elde edilen her başarı da onların (amel defterlerine) 'düzeltici / iyi işler'

وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ  
وَلِيِّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿116﴾ لَقَدْ تَابَ اللَّهُ  
عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ  
الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ  
بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ  
ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَؤُفٌ رَحِيمٌ  
﴿117﴾ وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خَلَفُوا  
حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا  
رَحَبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ  
وَوَظَنُوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ  
ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ  
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿118﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ  
الصَّادِقِينَ ﴿119﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ  
الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ  
أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا  
يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ  
بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا  
مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْؤُونَ  
مَوْطِنًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ  
عَدُوٍّ نِيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ  
صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ



olarak yazılacaktır. Şüphesiz ki Allah iyi işler yapanların ödülünü eksik etmez / onları fazlasıyla ödüllendirir. Aynı şekilde onların (İslam için) yaptıkları küçük ya da büyük her harcama / yardım da (İslam için) gittikleri her mesafe de onların (amel defterlerine 'düzeltici / iyi işler' olarak) yazılacaktır. Sonuçta Allah onları yaptıklarının en iyisine göre ödüllendirmek ister. Ama İslam'a inananların tümünden sefere / savaşa çıkması doğru değildir. Her topluluktan (şartları uygun olan) bir grubun sefere / savaşa çıkması doğrudur. Böylece onlar (sefer ortamında da) dini (yani İslam'ı) yaşayıp anlayabilir ve kendi topluluklarına geri döndüklerinde onları (bazı yanlışlara karşı) uyarabilirler. Umulur ki dikkate alırlar.

#### **Ayet: 123**

Ey İslam'a inananlar, İslam'ı ısrarla inkar eden düşmanlardan size (bir tehdit olarak) yaklaşanlara karşı savaşın. Artık düşmanlarınız sizde (yumuşaklık değil) sertlik bulsunlar. (Böylece caydırıcı olabilirsiniz.) Şunu iyi bilin ki, Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerle beraberdir.

#### **Ayet: 124-125**

(Allah tarafından) bir sure indirildiğinde, münafıkların / ikiyüzlülerin arasında (alay ederek): "Bu sure hanginizin inancını artırdı ki(!)" diyen kimseler vardır. Doğrusu inen her sureyle İslam'a inananların inancı artar ve onlar sevinirler. Diğer yandan aynı sure kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan münafıkların / ikiyüzlülerin ise pisliklerine pislik (kötülüklerine kötülük) katacaktır. Böylece onlar "İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler" olarak ölecektir.

#### **Ayet: 126**

O münafıklar / ikiyüzlüler, her yıl (bir uyarı olarak) birkaç kez sıkıntıya uğratıldıklarını görmüyorlar mı? Buna rağmen onlar tövbe etmeyip (İslam'a inanmıyorlar) ve düşünüp öğüt almıyorlar.

#### **Ayet: 127**

O münafıklar / ikiyüzlüler (Rabb'leri

الْمُحْسِنِينَ ﴿120﴾ وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً  
صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا  
إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا  
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿121﴾ وَمَا كَانَ  
الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَأَفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ  
مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا  
فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا  
رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ  
﴿122﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا  
الَّذِينَ يُلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلِيَجِدُوا  
فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ  
الْمُتَّقِينَ ﴿123﴾ وَإِذَا مَا أَنْزَلْتُ  
سُورَةً فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ  
هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فزَادَتْهُمْ  
إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿124﴾ وَأَمَّا  
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فزَادَتْهُمْ  
رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ  
كَافِرُونَ ﴿125﴾ أَوْ لَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ  
يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ  
ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ  
﴿126﴾ وَإِذَا مَا أَنْزَلْتُ سُورَةً نَظَرَ  
بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ مِنْ

tarafından) bir sure indirildiğinde, birbirlerine bakıp: "İslam'a inananlardan sizi gören biri var mı?" diyorlar ve (eğer onları gören biri yoksa, o sureyi dinlemek istemediklerinden) dönüp gidiyorlar. Allah onların kalplerini (İslam'dan) çevirmiştir. Çünkü onlar gerçekleri bilmek istemeyen kimselerdir.

#### **Ayet: 128-129**

Ey insanlar, aranızdan size şerefli bir elçi gelmiştir. Sizi sıkıntı çekmeniz ona çok ağır gelir (ve onu üzer.) Bu elçi size çok düşkündür, İslam'a inananlara şefkatlidir ve merhametlidir. Ey elçi, bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirlerse, onlara de ki: "Şüphesiz ki Allah bana yeter. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Doğrusu ben yalnız Ona güvenip dayandım. Şüphesiz ki Allah (gökleri ve yeri kuşatan) büyük Arş'ın Rabb'idir."

أَحَدٍ ثُمَّ أَنْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ  
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿127﴾ لَقَدْ  
جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ  
عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ  
بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿128﴾ فَإِنْ  
تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ  
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ  
الْعَظِيمِ ﴿129﴾

### **10- YUNUS SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **YUNUS SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1**

ELİF-LAM-RA ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bunlar en doğru hükümlerle dolu olan bu ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçeklerdir.

#### **Ayet: 2**

Ama putperest / müşrik Araplar Bizim onların arasından bir adama (bu elçiye): "İnsanları uyar ve İslam'a inananlara ahirette Rabb'lerinin huzurunda bir doğruluk makamı olacağını müjdele." diye vahiy etmemize / bildirmemize şaşılar. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (bu elçiye iftira edip): "Bu adam büyük bir sihirbazdır / aldatıcıdır." dediler.

#### **Ayet: 3-4**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah hepinizin tek Rabb'idir, gökleri ve yeri altı evrede

### **سورة يونس**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّتِّكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿1﴾ أَكَانَ  
لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ  
مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ  
آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ  
قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ مُّبِينٌ  
﴿2﴾ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ  
اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مَا

yaratandır, (onları kuşatan) Arş'a hükmedendir ve her şeyi en uygun düzene koyandır. Onun izni olmadan hiç kimse hiçbir kimsenin destekçisi / şefaathçisi olamaz. İşte, Rabb'iniz olan Allah'ın özellikleri böyledir. Öyleyse yalnız Ona ibadet edin. Artık gerçekleri düşünüp öğüt almanız gerekir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, hepiniz ahirette Onun huzuruna döndürölüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Doğrusu Allah'ın verdiği (her) söz bir gerçektir. Doğrusu Allah yaratmaya başlayan ve onu sürdürendir; çünkü Allah (bu dünyada) İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri (ahirette ilahi) adaletiyle ödüllendirmek ister. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ise gerçekleri / doğruluğu ısrarla inkar ettiklerinden (ahirette cehenneme girip) kaynar sıcak sulardan içecektir ve onlar (orada) şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 5-10**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Güneş'i bir ışık kaynağı, Ay'ı ise bir ışık yapan ve yılların hesabını bilmeniz için Ay'a evreler takdir eden Allah'tır. Allah bunları ancak gerçeklerle yaratmaktadır. Allah bildirdiği gerçekleri anlamak isteyenlere ayrıntısıyla açıklar. Doğrusu geceyle gündüzün yer değiştirmesinde ve Allah'ın göklerde ve yerde yarattıklarında Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ahirette Bizimle buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerine inanmayan ve dünya hayatını tercih ederek onunla yetinen kimseler bildirdiğimiz gerçeği umursamayan gafillerdir. İşte böylelerinin ahiretteki sığınağı işledikleri günahlar yüzünden cehennem ateşi olacaktır. Diğer yandan Rabb'leri, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri - İslam inançları sayesinde- (ahirette) içlerinden ırmaklar akan nimet cennetlerine yöneltecektir. Onların cennetteki duası, 'Ey Allah'ım, Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin' diyerek olacaktır. Onların cennetteki selamlaşması, 'Selam / esenlikler üzerinize

مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿3﴾ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿4﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابِ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿5﴾ إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿6﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿7﴾ أُولَئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿8﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿9﴾ دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ

olsun' diyerek olacaktır. Onların dualarının sonu ise 'Tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a hamdolsun' diyerek olacaktır.

**Ayet: 11**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet Allah bazılarının hak ettiği kötü cezayı -onların bir menfaat için acele ettiği gibi- hemen verseydi, onların ölüm hükümleri (çoktan) verilirdi. Ama Biz ahirette huzurumuzda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceğine inanmayan kimseleri azgınlıklarının içinde bocalamaya bırakırız.

**Ayet: 12**

Doğrusu İslam'ı inkar eden insanlar bile onlara bir sıkıntı dokunduğunda yatarlarken, otururlarken veya ayakta larken (yani her durumda) Bize dua ederler. Ama Biz sıkıntılarını giderdiğimizde, onlar -sanki kendilerine dokunan sıkıntılardan kurtulmak için Bize dua etmemişler gibi- geçip giderler. Bu böyledir. Doğrusu yaptıkları kötülükler aşırıya giden (günahta ısrar eden) kimselere süslü görünmektedir.

**Ayet: 13-14**

(Ey putperest / müşrik Araplar,) doğrusu Biz sizden önce nice nesilleri -haksızlıkta / zulümde ısrar ettiklerinden- cezalandırıp yok ettik. Allah'ın elçileri onlara apaçık kanıtlar getirdiği halde, onlar İslam'a inanmamakta ısrar ettiler. Bu böyledir. Biz günahta ısrar eden suçluları cezalandırırız. Sonra da Biz sizi onların ardından (bu dünya hayatında) neler yapacağınıza bakmak için yeryüzünde yöneticiler yaptık.

**Ayet: 15-16**

Bildirdiğimiz apaçık gerçekler putperest / müşrik Araplara okunup aktarıldığında, (ahirette) Bizimle buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceğine inanmayanlar sana: "Bundan başka bir Kuran getir veya onu değiştir." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, benim bu ilahi kitabı / Kuran'ı kendime göre değiştirmem asla mümkün değildir. Doğrusu ben ancak (Rabb'imden) bana vahiy edilen / bildirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a uyarım. Eğer Rabb'ime karşı çıkarsam,

وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ  
أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿10﴾  
وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ

اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ  
أَجْلُهُمْ فَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا  
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿11﴾ وَإِذَا

مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبَةٍ أَوْ  
قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ  
مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ

كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿12﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ

مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ  
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا  
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿13﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ  
بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿14﴾

وَإِذَا تَتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ  
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَنْتَ بِقُرْآنٍ  
غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلَهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ

أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا  
مَا يُوحَى إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ  
رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿15﴾ قُلْ لَوْ

korkarım ki, ben de büyük günün / kıyamet gününün cezasına uğrarım. Şayet Allah dileseydi, (bu ilahi kitabı / Kuran'ı size göndermezdi;) ben de onu size okuyup aktaramazdım. Artık benim size gerçekleri söylediğimi anlayın; çünkü ben bundan önce sizin aranızda bir ömür geçirdim. Artık aklınızı kullanmanız gerekir."

**Ayet: 17**

Herkes şunu iyi bilsin ki, yalan uydurup Allah'a iftira eden ya da Onun bildirdiği gerçekleri yalanlayan kimselerden daha zalimi yoktur. Doğrusu günahıta ısrar eden suçlular kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişemeyecektir.

**Ayet: 18**

Putperest / müşrik Araplar, Allah'tan başkasına -kendilerine hiçbir zarar ya da yarar veremeyen- putlara / sahte ilahlara ibadet ederler ve: "Bunlar ahirette Allah'ın huzurunda bizim (destekçimiz / şefaathimiz) olacaktır." derler. Ey elçi, onlara de ki: "(Olamaz!) Siz Allah'a (güya) Onun göklerde ve yerde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz(!)" Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştuğu şeylerden uzaktır ve çok yücedir.

**Ayet: 19**

Herkes şunu iyi bilsin ki, ilk insanlar (İslam'a inanan) tek bir topluluktu. Sonra insanlardan bazıları (İslam'dan) ayrılığa düştüler. Ey elçi, şayet Rabb'inin önceden verdiği (belli bir süreye / ölüm vaktine kadar insanları bu dünya hayatında sınama) sözü olmasaydı, onlara ayrılığa düştükleri konularda (ceza) hükümleri hemen verilirdi.

**Ayet: 20**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) bu elçi hakkında: "Rabb'inden ona (bizim istediğimiz) bir mucizenin indirilmesi gerekmez miydi(!)" diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Bilinmez (geleceğin) sahibi ancak Allah'tır. Bekleyin bakalım, ben de sizinle beraber Allah'ın takdirini bekliyorum."

**Ayet: 21**

شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرِيكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿16﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿17﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿18﴾ وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿19﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغِيبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿20﴾ وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُمْ مَكْرٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ﴿21﴾ هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ



Doğrusu Biz İslam'ı inkar eden insanlara - başlarına gelen bir sıkıntının ardından- rahmetimizi tattırdığımızda, onlar (yaşadıkları o sıkıntıyı hemen unutup) bildirdiğimiz gerçeklere karşı plan yapmaya başladılar. Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu Allah sizden daha hızlı plan yapar." Ey insanlar şunu iyi bilin ki, melek elçilerimiz de sizin tüm planlarınızı yazmaktadır.

#### **Ayet: 22-23**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizin karada ve denizde yolculuk etmenizi sağlayan Allah'tır. Şimdi hoş bir rüzgarla yüzen yelkenli bir gemide bulunduğunuzu ve yolcuların sevinçli olduğu bir anda geminin bir fırtınaya kapıldığını ve üzerlerine her taraftan dalgaların geldiğini gözünüzde canlandırın. İşte o vakit insanlar suyla kuşatılacağını / boğulacağını düşünerek yalnız gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibi olan Allah'a samimiyetle dua edecektir. Onlar Allah'a yalvarıp: "Eğer bizi bu sıkıntıdan kurtarırsan, Sana şükredenlerden olacağız." diyecektir. Ama Allah onları o sıkıntıdan kurtardığında, İslam'ı inkar eden insanlar hemen yeryüzünde haksızca azgınlığa başlayacaktır. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (günahta ısrar edip) azıtmanız ahirette kendi aleyhinize olacaktır. Çünkü siz bu (geçici) dünya hayatından (biraz) yararlandıktan sonra ahirette huzurumuza döndürülüp hesaba çekileceksiniz. Biz de size tüm yaptıklarınızı bildireceğiz.

#### **Ayet: 24**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, dünya hayatı (yani bu dünyada yapılan iyilikler) gökten yağdırdığımız yağmura benzetilebilir. Çünkü yağmurun karıştığı (beslediği) -insanların ve hayvanların yediği bitkileri de içeren- yeryüzündeki bitki örtüsü (gelişir ve fayda verir) ve bu sayede yeryüzü süsünü takınıp güzel görünecektir. Diğer yandan bazı toprak sahipleri ise (yağdırdığımız yağmurla toprakta) yetişen ürünlerin kendi güçleriyle elde edildiğini sanacaktır. Ama (onlar şunu iyi bilsinler ki) gece veya gündüz (dilediğimiz bir

وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ  
وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا  
أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ  
لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ  
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿22﴾ فَلَمَّا  
أَنْجَيْنَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ  
بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ  
عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ  
إِنِّي نَارِجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ  
تَعْمَلُونَ ﴿23﴾ إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ  
الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ  
فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ  
النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا أَخَذَتِ  
الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَيَّنَّتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا  
أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَيْهَا أَمْرُنَا لَيْلًا  
أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ  
تَغْنِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ  
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿24﴾ وَاللَّهُ يَدْعُوا  
إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ  
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿25﴾ لِلَّذِينَ  
أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ  
وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ

anda) emrimiz o ürünlere gelebilir ve Biz onları -sanki dün orada hiç bulunmamışlar gibi- biçip yok edebiliriz. Bu böyledir. Biz bildirdiğimiz gerçekleri düşünüp öğüt almak isteyenlere ayrıntısıyla açıklarız.

**Ayet: 25-27**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah, sizi esenlik / mutluluk yurdu olan cennete çağırır ve dileyenleri (yani İslam'a inananları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Doğrusu dünyada iyilik edenlere ahirette iyilikler ve daha fazlası (yani Allah'ın rızası) vardır. Ahirette onların yüzleri morarmayacak ve utanmayacaktır. İşte onlar sonsuza kadar yaşamak üzere cennete girecektir. (Dünyada ısrarla) kötülük / günah işleyen kimselere ise yaptıklarının tam karşılığı olan ceza verilecektir. Ahirette onların yüzlerini utanç kaplayacak ve hiç kimse onları Allah'ın cezasından kurtaramayacaktır. Onların yüzleri kopkoyu gecenin karanlığıyla kaplanmış gibi moraracaktır. İşte onlar sonsuza kadar kalmak üzere cehennem ateşine girecektir.

**Ayet: 28-30**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz kıyamet günü putperestlerin / müşriklerin hepsini bir araya toplayıp onlara: "Ey putperestler / müşrikler, siz ve Allah'a ortak koştuğunuz putlar / sahte ilahlar yerlerinize geçin." diyeceğiz. Böylece Biz onları birbirlerinden ayıracağız. O vakit putperestlerin / müşriklerin Allah'a ortak koştuğu putlar / sahte ilahlar onlara: "Siz (dünyadayken) yalnız bize değil (başka şeylere de) ibadet ediyordunuz. Aramızda (bizim doğruyu söylediğimize) Allah'ın şahitliği yeter. Doğrusu biz sizin bize ibadet ettiğinizden habersizdik." diyecektir. İşte o vakit orada, herkes dünyada yaptıklarından hesaba çekilecek. (O gün) tüm insanlar gerçek dostları olan Allah'ın huzuruna döndürülecektir. Sonuçta (ahirette) putperestlerin / müşriklerin uydurduğu (putlar / sahte ilahlar) onları terk edecektir.

**Ayet: 31-33**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Size gökten ve yerden nimetler lütfeden kimdir?

الْجَنَّةُ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿26﴾  
وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ  
بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ  
مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ  
قِطْعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ  
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿27﴾ وَيَوْمَ  
نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ  
أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَائُكُمْ  
فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَائُهُمْ مَا كُنْتُمْ  
إِينَا تَعْبُدُونَ ﴿28﴾ فَكَفَى بِاللَّهِ  
شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ  
عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿29﴾ هُنَالِكَ تَبْلُوا  
كُلَّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ  
مَوْلِيَهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا  
يَفْتَرُونَ ﴿30﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ  
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ  
وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ  
الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ  
يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا  
تَتَّقُونَ ﴿31﴾ فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ  
فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى  
تُصْرَفُونَ ﴿32﴾ كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ

(Sahip olduğunuz) kulakların ve gözlerin (gerçek) sahibi kimdir? Ölüden diriye, diriden ölüyü çıkaran ve her şeyi en uygun düzene koyan kimdir?" diye sorarsan, onlar sana: "Allah" diyecektir. Öyleyse ey elçi, onlara de ki: "Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmanız gerekir." İşte, gerçek Rabb'iniz olan Allah'ın özellikleri böyledir. Herkes şunu iyi bilsin ki, gerçeklerin / İslam'ın / doğruluğun dışında sadece sapkınlık vardır. Öyleyse gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırılmamanız gerekir. Bu böyledir. Rabb'inin ceza emri günahla ısrar eden fasıkların üzerinde gerçekleşecektir. Çünkü onlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa ısrarla inanmazlar.

#### **Ayet: 34-36**

Ey elçi, putperestlere / müşriklere de ki: "Sizin Allah'a ortak koştuğunuz putların / sahte ilahların arasında yaratmaya başlayıp onu sürdüren var mı? (Hayır!) Doğrusu Allah yaratmaya başlayıp onu sürdürendir. Artık gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırılmamanız gerekir. Peki, sizin Allah'a ortak koştuğunuz putların / sahte ilahların arasında gerçeklere / İslam'a / doğruluğa yönelten var mı? (Hayır!) Ama Allah gerçeklere / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Öyleyse niçin ve nasıl böyle yanlış hükümler veriyorsunuz?" Doğrusu onların birçoğu sadece zanna / boş iddiaya uyar. Ama zanlar / boş iddialar gerçeklerin karşısında geçersizdir. Şüphesiz ki Allah onların yaptığı her şeyi en iyi bilendir.

#### **Ayet: 37**

Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran Allah'tan başkası tarafından uydurulabilecek bir şey değildir. Çünkü bu Kuran önceki ilahi kitaplara sokulan yanlışları düzeltip doğrulayan, ayrıntısıyla açıklayan ve içinde hiçbir şüphe olmayan ilahi bir kitaptır. Bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıkların Rabb'i (olan Allah) tarafından (indirilmiştir.)

#### **Ayet: 38**

Ey elçi, bazıları bu ilahi kitap / Kuran hakkında sana, 'onu uydurdu' diyorlar. Ey elçi,

رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا  
يُؤْمِنُونَ ﴿33﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ  
مَنْ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللَّهُ  
يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنْتَ تُؤْفَكُونَ  
﴿34﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ  
يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ  
أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ  
أَمْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا  
لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿35﴾ وَمَا يَتَّبِعُ  
أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ  
الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ  
﴿36﴾ وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ  
يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ  
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا  
رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿37﴾ أَمْ  
يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ  
مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ  
اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿38﴾ بَلْ  
كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا  
يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَّابَ الَّذِينَ مِنْ  
قَبْلِهِمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ  
الظَّالِمِينَ ﴿39﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ

onlara de ki: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, Allah'tan başka çağırabileceğiniz herkesi de (yardıma) çağırıp bu ilahi kitaba / Kuran'a karşı (daha doğru olabilecek) bir sureyi getirmeniz gerekir."

**Ayet: 39-44**

Ama putperest / müşrik Araplar, bu ilahi kitabı / Kuran'ı anlamadıklarından ve onun haber verdiği olay (yani kıyamet günü) henüz başlarına gelmediğinden gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladılar. Bu böyledir. Onlardan önceki inkarcılar da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlamışlardı. Baksana (geçmişte) haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin sonu ne kötü oldu. Ey elçi, insanlar arasında İslam'a inananlar da inanmayanlar da olacaktır. Şüphesiz ki Rabb'in bozgunculuk edenleri en iyi bilendir. Ey elçi, bazıları seni yalanladığında onlara de ki: "Doğrusu benim yaptığım (düzeltici / iyi işler) bana, sizin yaptığınız (kötülükler / günahlar) da sizedir. Siz benim yaptıklarımın sorumlu değilsiniz; ben de sizin yaptıklarınızdan sorumlu değilim." Ey elçi, insanlar arasında senin İslam'a davetini dinlemek isteyenler olacağı gibi seni dinlemek istemeyenler de olacaktır. Öyleyse sen gerçeklere karşı sağır davrananlara işittiremezsin. Eğer onlar akıllarını kullanmazlarsa, (sen onlara bir şey anlatamazsın ki!) Ey elçi, insanlar arasında sana bakanlar olacağı gibi sana bakmak istemeyenler de olacaktır. Öyleyse sen gerçeklere karşı kör davrananları asla dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönlitemezsin. Şüphesiz ki Allah insanlara hiçbir haksızlık etmez; ama bazıları kendilerine haksızlık ederler / günah işlerler.

**Ayet: 45**

Kıyamet günü Allah tüm insanları bir araya topladığında, onlar dünyada sanki sadece gündüzün bir anı kadar kalıp birbirleriyle tanıştıklarını sanacaktır. Sonuçta (ahirette) Allah'ın huzurunda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerini yalanlayan kimseler (kıyamet günü) zarara uğrayıp kaybedecektir. Çünkü onlar dosdoğru

وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ  
بِالْمُفْسِدِينَ ﴿40﴾ وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ  
لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيُونَ  
مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بِرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ  
﴿41﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ  
أَفَأَنْتَ تَسْمَعُ الصَّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا  
يَعْقِلُونَ ﴿42﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ  
أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا لَا  
يُبْصِرُونَ ﴿43﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ  
النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ  
يَظْلِمُونَ ﴿44﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن  
لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ  
يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ  
كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ  
﴿45﴾ وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ  
أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ  
شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ ﴿46﴾ وَلِكُلِّ  
أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ  
بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿47﴾  
وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ  
صَادِقِينَ ﴿48﴾ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي  
ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ

yola / İslam'a / doğruluğa yönelmemiştir.

**Ayet: 46**

Ey elçi, Biz istersek inkarcılara söz verdiğimiz cezalardan bazılarını sana gösterebiliriz, istersek de (o cezaları göstermeden önce) seni vefat ettirebiliriz. Sonuçta onlar ahirette huzurumuza dönüp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir. Şüphesiz ki Allah onların yaptığı her şeye şahittir.

**Ayet: 47-52**

Doğrusu her topluma (İslam'a uymaları için Allah tarafından gönderilmiş) bir elçi vardır. Allah'ın gönderdiği elçiler onlara geldiğinde, insanlar arasında adaletle hükmedilmiş ve onlara hiçbir haksızlık edilmemiştir. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) İslam'a inananlara: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, Allah'ın (bizi tehdit ettiği) bu ceza ne zaman gelecekmiş / niçin hemen gelmiyor(!)" diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu ben kendime bile herhangi bir zarar ya da yarar verebilecek (olağanüstü) bir güce sahip değilim. Doğrusu ancak Allah'ın dilediği şey olur. (Onun dilemediği şey ise asla olmaz.) Şunu iyi bilin ki, her toplumun bir eceli / ölüm vakti vardır. Doğrusu insanlar kendilerine ecel / ölüm vakti geldiğinde, onu ne bir an önceye ne de bir an sonraya alabilirler. Şimdi söyleyin bakalım, Allah'ın cezası size gece mi yoksa gündüz mü gelsin istersiniz(!) Niçin günaha ısrar eden suçlular Allah'tan onları hemen cezalandırmasını isterler ki! O cezaya uğradıktan sonra mı İslam'a inanacaksınız? (Ama o cezaya uğradıktan sonra İslam'a inandığınızda) size, 'Şimdi mi? (Artık İslam'a inanmak için çok geç kaldınız.) Ayrıca siz bu cezanın hemen gelmesini istemiştiniz.' denilecektir. Sonra da haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimlere, 'Sonsuz (cehennem) cezasını çekin. Doğrusu siz işlediğiniz günahların cezasını alacaksınız.' denilecektir."

**Ayet: 53-54**

Ey elçi, sana: "Bu ilahi kitap / Kuran bir gerçek midir?" diye soranlara de ki: "Evet, Rabb'im şahittir ki, bu ilahi kitap / Kuran bir gerçektir ve siz ona asla engel olamazsınız. Doğrusu

أَمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا  
يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ  
(49) قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَيْكُمْ عَذَابُهُ  
بَيَاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ  
الْمُجْرِمُونَ (50) أَتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ  
أَمْنْتُمْ بِهِ أَلَنْ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ  
تَسْتَعْجِلُونَ (51) ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ  
ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ  
تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (52)  
وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي  
إِنَّهُ لَحَقُّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (53)  
وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي  
الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ  
لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ  
بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (54) أَلَا  
إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَا  
إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا  
يَعْلَمُونَ (55) هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ  
وَالِيهِ تُرْجَعُونَ (56) يَا أَيُّهَا النَّاسُ  
قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ  
لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ  
لِلْمُؤْمِنِينَ (57) قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ



haksızlıkta / zulümde ısrar eden her bir zalim -yeryüzü kadar zenginliğe sahip olsa da-sahip olduklarının tümünü kıyamet günü feda edip Allah'ın cezasından kurtulmak ister; (ama Allah'ın cezasından asla kurtulamaz.) Böylece onlar o cezayı gördüklerinde içlerinde derin bir pişmanlık duyacaktır. Kıyamet günü tüm insanlar arasında adaletle hükmedilecek ve hiç kimse hiçbir haksızlık edilmeyecektir."

**Ayet: 55-56**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Şunu da iyi bilin ki, Allah'ın verdiği (her) söz bir gerçektir. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Doğrusu yaşatan da öldüren de Allah'tır. Sonuçta hepiniz ahirette Onun huzuruna döndürölüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)

**Ayet: 57-58**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, size Rabb'inizden ilahi bir öğüt ve gönüllerinize bir şifa gelmiştir Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, İslam'a inananlar için bir doğruluk rehberidir ve bir rahmettir. Ey elçi, insanlara de ki: "Bu ilahi kitap / Kuran size Allah'ın lütfu ve rahmeti sayesinde gelmiştir." Öyleyse insanlar (bu ilahi kitabın / Kuran'ın gelişine) sevinip mutlu olmalıdır. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran insanların biriktirdiği (tüm) servetlerden daha üstündür.

**Ayet: 59-60**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Allah'ın size lütfettiği yiyecekleri düşünün. Ama siz (batıl inançlarınıza / hurafelerinize göre) onlardan bazılarını helal bazılarını da haram kılmaktasınız. Size helal / haram koyma iznini Allah mı verdi? Yoksa siz Allah'a iftira mı ediyorsunuz. (Evet, siz yalan uydurup Allah'a iftira ediyorsunuz.)" Peki, yalan uydurup Allah'a iftira eden iftiracılar, kıyamet gününün nasıl bir gün olacağını sanıyorlar ki! Şüphesiz ki Allah insanlara çok lütfkardır; ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu Ona şükretmez.

**Ayet: 61**

Ey elçi, Biz senin her durumuna, bu ilahi

وَبَرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ

مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿58﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا

أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ

حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ

عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿59﴾ وَمَا ظَنُّ

الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ

الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿60﴾ وَمَا

تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ

قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا

عَلَيْكُمْ شُهودًا إِذْ تُفَيْضُونَ فِيهِ وَمَا

يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي

الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ

مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

﴿61﴾ إِلَّا أَنْ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿62﴾ الَّذِينَ

أَمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿63﴾ لَهُمْ

الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي

الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ

الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿64﴾ وَلَا يَحْزَنُكَ

قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ

السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿65﴾ إِلَّا أَنْ لِلَّهِ مَنْ

kitaptan / Kuran'dan okuyup aktardığınız (her söze) ve giriştiğiniz her işe şahidiz. Doğrusu göklerde ve yerde nokta kadar olsa bile, hiçbir şey Rabb'inden gizli olamaz Doğrusu (noktadan) daha küçük olanlar da daha büyük olanlar da, yani her şey (Allah'ın huzurundaki) büyük (ana) bir kitapta (Levh-i Mahfuzda yazılıdır.)

**Ayet: 62-64**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ı dost edinenlerin (yani İslam'a inananların) (ahirette) hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır. Çünkü onlar dünyadayken İslam'a inanmış ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmıştır. Onlara dünya hayatında ve ahirette müjdeler vardır. Doğrusu Allah'ın sözlerinde hiçbir değişiklik olmaz. (Onlar Allah'ın söz verdiği cennete girecektir.) En büyük başarı da budur.

**Ayet: 65-66**

Ey elçi, sakın İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin (çirkin) sözlerine üzülmeye / aldırış etme. Herkes şunu iyi bilsin ki, üstünlük tümüyle Allah'a aittir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Herkes şunu da iyi bilsin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Öyleyse Allah'tan başka Ona ortak koştukları (putlara / sahte ilahlara) da dua (ibadet) edenler neye uyuyorlar ki! Doğrusu onlar zanlara / boş iddialara uyup saçmasapan batıl inançlar (hurafeler) uyduruyorlar.

**Ayet: 67-70**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah dinlenmeniz için geceyi karanlık yapandır ve işlerinizi rahatça görmeniz için gündüzü aydınlık yapandır. İşte bunda gerçekleri dinleyenlere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Bazı insanlar: "Allah bir çocuk edindi." dediler. (Olamaz!) Doğrusu Allah tüm eksiklerden uzaktır / yücedir. Şüphesiz ki Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır. O, göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. (Ey yalancılar,) sizin bu konuda hiçbir kanıtınız yoktur. Ama siz Allah

فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا  
يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ  
شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ  
إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿66﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ  
لَكُمْ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ  
مُبْصِرًا إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ  
يَسْمَعُونَ ﴿67﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا  
سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي  
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ  
مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ  
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿68﴾ قُلْ إِنْ الَّذِينَ  
يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ  
﴿69﴾ مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا  
مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نَذِقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ  
بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿70﴾ وَاتْلُ  
عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ  
إِنْ كَانَ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذْكِيرِي  
بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا  
أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ  
عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا  
تُنْظِرُونَ ﴿71﴾ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا  
سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجِرِيَ إِلَّا عَلَى

hakkında bilmediğiniz şeyleri (uydurup) söylüyorsunuz. Ey elçi, de ki: "Doğrusu yalan uydurup Allah'a iftira eden kimseler kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişemeyecektir." Onlar bu (geçici) dünya hayatından (biraz) yararlandıktan sonra ahirette huzurumuza döndürülüp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir. Sonuçta Biz onları İslamı ısrarla inkar ettiklerinden şiddetli cezalara uğratacağız.

#### **Ayet: 71-73**

Ey elçi, sana Nuh hakkında bildirdiğimiz haberleri insanlara okuyup aktar. Geçmişte Nuh kendi toplumuna: "Ey toplumum, eğer benim sizin aranızda bir elçi olarak bulunup size Allah'ın bildirildiği gerçekleri öğütlemem zorunuza gidiyorsa, şunu iyi bilin ki, ben yalnız Ona güvenip dayandım. Haydi, siz de Allah'a ortak koştuklarınızı (yani putlarınızı / sahte ilahlarınızı) toplayıp ne yapacağınıza karar verin, elinizden geleni ardınıza koymayın ve hiç bekletmeden bana ne yapacaksanız yapın. Ey toplumum, eğer gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz, (Allah'ın cezasına uğrarsınız.) Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemedim. Ama Allah benim ödülümü (ahirette) verecektir. Doğrusu ben İslam'a inananlardan olmakla emrolundum." dedi. Ama Nuh'un toplumu onu yalanladı. Biz de onu ve onun beraberinde gemiye binenleri (İslam'a inananları) kurtardık. Böylece Biz onları (yeryüzünde) yöneticiler yaptık; bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayanları ise (tufanda) boğduk. Baksana, (cezamızla) uyarılan (ama uyarılarımıza uymayıp onları alaya alan) önceki inkarcıların sonu ne kötü oldu.

#### **Ayet: 74**

Biz Nuh'tan sonra da toplumlarını İslam'a davet etmeleri için elçiler gönderdik. O elçiler de toplumlarına apaçık kanıtlar getirdiler. Ama bazıları önceden (önyargıyla) yalanladıkları gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmaya yanaşmadılar. Bu böyledir. Biz haddini aşanların kalplerini

اللَّهُ وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿72﴾ فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ﴿73﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ ﴿74﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿75﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ ﴿76﴾ قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿77﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَلْفِتْنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا وَتَكُونَ لَكُمَا الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ ﴿78﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ إِنَّتَوْنِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿79﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلقُونَ ﴿80﴾

damgalarız.

**Ayet: 75-79**

Onların ardından Biz Musa'yı ve Harun'u bildirdiğimiz gerçeklerle (ve mucizelerimizle) Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına gönderdik; ama onlar büyüklük tasladılar. Çünkü onlar gûnahta ısrar eden suçlu kimselerdi. Bu yüzden gönderdiğimiz gerçekler kendilerine geldiğinde, onlar: "Bu, büyük bir sihirdir / aldatmacadır." dediler. Musa da onlara: "Gerçekler / doğrular size geldiğinde, siz onlara sihir / aldatmaca mı diyorsunuz? Doğrusu sihirbazlar gerçekler karşısında başarılı olamazlar." dedi. O vakit onlar: "Ey Musa, sen bizi atalarımızdan gördüğümüz gelenekten çevirmeye mi geldin? Acaba (sen ve kardeşin) bu ülkede büyüklüğü (iktidarı) ele geçirmek mi istiyorsunuz? Doğrusu biz size inanacak değiliz." dediler. Daha sonra Firavun bazı adamlarına: "(Ülkenin her yerinden) usta sihirbazları toplayıp bana getirin." dedi.

**Ayet: 80-82**

Musa (karşısına çıkan sihirbazlara): "Atacağınızı atın!" dedi. Sihirbazlar (düzeneklerini) attıklarında, Musa onlara: "Sizin yaptığınız bir sihirdir / aldatmacadır. Şunu iyi bilin ki, Allah (sizin sihrinizi) boşa çıkaracaktır. Şüphesiz ki Allah bozgunculara yardım etmez. Doğrusu Allah -gûnahta ısrar eden suçlular hoşlanmasalar da- gerçekleri kendi sözleriyle ortaya koymak (ister.)" dedi.

**Ayet: 83-86**

Ama bazıları Firavunun ve devlet adamlarının bir sıkıntı vereceğinden korktuğundan Musa'ya inanmadılar. Musa'ya ancak kendi toplumunun (İsrailoğullarının) gençleri gönülden inandılar. Doğrusu Firavun yeryüzünde zorbalık eden ve aşırıya giden (gûnahta ısrar eden) bir kimseydi. Ama Musa onlara: "Ey toplumum, Allah'a inandıysanız ve İslam'ı kabul ettiyseniz, yalnız Ona güvenip dayanın." dedi. O vakit İslam'a inananlar: Doğrusu biz yalnız Allah'a güvenip dayandık. Ey Rabb'imiz, bizi zalimlerin ellerine oyuncak etme ve rahmetinle / lütfunla bizi İslam'ı

فَلَمَّا الْقَوْأَ قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ  
السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا  
يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿81﴾ وَيَحَقُّ  
اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ  
الْمُجْرِمُونَ ﴿82﴾ فَمَا أَمَّنَ لِمُوسَى  
إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِنْ  
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ  
فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ  
الْمُسْرِفِينَ ﴿83﴾ وَقَالَ مُوسَى يَا  
قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ  
تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿84﴾  
فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا  
تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿85﴾  
وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ  
﴿86﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَآخِيهِ أَنْ  
تَبَوَّأَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا  
بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ  
الْمُؤْمِنِينَ ﴿87﴾ وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا  
إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً  
وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا  
لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى  
أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا

ısrarla inkar eden kafirlerin kötülüklerinden kurtar." dediler.

**Ayet: 87**

Biz Musa'ya ve kardeşine: "Toplulumuz için Mısır'da (bazı) evler hazırlayın, o evlerinizi namazgah (mescit) yapın ve namazı düzenli kılın. (Ey Musa, sen) İslam'a inananlara (cenneti) müjdele." diye vahiy ettik / bildirdik.

**Ayet: 88-89**

Musa: "Ey Rabb'imiz, Sen bu dünya hayatında Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına süslü eşyalar ve servetler verdin. Ey Rabb'imiz, onlar insanları Senin dosdoğru yolundan / İslam'dan saptırmak istiyorlar. Ey Rabb'imiz, onların servetlerini yok et ve kalplerine sıkıntı ver. Onlar şiddetli cezayı görmeden İslam'a inanmıyorlar ki!" diyerek dua etti. Allah da (Musa'ya ve kardeşi Harun'a): "İkinizin duaları da kabul edildi. Öyleyse (insanlara) dosdoğru davranın ve cahillerin (gerçeği bilmeyenlerin) yoluna uymayın." dedi.

**Ayet: 90-93**

Sonra Biz İsrailoğullarını denizden geçirdik. Firavun ve askerleri azgınlıkla ve düşmanlıkla onları takip ediyorlardı. (Sonra Biz onları suda boğmak için denizi üzerlerine getirdik.) Firavun boğulacak / ölecek duruma geldiği son anda: "(Tamam,) ben de İsrailoğullarının inandığı -Ondan başka ilah olmayan- Allah'a inandım ve Allah'a teslim olup İslam'ı kabul ettim." dedi. Ama Allah ona: "Şimdi mi? (Artık çok geç!) Çünkü sen daha önce (hayatın boyunca) sürekli Benim emirlerime baş kaldırdın ve bozgunculardan oldun. Bugün senin cesedini senden sonrakilere ibret olması için kurtaracağız. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu bildirdiğimiz gerçeği umursamayan gafillerdir." dedi. Doğrusu (bu olaydan sonra) Biz İsrailoğullarını güvenli bir yere yerleştirdik ve onlara temiz / helal nimetler lütfettik. Ama onlardan bazıları (Medineli Yahudiler) kendilerine bu ilahi bilgi (yani bu ilahi kitap / Kuran) geldiğinde, (İslam'dan) ayrılığa düştüler. Ama ey elçi,

يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

﴿88﴾ قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا

فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا

يَعْلَمُونَ ﴿89﴾ وَجَاوَزْنَا بِبَنِي

إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ

وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّىٰ إِذَا أَدْرَكَهُ

الْغَرَقُ قَالَ أَمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي

أَمَنْتُ بِهِ بَنُوا إِسْرَءِيلَ وَأَنَا مِنَ

الْمُسْلِمِينَ ﴿90﴾ أَلَّنْ وَقَدْ عَصَيْتَ

قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿91﴾

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ

خَلَفَكَ آيَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ

آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿92﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي

إِسْرَءِيلَ مَبْوًى صَدَقَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ

الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّىٰ جَاءَهُمُ

الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

﴿93﴾ فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا

إِلَيْكَ فَسَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ

قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا

تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿94﴾ وَلَا

تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ



Rabb'in onların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konularda kıyamet günü hükmünü verecektir.

**Ayet: 94-98**

Ey elçi, sana indirdiğimizden bir şüphen varsa, senden önce indirdiğimiz ilahi kitapları okuyan (bilgili) kimselere sorabilirsin. Ey elçi, Rabb'inden sana gerçekler gelmiştir. Öyleyse sakın şüphe edenlerden olma! Sakın Allah'ın bildirdiği gerçekleri yalanlama! Yoksa ahirette kaybedenlerden olursun. Doğrusu Rabb'inin ceza emri İslam'a inanmamakta ısrar eden kafirler üzerinde gerçekleşecektir. Çünkü onlar tüm mucizeler kendilerine gelse de, şiddetli cezayı görene kadar İslam'a inanmazlar. Aslında her beldenin (tümünden) İslam'a inanıp inancının yararını görmesi gerekirdi. Ama Yunus'un toplumu hariç bunu yapan olmadı. (Yunus'un toplumu İslam'a inandığında,) Biz onları bu dünya hayatında (yaşayacakları) alçalma cezasından kurtardık ve onlara bir süre daha (dünya nimetlerinden) yararlanma imkanı verdik.

**Ayet: 99**

Ey elçi, şayet Rabb'in zorla inandırmak isteseydi, yeryüzündeki herkes gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanırdı. (Doğrusu Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak ister.) Öyleyse ey elçi, sen hiç kimseyi İslam'a inananlardan olmaya zorlayamazsın.

**Ayet: 100**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın izni / lütfu olmasaydı (Onun lütfettiği inanç özgürlüğü olmasaydı) hiç kimsenin istediği bir inanca inanması söz konusu olamazdı. Ama Allah aklını kullanmak istemeyen kimselerin üzerine pislik / sıkıntı yağdırır.

**Ayet: 101-103**

Ey elçi, insanlara de ki: "Göklerde ve yerde olan şeylere bir bakın." Ama (ne yazık ki) Allah'ın bildirildiği gerçekler ve uyarılar, İslam'a ısrarla inanmayan kimselere hiçbir yarar sağlamaz. Doğrusu onlar önceden gelip geçmiş inkarcıların başına gelen ceza günlerinin bir benzerini bekliyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Bekleyin bakalım, ben de sizinle

فَتَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿95﴾ إِنَّ

الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا

يُؤْمِنُونَ ﴿96﴾ وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ

حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿97﴾ فَلَوْلَا

كَانَتْ قَرْيَةً أَمِنَتْ فَفَنَفَعَهَا إِيْمَانُهَا إِلَّا

قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ

عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ ﴿98﴾ وَلَوْ شَاءَ

رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ

جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى

يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿99﴾ وَمَا كَانَ

لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ

الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

﴿100﴾ قُلْ انظُرُوا مَاذَا فِي

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ

وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿101﴾

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ

خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي

مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ ﴿102﴾ ثُمَّ

نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا

عَلَيْنَا نُنَجِّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿103﴾ قُلْ يَا

أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ

beraber Allah'ın takdirini bekliyorum." Sonuçta Biz elçilerimizi ve İslam'a inananları kurtarıyoruz. Bu böyledir. Biz İslam'a inananları kurtarmayı bir hak olarak üzerimize alıyoruz.

**Ayet: 104-107**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Ey (putperest / müşrik) insanlar, eğer benim dinimden (İslam'dan) bir şüpheniz varsa, şunu iyi bilin ki, ben sizin Allah'tan başka ibadet (dua) ettiğiniz (putlara / sahte ilahlara) değil sizi öldürecek (ve ahirette diriltip tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecek olan) Allah'a ibadet ederim. Doğrusu ben İslam'a inananlardan olmakla emrolundum. Öyleyse hiçbir batıl inanç (hurafe) karıştırmadan gerçek dine (İslam'a) yönel. Sakın Allah'a ortak koşanlardan olma! Sakın Allah'tan başkasına, sana hiçbir yarar ya da zarar veremeyen putlara / sahte ilahlara, dua (ibadet) etme; yoksa zalimlerden olursun. Ey elçi, eğer Allah sana herhangi bir zarar dokundurursa, onu Ondan başkası asla gideremez. Eğer Allah sana bir iyilik verirse de, Onun lütfunu hiç kimse geri çeviremez. Allah, (lütfunu) kullarından dilediğine verir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir."

**Ayet: 108**

Ey elçi, de ki: "Ey insanlar, size Rabb'inizin gönderdiği gerçekler gelmiştir. Öyleyse her kim dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirse, bu, onun kendi yararına olur; her kim de dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saparsa, bu, onun kendi zararına olur. Doğrusu ben sizin (yaptığınız yanlışları) savunacak değilim."

**Ayet: 109**

Ey elçi, (Rabb'inden) sana vahiy edilen / bildirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a uy ve Allah (son) hükmünü verene kadar sabırla dayanışarak hareket et. Şüphesiz ki Allah en iyi hükmü verendir.

دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ  
دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي  
يَتَوَفَّيْكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ  
الْمُؤْمِنِينَ ﴿104﴾ وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ  
لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ  
الْمُشْرِكِينَ ﴿105﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ  
اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ  
فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿106﴾  
وَأِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ  
لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ  
لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ  
عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿107﴾  
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ  
مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي  
لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا  
وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿108﴾ وَاتَّبِعْ  
مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ  
اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿109﴾

## HUD SURESİNİN ANLAMI

## سورة هود

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-3**

ELİF-LAM-RA ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçekler, en doğru kararı veren ve her şeyden ayrıntısıyla haberdar olan (Allah) tarafından hükmedilmiştir ve ayrıntısıyla açıklanmıştır. Çünkü Allah yalnız Ona ibadet etmenizi ister. (Ey elçi, insanlara de ki:) Şunu iyi bilin ki, ben, 'Rabb'inizden bağışlanma dileyin ve (yalnız) Ona yönelip (günahtan) tövbe edin' diye Onun size müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdiği bir elçiyim. (Eğer bana uyup İslam'a inanırsanız,) Allah sizi bu dünyada belli bir süreye (yani ölüm vaktine) kadar (nimetlerinden) güzellekle yararlandıracaktır. Ayrıca O, lütuf sahibi olan herkese (ahiretteki cennet nimetlerinden de) fazlasıyla lütfedecektir. Ama şunu da iyi bilin ki, eğer gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan ısrarla yüz çevirirseniz, -korkarım ki- (sonuçta) büyük bir günün (kıyamet gününün) cezalarına uğrarsınız."

**Ayet: 4**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, ahirette Allah'a döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 5-6**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bazıları kötü niyetlerini içlerine gömerek gizlemek isterler. Şunu da iyi bilin ki, onlar (kılıp değiştirip) elbiselerine saklansalar da, Allah onların gizlediği ve açıkladığı her şeyi bilir. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir. Şüphesiz ki yeryüzündeki her canlının (niyeti iyi olanın da, niyeti kötü olanın da) yiyeceğini vermek ancak Allah'a

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِتَابِ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ  
لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿1﴾ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا  
اللَّهَ إِنَّنِي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿2﴾  
وَإِنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ  
يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى  
وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِن تَوَلَّوْا  
فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ  
كَبِيرٍ ﴿3﴾ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ  
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿4﴾ أَلَا إِنَّهُمْ  
يَتَنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلَا  
حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا  
يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ  
الصُّدُورِ ﴿5﴾ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي  
الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ  
مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ  
مُّبِينٍ ﴿6﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ

aittir. Ayrıca Allah her canlının kalacağı yeri (dünyasını) ve sürekli kalacağı yeri (ahiretini) bilir. Doğrusu her şey (Allah'ın huzurundaki) büyük (ana) bir kitapta (Levh-i Mahfuzda yazılıdır.)

#### **Ayet: 7**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, hanginizin daha iyi işler yapacağını sınamak için gökleri ve yeri altı evrede yaratan Allah'tır. Daha önce Allah'ın (gökleri ve yeri kuşatacak olan) Arş'ı suyun üzerindeydi. Ama ey elçi, sen (insanlara): "Siz (bu dünyada) öldükten sonra (ahirette) diriltilip (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)" dersen, İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları sana: "Bu, ancak büyük bir sihirdir / aldatmacadır." diyecektir.

#### **Ayet: 8**

Biz İslam'ı ısrarla inkar edenlere vereceğimiz cezayı belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar ertelediğimizde, onlar: "Bu cezayı geri tutan nedir(!)" diyerek (İslam'a inananlarla) alay ederler. Herkes şunu iyi bilsin ki, o ceza geldiğinde asla geri çevrilemeyecektir ve onlar alaya aldıkları cezayla kuşatılacaktır.

#### **Ayet: 9-11**

Doğrusu Biz İslam'ı inkar eden insanlara rahmetimizi / nimetimizi tattırırsak, sonra da (onları sınamak için) verdiğimiz nimeti geri çekip alırsak, onlar hemen ümitsizliğe kapılıp çok nankörlük ederler. Biz onu kendisine dokunan sıkıntıdan kurtardıktan sonra, ona nimetlerimizi (tekrar) tattırırsak da, o: "(Artık) kötülükler benden gitti." diyerek şımarıp kendisiyle övünüp böbürlenir. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, (onlar ahirette cezalandırılacaktır.) Diğer yandan (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden ve düzeltici / iyi işler yapan kimselere ise (ahirette) bağışlanma ve büyük bir ödül (olan cennet) vardır.

#### **Ayet: 12-14**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazılarının senin hakkında: "(Gökten) ona bir hazinenin indirilmesi ya da onunla beraber bir meleğin gelmesi gerekmez miydi(!)"

عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا  
وَلَيْنَ قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ  
الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا  
إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿7﴾ وَلَيْنَ آخَرُنَا  
عَنْهُمْ الْعَذَابُ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ  
لَيَقُولَنَّ مَا يَحْبِسُهُ إِلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ  
لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا  
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿8﴾ وَلَيْنَ آذَقْنَا  
الْإِنْسَانَ مِنْ رَحْمَةٍ ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ  
إِنَّهُ لَيَوْسُّ كُفُورًا ﴿9﴾ وَلَيْنَ آذَقْنَاهُ  
نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسْتَهْ لَيَقُولَنَّ  
ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ  
﴿10﴾ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ  
كَبِيرٌ ﴿11﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا  
يُوحَى إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ  
يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَاءَ  
مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى  
كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿12﴾ أَمْ يَقُولُونَ  
افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُورٍ مِثْلِهِ  
مُفْتَرِيَاتٍ وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ  
دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿13﴾  
فَالَّذِينَ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ مَا

demelerine sıkılıp sana vahiy edilen / bildirilen gerçeklerden hiçbirini terk edecek değilsin. Ey elçi, sen sadece bir uyarıcısın. Şüphesiz ki Allah her (doğru) şeyin savunucusudur. Ey elçi, bazıları sana (iftira edip): "Bu Kuran'ı uydurdu." diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, Allah'tan başka çağırabileceğiniz herkesi de (yardımınıza) çağırıp bu ilahi kitaba / Kuran'a karşı (daha doğru olabilecek) on sureyi getirmeniz gerekir." Eğer (bu konuda) hiç kimse size olumlu cevap veremediyse, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran ancak Allah'ın ilahi bilgisiyle indirilmiştir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Artık sizin de Allah'a teslim olup İslam'ı kabul etmeniz gerekir.

#### **Ayet: 15-16**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz bu dünya hayatını ve süsünü isteyen kimselere çalışmalarının karşılığını -onlara hiçbir haksızlık yapmadan- burada verimiz. Ama onlar (sadece dünya hayatı için çalıştıklarından ve ahirete / ahiretteki hesaba inanmadıklarından) ahirette sürekli olarak cehennem ateşine girecektir. Çünkü onların tüm yaptıkları ahirette boşa gidecek ve batıl (geçersiz) olacaktır.

#### **Ayet: 17**

Ama Rabb'lerinden gelen apaçık bir kanıt (yani bu ilahi kitaba / Kuran'a) dayanan kimselerin (yani İslam'a inananların) sonu onlar gibi olmayacaktır. (Onlar ahirette cennet nimetleriyle ödüllendirilecektir.) (Allah'ın gönderdiği) bir şahit olan bu elçi ise o apaçık kanıt / Kuran'ı (insanlara) okuyup aktarır. Doğrusu bu ilahi kitaptan / Kuran'dan önce Musa'ya da -bir doğruluk rehberi ve rahmet olan- ilahi bir kitap verildi. İşte onlar (yani İslam'a inananlar) Musa'ya verilen o ilahi kitabın aslına da inanırlar. Çünkü -hangi gruptan olursa olsun- Allah'ın gönderdiği ilahi kitabı (yani Onun öğretisini / İslam'ı) ısrarla inkar eden kafirler ahirette cehennem ateşinde buluşacaktır. Öyleyse ey elçi, bu ilahi kitaptan / Kuran'dan hiçbir şüphen olmasın.

أَنْزَلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَانْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ  
فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿14﴾ مَنْ كَانَ  
يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ  
إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا  
يُبْخَسُونَ ﴿15﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ  
لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا  
صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ  
﴿16﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ  
وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ  
مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ  
بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ  
مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ  
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا  
يُؤْمِنُونَ ﴿17﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ  
افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ  
يُغْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ  
هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ إِلَّا  
لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿18﴾  
الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ  
وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ  
كَافِرُونَ ﴿19﴾ أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا  
مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ  
مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَاعَفُ



Çünkü bu ilahi kitap / Kuran Rabb'inin gönderdiği gerçeklerdir / doğrulardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez.

**Ayet: 18-24**

Herkes şunu iyi bilsin ki, yalan uydurup Allah'a iftira eden kimselerden daha zalimi yoktur. İşte onlar ahirette Rabb'lerinin huzurunda hesaba çekilecektir. Ahiretteki şahitler: "İşte bunlar Rabb'leri hakkında yalan uyduran kimselerdir. Allah'ın laneti haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin üzerine olsun." diyecektir. Onlar Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyar, İslam'ı çarpıtmaya çalışır ve ahireti / ahiretteki hesabı inkar ederler. İşte onlar Allah'ın yeryüzünde yarattığı hiçbir gerçeğe engel olamamıştır. Onların Allah'tan başka gerçek bir dostu da olmamıştır. Ahirette onların cezaları kat kat artırılacaktır. Çünkü onlar (İslam'ı ısrarla inkar ettiklerinden inat yüzünden) gerçekleri işitemiyor ve göremiyorlardı. Onlar kendilerini (ahirette) zarara uğratacaktır. Sonuçta (ahirette) putperestlerin / müşriklerin uydurduğu (putlar / sahte ilahlar) onları terk edecektir. Hiç şüphesiz ki onlar ahiretin en çok zarara uğrayıp kaybedenleri olacaktır. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan ve Rabb'lerine gönülden boyun eğen kimseler ise -sonsuza kadar yaşamak üzere- cennete girecektir. (Ey insanlar,) İslam'ı ısrarla inkar edenlerle İslam'a inananlar arasındaki fark, gerçeklere karşı kör ve sağır davranan kimselerle gerçekleri gören ve işiten kimseler arasındaki farka benzer. Artık gerçekleri düşünüp öğüt almanız gerekir!

**Ayet: 25-27**

Geçmişte Biz Nuh'u kendi toplumuna elçimiz olarak gönderdik. Nuh onlara: "(Ey toplumum,) ben Allah'tan başkasına ibadet etmeyin diye Onun size gönderdiği apaçık bir uyarıcıyım. (Ama gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz;) korkarım ki şiddetli bir günün (kıyamet gününün) cezalarına uğrayacaksınız." dedi. O vakit

لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ  
السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿20﴾  
أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ  
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿21﴾ لَا  
جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخِسِرُونَ  
﴿22﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ وَآخَبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ  
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ  
﴿23﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَى  
وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ  
يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿24﴾  
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي  
لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿25﴾ أَنْ لَا تَعْبُدُوا  
إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ  
الْيَمِّ ﴿26﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا  
مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرِيكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا  
وَمَا نَرِيكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا  
بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ  
فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿27﴾ قَالَ يَا  
قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ  
رَبِّي وَآتَيْنِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ  
عَلَيْكُمْ أَنْزَلْتُكُمْوَهَا وَأَنْتُمْ لَهَا  
كَارِهُونَ ﴿28﴾ وَيَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ

Nuh'un toplumundaki İslam'ı ısrarla inkar eden ileri gelen kimseler ona: "Görüyoruz ki sen sadece bizim gibi (sıradan) bir insansın ve sana uyanlar da aramızdaki en alt tabakadan sığ fikirli olan kimselerdir. Yani, biz sizin bizden üstün olmadığınızı görüyoruz ve yalan söylediğinizi düşünüyoruz." dediler.

**Ayet: 28-34**

Nuh onlara: "Ey toplumum, benim Rabb'imden apaçık bir kanıta dayandığımı ve Onun bana rahmetini (elçiliğini) lütfettiğini görmelisiniz. Ama (ne yazık ki,) siz gerçeklere karşı kör davranmaktasınız. (Gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan) hoşlanmadığınız takdirde, sizi (İslam'a) zorlayacak değiliz. Ey toplumum, İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum. Ama Allah benim ödülümü (ahirette) verecektir. Ayrıca ben İslam'a inananları yanımdan asla kovmam. Şunu iyi bilin ki, İslam'a inananlar ahirette Rabb'leriyle buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerine inanan kimselerdir. Ama ben sizin cahilce (gerçeği bilmeden) davranan bir toplum olduğunuzu görüyorum. Ey toplumum, eğer ben İslam'a inananları yanımdan kovarsam, hiç kimse beni Allah'ın cezasından kurtaramaz. Artık gerçekleri düşünüp öğüt almanız gerekir! Size, 'Allah'ın hazineleri bendedir; ben bilinmezi / geleceği bilirim veya ben bir meleğim' demiyorum. Bu yüzden ben sizin gözlerinizle aşağıladığınız (yoksul) kimseler hakkında, 'Allah onlara hiçbir iyilik vermeyecektir.' de diyemem. Doğrusu Allah onların içindekileri (niyetlerini) en iyi bilendir. (Eğer İslam'a inanan yoksulları yanımdan kovarsam,) o takdirde zalimlerden olurum." dedi. Onlar ise: "Ey Nuh, bizimle çok tartıştın. Ama artık uzatma! Eğer doğruyu söylüyorsan, bizi tehdit ettiğin cezayı başımıza getir de görelim!" dediler. O vakit Nuh onlara: "Doğrusu (hak ettiğiniz) cezayı başınıza ben değil -dilerse- Allah getirir ve siz Allah'a asla engel olamazsınız. Allah sizi ısrarlı azgınlığınız içinde bırakmak istemişse, -ben size öğüt vermek istesem de- öğütlerim size hiçbir yarar sağlamaz. Doğrusu Allah sizin tek

عَلَيْهِ مَا لَا أَنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ  
وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ  
مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي أَرِكُمْ قَوْمًا  
تَجْهَلُونَ ﴿29﴾ وَيَا قَوْمَ مَنْ  
يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا  
تَذَكَّرُونَ ﴿30﴾ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي  
خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا  
أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ  
تَزَادَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا  
اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا  
لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿31﴾ قَالُوا يَا نُوحُ  
قَدْ جَادَلْتَنَا فَكُتِرَتْ جِدَالُنَا فَاتِنَا بِمَا  
تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿32﴾  
قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا  
أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿33﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ  
نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ  
كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ  
وَالِيهِ تُرْجَعُونَ ﴿34﴾ أَمْ يَقُولُونَ  
افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ إِجْرَامِي  
وَأَنَا بِرَبِّيَءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ ﴿35﴾  
وَأُوحِيَ إِلَى نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ  
قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا  
كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿36﴾ وَاصْنَعِ الْفُلَكَ

Rabb'inizdir. Sonuçta Onun huzuruna döndürölüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)" dedi.

**Ayet: 35**

Ey elçi, bazıları sana (iftira edip): "Bu Kuran'ı uydurdu." diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Eğer ben bu Kuran'ı uydurmuşsam, (Allah benim bu suçumu cezalandıracaktır.) Ama şunu iyi bil ki, ben sizin işlediğiniz (yalan uydurup Allah'a iftira etme) suçlarından uzağım."

**Ayet: 36-48**

Nuh'a: "(Ey Nuh,) artık senin toplumundan şu ana kadar inananların dışında başka hiç kimse İslam'a inanmayacaktır. Ama onların yaptığı çirkin davranışlara (üzülme) ve sakın umutsuz olma! (Şimdi) gözetimimiz altında ve bildirdiğimiz (şekilde) bir gemi yap. Sakın haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler için Benden bir şey isteme! Çünkü onlar (tufanda) suda boğulacaktır." diye vahiy edildi / bildirildi. Nuh o gemiyi yaparken, onun toplumundaki (İslam'ı ısrarla inkar eden) ileri gelen kimseler -Nuh'un yanından her geçişlerinde- onu alaya alıyorlardı. Nuh da onlara: "Siz bizi alaya alıyorsanız şunu iyi bil ki, (bir gün gelecek) biz de sizi -sizin bizi alaya aldığınız gibi- alaya alacağız. Sonuçta alçaltıcı cezanın kime geleceğini ve kimin kalıcı (sonsuz) cezaya uğrayacağını anlayacaksınız." diyordu. Sonra ceza emrimiz geldiğinde ve yerden sular kaynamaya başladığında, Biz ona: "(Ey Nuh, elindeki çiftlik hayvanlarından) erkek-dişi birer çifti, cezamızı hak edenler hariç ev halkını ve tüm İslam'a inananları o gemiye bindir." dedik. Ama Nuh'la beraber İslam'a inananların sayısı çok azdı. O vakit Nuh onlara. "Yüzüp gitmesi de demir atıp durması da Allah'ın yüce adıyla olan bu gemiye binin. Şüphesiz ki Rabb'im çok bağışlayandır ve en merhametlidir." dedi. Gemi onları dağ gibi büyük dalgalar arasında götürürken, Nuh ondan uzak duran oğluna: "Ey oğlum, bizimle beraber gemiye bin. Sakın İslam'ı inkar eden kafirlerin yanında olma." diye seslendi. Ama o: "Dağa çıkarak suda boğulmaktan kurtulurum." dedi. Nuh: "Bugün

بَاعَيْنَا وَوَحَيْنَا وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي  
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿37﴾  
وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ  
مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالِ إِنَّ  
تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا  
تَسْخَرُونَ ﴿38﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ  
يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ  
عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿39﴾ حَتَّى إِذَا جَاءَ  
أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا  
مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ  
سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ وَمَا  
آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿40﴾ وَقَالَ  
ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِيهَا  
وَمُرْسِيهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ  
﴿41﴾ وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ  
كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي  
مَعْرَلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ  
مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿42﴾ قَالَ سَاوِي إِلَى  
جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا  
عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ  
رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ  
الْمُغْرَقِينَ ﴿43﴾ وَقِيلَ يَا أَرْضُ  
ابْلَعِي مَاءَكَ وَيَا سَّمَاءُ أَقْلَعِي

Allah'ın rahmetini lütfettiği kimselerden (yani İslam'a inananlardan) başkası Onun ceza emrinden kurtulamayacaktır." dedi. Sonra aralarına bir dalga girdi ve Nuh'un İslam'a inanmayan oğlu da boğulanlardan oldu. (Tufan bir süre devam ettikten sonra) Allah tarafından: "Ey yeryüzü, üzerindeki suyu yut ve ey gökyüzü, sen de yağmurunu durdur." denildi. Böylece sular çekildi ve o iş / ceza (tufan) bitirilmiş oldu. Sonra Nuh'un gemisi "Cudi" bölgesinde karaya oturdu. O vakit (gemiden inenler tarafından): "Artık haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimler uzakta kalsın." denildi. Sonra Nuh Rabb'ine seslenip (yalvararak): "Ey Rabb'im, boğulan oğlum benim ailemdendi. (Senden oğlumu bağışlamayı diliyorum.) Şüphesiz ki Senin her sözün gerçekleşir ve Sen en doğru kararı verensin." dedi. Allah da ona: "Ey Nuh, şunu iyi bil ki, o, senin aileden değildir. Çünkü biliyorsun ki, o, (İslam'a inanmadığından) kötü şeyler yaptı. Öyleyse sakın kesin olarak doğru olduğunu bilmediğin bir şeyi Benden isteme. (Ey Nuh,) cahillerden (gerçeği bilmeyenlerden) olmayasın diye sana öğüt veriyorum / uyarıyorum." dedi. Nuh (hatasını anlayıp): "Ey Rabb'im, kesin olarak doğru olduğunu bilmediğim bir şeyi Senden istediğim için Senin affına sığınırım. Eğer Sen beni bağışlamazsan ve bana rahmetini lütfetmezsen, ben de ahirette kaybedenlerden olurum." dedi. O vakit Allah tarafından ona: "(Ey Nuh,) sana ve senin beraberinde olan kimselerden gelecek (İslam'a inan) toplumlara lütfettiğimiz esenliklerle ve bereketlerle o gemiden in. Diğer yandan Biz (İslam'ı ısrarla inkar eden) toplumları da (bir süreye / ölüm vakitlerine kadar) bu dünyanın nimetlerinden yararlandıktan sonra ahirette şiddetli cezamıza uğratacağız." denildi.

#### **Ayet: 49**

Ey elçi, bunlar senin de toplumunun da daha önceden bilemeyeceği, Bizim sana vahiy etmemiz / bildirmemiz sayesinde öğrendiğin haberlerdir / bilgilerdir. Öyleyse (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et. Sonuçta

وَغِيْضَ الْمَآءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ  
وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا  
لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿44﴾ وَنَادَىٰ نُوحٌ  
رَّبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي  
وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ  
الْحَاكِمِينَ ﴿45﴾ قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ  
لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ  
فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي  
أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿46﴾  
قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا  
لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي  
وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿47﴾  
قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ  
عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ وَأُمَمٌ  
سَنُرْسِلُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ  
﴿48﴾ تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا  
إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ  
مِنْ قَبْلِ هَٰذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ  
لِلْمُتَّقِينَ ﴿49﴾ وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ  
هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمُ  
مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ  
﴿50﴾ يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا  
إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا



Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin sonu çok iyi olacaktır.

**Ayet: 50-60**

Biz Ad toplumuna da onların bir soydaşı olan Hud'u elçimiz olarak gönderdik. Hud onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin. Çünkü Allah'tan başka ilahınız yoktur. Ama siz (putları / sahte ilahları Allah'a ortak koşarak) iftira ediyorsunuz. Ey toplumum, ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum. Ama 'beni yoktan var edip yaratan' Allah benim ödülümü (ahirette) verecektir. Artık aklınızı kullanmanız gerekir. Ey toplumum, Rabb'inizden bağışlanma dileyin ve (günahlarınızdan) tövbe edip Ona yönelin. (Eğer hatadan dönüp / tövbe edip kendinizi düzeltirseniz,) Allah size gökten bereketli yağmurlar gönderir. Sonra gücünüze güç katar. Öyleyse artık gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirmeyin ve günde ısrar eden suçlular olmayın." dedi. Onlar: "Ey Hud, sen bize apaçık bir kanıt (yani istediğimiz mucizeyi) getirmedi. Bu yüzden biz senin bir sözünle ilahlarımızı (putlarımızı) terk edip sana inanacak değiliz. Doğrusu biz sana, 'Bazı ilahlarımız (putlarımız) seni çok kötü çarpmış.' diyoruz; başka da bir şey demiyoruz." dediler. Hud da onlara: "Öyleyse ben Allah'ı şahit tutuyorum, siz de şahit olun ki ben sizin Allah'tan başka (dua / ibadet ederek) Ona ortak koştuğunuz (putlardan / sahte ilahlardan) uzağım. Haydi, hepiniz birlikte bana tuzak kurun ve hiç bekletmeden bana ne yapacaksanız yapın. Doğrusu ben yalnız -benim de sizin de- hepimizin tek Rabb'i olan Allah'a güvenip dayandım. Çünkü tüm yaratıkların idaresi Allah'ın elindedir. Şüphesiz ki Rabb'im dosdoğru yol / İslam üzeredir. Ama siz gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz, (Allah'ın cezasına uğrarsınız.) Doğrusu ben benimle size gönderilen İslam'ı size duyurdum. Şunu iyi bilin ki, Rabb'im (dilerse sizi cezalandırıp) yerinize başka bir toplumu getirir. Siz Allah'a hiçbir zarar veremezsiniz. Şüphesiz ki Rabb'im

تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾ وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا  
رَبَّكُمْ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ  
عَلَيْكُمْ مِذْرَارًا وَيَزِيدَكُمْ قُوَّةً إِلَى  
قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾  
قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا  
نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا  
نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾ إِنْ نَقُولُ إِلَّا  
اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ قَالَ إِنِّي  
أَشْهَدُ اللَّهَ وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا  
تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مَنْ دُونِهِ فَكِيدُونِي  
جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظَرُونَ ﴿٥٥﴾ إِنِّي  
تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ  
دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي  
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَإِنْ  
تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ  
إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ  
وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ  
شَيْءٍ حَفِيزٌ ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا  
نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ  
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ  
غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ  
الَّتِي نُرْسِلُكَ بِهَا وَاتَّبِعُوا أَمْرَ كُلِّ  
جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ



her şeyi koruyup gözetendir." dedi. Ceza emrimiz geldiğinde, Biz Hud'u ve onunla beraber İslam'a inananları rahmetimizle koruyup o ağır cezadan kurtardık; (diğerlerini / inkarcıları ise cezalandırdık.) Bu Ad toplumu, Rabb'lerinin bildirdiği gerçekleri bile bile inkar etti; Allah'ın elçilerine karşı çıktı ve her inatçı zorbanın emrine uydu. Onlar bu dünyada lanete uğradılar, kıyamet günü ise (tekrar) lanete uğrayacaklar. Doğrusu Ad toplumu Rabb'lerini ısrarla inkar etti. Artık Hud'un toplumu olan Ad toplumu da uzakta kalsın.

#### **Ayet: 61-68**

Biz Semud toplumuna da onların bir soydaşı olan Salih'i elçimiz olarak gönderdik. Salih onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin. Çünkü Allah'tan başka ilahınız yoktur. Sizi topraktan yaratan ve yeryüzünde yaşatan Allah'tır. Öyleyse Ondan bağışlanma dileyin ve (günahlarınızdan) tövbe edip Ona yönelin. Şüphesiz ki Rabb'im size çok yakındır ve (iyilik / güzellik / doğruluk için) yaptığınız dualara olumlu cevap verendir." dedi. Onlar: "Ey Salih, sen daha önceden aramızda büyük umutlar beslediğimiz biriydin. Ama (şimdi) sen bizi ne cüretle atalarımızın ibadet ettiği (putlara / sahte ilahlara) ibadetten engelliyorsun ki! Doğrusu biz senin bizi davet ettiğin şeyden (İslam'dan) şüphe ediyoruz." dediler. Salih onlara: "Ey toplumum, benim Rabb'imden apaçık bir kanıt dayandığımı ve Onun bana rahmetini (elçiliğini) lütfettiğini görmelisiniz. Eğer ben (elçilik görevimi yapmayıp) Rabb'ime karşı çıksaydım, hiç kimse beni Allah'ın cezasından kurtaramazdı. Siz (beni Allah'ın cezasından kurtaramazsınız;) ancak zararımı artırırsınız. Ey toplumum, işte bu, Allah'ın size bir mucize olarak gönderdiği dişi devesidir. Öyleyse onu bırakın da Allah'ın yeryüzünde (rahatça) otlasın. Sakın ona bir kötülük dokundurmayın! Yoksa çok yakında bir cezaya uğrarsınız." dedi. Ama onlar (Salih'e yalanladılar ve) o dişi deveyi kesip öldürdüler. Salih de onlara: "Üç gün daha evlerinizde bu dünyanın nimetlerinden

الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ إِلَّا إِنْ عَادًا  
كَفَرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا بُعْدًا لِعَادِ قَوْمِ هُودٍ  
{60} وَالْيَ تَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ  
يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ  
غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ  
وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ  
تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ  
{61} قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا  
مَرْجُوعًا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهِينَا أَنْ نَعْبُدَ مَا  
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا  
تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ {62} قَالَ يَا قَوْمِ  
أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي  
وَآتَيْنِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ  
اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ  
تَخْسِيرٍ {63} وَيَا قَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ  
لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُّوْهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ  
وَلَا تَمَسُّوْهَا بِسَوْءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ  
قَرِيبٌ {64} فَعَقَرُوْهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا  
فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ  
مَكْذُوبٍ {65} فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا  
صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ  
مِّنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمٍ إِذْ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ  
الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ {66} وَأَخَذَ الَّذِينَ

yararlanabilirsiniz. Ama (üç günden sonra cezaya uğrayacaksınız.) Bu, yalanlanması mümkün olmayan bir sözdür." dedi. Ceza emrimiz geldiğinde, Biz Salih'i ve onunla beraber İslam'a inananları rahmetimizle o günün alçaltıcı cezasından kurtardık. Şüphesiz ki Rabb'in en güçlüdür ve en üstündür. Böylece bir ceza haykırışı o zalimleri yakaladı ve onlar evlerinin içinde yere serildiler. Onlar evlerinin içinde bulunmanın hiçbir yararını göremediler. Doğrusu Semud toplumu Rabb'lerini ısrarla inkar etti. Artık Semud toplumu da uzakta kalsın.

#### **Ayet: 69-76**

(Genç delikanlı görünümündeki) melek elçilerimiz İbrahim'e bir müjde getirmişlerdi. Onlar İbrahim'e: "Selam!" dediklerinde, İbrahim de onlara: "Selam!" dedi. Az sonra İbrahim misafirlerine kızarmış dana eti getirip ikram etti. Ama İbrahim onların yemeğe hiç el uzatmadıklarını görünce, onlardan hoşlanmadı ve içinde onlardan kaynaklanan bir korku hissetti. Onlar İbrahim'e: "Endişe etme. (Çünkü biz Allah'ın gönderdiği melek elçileriz.) Doğrusu biz Lut'un toplumunu (yok etmek) için gönderildik." dediler. Sonra, orada ayakta duran (ve melek elçilerin onlara bir çocuk müjdesi verdiğini duyan) İbrahim'in hanımı (kendini tutamayıp) güldü. Böylece Biz İbrahim'in hanımına İshak'ı ve İshak'ın soyundan da Yakub'u müjdeledik. İbrahim'in hanımı şaşkınlıkla: "Vay bana, ben nasıl doğum yapabilirim ki! Çünkü ben de kocam da çok yaşlıyız. Doğrusu bu, çok şaşılacak bir şey!" dediğinde, melek elçiler ona: "Allah'ın emrine mi şaşıyorsun? Ey (İbrahim'in) ev halkı, Allah'ın rahmeti ve bereketi üzerinize olsun. Şüphesiz ki Allah övgüye en layıktır ve en yücedir." dediler. İbrahim -endişesi geçtikten ve kendisine bir müjde geldikten sonra- Lut toplumunun cezadan kurtulması (ve onlara bir fırsat daha verilmesi) için Bizimle (yani elçilerimizle) mücadeleye başladı. Doğrusu İbrahim insanlara çok hoşgörülü, duygusal ve Allah'a gönülden yönelen biriydi. Melek elçiler: "Ey İbrahim, bundan vazgeç. Çünkü

ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي  
دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿67﴾ كَانَ لَمْ يَغْنُوا  
فِيهَا إِلَّا إِنَّ تَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا  
بُعْدًا لَتَمُودُ ﴿68﴾ وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا  
إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلَامًا قَالَ  
سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ  
﴿69﴾ فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ  
نَكَرَهُمْ وَأَوَّجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا  
تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ لُوطٍ ﴿70﴾  
وَامْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا  
بِإِسْحَقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَقَ يَعْقُوبَ  
﴿71﴾ قَالَتْ يَا وَيْلَتَى أَأَلِدُ وَأَنَا  
عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا  
لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿72﴾ قَالُوا اتَّعَجِبِينَ  
مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ  
عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ  
﴿73﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ  
وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ  
لُوطٍ ﴿74﴾ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ  
مُنِيبٌ ﴿75﴾ يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ  
هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ  
أَتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿76﴾ وَلَمَّا  
جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سَيِّئًا بِهِمْ

Rabb'inin cezalandırma emri (bize) gelmiş bulunuyor. Şunu iyi bil ki, Lut'un toplumu kesinlikle geri çevrilemez bir cezaya uğrayacaktır." dediler.

**Ayet: 77-83**

(Genç delikanlı görünümündeki) melek elçilerimiz Lut'a geldiklerinde, Lut (sapkın toplumunun onlara saldırma eğilimini görüp) onlar için üzüldü ve içinde bir sıkıntı hissetti. Lut kendi kendine: "(Herhalde) bugün zor bir gün olacak." dedi. Lut'un önceden beri kötülük yapmakta olan toplumu ona koşarak geldi. Lut onlara: "Ey toplumum, işte toplumumun kızları buradalar. Onlarla evlenmek sizin için daha temizdir (ve helaldir.) Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve beni misafirlerime utandırmayın. Aranızda doğruya yönelen bir adam yok mu?" dedi. Onlar da Lut'a: "(Ey Lut,) sen bizim senin toplumunun kızlarıyla ilgili bir isteğimizin olmadığını biliyorsun. Aslında ne istediğimizi çok iyi biliyorsun." dediler. Lut: "Keşke sizin kötülüklerinizi engelleyecek bir gücüm olabilseydi ya da (saldırınızdan) sağlam bir yere sığınabilseydim." dedi. O vakit (genç delikanlı görünümündeki) melek elçiler: "Ey Lut, doğrusu biz Rabb'inin gönderdiği melek elçileriz. (Endişe etme,) onlar sana asla dokunamayacaktır. (Ey Lut,) gece yarısında aileni / senin beraberinde olanları (yani İslam'a inananları) yola çıkar. Şehirden çıkarken hiçbiriniz arkasına bakmasın. (Hepiniz kurtulacaksınız;) ama karın hariç. Çünkü onların başına gelecek olan ceza, onun başına da gelecektir. Onların cezalandırılma zamanı sabahtır ve sabah çok yakındır!" dediler. Ceza emrimiz geldiğinde, o beldeyi alt üst ettik ve oraya art arda (ateşte) pişmiş (kızgın) taşları yağdırdık. Herkes şunu iyi bilsin ki, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlere vereceğimiz ceza uzakta değildir.

**Ayet: 84-95**

Biz Medyen toplumuna da onların bir soydaşı olan Şuayb'ı elçimiz olarak gönderdik. Şuayb onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet

وَصَاقَ بِهِمْ ذُرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ

عَصِيبٌ ﴿77﴾ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ

يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا

يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هَؤُلَاءِ

بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا

تُخْزَوْنَ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ

رَشِيدٌ ﴿78﴾ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا

فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا

نُرِيدُ ﴿79﴾ قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً

أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿80﴾ قَالُوا

يَا لَوْ طُ إِنَّا رَسُولُ رَبِّكَ لَنْ يَصْلَوْا إِلَيْكَ

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا

يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَاتُكَ إِنَّهُ

مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ

الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿81﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ

مَنْضُودٍ ﴿82﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ

وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿83﴾

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا

تَنَقُّصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرِيكُمْ

بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ

edin. Çünkü Allah'tan başka ilahınız yoktur. Ey toplumum, sakın ölçüyü ve tartıyı eksik yapmayın! Doğrusu ben sizi (maddi olarak) iyi durumda görüyorum; (ama gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz;) korkarım ki sizi çepeçevre kuşatacak olan bir günün (kıyamet gününün) cezalarına uğrayacaksınız. Ey toplumum, ölçüyü ve tartıyı adaletle (tam olarak) yerine getirin ve insanların haklarını çalmayın. Sakın yeryüzünde bozgunculuk edip karışıklık çıkarmayın! Eğer Allah'a inandıysanız, Allah'ın size bıraktığı (helal) kazanç sizin için daha iyidir. Doğrusu ben sizin bekçiniz değilim." dedi. Onlar: "Ey Şuayb, atalarımızın ibadet ettiği (putları / sahte ilahları) terk etmemizi ya da servetlerimizle dilediğimiz şeyi yapmamamızı (öğütlemeni) sana namazın mı emrediyor(!) Doğrusu sen çok hoşgörülü ve doğruya yönelen birisin. (Artık bize karşı çıkmazsan iyi olur.)" dediler. Şuayb onlara: "Ey toplumum, benim Rabb'imden apaçık bir kanıt dayandığımı ve Onun bana güzel bir nimet olan (elçiliğini) lütfettiğini görmelisiniz. Şunu iyi bilin ki, ben size yasakladığım kötülükleri duyururken sizinle şahsi bir tartışmaya girmek istemem. Sadece gücüm yettiği kadar yanlışları düzeltmek istiyorum. Ama benim başarımlarım ancak Allah'ın takdirine bağlıdır. Doğrusu ben yalnız Allah'a güvenip dayandım ve yalnız Ona gönülden yönelirim. Ey toplumum, bana karşı gelmeniz sizi Nuh'un toplumunun, Hud'un toplumunun veya Salih'in toplumunun uğradıkları gibi bir cezaya sürüklemesin. Üstelik Lut toplumunun yok olduğu yer, sizin uzağınızda değildir. Öyleyse Rabb'inizden bağışlanma dileyin ve (günahlarınızdan) tövbe edip Ona yönelin. Şüphesiz ki Rabb'im en merhametlidir ve (İslam'a inananları) çok sevendir." dedi. Onlar: "Ey Şuayb, biz senin söylediklerinin birçoğunu anlamıyoruz. Ayrıca biz seni aramızda bulunan güçsüz biri olarak görüyoruz. Hatta aşiretinin hatırı olmasaydı, seni aramızdan kovardık. Doğrusu sen bizden üstün değilsin." dediklerinde, Şuayb onlara: "Ey toplumum,

مَحِيطٌ ﴿84﴾ وَيَا قَوْمِ افُؤُوا الْمِكْيَالَ  
وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا  
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي  
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿85﴾ بَقِيَتْ اللَّهُ  
خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا  
عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ﴿86﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ  
أَصْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرِكَ مَا يَعْبُدُ  
آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا  
نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿87﴾  
قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ  
مِنْ رَبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا  
وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنهَيْكُمْ  
عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا  
اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ  
تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿88﴾ وَيَا قَوْمِ لَا  
يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا  
أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ  
صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ  
﴿89﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا  
إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿90﴾  
قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِمَّا  
تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا  
رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا



şunu iyi bilin ki, benim aşiretimin hatırı Allah'tan daha üstün değildir. Ama siz Ona sırt çevirdiniz. Doğrusu Rabb'im sizin tüm yaptıklarınızı çepeçevre kuşatmıştır. Ey toplumum, siz elinizden geleni yapın; ben de görevimi yapıp sizi İslam'a davet edeceğim. Sonuçta kimin alçaltıcı cezaya uğradığını ve yalancı çıktığını anlayacaksınız. Öyleyse (sonunuzu) gözleyin. ben de sizinle beraber gözlüyorum." dedi. Ceza emrimiz geldiğinde, Biz Şuayb'ı ve onunla beraber İslam'a inananları rahmetimizle kurtardık. Böylece bir ceza haykırışı o zalimleri yakaladı ve onlar evlerinin içinde yere serildiler. Onlar evlerinin içinde bulunmanın hiçbir yararını göremediler. Artık -Semud toplumu gibi- Medyen toplumu da uzakta kalsın.

#### **Ayet: 96-99**

Geçmişte Biz Musa'yı bildirdiğimiz gerçeklerle, (mucizelerle) ve apaçık bir yetkiyle (elçimiz olarak) Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına gönderdik. Ama onlar (Allah'ın emrine değil) Firavunun yanlış emrine uydular. Kıyamet günü de Firavun, kendisine uyanların önüne geçip onları cehennem ateşine götürecektir. Sonuçta onların varış yeri en kötü yer (cehennem) olacaktır. Onlar bu dünyada lanete uğradılar, kıyamet günü ise (tekrar) lanete uğrayacaklar. Sonuçta onlara en kötü şey (cehennem) verilecektir.

#### **Ayet: 100-101**

Ey elçi, bunlar sana anlattığımız -ayakta kalmış veya yıkılmış- bazı beldelerin haberleridir / bilgileridir. Ey, elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz onlara asla haksızlık etmedik. Ama onlar kendi kendilerine haksızlık ettiler / günah işlediler. Sonuçta Rabb'inin ceza emri geldiğinde, putperestlerin / müşriklerin Allah'tan başka dua ettiği sahte ilahlar (putlar) onlara hiçbir fayda vermemiş, üstelik onların zararını daha çok artırmıştır.

#### **Ayet: 102-108**

Ey elçi, Rabb'in, halkı zalim olan beldeleri böyle cezalandırmıştır. Şüphesiz ki onun cezası çok şiddetlidir. İşte bunda ahiret cezasından

بِعَزِيزٍ ﴿91﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَهْطِي  
أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ  
وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيَّ إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ  
مُحِيطٌ ﴿92﴾ وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى  
مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ  
مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ  
كَاذِبٌ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ  
﴿93﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا  
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا  
وَآخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ  
فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿94﴾  
كَانَ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا إِلَّا بُعْدًا لِمَدِينٍ  
كَمَا بَعَدَتْ ثَمُودُ ﴿95﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا  
مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿96﴾  
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ  
فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ  
﴿97﴾ يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ  
فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ  
الْمُورُودُ ﴿98﴾ وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ  
لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ بِئْسَ الرَّفْدُ  
الْمَرْفُودُ ﴿99﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى  
نَقَّصْنَاهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ  
﴿100﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا



çekinenlere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Herkes şunu iyi bilsin ki, kıyamet günü tüm insanların bir araya toplanacağı ve herkesin şahit olacağı bir gün olacaktır. Doğrusu Biz onu (kıyamet gününü) ancak belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar erteleriz. Kıyamet günü gelince hiç kimse Allah'ın izni olmadan konuşamayacaktır. O gün, insanlardan bazıları mutlu, bazıları da mutsuz olacaktır. O mutsuz olan kimseler de cehenneme girecektir. Onlar orada zor nefes alıp verecektir. Cehenneme giren kimseler (ahiretteki) gökler ve yer durdukça, yani sonsuza kadar orada kalacaktır. Doğrusu ancak Rabb'inin dilediği olur. Onun dilemediği ise olmaz. Şüphesiz ki Rabb'in istediği her şeyi yapandır. O mutlu olan kimseler ise cennete girecektir. Cennete giren kimseler (ahiretteki) gökler ve yer durdukça, yani sonsuza kadar orada yaşayacaktır. Doğrusu ancak Rabb'inin dilediği olur. Onun dilemediği ise olmaz. Onlar Allah'ın kesintisiz lütfuyla sonsuz nimetlere erişecektir.

#### **Ayet: 109**

Ey elçi, putperest / müşrik Arapların ibadet ettiği putların / sahte ilahların (yok olup son bulacağından) hiçbir şüphen olmasın. (Bu arada) bazıları -daha önce atalarının da ibadet ettiği gibi- putlara / sahte ilahlara ibadet ediyorlar; ama Biz onlara hak ettikleri cezayı ahirette eksiksizce vereceğiz.

#### **Ayet: 110-111**

Geçmişte Biz Musa'ya ilahi bir kitap verdik; ama (ne yazık ki) sonradan o ilahi kitapta ayrılığa düşüldü. Ey elçi, şayet Rabb'inin önceden verdiği (insanları bu dünya hayatında belli bir süreye / ölüm vaktine kadar sınama) sözü olmasaydı, (günahta ısrar eden suçluların ceza) hükümleri hemen verilirdi. İşte bu bekleme süresi yüzden bazıları (ahiret gerçeğinden) şüphe etmektedir. Doğrusu Rabb'in herkesin yaptığının karşılığını (kıyamet günü) verecektir. Şüphesiz ki Allah insanların tüm yaptıklarından haberdardır ve ahirette onları hesaba çekecektir.

#### **Ayet: 112-113**

Öyleyse ey elçi, emrolunduğun gibi dosdoğru

أَنفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ  
الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ  
لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ  
تَتَّبِعِ ﴿101﴾ وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا  
أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ  
أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿102﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً  
لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ يَوْمٌ  
مَّجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ  
﴿103﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ  
﴿104﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلِّمُ نَفْسٌ إِلَّا  
بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿105﴾  
فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا  
زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿106﴾ خَالِدِينَ فِيهَا  
مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا  
شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ  
﴿107﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سَعَدُوا فِي  
الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ  
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ  
عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْذُودٍ ﴿108﴾ فَلَا تَكُ  
فِي مَرِيَّةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا  
يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ  
وَإِنَّا لَمُوقِفُوهُمْ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ  
﴿109﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ

ol. (Aynı şekilde) seninle beraber tövbe edip İslam'a inananlar da dosdoğru olmalıdır. Sakın Allah'a karşı azmayın! Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir. Sakın zalimlerden yana eğilim göstermeyin; yoksa cehennem ateşi size de dokunur. Şunu iyi bilin ki, ahirette Allah'tan başka gerçek bir dostunuz olmayacaktır ve orada (Ondan başka) hiç kimseden yardım görmeyeceksiniz.

**Ayet: 114-115**

Ey elçi, gündüzün iki ucunda ve gecenin başında namazı düzenli kılın. Herkes şunu iyi bilsin ki, iyilikler kötülükleri giderir. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, düşünüp öğüt alan kimseler için ilahi bir öğüttür. Öyleyse (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et. Şüphesiz ki Allah iyi işler yapanların ödülünü eksik etmez / onları fazlasıyla ödüllendirir.

**Ayet: 116**

Ey İslam'a inananlar, aslında sizden önceki nesillerde de ilahi kitabı (miras / emanet) alan kimselerin yeryüzünde çıkarılan bozgunculuğa engel olması gerekirdi. Ama onlar -cezamızdan kurtardığımız çok azı hariç- bunu yapmadılar. Çünkü haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimler, zenginlikten / refahtan şımarmanın peşine düştüler ve günaha ısrar eden suçlular oldular.

**Ayet: 117-119**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in birbirini düzelten insanların yaşadığı hiçbir belmeyi -haksızlıkla- cezalandırıp yok etmez. (Doğrusu Allah ancak günaha ısrar eden kimseleri cezalandırır.) Şayet Rabb'in dileseydi (zorlasaydı) tüm insanları (İslam'a inanan) tek bir toplum yapardı. (Doğrusu Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak ister.) Böylece de bazıları (İslam'dan) ayrı düşmeyi sürdürürler. Rabb'inin rahmetini lütfettiği kimseler ise İslam'a uyarlar. Doğrusu Allah da insanları bunun için (yani rahmetini / İslam'ı lütfetmek için) yaratmıştır. Ama Rabb'inin, 'Doğrusu Ben cinlerden ve insanlardan İslam'ı ısrarla inkar eden tüm kafirleri cehenneme dolduracağım.' sözü de (ahirette)

فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِنْهُ مُرِيبٌ ﴿110﴾ وَإِنْ كُلًّا لَمَّا لَيُوقِفِيَهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿111﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿112﴾ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿113﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِنْ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ ﴿114﴾ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿115﴾ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةً يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿116﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ ﴿117﴾ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿118﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ

gerçekleşecektir.

**Ayet: 120**

Ey elçi, şunu iyi bil ki, sana önceki elçiler hakkında anlattığımız her haber senin kalbini (İslam inancıyla) pekiştirmek içindir. Ey elçi, şunu da iyi bil ki bu ilahi kitapta / Kuran'da sana gerçekler ve İslam'a inananlar için ilahi öğütler gelmiştir.

**Ayet: 121-122**

Ey elçi, İslam'a ısrarla inanmayanlara de ki: "Siz elinizden geleni yapın; biz de görevimizi yapıp sizi İslam'a davet edeceğiz. Öyleyse bekleyin bakalım, biz de (sizinle beraber) Allah'ın takdirini bekliyoruz."

**Ayet: 123**

Şüphesiz ki Allah göklerde ve yerdeki tüm bilinmezlerin sahibidir. Sonuçta her şey Ona döndürülecektir. Öyleyse ey elçi, yalnız Allah'a ibadet et ve yalnız Ona güvenip dayan. Şüphesiz ki Rabb'in yaptıklarınızdan habersiz değildir / ahirette sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir.

وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ  
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ  
أَجْمَعِينَ ﴿119﴾ وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ  
مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ  
وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ  
وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿120﴾ وَقُلْ  
لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ااعْمَلُوا عَلَى  
مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ ﴿121﴾  
وَانْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿122﴾  
وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ  
يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ  
وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿123﴾

**12- YUSUF SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**YUSUF SURESİNİN ANLAMI**

**سورة يوسف**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-2**

ELİF-LAM-RA ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, bunlar bu apaçık ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği ve (Allah'ın huzurundaki) büyük / ana kitapta (yani Levh-i mahfuzda yazılı) olan gerçeklerdir. Doğrusu Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı (ilk muhatap olan Araplar anlasınlar diye) Arapça olarak indirdik. Umulur ki aklınızı kullanırsınız.

**Ayet: 3-7**

Ey elçi, Biz sana bu ilahi kitabı / Kuran'ı vahiy ederek / bildirerek hikayelerin en güzelini

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ  
الرَّتِكَ آيَاتِ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿1﴾ إِنَّا  
أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ  
﴿2﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ  
الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا  
الْقُرْآنُ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ  
الْغَافِلِينَ ﴿3﴾ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا

(Yusuf'ın hikayesini) anlatacağız. Doğrusu sen -Biz sana bildirmeden önce- bu hikayeden habersizdin. Geçmişte Yusuf babasına: "Babacığım, ben (rüyamda) on bir yıldızın / gezegenin, Güneş'in ve Ay'ın bana secde ettiğini / saygı gösterdiğini gördüm." dedi. Babası da ona "Ey oğlum, sakın bu rüyanı kardeşlerine anlatma. Yoksa onlar (şeytanın kışkırtmasıyla seni kıskanıp) sana bir tuzak kurabilirler. Doğrusu şeytan insanın büyük bir düşmanıdır. Bu böyledir. Rabb'in seni (elçisi olarak) seçecek ve sana sözleri / olayları yorumlamayı öğretecektir. Böylece Allah, önceden ataların İbrahim'e ve İshak'a lütfettiği nimetleri yaygınlaştırdığı gibi sana ve Yakub ailesine lütfettiği nimetleri de yaygınlaştıracaktır. Şüphesiz ki Rabb'in her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir." dedi. Doğrusu Yusuf ve kardeşleri hakkındaki (bu gerçek hikayede) soranlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

#### **Ayet: 8**

Bir vakit Yusuf'un kardeşleri kendi aralarında: "Babamız Yakub, Yusuf'u ve onun öz kardeşini (Bünyamin'i) bizden daha çok seviyor. Ama biz (onlardan daha) güçlüyüz. Doğrusu babamız büyük bir yanlışın içindedir." dediler.

#### **Ayet: 9-10**

(Şeytan onlara): "Yusuf'u öldürün ya da uzak bir yere bırakıp ölüme terk edin ki babanızın sevgisi yalnız size kalsın. Sonra da düzeltici / iyi işler yapan insanlar olursunuz." dedi. (Onlar bu kötülüğü yapmaya karar verdiğinde,) onlardan biri: "Yusuf'u öldürmeyin. Eğer bir şey yaparsanız, Yusuf'u bir kuyunun dibine bırakın da gelip geçen bir kervan onu bulup götürsün." dedi.

#### **Ayet: 11-14**

Onlar babalarına: "Sevgili babamız, niçin Yusuf hakkında bize güvenmiyorsun ki! Doğrusu biz onun iyiliği için öğüt veriyoruz. Yusuf'un koşup oynaması için onu bizimle beraber yarınki gezintiye göndersene. Endişe etme, biz onu koruyup gözeteceğiz." dediler. Babaları onlara: "Onu götürmeniz beni üzer. Çünkü korkarım ki siz ondan habersizken bir kurt

أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا  
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي  
سَاجِدِينَ ﴿4﴾ قَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَقْصُصْ  
رُءْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا  
إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ  
﴿5﴾ وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ  
مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيَتِمُّ نِعْمَتَهُ  
عَلَيْكَ وَاعْلَمْ أَنَّ عَلَى الْإِسْرَافِ كَيْدًا  
عَلَى آبَائِكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ  
إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿6﴾ لَقَدْ كَانَ فِي  
يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿7﴾  
إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا  
أَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي  
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿8﴾ اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ  
اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهَهُ أَبِيكُمْ  
وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ  
﴿9﴾ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ  
وَالْقَوَاهُ فِي غِيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ  
بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ  
﴿10﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا  
عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ  
﴿11﴾ أَرْسَلْهُ مَعَنَا غَدًا يَزْتَعِ وَيَلْعَبَ  
وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿12﴾ قَالَ إِنِّي  
لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ

(saldırıp) onu yiyebilir." dedi. Onlar da: "Eğer biz bu kadar güçlüyken, bir kurt (saldırıp) onu yerse, o takdirde bize yazıklar olsun!" dediler.

**Ayet: 15**

Onlar Yusuf'u gezintiye götürdüğünde, topluca 'onu bir kuyunun dibine bırakma' kararını verdiler. (Onlar Yusuf'u bir kuyunun dibinde bıraktığında,) Biz ona: "Doğrusu sen (burdan kurtulduğunda) kardeşlerinin seni tanımayıp farkında olmadıkları bir anda onlara yaptıkları bu (kötü) işi haber vereceksin." diye vahiy ettik / bildirdik.

**Ayet: 16-18**

Yatsı vaktinde Yusuf'un kardeşleri (güya) ağlayarak babalarına gelip: "Sevgili babamız, biz yarış yapmaya gitmiştik; Yusuf'u da eşyalarımızın yanına bırakmıştık. Ama bir kurt (saldırıp) onu yemiştir. Doğrusu söylesek de sen bize inanmazsın ki!" yalanını söylediler. Ayrıca Yusuf'un gömleğine sahte bir kan lekesi bulaştırıp getirdiler. Ama babaları (Yakub) onlara: "(Hayır, size inanmıyorum.) Doğrusu siz kendinizi (kötü) bir şeye yöneltmişsiniz. Artık (bu olay çözülene kadar) bana düşen güzel bir sabır göstermektir. Doğrusu ben sizin çirkin yakıştırmalarınıza / yalanlarınıza karşı Allah'ın yardımını dilerim." dedi.

**Ayet: 19-20**

Sonra o kuyunun yakınına bir kervan geldi. Kervandakiler sucularını kuyuya gönderdiler. Onlardan biri kovanı kuyuya indirdi ve: "Müjde! Burada bir erkek çocuk var." dedi. Onlar Yusuf'u satılacak bir mal olarak alıp yanlarında tuttular. Şüphesiz ki Allah onların ne yaptığını en iyi bilendir. Sonra onlar Yusuf'u çok düşük bir fiyata (Mısır'da) sattılar.

**Ayet: 21**

Yusuf'u satın alan Mısır'lı adam hanımına: "Bu çocuğa iyi davran. Belki o, bize fayda verir ya da onu evlat ediniriz." dedi. Bu böyledir. Biz Yusuf'u -ona sözleri / olayları yorumlamayı öğretmek için- o ülkeye (Mısır'a) yerleştirdik. Şüphesiz ki Allah her işinde üstün gelendir. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez.

**Ayet: 22**

يَأْكُلُهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ  
﴿13﴾ قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذَا لَخَاسِرُونَ ﴿14﴾ فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غِيَابَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿15﴾ وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿16﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿17﴾ وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿18﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَى هَذَا غُلَامٌ وَأَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿19﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿20﴾ وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى



Yusuf ergenlik çağına geldiğinde, Biz ona ilahi bilgi ve doğru hükümler lütfettik. Bu böyledir. Biz iyi işler yapanları ödüllendiririz.

**Ayet: 23**

Sonra Yusuf'un evinde bulunduğu kadın (yani valinin hanımı) onu elde etmek istedi ve kapıları kilitleyip ona: "Haydi, gel." dedi. Yusuf ise: "Böyle bir günah işlemekten Allah'a sığınırım. Doğrusu benim Rabb'im Allah'tır. Allah beni bu iyi duruma getirmiştir. Doğrusu haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişemeyecektir." dedi.

**Ayet: 24**

(Valinin hanımı) Yusuf'u istedi. Şayet Rabb'inin apaçık kanıtını görmeseydi Yusuf da onu isteyecekti. Bu böyledir. Biz onu kötü ve utanç verici / çirkin şeylerden çevirmek için ona gerçekleri gösterdik. Çünkü o, Bizim samimi kullarımızdandı.

**Ayet: 25**

Yusuf (ondan kaçmak için) valinin hanımı da (onu yakalamak için) kapıya koştular. Sonra o, Yusuf'un gömleğini arkadan tutup yırttı. (O sırada kapı açıldı ve) onlar kapının önünde kadının kocasıyla karşılaştılar. Kadın kocasına: "Ailene kötülük etmek isteyen bir kimsenin cezası ne olabilir? (O ceza) ya hapse atılmak ya da şiddetli bir cezaya uğramak olmalı değil midir?" dedi (ve Yusuf'un üzerine bir iftira attı.)

**Ayet: 26-27**

Yusuf: "(Hayır, doğru söylemiyor.) Doğrusu o, beni elde etmek istedi; (ama ben onu istemedim.)" dedi. O vakit kadının ailesinden şahitlik eden bir bilirkişi: "Eğer erkeğin gömleği önden yırtılmışsa, kadın doğru söylüyordur; erkek yalancıdır. Ama erkeğin gömleği arkadan yırtılmışsa, kadın yalancıdır; erkek doğru söylüyordur." dedi

**Ayet: 28-29**

Vali Yusuf'un gömleğinin arkadan yırtıldığını görünce hanımına: "Bu, (senin gibi) kadınların planlarından biriymiş. Doğrusu sizin planınız çok müthiş oluyor(!)" dedi. Sonra vali, Yusuf'a: "Ey Yusuf, sen bu olaya sırt çevir (ve hiç

AMRİ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

﴿21﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا

وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

﴿22﴾ وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا

عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ

هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي

أَحْسَنَ مَثَوِيٍّ إِنَّهُ لَا يَفْلَحُ الظَّالِمُونَ

﴿23﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا

أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ

عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ

عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿24﴾ وَاسْتَبَقَا

الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَا

سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ

أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ

عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿25﴾ قَالَ هِيَ رَاوَدْتَنِي

عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا

إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ

وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿26﴾ وَإِنْ كَانَ

قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ

الصَّادِقِينَ ﴿27﴾ فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ

مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ

كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿28﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ

عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكِ كُنْتِ

مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿29﴾ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي

olmamış olarak kabul et.)" dedi; hanımına da: "Günahın için bağışlanma dile. Çünkü hatalı olan sensin." dedi.

#### **Ayet: 30-32**

Ama şehirdeki bazı kadınlar: "Valinin hanımı (evinde hizmet eden) delikanlıyı elde etmek istiyormuş. (Yusuf'un) sevgisi onun kalbinde yer etmiş. Doğrusu biz valinin hanımını büyük bir yanlışın içinde görüyoruz." dediler. Valinin hanımı onların dedikodusunu duyunca, onları (evindeki ziyafete) davet etti ve onlara (özel) koltuklar hazırladı. Sonra onlardan her birine (yemekte kullanmaları için) birer bıçak verdi. Onlar yemek yerlerken, valinin hanımı Yusuf'a: "Onların karşısına çık" dedi. Onlar Yusuf'u görünce, ona hayran kaldı ve (şaşkınlıktan) ellerini kestiler. Onlar: "Aman Allah'ım! Bu, bir insan olamaz! Bu, olsa olsa çok cömert bir melek olabilir." dediler. Valinin hanımı da onlara: "Siz işte bu delikanlı yüzünden beni kınıyordunuz. Doğrusu ben onu elde etmek istedim. Buna rağmen o, iffetini korudu. Ama o, (bundan sonra) benim her emrimi yerine getirmezse, hapse atılıp küçük düşecektir." dedi.

#### **Ayet: 33-35**

O vakit Yusuf: "Ey Rabb'im, benim hapse atılmam ahlaksız kadınların beni günaha davet etmesinden daha iyidir. Eğer Sen onların planlarını benden uzaklaştırmazsan, ben (yanlışlıkla) onlara kapılıp cahillerden (gerçeği bilmeyenlerden) olabilirim." dedi. Rabb'i ona olumlu cevap verdi ve onların planlarını Yusuf'tan uzaklaştırdı. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Sonra (Mısır'daki yetkililer,) Yusuf'un suçsuz olduğunu gösteren gerçekleri görüp bilmelerine rağmen Yusuf'u bir süre için hapse atmayı uygun buldular.

#### **Ayet: 36-41**

Yusuf'la beraber iki delikanlı daha hapse girmişti. Onlardan biri Yusuf'a: "Rüyamda şarap yapmak için (üzüm) sıkığımı gördüm" derken, diğeri: "Doğrusu ben de rüyamda başımın üstünde kuşların yediği bir ekmek taşıdığımı gördüm." dedi. Onların ikisi birden:

الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا  
عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا  
فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿30﴾ فَلَمَّا سَمِعَتْ  
بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ  
لَهُنَّ مُتَّكًا وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ  
سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا  
رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ  
حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا  
مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿31﴾ قَالَتْ فَذِلْكُنَّ الَّذِي  
لُمْتُنِّي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ  
فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَّمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرُهُ  
لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونَا مِنَ الصَّاغِرِينَ  
﴿32﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ  
مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ  
عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنَّ مِنَ  
الْجَاهِلِينَ ﴿33﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ  
فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ  
الْعَلِيمُ ﴿34﴾ ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا  
رَأَوْا الْآيَاتِ لَيْسَجْنُهُنَّ حَتَّىٰ حِينٍ  
﴿35﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ  
أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا  
وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ  
رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا  
بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

"(Ey Yusuf,) rüyalarımızın yorumunu bize bildirir misin? Çünkü biz seni iyi işler yapan biri olarak görüyoruz." deyince, Yusuf onlara: "Yiyeceğiniz yemek size gelmeden önce onun yorumunu size bildirebilirim. (Size yapacağım) bu iki rüya yorumu da Rabb'im'in bana öğrettiği bilgilerdendir. (Ey hapishane arkadaşlarım,) doğrusu ben Allah'a inanmayan ve ahireti / ahiretteki hesabı inkar eden kimselerin toplumunu / inancını terk ettim ve atalarım olan İbrahim'in, İshak'ın ve Yakub'un toplumuna / inancına (İslam'a) uydum. (İslam'a inananlar olarak) bizim Allah'a ortak koşmamız asla mümkün değildir. Doğrusu bu (İslam inancı) Allah'ın bize ve tüm insanlara bir lütfudur; ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu Ona şükretmez. Ey hapishane arkadaşlarım, düşünün bakalım, ayrı ayrı (sahte) "rablere" inanmak mı, yoksa her şeyi emrine boyun eğdiren tek ilaha / Allah inanmak mı iyidir / doğrudur? Doğrusu sizin Allah'tan başka ibadet ettiğiniz putlar / sahte ilahlar sizin ve atalarınızın (yakıştırıp) adlandırdığınız uydurma adlardan başka bir şey değildir. Çünkü Allah onlar hakkında hiçbir kanıt indirmemiştir. Şüphesiz ki (her konuda) son hüküm ancak Allah'a aittir. Allah sizin yalnız Ona ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte, gerçek / doğru din (İslam) budur. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Ey hapishane arkadaşlarım, (rüya yorumlarınıza gelecek olursak) biriniz efendisine (hükümdara) şarap sunacak. Diğeriniz ise (ne yazık ki) çarmlıha asılarak idam edilecektir ve kuşlar da onun başından yiyecektir. İşte, benden açıklamamı istediğiniz rüya yorumlarınız tamamlanmıştır." dedi.

#### **Ayet: 42**

Yusuf hapisten kurtulacağını düşündüğü arkadaşına: "Efendinin (hükümdarın) yanında benden bahset." dedi. Ama şeytan (vesvese vererek) ona (hükümdarın yanında) Yusuf'tan bahsetmeyi unutturdu. Böylece Yusuf birkaç yıl daha hapiste kaldı.

#### **Ayet: 43-49**

Bir gün hükümdar çevresindeki devlet

﴿36﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿37﴾ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿38﴾ يَا صَاحِبِي السِّجْنِ عَارِبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿39﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ آلَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿40﴾ يَا صَاحِبِي السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿41﴾ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا ادْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسِيهِ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ

adamlarına: "Rüyamda yedi şişman inek gördüm. Onları yedi zayıf inek yiyordu. Ayrıca yedi yeşil başak ve bir o kadar da kuru başak gördüm. Ey ileri gelen devlet adamları, rüya yorumu yapmayı biliyorsanız, benim bu rüyam hakkında bana bir açıklama yapın." dedi. Onlar da: "Bunlar birbirine karışmış rüyalardır. Böyle rüyaları yorumlamayı bilmiyoruz." dediler. O vakit Yusuf'un hapisane arkadaşlarından hapisten kurtulanı, uzun bir sürenin sonrasında Yusuf'u hatırladı ve: "(Belki) ben size bu rüyanın yorumunu öğrenip bildirebilirim; ama beni (hapishaneye) göndermeniz gerekir." dedi. (Böylece) o, hapishaneye gelip: "Ey Yusuf, ey doğru sözlü arkadaşım, "Yedi şişman inek, bunları yiyen yedi zayıf inek ve yedi yeşil başakla beraber yedi kuru başak" rüyası ne anlama gelir? İnsanlara bu rüyanın doğru yorumuyla dönmeyi umuyorum. Umulur ki insanlar gerçekleri anlarlar." dedi. Yusuf (bu rüya hakkında): "Yedi yıl boyunca, bildiğiniz şekilde tarlalarınızı ekin ve biçtiğiniz ürünleri - (hemen) yiyeceğiniz çok azı hariç- başağında bırakıp depolayın. Çünkü bu yılların ardından yedi kurak yıl gelecek ve depoladığınız ürünler -(tohumluk olarak) saklayacağınız çok azı hariç- işte o zor yıllarda yenecektir. Sonra da insanların bereketli yağmurlara (ve bol ürünlere) kavuşacağı bir yıl gelecektir. O yıl insanlar bolca (meyve) sıkacak ve (süt) sağacaktır" dedi.

#### **Ayet: 50-53**

(Yusuf'un bu rüya yorumunu duyan) hükümdar: "Yusuf'u bana getirin!" dedi. Ama hükümdarın elçisi Yusuf'a geldiğinde, Yusuf ona: "Hükümdara dön ve ondan 'ellerini kesen kadınların' görüşlerini sormasını iste. Şüphesiz ki Rabb'im onların planlarını en iyi bilendir." dedi. Hükümdar (o kadınları mahkemeye çağırıp): "Amacınızı söyleyin bakalım! (Yusuf mu sizi istedi) yoksa siz mi Yusuf'u elde etmek istediniz?" dedi. Onlar: "Hayır! Allah için biz ondan hiçbir kötülük görmedik" dediler. Valinin hanımı da: "Şimdi gerçekler yerini bulacak. Doğrusu ben Yusuf'u elde etmek istedim; ama o, beni istemedi. Yusuf doğru

بِضَعِ سِنِينَ ﴿42﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي  
أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ  
سَبْعَ عَجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ  
وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي  
فِي رُءْيَايَ إِنَّ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ  
﴿43﴾ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ  
بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالَمِينَ ﴿44﴾ وَقَالَ  
الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا  
أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿45﴾  
يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ  
بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعَ عَجَافٍ  
وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ  
لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ  
يَعْلَمُونَ ﴿46﴾ قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ  
سِنِينَ دَابًّا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي  
سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ﴿47﴾  
ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعُ شِدَادٍ  
يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا  
تُحْصِنُونَ ﴿48﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ  
ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يَغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ  
يَعْصِرُونَ ﴿49﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ انْتُونِي  
بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ  
إِلَى رَبِّكَ فَسَأْلُهُ مَا بَالُ النَّسْوَةِ الَّتِي  
قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ



sözlü biridir." dedi. O vakit Yusuf: "(Bu davanın tekrar görülmesindeki) amacım, valinin yokluğunda ona hainlik etmediğimin ve Allah'ın hainlerin planını asla başarıya ulaştırmayacağını anlaşılmıştır. Doğrusu ben kendi kendimi temize çıkarmıyorum; (ama şahitler ve kanıtlar beni temize çıkarmıştır.) Şunu iyi bilin ki, (iyiliği / güzelliği / doğruluğu düşünmeyen) herkes kötülüğü emreder. Ama Rabb'im'in rahmetini lütfettiği kimseler (yani İslam'a inananlar) farklıdır. (Çünkü İslam'a inananlar iyiliği / güzelliği / doğruluğu emrederler.) Şüphesiz ki Rabb'im çok bağışlayandır ve en merhametlidir." dedi.

#### **Ayet: 54-55**

Hükümdar: "Yusuf'u bana getirin, onu kendime özel danışman yapacağım." dedi. Hükümdar Yusuf'la konuşup: "(Ey Yusuf,) sen artık bugünden itibaren yanımızda güvenilir bir makam sahibi oldun." dedi. Yusuf hükümdara: "(Ey hükümdar,) beni ülkenin hazinelerinden sorumlu vezir yap. Çünkü ben onları koruyup gözetirim ve (yönetmeyi) bilirim." dedi.

#### **Ayet: 56-57**

Bu böyledir. Biz Yusuf'a o ülkede imkanlar lütfettik. Yusuf orada dilediği yerde bulunabiliyordu. Doğrusu Biz dilediğimiz kimseleri rahmetimize eriştiririz. Şüphesiz ki Biz iyi işler yapanların ödülünü asla eksik etmeyiz / onları fazlasıyla ödüllendiririz. Doğrusu ahiretteki ödül, İslam'a inanan ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için daha iyidir.

#### **Ayet: 58-62**

Yusuf'un kardeşleri (kuraklık / kıtlık olduğunda) Mısır'a geldi ve Yusuf'un yanına girip erzak talep ettiler. Yusuf onları hemen tanıdı; ama onlar Yusuf'u tanımadılar. Yusuf onların erzak yüklerini hazırlatıp: "Gördüğünüz gibi ben herkese ölçekle (haksızlık etmeden) erzak veriyorum. Sizin baba bir kardeşinizi de bana getirin ki ona da erzak vereyim. Doğrusu ben size konukseverliğimi gösterdim. Ama (bir dahaki sefere) onu getirmeden gelerseniz

﴿50﴾ قَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَاوَدْتَنِي  
يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا  
عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سَوِّءٍ قَالَتْ امْرِأَتُ  
الْعَزِيزِ إِنِّي حَصَحَصَ الْحَقُّ أَنَا  
رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ  
الصَّادِقِينَ ﴿51﴾ ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ  
أَخْنُهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ  
الْخَائِنِينَ ﴿52﴾ وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِي إِنَّ  
النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسَّوِّءِ إِلَّا مَا رَحِمَ  
رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿53﴾  
وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصُهُ  
لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ  
لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿54﴾ قَالَ اجْعَلْنِي  
عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ  
﴿55﴾ وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي  
الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ  
نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ  
أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿56﴾ وَلَا جُرْ الْأُخْرَى  
خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ  
﴿57﴾ وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا  
عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ  
﴿58﴾ وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ  
ائْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِنْ أَبِيكُمْ أَلَا تَرَوْنَ  
أَنِّي أُوْفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ



benden bir ölçek bile erzak alamazsınız. (Böyle bir durumda) sakın benden bir şey istemek için yanıma yaklaşmayın." dedi. O vakit onlar: "(Tamam,) babasından onu (göndermesini) isteyeceğiz. Doğrusu biz üzerimize düşeni yapacağız." dediler. Yusuf ona hizmet eden adamlara: "Onların bizden erzak almak için getirdikleri takas mallarını onların yüklerinin içine geri koyun. Umulur ki yurtlarına / ailelerine döndüklerinde (bu iyiliğimizi) anlarlar. Umulur ki dönerler." dedi.

#### **Ayet: 63-66**

Yusuf'un kardeşleri babalarının yanına döndüğünde: "Sevgili babamız, (Bünyamin) kardeşimizi de bizimle gönder; yoksa bize (bir daha) erzak verilmeyecek. Endişe etme, biz onu koruyup gözeteceğiz." dediler. Babaları (Yakub) onlara: "Daha önce onun (anne ve baba bir) öz kardeşini (Yusuf'u) size emanet ettiğim gibi onu da mı size emanet edeyim(!) Şüphesiz ki Allah en iyi koruyup gözetendir. Şüphesiz ki Allah merhametlilerin en merhametlisidir." dedi. Onlar eşyalarını açtığında (Mısır'a erzak bedeli olarak götürdükleri) takas mallarının kendilerine iade edilmiş olduğunu gördüler ve: "Sevgili babamız, daha ne isteyelim ki! İşte, (erzak bedeli olarak götürdüğümüz) takas malları da bize geri verilmiş. Hem ailemize tekrar erzak getiririz, hem kardeşimizi koruyup gözetiriz, hem de bir deve yükü ölçeğinde daha fazla erzak almış oluruz. Yani (getirdiğimiz bu erzak) bir ölçek azdır." dediler. Babaları onlara: "Hayır, siz (ölümle) kuşatılmadan (yani hepiniz birden ölmediğiniz takdirde) onu bana geri getireceğinize dair Allah'tan bir güvence / yemin vermezseniz, ben onu asla sizinle göndermem." dedi. Sonra onlar güvencelerini / yeminlerini verince, babaları (Yakub): "Allah bu dediklerimizin şahididir." dedi.

#### **Ayet: 67-68**

Babaları (Yakub) onlara: "Ey oğullarım, (erzak almak için gittiğiniz o şehre) tek bir kapıdan değil farklı kapılardan girin. (Bu bir tedbirdir;) ama şunu iyi bilin ki, ben Allah'ın size takdir ettiği hiçbir şeyi engelleyemem. Şüphesiz ki

﴿59﴾ فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿60﴾ قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿61﴾ وَقَالَ لِفَتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿62﴾ فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانًا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿63﴾ قَالَ هَلْ أَمْنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَى أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿64﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانًا وَنَزِدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿65﴾ قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿66﴾ وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ

(her konuda) son hüküm ancak Allah'a aittir. Doğrusu ben yalnız Ona güvenip dayandım. Artık güvenip dayanmak isteyenler yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır." dedi. Onlar babalarının (Yakub'un) emrettiği yerden (farklı kapılardan) şehre girdiklerinde, bu, Allah'ın onlara takdir ettiği hiçbir şeyi engelleyecek değildi; ama (böylece) Yakub'un isteği (gözlerden korunma tedbiri) yerine gelmiş oldu. Doğrusu Yakub Bizim kendisine öğrettiğimiz nice bilgilere sahipti. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez.

#### **Ayet: 69-79**

Onlar Yusuf'un yanına geldiğinde, Yusuf öz kardeşini (Bünyamin'i) yanına yaklaştırıp ona: "(Sakin kimseye belli etme; ama) ben senin öz kardeşin (Yusuf'um.) Artık (üvey) kardeşlerimizin yaptığı kötülükler için üzülme." dedi. Böylece Yusuf onlara (erzak) yüklerini hazırlarken değerli bir su kadehini öz kardeşinin (Bünyamin'in) yükünün içine koydu. Sonra (onlar yola çıkarken) bir görevli seslenip: "Ey kervan, durun! Siz hırsızısınız!" dedi. Yusuf'un kardeşleri (onları durduran) görevlilere dönüp: "Ne kaybettiniz?" dediler. Görevliler de onlara: "Hükümdarın su kadehini yerinde bulamıyoruz. O su kadehini (bulup) getirene bir deve yükü ödül verilecek." dediler. O vakit onlara seslenip (hırsızlıkla) suçlayan görevli ise: "Doğrusu ben o su kadehinin sizde olduğunu iddia ediyorum." dedi. Onlar: "Allah'ın adıyla yemin ederiz -ve siz de biliyorsunuz ki- biz bu ülkeye bozgunculuk etmeye gelmedik. Doğrusu biz asla hırsızlık yapmayız." dediler. Görevliler onlara: "Hırsızın cezasının ne olduğunu biliyor musunuz? Eğer yalan söylediyse, (sonunuz kötü olur.) Şunu iyi bilin ki, çalınan mal kimin yükünde bulunursa, o, işlediği suçunun cezasını (köle olarak) öder. Bu böyledir, biz zalimleri cezalandırırız." dediler. Sonra Yusuf öz kardeşinin (Bünyamin'in) yükünü aramadan önce öteki kardeşlerinin yüklerini aramaya başladı ve sonunda (güya) kayıp olan su kadehini öz kardeşinin (Bünyamin'in)

مِنْ شَيْءٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ  
تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ  
﴿67﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ  
أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ  
مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ  
يَعْقُوبَ قَضِيهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لَمَّا  
عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ  
﴿68﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَى  
إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا  
تَبَتُّسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿69﴾  
فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ  
فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا  
الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿70﴾ قَالُوا  
وَأَقْبِلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقَدُونَ ﴿71﴾  
قَالُوا نَفَقْدُ صُوعَ الْمَلِكِ وَلِمَنْ جَاءَ  
بِهِ حِمْلٌ بِعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿72﴾  
قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا  
لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ  
﴿73﴾ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ  
كَاذِبِينَ ﴿74﴾ قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وَجَدَ  
فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي  
الظَّالِمِينَ ﴿75﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ  
وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ  
وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا

yükünden çıkardı. Bu böyledir. Biz Yusuf için böyle bir plan yaptık. Çünkü hükümdarın dinine / düzenine göre (bir suç olmadan) kardeşini tutup alıkoyması mümkün değildi. Doğrusu ancak Allah'ın dilediği şey olur. (Onun dilemediği şey ise asla olmaz.) Doğrusu Biz dilediğimiz kimseleri üst derecelere yükseltiriz. Ama her bilgi sahibinin üstünde her şeyi en iyi bilen Allah vardır. Yusuf'un kardeşleri: "Eğer o, (Bünyamin) hırsızlık yapmışsa, (diyecek bir şey yok.) Çünkü daha önce onun öz kardeşi (Yusuf) da hırsızlık yapmıştı." dediler. Yusuf bu iftirayı içine attı ve üzüntüsünü onlara belli etmedi. Yusuf (kendi kendine): "Sizin kötü duruşunuz (tavrınız) hiç değişmemiş. Allah sizin çirkin yakıştırmalarınızı en iyi bilendir." dedi. Onlar: "Ey vezir, onun çok yaşlı bir babası var. (Babamız onun geri dönmemesine çok üzülür.) Bu yüzden onun yerine bizden birini alıkoy. Çünkü biz seni iyi işler yapan biri olarak görüyoruz." dediklerinde, Yusuf: "Allah bizi yanlış yapmaktan korusun! Doğrusu biz eşyamızı kimde bulduysak sadece onu cezalandırırız; yoksa zalimlerden oluruz." dedi.

#### **Ayet: 80-82**

Onlar (Bünyamin'i kurtarmaktan) ümit kesince, kendi aralarında toplanıp fısıldaşarak konuştular. Aralarındaki en büyük kardeş diğer kardeşlerine: "Bildiğiniz gibi babanızın sizden onu geri getireceğinize dair Allah'tan bir güvence / yemin aldı. Üstelik siz geçmişte Yusuf hakkında da aşırıya gittiniz / günahta ısrar ettiniz. Artık ben -babam bana geri dönmek için izin verene kadar ya da Allah benim hakkımda hükmünü verip bana bir yol gösterene kadar- buradan ayrılmayacağım. Şüphesiz ki Allah en iyi hükmü verendir. Ama siz geri dönüp babanıza, 'Sevgili babamız, senin oğlun hırsızlık yaptı Doğrusu biz de sadece bildiğimize şahitlik ettik. Çünkü biz onun namusunun bekçisi değildik. (Eğer bize inanmıyorsan,) gittiğimiz o beldenin halkına da, aralarına katılıp buraya geldiğimiz kervana da sorabilirsin. (İnan ki) biz doğruyu söylüyoruz.' dersiniz." dedi.

#### **Ayet: 83-87**

كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا  
أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ  
نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ  
{76} قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ  
لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي  
نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ  
مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ {77}  
قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا  
كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرِيكَ مِنَ  
الْمُحْسِنِينَ {78} قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ  
نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ إِنَّا  
إِذَا لظَالِمُونَ {79} فَلَمَّا اسْتَيْسُوا  
مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ  
تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ  
مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ  
فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى  
يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ  
خَيْرُ الْحَاكِمِينَ {80} ارْجِعُوا إِلَى  
أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ  
وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمَنَا وَمَا كُنَّا  
لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ {81} وَسَلِّ الْقَرْيَةَ  
الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا  
فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ {82} قَالَ بَلْ  
سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ

Ama babaları (Yakub) onlara: "(Hayır, size inanmıyorum!) Doğrusu siz kendinizi (kötü) bir şeye yöneltmişsiniz. Artık (bu olay çözülene kadar) bana düşen güzel bir sabır göstermektir. Allah'tan beni tüm oğullarımla bir araya getirmesini diliyorum. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir." dedi. Yakub onlardan yüz çevirip: "Ah Yusuf'um!" dedi. Yakub ("Ah Yusuf'um" diyerek) yutkunup durdu ve üzüntüden gözleri kör oldu. Onlar babalarına: "Allah'ın adıyla yemin ederiz ki, sen hala Yusuf'u anıp duruyorsun. Böyle devam edersen yakında yatalak hasta olursun ya da ölüp gidersin." dediler. (O vakit) Yakub (gemişte Yusuf'u kıskanan) çocuklarına: "Şunu iyi bilin ki, ben acımı ve üzüntümü sadece Allah'a şikayet ederim. Doğrusu ben Allah'tan (gelen bilgiyle) sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum. Ey oğullarım, şimdi gidin; hem Yusuf'u hem de kardeşini araştırın. Sakın Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin; çünkü Allah'ın rahmetinden ancak İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ümit kesebilirler." dedi.

#### **Ayet: 88-90**

Onlar tekrar Yusuf'un yanına gidip: "Ey vezir, biz ve ailemiz bir sıkıntıya uğradık. Az bir takas malı getirdik; bize hak ettiğimiz ölçekte erzak ver. (Ey vezir,) bize yardım da yap. Şüphesiz ki Allah yardım yapanları ödüllendirir." dediler. Yusuf onlara: "Geçmişte siz cahillik edip Yusuf'a ve onun öz kardeşine (Bünyamin'e) ne kötülükler ettiğinizi hatırlıyor musunuz?" dedi. Onlar (onun Yusuf olduğuna şaşarak): "Ne? yoksa sen Yusuf musun?" dediler. Yusuf onlara: "Evet, ben Yusuf'um, bu da öz kardeşim (Bünyamin.) Doğrusu Allah bize iyilikler lütfetti. Şunu iyi bilin ki, her kim Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsa ve (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ederse (başarıya ulaşır.) Şüphesiz ki Allah iyi işler yapanların ödülünü eksik etmez / onları fazlasıyla ödüllendirir." dedi.

#### **Ayet: 91-93**

O vakit Yusuf'un kardeşleri: "Allah'ın adıyla

جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ  
جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿83﴾  
وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْفَى عَلَى  
يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزَنِ  
فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿84﴾ قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتُوا  
تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ  
تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿85﴾ قَالَ إِنَّمَا  
أَشْكُوا بَنِي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَاعْلَمْ  
مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿86﴾ يَا بَنِيَّ  
اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَآخِيهِ  
وَلَا تَأْيِسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا  
يَأْيِسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ  
الْكَافِرُونَ ﴿87﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ  
قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا  
الضَّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجِيَةٍ فَأَوْفِ  
لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ  
يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿88﴾ قَالَ هَلْ  
عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَآخِيهِ إِذْ  
أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿89﴾ قَالُوا ءَاِنَّكَ  
لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا  
أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ  
وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ  
الْمُحْسِنِينَ ﴿90﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ  
أَثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ



yemin ederiz ki, Allah bizi değil seni tercih etmiştir. (Evet,) biz hatalıydık." dediler. Yusuf kardeşlerine: "Bugün sizi azarlayacak değilim. Allah sizi bağışlayabilir. Şüphesiz ki Allah merhametlilerin en merhametlisidir. (Şimdi) şu gömleğimi babama götürün ve yüzüne sürün ki görmesi geri gelsin. Sonra da tüm ailenizi buraya getirin." dedi.

#### **Ayet: 94-95**

Onlar bir kervana katılıp yola çıktığında, (başka bir beldede bulunan) babaları (Yakub): "Eğer beni bunamış saymazsanız, (inanın ki) ben Yusuf'un kokusunu alıyorum." dedi. (Yakub'un bu sözünü duyanlar da) ona: "Allah'ın adıyla yemin ederiz ki, sen hala eski yanışının içindesin." dediler.

#### **Ayet: 96-98**

Bir müjdecî Yusuf'un gömleğiyle gelip onu Yakub'un yüzüne sürdüğünde Yakub'un görmesi geri geldi. Yakub (oğullarına): "(Daha önce) ben size, 'Allah'tan gelen bilgi (vahiy) sayesinde sizin bilmediklerinizi biliyorum.' demiştim." dedi. Onlar da babalarına: "Sevgili babamız, Allah'tan bizi bağışlamasını dile. (Çünkü) biz hatalıydık." dediler. Babaları (Yakub) da: "Rabb'imden sizi bağışlamasını dileyeceğim. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir." dedi.

#### **Ayet: 99-100**

Onlar (yani tüm aile) Yusuf'un yanına geldiğinde, Yusuf annesini ve babasını yanına yaklaştırdı ve onlara: "Allah'ın dilemesiyle / lütfuyla güven içinde Mısır'a buyrun." dedi. Sonra Yusuf annesini ve babasını bir taht üzerine oturttu. O vakit onlar Yusuf'a secde ettiler / saygı gösterdiler. Yusuf babasına: "Babacığım, işte bu önceden gördüğüm rüyanın yorumudur. (O rüyadaki on bir yıldız on bir kardeş, Güneş babadır, Ay da annedir.) Rabb'im o rüyayı gerçekleştirmiştir. Doğrusu Rabb'im bana iyiliklerde bulundu. O, beni hapisten çıkardı. Ayrıca şeytan benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra, Allah sizi çölden buraya getirdi. Şüphesiz ki Rabb'im dilediğine (büyük) lütuflar sahibidir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru

﴿91﴾ قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿92﴾ اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿93﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿94﴾ قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿95﴾ فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿96﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿97﴾ قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿98﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَى إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَمِينٌ ﴿99﴾ وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُءْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُم مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ



kararı verendir." dedi.

**Ayet: 101**

Yusuf: "Ey Rabb'im, Sen bana hükümetten bir pay verdin ve bana sözleri / olayları yorumlamayı öğrettin. Sen gökleri ve yeri yoktan var edip yaratansın. Sen benim dünyada ve ahirette gerçek dostumsun. (Ey Rabb'im,) beni Sana gönülden teslim olup İslam'ı kabul eden bir kimse olarak öldür ve beni düzeltici / iyi işler yapan insanların arasına kat." diyerek dua etti.

**Ayet: 102**

Ey elçi, bunlar (senin bilemeyeceğin) ama sana vahiy etmemizle / bildirmemizle öğrendiğin haberlerdir / bilgilerdir. Çünkü sen (Yusuf'un kardeşleri) topluca karar verip planlarını yaparlarken onların yanında değildin.

**Ayet: 103-107**

Ey elçi, sen -çok istesen de- (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez. Doğrusu sen İslam'a davet görevin için onlardan hiçbir karşılık istemiyorsun. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıklar için ilahi bir öğüttür. Buna rağmen bazı insanlar göklerde ve yerdeki nice mucizeleri görseler de onlara sırt çevirip geçerler. Onlardan birçoğu ancak ortak koşarak Allah'a inanır. Ama onlar Allah'ın kuşatıcı cezasına uğramayacaklarından veya kıyametin kopmasının bir anda hiç beklemedikleri bir yerden gelmeyeceğinden emin olmamalıdır.

**Ayet: 108**

Ey elçi, de ki: "(Ey insanlar,) bu (dosdoğru yol / İslam) benim yolumdur. (Böylece) ben ve bana uyanlar (İslam'a inananlar) apaçık bilgilere dayanarak Allah'a davet ederiz. Doğrusu Allah tüm eksikliklerden uzaktır / yücedir. İşte bu yüzden ben Allah'a ortak koşan biri değilim."

**Ayet: 109-111**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, senden önce gönderdiğimiz elçilerin tümü de (senin gibi) yaşadıkları beldelerden seçip kendilerine gerçekleri vahiy ettiğimiz / bildirdiğimiz kimselerdi / adamlardı. (Onlar da melek değil insandı.) Doğrusu putperest / müşrik Araplar

هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿100﴾ رَبِّ قَدْ  
آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ  
تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيّ الدُّنْيَا  
وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَالْحَقْنِي  
بِالصَّالِحِينَ ﴿101﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ  
الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ  
إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ  
﴿102﴾ وَمَا أَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ  
حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿103﴾ وَمَا  
تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا  
ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿104﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ  
آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ  
عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿105﴾  
وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ  
مُشْرِكُونَ ﴿106﴾ أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ  
غَاشِيَةٌ مِنَ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمْ  
السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ  
﴿107﴾ قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى  
اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي  
وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ  
﴿108﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا  
رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى  
أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا

yeryüzünde gezip önceki inkarcıların sonunun çok kötü olduğunu gördüler; (ama Allah'ın bir gün onları da cezalandıracağını anlamadılar.) Doğrusu ahiret yurdu (cennet) Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için daha iyidir. Artık aklınızı kullanmanız gerekir. Herkes şunu iyi bilsin ki, elçilerimize yardımımız, onlar (toplumları tarafından) üzülüp yalanlandıklarını düşündükleri (en zor anlarında) gelmiştir. Böylece Biz dilediklerimizi (yani İslam'a inananları) kurtarmışızdır. Şiddetli cezamız da günahta ısrar eden suçlulardan asla geri çevrilememiştir. Doğrusu Allah'ın elçilerinin hayat hikayelerinde akıl sahiplerine nice ibretler vardır. Bu Kuran, uydurulmuş sözler değil önceki ilahi kitaplara sokulan yanlışları düzeltip doğrulayan ve her şeyi ayrıntısıyla açıklayan ilahi bir kitaptır. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, İslam'a inanmak isteyenler için bir doğruluk rehberidir ve bir rahmettir.

كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ  
وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا  
تَعْقِلُونَ ﴿109﴾ حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَرَ  
الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا جَاءَهُمْ  
نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ  
بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿110﴾  
لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةً لِأُولِي  
الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَكِنْ  
تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ  
شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ  
﴿111﴾

### 13- R'AD SURESİNİN KISA TEFSİRİ

#### R'AD SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### **Ayet: 1**

ELİF-LAM-MİM-RA ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bunlar bu ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçeklerdir. Ey elçi, Rabb'inden sana indirilen bu ilahi kitap / Kuran gerçekleri ifade eder. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez.

##### **Ayet: 2**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri görünen direkler olmadan yükseltendir, (onları kuşatan) Arş'a hükmedendir, her biri belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar hareket edecek olan Güneş'i ve Ay'ı hizmete sunandır, her şeyi

#### سورة الرعد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرَاتِكَ آيَاتِ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ  
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ  
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿1﴾ اللَّهُ الَّذِي  
رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ  
اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ  
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ

en uygun düzene koyandır ve bildirdiği gerçekleri ayrıntısıyla açıklayandır. Umulur ki (ahirette) Rabb'inizle buluşacağınıza (ve tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceğinize) inanırsınız.

### **Ayet: 3**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah yeryüzünü yayandır (yani onun üzerinde düzlükler var edip onu sizin yaşamanıza uygun hale getirendir;) orada dağları, ırmakları, çeşitli meyveleri / ürünleri ve nice (erkek-dişi) çiftleri yaratandır ve gündüzü örtüp geceyi getirendir. İşte bunda düşünüp öğüt alan kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

### **Ayet: 4-5**

Yeryüzünde yan yana topraklarda üzüm bağları, ekin tarlaları ve dallı-dalsız hurma ağaçları vardır. Hepsi aynı suyla sulandığı halde Biz her birinin tadını farklı yaparız. İşte bunda aklını kullananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ey elçi, eğer şaşacaksan, putperest / müşrik Araplardan bazılarının (alay ederek): "(Güya) biz (ölüp) toprak olduktan sonra (ahirette) yeni bir yaratılışla yaratılacakmışız(!)" demelerine şaşabilirsin. Onlar Rabb'lerini (yani Onun sınırsız yaratma gücünü) inkar etmiştir. İşte onlar boyunlarına halkalar takılı olarak -sonsuz kadar kalmak üzere- cehennem ateşine girecektir.

### **Ayet: 6-7**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) senden iyiliği (yani İslam'ı) değil kötülüğü (yani uğrayacakları cezayı) onlara hemen getirmeni istiyorlar. Doğrusu onlardan önce nice ceza örnekleri gelip geçmiştir. Şüphesiz ki Rabb'in insanların haksızlıklarına rağmen (hatadan dönüp / tövbe edip İslam'a inananları) bağışlayandır. Ama (aynı zamanda) O, (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) bu elçi hakkında: "Rabb'inden ona (bizim istediğimiz) bir mucizenin indirilmesi gerekmez miydi(!)" diyorlar. Ey elçi, sen sadece bir uyarıcısın. (Tarih boyunca) her toplumda insanları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten

مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ  
لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿2﴾ وَهُوَ  
الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا  
رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ  
جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي اللَّيْلَ  
النَّهَارُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ  
يَتَفَكَّرُونَ ﴿3﴾ وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ  
مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ  
وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنَوَانٌ وَغَيْرُ  
صِنَوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِضِلُ  
بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي  
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿4﴾ وَإِنْ  
تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ إِذَا كُنَّا تَرَابًا  
ءَاَنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ  
كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلَالُ فِي  
أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ  
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿5﴾ وَيَسْتَعْجِلُونَكَ  
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ  
قَبْلِهِمُ الْمَثَلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ  
لِّلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ  
الْعِقَابِ ﴿6﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا

biri bulunmuştur.

**Ayet: 8-9**

Doğrusu her dışının neye hamile kalacağını ve anne rahminde nelerin azaldığını ve nelerin arttığını en iyi bilen Allah'tır. Herkes şunu iyi bilsin ki, Onun takdirinde her şey belirli ölçülere göredir. Şüphesiz ki Allah görülen-görülmeyen her şeyi en iyi bilendir; en büyüktür ve en yücedir.

**Ayet: 10-11**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizin sözünüzü gizlemeniz de açıklamanız da gecenin karanlığında saklanmanız da gündüzün aydınlığında dolaşmanız da Allah için fark etmez. Doğrusu her insanın yanında -Allah'ın emriyle- onu önden ve arkadan takip ederek koruyan melekler vardır. Doğrusu bir toplum kendi durumunu değiştirip (kötüleştirmedikçe) Allah onlara lütfettiği nimetleri (geri alıp) değiştirmez. Doğrusu Allah (günahıta ısrar eden) bir toplumu cezalandırmak isterse, hiç kimse o cezayı geri çeviremez. Doğrusu insanların Allah'tan başka gerçek bir dostu yoktur.

**Ayet: 12-13**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah sizin korku ve umut duymanız için şimşeği çaktırandır ve yağmur yüklü bulutları oluşturmaktadır. Doğrusu gök gürültüsü ve melekler -Allah'a karşı çıkmaktan korktuklarından- Onun yüce adını hamd ile anarak hareket ederler. Şunu da iyi bilin ki, Allah yıldırımlar gönderip onunla dilediği kimseleri çarpar. Ama bazıları Allah hakkında tartışıp (Onu yetersiz görürler.) Şüphesiz ki Allah en şiddetli (en büyük) güce sahiptir.

**Ayet: 14**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, gerçek dua yalnız Allah'a yapılır. Çünkü putperestlerin / müşriklerin Allah'tan başka dua (ibadet) ettikleri putlar / sahte ilahlar onların hiçbir duasına olumlu cevap veremezler. Onların (putları / sahte ilahları aracı yaparak) ettiği dua, su içmek isteyen ama (su kabını doğrudan ağzına götürüp içmek yerine) avuçlarını su kabına sokup o suyun ağzına aktarılmasını

لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَةً مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا  
أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿7﴾ اللَّهُ  
يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ  
الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ  
بِمِقْدَارٍ ﴿8﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ  
الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿9﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ  
أَسَرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ  
مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ  
﴿10﴾ لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ  
وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ  
إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ  
يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ  
بِقَوْمٍ سَوْءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ  
دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿11﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ  
الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ  
الثِّقَالَ ﴿12﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ  
وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ  
الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ  
وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ  
الْمِحَالِ ﴿13﴾ لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ  
وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا

boşuna bekleyen ve susuz kalan birinin saçmalığına benzer. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin (tüm) duaları geçersizdir.

**Ayet: 15**

Doğrusu göklerde ve yerdeki herkes / her şey - istese de istemese de- sabah-akşam daima gölgeleriyle Allah'a secde eder.

**Ayet: 16**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Göklerin ve yerin Rabb'i kimdir? Allah'tır. Ama siz Allah'tan başka (putları / sahte ilahları da güya) dost edindiniz. Doğrusu onlar kendilerine bile hiçbir yarar ya da zarar veremezler. Herkes şunu iyi bilsin ki, gerçeklere karşı kör davrananlarla, o gerçekleri görenler bir değildir. Karanlıklarla aydınlık da bir değildir. Ama putperest / müşrik Araplar (putları / sahte ilahları) Allah'a ortak saymaktadır. O putlar / sahte ilahlar Allah'ın yarattığı gibi (herhangi bir şeyi) yaratmış mıdır? (Hayır!) Onlar yaratmayı bir şeye benzetmişler; (ama doğru anlamamışlar.) Şüphesiz ki Allah her şeyin tek yaratıcısıdır, tek ilahdır ve her şeyi emrine boyun eğdirendir."

**Ayet: 17**

Allah gökten yağmur yağdırmaktadır. Böylece (çok yağmur yağdığında) vadiler alabildiğince sel sularıyla dolar ve ırmaklardan taşan sel suları köpürüp akar. Metal bir takı ya da alet yapmak için ateşte (potada) eritilen madenin üzerinde de bir köpük oluşur. Bu böyledir. Allah gerçek ve yalan arasındaki farkı köpük örneğiyle açıklar. Köpük (yalan) geçip gider; ama insanlara yararı olan şey (gerçek) geride kalır. Bu böyledir. Allah (size anlamanız için) örnekler verir.

**Ayet: 18**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Rabb'lerinin emrine olumlu cevap veren kimseler için ahirette iyilikler / güzellikler vardır. Rabb'lerinin davetine olumlu cevap vermeyen (ve İslam'ı ısrarla inkar eden) kimseler ise yeryüzündeki her şeyi ve bir o kadar daha feda etseler bile, (ahiretteki cezadan kurtulamayacaktır.) İşte onlar (dünya işledikleri günahlar yüzünden) ahirette kötü

يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطٍ  
كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ  
بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي  
ضَلَالٍ ﴿14﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا  
وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿15﴾  
قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ  
اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا  
يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلِ  
هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ  
تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا  
لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ  
الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ  
شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿16﴾  
أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ  
بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا  
وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ  
حُلِيَّةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ  
يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا  
الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ  
النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ



(zorlu) bir hesaba çekilecektir. Sonuçta onların ahiretteki sığınağı cehennem olacaktır. Doğrusu cehennem kalınacak en kötü yerdir.

**Ayet: 19-24**

Ey elçi, Rabb'inden sana indirilen bu ilahi kitabın / Kuran'ın gerçekleri ifade ettiğini bilenlerle, o gerçeklere karşı kör davrananlar bir değildir. Doğrusu ancak (yaratılıştta) Allah'a yeminle verdikleri (doğruluk) sözünü tutup yeminlerini bozmayan akıl sahipleri bu ilahi kitaptan / Kuran'dan öğüt alırlar. Çünkü onlar Allah'ın birleştirilmesini emrettiği (insanlar arasındaki akrabalık bağı) birleştirir, Rabb'lerine karşı çıkmaktan korkar ve ahiretteki hesabın kötü olmasından çekinirler. Doğrusu Rabb'lerinin rızasını kazanmak için sabırla dayanışarak hareket eden, namazı düzenli kılmakla beraber kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) -gizliden ve açıktan- harcama / yardım yapan ve kötülüğü iyilikle savan kimselere sonuçta "mutlu son" yurdu (olan cennet ödülü) vardır. Onlar atalarından, eşlerinden ve çocuklarından kendilerini düzelten (ve İslam'a inanan) kimselerle beraber Adn cennetlerine girecektir. Melekler de cennetin her kapısından onlara girip (onlara): "Selam / esenlikler üzerinize olsun. Çünkü siz (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ettiniz. Sonuçta "mutlu son" yurdu olan cenneti kazanmanız ne güzel oldu!" diyecektir.

**Ayet: 25**

Doğrusu (yaratılıştta) Allah'a yeminle verdikleri (doğruluk) sözünü bozan, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği (insanlar arasındaki akrabalık bağı) kesen ve yeryüzünde bozgunculuk eden kimseler (Allah'ın rahmetinden çıkarılıp) lanetlenmeyi hak ederler. Bu yüzden (ceza olarak) onlara en kötü yurt (olan cehennem) vardır.

**Ayet: 26**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah (bu dünyada bir sınav olarak) verdiği nimetleri dilediğine bol, dilediğine de belli bir ölçüde verir. Ama bazıları (bunun bir sınav olduğunu unutup) dünya hayatında sahip olduklarıyla övünüp

يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿17﴾ لِلَّذِينَ  
اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ  
يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِي  
الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا  
بِهِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ  
وَمَا أُولَٰئِكَ بِجَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿18﴾  
أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ  
الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ  
أُولَٰئِكَ الْأَلْبَابِ ﴿19﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ  
بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ  
﴿20﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ  
بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ  
وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿21﴾  
وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ  
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَانْفَقُوا مِمَّا  
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُؤْنَ  
بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عِزِّي  
الدَّارِ ﴿22﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا  
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ  
وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ  
مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿23﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا

şımarırlar. Doğrusu bu (geçici) dünya hayatı - (sonsuz) ahirete göre- (çok az bir) yararlanmadan başka bir şey değildir.

**Ayet: 27-29**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) bu elçi hakkında: "Rabb'inden ona (bizim istediğimiz) bir mucizenin indirilmesi gerekmez miydi(!)" diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu Allah dileyenleri (yani gûnahta ısrar edenleri) ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakır; Ona gönülden yönelenleri ise dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Onlar İslam'a inanan ve kalpleri Allah'ın bu ilahi öğüdüne / Kuran'a uymakla huzur bulan kimselerdir. Herkes şunu iyi bilsin ki, kalpler ancak Allah'ın bu ilahi öğüdüne / Kuran'a uymakla huzur bulur. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere mutluluk müjdesi ve en güzel dönüş yeri olan (cennet) vardır.

**Ayet: 30**

Ey elçi, bu böyledir, Biz seni bu topluma -sana vahiy ettiğimiz bu ilahi kitabı / Kuran'ı insanlara okuyup aktarman için- (önceki ilahi kitapların üzerinden) nice insanlar gelip geçtikten sonra gönderdik. Öyleyse ey elçi, sana vahiy ettiğimiz / bildirdiğimiz bu ilahi kitabı / Kuran'ı onlara okuyup aktar. Ey elçi, insanlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, benim tek Rabb'im Allah'tır. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Doğrusu ben yalnız Allah'a güvenip dayandım. Şüphesiz ki herkes ahirette Allah'ın huzuruna dönüp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir."

**Ayet: 31-32**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet bu ilahi kitapla / Kuran'la dağlar yürütülseydi, yer parça parça edilseydi veya ölümler konuşturulsaydı bile (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler -bir bahane uydurup- ona inanmazlardı.) Doğrusu (her konuda) son emir / karar tümüyle Allah'a aittir. Ama İslam'a inananlar (herkesin İslam'a inanmasını beklemesinler.) Şayet Allah dileseydi (zorlasaydı) tüm insanları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltirdi. (Doğrusu Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve

صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿24﴾

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿25﴾  
اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ ﴿26﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يَصِلُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنْابَ ﴿27﴾  
الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿28﴾  
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسَنُ مَا بِهِ كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لِيَتْلُوا عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ﴿30﴾ وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ

tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak ister.) Bu yüzden İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler yaptıkları kötülükler yüzünden - Allah'ın söz verdiği (kıyamet günü) gelene kadar- kendilerinin ya da çevrelerinin başına gelecek sıkıntılarla sınanacaktır. Şüphesiz ki Allah ahiretteki buluşma sözünden dönmez. Ey elçi, şunu iyi bil ki geçmişte senden önceki elçilerimle de alay edildi; ama Ben İslam'ı inkar eden o kafirlere (tövbe edip İslam'a inanmaları için) bir süre verdim. Sonra Ben onları cezalandırdım ve onlar cezanın ne şiddetli olduğunu gördüler.

#### **Ayet: 33-34**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, hiç kimse herkesin tüm yaptıklarının başında durup gözeten Allah gibi değildir. Ama putperest / müşrik Araplar (putları / sahte ilahları) Allah'a ortak koştular. Ey elçi, onlara de ki: "Siz putlarınıza / sahte ilahlarınıza ne ad vererseniz verin, (Allah tüm yaptıklarınızı bilir.) Siz Allah'a yeryüzünde (güya) bilmediği bir şeyi mi bildireceksiniz? (Olamaz!) Siz sadece içi boş / anlamsız sözler söylüyorsunuz." Doğrusu yaptıkları planlar İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplara süslü göründü ve onlar (şeytan tarafından) dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan alıkonuldular. Doğrusu hiç kimse Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. Onlara dünya hayatında bir ceza vardır; ama onların ahiretteki cezaları daha zorlu olacaktır. Çünkü onları Allah'ın cezasından kurtarabilecek hiçbir koruyucu yoktur.

#### **Ayet: 35**

Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere söz verilen cennetin örneği, içinden ırmaklar akan, sürekli meyve veren ve gölgeleri her yere uzanan bir bahçeye benzetilebilir. İşte, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin "mutlu sonu" böyle olacaktır. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin kötü sonu ise cehennem ateşi olacaktır.

#### **Ayet: 36**

بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَ بِهِ الْمَوْتُ بَلْ لِلَّهِ  
الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْيِسِ الَّذِينَ آمَنُوا  
أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ  
جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا  
تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ  
قَرِيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ  
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿31﴾  
وَلَقَدْ اسْتَهْزَأَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ  
فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ  
أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿32﴾  
أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا  
كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ  
سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي  
الْأَرْضِ أَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ  
لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ  
السَّبِيلِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ  
هَادٍ ﴿33﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ  
الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ  
مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿34﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ  
الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ  
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ

Ey elçi, (samimi olan) ehli kitap (Yahudiler ve Hristiyanlar) sana indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a sevinir (ve İslam'a inanırlar.) Onlardan bazıları ise bu ilahi kitabın / Kuran'ın (bir kısmını kabul edip) bir kısmını inkar ederler. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu ben yalnız Allah'a ibadet etmekle ve hiçbir şeyi Ona ortak koşmamakla emrolundum. (Yani) ben yalnız Allah'a dua ederim ve yalnız Ona yönelirim."

**Ayet: 37**

Bu böyledir: Biz (bu ilahi kitabı / Kuran'ı ilk muhatap olan Araplar anlasınlar diye) Arapça bir hüküm kaynağı olarak indirdik. Ey elçi, - sana bu ilahi bilgi (yani bu ilahi kitap / Kuran) geldikten sonra- eğer bazılarının kötü arzularına uyarsan, seni Allah'ın cezasından kurtaracak hiçbir dostun veya koruyucun olmaz.

**Ayet: 38-41**

Ey elçi, Biz senden önce de (toplumlarını İslam'a davet etmeleri için) elçiler gönderdik ve o elçilere de eşler ve çocuklar verdik. Doğrusu hiçbir elçinin -Allah'ın izni olmadan- bir mucize getirmesi asla mümkün değildir. Her şey için belirlenmiş bir süre vardır. Allah dilediğini (dünyayı) yok eder, dilediğini (ahireti) de sonsuz kılar. Ana kitap da Onun huzurundadır. Ey elçi, Biz istersek inkarcılara söz verdiğimiz cezalardan bazılarını sana gösterebiliriz, istersek de (o cezaları göstermeden önce) seni vefat ettirebiliriz. Ey elçi, senin görevin sadece gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır. Sonuçta (ahirette) Biz herkesi tüm yaptıklarından hesaba çekeceğiz. Ama (ne yazık ki) bazı insanlar Bizim yeryüzünün ömrünü her yönden kısalttığımızı (yani kıyamet gününü yaklaştırdığımızı) anlamadılar. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah hükmeder. Hiç kimse de Onun hükmünün gerçekleşmesine engel olamaz. Şüphesiz ki Allah hesap sorması en hızlı olandır.

**Ayet: 42-43**

Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan önceki inkarcılar da (İslam'a inananlara karşı) planlar yapmışlardı. Ama

عُقِبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقِبَى الْكَافِرِينَ  
النَّارُ ﴿35﴾ وَالَّذِينَ اتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ  
يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ  
الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا  
أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ  
إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَابِ ﴿36﴾ وَكَذَلِكَ  
أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ  
أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا  
لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿37﴾  
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا  
لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ  
أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ  
كِتَابٌ ﴿38﴾ يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ  
وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿39﴾ وَإِنْ  
مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ  
نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا  
الْحِسَابُ ﴿40﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي  
الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ  
يَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ  
الْحِسَابِ ﴿41﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ  
قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا

Allah tüm planların tek sahibidir. O, herkesin her yaptığını bilir. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler de ahirette kimin "mutlu son" yurdu olan cennete erişeceğini öğrenecektir. Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler sana: "(Hayır,) sen Allah'ın elçisi değilsin." diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu aramızda (benim Allah'ın elçisi olduğuma) Onun (bu ilahi kitaptaki / Kuran'daki) şahitliği yeter. İlahi kitap bilgisine sahip olan kimseler de (bu ilahi kitabın / Kuran'ın) doğruluğuna şahittir."

تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ  
عُقِبَى الدَّارِ ﴿42﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ  
كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَى بِاللَّهِ  
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ  
الْكِتَابِ ﴿43﴾

#### 14- İBRAHİM SURESİNİN KISA TEFSİRİ

##### İBRAHİM SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### Ayet: 1-3

ELİF-LAM-RA ( **Dikkat!** ) Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz sana bu ilahi kitabı / Kuran'ı, insanları -Rabb'lerinin izniyle / lütfuyla- karanlıklardan İslam'ın aydınlığına çıkarman, yani en üstün, övgüye en layık ve göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibi olan Allah'ın dosdoğru yoluna / İslam'a / doğruluğa yöneltmen için indirdik. Öyleyse İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ahirette uğrayacakları şiddetli cezalar yüzünden yazık olacaktır. Çünkü onlar ahiret hayatı yerine dünya hayatını tercih eder, Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyar ve İslam'ı çarpıtmaya çalışırlar. İşte onlar derin bir sapkınlığın içindedir.

##### Ayet: 4

Doğrusu Biz her elçimizi kendi toplumunun diliyle (bildirdiğimiz gerçekleri) insanlara açıklaması için göndermişizdir. Doğrusu Allah dileyenleri (yani günahıta ısrar edenleri) ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakır; dileyenleri (yani İslam'a inananları) ise dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Şüphesiz ki Allah en

##### سورة إبراهيم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِتَابِ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ  
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ  
إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿1﴾ اللَّهُ  
الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي  
الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ  
شَدِيدٍ ﴿2﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ  
الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ  
سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَئِكَ  
فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿3﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ  
رَسُولٍ إِلَّا لِبَلْسَانٍ قَوْمَهُ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ  
فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ  
يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿4﴾ وَلَقَدْ  
أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ



üstündür ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 5-8**

Geçmişte Biz Musa'yı bildirdiğimiz gerçeklerle kendi toplumuna elçimiz olarak gönderdik. Biz ona: "(Ey Musa,) toplumunu karanlıklardan İslam'ın aydınlığına çıkar ve onlara Allah'ın (ceza) günlerini (yani ahireti) hatırlat." dedik. İşte bunda (İslam için) sabreden ve şükreden kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Musa kendi toplumuna: "Allah'ın size lütfettiği nimetleri (şükürle) anın. Hatırlayın, Allah sizi -erkek çocuklarınızı öldürüp kadınlarınızı yaşatarak size cezanın en kötüsünü veren- Firavundan ve onun beraberinde olanlardan kurtardı. Doğrusu yaşadığınız bu olaylarda Rabb'inizin sizi sınadığı büyük bir sınav vardı. Şunu iyi bilin ki, Rabb'iniz size, 'Bana şükrederse, Ben de size fazlasıyla lütfederim. Ama inkarcılık (ve nankörlük) ederseniz, sizi cezalandırmam da şiddetli olur.' diye duyurmuştur. Doğrusu siz ve yeryüzündeki herkes -hepiniz beraber- İslam'ı inkar etseniz de (Allah'a hiçbir zarar veremezsiniz.) Şüphesiz ki Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir." dedi.

#### **Ayet: 9-12**

Ey insanlar, önceki inkarcıların, yani Nuh, Ad ve Semud toplumlarının ve onlardan sonra sizin bilmediğiniz ama Allah'ın bildiği (günahları yüzünden alt üst edilen) nice beldelerin (kötü sonlarının) haberleri (bu ilahi kitapla / Kuran'la) size gelmiştir. Allah'ın önceki inkarcılara gönderdiği elçiler de onlara apaçık kanıtlar getirmişlerdi. Ama onlar (o elçileri) susturmaya çalışıp: "(Hayır,) biz sizinle gönderilen dini (İslam'ı) inkar ettik. Doğrusu biz sizin bizi davet ettiğiniz dinden (İslam'dan) şüphe ediyoruz." dediler. Allah'ın önceki inkarcılara gönderdiği elçiler onlara: "Gökleri ve yeri yoktan var edip yaratan Allah'tan mı şüphe ediyorsunuz? (Olamaz!) Doğrusu Allah günahlarınızı bağışlamak için sizi (İslam'a) davet eder ve sizi (bu dünyada sınamak için)

قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ  
وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ  
لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿5﴾ وَإِذْ قَالَ  
مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ  
عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ  
يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيُدَّبِحُونَ  
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي  
ذَلِكَ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿6﴾ وَإِذْ  
تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ  
وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿7﴾  
وَقَالَ مُوسَى إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ  
فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ  
حَمِيدٌ ﴿8﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ  
قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ  
مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ  
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا  
أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا  
بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا  
تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿9﴾ قَالَتْ  
رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ  
لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَى أَجَلٍ  
مُسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا  
تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ

belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar erteler." dediler. Ama onlar elçilerine: "Siz sadece bizim gibi (sıradan) insanlarsınız. Siz nasıl olur da bizi atalarımızın ibadet ettiği putlardan alıkoymak istersiniz. Öyleyse bize büyük bir mucize getirin de görelim!" dediler. Allah'ın onlara gönderdiği elçiler: "Evet, biz sadece sizin gibi (sıradan) bir insanız. Ama Allah kullarından dilediklerine nimetini (elçiliğini) lütfeder. Şunu iyi bilin ki, bizim size (Allah vermedikçe) bir mucize getirmemiz asla mümkün değildir. Doğrusu ancak Allah'ın izin verdiği şey olur. (Onun izin vermediği şey ise asla olmaz.) Öyleyse İslam'a inananlar yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır. Allah bizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmişken, nasıl olur da Ona güvenip dayanmayız ki! Şunu iyi bilin ki, biz sizin bizi incitmeniz karşısında (İslam için) sabırla dayanışarak hareket edeceğiz. Artık güvenip dayanmak isteyenler yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır." dediler.

#### **Ayet: 13-17**

(Tarih boyunca) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler onlara gelen elçilere: "Ya bizim toplumumuza / inancımıza geri dönersiniz ya da sizi yurdumuzdan (kovup) çıkarırız." demiştir. Rabb'leri de o elçilere: "Biz haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri cezalandırıp yok edeceğiz ve onların yerlerine sizi (İslam'a inananları) yerleştireceğiz. Doğrusu bu sözüm, ahirette huzurunda tüm yaptıklarından hesaba çekilmekten ve (ceza) tehdidimden korkan kimseler içindir." diye vahiy etmiştir / bildirmiştir. O inkarcılar (İslam'a inananlara karşı) bir zafer kazanmak istediler; ama her inatçı zorbanın sonu bir hayal kırıklığı olmuştur. O hayal kırıklığından sonra da (ahirette) cehennem (cezası) vardır. Doğrusu cehennemde İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere (sadece) irinli / pis sulardan içirilecektir. Onlar pis sulardan yudumlayacak ama yutamayacaktır ve -ölüm her yerden gelse de- ölemeyecektir. (Orada onlara) her cezanın

أَبَاؤُنَا فَاتُّونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿10﴾  
قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ  
مِثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَى مَنْ  
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ  
نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى  
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿11﴾ وَمَا  
لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا  
سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا  
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ  
﴿12﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ  
لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي  
مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ  
الظَّالِمِينَ ﴿13﴾ وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ  
مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي  
وَخَافَ وَعِيدِ ﴿14﴾ وَاسْتَفْتَحُوا  
وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿15﴾ مِنْ  
وَرَاءِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ  
﴿16﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ  
وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ  
بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَاءِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ  
﴿17﴾ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ  
أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي  
يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا  
عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

ardından daha ağır bir ceza verilecektir.

**Ayet: 18**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'lerini ısrarla inkar eden kafirlerin yaptıkları (yani dünyadaki kazanımları,) fırtınalı bir günde rüzgarın saçıp savurduğu küller gibi yok olup gidecektir. Onlar dünyada kazandıklarından ahirette hiçbir fayda göremeyecektir. İşte bu da derin bir sapkınlıktır.

**Ayet: 19-20**

Ey elçi, Allah'ın gökleri ve yeri gerçeklerle yarattığını biliyorsun. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah dilerse sizi yok edip sizin yerinize başka insanları getirebilir. Doğrusu bunu yapmak Allah için zor değil (çok kolaydır.)

**Ayet: 21**

Ahirette tüm insanlar (hesaba çekilmek için) Allah'ın huzuruna çıktığında, (dünyadayken) zayıf durumda olanlar büyüklük taslayanlara: "(Dünyadayken) biz size uyduk; ama siz bizi hiçbir şekilde Allah'ın cezasından kurtarmıyorsunuz ki!" diyecektir. Onlar da: "Şayet Allah bizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltseydi, biz de sizi yöneltirdik. Ama iş işten geçti. Şimdi sızlansak da sussak da fark etmez. Artık kaçıp sığınabileceğimiz hiçbir yer yok." diyecektir.

**Ayet: 22**

Şeytan (ahirette) iş işten geçtikten sonra (İslam'ı inkar edenlere) şunu diyecektir: "Doğrusu Allah size kesinlikle gerçekleştirecek olan sözler verdi; bense size (yalandan) sözler verip sözlerimden döndüm. (Asla sizi günaha zorlamadım;) çünkü benim sizin üzerinizde hiçbir zorlayıcı gücüm yoktu. Sadece sizi (günaha) çağırdım. Siz de bana olumlu cevap verdiniz. Öyleyse beni değil kendinizi kınayın! Ne ben sizin feryadınıza gelebilirim; ne de siz benim feryadıma gelebilirsiniz. (Ayrıca şunu iyi bilin ki,) ben daha önce (dünyadayken) de sizin beni Allah'a ortak koşmanızı reddetmiştim." Sonuçta haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler şiddetli cezalara

﴿18﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ يَئِشًا يَذُوبُكُمْ  
وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿19﴾ وَمَا ذَلِكَ  
عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿20﴾ وَبَرَزُوا لِلَّهِ  
جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ  
اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ  
مُغْنُونَ عَنَّا مِنَ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ  
شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَيْنَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ  
سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرُ عَنَّا أَمْ صَبَرْنَا مَا  
لَنَا مِنْ مَحِيصٍ ﴿21﴾ وَقَالَ  
الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ  
وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ  
فَاخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ  
سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي  
فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا  
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي  
كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ  
الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿22﴾  
وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا  
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ  
تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ﴿23﴾ أَلَمْ تَرَ  
كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً  
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا

uğrayacaktır.

**Ayet: 23**

İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise -Rabb'lerinin izniyle / lütfuyla- sonsuza kadar yaşamak üzere içlerinden ırmaklar akan cennetlere konulacaktır. Onların cennetteki selamlaşması, 'Selam / esenlikler üzerinize olsun' diyerek olacaktır.

**Ayet: 24-26**

Ey elçi, Allah'ın güzel söz için verdiği şu örneği biliyorsun. Güzel söz kökü sağlam, dalları göğe uzayan ve -Rabb'inin izniyle / lütfuyla- sürekli meyve / fayda veren sağlıklı bir ağaca benzer. Allah insanlara (anlamaları için) böyle güzel örnekler verir. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar. Kötü söz ise kökü topraktan sökülmiş ve ayakta düzgün duramayan (kötü sözü söyleyenin üzerine yıkılabilecek) çürük bir ağaca benzer.

**Ayet: 27**

Doğrusu Allah İslam'a inananları dünya hayatında ve ahirette sağlam / doğru sözlerle güçlendirir. O, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri ise ısrar ettikleri sapkınlıkta bırakır. Şüphesiz ki Allah dilediği her şeyi yapar.

**Ayet: 28-29**

Ey elçi, Allah'ın nimetini (İslam'ı) inkarcılıkla / nankörlükle değiştiren ve toplumlarını yıkım / ceza yurduna (yani cehenneme) yönlendiren inkarcıları biliyorsun. Doğrusu cehennem kalınacak en kötü yerdir.

**Ayet: 30**

Putperest / müşrik Araplar, Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan saptırmak için (putları / sahte ilahları) Ona eşler koştular. Ey elçi, onlara de ki: "Biraz daha bu dünyanın nimetlerinden yararlanabilirsiniz. Sonuçta sizin varacağınız yer cehennem ateşi olacaktır."

**Ayet: 31**

Ey elçi, kullarıma de ki: "(İslam'a inananlar) hiçbir alışverişin ya da dostluğun fayda vermeyeceği kıyamet günü gelmeden önce namazı düzenli kılmakla beraber kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) -gizliden

فِي السَّمَاءِ ﴿24﴾ تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ

حِينَ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ

الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

﴿25﴾ وَمِثْلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ

خَبِيثَةٍ أَجْبُتَتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا

لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿26﴾ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ

أَمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ

الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ

الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿27﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ

كُفْرًا وَآحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ

﴿28﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ

﴿29﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَدَادًا لِيُضِلُّوا

عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ

إِلَى النَّارِ ﴿30﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ

أَمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا

رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ

يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ ﴿31﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ

مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمْ

الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ

وَسَخَّرَ لَكُمْ الْأَنْهَارَ ﴿32﴾ وَسَخَّرَ

لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ

ve açıktan- harcama / yardım yapsınlar."

**Ayet: 32-34**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, gökleri ve yeri yaratan, gökten yağmur yağdıran, onunla size nimet olarak nice meyveler / ürünler çıkaran, emriyle denizde yüzmesi için gemileri hizmetinize sunan, ırmakları hizmetinize sunan, (kıyamet gününe kadar hareket edecek olan) Güneş'i ve Ay'ı hizmetinize sunan ve geceyle gündüzü hizmetinize sunan Allah'tır. Ey insanlar, şunu da iyi bilin ki, Allah size istediğiniz (yani ihtiyaç duyduğunuz) her şeyi lütfetmiştir. Ey insanlar, Allah'ın nimetlerini sayarsanız, o sayımı asla bitiremezsiniz. Ama (ne yazık ki) İslam'ı inkar eden insanlar (Allah'ın nimetlerine karşı) çok haksızca ve çok nankörce davranmaktadır.

**Ayet: 35-41**

Geçmişte İbrahim şöyle demişti: "Ey Rabb'im, bu beldeyi güvenli bir belde yap; beni ve çocuklarımı heykelden putlara / sahte ilahlara ibadet etmekten uzak tut. Ey Rabb'im, putlar / sahte ilahlar insanlardan birçoğunu dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptırdılar. Artık her kim bana uyarsa, o, bendendir; her kim de bana karşı gelirse, (o, İslam'a karşı çıkmış olur) Şüphesiz ki Sen çok bağışlayansın ve en merhametlisin. Ey Rabb'imiz, ben soyumun bir kısmını Senin kutsal evinin (Kabe'nin) yanındaki çorak bir vadiye yerleştirdim. Ey Rabb'imiz, ben (soyumdan gelenlerin) namazı düzenli kılmalarını istiyorum. (Ey Rabb'imiz,) onları insanların gönüllerine sevdire ve onlara nimetlerini lütfet. Umulur ki insanlar (Rabb'lerine) şükrederler. Ey Rabb'imiz, Sen gizlediğimiz ve açıkladığımız her şeyi bilirsin. Şüphesiz ki yerde ve gökteki hiçbir şey Allah'tan gizli olamaz. Yaşlı halimde bana İsmail ve İshak (oğullarımı) lütfeden Allah'a hamdolsun. Şüphesiz ki Rabb'im tüm duaları işitendir. Ey Rabb'im, beni ve soyumu namazı düzenli kılanlardan yap. Ey Rabb'imiz, duamı kabul et. Ey Rabb'imiz, hesap gününde beni, annemi,

لَكُمْ الْيَلَّ وَالنَّهَارَ ﴿33﴾ وَاتَّيَكُم مِّنْ كُلِّ مَّا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ۚ ﴿34﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿35﴾ رَبِّ إِنَّهُمْ أَصْلَحْنَا كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿36﴾ رَبَّنَا إِنِّي أَصْبَحْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿37﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿38﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿39﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿40﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿41﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهُ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا



babamı ve tüm İslam'a inananları bağışla."

**Ayet: 42-47**

Sakın Allah'ı haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma! Doğrusu Allah onları ancak -gözlerin (korkudan) büyüyeceği- kıyamet gününe kadar erteler. (O gün) onlar başları kaskatı dik bir durumda sağa veya sola dönemedi, birbirlerine bakamadan ve kalpleri bomboş olarak (ne yapacaklarını bilemeden) koşup duracaktır. Ey elçi, insanları cezaya uğrayacakları o gün hakkında uyar. İşte o gün haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler: "Ey Rabb'imiz, bizi biraz daha erteleyip tekrar dünyaya gönder ki bu defa Senin (İslam'a) davetine (olumlu) cevap verip elçilerine uyalım." diyecektir. Allah da onlara: "Daha önce (ahirette) kötü bir sona uğramayacağınıza dair yemin edenler, siz değil miydiniz? Oysa siz kendilerine haksızlık eden (önceki inkarcı toplumların) harabelerinde bulunup onlara neler yaptığımızı görmüştünüz. Biz onları size örnek vermiştik." diyecektir. İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar (İslam'a inananlara karşı) bazı planlar yaptılar. Ama Allah onların tüm planlarını bilir. Doğrusu onların planı dağları yıkacak kadar (güçlü) olsa da (Allah'a asla engel olamaz.) Ey elçi, sakın Allah'ın elçilerine verdiği sözden döneceğini sanma! Şüphesiz ki Allah en üstündür ve günahta ısrar edenlere hak ettikleri cezayı verendir.

**Ayet: 48-51**

Herkes şunu iyi bilsin ki, kıyamet günü yeryüzü başka bir yeryüzüne, gökler de başka göklere değiştirilecektir. Sonra tüm insanlar (hesaba çekilmek için) tek ilah olan ve her şeyi emrine boyun eğdiren Allah'ın huzuruna çıkacaktır. İşte o gün günahta ısrar eden suçluları zincirlerle birbirine bağlanmış, gömlekleri katrana bulanmış ve yüzleri ateşle kaplanmış bir şekilde göreceksin. Çünkü Allah herkese (dünyada) yaptıklarının karşılığını vermek ister. Şüphesiz ki Allah hesap sorması

يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ

﴿42﴾ مُهْطِعِينَ مُقْنَعِي رُءُوسِهِمْ لَا

يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْدَتْهُمْ هَوَاءٌ

﴿43﴾ وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ

الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا

آخِرْنَا إِلَىٰ آجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ

وَتَتَّبِعِ الرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ

مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ﴿44﴾

وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا

أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ

وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ ﴿45﴾ وَقَدْ

مَكَرُوا مَكَرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ

وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ

﴿46﴾ فَلَا تَحْسِبَنَّ اللَّهَ مُخْلَفًا وَعْدِهِ

رُسُلُهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

﴿47﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ

الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ

الْوَّاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿48﴾ وَتَرَى

الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَنِينَ فِي

الْأَصْفَادِ ﴿49﴾ سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطَرَانٍ

وَتَغْشَىٰ وُجُوهُهُمُ النَّارُ ﴿50﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ

اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿51﴾ هَذَا بَلَاغٌ

لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا

en hızlı olandır.

#### **Ayet: 52**

Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran insanlara gerçekleri duyurmaktadır. Çünkü Allah onunla insanların uyarılmasını, herkesin Allah'ın tek ilah olduğunu bilmesini ve akıl sahibi olan kimselerin düşünüp öğüt almasını ister.

هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ

﴿52﴾

### **15- HİCR SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **HİCR SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-5**

ELİF-LAM-RA ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, bunlar bu apaçık ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçeklerdir. Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar da (kıyamet günü): "Keşke Allah'a teslim olup İslam'a inansaydık." diyecektir. Ey elçi, bırak onları yiyip içsinler ve bu dünyanın nimetlerinden (biraz daha) yararlansınlar. Hayalleri onları oyalansın. Sonuçta gerçekleri görecekler. (Ama ne yazık ki o zaman iş işten geçmiş olacaktır.) Doğrusu Biz hiçbir beldeyi - (kendilerini düzetmeleri için) belli bir süre vermeden- cezalandırıp yok etmedik. Doğrusu hiçbir toplum ecelini / ölüm vaktini önceye ya da sonraya alamaz.

#### **Ayet: 6-9**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları (bu elçiyi alaya alarak): "Ey kendisine ilahi öğüt (Kuran) indirilen kimse(!) Doğrusu sen aklını yitirmişsin / delirmişsin. Şayet sen doğruyu söyleseydin, bize melekleri getirirdin." dediler. Doğrusu Biz melekleri (bazılarının boş istekleri için değil) ancak doğrularla / gerçeklerle indiririz ve (melekleri indirdiğimiz takdirde,) onların cezasını ertelemeyiz. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi öğüdü / bu Kuran'ı Biz indirdik; onu koruyup gözetecek olan da Biziz.

#### **Ayet: 10-15**

### **سورة الحجر**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّتِّكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ  
﴿1﴾ رَبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا  
مُسْلِمِينَ ﴿2﴾ ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا  
وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿3﴾  
وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ  
مَعْلُومٌ ﴿4﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجْلَهَا  
وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿5﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا  
الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ  
﴿6﴾ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ  
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿7﴾ مَا نُنْزِلُ الْمَلَكَةَ  
إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ  
﴿8﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ  
لَحَافِظُونَ ﴿9﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ  
فِي شِيعِ الْأَوَّلِينَ ﴿10﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ  
مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

Ey elçi, Biz senden önceki toplumlara da elçiler gönderdik. Onlar da kendilerine gelen elçileri alaya alıyorlardı. Bu böyledir. Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı günahıta ısrar eden suçluların kalplerine de sunarız; ama onlar şiddetli cezamızı görene kadar İslam'a inanmazlar. Oysa önceki inkarcılara uygulanan yasanın / cezanın örnekleri gelip geçmiştir. (Onların harabeleri ortadadır.) Şayet Biz onlara (bir mucize olarak) gökten bir kapı açsaydık ve oradan göğe yükselselerdi bile, (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler bir bahaneyle İslam'a inanmayıp): "Gözlerimiz boyandı. Doğrusu bize sihir yapılmış olmalı." diyeceklerdi.

**Ayet: 16-18**

Doğrusu Biz gökte takım yıldızlar yarattık, onu seyredenlere süslü gösterdik ve onu (Allah'ın rahmetinden) kovulan tüm şeytanlardan koruduk. Ama kulak hırsızlığı yapan (ve kaptığı bazı bilgileri yıldızlardan okuduğunu söyleyen) o şeytanları, yani kahinleri ve müneccimleri (cehennemde) büyük ateş topları kovalayacaktır.

**Ayet: 19-22**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz yeryüzünü yayanız (yani onun üzerinde düzlükler var edip onu sizin yaşamanıza uygun hale getiriniz,) oraya sabit dağları koyunuz, orada ölçülü olarak her çeşit bitkiyi bitiriniz ve orada hem size hem de sizin beslemediğiniz nice canlılara geçimlerinizi yaratanız. Çünkü her şeyin kaynağı / hazinesi Bizdedir. Ama şunu da iyi bilin ki, Biz her şeyi belli bir ölçüye göre lütfederiz. Doğrusu Biz (bitkileri) dölleyen rüzgarları göndereniz, gökten yağmur yağdırıp onunla size su sağlayanız ve sizin depolayamayacağınız (miktar) suları (sizin için yeraltında) depolayanız.

**Ayet: 23-25**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, yaşatan da öldüren de geride kalan her şeyi devralacak olan da Biziz. Doğrusu Biz sizin öncenizi de sonranızı da bilmekteyiz. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in insanları ahirette bir araya toplayıp (tüm yaptıklarından hesaba çekecektir.) Şüphesiz ki Allah en doğru kararı

﴿11﴾ كَذٰلِكَ نَسْأَلُكَ فِي قُلُوْبِ  
الْمُجْرِمِيْنَ ﴿12﴾ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَقَدْ  
خَلَتْ سُنَّةُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿13﴾ وَلَوْ فَتَحْنَا  
عَلَيْهِمْ بَابًا مِّنَ السَّمَّاءِ فَظَلُّوْا فِيْهِ  
يَعْرَجُوْنَ ﴿14﴾ لَقَالُوْا اِنَّمَا سَكِرَتِ  
اَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُوْرُوْنَ  
﴿15﴾ وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَّاءِ بُرُوْجًا  
وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِيْنَ ﴿16﴾ وَحَفِظْنَاهَا  
مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيْمٍ ﴿17﴾ اِلَّا مِّنْ  
اَسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ شِهَابٌ مُّبِيْنٌ  
﴿18﴾ وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيْهَا  
رَوَّاسِيَّ وَاَنْبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ  
مَّوْزُوْنَ ﴿19﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيْهَا  
مَعٰیْشَ وَمَنْ لَّسْتُمْ لَهٗ بِرَازِقِيْنَ  
﴿20﴾ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا  
خَزَائِنُهٗ وَمَا نُنْزِلُهٗ اِلَّا بِقَدْرِ مَعْلُوْمٍ  
﴿21﴾ وَاَرْسَلْنَا الرِّيَّاحَ لَوَاقِحَ فَاَنْزَلْنَا  
مِّنَ السَّمَّاءِ مَآءً فَاَسْقَيْنَاكُمُوْهُ وَمَا  
اَنْتُمْ لَهٗ بِخَازِنِيْنَ ﴿22﴾ وَاِنَّا لَنَحْنُ  
نُحْيِ وَيُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُوْنَ ﴿23﴾  
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِيْنَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ  
عَلِمْنَا الْمُسْتَاْخِرِيْنَ ﴿24﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ  
هُوَ يَحْشُرُهُمْ اِنَّهٗ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ ﴿25﴾  
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ

verendir ve her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 26-43**

Doğrusu Biz (ilk) insanı kokuşmuş kara balçık çamurdan, cinleri ise (insanı yaratmadan) önce şiddetli ateşten yarattık. Ey elçi, bir vakit Rabb'in meleklerle: "Ben kokuşmuş kara balçık çamurdan bir insan yaratacağım. Ben onu düzenleyip içine ruhumdan (can) üflediğimde, hemen ona secde edin / saygı gösterin." dedi. O vakit meleklerin hepsi secde ettiler / saygı gösterdiler. Ama İblis (Allah'ın emrine) karşı çıkıp ona secde edenlerden / saygı gösterenlerden olmadı. Allah ona: "Ey İblis, niçin ona secde etmedin / saygı göstermedin?" dediğinde, İblis: "Kokuşmuş kara balçık çamurdan yarattığın bir insana secde edecek / saygı gösterecek değildim." dedi. Allah ona: "(Ey İblis, meleklerin meclisinden) defol çık! Çünkü sen (rahmetimden) kovuldun. Ama şunu iyi bil ki, ilahi adalet gününe kadar lanetim senin üzerinde olacaktır." dedi. İblis: "Ey Rabb'im, bana diriliş gününe (kıyamet gününe) kadar süre ver." dediğinde, Allah ona: "(Ey İblis,) Ben sana o belli güne (yani kıyamet gününe) kadar bir süre verdim." dedi. Sonra İblis: "Ey Rabb'im, Sen beni saptırdığın için, ben de insanlara yeryüzündeki şeyleri süslü göstereceğim ve -Senin samimi kulların hariç- insanların hepsini doğruluktan saptırmaya çalışacağım." dedi. Allah ona: "Benim dosdoğru yolum / İslam / doğruluk ortadadır. (Ey şeytan,) senin -sana uyup doğruluktan sapanlar hariç- Benim kullarımın üzerinde hiçbir zorlayıcı gücün yoktur." dedi. Doğrusu cehennem İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin hepsinin ahirette buluşacağı yerdir.

**Ayet: 44-48**

Cehennemin yedi kapısı vardır. Cehennemin her kapısından girecek olan günahkarlar da bellidir. Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler ise ahirette cennet bahçelerinde ve pınarlarında bulunacaktır. Onlara: "Selam / esenlikler ve güven içinde cennete girin." denilecektir. Biz cennete giren kimselerin kalplerinden tüm olumsuzlukları çıkaracağız.

حَمًا مَسْنُونٌ ﴿26﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ  
مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿27﴾ وَإِذْ  
قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا  
مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمًا مَسْنُونٍ ﴿28﴾  
فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي  
فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿29﴾ فَسَجَدَ  
الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿30﴾ إِلَّا  
إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ  
﴿31﴾ قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ إِلَّا تَكُونَ  
مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿32﴾ قَالَ لَمْ أَكُنْ  
لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ  
حَمًا مَسْنُونٍ ﴿33﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا  
فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿34﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ  
إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿35﴾ قَالَ رَبِّ  
فَانْظُرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿36﴾ قَالَ  
فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿37﴾ إِلَى يَوْمِ  
الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿38﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا  
أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ  
وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿39﴾ إِلَّا عِبَادَكَ  
مِنْهُمْ الْمُخْلَصِينَ ﴿40﴾ قَالَ هَذَا  
صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿41﴾ إِنَّ  
عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا  
مَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿42﴾ وَإِنَّ  
جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿43﴾ لَهَا

Onlar orada (cennet) kardeşleri olarak karşılıklı koltuklara oturup hoşça vakit geçirecektir. Cennette onlara hiçbir yorgunluk dokunmayacaktır ve onlar oradan çıkmaya zorlanmayacaktır. (Onlar sonsuza kadar cennet nimetlerinin içinde olacaktır.)

**Ayet: 49-50**

Ey elçi, kullarıma şu (gerçekleri) bildir: "Şüphesiz ki Ben (İslam'a inananları) çok bağışlayanım ve en merhametiyim. Ama (günahta ısrar eden suçlulara) vereceğim ceza da çok şiddetlidir."

**Ayet: 51-58**

Ey elçi, kullarıma İbrahim'e gelen misafirler / melek elçiler hakkında bilgi ver: Bir vakit onlar, "Selam!" diyerek İbrahim'in yanına geldiler. (İbrahim onlara yemek ikram etti. Ama onlar yemeği yemediler.) O vakit İbrahim onlara: "Doğrusu biz sizden endişe duyuyoruz." dedi. Onlar da İbrahim'e: "Endişe etme, biz Allah'ın gönderdiği melek elçileriz. Doğrusu biz sana akıllı / bilgili bir oğlunun doğacağını müjdeliyoruz." dediler. İbrahim onlara: "Siz, -ben yaşlandığım halde- bana bir çocuk mu müjdeliyorsunuz? Neye dayanarak böyle bir müjde veriyorsunuz?" dedi. Onlar da İbrahim'e: "Doğrusu biz bu müjdeyi sana gerçeklere dayanarak verdik. Sakın (Allah'tan) ümidini kesme." dediler. İbrahim: "(Asla! ben Allah'tan ümidimi kesmem.) Çünkü ancak dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapan biri Rabb'inin rahmetinden ümidini keser. Ey elçiler, başka bir göreviniz daha var mı?" dedi. O vakit melek elçiler ona: "Doğrusu biz günahta ısrar eden suçlu bir toplumu (Lut'un toplumunu) cezalandırmaya da gönderildik." dediler.

**Ayet: 59-60**

Ama Biz -cezaya uğramasını takdir ettiğimiz hanımı hariç- Lut'u ve ailesinin / onun beraberinde olanların (yani İslam'a inananların) hepsini kurtardık.

**Ayet: 61-66**

Melek elçiler Lut'un ailesine (evine) geldiğinde, Lut onlara: "(Sizi tanıyamadım,) bana yabancı geldiniz." dedi. Onlar da Lut'a:

سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ  
مَّقْسُومٌ ﴿44﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ  
وَعُيُونٍ ﴿45﴾ أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ أَمِينٍ  
﴿46﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ  
غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ  
﴿47﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ  
مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿48﴾ نَبِيُّ عِبَادِي  
أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿49﴾ وَأَنَّ  
عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿50﴾  
وَنَبِّئُهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿51﴾ إِذْ  
دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا  
مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿52﴾ قَالُوا لَا تَوْجَلْ  
إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿53﴾ قَالَ  
أَبَشِّرْهُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ  
فَبِمَ تُبَشِّرُونَنِي ﴿54﴾ قَالُوا بَشِّرْنَاكَ  
بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿55﴾  
قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا  
الضَّالُّونَ ﴿56﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا  
الْمُرْسَلُونَ ﴿57﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا  
إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿58﴾ إِلَّا آلَ لُوطٍ  
إِنَّا لَمُنَجِّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿59﴾ إِلَّا  
أُمَّرَأَتَهُ قَدَرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ  
﴿60﴾ فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ  
﴿61﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّكَرُونَ ﴿62﴾



"(Şunu iyi bil ki, biz Rabb'inin gönderdiği melek elçileriz.) Doğrusu biz sana inkarcıların inanmadığı (Allah'ın cezasıyla) ve gerçeklerle geldik. Çünkü biz (melekler) doğruyu söyleyen varlıklarız. Öyleyse bu gecenin geç vaktinde aileni / senin beraberinde olanları (yani İslam'a inananları) yola çıkar; sen de onların ardından yürü. Sakın hiçbiriniz arkasına dönüp bakmasın. Bu şekilde geçip size emredilen yere gidin." dediler. Böylece Biz Lut'a: "O sapkınların kökü sabaha girerken kazınacaktır." hükmümüzü bildirdik.

**Ayet: 67-77**

Sonra o şehirde yaşayan (sapkın) insanlar sevinip birbirlerine müjdelere vererek Lut'a geldiler (ve ondan genç delikanlıları istediler.) Lut onlara: "Bunlar benim misafirlerim. Sakın beni utandırmayın. Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve beni küçük düşürmeyin." dedi. Onlar da (alay ederek): "(Ey Lut,) biz seni başkalarının işine karışmaktan men etmemiş miydik?" dediler. Lut onlara: "Eğer bir şey yapacaksanız toplumumdaki kızlarla evlenebilirsiniz." dedi. Melek elçiler Lut'a: "(Ey Lut,) ömrün şahittir ki (yani hayatın boyunca ne yaparsan yap) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (İslam'a inanmayıp) sarhoşluk içinde bocalayacaktır." dediler. Böylece onlar güneş doğarken bir ceza haykırışına uğradılar. Sonuçta Biz o beldeyi alt üst ettik ve onların üzerine (ateşte) pişmiş (kızgın) taşlar yağdırdık. İşte bunda (gerçekleri) araştıranlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın cezasına uğrayan o belde sizin (kervan) yolunuzun üstünde durmaktadır. İşte bunda İslam'a inananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 78-79**

Doğrusu Eyke halkı da haksızlıkta / zulümde ısrar eden bir toplumdur. Sonuçta Biz onlara hak ettikleri cezayı verdik. O iki toplumun tüm yaptıkları büyük bir kitapta yazılıdır.

**Ayet: 80-84**

Doğrusu Hicr halkı da Allah'ın elçilerini

قَالُوا بَلْ جِنَّاتِكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ  
يَمْتَرُونَ ﴿63﴾ وَآتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا  
لَصَادِقُونَ ﴿64﴾ فَاسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ  
مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ  
مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ  
﴿65﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمَرَ أَنَّ  
دَابِرَ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿66﴾  
وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ  
﴿67﴾ قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا  
تَفْضَحُونِ ﴿68﴾ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا  
تُخْزَوْنَ ﴿69﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ  
الْعَالَمِينَ ﴿70﴾ قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِن  
كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿71﴾ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي  
سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿72﴾ فَأَخَذْتَهُمُ  
الصَّيْحَةَ مُشْرِقِينَ ﴿73﴾ فَجَعَلْنَا  
عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ  
حِجَابًا مِّن سِجِّيلٍ ﴿74﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ  
لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿75﴾ وَإِنَّهَا  
لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿76﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً  
لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿77﴾ وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ  
الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ﴿78﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ  
وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿79﴾ وَلَقَدْ  
كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحَجَرِ الْمُرْسَلِينَ  
﴿80﴾ وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا

yalanladı. Biz onlara bildirdiğimiz gerçekleri lütfettik; ama onlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirdiler. Onlar dağları yontarak güvenli evler yapıyorlardı. Ama (bir gün) sabahleyin (erkenden) bir ceza haykırışına uğradılar. Sonuçta kazandıkları şeyler onları (cezadan) kurtaramadı.

**Ayet: 85-86**

Doğrusu Biz gökleri, yeri ve arasındakileri (yani her şeyi) ancak gerçeklerle yarattık. Kıyametin kopması da (aniden) gelip çatacaktır. Öyleyse ey elçi, daima güzellikle hoşgörülü ol. Şüphesiz ki Rabb'in her şeyin yaratıcısıdır ve her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 87-88**

Ey elçi, Biz sana tekrar tekrar okunan yedi ayeti (yani Fatıha suresini) ve bu büyük ilahi kitabı / Kuran'ı lütfettik. Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazı ailelere (onları bu dünyada sınamak için) yararlandırığımız imkanlara özenme! Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için üzülme; ama İslam'a inananlara kol kanat ger.

**Ayet: 89-93**

Ey elçi, de ki: "Doğrusu ben sadece apaçık bir uyarıcıyım." Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz geçmişte ilahi bilgiden pay alan ehli kitaba (Yahudilere ve Hristiyanlara) ilahi kitaplar indirdiğimiz gibi sana da bu ilahi kitabı / Kuran'ı indirdik. Ama (ne yazık ki) bazıları bu ilahi kitabı / Kuran'ı (haksızca) dışlamaktadır. Ey elçi, Rabb'in şahittir ki, ahirette Biz onların hepsini tüm yaptıklarından hesaba çekeceğiz.

**Ayet: 94-99**

Öyleyse ey elçi, sana emredileni (İslam'ı) insanlara açıkça duyur. Putperest / müşrik Arapların (çirkin sözlerine) ise aldırış etme. Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz sana o alaycı inkarcılara karşı yeteriz. Çünkü onlar Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha (yani bir put) edinmiştir. Sonuçta gerçekleri görecekler. (Ama ne yazık ki o zaman iş işten geçmiş olacaktır.) Ey elçi, Biz onların söylediği çirkin sözler yüzünden senin kalbinin daraldığını biliyoruz; (ama sen onları Bize bırak.) Ey elçi, daima Rabb'inin yüceliğini hamd ile anarak

مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ  
الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ  
الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَا أَغْنَىٰ  
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَا  
خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا  
بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ  
فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ  
رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ  
آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ  
الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمَدَّنْ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا  
مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ  
عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ  
﴿٨٨﴾ وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ  
﴿٨٩﴾ كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ  
﴿٩٠﴾ الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ  
﴿٩١﴾ فَوَرِّكَ لِنَسَلْنَهُمْ أَجْمَعِينَ  
﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾  
فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ  
الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ  
الْمُسْتَهِزِّينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ  
مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ  
﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ  
بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ  
وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ

hareket etmeli, Ona secde edenlerden ol ve ölüm sana gelene kadar Rabb'ine ibadet et.

رَبِّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿99﴾

## 16- NAHL SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### NAHL SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1

(Ey İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, bir gün) Allah'ın ceza emri (size) gelecektir. Öyleyse o ceza için acele etmeyin. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştuğu şeylerden uzaktır ve çok yücedir.

#### Ayet: 2

Doğrusu Allah vahiy meleği Cebrail'i ve diğer melekleri emriyle kullarından dilediklerine (yani elçilerine) indirir ve onlara: "İnsanları uyarın ki Benden başka ilah yoktur / Ben tüm varlıkların tek ilahıyım. Hepiniz emirlerime duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımdan sakının." diye vahiy eder / bildirir.

#### Ayet: 3-4

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri ve yeri gerçeklerle yaratmıştır. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştuğu şeylerden çok yücedir. Allah insanı bir damlacık sıvıdan yaratmıştır; ama İslam'ı ısrarla inkar eden her insan (Allah'a karşı) apaçık bir düşmana dönüşür.

#### Ayet: 5-8

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah sizin yemeniz, ısınmanız ve daha başka birçok yönden yararlanmanız için çiftlik hayvanlarını yaratmıştır. Çiftlik hayvanları öyle hoş bir nimettir ki onları akşamleyin otlaktan döndürdüğünüzde ve sabahleyin yeniden otlağa saldıgınızda içinizi hoş bir duygu kaplar. O hayvanlar sizin zorla gidebileceğiniz yerlere (ağır) yüklerinizi taşıyıp ulaştırır. Şüphesiz ki Rabb'iniz en şefkatlidir ve en merhametlidir.

## سورة النحل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ  
وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿1﴾ يُنَزِّلُ  
الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ  
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا  
إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿2﴾ خَلَقَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ  
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿3﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ  
مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿4﴾  
وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ  
وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿5﴾ وَلَكُمْ  
فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ  
تَسْرَحُونَ ﴿6﴾ وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ  
بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بِالْغِيَةِ إِلَّا بِشِقِّ  
الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَوْفٌ رَحِيمٌ ﴿7﴾  
وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا  
وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿8﴾

Allah atları, katırları ve eşekleri de hem sizin binmeniz hem de doğada süs olmaları için yaratmıştır. Doğrusu Allah sizin bilmediğiniz nice varlıkları yaratmaktadır.

**Ayet: 9**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, -yanlış yollar da olduğundan- sizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmek Allah'a aittir. Şayet Allah dileseydi (zorlasaydı) hepinizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltirdi. (Doğrusu Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak ister.)

**Ayet: 10-11**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, size gökten yağmur yağdıran Allah'tır. O yağmur sayesinde hem siz su içersiniz hem otlaklar / bitkiler / ağaçlar sulanır hem de o yağmurla çıkan otlaktan hayvanlarınızı beslersiniz. Allah o yağmurla sizin için ekinleri ve zeytin, hurma ve üzüm gibi çeşitli meyve ağaçlarını bitirir. İşte bunda düşünüp öğüt alan kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 12-13**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah geceyi, gündüzü, Güneş'i, Ay'ı ve yıldızları emriyle hizmetinize sunmuştur. İşte bunda aklını kullananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Doğrusu Allah yeryüzünde çeşitli renklerde (özelliklerde) yarattığı nice varlıkları sizin hizmetinize sunmuştur. İşte bunda düşünüp öğüt alan kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 14**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, taze et yiyebilmeniz ve takındığınız bazı süsleri çıkarabilmeniz için denizleri hizmetinize sunan Allah'tır. Ayrıca gemilerin suyu yara yara denizlerde -Allah'ın lütfundan aramanız için- yüzdüğünü görürsün. Umulur ki şükredersiniz.

**Ayet: 15-16**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah yeryüzüne size yoldaşlık eden dağları koyandır ve (orada) nehirleri ve yolları (var edendir.) Umulur ki dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirsiniz. Ayrıca Allah insanların yönünü

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِزٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾  
هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حَبْلَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاحِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾ وَالْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيًّ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا لِعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ

bulması için nice işaretler ve yıldızları var etmiştir.

**Ayet: 17**

Ey insanlar, söyleyin bakalım, yaratanla yaratamayan bir olabilir mi? Artık gerçekleri düşünüp öğüt almanız gerekir!

**Ayet: 18-20**

Ey insanlar, Allah'ın nimetlerini sayarsanız, o sayımı asla bitiremezsiniz. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Şüphesiz ki Allah açıkladığınız ve gizlediğiniz her şeyi en iyi bilendir. Ama putperestler / müşrikler Allah'tan başka hiçbir şey yaratamayan, (aslında insanlar tarafından) yaratılan (putlara / sahte ilahlara) da dua (ibadet) ederler.

**Ayet: 21**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (kıyamet koptuğunda) herkes ölüp cansız olacak ve ne zaman diriltileceğini bilemeyecektir.

**Ayet: 22-23**

Ey insanlar, sizin ilahınız tek ilahtır / Allah'tır. (Allah'tan başka ilah yoktur.) Ama ahirete / ahiretteki hesaba inanmayan kimselerin kalpleri gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu inkar eder. Çünkü onlar kibirlenip büyüklük taslayan kimselerdir. Oysa -hiç şüphesiz ki Allah onların gizlediği ve açıkladığı her şeyi bilir. Şüphesiz ki Allah kibirlenip büyüklük taslayan kimseleri sevmez.

**Ayet: 24-32**

Putperest / müşrik Araplara: "Rabb'iniz (size) ne indirdi?" denildiğinde, onlar bu ilahi kitap / Kuran hakkında: "Eskilerin masalları" dediler. Bu yüzden kıyamet günü onlar hem kendi günahlarının tamamını hem de hiçbir bilgi / belge olmadan gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırdıklarının günahlarından bir kısmını da yüklenecektir. Herkes şunu iyi bilsin ki, onlar çok kötü bir günahı yüklenmektedir. Doğrusu önceki inkarcılar da (İslam'a inananlara karşı) planlar yapmışlardı; ama Allah onların binalarını / planlarını temelden bozdu ve damları başlarına yıkıldı. Sonuçta onların cezası hiç beklemedikleri bir yerden geldi. Kıyamet günü Allah (tüm) putperestleri /

اللَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿18﴾ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿19﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا

يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿20﴾

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ

أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿21﴾ إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ

فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ

مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿22﴾ لَا

جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا

يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ

﴿23﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَآذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ

قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿24﴾

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ

وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ

عِلْمٍ إِلَّا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿25﴾ قَدْ

مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاتَى اللَّهَ

بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ

السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَاتَّيَهُمُ الْعَذَابُ

مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿26﴾ ثُمَّ يَوْمَ

الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ

شُرَكَاءِي الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ

قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ

الْيَوْمَ وَالسَّوَاءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿27﴾



müşrikleri alçaltacak ve onlara: "(Dünyada) Bana karşı çıkıp ortak koştuğunuz (güya) ortaklarım (olan putlar / sahte ilahlar) hani neredeler / niçin size yardım etmiyorlar?" diyecektir. Kendilerine ilahi kitap bilgisi verilen kimseler ise onlara: "Bugün alçalma ve kötü son İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler içindir. Çünkü onlar, melekler tarafından canları kendilerine haksızlık ederken (günah işlerken) alınan kimselerdir." diyecektir. Ama onlar (ahirette) teslim olacaktır. Onlar (yalandan): "Hayır, biz kötü bir şey yapmıyorduk." diyecektir. O vakit melekler de onlara: "(Hayır, siz yalan söylüyorsunuz.) Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı en iyi bilendir. Şimdi sonsuza kadar kalmak üzere cehennemin kapılarından girin." diyecektir. Herkes şunu iyi bilsin ki İslam'ı ısrarla inkar edip büyüklük taslayanlar için en uygun ceza olan cehennem çok kötü bir yerdir. Diğer yandan Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere: "Rabb'iniz (size) ne indirdi?" denildiğinde ise onlar bu ilahi kitap / Kuran hakkında: "Allah bize iyilikleri indirdi." dediler. Herkes şunu iyi bilsin ki, bu dünyada iyi işler yapanlara ahirette (cennette) iyilikler / güzellikler verilecektir. Doğrusu ahiret yurdu (cennet) dünyadan daha üstündür. Çünkü Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin yurdu olan (cennet) çok güzel bir yerdir. Onlar (sonsuza kadar yaşamak üzere) içlerinden ırmaklar akan ve (oraya girenlerin) dilediği her şeye erişebilecekleri Adn cennetlerine girecektir. Bu böyledir. Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseleri ödüllendirir. Onlar melekler tarafından canları güzel bir şekilde alınan kimselerdir. Melekler onlara: "Selam / esenlikler üzerinize olsun. Haydi, (dünyada) yaptığınız düzeltici / iyi işlerin ödülü olarak cennete girin." diyecektir.

#### **Ayet: 33-34**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları ya meleklerin ya da Rabb'inin ceza emrinin onlara (hemen)

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي  
أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقُوا السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ  
مِنْ سُوءٍ بَلَى إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا  
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿28﴾ فَادْخُلُوا أَبْوَابَ  
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَئْسَ مَثْوًى  
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿29﴾ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا  
مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ  
أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ  
الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ  
﴿30﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرِي  
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا  
يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ  
﴿31﴾ الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ  
يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ  
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿32﴾ هَلْ  
يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ  
يَأْتِيَ أَمْرٌ مِنْ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ  
قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا  
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿33﴾ فَاصَابَهُمْ  
سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا  
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿34﴾ وَقَالَ  
الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا  
عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا

gelmesini istiyorlar. Bu böyledir. Önceki inkarcılar da (benzer sözler söyleyip) benzer şeyler yaptılar. (Bu yüzden Allah onları cezalandırmıştır.) Doğrusu Allah onlara hiçbir haksızlık etmedi; ama onlar kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler yaptıkları kötülöklere uğrayacak ve alaya aldıkları cezayla kuşatılacaktır.

#### **Ayet: 35**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplardan bazıları sana: "Allah dileseydi (zorlasaydı) biz de atalarımız da Ondan başkasına ibadet etmezdik ve Onun haram kıldığından başkasını haram kılmazdık." dediler. Bu böyledir. Önceki inkarcılar da (benzer sözler söyleyip) benzer şeyler yaptılar. (Bu yüzden Allah onları cezalandırdı.) Doğrusu Allah'ın elçilerinin tek görevi gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır.

#### **Ayet: 36**

Doğrusu Biz her topluma: "Yalnızca Allah'a ibadet edin ve Allah'a karşı azgınlışanlardan (yani Tâğut'tan) uzak durun!" diyen bir elçi göndermişizdir. Doğrusu her toplumda hem Allah'ın dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği kimseler hem de ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakılmayı hak eden kimseler vardır. Öyleyse yeryüzünde gezip dolaşın da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayanların sonunun ne kötü olduğuna bir bakın.

#### **Ayet: 37**

Ey elçi, -sen insanların dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmesini çok istesen de- Allah dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan ısrarla (sapan ve diğer insanları da) saptıran kimseleri asla doğruluğa yöneltmez. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette yardımcısız / çaresiz kalacaktır.

#### **Ayet: 38-40**

Bazıları Allah'ın adıyla büyük yeminler edip: "Allah dünyada ölenleri ahirette diriltmeyecek / hesaba çekmeyecektir." dediler. Doğrusu bu, Allah'ın kesinlikle gerçekleşecek bir sözüdür. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. (Ahiretteki hesap

أَبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ  
شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ  
فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ  
(35) وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا  
أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ  
فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ  
حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي  
الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ  
الْمُكَذِّبِينَ (36) إِنْ تَحَرَّصَ عَلَى  
هُدْيِهِمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ  
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (37)  
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا  
يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدًا  
عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا  
يَعْلَمُونَ (38) لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي  
يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا  
أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ (39) إِنَّمَا قَوْلُنَا  
لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ  
فَيَكُونُ (40) وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي  
اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي  
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ  
كَانُوا يَعْلَمُونَ (41) الَّذِينَ صَبَرُوا  
وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (42) وَمَا

bir gerçektir;) çünkü Allah insanlara onların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konuları açıklamak ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin yalan söylediğini ortaya koymak ister. Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz bir şeyin olmasını istediğimizde ona sadece "Ol." deriz; o şey de hemen olur.

**Ayet: 41-42**

Doğrusu Biz haksızlığa / zulüme uğradıktan sonra Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için (Mekke'den Medine'ye) hicret eden kimseleri bu dünyada iyi yerlere yerleştireceğiz. Onların ahiretteki ödülleri ise daha büyük olacaktır. Keşke bir bilselerdi. (Çünkü) onlar (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden ve yalnız Rabb'lerine güvenip dayanan kimselerdir.

**Ayet: 43-44**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, senden önce gönderdiğimiz elçilerin tümü de (senin gibi) kendilerine gerçekleri vahiy ettiğimiz / bildirdiğimiz kimselerdi / adamlardı. (Onlar da melek değil insandı.) Bunları bilmiyorsanız ilahi kitabı bilen kimselere sorabilirsiniz. Doğrusu Biz (önceki elçilerimizi de) apaçık kanıtlarla ve ilahi kitaplarla göndermiştik. Ey elçi, sana bu ilahi öğüdü / bu Kuran'ı insanlara lütfedilen lütfü (İslam'ı) açıklaman için indirdik. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar.

**Ayet: 45-48**

(İslam'a inananlara karşı) kötülük planları yapan inkarcılar, Allah'ın onları yerin dibine batırmayacağından emin olmamalıdır. Onların cezası (aniden) hiç beklemedikleri bir yerden de gelebilir veya Allah onları (şehirlerde) gezip dolaşırken de cezalandırabilir. Doğrusu onlar Allah'a asla engel olamazlar. Allah onları korkudan (öldürerek) de cezalandırabilir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Rabb'iniz en şefkatlidir ve en merhametlidir. Ama putperest / müşrik Araplar Allah'ın yarattığı her şeyin gölgesinin (güneşe göre) sağa-sola dönerek Allah'a secde ettiğini anlamadılar.

**Ayet: 49-50**

Doğrusu göklerde ve yerde olan her canlı (gölgesiyle) Allah'a secde eder. Tüm melekler de büyüklük taslamadan Allah'a secde ederler.

أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِي  
إِلَيْهِمْ فَسَلُّوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا  
تَعْلَمُونَ ﴿43﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ  
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا  
نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿44﴾  
أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ  
يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ  
الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿45﴾  
أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَمَا هُمْ  
بِمُعْجِزِينَ ﴿46﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى  
تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُوفٌ رَحِيمٌ  
﴿47﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ  
مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّوْا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ  
وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ  
﴿48﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ  
وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ  
وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿49﴾ يَخَافُونَ  
رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا  
يُؤْمَرُونَ ﴿50﴾ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا  
الْهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ  
فَأَيَّايَ فَارْهَبُونَ ﴿51﴾ وَلَهُ مَا فِي  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ  
وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿52﴾ وَمَا

Onlar üstlerinden emreden Rabb'lerine karşı çıkmaktan korkarlar ve kendilerine emredilene yaparlar.

**Ayet: 51-52**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah size: "İki ilah edinmeyin. Çünkü 'Allah' tek ilahdır. Öyleyse Benden başkasından korkmayın." demiştir. Doğrusu Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin ve (evrenin ilk gününden beri) sürekli olarak bu gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibidir. Öyleyse Allah'tan başka hiç kimseden korkmayın. (Daima Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının.)

**Ayet: 53-55**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sahip olduğunuz her nimet size Allah'tan gelir. Ey putperest / müşrik Araplar, size bir sıkıntı dokununca, (putları / sahte ilahları bırakıp) Allah'a (dua ederek) yakarıyorsunuz. Ama O, sıkıntınızı giderince, hemen bazılarınız (tekrardan putları / sahte ilahları) Rabb'lerine / Allah'a ortak koşmaya başlıyorlar. Böylece onlar kendilerine lütfettiğimiz nimetlere nankörlük ederler. (Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler,) bu dünyanın nimetlerinden biraz daha yararlanabilirsiniz. Sonuçta (ahirette) siz de gerçekleri anlayacaksınız; (ama iş işten geçtikten sonra gerçekleri anlamamanızın size hiçbir yararı olmayacaktır.)

**Ayet: 56**

(Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden hiçbir şey bilmeyen putlara / sahte ilahlara bir pay ayırırlar. Ey putperestler / müşrikler, -Allah şahittir ki- siz ahirete iftira ettiğiniz her şeyden hesaba çekileceksiniz.

**Ayet: 57-60**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar Allah'a kız çocukları yakıştırırlar. (Olamaz! Allah'a hiçbir çocuk yakıştırılamaz!) Doğrusu Allah tüm eksiklerden uzaktır / yücedir. Onlar kendilerine ise istedikleri cinsiyette çocukları (yani erkek çocukları) yakıştırırlar. Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan birine kız çocuğunun doğduğu müjdelenirse, o, (hemen öfkelenir,) öfkesini

بِكُمْ مِنْ نِعْمَةِ فَمِنْ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمْ  
الضَّرُّ فَالِيهِ تَجْرُونَ ﴿53﴾ ثُمَّ إِذَا  
كَشَفَ الضَّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ  
بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿54﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا  
آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ  
﴿55﴾ وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ  
نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتَسْلَنَّ  
عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ ﴿56﴾ وَيَجْعَلُونَ  
لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا  
يَشْتَهُونَ ﴿57﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ  
بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ  
كَظِيمٍ ﴿58﴾ يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ  
سَوَاءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ  
أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا  
يَحْكُمُونَ ﴿59﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ  
بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ  
الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿60﴾  
وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا  
تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ  
إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا  
يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ  
﴿61﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ  
وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمْ

yuttuğundan yüzü morarır ve (güya) bu kötü müjde yüzünden diğer insanlardan gizlenir. O kimse, ya aşağılanmaya katlanıp kız çocuğunu yanında tutar ya da onu toprağa gömerek öldürür. Putperest / müşrik Araplar ne kötü hüküm veriyorlar! Ahirete / ahiretteki hesaba inanmayan putperest / müşrik Araplar için böyle kötü örnekler verilebilir. Ama Allah en yüce örneklerin / sıfatların sahibidir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 61**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet Allah insanları yaptıkları haksızlıklar yüzünden hemen cezalandırmak (isteseydi, kıyameti önceden koparırdı ve) yeryüzünde hiçbir canlı bırakmazdı. Doğrusu Allah insanları (hatadan dönüp / tövbe edip kendilerini düzeltmeleri için) belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar ertelemektedir. Doğrusu insanlar kendilerine ecel / ölüm vakti geldiğinde, onu ne bir an önceye ne de bir an sonraya alabilirler.

#### **Ayet: 62**

Putperest / müşrik Araplar kendilerine hoş görmediklerini Allah'a yakıştırıyor ve dilleriyle yalanlar uydurup tüm iyiliklerin / güzelliklerin kendilerine ait olacağını söylüyorlar. (Asla!) Hiç şüphesiz ki onlar ahirette (iyilikleri / güzellikleri değil) cehennem ateşini hak edecektir. Çünkü onlar aşırıya giden (günahta ısrar eden) kimselerdir.

#### **Ayet: 63**

Ey elçi, 'Allah şahittir ki' Biz önceki toplumlara da elçiler gönderdik. Ama şeytan yaptıkları kötü işleri onlara süslü gösterdi. İşte o şeytan bugün putperest / müşrik Arapların dostudur. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 64**

Ey elçi, Biz sana bu ilahi kitabı / Kuran'ı, inkarcıların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konuları açıklamak için indirdik. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, İslam'a inananlar için bir doğruluk rehberidir ve bir rahmettir.

#### **Ayet: 65-69**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, gökten yağmur

الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ ﴿62﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿63﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿64﴾ وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿65﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهِ مِن بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لِّبَنَّا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿66﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿67﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿68﴾ ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلَفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ



yağdırıp onunla toprağı ölü / kurak halinden sonra diriltten Allah'tır. İşte bunda gerçekleri dinleyenlere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ey insanlar, çiftlik hayvanlarından alacağınız nice ibretler vardır. Doğrusu Biz size o çiftlik hayvanlarının karınlarından -sindirir ve kan sistemleri arasından- çıkardığımız saf ve rahatça içilen sütü içiriyoruz. Ayrıca siz (lütftettiğimiz) hurma ve üzüm meyvelerinden hem içkiler hem de güzel nimetler elde edersiniz. İşte bunda aklını kullananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ey elçi, şunu iyi bil ki, Rabb'in bal arısına: "Dağlarda (kayalarda,) ağaçlarda ve insanların yaptığı kovanlarda yuvalar edin, her çeşit meyveden / üründen ye ve boyun eğerek Rabb'inin yollarını izle." diye vahiy etmiştir / bildirmiştir. Bal arılarının karınlarından çeşitli renklerde ballar çıkar İşte bunda düşünüp öğüt alan kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 70**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizi yaratan ve (bu dünyada bir süre yaşattıktan sonra) öldüren Allah'tır. Sizden bazıları da -önceden bildiklerini unutacağı- ömrünün en düşkün çağına (yani yaşlılıktan bunamaya) kadar yaşatılır.

**Ayet: 71-76**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizden bazılarına bazılarında daha üstün nimetler lütfeden Allah'tır. (Ne yazık ki) kendilerine daha üstün nimet verilen kimselerden bazıları, Allah'ın (evlenmelerini) ellerine izin verdiği / helal kıldığı eşlerine bile Allah'ın onlara lütftettiği nimetlerden vermezler. Doğrusu onlar (kadın-erkek) hepsi Allah'ın nimetlerinde eşit haklara sahiptir. Ama bazı insanlar Allah'ın nimetlerini bile bile inkar ederler. Ey insanlar, aynı canı taşıdığınız eşlerinizi, sonra o eşlerden çocuklarınızı, sonra da torunlarınızı ve nice temiz / sağlıklı nimetleri size lütfeden Allah'tır. Ama (ne yazık ki) bazı insanlar batıl inançlara (hurafelere) inanıp Allah'ın nimetlerini inkar ederler. Putperestler / müşrikler Allah'tan başka -onlara göklerde ve yerde hiçbir nimet veremeyen ve hiçbir gücü olmayan- putlara /

يَتَفَكَّرُونَ ﴿69﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمْرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿70﴾ وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿71﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿72﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿73﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿74﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّْا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿75﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا

sahte ilahlara da ibadet (dua) ederler. Ey insanlar, artık Allah'a batıl örnekler vermekten (ve Ona çirkin yakıştırmalar yapmaktan) vazgeçin. Şüphesiz ki Allah her şeyi bilir; ama siz her şeyi bilemezsiniz. Allah size hiçbir şeye gücü yetmeyen bir köleyi ve rahmetimizden güzel nimetler lütfettiğimiz ve o nimetlerden (İslam için) -gizliden ve açıktan- harcama / yardım yapan (özgür) bir adamı örnek vermektedir. Bunlar bir olabilir mi? (Hayır!) Ey insanlar, 'Allah'a hamdolsun' demelisiniz. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Allah size şu iki adamın örneğini de vermektedir. Onlardan biri gerçeklere karşı dilsiz davranan, hiçbir şeye gücü yetmeyen, dostuna yük olan ve dostu onu nereye gönderse hiçbir fayda ortaya koymayan bir kimsedir. Böyle bir adamla, adaleti emreden ve dosdoğru yol / İslam / doğruluk üzere olan diğer adam bir olabilir mi? (Hayır, onlar asla bir olamazlar.)

#### **Ayet: 77**

Şüphesiz ki Allah göklerde ve yerdeki tüm bilinmezlerin sahibidir. Doğrusu kıyametin kopması bir saniyede ya da daha kısa bir zaman içinde gerçekleşecektir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

#### **Ayet: 78**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizi -hiçbir şey bilmeyen bir bebek olarak- annelerinizin karınlarından çıkaran ve size (sahip olduğunuz) kulakları, gözleri ve gönülleri veren Allah'tır. Umulur ki şükredersiniz.

#### **Ayet: 79**

Bazıları gökte onların hizmetine sunulan kuşları görüyorlar; (ama kimin onları havada tuttuğunu anlamıyorlar.) Doğrusu onları havada tutan (başkası değil) ancak Allah'tır. İşte bunda İslam'a inananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

#### **Ayet: 80**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, evlerinizi size bir dinlenme yeri (sığınak) yapan Allah'tır. Ayrıca çiftlik hayvanlarının derilerinden, yünlerinden, tüylerinden ve kıllarından hem göçebelikte hem yerleşik hayatta kolayca taşıdığınız çadır

يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كُلُّ عَلَى  
مَوْلِيَهُ أَيْنَمَا يُوجِّهُهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ  
هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ  
وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿76﴾  
وَاللَّهُ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا  
أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ  
أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ  
﴿77﴾ وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ  
أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ  
السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ  
تَشْكُرُونَ ﴿78﴾ أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ  
مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا  
يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ  
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿79﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ  
مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمُ مِنْ  
جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ  
ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا  
وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا وَمَتَاعًا  
إِلَى حِينٍ ﴿80﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ مِمَّا  
خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمُ مِنَ الْجِبَالِ  
أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمُ سَرَائِلَ تَقِيكُمْ  
الْحَرَّ وَسَرَائِلَ تَقِيكُمْ بِأَسْكُمْ كَذَلِكَ  
يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ

evleri ve bir süre için kullanılan (kışlık) eşyaları üretip alışverişini (yapmanızı) sağlayan da Allah'tır.

**Ayet: 81-83**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah yarattığı (ağaç ve bulut gibi) şeylerden size gölge yapandır, sizin için dağları (güneşten koruyan) birer siper yapandır, ve (size lütfettiği akılla) sıcaktan koruyan elbiseleri ve savaşta (silahların) darbelerinden koruyan zırhları (yapmanızı) sağlayandır. Bu böyledir. Allah size lütfettiği nimetleri yaygınlaştırır. Umulur ki Ona gönülden teslim olarak İslam'ı kabul edersiniz. Ey elçi, eğer bazıları İslam'dan yüz çevirirlerse, şunu iyi bil ki, (onları İslam'a zorlayamazsınız;) senin görevin sadece gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır. Putperest / müşrik Araplar Allah'ın nimetlerini bilirler; ama bile bile onları inkar ederler. Doğrusu onlardan birçoğu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerdir.

**Ayet: 84-85**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü Biz her toplumdan şahitler çıkaracağız. O vakit İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere hiçbir izin verilmeyecektir ve (ahirette) onların tövbesi kabul edilmeyecektir. Daha sonra haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler cezalarını gördüklerinde (onlara hak ettikleri karşılık verilmiş olacaktır.) Onların cezası asla hafifletilmeyecek ve ertelenemeyecektir.

**Ayet: 86**

Putperestler / müşrikler kıyamet günü Allah'a ortak koştuklarını (putları / sahte ilahları) gördüklerinde: "Ey Rabb'imiz, (dünyadayken) Sana ortak koşup Senden başka kendilerine dua ettiğimiz putlar / sahte ilahlar bunlardı." diyecektir. Ama onlar: "Yalan söylüyorsunuz." diyerek karşı çıkacaktır.

**Ayet: 87**

Putperestler / müşrikler kıyamet günü Allah'a teslim olup İslam'ı kabul edecektir. (Ama o vakit artık iş işten geçmiş olacaktır.) Sonuçta (ahirette) putperestlerin / müşriklerin uydurduğu (putlar / sahte ilahlar) onları terk edecektir.

﴿81﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ  
الْمُبِينُ ﴿82﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ  
يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿83﴾  
وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا  
يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ  
يُسْتَعْتَبُونَ ﴿84﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ  
ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا  
هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿85﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ  
أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ  
شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ  
فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ  
﴿86﴾ وَالْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ  
وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿87﴾  
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ  
زَدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا  
كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿88﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ  
فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ  
أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى  
هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا  
لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى  
لِلْمُسْلِمِينَ ﴿89﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ  
بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَائِي ذِي  
الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ

**Ayet: 88**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz İslam'ı ısrarla inkar eden ve Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyan kimseleri bozgunculukları yüzünden (ahirette) kat kat fazla cezalandıracağız.

**Ayet: 89**

Ey elçi, Biz kıyamet günü her toplumun içinden onlar için bir şahit çıkaracağız seni de onların hepsi için bir şahit yapacağız. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz sana bu ilahi kitabı / Kuran'ı, İslam'a inananlar için her şeyin bir açıklaması, bir doğruluk rehberi, bir rahmet ve bir müjde olarak indirdik.

**Ayet: 90**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah (size) adaletli olmayı, iyilik etmeyi ve en yakından başlayıp ihtiyaç sahiplerine yardım yapmayı emreder; utanç verici / çirkin şeyleri, kötülüğü ve saldırganlığı ise yasaklar. Allah size (böyle davranmanızı) öğütler. Umulur ki gerçekleri düşünüp öğüt alırsınız.

**Ayet: 91-97**

Ey insanlar, bir sözleşme yaptığınızda Allah'a verdiğiniz (doğruluk) sözünü yerine getirin. Allah'ı şahit gösterip pekiştirdikten sonra yeminlerinizi / sözleşmelerinizi bozmayın. Şüphesiz ki Allah sizin tüm yaptıklarınızı bilir. İpliğini sağlamca eğirdikten sonra bozarak çözen biri gibi olmayın. (Ama ey insanlar, ne yazık ki) siz -kendi toplumunuz diğer toplumdan daha güçlü olunca- yeminlerinizi / sözleşmeleriniz -hile katarak- (bozuyorsunuz.) Doğrusu Allah sizi (bu dünyada) verdiğiniz sözlerle sınar. Ahirette de O, size ayrılığa düştüğünüz her konuyu açıklayacaktır. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet Allah dileyseydi (zorlasaydı) sizi (İslam'a inanan) tek bir toplum yapardı. Ama Allah ancak dileyenleri (yani günahta ısrar edenleri) ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakır; dileyenleri (yani İslam'a inananları) ise dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, ahirette tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz. Öyleyse sakın yeminlerinize / sözleşmelerinize hile katmayın. Yoksa (bir gün)

وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ  
تَذَكَّرُونَ ﴿90﴾ وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ  
إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ  
تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ  
كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿91﴾  
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ  
بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ  
دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَى  
مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلِيُبَيِّنَ  
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ  
تَخْتَلِفُونَ ﴿92﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ  
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ  
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتَسْلُنَ  
عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿93﴾ وَلَا تَتَّخِذُوا  
أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَرِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ  
ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السَّوْءَ بِمَا صَدَدْتُمْ  
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ  
﴿94﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا  
قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ  
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿95﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ  
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ  
صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿96﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ

ayağınız kayıp kendi kurduğunuz tuzağa dűşersiniz ve Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoymanızın kötü sonucuna katlanırsınız. Ahirette de büyük cezalara uğrarsınız. Artık Allah'a verdiğiniz (doğruluk) sözünü ucuz dünya menfaatleri için satmayın. Dođrusu ahirette Allah'ın huzurundaki (cennet) sizin için (tüm dünya menfaatlerinden) daha iyidir. Keşke gerçekleri bir anlasaydınız. Şunu da iyi bilin ki, sizin yanınızdaki şeyler tükenir ama Allah'ın yanındakiler sonsuza kadar kalıcıdır / asla tükenmez. Sonuçta Biz (İslam için) sabırla dayanışarak hareket edenleri yaptıklarının en iyisine göre ödüllendireceğiz. Böylece, erkek olsun kadın olsun, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan herkese ahirette (cennette) güzel bir hayat yaşatacağız. Sonuçta Biz onları yaptıklarının en iyisine göre ödüllendireceğiz.

**Ayet: 98-100**

Ey elçi, bu ilahi kitabı / Kuran'ı okuduğunda (Allah'ın rahmetinden) kovulan şeytandan Allah'a sığın. Doğrusu şeytanın, İslam'a inanan ve yalnız Rabb'lerine güvenip dayanan kimselere karşı hiçbir gücü yoktur. Herkes şunu iyi bilsin ki, şeytanın gücü ancak onu dost edinen ve Allah'a ortak koşan kimseler üzerinde olabilir.

**Ayet: 101-105**

Ey elçi, önceki ilahi kitapların (tahrif edilmiş) hükümlerinden birini bu ilahi kitabın / Kuran'ın hükmüyle değiştirdiğimizde -ki Allah neyi indireceğini en iyi bilendir- bazıları sana: "İftira ediyorsun." diyecektir. (Ama sen onlara aldırış etme.) Doğrusu insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu bu ilahi kitabı / Kuran'ı gerçeklerle Rabb'inden indiren vahiy meleği Cebrail'dir / Ruhul Kudüs'tür. Çünkü Allah İslam'a inananların kararlılığını artırmak istemiştir. Allah bu ilahi kitabı / Kuran'ı İslam'a inananlar için bir doğruluk rehberi ve bir müjde olsun diye göndermiştir." Ey elçi, Biz inkarcıların sana (iftira edip): "Bu kitabı ona bir insan öğretiyor." dediğini biliyoruz. Oysa onların anlam saptırıp iftira ettiği kimsenin dili

ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ  
حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ  
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿97﴾ فَاِذَا  
قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنْ  
الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ ﴿98﴾ اِنَّهٗ لَيْسَ لَهٗ  
سُلْطٰنٌ عَلٰى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَلٰى  
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿99﴾ اِنَّمَا سُلْطٰنُهٗ  
عَلٰى الَّذِيْنَ يَتَوَلَّوْنَهٗ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِهٖ  
مُشْرِكُوْنَ ﴿100﴾ وَاِذَا بَدَّلْنَا آيَةً  
مَّكَانَ آيَةٍ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ قَالُوْا  
اِنَّمَا اَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا  
يَعْلَمُوْنَ ﴿101﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوْحُ  
الْقُدُسِ مِنْ رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِيْنَ  
اٰمَنُوْا وَهُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِيْنَ  
﴿102﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّهُمْ يَقُوْلُوْنَ  
اِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي  
يُلْحِدُوْنَ اِلَيْهِ اَعْجَمِيٌّ وَهٰذَا لِسَانٌ  
عَرَبِيٌّ مُّبِيْنٌ ﴿103﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ لَا  
يُؤْمِنُوْنَ بِآيٰتِ اللّٰهِ لَا يَهْدِيَهُمُ اللّٰهُ  
وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿104﴾ اِنَّمَا  
يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ  
بِآيٰتِ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَٰذِبُوْنَ  
﴿105﴾ مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ



yabancıdır, bu ilahi kitabın / Kuran'ın dili ise apaçık Arapça'dır. Doğrusu Allah bildirdiği gerçeklere inanmayan kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır. Allah'ın bildirdiği gerçeklere inananmayan kimseler ancak yalan uydurup iftira ederler. Çünkü onlar yalancılardır.

**Ayet: 106-109**

Doğrusu -kalbi İslam inancıyla huzur duyduğu halde baskıyla Allah'ı inkara zorlananlar hariç- İslam'a inandıktan sonra (kendi isteğiyle) kalbini İslam'ı inkara açan kimseler Allah'ın öfkesini / cezasını hak ederler. Sonuçta onlar büyük cezalara uğrayacaktır. Çünkü onlar dünya hayatını ahiret hayatına tercih ederler. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. İşte onlar kalpleri, kulakları ve gözleri Allah tarafından damgalanan kimselerdir. Çünkü onlar gerçeği umursamayan gafillerdir. Hiç şüphesiz ki onlar ahirette zarara uğrayıp kaybedecektir.

**Ayet: 110**

Ey elçi, diğer yandan da Rabb'in çeşitli sıkıntılara uğradıktan sonra (Mekke'den Medine'ye) hicret eden, İslam'ı savunmak için mücadele (cihat) eden ve (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden kimseleri bağışlayacaktır. Şüphesiz ki Rabb'in onların çaba göstermesinden sonra çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 111**

Kıyamet günü herkes (Allah'ın huzuruna) gelip kendini kurtarmaya çalışacaktır. (İşte o gün) herkese tüm yaptıklarının karşılığı hiçbir haksızlık edilmeden tam olarak verilecektir.

**Ayet: 112-113**

Ey insanlar, Allah (size) önceden huzur ve güven içinde olan ve her yerden bol nimetlere ulaşan bir beldeyi örnek veriyor. Ama sonradan onlar Allah'ın nimetlerini inkar ettiler. Allah da onlara yaptıkları nankörlük yüzünden açlık ve korku sıkıntılarını tattırdı. Doğrusu onlara kendi aralarından bir elçi geldi; ama onlar o elçiye yalanladılar. Sonuçta Allah onları

اِيْمَانِهٖ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهٗ مُطْمَئِنٌّ  
بِالْاِيْمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ  
صَدْرًا فَعَلَيْنٰهُمْ غَضَبٌ مِّنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ  
عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿106﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ  
اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلٰى الْاٰخِرَةِ  
وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِيْنَ  
﴿107﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى  
قُلُوْبِهِمْ وَسَمِعَتْهُمْ اَبْصَارُهُمْ وَاُولٰٓئِكَ  
هُمُ الْغٰفِلُوْنَ ﴿108﴾ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ  
فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿109﴾  
ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِيْنَ هَاجَرُوْا مِنْۢ بَعْدِ  
مَا فُتِنُوْا ثُمَّ جَآهَدُوْا وَصَبَرُوْا اِنَّ  
رَبَّكَ مِنْۢ بَعْدِهَا لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ  
﴿110﴾ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تَجَادِلُ  
عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا  
عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿111﴾  
وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ اٰمِنَةً  
مُّطْمَئِنَّةً يٰٓاْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ كُلِّ  
مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِاَنْعُمِ اللّٰهِ فَاذَاقَهَا اللّٰهُ  
لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوْا  
يَصْنَعُوْنَ ﴿112﴾ وَلَقَدْ جَآءَهُمْ  
رَسُوْلٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوْهُ فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ  
وَهُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿113﴾ فَكُلُوْا مِمَّا

cezalandırdı; çünkü onlar haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerdi.

**Ayet: 114**

Öyleyse ey insanlar, Allah'ın size lütfettiği helal ve temiz / sağlıklı nimetlerinden yiyin için ve eğer yalnız Ona ibadet ediyorsanız Allah'ın nimetlerine şükredin.

**Ayet: 115-119**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah size ancak leşi / ölü hayvanları, (sıvı veya pıhtılaşmış) kanı, domuz etini ve Allah'tan başkasına (putlara / sahte ilahlara) adanan / sunulan yiyecekleri (yemeyi / içmeyi) haram kılmıştır. Ama zor bir durumda kalanlar -Allah'a isyan etmeden ve aşırıya gitmeden- bunlardan yiyebilir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Ey insanlar, sakın dillerinizin yakıştırdığı bazı yalanlarla: "Bu helaldir, şu haramdır." demeyin! Yoksa yalan uydurup Allah'a iftira etmiş olursunuz. Doğrusu yalan uydurup Allah'a iftira edenler asla kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişemeyecektir. Onlar bu dünyanın nimetlerinden biraz yararlanabilirler. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz sana anlattığımız bu şeyleri daha önceden Yahudilere de haram kılmıştık. Doğrusu Biz onlara hiçbir haksızlık etmedik; ama onlar kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı. Herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in cahillikle (gerçeği bilmeden) bir kötülük işledikten sonra hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten kimseleri bağışlar. Şüphesiz ki Rabb'in onların samimi tövbesinden sonra çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 120-122**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (geçmişte) İbrahim (ona katılan diğer İslam'a inananlarla beraber) batıl inançlara (hurafelere) inanmadan Allah'a gönülden boyun eğerek yönelen bir (İslam) toplumu oldu. Doğrusu İbrahim hiçbir zaman Allah'a ortak koşanlardan olmadı. İbrahim her zaman Allah'ın nimetleri için şükrederdi. Allah da İbrahim'i elçisi olarak seçti ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltti. Doğrusu

رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا

نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

﴿114﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ

وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ

اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا

عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿115﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ

الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ

لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ

يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

﴿116﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

﴿117﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا

مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا

ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ

يَظْلِمُونَ ﴿118﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ

عَمِلُوا السَّوْءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ

بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ

بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿119﴾ إِنَّ

إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ

يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿120﴾ شَاكِرًا

لِلنَّعْمَةِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ

مُسْتَقِيمٍ ﴿121﴾ وَاتَّيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا

حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنْ

Biz İbrahim'e bu dünyada (ödülünü) verdik; ahirette ise o, düzeltici / iyi işler yapan kimselerden olacaktır.

**Ayet: 123**

Ey elçi, Biz sana: "Hiçbir batıl inanca (hurafeye) inanmayan İbrahim'in (İslam) toplumuna / inancına uy. Doğrusu İbrahim hiçbir zaman Allah'a ortak koşanlardan olmadı." diye vahiy ettik / bildirdik.

**Ayet: 124**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Cumartesi günü yasağı sadece (İslam'dan) ayrılığa düşen Yahudilere emredilmiştir. Ama ey elçi, Rabb'in onların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konularda kıyamet günü hükmünü verecektir.

**Ayet: 125-126**

Ey elçi, insanları doğru hükümlerle ve güzel öğütlerle Rabb'inin dosdoğru yoluna / İslam'a / doğruluğa davet et ve (İslam'ı inkar edenlerle tartışırsan) onlarla en güzel şekilde tartış. Doğrusu Rabb'in, Onun dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan sapanları da doğruluğa yönelenleri de en iyi bilendir. Ey İslam'a inananlar, eğer bir ceza verecekseniz, o cezayı (daha fazla değil) ancak size verilen sıkıntı kadar verebilirsiniz. Ama (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ederseniz, şunu iyi bilin ki, sabredenlerin ahiretteki ödülü daha iyi olacaktır.

**Ayet: 127-128**

Ey elçi, (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et. Doğrusu senin sabrın / dayanma gücün de Allah'ın lütfuydur. Artık İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için üzülmeye ve onların planları yüzünden içinde hiçbir sıkıntı duyma. Şüphesiz ki Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınan ve iyi işler yapan kimselerle beraberdir.

الصَّالِحِينَ ﴿122﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ  
أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ  
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿123﴾ إِنَّمَا جُعِلَ  
السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ  
رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا  
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿124﴾ أَدْعُ  
إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ  
الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ  
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ  
سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ  
﴿125﴾ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ  
مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ  
خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿126﴾ وَاصْبِرْ وَمَا  
صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ  
وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ  
﴿127﴾ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا  
وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿128﴾

## İSRA SURESİNİN ANLAMI

## سورة الإسراء

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Ayet: 1**

Doğrusu bildirdiğimiz gerçeklerden bazılarını göstermek için bu kulunu (elçisini) geceleyin Mescidi Haram'dan alıp çevresini bereketli kıldığımız Mescidi Aksa'ya götüren Allah tüm eksiklerden uzaktır / yücedir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi hakkıyla görendir.

**Ayet: 2**

Geçmişte Biz Musa'ya ilahi bir kitap verdik. Biz o ilahi kitabı İsrailoğulları için bir doğruluk rehberi yaptık ve onlara: "Benden başka bir savunucu edinmeyin!" dedik.

**Ayet: 3-8**

(Ey insanlar,) / ey Nuh ile beraber gemide taşıdığımız kimselerin soyu, şunu iyi bilin ki, Nuh çok şükreden bir kulumuzdu. Doğrusu Biz İsrailoğullarına şu hükmümüzü ilahi kitapta bildirdik: "Siz yeryüzünde iki defa bozgunculuk ve büyük zorbalık edeceksiniz. (Biz de sizi cezalandıracağız.)" Böylece (size) söz verdiğimiz birinci cezanın vakti geldiğinde, Biz çok güçlü kullarımızı (düşman olarak) sizin üzerinize gönderdik. Onlar da evlerinizin içine kadar girip yağmaladılar. Bu, (Allah'ın verdiği) bir sözün gerçekleşmesidir. Daha sonra Biz sizi yeniden düşmanlarınıza üstün getirdik ve servetlerinizi, çocuklarınızı ve askerlerinizi çoğalttık. Ey İsrailoğulları, şunu iyi bilin ki, eğer (diğer insanlara) iyilik ederseniz, kendinize iyilik etmiş olursunuz; eğer (diğer insanlara) kötülük ederseniz de, kendinize kötülük etmiş olursunuz. Sonra ikinci ceza vakti geldiğinde, sizi küçük düşüren ve birinci defada olduğu gibi mescide (mabede) girip ele geçirdiği her şeyi yağma ve talan eden düşmanları üzerinize gönderdik. (Ey İsrailoğulları, şunu iyi bilin ki, tövbe edip

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿1﴾ وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَءِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلًا ﴿2﴾ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿3﴾ وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقًا كَبِيرًا ﴿4﴾ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ﴿5﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ﴿6﴾ إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُؤُوا

İslam'a inanırsanız.) Rabb'inizin size rahmetini lütfetmesini umabilirsiniz; ama (inkara) dönerseniz, Biz de (sizi cezalandırmaya) döneriz. Doğrusu Biz cehennemi İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri (cezalarla) kuşatmak için yarattık.

**Ayet: 9-11**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran en doğruya yöneltir ve İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri büyük bir ödülle (cennetle) müjdeler. Diğer yandan Biz ahirete / ahiretteki hesaba inanmayan kimselere ise şiddetli cezalar hazırladık. Ama (ne yazık ki) İslam'ı inkar eden insanlar iyilik yerine kötülüğü isterler. Çünkü İslam'ı inkar eden insanlar her zaman çok acelecidir.

**Ayet: 12**

(Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) Biz geceyi ve gündüzü (birbirinden farklı) iki gerçek olarak yarattık. Rabb'inizin lütfundan rızık aramanız (çalışmanız) için ve (bir takvime göre) yılların sayısını bilip hesaplamanız için gece gerçeğini giderip gündüz gerçeğini aydınlık yapan da Biziz. Biz her şeyi ayrıntısıyla açıklamaktayız.

**Ayet: 13-15**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz her insanın günahını kendi boynuna yükleyeceğiz ve kıyamet günü onun tüm yaptıklarının yazıldığı kitabı / amel defterini açıp önüne çıkaracağız. Sonra da ona: "Haydi, kitabını / amel defterini oku. Bugün sen kendini hesaba çekmeye yetersin." diyeceğiz. Öyleyse her kim dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirse, bu, onun kendi yararına olur; her kim de dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saparsa, bu, onun kendi zararına olur. (Herkes kendi yaptığından sorumludur.) Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez. Ayrıca Biz elçi göndermediğimiz hiçbir toplumu cezalandırmış da değiliz.

**Ayet: 16**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz bir beldeyi cezalandırıp yok etmek istediğimizde, (oraya gönderdiğimiz elçiyle) o toplumdaki zenginlikten şımaran kimselere (İslam'a uymalarını) emretmişizdir. Ama onlar orada

وَجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا  
دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا  
تَتَّبِيرًا ﴿7﴾ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ  
وَإِنْ عُدْتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ  
لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿8﴾ إِنَّ هَذَا  
الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ  
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ  
أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿9﴾ وَأَنَّ الَّذِينَ  
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ آعْتَدْنَا لَهُمْ  
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿10﴾ وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ  
بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ  
عَجُولًا ﴿11﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ  
آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ  
النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ  
رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ  
وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ  
تَفْصِيلًا ﴿12﴾ وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ  
طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ  
الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا ﴿13﴾  
اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ  
حَسِيبًا ﴿14﴾ مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا  
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ  
عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ



günahta ısrar ettiklerinden ceza emrimiz üzerlerinde gerçekleşmiştir. Böylece Biz orayı yıkıp yok etmişizdir.

**Ayet: 17**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz Nuh'tan sonra nice beldeleri cezalandırıp yok ettik. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in kullarının günahlarından haberdar olmada ve her şeyi hakkıyla görmede yeterlidir. / O, ahirette herkesi tüm yaptıklarından hesaba çekecektir.

**Ayet: 18-20**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, her kim (ahiret / cennet nimetlerini değil) çabuk elde edeceğini (yani dünya nimetlerini) isterse, şunu iyi bilsin ki Biz (bu dünyada) istediğimiz kimselere dilediğimiz kadar veririz. Sonra da Biz (ahiret / cennet nimetlerini değil dünya nimetlerini) isteyen o kimseyi aşağılanmış ve kovulmuş bir halde gireceği cehenneme sokarız. İslam'a inanıp ahiret / cennet nimetlerini isteyen ve o nimetleri hak etmek için çalışan kimseler ise (dünyada) yaptıkları iyi işlerin ödülünü (ahirette) fazlasıyla alacaktır. Doğrusu Biz (bu dünyada çalışıp bir iş ortaya koyan) herkese, - İslam'a inananlara da / İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere de- "Rabb'inin zenginliğinden" veririz. Çünkü Rabb'inin zenginliği asla sınırlandırılmaz.

**Ayet: 21-22**

Baksana, Biz bu dünyada insanlara birbirinden ne farklı özellikler lütfettik. Ama ahirette (cennete giren kimselere) daha üst dereceler ve üstünlükler vardır. Sakın Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha (yani bir put) edinme! Yoksa ahirette aşağılanmış ve terk edilmiş bir halde kalırsın.

**Ayet: 23-25**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in Ondan başkasına ibadet etmemenizi ve annenize ve babanıza iyilik etmenizi emretmiştir. Eğer annen ve baban -onlardan biri veya ikisi birden- senin yanında yaşlanırlarsa, sakın onlara "Öf!" deme! Sakın onları azarlama! Onlara daima güzel sözler söyleyip şefkat kanadını ger ve onlar için: "Ey Rabb'im, onlar bana küçüklüğümde şefkatle baktığı gibi Sen

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا

﴿15﴾ وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُهْلِكَ قَرْيَةً

أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ

عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَا هَا تَذْمِيرًا ﴿16﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ

وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا

بَصِيرًا ﴿17﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ

عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَن نُّرِيدُ

ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلِيهَا مَذْمُومًا

مَذْهُورًا ﴿18﴾ وَمَن أَرَادَ الْآخِرَةَ

وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ

فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَّشْكُورًا ﴿19﴾

كُلًّا نُّمِدُّ هُوْلَاءَ وَهَؤُلَاءَ مِن عَطَاءِ

رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا

﴿20﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُم

عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ

وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ﴿21﴾ لَا تَجْعَلْ مَعَ

اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعَدَ مَذْمُومًا مَّخْذُومًا

﴿22﴾ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا

إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ

عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا

تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ

لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿23﴾ وَاخْفِضْ

de onlara rahmetini lütfet." diyerek dua et. Doğrusu Rabb'iniz içinizdekileri (niyetlerinizi) en iyi bilendir. Ey insanlar, siz (İslam'a inanıp) düzeltici / iyi işler yapan kimseler olursanız, (ahirette cenneti kazanırsınız.) Şüphesiz ki Allah her zaman hatadan eden / tövbe eden kimseleri çok bağışlayandır.

**Ayet: 26-30**

Ey elçi, en yakından başlayıp (ihtiyaç sahiplerine,) yoksullara ve yolda / sokakta kalan zor durumdaki kimselere (zekat) haklarını ver. Ama savurgan da olma. Çünkü savurganlar şeytanların kardeşleridir. Şeytan ise Rabb'ine çok nankördür. Eğer Rabb'inin lütfundan rızkını ararken (yani kendi geçimin için çalışırken) ihtiyaç sahiplerine sırt çevirmek durumunda kalırsan, onlara kırıcı olmayan / yumuşak söz söyle. Ne cimri ol; ne de saçıp savur. Yoksa sonuçta kınanmış ve pişman bir halde kalırsın. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in (bu dünyada bir sınav olarak) verdiği nimetleri dilediğine bol, dilediğine de belli bir ölçüde verir. Şüphesiz ki Allah her zaman kullarından haberdardır ve her şeyi hakkıyla görendir.

**Ayet: 31-38**

(Ey insanlar,) sakın yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin! Şunu iyi bilin ki, onlara da size de rızıkınızı veren Biziz. Şüphesiz ki onları (masum canları) öldürmek her zaman çok büyük bir günahdır. (Ey insanlar,) sakın zinaya / fuhşa yaklaşmayın! Çünkü zina etmek her zaman için utanılacak / çirkin bir davranış ve çok kötü bir şeydir. Sakın haklı bir sebep olmadan Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı bir canı öldürmeyin! Ama Biz haksızlığa / zulüme uğrayıp öldürülen bir kimsenin velisine (kisas) yetkisi tanımışızdır. Artık o veli de aşırı gidip (intikam almaya kalkışmasın.) Çünkü ona (kisas yetkisi verilerek) gereken yardım yapılmıştır. Sakın yetimlerin servetlerine -onlar yetişkin olana kadar- en güzel şekil dışında (yani onlara yardım etme dışında) yaklaşmayın ve onlara verdiğiniz sözleri yerine getirin. Şunu iyi bilin ki, verdiğiniz her söz (ahirette size hesabı

لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ  
رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا  
﴿24﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ

إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ

لِالْوَابِينَ غَفُورًا ﴿25﴾ وَآتِ ذَا

الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ

السَّبِيلِ وَلَا تَبْذِرْ تَبْذِيرًا ﴿26﴾ إِنَّ

الْمُبْذِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ

وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿27﴾

وَأَمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ

مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا

مَيْسُورًا ﴿28﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ

مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ

الْبَسِطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ﴿29﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

﴿30﴾ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً

أِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ

كَانَ خَطَاً كَبِيرًا ﴿31﴾ وَلَا تَقْرَبُوا

الزَّانِيَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

﴿32﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ

اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا

فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيٍّ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ

sorulacak) bir sorumluluktur. Bir şeyi ölçerken doğru ölçün, tartarken de doğru tartın. En iyi ve en güzel davranış budur. Bilmediğin bir şeyin savunucusu olma. Çünkü kulaklar, gözler ve kalpler (yani tüm organlar) yaptıklarından sorumludur. Sakın yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Şunu iyi bil ki, sen yürümünle ne yeri yarabilirsin; ne de boyca dağlara erişebilirsin. Doğrusu bunların hepsi Rabb'inin hiçbir zaman hoş görmediği kötü davranışlardır.

**Ayet: 39**

Ey elçi, bunlar Rabb'inin sana vahiy ettiği / bildirdiği doğru hükümlerden bazılarıdır. Sakın Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha (yani bir put) edinme! Yoksa ahirette kınanmış ve kovulmuş bir halde cehenneme atılırsın.

**Ayet: 40**

Ey putperest / müşrik Araplar, (size göre) Rabb'iniz erkek çocukları size seçip ayırmış sonra da melekleri (güya) kendine kız çocuklar edinmiş(!) Öyle mi? (Olamaz!) Doğrusu siz çok büyük bir yalan söylüyorsunuz.

**Ayet: 41**

Doğrusu Biz bu ilahi kitapta / Kuran'da, insanlar öğüt alsın diye gerçekleri açıklamaktayız; ama bu, bazılarının sadece nefretini artırmaktadır.

**Ayet: 42-44**

Ey elçi, insanlara de ki: "Şayet putperestlerin / müşriklerin dediği gibi Allah ile beraber başka ilahlar / putlar var olsaydı, o takdirde onlar (gökleri ve yeri kuşatan) Arş'ın sahibi olan Allah'a ulaşip (sahte ilahları / putları inkar eden bu ilahi kitabı / Kuran'ı insanlara göndermesini engellemek için) bir yol ararlardı. Doğrusu en yüksek ve en büyük olan Allah putperestlerin / müşriklerin çirkin yakıştırmalarından uzaktır ve çok yücedir. Herkes şunu iyi bilsin ki, yedi kat gökler, yeryüzü ve onlarda bulunan herkes / her şey Allah'ın yüce adını anarak hareket eder. Her bir şey Allah'ın yüce adını hamd ile anarak hareket eder. Ama siz onların Allah'ın yüce adını anışını anlayamazsınız. Şüphesiz ki Allah her zaman en hoşgörülüdür ve çok bağışlayandır."

فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿33﴾  
وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ  
أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا  
بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿34﴾  
وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا  
بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ  
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿35﴾ وَلَا تَقْفُ مَا  
لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ  
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا  
﴿36﴾ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا  
إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ  
الْجِبَالَ طُولًا ﴿37﴾ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ  
سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿38﴾ ذَلِكَ  
مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا  
تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَى فِي  
جَهَنَّمَ مَلُومًا مَذْحُورًا ﴿39﴾  
أَفَأَصْفِيكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ  
الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا  
عَظِيمًا ﴿40﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا  
الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا  
نُفُورًا ﴿41﴾ قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ  
كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَابَتَّغُوا إِلَى ذِي  
الْعَرْشِ سَبِيلًا ﴿42﴾ سُبْحَانَهُ

**Ayet: 45-48**

Ey elçi, sen bu ilahi kitabı / Kuran'ı okurken, Biz ahirete / ahiretteki hesaba ısrarla inanmayan putperest / müşrik Araplarla senin arana görünmez bir perde koymaktayız. Doğrusu Biz onların -gerçekleri anlaması gereken (ama anlamak istemeyen)- kalplerini (ısrarla işledikleri günahların kirleriyle) kapladık ve (gerçekleri işitmek istemeyen) kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Bu yüzden sen bu ilahi kitapta / Kuran'da Rabb'ini tek ilah olarak andığında, o putperestler / müşrikler nefretle arkalarını dönüp gittiler. Ey elçi, Biz onların senin İslam'a davetini dinlerlerken nasıl (kötü niyetle) dinlediklerini ve o zalimlerin (kendi aralarında) senin hakkında fısıldaşarak: "Siz (ona uyarsanız,) ancak kendisine sihir yapılmış (yani ne dediğini bilmeyen) bir adama uymuş olursunuz." dediklerini en iyi bilirsiniz. Ey elçi, baksana, onlar sana ne kötü bir örnek verdiler / ne çirkin bir yakıştırmayı yaptılar! Doğrusu onlar gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan sapmıştır. Bu yüzden doğru yolu bulamazlar.

**Ayet: 49-52**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları: "Ne yani? (Ölüm) kabirde (çürümüş) kemiklere ve toza-toprağa döndükten sonra, yeni bir yaratılışla mı diriltileceğiz? (Olamaz!)" dediler. Ey elçi, onlara de ki: "(Öldükten sonra) ister taş, ister demire, isterseniz de kalbinize / anlayışınıza daha zor gelen başka bir yaratığa dönüşün; (hiç farketmez. Evet, ahirette yeni bir yaratılışla diriltileceksiniz.) Ey elçi, bazıları: "Kim (hangi güç) bizi (hayata) geri döndürebilir?" diyecektir. Ey elçi, onlara de ki: "Sizi ilk defasında (bu dünyada) yoktan var edip yaratmış olan (Allah var ya, işte O, sizi ahirette diriltilip yeniden hayata döndürecek ve sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir.)" Ey elçi bazıları da sana (alaycı bir şekilde) başlarını sallayacak ve: "Peki, bu ne zaman olacakmış?" diyecektir. Ey elçi, onlara de ki: "Bu, çok yakında olabilir. Şunu iyi bilin ki, kıyamet günü Allah sizi çağırdığında, siz Onu hamd ile anarak olumlu cevap vereceksiniz.

وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا  
﴿43﴾ تَسْبِيحٌ لَهُ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ  
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ  
إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ  
تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا  
﴿44﴾ وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ  
وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ  
حِجَابًا مَسْتُورًا ﴿45﴾ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ  
قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ  
وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ  
وَخُدَّهُ وَذَلُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا  
﴿46﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ  
إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ إِذْ  
يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنَّ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا  
مَسْحُورًا ﴿47﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا  
لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ  
سَبِيلًا ﴿48﴾ وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا  
وَرُفَاتًا ءَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا  
﴿49﴾ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا  
﴿50﴾ أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِي  
صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ  
الَّذِي فطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ  
إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ قُلْ

Ayrıca siz dünyada çok az bir süre kaldığınızı sanacaksınız."

**Ayet: 53**

Ey elçi, kullarıma de ki: "En güzel sözlerle konuşsunlar. Çünkü şeytan onların arasını açmak ister." Doğrusu şeytan her zaman insanın büyük bir düşmanıdır.

**Ayet: 54-55**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Rabb'iniz sizi en iyi bilendir. Allah, dilerse size rahmetini lütfeder; dilerse de sizi cezalandırır. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz seni onların (yaptığı yanlışların) savunucusu olman için göndermedik. (Biz seni ancak gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu duyurman için gönderdik.) Doğrusu Rabb'in göklerde ve yerdeki herkesi / her şeyi en iyi bilendir. Ey insanlar, şunu da iyi bilin ki, Biz peygamberlerimize birbirinden farklı özellikler lütfettik. (Örneğin Biz bu elçiye bu ilahi kitabı / Kuran'ı verdik.) Davud'a da Zebur'u verdik.

**Ayet: 56-57**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Allah'tan başka (güya) ilah olduğunu iddia ettiğiniz putlara / sahte ilahlara da boşuna dua (ibadet) edebilirsiniz; ama şunu iyi bilin ki, onlar sizden hiçbir sıkıntıyı gideremez veya değiştiremezler / azaltamazlar." Doğrusu onlar (yani putperest / müşrik Arapların dünyadayken ilah sayıp dua ettiği varlıklar) ahirette Rabb'lerine yakın olma arayışında olacak, Onun rahmetini dileycek ve Onun cezasından korkacaktır. Çünkü Rabb'inin cezası her zaman kaçınılması gereken bir şeydir.

**Ayet: 58**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz her beldeyi kıyamet gününden önce ya yok edeceğiz ya da şiddetle cezalandıracağız. Doğrusu bu gerçek tüm ilahi kitaplarda yazılıdır.

**Ayet: 59**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Bizim (size) mucizeler göndermemize engel olan tek şey, önceki inkarcıların onları yalanlaması (ve bu yüzden cezaya uğramasıdır.) Biz Semud toplumuna apaçık görülen bir mucize olan dişi bir deve verdik; ama onlar ona (bir mucize

عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ﴿51﴾ يَوْمَ

يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ

وَتَتَّظَنُونَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿52﴾

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ

الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا

﴿53﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنْ يَشَأْ

يَرْحَمَكُمُ أَوْ إِنْ يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ وَمَا

أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿54﴾ وَرَبُّكَ

أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ عَلَى

بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿55﴾ قُلْ

ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا

يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضَّرِّ عَنْكُمْ وَلَا

تَحْوِيلًا ﴿56﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ

يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ

أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ

عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا

﴿57﴾ وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ

مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ أَوْ

مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي

الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿58﴾ وَمَا مَنَعَنَا

أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا



olan o dişi deveye) haksızlık / zulüm etmekte ısrar ettiler. Doğrusu Biz mucizeleri ancak (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri cezalandıracağımızı bildirmek ve) korkutmak için göndeririz.

**Ayet: 60**

Ey elçi, daha önce de Biz sana: "Rabb'in tüm insanları her bakımdan çepeçevre kuşatmıştır. (O, size sizin istediğinizi değil kendi dilediğini verir.)" demiştik. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz sana gösterdiğimiz rüyayı ve bu ilahi kitapta / Kuran'da adı geçen (cehennemdeki) lanetli (ve zehirli) zakkum ağacını insanlar için bir sınama yaptık. Doğrusu Biz onları (cehennemle uyarıp) korkuturuz; ama bu, bazılarının azgınlığını daha çok artırır.

**Ayet: 61-65**

Bir vakit Biz meleklerle: "(İlk insan olan) Adem'e secde edin / saygı gösterin." dedik. O vakit İblis hariç meleklerin hepsi hemen secde ettiler / saygı gösterdiler. İblis: "(Ey Rabb'im,) çamurdan yarattığın bir varlığa mı secde edeceğim? (Olamaz!) Senin benden daha çok değer verdiğin varlık bu mu? Eğer bana kıyamet gününe kadar bir süre verirsen, ben de onun soyunun çoğunu kandırıp kendime bağlarım." dedi. Allah İblis'e: "Defol git! Onlardan sana uyanlar (da sendedir.) Sizin hak ettiğiniz ceza cehenneme atılmaktır. (Ey şeytan,) onlardan kandırabildiğin kimseleri sesinle / vesvesenle kışkırtabilirsin, üzerlerine her çeşit askerini gönderebilirsin; onların servetlerine ve çocuklarına ortak olabilirsin ve onlara sözler verebilirsin. Doğrusu şeytan insanlara sadece aldatıcı sözler verecektir. (Ey şeytan,) senin (sana uyup doğruluktan sapanlar hariç) Benim kullarımın üzerinde hiçbir zorlayıcı gücün yoktur. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in savunucu olarak yeter." dedi.

**Ayet: 66-69**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, lütfundan rızkınızı arayın diye denizlerde gemileri sizin için yüzdüren Rabb'iniz olan Allah'tır. Şüphesiz ki Allah size her zaman en merhametlidir. Ey putperestler / müşrikler, şunu iyi bilin ki,

الْأَوَّلُونَ وَأَتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿59﴾ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّعْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿60﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ ءَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتُ طِينًا ﴿61﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَأَخْتَكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿62﴾ قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ﴿63﴾ وَاسْتَغْفِرْ مَنْ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿64﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿65﴾ رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿66﴾

denizde bir sıkıntıya uğradığınızda, sizin Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz putlar / sahte ilahlar sizi terk edecektir. Ama Allah sizi kurtarıp sağ-salim karaya çıkardığında, siz Ona sırt çevirmektesiniz. Doğrusu İslam'ı inkar eden insanlar her zaman çok nankördür. (Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler,) Allah'ın sizi yerin dibine geçirmeyeceğinden veya üzerinize taş yağdırmayacağından asla emin olmayın. (Allah'ın cezası başınıza geldiğinde) sizi savunabilecek hiç kimseyi bulamazsınız. (Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler,) Allah'ın sizi yeniden denize döndürüp üzerinize yıkıcı bir fırtına göndermeyeceğinden ve nankörlüğünüz yüzünden sizi suda boğmayacağından da emin olmayın. (Allah'ın cezası başınıza geldiğinde) Bize karşı gelip size uyacak hiç kimseyi bulamazsınız.

**Ayet: 70**

Doğrusu Biz Adem'in çocuklarına çok değer verdik, onları karada ve denizde (değişik taşıtlarla) taşıdık ve onlara temiz / sağlıklı nimetler lütfettik. Böylece Biz insanlara yarattığımız diğer varlıkların çoğundan daha üstün özellikler verdik.

**Ayet: 71-72**

Kıyamet günü Biz her toplumu önderleriyle beraber çağıracağız. O gün amel defteri sağ eline verilen kimseler onu (sevinçle) okuyacaktır. Doğrusu ahirette hiç kimseye en ufak bir haksızlık edilmeyecektir. Bu dünyada gerçeklere karşı kör davrananlar ise ahirette kör ve doğru yoldan daha çok sapmış olacaktır.

**Ayet: 73-77**

Ey elçi, eğer putperest / müşrik Araplar yapabilselerdi, seni sana vahiy ettiğimiz / bildirdiğimiz bu ilahi kitaptan / Kuran'dan şaşırtıp başka bir sözü Bize iftira etmeni sağarlardı. O takdirde de onlar seni yakın bir dost edinirlerdi. Ey elçi, şayet Biz senin kararlılığını artırmasaydık, sen -az da olsa- onlara bir eğilim gösterebilirdin. Ama o vakit Biz sana hayatın ve ölümün acılarının kat kat fazlasıyla tattırırdık ve sen Bize karşı sana yardım edebilecek hiç kimseyi bulamazdın. Ey elçi, eğer putperest / müşrik Araplar

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ  
تَدْعُونَ إِلَّا إِلَاهَهُ فَلَمَّا نَجَّيْكُمْ إِلَى الْبَرِّ  
أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا  
﴿67﴾ أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ  
الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا  
تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿68﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ  
يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ  
عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغَرِّقَكُمْ بِمَا  
كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ  
تَبِيعًا ﴿69﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ  
وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ  
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ  
عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿70﴾  
يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ  
أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ  
كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿71﴾  
وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي  
الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿72﴾  
وَأِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي  
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ  
وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ خَلِيلًا ﴿73﴾ وَلَوْ لَا أَنْ  
ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنَ إِلَيْهِمْ شَيْئًا  
قَلِيلًا ﴿74﴾ إِذَا لَا ذَنْبَكَ ضَعَفَ

yapabilselerdi, seni beldenden (Mekke'den) zorla sürüp çıkarırlardı. Ama o takdirde senin ayrılmandan sonra onlar da orada çok kalamazlardı. Ey elçi, bu, (yani İslam'a davet ve İslam'ı inkar çatışması) önceki elçilerimizin de yaşadığı bir yasadır. Doğrusu uyguladığımız yasalarda hiçbir sapma olmaz.

**Ayet: 78-80**

Ey elçi, (her gün) güneş tepe noktasını geçtikten sonra gecenin karanlığı bastırana kadar (belli vakitlerde) ve sabahın şafağında Kuran okunan vakitte düzenli olarak namaz kıl. Herkes şunu iyi bilsin ki, sabahın şafağında okunan Kuran'a (melekler) şahit olurlar. Ayrıca ey elçi, -sana özel olarak- geceleyin uykundan uyanıp (teheccüt) namazı kıl. Böylece Rabb'inin seni övgüye değer / güzel bir konuma yükseltmesini umabilirsin. Öyleyse ey elçi, şöyle dua et: "Ey Rabb'im, beni gireceğim her yere doğrulukla girdir; çıkacağım her yerden doğrulukla çıkar ve (her zaman) lütfundan bana yardımcı bir güç ver."

**Ayet: 81**

Ey elçi, de ki: "Artık gerçekler geldi ve batıl inançlar / hurafeler söner ve yok olup gitti. Çünkü batıl inançlar / hurafeler her zaman için sönüp yok olmaya mahkumdur."

**Ayet: 82**

Doğrusu Biz bu ilahi kitaptan / Kuran'dan İslam'a inananların (gönüllerine) şifa ve rahmet olan gerçekleri indiriyoruz. Diğer yandan aynı gerçekler haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ise ancak (ahiretteki) kayıplarını artırır.

**Ayet: 83-85**

Doğrusu Biz İslam'ı inkar eden insanlara nimet verdiğimizde, onlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirip yan çizerler; bir sıkıntıya uğradıklarında ise hemen ümitsizliğe kapılırlar. Ey elçi, insanlara de ki: "Herkes kendi karakterine göre davranır. Şüphesiz ki Rabb'iniz kimin dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneldiğini en iyi bilendir." Ey elçi, sana ruh hakkında sorular soranlara de ki: "Ruh, Rabb'immin bir emriyle var olmuştur. Doğrusu bu konuda size verilen bilgi çok

الْحَيٰوةِ وَضِعَفَ اَلْمَمٰتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ  
لَكَ عَلَيْنَا نَصِيْرًا ﴿٧٥﴾ وَاِنْ كَادُوْا  
لَيَسْتَفِزُّوْكَ مِنَ الْاَرْضِ لِيُخْرِجُوْكَ  
مِنْهَا وَاِذَا لَا يَلْبَثُوْنَ خِلَافَكَ اِلَّا قَلِيْلًا  
﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَنْ قَدْ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ  
رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيْلًا ﴿٧٧﴾  
اَقِمِ الصَّلٰوةَ لِدُلُوْكِ الشَّمْسِ اِلَى  
غَسَقِ الْاَيْلِ وَقُرْاٰنَ الْفَجْرِ اِنَّ قُرْاٰنَ  
الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنْ  
الْاَيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهٖ نَافِلَةً لَّكَ عَسٰى اَنْ  
يَّبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُوْدًا ﴿٧٩﴾  
وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ  
وَاَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِّيْ  
مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ  
جَآءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ اِنَّ الْبَاطِلَ  
كَانَ زَهُوْقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ  
مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ وَلَا  
يَزِيْدُ الظَّٰلِمِيْنَ اِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾  
وَإِذَا اَنْعَمْنَا عَلٰى الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ  
وَنَا بِجَانِبِهٖ وَاِذَا مَسَّهٗ الشَّرُّ كَانَ  
يُؤْسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلُّ يَعْْمَلْ عَلٰى  
شَاكِلَتِهٖ فَرَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ اَهْدٰى  
سَبِيْلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْئَلُوْنَكَ عَنِ الرُّوْحِ

azdır."

**Ayet: 86-87**

Ey elçi, eğer Biz dileseydik sana vahiy ettiğimiz / bildirdiğimiz bu ilahi kitabı / Kuran'ı ortadan kaldırırdık. O takdirde sen onu geri getirmek için Bize karşı kendine bir savunucu bulamazdın. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, bu ilahi kitap / Kuran ancak Rabb'inin lütfettiği bir rahmettir. Doğrusu Allah'ın senin üzerindeki lütufları her zaman çok büyüktür.

**Ayet: 88-89**

Ey elçi, de ki: "Herkes şunu iyi bilsin ki, tüm insanlar ve cinler bu ilahi kitabın / Kuran'ın bir benzerini ortaya koymak için toplanıp yardımlaşsalar da onun bir benzerini asla ortaya koyamazlar." Doğrusu Biz insanlara (İslam'a inanmaları için) bu ilahi kitapta / Kuran'da her çeşit örneği açıkladık. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu ısrarla nankörlük edip İslam'a karşı çıkmaktadır.

**Ayet: 90-96**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplardan bazıları sana: "Yerden bize bir pınar fışkırtmadıkça sana inanmayız. Ya da (eğer doğruyu söylüyorsan,) senin hurma ve üzüm ağaçlarıyla dolu bir bahçen olmalıdır ve sen onun içinden ırmaklar fışkırtıp akıtmalısın. Ya da (kıyamet günü olacağını) iddia ettiğin gibi göğü üzerimize parça parça düşürmelisin. Ya da Allah'ı ve melekleri önümüze getirmelisin. Ya da senin altınlarla süslenmiş bir evin olmalıdır. Ya da (sana inanmamız için) senin (gözlerimizin önünde) göğe çıkman gerekir. (Yoksa sana inanmayız.) Ayrıca sen bize okuyacağımız ilahi bir kitabı (gözümüzün önünde gökten) indirmedikçe de senin göğe çıktığına inanmayız." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu Rabb'im tüm eksiklerden uzaktır / yücedir. Şunu iyi bilin ki, ben (Allah'ın size gönderdiği melek değil) insan bir elçiyim." Ama (ne yazık ki) bu doğruluk rehberi / Kuran kendilerine geldiğinde, bazı insanları İslam'a inanmaktan alıkoyan tek şey onların, 'Allah bize (bizim gibi sıradan) bir insanı elçi göndermez ki!' demesidir. Ey elçi, insanlara Rabb'inin şu hükmünü bildir: "Şayet

قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ  
مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿85﴾ وَلَئِنْ شِئْنَا  
لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا  
تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿86﴾ إِلَّا  
رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ  
كَبِيرًا ﴿87﴾ قُلْ لَّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ  
وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا  
الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ  
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿88﴾ وَلَقَدْ  
صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ  
كُلِّ مَثَلٍ فَاذْبِ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا  
﴿89﴾ وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى  
تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿90﴾  
أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنَبٍ  
فَتَفْجِرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿91﴾  
أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا  
كِسْفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا  
﴿92﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرَفٍ  
أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ  
لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُوهُ  
قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا  
رَسُولًا ﴿93﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ  
يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى إِلَّا أَنْ



yeryüzünde (insanlar değil) melekler gezip dolaşırlardı, (o takdirde) Biz onlara da (onlardan farklı olan insan bir elçi değil) melek bir elçi indirirdik." Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu aramızda (benim Allah'ın elçisi olduğuma) Onun (bu ilahi kitaptaki / Kuran'daki) şahitliği yeter. Şüphesiz ki Allah her zaman kullarından haberdardır ve her şeyi hakkıyla görendir."

#### **Ayet: 97-99**

Doğrusu Allah'ın dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği kimseler, (doğruluğu gönülden isteyip) ona yönelen kimselerdir; Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimselerin ise ahirette Ondan başka bir dostu (veya yardımcısı) olmayacaktır. Sonuçta kıyamet günü Biz onları kör, dilsiz ve sağır olarak yüzükoyun (yerde sürünür) bir halde huzurumuzda toplayıp hesaba çekeceğiz. Onların sığınağı cehennem olacaktır. Oranın ateşi biraz küllense, Biz onu hemen yeniden kızdırıp alevlendireceğiz. Onlar bildirdiğimiz gerçekleri ısrarla inkar ettiklerinden ve '(ölüp) kabirde (çürümüş) kemiklere ve toza-toprağa dönüştükten sonra, yeni bir yaratılışla mı diriltileceğiz? (Olamaz!)' demeleri yüzünden bu cehennem cezasını hak etmiştir. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar gökleri ve yeri (yoktan) yaratan Allah'ın onların bir benzerini (ahirette) yaratabileceğini anlamadılar. Doğrusu Allah insanlara (tövbe edip İslam'a inanmaları için) hiç şüphesiz başlarına gelecek olan (ölüm vaktine) kadar bir fırsat vermiştir. Ama (ne yazık ki) haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler ısrarla nankörlük edip İslam'a karşı çıkmaktadır.

#### **Ayet: 100**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Siz Rabb'im'in rahmet hazinelerine sahip olsaydınız bile, -harcayınca tükenir korkusuyla- kendinizi tutup (ihtiyaç sahiplerine) harcama / yardım yapmazdınız. Çünkü İslam'ı inkar eden insanlar her zaman çok cimridir."

#### **Ayet: 101-104**

Doğrusu Biz Musa'ya dokuz apaçık mucize

قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿94﴾  
قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ  
يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ  
السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿95﴾ قُلْ كَفَى  
بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ  
بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿96﴾ وَمَنْ  
يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ  
فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ  
وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَى  
وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَأْوِيَهُمْ  
جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا  
﴿97﴾ ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا  
بِآيَاتِنَا وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا  
وَرُفَاتًا ءَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا  
﴿98﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ  
يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ  
فِيهِ فَاَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُّورًا ﴿99﴾  
قُلْ لَوْ أَنَّكُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ  
رَبِّي إِذَا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ  
وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ﴿100﴾ وَلَقَدْ  
آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَعَسَى  
بَنِي إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ



verdik. Ey elçi, (bu Kuran'da bildirdiğimiz o mucizeleri) İsrailoğullarına sorabilirsin. Musa Firavunun ve ileri gelen devlet adamlarının yanına geldiğinde, Firavun ona: "Ey Musa, ben sana sihir yapıldığını düşünüyorum." dedi. O vakit Musa ona: "Ey Firavun, aslında sen de biliyorsun ki, bunlar ancak göklerin ve yerin Rabb'inin indirdiği gönül gözlerini açan ilahi gerçeklerdir. (Ey Firavun,) ben senin ahirette çok perişan olacağını düşünüyorum." dedi. Firavun İsrailoğullarını zorla ülkeden (Mısır'dan) sürgün etmek istemişti; ama Biz Firavunu ve onun beraberinde olanların hepsini suda boğduk. Daha sonra Biz İsrailoğullarına: "Şu beldeye yerleşin; ama şunu iyi bilin ki, ahiret sözümüz geldiğinde, Biz sizi (öldükten sonra diriltilip) bir araya getireceğiz (ve tüm yaptıklarınızdan hesaba çekeceğiz.)" dedik.

#### **Ayet: 105-106**

Doğrusu Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı gerçeklerle indirdik. Böylece bu ilahi kitap / Kuran gerçeklerle inmiştir. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz seni ancak (tüm insanlara) müjdeci ve uyarıcı (olan bir elçi) olarak gönderdik. Ayrıca Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı - üzerinde durarak insanlara okuman / öğretmen için- bölümlere ayırıp indirdik.

#### **Ayet: 107-110**

Ey elçi, insanlara de ki: "İsterseniz bu ilahi kitaba / Kuran'a inanın; isterseniz inanmayın. (Tercih sizindir; ama şunu iyi bilin ki, ahirette ona göre hesaba çekileceksiniz.)" Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, kendilerine Kuran'dan önceki ilahi kitapların bilgisi verilen kimselere okunup aktarıldığında, onlar secdeye kapanırlar ve: "Ey Rabb'imiz Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin. Şüphesiz ki Rabb'imizin verdiği her söz kesinlikle gerçekleşir." derler. Sonra da onlar ağlayarak (tekrar) secdeye kapanırlar. Çünkü bu ilahi kitap / Kuran onların kalplerindeki ürpertiği artırır. Ey elçi, insanlara de ki: "(Rabb'inize) isterseniz 'Allah' diyerek, isterseniz de 'Rahman' diyerek dua edebilirsiniz. Ona hangi (güzel) ismiyle dua ederseniz edin (hiç fark

فِرْعَوْنَ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَى  
مَسْحُورًا ﴿101﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا  
أَنزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ بِصَائِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا  
فِرْعَوْنَ مَثْبُورًا ﴿102﴾ فَأَرَادَ أَنْ  
يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ  
مَعَهُ جَمِيعًا ﴿103﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ  
لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا  
جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا  
﴿104﴾ وَبِالْحَقِّ أَنزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ  
نَزَّلْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا  
﴿105﴾ وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى  
النَّاسِ عَلَى مَكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا  
﴿106﴾ قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا  
إِنَّ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا  
يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿107﴾  
وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ  
كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿108﴾  
وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ  
خُشُوعًا ﴿109﴾ قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ  
ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ  
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ  
وَلَا تُخَافُتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ

etmez.) Doğrusu Allah en güzel isimlerin sahibidir." Ey elçi, sen de namazlarında sesini çok yükseltmemeli, çok alçaltmamalı ve bu ikisinin arasında bir yöntem benimsemelisin.

**Ayet: 111**

Ey elçi, de ki: "(Ey insanlar,) 'asla hiçbir çocuk edinmeyen, hükümrانlığında hiçbir ortağı olmayan ve hiçbir dosta / yardımcıya ihtiyaç duymayan Allah'a (lütfettiği nimetler için) hamdolsun' demelisiniz." Ey elçi, sen de Allah'ın büyüklüğünü anarak yüceltmelisin.

سَبِيلًا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي  
لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي  
الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ  
وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

**18- KEHF SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**KEHF SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-5**

Ey insanlar, bu kuluna (elçisine) bu ilahi kitabı / Kuran'ı indiren, ona hiçbir çarpıklık koymayan ve onu dosdoğru yapan Allah'a hamdolsun demelisiniz. Çünkü Allah (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri) Onun şiddetli cezasıyla (yani cehennemle) uyarmak ve İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri ise güzel bir ödülle (yani cennetle) müjdelemek ister. Cennete giren kimseler sonsuza kadar (cennet nimetlerinin) içinde olacaktır. Yine bu ilahi kitap / Kuran, "Allah bir çocuk edindi." diyenleri uyarmak için indirilmiştir. Doğrusu onların ve atalarının bu konuda hiçbir bilgisi yoktur ve onların ağızlarından çıkardıkları bu çirkin yakıştırma çok ağır bir iftiradır. O iftiracılar ancak yalan söylüyorlar.

**Ayet: 6-8**

Ey elçi, sen bazılarının bu ilahi söze / Kuran'a inanmamasına bakıp üzülerken kendini harap edecek değilsin. Doğrusu Biz yeryüzünde bulunan güzellikleri insanlardan hangisinin daha iyi işler yaptığını sınamak için yarattık. Ama (kıyamet günü) Biz yeryüzündeki her şeyi

**سورة الكهف**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ  
الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ۖ ﴿١﴾  
قَيِّمًا لِّيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّنْ لَّدُنْهُ  
وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ  
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ۖ ﴿٢﴾  
مَّا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا ۖ ﴿٣﴾ وَيُنذِرَ الَّذِينَ  
قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۖ ﴿٤﴾ مَا لَهُمْ بِهِ  
مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبِرَتْ كَلِمَةً  
تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ ۖ إِنَّ يَقُولُونَ إِلَّا  
كَذِبًا ۖ ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ عَلَى  
آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ  
أَسَفًا ۖ ﴿٦﴾ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ  
زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

(yok edip) kuru toprağa döndüreceğiz.

**Ayet: 9-12**

Ey elçi, geçmişte mağarada (uzun bir süre uykuda kalan) arkadaşların ve onlar hakkında yazılan yazıtın (bu ilahi kitapta / Kuran'da) sana bildirdiğimiz gerçeklerden bir gerçek olmasına şaşma. (İslam'a inanan) o gençler bir mağaraya sığınıp: "Ey Rabb'imiz, rahmetinden bize de lütfet ve yapacağımız işlerde bize doğru yolu göster." diyerek dua ettiler. Böylece Biz onları o mağarada yıllarca "derin uykuda" uyuttuk; sonra da -iki gruptan hangisinin onların ne kadar süre mağarada (uykuda) kaldığını doğru hesapladığını ortaya koymak için- onları dirilttik / uyandırdık.

**Ayet: 13-15**

Ey elçi, sana onların başlarından geçenleri gerçeklerle anlatan Biziz. Doğrusu onlar Rabb'lerine inanmış gençlerdi. Biz de onların doğruluğunu artırıp kalplerini birbirine bağladık. Onlar (putperest / müşrik hükümdara karşı) ayağa kalkıp: "Doğrusu bizim Rabb'imiz göklerin ve yerin Rabb'idir. (Bu yüzden) biz Ondan başka (sahte) ilahlara / putlara dua (ibadet) etmeyiz. Yoksa batıl / saçma sözler söylemiş oluruz. Ama bizim toplumumuz Allah'tan başka (sahte) ilahlar / putlar da edindi. (Eğer onlar haklı olsalardı) o sahte ilahlar (putlar) hakkında apaçık bir kanıtı ortaya koymaları gerekirdi. Herkes şunu iyi bilsin ki, yalan uydurup Allah'a iftira eden kimselerden daha zalimi yoktur." dediler.

**Ayet: 16-17**

(O gençlerden biri diğerlerine): "Siz onlardan ve onların Allah'tan başka ibadet (dua) ettiği putlardan / sahte ilahlardan ayrıldığınızdan (hükümdar sizi cezalandırmayı planlıyor.) Öyleyse bir mağaraya sığının (ve onun yapacağı kötülüklerden kaçının.) Böylece Rabb'iniz size rahmetini yayar / lütfeder ve yapacağınız işlerde size destek olur." dedi. (Onların sığındığı mağaranın konumu şöyleydi:) Onlar mağaranın içindeyken güneş doğarken ışığının mağaranın sağına vurduğu, güneş batarken de ışığının mağaranın soluna vurup geçtiği görünürdü. Bu, Allah'ın

﴿7﴾ وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا  
جُرُزًا ﴿8﴾ أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ  
الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا  
عَجَبًا ﴿9﴾ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى  
الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ  
رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا  
﴿10﴾ فَضَرْبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي  
الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿11﴾ ثُمَّ  
بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى  
لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿12﴾ نَحْنُ نَقُصُّ  
عَلَيْكَ نَبَاهَهُمْ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا  
بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿13﴾ وَرَبَطْنَا  
عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا  
رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَا  
مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا  
﴿14﴾ هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ  
دُونِهِ إِلَهًا لَوْ لَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ  
بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى  
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿15﴾ وَإِذْ  
اعْتَرَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ  
فَآوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ  
رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَقًا  
﴿16﴾ وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ  
تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا

bildirdiği gerçeklerden biridir. Doğrusu Allah'ın dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği kimseler, (doğruluğu gönülden isteyip) ona yönelen kimselerdir; Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimselerin ise ahirette hiçbir dostu veya doğruyu göstereni olmayacaktır.

#### **Ayet: 18**

Onlar o mağarada (uzun bir süre) yatarken, sen onları uyanık sanırdın. Çünkü Biz onları sağa ve sola döndürüyorduk. Onların köpeği de iki ön ayağının üzerine uzanmış bir şekilde mağaranın girişinde duruyordu. (Onlar uyur gibi değil kalkıp savaşacak gibiydi.) Onları görseydin onların heybetinden korkup dönüp kaçırdın.

#### **Ayet: 19-20**

Bu böyledir. Biz onları (o mağarada yıllarca "derin uykuda" uyuttuktan sonra) dirilttik / uyandırdık. Böylece onlar birbirlerine orada ne yaşadıklarını sormaya başladılar. Aralarından biri: "Acaba burada ne kadar uyuyup kaldınız?" dedi. Onlardan bazıları: "Bir gün ya da bir günden az kalmış olabiliriz." dediler. Bazıları da: "Doğrusu ne kadar kaldığınızı en iyi bilen Rabb'inizdir. Aranızdan birini şu parayla şehre gönderin. Böylece o, hangi yiyeceklerin temiz olduğuna baksın ve size o yiyeceklerden getirsin; ama çok ince düşünerek davransın / dikkat etsin ve sizi hiç kimseye belli etmesin. Çünkü düşmanlar sizi ele geçirirlerse, ya sizi taşlarlar ya da kendi toplumlarına / inançlarına geri döndürürler. Ama şunu iyi bilin ki, şayet onların batıl toplumuna / inancına geri dönerseniz; asla kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişemezsiniz." dediler.

#### **Ayet: 21**

Bu böyledir. Biz Allah'ın her sözün gerçekleştiğinin ve kıyametin -hiç şüphesiz- kopacağına inanılması için onları (ve yaşadıkları mucizeyi) ortaya çıkardık. O vakit bu mucizeyi gören insanlar kendi aralarında onların durumunu tartışıyorlardı. Bazıları: "Onlar için bir anıt dikin. Rabb'leri onları en iyi bilendir." dediler. Ama görüşleri ağır basan diğerleri: "Onların kaldığı mağarayı bir mescit

عَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا  
(17) وَتَحْسَبُهُمْ آيِقَاطًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمَلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا (18) وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا (19) إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا (20) وَكَذَٰلِكَ أَعِزَّنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ

yapalım." dediler.

#### **Ayet: 22**

Bazıları (onlar hakkında): "Onlar üç kişiydi, dördüncüleri köpekleriydi." diyecektir. Bazıları da: "Onlar beş kişiydi, altıncıları köpekleriydi." diyecektir. Diğer bazıları da: "Onlar yedi kişiydi, sekizincileri köpekleriydi." diyecektir. Ey elçi, de ki: "Rabb'im onların sayısını en iyi bilendir. Doğrusu onları bilenler / anlayanlar çok azdır." Öyleyse onlar hakkında (boş) bir tartışmaya girme ve onlar hakkında (gereksiz) sorular sorma.

#### **Ayet: 23-24**

Ey elçi, sakın hiçbir şey için, 'Yarın onu kesinlikle yapacağım.' deme! Doğrusu ancak Allah'ın dilediği şey olur. (Onun dilemediği şey ise asla olmaz.) Bunu unuttuğunda, hatırlar hatırlamaz hemen (bağışlama dileyerek) Rabb'ini an ve: "(Şimdi) dilerim ki Rabb'im beni en kısa zamanda doğruya ulaştırsın." diyerek dua et.

#### **Ayet: 25-26**

O gençler, mağaralarında üçyüz yıl uyuyup kaldılar. Sonra dokuz yıl daha yaşadılar. Ey elçi, de ki: "Doğrusu onların mağarada ne kadar kaldığını en iyi bilen Allah'tır. Şüphesiz ki Allah göklerde ve yerdeki tüm bilinmezlerin sahibidir. O, en iyi görendir ve en iyi işitendir. Doğrusu insanların Allah'tan başka gerçek bir dostu yoktur. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, Allah hiç kimseyi hükmüne ortak etmez.

#### **Ayet: 27**

Ey elçi, Rabb'inin kitabından / Kuran'dan sana vahiy edilen / bildirilen bilgileri insanlara okuyup aktar. Doğrusu Allah'ın sözlerini değiştirebilecek hiçbir güç yoktur ve Ondan başka bir sığınak bulamazsın.

#### **Ayet: 28**

Ey elçi, Rabb'lerinin rızasını isteyerek sabah-akşam daima Ona dua (ibadet) eden kimselerle beraber (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et. Sakın gözlerin dünya hayatının süsünü isteyerek onlardan başka bir yöne dönmesin. Ey elçi, sakın (günahta ısrar ettiğinden) ilahi öğüdümüzden / Kuran'dan uzak tuttuğumuz ve kötü arzularına uyup her

مَسْجِدًا ﴿21﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ  
رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ  
سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ  
وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ  
رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا  
قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا  
وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿22﴾  
وَلَا تَقُولَنَّ لِّشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ  
غَدًا ﴿23﴾ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَادْكُرْ  
رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي  
رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ﴿24﴾  
وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ  
وَارْدَأَوْا تِسْعًا ﴿25﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ  
بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ  
مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي  
حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿26﴾ وَاتْلُ مَا أُوحِيَ  
إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ  
وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿27﴾  
وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ  
رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ  
وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ  
زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ  
أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ



işini aşırılıkla yapan kimselere uyma!

**Ayet: 29-31**

Ey elçi, de ki: "(Ey insanlar,) bu gerçekler Rabb'inizden gelmiştir. Artık dileyen Kuran'a / İslam'a inanır, dileyen de onu inkar eder." Ama herkes şunu iyi bilsin ki, Biz haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlere ahirette onları çepeçevre sarıp kuşatacak olan cehennem ateşini hazırladık. Cehenneme giren kimseler (susuzluktan) yardım isterlerse, onlara (ancak) erimiş maden gibi yüzlerini kavuran (kaynar sıcak) sular verilerek yardım edilecektir(!) Doğrusu o içecekleri (kaynar sıcak) su çok kötü bir içecektir ve çok kötü bir destektir. Biz İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri ise (cenneti lütfedeceğiz.) Biz iyi işler yapanların ödülünü asla eksik etmeyiz / onları fazlasıyla ödüllendiririz. Ahirette onlara içlerinden ırmaklar akan Adn cennetleri ödülü verilecektir. Cennete giren kimseler orada altın bileklikler takınacak, ince ve kalın ipekli kumaşlardan yeşil elbiseler giyinecek ve koltuklara oturacaktır. Herkes şunu iyi bilsin ki, cennet en güzel ödüldür ve çok hoş bir destektir.

**Ayet: 32-44**

Ey elçi, insanlara şu iki adamın örneğini ver: Biz onlardan birine etrafını hurma ağaçlarıyla çevirdiğimiz içinde üzüm bağları olan iki bahçe vermişiz. O iki üzüm bağının arasındaki tarlada da ekinler bitirmişiz. Ayrıca iki üzüm bağından her biri bolca ürün veriyormuş ve onların hiçbir kusuru yokmuş. Biz o iki bağın arasından bir dere fışkırtıp akıtmışız ve o adam çok iyi ürün alıyormuş. Bir gün o adam arkadaşıyla konuşurken: "(Görüyorsun ki) benim malım-mülküm seninkinden daha fazla; çevrem de seninkinden daha üstün." demiş. O adam kendine haksızlık ederek / günah işleyerek bahçesine girdiğinde: "Bu bahçenin yok olacağını ve kıyametin kopacağını asla düşünmüyorum. (Hiç sanmıyorum ama) eğer (ahirette) Rabb'immin huzuruna döndürülürsem, o takdirde (orada da) bana şu an sahip olduklarımdan daha iyisi verilir." demiş. Ama o, arkadaşıyla böyle konuşurken onun (İslam'a

وَكَانَ أَمْرُهُ فُرْطًا ﴿28﴾ وَقُلِ الْحَقُّ  
مَنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ  
شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ  
نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ  
يَسْتَعِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ  
يَشْوِي الْوُجُوهُ بِئْسَ الشَّرَابُ  
وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿29﴾ إِنَّ الَّذِينَ  
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا  
نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿30﴾  
أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ  
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ  
أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا  
خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِينَ  
فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ  
وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿31﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ  
مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ  
مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا  
بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿32﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ  
أَتَتْ أَكْلَهَا وَلَمْ تَظْلَمْ مِنْهُ شَيْئًا  
وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا ﴿33﴾ وَكَانَ  
لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ  
أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاعَزُّ نَفَرًا ﴿34﴾  
وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ  
مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿35﴾ وَمَا

inanan) arkadaşı ona (karşı çıkıp): "Yoksa sen, seni (ilk olarak) topraktan yaratan, sonra bir damlacık sıvıdan (çoğaltan) ve böylece seni bir adam haline getiren (Allah'ı) inkar mı ettin? Ama şu iyi bilinsin ki, benim Rabb'im Allah'tır ve ben hiç kimseyi / hiçbir şeyi Rabb'ime ortak koşmam. Keşke sen beni mal-mülk ve çevre bakımından kendinden daha zayıf görmek yerine bahçene girdiğinde, 'Maşallah' (Allah'ın dilediği olur.) Allah'tan başka bir güç sahibi yoktur.' deseydin. Çünkü Rabb'im bana senin bahçenden daha iyisini verebilir ve senin bahçene de gökten bir felaket gönderebilir. Böylece senin bahçen bataklık bir toprağa dönüşebilir ya da bahçedeki suyun kaynağı yerin dibine çekilebilir; sen de o suyu geri getiremezsin (ve bahçen kupkuru çorak bir hale dönüşebilir.)" demiş. Sonuçta (sahip olduğu dünya servetiyle şımarmış olan) o adamın ürünleri bir felaketle kuşatılıp yok olmuş. Böylece o, bahçesinin alt üst olduğunu görmüş ve ona harcadıklarına üzülüp dövünerek: "Keşke Rabb'ime hiçbir şeyi ortak koşmasaydım." diyormuş. Artık ona Allah'tan başka yardım edebilecek bir kimse yoktu ve o, yardımsız / çaresiz kaldı. İşte o vakit orada, (o adam anlamış ki) gerçek dost yalnız Allah'tır. Şüphesiz ki Allah en iyi ödülü ve en iyi sonucu lütfedendir.

#### **Ayet: 45**

Ey elçi, insanlara dünya hayatı hakkında şu örneği ver. Dünya hayatının geçici oluşu gökten yağdırdığımız yağmurla örneklenebilir. Yağmurun karışarak beslediği yeryüzündeki bitki örtüsü büyür; ama bir süre sonra o bitkiler ölüp kurur ve rüzgarın savurduğu çerçöpe dönüşür. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeye gücü yetendir.

#### **Ayet: 46**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, mal-mülk ve çocuklar dünya hayatının süsüdür. Doğrusu Rabb'ine göre faydası (sonsuz kadar) kalıcı olan düzeltici / iyi işler (ahiretteki) ödül ve istek bakımından daha iyidir.

#### **Ayet: 47-49**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz kıyamet günü

أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿36﴾  
قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّيَكَ رَجُلًا ﴿37﴾ لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿38﴾  
وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿39﴾ فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿40﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿41﴾  
وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَى مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿42﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةً يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿43﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿44﴾  
وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَكَانَ اللَّهُ

dağları (büyük depremlerle) yürüteceğiz. İşte o gün yeryüzü dümdüz görünür. O vakit Biz insanları -onlardan hiçbirini dışarda bırakmadan- (ahirette huzurumuzda) toplayıp tüm yaptıklarından hesaba çekeceğiz. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette Rabb'inin huzuruna sırayla sunulacak ve Allah onlara: "İşte sizi ilk defa yarattığımız gibi (çıplak olarak) huzurumuza geldiniz. Oysa siz ahirette sizin için bir buluşma vakti belirlemediğimizi iddia ediyordunuz." diyecektir. Kıyamet günü herkesin kitabı / amel defteri ortaya konulunca, gûnahta ısrar eden suçluların (hesaba çekilmekten) çok korktuğu görünür. Onlar (kendi kendilerine): Yazıklar olsun bize! Niçin bu kitap / amel defteri -küçük ya da büyük hiçbir şeyi dışarda bırakmadan- tüm yaptıklarımızı tek tek sayıyor!" diyecektir. Sonuçta onlar yaptıkları her şeyin o kitapta / amel defterinde yazılı olduğunu görecektir. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in hiç kimseye hiçbir haksızlık etmez.

#### **Ayet: 50-51**

Bir vakit Biz meleklerle: "(İlk insan olan) Adem'e secde edin / saygı gösterin." dedik. O vakit İblis hariç meleklerin hepsi hemen secde ettiler / saygı gösterdiler. (İblis Allah'ın emrine karşı çıktı ve Adem'e secde etmedi / saygı göstermedi;) çünkü o, (meleklerden değil) cinlerdendi. Böylece o, Rabb'inin emrinden çıktı. Şimdi ise, ey insanlar, siz Benden başka şeytanı ve onun soyunu da -size düşman olmalarına rağmen- dost ediniyorsunuz. (Ama herkes şunu iyi bilsin ki,) haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin (ahiretteki) karşılığı çok kötü olacaktır. (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları ilk yaratılışla ilgili yalanlar uyduruyorlar.) Doğrusu Ben onları, ne gökleri ve yeri yaratırken ne de kendilerini yaratırken şahit tutmuş değilim. Ayrıca onlar şunu iyi bilsinler ki, Ben dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptıranları (sahte ilahları / putları) hiçbir zaman yardımcı edinmiş değilim.

#### **Ayet: 52-53**

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿45﴾ الْمَالُ  
وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا  
وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ  
ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿46﴾ وَيَوْمَ نُسِيرُ  
الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً  
وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا  
﴿47﴾ وَعَرِّضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ  
جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ  
زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿48﴾  
وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ  
مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا  
مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا  
كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا  
عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلُمُ رَبُّكَ أَحَدًا  
﴿49﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ  
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ  
فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ  
وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ  
عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿50﴾ مَا  
أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ  
الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ﴿51﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ  
نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ  
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü Allah (tüm) putperestlere / müşriklere: "Haydi, (güya) ortaklarım olduğunu iddia ettiklerinize (putlara / sahte ilahlara) seslenin de size yardım etsinler(!)" diyecektir. Onlar putları / sahte ilahları çağırarak; ama onlardan hiçbir olumlu cevap alamayacaktır. Biz onların arasına uçurumları koyacağız. (O gün) günahta ısrar eden suçlular cehennem ateşini görecek ve o ateşin içine düşeceğini anlayacaktır; ama onlar ondan kurtuluş imkanı bulamayacaktır.

#### **Ayet: 54-55**

Doğrusu Biz insanlara (İslam'a inanmaları için) bu ilahi kitapta / Kuran'da her çeşit örneği açıkladık. Ama İslam'ı inkar eden insanlar her zaman (bir bahane uydurup İslam'a karşı) tartışmak / mücadele etmek isterler. Aynı şekilde bu doğruluk rehberi / Kuran kendilerine geldiğinde, bazı insanları İslam'a inanmaktan ve Rabb'lerinden bağışlanma dilemekten alıkoyan tek şey, onların (alay ederek) önceki inkarcılara uygulanan yasanın, yani uğrayacakları cezanın hemen önlerine gelmesini istemesidir.

#### **Ayet: 56-57**

Doğrusu Biz elçilerimizi ancak müjdeci ve uyarıcı olarak göndeririz. Ama İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar gerçekleri ortadan kaldırmak için batıl inançlarla (hurafelerle) tartışıp mücadele ediyorlar. Onlardan bazıları da bildirdiğim gerçekleri ve kendilerine yapılan uyarıları alaya aldılar. Herkes şunu iyi bilsin ki, kendilerine Rabb'lerinin bildirdiği gerçeklerle öğüt verilen ama onlara ısrarla sırt çeviren ve bu dünyada yaptığı kötülükleri unutan kimselerden daha zalimi yoktur. Doğrusu Biz onların -gerçekleri anlaması gereken (ama anlamak istemeyen)- kalplerini (ısrarla işledikleri günahların kirleriyle) kapladık ve (gerçekleri işitmek istemeyen) kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Ey elçi, sen onları bu doğruluk rehberine / Kuran'a çağırırsan da, böyleleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa asla yönelmezler.

#### **Ayet: 58-59**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in çok

بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿52﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ  
النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ  
يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿53﴾ وَلَقَدْ  
صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ  
كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ  
جَدَلًا ﴿54﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ  
يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى  
وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ  
الْأُولَىٰ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا  
﴿55﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا  
مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ  
كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ  
وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا  
﴿56﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ  
رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ  
يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ  
يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ  
تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا  
أَبَدًا ﴿57﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ  
لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلْ لَهُمُ  
الْعَذَابُ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ  
دُونِهِ مَوْئِلًا ﴿58﴾ وَتِلْكَ الْقُرَى  
أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا  
لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿59﴾ وَإِذْ قَالَ



bağışlayandır ve (sınırsız) rahmet sahibidir. Şayet Allah insanları yaptıkları kötülükler / günahlar yüzünden hemen cezalandırmak isteseydi bunu yapardı. Ama O, insanlara (ahiretteki hesap için) bir buluşma vakti belirlemiştir. Ama (o buluşma vakti / kıyamet günü geldiğinde,) insanlar Allah'tan başka bir sığınak bulamayacaktır. İşte, haksızlıkta / zulümde ısrar ettiklerinden yok ettiğimiz önceki beldeler... Doğrusu Biz o beldeleri cezalandırıp yok etmek için bir ceza vakti belirlemiştir.

#### **Ayet: 60-65**

Geçmişte Musa genç yol arkadaşına: "(Çok kararlıyım.) Uzun sürse de, iki denizin birleştiği yere (boğaza) gitmekten geri dönmeyeceğim." dedi. Sonra onlar iki denizin birleştiği yere (boğaza) vardığında orada (yemek için ayırdıkları) balığı unuttular. O balık da (sıçraya sıçraya kaçıp) denizin yolunu buldu. Onlar varmak istedikleri yeri geçtikten sonra Musa genç yol arkadaşına: "Haydi, öğlen yemeği için ayırdığımız balığı getir de yiyelim. Doğrusu bu yolculuk bizi yordu." dedi. O vakit genç yol arkadaşı Musa'ya: "Biliyor musun? (Bir önceki molada) kayalığa sığındığımızda ben (o balığı çıkardım ve) orada unuttum. O vakit ben sana ondan bahsedecektim; ama şeytan (bir vesvese verip) bu konuyu bana unutturdu. Sonra o balık çok şaşılacak bir şekilde (sıçraya sıçraya kaçıp) denizin yolunu buldu." dedi. Musa: "Aradığımız yer orası olabilir." dedi. Böylece onlar kendi izlerini takip ederek geri döndüler ve orada kendisine rahmetimizden lütfettiğimiz ve tarafımızdan özel bilgiler öğrettiğimiz bir kulumuzu buldular.

#### **Ayet: 66-70**

Musa o kulumuza: "Allah tarafından sana öğretilen doğru bilgiden bana da öğretmen için seninle gelebilir miyim?" dedi. O kulumuz Musa'ya: "Ama sen benim beraberimde olmaya dayanamazsın. Kavrayamadığın şeylere nasıl dayanacaksın ki!" dedi. Musa o kulumuza: "Allah'ın dilemesiyle / lütfuyla dayandığımı göreceksin. Yaptığın hiçbir şeye karşı çıkmayacağım." dedi. O kulumuz Musa'ya:

مُوسَى لِفَتْيْهِ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ  
مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا  
﴿60﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا  
حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ  
سَرَبًا ﴿61﴾ فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتْيْهِ  
إِنَّا غَدَاؤُنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا  
نَصَبًا ﴿62﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى  
الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا  
أَنسَانِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ  
وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿63﴾  
قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَارْتَدَّ عَلَى  
آثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿64﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا  
مِنْ عِبَادِنَا اتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا  
وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿65﴾ قَالَ  
لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَ  
مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿66﴾ قَالَ إِنَّكَ لَنْ  
تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿67﴾ وَكَيْفَ  
تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا  
﴿68﴾ قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ  
صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿69﴾  
قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ  
شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا  
﴿70﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي  
السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتُهَا لِتُغْرِقَ



"Eğer benimle geleceksen, ben açıklayana kadar bana hiçbir şey sormamalısın." dedi.

**Ayet: 71-73**

Böylece onlar yola çıktılar ve bir gemiye binene kadar gittiler. O kul, gemide bir delik açtı. Musa o kula: "Gemidekileri boğmak için mi delik açtın? Doğrusu sen yapılmaması gereken bir iş yaptın." dedi. O kul Musa'ya: "(Daha önce) ben sana benim beraberimde olmaya dayanamazsın dememiş miydim?" dediğinde ise Musa ona: "Unuttuğum için beni kınama ve istediğim bilgiye ulaşmada bana zorluk çıkarma." dedi.

**Ayet: 74-76**

Böylece onlar tekrar yola çıktılar ve bir erkek çocukla karşılaşana kadar gittiler. Sonra o kul o çocuğu öldürdü. Musa o kula: "Doğrusu sen hiçbir canı öldürmemiş olan masum bir çocuğu öldürerek kabul edilmez bir iş yaptın." dedi. O kul Musa'ya: "(Daha önce) ben sana benim beraberimde olmaya dayanamazsın dememiş miydim?" dediğinde ise Musa ona: "Eğer sana bundan sonra bir şey sorarsam, o vakit benimle arkadaşlık etmeyebilirsin. (Yaptığım hata yüzünden) senden özür diliyorum." dedi.

**Ayet: 77-82**

Böylece onlar tekrar yola çıktılar ve bir belde halkına rastlayana kadar gittiler. Musa ve o kul onlardan yiyecek bir şey istediler; ama o belde halkı onların misafir olarak kabul etmediler. Sonra onlar orada yıkılmak üzere olan bir duvar buldular. Sonra o kul yıkılmak üzere olan o duvarı (ücretsiz olarak) onardı. Musa (bu işte bir gariplik olduğunu düşünerek) o kula: "Şayet dileseydin emeğinin karşılığında bir ücret alabilirdin." dedi. O kul Musa'ya: "Artık bu, aramızda ayrılma sebebimizdir. Şimdi senin dayanamayıp sorduğun olayların yorumunu bildireceğim." dedi. Gemiden başlayalım. O gemi, denizde çalışarak geçinen yoksullara aitti. (O gemiye bir delik açıp) onu kusurlu göstermek istedim. Çünkü (sağlam gördüğü) her gemiye zorla el koyan bir hükümdar onları takip ediyordu. O erkek çocuğuna gelince, onun annesi ve babası İslam'a inanan kimselerdi; (ama o çocuk

أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ  
أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا  
﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ  
وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٣﴾  
فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ  
قَالَ أَقْتَلْتَنِي نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ  
جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٧٤﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ  
لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا  
﴿٧٥﴾ قَالَ إِنْ سَأَلْتَكَ عَنْ شَيْءٍ  
بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ  
لَدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا  
آتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا  
أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا  
يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ  
لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَذَا  
فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا  
لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا  
السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ  
فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ  
وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا  
﴿٧٩﴾ وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ  
مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا  
وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا  
رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا

inkarcıydı.) Bu yüzden onun (büyüdüğünde) azgınlıkla ve inkarcılıkla annesine ve babasına kötülük edeceğinden korktuk (ve onu öldürdük.) Sonra Rabb'lerinin onlara ondan daha temiz ve daha şefkatli bir çocuk vermesini istedik (ve dua ettik.) O duvar ise (orada değil) şehirde yaşayan iki yetim çocuğa aitti ve onun altında onlar için saklanmış bir hazine vardı. Onların babası (İslam'a inanıp) düzeltici / iyi işler yapan bir kimseydi. (O duvarı onardım;) çünkü Rabb'in o yetim çocukların yetişkin yaşa geldiklerinde, Rabb'inin bir rahmeti olarak onlar için saklanmış olan hazineyi bulup çıkarmalarını istedi. Doğrusu ben bunları kendi aklımdan bir iş olarak değil (Allah'ın emriyle yaptım.) İşte bu, senin dayanamayıp sorduğun olayların yorumudur." dedi.

#### **Ayet: 83**

Ey elçi, sana Zülkarneyn (çift boynuzlu şapka takan hükümdar) hakkında sorular soranlara de ki: "Şimdi size onun hakkında bildirileni okuyup aktaracağım."

#### **Ayet: 84-88**

Doğrusu Biz Zülkarneyn'e yeryüzünde güçlü bir iktidar ve çeşitli sebepler (imkanlar) verdik. Böylece Zülkarneyn bir sebeple (imkanla) güneşin battığı yere (gidebildiği en uzak batıya) kadar gitti. Gittiği yerde güneşin balçık topraktan (su fışkırtan) bir gözenin / gayzerin ufkunda battığını gördü ve orada yaşayan (İslam'ı inkar eden) bir toplum buldu. Biz ona: "Ey Zülkarneyn, istersen onları cezalandırsın istersen de onlar hakkında iyilik yolunu benimsersin." dedik. Zülkarneyn: "Doğrusu biz her kim haksızlıkta / zulümde ısrar ederse, onu cezalandıracağız. Sonra o zalim kimse ahirette Rabb'inin huzuruna döndürülüp tüm yaptıklarından hesaba çekilecek ve Allah onu görülmemiş cezalara uğratacaktır. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere ise güzel bir karşılık vereceğiz. Ayrıca biz böyle bir kimseye kolaylık gösterilmesini buyuracağız." dedi.

#### **Ayet: 89-91**

Sonra Zülkarneyn başka bir sebeple (imkanla)

﴿81﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿82﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿83﴾ إِنَّا مَكَنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿84﴾ فَاتَّبَعَ سَبَبًا ﴿85﴾ حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿86﴾ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكَرًا ﴿87﴾ وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءٌ الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿88﴾ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿89﴾ حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا ﴿90﴾ كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿91﴾ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا

güneşin doğduğu yere (gidebildiği en uzak doğuya) kadar gitti. Gittiği o yerde güneşin çıplak (elbisesi olmayan / ilkel) bir toplumun üzerine doğduğunu gördü. Bu böyledir. Doğrusu Biz onun yanında olan her şeyi (bilgimizle) kuşatmışızdır.

#### **Ayet: 92-98**

Daha sonra Zülkarneyn başka bir sebeple (imkanla) iki setin arasına kadar gitti. O iki setin dışında (doğru) sözü anlamaya yanaşmayan (İslam'ı inkar eden) bir toplum buldu. (Onlardan şikayet eden) insanlar: "Ey Zülkarneyn, Yecüc ve Mecüc yeryüzünde bozgunculuk ediyorlar. Eğer biz sana vergi verirsek onlarla aramıza bir engel koyar mısın?" dediler. O vakit Zülkarneyn onlara: "Doğrusu Rabb'imın bana lütfettiği imkanlar (sizin vereceğiniz şeyden daha iyidir.) Beden gücünüzle bana yardım edin ki onlarla sizin aranızda sağlam bir engel koyabileyim. Haydi, bana demir külçeleri getirin. O demir külçelerini (şu) eritme potasının içine belli bir seviyeye kadar doldurun ve altındaki ateşi öyle körükleyin ki demir külçeleri de ateş gibi olsun. Sonra bana erimiş demirin üzerine dökmek için katran getirin." dedi. (Böylece Zülkarneyn onlara çelik üretmeyi ve çelikten savaş aletleri yapmayı öğretti.) Sonuçta onların düşmanları (çeliğin karşısında) üstün gelemeyi ve onu parçalayamadılar. Zülkarneyn onlara: "Bu (çelik) Rabb'imın bir rahmetidir. Ama Rabb'imın verdiği söz (yani kıyamet günü) geldiğinde, Allah onu da parçalayıp yok edecektir. Şunu iyi bilin ki, Rabb'imın verdiği her söz gerçektir." dedi.

#### **Ayet: 99-102**

Kıyamet günü Biz insanları birbirine girerek dalgalanan kalabalıklar halinde bırakıp bekleteceğiz, sonra Sur borusuna (ikinci defa) üflendiğinde ise hepsini huzurumuzda toplayıp tüm yaptıklarından hesaba çekeceğiz. İşte o gün Biz cehennemi İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere (ısrarla işledikleri günahların karşılığı olarak) sunacağız. Çünkü onlar (dünyadayken) ilahi öğüdüme gözlerini kapayan ve (kulaklarını tıkadıklarından da) onu işitemeyen

﴿92﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ  
وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ  
يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿93﴾ قَالُوا يَا ذَا  
الْقُرْنَيْنِ إِنَّا يَا جُوجَ وَمَا جُوجَ  
مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ  
خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ  
سَدًّا ﴿94﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي  
خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ  
وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿95﴾ أَتُونِي زُبَرَ  
الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ  
الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ  
نَارًا قَالَ أَتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا  
﴿96﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ  
وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿97﴾ قَالَ  
هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ  
رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي  
حَقًّا ﴿98﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ  
يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ  
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿99﴾ وَعَرَضْنَا  
جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا  
﴿100﴾ الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي  
غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا  
يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿101﴾ أَفَحَسِبَ  
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ

kimselerdi. Ayrıca İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları da Benden başka bazı kullarımı (güya) dost edindiklerini sanmışlardı. Doğrusu Biz cehennemi İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri ahirette ağırlamak(!) için hazırlamışızdır.

**Ayet: 103-108**

Ey elçi, insanlara de ki: "Yaptıkları kötülükler / günahlar yüzünden ahirette en çok zarara uğrayıp kaybedecek olanları size haber verelim: Onlar (dünyada) iyi işler yaptıklarını sanan; ama dünya hayatında ortaya koydukları çabaları ahirette kaybeden kimselerdir. Çünkü onlar Rabb'lerinin bildirdiği gerçekleri ve ahirette Onun huzurunda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerini ısrarla inkar etmiştir. Bu yüzden onların tüm yaptıkları boşa gidecektir. Kıyamet günü Biz onlar için bir terazi de kurmayacağız. Onlar İslam'ı ısrarla inkar edip bildirdiğim gerçekleri ve elçilerimi alaya aldıklarından, ahirette cehennem cezasına uğrayacaktır. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin ahiretteki ödülü ise Firdevs cennetlerinde ağırlanmak olacaktır. Cennete giren kimseler orada sonsuza kadar yaşayacak ve asla cenneti başka bir şeyle değiştirmek istemeyecektir."

**Ayet: 109**

Ey elçi, insanlara de ki: "Şayet Rabb'imın sözlerini yazmak için (yeryüzündeki) tüm denizler mürekkep olsaydı, -ve hatta onun üstüne bir o kadar daha ekleysek bile- denizler tükenirdi ama Rabb'imın sözleri bitmezdi."

**Ayet: 110**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben sadece sizin gibi (sıradan) bir insanım. Ama bana, 'İlahınız tek ilahdır / Allah'tır. (Allah'tan başka ilah yoktur.)' diye vahiy ediliyor / bildiriliyor. Öyleyse ahirette Rabb'inin huzurunda buluşup (tüm yaptıklarından hesaba çekileceğine) inanan kimseler, düzeltici / iyi işler yapsınlar ve Rabb'lerine ibadette Ona hiçbir şeyi ortak koşmasınlar."

دُونِي أَوْلِيَاءُ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ  
لِلْكَافِرِينَ نُزْلًا ﴿102﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ  
بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿103﴾ الَّذِينَ  
ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ  
يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا  
﴿104﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ  
رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا  
نَقِيمَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنَّا ﴿105﴾  
ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا  
وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُؤًا  
﴿106﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ  
الْفِرْدَوْسِ نُزْلًا ﴿107﴾ خَالِدِينَ فِيهَا  
لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿108﴾ قُلْ لَوْ  
كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ  
الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ  
جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿109﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا  
بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ  
إِلَهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ  
فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ  
بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿110﴾

## 19- MERYEM SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### MERYEM SURESİNİN ANLAMI

### سورة مريم

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-6

KEF-HE-YE-'AYN-SAD ( **Dikkat!** ) Ey elçi, bu, Rabb'inin kulu Zekeriyya'ya lütfettiği rahmetini anmasıdır. Bir vakit Zekeriyya Rabb'ine gizlice (gönlünden) seslenerek şöyle dua etti: "Ey Rabb'im, (Öyle yaşlandım ki) kemiklerim güçsüzleşti; saçım ve sakalım da beyazladı. Ey Rabb'im, ben Sana dua ederken asla umutsuz olmadım; ama benden sonra yerime geçecek olan yakınlarımdan endişe etmekteyim. (Ey Rabb'im,) hanımım kısır (olduğundan, benim bir çocuğum olmadı;) o yüzden rahmetinden bana (yerime geçecek) bir dost lütfet. O dost, benim ve Yakub ailesinin (sürdürdüğümüz İslam davetini) devralsın. Ey Rabb'im, Sen onu razı olunan bir kimse yap."

#### Ayet: 7-9

Allah ona: "Ey Zekeriyya, Biz seni "Yahya" adında bir oğulla müjdeliyoruz. Şunu iyi bil ki, Biz önceden hiç kimseyi bu adla adlandırmış değiliz." dedi. O vakit Zekeriyya: "Ey Rabb'im, nasıl bir oğlum olabilir ki! Çünkü benim hanımım kısır, ben de çok yaşıyım." dedi. Allah ona: "Bu böyledir." dedi. (Ey elçi,) Rabb'in Zekeriyya'ya: "Bu, Benim için çok kolaydır. Doğrusu Ben seni de -daha önce sen hiçbir şey değilken- yarattım." dedi.

#### Ayet: 10-11

Zekeriyya: "Ey Rabb'im, bana bir mucize göster (ki kalbim tatmin olsun.)" dediğinde, Allah ona: "Üç gece aralıksız olarak (dilin tutulacağından) insanlarla (işaret dili dışında) konuşamayacak olman senin mucizendir."

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَهَيْعِصْ ﴿١﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ

زَكَرِيَّا ﴿٢﴾ إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا

﴿٣﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي

وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ

بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾ وَإِنِّي خِفْتُ

الْمَوَالِي مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي

عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾

يَرِثُنِي وَيَرِثْ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ

رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ

بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ

قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾ قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي

غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ

بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾ قَالَ كَذَلِكَ

قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ

مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾ قَالَ رَبِّ



dedi. Sonra Zekeriyya mihraptan / ibadet ettiği yerden toplumunun önüne çıktı; (ama dili tutuldu.) O vakit Zekeriyya (işaret dilini kullanarak) onlara: "Sabah-akşam daima Allah'ın yüceliğini anarak hareket edin." diye bildirdi.

#### **Ayet: 12-15**

(Yahya doğduktan sonra) Biz ona: "Ey Yahya, ilahi kitaba tüm gücünle sahip çık." dedik. Biz rahmetimizden ona daha çocukken doğru hükümleri, şefkat duymayı ve (maddi ve manevi kirlerden) temizlenmeyi lütfettik. Yahya Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınan bir kimseydi. Böylece o, annesine ve babasına iyi davrandı ve hiçbir zaman zorba ve asi biri olmadı. Doğrusu Yahya'nın doğduğu gün de öldüğü gün de ahirette diriltileceği gün de esenlikle doludur.

#### **Ayet: 16-21**

Ey elçi, bu ilahi kitapta / Kuran'da Meryem'den (insanlara) bahset. Bir vakit o, ailesinden ayrılıp şehrin doğusunda bir yere gitti. (Orada inzivaya çekilip) insanlardan uzak kalmak için bir perde / çadır edindi. Sonra Biz ona ruhumuzu (vahiy meleği Cebrail'i) gönderdik. Cebrail Meryem'e aynen bir insan gibi göründü. Meryem ona: "Doğrusu ben senden Rahman'a sığınırım. Eğer Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınan biriysen, (bana dokunma!)" dedi. Cebrail de ona: "(Ey Meryem,) doğrusu ben Rabb'inin gönderdiği bir (melek) elçiyim ve sana tertemiz bir oğlunun doğacağını müjdelemeye geldim." dedi. Meryem: "Nasıl bir oğlum olabilir ki! Çünkü bana hiçbir erkek dokunmadı ve ben de hiçbir zaman iffetsizlik etmedim." dedi. Allah da ona: "Bu böyledir." dedi. (Ey elçi,) Rabb'in ona: "Bu, Benim için çok kolaydır. Doğrusu Biz onu insanlara bir mucize ve tarafımızdan bir rahmet yapmak istiyoruz. Artık bu işin kararı verilmiştir." dedi.

#### **Ayet: 22-26**

Böylece Meryem hamile olduğunu anlayıp (daha) uzak bir yere inzivaya çekildi. Doğum

اجْعَلْ لِّي آيَةً قَالَ آيَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ  
النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿10﴾ فَخَرَجَ  
عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى  
إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿11﴾  
يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ  
الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿12﴾ وَحَنَانًا مِنْ لَدُنَّا  
وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿13﴾ وَبَرًّا  
بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿14﴾  
وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ  
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿15﴾ وَادْكُرْ فِي  
الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا  
مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿16﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ  
دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا  
فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿17﴾ قَالَتْ  
إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ  
تَقِيًّا ﴿18﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ  
لَا هَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿19﴾ قَالَتْ  
أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي  
بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿20﴾ قَالَ كَذَلِكَ  
قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّئْ وَلِنَجْعَلَ آيَةً  
لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا

sancıları onu bir hurma ağacının gövdesine dayanmaya götürdü. Meryem: "Ah! Keşke bundan önce ölseydim ve unutulsaydım." dedi. O vakit onun bulunduğu yerin alt tarafından (bir melek) ona: "Sakin üzülme. (Bak,) Rabb'in senin alt tarafında bir su pınarı var etti. Şimdi yaslandığın hurma ağacının gövdesini kendine doğru salla ki olgunlaşmış taze hurmalar yere dökülsün. (Artık bir mucize olan bebeğin İsa doğdu.) Şimdi ye ve iç. Gözün aydın olsun! Eğer (yolunun üstünde sana sorular soran) bir insan görürsen, (işaret dilini kullanarak) ona, 'Doğrusu ben Rahman'a susma orucu adadım. Bu yüzden hiçbir insanla konuşmayacağım' dersin." dedi.

**Ayet: 27-33**

Sonra Meryem bebeğini / İsa'yı beşiğinde taşıyarak toplumuna getirdi. Bazıları ona: "Ey Meryem, sen yapılmaması gereken (çirkin) bir şey yapmışsın. Ey Harun'un soyundan gelen kadın, senin baban kötü bir adam değildi, annen de iffetsiz bir kadın değildi. (Ama sen kötü ve iffetsiz bir iş yapmışsın.)" dediler. O vakit (susma orucu tutan) Meryem beşikteki bebeğine / İsa'ya işaret etti. Onlar: "Beşikteki bir bebekle nasıl konuşabiliriz ki!" dediler. Bebek İsa (oradakilerin gözlerinin önünde mucizevi bir şekilde konuşarak): "Doğrusu ben Allah'ın (mucize) bir kuluyum. Allah bana bir ilahi kitap verecek ve beni bir peygamber olarak görevlendirecektir. Allah bana bulunduğum her yerde bereket verecektir. Allah bana yaşadığım sürece düzenli olarak namaz kılmayı, (İslam için) zekat vermeyi ve anneme iyi davranmayı emretmiştir. Çünkü Allah beni zorba ve kötü biri olarak yaratmadı. (O, benden iyi bir insan olmamı istedi.) Doğrusu benim doğduğum gün de öldüğüm gün de ahirette diriltileceğim gün de esenlikle doludur." dedi.

**Ayet: 34**

İşte bu, Yahudilerin şüphe edip tartıştıkları (ve Allah'ın gönderdiği bir peygamber olduğuna inanmadıkları) Meryem oğlu İsa'yla ilgili en doğru sözdür / açıklamadır.

**Ayet: 35**

مَقْضِيًّا ﴿21﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ  
مَكَانًا قَصِيًّا ﴿22﴾ فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ  
إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ  
قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَّنْسِيًّا ﴿23﴾  
فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ  
رَبُّكَ تَحْتَكَ سَرِيًّا ﴿24﴾ وَهَزِي إِلَيْكَ  
بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رُطْبًا  
جَنِيًّا ﴿25﴾ فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي  
عَيْنًا فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا  
فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا  
فَلَنْ أَكَلِمَ الْيَوْمَ أَنْسِيًّا ﴿26﴾ فَاتَتْ بِهِ  
قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتَ  
شَيْئًا فَرِيًّا ﴿27﴾ يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا  
كَانَ أَبُوكَ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ  
بَغِيًّا ﴿28﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهَقَالُوا كَيْفَ  
نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿29﴾  
قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ إِنِّي الْهَاتَانِي الْكِتَابَ  
وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿30﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا  
أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ  
وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿31﴾ وَبَرًّا  
بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın bir çocuk edinmesi asla söz konusu olamaz. Doğrusu Allah tüm eksiklerden uzaktır / yücedir. Doğrusu Allah bir şeyin olmasına hükmettiğinde, ona sadece 'Ol' der; o şey de hemen olur.

**Ayet: 36-40**

Şunu iyi bilin ki, (Meryem oğlu İsa her zaman): "Allah benim de sizin de (hepimizin) tek Rabb'idir. Öyleyse yalnız Ona ibadet edin. İşte, dosdoğru yol / İslam budur." (demiştir.) Sonra (yani İsa'nın ardından) bazı gruplar kendi aralarında başka bir yol tutup (İslam'dan) ayrılığa düştüler. Ama o büyük gün (yani kıyamet günü) görüldüğünde, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere yazık olacaktır. Ahirette huzurumuza geldiklerinde, onlar gerçeği çok iyi işitecek ve çok iyi görecektir. Bugün ise o zalimler apaçık / büyük bir sapkınlığın içindedir. Ey elçi, onları (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için) bir pişmanlık günü (olacak olan kıyamet günü) hakkında uyar. Çünkü (o gün geldiğinde) iş işten geçmiş olacaktır. Ama (ne yazık ki) inkarcılar gaflet / umursamazlık içinde İslam'a inanmazlar. Doğrusu (kıyamet günü) yeryüzü ve onun üzerindeki herkes / her şey yalnız Bize kalacaktır. Sonuçta herkes ahirette huzurumuza döndürülüp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir.

**Ayet: 41**

Ey elçi, bu ilahi kitapta / Kuran'da İbrahim'den (insanlara) bahset. Çünkü İbrahim doğruluğuyla bilinen bir peygamberdi.

**Ayet: 42-45**

Bir vakit İbrahim babasına: "Babacığım, niçin seni iştirmeyen, görmeyen ve senin hiçbir ihtiyacını gidermeyen şeylere (putlara / sahte ilahlara) ibadet ediyorsun? (Artık onlara ibadet etme!) Babacığım, doğrusu sana gelmeyen ilahi bilgi bana gelmiştir. Öyleyse bana uy ki seni dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelteyim. Babacığım, şeytana ibadet etme! Çünkü şeytan Rahman'a isyan etmiştir. Babacığım, (eğer günaha ısrar

﴿32﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ

أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿33﴾ ذَلِكَ

عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي

فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿34﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ

يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا

فَأِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿35﴾ وَإِنَّ

اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ

مُسْتَقِيمٌ ﴿36﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ

بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ

يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿37﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ

يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي

ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿38﴾ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ

الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي

غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿39﴾ إِنَّا نَحْنُ

نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا

يُرْجَعُونَ ﴿40﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ

إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿41﴾ إِذْ

قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ

وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿42﴾

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا

لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا

edersen,) korkarım ki sonuçta sana Rahman'dan bir ceza dokunur ve ahirette şeytanın dostu olarak (cehennem ateşine girersin.)" dedi.

**Ayet: 46-48**

Ama babası ona (çok kızıp): "Ey İbrahim, nasıl olur da benim ilahlarımdan / putlarımdan yüz çevirirsin! Eğer (İslam'a davetten) vazgeçmezsen, seni aramızdan kovarım. Öyleyse (ben seni kovmadan önce) uzun bir süre için benden ayrıl / beni bırak başka bir yere git." dedi. İbrahim ona: "Selam / esenlikler üzerine olsun. Rabb'imden seni bağışlamasını dileyeceğim. Çünkü O, her zaman beni bilir / bana rahmetini lütfeder." dedi. İbrahim (şehirden ayrılırken) toplumuna: "Şimdi ben hem sizi hem de Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz şeyleri (putları / sahte ilahları) terk ediyorum. Ama ben Rabb'ime (sizin tövbe edip İslam'a inanmanız için) dua edeceğim. Umarım ki Rabb'ime ettiğim dualarım kabul olur." dedi.

**Ayet: 49-50**

İbrahim putperest / müşrik toplumunu ve onların Allah'tan başka ibadet ettiği (putları / sahte ilahları) terk ettikten sonra, Biz ona oğlu İshak'ı ve torunu Yakub'u lütfettik. Biz onlardan her birini birer peygamber olarak görevlendirdik ve onlara rahmetimizden lütfettik. Biz onlara diğer insanlara gerçekleri anlatan yüksek bir doğruluk dili verdik.

**Ayet: 51**

Ey elçi, bu ilahi kitapta / Kuran'da Musa'dan (insanlara) bahset. Çünkü Musa çok samimi bir kimseydi, bir peygamberdi ve bir elçiydi.

**Ayet: 52-53**

Bir vakit Biz Musa'ya Sina Dağının batı / sağ yakasından seslendik / vahiy ettik ve onu sessizce (yanan ağacın bulunduğu yere) yaklaştırdık. Sonra Biz Musa'ya rahmetimizden lütfettik ve onun kardeşi Harun'u da (ona yardımcı olması için) bir peygamber olarak görevlendirdik.

**Ayet: 54-55**

Ey elçi, bu ilahi kitapta / Kuran'da İsmail'den (insanlara) bahset. Çünkü İsmail sözünü

﴿43﴾ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ

الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿44﴾

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ

مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا

﴿45﴾ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يَا

إِبْرَاهِيمُ لَنْ لَمْ تَنْتَه لَأَرْجُمَنَّكَ

وَأَهْجُرَنِي مَلِيًّا ﴿46﴾ قَالَ سَلَامٌ

عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي

حَفِيًّا ﴿47﴾ وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ

مِنْ دُونِ اللَّهِ وَادْعُوا رَبِّي عَسَى أَلَّا

أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿48﴾ فَلَمَّا

اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا

نَبِيًّا ﴿49﴾ وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا

وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿50﴾

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ

مُخْلِصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿51﴾

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ

وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿52﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ

رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿53﴾

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلُ إِنَّهُ كَانَ

doğrulukla yerine getiren bir kimseydi, bir peygamberdi ve bir elçiydi. İsmail de kendi ailesine / onun beraberinde olanlara düzenli olarak namaz kılmayı ve (İslam için) zekat vermeyi emrederdi. Doğrusu İsmail Rabb'inin razı olduğu bir kimseydi.

**Ayet: 56-57**

Ey elçi, bu ilahi kitapta / Kuran'da İdris'den (insanlara) bahset. Çünkü İdris doğruluğuyla bilinen bir peygamberdi. Biz de onu yüksek bir makama yükselttik.

**Ayet: 58**

İşte onlar Allah'ın nimet verdiği kimselerden, yani peygamberlerden bazılarıdır. Onlar Adem'in soyundandır; Nuh'la beraber (gemide) taşıyıp (tufanda suda boğulmaktan kurtardığımız) kimselerin soyundandır; İbrahim'in ve İsrail'in (Yakub'un) soyundandır ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiğimiz ve (elçi olarak) seçtiklerimizden bazılarıdır. Onlar (öyle kimselerdi ki) Rahman'ın bildirdiği gerçekler kendilerine okunup aktarıldığında göz yaşlarıyla secdeye kapanırlardı.

**Ayet: 59**

Ama (ne yazık ki) onların ardından namaz kılmayı (terkedip) yitiren ve kötü arzularına uyan nesiller geldi. Herkes şunu iyi bilsin ki, onlar ahirette cehennem çukuruna girecektir.

**Ayet: 60-63**

Hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten ve İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise cennete girecektir ve ahirette hiçbir haksızlığa uğramayacaktır. Ahirette Rahman'ın (İslam'a inanan) kullarına söz verdiği Adn cennetleri vardır. Şüphesiz ki Allah'ın verdiği her söz yerine gelecektir. Cennete giren kimseler orada boş sözler değil selam / esenlikler içeren sözler işitecek ve kendilerine sabah-akşam daima cennet nimetleri ikram edilecektir. İşte, her zaman emirlerimize duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımızdan sakınan kullarımıza ahirette bırakacağımız cennet böyle olacaktır.

**Ayet: 64-65**

(Vahiy meleği Cebrail bu elçiye): "Doğrusu biz

صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا

﴿54﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ

وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا

﴿55﴾ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيْسَ إِنَّهُ

كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿56﴾ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا

عَلِيًّا ﴿57﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ

عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ

وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ

إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَآءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا

وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُ

الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿58﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا

الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ

يَلْقَوْنَ غِيًّا ﴿59﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ

وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ

وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿60﴾ جَنَّاتٍ عَدْنٍ

الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ

كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿61﴾ لَا يَسْمَعُونَ

فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ

فِيهَا بُكْرَةٌ وَعَشِيًّا ﴿62﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ

الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا



(melekler) ancak Rabb'inin emriyle yeryüzüne ineriz. Allah geleceğimizin, geçmişimizin ve aradaki her anımızın tek sahibidir. Şüphesiz ki Rabb'in hiçbir şeyi unutmaz. Allah göklerin, yerin ve arasındakilerin (yani her şeyin) tek Rabb'idir. Öyleyse yalnız Ona ibadet et ve Ona ibadette gevşeklik gösterme. Herkes şunu iyi bilsin ki, Onun adıyla adlandırılmış başka bir varlık yoktur." dedi.

**Ayet: 66-67**

Ama (ne yazık ki) İslam'ı inkar eden insanlar (alay ederek): "Öldükten sonra (ahirette) diriltilip tüm yaptıklarımın hesabına mı çekileceğim? (Olamaz!)" derler. Ama İslam'ı inkar eden insanlar Bizim onları -daha önce hiçbir şey değillerken- yarattığımızı düşünüp öğüt almazlar.

**Ayet: 68-70**

Ey elçi, Rabb'in şahittir ki, Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri ve şeytanları (inkarcıların büyüklerini) ahirette huzurumuzda toplayıp tüm yaptıklarından hesaba çekeceğiz. Sonra Biz onları cehennemde etrafında diz çökmüş bir şekilde tutacağız. Daha sonra Biz her gruptan Rahman'a karşı en azgın olanlarını çekip alarak (cehennemde ayrı bir yere koyacağız.) Doğrusu Biz kimin cehenneme atılmayı hak ettiğini en iyi biliniz.

**Ayet: 71-72**

(Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler,) şunu iyi bilin ki, hepiniz cehenneme gireceksiniz. Ey elçi, bu, Rabb'inin gerçekleştireceği kesin bir karardır. Sonuçta Biz emirlerimize duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarımızdan sakınan kimseleri (cehennemden) kurtarıp haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri cehennemde diz üstü çökmüş bir şekilde bırakacağız.

**Ayet: 73-74**

Bildirdiğimiz apaçık gerçekler putperest / müşrik Araplara okunup aktarıldığında, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler İslam'a inananlara: "Söyleyin bakalım, hangimizin durumu daha iyi ve hangimizin çevresi daha itibarlıdır?" dediler. Doğrusu Biz putperest / müşrik Araplardan önce nice -daha zengin ve daha gösterişli- inkarcı nesilleri cezalandırıp

﴿63﴾ وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا  
بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ  
وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿64﴾ رَبُّ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا  
فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ  
سَمِيًّا ﴿65﴾ وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا  
مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا ﴿66﴾ أَوْ لَا  
يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ  
يَكُ شَيْئًا ﴿67﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ  
وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ  
جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿68﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ  
شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا  
﴿69﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أُولَى  
بِهَا صِلِيًّا ﴿70﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا  
وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا  
﴿71﴾ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ  
الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ﴿72﴾ وَإِذَا تُلِيَتْ  
عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا  
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا  
وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿73﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ  
مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَا وَرِعِيًّا

yok ettik.

**Ayet: 75-76**

Ey elçi, insanlara de ki: "Her kim bir sapkınlığın içindeyse (İslam'ı inkar ediyorsa) şunu iyi bilsin ki Rahman ona (bu dünyada ölüm vaktine) kadar bir süre verir. Bu süre inkarcıların kendilerine söz verilen şeyi (yani) ya cezalarını ya da kıyametin kopmasını görmelerine kadar sürer. Sonra onlar da kimin durumu daha kötüymüş ve kimin çevresi daha zayıfmış anlayacaktır." Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelen kimselerin doğruluğunu artırır. Doğrusu Rabb'ine göre faydası (sonsuza kadar) kalıcı olan düzeltici / iyi işler (ahiretteki) ödül ve sonuç bakımından daha iyidir.

**Ayet: 77-80**

Ey elçi, bildirdiğimiz gerçekleri ısrarla inkar edip: "Ahirette bana (daha çok) mal-mülk ve çocuk verilecektir." diyen kimseyi biliyorsun. Bu kimse bilinmezi / geleceği mi bilmiş? (Hayır!) Yoksa Rahman'dan böyle bir söz mü almış? (Hayır!) Ama Biz onun söylediklerini yazıp (ahirette karşısına çıkaracağız) ve onun (cehennem) cezasını (sonsuza kadar) uzattıkça uzatacağız. Sonuçta onun söylediği her şey Bize (miras) kalacaktır ve o, ahirette huzurumuza tek başına gelecektir.

**Ayet: 81-82**

(Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar kendilerine güç versin diye Allah'tan başka, sahte ilahlar / putlar da edindiler. Ama ahirette o putlar / sahte ilahlar onların ibadetlerini inkar edecektir ve onlara düşman olacaktır.

**Ayet: 83-84**

Ey elçi, şeytanları (inkarcıların büyüklerini) İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Arapları kışkırtması için gönderdiğimizi biliyorsun. Öyleyse sen onların cezaya uğramaları için acele etme. (Kıyamet günü) Biz onlara tüm yaptıklarını tek tek sayacağız.

**Ayet: 85-87**

Kıyamet günü Biz emirlerimize duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarımızdan sakınan

﴿74﴾ قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ

فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا  
مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ  
فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ مَكَانًا

وَأَضْعَفُ جُنْدًا ﴿75﴾ وَيَزِيدُ اللَّهُ

الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ

الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ

مَرَدًا ﴿76﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا

وَقَالَ لَأَوْتَيْنَ مَالًا وَلَوْلَدًا ﴿77﴾ أَطَّلَعَ

الْغَيْبَ أَمْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

﴿78﴾ كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ

مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿79﴾ وَنَرِثُهُ مَا

يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿80﴾ وَاتَّخَذُوا

مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا

﴿81﴾ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ

وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿82﴾ أَلَمْ تَرَ

أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ

تَوْرُهُمْ أَرْأَىٰ ﴿83﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ

إِنَّمَا نَعِدُّ لَهُمْ عَذَابًا ﴿84﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ

الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ﴿85﴾

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَرِدًّا

kimseleri "Rahman'ın huzurundaki konuklar" olarak toplayıp (onları şereflendirerek cennete göndereceğiz); gûnahta ısrar eden suçluları ise bir sürü halinde cehenneme süreceğiz. Doğrusu Rahman'ın huzurunda Onun destek / şefaath sözünü alanlar hariç hiç kimse ahirette hiçbir destek / şefaath göremeyecektir.

**Ayet: 88-92**

Bazı insanlar: "Rahman bir çocuk edindi." dediler. (Olamaz! Doğrusu O, tüm eksiklerden uzaktır / yücedir.) Ama (ne yazık ki, ey yalancı insanlar,) siz (Allah'a) çirkin bir yakıştırmada bulundunuz. (Bu öyle büyük bir iftiradır ki,) "Rahman'ın bir çocuğı var" demeleri yüzünden neredeyse gökler parçalanacak, yer yarılacak ve dağlar çöküp yıkılacaktır. Artık herkes şunu iyi bilsin ki, bir çocuk edinmek Rahman'a (asla yakışmayan) çok gereksiz bir şeydir.

**Ayet: 93-96**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, göklerde ve yerdeki herkes / her şey Rahman'ın huzuruna sadece bir kul olarak gelecektir. Doğrusu Allah onları tek tek sayıp tüm yaptıklarından hesaba çekecektir. Kıyamet günü onların hepsi de Allah'ın huzuruna tek başına gelecektir. Sonuçta Rahman İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere sevgisini lütfedecektir.

**Ayet: 97-98**

Ey elçi, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı ancak ilk muhatap olan Araplar anlasınlar diye senin dilinle (Arapça gönderip) kolaylaştırdık. Böylece Biz senin bu ilahi kitapla / Kuran'la emirlerimize duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarımızdan sakınan kimselere (cenneti) müjdelemeni, (gûnahta ısrar eden) inatçıları ise uyarmanı istedik. Doğrusu Biz putperest / müşrik Araplardan önce nice inkarcı nesilleri cezalandırıp yok ettik. Artık onlardan hiçbiri yaşamıyor, sesleri de hiç duyulmuyor.

﴿86﴾ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ

اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿87﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ﴿88﴾ لَقَدْ

جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ﴿89﴾ تَكَادُ السَّمَوَاتُ

يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ

الْجِبَالُ هَدًّا ﴿90﴾ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ

وَلَدًا ﴿91﴾ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ

يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿92﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ

عَبْدًا ﴿93﴾ لَقَدْ أَخْصَيْهُمْ وَعَدَّاهُمْ عَدًّا

﴿94﴾ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا

﴿95﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا

﴿96﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ

بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا ﴿97﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ

مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا

﴿98﴾

## 20- TAHA SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### TAHA SURESİNİN ANLAMI

### سورة طه

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-3

TA-HA ( **Dikkat!** ) Ey elçi, Biz sana bu ilahi kitabı / Kuran'ı sıkıntı vermek için değil ancak Allah'a karşı çıkmaktan korkan kimseler için ilahi bir hatırlatma olsun diye indirdik.

#### Ayet: 4-8

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, bu ilahi kitap / Kuran, yeri ve yüksek gökleri yaratan (Allah) tarafından indirilmiştir. Rahman olan Allah (gökleri ve yeri kuşatan) Arş'a hükmetmektedir. Şüphesiz ki Allah göklerin, yerin, arasındakilerin ve yerin altındakilerin (yani her şeyin) tek sahibidir. (Düşünceni) açıklasan da (gizlesen da fark etmez;) çünkü Allah gizliyi ve gizlinin gizlisini bilir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Doğrusu Allah en güzel isimlerin sahibidir.

#### Ayet: 9-17

Ey elçi, sana Musa'nın yaşadığı olayların haberi geldi: Geçmişte bir vakit Musa (yolculuğu sırasında) bir ateş gördü ve ailesine: "Siz beni burada bekleyin. Yakında bir ateş gördüm. (Oraya gideyim.) Belki size (ateş yakmak için) bir kor parçası getirebilirim veya ateşin yanında yolu bilen birini bulabilirim." dedi. Musa o ateşin olduğu yere gittiğinde (Allah tarafından) ona şöyle seslenildi: "Ey Musa, Ben senin Rabb'inim. Ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen (şu an) kutsal Tuva vadisindesin. Ben seni (elçim olarak) seçtim. Şimdi sana vahiy ettiğim / bildirdiğim gerçekleri (iyice) dinle. Doğrusu Ben Allah'ım. Benden başka ilah yoktur / Ben tüm

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه ﴿1﴾ مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ  
لَتَشْقَىٰ ﴿2﴾ إِلَّا تَذَكُّرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ  
﴿3﴾ تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ  
وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَىٰ ﴿4﴾ الرَّحْمَنُ عَلَى  
الْعَرْشِ اسْتَوَىٰ ﴿5﴾ لَهُ مَا فِي  
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا  
بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ ﴿6﴾ وَإِنْ  
تَجَهَّرَ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَىٰ  
﴿7﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ  
الْحُسْنَىٰ ﴿8﴾ وَهَلْ آتَيْكَ حَدِيثُ  
مُوسَىٰ ﴿9﴾ إِذْ رَأَىٰ نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ  
امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُمُ  
مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدُ عَلَى النَّارِ هُدًى  
﴿10﴾ فَلَمَّا آتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَىٰ  
﴿11﴾ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ  
بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿12﴾ وَأَنَا

varlıkların tek ilahıyım. Öyleyse yalnız Bana ibadet et ve ilahi öğüdümünden yararlanmak için düzenli olarak namaz kıl. Ama Ben herkese (bu dünya sınavında) yaptığının karşılığı (ahirette) verilsin diye Ben (kıyametin kopma vaktini) gizliyorum. (Ey Musa,) kıyametin kopacağına (ve ahiretteki hesaba) inanmayıp kötü arzularına uyan kimseler seni Bana ibadetten alıkoymasın! Yoksa sonun kötü olur. (Şimdi söyle bakalım,) sağ elinde ne var?"

#### **Ayet: 18-24**

Musa: "Bu, benim asamdır / değneğimdir. (Gerektiğinde) ona dayanırım, (gerektiğinde) onunla koyunlarım için yaprak koparırım ve (gerektiğinde) diğer işlerimi yapmada ondan yararlanırım." dedi. Allah Musa'ya: "Ey Musa, onu yere at." dediğinde, Musa değneğini yere attı. O değnek bir anda hızla hareket eden bir yılanla dönüştü. Allah ona: "Değneğini yerden al. Sakın çekinme! Biz onu eski haline döndüreceğiz. Şimdi de elini gömleğinin içine sok. O elin -başka bir mucize olarak- kusursuz (kar gibi) bembeyaz olarak gömleğinden çıkacaktır. Biz bunları büyük mucizelerimizden bazılarını sana göstermek için ortaya koyduk. (Şimdi) Firavuna git (ve onu İslam'a davet et.) Çünkü o, (Allah'a karşı) azgınlardı." dedi.

#### **Ayet: 25-35**

Musa: "Ey Rabb'im, kalbime ferahlık ver, işimi kolaylaştır ve dilimdeki (düğümü) zorluğu çöz. (Güzel konuşmamı sağla ki) insanlar sözlerimi iyi anlasınlar. (Ey Rabb'im,) ailemden birini -kardeşim Harun'u- bana yardımcı yap ve onunla beni güçlendir. Elçilik görevimde Harun'u bana ortak et ki, biz Senin yüceliğini çokça anarak hareket edelim ve Seni çokça (şükürle) analım. Şüphesiz ki Sen her zaman tüm yaptıklarımızı hakkıyla göresin / ahirette bizi tüm yaptıklarımızdan hesaba çekeceksin." dedi.

#### **Ayet: 36-44**

Allah: "Ey Musa, (Benden) istediklerin sana verilmiştir. Ey Musa, doğrusu (geçmişte) Biz sana bir defa daha iyilikte bulunmuştuk. (O

اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ﴿13﴾  
إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي  
وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿14﴾ إِنَّ  
السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَى كُلُّ  
نَفْسٍ بِمَا تَسْعَى ﴿15﴾ فَلَا يَصُدُّكَ  
عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ  
فَتَرَدَّى ﴿16﴾ وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا  
مُوسَى ﴿17﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ  
أَتَوَكَّلُ عَلَيْهَا وَاَهْشَأْ بِهَا عَلَى غَنَمِي  
وَلِي فِيهَا مَارِبٌ أُخْرَى ﴿18﴾ قَالَ  
أَلْقِهَا يَا مُوسَى ﴿19﴾ فَأَلْقَاهَا فَإِذَا  
هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى ﴿20﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا  
تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَى ﴿21﴾  
وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ  
بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوَاءٍ آيَةً أُخْرَى  
﴿22﴾ لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى  
﴿23﴾ إِذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى  
﴿24﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي  
﴿25﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿26﴾ وَاحْلُلْ  
عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ﴿27﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي  
﴿28﴾ وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي  
﴿29﴾ هَارُونَ أَخِي ﴿30﴾ اشْدُدْ بِهِ



vakit sen bebekken, Firavunun askerleri seni öldürmesin diye) Biz senin annene, 'Bebeğini bir sandık içine koy ve su akıntısına bırak. Su akıntısı onu (güvenli bir) kıyıya götürecektir. Böylece Bana ve ona düşman olan Firavun (o bebeğin İsrailoğullarından olduğunu bilmeden) onu (korumasına) alacaktır.' diye vahiy ettik / bildirdik. Ayrıca Ben sana rahmetimden bir sevimlilik verdim. Çünkü ben senin -Benim gözetimim altında- (Firavunun yanında) yetiştirilmeni istedim. Bu arada kız kardeşin de (Firavunun sarayına) gidiyordu ve 'Size o bebeğin bakımını üstlenecek birini bildireyim mi?' diyordu. Böylece Biz seni annene -gözü aydın olsun ve artık üzülmesin diye- geri döndürdük. Sonra sen (büyüdün ve yanlışlıkla) bir kimseyi öldürdün. Ama Biz seni o dertten kurtardık ve bazı sınavlardan geçirdik. Daha sonra sen yıllarca Medyen halkının arasında (yaşayıp) kaldın ve bir ölçüye göre (yani Şuayb'ın şart koştuğu süreyi tamamlayıp Mısır'a) geri geldin. (Ey Musa,) Ben seni elçim olarak görevlendirdim. (Şimdi) sen ve kardeşin bildirdiğim gerçeklerle (ve mucizelerimle) Firavuna gidin ve ilahi öğüdümü duyurmada gevşeklik göstermeyin. (Artık) Firavuna gidin (ve onu İslam'a davet edin.) Çünkü o, (Allah'a karşı) azgınlaştı. Ama ona (sert değil) yumuşak sözler söyleyin. Umulur ki Firavun öğüt alır ya da (ilahi öğüdümü işittiğinde) kalbinde bir ürperti duyar." dedi.

#### **Ayet: 45-48**

Musa ve Harun: "Ey Rabb'imiz, Firavunun bize karşı aşırı derecede kötü davranmasından veya azıttımasından çekiniyoruz." dediler. Allah da onlara: "Endişe etmeyin, şunu iyi bilin ki, Ben sizinle beraberim. Şüphesiz ki Ben her şeyi hakkıyla iştirim ve görürüm. Şimdi Firavuna gidin ve ona, 'Ey Firavun, doğrusu biz Rabb'inin (gönderdiği) elçileriz. Öyleyse İsrailoğullarını bizimle gönder ve onları cezalandırma. (Biliyorsun ki) biz sana Rabb'inin bildirdiği gerçekleri (ve mucizeleri) getirdik. Selam / esenlik, dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa uyanların üzerine olsun.

أَزْرِي ﴿31﴾ وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي  
﴿32﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿33﴾  
وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿34﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا  
بَصِيرًا ﴿35﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا  
مُوسَى ﴿36﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً  
أُخْرَى ﴿37﴾ إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّكَ مَا  
يُوحَى ﴿38﴾ أَنْ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ  
فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ  
يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُ وَالْقَيْتُ  
عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَى  
عَيْنِي ﴿39﴾ إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ  
هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ  
إِلَى أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ  
وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ  
وَفَتَّانَا فَتُونًا فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ  
مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَا مُوسَى  
﴿40﴾ وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿41﴾  
إِذْ هَبَّ أُنْتِ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا  
فِي ذِكْرِي ﴿42﴾ إِذْ هَبَّا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ  
إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿43﴾ فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا  
لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿44﴾ قَالَا رَبَّنَا  
إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ

(Ey Firavun, şunu iyi bil ki, Allah tarafından) bize gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan ve yüz çeviren kimselerin ahirette cezaya uğrayacağı' vahiy edildi / bildirildi.' deyin." dedi.

**Ayet: 49-53**

(Onlar Firavuna gittiklerinde,) Firavun (alay ederek): "Ey Musa, sizin Rabb'iniz de kimmiş?" dedi. Musa ona: "(Ey Firavun,) bizim Rabb'imiz her şeyi yaratandır ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltendir." dedi. Firavun: "Peki, öncekilerin durumu nedir?" dediğinde ise Musa: "Onların durumunun bilgisi Rabb'immin yanındaki (büyük / ana) bir kitapta yazılıdır. Şüphesiz ki Rabb'im doğruluktan sapmaz ve unutmaz. Doğrusu Allah yeryüzünü (orada yaşamınıza) uygun olarak yaratandır, orada sizin için yollar açandır ve -onunla çeşitli bitki çeşitlerini çıkardığımız- yağmuru gökten yağdırandır." dedi.

**Ayet: 54-55**

Ey insanlar, (yağmurla topraktan çıkan ürünlerden) yiyin ve (yağmurla yeşeren otlaklarda) hayvanlarınızı otlatın. İşte bunda akıl sahiplerine bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Şunu iyi bilin ki, Biz sizi topraktan yarattık; (öldüğünüzde) sizi toprağa geri döndürürüz; ahirette de sizi yeniden topraktan çıkarıp dirilteceğiz.

**Ayet: 56-60**

Doğrusu Biz (Musa ve Harun ile) bildirdiğimiz gerçeklerin (ve mucizelerin) hepsini Firavuna gösterdik; ama o, onları yalanladı ve karşı çıktı. O vakit Firavun: "Ey Musa, sen sihirbazlığınla bizi yurdumuzdan çıkarmaya mı geldin? Öyleyse biz de sana senin yaptığın sihirbazlık gibi sihirbazlıkla geliriz. Şimdi senin de bizim de karşı çıkmayacağımız bir buluşma vakti ve iki taraf için uygun bir buluşma yeri belirle." dedi. Musa da ona: "Sizin benimle buluşma vaktiniz bayram günü olsun. O gün insanlar gündüz vakti (şehir meydana) toplanabilirler." dedi. Böylece Firavun (konuşmayı sonlandırdı ve) yüzünü çevirip gitti. Daha sonra Firavun planını kurdu

يَطْغَى ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي

مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَارَى ﴿٤٦﴾ فَأْتِيَاهُ

فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا

بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تَعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ

بَايَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ

الْهُدَى ﴿٤٧﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ

الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿٤٨﴾

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَى ﴿٤٩﴾ قَالَ

رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ

هَدَى ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ

الْأُولَى ﴿٥١﴾ قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي

فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى

﴿٥٢﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا

وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَانزَلَ مِنْ

السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ

نَبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾ كُلُوا وَارْعَوْا

أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي

النُّهَى ﴿٥٤﴾ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا

نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى

﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ

وَأَبَى ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ

أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى ﴿٥٧﴾

ve (buluşma vaktinde buluşma yerine) geldi.

**Ayet: 61-64**

Musa (sihirbazları İslam'a davet etti ve) onlara: "(Eğer İslam'ı ısrarla inkar ederseniz, ahirette) size yazık olacaktır. Sakın yalan uydurup Allah'a iftira etmeyin! Yoksa Allah sizi bir cezayla yok eder. Şunu iyi bilin ki, iftira edenler ahirette kaybedecektir." dedi. O vakit (Musa'nın karşısına çıkan) sihirbazlar yapacakları işler hakkında kendi aralarında çekiştiler ve fısıldaşarak: "Bu iki sihirbaz (Musa ve Harun) yaptıkları sihirle / aldatmacayla sizi yurdunuzdan çıkarmak ve benimsediğiniz yolu / inancı ortadan kaldırmak istiyorlar. Öyleyse planınızı kurun ve sırayla gelin. Çünkü bugün üstün gelen kurtuluşa erişecektir." dediler.

**Ayet: 65-70**

(Musa'nın karşısına çıkan) sihirbazlar: "Ey Musa, sen mi atacaksın, yoksa önce biz mi atalım?" dediler. Musa da onlara: "Önce siz atın." dedi. Onların (yere attığı) ipler ve asalar -yaptıkları sihir / aldatmaca sayesinde- Musa'ya bir anda kıvrılarak hareket eden (yılanlar) gibi göründü. Musa (etkilenip) içinde bir korku hissetti. Biz de Musa'ya: "Endişe etme. Çünkü sen (onlardan) üstünsün. Şimdi sağ elinde bulunan asayı / değneği yere at. O değnek onların yaptıklarını yutacaktır. Onların yaptıkları gerçek değil sadece sihirbazlık hilesidir. Doğrusu sihirbazlar -ne yaparsa yapsın- asla kurtuluşa erişemez." dedik. Sonra sihirbazlar (Musa'nın yere attığı değneğin bir yılanı dönüşüp onların düzeneklerini yuttuğunu gördüler ve) secdeye kapanıp: "(Artık biz de) Harun'un ve Musa'nın Rabb'i olan Allah'a inandık." dediler.

**Ayet: 71-73**

Firavun sihirbazlara: "Siz benden izin almadan Musa'ya inandınız, öyle mi? Anlaşılan o ki, Musa size sihri / aldatmacayı öğreten büyük ustanızdır. Hepinizi ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kesip hurma kütüğüne çarmıha asacağım. Böylece hangimizin daha şiddetli ve daha kalıcı cezalandırdığını öğreneceksiniz." dedi. Sihirbazlar da Firavuna: "Şunu iyi bil ki,

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ فَأَجْعَلَ بَيْنَنَا  
وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ  
مَكَانًا سُوًى ﴿58﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ  
الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخْشَرَ النَّاسُ ضَحَى  
﴿59﴾ فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ  
آتَى ﴿60﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لَا  
تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيَسْحِطَكُمْ  
بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ افْتَرَى ﴿61﴾  
فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرَوْا  
النَّجْوَى ﴿62﴾ قَالُوا إِنْ هَذَا  
لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُم مِّنْ  
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ  
الْمُثُلَى ﴿63﴾ فَاجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ  
انْتُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ  
اسْتَعْلَى ﴿64﴾ قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا  
أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى  
﴿65﴾ قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ  
وَعَصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ  
أَنَّهَا تَسْعَى ﴿66﴾ فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ  
خِيفَةً مُّوسَى ﴿67﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ  
أَنْتَ الْأَعْلَى ﴿68﴾ وَالْقَى مَا فِي  
يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا

biz bize gelen apaçık kanıtları ve bizi yoktan var edip yaratan Allah'ı bırakıp da seni tercih etmeyiz. Artık ne hüküm vereceksen ver. Çünkü sen ancak bu dünya hayatında hükmedersin. Doğrusu biz Rabb'imize inandık. Rabb'imizin bizim hatalarımızı ve senin zorlamanla yaptığımız bu sihirbazlığı / aldatmacayı bağışlayacağını umuyoruz. Şüphesiz ki Allah (her bakımdan) daha iyidir ve daha kalıcıdır." dediler.

**Ayet: 74-76**

Doğrusu ahirette Rabb'inin huzuruna günahta ısrar eden suçlular olarak gelen kimselere cehennem (cezası) vardır. Cehenneme giren kimseler orada ne ölür, ne de yaşar. Rabb'inin huzuruna İslam'a inanan ve düzeltici / iyi işler yapan kimseler olarak gelenlere ise (cennette) yüksek dereceler vardır. Onlar -sonsuz kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan Adn cennetlerine girecektir. İşte, (maddi ve manevi kirlerden) temizlenenlerin ödülü böyle olacaktır.

**Ayet: 77-79**

Daha sonra Biz Musa'ya: "(Ey Musa, artık) kullarımı / İslam'a inananları geceleyin yola çıkar. (Antik Mısır'ı gizlice terk edin.)" diye vahiy ettik / bildirdik. (Ama Firavun ve askerleri onların gizlice yola çıktıklarını haber alıp takibe başladılar. Onlar bir denizin kıyısına geldiklerinde ve gidecek bir yer kalmayınca) Biz Musa'ya: "(Asanı / değneğini denize vur ve) İsrailoğullarının geçmesi için denizde kuru bir yol aç. Artık (düşmanınızın) size yetişmesinden endişe etme ve korkma." dedik. (İsrailoğulları denizin içinde açılan yoldan karşı kıyıya geçti.) Firavun ve askerleri onları takip ederek (o yolun ortasına kadar ilerledi;) ama (o yolu tekrar dolduran) su akıntısı onları kaplayıp (boğdu.) Doğrusu Firavun kendi toplumunu dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmek yerine onları saptırmıştı.

**Ayet: 80-82**

Ey İsrailoğulları, geçmişte sizi düşmanınızdan kurtardığımızı, sizinle Sina Dağının sağ (batı) yakasında sözleştiğimizi ve size (çölde yiyecek

كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ  
آتَى ﴿69﴾ فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا  
قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى  
﴿70﴾ قَالَ أَمْنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَى لَكُمْ  
إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ  
فَلَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ  
وَلَأَصْلَبَنَكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ  
وَلَتَعْلَمَنَّ آيُنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى  
﴿71﴾ قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا  
جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا  
فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ  
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿72﴾ إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا  
لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ  
مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿73﴾  
إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ  
جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿74﴾  
وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ  
فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ﴿75﴾  
جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ  
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ جَزَاؤُا مَنْ تَزَكَّى  
﴿76﴾ وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ  
أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي

bulamazken yemeniz için) kudret helvası ve bildirgin lütfettiğimizi hatırlayın. (Ey insanlar,) size nimet olarak verdiğimiz temiz / sağlıklı yiyeceklerden yiyin. Sakın koyduğum sınırları çiğnemeyin! Yoksa öfkeme / cezama uğrarsınız. Öfkeme / cezama uğrayan kimseler ise (cehennem ateşine) düşecektir. Diğer yandan Ben tövbe edip İslam'a inanan, düzeltici / iyi işler yapan ve doğruluğa yönelen kimseleri bağışlayıcıyım.

**Ayet: 83-85**

(Başka bir vakit) Allah Musa'ya: "Ey Musa, niçin toplumunu bırakıp aceleyle (buluşma vaktinden önce buluşma yerine) geldin ki!" dedi. Musa: "Ey Rabb'im, onlar benim izimden gidiyor / İslam'a uyuyor. Doğrusu ben Sen benden razı olarsın diye buraya aceleyle geldim." dediğinde, Allah ona: "Ey Musa, şunu iyi bil ki, Biz senin ardından toplumunu sınıdık. Ama Samiri onları dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptırdı." dedi.

**Ayet: 86-91**

Sonra Musa, toplumuna geri döndüğünde (buzağı heykelinden) öfke ve üzüntü duydu. Musa onlara: "Ey toplumum, (Söyleyin bana) Rabb'iniz size güzel bir söz vermedi mi? (Evet, verdi.) Yoksa Allah'ın verdiği sözün gerçekleşme vakti size uzun mu geldi ya da Rabb'inizin öfkesine / cezasına uğramak mı istediniz? Siz bana verdiğiniz sözden döndünüz." dedi. O vakit onlar: "(Ey Musa,) biz sana verdiğimiz sözden kendi isteğimizle dönmedik. (Evet, yanlış yaptık;) ama biz (Mısırdan yola çıkarken) Mısırlıların süs eşyalarını almanın günah yükünü yüklenmiştik. Bu yüzden o süs eşyalarını (bir eritme potasının içine) atıp erittik. Böylece Samiri eriyen altını (bir kalıba) döktü." dediler. Böylece Samiri onlara (o döküm kalıbından) böğürme sesi de çıkaran bir buzağı heykeli / putu yaptı. Bazıları da: "Bu buzağı heykeli / putu hem sizin hem de Musa'nın ilahıdır; ama o, bunu unutmuş." dediler. (Aslında onlar da) o buzağı heykelinin onlara hiçbir söz söyleyemeyeceğini ve hiçbir zarar ya da yarar veremeyeceğini

الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا  
تَخْشَى ﴿٧٧﴾ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ  
بِجُنُودِهِ فَعَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ  
﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا  
هَدَى ﴿٧٩﴾ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ  
أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَعَدْنَاكُمْ  
جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمْ  
الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَى ﴿٨٠﴾ كُلُوا مِنْ  
طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ  
فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ  
غَضَبِي فَقَدْ هَوَى ﴿٨١﴾ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ  
لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ  
اهْتَدَى ﴿٨٢﴾ وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ  
يَا مُوسَى ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَى  
أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى  
﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ  
بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾  
فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ  
أَسِفًا قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ  
وَعَدًا حَسَنًا أَفْطَالَ عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ أَمْ  
أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ  
رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي ﴿٨٦﴾ قَالُوا



görüyorlardı. Doğrusu daha önce Harun da onlara: "Ey toplumum, bu buzağı heykeliyle / putuyla sınanmaktasınız. Doğrusu sizin Rabb'iniz yalnızca Rahman'dır. Öyleyse (Onun elçisi olarak) bana uyun ve emrimi yerine getirin." dedi. Ama onlar: "(Hayır,) Musa bize geri dönene kadar, biz bu buzağı heykelinin önünde durup ibadet etmekten vazgeçmeyeceğiz." dediler.

#### **Ayet: 92-94**

Musa (toplumuna geri dönünce) kardeşine: "Ey Harun, dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptıklarını gördüğünde, seni (onlara sert bir tepki göstermekten) alıkoyan sebep nedir? Niçin bana uymadın? Yoksa sen de mi emrime karşı çıktın?" dedi (ve Harun'un saçını ve sakalını tutup çekti.) O vakit Harun ona: "Ey kardeşim, saçımı ve sakalımı çekme. Doğrusu ben senin, 'sözümü çiğnedin ve İsrailoğullarının arasına ayrılık çıkardın' demenden korktum." dedi.

#### **Ayet: 95-97**

Musa (Samiri'ye dönüp): "Ey Samiri, amacın nedir?" dediğinde, Samiri ona: "Diğerlerinin göremediğini ben gördüm. Doğrusu ben (önce) Allah'ın elçisinin öğretilerinden biraz aldım; sonra da o öğretiyi atıp (kendim başka bir öğreti ortaya koydum.) Böylece ben kendimi bir şeye yönelttim (ve bu buzağı heykelini yaptım.)" dedi. Musa da ona: "Öyleyse defol git! Artık (bu dünyada) hayatın boyunca: "(İnsanlardan korkup) dokunmayın bana!" diyeceksin. Ahirette ise senin için -asla karşı çıkamayacağın- bir (cehennemle) buluşma vakti vardır. Şimdi, önünde durup ibadet ettiğin şu sahte ilahına (buzağı heykeline / putuna) bir bak. (Bak ona neler yapacağız!) Doğrusu biz onu yakacağız ve ondan saçılan parçaları su akıntısına saçacağız." dedi.

#### **Ayet: 98**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, ilahınız yalnızca Allah'tır. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Şüphesiz ki Allah sınırsız bilgisiyle her şeyi kuşatandır.

#### **Ayet: 99-101**

مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِّلْنَا  
أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا  
فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿87﴾ فَأَخْرَجَ  
لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا  
الْهُكْمُ وَالْهُ مُوسَىٰ فَنَسِيْتُ ﴿88﴾ أَفَلَا  
يَرَوْنَ إِلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ  
لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿89﴾ وَلَقَدْ قَالَ  
لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ  
بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي  
وَاطِيعُوا أَمْرِي ﴿90﴾ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ  
عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا  
مُوسَىٰ ﴿91﴾ قَالَ يَا هَرُونَ مَا مَنَعَكَ  
إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿92﴾ أَأَلَّا تَتَّبِعَنِ  
أَفْعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿93﴾ قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا  
تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ  
أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ  
وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿94﴾ قَالَ فَمَا  
خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿95﴾ قَالَ بَصُرْتُ  
بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً  
مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ  
سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿96﴾ قَالَ فَاذْهَبْ  
فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا

Ey elçi, bu böyledir. Biz sana geçmişte yaşanmış olayların haberlerini anlatıyoruz ve rahmetimizden bu ilahi öğüdü / bu Kuran'ı lütfetmiş bulunuyoruz. Herkes şunu iyi bilsin ki, bu ilahi öğütten / Kuran'dan yüz çeviren kimseler kıyamet günü bu günahın yükünü sonsuza kadar taşıyacaktır. Doğrusu onların kıyamet günü taşıyacağı o yük çok kötü bir yüküdür.

**Ayet: 102-104**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz günahıta ısrar eden suçluları -(kıyamet günü) Sur borusuna (ikinci defa) üflendiğinde huzurumuzda kör olarak toplayıp tüm yaptıklarından hesaba çekeceğiz. O vakit onlar (birbirlerine) kısık bir sesle : "Siz (dünya hayatında) ancak on gün kaldınız." diyecektir. -Doğrusu Biz onların ne dediklerini en iyi biliniz.- Onlardan yolu / görüşü daha çok benimsenenler de: "(Dünyada) olsa olsa bir gün kalmışsınızdır." diyecektir.

**Ayet: 105-110**

Ey elçi, sana (kıyamet günü) dağların ne olacağı hakkında sorular soranlara de ki: "(O gün,) Rabb'im dağları (yıkıp) saçacak ve onları boş alanlar olarak bırakacaktır; yeryüzünde hiçbir iniş veya yokuş görünmeyecektir. İşte o gün insanlar onları çağıran görevlileri hiç sapmadan takip edecektir. Ahirette tüm sesler Rahman'a (duyulan ürpertiden) kısılacak ve fısıltıdan başka bir ses işitilmeyecektir. İşte o gün - Rahman'ın izin verdiği ve sözünden razı olduğu kimseler hariç- hiç kimse hiçbir destek / şefaathı göremeyecektir. Doğrusu Allah tüm varlıkların öncesini ve sonrasını bilir; ama onlar Allah'ı bilip kavrayamazlar.

**Ayet: 111-112**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (kıyamet günü) tüm yüzler (yani herkes) hayat veren ve her şeyi gözetken Allah'a boyun eğecektir. Ama haksızlıkta / zulümde ısrar etme (günahını) yüklenen kimseler (ahirette) kaybetmiş olacaktır. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise (cennet nimetleriyle ödüllendirilecektir.) Ahirette onlar haksızlığa

مِيسَاسٍ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ  
وَانْظُرْ إِلَى إِلْهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ  
عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ  
نَسْفًا ﴿97﴾ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا  
إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا  
﴿98﴾ كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا  
قَدْ سَبَقَ وَكَدُّ اتِّينَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا  
﴿99﴾ مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ  
يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا ﴿100﴾ خَالِدِينَ  
فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا  
﴿101﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ  
وَنُحْشِرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا  
﴿102﴾ يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا  
عَشْرًا ﴿103﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا  
يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ  
لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿104﴾ وَيَسْأَلُونَكَ  
عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا  
﴿105﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا  
﴿106﴾ لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا  
﴿107﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا  
عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ  
فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿108﴾ يَوْمَئِذٍ لَا

uğramaktan veya haklarının yenilmesinden asla korkmayacaktır.

**Ayet: 113**

Ey elçi, bu böyledir. Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı (ilk muhatap olan Araplar anlasınlar diye) Arapça indirdik ve onda (insanları uyardığımız) tehditleri açıklamaktayız. Umulur ki insanlar Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınır ya da bu ilahi kitap / Kuran onların gerçekleri düşünüp öğüt almasına bir sebep olur.

**Ayet: 114**

Doğrusu her şeyin gerçek hükümranı olan Allah en yücedir. Ey elçi, sana vahiy edilmesi / bildirilmesi tamamlanmadan önce bu ilahi kitabı / Kuran'ı insanlara okuyup aktarmada acele etme ve: "Ey Rabb'im, bilgimi artır." diyerek dua et.

**Ayet: 115**

Geçmişte Biz Adem'e (şu ağaçtan yeme diye) emrettik; ama o, unuttu. O vakit Biz Adem'i kararsız / tutarsız bulduk.

**Ayet: 116-119**

Bir vakit Biz meleklere: "(İlk insan olan) Adem'e secde edin / saygı gösterin." dedik. O vakit İblis hariç meleklerin hepsi hemen secde ettiler / saygı gösterdiler. İblis ise emrimize karşı çıktı. Biz Adem'e: "Ey Adem, bu (şeytan) senin ve hanımının düşmanıdır. Öyleyse (dikkat edin) şeytan sizi (aldatarak) bu bahçeden / cennetten çıkarmasın; yoksa mutsuz olursun. Doğrusu sen cennette ne aç, ne çıplak, ne susuz, ne de gölgesiz kalırsın." dedik.

**Ayet: 120-122**

Ama şeytan, Adem'e vesevese verip: "Ey Adem, sana sonsuzluk ağacını ve bitmeyen hükümrانlığın yolunu göstereyim mi?" dedi. Adem ve hanımı (şeytanın yalanlarına inanıp Allah'ın yasakladığı) o ağacın (meyvesinden) yediler. Böylece onların kötü yönleri (yani açgözlü oldukları) ortaya çıktı. (Ama onlar şeytanın yalanına kanıp Allah'ın koyduğu yasağı çiğnediklerine pişman oldular ve çok utanıp) o bahçenin / cennetin yapraklarıyla

تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ

الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿109﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا

يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿110﴾ وَعَنْتِ

الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ

حَمَلَ ظُلْمًا ﴿111﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنْ

الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ

ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿112﴾ وَكَذَلِكَ

أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنْ

الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ

ذِكْرًا ﴿113﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ

الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ

يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي

عِلْمًا ﴿114﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ

مِنْ قَبْلِ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا

﴿115﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا

لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿116﴾

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ

وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ مِنَ الْجَنَّةِ

فَتَشْقَى ﴿117﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ

فِيهَا وَلَا تَعْرَى ﴿118﴾ وَأَنَّكَ لَا

تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿119﴾

üstlerini örtmeye başladılar. Çünkü Adem Rabb'ine karşı çıkıp doğrudan ayrılmıştı. Ama (Adem hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelttiğinden) Rabb'i onu seçip dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltti ve onun tövbesini kabul etti.

**Ayet: 123-124**

Allah, Adem'e ve hanımına: "Hepiniz (o bahçeden / cennetten) aşağıya inin. Artık siz (insanlar ve şeytan) birbirinize düşmansınız. Şunu iyi bilin ki, Benden size bir doğruluk rehberi geldiğinde, Benim doğruluk rehberime uyan kimseler asla İslam'dan / doğruluktan sapmazlar ve (ahirette) mutsuz olmazlar. İlahi öğüdümünden yüz çevirenler ise (ahirette) çok sıkıntılı bir yaşam vardır. Ayrıca kıyamet günü Biz onları huzurumuzda kör olarak toplayıp (tüm yaptıklarından hesaba çekeceğiz.)" dedi.

**Ayet: 125-126**

Ahirette kör olan o kimseler: "Ey Rabb'im, niçin beni huzuruna kör olarak getirdin? Oysa dünyadayken gözlerim görüyordu." diyecektir. Allah da ona: "Bu böyledir. (Dünyadayken) sana bildirdiğimiz gerçekler geldiğinde, sen onları unutmuştun. Bugün de unutulmuş sen oldun." diyecektir.

**Ayet: 127**

Bu böyledir. Biz aşırı giden / günahta ısrar eden ve Rabb'inin bildirdiği gerçeklere inanmayan bir kimseyi (ahirette) cezalandırırız Doğrusu ahiret cezaları daha şiddetli ve daha kalıcıdır.

**Ayet: 128-131**

(Ne yazık ki) kendilerinden önce nice inkarcı nesilleri cezalandırıp yok etmemiz de, onların (harabe olmuş) evlerini gezip dolaşmaları da putperest / müşrik Arapları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmedi. İşte bunda akıl sahiplerine bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ey elçi, şayet Rabb'inin önceden verdiği (insanları bu dünya hayatında sına) sözü ve (herkes için takdir ettiği) belli bir süre / ölüm vakti olmasaydı, suçluların cezaları hemen gelip onlara yapışırdı. Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin söylediği

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ  
هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا  
يَبُلَى ﴿120﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا  
سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا  
مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ  
فَغَوَى ﴿121﴾ ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ  
عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿122﴾ قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا  
جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَأَمَّا  
يَاثِيبُكُمْ مِنِّي هَدَى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ  
فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿123﴾ وَمَنْ  
أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً  
ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَى  
﴿124﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى  
وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿125﴾ قَالَ كَذَلِكَ  
أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ  
تُنْسَى ﴿126﴾ وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ  
أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ  
الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿127﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ  
لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ  
يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ  
لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى ﴿128﴾ وَلَوْلَا  
كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا

çirkin sözlere sabret ve hem güneş doğmadan ve batmadan önce hem de gece ve gündüz boyunca daima Rabb'inin yüceliğini hamd ile anarak hareket et. Umulur ki (böylece sen de) razı olursun. Öyleyse ey elçi, sakın (İslam'ı ısrarla inkar eden) bazı ailelere -onları bu dünyanın süsüyle sınamak için- yararlandığımız imkanlara özenme! Şunu iyi bil ki, Rabb'inin (cennet) nimetleri daha iyi ve daha kalıcıdır.

**Ayet: 132**

Ey elçi, ailene / senin beraberinde olanlara düzenli olarak namaz kılmayı emret ve sen de namazda gevşeklik gösterme. Şüphesiz ki Biz senden nimet isteyen değil sana nimet vereniz. Öyleyse herkes şunu iyi bilsin ki, mutlu son (cennet) Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin (ödülü) olacaktır.

**Ayet: 133-135**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar: "Bu elçi bize Rabb'inden bir mucize getirseydi ya!" demektedir. Doğrusu (bu ilahi kitapla / Kuran'la) onlara önceki ilahi sayfaların (bildirdiği mucizelerin ve onları inkar edenlerin) bilgisi apaçık bir kanıt olarak gelmiştir. Diğer yandan şayet Biz onları -bu elçiye onlara göndermeden önce- cezalandırıp yok etseydik, onlar: "Ey Rabb'imiz, şayet bize bir elçi gönderseydin, biz de (böyle) alçalıp rezil olmadan önce (Senin elçine ve) bildirdiğin gerçeklere uyardık." diyeceklerdi. Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere de ki: "Herkes bir şeyi bekliyor; siz de (cezanızı) bekleyin bakalım! Sonuçta kimin doğru yola girip dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneldiğini anlayacaksınız.

وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿129﴾ فَاصْبِرْ عَلَىٰ

مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ

طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ

أَنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ

لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ﴿130﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ

عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ

زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ

وَرَزَقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿131﴾

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا

لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ

لِلتَّقْوَىٰ ﴿132﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا

بَايَةٌ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ مَا فِي

الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿133﴾ وَلَوْ أَنَّا

أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا

لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ

مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَىٰ ﴿134﴾ قُلْ

كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبِّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ

أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنْ

اهْتَدَىٰ ﴿135﴾

**21- ENBİYA SURESİNİN KISA TEFSİRİ**



"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1**

Doğrusu bazı insanlar gaflet / umursamazlık içinde gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirirken, (tüm insanların) hesaba çekileceği kıyamet günü onlara yaklaşımaktadır.

**Ayet: 2-6**

(Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplardan bazıları Rabb'lerinden gelen bu son ilahi öğüde / Kuran'a (inanmayıp) onu ancak oyuna alarak dinlemektedir. Doğrusu onların kalpleri (bu ilahi kitabı / Kuran'ı alaya alarak) eğlenmenin peşindedir. Haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimlerden bazıları da (bu elçi hakkında) fısıldaşarak: "(Allah'ın elçisi böyle olmaz;) çünkü o, sadece sizin gibi (sıradan) bir insan. Öyleyse göz göre göre bir sihre / aldatmacaya mı uyacaksınız?" dediler. Bu elçi de onlara: "Şunu iyi bilin ki, Rabb'im gökte ve yerde söylenen her sözü bilir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir." dedi. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları da (bu ilahi kitap / Kuran ve bu elçi hakkında): "Bu (Kuran bir ilahi kitap değil) karışık rüyalar ve o adam bunu uydurmuştur. Bu yüzden o, (Allah'ın elçisi değil) bir şairdir. Haydi, bize önceki elçilerin getirdiği gibi bir mucize getirsin de görelim!" dediler. Ama daha önce (bir mucize gönderdiğimiz) hiçbir belde o mucizeye inanmadı. Biz de onları cezalandırıp yok ettik. Peki, bu inkarcılar bir mucize onlara geldiğinde inanacaklar mı ki! (Hayır, onlar da bir bahane uydurup İslam'a inanmayacaktır.)

**Ayet: 7-8**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, senden önce gönderdiğimiz elçilerin tümü de (senin gibi) kendilerine gerçekleri vahiy ettiğimiz / bildirdiğimiz kimselerdi / adamlardı. (Onlar da melek değil insandı.) Bunları bilmiyorsanız ilahi kitabı bilen kimselere sorabilirsiniz. Doğrusu Biz elçilerimizden hiçbirini -bir heykel gibi- yemez-içmez veya ölümsüz

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿1﴾ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرِ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿2﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تَبْصِرُونَ ﴿3﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿4﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلْ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ﴿5﴾ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿6﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسَلُّوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿7﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿8﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿9﴾ لَقَدْ أَنْزَلْنَا

yapmamışsıdır.

**Ayet: 9-15**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz elçilerimize verdiğimiz sözü yerine getirip onları ve dilediklerimizi (yani İslam'a inananları) kurtardık; aşırıya giden (günahta ısrar eden) kimseleri ise cezalandırıp yok ettik. Doğrusu Biz size, içinde sizin için ilahi öğütler olan bu ilahi kitabı / Kuran'ı indirdik. Artık aklınızı kullanmanız gerekir. (Tarih boyunca) Biz halkı zalim olan nice beldeleri yıkıp yok etmişizdir; onların ardından da (onların yerlerinde) başka toplumları var etmişizdir. (Geçmişte bir toplum İslam'ı ısrarla inkar etti. Bu yüzden Biz onlara cezamızı gönderdik.) Onlar şiddetli cezamızı hissettiklerinde kaçmaya çalıştılar; ama (melekler) onlara: "Kaçmayın! Haydi, içlerinde zenginlikten / refahtan şımardığınız yerlere geri dönün. Çünkü siz hesaba çekileceksiniz." dediler. Onlar da (kendi kendilerine): "Yazıklar olsun bize! Çünkü biz haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler olduk." dediler. Böylece onların kendilerine ettiği bu beddua -Biz onları biçilmiş ve yanıp sönmüş çerçöp haline çevirene kadar- sürdü.

**Ayet: 16-17**

Doğrusu Biz göğü, yeri ve arasındakileri bir oyun için yaratmadık. Şayet eğlenmek isteseydik, Biz (sizi yaratmadan) eğlenebilirdik. Şüphesiz ki Biz (dilediğimiz) her şeyi yaparız.

**Ayet: 18**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz gerçekleri batıl inançların (hurafelerin) yüzüne çarparız. Böylece gerçekler batıl inançları (hurafeleri) çürütür ve onlar yok olup gider. Ey putperestler / müşrikler, (siz de) şunu iyi bilin ki, (Allah'a) çirkin yakıştırmalar yaptığınızdan ahirette size yazık olacaktır.

**Ayet: 19-20**

Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Allah'ın huzurunda olanlar (yani melekler) büyüklük taslamadan Ona ibadet eder ve Ona ibadetten asla geri durmazlar. Onlar gece-gündüz daima - ara vermeden- Allah'ın yüceliğini anarak hareket ederler.

الْيَوْمَ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

﴿10﴾ وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ

ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ

﴿11﴾ فَلَمَّا أَحْسَوْا بِأُسْنَانَا إِذَا هُمْ

مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿12﴾ لَا تَرْكُضُوا

وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ

وَمَسَاكِينُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ ﴿13﴾

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿14﴾

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ

جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿15﴾ وَمَا

خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا

لَاعِبِينَ ﴿16﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ

لَهُوًا لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنَّ كُنَّا

فَاعِلِينَ ﴿17﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَىٰ

الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ

الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿18﴾ وَلَهُ مَنْ

فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ

لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا

يَسْتَحْسِرُونَ ﴿19﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ

وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿20﴾ أَمْ اتَّخَذُوا

إِلَهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ

**Ayet: 21-23**

Putperest / müşrik Araplar (taştan ve topraktan (sahte) ilahlar / putlar da edindiler. (Güya) onlar da diriltebilirlermiş(!) Şayet (göklerde ve yerde) Allah'tan başka ilahlar olsaydı, (evren) bozuk (ve bir kaos) içinde olurdu. Doğrusu (gökleri ve yeri kuşatan) Arş'ın Rabb'i olan Allah putperestlerin / müşriklerin çirkin yakıştırmalarından uzaktır. (Ayrıca herkes şunu iyi bilsin ki) Allah yaptıklarından sorgulanamaz; ama insanlar tüm yaptıklarından ahirette hesaba çekilecektir.

**Ayet: 24**

Putperest / müşrik Araplar Allah'tan başka (sahte) ilahlar / putlar edindiler. Ey elçi, onlara de ki: "Öyleyse bana (onlar hakkındaki) apaçık kanıtınızı getirmelisiniz. (Siz benden bir kanıt isterseniz de, işte bu ilahi kitap / Kuran benim kanıttımdır.) Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, hem (şimdi) benimle beraber (İslam'a inananlara) hem de önceki (İslam'a inananlara) verilen ilahi öğütleri içerir." Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez ve onlara sırt çevirir.

**Ayet: 25-29**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz (sana da) senden önce gönderdiğimiz tüm elçilere ancak: "Benden başka ilah yoktur / Ben tüm varlıkların tek ilahıyım. Öyleyse yalnız Bana ibadet edin." diye vahiy ettik / bildirdik. Ama bazı insanlar (yalan uydurup Allah'a iftira ederek): "Rahman bir çocuk edindi." dediler. Doğrusu Allah tüm eksiklerden uzaktır / yücedir. Herkes şunu da iyi bilsin ki, onlar (yani Hristiyanların Allah'ın oğlu dedikleri İsa da, putperest / müşrik Arapların Allah'ın kızları dedikleri melekler de Allah'ın çocuğu değil Onun nimetlerinden) ikram gören kullarıdır. Onlar kendi sözlerini Allah'ın sözünün önüne geçirmezler ve daima Onun hükmünü yerine getirirler. Doğrusu Allah tüm varlıkların öncesini ve sonrasını bilir. Ahirette hiç kimse (Allah'tan) başkasından hiçbir destek / şefaata göremez. Doğrusu Allah ancak razı olduğu kimseleri destekler. Çünkü onlar Allah'a karşı

﴿21﴾ لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ

لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ

عَمَّا يَصِفُونَ ﴿22﴾ لَا يُسْئَلُ عَمَّا

يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿23﴾ أَمْ اتَّخَذُوا

مِنْ دُونِهِ آلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ

هَذَا ذِكْرٌ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرٌ مَنْ قَبْلِي

بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ

مُغْرَضُونَ ﴿24﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ

قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿25﴾ وَقَالُوا

اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ

مُكْرَمُونَ ﴿26﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ

وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿27﴾ يَعْلَمُ مَا

بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ

إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَى وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ

مُشْفِقُونَ ﴿28﴾ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي

إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ

كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿29﴾ أَوَلَمْ

يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا

çıkılmaktan korkup ürperen kimselerdir. Öyleyse (yarattığımız kullarımızdan) her kim: "Allah'tan başka ben de bir ilahım" derse, şunu iyi bilsin ki Biz onu ahirette cehennemle cezalandıracağız. Bu böyledir. Biz haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri cezalandırırız.

**Ayet: 30**

Ne yazık ki, İslam'ı ısrarla inkar eden putperest / müşrik Araplar, göklerin ve yerin (önceden) bitişik olduğunu ama sonradan Bizim onları ayırdığımızı ve her şeye sudan can verdiğimizizi anlamadılar. Artık insanların İslam'a inanması gerekir.

**Ayet: 31-33**

Doğrusu Biz yeryüzünde -insanlara yoldaşlık eden- dağları yaratanız ve orada geçitleri ve yolları var ediniz. Umulur ki insanlar dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirler. Biz göğü de (sizin için) korunmuş bir tavan yapmışızdır. Ama putperest / müşrik Araplar göğün gerçeklerine sırt çevirirler. Doğrusu geceyi, gündüzü ve her biri ayrı bir yörüngede hareket eden Güneş'i ve Ay'ı yaratan Allah'tır.

**Ayet: 34-35**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz (sana da) senden önceki hiçbir insana da ölümsüzlük vermedik. Ey elçi, sanki sen ölürken, onlar bu dünyada sonsuza kadar yaşayacak mıymış(!) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, her canlı ölümü tadacaktır. Doğrusu Biz sizi (bu dünya sınavında) iyiliklerle ve kötülüklerle sınamaktayız. Sonuçta hepiniz huzurumuza döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)

**Ayet: 36**

Ey elçi, İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları seni her gördüklerinde, (kendi aralarında alay ederek): "Sizin ilahlarınız / putlarınız hakkında kötü konuşan bu muymuş?" diyorlar. Çünkü onlar Rahman'ın öğüdü olan bu ilahi kitabı / Kuran'ı ısrarla inkar ediyorlar.

**Ayet: 37-40**

Doğrusu insanlar aceleci yaratılmıştır. (Ey insanlar,) Ben (size bu ilahi kitapta / Kuran'da) bildirdiğim gerçekleri yaşatarak göstereceğim.

يُؤْمِنُونَ ﴿30﴾ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ

رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا

فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿31﴾

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ

عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿32﴾ وَهُوَ

الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ

وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿33﴾

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ

أَفَايُنْ مِتَّ فَهُمْ الْخَالِدُونَ ﴿34﴾ كُلُّ

نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ

وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿35﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَتَّخِذُونَكَ

إِلَّا هُزُوءًا أَهَذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ

وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ

﴿36﴾ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ

سَأَرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿37﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ

صَادِقِينَ ﴿38﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا

حِينَ لَا يَكْفُونُ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ

وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

﴿39﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا

Öyleyse acele etmeyin! İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) İslam'a inananlara: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, Allah'ın (bizi tehdit ettiği) bu ceza ne zaman gelecekmiş / niçin hemen gelmiyor(!)" diyorlar. Keşke İslam'ı ısrarla inkar eden o kafirler cehennem ateşini yüzlerinden ve sırtlarından uzaklaştıramayacaklarını ve ahirette yardımsız / çaresiz kalacaklarını bir anlasalardı. Doğrusu o ceza onlara bir anda (hiç beklemedikleri bir yerden) gelecek ve onları çok şaşırtacaktır. O vakit hiç kimse onu geri çeviremeyecek ve inkarcıların cezası asla ertelenmeyecektir.

**Ayet: 41-42**

Ey elçi, geçmişte (bazıları) senden önceki elçilerimi de alaya almışlardı; ama o alaya alanlar, alaya aldıkları cezalarla kuşatıldılar. Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere de ki: "Doğrusu hiç kimse sizi gece-gündüz daima Rahman'ın vereceği cezadan koruyamaz." Çünkü onlar Rabb'lerinin öğüdü olan bu ilahi kitaba / Kuran'a sırt çeviriyorlar.

**Ayet: 43-44**

Putperest / müşrik Arapların (güya) Bizden başka kendilerini koruduğunu iddia ettiği (sahte) ilahları / putları vardır. Doğrusu o putlar / sahte ilahlar kendilerine bile yardım edemezler ve onların Bize hiçbir yakınlığı yoktur. Doğrusu Biz putperest / müşrik Arapları ve atalarını bu dünyanın nimetlerinden yararlandırdık. Böylece onlar uzun bir ömür yaşadılar. Ama (ne yazık ki) bazı insanlar Bizim yeryüzünün ömrünü her yönden kısalttığımızı (yani kıyamet gününü yaklaştırdığımızı) anlamıyorlar. Herkes şunu iyi bilsin ki, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler yenilecektir.

**Ayet: 45-46**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben sizi Allah'ın vahiy ettiği / bildirdiği gerçeklerle uyarıyorum." Ama gerçeklere karşı sağır davranan kimseler -uyarılırsalar da- (bu elçinin) İslam'a davetini işitmezler. Ancak Rabb'inin cezası onlara biraz dokunursa, onlar (kendi kendilerine): "Haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler olduğumuzdan bize yazıklar olsun!"

يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

﴿40﴾ وَلَقَدْ اسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ

قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا

كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿41﴾ قُلْ مَنْ

يَكْلُوكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ

بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ

﴿42﴾ أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ

دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ

وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿43﴾ بَلْ

مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ

عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَا نَأْتِي

الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ

الْغَالِبُونَ ﴿44﴾ قُلْ إِنَّمَا أُنْذِرُكُمْ

بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصَّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا

مَا يُنْذَرُونَ ﴿45﴾ وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ

نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا

وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿46﴾ وَنَضَعُ

الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا

تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ

حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا

حَاسِبِينَ ﴿47﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى



diyecektir.

**Ayet: 47**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü Biz adalet terazilerini kuracağız. Böylece ahirette hiç kimseye hiçbir haksızlık edilmeyecektir. Çünkü Biz -hardal tanesi kadar ufak olsa da- her şeyi ortaya çıkaracağız. Şüphesiz ki Biz hesap sorucu olarak (herkese) yeteriz.

**Ayet: 48-50**

Geçmişte Biz (elçilerimiz) Musa'ya ve Harun'a doğruyu yanlıştan ayıran ilahi bir kitap verdik; böylece emirlerimize duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarımızdan sakınan kimselere bir ışık ve ilahi öğüdümüzü lütfettik. Doğrusu Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler Rabb'lerine karşı çıkmaktan gönülden korkar ve kıyametin kopmasından (ahiretteki hesaptan) kapten ürperirler. Aynı şekilde (en son) indirdiğimiz bu ilahi kitap / Kuran da bereketlerle dolu olan ilahi öğüdümüzdür. Ama ey putperest / müşrik Araplar, (ne yazık ki) siz bu ilahi kitabı / Kuran'ı inkar ediyorsunuz.

**Ayet: 51-57**

Geçmişte Biz (elçimiz) İbrahim'e dosdoğru yolu / İslam'ı verdik. Çünkü Biz onu en iyi bilendik. Bir vakit İbrahim babasına ve toplumuna: "Önünde durup ibadet ettiğiniz şu heykelden putlar / sahte ilahlar neyin nesidir?" dediğinde, onlar: "Doğrusu biz atalarımızı bunlara ibadet eder bulduk." dediler. İbrahim de onlara: "Doğrusu hem siz hem de atalarınız büyük bir sapkınlığın içindesiniz." dedi. Ama onlar (İslam'a inanmayıp): "(Ey İbrahim,) sen gerçekleri mi getirdin yoksa oyun mu oynuyorsun?" dediler. İbrahim de onlara: "Hayır, oyun oynamıyorum. Doğrusu sizin (gerçek) Rabb'iniz gökleri ve yeri yoktan var edip yaratan ve onların Rabb'i olan Allah'tır. İşte ben de bu gerçeklere şahitlik ediyorum. Ama ben Allah'ın adıyla yemin ediyorum ki -siz gittikten sonra- sizin heykelden putlarınıza / sahte ilahlarınıza karşı bir plan yapacağım." dedi.

**Ayet: 58-61**

Sonra (bir gün onlar putların yanında

وَهُرُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيََاءَ وَذِكْرًا

لِّلْمُتَّقِينَ ﴿48﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ

بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ

﴿49﴾ وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ

أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿50﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا

إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ

عَالِمِينَ ﴿51﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ

مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا

عَاكِفُونَ ﴿52﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا

لَهَا عَابِدِينَ ﴿53﴾ قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ

وَأَبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿54﴾

قَالُوا اجْنُبْنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنْ

اللَّاعِبِينَ ﴿55﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ

وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿56﴾

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ

تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿57﴾ فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا

إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ

﴿58﴾ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِالْهَتَاتِ إِنَّهُ

لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿59﴾ قَالُوا سَمِعْنَا

فَتَىٰ يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿60﴾

değilken,) İbrahim putların -en büyüğü hariç- hepsini kırıp paçaladı. -Umulur ki insanlar (tövbeyle) Allah'a dönerler.- (Ama) putlarının kırıldığının gören o putperestler / müşrikler: "Bunu ilahlarımıza / putlarımıza kim yaptı? (Kim yaptıysa,) o, zalim biri olmalı." dediler. Onlardan bazıları: "İşittik ki İbrahim adında bir genç ilahlarımızdan / putlarımızdan (kötü) bahsediyormuş. Öyleyse onu insanların gözlerinin önüne getirin (de sorgulayalım.) Umulur ki insanlar (o cezaya) şahitlik ederler." dediler.

#### **Ayet: 62-68**

Onlar İbrahim'e: "Ey İbrahim, bunu ilahlarımıza / putlarımıza sen mi yaptın?" dediler. İbrahim de onlara: "Bunu en büyük put yapmış olabilir. (Putlarınız / (sahte) ilahlarınız konuşabilirlerse, kendilerine sorabilirsiniz." dedi. O putperestler / müşrikler kendi vicdanlarına dönüp: "Doğrusu zalim olan (İbrahim değil) sizsiniz." dediler. Onlar bu sözlerden şakına döndüler ve: "(Ey İbrahim,) biliyorsun ki, bunlar konuşamazlar." dediler. O vakit İbrahim onlara: "Öyleyse niçin Allah'tan başkasına, size hiçbir yarar ya da zarar veremeyen putlara / sahte ilahlara, ibadet edersiniz ki! (Bundan sonra putlara / sahte ilahlara ibadet ederseniz,) size de Allah'tan başka ibadet ettiğiniz (putlara / sahte ilahlara) da yuhlar olsun! Artık aklınızı kullanmanız gerekir." dedi. Ama onlar (kendi aralarında): "Bir şey yapacaksınız, onu (ateşe atıp) yakın ve (bunu yaparak) ilahlarınıza / putlarınıza yardım edin." dediler.

#### **Ayet: 69-71**

(Onlar İbrahim'i ateşe attıklarında,) Biz o ateşe: "Ey ateş, İbrahim'e serinlik ve esenlik ol." dedik. Onlar İbrahim'e karşı bir plan kurmak istediler. Bu yüzden de Biz onları (ahirette) en çok kaybedenlerden yapacağız. Sonuçta Biz hem onu hem de Lut'u (zalimlerden) kurtardık ve onları herkes için bereketli kıldığımız topraklara ulaştırdık.

#### **Ayet: 72-73**

Sonra Biz İbrahim'e, oğlu İshak'ı ve torunu Yakub'u lütfettik ve hepsini düzeltici / iyi işler yapan kimseler yaptık. Böylece Biz onları

قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ  
لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿61﴾ قَالُوا ءَأَنْتَ  
فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْثَنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿62﴾  
قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسَلُّوهُمْ  
إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿63﴾ فَرَجَعُوا  
إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ  
الظَّالِمُونَ ﴿64﴾ ثُمَّ نَكِسُوا عَلَىٰ  
رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ  
يَنْطِقُونَ ﴿65﴾ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ  
دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا  
يَضُرُّكُمْ ﴿66﴾ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿67﴾  
قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ  
كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿68﴾ قُلْنَا يَا نَارُ  
كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ  
﴿69﴾ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ  
الْأَخْسَرِينَ ﴿70﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا  
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا  
لِلْعَالَمِينَ ﴿71﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ  
وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ  
﴿72﴾ وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ

emrimizle insanları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten önderler yaptık. Biz onlara iyi işler yapmayı ve namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat vermeyi vahiy ettik / bildirdik. Doğrusu onlar yalnız Bize ibadet eden insanlardı.

**Ayet: 74-75**

Biz Lut'a da ilahi bilgi ve doğru hükümler lütfettik. Daha sonra Biz onu (ve İslam'a inananları) kötü şeyler yapan (ve cezaya uğrayan) beldeden kurtardık. Çünkü onlar günde ısrar eden bir kötülük toplumu olmuştu. Doğrusu Biz Lut'u rahmetimize soktuk; çünkü o, düzeltici / iyi işler yapan bir kimseydi.

**Ayet: 76-77**

Biz (elçimiz) Nuh'a da (ilahi bilgi ve doğru hükümler lütfettik.) Nuh Bize seslenip dua ettiğinde, Biz onun duasına olumlu cevap verdik. Böylece Biz onu ve ailesini / onun beraberinde olanları (yani İslam'a inananları) büyük bir sıkıntıdan (tufanda suda boğulmaktan) kurtardık. Biz Nuh'a bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan topluma karşı yardım ettik. Çünkü onlar (günde ısrar eden) bir kötülük toplumu olmuştu. Sonuçta Biz onların hepsini (tufanda) suda boğduk.

**Ayet: 78-82**

Biz (elçilerimiz) Davud'a ve Süleyman'a da 'bazı insanların koyunlarından zarar görmüş ekinler' davasında hüküm verirken (en doğru kararı lütfettik.) Şüphesiz ki Biz (doğru ve yanlış) verilen tüm hükümlere şahidizdir. Doğrusu Biz onların her ikisine de ilahi bilgi ve doğru hükümler verdik; ama o davada Süleyman'a (babası Davud'tan daha fazla) bir anlayış sağladık. Dağlarla ve kuşlarla (Allah'ın) yüceliğini anmayı ise Davud'un hizmetine sunduk. Şüphesiz ki Biz (dilediğimiz) her şeyi yaparız. Diğer yandan Biz Davud'a -savaş darbelerinden koruyan- zırhlı giysiler yapmayı öğrettik. Öyleyse Allah'a şükretmeniz gerekir. Sonra Biz Süleyman'a (yelkenli gemiler yaptırmayı ve) bereketli topraklara doğru esen kuvvetli rüzgarları emriyle yönetmeyi öğrettik. Şüphesiz ki Biz her şeyi en iyi bileniz. Ayrıca

بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ  
وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا  
لَنَا عَابِدِينَ ﴿73﴾ وَلَوْ طَآءَتْ أَيْمَانُهُ  
حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ  
الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ  
كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسْقِينَ ﴿74﴾  
وَادْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ  
الصَّالِحِينَ ﴿75﴾ وَنُوحًا إِذْ نَادَى  
مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ  
مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿76﴾ وَنَصَرْنَاهُ  
مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ  
كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ  
﴿77﴾ وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ  
فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ  
وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿78﴾  
فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانٌ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا  
وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ  
يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿79﴾  
وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ  
لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ  
شَاكِرُونَ ﴿80﴾ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ

(Süleyman'ın krallığında -Allah'ın izniyle- insan ve cin) şeytanlar (inkarcıların büyükleri) bile dalgalılıkta ve uzmanlık gerektiren başka işlerde onun hizmetinde çalışıyorlardı. Şüphesiz ki Biz her zaman insanları koruyup gözetmenizdir.

**Ayet: 83-84**

Biz (elçimiz) Eyyüb'e de (yardım ettik.) Eyyüb Rabb'ine seslenip: "Ey Rabb'im, bana bir hastalık dokundu. Şüphesiz ki Sen merhametlilerin en merhametlisisin. (Lütfunla bana yardım et.)" diyerek dua etti. Biz de onun duasına olumlu cevap verdik ve onun hastalığını iyileştirdik. Sonra Biz ona rahmetimizden (bir süre uzak kaldığı) ailesini ve onlarla beraber (eski zenginliğinin) iki kat fazlasını lütfettik. Doğrusu bu, (yalnız Allah'a ibadet eden) kullar için ilahi bir öğüttür.

**Ayet: 85-86**

Biz (elçilerimiz) İsmail'e, İdris'e ve Zülkifl'e de (yardım ettik.) Onlardan her biri (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden kimselerdi. Doğrusu Biz onları rahmetimize soktuk; çünkü onlar düzeltici / iyi işler yapan kimselerdi.

**Ayet: 87-88**

Biz (büyük bir balık tarafından yutulan) (elçimiz) Yunus'a da (yardım ettik.) Yunus (İslam'a davet ettiği insanlara) kızarak (beldesini terk edip) gitti. çünkü Bizim onu (o beldede) başarıya ulaştıramayacağımızı sanmıştı. (Böylece o, başka bir beldeye gitmek için bir gemiye bindi; ama yolculuğu sırasında denize atıldı ve büyük bir balık tarafından yutuldu.) Sonra o, karanlıklar içinde Allah'a seslenip: "Ey Rabb'im, Senden başka ilah yoktur. Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin. Doğrusu ben haksızlık edenlerden oldum. (Sen beni affet ve bu sıkıntıdan kurtar.)" diyerek dua etti. Biz de onun duasına olumlu cevap verip onu o sıkıntıdan kurtardık. Bu böyledir. Biz İslam'a inananları kurtarıyoruz.

**Ayet: 89-90**

Biz (elçimiz) Zekeriyya'ya da (yardım ettik.) Zekeriyya Rabb'ine seslenip: "Ey Rabb'im, beni tek başıma bırakma. (İslam'a daveti sürdürmek için bana bir dost gönder.) Şüphesiz ki Sen

عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِ إِلَى الْأَرْضِ  
الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ  
عَالِمِينَ ﴿81﴾ وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ

يَغْوُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ  
ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿82﴾

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ  
الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿83﴾  
فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ  
وَأَتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً

مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ ﴿84﴾  
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ

مِّنَ الصَّابِرِينَ ﴿85﴾ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي  
رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿86﴾

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ  
لَّنْ نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ

أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ  
مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿87﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ

وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنَجِّي

الْمُؤْمِنِينَ ﴿88﴾ وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ

رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ  
الْوَارِثِينَ ﴿89﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ

mirasçılarının en iyisisin." diyerek dua etti. Biz de onun duasına olumlu cevap verdik, onun (kısır olan) hanımını iyileştirdik ve ona (oğlu) Yahya'yı lütfettik. Doğrusu onlar iyi işlerde yarışan, korku ve ümit içinde Bize dua eden ve Bize duydukları derin saygıdan kalbi ürperen kimselerdi.

#### **Ayet: 91**

Doğrusu Biz iffetini koruyan kadına (Meryem'e) de (yardım ettik.) Biz Meryem'in içine ruhumuzdan (can) üfledik (ve onun oğlunu, yani İsa'yı bir mucize olarak babasız yarattık.) Böylece Biz onu ve oğlunu tüm insanlara bir mucize yaptık.

#### **Ayet: 92-93**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (aslında) siz tek bir toplumsunuz. Ben de hepinizin (tüm insanların) tek Rabb'iyim. Öyleyse yalnız Bana ibadet edin. Ama insanlar (İslam'dan ayrılıp karşıt gruplara) bölündüler. Doğrusu insanların hepsi ahirette huzurumuza dönüp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir.

#### **Ayet: 94**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin çabaları asla boşa gitmeyecektir. Şüphesiz ki Biz her çabayı yazıp kaydederiz.

#### **Ayet: 95-96**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Bizim cezalandırıp yok ettiğimiz tüm beldeler için (kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişmek) haramdır. Çünkü onlar hatadan dönmeyen / tövbe etmeyen kimselerdi. (Tarih boyunca cezalandırıp yok ettiğimiz beldeler) - sanki önü açıldığında her tepeden akın akın gelen Yecüc ve Mecüc'ün saldırısına uğramış gibi- (perişan olmuştur.)

#### **Ayet: 97**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın verdiği o gerçek söz (kıyamet günü) size yaklaşmaktadır. (O gün geldiğinde,) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin gözleri (korkudan) büyüyecektir ve onlar (kendi kendilerine): "Kıyamet gününden / ahiretteki hesaptan gaflet / umursamazlık içinde olduğumuzdan bize yazıklar olsun! Doğrusu biz haksızlıkta / zulümde ısrar eden

وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَاصْلَحْنَا لَهُ  
زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي  
الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا  
وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿90﴾ وَالَّتِي  
أَخْصَنَّا فَرجَهَا فنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ  
رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَاِبْنَهَا آيَةً  
لِّلْعَالَمِينَ ﴿91﴾ إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً  
وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿92﴾  
وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَيْنَا  
رَاجِعُونَ ﴿93﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ  
الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ  
لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿94﴾  
وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا  
يَرْجِعُونَ ﴿95﴾ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ  
يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ  
يَنْسِلُونَ ﴿96﴾ وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ  
فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارِ الَّذِينَ  
كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ  
هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿97﴾ إِنَّكُمْ وَمَا  
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ  
أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿98﴾ لَوْ كَانَ



zalimler olduk." diyecektir.

**Ayet: 98-103**

Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, şunu iyi bilin ki, siz de Allah'tan başka ibadet ettiğiniz (putlar / sahte ilahlar) da (ahirette) cehennemde gireceksiniz ve cehennemin odunu olacaksınız. (Siz putlarınızı / sahte ilahlarınızı cehennemde görünce): "Doğrusu şayet bunlar ilah olsalardı, cehenneme girmezlerdi." diyeceksiniz. Hepsi de sonsuza kadar cehennemde kalacaktır. Onlar orada inleyerek nefes alıp verecek ve (iniltiden başka bir şey) işitmeyecektir. Ahirette (dünyada yaptıkları iyi işlerin karşılığında) güzel ödülümüzü (cenneti) kazanan kimseler ise cehennemden uzak tutulacaktır. Onlar cehennemin (korkunç) uğultusunu işitmeyecek ve sonsuza kadar canlarının istediği (cennet) nimetlerinin içinde yaşayacaktır. Kıyamet gününün (cehenneme girecek olan kimseleri korkutan) büyük korkusu, cennete girecek olan kimseleri üzmeyecektir. (O gün) melekler onları karşılayıp: "İşte bugün size söz verilen (sonsuz mutluluk) gününüzdür." diyecektir.

**Ayet: 104**

Kıyamet günü Biz göğü -sanki bir kağıt tomarını dürer gibi- dürüp yok edeceğiz. Biz (evreni) ilk defasında yaratmaya başladığımız gibi ahirette yeniden yaratacağız. Biz bu sözü vermişizdir. Şüphesiz ki Biz (dilediğimiz) her şeyi yaparız.

**Ayet: 105-106**

Doğrusu Biz Musa'ya verdiğimiz ilahi öğütten / kitaptan sonra Zebur'da da: "Yeryüzü düzeltici / iyi işler yapan kullarıma kalacaktır." hükmünü yazdık. Doğrusu bu hüküm Bize ibadet eden kimselere bir duyurudur.

**Ayet: 107-108**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz seni ancak tüm insanlara bir rahmet olarak gönderdik. Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu bana, 'İlahınız tek ilahtır / Allah'tır. (Allah'tan başka ilah yoktur.)' diye vahiy ediliyor / bildiriliyor. Artık sizin de Allah'a teslim olup İslam'ı kabul etmeniz gerekir."

**Ayet: 109-111**

Ey elçi, bazıları gerçeklerden / İslam'dan /

هَؤُلَاءِ إِلَهَةٌ مَا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿99﴾ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿100﴾ إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿101﴾ لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿102﴾ لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ ۚ هَٰذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿103﴾ يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ۚ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدًا عَلَيْنَا ۚ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿104﴾ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿105﴾ إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿106﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿107﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ ۚ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿108﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ وَإِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ أَمْ بَعِيدُ مَا تُوعَدُونَ ﴿109﴾

doğruluktan yüz çevirirlerse, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, ben -hiçbir ayırım yapmadan- size İslam'ı açıkça duyurdum. Doğrusu ben sizin tehdit edildiğiniz ceza yakında mıdır yoksa uzakta mıdır bilemem. Şüphesiz ki Allah açıkladıklarınızı da gizlediklerinizi de, yani her şeyi bilir. Ama benim bildiğim bir şey varsa o da şudur: Bu dünya hayatı sizin için sadece bir sınavdır ve belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar yararlanmaktır."

#### **Ayet: 112**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu elçi: "Ey Rabb'im, (inkarcılarla aramızda) gerçeklerle hükmet." diyerek dua etmiştir. Diğer yandan o, (iftiracı inkarcılara) seslenip: "Doğrusu biz sizin çirkin yakıştırmalarınıza karşı Rabb'imiz olan Rahman'ın yardımını dileriz." demiştir.

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿110﴾ وَإِنْ أَدْرِيَ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿111﴾ قَالَ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿112﴾

## **22- HAC SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

### **HAC SURESİNİN ANLAMI**

### **سورة الحج**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-2**

Ey insanlar, Rabb'inizin emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, kıyamet koparken, büyük depremler olacaktır. O gün süt emziren kadınlar (korkudan) bebeklerini unutacaktır; hamileler (korkudan) düşük yapacaktır ve insanlar sarhoş olmadıkları halde sarhoş gibi görünecektir; çünkü Allah'ın cezası çok şiddetli olacaktır.

#### **Ayet: 3-4**

Doğrusu insanlar arasında azgın şeytanlara uyup hiçbir bilgiye / belgeye dayanmadan Allah hakkında tartışıp mücadele eden kimseler vardır. (Onlar bilmiyorlar ki) şeytanın görevi, onu veli / önder edinenleri dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptırmak ve alevli cehennem ateşi cezasına yöneltmektir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿1﴾ يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُذْهِلُ كُلُّ مَرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَارَىٰ وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿2﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ﴿3﴾ كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ

#### **Ayet: 5-7**

Ey insanlar, eğer (bu dünyada öldükten sonra ahirette) diriltilip hesaba çekileceğinizden bir şüpheniz varsa, şunu iyi bilin ki, Biz sizi (ilk olarak) topraktan yarattık, sonra bir damlacık sıvıdan (türettik,) sonra (o bir damlacık sıvıyı) anne rahmine yapışan bir parçacık yaptık, sonra da (anne rahmine yapışan o parçacığı) aşama aşama yaratarak bir yumruya dönüştürdük. (Bunları bildiriyoruz;) çünkü Biz size (gerçekleri) açıklamak istiyoruz. Böylece Biz (sizden) dilediklerimizi belli bir süreye kadar anne rahmine yerleştiririz, sonra da sizi anne rahminden bir bebek olarak çıkarırız. Çünkü Biz sizin (büyüyüp) yetişkin olmanızı isteriz. Ayrıca sizden bazıları (çocuk yaşta) vefat ettirilir; bazıları da -önceden bildiklerini unutacağı- ömrünün en düşkün çağına (yani yaşlılıktan bunamaya) kadar yaşatılır. Diğer yandan Biz yağmur yağdırınca, kupkuru olan toprağın kımıldayıp kabardığını ve çok çeşitli bitkileri bitirdiğini görebilirsin. İşte bunlar Allah'ın gerçek (ilah) olmasındandır. Şüphesiz ki Allah ölüleri diriltendir ve her şeye gücü yetendir. Sonuçta kıyametin kopması -hiç şüphesiz- gelip çatacaktır ve Allah kabirdekilerin tümünü diriltecektir.

#### **Ayet: 8-10**

(Ne yazık ki) insanlar arasında hiçbir bilgiye / belgeye, bir doğruluk rehberine veya aydınlatıcı (ilahi) bir kitaba dayanmadan Allah hakkında (zanlarla / boş iddialarla) tartışıp mücadele eden kimseler vardır. Onlar Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan saptırmak için (yalan söyleyip) şekilden şekile girerler. Doğrusu onlar bu dünyada alçalmayı hak ederler. Kıyamet günü ise Biz onları cehennem yangınıyla cezalandıracağız. O gün onlara: "İşte bu ceza sizin dünyada yaptığınız kötülüklerin karşılığıdır. Çünkü Allah kullarına hiçbir haksızlık etmez." denilecektir.

#### **Ayet: 11-13**

İnsanlar arasında Allah'a (gönülden değil) isteksizce dilleriyle ibadet eden kimseler de vardır. (O münafıklar / ikiyüzlüler ancak menfaatlerine uyarsa, Allah'ın emrine

وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿4﴾ يَا  
أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ  
الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن تُّرَابٍ ثُمَّ مِّنْ  
نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّنْ مُّضْغَةٍ  
مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ  
فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ آجَلٍ  
مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا  
أَشْدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن  
يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مَن  
بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً  
فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ  
وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِّن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ  
﴿5﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ  
يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ  
قَدِيرٌ ﴿6﴾ وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ  
فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِي الْقُبُورِ  
﴿7﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ  
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ  
﴿8﴾ ثَانِي عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ  
اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ  
الْقِيَمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿9﴾ ذَلِكَ بِمَا  
قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ

uyarlar.) Başlarına iyi bir şey gelirse memnun olurlar; ama başlarına bir sıkıntı gelirse yüzlerini çevirip (İslam'a karşı davranırlar.) Onlar (münafıklar / ikiyüzlüler) bu dünyada ve (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir. İşte, en büyük kayıp / zarar da budur. Putperest / müşrik Araplar Allah'tan başkasına - kendilerine hiçbir zarar ya da yarar veremeyen- putlara / sahte ilahlara dua (ibadet) ederler. İşte en derin sapkınlık da budur. Çünkü onlar -zararı yararından fazla olan- putlara / sahte ilahlara dua (ibadet) ederler. Doğrusu putların / sahte ilahların dostluğu en kötü dostluktur; arkadaşlıkları da en kötü arkadaşlıktır.

**Ayet: 14**

Allah İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri ise içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Şüphesiz ki Allah istediği her şeyi yapar.

**Ayet: 15**

Allah'ın bu elçiye dünyada ve ahirette yardım etmeyeceğini sanan kimseler (yapabilirlerse) bir yol bulup göğe uzansınlar ve Onun bu elçiye ettiği yardımı kessinler(!) Sonra da baksınlar bakalım, acaba onların bu planı kendilerini öfkeliendiren şeyi (yani Allah'ın bu elçiye yardımını) ortadan kaldırılabiliyor mu? (Hayır, hiçbir şey Allah'ın elçisine yardım etmesini engelleyemez.)

**Ayet: 16**

Bu böyledir. Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı bildirdiğimiz apaçık gerçekler olarak indirdik. Şüphesiz ki Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir.

**Ayet: 17**

Herkes şunu iyi bilsin ki, kıyamet günü Allah İslam'a inananların, Yahudilerin, Sabiilerin, Hristiyanların, Mecusilerin, putperestlerin / müşriklerin (ve diğer inançlara sahip olan insanların) arasında (onların İslam'dan ayrıldığı konularda) hükmünü verecektir. Şüphesiz ki Allah her şeye şahittir.

**Ayet: 18**

Ey elçi, göklerde ve yerdeki herkesin / her

لِّلْعَبِيدِ ﴿10﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ

اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ

اِطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ

عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ

ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿11﴾

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ

وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

﴿12﴾ يَدْعُوا لِمَن ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ

نَفْعِهِ لِبَنَسِ الْمَوْلَى وَلِبَنَسِ الْعَشِيرِ

﴿13﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

﴿14﴾ مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنَّ لَن يَنْصُرَهُ

اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ

إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ

يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿15﴾ وَكَذَلِكَ

أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي

مَنْ يُرِيدُ ﴿16﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى

وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ

يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿17﴾ أَلَمْ تَرَ

şeyin: Güneş'in, Ay'ın, yıldızların, dağların, ağaçların, hayvanların, canlı-cansız tüm varlıkların ve birçok insanın Allah'a secde (ibadet) ettiğini biliyorsun. Ama bazı insanlar (günahta ısrar ettiklerinden) cezayı hak ederler. Sonuçta Allah'ın (cezasıyla) değersizleştirdiği kimselere artık hiç kimse hiçbir değer katamaz. Şüphesiz ki Allah dilediği her şeyi yapar.

**Ayet: 19-22**

Doğrusu İslam'a inanan kimseler ile İslam'ı ısrarla inkar eden kimseler Rabb'leri hakkında çatışan iki karşıt gruptur. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere cehennem ateşinden elbiseler biçilecek, başlarından aşağıya kaynar sıcak sular dökülecek ve iç organları ve derileri eritilecektir. Ayrıca onlar cehennemde demir kamçılarla dövülecektir. Onlar her ne zaman cehennem sıkıntısından çıkmak isteseler, oraya geri döndürülecekler ve onlara: "Cehennem yangını cezasını (sonsuz kadar) çekin!" denilecektir.

**Ayet: 23-24**

Allah İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri ise içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Cennete giren kimseler orada altın bileklikler ve inci takılar takacak ve ipekten elbiseler giyecektir. Çünkü onlar (dünyadayken) güzel söze söylemeye yöneltilmişlerdi. Çünkü onlar (dünyadayken) övgüye en layık olan Allah'ın dosdoğru yoluna / İslam'a / doğruluğa yöneltilmişlerdi.

**Ayet: 25**

Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar edip Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyan ve İslam'a inananların Mescidi Haram'a girmesini engelleyen putperest / müşrik Araplar (ahirette cezaya uğrayacaktır.) Çünkü Biz Mescidi Haram'ı (ziyaret etmeyi) hem Mekke'de oturanlara hem de Mekke'nin dışından gelenlere eşit bir hak yapmışızdır. Artık her kim orada haksızlık ederek gerçekleri saptırmak isterse, Biz ona (ahirette) şiddetli cezalar çektiririz.

**Ayet: 26-29**

Geçmişte Biz İbrahim'e (kutsal) evi / Kabe'yi

أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ  
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ  
وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ  
وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ  
الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ  
مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿18﴾  
هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ  
فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ  
نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُؤُسِهِمُ الْحَمِيمُ  
﴿19﴾ يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ  
وَالْجُلُودُ ﴿20﴾ وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ  
حَدِيدٍ ﴿21﴾ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا  
مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا  
عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿22﴾ إِنَّ اللَّهَ يَدْخِلُ  
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ  
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ  
يُحَلَّونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ  
وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿23﴾  
وَهُدُّوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُمْ لَا  
يُحِيطُونَ بِالسَّعَةِ الَّتِي أُعِدَّتْ لَهُمْ وَهُمْ لَا  
يَحْصَوْنَ فِيهَا مِائَةَ أَلْفٍ نَفْسٍ وَلَا يَمْلِكُونَ  
شَيْئًا مِنْهَا وَهُمْ لَا يُخْلَعُونَ ﴿24﴾ إِنَّ اللَّهَ  
يَعْلَمُ مَا فِي الْقُلُوبِ وَالْغَيْبِ  
وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ



(bina edeceği) yeri belirttik ve ona: "(Ey İbrahim,) Bana hiçbir şeyi ortak koşma ve evimi / Kabe'yi onu tavaf edecek ve orada ayakta durup rükuya ve secdeye giderek namaz kılacak kimseler için temizle, sonra da insanlara hac (ibadetini) duyur. (İnsanlar) yaya olarak veya binek üzerinde yakın-uzak her yerden senin bulunduğun yere / Kabe'ye hac etmeye gelsinler. Böylece Biz (İslam'a inananların) haccın faydalarını görmelerini ve (haccın) belli günlerinde -Allah'ın onlara lütfettiği dört ayaklı çiftlik hayvanlarını- kurban ederlerken Onun yüce adını anmalarını istedik. Ey İslam'a inananlar, o kurbanların etlerinden hem siz yiyin hem de ihtiyaç sahibi yoksullara yedirin. Sonra (hac ibadetini tamamlayan kimseler) saç kesimi yapsın, (varsa) adaklarını yerine getirsin ve en eski mescit olan bu (kutsal) evi / Kabe'yi tavaf etsinler." dedik.

#### **Ayet: 30-31**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, her kim Allah'ın yasaklarına saygı gösterirse, bu, onun için ahirette Rabb'in huzurunda iyi bir sonuç verir. Doğrusu bu ilahi kitapta / Kuran'da haram olduğu aktarılanlar hariç tüm hayvanlar size helaldir. Öyleyse putların pisliğinden ve yalan sözlerden uzak durun. Böylece putları / sahte ilahları ortak koşmadan ve hiçbir batıl inanç (hurafe) karıştırmadan Allah'a inanın. Çünkü Allah'a ortak koşan putperestlerin / müşriklerin sonu -uçurumdan aşağıya düşen ve parçaları akbabalar tarafından yenen ya da (kuvvetli bir) rüzgar tarafından ıssız bir yere savrulan bir kimsenin sonu gibi- (kötü olur.)

#### **Ayet: 32**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, her kim Allah'ın belirlediği dini simgelere saygı gösterirse, bu, onun kalbindeki takva ilkesindendir, (yani Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranma ve yasaklarından sakınma ilkesindendir.)

#### **Ayet: 33**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, haccın dini sembelleri size belli bir süreye / ölüm vaktine kadar fayda verir. Çünkü o sembeller en eski

سَوَاءٌ الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ  
فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلَمٍ نُدْفُهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ  
(25) وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ  
أَنْ لَا تَشْرِكَ بِي شَيْئًا وَطَهَّرَ بَيْتِي  
لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ  
(26) وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ  
رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ  
فَجٍّ عَمِيقٍ (27) لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ  
وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ  
عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ  
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ  
(28) ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا  
نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ  
(29) ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَاتِ اللَّهِ  
فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأَحَلَّتْ لَكُمْ  
الْأَنْعَامَ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا  
الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ  
الزُّورِ (30) حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرِ  
مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا  
خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَّفَهُ الطَّيْرُ أَوْ  
تَهْوَى بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ  
(31) ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ

mescit olan (kutsal) ev / Kabe ile ilgilidir.

**Ayet: 34-35**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz (İslam'a inanan) her topluma uymaları gereken kuralları emrettik. Böylece Biz (İslam'a inananların) -Allah'ın onlara lütfettiği dört ayaklı çiftlik hayvanlarını- kurban ederlerken Onun yüce adını anmalarını istedik. Ey insanlar, sizin ilahınız tek ilahdır / Allah'tır. (Allah'tan başka ilah yoktur.) Öyleyse Allah'a teslim olup İslam'ı kabul edin. Ey elçi, Allah'a gönülden boyun eğenlere / İslam'a inananlara (cenneti) müjdele. Doğrusu onlar (yani İslam'a inananlar) Allah anıldığında kalpleri ürperen, başlarına gelen sıkıntılar karşısında sabırla dayanışarak hareket eden ve namazı düzenli kılmakla beraber kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) harcama / yardım yapan kimselerdir.

**Ayet: 36-37**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Biz hacda kurban edilen hayvanları sizin için Allah'a ibadetin simgelerinden yapmışızdır. Çünkü bunda sizin için bir fayda vardır. Öyleyse o hayvanları sırayla kurban ederken Allah'ın yüce adını anın. Sonra (kurban edilen hayvan) yere serilene (ve canını tam olarak verene kadar bekleyin.) Ey İslam'a inananlar, o kurbanların etlerinden hem siz yiyin hem de sizden isteyen ve istemeyen (ihtiyaç sahibi) kimselere yedin. Bu böyledir. Biz kurbanlık hayvanları sizin hizmetinize sunmuşuzdur. Umulur ki şükredersiniz. Doğrusu onların etleri ya da kanları değil; ancak (kalbinizdeki) takva ilkesi (yani Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranma ve yasaklarından sakınma ilkesi) Allah'a ulaşır. Bu böyledir. Allah (o hayvanları) sizin hizmetinize sunmuştur. Öyleyse (onları keserken) sizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten Allah'ı yüceltin. (Allah'ın yüceliğini dile getirin) Ey elçi, iyi işler yapanlara (cenneti) müjdele.

**Ayet: 38-40**

Şüphesiz ki Allah, İslam'a inananları savunur; çok hain ve çok nankör olan kimseleri ise sevmez. Artık (putperest / müşrik Araplar

فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿32﴾ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿33﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿34﴾ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿35﴾ وَالْبَدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿36﴾ لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَى مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿37﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿38﴾ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بَانِهِمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ

tarafından) kendilerine savaş açılan (İslam'a inananlara) savaş izni verilmiştir. Çünkü onlar haksızlığa / zulüme uğramıştır. Şüphesiz ki Allah onlara yardım etmeye (ve onları zafere ulaştırmaya) gücü yetendir. Doğrusu İslam'a inananlar sadece 'Allah hepimizin tek Rabb'idir / Allah'tan başka ilah yoktur' demeleri yüzünden, haksızca yurtlarından (Mekke'den) çıkarılmıştır; (ama Allah o zalimleri İslam'a inananların elleriyle cezalandıracaktır.) Şayet Allah insanlardan bazılarını bazılarıyla engellemeseydi, şimdiye kadar yeryüzündeki tüm manastırlar, havralar, kiliseler ve içinde Allah'ın yüce adının çokça (şükürle) anıldığı mescitler (şimdiye kadar) zalimler tarafından yıkılmış olurdu. Şüphesiz ki Allah, (İslam için) Ona yardım edenlere yardım edecek (ve onları başarıya ulaştıracaktır.) Şüphesiz ki Allah en güçlüdür ve en üstündür.

#### **Ayet: 41**

Doğrusu Biz İslam'a inananlara yeryüzünde bir imkan / iktidar verdiğimizde, onlar namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verir, iyiliği emreder ve kötülüğü yasaklarlar. Şüphesiz ki her şeyin sonu Allah'a varır.

#### **Ayet: 42-44**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplar seni yalanlıyorlarsa, şunu iyi bil ki, onlardan önce Nuh'un toplumu, Ad ve Semud toplumları, İbrahim'in karşı çıktığı inkarcı toplumu, Lut'un toplumu ve Medyen halkı da (elçilerimi yalanlamışlardı.) Musa da yalanlanmıştı. Ben o İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere (tövbe edip İslam'a inanmaları için ölüm vakitlerine kadar) bir süre verdim; ama sonra (yani günahta ısrar edenleri) cezalandırdım. Sonuçta kendilerini nasıl cezalandırdığımı (gördüler.)

#### **Ayet: 45-46**

Doğrusu Biz halkı haksızlıkta / zulümde ısrar eden nice beldeyi cezalandırıp yok ettik. (Şimdi) onlardan geriye alt üst olmuş beldeleri, kurumuş boş kuyuları ve görkemli saray harabeleri kalmıştır. Doğrusu putperest / müşrik Araplar yeryüzünde gezip (önceki

عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقْدِيرٌ ﴿39﴾ الَّذِينَ  
أَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ  
يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ  
النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهْدِمَتْ  
صَوَامِعُ وَبِيْعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ  
يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ  
اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ  
﴿40﴾ الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ  
أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا  
بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ  
عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿41﴾ وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ  
فَقَدْ كَذَّبْتَ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ  
وَتَمُودٌ ﴿42﴾ وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ  
لُوطٍ ﴿43﴾ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ  
مُوسَىٰ فَاٰمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ  
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿44﴾ فَكَأَيِّنْ مِنْ  
قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ  
خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ  
وَقَصْرِ مَشِيدٍ ﴿45﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي  
الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ  
بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا  
تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ

inkarcıların sonunun çok kötü olduğunu gördüler.) Ama İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Arapların akıllarını kullanacak kalpleri (vicdanları) da gerçekleri işitecek kulakları da yoktur. Doğrusu gerçek körlük, gözlerin görmemesi değil göğüsteki kalplerin (vicdanların) kör olmasıdır (yani gerçekleri ısrarla görmemesidir.)

**Ayet: 47**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) senden (uğrayacakları) cezayı onlara hemen getirmeni istiyorlar. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah verdiği sözden dönmez; ama Rabb'ine göre bir gün sizin hesabınıza göre bin yıl gibi olabilir.

**Ayet: 48**

Doğrusu Ben halkı haksızlıkta / zulümde ısrar eden nice beldeye (tövbe edip İslam'a inanmaları için ölüm vakitlerine kadar) bir süre verdim, ama sonra (yani günahta ısrar edenleri) cezalandırdım. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, ahirette huzuruma dönüp tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.

**Ayet: 49-51**

Ey elçi, de ki: "Ey insanlar, ben sizin için sadece apaçık bir uyarıcıyım." Sonuçta İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere ahirette bağışlanma ve cömert (sonsuz) cennet nimetleri vardır. Diğer yandan bildirdiğimiz gerçeklere engel olmaya çalışan kimseler ise cehennem ateşine girecektir.

**Ayet: 52-54**

Ey elçi, şunu iyi bil ki, şeytan senden önce gönderdiğimiz her elçinin / her peygamberin beklentisine de (vesvese) katmak istedi. Ama Allah (lütfettiği akılla) şeytanın kattığı vesveseyi yok eder ve bildirdiği gerçekleri sağlamlaştırır. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Diğer yandan Allah kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan ve katı kalpli davranan kimseleri şeytanın vesvesesiyle sınamak ister. Doğrusu haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler (İslam'a karşı) derin bir düşmanlık içindedir. Ey elçi, Allah, kendilerine (önceki) ilahi kitapların bilgisi verilen

الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿46﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ  
اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ

سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿47﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ

قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ

أَخَذْتُهَا وَالْيَاقِينِ ﴿48﴾ قُلْ يَا

أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ

﴿49﴾ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

﴿50﴾ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا

مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

﴿51﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ

رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى

الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا

يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ آيَاتِهِ

وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿52﴾ لِيَجْعَلَ مَا

يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي

قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ

الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿53﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ

مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ

قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا

kimselerin bu ilahi kitabın / Kuran'ın, "Rabb'inden gelen gerçekler olduğunu" bilmelerini ister. Öyleyse onlar bu ilahi kitaba / Kuran'a inanmalı ve Allah'a gönülden boyun eğmelidir. Şüphesiz ki Allah İslam'a inananları dosdoğru yola / doğruluğa yöneltendir.

**Ayet: 55-57**

Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler kıyametin kopması onlara bir anda (hiç beklemedikleri bir yerden) gelene kadar, yani sonu olmayan günün (kıyamet gününün) cezasına uğrayana kadar gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan şüphe etmeyi sürdürecektir. Ama kıyamet günü hükümlerinin tek sahibi olan Allah insanlar arasında onların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konularda hükmünü verecektir. Sonuçta İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler nimet cennetlerine girecektir; İslam'ı ısrarla inkar eden ve bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimseler ise işte onlar ahirette alçaltıcı cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 58-59**

Doğrusu Allah, dosdoğru yolu / İslam için hicret eden sonra o yolda öldürülen veya ölen kimselere (şehitlere) ahirette (cennet) nimetlerini lütfedecektir. Şüphesiz ki Allah en iyi nimetleri lütfedendir. Allah onları hoşnut olacakları bir yere (cennete) sokacaktır. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en hoşgörülüdür.

**Ayet: 60-62**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, her kim haksız bir saldırıya uğradıktan sonra benzer bir karşılık verirse, sonra da tekrar haksız bir saldırıya uğrarsa Allah ona yardım eder. Şüphesiz ki Allah çok affedicidir ve çok bağışlayandır. Çünkü Allah (her gün) geceyi gündüze, gündüzü de geceye sokandır. Doğrusu Allah gerçeğin ta kendisidir. Putperestlerin / müşriklerin Allah'tan başka dua ettikleri (putlar / sahte ilahlar) ise (bir gerçek değil) batıl inançtır / hurafedir. Şüphesiz ki Allah en yücedir ve en büyüktür.

**Ayet: 63-64**

Ey elçi, Allah'ın gökten yağmur yağdırdığını

إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿54﴾ وَلَا يَزَالُ  
الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى  
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ  
يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿55﴾ أَلَمْ تَكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ  
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿56﴾  
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ  
لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿57﴾ وَالَّذِينَ  
هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ  
مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ  
اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿58﴾  
لَيَدْخِلْنَهُمْ مُدْخَلَ رِزْوَانِهِ وَإِنَّ اللَّهَ  
لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿59﴾ ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ  
بِمِثْلِ مَا عُوِّقَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ  
لَيَنْصُرْنَاهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ  
﴿60﴾ ذَلِكَ بَانَ اللَّهُ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي  
النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَإِنَّ  
اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿61﴾ ذَلِكَ بَانَ  
اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَإِنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ  
دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ  
الْكَبِيرُ ﴿62﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ  
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ



ve (o suyla) yeryüzünün yeşillendiğini biliyorsun. Şüphesiz ki Allah (büyük) lütuflar sahibidir ve her şeyden ayrıntısıyla haberdardır. Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir.

**Ayet: 65-66**

Ey elçi, Allah'ın yeryüzündeki her şeyi ve denizde yüzen gemileri emriyle hizmetinize sunduğunu ve -yeryüzüne düşmemesi için- göğü (yani göktaşlarını) tuttuğunu biliyorsun. Doğrusu ancak Allah'ın izin verdiği şey olur. (Onun izin vermediği şey ise asla olmaz.) Şüphesiz ki Allah insanlara en şefkatlidir ve en merhametlidir. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) size hayat veren de, sizi (bu dünyada) öldürecek ve (ahirette) diriltecek olan Allah'tır. Ama İslam'ı ısrarla inkar eden insanlar çok nankördür.

**Ayet: 67**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz (İslam'a inanan) her topluma uymaları gereken kuralları emrettik. Öyleyse ey elçi, inkarcılar Allah'ın emri konusunda seninle tartışıp çekişmekten vazgeçmelidir. Ey elçi, (insanları) Rabb'ine davet et. Çünkü sen (Ondan gelen) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten bir doğruluk rehberine uymaktasın.

**Ayet: 68-69**

Ey elçi, eğer inkarcılar seninle mücadele ederlerse onlara de ki: "Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı en iyi bilendir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü Allah sizin (İslam'dan) ayrılığa düştüğünüz konularda hükmünü verecektir."

**Ayet: 70-71**

Ey elçi, Allah'ın gökte ve yerde olan herkesi / her şeyi bildiğini biliyorsun. Doğrusu bu (bilgiler büyük / ana) bir kitapta yazılıdır. Şüphesiz ki (her şeyi bilmek) Allah için çok kolaydır. (Buna rağmen) putperestler / müşrikler Allah'tan başka Onun hiçbir kanıt indirmedigi ve hiçbir bilgiye / belgeye dayanmadıkları putlara / sahte ilahlara da ibadet (dua) ederler. Sonuçta haksızlıkta /

مُخْضَرَّةٌ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿63﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿64﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي

الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ

بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى

الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ

لَرَوْفٌ رَحِيمٌ ﴿65﴾ وَهُوَ الَّذِي

أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ

الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿66﴾ لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا

مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُكَ فِي

الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى

مُسْتَقِيمٍ ﴿67﴾ وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ

أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿68﴾ اللَّهُ يَحْكُمُ

بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ

تَخْتَلِفُونَ ﴿69﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ

فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

﴿70﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ

يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ

عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿71﴾

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ

zulümde ısrar eden zalimlerin ahirette hiçbir yardımcısı olmayacaktır.

**Ayet: 72**

Ey elçi, bildirdiğimiz apaçık gerçekler onlara okunup aktarıldığında, İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Arapların yüzlerinde bir nefret ifadesi görebilirsin. Onlardan bazıları da bildirdiğimiz gerçekleri onlara okuyup aktaran İslam'a inananlara neredeyse saldıracak gibi olurlar. Ey elçi, onlara de ki: "Peki, size daha kötü olan bir haberi vereyim mi? Şunu iyi bilin ki, Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere cehennem ateşini söz vermiştir. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir."

**Ayet: 73-74**

Ey insanlar, (ey putperest / müşrik Araplar,) şimdi size verilen şu örneği (dikkatlice) dinleyin: Doğrusu sizin Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz putlar / sahte ilahlar -hepsi bir araya toplansalar da- bir sineği bile yaratamazlar. Ya da bir sinek onlardan bir şeyi kapıp götürse, onlar onun götürdüğü şeyi kurtarıp geri alamazlar. Doğrusu (putlara / sahte ilahlara dua edip) istekte bulunanlar da, kendilerinden istekte bulununan putlar / sahte ilahlar da güçsüzdür. (Ne yazık ki putperest / müşrik Araplar) Allah'ın yüceliğini doğru değerlendirmediler. Şüphesiz ki Allah en güçlüdür ve en üstündür.

**Ayet: 75-76**

Doğrusu Allah meleklerle melek elçiler, insanlara da insan elçiler seçer. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi hakkıyla görendir. Doğrusu Allah tüm varlıkların öncesini ve sonrasını bilir. Sonuçta her konu (hesabının sorulması için) Allah'ın huzuruna döndürülecektir.

**Ayet: 77-78**

Ey İslam'a inananlar, rükuya ve secdeye giderek namaz kılın, yalnız Rabb'inize ibadet edin ve iyi işler yapın. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz. Allah için (İslam düşmanlarına karşı) gerektiği gibi mücadele (cihat) edin. Şunu iyi bilin ki, Allah sizi seçmiştir ve size dinde (İslam'da) hiçbir sıkıntı

فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرُ  
يَكَادُونَ يَسْطُونِ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ  
عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأَنْبِيَكُمْ بِشَرِّ مِنْ  
ذَلِكَ النَّارُ وَعَذَابُ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا  
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿72﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ  
ضَرْبَ مَثَلٍ فَاستَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ  
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا  
ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمْ  
الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ  
الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿73﴾ مَا قَدَرُوا  
اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ  
﴿74﴾ اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ  
رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ  
بَصِيرٌ ﴿75﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا  
خَلْفَهُمْ وَالْإِلَهِ تَرْجِعُ الْأُمُورُ  
﴿76﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا  
وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا  
الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿77﴾ وَجَاهِدُوا  
فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا  
جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ  
أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ  
مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ

yüklememiştir.'tır. Öyleyse (inanç) atanız İbrahim'in (İslam) toplumuna / inancına (uyun.) Sizi -daha önce de bu ilahi kitapta / Kuran'da da- "İslam'a inananlar / Müslümanlar" olarak adlandıran Allah'tır. Allah bu elçinin size şahit (örnek) olmasını, sizin de tüm insanlara şahit (örnek) olmanızı istemiştir. Öyleyse namazı düzenli kılın, (İslam için) zekat verin ve Allah'a bağlanın. Şüphesiz ki Allah sizin (gerçek) dostunuzdur. Şüphesiz ki Allah en iyi dosttur ve en iyi yardımcıdır.

### 23- MÜMİNUN SURESİNİN KISA TEFSİRİ

#### MÜMİNUN SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### **Ayet: 1-11**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, İslam'a inananlar kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecektir. Çünkü onlar Allah'a duydukları derin saygıdan kalbi ürpererek namaz kılar, boş / rahatsız edici sözlerden yüz çevirir ve mallarından (İslam için) zekat verirler. Onlar eşleri -yani Allah'ın (evlenmeyi) ellerine izin verdiği / helal kıldığı (nikahlı oldukları) kimseler hariç- iffetlerini korurlar. İşte onlar (Allah'ın emirlerine uygun bir şekilde nikahlanan kimseler) asla kınanmazlar. Helalin ötesini (yani haramı) isteyenler ise Allah'ın koyduğu sınırı çiğneyen kimselerdir. Doğrusu İslam'a inananlar kendilerine emanet edilen şeylere ve sözleşmelerine özen gösterir ve namazlarını koruyup düzenli kılarlar. İşte onlar (ahirette) içinde sonsuza kadar yaşayacakları Firdevs cennetini miras alacak olan kimselerdir.

##### **Ayet: 12-16**

Doğrusu Biz (ilk) insanı çamurun özünden yarattık, sonra da (insanın soyunu) bir damlacık sıvıyı sağlam bir yere (yani anne rahmine) yerleştirip sürdürdük. Doğrusu Biz o

شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى  
النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ  
وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ  
الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿78﴾

#### سورة المؤمنون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿1﴾ الَّذِينَ هُمْ  
فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿2﴾ وَالَّذِينَ  
هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿3﴾ وَالَّذِينَ  
هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿4﴾ وَالَّذِينَ هُمْ  
لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿5﴾ إِلَّا عَلَى  
أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ  
غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿6﴾ فَمَنْ ابْتَغَى وَرَاءَ  
ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿7﴾ وَالَّذِينَ  
هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿8﴾  
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ  
﴿9﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿10﴾  
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا

bir damlacık sıvıyı (anne rahmine) yapışan bir parçacığa dönüştürdük; sonra onu yumruya dönüştürdük; daha sonra onu kemiklere dönüştürdük ve o kemiklere et giydirdik. Böylece Biz (anne rahminde aşama aşama yarattığımız bebekleri) her biri diğerinden başka / özgün bir karakterle var ettik. Şüphesiz ki her şeyi en güzel şekilde yaratan Allah en yücedir. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, siz bu dünyada yaşadıktan) sonra öleceksiniz ve kıyamet günü (Allah tarafından) diriltilip tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.

**Ayet: 17-20**

Doğrusu Biz sizin üstünüzde yedi yol (yani yedi kat gök) yarattık. Şüphesiz ki Biz (her çeşit) yaratmayı biliriz. Biz gökten belli bir ölçüye göre yağmur yağdırmakta ve suyu yeraltında (depolayıp) barındırmaktayız. Ama (ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) (Eğer Biz dilersek,) sizin tüm sularınızı giderebiliriz / yok edebiliriz. Biz size (lütfettiğimiz yağmurla,) içinde hurma ve üzüm ağaçları olan bahçeleri var ettik. Böylece siz onlardan birçok meyve yiyorsunuz. Ayrıca Biz (lütfettiğimiz yağmurla) Sina Dağı'nın çevresinde -çeşitli işlerde ve yemekte kullandığınız yağı veren zeytin ağaçlarını var etmişizdir.

**Ayet: 21-22**

Ey insanlar, çiftlik hayvanlarından alacağınız nice ibretler vardır. Biz size onların karınlarında (oluşturduğumuz) sütten içiririyoruz. Ayrıca siz onların etlerinden yersiniz ve onların üzerinde ve gemilerde taşınarak ulaşımınızı sağlarsınız.

**Ayet: 23**

Geçmişte Biz Nuh'u kendi toplumuna elçimiz olarak gönderdik. Nuh onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin. Çünkü Allah'tan başka ilahınız yoktur. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmanız gerekir." dedi.

**Ayet: 24-25**

Nuh'un toplumundaki İslam'ı ısrarla inkar eden ileri gelen kimseler (kendi aralarında): "Bu adam (Nuh) sadece sizin gibi (sıradan) bir insandır. Ama o, sizin üzerinizde üstünlük

خَالِدُونَ ﴿11﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ  
مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿12﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ  
نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿13﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا  
النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً  
فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا  
الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ  
فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿14﴾  
ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿15﴾ ثُمَّ  
إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿16﴾ وَلَقَدْ  
خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقٍ وَمَا كُنَّا  
عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿17﴾ وَأَنْزَلْنَا  
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّاهُ فِي  
الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لِقَادِرُونَ  
﴿18﴾ فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ  
نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ  
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿19﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ  
مِنْ طُورٍ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ  
وَصَبْغٍ لِلْأَكْلِيلِ ﴿20﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي  
الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي  
بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ  
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿21﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى  
الْفُلْكِ تَحْمَلُونَّ ﴿22﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا  
نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا

kurmak istiyor. Şayet Allah (bize bir elçi göndermek) isteseydi melekleri indirirdi. Ayrıca biz geçmiş atalarımızdan bu dini (yani İslam'ı) işitmiş de değiliz. Bu adam aklını yitirmiş / delirmiş olmalı. Bir süreye kadar onu gözleyip bekleyin." dediler.

**Ayet: 26-30**

Nuh: "Ey Rabb'im, onların yalanlamalarına karşı bana yardım et." diyerek dua etti. Biz de ona: "(Ey Nuh,) gözetimimiz altında ve bildirdiğimiz (şekilde) bir gemi yap. Ceza emrimiz geldiğinde ve yerden sular kaynamaya başladığında, (elindeki çiftlik hayvanlarından) erkek-dişi birer çifti, cezamızı hak edenler hariç ev halkını (ve tüm İslam'a inananları) o gemiye bindir. Sakın haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler için Benden bir şey isteme! Çünkü onlar (tufanda) suda boğulacaktır. Diğer yandan (Ey Nuh,) -sen ve beraberindekiler o gemiye bindiğinizde- şöyle dua etmelisin: 'Hamdolsun bizi bu zalimlerden kurtaran Allah'a. Ey Rabb'im, beni bereketli bir yere indirip konuk et. Şüphesiz ki Sen konuk edenlerin en iyisisin.'" diye vahiy ettik / bildirdik. İşte bunda size bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Doğrusu Biz herkesi sınamaktayız.

**Ayet: 31-32**

Sonra Biz Nuh toplumunun ardından başka nesilleri var ettik ve o toplumlara da kendi aralarından elçilerimizi gönderdik. O elçiler de toplumlarına: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin. Çünkü Allah'tan başka ilahınız yoktur. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmanız gerekir." dediler.

**Ayet: 33-38**

Nuh'un toplumundan bu dünya hayatında zenginlikten / refahtan şımarttığımız, ahiretteki buluşmayı (hesap gününü) yalanlayan ve İslam'ı ısrarla inkar eden ileri gelen kimseler (kendi aralarında): "Bu adam (Nuh) sadece sizin gibi (sıradan) bir insandır. Çünkü o, sizin yediğinizden yiyor ve sizin içtiğinizden içiyor. Eğer sizin gibi (sıradan) bir insana uyarsanız, kaybedersiniz. (Bu adam) sizi

اللَّهُ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿23﴾ فَقَالَ الْمَلَأُوا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿24﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فْتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّى حِينٍ ﴿25﴾ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿26﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعْ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿27﴾ فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكَ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّيْنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿28﴾ وَقُلْ رَبِّ انزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿29﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿30﴾ ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿31﴾ فَارْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿32﴾



-ölüp toprağa ve (çürümüş) kemiklere dönüştükten sonra- (ahirette) diriltilmekle (ve tüm yaptıklarınızdan hesaba çekilmekle) mi tehdit ediyor? Hayır, olamaz! Çünkü bu dünya hayatından başka bir hayatımız yoktur; (sadece bu dünyada) yaşarız ve ölürüz ve (öldükten sonra) ahirette diriltilecek değiliz. Ama bu adam (Nuh) yalan uydurup Allah'a iftira eden biridir. Bu yüzden biz ona inanacak değiliz." dediler.

**Ayet: 39-41**

Nuh: "Ey Rabb'im, onların yalanlamalarına karşı bana yardım et." diyerek dua etti. Allah da ona: "(Ey Nuh,) onlar çok geçmeden pişman olacaktır." dedi. Sonra da onlar gerçekleri bildiren bir ceza haykırışına uğradılar. Böylece Biz onları (suyun üstündeki) çerçöp gibi yaptık. (O vakit gemiden inenler tarafından): "Artık haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimler yok olup uzakta kalsın." (denildi.)

**Ayet: 42-43**

Sonra Biz Nuh toplumunun ardından başka nesilleri var ettik. Doğrusu hiçbir toplum ecelini / ölüm vaktini önceye ya da sonraya alamaz.

**Ayet: 44**

Daha sonra Biz insanlara art arda elçilerimizi gönderdik. Ama elçi gönderdiğimiz o toplumlar da onlara gelen elçilerimizi yalanladılar. Biz de onları birbiri ardınca yok ettik. Artık İslam'ı ısrarla inkar eden o kafirler uzakta kalsın.

**Ayet: 45-49**

Geçmişte Biz Musa'yı ve kardeşi Harun'u bildirdiğimiz gerçeklerle, (mucizelerle) ve apaçık bir yetkiyle Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına (elçilerimiz olarak) gönderdik. Ama onlar büyüklük tasladı ve zorbalık ettiler. Onlar kendi aralarında: "Musa'nın ve Harun'un toplumu (yani İsrailoğulları) bize kölelik ederlerken, biz (İsrailoğullarının soyundan gelen ve) sadece bizim gibi (sıradan) insanlar olan şu iki adama mı inanacaktınız? (Olamaz!)" dediler. Böylece onlar Musa'yı ve Harun'u yalanladılar. Sonra da cezalarını bulup yok oldular. Geçmişte Biz

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا  
وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي  
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ  
يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا  
تَشْرَبُونَ ﴿33﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا  
مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَاسِرُونَ ﴿34﴾  
أَيَعِدْكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا  
وَعِظَامًا أَنْكُمْ مُخْرَجُونَ ﴿35﴾  
هِيَ هَاتِ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿36﴾  
إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ  
وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿37﴾ إِنْ  
هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا  
وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿38﴾ قَالَ  
رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَبُونَ ﴿39﴾ قَالَ  
عَمَّا قَلِيلٍ لِيُصْبِحَنَّ نَادِمِينَ ﴿40﴾  
فَاخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ  
عُتَاءً فَبَعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿41﴾  
ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ  
﴿42﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا  
يَسْتَأْخِرُونَ ﴿43﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رَسُولَنَا  
تَتَرَأَّى كُلَّمَا جَاءَ أُمَّةٌ رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ  
فَاتَّبَعْنَاهُ بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ  
أَحَادِيثَ فَبَعْدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ

Musa'ya ilahi bir kitap verdik. Umulur ki insanlar dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirler.

**Ayet: 50-51**

Sonra Biz Meryem oğlu (İsa'yı) ve annesini (gücümüzü gösteren) birer mucize yaptık. (İsa'nın doğum vaktinde) Biz onları içinde bir su pınarı bulunan ve güvenle kalmaya uygun bir tepeye sığındırdık. Doğrusu Allah (İsa dahil) tüm elçilerine: "Ey elçilerim, yarattığım temiz / helal / sağlıklı şeylerden yiyin ve düzeltici / iyi işler yapın. Şüphesiz ki Ben yaptığınız her şeyi bilirim." demiştir.

**Ayet: 52-53**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (aslında) siz tek bir toplumsunuz. Ben de hepinizin (tüm insanların) tek Rabb'iyim. Öyleyse Benim emirlerime duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımdan sakının. Ama insanlar (İslam'dan ayrılıp karşıt gruplara) bölündüler. Böylece (İslam'dan ayrılan) her grup (İslam yerine) kendi yaptıklarıyla sevinir

**Ayet: 54-56**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri -bir süre için- bocalamaları içinde bırak. Bazıları (Bizim onları bu dünyada iyiliklerle ve kötülüklerle sınıdığımız anlamaz ve) onlara servet ve çocuklar verdiğimiz sanırlar. Doğrusu Biz tüm iyi işlerde insanların yardımına koşarız. Ama onlar bunun farkında değiller.

**Ayet: 57-61**

Doğrusu İslam'a inananlar Rabb'lerine karşı çıkmaktan korkup ürperen, Rabb'lerinin bildirdiği gerçeklere inanan ve (hiçbir şeyi) Rabb'lerine ortak koşmayan kimselerdir. Onlar (İslam için) verdikleri (gösteriş için değil) kalpleri titreyerek / samimiyetle verirler. Çünkü onlar ahirette Rabb'lerinin huzuruna dönüp tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerini bilirler. İşte onlar iyi işlerde yarışıp öne geçen kimselerdir.

**Ayet: 62**

Doğrusu Biz herkese ancak gücü kadar sorumluluk yükleriz. Doğrusu Bizim huzurumuzda gerçekleri konuşan (büyük /

﴿44﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ  
هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿45﴾  
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا  
وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿46﴾ فَقَالُوا  
أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا  
عَابِدُونَ ﴿47﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ  
الْمُهْلَكِينَ ﴿48﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ  
الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿49﴾ وَجَعَلْنَا  
ابْنَ مَرْيَمَ وَآمَةَ آيَةً وَأَوَيْنَاهُمَا إِلَىٰ  
رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿50﴾ يَا  
أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ  
وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ  
عَلِيمٌ ﴿51﴾ وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً  
وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿52﴾  
فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ  
حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿53﴾  
فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿54﴾  
أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَّالٍ  
وَبَنِينَ ﴿55﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي  
الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿56﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ  
﴿57﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ  
يُؤْمِنُونَ ﴿58﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا

ana) bir kitap (yani Levh-i Mahfuz) vardır. Böylece (ahirette) hiç kimseye hiçbir haksızlık edilmeyecektir.

**Ayet: 63-67**

Ama bazılarının kalbi bu dine / İslam'a (inanmayıp) bir bocalama içindedir. Çünkü onların yapmakta ısrar ettikleri (İslam'a uymayan) işleri (günahları) vardır. Ama Biz onlardan zenginlikten şımaranları cezamıza uğrattığımızda, onlar hemen feryadı basacaktır. Biz de onlara: "Bugün (boşuna) feryat etmeyin. Siz Bizden hiçbir yardım görmeyeceksiniz. Çünkü bildirdiğim gerçekler size okunup aktarıldığında, siz çark edip dönüyordunuz ve bu dine / İslam'a karşı kara yalanlar uydurup büyüklük taslıyordunuz." diyeceğiz.

**Ayet: 68-70**

Putperest / müşrik Araplar (Allah'ın) sözünü (yani bu ilahi kitabı / Kuran'ı) gereğince düşünmediler. Oysa geçmiş atalarına gelmeyen (bu ilahi kitap / Kuran) onlara gelmiştir. (Ne yazık ki) onlar (Allah'ın onlara gönderdiği) bu elçiye (yakından) tanımlarına rağmen (bile bile) inkar ettiler ve ona, 'aklını yitirmiş / deli' diyerek (iftira attılar.) Doğrusu bu elçi onlara gerçekleri getirmiştir; ama onlardan birçoğu gerçeklerden hoşlanmaz.

**Ayet: 71**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet gerçekler İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin kötü arzularına uysaydı, göklerin, yerin ve içindekilerin (düzeni) bozulurdu. Doğrusu Biz insanlara, içinde onlar için ilahi öğütler (olan bu ilahi kitabı / Kuran'ı) verdik. Ama (ne yazık ki) bazıları kendilerine verilen ilahi öğütlere sırt çevirirler.

**Ayet: 72-77**

Ey elçi, sen (İslam'a davet görevin için) insanlardan hiçbir karşılık istemiyorsun. Çünkü Rabb'inin sana vereceği karşılık daha üstündür. Şüphesiz ki Allah en iyi nimetleri lütfedendir. Ey elçi, sen onları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa çağırıyorsun; ama şunu iyi bil ki, (sen ne yaparsan yap,) ahirete / ahiretteki hesaba inanmayan kimseler

يُشْرِكُونَ ﴿59﴾ وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا  
آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجَلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ  
رَاجِعُونَ ﴿60﴾ أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي  
الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿61﴾  
وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا  
كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ  
﴿62﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هَٰذَا  
وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا  
عَامِلُونَ ﴿63﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا  
مُثَرِّفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْرُونَ  
﴿64﴾ لَا تَجْرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنْهَا لَا  
تُنْصَرُونَ ﴿65﴾ قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَىٰ  
عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ آعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ  
﴿66﴾ مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا  
تَهْجُرُونَ ﴿67﴾ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ  
أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ  
﴿68﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ  
مُنْكَرُونَ ﴿69﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ  
بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَآكُثْرُهُمْ لِلْحَقِّ  
كَارِهُونَ ﴿70﴾ وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ  
أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ  
وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ  
عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿71﴾ أَمْ

dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saparlar. Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafilere rahmetimizi (daha çok) lütfedip onların tüm sıkıntılarını giderseydik bile, onlar azgınlıklarının içinde bocalamakta inat ederlerdi. Doğrusu Biz böylelerini cezaya uğrattık. Çünkü onlar Rabb'lerine boyun eğmemiş ve (Onun bağışlanması için) yalvarmamıştır. Sonuçta Biz de onlara şiddetli cezanın kapısını açıp onları ümitsiz / çaresiz bırakmışızdır.

**Ayet: 78-80**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (sizi yaratan ve) size (sahip olduğunuz) kulakları, gözleri ve gönülleri veren Allah'tır. Ama siz Allah'a çok az şükrediyorsunuz. Doğrusu sizi yeryüzüne yayan Allah'tır. Sonuçta (ahirette) hepiniz Onun huzurunda toplanıp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Doğrusu yaşatan da öldüren de Allah'tır. Gece ve gündüzün yer değiştirmesine karar veren de O'dur. Artık aklınızı kullanmanız gerekir.

**Ayet: 81-83**

Doğrusu putperest / müşrik Araplar önceki inkarcıların söyledikleri benzer sözler söylediler. Onlar: "Ölüp toprağa ve (çürümüş) kemiklere dönuştükten sonra (ahirette) diriltilip (tüm yaptıklarımızdan hesaba mı çekileceğiz? Olamaz!) Doğrusu bize de geçmiş atalarımıza da bu tehditler yapıldı; ama bunlar ancak eskilerin masallarıdır." dediler.

**Ayet: 84-85**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Yeryüzü ve içindekilerin sahibi kimdir?" diye sor. - Keşke gerçekleri bir anlasaydınız.- Onlar sana: "(Bunlar) Allah'ındır." diyecektir. O vakit onlara de ki: "Artık gerçekleri düşünüp öğüt almanız gerekir!"

**Ayet: 86-87**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Yedi kat göğün ve (gökleri ve yeri kuşatan) büyük Arş'ın Rabb'i (yani sahibi) kimdir?" diye sor. Onlar sana: "(Bunlar da) Allah'ındır." diyecektir. O vakit onlara de ki: "Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmanız gerekir."

تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَّاجٌ رَبُّكَ خَيْرٌ  
وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿72﴾ وَإِنَّكَ  
لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿73﴾  
وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ  
الصِّرَاطِ لَنَّاَكِبُونَ ﴿74﴾ وَلَوْ  
رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ  
لَلَّجُوا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿75﴾  
وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا  
لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿76﴾ حَتَّى  
إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ  
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿77﴾ وَهُوَ  
الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ  
وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿78﴾  
وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ  
تُحْشَرُونَ ﴿79﴾ وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي  
وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ  
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿80﴾ بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا  
قَالَ الْأَوَّلُونَ ﴿81﴾ قَالُوا إِذَا مِتْنَا  
وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَأِنَّا لَمَبْعُوثُونَ  
﴿82﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا  
مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ  
﴿83﴾ قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ  
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿84﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ

**Ayet: 88-90**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Her şeyi koruyan ama hiçbir korunmaya ihtiyacı olmayan ve her şeyin hükümrانlığına sahip olan kimdir?" diye sor. -Keşke gerçekleri bir anlasaydınız.- Onlar sana: "Allah her şeyin hükümrانıdır." diyecektir. O vakit de onlara de ki: "Artık aldatılmamanız gerekir!" Doğrusu Biz insanlara gerçekleri getirip lütfettik; ama bazıları (gerçekleri inkar edip) yalan söylemeyi sürdürüyorlar.

**Ayet: 91-92**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah hiçbir çocuk edinmemiştir. Asla Onunla beraber başka bir ilah daha yoktur. (Şayet Allah ile beraber başka ilahlar / putlar var olsaydı) her biri kendi yarattığını kendi yanına alıp birbirlerine üstün gelmeye çalışırlardı (ve evrendeki düzen bozulurdu.) Doğrusu görülen-görülme-yen her şeyi en iyi bilen Allah putperestlerin / müşriklerin çirkin yakıştırmalarından uzaktır ve onların Ona ortak koştuğu şeylerden çok yücedir.

**Ayet: 93-96**

Ey elçi, şöyle dua et: "Ey Rabb'im, bana onları tehdit ettiğin cezayı göstereceksen, (lütfunla) beni kurtar / o zalimlerin arasında bulundurma." Doğrusu Biz onları tehdit ettiğimiz cezayı (istediğimiz vakit) sana gösterebiliriz. (Ama cezalandırmak en son seçenektir.) Ey elçi, kötülüğü en güzel şekilde sav. Biz inkarcıların (Bize yaptıkları) çirkin yakıştırmaları en iyi bileniz; (ama onları hemen cezalandırmıyoruz.)

**Ayet: 97-98**

Ey elçi, şöyle dua et: "Ey Rabb'im, (cin ve insan) şeytanların kışkırtmalarından ve onların benim yanımda bulunmalarından Sana sığınırım."

**Ayet: 99-100**

Ama İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden birine ölüm gelip çattığında, o: "Ey Rabb'im, beni dünya hayatına geri döndür ki daha önce yapmayı terk ettiğim düzeltici / iyi işleri yapayım." diyecektir. Hayır! (Artık o, dünya hayatına asla geri dönmeyecektir.) Doğrusu

قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿85﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ  
السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ  
الْعَظِيمِ ﴿86﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا  
تَتَّقُونَ ﴿87﴾ قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ  
كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ  
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿88﴾ سَيَقُولُونَ  
لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ﴿89﴾ بَلْ  
أَتَيْنَاهُمْ بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿90﴾  
مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ  
مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ  
وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ  
اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿91﴾ عَالِمِ الْغَيْبِ  
وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ  
﴿92﴾ قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيْنِي مَا  
يُوعَدُونَ ﴿93﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي  
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿94﴾ وَإِنَّا عَلَى أَنْ  
نُرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لِقَادِرُونَ ﴿95﴾ اذْفَعْ  
بِأَتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ  
بِمَا يَصِفُونَ ﴿96﴾ وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ  
بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿97﴾  
وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿98﴾  
حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ  
ارْجِعُونِ ﴿99﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا



onun (son nefeste söylediği) bu söz boş bir sözdür / geçersizdir. (İnsanlar ölüm eşiğini geçtikten sonra dünya hayatına geri dönmek istese de dönemeyecektir.) Çünkü ölenlerin arkalarında diriliş gününe (kıyamet gününe) kadar aşamayacakları bir engel vardır.

**Ayet: 101-104**

Doğrusu (kıyamet gününü başlatan) Sur borusuna üflendiğinde, işte o gün, insanlar arasında hiçbir soy bağı kalmayacaktır ve (kendi canının derdine düşen) insanlar birbirine (bir soru bile) sormayacaktır. (O gün) yaptığı iyilikler terazide ağır basan kimseler gerçek kurtuluşa / mutluluğa / cennet nimetlerine erişecektir; yaptığı iyilikler terazide hafif gelen (yani kötülükleri daha ağır basan) kimseler ise ahirette kendilerini zarara uğratmış olacaktır. (Çünkü onlar cehenneme girip) sonsuza kadar cehennemde kalacaktır. Orada cehennem ateşi onların yüzlerini yalayıp kavuracak ve onlar sırtırtı gibi görünecektir.

**Ayet: 105-115**

Allah cehenneme giren kimselere: "Bildirdiğim gerçekler size okunup aktarıldığında, siz onları yalanlıyordunuz." diyecektir. Onlar da: "Ey Rabb'imiz, biz (dünyadayken) kötü yönlerimize yenildik ve doğruluktan sapan kimseler olduk. Ey Rabb'imiz, bizi cehennemden çıkar (ve tekrar dünya hayatına gönder.) Eğer biz bir daha dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan dönersek, o takdirde gerçekten haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerizdir." diyecektir. Allah da onlara: "Sesinizi kesip orada kalın ve Benimle konuşmayın! (Hatırlayın dünyadayken) bazı kullarım, 'Ey Rabb'imiz, biz İslam'a inandık, bizi bağışla ve bize rahmetini lütfet. Şüphesiz ki Sen merhametlilerin en iyisisin.' derlerken, siz onları alaya almıştınız. Bu (alaycı davranışlar) da size Benim ilahi öğüdümü unutturdu. Ayrıca siz (aranızda eğlenip) İslam'a inananlara gülüyordunuz. Sonuçta bugün Ben onları (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ettiklerinden (cennetle) ödüllendirdim. Doğrusu onlar gerçek başarıyı kazanan kimselerdir." diyecektir. (Ahirette)

فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا  
وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ  
(100) فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا  
أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ  
(101) فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ  
هُمْ الْمُقْلِحُونَ (102) وَمَنْ خَفَّتْ  
مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا  
أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ (103)  
تَلْفَحُ وَجُوهُهُمْ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا  
كَالْحُوتِ (104) أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَى  
عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (105)  
قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا  
قَوْمًا ضَالِّينَ (106) رَبَّنَا أَخْرِجْنَا  
مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ (107)  
قَالَ اخْسَوْا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونَ  
(108) إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِنْ عِبَادِي  
يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا  
وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ  
(109) فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سَخِرِيًّا حَتَّى  
أَنْسَوُكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ  
تَضَحَكُونَ (110) إِنِّي جَزَيْتُهُمُ  
الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ  
(111) قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ

Allah inkarcılara: "Yeryüzünde kaç yıl kaldınız?" deyince, bazıları: "(Dünyada) bir gün ya da bir günden az kalmış olabiliriz. Zamanın kaydını tutan (meleklerle) sorabilirsin." diyecektir. Allah onlara: "Doğrusu siz dünyada (ahirete göre) çok az bir süre kaldınız. Keşke (dünyadayken) bu gerçeği anlamış olsaydınız. Yoksa Bizim sizi boşuna yarattığımızı ve ahirette huzurumuza döndürülmeyeceğinizi mi sandınız!" diyecektir.

**Ayet: 116-117**

Doğrusu her şeyin gerçek hükümranı olan Allah en yücedir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. O, (gökleri ve yeri kuşatan) Arş'ın cömert Rabb'idir. Ama her kim hiçbir apaçık kanıtı olmadan Allah ile beraber (sahte) bir ilaha daha dua (ibadet) ederse, ahirette Rabb'inin huzurunda tüm yaptıklarından hesaba çekilecek (ve cehennemle cezalanacaktır.) Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler asla kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişemeyecektir.

**Ayet: 118**

Ey elçi, şöyle dua et: "Ey Rabb'im, beni bağışla, bana rahmetini lütfet. Şüphesiz ki Sen merhametlilerin en iyisisin."

عَدَدَ سِنِينَ ﴿112﴾ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا  
أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَلِ الْعَادِّينَ ﴿113﴾  
قَالَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ  
تَعْلَمُونَ ﴿114﴾ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا  
خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ  
﴿115﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا  
إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ  
﴿116﴾ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ  
لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ  
رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿117﴾  
وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ  
الرَّاحِمِينَ ﴿118﴾

**24- NUR SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**NUR SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1**

Ey İslam'a inananlar, bu, (size) indirip hükümlerine uymanızı emrettiğimiz ve içinde bildirdiğimiz apaçık gerçekleri lütfettiğimiz bir suredir. Umulur ki gerçekleri düşünüp öğüt alırsınız.

**Ayet: 2-5**

Ey İslam'a inananlar, zina eden kadınları da zina eden erkekleri de -her birine yüz sopa

**سورة النور**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا  
فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿1﴾  
الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ  
مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا  
رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ

vurarak- cezalandırın. Eğer Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inandıysanız, Allah'ın dininin (İslam'ın) hükmüne uyup zina edenlere hoşgörü göstermeden (bu cezayı uygulayın.) İslam'a inananlardan bazıları da (cezanın uygulandığına bir kanıt olması için) onların cezalandırıldığına şahit olsun. Doğrusu zina eden erkekler (İslam ahlakına değil) putperest / müşrik ahlakına sahip kadınlarla zina ederler. Zina eden kadınlar da (İslam ahlakına değil) putperest / müşrik ahlakına sahip erkeklerle zina ederler. Çünkü zina etmek İslam'a inananlara haramdır. Diğer yandan namuslu kadınları zinayla suçlayan ve zina iddiasını dört şahitle kanıtlamayan kimseleri ise seksen sopa vurarak cezalandırın ve artık onların hiçbir şahitliğini kabul etmeyin. Çünkü onlar günahta ısrar eden fasıklardır. Ama bu uyarıdan sonra hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten kimseler şunu iyi bilsinler ki, Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 6-9**

Hanımını zinayla suçlayan ve kendisinden başka şahidi olmayan bir kimse, dört defa Allah'ın adıyla yemin ederek doğru söylediğine şahitlik etmeli ve beşinci defada: "Eğer yalan söylüyorsam, Allah'ın lanetine uğrayayım." demelidir. Ama (kocası tarafından) zinayla suçlanan bir hanım, dört defa Allah'ın adıyla yemin ederek kocasının yalan söylediğine şahitlik ederse ve beşinci defada: "Eğer o, doğru söylüyorsa, Allah'ın öfkesine / cezasına uğrayayım." derse, ona zina cezası verilmez. (Bu durumda onu zinayla suçlayan kocasına da iftira cezası verilmez; ama onlar bu suçlama yüzden boşanmış olur.)

#### **Ayet: 10**

Ey İslam'a inananlar, şayet Allah'ın lütfu ve rahmeti üzerinizde olmasaydı (çok sıkıntılar çekerdiniz.) Şüphesiz ki Allah tövbeleri çok kabul edendir ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 11**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, (bu elçinin hanımına) atılan iftirayı size getiren kimseler, içinizde bir kitle (yani habis bir ur)

بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَذَرُوا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُم لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا

gibi bulunan (ikiyüzlü / münafık) kimselerdir. Ey İslam'a inananlar, bu olayın sonunun sizin için kötü olacağını sanmayın. Doğrusu (ders alırsanız) bu olayın sonu sizin için iyi olacaktır. (Bu iftirayı yayan) herkes işlediği günahın cezasını hak eder; ama (bu iftirayı ilk uyduran, yani) daha büyük günahı işleyen kimse, daha büyük bir cezayı hak eder.

#### **Ayet: 12-13**

Ey İslam'a inananlar, siz (bu elçinin hanımına atılan) iftirayı ilk işittiğinizde, (sizden) İslam'a inanan her erkeğin ve kadının kendi içinden hüsnü zanla düşünmesi ve: "Bu büyük bir iftiradır." demesi gerekirdi. Çünkü (onu zinayla suçlayanların) dört şahit getirmeleri (ve iddialarını kanıtlamaları) gerekirdi. Onlar dört şahit getirmediyseler, (ki getirmediler. Öyleyse onlar) Allah'a göre yalancıların ta kendileridir.

#### **Ayet: 14-16**

Ey İslam'a inananlar, şayet dünya ve ahirette Allah'ın lütfu ve rahmeti üzerinizde olmasaydı, (aranızda konuşarak) yaydığınız o iftira yüzünden büyük bir cezaya uğradınız. Çünkü siz o iftirayı dilinize dolayıp bilgi sahibi olmadığınız bir konuda boş konuşmalar yapıyordunuz. O vakit siz Allah'a göre büyük bir günah olan bu dedikoduyu basit bir şey sanıyordunuz. Oysa sizin (o iftirayı ilk) işittiğinizde: "(Boş) konuşma yapmak bize yakışmaz. (Ey Rabb'imiz) Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin. Bu, büyük bir iftiradır." demeniz gerekirdi.

#### **Ayet: 17-19**

Ey İslam'a inananlar, Allah size böyle bir günaha asla dönmemenizi öğütler. Eğer Allah'a inandıysanız, (Ona uyun.) Böylece Allah size bildirdiği gerçekleri açıklar. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Doğrusu İslam'a inananların arasında utanç verici / çirkin davranışları yaymak isteyen kimseler dünyada ve ahirette şiddetli cezaları hak ederler. Şüphesiz ki Allah her şeyi bilir; ama siz her şeyi bilemezsiniz.

#### **Ayet: 20**

اٰكْتَسَبَ مِنَ الْاِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ  
مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿11﴾ لَوْلَا اِذْ  
سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ  
بِاَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هٰذَا اِفْكٌ مُّبِينٌ  
﴿12﴾ لَوْلَا جَاؤْ عَلَيْهِ بِاَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ  
فَاِذْ لَمْ يَأْتُوْا بِالشُّهَدَآءِ فَأُولٰٓئِكَ عِنْدَ  
اللّٰهِ هُمُ الْكَٰذِبُونَ ﴿13﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ  
اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِى الدُّنْيَا  
وَالْاٰخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِى مَآ اَفْضَيْتُمْ فِیْهِ  
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿14﴾ اِذْ تَلَقَّوْنَهُ  
بِالسِّنِّتِكُمْ وَتَقُولُوْنَ بِاَفْوَاهِكُمْ مَّا  
لَيْسَ لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ وَتَحْسِبُوْنَهُ هَيِّنًا  
وَهُوَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيْمٌ ﴿15﴾ وَلَوْلَا اِذْ  
سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَّا يَكُوْنُ لَنَا اَنْ نَّتَكَلَّمَ  
بِهٰذَا سُبْحَانَكَ هٰذَا بُهْتَانٌ عَظِيْمٌ  
﴿16﴾ يَعْظُمُ اللّٰهُ اَنْ تَعُوْدُوْا لِمِثْلِهٖ  
اَبَدًا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿17﴾ وَيَبِيْنُ  
اللّٰهُ لَكُمْ الْاٰیٰتِ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ  
﴿18﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يُحِبُّوْنَ اَنْ تَشِيعَ  
الْفَاحِشَةُ فِى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَهُمْ عَذَابٌ  
اَلِيْمٌ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ  
وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿19﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ  
اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ رَوْفٌ  
رَّحِيْمٌ ﴿20﴾ يَٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا

Ey İslam'a inananlar, şayet Allah'ın lütfu ve rahmeti üzerinizde olmasaydı (çok sıkıntılar çekerdiniz.) Şüphesiz ki Allah en şefkatlidir ve en merhametlidir.

**Ayet: 21-22**

Ey İslam'a inananlar, sakın şeytana uymayın! Şeytana uyan kimseler şunu iyi bilsinler ki, o, (insanlara) utanç verici / çirkin şeyleri ve kötülüğü emreder / telkin eder. Ey İslam'a inananlar, şayet Allah'ın lütfu ve rahmeti üzerinizde olmasaydı, sizden hiç kimse hiçbir zaman temize çıkamazdı. Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) günahattan arındırır. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Ey İslam'a inananlar, sizden lütuf ve zenginlik sahibi olan kimseler (ihtiyaç sahibi) yakınlarla, yoksullara ve Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için (Mekke'den Medine'ye) hicret edenlere yardım etmekten geri durmasın, (hatadan dönüp af dileyenleri) affetsin ve hoşgörülü davransınlar. Allah'ın sizin hatalarınızı bağışlamasını istemez misiniz? (Tabii ki istersiniz. Öyleyse siz de bağışlayıcı olun.) Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 23-25**

Herkes şunu iyi bilsin ki, İslam'a inanan ve hiçbir şeyden haberi olmayan namuslu kadınları zinayla suçlayan kimseler dünyada ve ahirette lanetlenmiştir / Allah'ın rahmetinden çıkarılmıştır. Sonuçta onlar ahirette büyük cezalara uğrayacaktır. Kıyamet günü onların dilleri, elleri ve ayakları yaptıkları kötülöklere şahitlik edecektir. İşte o gün Allah onlara tam hak ettikleri (gerçek) cezayı verecektir. Böylece onlar Allah'ın apaçık bir gerçek olduğunu anlayacaktır.

**Ayet: 26**

Doğrusu iffetsiz kadınlar iffetsiz erkekler içindir; iffetsiz erkekler de iffetsiz kadınlar içindir. Diğer yandan iffetli kadınlar iffetli erkekler içindir; iffetli erkekler de iffetli kadınlar içindir. İşte onlara (yani iffetli oldukları bilinen kimselere) iftiracıların çirkin sözleri asla yakıştırılmaz. Onlara ahirette bağışlanma ve cömert (sonsuz) cennet

تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ  
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ  
بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ  
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَّى مِنْكُمْ مِنْ  
أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ  
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿21﴾ وَلَا يَأْتِلِ  
أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا  
أُولِي الْقُرْبَىٰ وَالْمَسَاكِينَ  
وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِيَعْفُوا  
وَلِيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ  
لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿22﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ  
الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ  
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿23﴾ يَوْمَ تَشْهَدُ  
عَلَيْهِمْ أَسْنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ  
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿24﴾ يَوْمَئِذٍ  
يُوقَفُهُمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ  
أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿25﴾  
الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ  
لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ  
وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ  
مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ  
﴿26﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا  
بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا



nimetleri vardır.

**Ayet: 27-29**

Ey İslam'a inananlar, kendi evlerinizden başka evlere -ancak oradakilerden izin istedikten ve onlara selam verdikten sonra- girebilirsiniz. Böyle yapmanız sizin için daha iyidir. Umulur ki gerçekleri düşünüp öğüt alırsınız. Başkasına ait bir yere -içinde hiç kimse olmasa da- izinsiz girmeyin. Başkasına ait bir yere gittiğinizde, eğer o yerden biri size "Gelmeyin / geri dönün!" derse, hemen o sözü dikkate alıp oradan dönün. Çünkü sizin için en doğru davranış budur. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı en iyi bilendir. Ama içinde hiç kimsenin oturmadığı (herkesin ve) sizin yararlanmanıza açık olan yerlere girmenizde bir günah yoktur. Şüphesiz ki Allah, açıkladığınız ve gizlediğiniz her şeyi bilir.

**Ayet: 30**

Ey elçi, İslam'a inanan erkeklerle gözlerini (kendi hanımından başkasına cinsel istekle bakmaktan) sakınıp iffetlerini korumalarını bildir. Çünkü onlar için en doğru davranış budur. Şüphesiz ki Allah insanların tüm yaptıklarından haberdardır / ahirette herkesi hesaba çekecektir.

**Ayet: 31**

Ey elçi, İslam'a inanan kadınlara da gözlerini (kendi kocasından başkasına cinsel istekle bakmaktan) sakınıp iffetlerini korumalarını, süslerini -(hayatın doğal akışında) görünenler hariç- açığa vurmamalarını ve örtüleriyle göğüslerini kapamalarını bildir. İslam'a inanan kadınlar süslerini başkalarına göstermemelidir. Ama onların kocaları, babaları, kocalarının babaları, öz ve üvey çocukları, kardeşleri, yeğenleri, kadın hemcinsleri, Allah'ın (beraber bulunmayı) ellerine izin verdiği / helal kıldığı kimseler (örneğin amcaları, dayıları, sütkardeşleri, gerektiğinde doktor, hemşire gibi sağlıkçılar,) cinsellik düşünemeyecek kadar bakıma muhtaç (hasta veya çok yaşlı) erkekler veya cinsellik nedir bilmeyen çocuklar bu hükmün dışındadır. Ayrıca onlar - gizledikleri süslerini belli edecek bir şekilde ayaklarını / topuklarını yere vurarak

وَتَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُلِ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾ وَقُلِ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ

yürümesinler. Ey İslam'a inananlar, hepiniz Allah'a dönüp tövbe ederek kendinizi düzeltin. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz.

#### **Ayet: 32**

Ey İslam'a inananlar, (İslam'a inanıp) düzeltici / iyi işler yapan kadın-erkek (tüm) kölelerinizi (özgürleştirip) bekarlarınızla evlendirmeye (çalışın.) Onlar yoksul olsa da, Allah onları lütfundan zengin edebilir. Şüphesiz ki Allah her şeyi kuşatandır ve her şeyi en iyi bilendir.

#### **Ayet: 33**

Ey İslam'a inananlar, (sizden) evlenme imkanı bulamayan kimseler, Allah onlara lütfundan (evlenme imkanını) sağlayana kadar (zinadan) geri durup iffetlerini korusunlar. (Ey İslam'a inananlar,) Allah'ın (evlenmenizi) ellerinize izin verdiği / helal kıldığı kimselerden sizinle evlenme sözleşmesi yaparak evlenmek isteyenlerle -eğer onlarda bir iyilik görüyorsanız- o sözleşmeyi yaparak evlenebilirsiniz. Ey İslam'a inananlar, Allah'ın size verdiği servetten (evlenmek isteyen ihtiyaç sahiplerine de) verin. Eğer genç kadınlarınız (kendi istedikleri kimselerle) namuslu bir evlilik yapmak isterlerse, sakın bu (geçici) dünya hayatının menfaati için onları (istemedikleri kimselerle evlenmeye ve bu yüzden evden kaçıp) zina etmeye zorlamayın! Onları istemedikleri kimselerle evlenmeye zorlayanlar şunu iyi bilsinler ki, Allah (yanlış) zorlanan genç kadınların (tövbelerini kabul eder.) Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 34**

Ey insanlar, doğrusu Biz size, bildirdiğimiz apaçık gerçekleri, sizden öncekilerin örneklerini ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere verdiğimiz öğütleri indirmişizdir.

#### **Ayet: 35**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri ve yeri aydınlatan İslam ışığının kaynağıdır. Onun ışığı, camdan bir avize içinde -sanki inciden bir yıldız / gezegen gibi- parlayan (ve karanlığı aydınlatan) bir kandile benzer. O

بَارِئِينَ لِيُغْلِبَ مَا يُخْفِينَ مِنْ  
زِينَتِهِمْ وَتَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ  
الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿31﴾  
وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ  
مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا  
فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ  
وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿32﴾ وَلَيْسَتَغْفِبِ الَّذِينَ  
لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ  
مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ  
مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ  
عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُمْ مِنْ مَالِ  
اللَّهِ الَّذِي آتَيْكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ  
عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِيَبْتَغُوا  
عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْنَهُنَّ  
فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ  
رَحِيمٌ ﴿33﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ  
مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ  
قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿34﴾ اللَّهُ  
نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ  
كَمِشْكُوتٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي  
زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ  
يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا  
شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا  
يُضْيِئُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ

kandilin yakıtı -sadece doğuda ve batıda değil her yerde kullanılabilen- bereketli zeytin ağacının (yağındandır.) O yağ (öyle temiz bir yağdır ki) neredeyse ateş değmeden ıştır. (İslam'da) ışık üstüne ışık vardır. Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) ışığına yöneltir. Allah insanlara (en güzel) örnekleri verir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 36-37**

İslam ışığı, Allah'ın adının yükseltilmesine ve (şükürle) anılmasına izin verdiği / lütuf buyurduğu her evde / mescitte bulunur. Çünkü oralarda sabah-akşam daima Allah'ın yüceliği anılarak hareket edilir. (İşte oralarda) hiçbir alışverişin veya ticaretin kendilerini Allah'ın bu ilahi öğüdünden / Kuran'dan, namazı düzenli kılmaktan ve (İslam için) zekat vermekten alıkoyamadığı kimseler / adamlar vardır. Çünkü onlar -kalplerin ve gözlerin (korkudan) ters döneceği kıyamet gününden (ve ahiretteki hesaptan) çekinirler.

**Ayet: 38-39**

Doğrusu Allah, İslam'a inananları yaptıklarının en iyisine göre ödüllendirmek ve onlara lütfundan verdiği nimetleri daha çok artırmak ister. Böylece Allah, dileyenlere (yani İslam'a inananlara) cennette hesapsız (sonsuz) nimetleri lütfedecektir. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin yaptıkları ise çöldeki bir serap / hayal gibi ahirette kaybolup gidecektir. Onların durumu, çölde susuz kalan, (serap görüp) ilerde su olduğunu sanan ama oraya vardığında sudan hiçbir eser bulamayan kimselerin durumuna benzetilebilir. Sonuçta onlar yanlarında (yaptıklarını değil) Allah'ı bulacaktır; Allah da onları hakkıyla hesaba çekecektir. Şüphesiz ki Allah hesap sorması en hızlı olandır.

**Ayet: 40**

Diğer yandan İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, üstünde yoğun (kara) bulutların olduğu dalgalarla kaplı derin bir denizinin dibinde birbirini bastıran karanlıklara benzetilebilir. Bir insan (böyle bir karanlıkta) - elini çıkarıp önüne koyduğunda bile- onu

عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ  
يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ  
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿35﴾ فِي  
بُيُوتٍ آذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا  
اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ  
وَالْآصَالِ ﴿36﴾ رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ  
تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ  
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا  
تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿37﴾  
لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا  
وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ  
يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿38﴾ وَالَّذِينَ  
كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ  
يَحْسَبُهُ الظَّمَانُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ  
لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ  
فَوَفِيَهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ  
﴿39﴾ أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُّجِّيٍّ  
يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن  
فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ  
بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا  
وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ  
مِّن نُّورٍ ﴿40﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ  
لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
وَالطَّيْرُ صَافَاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ

göremez. Doğrusu Allah'ın (ısrarlı sapkınlıklarında) ışısız bıraktığı kimselere artık hiçbir ışık bulunmaz.

**Ayet: 41-42**

Ey elçi, -dizi dizi uçan kuşlar dahil- göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin Allah'ın yüceliğini anarak hareket ettiğini biliyorsun. Doğrusu her şey (Allah'a) nasıl yönelip ibadet edeceğini ve Onun yüceliğini anarak hareket edeceğini bilmektedir. Şüphesiz ki Allah tüm varlıkların ne yaptığını en iyi bilendir. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Sonuçta herkes ahirette Allah'ın huzuruna varıp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir.

**Ayet: 43**

Ey elçi, Allah'ın, bulutları (rüzgarla) sürükleyip birleştirerek yığın haline getirdiğini biliyorsun ve onlardan yağmurun yağdığını görüyorsun. Allah -gökteki dağlar gibi olan bulutlardan- kar / dolu da yağdırabilir. Böylece Allah, yağmuru dilediklerine yağdırır; dilediklerinden ise geri çevirir. Böylece bazı insanlar -beklenen yağmurun şimşeğinden gözleri kamaşsa da- yağmur nimetine erişemezler.

**Ayet: 44**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah geceyle gündüzü yerini değiştirir. İşte bunda ileriye görenler için nice ibretler vardır.

**Ayet: 45**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah her canlıyı sudan yaratmıştır. Canlılardan bazıları karnının üzerinde sürünür; bazıları iki ayağıyla yürür; bazıları da dört ayağıyla yürür. Doğrusu Allah dilediği canlıyı (dilediği şekilde) yaratır. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 46-50**

Ey insanlar, doğrusu Biz (size) bildirdiğimiz apaçık gerçekleri indirdik. Şüphesiz ki Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. İkiyüzlüler / münafıklar ise: "Allah'a ve elçisine inandık ve uyduk." derler; ama sonra onlardan bazıları bu sözlerinden yüz çevirirler. Doğrusu onlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmış

وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ  
(41) وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
وَالِىَ اللَّهُ الْمَصِيرُ (42) أَلَمْ تَرَ أَنَّ  
اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ  
يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ  
خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ  
فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ  
وَيَصْرِفُهُ عَنِ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنًا  
بَرَقَهُ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ (43) يُقَلِّبُ  
اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً  
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ (44) وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ  
دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى  
بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ  
وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ  
اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ  
قَدِيرٌ (45) لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ  
وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ  
مُسْتَقِيمٍ (46) وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ  
وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ  
مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ  
بِالْمُؤْمِنِينَ (47) وَإِذَا دُعُوا إِلَى  
اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ  
مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ (48) وَإِنْ يَكُنْ لَهُمْ  
الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مَذْعِينٌ (49) أَفَى



değildir. İkiyüzlüler / münafıklar -aralarında hüküm vermesi için- Allah'a ve elçisine çağrıldıklarında, onlardan bazıları (eğer verilen hüküm işlerine gelmezse,) hemen o hükme sırt çevirirler; ama (verilen hüküm işlerine gelirse, yani) onlar haklı taraf olurlarsa, (koşa koşa) gelip boyun eğler. Doğrusu onların kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) vardır. Onlar İslam'dan şüphe eder ve Allah'ın ve elçisinin onlara haksızlık edeceğinden çekinirler(!) Doğrusu işte onlar haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ta kendileridir.

#### **Ayet: 51-52**

İslam'a inananlar ise -aralarında hüküm vermesi için- Allah'a ve elçisine çağrıldıklarında tek söz olarak, 'işittik ve itaat ettik' derler. İşte böyleleri kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecek olan kimselerdir. Doğrusu Allah'a ve elçisine uyan, Allah'a karşı çıkmaktan korkan ve Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler (ahirette cennet nimetleriyle ödüllendirilecektir.) İşte onlar gerçek başarıyı kazanan kimselerdir.

#### **Ayet: 53-54**

Ey elçi, münafıklar / ikiyüzlüler 'eğer onlara emredersen' (savaşa / sefere) çıkacaklarına dair Allah'ın adıyla büyük yeminler etmektedir. Ey elçi, onlara de ki: "Yemin etmeyin. Doğrusu sizden (yemin değil) hakkaniyetli bir şekilde (Allah'a ve elçisine) uymanız istenmektedir. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Öyleyse ey insanlar, Allah'a ve elçisine uyun. Eğer gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz (ahirette cezasını çekersiniz.)" Şunu iyi bilin ki, bu elçi kendi sorumluluğunu taşır; siz de kendi sorumluluğunuzu taşırsınız. Eğer ona uyarsanız dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirsiniz. Çünkü bu elçinin görevi sadece gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır.

#### **Ayet: 55**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah, sizden

قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ  
أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ  
أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿50﴾ إِنَّمَا كَانَ  
قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ  
وَرَسُولِهِ لِيَحْكَمْ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا  
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ  
﴿51﴾ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ  
وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ  
الْفَائِزُونَ ﴿52﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ  
أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا  
تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ  
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿53﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ  
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا  
عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ  
تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ  
إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿54﴾ وَعَدَ اللَّهُ  
الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ  
لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا  
اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ  
لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ  
وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا  
يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ  
كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ  
﴿55﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ



İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere -daha önce başka insanlara da bıraktığı gibi- yeryüzünü (miras) bırakacağını, onlar için seçip razı olduğu dine (İslam'a) imkanlar sağlayacağını ve onların korkularını güvene çevireceğini söz vermiştir. Onlar yalnız Bana ibadet ederler ve hiçbir şeyi Bana ortak koşmazlar. Herkes şunu iyi bilsin ki, bundan sonra İslam'ı ısrarla inkar edenler, işte onlar, günahla ısrar eden fasıkların ta kendileridir.

**Ayet: 56-57**

Ey İslam'a inananlar, namazı düzenli kılın, (İslam için) zekat verin ve Allah'ın elçisine uyun. Umulur ki Allah'ın rahmetine erişirsiniz. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, Allah'ın yeryüzünde yarattığı hiçbir gerçeğe engel olabileceklerini sanmasınlar. Onların ahiretteki sığınağı cehennem ateşi olacaktır. Doğrusu cehennem, varılacak en kötü yerdir.

**Ayet: 58-59**

Ey İslam'a inananlar, -henüz ergenlik çağına girmemiş çocuklarınız da dahil- Allah'ın (beraber bulunmayı) ellerinize izin verdiği / helal kıldığı kimseler (örneğin anneleriniz, babalarınız, kardeşleriniz, çocuklarınız...) sabah namazından önce, öğlen vaktinde (dinlenmek için) elbiselerinizi çıkardığınızda ve yatsı namazından sonra yanınıza gelirlerken sizden (en fazla) üç defa izin istemelidir (ve izin verilmemişse geri dönmelidir.) Çünkü bu üç vakit size özeldir. Bu vakitlerin dışında birbirinizin yanına (izin istemeden de) girip çıkmanızda -ne size ne de onlara- bir günah yoktur. Bu böyledir. Allah size bildirdiği gerçekleri açıklar. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Çocuklarınız ergenlik çağına eriştiklerinde ise -daha önce onlar büyüklerin yanına gelirken izin istedikleri gibi- birbirlerinin yanına gelirken de izin istemelidir. Bu böyledir. Allah size bildirdiği gerçekleri açıklar. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 60-61**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, ayakta duramayan ve evliliği düşünemeyecek kadar

وَاطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ  
(56) لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا  
مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَأْوِيَهُمُ النَّارُ  
وَلِبِئْسَ الْمَصِيرُ (57) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ  
وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ  
مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ  
تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ  
بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ  
لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ  
طَوَافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ  
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ  
عَلِيمٌ حَكِيمٌ (58) وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ  
مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ  
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ  
آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (59)  
وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا  
يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ  
أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ  
بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ  
سَمِيعٌ عَلِيمٌ (60) لَيْسَ عَلَى  
الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ  
وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى  
أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ

yaşlı olan kadınların -süslerini göstermek amacı olmadan- (dış) elbiselerini çıkarmasında bir günah yoktur. Ama (abartıp açık-saçık olmaktan) geri durmaları kendileri için daha iyidir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Doğrusu hastaların ve -kör veya topal gibi- engellilerin güç yetiremedikleri konularda hiçbir sorumluluğu yoktur. (Ey İslam'a inananlar,) sizin kendi evlerinizde veya babalarınızın, annelerinizin, kardeşlerinizin, amcalarınızın, halalarınızın, dayılarınızın, teyzelerinizin ve karşılıklı güven duyduğunuz arkadaşlarınızın evlerinde -toplu halde ya da erkekler ayrı kadınlar ayrı olarak- yemek yemenizde bir günah yoktur. Artık bir eve girdiğinizde (öncelikle) birbirinize Allah'ın bereketlerini ve güzelliklerini sunmak için selam verin. Bu böyledir. Allah size bildirdiği gerçekleri açıkla. Umulur ki aklınızı kullanırsınız.

#### **Ayet: 62**

Doğrusu İslam'a inananlar Allah'a ve elçisine inanan ve bu elçiyle beraber toplum için bir şey yaparlarken -ondan izin almadıkça çekip gitmeyen kimselerdir. Ey elçi, şunu iyi bil ki, Allah'a ve elçisine inananlar (ancak gerçekten işleri olduğunda) senden izin isterler. Öyleyse eğer onlar bazı işleri için senden izin isterlerse, onlardan dilediklerine izin verebilirsin. Ey elçi, İslam'a inananlar için Allah'tan bağışlanma dile. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 63**

Ey İslam'a inananlar, sakın kendi aranızda bu elçinin size yaptığı (ve katılmanızın zorunlu olduğu) davetini, birbirinize yaptığınız (ve katılmanızın zorunlu olmadığı diğer) davetlerle bir tutmayın. Doğrusu Allah sizden (bahanelerin arkasına) saklanıp (görevden) kaçanları bilir. Öyleyse bu elçinin emrinden çıkan kimseler, başlarına gelecek büyük sıkıntılara ya da şiddetli cezalara karşı dikkatli olsunlar.

#### **Ayet: 64**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir.

بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ  
بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ  
بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ  
بُيُوتِ أَخَوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ  
مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ  
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ  
أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا  
عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ  
مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ  
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿61﴾ إِنَّمَا  
الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ  
وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ  
جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ  
الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَئِكَ الَّذِينَ  
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا  
اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَنْزِلْ مَنْ  
شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ  
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿62﴾ لَا تَجْعَلُوا  
دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ  
بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ  
مِنْكُمْ لِيُؤَاذِنُوا فَلْيُحْذَرْ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ  
عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ  
يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿63﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ  
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ

Doğrusu Allah tüm niyetlerinizi bilir. Kıyamet günü tüm insanlar Allah'ın huzuruna döndürülecektir. O da herkese tüm yaptıklarını bildirecek (ve herkesi hesaba çekecektir.) Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ  
فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ  
عَلِيمٌ ﴿64﴾

## 25- FURKAN SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### FURKAN SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-2

Doğrusu tüm insanları uyarması için bu kuluna (elçisine) iyiyi kötünden ayıran hükümleri / furkanı indiren Allah en yücedir. Şüphesiz ki Allah, göklerin ve yerin tek hükümranıdır. O, hiçbir çocuk edinmemiştir ve hükümranlığında hiçbir ortağı yoktur. O, her şeyi yaratandır ve her şeye bir ölçü koyandır.

#### Ayet: 3

Ama putperest / müşrik Araplar, hiçbir şey yaratamayan, (aslında insanlar tarafından) yaratılan, kendilerine bile zarar ya da yarar veremeyen ve yaşatma, öldürme ve diriltme gücü olmayan sahte ilahları / putları edindiler.

#### Ayet: 4-6

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları (iftira edip): "Bu Kuran bir uydurmadır; çünkü bu adam onu uydurmuş, başkaları da ona yardım etmiştir." dediler. Böylece onlar bir haksızlık ve yalan ortaya koydular. Onlardan bazıları da (iftira edip): "(Bu Kuran,) bu adamın sabah-akşam daima başkalarından dinlediklerini yazıp topladığı eskilerin masallarıdır." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu bu ilahi kitabı / Kuran'ı göklerin ve yerin tüm gizemlerini bilen (Allah) indirmiştir. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir."

#### Ayet: 7-10

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları

### سورة الفرقان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ  
لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿1﴾ الَّذِي لَهُ  
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ  
وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ  
وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا ﴿2﴾  
وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ  
شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ  
لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ  
مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿3﴾  
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ  
افْتَرَاهُ وَاعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ  
فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا ﴿4﴾ وَقَالُوا  
أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَى  
عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿5﴾ قُلْ أَنْزَلَهُ

bu elçi hakkında: "Bu elçi niçin (sıradan bir insan gibi) yemek yiyor ve çarşıda / pazarda dolaşıyor ki! (Şayet o, Allah'ın elçisi olsaydı, Rabb'inden) ona (mucize olarak) bir melek indirilmesi ve o meleğin onunla beraber uyarıcılık etmesi gerekmez miydi(!) Veya ona (gökten) bir hazine indirilmesi ya da meyvelerinden yiyebileceği (olağanüstü) bir bahçeye / cennete sahip olması gerekirdi." dediler. O zalimler (kendi aralarında): "Siz (bu elçiye uyarsanız,) ancak kendisine sihir yapılmış (yani ne dediğini bilmeyen) bir adama uymuş olursunuz." dediler. Ey elçi, baksana, onlar (iftira ederek) senin hakkında ne kötü örnekler verdiler. Çünkü onlar gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan sapmıştır. Artık onlar doğru yolu bulamazlar. Doğrusu dilerse (ahirette) sana bu dünya hayatından daha iyisini, (yani) içlerinden ırmaklar akan cennetleri ve sana (özel) konakları lütfedecek olan Allah en yücedir.

#### **Ayet: 11-16**

Putperest / müşrik Araplar kıyametin kopacağını (ve ahiretteki hesabı) yalanladılar. Biz de kıyametin kopacağını (ve ahiretteki hesabı) yalanlayan o kimselere cehennemin alevli ateşini hazırladık. Cehennem -İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri uzaktan gördüğünde- onların işiteceği bir şekilde öfkeyle uğuldayacaktır. Onlar birbirine bağlı olarak cehennemin dar bir yerine atıldığında, orada yok olmayı isteyecektir. İşte o vakit ve orada onlara: "Bugün (burada) yok olmayı bir defa değil binlerce defa isteyebilirsiniz; (ama bu istek geçersizdir.)" denilecektir. Ey elçi, insanlara de ki: "Bir düşünün bakalım, bu mu yoksa Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere söz verilen 'sonsuzluk cenneti' mi daha iyidir? Doğrusu Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin ödülü ve varacağı yer cennet olacaktır. Onlar orada sonsuza kadar diledikleri her nimete erişecektir. Çünkü (ahiretteki hesaptan sonra insanların ödül veya ceza görmesi) Rabb'inin verdiği kesin bir sözdür."

الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿6﴾  
وَقَالُوا مَا لِهَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ  
وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ  
مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿7﴾ أَوْ يُلْقَى  
إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا  
وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا  
مَسْحُورًا ﴿8﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ  
الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا  
﴿9﴾ تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ  
خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ  
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا  
﴿10﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا  
لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿11﴾ إِذَا  
رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا  
تَغِيْظًا وَزَفِيرًا ﴿12﴾ وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا  
مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَا هُنَالِكَ  
ثُبُورًا ﴿13﴾ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا  
وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿14﴾ قُلْ  
أَذِلَّكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعدَ  
الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا  
﴿15﴾ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُنَ خَالِدِينَ

**Ayet: 17-19**

(Kıyamet günü) Allah (tüm) putperestleri / müşrikleri ve Ondan başka ibadet ettikleri putları / sahte ilahları bir araya toplayıp (putlara / sahte ilahlara): "Siz mi bu kullarımı dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptırdınız yoksa onlar kendi kendilerine mi doğru yoldan saptılar? diyecektir. O vakit putlar / sahte ilahlar: "(Ey Rabb'imiz) Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin. Senden başka (yani Sana ortak koşarak güya) dost edinmemiz bize yakışacak bir şey değildir. Ama Sen bunlara dünyada nesiller boyu bol nimetler verdiğinde, bunlar Senin ilahi öğütlerini unutup, bozuk bir toplum oldular." diyecektir. O vakit Allah putperestlere / müşriklere: "İbadet ettiğiniz putlar / sahte ilahlar bile sizin sözlerinizi yalanlıyorlar! Artık ne hak ettiğiniz cezayı geri çevirebilirsiniz; ne de kendinize yardım edecek birini bulabilirsiniz. Şimdi sizden haksızlıkta / zulümde ısrar eden kimselere, büyük cezalar çecktireceğiz." diyecektir.

**Ayet: 20**

Ey elçi, senden önceki elçilerin tümü de (senin gibi) yiyip içen ve çarşıda / pazarda dolaşan kimselerdi. (Onlar da melek değil insandı.) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz sizden bazılarını bazıları için bir sınav yaptık ve (İslam için) sabredip sabretmediğinize bakarız. Şüphesiz ki Rabb'in her zaman her şeyi hakkıyla görendir.

**Ayet: 21-24**

Ahirette huzurumuzda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceğine inanmayan putperest / müşrik Araplardan bazıları bu elçi hakkında: "(Şayet o, Allah'ın elçisi olsaydı, bir mucize olarak) bize meleklerin indirilmesi gerekmez miydi ya da Rabb'imizi bizzat görmemiz gerekmez miydi(!)" dediler. Böylece onlar içlerinden büyüklük taslayıp (bu elçiye) büyük bir azgınlıkla karşı çıktılar. Ama onların melekleri göreceği kıyamet günü geldiğinde, günahta ısrar eden suçlulara hiçbir müjde verilmeyecektir. (İşte o gün) onlar: "(Cennetle aramıza) konulmuş bir engel var!" diyecektir. Çünkü Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin

كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿16﴾

وَيَوْمَ يَخْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ

دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ

عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ

﴿17﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي

لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ

وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا

الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿18﴾ فَقَدْ

كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ

صِرَافًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ

نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿19﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا

قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ

الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ

وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً

أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿20﴾

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا

أَنْزَلَ عَلَيْنَا الْمَلَكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدْ

اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا

كَبِيرًا ﴿21﴾ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَكَةَ لَا

بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ

حَجْرًا مَحْجُورًا ﴿22﴾ وَقَدِمْنَا إِلَى مَا

عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً



(dünyada) yaptığı tüm iyi işlerin önüne geçip onları havaya saçılan toz gibi yok edeceğiz. Diğer yandan cennete giren kimselere ise orada kalınacak en güzel yerler verilecek ve onlara en güzel sözler söylenecektir.

**Ayet: 25-30**

Kıyamet günü bulutlu gökyüzü yarılacak ve melekler (yeryüzüne) indirildikçe indirilecektir. İşte o gün, gerçek hükümlanlık yalnız Rahman'ındır ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için çok zor bir gün olacaktır. Kıyamet günü dünyada haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler (endişelerinden) ellerini ısıracaktır ve onlardan her biri: "Keşke Allah'ın elçisiyle beraber doğru yola uysaydım. Yazıklar olsun bana! Keşke şu adı gereksizi kendime dost edinmeseydim. Çünkü o, beni bana gelen ilahi öğütlerden sonra saptırdı." diyecektir. Doğrusu şeytan (ona güvenen / onu dost edinen) insanları (tuzağa düşürürmüş ve onları çaresiz bir şekilde) ortada bırakmıştır. Diğer yandan (kıyamet günü) bu elçi: "Ey Rabb'im, benim toplumum bu ilahi kitabı / Kuran'ı terk etti." diyecektir.

**Ayet: 31**

Bu böyledir. Biz gönderdiğimiz her peygamberin karşısına günahta ısrar eden suçluları düşman olarak çıkarmışızdır. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in kullarını dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten ve onlara yardım eden olarak yeter.

**Ayet: 32**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları (bu elçi hakkında): "(Eğer bu adam bir elçi olsaydı,) bu Kuran'ın ona topluca bir defada indirilmesi gerekirdi." dediler. Bu böyledir. Ey elçi, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı senin gönlünde sağlamlaştırmak isteriz. Bu yüzden Biz onu (sana) yavaş yavaş okumaktayız.

**Ayet: 33-34**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, inkarcıların getireceği her kötü örneğin karşında Bizim (bu ilahi kitapta / Kuran'da) ortaya koyduğumuz (nice) gerçekler ve en güzel açıklamalar vardır. Herkes şunu da iyi bilsin ki, İslam'ı ısrarla

مَنْثُورًا ﴿23﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ

خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿24﴾

وَيَوْمَ تَشَقُّ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ

الْمَلَكَةُ تَنْزِيلًا ﴿25﴾ الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ

الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى

الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿26﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ

الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي

اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿27﴾ يَا

وَيْلَتِي لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا

﴿28﴾ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ

جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ

خَذُولًا ﴿29﴾ وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ

إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ

مَهْجُورًا ﴿30﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ

نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى

بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿31﴾ وَقَالَ

الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ

جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ

وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿32﴾ وَلَا يَأْتُونَكَ

بِمِثْلِ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ

تَفْسِيرًا ﴿33﴾ الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَى

وُجُوهِهِمْ إِلَى جَهَنَّمَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا

inkar eden kafirler (ahirette) yüzüstü cehenneme atılıp toplanacaktır. İşte onlar en kötü yerde kalacak ve doğru yoldan daha çok sapmış olacaktır.

**Ayet: 35-36**

Geçmişte Biz Musa ilahi bir kitap verdik. Musa'nın kardeşi Harun'u da onun yanında bulunan yardımcısı yaptık. Biz onlara: "Bidirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimselere (Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına) gidin (ve onları İslam'a davet edin.)" dedik. Ama (onlar İslam'ı ısrarla inkar ettiklerinden,) Biz onları yıkıp yok ettik.

**Ayet: 37**

Biz Nuh'un toplumunu 'Allah'ın elçilerini' (yani İslam'a daveti) ısrarla yalanladıklarından, (tufanda) suda boğduk ve onların kötü sonunu tüm insanlara bir ibret yaptık. Doğrusu Biz haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin hepsine ahirette şiddetli cezalar hazırladık.

**Ayet: 38-39**

Biz Ad toplumunu, Semud toplumunu, Res halkını ve benzeri nice beldeleri İslam'a davet ettik. Onlardan her birine (cezamız hakkında) örnekler verdik / uyarılar yaptık. (Ama onlar İslam'ı ısrarla inkar ettiklerinden,) Biz onların hepsini de yok ettik.

**Ayet: 40**

Doğrusu putperest / müşrik Araplar üzerine ceza yağmuru yağdırdığımız o beldelerden geçmekte ve Bizim oraları (nasıl yok ettiğimizi) görmektedir. Evet, onlar (cezamıza uğrayan beldeleri) görmektedir; ama (ahirette) diriltilip tüm yaptıklarından hesaba çekeceklerine hala inanmamaktadır.

**Ayet: 41-42**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplardan bazıları seni her gördüklerinde alaya alıp (kendi aralarında): "Allah bize (bula bula) bunu mu elçi olarak göndermiş(!) Şayet ilahlarımıza / putlarımıza inanmakta sabredip (bağlılık göstermeseydik,) bu adam -az daha- bizi onlardan saptıracaktı." diyorlar. Sonuçta onlar cezamızı gördüklerinde, kimin doğru yoldan daha çok saptığını anlayacaktır; (ama o vakit iş işten geçmiş olacaktır.)

وَاضَلُّ سَبِيلًا ﴿34﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا

مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ

هَارُونَ وَزِيرًا ﴿35﴾ فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى

الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ

تَدْمِيرًا ﴿36﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا

الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ

آيَةً وَاعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

﴿37﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ

الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿38﴾

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا

تَتْبِيرًا ﴿39﴾ وَلَقَدْ آتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ

الَّتِي أَمْطَرْتُ مَطَرَ السَّوْءِ أَفَلَمْ

يَكُونُوا يَرُونَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ

نَشُورًا ﴿40﴾ وَإِذَا رَأَوْكَ إِِنْ

يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوءًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ

اللَّهُ رَسُولًا ﴿41﴾ إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا

عَنِ الْهَتَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا

وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرُونَ الْعَذَابَ

مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿42﴾ أَرَأَيْتَ مَنْ

اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوِيَّهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ

وَكِيلًا ﴿43﴾ أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ

يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا

**Ayet: 43-44**

Ey elçi, kötü arzularını ilah edinen kimseleri biliyorsun. Öyleyse ey elçi, sakın böylelerinin savunucusu olma! Ey elçi, onların (Allah'ın bildirdiği gerçekleri) dinleyeceğini veya akıllarını kullanacağını sanma! Onlar bir hayvan sürüsü gibidir; ama doğru yoldan daha çok sapmıştır.

**Ayet: 45-46**

Ey elçi, Rabb'inin, gölgeyi ışığa göre uzattığını biliyorsun. Ama Rabb'in dileseydi, gölgeyi var etmeyebilirdi. Herkes şunu iyi bilsin ki, güneşi gölgenin, gölgeyi de güneşin kanıtı yapan Biziz. Gölgeyi istediğimiz şekilde, azar azar azaltan da yine Biziz.

**Ayet: 47-50**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah sizi geceyle (karanlıkla) örtendir, uykunuzu bir dinlenme yapandır ve (uykudan) kalkmanız (ve çalışıp geçiminizi sağlamanız) için gündüzü (aydınlık) edendir. Rahmetinin (yani yağmurun) önünde rüzgarları müjdeleyici olarak gönderen de Allah'tır. Böylece Biz gökten tertemiz yağmur yağdırırız. Çünkü Biz ölü haldeki / kurak beldelere hayat vermek ve yarattığımız nice hayvanlara ve insanlara su sağlamak isteriz. Doğrusu Biz insanların düşünüp öğüt almaları için gerçekleri açıklamaktayız. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu ısrarla nankörlük edip İslam'a karşı çıkmaktadır.

**Ayet: 51-52**

Ey elçi, şayet Biz diledik, her bir beldeye bir uyarıcı gönderebilirdik; (ama Biz seni elçimiz olarak seçip tüm insanlara gönderdik.) Öyleyse ey elçi, sakın İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplara uyma ve onlara karşı bu ilahi kitapla / Kuran'la büyük bir mücadele (cihat) ver.

**Ayet: 53-55**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, birinin tadı tatlı ve yumuşak olan, diğerininki ise tuzlu ve acımsı olan iki su kütlesinin (ırmakları ve denizleri) birleştiren; ama (tuzlu suyun tatlı suyu bozmaması için) aralarına (yerçekimi ve yoğunluk farkı yasalarını) bir perdeleyici engel olarak koyan Allah'tır. İnsanları (bir damla)

كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿44﴾  
أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ  
شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ  
عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿45﴾ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا  
قَبْضًا يَسِيرًا ﴿46﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ  
لَكُمْ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ  
النَّهَارَ نَشُورًا ﴿47﴾ وَهُوَ الَّذِي  
أَرْسَلَ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ  
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا  
﴿48﴾ لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا وَنُسْقِيَهُ  
مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا  
﴿49﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَكَّرُوا  
فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿50﴾  
وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا  
﴿51﴾ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ  
بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿52﴾ وَهُوَ الَّذِي  
مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا  
مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا  
وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿53﴾ وَهُوَ الَّذِي  
خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا  
وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿54﴾  
وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ

sudan yaratıp soylarını çoğaltan da Allah'tır. Şüphesiz ki Rabb'in her zaman her şeye gücü yetendir. Ama (ne yazık ki) putperestler / müşrikler Allah'tan başkasına, onlara hiçbir yarar ya da zarar veremeyen putlara / sahte ilahlara, ibadet ederler. Çünkü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, her zaman Rabb'lerine karşı (batıl inançlara / inançlara) destek verirler.

#### **Ayet: 56-59**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz seni ancak (tüm insanlara) müjdeci ve uyarıcı (olan bir elçi) olarak gönderdik. Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum; ama dileyenlerin Rabb'lerine yönelen bu dosdoğru yolu / İslam'ı benimsemesini istiyorum." Ey elçi, yalnız "hayatı lütfeden ve ölümsüz olan Allah'a" güvenip dayan ve Onun yüceliğini hamd ile anarak hareket et. Şüphesiz ki Allah, kullarının günahlarından ayrıntısıyla haberdar olmada (ve onlara gereğini yapmada) yeterlidir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri, yeri ve arasındakileri (yani her şeyi) altı evrede yaratandır ve (onları kuşatan) Arş'a hükmedendir. O, Rahman'dır. Öyleyse her şeyden ayrıntısıyla haberdar olan Allah'tan (rahmetini) istemelisin.

#### **Ayet: 60-62**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Yalnız Rahman'a secde edin." denildiğinde, onlar - nefretlerini daha çok artırarak- sana: "Rahman neymiş? Şimdi biz (sadece) senin bize emrettiğine mi secde edecek mişiz(!)" dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu gökte takım yıldızlarını yaratan ve orada Güneş'i bir ışık kaynağı, Ay'ı ise aydınlatıcı bir ışık yapan (Rahman) en yücedir. Ayrıca düşünüp öğüt almak ya da şükretmek isteyenler için geceyle gündüzü yer değiştirten de O'dur.

#### **Ayet: 63-71**

Rahman'ın kulları / İslam'a inananlar, öyle kimselerdir ki, onlar yeryüzünde hiç kimseye hiçbir rahatsızlık vermeden yürürler; cahillerin (gerçeği bilmeyenlerin) sataşmasına uğrayınca ise (çirkin sözlere aldırış etmeden,) 'Selam /

وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ  
ظَهِيرًا ﴿55﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا  
مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿56﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ  
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرِ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ  
إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿57﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى  
الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ  
وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿58﴾  
الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا  
بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى  
الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ خَبِيرًا  
﴿59﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا  
لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ  
لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿60﴾  
تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا  
وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا  
﴿61﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ  
خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ  
شُكُورًا ﴿62﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ  
يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا  
خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا  
﴿63﴾ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا  
وَقِيَامًا ﴿64﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا

esenlikler üzerinize olsun' diyerek geçip giderler. Onlar geceleyin Rabb'lerine yönelip secdede ve ayakta durarak (namaz kılarlar.) ve: "Ey Rabb'imiz, bizi cehennem cezasından koru; çünkü cehennem cezası bize çok ağır gelir / biz o cezaya dayanamayız." diyerek dua ederler. Doğrusu cehennem kalınacak en kötü yerdir ve en kötü makamdır. Onlar bir harcama / yardım yaptıklarında, ne saçıp savururlar ne de cimrilik ederler; iki aşırı uç arasında orta yolu benimserler. Onlar Allah ile beraber (sahte) bir ilaha daha dua (ibadet) etmezler, haksızlık ederek Allah'ın haram kıldığı bir canı öldürmezler veya zina etmezler. Çünkü böyle yapan (yani haksızlık ederek bir canı öldüren veya zina eden) kimseler günahlarının (cezasıyla karşılaşacaktır.) Kıyamet günü onların cezaları kat kat artılacaktır ve onlar sonsuza kadar alçaltılarak (cehennem cezasının) içinde kalacaktır. Ama hatadan dönüp / tövbe edip İslam'a inanan ve düzeltici / iyi işler yapan kimselerin durumu farklıdır. Çünkü Allah onların (önceki) kötülüklerini iyiliklere dönüştürür. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Herkes şunu iyi bilsin ki, tövbe edip İslam'a inanan ve düzeltici / iyi işler yapan kimseler tövbeleri kabul edilmiş olarak Allah'a dönerler.

#### **Ayet: 72-76**

Rahman'ın kulları / İslam'a inananlar yalan şahitlik etmezler. Onlar boş / rahatsız edici bir sözle karşılaştıklarında (aldırış etmeden) onurluca geçip giderler. Onlar kendilerine Rabb'lerinin bildirdiği gerçekler ile öğüt verildiğinde, asla gerçeklere kör ve sağır gibi davranmazlar. Onlar: "Ey Rabb'imiz, bize göz aydınlığı (mutluluk) katan eşler ve çocuklar lütfet ve bizi Senin emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için bir önder / örnek yap." diyerek dua ederler. İşte onlar (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ettiklerinden ahirette (cennet) konaklarıyla ödüllenecek ve oralarda saygıyla ve selamla karşılanacaktır. Onlar sonsuza kadar cennette yaşayacaktır. Doğrusu

اَصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا  
كَانَ غَرَامًا ﴿65﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ  
مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿66﴾ وَالَّذِينَ إِذَا  
أَنفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ  
بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿67﴾ وَالَّذِينَ لَا  
يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا  
يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا  
بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ  
يَلْقَ أَثَامًا ﴿68﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ  
يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ﴿69﴾  
إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا  
صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ  
حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا  
﴿70﴾ وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ  
يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿71﴾ وَالَّذِينَ  
لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ  
مَرُّوا كِرَامًا ﴿72﴾ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا  
بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخْرُوا عَلَيْهَا صُمًّا  
وَعُمْيَانًا ﴿73﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا  
هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ  
أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿74﴾  
أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا



cennet kalınacak en iyi yerdir ve en iyi makamdır.

**Ayet: 77**

Ey elçi, de ki: "(Ey insanlar, yalnız Allah'a) dua / ibadet ederseniz, Rabb'im size değer verir (ve cennet nimetlerini lütfeder.) Ama (ey putperest / müşrik Araplar, ne yazık ki) siz (Allah ile beraber putlara / sahte ilahlara da dua / ibadet ettiniz ve) gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladınız. Öyleyse şunu iyi bilin ki, (eğer tövbe edip kendinizi düzeltmezseniz, ahirette Allah'ın cezası size) yapışacaktır."

**26- ŞU'ARA SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**ŞU'ARA SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-9**

TA-SİN-MİM ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, bunlar bu apaçık ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçeklerdir. Ey elçi, bazılarının gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmamasına (üzülüp) kendini harap etme. Şayet Biz dileseydik, gökten bir mucize indirip tüm insanları İslam'a boyun eğdirirdik. (Ama Biz insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak isteriz.) Bu sebepten putperest / müşrik Araplar Rahman'ın gönderdiği bu son ilahi öğüt / Kuran kendilerine geldiğinde, ona (inanmak yerine) sadece sırt çevirdiler. Doğrusu onlar (kendilerine gelen gerçekleri) yalanladılar. Ama alaya aldıkları ceza haberleri yakında başlarına gelecektir. Diğer yandan onlar Bizim yeryüzünde birçok bitki çeşidini (insanlar için) bitirdiğimizi de anlamadılar. İşte bunda bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez. Şüphesiz ki Rabb'in en üstündür ve en merhametlidir.

**Ayet: 10-17**

وَيُلْقُونَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿75﴾

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنْتَ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

﴿76﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا

دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ

لِزَامًا ﴿77﴾

**سورة الشعراء**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طُسَمٌ ﴿1﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

﴿2﴾ لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا

مُؤْمِنِينَ ﴿3﴾ إِنْ نَشَأْ نُنزِلْ عَلَيْهِمْ

مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا

خَاضِعِينَ ﴿4﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرِ

مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ

مُعْرِضِينَ ﴿5﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ

أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤْنَ ﴿6﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا

فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿7﴾ إِنْ فِي

ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

﴿8﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

﴿9﴾ وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنْ أَنْتِ

Ey elçi, geçmişte Rabb'in Musa'ya: "Şu zalim insanlara, yani Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına git ve onlara, 'Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmalarını bildir.' diye seslendi / vahiy etti. Musa: "Ey Rabb'im, ben onların beni yalanlamasından ve kalbimin daralıp dilimin kekeleyesinden endişe ediyorum. (Ey Rabb'im,) Senden (kardeşim) Harun'u (yanımda yardımcı) bir peygamber olarak görevlendirmeni diliyorum. Ayrıca ben onların beni suçlu sayıp öldürmelerinden de çekiniyorum." dedi. Allah Musa'ya: "Sakin çekinme! Öyleyse (sen ve Harun birlikte) onlara bildirdiğimiz gerçekleri götürün. Şüphesiz ki Biz sizinle beraberiz ve her şeyi hakkıyla işitiriz. Şimdi Firavuna gidin ve ona, '(Ey Firavun,) biz tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'ın elçileriyiz. (Mısır'da köle durumda olan) İsrailoğullarını bizimle gönder.' deyin." dedi.

#### **Ayet: 18-22**

Firavun (gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmadı ve) Musa'ya: "(Ey Musa,) biz seni bir bebekken yanımıza alıp büyüttük. Böylece sen yıllarca aramızda (sarayda) yaşadın; ama sonra bize nankörlük edip yapacağını yaptın, (yani bir Mısırlı'yı öldürdün.)" dedi. O vakit Musa: "Doğrusu ben o şeyi (kasıtlı değil) yanlışlıkla yaptım; ama (sizin beni dinlemeden öldürebileceğinizden) çekindim ve kaçtım. Sonra Rabb'im bana en doğru hükümleri lütfetti, beni elçisi yaptı (ve size gönderdi.) Ayrıca (ey Firavun,) senin başıma kakmaya çalıştığın nimet, (aslında bir nimet değil) İsrailoğullarını köleleştirmiş olmandan kaynaklanan bir şeydir." dedi.

#### **Ayet: 23-29**

Firavun Musa'ya: "Tüm varlıkların Rabb'i diyerek neyi kastediyorsun?" dedi. Musa ona: "Allah göklerin, yerin ve arasındakilerin (yani her şeyin) tek Rabb'idir. (Ey putperest / müşrik Araplar,) eğer bu gerçeği kesin olarak bilerseniz, (putları / sahte ilahları bırakıp İslam'a inanırsınız.)" dedi. Firavun çevresindeki adamlarına dönüp (alay ederek): "(Musa'yı)

الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿10﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَ  
أَلَا يَتَّقُونَ ﴿11﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ  
أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿12﴾ وَيَضِيقُ صَدْرِي  
وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى  
هَارُونَ ﴿13﴾ وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ  
فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿14﴾ قَالَ كَلَّا  
فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ  
﴿15﴾ فَاتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ  
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿16﴾ أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا  
بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿17﴾ قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ  
فِيْنَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِيْنَا مِنْ عُمُرِكَ  
سِنِينَ ﴿18﴾ وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي  
فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿19﴾ قَالَ  
فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿20﴾  
فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي  
رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ  
﴿21﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ  
عَبَدْتَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿22﴾ قَالَ  
فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿23﴾  
قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا  
بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿24﴾ قَالَ  
لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿25﴾ قَالَ  
رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿26﴾  
قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ  
لَمَجْنُونٌ ﴿27﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ

dinliyor musunuz(!)" dedi. Musa onlara: "Doğrusu Allah sizin de geçmiş atalarınızın da (yani hepinizin) tek Rabb'idir." dedi. Ama Firavun: "Size gönderilen elçi olduğunu iddia eden bu adam aklını yitirmiş / delirmiş olmalı." dedi. Musa: "Allah doğunun, batının ve arasındakilerin, yani her yerin Rabb'idir. Aklınızı kullanırsanız (anlarsınız.)" dedi. Firavun da: "Eğer benden başka bir ilah kabul edersen, seni hapse atarım." dedi.

#### **Ayet: 30-37**

Musa Firavuna: "Eğer ben sana apaçık bir mucize getirdiysem, (ne yapacaksın?)" dedi. Firavun da ona: "Eğer doğruyu söylüyorsan, haydi, o mucizeyi ortaya koy bakalım!" dedi. O vakit Musa asasını / değneğini yere attı ve değnek bir anda büyük bir yılanı dönuştü. Sonra Musa elini (gömleğinin içine sokup) çıkardı ve onun eli oradakilerin gözlerinin önünde (kar gibi) bembeyaz oldu. Firavun çevresindeki ileri gelen devlet adamlarına: "Bu (Musa) usta bir sihirbaz olmuş ve yaptığı sihirle / aldatmacayla sizi yurduvuzdan çıkarmak istiyor. Peki, ne yapmamı önerirsiniz?" dedi. Onlar da Firavuna: "Musa'yı ve kardeşini biraz beklet ve ülkenin her şehrine görevliler gönder ki onlar tüm usta sihirbazları toplayıp (Musa'nın karşısına çıkmaları için) sana getirsinler." dediler.

#### **Ayet: 38-40**

Sonra (farklı şehirlerden getirilen) sihirbazlar kararlaştırılan günün kararlaştırılan saatinde bir araya toplandı. Diğer yandan (Firavunun görevlileri tarafından) insanlara: "(Meydanda) toplanın. Sihirbazların üstün gelmesi için onlara destek verelim." denildi.

#### **Ayet: 41-42**

(Firavunun gönderdiği görevlilerin topladığı) sihirbazlar Firavuna geldiklerinde ona: "Üstün gelirsek, bize bir ödöl verilecek mi?" dediler. Firavun da onlara: "Evet, bir ödöl alacaksınız ve bana yakın kimselerden olacaksınız." dedi.

#### **Ayet: 43-48**

Musa (karşısına çıkan sihirbazlara): "Atacağınızı atın!" dedi. Sihirbazlar iplerini ve asalarını yere attılar ve (Onların yere attığı

وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ  
تَعْقِلُونَ ﴿28﴾ قَالَ لَنْ اتَّخَذَتِ الْهَاءُ  
غَيْرِي لِأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ  
﴿29﴾ قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ  
﴿30﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ  
الصَّادِقِينَ ﴿31﴾ فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا  
هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿32﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ  
فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿33﴾  
قَالَ لِلْمَلَآئِكَةِ إِنِّي هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ  
﴿34﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ  
بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿35﴾ قَالُوا  
أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ  
حَاشِرِينَ ﴿36﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَابٍ  
عَلِيمٍ ﴿37﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ  
يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿38﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ  
أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿39﴾ لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ  
السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ  
﴿40﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا  
لِفِرْعَوْنَ أَئِنْ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ  
الْغَالِبِينَ ﴿41﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا  
لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿42﴾ قَالَ لَهُمْ  
مُوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿43﴾  
فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا  
بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ  
﴿44﴾ فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ

ipler ve asalar -yaptıkları sihir / aldatmaca sayesinde- Musa'ya bir anda kıvrılarak hareket eden yılanlar gibi göründü.) Böylece onlar: "Firavunun üstünlüğü adına biz üstün geleceğiz." dediler. Musa da asasını / değneğini yere attı ve o değnek bir anda sihirbazların uydurmaca / hileli yılanlarını yutan (büyük bir yılanla dönüştü.) Böylece (aldatmaca değil gerçek bir yılan gören) sihirbazlar secdeye kapanıp: "Artık biz de Musa'nın ve Harun'un Rabb'ine, yani tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a inandık." dediler.

#### **Ayet: 49-51**

Firavun sihirbazlara: "Siz benden izin almadan Musa'ya inandınız, öyle mi? Anlaşılan o ki, Musa size sihri / aldatmacayı öğreten büyük ustanızdır. Ama yakında (nasıl bir cezaya uğrayacağınızı) göreceksiniz. Çünkü ben hepinizi -ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kesip- çarmıha asacağım." dedi. O vakit sihirbazlar ona: "Zararı yok! Sonuçta biz ahirette Rabb'imizin huzuruna döneceğiz. Rabb'imizin bizim hatalarımızı bağışlayacağını umuyoruz; çünkü biz (burada) İslam'a inananların öncüleri olduk." dediler.

#### **Ayet: 52-59**

Daha sonra Biz Musa'ya: "(Ey Musa, artık) kullarımı / İslam'a inananları geceleyin yola çıkar. (Antik Mısır'ı gizlice terk edin.) Ama (Firavun ve askerleri tarafından) takip edileceksiniz." diye vahiy ettik / bildirdik. (İslam'a inananların Mısır'ı terk ettiğini haber alan) Firavun hemen ülkenin şehirlerine asker toplama görevlileri gönderdi. Firavun (toplanan askerlere hitap edip): "Düşmanımız olan topluluk sayıca azdır; ama onlar bize (çok) öfkeli. Oysa biz (öfkeyle hareket eden değil) her ayrıntıya dikkat eden bir orduyuz." dedi. Böylece Biz onları bahçelerden, pınarlardan, hazinelerden ve üstün makamlardan çıkardık / ayırdık. Bu böyledir. Sonuçta Biz o nimetleri (o zaman ki) İsrailoğullarına (İslam'a inananlara) bıraktık.

#### **Ayet: 60-68**

Gün doğarken Firavun ve askerleri onları

تَلَقَّفْ مَا يَأْفِكُونَ ﴿45﴾ فَأَلْقَى  
السَّحَرَةَ سَاجِدِينَ ﴿46﴾ قَالُوا أَمَّا  
بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿47﴾ رَبِّ مُوسَى  
وَهَارُونَ ﴿48﴾ قَالَ أَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ  
أُذِنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ  
السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا قُطْعَنَ  
أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ  
وَلَأُصْلَبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿49﴾ قَالُوا لَا  
ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿50﴾  
إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا  
أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿51﴾  
وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي  
إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ﴿52﴾ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ  
فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿53﴾ إِنَّ  
هُوَ لَشَرِّذِمَّةٌ قَلِيلُونَ ﴿54﴾ وَإِنَّهُمْ  
لَنَا لَغَائِظُونَ ﴿55﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ  
حَازِرُونَ ﴿56﴾ فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ  
جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿57﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ  
كَرِيمٍ ﴿58﴾ كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي  
إِسْرَءِيلَ ﴿59﴾ فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ  
﴿60﴾ فَلَمَّا تَرَاءَ الْجَمْعَانِ قَالَ  
أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ ﴿61﴾  
قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ  
﴿62﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ  
اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ



takibe başladı. Sonra iki (karşıt) topluluk birbirini görecektir kadar yakınlaşıncaya, Musa'nın yanındakiler: "Yakalanacağız!" dediler. Musa da onlara: "Asla! Çünkü Rabb'im, benimledir ve beni doğru yola yöneltecektir." dedi. O vakit Biz Musa'ya: "Asanı / değneğini denize vur." diye vahiy ettik / bildirdik. Musa değneğini denize vurur vurmaz, deniz yarılıp ikiye ayrıldı ve her parçası büyük bir dağa gibi oldu. Sonra Biz diğerlerini (yani Firavunu ve askerlerini) de onlara (daha çok) yaklaştırdık. Sonuçta Biz Musa'yı ve onun beraberinde olanların hepsini (denizin ortasında açılan yoldan geçirip) kurtardık; diğerlerini (yani İslam'ı ısrarla inkar edenlerii) ise suda boğduk. İşte bunda bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez. Şüphesiz ki Rabb'in en üstündür ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 69-76**

Ey elçi, İbrahim'in başından geçen şu olayları da insanlara okuyup aktar. Bir vakit İbrahim babasına ve toplumuna: "Siz neye ibadet ediyorsunuz?" dedi. Onlar: "Heykelden putlara / (sahte) ilahlara ibadet ediyoruz ve onların önünde duruyoruz / tapınıyoruz " dediler. İbrahim onlara: "Peki, siz onlara dua (ibadet) ettiğinizde, onlar sizi işitebiliyor mu veya size herhangi bir yarar ya da zarar verebiliyor mu?" dediğinde ise onlar: "Hayır, onlar bizi işitemez ve bize hiçbir yarar ya da zarar veremezler; ama biz atalarımızı böyle yaparken gördük (ve aynı şekilde ibadet ediyoruz.)" dediler. İbrahim de onlara: "Peki, önceki atalarınızın ve sizin ibadet ettiğiniz şeylerin (saçmalığını) hiç mi düşünmediniz?" dedi.

#### **Ayet: 77-104**

İbrahim onlara: "Şunu iyi bilin ki, sizin -tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'tan başka- ibadet ettikleriniz (yani putlar / sahte ilahlar) benim düşmanımdır. Doğrusu (ben yalnız Allah'a ibadet ederim; çünkü) beni yaratan da, dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten de, yediren de, içiren de, hastalandığımda iyileştiren de (o putlar / sahte ilahlar değil) Allah'tır. Yine (beni bu dünyada bir süre

كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ﴿63﴾  
وَأَزَلَفْنَا ثُمَّ الْآخِرِينَ ﴿64﴾ وَأَنْجَيْنَا  
مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿65﴾ ثُمَّ  
أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿66﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ  
لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ  
﴿67﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ  
﴿68﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿69﴾  
إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ  
﴿70﴾ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَّلُ لَهَا  
عَاكِفِينَ ﴿71﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ  
تَدْعُونَ ﴿72﴾ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ  
يَضُرُّونَ ﴿73﴾ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا  
آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿74﴾ قَالَ  
أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿75﴾ أَنْتُمْ  
وَأَبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ﴿76﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ  
لِيَ إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿77﴾ الَّذِي  
خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿78﴾ وَالَّذِي هُوَ  
يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿79﴾ وَإِذَا  
مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿80﴾ وَالَّذِي  
يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿81﴾ وَالَّذِي  
أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ  
الدِّينِ ﴿82﴾ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا  
وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿83﴾ وَاجْعَلْ  
لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿84﴾  
وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ



yaşadıktan sonra) öldürecek olan da (ahirette) diriltecek olan da Allah'tır. İlahi adalet günü (lütfuyla) hatalarımı bağışlamasını umduğum da yalnızca O'dur." dedi. (Sonra) İbrahim şöyle dua etti: "Ey Rabb'im, bana (doğru) hükümleri lütfet ve beni düzeltici / iyi işler yapan insanların arasına kat. Ey Rabb'im, bana diğer insanlara gerçekleri anlatan bir doğruluk dili ver. (Ey Rabb'im,) beni nimetlerle dolu olan cennetin mirasçısı yap. (Ey Rabb'im,) babamı bağışla; çünkü o, dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapanlardan oldu. (Ey Rabb'im,) beni diriliş günü (kıyamet günü) utandırma." O gün servet ya da çocuklar değil; ancak dosdoğru bir kalple / vicdanla Allah'a yönelen kimselerin doğruluğu fayda verecektir. (O gün) cennet Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere yaklaştırılacak, cehennem ise doğruluktan sapanların önüne çıkarılacaktır. (İşte o gün) cehenneme giren putperestlere / müşriklere: "Allah'tan başka ibadet ettiğiniz (putlar / sahte ilahlar) hani neredeler? Size veya kendilerine yardım edebiliyorlar mı? (Hayır!)" denilecektir. Sonuçta hem putlar / sahte ilahlar, hem onlara inanıp doğruluktan sapanlar, hem de İblis'in (insan ve cin) tüm askerleri tepetaklak cehennem ateşine atılacaktır. Onlar cehennemde birbirlerini suçlayıp: "Allah'ın adıyla yemin ederiz ki, dünyadayken büyük bir sapkınlıkta olduğumuzu ve sizi (putları / sahte ilahları) tüm varlıkların Rabb'iyle bir tuttuğumuzu şimdi anladık. Günahta ısrar eden suçlular bizi dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptırdıklarından, artık (ahirette) bizim hiçbir destekçimiz / şefaathimiz ya da yakın bir dostumuz olmayacaktır. Keşke bize bir daha dünyaya geri dönme fırsatı verilseydi, o zaman İslam'a inanırdık." diyecektir. İşte bunda bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez. Şüphesiz ki Rabb'in en üstündür ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 105-116**

Nuh'un toplumu da elçilerimizi yalanladı. Geçmişte bir vakit onların bir soydaşı olan Nuh

﴿85﴾ وَاعْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ  
الضَّالِّينَ ﴿86﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ  
يُبْعَثُونَ ﴿87﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا  
بَنُونَ ﴿88﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ  
سَلِيمٍ ﴿89﴾ وَازْلَفْتَ الْجَنَّةَ لِّلْمُتَّقِينَ  
﴿90﴾ وَبَرَزْتَ الْجَحِيمَ لِلْغَاوِينَ  
﴿91﴾ وَقِيلَ لَهُمْ آيِنَ مَا كُنْتُمْ  
تَعْبُدُونَ ﴿92﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ  
يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿93﴾  
فَكُفُّوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿94﴾  
وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿95﴾ قَالُوا  
وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿96﴾ تَاللَّهِ  
إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿97﴾ إِذْ  
نُسَوِّيَكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿98﴾ وَمَا  
أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿99﴾ فَمَا لَنَا  
مِنْ شَافِعِينَ ﴿100﴾ وَلَا صَدِيقٍ  
حَمِيمٍ ﴿101﴾ فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً  
فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿102﴾ إِنَّ  
فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ  
مُؤْمِنِينَ ﴿103﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ  
الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿104﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ  
نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿105﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ  
أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿106﴾ إِنِّي  
لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿107﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ  
وَأَطِيعُوا عَالِيَهُ ﴿108﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ

onlara: "Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, ben Allah'ın size gönderdiği güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun. Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum. Ama tüm varlıkların Rabb'i olan Allah benim ödülümü (ahirette) verecektir. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun." dedi. Ama onlar: "(Ey Nuh,) şunu iyi bil ki, aramızdaki en alt tabakadan olan kimseler sana uyarlarken, biz sana inanmayız." dediler. Nuh da onlara: "Doğrusu ben (bana uyanların İslam'a inanmadan önceden) ne işler yaptığını bilemem; (ama şimdi onlar İslam'a inanan değerli insanlardır.) Sonuçta Rabb'im onları da (sizi de tüm yaptıklarınızdan) hesaba çekecektir. Keşke ahiretteki hesap gerçeğinin bir farkında olsaydınız. Ayrıca ben İslam'a inananları yanımdan kovacak değilim. Doğrusu ben sadece apaçık bir uyarıcıyım." dedi. Ama onlar: "(Ey Nuh,) eğer (İslam'a davetten) vazgeçmezsen, seni aramızdan kovarız." dediler.

#### **Ayet: 117-122**

Nuh (onları yıllarca İslam'a davet ettikten sonra): "Ey Rabb'im, toplumum beni (ısrarla) yalanladı. (Ey Rabb'im,) onlarla benim aramda (ceza) hükmünü ver. (Ey Rabb'im,) beni ve benimle beraber (İslam'a inananları) kurtar." diyerek dua etti. Sonuçta Biz Nuh'u ve onun beraberinde olanları (Nuh'un yaptığı ve içine insanları ve hayvanları yüklediği gemiyle kurtardık; sonra da geride kalanları (tufanda) suda boğduk. İşte bunda bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez. Şüphesiz ki Rabb'in en üstündür ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 123-140**

Ad toplumu da elçilerimizi yalanladı. Geçmişte bir vakit onların bir soydaşı olan Hud onlara: "Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin

مَنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ  
الْعَالَمِينَ ﴿109﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ  
وَاطِيعُونَ ﴿110﴾ قَالُوا أَنْوْمِنُ لَكَ  
وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿111﴾ قَالَ وَمَا  
عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿112﴾ إِنْ  
حَسَابُهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ  
﴿113﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ  
﴿114﴾ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ  
﴿115﴾ قَالُوا لَنْ لَمْ تَنْتَهُ يَا نُوحُ  
لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿116﴾ قَالَ  
رَبِّ إِنْ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿117﴾ فَافْتَحْ  
بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ  
مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿118﴾ فَانْجَيْنَاهُ  
وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ  
الْمَشْحُونِ ﴿119﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدَ  
الْبَاقِينَ ﴿120﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ  
وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿121﴾  
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ  
﴿122﴾ كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ  
﴿123﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا  
تَتَّقُونَ ﴿124﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ  
﴿125﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ  
﴿126﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ  
إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ  
﴿127﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً

ki, ben Allah'ın size gönderdiği güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun. Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum. Ama tüm varlıkların Rabb'i olan Allah benim ödülümü (ahirette) verecektir. Diğer yandan siz (putlar / sahte ilahlar adına) her tepeye bir işaret / anıt yaparak boş şeylerle uğraşıyorsunuz ve kendinize sanat eserli (mezarlar) ediniyorsunuz. Umulur ki (onlarda) ölümsüz olursunuz(!) Ayrıca siz elinize geçirdiğiniz herkese / her şeye zorbaca davranmaktasınız. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun. Öyleyse bildiğiniz tüm nimetleri size lütfeden; (yani) size çocuklar, hayvanlar, bahçeler, pınarlar lütfeden Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. (Yoksa) korkarım ki büyük günün / kıyamet gününün cezasına uğrarsınız." dedi. Ama onlar: "Ey Hud, sen bize ne kadar öğüt verirsene ver, hiç fark etmez. Bunlar ancak eskilerin uydurduğu şeylerdir. Ayrıca biz (Allah tarafından) cezalandırılacak da değiliz." dediler. Böylece onlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladılar. Biz de onları cezalandırıp yok ettik. İşte bunda bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez. Şüphesiz ki Rabb'in en üstündür ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 141-159**

Semud toplumu da elçilerimizi yalanladı. Geçmişte bir vakit onların bir soydaşı olan Salih onlara: "Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, ben Allah'ın size gönderdiği güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun. Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum. Ama tüm varlıkların Rabb'i olan Allah benim ödülümü (ahirette) verecektir. Şimdi siz burada bahçelerde, pınarlarda, ekin tarlalarında ve salkımlı hurmalıklarda güvende

تَعْبَثُونَ ﴿128﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ  
لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿129﴾ وَإِذَا بَطَشْتُمْ  
بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿130﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ  
وَاطِيعُونَ ﴿131﴾ وَاتَّقُوا الَّذِي  
أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿132﴾ أَمَدَّكُمْ  
بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿133﴾ وَجَنَّاتٍ  
وَعُيُونٍ ﴿134﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ  
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿135﴾ قَالُوا  
سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعُظَّتْ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنْ  
الْوَاعِظِينَ ﴿136﴾ إِنَّ هَذَا إِلَّا خُلُقُ  
الْأَوَّلِينَ ﴿137﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ  
﴿138﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي  
ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ  
﴿139﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ  
الرَّحِيمُ ﴿140﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ  
الْمُرْسَلِينَ ﴿141﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ  
أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿142﴾  
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿143﴾ فَاتَّقُوا  
اللَّهَ وَاطِيعُونَ ﴿144﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ  
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى  
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿145﴾ أَتُتْرَكُونَ فِي  
مَا هُمْنَا أَمِينٌ ﴿146﴾ فِي جَنَّاتٍ  
وَعُيُونٍ ﴿147﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ  
طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿148﴾ وَتَنْحِتُونَ مِنَ  
الْجِبَالِ بُيُوتًا فَارِهِينَ ﴿149﴾ فَاتَّقُوا

olabileceğinizi mi sanıyorsunuz? Siz dağları ustalıkla oyarak yaptığınız yapılarda (güvenle kalabileceğinizi mi sanıyorsunuz?) Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun. (Bundan sonra) yeryüzünde düzelticilik değil bozgunculuk eden ve aşırıya giden (günahta ısrar eden) kimselerin emrine uymayın." dedi. Ama onlar (Salih'e): "Doğrusu sen kendisine sihir yapılmış / ne dediğini bilmeyen bir kimsesin. (Hayır, sen Allah'ın elçisi olamazsın;) çünkü sen sadece bizim gibi (sıradan) bir insansın. Eğer doğruyu söylüyorsan, bize bir mucize getir." dediler. Salih de onlara: "İşte bu dişi deve, (ihtiyaç sahipleri süt içsin diye) Allah'ın size gönderdiği bir mucizedir. Allah'ın emrine göre şu sudan bir gün o, bir gün siz sırasıyla su içeceksiniz. Sakın ona kötülükle dokunmayın. Yoksa büyük günün / kıyamet gününün cezasına uğrarsınız." dedi. Bu açıklamaya rağmen onlar o dişi deveyi kesip öldürdüler. Sonuçta onlar pişman oldular; çünkü (Allah'ın) cezasına uğradılar. İşte bunda bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez. Şüphesiz ki Rabb'in en üstündür ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 160-175**

Lut'un toplumu da elçilerimizi yalanladı. Geçmişte bir vakit onların bir soydaşı olan Lut onlara: "Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, ben Allah'ın size gönderdiği güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun. Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum. Ama tüm varlıkların Rabb'i olan Allah benim ödülümü (ahirette) verecektir. Diğer yandan siz Rabb'inizin sizin için yarattığı hanımlarınızı bırakıp başka erkeklere (cinsel istekle) yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz haddini aşan (Allah'ın koyduğu sınırı çiğneyen) kimselersiniz." dedi. Ama onlar: "Ey Lut, eğer (İslam'a davetten) vazgeçmezsen, seni aramızdan çıkarıp (kovarız.)" dediler. Lut da

اللَّهُ وَاطِيعُونَ ﴿150﴾ وَلَا تُطِيعُوا  
أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿151﴾ الَّذِينَ  
يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ  
﴿152﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ  
الْمُسَحَّرِينَ ﴿153﴾ مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ  
مِثْلُنَا فَأْتِ بَآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ  
الصَّادِقِينَ ﴿154﴾ قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا  
شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ  
﴿155﴾ وَلَا تَمْسُوهَا بِسَوْءٍ فَيَأْخُذَكُمْ  
عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿156﴾ فَعَقَرُوهَا  
فَأَصْبَحُوا نَادِمِينَ ﴿157﴾ فَأَخَذَهُمُ  
الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ  
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿158﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ  
لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿159﴾ كَذَّبَتْ  
قَوْمٌ لُوطَ الْمُرْسَلِينَ ﴿160﴾ إِذْ قَالَ  
لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿161﴾  
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿162﴾ فَاتَّقُوا  
اللَّهَ وَاطِيعُونَ ﴿163﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ  
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى  
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿164﴾ أَتَأْتُونَ  
الدُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿165﴾  
وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ  
أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ  
﴿166﴾ قَالُوا لَنْ لَمْ تَنْتَهَ يَا لُوطُ  
لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿167﴾ قَالَ



onlara: "Doğrusu ben sizin yaptıklarınızdan öğreniyorum." dedi. Lut: "Ey Rabb'im, beni ve ailemi / benim beraberimde olanları (yani İslam'a inananları) onların yaptıklarından koru." diyerek dua etti. Sonuçta Biz -cezaya uğrayan yaşlı hanımı hariç- Lut'u ve ailesinin / onun beraberinde olanların (yani İslam'a inananların) hepsini kurtardık; sonra da diğerlerini (yani İslam'ı ısrarla inkar edenleri) yıkıp yerle bir ettik. Daha sonra Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin üzerine bir felaket yağmuru yağdırdık. Herkes şunu iyi bilsin ki, uyarılarımıza uymayanlara yağın ceza yağmuru çok kötü olur. İşte bunda bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez. Şüphesiz ki Rabb'in en üstündür ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 176-191**

Eyke halkı da elçilerimizi yalanladı. Geçmişte bir vakit Şuayb onlara: "Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şunu iyi bilin ki, ben Allah'ın size gönderdiği güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun. Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum. Ama tüm varlıkların Rabb'i olan Allah benim ödülümü (ahirette) verecektir. Ölçüyü (ve tartıyı) tam olarak yerine getirin. Sakın ölçüyü / tartıyı bozanlardan olmayın! Dosdoğru ölçün ve insanların haklarını çalmayın. Sakın yeryüzünde bozgunculuk edip karışıklık çıkarmayın! Artık sizi ve önceki nesilleri yaratan Rabb'inizin emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının." dedi. Ama onlar (Şuayb'e): "Doğrusu sen kendisine sihir yapılmış / ne dediğini bilmeyen bir kimsesin. (Hayır, sen Allah'ın elçisi olamazsın;) çünkü sen sadece bizim gibi (sıradan) bir insansın. Bu yüzden biz senin bir yalancı olduğunu düşünüyoruz. Eğer doğru söylüyorsan, haydi, ceza olarak üzerimize gökten parçalar (taşlar) düşür." dediler. Şuayb ise onlara: "Şüphesiz ki Rabb'im yaptığınız

إِنِّي لَعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿168﴾ رَبِّ  
نَجِّنِي وَاهْلِي مِمَّا يَفْعَلُونَ ﴿169﴾  
فَنَجِّنَاهُ وَاهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿170﴾ إِلَّا  
عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿171﴾ ثُمَّ  
دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ﴿172﴾ وَامْطَرْنَا  
عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ  
﴿173﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ  
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿174﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ  
لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿175﴾ كَذَّبَ  
أَصْحَابُ لُيْكَةَ الْمُرْسَلِينَ ﴿176﴾ إِذْ  
قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿177﴾  
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿178﴾ فَاتَّقُوا  
اللَّهَ وَاطِيعُونَ ﴿179﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ  
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى  
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿180﴾ أَوْفُوا الْكَيْلَ  
وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿181﴾  
وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿182﴾  
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا  
تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿183﴾  
وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأُولِينَ  
﴿184﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ  
الْمُسْحَرِينَ ﴿185﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا  
بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ  
﴿186﴾ فَاسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنَ  
السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ



kötülükleri en iyi bilendir. (Öyleyse cezayı benden değil Allah'tan bekleyin.)" dedi. Onlar Şuayb'ı ısrarla yalanladılar ve sonuçta (kara bulutlarla) gölgeli bir günün cezasına uğradılar. Doğrusu (onları öldüren) o ceza da büyük günün / kıyamet gününün cezasından sayılır. İşte bunda bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez. Şüphesiz ki Rabb'in en üstündür ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 192-197**

Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıkların Rabb'i (olan Allah) tarafından indirilmiştir. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Ruhul Emin / Cebrail onu senin kalbine (insanları) uyarasın diye indirmiştir. Bu ilahi kitap / Kuran (ilk muhatap olan Araplar onu iyi anlasınlar diye) apaçık bir Arapçayla (indirilmiştir) ve onun öğretisi / İslam tüm önceki ilahi kitapların asıllarında da vardır.. Öyleyse (sayıları az olsa da) İsrailoğullarından ilahi kitabı bilen (samimi) kimselerin bu ilahi kitabı / Kuran'ı anlayıp (İslam'a inanmaları) tüm insanlar için bir kanıt olmalıdır.

#### **Ayet: 198-204**

Şayet Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı bu elçi yerine Arap olmayan birine (Arapça olmayan bir dilde) indirseydik ve o elçi onu Araplara okusaydı, onlar (anlamadıkları) o kitaba inanmazlardı. (Bu yüzden Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı ilk muhatap olan Araplar anlasınlar diye Arapça indirdik.) Bu böyledir. Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı günahıta ısrar eden suçluların kalplerine de sunarız; ama onlar şiddetli cezamızı görene kadar İslam'a inanmazlar. Sonuçta ceza onlara bir anda hiç beklemedikleri bir yerden gelecektir. İşte o vakit onlar: "Acaba bize biraz erteleme verilir mi?" diyecektir. Öyleyse onlar cezamızın hemen gelmesini istememelidir.

#### **Ayet: 205-209**

Ey elçi, biliyorsun ki, Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin (cezalarını erteleyip) onları (bu dünya nimetlerinden) yıllarca yararlandırırsak bile, tehdit edildikleri ceza onların başlarına

﴿187﴾ قَالَ رَبِّيَ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ

﴿188﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ

الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

﴿189﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ

أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿190﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ

لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿191﴾ وَإِنَّهُ

لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿192﴾ نَزَلَ

بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿193﴾ عَلَى قَلْبِكَ

لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿194﴾ بِلِسَانٍ

عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿195﴾ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ

الْأَوَّلِينَ ﴿196﴾ أَوْلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ

أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَءِيلَ

﴿197﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ

الْأَعْجَمِينَ ﴿198﴾ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا

كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿199﴾ كَذَلِكَ

سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ

﴿200﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوْا

الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿201﴾ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً

وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿202﴾ فَيَقُولُوا

هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿203﴾ أَفَبِعَذَابِنَا

يَسْتَعْجِلُونَ ﴿204﴾ أَفَرَأَيْتَ إِنْ

مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿205﴾ ثُمَّ جَاءَهُمْ

مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿206﴾ مَا أَغْنَىٰ

عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ ﴿207﴾ وَمَا

أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ

gelecektir. Sonuçta (dünyada) yararlandıkları şeyler onları (cezadan) kurtaramayacaktır. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz hiçbir beldeyi - oraya bir uyarıcı göndermeden- cezalandırıp yok etmedik. İşte bu ilahi kitap / Kuran ilahi bir öğüttür. Çünkü Biz hiçbir zaman haksızlık etmeyiz.

**Ayet: 210-213**

Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, (kötülük için) şeytanlar tarafından değil (Allah'ın emriyle iyilik için melekler tarafından) indirilmiştir. Bu ilahi kitap / Kuran şeytanlara yakıştırılamaz ve onlar onu asla kendilerine yakıştıramazlar. Doğrusu (şeytanların kötü niyeti) onları bu ilahi kitabı / Kuran'ı dinlemekten de uzak tutmaktadır. Öyleyse Allah ile beraber (sahte) bir ilaha daha dua (ibadet) etme! Yoksa Allah'ın cezasına uğrayanlardan olursun.

**Ayet: 214-220**

Ey elçi, en yakınlarından başlayarak insanları uyar ve İslam'a inanıp sana uyan kimseleri -kol kanat gererek- koru. Eğer bazıları sana karşı çıkarlarsa, onlara: "(Doğrusu ben sizin yaptığınız kötülüklerden uzağım." de ve yalnız en üstün ve en merhametli olan Allah'a güvenip dayan. Şüphesiz ki Allah seni (bir şey için) ayağa kalktığında da, secde edenlerin arasında secdeye gidip geldiğinde de, yani her durumda görür. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 221-227**

Şimdi size şeytanların kime indiğini bildireyim: Doğrusu şeytanlar iftiracı ve günahkar olan herkese inerler. Çünkü onlar şeytanların yalanlarını dinlerler ve onlardan birçoğu yalan söylerler. Doğrusu (iftira atan ve günahı öven şiirler söyleyen) putperest / müşrik şairlere (ancak) doğruluktan sapanlar uyarlar. Ey elçi, biliyorsun ki, o putperest / müşrik şairler (yalanın) her alanında hayal kurup yapmadıkları şeyleri söyleyebilirler. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan, Allah'ı çokça (şükürle) anan ve (putperest / müşrik Araplar tarafından) haksızlığa uğratıldıktan sonra (İslam'a inananlara) destek veren şairler ise (sizdendir.) Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki,

﴿208﴾ ذِكْرُئِي وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ  
﴿209﴾ وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ  
﴿210﴾ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا  
يَسْتَطِيعُونَ ﴿211﴾ إِنَّهُمْ عَنِ  
السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿212﴾ فَلَا تَدْعُ  
مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ  
الْمُعَذِّبِينَ ﴿213﴾ وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ  
الْأَقْرَبِينَ ﴿214﴾ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ  
لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿215﴾  
فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا  
تَعْمَلُونَ ﴿216﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ  
الرَّحِيمِ ﴿217﴾ الَّذِي يَرِيكَ حِينَ  
تَقُومُ ﴿218﴾ وَتَقْلُبُكَ فِي السَّاجِدِينَ  
﴿219﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ  
﴿220﴾ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنْزَلُ  
الشَّيَاطِينُ ﴿221﴾ تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ  
آفَاكٍ آثِيمٍ ﴿222﴾ يُلْقُونَ السَّمْعَ  
وَأَكْثَرَهُمْ كَاذِبُونَ ﴿223﴾ وَالشُّعْرَاءُ  
يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿224﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ  
فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿225﴾ وَأَنَّهُمْ  
يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿226﴾ إِلَّا  
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ  
وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ  
بَعْدِ مَا ظَلَمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا  
أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿227﴾

haksızlıkta / zulümde ısrar eden tüm zalimler  
ahirette ne kötü bir yıkılışla yıkıldıklarını  
anlayacaktır.

## 27- NEML SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### NEML SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın  
adıyla,"

#### Ayet: 1-5

TA-SİN ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, bunlar bu  
apaçık ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği  
gerçeklerdir. Bu ilahi kitap / Kuran, İslam'a  
inanenlar için bir doğruluk rehberi ve bir  
müjdedir. Onlar namazı düzenli kılmakla  
beraber (İslam için) zekat verir ve ahireti /  
ahiretteki hesabı kesin olarak bilirler. Diğer  
yandan Biz ahirete / ahiretteki hesaba  
inanmayan kimselere ise yaptıkları (kötü) işleri  
süslü göstermekteyiz. Böylece onlar  
(azgınlıkları içinde) bocalarlar. İşte onlar (yani  
İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler) cezanın en  
kötüsüne uğrayacaktır ve onlar (ahirette) en  
çok kaybedenlerden olacaktır.

#### Ayet: 6

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, sen bu ilahi  
kitabı / Kuran'ı her şeyi en iyi bilen ve en  
doğru kararı veren Allah'ın (lütfulyla)  
alıyorsun.

#### Ayet: 7

(Ey elçi, insanlara Musa'nın yaşadığı şu  
olayları anlat.) Geçmişte Musa (yolculuğu  
sırasında bir ateş gördü ve) ailesine: "(Siz beni  
burada bekleyin.) Uzakta bir ateş gördüm.  
(Gidip bir bakayım,) belki size bir haber veya  
bir ateş (kor) parçası getirebilirim. Umulur ki  
ısınırsınız." dedi.

#### Ayet: 8-12

Musa o ateşe vardığında, (Allah tarafından)  
ona: "Bu ateşin yandığı yerde ve çevresinde  
bulunana bereket verilecektir. Doğrusu tüm  
varlıkların Rabb'i olan Allah tüm eksiklerden

## سورة النمل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طُسْتِكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ

﴿1﴾ هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ

الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

﴿3﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

زِينًا لَهُمْ أَعْمَالُهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ

فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخَسَرُونَ ﴿5﴾ وَإِنَّكَ

لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ

﴿6﴾ إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ

نَارًا سَاتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ آتِيكُمْ

بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿7﴾

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي

النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ

الْعَالَمِينَ ﴿8﴾ يَا مُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ

uzaktır / yücedir. (Ey Musa,) Ben en üstün olan ve en doğru kararı veren Allah'ım. Şimdi asanı / değneğini yere at." diye seslenildi / vahiy edildi. (Böylece Musa değneğini yere attı;) ama (bir anda) değneğinin kıvrılarak hareket eden bir yılanı dönüştüğünü gördü ve korkup arkasına bakmadan kaçtı. Allah ona: "Ey Musa, korkma! Çünkü elçilerim Benim yanımda korkmazlar. Ancak haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler Benden korkmalıdır. (Hatadan dönüp / tövbe edip) kötülüklerini iyiliklerle değiştiren kimseler ise şunu bilsinler ki Ben çok bağışlayanım ve çok merhametliyim. Ey Musa, elini gömleğinin içine sok. O elin - Firavuna ve toplumuna göstereceğin dokuz mucizeden biri olarak- kusursuz (kar gibi) bembeyaz olarak gömleğinden çıkacaktır. Doğrusu onlar (yani Firavun ve ona uyanlar) günahta ısrar eden bir toplum oldu." dedi.

#### **Ayet: 13-14**

Ama bildirdiğimiz gerçekler (ve mucizeler) kendilerine apaçık görünür bir şekilde geldiğinde, onlar (gerçeklere): "Bu, büyük bir sihirdir / aldatmacadır." dediler. Doğrusu onlar haksızlık ve zorbalık ederek (kendilerine bildirilen) gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu bile bile inkar ettiler. Ama bak, bozgunculuk edenlerin sonu ne kötü oldu.

#### **Ayet: 15**

Geçmişte Biz (Musa'dan uzun bir süre sonra) Davud'a ve (onun oğlu) Süleyman'a da ilahi bilgi verdik (ve onları insanları İslam'a davet eden elçilerimiz olarak görevlendirdik.) Onlar: "(Lütfuyla bizi elçileri yapan ve) İslam'a inanan kullarından birçoğuna göre bize üstün özellikler veren Allah'a hamdolsun." dediler.

#### **Ayet: 16**

Sonra (Davud öldüğünde,) Süleyman (kral olan babası) Davud'un yerine geçip (kral oldu.) O vakit Süleyman: "Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (Allah tarafından) bize kuşlarla konuşabilme öğretili ve her şey hakkında bir bilgi verildi. Doğrusu bu, Allah'ın (bize lütfettiği) büyük bir lütuftur." dedi.

#### **Ayet: 17-19**

Bir gün Süleyman'ın -cinlerden, insanlardan ve

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾ وَالْقِ عَصَاكَ  
فَلَمَّا رَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى  
مُذْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى لَا تَخَفْ  
إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ ﴿١٠﴾  
إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ  
فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَدْخِلْ يَدَكَ  
فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ  
سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ  
وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ  
﴿١٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً  
قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿١٣﴾  
وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ  
ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ  
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ  
وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي  
فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ  
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ  
وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلِمْنَا مَنْطِقَ  
الطَّيْرِ وَأَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنْ هَذَا  
لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَحَشِرَ  
لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ

kuşlardan oluşan- ordusu toplanıp bölükler halinde yola çıktı. Onlar karınca vadisine geldiklerinde, onları gören bir karınca diğerlerine: "Ey karıncalar, (hemen) evlerinize (yuvalarınıza) girin ki Süleyman ve ordusu - fark etmediklerinden- sizi ezip çiğnemesinler." dedi. Süleyman onun bu sözlerine geniş bir tebessümle gülümseyip: "Ey Rabb'im, (lütfunla) beni -bana, anneme ve babama- verdiğin nimetlere şükretmeye ve razı olacağın düzeltici / iyi işleri yapmaya yönelt. (Ey Rabb'im,) rahmetinle / lütfunla beni düzeltici / iyi işler yapan kullarının arasına sok." diyerek dua etti.

#### **Ayet: 20-21**

Başka bir gün Süleyman (yanında bulunan) kuşları denetleyip: "Niçin Hüdhüd'ü (burada) göremiyorum, yoksa o, yok mu? (Anlaşılan o ki, Hüdhüd burada değil.) Ama (Hüdhüd) bana (geçerli bir mazeret ve) apaçık bir kanıt getirmezse, onu şiddetle cezalandıracağım, yani keseceğim." dedi.

#### **Ayet: 22-28**

(Süleyman'ın bu sözlerinin üzerinden) az bir süre geçtikten sonra Hüdhüd ona gelip: "(Ey Süleyman,) senin bilmediğin bazı şeyleri öğrendim ve sana Sebe ülkesinden kesin bir haber / bilgi getirdim. Doğrusu ben orayı (Sebe ülkesini) bir kadının yönettiğini, ona (ülkesi tarafından) her imkanın verildiğini ve onun çok büyük bir tahtı olduğunu gördüm. Yine gördüm ki o kraliçe ve toplumu Allah'a değil Güneş'e secde (ibadet) ediyorlar. Şeytan, yaptıkları kötü işleri / günahları onlara süslü gösterdi ve onları dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan alıkoydu. Böylece onlar dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmiyorlar. Ama onların da göklerde ve yerde saklı olan her şeyi ortaya çıkaran ve gizlediklerinizi de açıkladıklarınızı da, yani her şeyi bilen Allah'a secde (ibadet) etmeleri gerekir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Şüphesiz ki Allah (gökleri ve yeri kuşatan) büyük Arş'ın Rabb'idir." dedi. O vakit Süleyman ona: "Söylediklerin doğru mu, yanlış mı göreceğiz.

وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتَّىٰ  
إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ  
يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا  
يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمُنُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا  
يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّنْ  
قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ  
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ  
وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ  
وَادْخُلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ  
الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ  
مَا لِي لَا أَرَى الْهُدُودَ أَمْ كَانَ مِنْ  
الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَا عَذِيبَ لَهُ عَذَابًا شَدِيدًا  
أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِي بِسُلْطَانٍ  
مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ  
أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ  
سَبَا بِنِيبٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾ إِنِّي وَجَدْتُ  
أَمْرًا تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيْتُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ  
وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدْتُهَا  
وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ  
اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ  
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ



Al şu mektubumu onlara götür. Sonra bir kenara çekil ve ne karar vereceklerine bak." dedi.

**Ayet: 29-35**

Sebe kraliçesi (Süleyman'ın mektubunu alınca devlet meclisini topladı ve): "Ey ileri gelen devlet adamları, bana (önemli bir mektup) bırakıldı. Süleyman'dan gelen bu mektup, 'En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla' diyerek başlıyor. Süleyman bize, 'Sakın bana karşı gelmeyin! Artık Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden kimseler olarak bana gelin.' diyor. Ey ileri gelen devlet adamları, siz bana ne yapmayı önerirsiniz? (biliyorsunuz ki) ben siz onaylamadıkça kesin kararımı vermem." dedi. İleri gelen devlet adamları da ona: "(Biliyorsun ki) biz güçlüyüz ve şiddetli bir savaşa karşı koyabiliriz. Ama buyruk senindir; sen duruma bak (ve son kararı ver.) Doğrusu sen bize neyi emredersen, biz onu yaparız." dediler. (Onların bu cevabı üzerine) Sebe kraliçesi: "Şunu iyi bilin ki, hükümdarlar / krallar bir beldeye (savaş açıp) girdiğinde, orada karışıklık çıkarır, o belde halkının şerefliilerini aşağı duruma düşürür ve buna benzer daha birçok kötülük yaparlar. Bu yüzden ben onlara bir hediye göndereceğim ve elçilerimin nasıl bir cevapla döneceğini göreceğim." dedi.

**Ayet: 36-37**

Sebe ülkesinden gelen elçiler Süleyman'a (hediyelerle) geldiklerinde, Süleyman onlara: "Siz (hediyelerle) servetime servet katarak beni kandırmak mı istiyorsunuz? Doğrusu Allah'ın bana verdiği gerçekler / İslam / doğruluk, Onun size verdiği (diğer imkanlardan) daha üstündür. Ama (anlaşılan) siz getirdiğiniz hediyelerle övünüyorsunuz. (Şimdi o hediyelerle övünmeyi bırakın da, İslam'ı kabul edip etmediğinizi bana bildirin.)" dedi. (Ne yazık ki onlar İslam'ı kabul ettiklerini bildirmedi.) Bu yüzden Süleyman o elçilerin sözcüsüne: "Şimdi seni gönderenlere geri dön. (Eğer onlar İslam'a karşı gelirlerse,) biz onların üzerine yenemeyecekleri (güçlü) bir orduyla geliriz ve

﴿24﴾ أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ

الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

﴿25﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ

الْعَظِيمِ ﴿26﴾ قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ

كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿27﴾ اذْهَبْ

بِكِتَابِي هَذَا فَالِقَهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى

عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿28﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِنِّي أَتِي إِلَيْ

كِتَابٍ كَرِيمٍ ﴿29﴾ إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ

وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿30﴾ أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَيَّ وَأُتُونِي

مُسْلِمِينَ ﴿31﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا

أَفْتُونِي فِي أَمْرٍ مَا كُنْتُ قَاطِعَةً

أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ ﴿32﴾ قَالُوا

نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةً وَأَوْلُوا بِأَسْ شَدِيدِ

وَالْأَمْرِ إِلَيْكَ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ

﴿33﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا

قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا

أَذَلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿34﴾ وَإِنِّي

مُرْسَلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَظِرَةٌ بِمِ

onları alçak ve küçük düşmüş bir halde o beldeden çıkarırız." dedi.

**Ayet: 38**

(Sebe ülkesinden gelen elçiler gittikten sonra) Süleyman kendi devlet meclisini toplayıp: "Ey ileri gelen devlet adamları, onlar Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden kimseler olarak bana gelmeden önce hanginiz Sebe kraliçesinin tahtının (aynısını yapıp) bana getirebilir?" dedi.

**Ayet: 39-40**

Cinlerden becerikli biri: "İstediğin o tahtı ben sana -çok kısa bir sürede- getirebilirim. Doğrusu ben güçlü ve güvenilirim biriyim." dedi. İlahi kitabı bilen bir kimse ise: "İstediğin o tahtı ben sana -ondan daha kısa bir sürede- getirebilirim." dedi. Sonra Süleyman istediği o tahtı kendi (tahtının) yanında gördüğünde: "Bu, Rabb'immin bir lütfudur. (Ona) şükrederim; asla nankörlük etmem. Öyleyse her kim Allah'a şükrederse, bu, onun kendi yararına olur; her kim de Allah'a nankörlük ederse, (bu, onun kendi zararına olur.) Şüphesiz ki Rabb'im en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en cömerttir." dedi.

**Ayet: 41-42**

Süleyman işçilere: "(Sebe kraliçesi gelmeden önce) onun tahtının üstünü (bir örtüyle) kapayın. Bakalım, o, dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelecek mi yoksa doğruya yönelmeyen inkarcılardan mı olacak." dedi. Sebe kraliçesi geldiğinde, (oturacağı tahtın üstündeki örtü açıldı ve) ona: "Acaba senin tahtın böyle miydi?" denildi. O vakit Sebe kraliçesi: "(Evet,) sanki onun aynısı! Ama bundan daha önemlisi bize (İslam hakkında) bilgi verildi ve biz de Allah'a teslim olup İslam'ı kabul ettik." dedi.

**Ayet: 43-44**

Sebe kraliçesinin (geçmişte) Allah'tan başka (putlara / sahte ilahlara) ibadet (dua) etmiş olması onu yalnız Allah'a ibadetten alıkoymuştu. Çünkü (daha önce) o da İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerdendi. (Ama şimdi o, İslam'a inanıyor.) Sebe kraliçesine: "Şu konağa buyrunuz / giriniz." denildi. Sebe kraliçesi o

يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿35﴾ فَلَمَّا جَاءَ

سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَ بِمَالٍ فَمَا

آتَيْنِي اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَيْكُمْ بَلْ أَنْتُمْ

بِهَدْيِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿36﴾ إِرْجِعْ إِلَيْهِمْ

فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا

وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَدْلَةً وَهُمْ

صَاغِرُونَ ﴿37﴾ قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُو

أَيْكُمْ يَأْتِينِي بَعْرَشَهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي

مُسْلِمِينَ ﴿38﴾ قَالَ عَفْرَيْتُ مِنْ

الْجَنِّ أَنَا أَتَيْكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ

مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٍّ أَمِينٌ

﴿39﴾ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنْ

الْكِتَابِ أَنَا أَتَيْكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ

طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ءَأَشْكُرُ أَمْ

أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ

وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿40﴾

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي

أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿41﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ

كَانَهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا

konağı gördü; ama (konağın cam zemininin altından akan suyu anlayamadığından,) o suyu derin (bir havuzda) sandı ve (eteklerini toplayıp) bacaklarını açtı. Süleyman ona: "(Endişe etme! Orada öyle bir su yok.) Aslında bu köşkün zemini camdandır" dedi. Sebe kraliçesi: "Ey Rabb'im, ben bugüne kadar yalnız Sana ibadet etmeyip kendime haksızlık ettim. Ama şimdi Süleyman'la beraber tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a teslim olup İslam'a inandım." dedi.

#### **Ayet: 45-47**

Geçmişte Biz Semud toplumuna onların bir soydaşı olan Salih'i elçimiz olarak gönderdik. (Salih onlara): "Yalnız Allah'a ibadet edin." (dedi) Ama onlar hemen birbirlerine karşı çıkan iki taraf oldular. Salih de onlara: "Ey toplumum, niçin iyiliği (yani İslam'ı) değil kötülüğü (yani uğrayacağınız cezaya) hemen uğramak için ısrar ediyorsunuz? Allah'tan sizi bağışlamasını dilemeniz gerekmez mi? Umulur ki Allah'ın rahmetine erişirsiniz." dedi. (Orada İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler) Salih'e: "(Ey Salih,) biz senin ve seninle beraber (İslam'a inananların) yüzünden uğursuzluğa uğradık." dediler. Salih de onlara: "Doğrusu sizin uğursuz saydığınız şeyler de Allah'ın takdiridir. Şunu iyi bilin ki, siz (bu dünya sınavında) sınanıyorsunuz." dedi.

#### **Ayet: 48-53**

(Semud toplumunun yaşadığı) şehirde sürekli bozgunculuk eden ve hiçbir düzeltici / iyi iş yapmayan dokuz kişilik bir çete vardı. Onlar aralarında Allah'ın adıyla yeminleşip: "Bir gece Salih'in evini basıp onu ve ailesini öldürelim ve onun dostlarına, 'Doğrusu biz Salih'in ve ailesinin nasıl öldüklerini görmedik; onlara ne olmuş bilmiyoruz. Gerçekten biz doğruyu söylüyoruz.' diyelim." dediler. (Evet,) onlar bir plan yaptı; ama Biz de onların bilmediği başka bir plan yaptık. Baksana (geçmişte) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin yaptığı planların sonu ne kötü oldu. Sonuçta Biz onları ve onlara uyan inkarcı Semud toplumunun hepsini yerle bir ettik. Semud toplumu haksızlıkta / zulümde ısrar ettiğinden,

وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿42﴾ وَصَدَّهَا مَا  
كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ  
مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿43﴾ قِيلَ لَهَا  
ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ  
لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ  
صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ  
إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ  
سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿44﴾ وَلَقَدْ  
أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ  
اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ  
يَخْتَصِمُونَ ﴿45﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ  
تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ  
لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ  
﴿46﴾ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ  
قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ  
تُفْتِنُونَ ﴿47﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ  
تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا  
يُصْلِحُونَ ﴿48﴾ قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ  
لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا  
شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ  
﴿49﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا

(onlardan geriye sadece) şu harabe evleri kalmıştır. İşte bunda gerçekleri bilmek isteyen kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, Biz (Semud toplumunu cezalandırıp yok etmeden önce) İslam'a inanan ve emirlerimize duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarımızdan sakınan kimseleri (o cezadan) kurtardık.

**Ayet: 54-58**

Geçmişte Biz Lut'u (kendi toplumuna) elçimiz olarak gönderdik. Lut onlara: "Siz göz göre göre utanç verici / çirkin şeyler yapıyorsunuz. Siz kadınları bırakıp erkeklerle (cinsel istekle) yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz cahil (gerçeği bilmeyen) bir toplumsunuz." dedi. Ama Lut'un karşı çıktığı inkarcı toplumunun tek cevabı, ona: "Lut'un ailesini / onun beraberinde olanları (yani İslam'a inananları) beldenizden (kovup) çıkarın. (Güya) onlar çok temiz insanlarmış(!)" demek oldu. Sonuçta Biz - cezaya uğramasını takdir ettiğimiz hanımı hariç- Lut'u ve ailesini / onun beraberinde olanları (yani İslam'a inananları) kurtardık. Daha sonra Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin üzerine bir felaket yağmuru yağdırdık. Herkes şunu iyi bilsin ki, uyarılarımıza uymayanlara yağın ceza yağmuru çok kötü olur.

**Ayet: 59**

Ey elçi, de ki: "Ey insanlar, 'Allah'a hamdolsun ve selam / esenlikler Onun seçtiği kullarının üzerine olsun.' demelisiniz. (Söyleyin bakalım,) putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştuğu (putlar / sahte ilahlar) mı yoksa Allah mı daha üstündür."

**Ayet: 60-64**

Ey insanlar, söyleyin bakalım, gökleri ve yeri yaratan ve size gökten yağmur yağdıran Allah mı (yoksa putlar / sahte ilahlar mı) daha üstündür? Doğrusu Biz gökten yağdırdığımız o yağmurla (sizin için) güzel bahçeler bitirmekteyiz. (Şayet lütfumuz olmasaydı,) siz o bahçelerde tek bir otu bile bitiremezsiniz. Öyleyse Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha edinmeyin. Ama bazıları putları / sahte ilahları Allah'a ortak koşarlar. Ey insanlar, söyleyin

وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿50﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ  
كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَاهُمْ  
وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿51﴾ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ  
خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً  
لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿52﴾ وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ  
آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿53﴾ وَلَوْطَا إِذْ  
قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ  
تُبْصِرُونَ ﴿54﴾ أَنْتُمْ لَتَأْتُونَ  
الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ  
أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿55﴾ فَمَا كَانَ  
جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ  
لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْاسٌ  
يَتَطَهَّرُونَ ﴿56﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا  
امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿57﴾  
وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ  
الْمُنْذَرِينَ ﴿58﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ  
وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى  
اللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿59﴾ أَمَنْ  
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ  
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ  
ذَاتِ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا

bakalım, yeryüzünü (sizin için) bir yerleşim yeri yapan, topraklarının arasından ırmaklar akıtan, yeryüzüne dağlar koyan ve iki su kütesinin (ırmakların ve denizlerin) arasına (tuzlu suyun tatlı suyu bozmaması için yerçekimi ve yoğunluk farkı yasalarını) bir perdeleyici engel olarak koyan Allah mı (yoksa putlar / sahte ilahlar mı) daha üstündür? Öyleyse Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha edinmeyin. Ama insanların birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Ey insanlar, söyleyin bakalım, Allah'tan darda / zorda kalanın duasına olumlu cevap verip onu sıkıntıdan kurtaran ve sizi birbiri ardından gelen nesiller olarak bu yeryüzünde yaşatan Allah mı (yoksa putlar / sahte ilahlar mı) daha üstündür? Öyleyse Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha edinmeyin. Ama siz çok az düşünüp öğüt alıyorsunuz. Ey insanlar, söyleyin bakalım, size yerin ve denizin karanlıklarında dosdoğru yolu gösteren ve rahmetinin (yani yağmurun) önünde rüzgarları müjdeci olarak gönderen Allah mı (yoksa o putlar / sahte ilahlar mı) daha üstündür? Öyleyse Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha edinmeyin. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştığı şeylerden çok yücedir. Ey insanlar, söyleyin bakalım, yaratmaya başlayıp onu sürdüren ve size gökten ve yerden nimetler lütfeden Allah mı (yoksa o putlar / sahte ilahlar mı) daha üstündür? Öyleyse Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha edinmeyin. Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "(Ey putperestler / müşrikler,) eğer doğruyu söylüyorsanız, apaçık kanıtınızı getirin de görelim!"

#### **Ayet: 65-70**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Doğrusu -Allah hariç- göklerde ve yerdeki hiç kimse bilinmezi / geleceği bilemez." Putperest / müşrik Araplar ne zaman dirileceklerinin (yani ahiretin / ahiretteki hesabın) farkında değiller. Ama (bu elçi tarafından) onlara ahiret hakkında bilmeleri gereken bilgiler ulaştırıldı. Doğrusu onlar ahiretteki hesap hakkında bir şüphe içindedir; çünkü onlar gerçeklere karşı

شَجَرَهَا ءَالَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ  
يَعْدِلُونَ ﴿60﴾ اَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ  
قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ  
لَهَا رَوَاسِي وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ  
حَاجِزًا ءَالَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا  
يَعْلَمُونَ ﴿61﴾ اَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ  
إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ  
خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ءَالَهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا  
تَذَكَّرُونَ ﴿62﴾ اَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي  
ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلِ  
الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ءَالَهُ  
مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ  
﴿63﴾ اَمَّنْ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ  
وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ  
ءَالَهُ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ  
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿64﴾ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ  
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا  
اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ  
﴿65﴾ بَلْ إِدَارَكَ عِلْمُهُمْ فِي  
الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ  
مِنْهَا عَمُونَ ﴿66﴾ وَقَالَ الَّذِينَ



kör davranan kimselerdir. Böylece İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları: "(Ne yani? size göre) biz öldükten ve toprak olduktan sonra biz ve atalarımız diriltilip / kabirden çıkarılıp hesaba mı çekileceğiz(!) Doğrusu bize de geçmiş atalarımıza da bu tehditler yapıldı; ama bunlar ancak eskilerin masallarıdır." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Yeryüzünde gezip dolaşın da, günahta ısrar eden suçluların sonunun ne kötü olduğuna bir bakın." Ey elçi, sakın İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için üzülmeye ve onların kurduğu planlar yüzünden herhangi bir sıkıntı içinde olma!

**Ayet: 71-72**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) İslam'a inananlara: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, Allah'ın (bizi tehdit ettiği) bu ceza ne zaman gelecekmiş / niçin hemen gelmiyor(!)" diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Ey inkarcılar, şunu iyi bilin ki, başınıza hemen gelmesi için ısrar ettiğiniz cezaların bir kısmı belki (şu an) sizin arkanızdan gelmektedir."

**Ayet: 73-82**

Ey elçi, Rabb'in insanlara çok lütfkardır; ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu Ona şükretmez. Şüphesiz ki Rabb'in tüm insanların kalplerinde gizledikleri ve açıkladıkları her şeyi bilir. Doğrusu gökyüzünde ve yeryüzünde bilinmeyen her bir şey (Allah'ın huzurundaki) büyük (ana) bir kitapta (Levh-i Mahfuzda yazılıdır.) Bu ilahi kitap / Kuran, İsrailoğullarının (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konuları da anlatmaktadır. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, İslam'a inananlar için bir doğruluk rehberidir ve bir rahmettir. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, (kıyamet günü) Rabb'in insanlar arasında (onların İslam'dan ayrılığa düştüğü konularda) hükmünü verecektir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve her şeyi en iyi bilendir. Öyleyse ey elçi, yalnız Allah'a güvenip dayan. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, sen apaçık bir gerçeğe (İslam'a) dayanıyorsun. Ey elçi, şunu iyi bil ki sen gerçeklere karşı ölü veya sağır gibi davranan kimselere -onlar sırt çevirdiklerinde- İslam'a

كَفَرُوا إِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاؤُنَا إِنَّا  
لَمُخْرَجُونَ ﴿67﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا  
نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا  
أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿68﴾ قُلْ سِيرُوا  
فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ  
عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿69﴾ وَلَا تَحْزَنْ  
عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا  
يَمْكُرُونَ ﴿70﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا  
الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿71﴾ قُلْ  
عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ  
الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿72﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ  
لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ  
لَا يَشْكُرُونَ ﴿73﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ  
مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿74﴾  
وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ  
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿75﴾ إِنْ هَذَا  
إِلَّا الْقُرْآنُ يَقْصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ  
أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿76﴾  
وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿77﴾  
إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَهُوَ  
الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿78﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

davetini asla işittiremezsin. Ey elçi, sen gerçeklere karşı kör davranan kimseleri de ısrarlı sapkınlıklarından dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltemezsin. Doğrusu sen (İslam'a davetini) ancak bildirdiğimiz gerçeklere inanan ve Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden kimselere işittirebilirsin. Ama (ölüm) sözümüz insanların üzerinde gerçekleştiğinde, Biz onlara topraktan bir canlı (solucan) çıkaracağız. O solucan da onlara (kabirde) konuşacak ve (İslam'ı ısrarla inkar eden) insanların bildirdiğimiz gerçekleri kesin olarak bilmediklerini (ve bu yüzünden ahirette cezaya uğrayacaklarını) bildirecektir.)

**Ayet: 83-85**

Kıyamet günü Biz her toplumun içinden bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimseleri gruplar halinde toplayacağız. Sonra onlar hesaba çekilmek için Allah'ın huzuruna geldiklerinde, Allah onlara: "Siz bildirdiğim gerçekleri kavrayıp anlamadan yalanladınız. Yoksa siz (dünyadayken) ne yapıyordunuz? (Doğrusu siz dünyadayken bildirdiğim gerçekleri yalanlayıp İslam'ı ısrarla inkar ediyordunuz. " diyecektir. Sonuçta onlar haksızlıkta / zulümde ısrar ettiklerinden, (ceza) emrimiz onların üzerinde gerçekleşecektir ve onlar hiçbir şey konuşamayacaktır.

**Ayet: 86**

(Ne yazık ki,) bazıları -insanların dinlenmesi için- geceyi (karanlık) yaptığımızı ve (çalışıp geçinmeleri için) gündüzü aydınlık yaptığımızı anlamamaktadır. İşte bunda İslam'a inananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 87**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Sur borusuna üflendiği gün (yani kıyamet günü) -Allah'ın diledikleri dışında- göklerde ve yerdeki herkes çok korkacak (ve o korkudan ölecektir.) Sonra (ahirette) hepsi (diriltilecek ve) boynu bükük bir halde Allah'ın huzuruna gelecektir.

**Ayet: 88**

(Kıyamet günü öyle şiddetli olacaktır ki) sabit sanılan dağların (parçalanıp toza dönüştüğü ve) bulutlar gibi hareket ettiği görülecektir.

إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿79﴾ إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الصَّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿80﴾ وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَى عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿81﴾ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿82﴾ وَيَوْمَ نَخْشِرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿83﴾ حَتَّى إِذَا جَاءُ قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَازَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿84﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿85﴾ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿86﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿87﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً

(Herkes şunu iyi bilsin ki, kyamet günü) her şeyi en iyi şekilde yapan Allah'ın yaratmasıyla gerçekleşecektir. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

**Ayet: 89-90**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, her kim ahirete Allah'ın huzuruna (yaptığı) iyiliklerle gelirse, (Allah tarafından) ona yaptığı iyiliklerden daha iyisi verilecektir. Böyleleri kıyamet günün korkusundan güvende olacaktır. Diğer yandan her kim de ahirete Allah'ın huzuruna (yaptığı) kötülüklerle gelirse, (ahirette hak ettiği cezaya uğrayacak ve) yüzükoyun cehennem ateşine atılacaktır. Doğrusu (ahirette) siz sadece yaptıklarınızın karşılığını göreceksiniz.

**Ayet: 91-93**

Ey elçi, de ki: "Doğrusu ben (putlara / sahte ilahlara değil) ancak bu beldeyi (Mekke'yi) kutsal kılan Rabb'i ve her şeyin tek sahibi olan Allah'a ibadet ederim. Ayrıca ben Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden kimselerden olmakla ve bu ilahi kitabı / Kuran'ı insanlara okuyup aktarmakla emrolundum. Öyleyse her kim dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirse, bu, onun kendi yararına olur; her kim de dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saparsa, (bu, onun kendi zararına olur.) Ey insanlar, ben sadece Allah'ın (size) gönderdiği uyarıcılardan biriyim." (Lütfettiği nimetler için) 'Allah'a hamdolsun' demelisiniz. (Eğer Allah'a şükrederseniz) O, size bildirdiği gerçekleri (daha çok) gösterecektir. Böylece siz onları (daha iyi) anlayabilirsiniz." Şüphesiz ki Rabb'in yaptıklarınızdan habersiz değildir / ahirette sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir."

وَهِيَ تَمْرٌ مَّرَّ السَّحَابِ صُنْعَ اللَّهِ  
الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا  
تَفْعَلُونَ ﴿88﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ  
خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ  
أَمِنُونَ ﴿89﴾ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ  
فَكَبَّتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ  
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿90﴾ إِنَّمَا  
أَمَرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي  
حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمَرْتُ أَنْ  
أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿91﴾ وَأَنْ  
أَتْلُوا الْقُرْآنَ فَمَنْ اهْتَدَى فَإِنَّمَا  
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا  
مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿92﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ  
سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ  
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿93﴾

## KASAS SURESİNİN ANLAMİ

## سورة القصص

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-2**

TA-SİN-MİM ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, bunlar bu apaçık ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçeklerdir.

**Ayet: 3-6**

Ey elçi, Biz sana İslam'a inananlara (anlatman için) Musa ve Firavun olayının bir kısmını gerçeklerle aktarıyoruz. Doğrusu Firavun yeryüzünde büyüklük taslayıp zorbalık etti ve kendi halkını (düşman) taraflara ayırdı. Firavun (halkının içinde) bir topluluk olan (İsrailoğullarını) zayıf / mağdur duruma düşürüyordu ve onların erkek çocuklarını öldürüp kadınlarını yaşıtıyordu. Doğrusu o, (büyük) bozgunculardan biriydi. Ama Biz o ülkede zayıf / mağdur durumuna düşürülen (İsrailoğullarına) iyilik etmek, onları (dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten) önderler ve ilahi kitabın mirasçısı yapmak, onlara yeryüzünde bazı imkanlar sağlamak ve (onlar tarafından) Firavuna, Haman'a ve onların askerlerine sakındıkları (yenilgiyi) göstermek istiyorduk.

**Ayet: 7-8**

(Musa, Firavunun İsrailoğullarından doğan her erkek çocuğu öldürttüğü bir dönemde doğdu.) Bu yüzden Biz (bebek) Musa'nın annesine: "Bebeğini emzirip doyur ve (öldürülmesinden) endişe ettiğinde onu (bir sandık içine koyup) su akıntısına bırak. Endişe etme ve üzülme. Çünkü Biz onu sana döndüreceğiz ve (daha sonra) onu elçimiz yapacağız." diye vahiy ettik / bildirdik. Böylece Firavunun beraberinde olanlar -gelecekte onların bir düşmanı ve üzüntüsü olacak- (Musa'yı su akıntısının kıyısında) bulup aldılar (ve onu Firavunun sarayına götürdüler.) Ama Firavun, Haman ve onların askerleri (İsrailoğullarından doğan erkek çocuklarını öldürmekle çok büyük bir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسْمَ ﴿١﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

﴿٢﴾ نَتْلُو عَلَيْكَ مِنْ نَبَا مُوسَى

وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ

أَهْلَهَا شِيْعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً مِنْهُمْ

يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ

كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾ وَنُرِيدُ أَنْ

نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا فِي

الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أُمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ

الْوَارِثِينَ ﴿٥﴾ وَنُكَنَّ لَهُمْ فِي

الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ

وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ

﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ

أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خَفَتْ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي

الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا

رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

﴿٧﴾ فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ

عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ

günah işliyorlardı.

**Ayet: 9**

(Saraya getirilen o bebeği / Musa'yı gören) Firavunun hanımı kocasına: "(Bu bebek) bana da sana da göz aydınlığı (mutluluk) veriyor. Sakın onu öldürmeyin! Belki o, bize fayda verir ya da onu evlat ediniriz." dedi. Onlar (Allah'ın üstün takdirinin) ise hiç farkında değillerdi.

**Ayet: 10-11**

Musa'nın annesi (onun Firavunun sarayına götürüldüğünü haber alınca,) çok telaşlandı. Şayet Biz Musa'nın annesinin kalbini gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanması için güçlendirmeseydik, o, az daha (suda bulunan o bebeğin kendi bebeği olduğunu) açığa vuracaktı. Sonra Musa'nın annesi Musa'nın ablasına "kardeşini takip et" dedi. Musa'nın ablası da -(saray görevlilerinin) dikkatini çekmeden- uzaktan uzağa kardeşi Musa'nın durumunu gözlemledi.

**Ayet: 12-13**

Biz önceden bebek Musa'ya sütanneden süt emmeyi haram kıldık. (Bunu gözlemleyen) Musa'nın ablası (saray görevlilerine gidip): "O bebeğe süt emzirmeyi sizin için üstlenecek ve onu terbiye edecek bir ev halkını size bildireyim mi?" dedi. (Onlar da bu teklifi kabul edip Musa'nın annesini bir sütanne olarak görevlendirdiler.) Böylece Biz Musa'yı kendi annesine döndürdük. Çünkü Biz Musa'nın annesinin gözünün aydın (kalbinin mutlu) olmasını, (artık) üzülmemesini ve Allah'ın verdiği (her) sözün bir gerçek olduğunu bilmesini istedik. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez.

**Ayet: 14**

Musa ergenlik çağına gelip büyüdüğünde, Biz ona ilahi bilgi ve doğru hükümler lütfettik. Bu böyledir. Biz iyi işler yapanları ödüllendiririz.

**Ayet: 15-17**

Bir gün Musa (saraydan çıkıp) şehre gitti. O vakit şehir halkı öğlen uykusundaydı. Musa orada birbirine karşı (öldüresiye) kavga eden iki adam gördü. O adamlardan biri, kendi toplumundan (bir Yahudiydi), diğeri ise onlara düşman olan Firavunun toplumundandı. Musa'nın toplumundan / İsrailoğullarından olan (Yahudi) adam düşman toplumdan olan

وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾  
وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قَرَّتْ عَيْنُ  
لِي وَلَئِكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا  
أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾  
وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِغًا إِنْ  
كَادَتْ تَتَّبِدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَىٰ  
قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾  
وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ  
جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾  
وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ  
فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ  
يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ  
﴿١٢﴾ فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ  
عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ  
اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ  
﴿١٣﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ  
آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي  
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ  
عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ  
فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَةِ  
وَهَذَا مِنْ عَدُوٍّ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ  
شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ  
مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ



adama karşı Musa'dan yardım istedi. Musa da (düşünmeden) o adamı itti ve (kazayla) onu öldürdü. O vakit Musa: "Doğusu bu, şeytanın işidir, (yani düşünmeden bir kavgaya girmiş olmam şeytanın beni kandırmasıyla olmuştur.) Çünkü şeytan (insanı) gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptıran büyük bir düşmandır" dedi. Sonra Musa: "Ey Rabb'im, ben kendime haksızlık ettim / günah işledim; (lütfunla) beni bağışla." dedi. Rabb'i de onu bağışladı. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. (Daha sonra) Musa: "Ey Rabb'im, (sana söz veriyorum ki) artık bana verdiğin nimetlerle günahıta ısrar eden suçlulardan hiçbirine destek vermeyeceğim." dedi.

#### **Ayet: 18-19**

Böylece Musa (haksız yere cinayetle suçlanıp öldürülmekten) çekinip gelişmeleri gözleyerek şehirde sabahladı. Sonra -bir anda- dün kendisinden yardım isteyen (Yahudi) adamın (başka bir adamla kavga ettiğini ve yardım için) ona bağırdığını (gördü.) O vakit Musa ona: "Belli ki sen çok azgın bir adamsın." dedi. Musa (dün ve bugün kavga ettiği) iki adama da düşmanlık eden o (Yahudi) adamı tutup bir kenara çekmek istediğinde, o (Yahudi) adam (bağırarak): "Ey Musa, dün canı öldürdüğün gibi şimdi de beni mi öldürmek istiyorsun? Herhalde sen yeryüzünde düzeltici / iyi işler yapan bir kimse değil sadece bir zorba olmak istiyorsun." dedi.

#### **Ayet: 20**

Sonra şehrin dışından bir adam koşarak geldi ve ona: "Ey Musa, Firavunun ileri gelen devlet adamları seni öldürmek için kendi aralarında görüşüyorlar. Hemen buradan çıkıp git. Doğrusu ben sana (bunu) tavsiye ediyorum." dedi.

#### **Ayet: 21-25**

Böylece Musa (haksız yere cinayetle suçlanıp öldürülmekten) çekinip gelişmeleri gözleyerek şehirden ayrıldı ve: "Ey Rabb'im, beni haksızlıkta / zulümde ısrar eden kimselerden kurtar." diyerek dua etti. Musa Medyen yönüne yöneldiğinde ise: "Rabb'imden beni en doğru yola yöneltmesini dilerim." diyerek dua etti. Musa Medyen'in bir su kuyusuna vardığında,

عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ  
﴿15﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي  
فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ  
الرَّحِيمُ ﴿16﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ  
عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ  
﴿17﴾ فَاصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا  
يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ  
يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ  
لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ﴿18﴾ فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ  
يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَا  
مُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ  
نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ  
جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ  
تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿19﴾ وَجَاءَ  
رَجُلٌ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ  
يَا مُوسَى إِنَّ الْمَلَائِكَةَ يَتَمَرُّونَ بِكَ  
لَيَقْتُلُونَكَ فَأَخْرِجْ إِنِّي لَكَ مِنَ  
النَّاصِحِينَ ﴿20﴾ فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا  
يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ  
الظَّالِمِينَ ﴿21﴾ وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ  
مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي  
سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿22﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ  
مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِنَ النَّاسِ

orada hayvanlarına su veren (kalabalık) bir topluluğu ve onların dışında (hayvanlarını) geride tutan iki kızı gördü. Musa o kızlara: "Sizin (orada durup beklemenizdeki) amaç nedir?" dediğinde, onlar: "Babamız çok yaşlı olduğundan, (hayvanlarımıza su verme işini biz yapıyoruz;) ama diğer çobanlar bu su kuyusundan çekilip gitmeden biz (oraya gidip) hayvanlarımıza su veremeyiz." dediler. Sonra Musa, (o iki kıza yardım edip) onların hayvanlarına su verdi ve dinlenmek için bir gölgeye çekilip: "Ey Rabb'im, ben Senin bana lütfedeceğin her iyiliğe muhtacım." diyerek dua etti. Sonra o iki kızıdan biri utangaç bir şekilde yürüyerek Musa'nın yanına geldi ve: "Babam seni çağırıyor. Çünkü babam senin bizim için hayvanlarımıza su vermenin karşılığı olarak sana bir ücret vermek istiyor." dedi. Musa o kızların babasının yanına gelip ona kendi başından geçen tüm olayları anlattığında, o, Musa'ya: "Sakin çekinme! Artık haksızlıkta / zulümde ısrar eden o kimselerden kurtuldun." dedi.

#### **Ayet: 26-29**

O iki kızıdan biri: "Babacığım, Musa'yı kendin için ücretle çalıştırır mısın? Çünkü o, güçlüdür ve güvenilir (ve bu özellikleriyle) senin ücretle çalıştırdığın kimselerin arasında en iyisi olabilir." dedi. Böylece o, Musa'ya: "Eğer sen sekiz yıl benim için ücretli olarak çalışırsan, ben seni şu iki kızımdan biriyle evlendirmek isterim. Ama sen o süreyi on yıla tamamlarsan, bu da senin kendi bileceğin bir iştir. Doğrusu ben sana (bu konuda) hiçbir zorlama yapmak istemem. (Artık karar senindir.) Allah'ın dilemesiyle / lütfuyla -gelecekte sen de- benim düzeltici / iyi işler yapan bir kimse olduğumu göreceksin." dedi. O vakit Musa ona: "(Tamam,) aramızda anlaştık; ama bu iki süreden birini tamamlayıp buradan ayrıldığımda bana kızmayacaksın. Allah bu dediklerimizin şahididir" dedi. Böylece Musa, (çalışarak) o süreyi tamamladı; sonra da ailesiyle beraber geceleyin yola çıkıp (oradan ayrıldı.) Musa (yolculuğu sırasında) Sina Dağının (batı / sağ) yakasında uzakta bir ateş gördü ve ailesine: "Siz beni burada bekleyin. Uzakta bir ateş gördüm. (Gidip bir bakayım,)

يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ  
تَذَوَدَانِ قَالِ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا  
نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا  
شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿23﴾ فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ  
تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا  
أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿24﴾  
فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى  
اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ  
لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا  
جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا  
تَخَفْنِجُوتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ  
﴿25﴾ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ  
اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ  
الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿26﴾ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ  
أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى  
أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَانِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتَمَمْتَ  
عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ  
عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنْ  
الصَّالِحِينَ ﴿27﴾ قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي  
وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا  
عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ  
وَكِيلٌ ﴿28﴾ فَلَمَّا قَضَى مُوسَى  
الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ

belki size bir haber veya bir ateş (kor) parçası getirebilirim. Umulur ki ısınırsınız." dedi.

**Ayet: 30-32**

Musa vadinin sağ yakasında (yanan) ağacın bulunduğu mübarek yere geldiğinde, (Allah tarafından) ona: "Ey Musa, Ben tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'ım. Şimdi asanı / değneğini yere at." diye seslenildi / vahiy edildi. (Böylece Musa değneğini yere attı;) ama (bir anda) değneğin kıvrılarak hareket eden bir yılanı dönüştüğünü gördü ve korkup arkasına bakmadan kaçtı. Allah ona: "Ey Musa, korkma, güvendesin; geri gel ve değneğini yerden al. Şimdi de elini gömleğinin içine sok. O elin kusursuz (kar gibi) bembeyaz olarak gömleğinden çıkacaktır. Artık korkudan açılan kollarını (ve kendini) toparla. İşte Rabb'inin sana verdiği bu iki mucize, Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına göstereceğin apaçık kanıtlardır. Doğrusu onlar günahıta ısrar eden fasık bir toplum oldular." dedi.

**Ayet: 33-35**

Musa: "Ey Rabb'im, ben (kazayla) onlardan bir canı öldürdüm ve onların beni (haksız yere cinayetle suçlamasından ve) öldürmesinden çekiniyorum. Ayrıca (ey Rabb'im,) kardeşim Harun benden daha akıcı konuştuğundan, (lütfunla) onu benim yanımda bir yardımcı olarak gönder ki o, beni doğrulasın. Çünkü ben onların (beni anlamadan) yalanlamasından endişe ediyorum." dedi. Allah da ona: "(Endişe etme!) Biz seni kardeşinle güçlendireceğiz. Biz size -bildirdiğimiz gerçekler (ve mucizeler) sayesinde- öyle bir güç vereceğiz ki, onlar size hiçbir kötülük dokunduramayacaktır." dedi.

**Ayet: 36-37**

Ama Musa Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına bildirdiğimiz apaçık gerçekleri (ve mucizeleri) getirdiğinde, onlar: "Bu, sadece uydurulmuş bir sihirdir / aldatmacadır. Ayrıca biz geçmiş atalarımızdan bu dini (yani İslam'ı) işitmiş değiliz." dediler. Musa da onlara: "Şüphesiz ki Rabb'im, kimin Onun lütfundan gönderdiği bu dosdoğru yolu / İslam'ı / doğruluğu getirdiğini ve ahirette kimin sonunun iyi bir yerde (yani cennette) yaşamak olduğunu en iyi bilendir. Şunu iyi bilin ki, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler

الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿29﴾ فَلَمَّا آتِيهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿30﴾ وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفَنَّكَ مِنَ الْأَمِينِ ﴿31﴾ أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ وَاضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿32﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿33﴾ وَآخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿34﴾ قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ﴿35﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ

kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişemeyecektir." dedi.

**Ayet: 38**

Ama Firavun: "Ey ileri gelen devlet adamları, şunu iyi bilin ki, ben sizin için kendimden başka bir ilah tanımıyorum. Ey Haman, benim için (tuğla) ocağını yak ve bana (yüksek) bir köşk yap ki Musa'nın ilahına bir bakayım(!) Doğrusu ben onun yalancı biri olduğunu düşünüyorum." dedi.

**Ayet: 39-42**

Firavun ve askerleri yeryüzünde haksızca büyüklük tasladılar. Çünkü onlar ahirette huzurumuza döndürülmeyeceklerini / tüm yaptıklarından hesaba çekilmeyeceklerini sandılar. Sonuçta Biz onu ve askerlerini cezalandırıp suda boğduk. Baksana (geçmişte) haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin sonu ne kötü oldu. Biz onları kendilerine uyan kimseleri cehenneme çağıran önderler yaptık. Sonuçta onlar kıyamet günü yarımsız / çaresiz kalacaktır. Biz onları bu dünyada lanete uğrattık, kıyamet günü ise (tekrar) lanete uğratacağız.

**Ayet: 43**

Önceki bazı nesilleri cezalandırıp yok ettikten sonra Biz Musa'ya ilahi bir kitap verdik. İndirdiğimiz o ilahi kitap da insanların gönül gözlerini açan ilahi gerçeklerdi, bir doğruluk rehberiydi ve bir rahmetti. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar.

**Ayet: 44-45**

Ey elçi, Biz Musa'ya emrimizi bildirdiğimizde sen (Sina Dağının) batı yakasında değildin ki (onun Sina Dağında yaşadıklarını bilesin.) Ey elçi, sen (Musa'nın başından geçen olayların) hiçbirine şahit olmadın ki (bunları bilesin.) (Ey elçi, sen Musa'nın başından geçen olaylara şahit olmadın;) ama Biz (Musa'nın ardından) nice nesiller var ettikten ve onların üzerinde nice devirler geçirdikten sonra (o olayları sana bildirdik.) Ey elçi, sen Medyen halkının içinde bulunmadın ki (Musa'nın Medyen'de yaşadığı olayları bilesin.) Ey elçi, sen bildirdiğimiz gerçekleri insanlara okuyup aktarıyorsun; ama (Biz ilahi gerçekleri sana bildirmeseydik, sen onları okuyup aktaramazdın.) Öyleyse herkes şunu iyi bilsin ki, seni (insanlara elçimiz olarak)

قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرَى وَمَا  
سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿36﴾  
وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ  
بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ  
عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ  
﴿37﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ مَا  
عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي  
يَا هَامَانَ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي  
صَرْحًا لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى  
وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿38﴾  
وَاسْتَكَبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ  
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا  
يَرْجِعُونَ ﴿39﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ  
فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ  
عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿40﴾ وَجَعَلْنَاهُمْ  
أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ  
لَا يُنصَرُونَ ﴿41﴾ وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي  
هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنَ  
الْمَقْبُوحِينَ ﴿42﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى  
الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ  
الْأُولَىٰ بِصَائرٍ لِلنَّاسِ وَهَدَىٰ  
وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿43﴾ وَمَا  
كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ



gönderen Biziz.

**Ayet: 46**

Ey elçi, Biz (Musa'ya) seslendiğimizde / vahiy ettiğimizde sen o dağın yanında değildin ki (onun orada yaşadığı olayları bilesin.) Ama sen bunları Rabb'inin rahmeti (olan bu ilahi kitap / Kuran) sayesinde biliyorsun. Çünkü Allah seni - senden önce kendilerine (uzun bir süre) uyarıcı gelmemiş olan- insanları uyarman için elçisi olarak göndermiştir. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar.

**Ayet: 47-48**

Ey elçi, şayet Biz seni insanlara elçimiz olarak göndermeseydik, onlar bu dünyada işledikleri günahlar yüzünden başlarına bir sıkıntı gelince: "Ey Rabb'imiz, şayet bize bir elçi gönderseydin, biz de (Senin elçine ve) bildirdiğin gerçeklere uyardık ve İslam'a inanırdık." diyeceklerdi. Ama gönderdiğimiz gerçekler kendilerine geldiğinde, putperest / müşrik Araplar: "Bu elçiye de Musa'ya verilenler gibi (olağanüstü) mucizeler verilmesi gerekirdi." dediler. Oysa önceki inkarcılar Musa'ya verilen mucizeleri görmelerine rağmen onları inkar edip: "Bunlar art arda sihirlerdir / aldatmacalardır. Bu yüzden biz hepsini inkar ediyoruz." demişlerdi.

**Ayet: 49-55**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere de ki: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, (Musa'ya ve bana indirilen) ilahi kitaplara karşı daha doğru (olabilecek) bir kitabı Allah'tan getirin de, ben ona uyayım. Ey elçi, onlar sana olumlu cevap vermezlerse, şunu iyi bil ki, onlar ancak kötü arzularına uyarlar. Doğrusu Allah'ın gönderdiği bu doğruluk rehberine / Kuran'a uymayıp kötü arzularına uyan kimselerden daha sapkını yoktur. Doğrusu Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. Ama Biz bu sözü (Kuran'ı) insanlara ulaştırdık. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar. (Samimi olan) ehli kitap (Yahudiler ve Hristiyanlar) da bu ilahi kitaba / Kuran'a inanırlar. İslam'a inananlar kendilerine bu Kuran okunup aktarıldığında: "Doğrusu biz bu ilahi kitabın / Kuran'ın Rabb'imizden gelen bir gerçek olduğuna inandık; ama ondan önce Allah'a teslim olup İslam'ı kabul ettik." dediler.

مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ  
الشَّاهِدِينَ ﴿44﴾ وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا  
فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ  
ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ  
آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿45﴾ وَمَا  
كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ  
رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَيْهِمْ  
مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ  
﴿46﴾ وَلَوْ لَا أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا  
قَدَّمْتَ أَيْدِيَهُمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا  
أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ  
وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿47﴾ فَلَمَّا  
جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا  
أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَى أَوَلَمْ  
يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ  
قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ  
كَافِرُونَ ﴿48﴾ قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ  
عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَى مِنْهُمَا اتَّبِعْهُ إِنْ  
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿49﴾ فَإِنْ لَمْ  
يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ  
أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ  
هَوَاهُ بَغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا  
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿50﴾ وَلَقَدْ



İşte onlar (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ettiklerinden, yaptıkları iyiliklerle kötülüğü giderdiklerinden ve kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) harcama / yardım yaptıklarından; ahirette iki kat fazla ödüllendirilecektir. Böylece onlar putperest / müşrik Araplardan boş / rahatsız edici bir söz işittiklerinde, aldırış etmeden: "Doğrusu bizim yaptığımız bize, sizin yaptığınız da size dönecektir. Selam / esenlikler üzerinize olsun; ama biz cahilce (gerçeği bilmeden) davranan kimselerle beraber bulunmak istemeyiz." dediler.

**Ayet: 56**

Ey elçi, sen, en sevdiklerini bile (istemedikleri takdirde) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltemezsin. Doğrusu Allah ancak dileyenleri (yani İslam'a inananları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Şüphesiz ki Allah doğruya yönelenleri en iyi bilendir.

**Ayet: 57-58**

Bazı (korkaklar) bu elçiye: "Eğer biz seninle dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa uyarsak, (bazıları tarafından tutulup) yurdumuzdan atılırız." dediler. Ey elçi, (onlara şu gerçeği sor:) "Onları -rahmetimizden lütfettiğimiz her çeşit meyvenin / ürünün getirilip toplandığı- bu kutsal ve güvenli beldeye (Mekke'ye) yerleştiren Biz değil miyiz? (Biziz! Öyleyse İslam'a inananlar ilahi yardımımızdan şüphe etmemelidir.) Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Doğrusu Biz zenginlikten şımaran nice beldeleri cezalandırıp yok ettik. İşte onlardan geriye kalan evler / harabeler... Onlardan sonra o evlerde çok oturan da olmadı. Sonuçta onların her şeyi Bize (miras) kaldı.

**Ayet: 59**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in bir beldeyi cezalandırıp yok etmeden önce onlara o toplumun içinden -bildirdiğimiz gerçekleri okuyup aktaran- bir elçi gönderir. Doğrusu Biz bir beldeyi -ancak halkı zalim olduğu takdirde- cezalandırıp yok ederiz.

**Ayet: 60-62**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, size verilen (yani sahip olduğunuz) her şey (ancak) bu dünya hayatının (geçici) faydaları ve süsleridir; ama

وَصَلَّانَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

﴿51﴾ الَّذِينَ اتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ

قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿52﴾ وَإِذَا

يُتْلَى عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ

مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ

﴿53﴾ أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ

بِمَا صَبَرُوا وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ

السَّيِّئَةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

﴿54﴾ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا

عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ

أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي

الْجَاهِلِينَ ﴿55﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ

أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ

وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿56﴾ وَقَالُوا

إِنْ نَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ نَتَّخِظُفَ مِنْ

أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا

يُجْبَى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا

مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

﴿57﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ

مَعِيشَتَهَا فُتِنَتْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ

مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ

الْوَارِثِينَ ﴿58﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ

الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا

ahirette Allah'ın huzurundaki (cennet nimetleri) daha iyidir ve kadar kalıcıdır. Artık aklınızı kullanmanız gerekir. Doğrusu kendilerine güzel bir söz verdiğimiz ve ahirette o söze (cennet nimetlerine) eriştireceğimiz İslam'a inananlarla, dünya hayatının (geçici) faydalarından yararlandığımız ama kıyamet günü huzurumuzda hesaba çekeceğimiz inkarcılar bir değildir. Kıyamet günü Allah (tüm) putperestlere / müşriklere seslenip: "Bana ortak koştuğunuz (güya) ortaklarım (olan putlar / sahte ilahlar) hani neredeler / niçin size yardım etmiyorlar?" diyecektir.

#### **Ayet: 63-67**

(Kıyamet günü) ceza emrimizi hak edenler: "Ey Rabb'imiz, (evet,) biz şu kimseleri saptırdık; kendimiz doğruluktan saptığımız gibi onları da saptırdık. (Ama şimdi) biz onlardan uzaklaşıp yalnız Sana yöneldik. Ayrıca onlar (dünyadayken) yalnız bize değil (başka şeylere de) ibadet ediyorlardı." diyecektir. O vakit putperestlere / müşriklere: "Haydi, Allah'a ortak koştuğunuz putlara / sahte ilahlara dua edin de (gelip) size yardım etsinler(!)" denilecektir. Onlar da dua edecek ama onlardan olumlu bir cevap alamayacaktır. Sonuçta onlar cezalarını görecekler. Keşke dünyadayken dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelselerdi! O gün Allah onlara seslenip: "(Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, hatırlayın bakalım,) siz elçilerime ne cevap verdiniz. (Siz onları yalanladınız.)" diyecektir. İşte o gün onlar habersiz kalacaktır; ama birbirine (bir soru bile) soramayacaktır. Ama (ölmeden önce) hatadan dönüp /tövbe edip İslam'a inanan ve düzeltici / iyi işler yapan kimseler kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişmeyi umabilir.

#### **Ayet: 68-70**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in dilediği şekilde yaratır ve uygun gördüğünü seçer. (O, seni yaratmış ve elçisi olarak seçmiştir.) (Allah'ın karar verdiği bir konuda) insanların bir tercih hakkı yoktur. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştuğu şeylerden uzaktır ve çok yücedir. Şüphesiz ki Rabb'in tüm insanların kalplerinde gizledikleri ve açıkladıkları her şeyi bilir.

يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي  
الْقُرَى إِلَّا وَاهِلَهَا ظَالِمُونَ ﴿59﴾  
وَمَا أَوْتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ  
الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ  
وَابْقُوا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿60﴾ أَفَمَنْ  
وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ  
مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ  
يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿61﴾  
وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِي  
الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿62﴾ قَالَ  
الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ  
الَّذِينَ آغْوَيْنَا آغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا  
تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ  
﴿63﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ  
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا  
الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ  
﴿64﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا  
أَجَبْتُمْ الْمُرْسَلِينَ ﴿65﴾ فَعَمِيَتْ  
عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا  
يَتَسَاءَلُونَ ﴿66﴾ فَأَمَّا مَنْ تَابَ  
وَأَمِنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَى أَنْ  
يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿67﴾ وَرَبُّكَ  
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ

Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Ey insanlar, 'hem bu ilk hayatınızda (yani dünyada) hem de sonraki hayatınızda (yani ahirette) Allah'a hamdolsun' demelisiniz. Şüphesiz ki (her konuda) son hüküm ancak Allah'a aittir. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döndürölüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)

**Ayet: 71-73**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Bir düşünün bakalım, eğer Allah geceyi sizin üzerinize kıyamet gününe kadar sürdürecektse, size Allah'tan başka güneşi getirebilecek bir ilah var mı? (Hayır!) Öyleyse gerçekleri dinlemeniz gerekir. Yine düşünün bakalım, eğer Allah gündüzü sizin üzerinize kıyamet gününe kadar sürdürecektse, size Allah'tan başka -dinlenmeniz için- geceyi getirebilecek bir ilah var mı? (Hayır!) Artık gerçekleri görmemiz gerekir. Doğrusu Allah rahmetiyle / lütfuyla (size) dinlenmeniz için geceyi, lütfundan rızkınızı aramanız için de gündüzü var etmiştir. Umulur ki şükredersiniz."

**Ayet: 74-75**

Kıyamet günü Allah (tüm) putperestlere / müşriklere seslenip: "Bana ortak koştüğünüz (güya) ortaklarım (olan putlar / sahte ilahlar) hani neredeler / niçin size yardım etmiyorlar?" diyecektir. O gün Biz her inkarcı topluluktan birer şahit çıkarıp onlara: "(Uydurduğunuz şeylerin) apaçık kanıtlarını getirin." diyeceğiz. Ama (onlar hiçbir kanıt getiremeyecek) ve tüm gerçeklerin Allah'a ait olduğunu anlayacaktır. Sonuçta (ahirette) putperestlerin / müşriklerin uydurduğu (putlar / sahte ilahlar) onları terk edecektir.

**Ayet: 76-82**

Doğrusu (aşırı zengin olmasıyla bilinen) Karun da Musa'nın toplumundandı / İsrailoğullarındandı. (Ne yazık ki) o, (zenginlikten şımarıp) kendi toplumuna kötü davrandı. Biz ona (bu dünyada bir sınav olarak) öyle hazineler verdik ki ancak bir grup güçlü kuvvetli adam onun hazinelerinin anahtarlarını zorla taşıyorlardı. Bir vakit Karun'un toplumundan (İsrailoğullarından) bazıları ona: "(Servetine güvenip) şımarma! Şüphesiz ki

الْخَيْرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿68﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿69﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿70﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَمْ لَا تَسْمَعُونَ ﴿71﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿72﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿73﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿74﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿75﴾ إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءَ

Allah şımaranları sevmez. Artık Allah'ın sana verdiklerinden (İslam için harcama / yardım yaparak) ahiret yurdunu (cenneti) de kazanmaya çalış. Sakın bu dünyadan sana düşen servet payının büyüklüğünü unutma. (Yani küçük bir yardımla yetinme; servetinin büyüklüğüne göre harcama / yardım yap.) Allah sana iyilik ettiği gibi, sen de (ihtiyaç sahiplerine) iyilik et. Sakın yeryüzünde bozgunculuk / karışıklık çıkmasını isteme! Şüphesiz ki Allah bozgunculuk edenleri sevmez." dediler. Karun da onlara: "(Siz bu işe niçin Allah'ı karıştırıyorsunuz ki!) Bu servet bana (Allah'ın sayesinde değil) sadece bendeki bilgi sayesinde verildi." dedi. Ama o, bilmiyordu ki Allah Karun'dan önceki nesillerde ondan daha güçlü ve daha zengin nice inkarcı nankörleri yok etmiştir. (Bu dünyada) günahla ısrar eden (büyük) suçlulara günahlarını sorulmayabilir; (ama ahirette Allah onları tüm yaptıklarından hesaba çekecektir.) Daha sonra Karun tüm süsüyle (şatafatıyla) toplumunun önüne çıkıp (gösteriş yaptı.) Bunu gören dünya hayatını (çok) isteyen kimseler (ona özenip): "Keşke bizim de -Karun'a verilene benzer- büyük bir servetimiz olsaydı. Doğrusu o, çok şanslı biri." dediler. Kendilerine ilahi kitap bilgisi verilen kimseler ise onlara: "Ahirette size yazık olacaktır. Çünkü İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler için Allah'ın (ahiretteki) ödülü (dünyadaki her şeyden) daha üstündür. Ama bu ödüle ancak (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden kimseler kavuşur." dediler. Sonuçta Biz Karun'u da onun (saray gibi olan) evini de yerin dibine geçirdik. Artık ona Allah'tan başka yardım edebilecek bir kimse yoktu ve o, yarımsız / çaresiz kaldı. O vakit dün (Karun'a özenip) onun yerinde olmayı arzu eden kimseler: "Şimdi anladık ki Allah (bu dünyada bir sınav olarak) verdiği nimetleri kullarından dilediğine bol, dilediğine de belli bir ölçüde verir. Şayet Allah bize iyilik etmeseydi, bizi de (Karun gibi) yerin dibine geçirirdi. Şimdi anladık ki İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler asla kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişmeyecektir." demeye başladılar.

**Ayet: 83-84**

بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ  
قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ  
الْفَرِحِينَ ﴿76﴾ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ  
اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ  
مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ  
إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ  
اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿77﴾ قَالَ  
إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ  
يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ  
الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَآكْثَرَ  
جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ  
الْمُجْرِمُونَ ﴿78﴾ فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ  
فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ  
الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ  
قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿79﴾  
وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ  
اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا  
وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿80﴾  
فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ  
لَهُ مِنْ فِتْنَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ  
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿81﴾  
وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ  
يَقُولُونَ وَيَكُنَّ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ

Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz ahiret yurdunu (cenneti) yeryüzünde zorbalık ve bozgunculuk etmek istemeyen (dosdoğru olan) insanlara vereceğiz. Sonuçta Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin sonu çok iyi olacaktır. Çünkü ahirette huzurumuza iyiliklerle gelen kimselere yaptıklarından daha üstün bir ödül verilecektir; huzurumuza kötülüklerle gelen kimselere ise ancak yaptıklarına denk bir ceza verilecektir.

**Ayet: 85**

Ey elçi, şunu iyi bil ki, sana bu ilahi kitabın / Kuran'ın hükümlerini farz kılan Allah seni (Mekke'den Medine'ye hicretinden sonra Mekke'ye bir zaferle) geri döndürecektir. Ey elçi, insanlara de ki: "Şüphesiz ki Rabb'im dosdoğru yolu / İslam'ı / doğruluğu getireni de büyük bir sapkınlıkta olanı da en iyi bilendir."

**Ayet: 86-88**

Ey elçi, sen bu ilahi kitabın / Kuran'ın sana indirilmesini ummuyordun. (Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran sana) ancak Rabb'inin bir rahmeti olarak (indirilmiştir.) Öyleyse sakın İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere destek olma! Allah'ın bildirdiği gerçekler sana indirildikten sonra, artık hiç kimse seni onlardan alıkoymamalıdır. Ey elçi, (insanları) Rabb'ine (yani Rabb'inin dosdoğru yoluna / İslam'a) davet et. Sakın Allah'a ortak koşanlardan olma! Öyleyse Allah ile beraber (sahte) bir ilaha daha dua (ibadet) etme! Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Kıyamet koptuğunda ise -Allah hariç- her şey yok olacaktır. Şüphesiz ki (her konuda) son hüküm ancak Allah'a aittir. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döndürölüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)

لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْ لَا أَنْ  
مَنْ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَاَنَّهُ لَا  
يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿82﴾ تِلْكَ الدَّارُ  
الْآخِرَةُ نَجْعُلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ  
عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا  
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿83﴾ مَنْ جَاءَ  
بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ  
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا  
السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿84﴾  
إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ  
إِلَى مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ  
بِالْهُدَى وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ  
﴿85﴾ وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى  
إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا  
تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿86﴾ وَلَا  
يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَتْ  
إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ  
الْمُشْرِكِينَ ﴿87﴾ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ  
إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ  
هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ  
تُرْجَعُونَ ﴿88﴾



## 'ANKEBUT SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-3**

ELİF-LAM-MİM ( **Dikkat!** ) İnsanlar 'İslam'a inandık' demekle bu dünya sınavının biteceğini sanmamalıdır. Doğrusu Biz önceki insanları da (bu dünyada) sınadık. Böylece Allah gerçekleri / İslam'ı doğrulayan ve yalanlayan kimseleri ortaya koymaktadır.

**Ayet: 4-7**

Kötülük yapanlar cezamızdan kurtulacaklarını sanmamalıdır. (Doğrusu Allah'ın cezasından kurtulacağını sanan kimseler) çok kötü hüküm veriyorlar. Ahirette Allah'ın huzurunda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceğine inanan kimseler şunu iyi bilirler ki Allah'ın (bu dünya için) belirlediği ecel / ölüm vakti (çok yakında) gelecektir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla iştiridir ve her şeyi en iyi bilendir. Artık her kim İslam için mücadele (cihat) ederse, aslında kendi iyiliği için mücadele (cihat) etmiş olur. Şüphesiz ki Allah herkesten daha zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır. Sonuçta Biz İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin tüm kötülüklerini örteceğiz ve onları yaptıklarının en iyisine göre ahirette ödüllendireceğiz.

**Ayet: 8-9**

Doğrusu Biz insana annesine ve babasına iyi davranmayı emrettik. Ey insan, eğer annen ve baban seni bilgisizce Bana ortak koşmaya zorlarsa, sakın onlara uyma! Ey insanlar şunu iyi bilin ki, hepiniz ahirette huzuruma döneceksiniz. Ben de size tüm yaptıklarınızı bildirip (hesaba çekeceğim.) Sonuçta Biz İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri ise düzeltici / iyi işler yapan insanların arasına sokup (cennet nimetleriyle ödüllendireceğiz.)

## سورة العنكبوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿1﴾ أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ

يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿2﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ

اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ

﴿3﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ

السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا

يَحْكُمُونَ ﴿4﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ

اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ

الْعَلِيمُ ﴿5﴾ وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ

لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

﴿6﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا

يَعْمَلُونَ ﴿7﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ

بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ

بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا

**Ayet: 10-11**

Ey elçi, şunu iyi bil ki, insanlar arasında 'Allah'a inandık' diyen ama (bu sözde samimi olmayıp) Allah için bir sıkıntıya uğradıklarında, insanların verdiği sıkıntıyı Allah'ın cezasıyla bir tutan münafıklar / ikiyüzlüler vardır. Ama Rabb'inden (size / İslam'a inananlara) bir zafer gelirse, onlar (yalandan): "Aslında biz sizinle beraberdik." diyecektir. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir. Şüphesiz ki Allah İslam'a inananları bilir. Şüphesiz ki Allah münafıkları / ikiyüzlüleri bilir.

**Ayet: 12-13**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları İslam'a inananlara: "Siz bizim yolumuza uyun. (Eğer bunun bir günahı varsa,) biz sizin günahlarınızı yükleniriz." dediler. Doğrusu onlar (böyle demekle) hiç kimsenin bir günahını yüklenemez; ama (Allah'a iftira edip) yalan söylerler. Sonuçta onlar hem kendi işledikleri günahların yükünü hem de (sebepler oldukları) nice günahların yükünü yükleneyecektir ve uydurdıkları tüm yalanlardan kıyamet günü hesaba çekilecektir.

**Ayet: 14-15**

Geçmişte Biz Nuh'u kendi toplumuna elçimiz olarak gönderdik. Nuh onların arasında (kendi dönemindeki takvime göre) dokuz yüz elli yıl kaldı (ve onları İslam'a davet etti.) Sonuçta onlar -haksızlıkta / zulümde ısrar ettiklerinden- tufan (yani büyük sel) cezasıyla cezalandırıldılar; ama Biz Nuh'u ve onun gemisinde bulunan (İslam'a inananları) o cezadan kurtardık ve bu olayı tüm insanlar için bir ibret yaptık.

**Ayet: 16-17**

Geçmişte Biz İbrahim'i kendi toplumuna elçimiz olarak gönderdik. İbrahim onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin ve Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Böyle yapmanız sizin için daha iyidir. Keşke gerçekleri bir anlasaydınız. Ne yazık ki siz Allah'tan başka putlara / sahte ilahlara da ibadet ediyorsunuz

إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ  
تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ  
﴿٩﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ  
فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةً النَّاسِ  
كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ  
لَيَقُولَنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَّلَيْسَ اللَّهُ  
بَاعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾  
وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ  
الْمُنَافِقِينَ ﴿١١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا  
لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ  
خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ  
خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ  
﴿١٢﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ  
أَثْقَالِهِمْ وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا  
كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا  
نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ  
إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ  
وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ  
وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً  
لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾ وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ

ve (Allah'a iftira edip) yalanlar / hurafeler uyduruyorsunuz. Ama şunu iyi bilin ki, Allah'tan başka ibadet ettiğiniz (putlar / sahte ilahlar) size hiçbir nimet lütfedemezler. Öyleyse Allah'ın nimetlerini yalnız Ondan isteyin ve yalnız Allah'a ibadet edip Ona şükredin. Sonuçta hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)" dedi.

**Ayet: 18-19**

Ey insanlar, eğer gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlarsanız, şunu iyi bilin ki, önceki inkarcı toplumlar da (sizin gibi) yalanladılar; (ama sonra onların sonu çok kötü oldu.) Doğrusu bu elçinin tek görevi gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar Allah'ın yaratılışı nasıl başlatıp sürdürdüğünü anlamadılar. Şüphesiz ki bu, Allah için çok kolaydır." dedi.

**Ayet: 20-23**

Ey elçi, de ki: "Ey putperest / müşrik Araplar, yeryüzünde gezip dolaşın da yaratılışın nasıl başladığına bir bakın. Ama şunu iyi bilin ki, Allah ahiret hayatını başka bir yaratışla var edecektir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Allah dileyenleri (yani günahı ısrar edenleri) cezalandırır; dileyenlere (yani İslam'a inananlara) ise rahmetini lütfeder. Sonuçta hepiniz ahirette Onun huzuruna döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Siz yeryüzünde veya gökyüzünde (Allah'ın hiçbir gerçeğine) engel olamazsınız. Sonuçta Allah'tan başka bir dostunuz veya yardımcınız olmayacaktır." Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın bildirdiği gerçekleri ve ahirette Onun huzurunda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceğini inkar edenler, Benim rahmetimden ümidini kesen kimselerdir. İşte onlar (ahirette) şiddetli cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 24**

Ama İbrahim'in karşı çıktığı inkarcı toplumun ona tek cevabı: "İbrahim'i öldürün, yani onu yakın." demek oldu. Sonra Allah İbrahim'i o ateşten kurtardı. İşte bunda İslam'a inananlara

لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ  
لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿16﴾ إِنَّمَا  
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا  
وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ  
دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا  
فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ  
وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿17﴾  
وَإِنْ تَكْذِبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ  
وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ  
﴿18﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ  
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ  
يَسِيرٌ ﴿19﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ  
فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ  
يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى  
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿20﴾ يُعَذِّبُ مَنْ  
يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَإِلَيْهِ  
تُقْلَبُونَ ﴿21﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ  
فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ  
مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ  
﴿22﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ  
وَلِقَائِهِ أُولَئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِي

bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 25**

(Onlar İbrahim'i yakmak istediler; çünkü) İbrahim onlara: "(Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin.) Ne yazık ki siz bu dünya hayatında (güya) aranızda sevgi olsun diye Allah'tan başka, putlar / sahte ilahlar da edindiniz. Ama kıyamet günü siz (ve o putlar / sahte ilahlar) birbirinizi tanımazdan gelip karşılıklı lanet okuyacaksınız. Sonuçta (ahirette) sizin sığınağınız cehennem ateşi olacaktır ve siz orada yardımcısız / çaresiz kalacaksınız." dedi.

**Ayet: 26**

Diğer yandan Lut, İbrahim'in İslam'a davetine inandı. İbrahim (İslam'a inananlara): "Doğrusu ben (bu inkarcı beldeden çıkıp) Rabb'ime / Rabb'immin beni yönelttiği yere hicret edeceğim. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir." dedi.

**Ayet: 27**

Sonra Biz İbrahim'e oğlu İshak'ı ve torunu Yakub'u lütfettik. Biz İbrahim'in soyundan gelenlere peygamberlik ve ilahi kitap verdik. Doğrusu Biz İbrahim'e bu dünyada ödülünü verdik; ahirette ise o, düzeltici / iyi işler yapan kimselerden olacaktır.

**Ayet: 28-30**

Geçmişte Biz Lut'u kendi toplumuna elçimiz olarak gönderdik. Lut kendi toplumuna: "Siz daha önce hiç kimsenin yapmadığı utanç verici / çirkin bir şeyi (fuhuşu) yapıyorsunuz. Doğrusu siz (kadınları bırakıp) erkeklere cinsel yönden yanaşıyorsunuz, (bu amaçla) yol kesiyorsunuz ve (kendi aranızda) toplanıp kötülük yapıyorsunuz. (Artık bu kötülükleri yapmaktan vazgeçin!)" dedi. Ama Lut'un karşı çıktığı inkarcı toplumunun tek cevabı, ona: "(Ey Lut,) eğer doğruyu söylüyorsan, haydi, bize Allah'ın cezasını getir de görelim!" demek oldu. O vakit Lut: "Ey Rabb'im, şu bozguncu topluma karşı bana yardım et." diyerek dua etti.

**Ayet: 31-32**

Daha sonra (genç delikanlı görünümündeki) melek elçilerimiz İbrahim'e gelip ona bir

وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿23﴾ فَمَا  
كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ  
أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنْجِيَهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ  
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿24﴾  
وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ  
أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا  
ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ  
وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوِيكُمُ النَّارُ  
وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿25﴾ فَأَمِنْ لَهُ  
لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ  
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿26﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ  
إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ  
النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي  
الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ  
الصَّالِحِينَ ﴿27﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ  
لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا  
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ  
﴿28﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ  
وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيَكُمُ  
الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ  
قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ

oğlunun doğacağını müjdelediklerinde, (ona bir bilgi verdiler.) Onlar İbrahim'e: "Doğrusu biz şu beldenin halkını (Lut'un toplumunu) cezalandırıp yok edeceğiz. Çünkü o beldenin halkı haksızlıkta / zulümde ısrar ediyor." dediler. İbrahim onlara: "Ama o toplumun içinde Lut da bulunuyor." dedi. O vakit melek elçilerimiz ona: "Doğrusu biz orada olan kimseleri senden daha iyi biliyoruz. (Endişe etme) biz -cezaya uğrayacak olan hanımı hariç- Lut'u ve ailesini / onun beraberinde olanları (yani İslam'a inananları) kurtaracağız." dediler.

#### **Ayet: 33-35**

(Genç delikanlı görünümündeki) melek elçilerimiz Lut'a geldiklerinde, Lut (sapkın toplumunun onlara saldırma eğilimini görüp) onlar için üzüldü ve içinde bir sıkıntı hissetti. O vakit onlar Lut'a: "Endişe etme ve üzülme. (Çünkü biz Allah'ın gönderdiği melek elçileriz.) Doğrusu bizim görevimiz seni ve -cezaya uğrayacak olan hanımın hariç- aileni / senin beraberinde olanları (yani İslam'a inananları) kurtarmak (ve İslam'ı ısrarla inkar eden bu belde halkını cezalandırıp yok etmektir)." dediler. Doğrusu Biz o beldenin kalıntılarında aklını kullanmak isteyenler için nice apaçık ibretler bıraktık.

#### **Ayet: 36-37**

Biz Medyen toplumuna da onların bir soydaşı olan Şuayb'ı elçimiz olarak gönderdik. Şuayb onlara: "Ey toplumum, yalnız Allah'a ibadet edin ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanın. Sakın yeryüzünde bozgunculuk edip karışıklık çıkarmayın!" dedi. Ama (ne yazık ki) onlar Şuayb'ı ısrarla yalanladılar. Sonuçta onlar şiddetli bir deprem (cezasına) uğradılar ve evlerinde yere serildiler.

#### **Ayet: 38**

Geçmişte Ad ve Semud toplumları da cezaya uğradılar. Bu gerçek size onların harabe evlerinde açıkça görünmektedir. Doğrusu onlar kendilerini çok gözü açık / kurnaz sanarlarken, şeytan, yaptıkları kötü işleri onlara süslü gösterdi ve onları dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan alıkoydu.

الصَّادِقِينَ ﴿29﴾ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي  
عَلَى الْقَوْمِ الْمَفْسِدِينَ ﴿30﴾ وَلَمَّا  
جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا  
إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا  
كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿31﴾ قَالَ إِنَّ فِيهَا  
لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا  
لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ  
الْغَابِرِينَ ﴿32﴾ وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ  
رُسُلُنَا لُوطًا سَيِّئًا بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ  
ذُرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا  
مُنْجُونَكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ  
الْغَابِرِينَ ﴿33﴾ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى  
أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ  
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿34﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَا  
مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿35﴾  
وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا  
قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ  
الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ  
﴿36﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ  
فَصَبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿37﴾  
وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ



### **Ayet: 39**

Geçmişte Karun, Firavun ve Haman da cezaya uğradılar. Doğrusu Musa onlara apaçık kanıtlar getirdi; ama onlar yeryüzünde büyüklük taslayıp (İslam'a inanmadılar.) Sonuçta onlar (cezamızdan) kurtulamadılar.

### **Ayet: 40-44**

Böylece Biz İslam'ı ısrarla inkar edenlerin hepsini günahları yüzünden cezalandırdık. Biz onlardan bazılarının üzerine taş yağdırdık. Bazıları da bir ceza haykırışına uğradılar. Biz onlardan bazılarını yerin dibine geçirerek; bazılarını da suda boğarak cezalandırdık. Doğrusu Allah onlara hiçbir haksızlık etmiyordu; ama onlar kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'tan başka (putları / sahte ilahları da güya) dost edinen kimselerin gücü (dokununca yırtılan) örümcek ağının gücü gibi zayıftır. Keşke insanlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu bir anlasalardı! Doğrusu Allah, Ondan başkasına da dua (ibadet) eden putperestlerin / müşriklerin nelere (nasıl) yalvardıklarını bilir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. İşte bunlar insanlara verdiğimiz örneklerdir. Ama bu örnekleri ancak aklını kullananlar doğru anlarlar. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri ve yeri gerçeklerle yaratmıştır. İşte bunda İslam'a inananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

### **Ayet: 45**

Ey elçi, (insanlara) sana vahiy edilen / bildirilen bu ilahi kitaptan / Kuran'dan okuyup aktar ve düzenli olarak namaz kıl. Doğrusu namaz utanç verici / çirkin şeylerden ve kötülüklerden alıkoyar. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın bu ilahi öğüdü / bu Kuran (sizin için) en büyük / en önemli (kitaptır.) Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı bilir ve ahirette sizi hesaba çekecektir.

### **Ayet: 46**

Ey İslam'a inananlar, ehli kitapla -onlardan haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler hariç- ancak en güzel şekilde tartışabilirsiniz. Öyleyse siz onlara: "Doğrusu biz (Allah

مَسَاكِينَهُمْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ  
أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا  
مُسْتَبْصِرِينَ ﴿38﴾ وَقَارُونَ  
وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ  
مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي  
الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿39﴾  
فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا  
عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ  
الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ  
الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ  
اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ  
يُظْلِمُونَ ﴿40﴾ مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا  
مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ  
إِذَا تَخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ  
الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿41﴾  
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ  
مَنْ شَيْءٌ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿42﴾  
وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا  
يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿43﴾ خَلَقَ اللَّهُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي  
ذَلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿44﴾ أَتُلُّ مَا

tarafından) bize indirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a da daha önce size indirilen ilahi kitapların asıllarına da inandık. Çünkü bizim ve sizin, yani hepimizin ilahı tek ilahtır / Allah'tır. (Allah'tan başka ilah yoktur.) Doğrusu biz Allah'a teslim olup İslam'ı kabul ettik." diyebilirsiniz.

#### **Ayet: 47**

Bu böyledir. Ey elçi, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana indirdik. (Samimi olan) ehli kitap (Yahudiler ve Hristiyanlar) da ona inanırlar. Şu putperest / müşrik Arapların arasından (samimi olan) kimseler de ona inanırlar. Doğrusu ancak İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler bildirdiğimiz gerçekleri bile bile inkar ederler.

#### **Ayet: 48-49**

Ey elçi, (şayet) sen bu ilahi kitaptan / Kuran'dan önce herhangi bir kitap okumuş ya da yazmış olsaydın, batıl inançlara (hurafelere) inananlar (onu birilerinden öğrenip yazmış olabileceğinden) şüphe edebilirlerdi. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, kendilerine (önceki) ilahi kitapların bilgisi verilen kimselerin de kalben inandığı Allah'ın apaçık bildirdiği gerçeklerdir. Doğrusu ancak haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler bildirdiğimiz gerçekleri bile bile inkar ederler.

#### **Ayet: 50-52**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları bu elçi hakkında: "Rabb'inden ona mucizeler indirilmesi gerekmez miydi?" dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, tüm mucizeler ancak Allah'tandır. Doğrusu ben sadece apaçık bir uyarıcıyım." Ey elçi, aslında kendilerine okunup aktarılan bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana indirmemiz (bir mucize olarak) onlara yeter. Herkes şunu iyi bilsin ki, bu ilahi kitapta / Kuran'da İslam'a inananlar için rahmet ve ilahi öğütler vardır. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu aramızda (benim Allah'ın elçisi olduğuma) Onun (bu ilahi kitaptaki / Kuran'daki) şahitliği yeter. Şüphesiz ki Allah göklerde ve yerde olan herkesi / her şeyi bilir. Sonuçta batıl inançlara (hurafelere) inanıp Allah'ı inkar eden kimseler ise (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir."

أَوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ  
إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ  
وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ  
مَا تَصْنَعُونَ ﴿45﴾ وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ  
الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا  
الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا  
بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَالْهِنَا  
وَالْهُكْمَ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ  
﴿46﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ  
فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ  
وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ  
بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿47﴾ وَمَا كُنْتَ  
تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ  
بِيَمِينِكَ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ﴿48﴾  
بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ  
أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا  
الظَّالِمُونَ ﴿49﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ  
عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ  
عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿50﴾  
أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ  
يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً

**Ayet: 53-55**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) senden (uğrayacakları) cezayı onlara hemen getirmeni istiyorlar. Şayet (Allah'ın insanları bu dünya hayatında) belli bir süreye / ölüm vaktine kadar (sınaması) olmasaydı, cezaları onlara hemen gelirdi. Doğrusu o ceza onlara bir anda hiç beklemedikleri bir yerden gelecektir. Ama onlar (alay etmeyi sürdürerek) senden (uğrayacakları) cezayı onlara hemen getirmeni istiyorlar. Doğrusu cehennem İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri ahirette çepeçevre kuşatacaktır. Kıyamet günü onlar tepeden tırnağa cezalarla kaplanacaktır ve Allah onlara: "Şimdi (dünyada) yaptığınız kötülüklerin cezasını çekin." diyecektir.

**Ayet: 56**

Ey İslam'a inanan kullarım, şunu iyi bilin ki, Benim yeryüzüm geniştir. (İslam'ı her yerde yaşayabilirsiniz.) Ama (nerede olursanız olun,) yalnız Bana ibadet edin.

**Ayet: 57-59**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, her canlı ölümü tadacaktır. Sonuçta hepiniz huzurumuza döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Ama Biz İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri ahirette cennet konaklarına yerleştireceğiz. Onlar içlerinden ırmaklar akan cennetlerde sonsuza kadar yaşayacaktır. Doğrusu düzeltici / iyi işler yapanların ödülü (cennet) çok güzeldir. (Çünkü) onlar (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden ve yalnız Rabb'lerine güvenip dayanan kimselerdir.

**Ayet: 60**

(Ey insanlar, yiyeceğiniz için endişe etmeyin!) Doğrusu yiyeceğini anlık bulup yiyen nice canlılar vardır. Şunu iyi bilin ki, (arayıp bulmanız / çalışmanız şartıyla) onlara da size de nimetler lütfedecek olan Allah'tır. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 61**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Gökleri ve yeri yaratan kimdir? Güneş'i ve Ay'ı

وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿51﴾ قُلْ كَفَىٰ  
بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا  
بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ  
الْخَاسِرُونَ ﴿52﴾ وَيَسْتَعْجِلُونَكَ  
بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ  
الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا  
يَشْعُرُونَ ﴿53﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ  
وَأِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿54﴾  
يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ  
تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ  
تَعْمَلُونَ ﴿55﴾ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ  
آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإَيَّايَ  
فَاعْبُدُونِ ﴿56﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَةُ  
الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿57﴾  
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ  
لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ  
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرٍ  
الْعَامِلِينَ ﴿58﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ  
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿59﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ  
دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا

hizmetinize sunan kimdir?" diye sorarsan, onlar sana: "Allah" diyecektir. (Baksana,) bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan ne kolay saptırılıyorlar!

**Ayet: 62**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah (bu dünyada bir sınav olarak) verdiği nimetleri kullarından dilediğine bol, dilediğine de belli bir ölçüde verir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 63**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Gökten yağmur yağdıran ve onunla ölü haldeki / kurak topraklara hayat veren kimdir?" diye sorarsan, onlar sana: "Allah" diyecektir. Ey elçi, onlara de ki: "Öyleyse 'Allah'a hamdolsun' demelisiniz. Ama (ne yazık ki) onlardan birçoğu aklını kullanmaz.

**Ayet: 64**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları: "Bu dünya hayatı sadece bir eğlence ve oyundur." dediler. Doğrusu gerçek hayat (dünyada değil) ahiret yurdunda (cennette) yaşanacak olan sonsuz hayattır. Keşke insanlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu bir anlasalardı!

**Ayet: 65-66**

Putperest / müşrik Araplar bir gemiye binip denizde hayati bir tehlikeyle karşılaşınca, (putları / sahte ilahları bırakıp) yalnız gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibi olan Allah'a samimiyetle dua ederler. Ama Allah onları o tehlikeden kurtarıp karaya çıkarınca, hemen bazıları (tekrardan putları / sahte ilahları Allah'a) ortak koşmaya başlarlar. Böylece onlar kendilerine lütfettiğimiz nimetlere nankörlük ederek onlardan yararlanmayı sürdürürler. Sonuçta onlar da gerçekleri anlayacaktır; (ama ahirette / iş işten geçtikten sonra gerçekleri anlamalarının onlara hiçbir yararı olmayacaktır.)

**Ayet: 67**

Doğrusu putperest / müşrik Mekkeliler de - çevrelerindeki beldelerde insanlar tutulup yağmalanırken- Bizim Mekke'yi kutsal ve güvenli bir belde yaptığımızı bilirler. Ama (ne yazık ki) bazı insanlar batıl inançlara (hurafelere) inanıp Allah'ın nimetlerini inkar

وَاِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿60﴾

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿61﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ

عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ

عَلِيمٌ ﴿62﴾ وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ

مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَا بِهِ الْأَرْضَ

مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ

لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿63﴾ وَمَا

هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَلَعِبٌ

وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ

كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿64﴾ فَإِذَا رَكِبُوا فِي

الْفُلْكِ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

فَلَمَّا نَجَّيَهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ

يُشْرِكُونَ ﴿65﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ

وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿66﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مِمَّا

وَيُتَخَطَفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ

أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ

يَكْفُرُونَ ﴿67﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ

ederler.

**Ayet: 68**

Herkes şunu iyi bilsin ki, yalan uydurup Allah'a iftira eden ya da kendilerine gelen gerçekleri yalanlayan kimselerden daha zalimi yoktur. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için en uygun ceza cehennemdir.

**Ayet: 69**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Biz (dosdoğru yolumuz / İslam) için mücadele (cihat) eden kimseleri doğruya / başarıya götüren yollarımıza yöneltiriz. Şüphesiz ki Allah iyi işler yapanlarla beraberdir.

اَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ  
لَمَّا جَاءَهُ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى  
لِّلْكَافِرِينَ ﴿68﴾ وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا  
لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَاِنَّ اللَّهَ لَمَعَ  
الْمُحْسِنِينَ ﴿69﴾

**30- RUM SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**RUM SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-4**

ELİF-LAM-MİM ( **Dikkat!** ) (Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki,) Romalılar (Sasanilere karşı) yakın bir yerde yenilgiye uğradılar; ama onlar bu yenilginin ardından birkaç yıl içinde galip gelecektir. Doğrusu önce ve sonra (her zaman) son emir / karar Allah'a aittir. (Romalılar galip geldiğinde,) işte o gün İslam'a inananlar da sevinecektir.

**Ayet: 5-8**

Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) yardımıyla zafere ulaştıracaktır. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en merhametlidir. Allah (İslam'a inananlara yardımını) söz vermiştir. Doğrusu Allah verdiği sözden dönmez. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Bazı insanlar dünya hayatının görünen yüzünü bilirler; ama (ne yazık ki) onlar ahiretteki hesabı umursamayan gafillerdir. Çünkü onlar vicdanlarıyla düşünmezler. Doğrusu Allah gökleri, yeri ve arasındakileri (yani her şeyi) ancak gerçeklerle ve belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar

**سورة الروم**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلَمْ ﴿1﴾ غَلَبَتِ الرُّومُ ﴿2﴾ فِي اَدْنٰى  
اَلْاَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ  
سَيَغْلِبُوْنَ ﴿3﴾ فِي بَضْعِ سِنِيْنَ ۖ لِلّٰهِ  
اَلْاَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ  
يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿4﴾ بِنَصْرِ اللّٰهِ  
يَنْصُرُ مَنْ يَّشَآءُ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ  
﴿5﴾ وَعَدَ اللّٰهُ لَا يَخْلِفُ اللّٰهُ وَعَدَهُ  
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿6﴾  
يَعْلَمُوْنَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا  
وَهُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غَافِلُوْنَ ﴿7﴾  
اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوْا فِيْ اَنْفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ



yaratmıştır. Ama insanlardan birçoğu ahirette Rabb'lerinin huzurunda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceğini inkar eder.

**Ayet: 9-16**

Doğrusu putperest / müşrik Araplar yeryüzünde gezip önceki inkarcıların sonunun çok kötü olduğunu gördüler; (ama Allah'ın bir gün onları da cezalandıracağını anlamadılar.) Doğrusu önceki inkarcılar putperest / müşrik Araplardan daha güçlüydü ve yeryüzünde daha çok eserler bırakmışlardı. Onlar yeryüzünde putperest / müşrik Araplardan daha çok binalar yaptılar. Allah'ın önceki inkarcılara gönderdiği elçiler de onlara apaçık kanıtlar getirmişlerdi. (Ama onlar önyargıyla yalanladıkları İslam'a inanmadılar.) Doğrusu Allah onlara hiçbir haksızlık etmiyordu; ama onlar kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı. Bu yüzden Allah'ın bildirdiği gerçekleri yalanlayıp alay ederek kötülük işleyen kimselerin sonu çok kötü olmuştur. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah yaratılışı başlatıp sürdürendir. Sonuçta hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döndürölüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Herkes şunu iyi bilsin ki, kıyamet koptuğunda, günahıta ısrar eden suçlular ümitsiz / çaresiz kalacaktır. Putperestlerin / müşriklerin Allah'a ortak koştığı putlar / sahte ilahlar da onlara destekçi / şefaathçi olamayacaktır. Doğrusu ahirette o putlar / sahte ilahlar bile putperestlerin / müşriklerin onları Allah'a ortak koşmalarını inkar edecektir. Kıyamet koptuğunda, iyi insanlar ve kötü insanlardan ayrılacaktır. İşte o gün İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler (cennet) bahçesinde yaşamakla mutlu edilecektir. Diğer yandan bildirdiğimiz gerçekleri ve ahiretteki buluşmayı / hesabı inkar edip yalanlayan kimseler ise ahirette (cehennem) cezasına uğratılacaktır.

**Ayet: 17-19**

Ey İslam'a inananlar, sabah-akşam daima, 'Allah tüm eksiklerden uzaktır / yücedir' demelisiniz. (Aynı şekilde) gece-gündüz daima, 'göklerde ve yerde Allah'a hamdolsun'

اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا  
إِلَّا بِالْحَقِّ وَاجِلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا  
مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ  
{8} أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ  
فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن  
قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا  
الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا  
عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ  
فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا  
أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ {9} ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ  
الَّذِينَ أَسَاءُوا السَّوْأَى أَن كَذَّبُوا  
بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ  
{10} اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ  
إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ {11} وَيَوْمَ تَقُومُ  
السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ {12} وَلَمْ  
يَكُنْ لَهُم مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ  
وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ {13}  
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُؤْمِنُ يَتَفَرَّقُونَ  
{14} فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ  
{15} وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا  
بِآيَاتِنَا وَلِقَائِ الْآخِرَةِ فَأُولَئِكَ فِي

demelisiniz. Şüphesiz ki Allah ölüden diriye, diriden de ölüyü çıkarandır ve (yağdırdığı yağmurla) ölü haldeki / kurak topraklara hayat verendir. (Bu böyledir. Ey insanlar, siz ahirette böyle diriltilip topraktan) çıkarılacaksınız.

**Ayet: 20**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizi topraktan yaratmış olması Allah'ın (size) bildirdiği gerçeklerdendir. Böylece siz insan topluluğu olarak yeryüzünde çoğalıp yayılıyorsunuz.

**Ayet: 21**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, size -beraber yaşayıp huzur bulmanız için- aynı candan eşler yaratmış olması da, aranızda sevgi ve rahmet var etmesi de Allah'ın (size) bildirdiği gerçeklerdendir. İşte bunda düşünüp öğüt alan kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 22**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, göklerin ve yerin yaratılmış olması da, (Onun takdiriyle) çeşitli dillere ve renklere sahip olmanız da Allah'ın (size) bildirdiği gerçeklerdendir. İşte bunda tüm insanlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 23**

(Onun takdiriyle) geceleyin (dinlenmek için) uyuyor olmanız da, gündüzleyin (çalışıp) Onun lütfundan geçiminizi aramanız da Allah'ın (size) bildirdiği gerçeklerdendir. İşte bunda gerçekleri dinleyenlere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 24**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, size -korku ve umut duymanız için- şimşeğin çakışını göstermesi de, gökten yağmur yağdırıp onunla toprağı ölü / kurak halinden sonra diriltmesi de Allah'ın (size) bildirdiği gerçeklerdendir. İşte bunda aklını kullananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 25**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, göğün ve yerin (yani her şeyin) Onun emriyle hareket etmesi de Allah'ın (size) bildirdiği gerçeklerdendir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, ahirette hepiniz -size

الْعَذَابِ مُحَضَّرُونَ ﴿16﴾ فَسُبْحَانَ

اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ

﴿17﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ

﴿18﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي

الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ

﴿19﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ

تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ

﴿20﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ

أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ

بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ

لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿21﴾ وَمِنْ

آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَالْوَأْنِكُمْ إِنَّ فِي

ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ ﴿22﴾ وَمِنْ

آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ

وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ

لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿23﴾ وَمِنْ

آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا

وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ

الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ

yapılan bir çağırıyla- hemen dirilip (toprakta) çıkacaksınız.

**Ayet: 26-27**

Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Her şey Ona boyun eğer. Doğrusu Allah yaratmaya başlayıp onu sürdürmektedir. Şüphesiz ki bu, Onun için çok kolaydır. Göklerde ve yerdeki en yüce özellikler Allah'a aittir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 28-30**

Ey putperest / müşrik Araplar, Allah size kendinizden bir örnek veriyor. Siz Allah'ın (evlenmenizi) ellerinize izin verdiği / helal kıldığı eşlerinizi bile lütfettiğimiz nimetlerde kendinize ortak kabul etmek istemiyorsunuz. Doğrusu siz (kadın-erkek) hepiniz Allah'ın nimetlerinde eşit haklara sahipsiniz. Öyleyse kendiniz için istemediğiniz bir şeyi başkası için de istemeyin.. Bu böyledir. Biz bildirdiğimiz gerçekleri aklını kullanmak isteyenlere ayrıntısıyla açıklarız. Ama haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler bilgisizce kötü arzularına uymaktadır. Doğrusu hiç kimse Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette yardımcısız / çaresiz kalacaktır. Öyleyse hiçbir batıl inanç (hurafe) karıştırmadan gerçek dine (İslam'a) yönel. Bu din (İslam) Allah'ın insanı yoktan var edip yaratırken onun içine koyduğu değerlerdir. Doğrusu Allah'ın yaratmasında hiçbir değişiklik olmaz. İşte, gerçek / doğru din (İslam) budur. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez.

**Ayet: 31-34**

Ey insanlar, Allah'a gönülden yönelin, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve namazı düzenli kılın. Sakın Allah'a ortak koşanlardan olmayın! Sakın gerçek dinlerini (İslam'ı) bozup karşıt gruplara ayrılan kimselerden olmayın! Böylece (İslam'dan ayrılan) her grup (İslam'a değil) kendi yaptıklarına sevinir. Doğrusu putperest / müşrik insanlar bile kendilerine bir sıkıntı

لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿24﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿25﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهُ قَانِتُونَ ﴿26﴾ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿27﴾ ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿28﴾ بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿29﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿30﴾ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿31﴾ مَنْ

dokununca (putları / sahte ilahları bırakıp) Rabb'lerine / Allah'a gönülden yönelip dua ederler. Ama Allah onlara rahmetini tattırdığında (ve sıkıntılarını giderdiğinde,) hemen bazıları (tekrardan putları / sahte ilahları) Rabb'lerine ortak koşmaya başlarlar. Böylece onlar kendilerine lütfettiğimiz nimetlere nankörlük ederler. (Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler,) bu dünyanın nimetlerinden biraz daha yararlanabilirsiniz. Sonuçta (ahirette) siz de gerçekleri anlayacaksınız; (ama iş işten geçtikten sonra gerçekleri anlamamanızın size hiçbir yararı olmayacaktır.)

**Ayet: 35**

Doğrusu Biz putperest / müşrik Araplara (putları / sahte ilahları Allah'a) ortak koşmalarını söyleyen hiçbir kanıt indirmedik.

**Ayet: 36-37**

Doğrusu Biz bazı insanlara (lütfumuzdan) bir rahmet (nimet) tattırdığımızda, çok sevinip şırmaktadır. Bazılarının başlarına -bu dünyada işledikleri günahlar yüzünden- bir sıkıntı geldiğinde ise onlar hemen (Allah'ın rahmetinden) ümit kesmektedir. (Çünkü onlar Allah'ın kendilerini bu dünyada sınadığını unutmaktadır.) Onlar Allah'ın (bu dünyada bir sınav olarak) verdiği nimetleri dilediğine bol, dilediğine ise belli bir ölçüde verdiği anlamadılar. İşte bunda İslam'a inananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 38-39**

Ey elçi, en yakından başlayıp (ihtiyaç sahiplerine,) yoksullara ve yolda / sokakta kalan zor durumdaki kimselere (zekat) haklarını ver. Çünkü bu, Allah'ın rızasını kazanmak isteyen kimseler için daha iyidir. İşte böyleleri kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecek olan kimselerdir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, gelir kazanmak için insanlara faizle vereceğiniz mal / para Allah'ın yanında artmaz (ancak sizin değerinizi düşürür;) Allah'ın rızasını kazanmak için zekat olarak verdiğiniz şeyler ise sizin değerinizi artırır. İşte böyleleri (ahiretteki ödülleri) kat kat artırılacak olan kimselerdir.

الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا كُلُّ  
حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿32﴾ وَإِذَا  
مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ  
إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آذَاهُمْ مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا  
فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿33﴾  
لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ  
تَعْلَمُونَ ﴿34﴾ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ  
سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ  
يُشْرِكُونَ ﴿35﴾ وَإِذَا آذَقْنَا النَّاسَ  
رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ  
بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ  
﴿36﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ  
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ  
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿37﴾ فَاتِ ذَا  
الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ  
ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ  
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿38﴾ وَمَا  
آتَيْتُمْ مِنْ رَبٍّ لِيَرْبُؤَا فِي أَمْوَالِ  
النَّاسِ فَلَا يَرْبُؤَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُمْ  
مِنْ زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ  
هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿39﴾ اللَّهُ الَّذِي  
خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ

**Ayet: 40**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizi yaratan, (bu dünyada yaşatıp) nimetler lütfeden ve (bu dünyada) öldürüp (ahirette) diriltecek olan Allah'tır. (Ey putperestler / müşrikler, şunu iyi bilin ki,) sizin Allah'a ortak koştuğunuz putlar / sahte ilahlar bunlardan hiçbirini yapamaz. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştuğu şeylerden uzaktır ve çok yücedir.

**Ayet: 41**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, karada ve denizdeki tüm bozulmalar insanların kendi elleriyle işledikleri hatalar yüzünden ortaya çıkmıştır. Çünkü Allah insanlara (bu dünyada) yaptıkları kötülüklerden bir kısmını tattırmak ister. Umulur ki insanlar hatalarından dönerler.

**Ayet: 42-45**

Ey elçi, de ki: "(Ey putperest / müşrik Araplar,) yeryüzünde gezip dolaşın da önceki inkarcıların sonunun ne kötü olduğuna bir bakın. Doğrusu onlardan birçoğu da putperest / müşrik kimselerdi. Öyleyse Allah'ın söz verdiği ve geri çevrilmesi mümkün olmayan kıyamet günü gelmeden önce gerçek / doğru dine (İslam'a) yönel. Çünkü o gün insanlar bölük bölük ayrılacak (ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler cehenneme sokulacaktır.) Artık her kim İslam'ı ısrarla inkar ederse, bu, onun kendi zararına olur; her kim de İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yaparsa, bu, onun kendi yararına olur. Böylece insanlar (kendilerine ahiretteki yerlerini) hazırlarlar. Doğrusu Allah lütfuyla İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri ödüllendirmek ister. Şüphesiz ki Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri sevmez."

**Ayet: 46**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, müjdecî rüzgarları gönderip size rahmetini (yağmuru) tattırması da, lütfundan rızkınızı aramanız için gemileri emriyle yüzdürmesi de Allah'ın (size) bildirdiği gerçeklerdendir. Umulur ki şükredersiniz.

**Ayet: 47**

يُخَيِّكُم ۖ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ  
مِنْ ذَلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى  
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿40﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ  
فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي  
النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا  
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿41﴾ قُلْ سِيرُوا فِي  
الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ  
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ ۚ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ  
﴿42﴾ فَاقْمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ  
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ  
يَوْمَئِذٍ يَصْدَعُونَ ﴿43﴾ مَنْ كَفَرَ  
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا  
فَلَا نَفْسَ لَهُمْ يَمْهَدُونَ ﴿44﴾ لِيَجْزِيَ  
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ  
فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿45﴾  
وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَّاحَ  
مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ  
وَلِتَجْزِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ  
فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿46﴾ وَلَقَدْ  
أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ  
فَجَاؤُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَاذْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ  
أَجْرَمُوا ۚ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ



Ey elçi, Biz senden önce de toplumlarını İslam'a davet etmeleri için elçiler gönderdik. O elçiler de toplumlarına apaçık kanıtlar getirdiler. Doğrusu Biz (o toplumlardan) günahta ısrar eden suçlulara hak ettikleri cezayı verdik. Diğer yandan Biz İslam'a inananlara yardım etmeyi de bir hak olarak üzerimize almışızdır.

**Ayet: 48-51**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah rüzgarları gönderip bulutları dilediği gibi hareket ettirendir, onları gökte dilediği gibi toplayıp yayandır ve (dilediğinde) onları parçalayıp dağıtandır. Sonuçta (Allah'ın rahmeti sayesinde) bulutların arasından yağmurun çıktığını görebilirsin. Böylece Allah yağmuru kullarından dilediklerine yağdırınca, (susuz kaldıktan sonra) yağmura kavuşan kimseler sevinip birbirlerine müjdeler verirler. Çünkü onlar önceden, yani beldelerine yağmur yağdırılmadan önce, ümitsiz / çaresiz kalmışlardı. Allah'ın rahmetinin eserlerine baksana! Allah toprağı ölü / kurak halinden sonra nasıl da diriltiyor! Doğrusu Allah ölüleri diriltendir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Ama Biz bazı insanlara rüzgarı (ve beraberinde yağmuru) göndersek ve onlar ekinlerinin olgunlaştığını görseler de, onlar (Allah'ın nimetlerini) inkar etmeyi sürdürürler.

**Ayet: 52-53**

Ey elçi, şunu iyi bil ki sen gerçeklere karşı ölü veya sağır gibi davranan kimselere -onlar sırt çevirdiklerinde- İslam'a davetini asla işittiremezsin. Ey elçi, sen gerçeklere karşı kör davranan kimseleri de ısrarlı sapkınlıklarından dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltemezsin. Doğrusu sen (İslam'a davetini) ancak bildirdiğimiz gerçeklere inanan ve Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden kimselere işittirebilirsin.

**Ayet: 54-57**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah sizi güçsüz (bir bebek olarak) yaratandır, o güçsüz halden sonra size kuvvet verendir ve o kuvvetli halden sonra da sizi güçsüz bir ihtiyar haline getirendir. Doğrusu Allah dilediği şekilde

الْمُؤْمِنِينَ ﴿47﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ  
الرِّيَّاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي  
السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا  
فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا  
أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا  
هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿48﴾ وَإِنْ كَانُوا مِنْ  
قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ  
لَمُبْلِسِينَ ﴿49﴾ فَانْظُرْ إِلَى آثَارِ  
رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ  
مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتَى وَهُوَ  
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿50﴾ وَلَئِنْ  
أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا  
مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿51﴾ فَإِنَّكَ لَا  
تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الصَّمَّ  
الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿52﴾ وَمَا  
أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمِّيَّ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ  
تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ  
مُسْلِمُونَ ﴿53﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ  
ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً  
ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً  
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ  
﴿54﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ

yaratır. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve her şeye gücü yetendir. Doğrusu kıyamet koptuğunda, günahta ısrar eden suçlular dünyada ancak bir saat (yani kısa bir süre) kaldıklarına yemin edecektir. Bu böyledir. (Dünyadayken) onlar (dünya hayatının ahiret hayatına göre çok kısa olduğunu anlamadıklarından) gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırılıyorlardı. (Onlar dünyada kaldıkları süreyi doğru bilmediklerinde,) kendilerine ilahi kitap bilgisi ve İslam inancı verilen kimseler onlara: "Doğrusu siz dünyada -Allah'ın kitabında bildirdiği gibi- diriliş gününe kadar kaldınız. İşte bugün diriliş günüdür. Ancak siz bu gerçeği bilmek istemiyordunuz." diyecektir. İşte o gün haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin özür dilemeleri onlara hiçbir yarar sağlamayacaktır ve (ahirette) onların tövbesi kabul edilmeyecektir.

#### **Ayet: 58-60**

Doğrusu Biz insanlara (İslam'a inanmaları için) bu ilahi kitapta / Kuran'da her çeşit örneği verdik. Ey elçi, sen onlara bildirdiğimiz bir gerçeği getirdiğinde, İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları: "Siz yanlış inanıyorsunuz." diyecektir. Bu böyledir. Allah gerçekleri bilmek istemeyenlerin kalplerine (inkarcı) damgasını vurur. Öyleyse ey elçi, (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et. Şüphesiz ki Allah'ın verdiği her söz gerçektir. Ey elçi, hiçbir şeyi kesin olarak bilmeyen putperest / müşrik Araplar seni hafife almasınlar! (Onlar şunu iyi bilsinler ki, Allah İslam'a inananları da onlara galip getirecektir.)

### **31- LOKMAN SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **LOKMAN SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ  
كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿55﴾ وَقَالَ  
الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ  
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا  
يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكُمْ كُنُتُمْ لَا تَعْلَمُونَ  
﴿56﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا  
مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿57﴾  
وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ  
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ  
لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا  
مُبْطِلُونَ ﴿58﴾ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى  
قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿59﴾  
فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا  
يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿60﴾

### **سورة لقمان**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Ayet: 1-5**

ELİF-LAM-MİM ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bunlar en doğru hükümlerle dolu olan bu ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçeklerdir. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, iyi işler yapanlar için bir doğruluk rehberidir ve bir rahmettir. Onlar namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verir ve ahireti / ahiretteki hesabı kesin olarak bilirler. İşte onlar Rabb'lerinden gelen bu doğruluk rehberine / Kuran'a uyan ve kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecek olan kimselerdir.

**Ayet: 6-9**

(Ne yazık ki) putperest / müşrik Arapların arasında (insanları) bilgisizce Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan saptırmak ve bu doğruluk rehberiyle / Kuran'la alay etmek için boş sözleri satın alan kimseler vardır. İşte onlar ahirette alçaltıcı cezalara uğrayacaktır. Çünkü onlar, bildirdiğimiz gerçekler kendilerine okunup aktarıldığında, büyüklük taslayarak -sanki kulaklarında bir ağırlık varmış da duymuyorlarmış gibi- yüz çevirirler. Öyleyse ey elçi, onlara ahiretteki şiddetli cezaları müjdele. Diğer yandan İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise ahirette -sonsuzca kadar yaşamak üzere- nimet cennetleriyle ödüllendirilecektir. Doğrusu Allah'ın verdiği (her) söz bir gerçektir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 10-11**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri görünen direkler olmadan (yükseltip) yaratandır, yeryüzüne -size yoldaşlık eden- dağları koyandır ve orada her çeşit canlıyı yayandır. Ayrıca Biz gökten yağmur yağdırıp yeryüzünde çok çeşitli bitkileri bitirmekteyiz. (Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki:) "İşte bu, Allah'ın yaratmasıdır. Haydi, gösterin bana bakalım, sizin Allah'tan başka (ibadet ettiğiniz putlar / sahte ilahlar) neyi yaratmışlar ki? (Hiçbir şeyi!) Doğrusu Allah'a (ortak koşan) zalimler apaçık / büyük bir sapkınlığın içindedir.

الْم ﴿1﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿2﴾  
هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿3﴾ الَّذِينَ  
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ  
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿4﴾ أُولَئِكَ  
عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ  
الْمُفْلِحُونَ ﴿5﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن  
يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن  
سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا  
أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿6﴾ وَإِذَا  
تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن  
لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَن فِي أُذُنِهِ قِرَاءً  
فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿7﴾ إِنَّ الَّذِينَ  
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ  
النَّعِيمِ ﴿8﴾ خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ  
حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿9﴾ خَلَقَ  
السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْقَىٰ  
فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ  
وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِن  
السَّمَاءِ مَاءً فَانْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ  
زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿10﴾ هَذَا خَلْقُ اللَّهِ  
فَارُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ  
بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿11﴾  
وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَنَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ

### **Ayet: 12-13**

Geçmişte Biz Lokman'a doğru hükümleri verdik (ve) ona: "(Daima) Allah'a şükret. Öyleyse her kim Allah'a şükrederse, bu, onun kendi yararına olur; her kim de Allah'a nankörlük ederse, (bu, onun kendi zararına olur.) Şüphesiz ki Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir." dedik. Lokman da oğluna: "Ey oğlum, sakın Allah'a ortak koşma! Çünkü Allah'a ortak koşmak en büyük haksızlıktır." dedi.

### **Ayet: 14-15**

Doğrusu Biz insana annesine ve babasına (iyi davranmayı) emrettik. Bir anne bebeğini zorluklara katlana katlana (dokuz ay) karnında taşır. Sonra bir bebeğin sütten kesilmesi iki yıla kadar uzayabilir. Ey insan, daima Bana şükret; annene ve babana da teşekkür et. Şunu iyi bil ki, sen ahirette huzuruma dönüp (tüm yaptıklarından hesaba çekileceksin.) Ey insan, eğer annen ve baban seni bilgisizce Bana ortak koşmaya zorlarsa, sakın onlara uyma! Ey insan, bu dünyada annene ve babana (Allah'a ortak koşmak hariç) hakkaniyetli bir şekilde yakın davran ve Bana gönülden yönelenlerin dosdoğru yoluna / İslam'a uy. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, ahirette huzuruma döneceksiniz. Ben de size tüm yaptıklarınızı bildireceğim.

### **Ayet: 16-19**

Lokman, oğluna şöyle öğüt verdi: "Ey oğlum, şunu iyi bil ki, bir şey hardal tanesi kadar küçük olsa da ve o şey bir kayanın içerisinde ya da göklerde veya yerde (en gizli) bir yerde bulunsa da fark etmez; çünkü Allah onu (ahirette) ortaya çıkaracaktır. Şüphesiz ki Allah (büyük) lütuflar sahibidir ve her şeyden ayrıntısıyla haberdardır. Ey oğlum, namazı düzenli kıl, iyiliği emret, kötülüğü yasakla ve başına gelen sıkıntılara karşı (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et. Doğrusu bunlar (Allah'ın cennet ödülünü kazandıran) önemli işlerdir. (Ey oğlum,) sakın insanlara surat asma ve yeryüzünde kasıla kasıla yürüme. Şüphesiz ki Allah, kendini beğenen ve böbürlenlen kimseleri sevmez. Öyleyse düzgün

لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ  
وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿12﴾  
وَإِذْ قَالَ لُقْمَنُ لِبْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا  
بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ  
عَظِيمٌ ﴿13﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ  
بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ  
وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي  
وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿14﴾ وَإِنْ  
جَاهَدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ  
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا  
فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ  
أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ  
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿15﴾ يَا بُنَيَّ إِنَّهَا  
إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ  
فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي  
الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ  
خَبِيرٌ ﴿16﴾ يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ  
وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ  
وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ  
عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿17﴾ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ  
لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا  
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ  
﴿18﴾ وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْضُضْ

yürümeye ve bağırmandan konuşmaya çalış.  
(Sakin bağırma! Çünkü insanların çoğuna göre) en çirkin ses, (bağırın) eşek sesidir."

**Ayet: 20-22**

Ey insanlar, Allah'ın, göklerde ve yerde olan her şeyi hizmetinize sunduğunu ve sizi gördüğünüz ve görmediğiniz nice nimetleriyle donattığını bilmelisiniz. (Ne yazık ki) insanlar arasında hiçbir bilgiye / belgeye, bir doğruluk rehberine veya aydınlatıcı (ilahi) bir kitaba dayanmadan Allah hakkında (zanlarla / boş iddialarla) tartışıp mücadele eden kimseler vardır. Onlara: "Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a uyun." denilince, onlar: "Hayır, biz atalarımızdan gördüğümüz geleneğe uyarız." dediler. Doğrusu şeytan (o putperest / müşrik geleneği kullanarak) onları alevli cehennem ateşi cezasına çağırmaktadır. Ama Allah'a teslim olup İslam'ı kabul eden ve iyi işler yapan kimseler sağlam bir ipe tutunmuş / kurtuluşa erişmiş olur. Şüphesiz ki her şeyin sonu Allah'a varır.

**Ayet: 23-24**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin inkarına üzülme. Onlar ahirette huzurumuza dönecektir. Biz de onlara tüm yaptıklarını bildireceğiz. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir. Doğrusu Biz onları dünya nimetlerinden biraz yararlandırabiliriz; ama ahirette onlara çok ağır cezalar çektireceğiz.

**Ayet: 25**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Gökleri ve yeri yaratan kimdir?" diye sorarsan, onlar sana: "Allah" diyecektir. Ey elçi, onlara de ki: "Öyleyse 'Allah'a hamdolsun' demelisiniz." Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez.

**Ayet: 26-28**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir. Şayet (Allah'ın sözlerini yazmak için) yeryüzündeki tüm ağaçlar kalem olsaydı ve denizler mürekkep olsaydı, -hatta onun üstüne yedi

مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ  
لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿19﴾ أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ  
اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا  
فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ  
ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ  
يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى  
وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿20﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ  
اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا  
وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ  
الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ  
﴿21﴾ وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ  
وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ  
الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ  
﴿22﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ  
إِنِّي مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ  
اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿23﴾  
نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ  
غَلِيظٍ ﴿24﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ  
الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ  
﴿25﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿26﴾ وَلَوْ  
أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ



deniz daha eklenseydi bile- (denizler) tükenirdi ama Allah'ın sözleri bitmezdi. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. Doğrusu Allah'a göre tümünüzün yaratılması ve diriltilmesi, aynen bir kişinin yaratılması ve diriltilmesi gibidir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi hakkıyla görendir.

**Ayet: 29-30**

Ey elçi, biliyorsun ki, Allah (her gün) geceyi gündüze, gündüzü de geceye sokandır ve her biri belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar hareket edecek olan Güneş'i ve Ay'ı hizmete sunandır. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Doğrusu Allah gerçeğin ta kendisidir. Putperestlerin / müşriklerin Allah'tan başka dua ettikleri (putlar / sahte ilahlar) ise (bir gerçek değil) batıl inançtır / hurafedir. Şüphesiz ki Allah tek yücedir ve tek büyüktür.

**Ayet: 31**

Ey elçi, gemilerin denizde Allah'ın nimeti / lütfuyla yüzdürdüğünü biliyorsun. Böylece Allah size bazı gerçeklerini gösterir. İşte bunda (İslam için) sabreden ve şükreden kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 32**

Doğrusu putperest / müşrik Araplar bile (denizde) kapkara dalgalarla kaplandıklarında (putları / sahte ilahları bırakıp) gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibi olan Allah'a samimiyetle dua ederler. Ama Allah onları kurtarıp kıyıya ulaştırdığında, onlardan (ancak) bazıları dosdoğru yola / İslam'a uyarlar. (Ne yazık ki onlardan bazıları ise putlara / sahte ilahlara dua / ibadet etmeyi sürdürüler.) Doğrusu bildirdiğimiz gerçekleri -çok hain ve çok nankör olan kimseler hariç- hiç kimse bile bile inkar edemez.

**Ayet: 33**

Ey insanlar, daima Rabb'inizin emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Ey insanlar, babanın ve çocuğun birbirinin günahını çekmeyeceği kıyamet gününden korkun. Doğrusu Allah'ın verdiği

وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ  
مَا نَفِذَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ  
حَكِيمٌ ﴿27﴾ مَا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا  
كَنَفْسٍ وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ  
﴿28﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي  
النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ  
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ  
مُسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ  
﴿29﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ  
مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ  
اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿30﴾ أَلَمْ تَرَ  
أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ  
اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ  
لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿31﴾ وَإِذَا  
غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلِّ دَعَوْا اللَّهَ  
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّيَهُمْ إِلَى  
الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا  
إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿32﴾ يَا أَيُّهَا  
النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا  
يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ  
جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ  
حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا  
يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿33﴾ إِنَّ اللَّهَ

(her) söz bir gerçektir. Öyleyse (dikkat edin) bu (geçici) dünya hayatı sizi aldatmasın. Yine (dikkat edin) aldatıcı (yani şeytan) sizi (Allah hakkında uydurduğu yalanlarla) aldatmasın.

#### **Ayet: 34**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyametin kopma vaktini ancak Allah bilir. Bereketli yağmurları yağdıran da, annelerin rahimlerindeki bebekleri bilen de O'dur. Doğrusu hiç kimse yarın ne kazanacağını ve nerede öleceğini (kesin olarak) bilemez. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve her şeyden ayrıntısıyla haberdardır.

عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ  
وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي  
نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي  
نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ  
خَبِيرٌ ﴿34﴾

### **32- SECDE SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **SECDE SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-2**

ELİF-LAM-MİM ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, -içinde hiçbir şüphe olmayan- bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıkların Rabb'i (olan Allah) tarafından indirilmiştir.

#### **Ayet: 3**

Ey elçi, bazıları sana (iftira edip): "Bu Kuran'ı uydurdu." diyorlar. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran senden önce kendilerine (uzun bir süre) bir uyarıcı (elçi) gelmemiş olan insanları uyarmak için Rabb'inin gelen gerçeklerdir / doğrulardır. Umulur ki insanlar dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirler.

#### **Ayet: 4**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri, yeri ve arasındakileri (yani her şeyi) altı evrede yaratandır ve (onları kuşatan) Arş'a hükmedendir. Şunu da iyi bilin ki, sizin Allah'tan başka gerçek bir dostunuz veya bir destekçiniz / şefaatiniz yoktur. Artık gerçekleri düşünüp öğüt almanız gerekir!

#### **Ayet: 5-6**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah -gökten yere

### **سورة السجدة**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿1﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ  
مَنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿2﴾ أَمْ يَقُولُونَ  
افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ  
قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ  
لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿3﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي  
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا  
لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ  
أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿4﴾ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ  
السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ

kadar- her şeyi en uygun düzene koyandır. Sonra (her iş) sizin hesabınıza göre bin yıl süren bir günde Ona yükselir. İşte Allah budur. O, görülen-görülmeyen her şeyi en iyi bilendir, en üstündür ve en merhametlidir.

**Ayet: 7-9**

Allah yarattığı her şeyi en güzel bir şekilde yaratmıştır. Allah insanı yaratmaya çamurdan başlamıştır, sonra da insanın soyunu aşağı (görülen) bir suyun özünden sürdürmüştür. Böylece Allah insanı düzenlemiştir ve ona ruhundan üfleyip can vermiştir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, size (sahip olduğunuz) kulakları, gözleri ve gönülleri veren Allah'tır. Ama siz Allah'a çok az şükrediyorsunuz.

**Ayet: 10-11**

Ama İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları (alay ederek): "(Ölüm) toprakta kaybolduktan sonra (güya ahirette) yeni bir yaratılışla diriltilecekmışız(!)" dediler. Doğrusu onlar ahirette Rabb'leriyle buluşup (tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerini) inkar ediyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, (bir gün) sizi öldürmekle görevli olan ölüm meleği (gelip) sizi vefat ettirecektir. Sonuçta hepiniz ahirette Rabb'inizin huzuruna döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)"

**Ayet: 12**

Ey elçi, günahta ısrar eden suçluları ahirette Rabb'lerinin huzurunda başlarını öne eğip: "Ey Rabb'imiz, (gerçekleri) görüp işittik. Şimdi bizi geri döndür ki, (dünyada) düzeltici / iyi işler yapalım. Artık biz de (ahireti / ahiretteki hesabı) kesin olarak biliyoruz." derlerken bir görseydin! (Ama o vakit iş iş işten geçmiş olacaktır. Asla! Dünyaya dönemezler.)

**Ayet: 13**

Şayet Biz dileseydik (zorlasaydık) herkesi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltirdik. (Ama Biz insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınarız.) Ama "Doğrusu Ben cinlerden ve insanlardan İslam'ı ısrarla inkar eden tüm kafirleri cehenneme dolduracağım." sözüm de (ahirette) gerçekleşecektir.

فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا

تَعُدُّونَ ﴿5﴾ ذَلِكَ عَالَمُ الْغَيْبِ

وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿6﴾ الَّذِي

أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ

الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿7﴾ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ

مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَّاءٍ مَهِينٍ ﴿8﴾ ثُمَّ

سَوَّيْنَاهُ وَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْ

لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا

مَا تَشْكُرُونَ ﴿9﴾ وَقَالُوا إِذَا ضَلَلْنَا

فِي الْأَرْضِ ءَأَنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ

هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿10﴾ قُلْ

يَتَوَفَّيْكُمْ مَلَكَ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿11﴾ وَلَوْ

تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ

عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا

فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ

﴿12﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ

هُدًىهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ

جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

﴿13﴾ فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ

هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ

**Ayet: 14-17**

(Ahirette Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere): "Siz (dünyadayken) bu buluşma gününüzü unuttuğunuzdan (cezaı hak ettiniz.) Öyleyse cezanızı çekin! (Bugün de) Biz sizi (cehennemde) unutacağız. (Ey inkarcılar,) yaptığınız kötülükler / günahlar yüzünden sonsuza kadar içinde kalacağınız (cehennem) cezasını çekin." diyecektir. Herkes şunu iyi bilsin ki, bildirdiğimiz gerçeklere inananlar kendilerine o gerçeklerle öğüt verilince, büyüklük taslamadan secdeye kapanırlar ve Rabb'lerinin yüceliğini hamd ile anarak hareket ederler. Onlar korku ve umut içinde yataklarından kalkıp Rabb'lerine dua ederler ve kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) harcama / yardım yaparlar. Öyleyse kim bilir (dünyada) yaptıkları iyi işlerin ödülü olarak (cennette) onları hangi saklı mutluluklar bekliyor?

**Ayet: 18-22**

Ey insanlar, söyleyin bakalım, İslam'a inanan bir kimseyle, günahıta ısrar eden bir kimse bir olabilir mi? Hayır, onlar asla bir olamazlar. Herkes şunu iyi bilsin ki, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler -(dünyada) yaptıkları iyi işlerin ödülü olarak- ahirette (sonsuz kadar) içinde kalacakları cennetlerde ağırlanıp ikram görecektir. Günahıta ısrar eden fasıklar ise ahirette (sonsuz kadar) cehennem ateşinin içinde kalacaktır. Onlar -o ateşten her çıkmak istediğinde- oraya geri döndürülecektir ve onlara: "Yalanladığınız cehennem ateşi cezasını çekin." denilecektir. Ama Biz onları ahiretteki bu büyük cezadan (cehennem ateşinden) başka dünyada da bir cezaya uğratacağız. Umulur ki insanlar hatalarından dönerler. Doğrusu kendisine Rabb'isinin bildirdiği gerçeklerle öğüt verildiğinde, onlara sırt çeviren kimselerden daha zalimi yoktur. Doğrusu Biz günahıta ısrar eden suçlulara hak ettikleri cezaı vereceğiz.

**Ayet: 23-25**

Geçmişte Biz Musa'ya ilahi bir kitap verdik. Artık (ahirette) Allah'ın huzurunda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceğinden

الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿14﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿15﴾ تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿16﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿17﴾ أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ ﴿18﴾ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿19﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ دُفُّوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿20﴾ وَلَنَذِيقَنَّ هُمِ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿21﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿22﴾ وَلَقَدْ

hiçbir şüphen olmasın. Biz o ilahi kitabı İsrailoğullarına bir doğruluk rehberi yaptık. O vakit onlar bildirdiğimiz gerçekleri kesin olarak bilip (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ettiklerinde, Biz onlardan bazılarını emrimizle insanları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten önderler yaptık. Ama ey elçi, Rabb'in onların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konularda kıyamet günü hükmünü verecektir.

**Ayet: 26**

(Ne yazık ki) kendilerinden önce nice inkarcı nesilleri cezalandırıp yok etmemiz de, onların (harabe olmuş) evlerini gezip dolaşmaları da putperest / müşrik Arapları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmedi. İşte bunda bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Artık insanların gerçekleri dinlemesi gerekir!

**Ayet: 27**

(Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar (lütfulmuzla) yağmuru susuzluktan kurumuş topraklara sürdüğümüzü ve onunla hem hayvanlarının hem de kendilerinin yiyeceği bitkileri çıkarıldığımızı anlamadılar. Artık insanların gerçekleri görmeleri gerekir!

**Ayet: 28-29**

(Putperest / müşrik Araplardan bazıları İslam'a inananlarla alay ederek): "Eğer doğruyu söylüyorsanız, (Allah'ın size bize karşı söz verdiği) fetih / zafer ne zaman gelecekmiş / niçin hemen gelmiyor?" diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu o fetih / zafer günü geldiğinde, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin inançları onlara hiçbir yarar sağlamayacaktır ve onların cezaları ertelenmeden verilecektir."

**Ayet: 30**

Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere (ve onların çirkin sözlerine) aldırış etmeden (diğer insanları İslam'a davet et.) Ey elçi, (Allah'ın takdirini) bekle. Doğrusu tüm insanlar da (Allah'ın takdirini) bekliyorlar.

آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي  
مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي  
إِسْرَءِيلَ ﴿23﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً  
يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا  
بَايَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿24﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ  
يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا  
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿25﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ  
كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ  
يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ  
لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿26﴾ أَوَلَمْ  
يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ  
الْجُرْزِ فَنَخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ  
أَنْعَامُهُمْ وَانْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ  
﴿27﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ  
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿28﴾ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ  
لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ  
يُنْظَرُونَ ﴿29﴾ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ  
وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿30﴾



## AHZAB SURESİNİN ANLAMI

## سورة الأحزاب

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-3**

Ey peygamber, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakın! İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ve münafıklara / ikiyüzlülere uyma! Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Rabb'inden sana vahiy edilen / bildirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a uy! Şüphesiz ki Allah her zaman tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. (Ey peygamber,) yalnız Allah'a güvenip dayan. Şüphesiz ki Allah savunucu olarak yeter.

**Ayet: 4**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah bir kimsenin içine iki kalp koymamıştır. (Allah insanı belli bir düzene göre yaratmıştır.) Şunu iyi bilin ki, sizin hanımlarınıza, "annem gibisin" demenizle, Allah onları anneleriniz yapacak değildir! Aynı şekilde sizin evlat edindiğiniz çocuklara, "çocuğum" demenizle, Allah onları öz çocuklarınız yapacak değildir. Bunlar sizin dile getirdiğiniz sözlerdir; (ama ağızlarınızdan / dillerinizden çıkan boş sözlerle gerçekleri değiştiremezsiniz.) Doğrusu Allah gerçekleri söyler ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir.

**Ayet: 5**

Ey İslam'a inananlar, evlat edindiğiniz çocuklara (gizlemeden) atalarını bildirin. Bu, Allah'a göre daha doğru bir davranıştır. Atalarını bilmiyorsanız da, onlar sizin öz çocuklarınız olmazlar. Onlar ancak (din) kardeşleriniz ve dostlarınız olabilirler. Şunu da iyi bilin ki, kasıtsız yaptığınız hatalardan size bir günah yazılmaz; ama kalben kasıtlı olarak yaptığınız hatalardan bir günah yüklenirsiniz. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ  
الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ  
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿1﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ  
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا  
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿2﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ  
وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿3﴾ مَا جَعَلَ اللَّهُ  
لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ وَمَا جَعَلَ  
أَزْوَاجَكُمْ أَلْفًا تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ  
أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ  
ذَلِكَ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ  
الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿4﴾  
أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ  
فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاخْوَانُكُمْ فِي  
الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ  
فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ  
قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿5﴾  
النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ  
وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ  
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ

ve en merhametlidir.

**Ayet: 6**

Doğrusu bu peygamber İslam'a inananlara kendi canlarından daha yakın olmalıdır. Onun hanımlarını da İslam'a inananların (manevi) anneleri sayılır. Ama Allah'ın kitabına / Kuran'a göre miras paylaşımında (İslam'a inanan) akrabalar birbirlerine (akraba olmayan) diğer İslam'a inananlardan ve muhacirlerden daha yakındır. (Vasiyet ederek) dostlarınıza hakkaniyetli bir iyilikte bulunmanız ise bu hükmün dışındadır. Doğrusu bu gerçek tüm ilahi kitaplarda yazılıdır.

**Ayet: 7-8**

Ey elçi, Biz (geçmişte) tüm peygamberlerden de (şimdi) senden de yeminli bir (doğruluk) sözü aldık. Doğrusu Biz Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan (senden aldığımız gibi) ağır yeminli bir (doğruluk) sözü aldık. Çünkü Allah doğru sözlü olanların doğruluğunu (ahirette) hesaba çekmek (ve onların doğruluğunu cennetle ödüllendirmek) ister. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ahirette şiddetli cezalar hazırlamıştır.

**Ayet: 9-20**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetlerini (şükürle) anın. Hatırlayın, (Hendek savaşında İslam düşmanlarının topladığı) ordular sizin (yakınınıza) kadar geldiler; ama Biz onlara karşı kuvvetli bir rüzgar estirdik ve sizi göremediğiniz (melek) ordularla destekledik. Şüphesiz ki Allah her zaman tüm yaptıklarınızı görendir. (O savaşın başında İslam düşmanları) size yukarınızdan ve aşağıınızdan saldırdılar. O vakit (korkudan) gözler kaymış ve yürekler ağızlara gelmişti; çünkü Allah'ı doğru düşünmüyordunuz. İşte o vakit orada, İslam'a inananlar sınandılar ve şiddetle sarsıldılar. Diğer yandan kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan münafıklar / ikiyüzlüler ise (kendi aralarında): "Allah'ın ve elçisinin bize verdikleri sözler sadece bir aldatmacaymış!" dediler. Sonra münafıklardan / ikiyüzlülerden bazıları: "Ey Yesribliler, (ey Medineliler,

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ  
تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ  
ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿6﴾ وَإِذْ  
أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ  
وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ  
ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا  
﴿7﴾ لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صَدَقِهِمْ  
وَاعِدَ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿8﴾ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ  
عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا  
عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ  
اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿9﴾ إِذْ  
جَاؤُكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ  
وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ  
الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا  
﴿10﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ  
وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿11﴾ وَإِذْ  
يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ  
مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا  
غُرُورًا ﴿12﴾ وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ  
يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا  
وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ  
إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنَّ

burada düşmana karşı koymanız asla mümkün değil! Haydi, geri dönün!" dediler. Onlardan bazıları da -evleri açık kalmadığı halde- "Evlerimiz açık kaldı." diyerek bu peygamberden (Medine'ye geri dönmek için) izin istiyorlardı. Aslında onlar (bir bahaneyle) savaştan kaçmak istiyorlardı. Ama İslam düşmanları şehrin etrafından (dolaşıp) onlara gelselerdi ve onlardan bir fitne çıkarmaları istenseydi, o münafıklar / ikiyüzlüler hemen o isteği yerine getirirlerdi. Doğrusu daha önce onlar düşmana arkalarını dönmeyeceklerine dair Allah'a söz vermişlerdi. Sonuçta herkes Allah'a verdiği sözden hesaba çekilecektir. Ey elçi, o münafıklara / ikiyüzlülere de ki: "(İslam'ı savunmak için yapılan bu savaşta ölmekten veya öldürülmekten kaçmaya çalışsanız da) kaçmanız size hiçbir fayda sağlamayacaktır. (Çünkü Allah'ın belirlediği ecel / ölüm vaktinden kaçamazsınız.) Öyleyse şunu iyi bilin ki, (bu dünya nimetlerinden çok değil) ancak biraz yararlanabilirsiniz. (Söyleyin bakalım,) eğer Allah sizin başınıza kötü bir şeyin gelmesini dilerse, sizi Ondan (Onun takdirinden) kim koruyabilir ya da Allah size bir rahmet dilerse, (Onun lütfuna kim engel olabilir ki!)" Doğrusu onların Allah'tan başka gerçek bir dostu veya yardımcısı yoktur. Doğrusu Allah, aranızdaki münafıkların / ikiyüzlülerin kendi yakınlarına: "(İslam'ı savunmak için Hendek savaşına gitmeyin.) Yanımıza gelin." diyerek onları engellemeye çalıştıklarını bilir. Bu yüzden onlardan çok azı o savaşa gelir. Onlar size karşı çok bencildir. Ey elçi, sen onları korku anında -sanki ölüm baygınlığına girmiş biri gibi- gözleri kaymış bir halde sana bakarken de gördün. Ama onlar -korkuları geçtiğinde- mal için açgözlülük yapıp sivri dilleriyle size karşı çıkacaktır. Onlar (İslam'a inandık deseler de, aslında) İslam'a inanmamıştır. Bu yüzden Allah onların tüm yaptıklarını boşa çıkaracaktır. Şüphesiz ki bu, Allah için çok kolaydır. (Hendek savaşı bittiği halde) o münafıklar / ikiyüzlüler, putperest / müşrik Arapların topladığı orduların (henüz)

يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿13﴾ وَلَوْ دُخِلَتْ  
عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ  
لَاتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا  
﴿14﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ  
قَبْلُ لَا يُؤْتُونَ الْأَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ  
اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿15﴾ قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ  
الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوْ  
الْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿16﴾  
قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ  
أَرَادَ بِكُمْ سَوْءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً  
وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا  
وَلَا نَصِيرًا ﴿17﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ  
الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ  
هَلُمْ إَيْنًا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا  
﴿18﴾ أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ  
الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ  
أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ  
الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ  
بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ  
أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ  
أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا  
﴿19﴾ يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا  
وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ

gitmediğini sanıyorlardı. O ordular (tekrar) gelirse, o münafıklar / ikiyüzlüler (onlara karşı savaşmak istemiyorlardı ve) çölde bedevilerin yanında kalıp (oradan) sizin haberlerinizi sormayı arzu ediyorlardı. Şayet sizin yanınızda kalsalardı da, (İslam'ı savunmak için) çok savaşmazlardı.

#### **Ayet: 21**

Doğrusu Allah'ın elçisi sizin için -yani Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanan ve Allah'ı çokça (şükürle) anan kimseler için- çok güzel bir örnektir.

#### **Ayet: 22-24**

İslam'a inananlar putperest / müşrik Arapların topladığı orduları karşılarında gördüklerinde: "İşte bu, Allah'ın ve elçisinin bize söz verdiği şeydir. Allah ve elçisi doğruyu söylemiştir. (Bugün bizim için ya İslam için zafer kazanmak ya da İslam için can verip cenneti kazanmak vardır)." dediler. Böylece onların ancak İslam inançları ve Allah'a teslimiyetleri / bağlılıkları artmış oldu. İslam'a inananların arasında Allah'a ve elçisine verdikleri sözü tutan kimseler / adamlar vardır. Onlardan bazıları adağını yerine getirdi. (Onlar İslam için can verip şehit oldu.) Bazıları da (İslam için canlarını vermeye hazır bir halde) sözlerini değiştirmeden beklerler. Böylece Allah doğru sözlü olanların doğruluğunu ödüllendirecektir; münafıkları / ikiyüzlüleri ise cezalandıracaktır. Ama Allah dilerse bazılarını affeder, yani tövbe edip İslam'a inananların tövbelerini kabul eder. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 25**

Doğrusu (Hendek savaşının sonunda) Allah İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Arapları hiçbir başarı elde edemedi öfkeleriyle geri döndürmüştür. Şüphesiz ki Allah (İslam'ı savunmak için yaptıkları) savaşta İslam'a inananlara yeter. Şüphesiz ki Allah her zaman en güçlüdür ve en üstündür.

#### **Ayet: 26-27**

Ey İslam'a inananlar, Allah ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) düşmanlarınıza (Hendek savaşında) destek veren (ve sizi

بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ  
أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا  
قَلِيلًا ﴿20﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ  
اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا  
اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا  
﴿21﴾ وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ  
قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ  
وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا  
إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿22﴾ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ  
رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ  
فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ  
يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿23﴾  
لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ  
وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنِ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ  
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا  
﴿24﴾ وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ  
لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ  
الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿25﴾  
وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ  
الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي  
قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ  
وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿26﴾ وَأَوْرَثَكُمْ  
أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا

arkadan vurmaya çalışan) kimseleri (Beni Kurayza Yahudilerini) de kalelerinden aşağıya indirip onların kalplerine bir korku soktu. Siz (Hendek savaşından sonra Beni Kurayza Yahudilerine karşı yaptığınız savaşta) onlardan bazılarını öldürüyordunuz, bazılarını da esir alıyordunuz. (Bu savaşın sonunda) Allah önceden Beni Kurayza Yahudilerine ait olan servetleri, yerleri ve daha gitmediğiniz nice toprakları size bıraktı. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 28-29**

Ey peygamber, (senden daha fazla dünya imkanları isteyen) hanımlarına de ki: "Eğer siz bu dünya hayatını ve onun (geçici) süslerini istiyorsanız, (siz bilirsiniz.) Öyleyse (haydi) gelin, ben sizi bazı dünya imkanlarıyla donattıktan sonra güzellikle bırakayım (boşayayım.) Ama eğer Allah'ı, elçisini ve ahiret yurdunu (cenneti) istiyorsanız, şunu iyi bilin ki, Allah (dünyaya aldanmadan) iyi işler yapanlarınıza (ahirette) büyük bir ödül (olan cenneti) hazırlamıştır."

**Ayet: 30-31**

Ey bu peygamberin hanımları, (siz İslam'a inananların anneleri sayılırsınız.) Sizden kim kanıtlanmış utanç verici / çirkin bir şey yaparsa, onun cezası iki kat fazla olur. Şüphesiz ki bu, Allah için çok kolaydır. Diğer yandan sizden kim (kendini İslam'a adayıp) Allah'a ve elçisine uyarsa ve düzeltici / iyi işler yaparsa, Biz onun ödülünü de iki kat fazla veririz. Sonuçta Biz onlara cömert (sonsuz) cennet nimetlerini hazırlamışızdır.

**Ayet: 32-34**

Ey bu peygamberin hanımları, siz herhangi bir kadın gibi değilsiniz. (Siz diğer kadınlar için güzel bir örnek olmalısınız.) Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınıyorsanız, sakın kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan münafıkların / ikiyezlülerin hoşlandığı gibi sözü eğip (yalan söylemeyin!) Daima hakkaniyetli bir şekilde konuşun. Ey bu peygamberin hanımları, -evlerinizin içinde olsanız bile- sade olun. Sakın (İslam'dan)

لَمْ تَطَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ  
قَدِيرًا ﴿27﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ  
لِأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدْنَ الْحَيَاةَ  
الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ  
وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿28﴾ وَإِنْ  
كُنْتُمْ تُرِيدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ  
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ  
مِنْكُمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿29﴾ يَا نِسَاءَ  
النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ  
يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ  
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿30﴾ وَمَنْ  
يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ  
صَالِحًا نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا  
لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿31﴾ يَا نِسَاءَ  
النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ  
اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ  
الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا  
مَعْرُوفًا ﴿32﴾ وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا  
تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى  
وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ  
وَاطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ  
لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ  
وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿33﴾ وَاذْكُرْنَ مَا



önceki cahiliyye döneminin gösterişini sergilemeyin! Namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verin ve Allah'a ve elçisine uyun. Ey bu peygamberin ev halkı, Allah sizden atılan pislikleri / iftiraları gidermek ve sizi tertemiz yapmak ister. Ey bu peygamberin hanımları, evlerinizde okunup aktarılan Allah'ın bildirdiği gerçekleri ve en doğru hükümleri anıp (öğüt alın.) Şüphesiz ki Allah her zaman (büyük) lütuflar sahibidir ve her şeyden ayrıntısıyla haberdardır.

**Ayet: 35-36**

Doğrusu Allah, erkek-kadın tüm İslam'ı kabul eden, İslam'a gönülden inanan, Allah'a boyun eğen, doğru sözlü olan, (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden, Ona duydukları derin saygıdan kalbi ürperen, (İslam için) yardım yapan, oruç tutan, iffetlerini koruyan ve Allah'ı çokça (şükürle) anan kimselere bağışlamasını ve büyük bir ödül (olan cenneti) hazırlamıştır. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, Allah ve elçisi bir konuda (kesin) bir hüküm verdiği takdirde, erkek-kadın tüm İslam'a inananların -başka bir seçenek olmaksızın- o hükmü kabul etmesi gerekir. Öyleyse Allah'a ve elçisine karşı çıkan kimseler büyük bir sapkınlığa düşmüşlerdir.

**Ayet: 37-40**

Ey peygamber, sen Allah'ın kendisine nimet verdiği ve senin de iyilik ettiğin (kölelikten kurtarıp evlatlık edindiğin Zeyd'e): "Boşanma / eşini yanında tut. (Ey Zeyd,) Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakın." diyordun. Ama ey peygamber, sen Allah'ın ortaya çıkaracağı bir gerçeği (yani Zeyd'in evliliğinin sürmeyeceğini bastırıp) içinde saklıyordun (ve Zeyd'in boşanmasına engel olmaya çalışıyordun.) Sonra sen (Zeyd'in boşandığı o kadını toplumun olumsuz baskısından kurtarmak için nikahına almayı düşündün; ama) insanların dedikodusundan çekiniyordun. Şüphesiz ki Allah, Ondan çekinilmeye daha layıktır. Ama Zeyd o kadından boşandıktan ve tüm bağlantılarını kestikten sonra, Biz seni o kadınla evlendirdik. Çünkü Biz İslam'a

يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ  
وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا  
(34) إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ  
وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ  
وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ  
وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ  
وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ  
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ  
وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ  
وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا  
وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً  
وَأَجْرًا عَظِيمًا (35) وَمَا كَانَ  
لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ  
وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ  
مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ  
فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا (36) وَإِذْ  
تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ  
عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ  
وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ  
وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ  
تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا  
زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى  
الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ

inananlara (Zeyd gibi kölelikten kurtarılan ve) evlatlık edinilen kimselerin boşandıkları ve tüm bağlantılarını kestikleri eşleriyle evlenmede bir sıkıntı olmadığını bildirmek istedik. Böylece Allah'ın emri gerçekleşmiş oldu. Herkes şunu iyi bilsin ki, -Allah'ın ona emrettikleri konusunda- bu elçiye bir sıkıntı yoktur. Bu, Allah'ın daha önce gelip geçmiş tüm insanlara da uyguladığı bir yasadır. Böylece Allah'ın emri Onun takdiriyle gerçekleşmiş oldu. Onlar (yani peygamberler) Allah'ın gönderdiği gerçekleri duyuran, Allah'a karşı çıkmaktan korkan ve Ondan başkasından korkmayan kimselerdir. Şüphesiz ki Allah herkesi hesaba çekmeye yeter. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) Muhammed, sizden hiçbir adamın (dolayısıyla Zeyd'in) babası değildir; ama Allah'ın (son) elçisi ve peygamberlerin sonuncusudur. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 41-44**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ı çokça (şükürle) anın. Sabah-akşam daima Onun yüceliğini anarak hareket edin. Şunu iyi bilin ki, sizi destekleyen Allah'tır. (Allah'ın emriyle) melekler de sizi desteklerler. Çünkü Allah sizi karanlıklardan İslam'ın aydınlığına çıkarmak ister. Şüphesiz ki Allah İslam'a inananlara her zaman en merhametlidir. İslam'a inananların Allah'la buluşacağı gün (kıyamet günü) melekler onlara: "Selam / esenlikler üzerinize olsun." diyerek saygılarını sunacaktır. Çünkü Allah onlara ahirette cömert / sonsuz bir ödül (olan cenneti) hazırlamıştır.

**Ayet: 45-48**

Ey peygamber, Biz seni (insanlara) bir şahit, bir müjdeci, bir uyarıcı, Allah'ın izniyle / lütfuyla onları Allah'a davet eden bir davetçi ve aydınlatıcı bir ışık olarak gönderdik. Öyleyse İslam'a inananlara ahirette Allah tarafından büyük bir lütf (cennet) verileceğini müjdele. (Ey elçi,) sakın İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplara ve münafıklara / ikiyüzlülere uyma. İnkarcıların incitmelerine / çirkin sözlerine aldırış etme (ve diğer insanları İslam'a davet et. Yalnız Allah'a

إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ  
اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿37﴾ مَا كَانَ عَلَى  
النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ  
سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ  
وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿38﴾  
الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ  
وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ  
وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿39﴾ مَا كَانَ  
مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ  
رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ  
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿40﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا  
﴿41﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿42﴾  
هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ  
لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ  
وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿43﴾  
تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَاعْدَّ لَهُمْ  
أَجْرًا كَرِيمًا ﴿44﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا  
أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا  
﴿45﴾ وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ  
وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿46﴾ وَبَشِّرِ  
الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا  
كَبِيرًا ﴿47﴾ وَلَا تَطْعِ الْكَافِرِينَ

güvenip dayan. Şüphesiz ki Allah savunucu olarak yeter.

**Ayet: 49**

Ey İslam'a inananlar, İslam'a inanan kadınlarla evlenip onlara hiç dokunmadan boşarsanız, onlardan (üç ay) iddet süresi beklemelerini isteme hakkınız yoktur. (Böyle bir boşanmada) boşandığınız kadınlara (belirlediğiniz bir mehir varsa, yarısını; yoksa uygun gördüğünüz bir tazminat bedelini) ödeyin ve onları (zorbalık etmeden) güzellikle bırakın.

**Ayet: 50**

Ey peygamber, Biz sana, mehirlerini verip evlendiğin hanımlarını ve (nikah kıyabileceğin) Allah'ın sana lütfedip (evlenmeyi) eline izin verdiği / helal kıldığı kadınları helal kıldık. Böylece Biz sana Mekke'den Medine'ye hicret eden amca kızlarını, hala kızlarını, dayı kızlarını ve teyze kızlarını helal kıldık. Ayrıca Biz sana -İslam'a inanan bir kadın kendini peygambere adayıp (onunla mehir istemeden evlenmek istiyorsa) ve peygamber de onunla evlenmek istiyorsa- diğer İslam'a inananlardan farklı olarak, yani sadece sana özgü olarak (mehir vermeden) evlenmeyi helal kıldık. Ey elçi, sana bir sıkıntı olmasın diye, Biz (bu ilahi kitapta / Kuran'da) İslam'a inananların eşleri ve (beraber bulunmayı) ellerine izin verdiğimiz / helal kıldığımız kimseler hakkında emrettiğimiz şeyleri ortaya koyduk. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 51**

Ey peygamber, hanımlarından dilediğinden ayrılabilir ve dilediğini yanında tutabilirsin. Ayrıldığın hanımlardan istediğine (boşanma gerçekleşmeden) geri dönmende de bir günah yoktur. (Ey peygamber, şunu iyi bil ki, senin samimi / gerçek duygularınla hareket etmen) hanımlarının mutlu olması, üzülmemesi ve senin onlara verdiklerinden razı olmaları bakımından en uygun davranıştır. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah kalplerinizden geçenleri (niyetinizi) bilir. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en hoşgörülüdür.

وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعِ أَذْيَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى  
اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿48﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ  
طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا  
لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا  
فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا  
﴿49﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ  
أَزْوَاجَكَ الَّتِي أَتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا  
مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ  
وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ  
خَالَكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ  
مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ  
نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ  
يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ  
الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ  
فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ  
لَكَيْلًا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ  
غَفُورًا رَحِيمًا ﴿50﴾ تَرْجِي مَنْ  
تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُؤَيِّ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ  
وَمَنْ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ  
عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقْرَءَ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا  
يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ  
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ

**Ayet: 52**

Ey peygamber, bundan sonra başka bir kadınla evlenmek veya bir hanımını boşayıp başka bir hanımla evlenmek sana helal değildir. Artık sen -Allah'ın sana helal kıldığı mevcut nikahlı hanımlarının dışında- güzelliği hoşuna gitse de hiçbir kadınla evlenmezsin. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi hakkıyla görendir.

**Ayet: 53-54**

Ey İslam'a inananlar, -size izin verilmedikçe- bu peygamberin evine / odalarına girmeyin. (Eğer bir sebeple onun evine geldiyseniz,) yemek vaktinin gelmesi için (orada oturup) beklemeyin. Ama (yemeğe) davet edildiğinizde gelin ve yemekten sonra konuşmaya dalmadan dağılıp gidin. Doğrusu bunlar bu peygamberi sıkıntıya soktuğu halde, o, sizden utanıp çekiniyor. Ama Allah gerçekleri söylemekten asla utanıp çekinmez. Ey İslam'a inananlar, peygamberin hanımlarından bir şey istediğinizde, bir perde arkasından isteyin. Çünkü bu, hem sizin kalpleriniz için hem de peygamberin hanımlarının kalpleri için daha temiz / nezih bir davranış olur. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın elçisini sıkıntıya sokmanız da, ondan sonra onun hanımlarıyla evlenmeniz de size asla yakışmaz / helal değildir. Doğrusu bunlar Allah'a göre büyük günahlardır. Doğrusu siz bir şeyi açıklasanız da gizleseniz de, (Allah için farketmez.) Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 55**

(İslam'a inanan kadınlar süslerini başkalarına göstermemelidir.) Ama süslerini babalarına, çocuklarına, kardeşlerine, yeğenlerine, kadın hemcinslerine ve Allah'ın (beraber bulunmayı) ellerine izin verdiği / helal kıldığı kimselere (örneğin kocalarına, amcalarına, dayılarına, sütkardeşlerine ve gerektiğinde doktor, hemşire gibi sağlıkçılara göstermelerinde) bir günah yoktur. Ey İslam'a inanan kadınlar, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeye şahittir.

**Ayet: 56**

عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿51﴾ لَا يَحِلُّ لَكَ  
النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ  
مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا  
مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ  
شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿52﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ  
يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرٍ نَاظِرِينَ  
إِنيهِ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا  
طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ  
لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ  
فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ  
الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا  
فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ  
أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ  
لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ  
تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ  
ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿53﴾ إِنْ  
تُبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تُخَفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ  
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿54﴾ لَا جُنَاحَ  
عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا  
إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا  
أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا  
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ

Doğrusu Allah ve melekleri bu peygambere destek verip yardım ederler. Ey İslam'a inananlar, siz de ona destek verin ve esenlikler dileyin.

**Ayet: 57-58**

Doğrusu Allah, Allah'ı ve elçisini inciten (yani Allah'a ve elçisine çirkin sözler söyleyen) kimseleri bu dünyada ve ahirette lanetlemiştir ve onlara alçaltıcı cezalar hazırlamıştır. Doğrusu erkek-kadın İslam'a inananları işlemedikleri günahlarla suçlayıp inciten kimseler de büyük bir iftirayı ve apaçık bir günahı yüklenmiştir.

**Ayet: 59**

Ey peygamber, hem kendi hanımlarına ve kızlarına hem de tüm inananların hanımlarına ve kızlarına de ki: "Evden dışarı çıkarken, dış elbiselerini giysinler." Böyle yapmaları, onların İslam'a inanan kadınlar olarak bilinmesi ve incitilmemesi için daha uygundur. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 60-62**

Ey peygamber, herkes şunu iyi bilsin ki, eğer kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan münafıklar / ikiyüzlüler ve (onların yalanlarını / iftiralarını) Medine'de yayan kimseler (kötülükten) vazgeçmezlerse, Biz seni (onları cezalandırmak için) üzerlerine göndeririz. Ama o takdirde onlar sana çok yaklaşamazlar. Doğrusu (İslam düşmanlarına casusluk / yardım ettiği kanıtlanan) münafıklar / ikiyüzlüler lanetlenmiştir. Onlar (düşmana yardım etme suçundan) bulundukları her yerde tutulup (ibretlik bir ölümlerle) öldürülebilir. Bu, Allah'ın daha önce gelip geçmiş tüm insanlara da uyguladığı bir yasadır. Doğrusu Allah'ın uyguladığı yasalarda hiçbir değişiklik olmaz.

**Ayet: 63**

Ey peygamber, bazı insanlar sana kıyametin kopma vaktini soruyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, onun bilgisi ancak Allah'tadır. Nereden bileceksin ki? Kıyamet belki hemen şimdi bile kopabilir.

**Ayet: 64-68**

كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿55﴾ إِنَّ  
اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ  
وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿56﴾ إِنَّ الَّذِينَ  
يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي  
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا  
مُهِينًا ﴿57﴾ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ  
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغِيرَ مَا  
اِكْتَسَبُوا فَقَدْ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا  
مُبِينًا ﴿58﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ  
لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ  
يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ  
أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ  
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿59﴾ لَئِنْ لَمْ  
يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ  
مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ  
لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا  
إِلَّا قَلِيلًا ﴿60﴾ مَلْعُونِينَ أَيْنَ مَا  
تُقَفَّوْا أُخَذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا ﴿61﴾  
سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ  
وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿62﴾  
يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا  
عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ



Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri lanetlemiştir ve onlara - içinde sonsuza kadar kalmak üzere- cehennemin alevli ateşini hazırlamıştır. Sonuçta onlar hiçbir dost veya yardımcı bulamayacaktır. Yüzlerinin cehennem ateşine çevrileceği gün, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (kendi kendilerine): "Yazıklar olsun bize! Keşke (dünyadayken) Allah'a ve elçisine uysaydık!" diyerek (feryat edecektir.) Daha sonra onlar: "Ey Rabb'imiz, biz yöneticilerimize ve büyüklerimize uyduk; ama onlar bizi dosdoğru yoldan / İslam'dan saptırdılar. Ey Rabb'imiz, onları iki kat fazla cezalandır ve onları daha büyük bir lanete uğrat." diyecektir.

#### **Ayet: 69**

Ey İslam'a inananlar, (geçmişte) Musa'ya inciten İsrailoğulları gibi olmayın. Doğrusu Allah bu elçiye (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin) çirkin sözlerinden temize çıkarmıştır; çünkü bu elçi Allah'a göre çok şerefli bir kimsedir.

#### **Ayet: 70-71**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve sözün doğrusunu söyleyin. (Eğer İslam'a uyarsanız,) Allah sizin işlerinizi düzeltir ve günahlarınızı bağışlar. Doğrusu Allah'a ve elçisine uyan kimseler ahirette en büyük başarıyı (cenneti) kazanacaktır.

#### **Ayet: 72-73**

Doğrusu Biz (yaratılıştta) emaneti (adaletli olmayı) göklere, yere ve dağlara teklif ettik. Ama onlar bu teklifi kabul etmediler; çünkü ondan korktular. Sonra (akıl ve vicdan sahibi olan) insan bu teklifi kabul etti; ama (ne yazık ki) İslam'ı inkar eden insanlar tarih boyunca (adaletli olmak yerine) çok haksızca ve çok cahilce / bilgisizce davranmıştır. Bu yüzden Allah, erkek-kadın tüm münafıkları / ikiyezlüleri ve erkek-kadın tüm putperestleri / müşrikleri (yani İslam'ı inkar eden kafirlerin tümünü) cezalandıracaktır. Diğer yandan Allah erkek-kadın tüm İslam'a inananların tövbelerini kabul edecektir. Şüphesiz ki Allah

السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿63﴾ إِنَّ اللَّهَ  
لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَاعَدَ لَهُمْ سَعِيرًا  
﴿64﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ  
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿65﴾ يَوْمَ ثَقُلَتْ  
وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا  
أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿66﴾  
وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا  
وَكُبَرَاءَنَا فَاصْلُوْنَا السَّبِيلَا ﴿67﴾  
رَبَّنَا اتِّهِمْ ضَعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ  
وَالْعَنَّهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿68﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا  
مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ  
عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿69﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا  
﴿70﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ  
ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ  
فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿71﴾ إِنَّا عَرَضْنَا  
الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ  
مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ  
ظَلُومًا جَهُولًا ﴿72﴾ لِيُعَذِّبَ اللَّهُ  
الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ  
وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى

her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ  
غَفُورًا رَحِيمًا ﴿73﴾

### 34- SEBE SURESİNİN KISA TEFSİRİ

#### SEBE SURESİNİN ANLAMI

#### سورة سبا

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

##### **Ayet: 1**

Ey insanlar, 'göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibi olan Allah'a hamdolsun' demelisiniz. Doğrusu ahirette de 'Allah'a hamdolsun' denilecektir. Şüphesiz ki Allah en doğru kararı verendir ve her şeyden ayrıntısıyla haberdardır.

##### **Ayet: 2**

Şüphesiz ki Allah yere gireni de yerden çıkanı da gökten ineni de göğe yükseleni de (yani her şeyi) bilir. Şüphesiz ki Allah en merhametlidir ve çok bağışlayandır.

##### **Ayet: 3-5**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar: "(Hayır!) Kıyametin kopması (ve ahiretteki hesap) bize gelmeyecektir." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "(Hayır, yanılıyorsunuz.) Doğrusu bilinmezi / geleceği bilen Rabb'im'in adıyla yemin ederim ki, kıyametin kopması (ve ahiretteki hesap) size gelecektir. Doğrusu göklerde ve yerde nokta kadar olsa bile, hiçbir şey (Rabb'inden) gizli olamaz. Doğrusu (noktadan) daha küçük olanlar da daha büyük olanlar da, yani her şey (Allah'ın huzurundaki) büyük (ana) bir kitapta (Levh-i Mahfuzda yazılıdır.) Çünkü Allah İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri (ahirette) ödüllendirmek ister. İşte onlara ahirette bağışlanma ve cömert (sonsuz) cennet nimetleri vardır. Bildirdiğimiz gerçeklere engel olmaya çalışan kimseler ise ahirette en pisinden / kötüsünden şiddetli cezalara

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ  
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي  
الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿1﴾  
يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ  
مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا  
يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ﴿2﴾  
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ  
قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ  
لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي  
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ  
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ  
﴿3﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ  
كَرِيمٌ ﴿4﴾ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا  
مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ

uğrayacaktır."

**Ayet: 6-8**

Ey elçi, kendilerine ilahi kitap bilgisi verilen kimseler, Rabb'inden sana indirilen bu ilahi kitabın / Kuran'ın gerçekleri ifade ettiğini ve bu ilahi kitabın / Kuran'ın insanları, en üstün ve tüm övgülere layık olan Allah'ın dosdoğru yoluna / İslam'a / doğruluğa yönelttiğini görecektir. Diğer yandan İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları ise (bu elçiye alaya alıp) birbirlerine: "Size, (ölüp) parça parça olduktan sonra (güya ahirette) yeni bir yaratılışla diriltileceğinizi haber veren bir adamı gösterelim mi? Bu adam ya Allah'a iftira edip yalan söylüyor ya da aklını yitirmiş / delirmiş olmalı!" dediler. Doğrusu ahirete / ahiretteki hesaba inanmayanlar (cehennem ateşi) cezasına girecektir. Çünkü onlar derin bir sapkınlığın içindedir.

**Ayet: 9**

Onlar (cezamızın) önlerinden, arkalarından, gökten veya yerden gelebileceğini bilmelidir. Eğer Biz dilersek, onları yerin dibine geçirebiliriz veya gökten onların üzerine parçalar (taşlar) düşürebiliriz. İşte bunda Allah'a gönülden yönelen her kula bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 10-11**

Geçmişte Biz (elçimiz) Davud'a rahmetimizden lütfettik. O vakit Biz dağlara ve kuşlara: "(Davud'la) beraber Allah'ı (şükürle) anın." dedik. Diğer yandan Biz Davud'a demiri yumuşattık ve ona: "(Şavaş darbelerinden koruyan) zırhlar yap ve o zırhları yaparken de (doğru) ölçülerini kullan." dedik. (Öyleyse ey İslam'a inananlar, siz de) düzeltici / iyi işler yapın. Şunu iyi bilin ki, Ben tüm yaptıklarınızı görürüm / ahirette sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekeceğim.

**Ayet: 12-13**

Geçmişte Biz (elçimiz) Süleyman'a rüzgarları hizmet ettirdik. (Süleyman'ın yelkenli gemileri) iki aylık (yürüyüş) mesafesini yirmi dört saatte alabiliyordu. Ayrıca Biz onun kullanması için bir katran (petrol) kaynağını (fıskırtıp) akıttık. O vakit cinlerden bazıları -

الَّيْمَ ﴿5﴾ وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ  
الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ  
وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ  
﴿6﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ  
عَلَى رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِقْتُمْ كُلٌّ  
مُّزِقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿7﴾  
أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ  
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ  
وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ﴿8﴾ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى  
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنْ  
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنْ نَشَأْ نُخَسِفْ  
بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطَ عَلَيْهِمْ كِسَفًا  
مِنَ السَّمَاءِ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِكُلِّ  
عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿9﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا  
فَضْلًا يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرُ  
وَالنَّارُ لَهُ الْحَدِيدُ ﴿10﴾ أَنْ اْعْمَلْ  
سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا  
صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ  
﴿11﴾ وَلِسْلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ  
وَرَوْاحُها شَهْرٌ وَأَسْلَنَّا لَهُ عَيْنَ  
الْقَطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ  
يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ

Rabb'isinin izniyle / lütfuyla- Süleyman'ın hizmetinde çalışıyordu. Doğrusu Biz (insanlardan İslam'ı ısrarla inkar edenleri cezalandıracağımız gibi) emrimizden sapan cinleri de alevli cehennem ateşi cezasına uğratacağız. (Süleyman'ın krallığında) çalışan (insanlar ve cinler) onun istediği mihrapları, heykelleri, havuzları, geniş leğenleri ve ağır kazanları yapıyorlardı. Ey Davud'un ailesi ('onunla beraberiz' diyen İsrailoğulları): "Artık (Rabb'inize) şükredin (ve İslam'a inanın.)" Ama (ne yazık ki) kullarımdan sadece az bir kısmı (Bana) şükredicidir.

#### **Ayet: 14**

Sonra Biz (şükrederek yaşayan) Süleyman'ın ölümüne hükmettiğimizde, onun meclisinde bulunan (insanlar ve cinler) Süleyman'ın elindeki bastonu yiyen bir kurtçuk onun (yüzüne çıkıp) öldüğünü belli edene kadar (onun ölmüş olduğunu anlayamadılar.) Daha sonra Süleyman (tahtından) yere yıkılınca, (Süleyman'ın önceden ölmüş olduğu ve cinlerin bilinmezi / geleceği bilemedikleri gerçeği) apaçık ortaya çıktı. Şayet cinler bilinmezi / geleceği bilselerdi, (ahirette) alçaltıcı cezaların içinde kalmazlardı.

#### **Ayet: 15-21**

Doğrusu Biz (geçmişte) Sebe toplumuna da kendi (beldelerinde ve evlerinde) nice mucizeler gösterdik. Onların yaşadığı yerde sağlıklı-sollu (çok güzel) bahçeler bulunuyordu. Biz onlara: "Rabb'inizin nimetlerinden yiyip için ve Ona şükredin. Çünkü burası çok güzel bir beldedir ve Allah çok bağışlayan bir Rabb'dir." dedik. Ama Sebe toplumu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirdiler. Biz de onların üzerine Arim selini gönderdik. Böylece Biz o (çok güzel) bahçeleri -içinde acı dikenli çalılar ve birkaç ağaç olan- (çölleşmiş) bahçelere dönüştürdük. Biz onları İslam'ı ısrarla inkar etmeleri yüzünden böyle cezalandırdık. Doğrusu Biz ancak çok nankör olanları cezalandırırız. (Biz onları cezalandırmadan önce onları çok zenginleştirmiştik.) O vakit Biz onlarla bereketli kıldığımız diğer beldeler arasına

أَمْرًا نَذْفُهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿12﴾  
يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبَ  
وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ  
رَاسِيَاتٍ اعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا  
وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ ﴿13﴾  
فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ  
عَلَى مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةٌ الْأَرْضِ تَأْكُلُ  
مِنْسَاتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنَّ أَنْ لَوْ  
كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي  
الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿14﴾ لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ  
فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ  
وَشِمَالٍ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ  
وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ  
﴿15﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ  
سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ  
ذَوَاتِي أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ  
سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿16﴾ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا  
كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ  
﴿17﴾ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى  
الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرَى ظَاهِرَةً  
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا  
لَيَالِي وَآيَامًا أَمِينٍ ﴿18﴾ فَقَالُوا

onları destekleyen başka beldeler de katmıştık ve onlara oralara gidip gelme imkanlarını sağlamıştık. Biz onlara: "Oralara geceleyin veya gündüzleyin güven içinde gidebilirsiniz." demiştik. Hatta onlar: "Ey Rabb'imiz, daha uzun yolculuklar yapmamızı sağla." demişlerdi. Ama onlar kendilerine haksızlık etmeyi / günah işlemeyi ısrarla sürdürmüşlerdi. Bu yüzden Biz (onların yeryüzündeki varlığını bitirip) onları bir (ibretlik) hikaye yaptık. Sonuçta Biz Sebe toplumunu (Arim selinde) paramparça ettik. İşte bunda (İslam için) sabreden ve şükreden kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Doğrusu İblis (şeytan) Sebe toplumu hakkındaki düşüncesinde haklı çıktı. Onlar - İslam'a inanan (küçük) bir grup hariç- (kendi istekleriyle) şeytana uydular. Çünkü şeytanın onların üzerinde zorlayıcı bir gücü yoktu. Ama Biz ahirete / ahiretteki hesaba inanan kimselerle ondan şüphe eden kimseleri ayırmak isteriz. Şüphesiz ki Rabb'in her şeyi koruyup gözetendir.

#### **Ayet: 22-23**

Ey elçi, putperestlere / müşriklere de ki: "Doğrusu siz Allah'tan başka güç sahibi sandığınız putlara / sahte ilahlara ne kadar dua ederseniz edin, fark etmez. Doğrusu onlar göklerde ve yerde nokta kadar bir şeye bile sahip değildir. Putların / sahte ilahların Allah'a -göklerde ve yerde (yani hiçbir yerde)- hiçbir ortaklığı yoktur. Allah'ın onlardan bir destekçisi / yardımcısı olamaz. Doğrusu ahirette Allah'ın huzurunda -Onun izin verdiği kimseler hariç- hiç kimse hiçbir destek / şefaata göremez. (Ahirette) İslam'a inananların kalplerindeki korku giderildiğinde, onlar (birbirlerine): "(Dünyadayken) Rabb'iniz ne söyledi? Tabii ki gerçekleri söyledi. Şüphesiz ki Allah en yücedir ve en büyüktür." diyecektir.

#### **Ayet: 24-27**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Göklerden ve yerden size nimetler lütfeden kimdir? Allah'tır. Öyleyse (söyleyin bakalım, biz mi yoksa siz mi haklısınız?) Hangimiz (Allah'ın gönderdiği) bir doğruluk rehberine

رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا  
أَنفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَرَّقْنَاهُمْ  
كُلَّ مُمَرِّقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ  
صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿19﴾ وَلَقَدْ صَدَقَ  
عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا  
مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿20﴾ وَمَا كَانَ لَهُ  
عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ  
يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي  
شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيزٌ  
﴿21﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ  
دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي  
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ  
فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ  
ظَهِيرٍ ﴿22﴾ وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ  
عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ  
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ  
قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿23﴾  
قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ  
هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿24﴾ قُلْ  
لَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسَلِّ  
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿25﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا



uymaktadır? Hangimiz apaçık / büyük bir sapkınlığın içindedir? Şunu iyi bilin ki, ahirette siz kendi yaptıklarınızdan, biz de kendi yaptıklarımızdan hesaba çekileceğiz. Sonuçta Rabb'imiz bizi bir araya toplayacak ve gerçeklerle aramızda kesin hüküm verecektir. Şüphesiz ki Allah en kesin (en doğru) hükmü verendir ve her şeyi hakkıyla bilendir. (Ey putperestler / müşrikler,) Allah'a ortak kattığınız (güya) ortakları kimmiş(!) Gösterin bana bakalım! Olamaz! (Allah'ın hiçbir ortağı yoktur!) Doğrusu Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir."

**Ayet: 28**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz seni ancak tüm insanlara müjdeci ve uyarıcı (olan bir elçi) olarak gönderdik. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez.

**Ayet: 29-30**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) İslam'a inananlara: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, Allah'ın (bizi tehdit ettiği) bu ceza ne zaman gelecekmiş / niçin hemen gelmiyor(!)" diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu size öyle bir buluşma vakit belirlenmiştir ki, siz onu ne bir an önceye ne de bir an sonraya alabilirsiniz.

**Ayet: 31-33**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları (bu elçiye karşı çıkıp): "(Ne olacak ki) biz bu ilahi kitaba / Kuran'a da ondan önceki (tüm) ilahi kitaplara da inanmıyoruz." dediler. Ey elçi, haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimleri ahirette Rabb'lerinin huzurunda tutulduklarında, suçu birbirlerine atarlarken bir görseydin. (Dünyadayken) zayıf / mağdur durumdaki kimseler büyüklük taslayanlara: "Siz olmasaydınız, biz İslam'a inanırdık." diyecektir. Büyüklük taslayanlar da zayıf / mağdur durumdaki kimselere: "Size dosdoğru yol / İslam / doğruluk geldikten sonra biz mi sizi ondan nasıl alıkoymuşuz? (Hayır, siz yalan söylüyorsunuz.) Doğrusu siz günahta ısrar eden suçlulardınız." diyecektir. O vakit zayıf /

رَبَّنَا تُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ  
الْفَتْحُ الْعَلِيمُ ﴿26﴾ قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ  
الْحَقَّتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ  
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿27﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ  
إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ  
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿28﴾  
وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ  
صَادِقِينَ ﴿29﴾ قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا  
تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا  
تَسْتَقْدِمُونَ ﴿30﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا  
لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي  
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ  
مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ  
إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلُ يَقُولُ الَّذِينَ  
اسْتَضَعُّوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا  
أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿31﴾ قَالَ الَّذِينَ  
اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوا أَنْحَنُ  
صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ  
بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿32﴾ وَقَالَ الَّذِينَ  
اسْتَضَعُّوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ  
الْأَيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ  
بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرُوا

mağdur durumdaki kimseler büyüklük taslayanlara: "Doğrusu siz gece-gündüz daima İslam'a karşı planlar kuruyordunuz. Ayrıca siz bize Allah'ı / Onun tek ilah olduğunu inkar etmeyi ve (putları / sahte ilahları) Ona eşler koşmayı emrediyordunuz." diyecektir. Sonra onlar -cehennem cezasını gördüklerinde- en derin pişmanlığı duyacaktır. Sonra Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin boyunlarına halkalar takacağız. Sonuçta (ahirette) onlar ancak yaptıklarının karşılığını görecektir.

#### **Ayet: 34-39**

Doğrusu uyarıcı gönderdiğimiz tüm beldelerin zenginlikten / refahtan şımaran inkarcıları (elçilerimize): "(Hayır,) biz sizinle gönderilen dini (İslam'ı) inkar ediyoruz. Çünkü biz servetçe daha zengin ve soy bakımından daha kalabalığız. Ayrıca biz (Allah tarafından) cezalandırılacak da değiliz." dediler. Ey elçi, insanlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, Rabb'im (bu dünyada bir sınav olarak) verdiği nimetleri dilediğine bol, dilediğine de belli bir ölçüde verir." Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Ey insanlar şunu iyi bilin ki, servetleriniz ve çocuklarınız ahirette huzurumuzda size hiçbir yakınlık sağlamayacaktır. Ama İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler -yaptıkları iyiliklerin karşılığı olarak- (ahirette) kat kat fazlasıyla ödüllendirilecektir. Böylece onlar güven içinde (cennet) konaklarında yaşayacaktır. Diğer yandan bildirdiğimiz gerçeklere engel olmaya çalışan kimseler ise ahirette (cehennem) cezasına uğratılacaktır. Ey elçi, insanlara (vurgulayarak tekrar) de ki: "Şunu iyi bilin ki, Rabb'im (bu dünyada bir sınav olarak) verdiği nimetleri kullarından dilediğine bol, dilediğine de belli bir ölçüde verir. Doğrusu siz (İslam için) hangi şeyden harcama / yardım yaparsanız, Allah size onun yerine (ahirette daha iyisini) verecektir. Şüphesiz ki Allah en iyi nimetleri lütfedendir."

#### **Ayet: 40-43**

Kıyamet günü Allah putperest / müşrik Arapların hepsini bir araya toplayıp meleklerle: "(Dünyadayken) bunlar size mi ibadet

النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا  
الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ  
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿33﴾  
وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا  
قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ  
كَافِرُونَ ﴿34﴾ وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ  
أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ  
﴿35﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ  
يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا  
يَعْلَمُونَ ﴿36﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا  
أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰ  
إِلَّا مَنَ أَمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ  
لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ  
فِي الْغُرَفَاتِ آمِنُونَ ﴿37﴾ وَالَّذِينَ  
يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ  
فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿38﴾ قُلْ إِنَّ  
رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ  
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۖ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ  
شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ ۖ وَهُوَ خَيْرُ  
الرَّازِقِينَ ﴿39﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ  
جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَكَةِ أَهْوَلَاءِ ۖ إِيَّاكُمْ  
كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿40﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ

ediyorlardı?" diyecektir. O vakit melekler: "(Ey Rabb'imiz) Sen tüm eksiklerden uzaksın / yücesin. Sen bizim tek dostumuzsun. Onlar bize asla dost olamazlar! Doğrusu onlar cinlere ibadet ediyorlardı. Onlardan birçoğu (ilah kabul ettikleri bazı) cinlere inanıyorlardı." diyecektir. (Kıyamet günü) Biz o zalimlere: "Artık bugün siz birbirinize hiçbir yarar ya da zarar vermeyeceksiniz. (Haydi) önceden yalanladığınız cehennem ateşi cezasını çekin." diyeceğiz. (Onlar ahiretteki cezaları hak ettiler.) Çünkü onlar bildirdiğimiz apaçık gerçekler kendilerine okunup aktarıldığında (bu elçi hakkında): "Bu adam -sizi atalarınızın ibadet ettiği putlardan / sahte ilahlardan alıkoymak isteyen- (sıradan) bir insandan başka bir şey değildir. Bu ilahi kitap / Kuran da onun uydurduğu bir iftiradır." demişlerdi. (Onlar ahiretteki cezaları hak ettiler.) Çünkü İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar kendilerine gelen gerçeklere: "Bu, ancak büyük bir sihirdir / aldatmacadır." demişlerdi.

#### **Ayet: 44-45**

Ey elçi, Biz insanlara senden önce (uzun bir süre) okuyup ders alacakları ilahi kitaplar da vermedik, bir uyarıcı da göndermedik. Önceki inkarcılar da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladılar. Üstelik onlar putperest / müşrik Araplardan on kat fazla imkanlara sahiptiler. Onlar da elçilerimi yalanladılar. Sonuçta kendilerini nasıl cezalandırdığımı (gördüler.)

#### **Ayet: 46-50**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Aslında ben size tek bir öğüt vereceğim. Yalnız olsanız da iki kişi (ya da daha fazla) olsanız da (yani her durumda) Allah için dosdoğru olun ve gerçekleri düşünüp öğüt alın. Ey Mekkeliler, şunu iyi bilin ki, sizin (önceden) arkadaşınız olan bu elçi asla aklını yitirmiş / delirmiş değildir. Doğrusu o, sizin için (apaçık) bir uyarıcıdır / elçidir. (Bu elçi sizi ahiretteki) şiddetli cezaların önünden (uyarmaktadır.) Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu ben İslam'a davet görevim için (sizden) hiçbir karşılık istemedim; asla istemem. Ama Allah benim ödülümü (ahirette) verecektir. Şüphesiz

أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا  
يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ  
﴿41﴾ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُم لِبَعْضٍ  
نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا  
ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا  
تُكَذِّبُونَ ﴿42﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ  
آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ  
يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ  
أَبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرٍ  
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ  
إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿43﴾ وَمَا  
آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا  
أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿44﴾  
وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا  
مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا  
رُسُلًا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ ﴿45﴾ قُلْ إِنَّمَا  
أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَىٰ  
وَفُرَادَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ  
جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ  
عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿46﴾ قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ  
مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى  
اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

ki Allah her şeye şahittir. Şunu iyi bilin ki, tüm bilinmezleri bilen Rabb'im gerçeklerle İslam'ı ortaya koyar. Artık gerçekler gelmiştir. Böylece batıl inançlar (hurafeler) başlamayacak ve sürmeyecektir. Şunu da iyi bilin ki, yanlış bir hata yaparsam, o hata (İslam'dan değil) bendendir. Eğer ben dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneldiysem de, bu, Rabb'im bana vahiy etmesi / bildirmesi sayesinde. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve herkese / her şeye en yakındır."

#### **Ayet: 51-54**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri (kıyamet günü) hiç geçmeyen bir korkuya kapıldıklarında bir görseydin! Doğrusu onlar çok yakın bir yerden gelen cezalara uğrayacaktır. (Ahirette) putperest / müşrik Araplar: "İslam'a inandık" diyecektir. Ama o vakit onlar için iş işten geçmiş olacaktır. Çünkü onlar daha önceden (dünyadayken) İslam'ı ısrarla inkar ettiler. Ayrıca onlar bilinmez (gelecek) hakkında da yalanlar uyduruyorlardı. (Ahirette) onlar -daha önce benzerlerine de yapıldığı gibi- canlarının istediği (nimetlerinden) yoksun bırakılacaktır. Çünkü onlar (İslam'dan) şüphe ettiler.

﴿47﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ  
عَلَامُ الْغُيُوبِ ﴿48﴾ قُلْ جَاءَ الْحَقُّ  
وَمَا يُبْدِي الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿49﴾  
قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي  
وَإِنْ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي  
إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿50﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ  
فَزَعُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ  
قَرِيبٍ ﴿51﴾ وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّى  
لَهُمُ التَّوَّاشُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿52﴾  
وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ  
بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿53﴾ وَحِيلَ  
بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ  
بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي  
شَكٍّ مُرِيبٍ ﴿54﴾

### **35- FATİR SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **FATİR SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-3**

Ey insanlar, 'gökleri ve yeri yoktan var edip yaratan ve melekleri ikiye, üçer ve dörder kanatlı olarak var eden Allah'a hamdolsun' demelisiniz. Allah (dilediği kullarına) dilediği özelliği katar. Şüphesiz ki Allah her şeye güçlü yetendir. Doğrusu Allah'ın insanlara açtığı bir

### **سورة فاطر**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
جَاعِلِ الْمَلَكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنَحَةٍ  
مِثْنَى وَثُلْثَ وَرُبَاعٍ يُزِيدُ فِي الْخَلْقِ

rahmeti hiç kimse tutamaz; Onun tuttuğu şeyi de hiç kimse gönderemez. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir. Ey insanlar, Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetlerini (şükürle) anın. Doğrusu size gökten ve yerden nimetler veren Allah'tan başka bir yaratıcı yoktur. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Öyleyse gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırılmamanız gerekir.

#### **Ayet: 4**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplar seni yalanlıyorlarsa, şunu iyi bil ki, senden önce (İslam'a davet eden tüm elçiler de (önceki inkarcılar tarafından) yalanlanmışlardı. Sonuçta her konu (hesabının sorulması için) Allah'ın huzuruna döndürülecektir.

#### **Ayet: 5-7**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın verdiği (her) söz bir gerçektir. Öyleyse (dikkat edin) bu (geçici) dünya hayatı sizi aldatmasın. Yine (dikkat edin) aldatıcı (yani şeytan) sizi (Allah hakkında uydurduğu yalanlarla) aldatmasın. Şunu da iyi bilin ki, şeytan sizin (en büyük) düşmanınızdır. Öyleyse siz de onu düşmanınız olarak kabul edin. Doğrusu şeytan sadece kendi taraftarlarını cehennemin alevli ateşine girmeye çağırır. Böylece İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette şiddetli cezalara uğrayacaktır. Diğer yandan İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere ise (ahirette) bağışlanma ve büyük bir ödül (olan cennet) vardır.

#### **Ayet: 8**

Ama yaptıkları kötülükler kendilerine süslü görünen ve kötülükleri güzel gören kimselerin sonu kötü olacaktır. Öyleyse herkes şunu iyi bilsin ki, Allah dileyenleri (yani günaha ısrar edenleri) ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakır; dileyenleri de dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Ey elçi, artık, günaha ısrar edenler için üzülme. Şüphesiz ki Allah onların işlediği kötülükleri / günahları en iyi bilendir.

#### **Ayet: 9**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, rüzgarları gönderip bulutları hareket ettiren Allah'tır.

مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ  
قَدِيرٌ ﴿1﴾ مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ  
رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا  
مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ  
الْحَكِيمُ ﴿2﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا  
نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ  
اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا  
إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاِنِّي تُوفِّكُونَ ﴿3﴾ وَإِنْ  
يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ  
وَالِىَ اللَّهُ تَرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿4﴾ يَا أَيُّهَا  
النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ  
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ  
الْغُرُورُ ﴿5﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ  
فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ  
لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿6﴾  
الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ  
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ  
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿7﴾ أَفَمَنْ  
زُيِّنَ لَهُ سَوْءُ عَمَلِهِ فَرَاهُ حَسَنًا فَإِنْ  
اللَّهُ يُضِلْ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ  
يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ  
حَسْرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ  
﴿8﴾ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَّاحَ فَتُثِيرُ



Böylece Biz bulutları ölü haldeki / kurak beldelere sürüp (yağmur yağdırarak) hayat vermekteyiz. Bu böyledir. Ahirette (diriltilip) toplanmanız da (çok kolay olacaktır.)

**Ayet: 10**

Ey insanlar, üstünlük istiyorsanız, şunu iyi bilin ki, üstünlük tümüyle Allah'a aittir. Doğrusu tüm güzel sözler Allah'a çıkar; onları yükselten (kuvvet) de düzeltici / iyi işlerdir. Sonuçta kötülüğü planlayan kimseler ahirette şiddetli cezalara uğrayacaktır; onların kötülük planları da yok olup gidecektir.

**Ayet: 11**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizi (ilk olarak) topraktan yaratan, sonra bir damlacık sıvıdan (çoğaltan) ve sizi (erkek ve dişi olarak) eşler yapan Allah'tır. Doğrusu her dışının gebeliği de, doğurması da ancak Allah'ın bilgisiyle gerçekleşir ve her canlının ömrünün uzun veya kısa olması (büyük / ana) bir kitapta yazılıdır. Şüphesiz ki bu, Allah için çok kolaydır.

**Ayet: 12**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın yarattığı iki su kütlesi (ırmaklar ve denizler) bir değildir. Biri tatlıdır ve içimi rahattır; diğeri ise tuzludur ve acımsıdır. Siz her ikisinden (yani hem denizlerden hem de ırmaklardan) taze et yiyebilirsiniz ve takındığınız bazı süsleri çıkarabilirsiniz. Ayrıca gemilerin suyu yara yara denizlerde -Allah'ın lütfundan aramanız için- yüzdüğünü görürsün. Umulur ki şükredersiniz.

**Ayet: 13-14**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah (her gün) geceyi gündüze, gündüzü de geceye sokandır ve her biri belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar hareket edecek olan Güneş'i ve Ay'ı hizmete sunandır. İşte, Rabb'iniz olan Allah'ın özellikleri böyledir. Allah her şeyin tek hükümranıdır. Ey putperestler / müşrikler, sizin Allah'tan başka dua ettiğiniz putlar / sahte ilahlar en ufak bir şeyin sahibi değildir. Siz onlara dua ederseniz, onlar sizin duanızı işitmezler. Onlar sizin duanızı işitseler bile, size olumlu cevap veremezler. Ey putperestler / müşrikler, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü o

سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿9﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿10﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمِّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿11﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمَنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حَبِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاحِرَ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿12﴾ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿13﴾ إِنَّ

putlar / sahte ilahlar sizin Allah'a ortak koşmanızı inkar edecektir. Doğrusu hiç kimse bu gerçekleri sana her şeyden ayrıntısıyla haberdar olan (Allah) gibi bildiremez.

**Ayet: 15-17**

Ey insanlar, siz Allah'a muhtaçsınız. Şüphesiz ki Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah dilerse sizi yok edip sizin yerinize başka insanları getirebilir. Doğrusu bunu yapmak Allah için zor değil (çok kolaydır.)

**Ayet: 18**

(Herkes kendi yaptığından sorumludur.) Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez. (Kıyamet günü) bir günahkar (başkalarından) günahının yüklenilmesini istese de, onun günahından hiçbir şey yüklenilmeyecektir. O günahkarın en yakını bile (onun günahından) yüklenmek istemeyecektir.) Ey elçi, sen ancak Rabb'lerine karşı çıkmaktan gönülden korkan ve namazı düzenli kılan kimseleri uyarabilirsin. Doğrusu her kim (hatadan dönüp / tövbe edip) günahından temizlenirse, o, kendi iyiliği için temizlenir. Sonuçta herkes ahirette Allah'ın huzuruna varıp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir.

**Ayet: 19-26**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, gerçekleri görenlerle görmeyenler bir değildir; aydınlıkla karanlık da bir değildir; serinlikle sıcaklık da bir değildir; dirilerle ölümler de bir değildir. Doğrusu Allah, dileyenlere (yani İslam'a inananlara) gerçekleri işittirir. Ey elçi, sen kabirdeki ölümlere (ve kalpleri ölü olanlara) İslam'a davetini işittiremezsin. Ey elçi, sen sadece bir uyarıcısın. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz seni gerçeklerle (tüm insanlara) müjdeci ve uyarıcı (olan bir elçi) olarak gönderdik. Doğrusu her toplumun geçmişinde bir uyarıcı gelip geçmiştir. Ey elçi, putperest / müşrik Araplar seni yalanlıyorlarsa, şunu iyi bil ki, önceki inkarcılar da kendilerine apaçık kanıtlar, ilahi sayfalar ve aydınlatıcı kitaplar getiren (Allah'ın onlara gönderdiği) elçilerini yalanlamışlardı. Ama sonra Ben İslam'ı ısrarla

تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ

سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ

الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ

مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿14﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمْ

الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ

الْحَمِيدُ ﴿15﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ

بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿16﴾ وَمَا ذَلِكَ عَلَى

اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿17﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ

وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ

حِمْلِهَا لَا يَحْمِلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ

ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ

رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ

تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ

الْمَصِيرُ ﴿18﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ

وَالْبَصِيرُ ﴿19﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا

النُّورُ ﴿20﴾ وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ

﴿21﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا

الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ

وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ

﴿22﴾ إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿23﴾ إِنَّا

أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ

مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿24﴾

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ

inkar eden kafirleri cezalandırdım. Sonuçta kendilerini nasıl cezalandırdığımı (gördüler.)

**Ayet: 27-28**

Ey elçi, Allah'ın gökten yağmur yağdırdığını biliyorsun. Böylece Biz o yağmurla farklı renklerde (çeşitli) meyveler çıkarmaktayız. Ey elçi, dağlarda beyaz, kırmızı veya siyah farklı renklerde (çeşitli) madenler yarattığımızı da biliyorsun. Doğrusu (Allah'ın takdiriyle) insanlar, hayvanlar ve canlı-cansız tüm varlıklar farklı renklere sahiptir. Bu böyledir. Doğrusu (renkleri ne olursa olsun) Allah'ın kullarının arasında ancak gerçekleri bilen kimseler Ona karşı çıkmaktan korkarlar. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve çok bağışlayandır.

**Ayet: 29-30**

Doğrusu Allah'ın kitabını / Kuran'ı okuyup aktaran ve namazı düzenli kılmakla beraber kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) -gizliden ve açıktan- harcama / yardım yapan kimseler sonsuza kadar kazandıran bir alışveriş yaptıklarına inanırlar. Çünkü Allah İslam'a inananların ahiretteki ödülleri lütfundan fazlasıyla verecektir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve fazlasıyla ödüllendirendir.

**Ayet: 31**

Ey elçi, herkes şunu iy bilsin ki sana vahiy ettiğimiz / bildirdiğimiz bu ilahi kitap / Kuran, gerçekleri ifade eder ve kendinden önceki (tahrif edilmiş olan) ilahi kitaplara sokulan yanlışları düzeltip doğrular. Şüphesiz ki Allah kullarının yaptıklarından haberdardır ve her şeyi hakkıyla görendir.

**Ayet: 32-38**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı seçtiğimiz kullarımıza (miras / emanet) bıraktık. Doğrusu onlardan bazıları kendilerine haksızlık ederler / günah işlerler; bazıları ise dosdoğru yola / İslam'a uyarlar. Onlardan bazıları da Allah'ın izniyle / lütfuyla iyi işlerde yarışıp öne geçerler. En büyük lütuf da budur. Ahirette onlar Adn cennetlerine girecektir. Cennete giren kimseler orada altın bileklikler ve inci takılar takacak ve ipekten

قَبْلَهُمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ  
وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿25﴾ ثُمَّ  
أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ  
﴿26﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ  
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ  
مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ  
بَيضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا  
وَعَرَابِيٌّ سُودٌ ﴿27﴾ وَمِنَ النَّاسِ  
وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ  
كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ  
الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿28﴾  
إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا  
الصَّلَاةَ وَآتَوْا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا  
وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ  
﴿29﴾ لِيُؤْفِقَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ  
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿30﴾  
وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ  
الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ  
بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿31﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا  
الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا  
فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ  
وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذْنُ اللَّهِ  
ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿32﴾ جَنَّاتُ

elbiseler giyecektir. Onlar: "Tüm üzüntülerimizi gideren Allah'a hamdolsun. Şüphesiz ki Rabb'imiz çok bağışlayandır ve fazlasıyla ödüllendirendir. Çünkü O, lütfuyla bizi içinde sonsuza kadar kalacağımız bu yurda (cennete) yerleştirmiştir. Cennette bize hiçbir yorgunluk veya bıkkınlık yoktur." diyecektir. Ahirette İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ise cehennem ateşi (cezası) vardır. Cehennemde onlara ölüm yoktur. Onların cehennem cezası asla hafifletilmeyecektir. Bu böyledir. Doğrusu Biz çok nankörleri cezalandırırız. Cehenneme giren kimseler: "Ey Rabb'imiz, bizi buradan çıkar ki daha önce işlediğimiz kötülüklerin yerine düzeltici / iyi işler yapalım." diyerek feryat edecektir. Allah da onlara: "Biz sizi -düşünüp öğüt almanıza yetecek kadar- bir ömür yaşattık. Üstelik size uyarıcımız da geldi. Öyleyse cezanızı çekin! Artık haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler için hiçbir yardımcı yoktur." diyecektir. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tüm bilinmezlerini bilendir. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir.

#### **Ayet: 39**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizi yeryüzünde yöneticiler yapan Allah'tır. Doğrusu her kim İslam'ı ısrarla inkar ederse, onun inkarı kendi zararına olur. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin inkarı ancak Rabb'lerinin öfkesini / cezasını artırır. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin inkarı ancak onları ahiretteki kayıplarını artırır.

#### **Ayet: 40**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Bir düşünün bakalım, sizin Allah'a ortak koşup Ondan başka dua (ibadet) ettiğiniz putlar / sahte ilahlar (herhangi bir şeyi yaratmış mıdır? Hayır!) Haydi, gösterin bana bakalım, onlar yeryüzünde neyi yaratmıştır? (Hiçbir şeyi!) Öyleyse (yeryüzünde bir şey yaratamayan o putların / sahte ilahların) göklerde Allah'a ortak olması mümkün müdür? (Asla!) Ya da Biz putperest / müşrik Araplara (İslam'ı inkarlarına) kanıtlayabilecekleri bir kitap mı

عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ  
أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ  
فِيهَا حَرِيرٌ ﴿33﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ  
الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا  
لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿34﴾ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ  
الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا  
نُصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿35﴾  
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا  
يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفَ  
عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ  
كَافُورٍ ﴿36﴾ وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا  
رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي  
كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ  
مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا  
لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿37﴾ إِنَّ اللَّهَ  
عَالِمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ  
 عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿38﴾ هُوَ الَّذِي  
جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ  
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ  
كُفْرَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ  
الْكَافِرِينَ كُفْرَهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿39﴾  
قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ  
مِنْ دُونِ اللَّهِ أُرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنْ

verdik? (Hayır!) Doğrusu haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimler ancak birbirlerini aldatırlar."

**Ayet: 41**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri ve yeri yok olmasına engel olur. Ama (Allah'ın emriyle) gökler ve yer yok olmaya (başlarsa,) Allah'ın emrinden sonra hiç kimse onların yok olmasını engelleyemez. Şüphesiz ki Allah her zaman en hoşgörülüdür ve çok bağışlayandır.

**Ayet: 42-44**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları -eğer onlara (Yahudilere ve Hristiyanlara geldiği gibi) bir uyarıcı / elçi gelirse- diğer toplumlardan daha doğru bir toplum olacaklarına Allah'ın adıyla büyük yeminler ettiler. Ama o uyarıcı (bu elçi) onlara geldiğinde, onların sadece nefretleri arttı. Onlar yeryüzünde büyüklük tasladılar ve İslam'a inananlara kötülük planları yaptılar. Doğrusu kötülük planı yapanlar kendi kurdukları tuzaklara düşecektir. Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar ancak önceki inkarcılara uygulanan yasayı (cezayı) bekliyorlar. Doğrusu Allah'ın uyguladığı yasalarda hiçbir değişiklik ya da sapma olmaz. Doğrusu putperest / müşrik Araplar yeryüzünde gezip önceki inkarcıların sonunun çok kötü olduğunu gördüler; (ama Allah'ın bir gün onları da cezalandıracağını anlamadılar.) Doğrusu önceki inkarcılar putperest / müşrik Araplardan daha güçlüydü; (ama Allah önceki inkarcıları işledikleri günahlar yüzünden cezalandırdı.) Doğrusu göklerde ve yerdeki hiç kimse / hiçbir şey Allah'a engel olamaz. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 45**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet Allah insanları işledikleri günahlar yüzünden hemen cezalandırmak (isteseydi, kıyameti önceden koparırdı ve) yeryüzünde hiçbir canlı bırakmazdı. Doğrusu Allah insanları (hatadan dönüp / tövbe edip kendilerini düzeltmeleri için) belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar

الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ  
أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْهُ  
بَلْ إِنَّ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا  
إِلَّا غُرُورًا ﴿40﴾ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ  
زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ  
إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿41﴾  
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ  
جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنْ  
إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا  
زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿42﴾ اسْتَكْبَارًا فِي  
الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ  
الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ  
إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ  
اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ  
تَحْوِيلًا ﴿43﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي  
الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ  
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ  
قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ  
فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ  
كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿44﴾ وَلَوْ يُوَاخِذُ  
اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى  
ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى



ertelemektedir. Ama o belli sürenin sonu geldiğinde, (herkes ölecektir ve ahirette dirilip Allah'ın huzurunda hesaba çekilecektir.) Şüphesiz ki Allah tüm kullarını hakkıyla görendir.

أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ  
اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿45﴾

### 36- YASİN SURESİNİN KISA TEFSİRİ

#### YASİN SURESİNİN ANLAMI

#### سورة يس

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### Ayet: 1-4

YA-SİN ( **Dikkat!** ) En doğru hükümlerle dolu olan bu ilahi kitap / Kuran gerçeklere şahittir. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, sen Allah'ın gönderdiği elçilerinden birisin ve dosdoğru yol / İslam / doğruluk üzeresin.

#### Ayet: 5-7

Ey elçi, en üstün ve en merhametli olan (Allah) tarafından indirilen bu ilahi kitap / Kuran, ataları (ilahi kitapla) uyarılmamış ve kendileri gerçeği umursamadan yaşayan bir toplumu (yani ilk muhatap olan putperest / müşrik Arapları) uyarman için (sana gönderilmiştir.) Doğrusu ceza emrimiz birçoğunun üzerinde gerçekleşecektir; çünkü onlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa ısrarla inanmazlar.

#### Ayet: 8-10

Doğrusu Biz (görünmez) günah halkalarını (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin) boyunlarına geçirmekteyiz (ve o halkaları onların) çenelerine kadar (dayamaktayız.) Böylece onların burunları havadadır. Doğrusu Biz (onların günahlarını) önlerine ve arkalarına birer set olarak koyup onları (günahlarıyla) örtmekteyiz. Bu yüzden onlar (bazen gözlerinin önündeki bir şeyi bile) görmezler. Ey elçi, (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri) uyarasan da uyarmasan da, onlar için fark

يَسُّ ﴿1﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿2﴾ إِنَّكَ  
لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿3﴾ عَلَى صِرَاطٍ  
مُسْتَقِيمٍ ﴿4﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ  
﴿5﴾ لَتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ  
غَافِلُونَ ﴿6﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى  
أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿7﴾ إِنَّا  
جَعَلْنَا فِيْ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى  
الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ﴿8﴾ وَجَعَلْنَا  
مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ  
سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ  
﴿9﴾ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ  
تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿10﴾ إِنَّمَا تُنذِرُ  
مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ

etmez. Onlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa ısrarla inanmazlar.

**Ayet: 11-12**

Ey elçi, sen ancak bu ilahi öğüde / Kuran'a uyan ve Rahman'a karşı çıkmaktan gönülden korkan kimseleri uyatabilirsin. Ey elçi, böylelerine Allah'ın bağışlamasını ve cömert / sonsuz bir ödül (olan cenneti) müjdele. Doğrusu (dünyada) ölenleri (ahirette) Biz dirilteceğiz ve onların yaptığı ve sebep olduğu her şeyi yazıp (karşılarına çıkaracağız.) Sonuçta Biz her şeyin yazılı olduğu büyük bir kitaptan tek tek sayıp (tüm insanları hesaba çekeceğiz.)

**Ayet: 13-19**

Ey elçi, insanlara (geçmişte) elçiler gönderdiğimiz şu belde halkının örneğini ver. Onlar kendilerine gelen iki elçimizi de yalanladılar. Sonra Biz o iki elçiyi desteklemesi için oraya üçüncü elçimizi gönderdik. O üç elçi (birlikte) onlara: "Doğrusu biz Allah'ın size gönderdiği elçileriz." dediler. Ama oradaki inkarcılar elçilerimize: "(Siz Allah'ın elçileri olamazsınız.) Çünkü siz sadece bizim gibi (sıradan) insanlarsınız. Ayrıca Rahman da bir şey indirmiş değildir. Siz yalan söylüyorsunuz." dediler. O vakit elçilerimiz: "Rabb'imiz biliyor ki biz Onun size gönderdiği elçileriz. Doğrusu bizim tek görevimiz gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır." dediler. İslam'ı ısrarla inkar eden o kafirler elçilerimize: "Doğrusu biz sizin yüzünüzden bir uğursuzluğa uğradık. Eğer (İslam'a davetten) vazgeçmezseniz, sizi aramızdan kovarız ve şiddetli cezamıza uğrarsınız." dediler. Elçilerimiz de onlara: "Doğrusu başınıza gelen her uğursuzluk / kötü şey kendinizdendir (yani kendi yaptıklarınız yüzündedir.) Doğrusu size bir öğüt verildiğinde, siz bir uğursuzluğa uğramış olamazsınız. Doğrusu siz aşırıya giden (günahta ısrar eden) bir toplumsunuz." dediler.

**Ayet: 20-29**

Sonra şehrin dışından bir adam koşarak geldi ve onlara: "Ey toplum, (Allah'ın gönderdiği) bu elçilere uyun. (Sizi İslam'a

بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ  
(11) إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ  
مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ  
أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ (12)  
وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ  
جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ (13) إِذْ أَرْسَلْنَا  
إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ  
فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ (14)  
قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا  
أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا  
تَكْذِبُونَ (15) قَالُوا رَبَّنَا يَعْلَمُ إِنَّا  
إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ (16) وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا  
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (17) قَالُوا إِنَّا  
تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ  
وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (18)  
قَالُوا طَائِرُكُم مَّعَكُمْ أِنْ دُكِّرْتُمْ بَلْ  
أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ (19) وَجَاءَ مِنْ  
أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا  
قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ (20) اتَّبِعُوا  
مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ  
(21) وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي  
وَالْيَهُ تَرْجِعُونَ (22) ءَاتَّخِذْ مِنْ

davet eden,) sizden hiçbir karşılık istemeyen ve "dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelen" bu elçilere uyun. Nasıl olur da beni yoktan var edip yaratan (Allah'a) ibadet etmem ki! Şunu iyi bilin ki, ahirette Allah'ın huzuruna döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Doğrusu ben Allah'tan başka (güya) ilahları / putları kabul etmem. Şayet Rahman bana bir zarar vermek isterse, o putların / sahte ilahların desteği / şefaati benden hiçbir zararı gideremez ki! Onlar beni (hiçbir sıkıntıdan) kurtaramazlar ki! (Şayet ben dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa değil putlara / sahte ilahlara inanırsam,) o takdirde apaçık / büyük bir sapkınlıkta olurum. Ey elçiler, siz de işitin (ve şahit olun ki,) ben sizin Rabb'inize (Allah'a) inandım." dedi. Ahirette o adama: "(Haydi) cennete gir." denilecektir. O adam da: "Keşke benim toplumum da Rabb'im'in beni bağışladığını ve bana (cennet nimetlerini) ikram ettiğini bir bilseydi!" diyecektir. Doğrusu Biz -ondan sonra- onun toplumunu cezalandırmak için gökten bir (melek) ordusu indirmedik. Biz onlara (bir melek ordusu) indirmek istemedik. Aslında (başlarına gelen şey) sadece tek bir ceza haykırışıydı; böylece onlar yok olup gittiler.

#### **Ayet: 30-32**

(İslam'ı ısrarla inkar eden) o kullarıma yazıklar olsun! Onlar da kendilerine gelen elçileri alaya alıyorlardı. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar kendilerinden önce nice inkarcı nesilleri cezalandırıp -bir daha geri dönmek üzere- yok ettiğimizi anlamadılar. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, önceki ve sonraki insanların hepsi ahirette huzurumuza getirilip tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir.

#### **Ayet: 33-36**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (yağdırdığımız yağmurla) ölü haldeki / kurak toprağı canlandırmamız ve ondan (insanların ve hayvanların) yedikleri bitkileri çıkarmamız mucize görmek isteyenler için bir mucizedir. Biz yeryüzünde hurma bahçeleri ve üzüm bağları yarattık. Ayrıca Biz onlara su sağlamak için de yeraltından su pınarları fışkırttık.

دُونَهُ إِلَهَةٌ إِنْ يُرَدَّنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ  
لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا  
يُنْقِذُونَ ﴿23﴾ إِنِّي إِذَا لَفِي ضَلَالٍ  
مُبِينٍ ﴿24﴾ إِنِّي أَمِنْتُ بِرَبِّكُمْ  
فَاسْمَعُونِ ﴿25﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ  
قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿26﴾ بِمَا  
غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ  
﴿27﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ  
بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا  
مُنْزِلِينَ ﴿28﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً  
وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ ﴿29﴾ يَا  
حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ  
رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿30﴾  
أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ  
الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ  
﴿31﴾ وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا  
مُحْضَرُونَ ﴿32﴾ وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ  
الْمَيِّتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا  
فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿33﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا  
جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا  
فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿34﴾ لِيَأْكُلُوا مِنْ  
ثَمَرِهَا وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا

Böylece insanlar onların meyvelerinden yiyebilirler. Doğrusu insanlar bu nimetlerden hiçbirini kendi elleriyle yapmış değildir. Artık insanların Allah'a şükretmesi gerekir. Doğrusu toprağın bitirdiği her çeşit ürünü, insanların bizzat kendilerini ve onların bilmedikleri nice şeyleri yaratan (Allah) en yücedir.

**Ayet: 37**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, mucize görmek isteyenler için gece de bir mucizedir. Biz geceden gündüzün ışığını çıkarırız. Böylece onlar karanlıkta kalıp (dinlenirler.)

**Ayet: 38**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, mucize görmek isteyenler için güneş'in kendisi için kararlaştırılmış yörüngede akıp gitmesi de bir mucizedir. İşte bunlar en üstün olan ve her şeyi en iyi bilen Allah'ın takdir ettiği / bir düzene koyduğu şeylerdir.

**Ayet: 39-40**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, mucize görmek isteyenler için Ay'a, belirli evreler takdir etmemiz de bir mucizedir. Böylece Ay son evrede ipince bir hilale dönüşür. (Allah'ın takdirine göre) Güneş Ay'ın peşinden gitmez; gece de gündüzün önüne geçmez. Çünkü onların her biri ayrı bir yörüngede akıp gider.

**Ayet: 41-46**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, mucize görmek isteyenler için insan soyunu (Nuh'un yaptığı ve içine insanları ve hayvanları yüklediği gemiyle taşıyıp (tufanda yok olmaktan kurtarmamız) da bir mucizedir. Biz -o gemiden sonra- insanlar için daha nice taşıtları yarattık. Eğer Biz dileseydik (tüm) insanları (o tufanda) boğardık, o takdirde onlar bir çığlık bile atamazlardı ve asla kurtarılamazlardı. Ama Biz insanlara rahmetimizi lütfetmekte ve onları belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar bu dünya nimetlerinden yararlandırarak (sınamaktayız.) (Ne yazık ki Nuh'un toplumu) -onlara: "Önde ve arkada (yani her yerde) Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Umulur ki Allah'ın rahmetine erişirsiniz." denildiğinde- (İslam'ı ısrarla inkar etti ve sonuçta cezaya uğradı.) Doğrusu İslam'ı

يَشْكُرُونَ ﴿35﴾ سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ

الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ

وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿36﴾

وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا

هُم مُظْلِمُونَ ﴿37﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِي

لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

﴿38﴾ وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ

عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿39﴾ لَا

الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ

وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ

يَسْبَحُونَ ﴿40﴾ وَآيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا

ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ ﴿41﴾

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ

﴿42﴾ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ

لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقِذُونَ ﴿43﴾ إِلَّا رَحْمَةً

مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿44﴾ وَإِذَا قِيلَ

لَهُمْ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿45﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ

مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا

عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿46﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ

انْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ

كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ

ısrarla inkar eden kafirler -onlara Rabb'lerinin bildirdiği gerçeklerden hangisi gelirse gelsin- ona (inanmayıp) sadece sırt çevirmektedir.

**Ayet: 47-50**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplara: "(İslam için) Allah'ın size lütfettiği nimetlerden harcama / yardım yapın." denildiğinde ise onlar İslam'a inananlara: "Şayet dileseydi, Allah'ın doyuracağı kimseleri biz mi doyuracaktık(!) Doğrusu siz apaçık / büyük bir sapkınlığın içindesiniz." dediler. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) İslam'a inananlara: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, Allah'ın (bizi tehdit ettiği) bu ceza ne zaman gelecektir / niçin hemen gelmiyor(!)" diyorlar. Aslında onlar -böyle tartışıp çekişirlerken- kendilerini (aniden) cezalandıracak olan tek bir ceza haykırışından başka bir şeyi beklemiyorlar. Ama (o ceza geldiğinde,) onların vasiyette bulunmaya da ailelerine geri dönmeye de gücü olmayacaktır.

**Ayet: 51-54**

Sonra (kıyamet günü) Sur borusuna (ikinci defa) üflendiğinde, insanlar hemen kabirden çıkıp (tüm yaptıklarından hesaba çekilmek için) Rabb'lerinin huzuruna koşacaktır. O vakit İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (kendi kendilerine): "Yazıklar olsun bize! (Çünkü biz dünyadayken ahiretteki hesaba inanmadık.) Şimdi yattığımız yerden bizi kim kaldıdı / diriltti? (Ahirette bizi diriltten Allah'tır.) Bu da Rahman'ın bize verdiği sözdür. Allah'ın gönderdiği (tüm) elçiler de (bize bu gerçeği bildirmiş ve) doğruyu söylemiştir." diyecektir. Doğrusu ahirette insanların hepsi tek bir haykırışla hemen huzurumuza getirilecektir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü hiç kimseye hiçbir haksızlık edilmeyecektir. Sonuçta siz sadece yaptıklarınızın karşılığını göreceksiniz.

**Ayet: 55-58**

Doğrusu kıyamet günü cennete giren kimseler (Allah'ın lütfettiği çeşitli nimetlerin) keyfini sürecektir. Onlar eşleriyle beraber cennetteki ağaçların gölgesinde koltuklara oturacak ve

يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي  
ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿47﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى  
هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿48﴾  
مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً  
تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿49﴾ فَلَا  
يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ  
يَرْجِعُونَ ﴿50﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ  
فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ  
يَنْسِلُونَ ﴿51﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن  
بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۚ هَذَا مَا وَعَدَ  
الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿52﴾  
إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ  
جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿53﴾ فَالْيَوْمَ  
لَا تُظَلَّمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا  
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿54﴾ إِنَّ أَصْحَابَ  
الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَاكِهُونَ ﴿55﴾  
هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى  
الْأَرَائِكِ مُتَكِئُونَ ﴿56﴾ لَهُمْ فِيهَا  
فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿57﴾ سَلَامٌ  
قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ ﴿58﴾ وَامْتَازُوا  
الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿59﴾ أَلَمْ  
أَعْهِدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا



orada cennet meyvelerine ve istedikleri her şeye erişecektir. Cennette onlar en merhametli olan Rabb'lerinin 'Selam / esenlikler üzerinize olsun' sözüyle (karşılanacaktır.)

**Ayet: 59-65**

Kıyamet günü Allah (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere): "Ey günahta ısrar eden suçlular, bugün (cehennem cezasını çekmek için) bir tarafa ayrılın. Ey Adem'in çocukları, Ben size, 'En büyük düşmanınız olan şeytana değil yalnız Bana ibadet edin. İşte, dosdoğru yol / İslam budur.' demiştim. Doğrusu (siz dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa uymadığınızdan), şeytan sizden birçok nesli saptırdı. Aslında sizin aklınızı kullanmanız gerekirdi. İşte bu, size söz verdiğim cehennemdir. Haydi, İslam'ı ısrarla inkar etmenizin cezası olarak bugün cehennemde yanın. İşte, bugün, Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin ağızlarını mühürleyeceğiz. Onlar Bizim'le (ancak) el işaretleriyle konuşacaktır; ayakları da tüm yaptıklarına şahitlik edecektir.

**Ayet: 66-68**

Herkes şunu iyi bilsin ki, şayet Biz dileseydik, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri (dünya hayatında) hemen cezalandırıp gözlerini kör ederdik ve onlar yollarda (böyle) hızlı bir şekilde gidemezlerdi. Yine şayet dileseydik, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri (dünya hayatında) hemen cezalandırıp bulundukları yerde taş a çevirirdik ve onlar öne veya arkaya bir adım bile atamazlardı. (Ama Biz insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınarız.) Ama Biz uzun ömür verdiğimiz insanların (düşünce yetilerini) azaltırız. Öyleyse insanların (geç kalmadan) akıllarını kullanmaları gerekir.

**Ayet: 69-70**

Doğrusu Biz bu elçiye (gerçek dışı) bir şiir değil (ilahi bilgileri) öğrettik. Çünkü ona (gerçek dışı bir şey) gerekmez. İşte bu, ancak ilahi bir öğüttür ve apaçık (ilahi bir kitap olan) Kuran'dır. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah bu ilahi kitapla / Kuran'la (ölüleri değil) dirileri uyarmak ve ceza emrinin (ancak) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin üzerinde gerçekleşmesini

الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿60﴾  
وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ  
﴿61﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا  
أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿62﴾ هَذِهِ  
جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿63﴾  
اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ  
﴿64﴾ الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ  
وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا  
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿65﴾ وَلَوْ نَشَاءُ  
لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا  
الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿66﴾ وَلَوْ  
نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا  
اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿67﴾  
وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا  
يَعْقِلُونَ ﴿68﴾ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ  
وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ  
مُبِينٌ ﴿69﴾ لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا  
وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿70﴾  
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ  
أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿71﴾  
وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا  
يَأْكُلُونَ ﴿72﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ

ister.

**Ayet: 71-75**

(Ne yazık ki,) putperest / müşrik Araplar sahip oldukları hayvanları (putların / sahte ilahların değil yalnız) Bizim ellerimizle / gücümüzle - onların yararı için- yarattığımızı anlamadılar. Doğrusu hayvanları insanlara boyun eğdiren de (yalnız) Biziz. Böylece insanlar bazı hayvanları binek olarak kullanır, bazılarını da yerler. İnsanlar hayvanlardan (birçok) yarar içecek elde ederler. Artık insanların Allah'a şükretmesi gerekir. Ama putperest / müşrik Araplar Allah'tan başka (sahte) ilahlar / putlar edindiler. (Güya) putlar / sahte ilahlar onlara yardım edebilirmiş(!) Doğrusu putlar / sahte ilahlar onlara asla yardım edemezler. Bu gerçeğe rağmen onlar o putlar / sahte ilahlar için bir ordu haline geldiler.

**Ayet: 76-80**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar edenlerin (çirkin) sözlerine üzülmeye / aldırış etme. Şüphesiz ki Biz onların gizlediği ve açıkladığı her şeyi biliriz. (Ne yazık ki) bazı insanlar Bizim onları bir damlacık sıvıdan yaratmış olduğumuzu bilmekte; ama (bile bile) apaçık düşman olmakta ve kendi yaratılışlarını gözardı edip Bize şu örneği vererek: "Kim (hangi güç) çürümüş ve toza-toprağa dönüşmüş olan kemiklere (yeniden) hayat verebilir?" demektedir. Ey elçi, onlara de ki: "O kemikleri ilk defasında (bu dünyada) yoktan var edip yaratmış olan (Allah var ya, işte O,) onlara (ahirette yeniden) hayat verecek (ve sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir.) Şüphesiz ki Allah her türlü yaratmayı bilendir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizin için yemyeşil ağaçlardan (ilk) ateşi çıkaran da Allah'tır. Siz böylece (yani Allah'ın lütfettiği o ateş sayesinde) bir ateş yakabiliyorsunuz."

**Ayet: 81-83**

Ey insanlar, bir düşünün bakalım, gökleri ve yeryüzünü yoktan var edip yaratan Allah (ahirette) bunların benzerlerini yaratamaz mı? Evet, yaratır. Şüphesiz ki Allah her şeyi yaratandır ve her şeyi en iyi bilendir. Doğrusu Allah bir şeyin olmasını istediğinde, ona

وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿73﴾  
وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَعَلَّهُمْ  
يُنْصَرُونَ ﴿74﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ  
نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُخَضَّرُونَ  
﴿75﴾ فَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا  
يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿76﴾ أَوَلَمْ يَرَ  
الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا  
هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿77﴾ وَضَرَبَ لَنَا  
مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي  
الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿78﴾ قُلْ يُحْيِيهَا  
الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ  
خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿79﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ  
الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ  
تُوقِدُونَ ﴿80﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ  
يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ  
﴿81﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ  
يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿82﴾ فَسُبْحَانَ  
الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ  
تَرْجِعُونَ ﴿83﴾

sadece 'Ol' der; o şey de hemen oluverir. Öyleyse her şeyin sahibi ve hükümranı olan Allah'ın en yücedir. Sonuçta hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)"

### 37- SAFFAT SURESİNİN KISA TEFSİRİ

#### SAFFAT SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### Ayet: 1-5

Sıraya dizilip (namaz kılan,) kötülüğü yasaklayan ve bu ilahi öğüdü / bu Kuran'ı okuyup aktaran (İslam'a inananlar) Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Ey insanlar, sizin ilahınız tek ilahdır / Allah'tır. (Allah'tan başka ilah yoktur.) Doğrusu Allah göklerin, yerin ve arasındakilerin (yani her şeyin) tek Rabb'dir. Şüphesiz ki Allah doğuların (ve batıların yani her yerin, herkesin ver her şeyin tek) Rabb'idir.

##### Ayet: 6-10

Doğrusu Biz Dünya'nın içinde bulunduğu göğü yıldızlarla / gezegenlerle süsledik ve onu tüm arsız şeytanların (yani kahinlerin ve müneccimlerin) uydurduğu yalanlardan koruduk. Doğrusu onlar melekler meclisini asla dinleyemezler. Onların uydurduğu yalanlar da her bakımdan taşlanıp çürütülmeye mahkumdur. Ahirette ise onlar sürekli alçaltıcı cezalara uğrayacaktır. Ama (kulak hırsızlığı yapan ve) kaptığı bazı bilgileri (yıldızlardan okuduğunu söyleyen) o şeytanları, yani kahinleri ve müneccimleri (cehennemde) yakarak delen ateş topları kovalayacaktır.

##### Ayet: 11-26

Ey elçi, (ahirete / ahiretteki hesaba inanmayan) putperest / müşrik Araplara sor bakalım: "Onları yoktan var edip yaratmak mı yoksa (bu dünyada) yarattığımızı (ahirette tekrar) yaratmak mı daha zordur." Doğrusu Biz insanları yapışkan / balçık çamurdan yarattık.

## سورة الصافات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ  
زَجْرًا ﴿٢﴾ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾ إِنَّ  
الْهَكْمَ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ  
﴿٥﴾ إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ  
الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ  
شَيْطَانٍ مَارِدٍ ﴿٧﴾ لَا يَسْمَعُونَ إِلَى  
الْمَلَا الْأَعْلَى وَيُقَذَّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ  
﴿٨﴾ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ  
﴿٩﴾ إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَاتَّبَعَهُ  
شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ  
أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ  
مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ﴿١١﴾ بَلْ عَجِبْتَ  
وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا  
يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً

Ama ey elçi, sen (Allah'ın yaratma gücüne hayranlıkla) bakarken, onlardan bazıları (Onun yaratma gücünü) alaya alıyorlar. Ayrıca onlar kendilerine (Allah'ın bildirdiği gerçeklerle) öğüt verildiğinde, ders almıyorlar. Doğrusu onlar bir mucize görselerdi bile, onu alaya alacaklardı. Ayrıca onlar bu ilahi kitap / Kuran hakkında: "Bu, ancak büyük bir sihirdir / aldatmacadır." dediler. Putperest / müşrik Araplardan bazıları: "(Ne yani,) biz ve önceki atalarımız ölüp toprağa ve (çürümüş) kemiklere döndükten sonra (ahirette) diriltilip tüm yaptıklarımızdan hesaba mı çekileceğiz? (Olamaz!)" diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Evet! Siz ahirette alçaltılmış bir durumda (diriltileceksiniz)." Doğrusu (kıyametin kopması ve sizin diriltilmeniz için) Allah'ın bir emri yeter. (Ahirette Allah emredince, tüm insanlar dirilecektir ve etraflarına bakacaktır. (İşte o gün) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler: "Yazıklar olsun bize! İşte bu, (bize sözü verilen) ilahi adalet günüdür." diyecektir. (Melekler tarafından) onlara: "İşte bugün, sizin dünyadayken yalanladığınız son hüküm günüdür / kıyamet günüdür." denilecektir. O vakit Allah meleklerle: "Haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri, onların eşlerini ve ibadet ettikleri putları / sahte ilahları toplayın ve onları cehenneme yöneltin. (Ama cehennemden önce) onları (bir süre için) durdurun. Çünkü onlar tüm yaptıklarından hesaba çekilecekler." diyecektir. (O gün) cehenneme girecek olan kimselere: "Niçin birbirinize yardım edemediğinizi biliyor musunuz? Doğrusu bugün tüm insanlar Allah'a teslim olacaktır." denilecektir.

#### **Ayet: 27-35**

Ahirette insanlar birbirlerine dönüp sorular soracaktır. Bazıları bazılarına: "(Dünyadayken) siz bize sağdan geliyordunuz / güven veriyordunuz (ve bize, 'İslam'ı inkar etmemizi' söylüyordunuz.)" diyecektir. (Suçlananlar ise): "Hayır, siz (bizim dememizle değil kendi iradenizle) İslam'a inanmıyordunuz. Doğrusu bizim sizin üzerinizde hiçbir zorlayıcı gücümüz

يَسْتَسْخِرُونَ ﴿١٤﴾ وَقَالُوا إِن هَذَا  
إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ عَآذًا مِّتْنَا وَكُنَّا  
تُرَابًا وَعِظَامًا ؕ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾  
أَوَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ نَعَمْ  
وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ﴿١٨﴾ فَإِنَّمَا هِيَ  
زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ  
﴿١٩﴾ وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ  
الدِّينِ ﴿٢٠﴾ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي  
كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ ﴿٢١﴾ أَحْشُرُوا  
الَّذِينَ ظَلَمُوا وَآزُوا جَهَنَّمَ وَمَا كَانُوا  
يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ  
فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾  
وَقِفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾ مَا  
لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمْ الْيَوْمَ  
مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ  
عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا  
إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾  
قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾  
وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ  
كُنْتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا  
قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَاقُونَ ﴿٣١﴾  
فَاغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾  
فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

yoktu. Ama siz (günahta ısrar eden) azgın kimselerdiniz. (Şimdi) Rabb'imizin ceza emri üzerimizde gerçekleşecektir ve hepimiz ceza çekeceğiz. (Siz İslam'ı ısrarla inkar ettiniz;) ama biz sizi (biraz daha) doğruluktan saptırıp azdırdık. Doğrusu biz de doğruluktan sapan kimselerdik." diyecektir. Sonuçta kıyamet günü onlar (cehennem) cezasına ortak olacaktır. Biz günahta ısrar eden suçlulara böyle yaparız. Doğrusu (dünyadayken) onlara: "Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır." denildiğinde, onlar büyüklük taslıyorlardı.

#### **Ayet: 36-39**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları ise bu elçi hakkında : "(Hayır,) biz aklını yitirmiş / delirmiş bir şair için ilahlarımızı terk edecek değiliz!" diyorlar. Doğrusu bu elçi gerçekleri getirmiştir ve Allah'ın tüm elçilerini doğrulamıştır. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (eğer siz gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu inkar ederseniz,) ahirette şiddetli cezalar çekeceksiniz. Sonuçta siz sadece yaptıklarınızın karşılığını göreceksiniz.

#### **Ayet: 40-49**

Ama Allah'ın samimi kullarının (ahiretteki) sonu çok iyi olacaktır. İşte onlara (ahirette) nimet cennetlerinde özel yiyecekler ve (çeşitli) meyveler ikram edilecektir. Onlar cennette karşılıklı koltuklara oturacaktır. Allah'ın cennette yarattığı hizmetçiler de onların etrafında dolaşacaktır ve onlara cennet pınarlarından kadehlere doldurulmuş ve içenlerin hoşuna giden çok lezzetli içecekleri servis yapacaktır. O içecekler hiçbir sarhoşluk veya sıkıntı vermeyecektir. Yumuşak bakışlı hanımları da onların yanında bulunacaktır. Onlar korunmuş inciler gibi (tertemizdir.)

#### **Ayet: 50-60**

Ahirette insanlar birbirlerine dönüp sorular soracaktır. Onlardan biri (tanıdığı kimselere): "(Dünyadayken) benim bir arkadaşım vardı ve o, (alay ederek) bana, 'ölüp toprağa ve (çürümüş) kemiklere dönüştükten sonra ahirette (diriltilip) hesaba çekileceğimize nasıl inanırsın ki!' diyordu. Acaba siz onu gördünüz

﴿33﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ  
﴿34﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿35﴾ وَيَقُولُونَ  
إِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ  
﴿36﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ  
الْمُرْسَلِينَ ﴿37﴾ إِنَّكُمْ لَذَائِقُوا  
الْعَذَابِ الْأَلِيمَ ﴿38﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا  
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿39﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ  
الْمُخْلِصِينَ ﴿40﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ  
مَعْلُومٌ ﴿41﴾ فَوَاحِشٌ لَهُمْ مَكْرَمُونَ  
﴿42﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿43﴾ عَلَى  
سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿44﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ  
بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ﴿45﴾ بَيضَاءَ لَذَّةٍ  
لِلشَّارِبِينَ ﴿46﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا  
هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿47﴾ وَعِنْدَهُمْ  
قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ ﴿48﴾ كَأَنَّهُنَّ  
بَيضٌ مَكْنُونٌ ﴿49﴾ فَاقْبَلْ بَعْضُهُمْ  
عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿50﴾ قَالَ  
قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿51﴾  
يَقُولُ أَتِنَّكَ لِمَنِ الْمُسَدِّقِينَ ﴿52﴾  
عَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَأِنَّا  
لَمَدِينُونَ ﴿53﴾ قَالَ هَلْ أَنْتُمْ  
مُطَّلِعُونَ ﴿54﴾ فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي



mü?" diyecektir. Sonra o adam (araştırarak) bakacak ve arkadaşını cehennem ateşinin ortasında görecektir ve: "Allah'ın adıyla yemin ediyorum ki sen -az daha- beni de (cehennem ateşine kadar) alçaltacaktın. Şayet Rabb'im (İslam) nimeti olmasaydı, ben de cehennemde olacaktım. Doğrusu bir defa öldük mü bir daha ölecek değiliz. Doğrusu biz (İslam'a inananlar) ahirette ceza değil (cennet ödülünü alacağız.) En büyük başarı da budur." diyecektir.

#### **Ayet: 61-68**

Öyleyse (ey insanlar,) bu (cennet) ödülü için çalışın. (Bir düşünün bakalım, sizin için ahirette) bu ödülün (yani cennetin) nimetleriyle ikram görmek mi, yoksa (cehennem cezasına uğrayıp oradaki zehirli) zakkum ağacından yemek mi daha iyidir? Doğrusu Biz cehennem ateşinin dibinden çıkan ve şeytan / yılan başlarına benzeyen tomurcukları olan (zehirli) zakkum ağacını zulümde / haksızlıkta ısrar eden zalimlere bir sıkıntı olsun diye var ettik. Onlar (ahirette cehenneme girip zehirli) zakkum ağacının meyvelerinden yiyerek karınlarını dolduracak ve (o yemeğin) üzerine cehennem kaynar sıcak sularından içecektir; daha sonra da (tekrar tekrar) cehennem ateşine geri dönecektir.

#### **Ayet: 69-74**

Doğrusu putperest / müşrik Araplar atalarını dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapmış olarak buldular ve koşa koşa atalarının izinden gidip (İslam'ı ısrarla inkar ettiler.) Geçmişte putperest / müşrik Araplardan önceki insanların birçoğu da dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapmıştı. Doğrusu Biz onlara da uyarıcılarımızı (elçilerimizi) göndermiştik. Baksana, (cezamızla) uyarılan (ama uyarılarımıza uymayıp onları alaya alan) önceki inkarcıların sonu ne kötü oldu. Ama Allah'ın samimi kullarının (ahiretteki) sonu çok iyi olacaktır.

#### **Ayet: 75-82**

Geçmişte Nuh Bize seslenip (dua etti.) Biz de onun duasını güzel bir şekilde kabul ettik. Sonuçta Biz onu ve ailesini / onun beraberinde

سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿55﴾ قَالَ تَاللَّهِ إِن  
كَدَّتْ لَتُرْدِينَ ﴿56﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي  
لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿57﴾ أَمَا  
نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿58﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا  
الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿59﴾ إِنَّ  
هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿60﴾ لِمَثَلٍ  
هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿61﴾ أَذَلِكْ  
خَيْرٌ نَزْلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿62﴾  
إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿63﴾  
إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ  
﴿64﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُؤُسُ الشَّيَاطِينِ  
﴿65﴾ فَإِنَّهُمْ لَاكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِؤْنَ  
مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿66﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ  
عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿67﴾ ثُمَّ إِنَّ  
مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿68﴾ إِنَّهُمْ  
أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿69﴾ فَهُمْ  
عَلَىٰ أَثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿70﴾ وَلَقَدْ  
ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿71﴾ وَلَقَدْ  
أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿72﴾ فَانْظُرْ  
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ﴿73﴾ إِلَّا  
عِبَادَ اللَّهِ الْمَخْلَصِينَ ﴿74﴾ وَلَقَدْ  
نَادَيْنَا نُوحَ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ﴿75﴾  
وَنَجَّيْنَاهُ وَآهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

olanları (yani İslam'a inananları) büyük bir sıkıntıdan (tufanda suda boğulmaktan) kurtardık ve onun soyunu yeryüzünde kalan insanlar yaptık. Doğrusu Biz Nuh'un İslam'a davetini (örnek gösterip) diğer insanlara bıraktık. İnsanların arasından (özellikle) Nuh'a selam / esenlikler olsun! Bu böyledir. Biz iyi işler yapanları ödüllendiririz. Çünkü o, İslam'a inanan kullarımızdandı. Sonuçta Biz (Nuh'u ve onun beraberinde olanların hepsini tufandan kurtardık;) diğerlerini (yani İslam'ı ısrarla inkar edenleri) ise suda boğduk.

#### **Ayet: 83-98**

Doğrusu İbrahim de Nuh'un (İslam'a inanan) toplumundandı. İbrahim dosdoğru bir kalple Rabb'ine yönelirdi. Bir vakit İbrahim babasına ve toplumuna: "Siz neye ibadet ediyorsunuz? Allah'tan başka uydurma şeylere, yani (sahte) ilahlara / putlara da mı (inanmak) istiyorsunuz! Siz tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'ı ne sanıyorsunuz? (Siz Allah'ın her şeye gücü yeten olduğunu anlamıyor musunuz?)" dedi. Sonra İbrahim (inkarcıların ibadet ettiği) yıldızlara şöyle bir bakıp: "Doğrusu ben (sizin Allah'tan başka Onun yarattığı gök cisimlerine de ibadet etmenizden) çok rahatsızım." dedi. Ama onlar İbrahim'den yüz çevirdi ve gittiler. Sonra İbrahim (babasının ve toplumunun ibadet ettiği o (sahte) ilahların / putların yanına yaklaşp: "(Haydi, önünüze konan yiyecekleri) yesenize(!) Niçin konuşmuyorsunuz(!)" dedi. İbrahim onlara (biraz daha) yaklaşp (en büyük put hariç tüm putlara) tüm gücüyle vurdu. Ama (putlarının kırıldığını haber alan) putperestler / müşrikler hızla İbrahim'in yanına geldiler. İbrahim onlara: "Siz (kendi ellerinizle) yonttuğunuz şeylere mi ibadet ediyorsunuz? (Olamaz!) Doğrusu sizi de yaptığınız her şeyi de yaratan Allah'tır." dedi. Ama onlar (İslam'a inanmadılar ve): "İbrahim'i yakmak için bir yer yapın ve onu (büyük) bir ateşin içine atın." dediler. Onlar (İbrahim'i öldürmek için) bir plan yapmak istediler; (ama Biz o planı bozup) onları alçalttık.

#### **Ayet: 99-113**

﴿76﴾ وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ  
﴿77﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ  
﴿78﴾ سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ  
﴿79﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ  
﴿80﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ  
﴿81﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿82﴾  
وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ﴿83﴾ إِذْ  
جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿84﴾ إِذْ قَالَ  
لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿85﴾  
أَفِئْكَآ إِلَهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿86﴾  
فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿87﴾ فَنَظَرَ  
نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿88﴾ فَقَالَ إِنِّي  
سَقِيمٌ ﴿89﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ  
﴿90﴾ فَرَاغَ إِلَى إِلِهِتِهِمْ فَقَالَ أَلَا  
تَأْكُلُونَ ﴿91﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ  
﴿92﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ  
﴿93﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ﴿94﴾  
قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿95﴾  
وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿96﴾  
قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي  
الْجَحِيمِ ﴿97﴾ فَرَادُوا بِهِ كَيْدًا  
فَجَعَلْنَاهُمْ الْأَسْفَلِينَ ﴿98﴾ وَقَالَ إِنِّي  
ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿99﴾ رَبِّ

(Allah onu inkarcıların ellerinden kurtardıktan sonra) İbrahim: "Doğrusu ben (bu inkarcı beldeden çıkıp) Rabb'imın emrine gideceğim. Şüphesiz ki O, beni doğruya yöneltecektir. (Daha sonra) İbrahim: "Ey Rabb'im, bana düzeltici / iyi işler yapan bir çocuk lütfet." dedi. Biz de (İbrahim'in duasını kabul ettik ve) ona hoşgörölü bir oğulu (yani İsmail'i) müjdeledik. İbrahim -oğlu (İsmail) onunla beraber iş yapma yaşına geldiğinde- ona: "Ey oğlum, ben rüyamda kendimi seni keserken (kurban ederken) görüyorum. Baksana (Rabb'im beni bir sözümle sınıyor.) Peki, senin bu konudaki görüşün nedir?" dedi. O vakit oğlu (İsmail) İbrahim'e: "Babacığım, (Allah'ın) sana emrettiğini yap. (Endişe etme; çünkü) -Allah'ın dilemesiyle / lütfuyla- benim sabırlı olduğumu göreceksin." dedi. Böylece her ikisi de Allah'ın emrine teslim oldu. İbrahim oğlu (İsmail'in) alnını yere koyduğunda, Biz ona: "Ey İbrahim, sen rüyanı doğrulamış oldun; (ama şunu iyi bil ki İslam'da insanı kurban etmek yoktur)." diye seslendik / vahiy ettik. Bu böyledir. Biz iyi işler yapanları ödüllendiririz. Doğrusu bu, (İbrahim için) apaçık / büyük bir sınavdı. Sonra Biz İbrahim'e (oğlunu kurban etmek yerine) kurban etmesi için büyük bir kurbanlık hayvan verdik. Doğrusu Biz İbrahim'in İslam'a davetini (örnek gösterip) diğer insanlara bıraktık. (İnsanların arasından özellikle) İbrahim'e selam / esenlikler olsun! Bu böyledir. Biz iyi işler yapanları ödüllendiririz. Çünkü o, İslam'a inanan kullarımızdandı. Daha sonra Biz İbrahim'e, düzeltici / iyi işler yapan bir peygamber olacak olan (ikinci erkek çocuğunu, yani) İshak'ı müjdeledik. Doğrusu Biz (İbrahim'in her iki oğluna, yani) İsmail'e ve İshak'a (ilahi) bereketler verdik; ama onların soylarından gelen insanların arasında hem iyi işler yapan kimseler hem de kendilerine haksızlık eden / günahta ısrar eden kimseler vardır.

#### **Ayet: 114-122**

Geçmişte Biz Musa'ya ve Harun'a da iyilikler lütfettik. Böylece Biz onları ve onların toplumunu (yani İsrailoğullarını) büyük bir

هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿100﴾  
فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿101﴾ فَلَمَّا  
بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي  
أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ  
مَاذَا تَرَى قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ  
سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنْ  
الصَّابِرِينَ ﴿102﴾ فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ  
لِلْجَبِينِ ﴿103﴾ وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا  
إِبْرَاهِيمُ ﴿104﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّعْيَا إِنَّا  
كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿105﴾ إِنَّ  
هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿106﴾  
وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿107﴾ وَتَرَكْنَا  
عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿108﴾ سَلَامٌ  
عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿109﴾ كَذَلِكَ نَجْزِي  
الْمُحْسِنِينَ ﴿110﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا  
الْمُؤْمِنِينَ ﴿111﴾ وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَقَ  
نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿112﴾ وَبَارَكْنَا  
عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا  
مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿113﴾  
وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ  
﴿114﴾ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ  
الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿115﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ  
فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿116﴾

sıkıntıdan (Firavunun zulmünden) kurtardık. Biz onlara yardım ettik ve onlar (yardımımıza sayesinde Firavuna ve askerlerine karşı) galip geldiler. Geçmişte Biz onlara apaçık ilahi bir kitap verdik ve onları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttik. Doğrusu Biz Musa'nın ve Harun'un İslam'a davetlerini diğer insanlara bir örnek olarak bıraktık. (İnsanların arasından özellikle) Musa'ya ve Harun'a selam / esenlikler olsun! Bu böyledir. Biz iyi işler yapanları ödüllendiririz. Çünkü onlar İslam'a inanan kullarımızdandı.

**Ayet: 123-132**

İlyas da gönderdiğimiz elçilerdendi. İlyas kendi toplumuna: "Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmanız gerekir. Siz nasıl olur da her şeyi en güzel şekilde yaratan Allah'ı bırakıp B'al (adını verdiğiniz bir puta / sahte ilaha) dua (ibadet) edersiniz ki! Doğrusu Allah sizin de geçmiş atalarınızın da (yani hepinizin) tek Rabb'idir." dedi. Buna rağmen onlar İlyas'ı ısrarla yalanladılar. Sonuçta onlar (cehennem ateşine) getirilip toplanacaktır. Ama Allah'ın samimi kullarının (ahiretteki) sonu çok iyi olacaktır. Doğrusu Biz İlyas'ın İslam'a davetini (örnek gösterip) diğer insanlara bıraktık. (İnsanların arasından özellikle) İlyas gibi olanlara selam / esenlikler olsun! Bu böyledir. Biz iyi işler yapanları ödüllendiririz. Çünkü o, İslam'a inanan bir kulumuzdu.

**Ayet: 133-138**

Lut da gönderdiğimiz elçilerdendi. Geçmişte Biz -cezaya uğrayan yaşlı hanımı hariç- Lut'u ve ailesinin / onun beraberinde olanların (yani İslam'a inananların) hepsini kurtardık; sonra da diğerlerini (yani İslam'ı ısrarla inkar edenleri) yıkıp yerle bir ettik. (Ey putperest / müşrik Araplar,) siz (ticaret kervanlarınızla) sabah-akşam daima onların yok edildiği o beldeden (yani Lut toplumunun harabelerinin önünden) geçip gidiyorsunuz; (ama hiç ibret almıyorsunuz.) Artık aklınızı kullanmanız gerekir.

**Ayet: 139-148**

Yunus da gönderdiğimiz elçilerdendi. Geçmişte

وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿117﴾  
وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ  
﴿118﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ  
﴿119﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ  
﴿120﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ  
﴿121﴾ إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ  
﴿122﴾ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنْ الْمُرْسَلِينَ  
﴿123﴾ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ آلَا تَتَّقُونَ  
﴿124﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ  
أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿125﴾ اللَّهُ رَبُّكُمْ  
وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿126﴾ فَكَذَّبُوهُ  
فَأَنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿127﴾ إِلَّا عِبَادَ  
اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿128﴾ وَتَرَكْنَا  
عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿129﴾ سَلَامٌ  
عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ  
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿131﴾ إِنَّهُ مِنْ  
عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿132﴾ وَإِنَّ لُوطًا  
لَمِنْ الْمُرْسَلِينَ ﴿133﴾ إِذْ نَجَّيْنَاهُ  
وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿134﴾ إِلَّا عَجُوزًا  
فِي الْغَابِرِينَ ﴿135﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا  
الْآخِرِينَ ﴿136﴾ وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ  
عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿137﴾ وَبِالْأَيْلِ أَفَلَا  
تَعْقِلُونَ ﴿138﴾ وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنْ



Yunus (İslam'a karşı çıkan) toplumunu terk etti ve yüklü bir gemiye bindi. Ama (aşırı yüklenmiş o gemi denizde batma tehlikesiyle karşılaştığında, bazı yolcuların ve eşyaların denize atılması için) kura çekildi. Yunus (o kurada) kaybedenlerden oldu, (denize atıldı ve denizin ortasında kaldı.) O vakit Yunus (İslam'a davet etmekle görevli olduğu toplumu terk etmesinin büyük bir yanlış olduğunu anlayıp) kendi kendini kınarken, büyük bir balık onu yuttu. Şayet Yunus Allah'ın yüceliğini anarak hareket etmesiydi, diriliş gününe (kıyamet gününe) kadar o balığın karnında kalırdı. Sonra (o balık Yunus'u ağzından çıkardı ve) Biz onu rahatsız (bitkin) bir halde ıssız / boş bir yere attık. (O ıssız yerde) Biz onu yerden bitirdiğimiz kabak ağacının (yapraklarıyla) gölgeledik. Daha sonra Biz onu yüz bini aşan toplumuna (elçimiz olarak) geri gönderdik. O vakit onlar İslam'a inandılar. Böylece Biz onları belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar (bu dünya nimetlerinden) yararlandırdık. (Ahirette ise Biz onları cennet nimetleriyle ödüllendireceğiz.)

#### **Ayet: 149-157**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara sor bakalım: Kız çocukları Rabb'ininmiş de erkek çocukları onların mıymış? Biz melekleri kızlar olarak mı yaratmışız? Onlar buna şahit mi olmuşlar? (Asla!) Herkes şunu iyi bilsin ki, bazılarının, 'Allah çocuk sahibi oldu.' demesi ancak onların uydurduğu bir iftiradır. Doğrusu onlar (apaçık) yalan söylüyorlar. Allah kız çocukları erkek çocuklara tercih mi etmiş? (Hayır, Allah'ın kız çocukları ile erkek çocuklar arasında bir çocuk tercihi yoktur.) Niçin ve nasıl böyle yanlış hükümler veriyorsunuz? Artık gerçekleri düşünüp öğüt almanız gerekir. Ey putperest / müşrik Araplar, sizin (elinizde) apaçık bir yetkiniz var mı? Eğer doğruyu söylüyorsanız, (bu ilahi kitaba / Kuran'a karşı daha doğru olabilecek) kitabınızı getirmeniz gerekir.

#### **Ayet: 158-160**

Putperest / müşrik Araplar Allah ile Onun yarattığı cinler (ve melekler) arasında (güya) bir akrabalık bağı uydurmuşlar. Ama cinler (ve

الْمُرْسَلِينَ ﴿139﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ  
الْمَشْحُونِ ﴿140﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ  
الْمُدْحَضِينَ ﴿141﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ  
وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿142﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ  
مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿143﴾ لَلَبِثَ فِي  
بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿144﴾  
فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿145﴾  
وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ  
﴿146﴾ وَارْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ آلَافٍ أَوْ  
يَزِيدُونَ ﴿147﴾ فَأَمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ  
إِلَى حِينٍ ﴿148﴾ فَاسْتَفْتِهِمَ الرِّبِّكَ  
الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿149﴾ أَمْ  
خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ  
﴿150﴾ أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إِفْكِهمَ لَيَقُولُونَ  
﴿151﴾ وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ  
﴿152﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ  
﴿153﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ  
﴿154﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿155﴾ أَمْ لَكُمْ  
سُلْطَانٌ مُبِينٌ ﴿156﴾ فَأَتُوا بِكِتَابِكُمْ  
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿157﴾ وَجَعَلُوا  
بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ  
الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿158﴾  
سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿159﴾



melekler) onların (ahirette cehennem ateşine getirilip toplanacağını) bilmektedir. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin çirkin yakıştırmalarından uzaktır. (Evet, sonuçta ahirette onlar cehennem ateşine getirilip toplanacaktır.) Ama Allah'ın samimi kullarının (ahiretteki) sonu çok iyi olacaktır.

**Ayet: 161-163**

Ey putperestler / müşrikler, şunu iyi bilin ki, siz de sizin ibadet ettiğiniz putlarınız / sahte ilahlarınız da -(kendi istekleriyle) cehennem ateşine girmek isteyen kimseler hariç- hiç kimseyi Allah'tan saptıramazsınız.

**Ayet: 164-170**

(İslam'a inananlar kendilerini şöyle tanıtırılar: Allah'ın değerlendirmesine göre) her birimizin belli bir konumu vardır ve biz (namaz kılarken) Allah'ın huzurunda sırayla diziliriz. Doğrusu biz daima Allah'ın yüceliğini anarak hareket ederiz." Putperest / müşrik Araplardan ise: "Şayet öncekilerden bize ilahi bir öğüt / kitap kalsaydı, biz de Allah'ın samimi kulları olurduk." diyorlar. Doğrusu onlar İslam'ı ısrarla inkar ettiler. Sonuçta (ahirette) onlar da gerçekleri anlayacaktır; (ama iş işten geçtikten sonra gerçekleri anlamalarının onlara hiçbir yararı olmayacaktır.)

**Ayet: 171-179**

Doğrusu Biz elçi olarak gönderdiğimiz kullarımıza önceden şu sözü vermiştizdir: Sonuçta İslam'a inananlar yardımımızla zafere ulaşacaktır ve ordumuz galip gelecektir. Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bir süre için yüz çevir (ve diğer insanları İslam'a davet et. Onların sonunu bekle ve gör. Onlar da (kendi sonlarının ne kötü olduğunu) görecektir. Öyleyse onlar cezamızın hemen gelmesini istememelidir. Çünkü cezamız onlara indiğinde, uyardığımız (yani günahta ısrar eden) kimselerin sabahı çok kötü olacaktır. Ey elçi, bir süre için onlardan yüz çevir (ve diğer insanları İslam'a davet et. Bekle ve gör. Onlar da (kendi sonlarının ne kötü olduğunu) görecektir.

**Ayet: 180-182**

Ey elçi, tüm üstünlüklerin sahibi olan Rabb'in

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿160﴾  
فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿161﴾ مَا أَنْتُمْ  
عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ﴿162﴾ إِلَّا مَنْ هُوَ  
صَالٍ الْجَحِيمِ ﴿163﴾ وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ  
مَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿164﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ  
الصَّافُونَ ﴿165﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ  
الْمُسَبِّحُونَ ﴿166﴾ وَإِنْ كَانُوا  
لَيَقُولُونَ ﴿167﴾ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا  
مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿168﴾ لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ  
الْمُخْلَصِينَ ﴿169﴾ فَكَفَرُوا بِهِ  
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿170﴾ وَلَقَدْ سَبَقَتْ  
كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿171﴾  
إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿172﴾ وَإِنْ  
جُنَدْنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿173﴾ فَتَوَلَّ  
عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿174﴾ وَأَبْصِرْهُمْ  
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿175﴾ أَفَبِعَذَابِنَا  
يَسْتَعْجِلُونَ ﴿176﴾ فَإِذَا نَزَلَ  
بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ  
﴿177﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ  
﴿178﴾ وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ  
﴿179﴾ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا  
يَصِفُونَ ﴿180﴾ وَسَلَامٌ عَلَى  
الْمُرْسَلِينَ ﴿181﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ

putperestlerin / müşriklerin çirkin yakıştırmalarından uzaktır. Ey insanlar, 'Allah'ın gönderdiği elçilerin hepsine selam / esenlikler olsun ve tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a hamdolsun' demelisiniz.

### 38- SAD SURESİNİN KISA TEFSİRİ

#### SAD SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-2

SAD ( **Dikkat!** ) Öğütlerle dolu olan bu ilahi kitap / Kuran gerçeklere şahittir. Ama İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (İslam'a karşı) bir büyüklük taslama ve bir düşmanlık içindedir.

#### Ayet: 3-8

Doğrusu Biz putperest / müşrik Araplardan önce nice inkarcı nesilleri cezalandırıp yok ettik. Onlar (son anlarında) seslenip feryat ettiler; ama kurtulmak için çok geç kalmışlardı. (Şimdi de) putperest / müşrik Araplar kendilerine aralarından bir uyarıcının (elçinin) gelmesine şaşılar. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler bu elçi hakkında: "Bu adam yalancı bir sihirbazdır / aldatıcıdır. Çünkü o, ilahlarımızı / putlarımızı (inkar edip) tek ilahı / Allah'ı kabul etti. Şaşılacak bir şey!" dediler. Onlardan ileri gelen kimseler öne atılıp diğer insanlara: "Haydi, (bizimle beraber) yürüyün ve ilahlarınıza / putlarınıza inanmakta sabredip (bağlılık gösterin.) Sizden istediğimiz tek şey budur. Çünkü biz (bu adamın söylediklerini) başka milletlerde bile duymadık. (Bu adamın söyledikleri) uydurmaca sözlerdir. İlahi öğüt / kitap aramızdan (bula bula) ona mı inmiş(!)" dediler. Doğrusu onlar ilahi öğüdümünden / kitabımdan şüphe içindedir; ama (ahirette) cezamı tattıklarında, (bu ilahi kitaba / Kuran'a inanmak için iş işten geçmiş olacaktır.)

#### Ayet: 9-15

## سورة ص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿1﴾ بَلِ  
الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿2﴾  
كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوا  
وَلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ ﴿3﴾ وَعَجَبُوا أَنْ  
جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ  
هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿4﴾ أَجَعَلَ الْإِلَهَةَ  
إِلَٰهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ  
﴿5﴾ وَانْطَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ امْشُوا  
وَاصْبِرُوا عَلَىٰ إِلِهِتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ  
يُرَادُ ﴿6﴾ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ  
الْأَخِرَةِ إِنَّ هَذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ ﴿7﴾  
ءَأُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ  
فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا  
عَذَابٍ ﴿8﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ

Ey elçi, onlar Rabb'inin rahmet hazinelerinin sahibi değildir. (Onlar Allah'ın rahmetini / bu Kuran'ı kime indireceğine asla karışamazlar.) Şüphesiz ki Allah en üstündür ve çok lütfedendir. Yine onlar göklerin, yerin ve arasındakilerin (yani her şeyin) hükümranı değildir. (Şayet onlar her şeyin hükümranı olduklarını iddia ediyorsa,) bir yol bulup yukarıya (göklerin ve yerin dışına) çıkmaları gerekir. İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Arapların farklı gruplardan oluşturduğu ordu da yakında yenilgiye uğrayacaktır. Geçmişte putperest / müşrik Araplardan önce Nuh'un toplumu da piramitler diken Firavunlar da Semud toplumu da Lut'un toplumu da Eyke halkı da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladılar. O inkarcı toplumlardan her biri (kendilerine gelen) elçiye ısrarla yalanladı ve cezamı hak etti. Öyleyse İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar ancak tam vaktinde gelecek olan bir ceza haykırışını bekliyorlar.

#### **Ayet: 16-20**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları (alay ederek): "Ey Rabb'imiz, (Senin cezadan) payımıza düşeni bize -hesap gününden önce- hemen ver." dediler. Ey elçi, onların söylediği çirkin sözlere sabret ve insanlara güç irade sahibi olan kulumuz Davud'tan bahset. Çünkü o, (bir hata yaptığında hemen) hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzeltirdi. Doğrusu Biz (Davud'un çevresindeki) dağları onun hizmetine sunduk. O dağlar (yankı vererek) sabah ve akşam vakitlerinde Davud'la beraber Rabb'lerinin yüceliğini anardı. O vakit kuşlar da toplanıp (Davud'un dağlarla beraber Allah'ın yüceliğini anmasına) katılırdı. Sonra Biz Davud'un krallığını güçlendirdik ve ona doğru hükümler ve etkili hitabet gücü verdik.

#### **Ayet: 21-26**

Ey elçi, sana (Davud'un hüküm verdiği) "davalı tarafların" haberi geldi: Bir vakit o davalı kimseler (gizlice) Davud'un namaz kıldığı mihrabı aşıp (geldiler). Davud (habersizce ve bir anda) huzuruna giren o

رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ﴿9﴾ أَمْ لَهُمْ مُلْكُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا

بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ﴿10﴾

جُنْدٍ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ

﴿11﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ

وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ﴿12﴾ وَثَمُودُ

وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ

الْأَحْزَابِ ﴿13﴾ إِنَّ كُلَّ إِلَّا كَذَّبَ

الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابٌ ﴿14﴾ وَمَا يَنْظُرُ

هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا مِنْ

فَوَاقٍ ﴿15﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا

قِطْنًا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿16﴾ اصْبِرْ

عَلَى مَا يَقُولُونَ وَانْكِرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ

ذَا الْآيَةِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿17﴾ إِنَّا سَخَّرْنَا

الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ

وَالْإِشْرَاقِ ﴿18﴾ وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً

كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿19﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ

وَأَتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ

﴿20﴾ وَهَلْ آتَيْكَ نَبِؤُا الْخَصْمِ إِذْ

تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ ﴿21﴾ إِذْ دَخَلُوا

عَلَى دَاوُدَ فَفَزَعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ

kimselerden irkilince, onlar: "(Ey Davud,) korkma, biz bir davanın taraflarıyız. Birimiz diğerinin hakkına girdi. (Ey Davud,) sen bizim aramızda taraf tutmadan gerçeklerle hüküm ver ve bizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelt." dediler. Onlardan biri şu açıklamayı yaptı: "Bu, benim kardeşimdir. Kardeşimin doksan dokuz koyunu var; benim ise sadece bir koyunum var. Buna rağmen kardeşim bana, 'O bir koyunu da bana bırak.' dedi ve tartışmada bana üstün geldi." dedi. Davud ona: "Kardeşin sana -senin koyununu kendi koyunlarına katmak istemekle- haksızlık etmiştir. Doğrusu -İslam'a inanıp iyi işleri yapan kimseler hariç- ortakların birçoğu birbirinin hakkına böyle girerler. Ama onlar da çok azdır." dedi. (Davud yönettiği devlette haksızlıklara engel olmakta bazı kusurlarının olduğunu anladı.) Sonra Davud Bizim onu (bu dünyada) ancak sınadığımızı düşündü. Böylece o, Rabb'inden bağışlanma diledi, rükuya eğilip secdeye kapandı ve Ona gönülden yöneldi. Biz de onun (hatalarını) bağışladık. Sonuçta (ahirette) Davud'a huzurumuza yakın olma izni ve en güzel dönüş yeri (olan cennet ödülü) vardır. Biz ona: "Ey Davud, Biz seni yeryüzünde bir yönetici yaptık. Öyleyse insanlar arasında gerçeklerle hüküm ver. Sakın bazılarının kötü arzularına uyma! Yoksa o kötü arzular seni Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan saptırır. Allah'ın dosdoğru yolundan sapanlar ise -hesap gününü unuttuğundan- ahirette şiddetli cezalara uğrayacaktır." dedik.

#### **Ayet: 27**

Doğrusu Biz göğü, yeri ve arasındakileri boşuna yaratmadık. Bunların boş yere (tesadüfen) yaratıldığı düşüncesi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin bir zannıdır / boş bir iddiasıdır. Ama İslam'ı ısrarla eden kafirlere (ahirette) yazık olacaktır; çünkü onlar cehennem ateşine girecektir.

#### **Ayet: 28-29**

Doğrusu Biz İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerle yeryüzünde bozgunculuk eden kimseleri (ahirette) bir tutmayacağız.

خَصْمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ  
فَاحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ  
وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿22﴾ إِنَّ  
هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً  
وَلِيَ نَعْجَةً وَاحِدَةً فَقَالَ اكْفُلْنِيهَا  
وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿23﴾ قَالَ لَقَدْ  
ظَلَمْتَ بِسُؤَالِ نَعَجَتِكَ إِلَى نِعَاجِهِ وَإِنَّ  
كَثِيرًا مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ  
عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ  
أَنَّمَا فَتْنَاهُ فَاستَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا  
وَأَنَابَ ﴿24﴾ فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ  
لَهُ عِنْدَنَا لَازْلَفَى وَحُسْنِ مَآبٍ ﴿25﴾  
يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي  
الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا  
تَتَّبِعِ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ  
إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ  
عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ  
﴿26﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ  
وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ  
كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ

Doğrusu Biz emirlerimize duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarımızdan sakınan kimselerle gûnahta ısrar eden kimseleri (ahirette) bir tutmayacağız. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, sana indirdiğimiz bu ilahi kitap / Kuran bereketlerle doludur. Çünkü Allah akıl sahiplerinin bu ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçekleri (dinleyip) gereğini yapmalarını ve düşünüp öğüt almalarını ister.

**Ayet: 30-40**

Sonra Biz Davud'a (oğlu) Süleyman'ı lütfettik. Süleyman çok iyi bir kulumuzdu. Çünkü o, (bir hata yaptığında hemen) hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzeltirdi. Bir akşamüstü ona (yeni gelen) iyi cins yarış atları sunulduğunda, Süleyman: "Doğrusu ben iyi / güzel şeyleri sevmekteyim, çünkü onlar bana Rabb'im (şükürle anmayı) hatırlatır." dedi. Sonra (gece olunca) her şey karanlığın perdesinin arkasına gizlendi. (Ertesi sabah) Süleyman görevlilere: "O atları buraya getirin." dedi ve (yanına getirilen) atların bacaklarını ve boyunlarını sıvazlamaya başladı. Doğrusu Biz Süleyman'ı -onun tahtına (devletine) ceset (gibi ağır külçe külçe altınlar) katarak- sınadık; ama o, (zenginlikten şımarmadı ve Allah'a) gönülden yöneldi. Süleyman: "Ey Rabb'im, beni bağışla ve bana -benden sonra hiç kimseye nasip olamayacak- bir hükümrânlık lütfet. (Öyle ki insanlar benim zenginlikle sınavımı düşünüp öğüt alsınlar.) Şüphesiz ki Sen çok lütfedensin." diyerek dua etti. Biz de rüzgarı (yani gelişmiş yelkenli gemileri) onun hizmetine sunduk. O gemiler Süleyman'ın emriyle her yere rahatça giderdi. Ayrıca Biz Süleyman'a bina / gemi yapımı ve dalgıçlık gibi ustalık gerektiren işlerde şeytanları (inkarcıların büyüklerini) ve birbirine zincirle bağlı olan suçluları çalıştırma imkanını da verdik. Biz ona: "(Ey Süleyman,) Bu zenginlik sana lütfumuzdur. Artık sen -bu dünyada sana hesap sorulmadan- istediğin kadar iyilik yapabilirsin ya da zenginliği elinde tutup / cimrilik edip iyilik yapmayabilirsin." dedik. (Böylece

﴿27﴾ أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿28﴾ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿29﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَنَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿30﴾ إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ ﴿31﴾ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿32﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّ فطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿33﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿34﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿35﴾ فَسَخَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿36﴾ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿37﴾ وَأَخْرَيْنَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿38﴾ هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿39﴾ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَى



Süleyman -kendi tercihiyle- insanlara iyilik yaptı.) Sonuçta (ahirette) Süleyman'a huzurumuza yakın olma izni ve en güzel dönüş yeri (olan cennet ödülü) vardır.

**Ayet: 41-44**

Ey elçi, insanlara kulumuz Eyyüb'ten bahset. Bir gün o, Rabb'ine seslenip: "Ey Rabb'im, şeytan (yanlışla yöneltmesiyle) bana bir bitkinlik ve bir sıkıntı dokundurdu. (Ey Rabb'im, lütfunla bana yardım et; çünkü ben şeytana uyup bir yanlış yaptım ve hasta oldum.)" diyerek dua etti. Biz de ona: "(Ey Eyyüb,) ayağını yere vur. Oradan hem yıkanacağın hem de içeceğin soğuk bir pınar çıkacaktır." dedik. (Böylece Biz onun hastalığını iyileştirdik.) Sonra Biz ona rahmetimizden (bir süre uzak kaldığı) ailesini ve onlarla beraber (eski zenginliğinin) iki kat fazlasını lütfettik. Böylece Biz akıl sahiplerine ilahi bir öğüt verdik. Daha sonra Biz ona: "(Hastalıktan geriye kalan yara izlerini yok etmesi için) eline bir demet ot al, (o otlardan bir merhem yap) ve onu (yara izlerinin üzerine) sür. Şimdi (günlük işlerine geri dönebilirsin; ama daima dikkatli ol ve) sakın günah işleme!" dedik. Doğrusu Biz Eyyüb'ün sabırla dayanışarak hareket ettiğini gördük. Eyyüb çok iyi bir kulumuzdu. Çünkü o, (bir hata yaptığında hemen) hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzeltirdi.

**Ayet: 45-48**

Ey elçi, insanlara güçlü irade ve görüş sahibi olan diğer kullarımız; İbrahim'den, İshak'tan ve Yakub'tan bahset. Doğrusu Biz onları, ahiret yurdunu öğütleyen elçiler olarak seçtik. Onlar Allah tarafından seçilmiş iyi işler yapan (örnek) insanlardır. Ey elçi, insanlara İsmail, Elyasa ve Zülkifl'den bahset. Çünkü onlardan her biri de iyi işler yapardı.

**Ayet: 49-54**

Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran ilahi bir öğüttür. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere ahirette en güzel dönüş yeri olan (cennet) vardır. Onlara Adn cennetlerinin kapıları açılacaktır. Onlar

وَحُسْنَ مَأْبٍ ﴿40﴾ وَادْكُرْ عَبْدَنَا

أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ

الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿41﴾

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ

وَشَرَابٌ ﴿42﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ

وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرًا

لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿43﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ

ضِغْثًا فَاصْرُبْ بِهِ وَلَا تُخَنِّتْ أَنَا

وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ

﴿44﴾ وَادْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ

وَيَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ

﴿45﴾ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرًا

الدَّارِ ﴿46﴾ وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ

الْمُصْطَفَيْنَ الْآخِيَارِ ﴿47﴾ وَادْكُرْ

إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ

الْآخِيَارِ ﴿48﴾ هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ

لِحُسْنِ مَأْبٍ ﴿49﴾ جَنَّاتٍ عَدْنٍ

مُفْتَحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿50﴾ مُتَّكِينَ

فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ

وَشَرَابٍ ﴿51﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ

الطَّرْفِ أَثَرَابٍ ﴿52﴾ هَذَا مَا

orada koltuklara oturup cennetin çok çeşitli meyvelerinden ve içeceklerinden isteyecektir. (Kendileriyle) aynı yaşta olan ve yumuşak bakışlı hanımları da onların yanında bulunacaktır. (Ey İslam'a inananlar,) işte bu, size hesap günü için sözü verilen cennettir; işte bu, (size ahirette lütfedeceğimiz) tükenmez (sonsuz) nimettir.

**Ayet: 55-58**

Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran (ilahi bir öğüttür.) Diğer yandan (İslam'ı ısrarla inkar edip) azıtan kimselere ise ahirette en kötü dönüş yeri olan (cehennem) vardır. Onlar cehenneme girecektir. Doğrusu cehennem kalınacak en kötü yerdir. (Evet,) bu ilahi kitap / Kuran (ilahi bir öğüttür.) Öyleyse (bu ilahi öğüdü dinlemeyenler) cezalarını çeksinler. Onlar cehennemde kaynar sıcak sular (içecek,) pis / irinli şeyler (yiyecek) ve benzeri çeşitli cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 59-64**

(Ahirette İslam'ı ısrarla inkar eden öncülere): "İşte bu topluluk (size uyduklarından) sizinle beraber cehenneme girmiştir." denilecektir. Onlar da kendilerine uyup cehenneme giren kimseler hakkında: "O topluluk rahat yüzü görmesin! Çünkü onlar cehennem ateşine girmeyi hak ettiler." diyecektir. O vakit onlara uyan kimseler İslam'ı ısrarla inkar eden öncüler hakkında: "Asıl siz rahat yüzü görmeyin! Çünkü siz bizim cehenneme girmemize sebep oldunuz. Doğrusu cehennem kalınacak en kötü yerdir. Ey Rabb'imiz, bu cezaya uğramamıza sebep olan kimselerin cehennemin ateşindeki cezalarını kat kat fazlasıyla artır." diyecektir. Sonra onlar birbirlerine: "Niçin (dünyadayken) kötü sayıp alaya aldığımız (İslam'a inanan) kimseleri burada göremiyoruz. Yoksa onlar gözden mi kaçtılar?" diyecektir. Doğrusu cehennem ateşine giren kimselerin birbirleriyle böyle tartışacakları da bir gerçektir.

**Ayet: 65-70**

Ey elçi, de ki: "Ey insanlar, ben sadece bir uyarıcıyım. Doğrusu tek ilah olan ve her şeyi emrine boyun eğdiren Allah'tan başka ilah

تَوَعَّدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿53﴾ إِنَّ  
هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿54﴾ هَذَا  
وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ ﴿55﴾ جَهَنَّمَ  
يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿56﴾ هَذَا  
فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿57﴾ وَآخِرُ  
مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿58﴾ هَذَا فَوْجٌ  
مُقْتَحَمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ  
صَالُوا النَّارِ ﴿59﴾ قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ  
مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ  
الْقَرَارُ ﴿60﴾ قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا  
هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ  
﴿61﴾ وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا  
كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ ﴿62﴾  
اتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ  
الْأَبْصَارُ ﴿63﴾ إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ  
أَهْلِ النَّارِ ﴿64﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنْذِرٌ  
وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ  
﴿65﴾ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا  
بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿66﴾ قُلْ هُوَ  
نَبِيُّ عَظِيمٌ ﴿67﴾ أَنْتُمْ عَنْهُ  
مُعْرِضُونَ ﴿68﴾ مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ

yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Göklerin, yerin ve onların arasındaki herkesin / her şeyin Rabb'i olan Allah en üstündür ve çok bağışlayandır. Ey elçi, İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplara de ki: "Doğrusu bu, (yani ahiretteki hesap) büyük bir haberdir; ama siz ona sırt çeviriyorsunuz. Ayrıca (eğer bu ilahi kitap / Kuran bana haber vermeseydi,) melekler meclisinde meydana gelen tartışmayı (yani İblis'in Adem'e saygı göstermediğini ve insana düşman olduğunu) bilebilmem de asla söz konusu olamazdı. Şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran bana ancak sizi uyarmam için vahiy ediliyor. Doğrusu ben sadece apaçık bir uyarıcıyım."

**Ayet: 71-85**

Ey elçi, bir vakit Rabb'in meleklerle: "Ben çamurdan bir insan yaratacağım. Ben onu düzenleyip içine ruhumdan (can) üflediğimde, hemen ona secde edin / saygı gösterin." dedi. O vakit meleklerin hepsi secde ettiler / saygı gösterdiler. Ama İblis büyüklük taslayıp (secde etmedi) ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden oldu. Allah ona: "Ey İblis, (söyle bakalım,) seni, Benim iki elimle / gücümle yarattığım insana secde etmekten / saygı göstermekten engelleyen nedir? (Şimdi) sen büyüklük mü tasladın, yoksa bir zorba mı oldun?" dediğinde, İblis: "Sen beni ateşten, onu ise çamurdan yarattın. (Bu yüzden) ben ondan daha iyiyim / üstünüm." dedi. Allah ona: "(Ey İblis, meleklerin meclisinden) defol çık! Çünkü sen (rahmetimden) kovuldun. Ama şunu iyi bil ki, ilahi adalet gününe kadar lanetim senin üzerinde olacaktır." dedi. İblis: "Ey Rabb'im, bana diriliş gününe (kıyamet gününe) kadar süre ver." dediğinde, Allah ona: "(Ey İblis,) Ben sana o belli güne (yani kıyamet gününe) kadar bir süre verdim." dedi. Sonra İblis: "Ey Rabb'im, Senin üstünlüğüne yemin ederim ki, -Senin samimi kulların hariç-insanların hepsini doğruluktan saptırmaya çalışacağım." dedi. Allah da ona: "(Ey İblis, senin bu sözün) doğrudur; (ama diğer sözlerin yalandır.) Şüphesiz ki Ben ancak doğruyu söylerim. Sonuçta Ben cehennemi seninle ve

بِأَمَلٍ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿69﴾  
إِنْ يُوحَىٰ إِلَىٰ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ  
﴿70﴾ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَالِقٌ  
بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿71﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ  
وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ  
سَاجِدِينَ ﴿72﴾ فَسَجَدَ الْمَلَكَةُ كُلُّهُمْ  
أَجْمَعُونَ ﴿73﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ  
وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿74﴾ قَالَ يَا  
إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ  
بِيَدِي اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ  
﴿75﴾ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ  
نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿76﴾ قَالَ  
فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاتَّكَ رَجِيمٌ ﴿77﴾ وَإِنَّ  
عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿78﴾  
قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ  
﴿79﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿80﴾  
إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿81﴾ قَالَ  
فَبِعِزَّتِكَ لَا أُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿82﴾ إِلَّا  
عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلَصِينَ ﴿83﴾ قَالَ  
فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿84﴾ لَا مَلْنَ  
جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ

onlardan sana uyanların hepsiyle dolduracağım." dedi.

**Ayet: 86-88**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum ve size hiçbir yük yüklemiyorum. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıklar için ilahi bir öğüttür. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) bir süre sonra (ahirette) hepiniz bu ilahi kitabın / Kuran'ın haber verdiği olayları anlayacaksınız."

**39- ZÜMER SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**ZÜMER SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran en üstün olan ve en doğru kararı veren Allah tarafından indirilmiştir.

**Ayet: 2-3**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana gerçeklerle indirdik. Öyleyse yalnız gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibi olan Allah'a samimiyetle ibadet et. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın dini çok sadedir. (Yani İslam'a inananlar hiçbir aracı olmadan / doğrudan Allah'a yönelirler.) Ama (ne yazık ki) Allah'tan başka (putları / sahte ilahları da güya) dost edinen putperest / müşrik Araplar: "Aslında biz onlara sadece bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet (dua) ediyoruz." demektedir. Doğrusu (kıyamet günü) Allah onların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konularda hükmünü verecektir. Doğrusu Allah yalanda ve İslam'ı inkarda ısrar eden kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

**Ayet: 4-5**

(Ey Allah'a çocuk yakıştıranlar,) şayet Allah bir çocuk edinmek isteseydi yarattıklarından

أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ

مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

وَلِتَعْلَمَنَّ نَبَاهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

**سورة الزمر**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ

الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ

بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

﴿٢﴾ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ

اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ

إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ

يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ

﴿٣﴾ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا

لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ

سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

dilediğini seçerek bunu yapabilirdi. (Ama Allah'ın bir çocuk edinmesi asla Onun yüceliğine yakışmaz!) Doğrusu Allah tüm eksikliklerden uzaktır / yücedir. Allah tek ilahdır ve her şeyi emrine boyun eğdirenidir. Allah gökleri ve yeri gerçeklerle yaratmıştır. Doğrusu Allah geceyi gündüze, gündüzü de geceye döndürenidir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah her biri belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar hareket edecek olan Güneş'i ve Ay'ı hizmete sunandır. Şunu da iyi bilin ki, Allah en üstündür ve çok bağışlayandır.

#### **Ayet: 6-7**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah sizi tek bir candan yaratmıştır, (yarattığı ilk insana) aynı candan eşini var etmiştir ve size eşler halinde sekiz çiftlik hayvanını lütfetmiştir. Sizi annelerinizin karınlarında, üç karanlık içinde aşama aşama yaratan da Allah'tır. İşte, Rabb'iniz olan Allah'ın özellikleri böyledir. Allah her şeyin tek hükümranıdır. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Öyleyse ey insanlar, gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırılmamanız gerekir. Eğer İslam'ı ısrarla inkar ederseniz, (Allah'a hiçbir zarar veremezsiniz.) Çünkü Allah asla size muhtaç değildir. Ama şunu iyi bilin ki, Allah kullarının İslam'ı inkar etmesinden / nankörlüğünden asla razı olmaz. Doğrusu Allah ancak sizin (İslam'a inanıp) Ona şükretmenizden razı olur. (Herkes kendi yaptığından sorumludur.) Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez. Sonuçta hepiniz ahirette Rabb'inizin huzuruna döneceksiniz. O da size tüm yaptıklarınızı bildirecek (ve sizi hesaba çekecektir.) Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir.

#### **Ayet: 8-9**

Putperest / müşrik insanlar bile başlarına bir sıkıntı geldiğinde, (putları / sahte ilahları bırakıp sadece) Rabb'lerine (Allah'a) gönülden yönelerek dua ederler. Ama Allah nimetiyle / lütfuyla sıkıntılarını giderdiğinde, onlar önceden (yalnız) Allah'a dua ettiklerini unutup kendilerini Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan saptırmak için putları

يَكْوَرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيَكْوَرُ  
النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ  
وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ  
هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿5﴾ خَلَقَكُمْ مِنْ  
نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا  
وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ  
يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ  
بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَلِكُمْ اللَّهُ  
رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآتَى  
تُصَرِّفُونَ ﴿6﴾ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ  
غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ  
وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ  
وِازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ  
مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ  
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿7﴾ وَإِذَا  
مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا  
إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا  
كَانَ يَدْعُوهُ إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ  
أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ  
بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ  
﴿8﴾ أَمَّنْ هُوَ قَانِثٌ أِنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا  
وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةً



/ sahte ilahları Ona eş koşmaya başlarlar. Ey elçi, (putperest / müşrik Araplara) de ki: "İslam'ı ısrarla inkar etmenizle (bu dünya nimetlerinden) biraz yararlanabilirsiniz; ama şunu iyi bilin ki, sonuçta (ahirette sonsuza kadar kalmak üzere) cehennem ateşine gireceksiniz." Geceleyin ayakta durarak ve secdeye kapanarak (yani namaz kılarak) Allah'a boyun eğen, ahiretten / ahiretteki hesaptan çekinen ve Rabb'inin rahmetini / lütfunu dileyen kimselerin durumu ise iyi olacaktır. (Ahirette onlar sonsuza kadar cennet nimetlerinin içinde olacaktır.) Ey elçi, insanlara de ki: "(Gerçekleri) bilenlerle bilmeyenler bir değildir. Doğrusu ancak akıl sahipleri gerçekleri düşünüp öğüt alırlar."

#### **Ayet: 10**

Ey elçi, de ki: "(Allah şöyle buyuruyor:) Ey İslam'a inanan kullarım, Rabb'inizin emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. (Bu dünyada) iyi işler yapan kimselere (ahirette) iyilikler / cennet nimetleri vardır. (Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki,) Allah'ın yeryüzü geniştir. (İslam'ı her yerde yaşayabilirsiniz.) Doğrusu (bu dünyada İslam için) sabırla dayanışarak hareket edenlere (ahirette) hesapsız (sonsuz) nimetler verilecektir."

#### **Ayet: 11-16**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben yalnız gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibi olan Allah'a samimiyetle ibadet etmekle ve İslam'a inananların öncüsü olmakla emrolundum. Eğer Rabb'ime karşı çıkarsam, korkarım ki, ben de büyük günün / kıyamet gününün cezasına uğrarım. Herkes şunu iyi bilsin ki, ben yalnız Allah'a samimiyetle ibadet ederim; çünkü O, dinimin (İslam'ın) tek sahibidir. Ey insanlar, (eğer ahirette sonsuza kadar cehennemde kalmak istiyorsanız,) Allah'tan başka dilediğiniz (puta / sahte ilaha) da ibadet edebilirsiniz. Doğrusu gerçekten kaybedenler (dünyada kaybedenler değil) ancak hem kendilerine hem de yakınlarına kıyamet günü kaybettiren kimselerdir. İşte, en büyük kayıp / zarar da budur." Ahirette İslam'ı ısrarla inkar

رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ  
وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا  
الْأَلْبَابِ ﴿9﴾ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا  
اتَّقُوا رَبَّكُمُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ  
الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ  
إِنَّمَا يُؤَفِّقُ الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ  
حِسَابٍ ﴿10﴾ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ  
أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿11﴾  
وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ  
﴿12﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ  
رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿13﴾ قُلْ  
اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿14﴾  
فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ  
الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ  
وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ  
الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿15﴾ لَهُمْ مِنْ  
فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ  
ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَا  
عِبَادِ فَاتَّقُونِ ﴿16﴾ وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا  
الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى  
اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿17﴾  
الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ

eden kafirlerin altlarında ve üstlerinde cehennem ateşinin katmanları olacaktır. Allah kullarını bu gerçekle korkutarak uyarır. Öyleyse ey kullarım, siz de emirlerime duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımdan sakının.

**Ayet: 17-20**

Doğrusu Allah'a karşı azgınlaşanlara (yani Tâğut'a) ibadet etmekten uzak duran ve yalnız Allah'a gönülden yönelen kimselere müjdeler vardır. Öyleyse ey elçi, (böyle) kullarıma (cenneti) müjdele. Doğrusu onlar (yani İslam'a inananlar) her sözü dinlerler; ama sözün en güzeline (yani bu ilahi kitaba / Kuran'a) uyarlar. İşte onlar Allah'ın dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği kimselerdir. İşte onlar akıl sahibi olan kimselerdir. (Allah'ın) ceza emrine uğrayan kimselerin durumu ise kötü olacaktır. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, sen cehennem ateşine girecekleri asla kurtaramazsın. Ama Rabb'lerinin emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere içlerinden ırmaklar akan cennetlerde üst üste (kat kat) yapılmış (cennet) konakları vardır. Doğrusu bu, Allah'ın (İslam'a inananlara) verdiği bir sözdür. Şüphesiz ki Allah ahiretteki buluşma sözünden dönmez.

**Ayet: 21-22**

Ey elçi, Allah'ın gökten yağmur yağdırdığını, onu akıtıp yönelterek yeraltındaki boşluklara doldurduğunu ve onunla farklı renklerde (çeşitli) bitkiler çıkardığını biliyorsun. Sonra da Allah'ın o bitkileri sarartıp (kuruttuğunu) ve onları çerçöp haline getirdiğini görüyorsun. İşte bunlarda akıl sahiplerinin düşünüp öğüt almaları için verilen ilah bir öğüt vardır. Doğrusu Allah'ın, kalbini İslam inancına açtığı herkes Rabb'lerinin (İslam) ışığıyla aydınlanır. Ama Allah'ın bu ilahi öğüdüne / Kuran'a karşı kalpleri katılaşmış olan kimselere (ahirette) yazık olacaktır. İşte onlar (yani İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler) apaçık / büyük bir sapkınlığın içindedir.

**Ayet: 23-24**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, sözlerin en

أَحْسَنُهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَيْهُمْ اللَّهُ

وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿18﴾

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ

تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿19﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ

اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا

غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ

الْمِيعَادَ ﴿20﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ

مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعٌ فِي

الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا

أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرِيهَ مُصْفَرًّا ثُمَّ

يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا

لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿21﴾ أَفَمَنْ شَرَحَ

اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ

مِنَ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ

ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

﴿22﴾ اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا

مُتَشَابِهًا مَثَانٍ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ

جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ

هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ

يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿23﴾

güzeli (olan bu ilahi kitabı / Kuran'ı) tekrar tekrar okunan ve edebi sanatlarla bezenmiş bir kitap olarak indiren Allah'tır. (Bu ilahi kitap / Kuran okunduğunda,) Rabb'lerine karşı çıkmaktan korkan kimselerin tüyleri ondan ürperir. Daha sonra onların derileri ve kalpleri Allah'ın kitabına inanarak yumuşar. -İşte bu ilahi kitap / Kuran (önceki ilahi kitaplar gibi) Allah'ın dileyenleri (yani İslam'a inananları) onunla dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği bir doğruluk rehberidir.- Doğrusu hiç kimse Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltemez. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler kıyamet günü uğrayacakları kötü cezalardan kendilerini kurtaramayacaktır ve haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimlere: "Yaptığınız kötülüklerin (cezasını) çekin!" denilecektir.

#### **Ayet: 25-26**

Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan önceki inkarcılar da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladılar. Ama (Allah'ın cezası) onlara (bir anda) hiç beklemedikleri bir yerden gelip çattı. Böylece Allah onlara bu dünya hayatında alçalmayı tattırdı. Onların ahiretteki cezaları ise daha büyük olacaktır. Keşke insanlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu bir anlasalardı!

#### **Ayet: 27-28**

Doğrusu Biz insanlara (İslam'a inanmaları için) bu ilahi kitapta / Kuran'da her çeşit örneği verdik. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar. Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı ilk muhatap olan Araplar anlasınlar diye Arapça bir Kuran yaptık ve onda hiçbir çarpıklık bulundurmadık. Umulur ki insanlar Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırlar.

#### **Ayet: 29**

Ey insanlar, Allah (size) şu örneği vermektedir: Birbirleriyle çekişen ortakların sahip olduğu bir iş yerinde çalışan bir işçinin durumuyla, tek sahibi olan bir iş yerinde çalışan bir işçinin durumu bir olabilir mi? (Hayır! Öyleyse ey insanlar, 'Allah'a hamdolsun' demelisiniz. Ama

أَفَمَنْ يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سَوَاءَ الْعَذَابِ  
يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا  
كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿24﴾ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ  
قَبْلِهِمْ فَاتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا  
يَشْعُرُونَ ﴿25﴾ فَادْأَقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ  
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ  
أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿26﴾ وَلَقَدْ  
ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ  
كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿27﴾ قُرْآنًا  
عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ  
﴿28﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ  
شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا  
لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ  
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿29﴾ إِنَّكَ  
مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿30﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ  
يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ  
﴿31﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى  
اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ الْيُسُ  
فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿32﴾  
وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ  
أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿33﴾ لَهُمْ مَا  
يَشَاؤُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاُ

(ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez.

**Ayet: 30-35**

Ey elçi, (bir gün) sen de öleceksin, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler de ölecekler. Sonra hepiniz kıyamet günü Rabb'inizin huzurunda bir davanın karşı tarafları olacaksınız. Herkes şunu iyi bilsin ki, yalan uydurup Allah'a iftira eden ve kendilerine gelen doğruları yalanlayan kimselerden daha zalimi yoktur. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için en uygun ceza cehennemdir. Diğer yandan doğruyu (İslam'ı) ortaya koyan ve ona inanan kimseler ise (ahirette cennet ödülünü kazanacaktır.) Çünkü onlar Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerdir. Sonuçta onlara diledikleri (her nimet) Rabb'leri tarafından lütfedilecektir. İyi işler yapanların ödülü böyle (güzel) olacaktır. Böylece Allah onların yaptığı kötü şeyleri örtecek ve onları yaptıklarının en iyisine göre ödüllendirecektir.

**Ayet: 36-37**

Doğrusu Allah bu kuluna (elçisine) yeter. Ey elçi, putperest / müşrik Araplar (güya) seni Allah'tan başkalarıyla korkutuyorlarmış(!) Doğrusu hiç kimse Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. Allah'ın dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiği kimseleri ise hiç kimse saptıramaz. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve günahta ısrar edenlere hak ettikleri cezayı verendir.

**Ayet: 38-40**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Gökleri ve yeri yaratan kimdir?" diye sorarsan, onlar sana: "Allah" diyecektir. Ey elçi, onlara de ki: "Bir düşünün bakalım, eğer Allah bana bir zarar vermek isterse, sizin Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz putlar / sahte ilahlar Onun bana vereceği zararı asla giderebilir mi? (Hayır!) Yine eğer Allah bana bir rahmet lütfetmek isterse, onlar Onun bana lütfedeceği rahmeti tutup engel olabilirler mi? (Asla!) Şüphesiz ki Allah bana yeter. Artık güvenip dayanmak isteyenler yalnız Allah'a güvenip

الْمُحْسِنِينَ ﴿34﴾ لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ  
أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ  
بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿35﴾  
أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ  
بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ  
فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿36﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ  
فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ  
ذِي انتِقَامٍ ﴿37﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ  
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولَنَّ  
اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ  
اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ  
كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ  
هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ  
عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿38﴾ قُلْ يَا  
قَوْمِ اْعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ  
فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿39﴾ مَنْ يَأْتِهِ  
عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ  
مُقِيمٌ ﴿40﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ  
لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنْ اهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ  
وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا  
أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿41﴾ اللَّهُ يَتَوَفَّى  
الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ

dayanmalıdır. Ey toplumum, siz elinizden geleni yapın; ben de görevimi yapıp sizi İslam'a davet edeceğim. Sonuçta alçaltıcı cezanın kime geleceğini ve kimin kalıcı (sonsuz) cezaya uğrayacağını anlayacaksınız."

**Ayet: 41**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana -insanların (iyiliği) için- gerçeklerle indirdik. Öyleyse her kim dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirse, bu, onun kendi yararına olur; her kim de dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saparsa, bu, onun kendi zararına olur. Ey elçi, sen onların (yaptığı yanlışları) savunacak değilsin.

**Ayet: 42**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (size sahip olduğunuz canı veren ve) ölüm anında canınızı alan Allah'tır. Doğrusu Allah yaşayan kimseleri de uykularında (bir çeşit ölüm haline) sokar. Böylece Allah ölmesine hüküm verdiği kimseleri (ölüm halinde) tutar; diğerlerini ise belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar (bu dünyada yaşamaya) gönderir. İşte bunda düşünüp öğüt alan kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 43-45**

Doğrusu putperest / müşrik Araplar Allah'tan başka (putları / sahte ilahları) destekçiler / şefaatçiler olarak kabul ettiler. Ey elçi, onlara de ki: "(Nasıl olur da) hiçbir güce ve akla sahip olmayan putların / sahte ilahların (ahirette size yardım edebileceklerine inanırsınız ki! Olamaz!) Şüphesiz ki Allah tüm desteklerin / şefaatlerin sahibidir. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Sonuçta hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)" Doğrusu ahirete / ahiretteki hesaba inanmayan putperest / müşrik Arapların kalpleri -Allah tek ilah olarak anıldığında- nefret duymaktadır; -Allah'tan başkaları (yani putlar / sahte ilahlar) anıldığında ise sevinmektedir.

**Ayet: 46-48**

Ey elçi, de ki: "Ey gökleri ve yeri yoktan var edip yaratan ve görülen-görülmeyen her şeyi en iyi bilen Allah'ım, Sen kullarının (İslam'dan)

فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ  
عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْآخِرَىٰ إِلَىٰ  
أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ  
يَتَفَكَّرُونَ ﴿42﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ  
اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا لَا  
يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿43﴾ قُلْ  
لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ  
﴿44﴾ وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ  
قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ  
وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ  
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿45﴾ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ  
وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ  
فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿46﴾ وَلَوْ  
أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ  
جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ  
سَوْءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَبَدَا لَهُمْ  
مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ  
﴿47﴾ وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا  
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ  
﴿48﴾ فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا



ayrılığa düştüğü konularda (kıyamet günü) hüküm vereceksin." Herkes şunu iyi bilsin ki, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler kıyamet gününün kötü cezasından kurtulmak için yeryüzündeki her şeyi ve bir o kadar daha feda etseler bile, (onlardan asla kabul edilmeyecektir.) Sonuçta (ahirette) Allah tarafından onların karşısına hiç hesap etmedikleri şeyler çıkarılacaktır. Böylece onların karşısına yaptıkları kötülükler çıkarılacak ve onlar alaya aldıkları cezayla kuşatılacaktır.

#### **Ayet: 49-52**

Doğrusu İslam'ı inkar eden insanlar bile başlarına bir sıkıntı geldiğinde Bize dua ederler. Sonra Biz o sıkıntıyı bir rahmetimizle / lütfumuzla değiştirdiğimizde, bazıları: "Bu lütf bana (Allah tarafından değil) sadece kendi bilgim sayesinde verildi." derler(!) Doğrusu bu (dünya hayatı) bir sınavdır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan önceki inkarcılar da benzer sözler söylediler. Sonuçta kazandıkları şeyler onları (cezadan) kurtaramadı ve onlar yaptıkları kötülöklere uğradılar. Aynı şekilde putperest / müşrik Araplardan haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler de yaptıkları kötölöklere uğrayacaktır. Çünkü hiç kimse Allah'a engel olamaz. Onlar Allah'ın (bu dünyada bir sınav olarak) verdiği nimetleri dilediğine bol, dilediğine ise belli bir ölçüde verdiğini anlamadılar. İşte bunda İslam'a inananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

#### **Ayet: 53-59**

Ey elçi, de ki: "(Allah şöyle buyuruyor:) Ey kendi aleyhlerine aşırıya gitmiş (yani günah işlemiş) olan kullarım, sakın Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin (ve hatadan dönüp / tövbe edip kendinizi düzeltin.) Doğrusu Allah (hatadan dönüp / tövbe edip İslam'a inananların) tüm günahlarını bağışlar." Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Öyleyse (Allah'ın) cezası size gelmeden önce Rabb'inize gönülden yönelin

ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّا أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿49﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿50﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿51﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿52﴾ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿53﴾ وَأَنْبِئُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلَمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿54﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿55﴾ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتِي عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّآخِرِينَ ﴿56﴾

ve Ona gönülden teslim olup İslam'ı kabul edin. Yoksa ahirette yarımsız / çaresiz kalırsınız. O ceza bir anda ve hiç beklemediğiniz bir yerden başınıza gelmeden önce Rabb'inizden size lütfedilen şeylerin en iyisi olan bu ilahi kitaba / Kuran'a uyun. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden her biri: "Allah'ın huzurunda aşırıya gittiğim (günahta ısrar ettiğim) ve gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu alaya aldığım için bana yazıklar olsun!" diyecektir veya "Keşke Allah beni (zorla) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltseydi, o takdirde ben de Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınanlardan olurum." diyecektir. Yine onlar (ahiretteki) cezayı gördüklerinde: "Keşke bana dünyaya bir defa geri dönme fırsatı verilseydi, o takdirde ben de iyi işler yapanlardan olurum." diyecektir. Allah da onlara: "Bildirdiğim gerçekler size (dünyadayken) gelmişti; ama siz onları yalanladınız ve büyüklük taslayıp İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden oldunuz. (Öyleyse şimdi / ahirette cezanızı çekeceksiniz.)" diyecektir.

#### **Ayet: 60-63**

Ey elçi, kıyamet günü Allah hakkında yalan uyduran kimselerin yüzlerini mosmor göreceksin. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar edip büyüklük taslayanlar için en uygun ceza cehennemdir. Diğer yandan Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseleri ise -onlar dünya sınavını kazandıklarından- (ahirette cennet nimetleriyle ödüllendirecektir.) Böylece ahirette onlara hiçbir kötülük dokunmayacaktır ve onlar asla üzülmecektir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, her şeyin tek yaratıcısı ve savunucusu Allah'tır. Doğrusu Allah göklerin ve yerin anahtarlarının (yani hükümrancılığının) tek sahibidir. Sonuçta Allah'ın bildirdiği gerçekleri ısrarla inkar eden kimseler ise (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

#### **Ayet: 64-70**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Ey

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ  
مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿57﴾ أَوْ تَقُولَ حِينَ  
تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ  
مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿58﴾ بَلَى قَدْ جَاءَتْكَ  
آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ  
مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿59﴾ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ  
تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ  
وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ  
مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿60﴾ وَيُنَجِّي اللَّهُ  
الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمْ  
السَّوْءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿61﴾ اللَّهُ  
خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ  
وَكَيلٌ ﴿62﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ  
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿63﴾ قُلْ  
أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا  
الْجَاهِلُونَ ﴿64﴾ وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْكَ  
وَالِى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَنْ أَشْرَكَتَ  
لِيَحْبِطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ  
الْخَاسِرِينَ ﴿65﴾ بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ  
وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿66﴾ وَمَا  
قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ

cahiller / gerçeği bilmeyenler, siz bana Allah'tan başkasına ibadet etmeye mi emrediyorsunuz? (Olamaz!)" Doğrusu Allah sana ve senden önceki elçilere şu (temel ilkeyi) vahiy etmiştir / bildirmiştir: "Eğer Allah'a ortak koşarsan, tüm yaptıkların boşa gider ve ahirette kaybedenlerden olursun. Ey elçi, yalnız Allah'a ibadet et ve (daima) Ona şükredenlerden ol." (Ne yazık ki putperest / müşrik Araplar) Allah'ın yüceliğini doğru değerlendirmediler. Ama kıyamet günü yeryüzü tümüyle Onun avucunda / kontrolünde olacaktır ve gökler Onun gücüyle bükülüp yok edilecektir. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştuğu şeylerden uzaktır ve çok yücedir. O gün Sur borusuna üflenecek ve o an -Allah'ın diledikleri dışında- göklerde ve yerde bulunan herkes düşüp ölecektir. Sur borusuna ikinci defa üflenince ise herkes hemen dirilip kalkacak ve tüm yaptıklarından hesaba çekilmek için bekleyecektir. O gün yeryüzü Rabb'inin (İslam) ışığıyla aydınlanacak, amel defterleri ortaya konulacak, tüm peygamberler ve şahitler (ilahi mahkemeye) getirilip insanlar arasında gerçeklerle hüküm verilecektir ve hiç kimseye hiçbir haksızlık edilmeden herkese tüm yaptıklarının karşılığı tam olarak verilecektir. Doğrusu Allah herkesin neler yaptığını en iyi bilendir.

#### **Ayet: 71-72**

O gün İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler bölükler halinde cehenneme götürülecektir. Onlar oraya varınca, cehennemin kapıları açılacak ve cehennemde görevli olan melekler onlara: "Aranızdan size Rabb'inizin bildirdiği gerçekleri okuyup aktaran ve sizi bu buluşma gününüz hakkında uyarın elçiler gelmediler mi?" diyecektir. Onlar da: "Evet, geldiler." diyecektir. Ama (iş işten geçtikten sonra gerçeği anlamamanın onlara hiçbir yararı olmayacaktır ve Allah'ın) ceza emri İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin üzerinde gerçekleşecektir. O vakit onlara: "(Şimdi) sonsuza kadar kalmak üzere cehennemin kapılarından girin." denilecektir. Herkes şunu

جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ  
وَالسَّمَوَاتِ مَطْوِيَّاتٍ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ  
وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿67﴾ وَنُفِخَ  
فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ  
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ  
ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ  
يَنْظُرُونَ ﴿68﴾ وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ  
بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ  
بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ  
بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿69﴾  
وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ  
أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿70﴾ وَسِيقَ  
الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ  
إِذَا جَاؤُهَا فَتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ  
خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ  
عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ  
يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ حَقَّتْ  
كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿71﴾  
قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ  
فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿72﴾  
وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ  
زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاؤُهَا وَفُتِحَتْ

iyi bilsin ki İslam'ı ısrarla inkar edip büyüklük taslayanlar için en uygun ceza olan cehennem çok kötü bir yerdir.

**Ayet: 73-74**

O gün İslam'a inananlar da bölükler halinde cennete götürülecektir. Onlar oraya vardığında cennetin kapıları açılacak ve cennetin görevlileri onlara: "Selam / esenlikler üzerinize olsun. Siz dünyadayken iyi işler yaptınız. Şimdi sonsuza kadar yaşamak üzere cennetin kapılarından girin." diyecektir. Cennete giren kimseler: "Verdiği sözü gerçekleştirip - dilediğimiz gibi yerleştirdiğimiz- bu cennet yurdunu bize bırakan Allah'a hamdolsun diyecektir. Doğrusu düzeltici / iyi işler yapanların ödülü (cennet) çok güzeldir.

**Ayet: 75**

Ey elçi, (o gün) meleklerin (gökleri ve yeri kuşatan) Arş'ın etrafında dönüp Rabb'lerinin yüceliğini hamd ile anarak hareket ettiği görülecektir. (İşte o gün) insanlar arasında gerçeklerle hüküm verilecektir ve (İslam'a inananlar tarafından): "Tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a hamdolsun." denilecektir.

أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ

عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿73﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ

وَأَوْثَرَنَا الْأَرْضَ نَتَّبِعُوا مِنَ الْجَنَّةِ

حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

﴿74﴾ وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ

حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ

لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿75﴾

**40- MÜMİN SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**MÜMİN SURESİNİN ANLAMİ**

**سورة غافر**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Ayet: 1-4**

HA-MİM ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran en üstün olan ve her şeyi en iyi bilen Allah tarafından indirilmiştir. Şüphesiz ki Allah (tövbe edip İslam'a inanan kimselerin) günahını bağışlayandır, (samimi) tövbeleri kabul edendir, (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır ve geniş (sınırsız) güç sahibidir. Allah'tan başta ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Sonuçta herkes ahirette Allah'ın huzuruna varıp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir. Doğrusu

حُمَ ﴿1﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ

الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿2﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ

وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي

الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهِي الْمَصِيرُ

﴿3﴾ مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا

ancak İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler Allah'ın bildirdiği gerçeklere karşı mücadele ederler. Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin şehirlerde gezip dolaşması (bu dünyada rahatça yaşaması) seni aldatmasın. (Çünkü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin sonu çok kötü olacaktır.)

**Ayet: 5-6**

Geçmişte putperest / müşrik Araplardan önce Nuh'un toplumu da onların ardından gelen başka toplumlar da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladılar. Doğrusu (geçmişte) o toplumlardan her biri Allah'ın onlara gönderdiği elçiyi cezalandırmak istedi ve gerçekleri batıl inançlarla (hurafelerle) ortadan kaldırmak için mücadele etti. Sonra Ben onları cezalandırdım ve onlar cezanın ne şiddetli olduğunu gördüler. Bu böyledir. Rabb'inin ceza emri İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin üzerinde gerçekleşecektir. Herkes şunu iyi bilsin ki onlar ahirette cehennem ateşine girecektir.

**Ayet: 7-9**

Doğrusu (gökleri ve yeri kuşatan) Arş'ı taşıyan (melekler) ve Arş'ın etrafındaki (melekler) Rabb'lerinin yüceliğini hamd ile anarak hareket eder, Ona inanır ve İslam'a inanan kimselerin bağışlanmasını dilerler. Melekler: "Ey Rabb'imiz, Senin rahmetin ve bilgin her şeyi kuşatmıştır. (Ey Rabb'imiz) hatadan dönüp / tövbe edip Senin dosdoğru yoluna uyan kimseleri bağışla ve onları cehennem ateşi cezasından koru. Ey Rabb'imiz, onları atalarından, eşlerinden ve çocuklarından kendilerini düzelten (ve İslam'a inanan) kimselerle beraber -onlara söz verdiğin- Adn cennetlerine sok. Şüphesiz ki Sen en üstünsün ve en doğru kararı verensin. (Ey Rabb'imiz,) Sen onları (kıyamet gününün) sıkıntılarından koru. Çünkü Sen her kimi o günün sıkıntılardan korursan, ona rahmetini ikram etmişsindir. En büyük başarı da budur." (diyerek dua ederler.)

**Ayet: 10-12**

(Kıyamet günü) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere seslenilecek ve onlara: "Şunu iyi bilin

الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقْلُبُهُمْ فِي  
الْبِلَادِ ﴿4﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ  
وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ  
بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادِلُوا بِالْبَاطِلِ  
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ  
كَانَ عِقَابِ ﴿5﴾ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ  
رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّهُمْ أَصْحَابُ  
النَّارِ ﴿6﴾ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ  
وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ  
وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ  
آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً  
وَعِلْمًا فَاعْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبِعُوا  
سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿7﴾  
رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي  
وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ  
وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ  
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿8﴾ وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ  
وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ  
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿9﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ  
مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى  
الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿10﴾ قَالُوا رَبَّنَا



ki Allah'ın öfkesi sizin birbirinize duyduğunuz öfkeden daha büyüktür. Çünkü siz (dünyadayken) İslam inancına davet edildiğinizde, onu ısrarla inkar ediyordunuz." denilecektir. Onlar da: "Ey Rabb'imiz, bizi (dünyada toplam) iki kez ölü ve (önce dünyada sonra ahirette toplam) iki kez diri yaptın. Şimdi biz burada (ahirette) tüm günahlarımızı itiraf etmekteyiz. Acaba (bu cehennem cezasından) çıkabilmemizin bir yolu var mı?" diyecektir. O vakit onlara: "(Hayır! Siz bu cezayı hak ettiniz;) çünkü siz tek ilah olan Allah'a davet edildiğinizde, Onu ısrarla inkar ettiniz. Ama Allah'a ortak koşulduğunda, siz buna inanıyordunuz. Şüphesiz ki (her konuda) son hüküm en büyük ve en yüce olan Allah'a aittir." denilecektir.

#### **Ayet: 13-14**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, size bildirdiği gerçekleri gösteren ve size bir nimet olan (yağmuru) gökten indiren Allah'tır. Ama - Allah'a gönülden yönelen kimseler hariç- insanlar gerçekleri düşünüp öğüt almazlar. Öyleyse İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar hoşlanmasalar da, yalnız gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibi olan Allah'a samimiyetle dua edin.

#### **Ayet: 15**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah (insanların) derecelerini yükseltendir ve (gökleri ve yeri kuşatan) Arş'ın sahibidir. Doğrusu Allah vahiy meleği Cebrail'i emriyle kullarından dilediklerine (yani elçilerine) gönderir. Çünkü Allah (insanları) buluşma günü / kıyamet günü hakkında uyarmak ister.

#### **Ayet: 16-20**

O buluşma günü (geldiğinde,) herkes / her şey ortada çıkacaktır ve onların hiçbir şeyi Allah'tan gizli olmayacaktır. O gün tek hükümler kimdir? Allah'tır. O, tek ilah ve her şeyi emrine boyun eğdirenidir. O gün herkese tüm yaptıklarının karşılığı verilecektir. O gün hiç kimseye hiçbir haksızlık edilmeyecektir. Şüphesiz ki Allah hesap sorması en hızlı olandır. Öyleyse ey elçi, insanları yaklaşımakta olan kıyamet günü

أَمَّا أَتَيْنِ وَأَخْيَيْنَا أَتَيْنِ  
فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ  
مِّن سَبِيلٍ ﴿11﴾ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ  
اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ  
تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ  
﴿12﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُم آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ  
لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا  
مَنْ يُنِيبُ ﴿13﴾ فَادْعُوا اللَّهَ  
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ  
الْكَافِرُونَ ﴿14﴾ رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو  
الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى  
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ  
التَّلَاقِ ﴿15﴾ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا  
يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِّمَنِ  
الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿16﴾  
الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا  
ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ  
﴿17﴾ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأُزْفَةِ إِذِ  
الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطِمِينَ مَّا  
لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ  
﴿18﴾ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي  
الصُّدُورُ ﴿19﴾ وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ

hakkında uyar. (Çünkü kıyamet gününün korkusundan) insanların yürekleri ağızlarına gelecektir ve boğazları düğümlenecektir. (O gün) haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin hiçbir dostu veya sözüne uyulan bir destekçisi / şefaathçisi olmayacaktır. Şüphesiz ki Allah kötü bakışları da kalplerin gizlediği niyetleri de bilir. Sonuçta Allah gerçeklerle hüküm verecektir, putperestlerin / müşriklerin Allah'tan başka dua (ibadet) ettiği putlar / sahte ilahlar ise hiçbir hüküm veremeyecektir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi hakkıyla görendir.

#### **Ayet: 21-22**

Doğrusu putperest / müşrik Araplar yeryüzünde gezip önceki inkarcıların sonunun çok kötü olduğunu gördüler; (ama Allah'ın bir gün onları da cezalandıracağını anlamadılar.) Doğrusu önceki inkarcılar putperest / müşrik Araplardan daha güçlüydü ve yeryüzünde daha çok eserler bırakmışlardı. Sonuçta Allah önceki inkarcıları (ısrarlı) günahları yüzünden cezalandırdı ve hiç kimse onları Allah'ın cezasından koruyamadı. Çünkü Allah'ın gönderdiği elçiler kendilerine apaçık kanıtlar getirmesine rağmen onlar İslam'ı ısrarla inkar etmişlerdi. Sonuçta Allah önceki inkarcıları (ısrarlı günahları yüzünden) cezalandırdı. Şüphesiz ki Allah en güçlüdür ve (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır.

#### **Ayet: 23-44**

Geçmişte Biz Musa'yı bildirdiğimiz gerçeklerle, (mucizelerle) ve apaçık bir yetkiyle (elçimiz olarak) Firavuna, Haman'a ve Karun'a gönderdik. Ama onlar Musa'ya, 'yalancı ve sihirbaz' dediler. Musa onlara bildirdiğimiz gerçekleri getirdiğinde, (Firavun ve ileri gelen devlet adamları kendi aralarında görüştüler ve): "Musa'yla beraber İslam'a inananların erkek çocuklarını öldürün, kadınlarını ise (kendinize köle etmek için) yaşatın." dediler. Ama İslam'ı ısrarla inkar eden o kafirlerin bu planı (Allah'ın takdiriyle) boşa gidecekti. Daha sonra Firavun çevresindeki devlet adamlarına: "Bırakın da - Musa Rabb'ine dua ederken- onu öldüreyim.

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ  
بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ  
(20) أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ  
فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ  
كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ  
قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ  
بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ  
وَاقٍ (21) ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ  
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ  
إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ (22) وَلَقَدْ  
أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ  
(23) إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ  
فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ (24) فَلَمَّا  
جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا  
أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا  
نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي  
ضَلَالٍ (25) وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي  
أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ  
أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي  
الْأَرْضِ الْفُسَادَ (26) وَقَالَ مُوسَى  
إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ  
مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ (27)

Çünkü ben Musa'nın sizin (putlara / sahte ilahlara dayanan) dininizi değiştireceğinden ya da ülkede bir bozgunculuk çıkaracağından endişe ediyorum." dedi. O vakit Musa: "Doğrusu ben hesap gününe inanmayan ve büyüklük taslayan her (inkarcıdan) -benim de sizin de- hepimizin tek Rabb'i olan Allah'a sığındım." dedi. Daha sonra Firavunun çevresinde bulunan (ve o güne kadar) İslam'a inandığını gizleyen bir adam (söz alıp Musa hakkında): "Siz bir adamı 'Rabb'im Allah'tır' dediği için öldürür müsünüz? Musa size Rabb'inizden apaçık kanıtlar getirmiş bulunuyor. Eğer yalan söylüyorsa, yalanının cezasını çeker; ama o doğruyu söylüyorsa, siz onun sizi tehdit ettiği cezalara uğrarsınız. Doğrusu Allah aşırıya giden (günahta ısrar eden) ve yalan söyleyen kimseleri doğruya yöneltmez. Ey toplumum, siz bugün bu ülkede hükümransınız ve üstünsünüz; ama şunu iyi bilin ki, Allah'ın şiddetli cezası geldiğinde, hiç kimse bizi o cezadan kurtaramaz." dedi. O vakit Firavun (çevresindeki adamlara): "(Siz sadece bana uyun;) çünkü ben size ancak kendi görüşümü bildiririm ve sizi ancak doğru yola yöneltirim." dedi. İslam'a inanan o adam (tekrar söz alıp): "Ey toplumum, korkarım ki Nuh, Ad ve Semud toplumlarına ve onlardan sonra (günahları yüzünden alt üst edilen) nice beldelerin başlarına gelen (ceza) günü size de gelecektir. Şüphesiz ki Allah kullarına hiçbir haksızlık / zulüm istemez. Ey toplumum, korkarım ki (bir gün) başınıza bir feryat / ceza günü gelecektir. İşte o gün siz (her şeyden) yüz çevirip kaçıp (kurtulmak isteyeceksiniz); ama hiç kimse sizi Allah'ın cezasından kurtaramaz ki! Yine hiç kimse Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. (Ey toplumum,) doğrusu daha önce Yusuf da size (İslam'a inanmanız için) apaçık kanıtlar getirmişti; ama siz onun getirdiği (apaçık kanıtlardan) hala (bugün bile) şüphe ediyorsunuz. (Geçmişte) bazılarınız da Yusuf öldüğünde: "Allah (Yusuf'tan sonra) asla başka bir elçi göndermeyecektir."

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ  
يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ  
رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ  
رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ  
يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ  
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ  
كَذَّابٌ ﴿28﴾ يَا قَوْمِ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ  
ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا  
مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ  
مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا  
سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿29﴾ وَقَالَ الَّذِي آمَنَ  
يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ  
الْأَحْزَابِ ﴿30﴾ مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ  
وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا  
اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿31﴾ وَيَا قَوْمِ  
إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿32﴾  
يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ  
مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ  
مِنْ هَادٍ ﴿33﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ  
مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ  
مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ  
يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ

demıştiniz. Bu böyledir. Doğrusu Allah, aşırıya giden (günahta ısrar eden) ve (İslam'dan) şüphe eden kimseleri ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakır. Çünkü onlar kendilerine hiçbir kanıt gelmemişken, Allah'ın bildirdiği gerçeklere karşı tartışıp mücadele ederler. Doğrusu bu, hem Allah tarafından hem de İslam'a inananlar tarafından büyük bir nefretle karşılanır. Bu böyledir. Doğrusu Allah büyüklük taslayan ve zorbalık eden her (inkarcının) kalbini damgalar." dedi. Sonra Firavun (alay ederek): "Ey Haman, bana (yüksek) bir köşk yap ki göklere ulaşsın Musa'nın ilahına bir bakayım(!) Doğrusu ben onun yalancı biri olduğunu düşünüyorum." dedi. Bu böyledir. Firavunun yaptığı kötü işler ona süslü göründü ve o, (yanlış davranışları yüzünden) dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan alıkonuldu. Doğrusu Firavunun planları ona zarar vermekten başka hiçbir işe yaramadı. İslam'a inanan o adam (tekrar söz alıp): "Ey toplumum, bana uyun ki sizi doğru yola yönelteyim. Ey toplumum, şunu iyi bilin ki, bu (geçici) dünya hayatı (ahirete göre) ancak (çok az) bir yararlanmadır. Ahiret ise (içinde sonsuza kadar) kalınacak olan (asıl) yurttur. Herkes şunu iyi bilsin ki, her kim bir kötülük işlerse, (ahirette) ona yaptığı kötülüğün tam karşılığı olan ceza verilecektir. Erkek olsun kadın olsun, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise ahirette cennete girecektir ve orada onlara hesapsız / tükenmez nimetler lütfedilecektir. Ey toplumum, ben sizi ancak kurtuluşa davet ediyorum; ama (ne yazık ki) siz beni cehennem ateşine çağırıyorsunuz. Siz beni Allah'ı inkar etmeye ve bilmediğim şeyleri Ona ortak koşmaya çağırıyorsunuz. Oysa ben sizi en üstün olan ve çok bağışlayan Allah'a davet ediyorum. Hiç şüphesiz ki sizin beni çağırdığınız şeyler (putlar / sahte ilahlar) dünyada ve ahirette dua (ibadet) etmeye layık değildir. Sonuçta biz ahirette Allah'ın huzuruna dönüp tüm yaptıklarımızdan hesaba çekileceğiz. Böylece aşırıya giden (günahta ısrar eden) kimseler cehennem ateşine

يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ  
﴿34﴾ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتِيهِمْ كَبْرٌ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿35﴾  
وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ﴿36﴾  
أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿37﴾  
وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿38﴾  
يَا قَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿39﴾  
مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿40﴾  
وَيَا قَوْمِ مَا لِيَ أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَى وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ﴿41﴾  
تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا

girecektir. İşte o vakit siz bu sözlerimi hatırlayacaksınız. Doğrusu ben her işin sonunu Allah'a havale ederim. Şüphesiz ki Allah kullarını hakkıyla görendir." dedi.

**Ayet: 45-48**

Daha sonra Allah İslam'a inanan o adamı (Firavunun ve onun beraberinde olanların) planladığı kötülüklerden korudu. Firavun ve onun beraberinde olanlar ise cezanın en kötüsüyle kuşatıldılar. Sonuçta / ahirette onlar sabah-akşam daima cehennem ateşine sunulacaktır. Kıyamet koptuğunda, Allah (cehennem görevlilerine): "Firavunu ve onun beraberinde olanları cezanın en şiddetlisine sokun!" diyecektir. Sonra onlar cehennem ateşinde birbirleriyle tartışacaktır. (Dünyadayken) zayıf durumda olanlar büyüklük taslayanlara: "(Dünyadayken) biz size uyduk; ama siz bizi hiçbir şekilde cehennem ateşinden kurtarmıyorsunuz ki!" diyecektir. Büyüklük taslayanlar da onlara: "İşte hepimiz cehennem ateşinin içindeyiz. Çünkü (bugün) Allah, kullarının arasında hüküm vermiştir." diyecektir.

**Ayet: 49-52**

Cehennem ateşine giren kimseler cehennem görevlilerine: "Rabb'inize dua edin de bizden bu cezayı bir an için hafifletsin." diyecektir. Cehennem görevlileri ise onlara: "Allah'ın size gönderdiği elçiler size apaçık kanıtlar getirmediler mi?" diyecektir. Onlar: "Evet, (onlar bize apaçık getirdiler; ama biz onlara uymadık.)" deyince, cehennem görevlileri onlara "Öyleyse (bize ne?) Siz kendiniz dua edin. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin (tüm) duaları geçersizdir." diyecektir. Diğer yandan Biz hem dünya hayatında hem de şahitlerin dinleneceği hesap gününde / kıyamet gününde elçilerimize ve İslam'a inananlara yardım edeceğiz. O gün dünyadayken haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin (bahane uydurup) özür dilemeleri hiçbir işe yaramayacaktır. Çünkü onlar (Allah'ın rahmetinden çıkarılıp) lanetlenmeyi hak ederler. Bu yüzden (ceza olarak) onlara en kötü yurt (olan cehennem) vardır.

لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى  
الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿42﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا  
تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي  
الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَّرَدَّنَا إِلَى  
اللَّهِ وَأَنْ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ  
النَّارِ ﴿43﴾ فَسْتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ  
وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ  
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿44﴾ فَوَقِيَهُ اللَّهُ  
سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ  
سَوْءُ الْعَذَابِ ﴿45﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ  
عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ  
السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ  
الْعَذَابِ ﴿46﴾ وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي  
النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ  
اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ  
مُعْتَدُونَ عَلَيْنَا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿47﴾  
قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ  
اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿48﴾ وَقَالَ  
الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخِزْنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا  
رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَلَيْنَا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ  
﴿49﴾ قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُمْ  
بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا



**Ayet: 53-55**

Geçmişte Biz Musa'ya (Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için) bir doğruluk rehberi olan (ilahi bir kitap) verdik ve o ilahi kitabı İsrailoğullarına miras / emanet olarak bıraktık. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) bu ilahi kitap / Kuran akıl sahipleri için hem bir doğruluk rehberidir hem de ilahi bir öğüttür. Öyleyse ey elçi, (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et. Doğrusu Allah'ın verdiği (her) söz bir gerçektir. Allah'tan günahını bağışlamasını dile. Ey elçi, sabah-akşam daima Rabb'inin yüceliğini hamd ile anarak hareket et.

**Ayet: 56**

Doğrusu kendilerine hiçbir kanıt gelmemişken, Allah'ın bildirdiği gerçeklere karşı tartışıp mücadele eden kimselerin kalplerinde hiç tatmin edilemeyen bir büyüklenme / kibir (kişilik bozukluğu) vardır. Öyleyse ey elçi, onların kötülüklerinden Allah'a sığın. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla iştirendir ve her şeyi hakkıyla görendir.

**Ayet: 57-59**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, göklerin ve yerin yaratılması (sizin) insanların yaratılmasından daha büyük bir olaydır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Gerçekleri / doğruları görenlerle, görmeyenler bir değildir. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerle İslam'a inanmayıp kötülük işleyen kimseler de bir değildir. Ama siz çok az düşünüp öğüt alıyorsunuz. Herkes şunu iyi bilsin ki, kıyametin kopması -hiç şüphesiz- gelip çatacaktır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmak istemez.

**Ayet: 60**

(Ey elçi, de ki: "Ey insanlar şunu iyi bilin ki,) Rabb'iniz şöyle buyurmuştur: "Bana dua edin ki dualarınızı kabul edeyim. Diğer yandan büyüklük taslayıp Bana ibadet etmekten geri duran kimseler ise (ahirette) alçaltılmış bir şekilde cehenneme girecektir."

**Ayet: 61-63**

دُعُوا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿50﴾

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ

﴿51﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ

مَعَذَرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ

الدَّارِ ﴿52﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى

الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ

﴿53﴾ هُدًى وَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ

﴿54﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ

وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿55﴾ إِنَّ الَّذِينَ

يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ

أَتِيهِمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَا

هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ

السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿56﴾ لَخَلْقُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ

النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

﴿57﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا

الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿58﴾ إِنَّ

السَّاعَةَ لَأَتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ

أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿59﴾ وَقَالَ

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah dinlenmeniz için geceyi karanlık yapandır ve işlerinizi rahatça görmeniz için gündüzü aydınlık yapandır. Şüphesiz ki Allah insanlara çok lütfkardır; ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu Ona şükretmez. İşte, Rabb'iniz ve her şeyin tek yaratıcısı olan Allah'ın özellikleri böyledir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Artık gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırılmamanız gerekir. Bu böyledir. Allah'ın bildirdiği gerçekleri bile bile inkar edenler gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırılırlar.

**Ayet: 64-65**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, yeryüzünü sizin için bir yerleşim yeri yapan, gökyüzünü bir yapı şeklinde kuran, sizi (annelerinizin rahimlerinde dilediği şekilde) biçimlendirip size en güzel biçimi veren ve size temiz / helal / sağlıklı nimetler lütfeden Allah'tır. İşte, Rabb'iniz olan Allah'ın özellikleri böyledir. Doğrusu tüm varlıkların Rabb'i olan Allah en yücedir. Allah (her canlıya) hayatı lütfedendir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Öyleyse (ey insanlar,) yalnız gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibi olan Allah'a samimiyetle dua (ibadet) edin. Ey insanlar, 'tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a hamdolsun' demelisiniz.

**Ayet: 66**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, ben sizin Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz putlara / sahte ilahlara ibadet etmekten yasaklandım. Doğrusu Rabb'imden bana apaçık kanıtlar geldiğinde, ben yalnızca tüm varlıkların Rabb'i olan Allaha gönülden teslim olup İslam'ı kabul etmekle emrolundum."

**Ayet: 67-68**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizi (ilk olarak) topraktan yaratan, sonra bir damlacık sıvıdan (çoğaltan,) daha sonra (o bir damlacık sıvıyı) anne rahmine yapışan bir parçacık yapan ve sizi anne rahminden bir bebek olarak çıkaran Allah'tır. Sonra (Allah'ın lütfuyla) yetişkinliğe erişene ve yaşlı olana kadar yaşarsınız. Sizden

رَبُّكُمْ اَدْعُوْنِيْ اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ الَّذِيْنَ  
يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِيْ سَيَدْخُلُوْنَ  
جَهَنَّمَ دَاخِرِيْنَ ﴿٦٠﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ جَعَلَ  
لَكُمْ اَيَّامًا لِّتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَالنَّهَارَ  
مُبْصِرًا اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلٰى  
النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُوْنَ  
﴿٦١﴾ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ  
شَيْءٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنى تُؤْفَكُوْنَ  
﴿٦٢﴾ كَذٰلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِيْنَ كَانُوْا بِآيٰتِ  
اللّٰهِ يَجْحَدُوْنَ ﴿٦٣﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ جَعَلَ  
لَكُمْ الْاَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَآءَ بِنَآءٍ  
وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوْرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ  
مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ  
اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا  
اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوْهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ  
الدِّيْنَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٦٥﴾  
قُلْ اِنِّىْ نُهَيْتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ  
مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَمَّا جَآءَنِى الْبَيِّنٰتُ  
مِنْ رَبِّىْ وَاُمِرْتُ اَنْ اُسَلِّمَ لِرَبِّ  
الْعٰلَمِيْنَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِنْ  
تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ  
يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِّتَبْلُغُوْا اَشْدَّكُمْ ثُمَّ

yetişkin olamadan önce (çocuk yaşta) ölenler de olabilir. Böylece siz belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar (Allah tarafından yaşatılırsınız.) Umulur ki aklınızı kullanırsınız. Doğrusu yaşatan da öldüren de Allah'tır. Doğrusu Allah bir şeyin olmasına hükmettiğinde, ona sadece 'Ol' der; o şey de hemen oluverir.

#### **Ayet: 69-76**

Ey elçi, Allah'ın bildirdiği gerçeklere karşı tartışıp mücadele eden kimseleri biliyorsun. Onlar gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan nasıl da saptırılıyorlar! (Onlar saptırılıyorlar; çünkü) onlar bu ilahi kitabı / Kuran'ı ve elçilerimizle gönderdiğimiz (İslam inancını) yalanladılar. Sonuçta (ahirette) onlar da gerçekleri anlayacaktır; (ama iş işten geçtikten sonra gerçekleri anlamalarının onlara hiçbir yararı olmayacaktır.) Doğrusu (ahirette) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, boyunlarına (demir) halkalar ve zincirler (takılıp) kaynar sıcak sularda sürüklenecek ve cehennem ateşinde yakılacaktır. Sonra onlara: "Allah'a ortak koştüğunuz putlar / sahte ilahlar hani neredeler / niçin size yardım etmiyorlar?" denilecektir. Onlar da: "O putlar / sahte ilahlar bizi terk ettiler. Doğrusu biz daha önce (onlara dua ettiğimizi sanıyorduk; ama aslında) hiçbir şeye dua etmiyormuşuz." diyecektir. Bu böyledir. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakır. (Ahirette) onlara: "İşte bu cezalar sizin yeryüzünde haksızca şımarmanız ve böbürlenmeniz yüzündendir. (Şimdi) sonsuza kadar kalmak üzere cehennemden kapılardan girin." denilecektir. Herkes şunu iyi bilsin ki İslam'ı ısrarla inkar edip büyüklük taslayanlar için en uygun ceza olan cehennem çok kötü bir yerdir.

#### **Ayet: 77**

Öyleyse ey elçi, (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et. Doğrusu Allah'ın verdiği (her) söz bir gerçektir. Ey elçi, Biz istersek inkarcılara söz verdiğimiz cezalardan bazılarını sana gösterebiliriz, istersek de (o cezaları göstermeden önce) seni vefat ettirebiliriz. Sonuçta herkes ahirette

لَتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يَتَوَفَّى

مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى

وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿67﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي

وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ

لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿68﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنِّي

يُصْرَفُونَ ﴿69﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا

بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿70﴾ إِذِ الْأَغْلَالُ

فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ

﴿71﴾ فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ

يُسْجَرُونَ ﴿72﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ آيِنَ مَا

كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿73﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ

قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا

مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ

الْكَافِرِينَ ﴿74﴾ ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ

تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ

وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿75﴾ ادْخُلُوا

أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ

مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿76﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ

وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ

الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا

huzurumuza döndürölüp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir.

**Ayet: 78**

Ey elçi, Biz senden önce de (toplumlarını İslam'a davet etmeleri için) elçiler gönderdik. Onlardan sana hikayesini anlattığımız ve anlatmadığımız elçiler vardır. Doğrusu hiçbir elçinin -Allah'ın izni olmadan- bir mucize getirmesi asla mümkün değildir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın emri olan kıyamet günü geldiğinde, gerçeklerle hüküm verilecektir. İşte o vakit orada, batıl inançlara (hurafelere) inananlar zarara uğrayıp kaybedecektir.

**Ayet: 79-81**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bazı hayvanları binek olarak kullanabilmeniz, bazılarını da yiyebilmeniz için yaratan Allah'tır. Doğrusu hayvanlardan elde edeceğiniz nice yararlar vardır. (Ey putperest / müşrik Araplar, örneğin) siz ihtiyaç duyduğunuz şeylere erişmek için binek hayvanlarının ve gemilerin üzerinde kendinizi taşıtarak (yolculuk etmektesiniz.) O, size bildirdiği gerçekleri gösteriyor. Öyleyse Allah'ın bildirdiği gerçeklerden hangisini inkar edebilirsiniz ki!

**Ayet: 82-85**

Doğrusu putperest / müşrik Araplar yeryüzünde gezip önceki inkarcıların sonunun çok kötü olduğunu gördüler; (ama Allah'ın bir gün onları da cezalandıracağını anlamadılar.) Doğrusu önceki inkarcılar putperest / müşrik Araplardan daha kalabalıktı, daha güçlüydü ve yeryüzünde daha çok eserler bıraktılar. Sonuçta kazandıkları şeyler onları (cezadan) kurtaramadı. Çünkü onlar -Allah'ın gönderdiği elçiler kendilerine apaçık kanıtlar getirdiklerinde- kendi (sığ) bilgileriyle şımarıp (İslam'ı ısrarla inkar etmişlerdi.) Sonuçta onlar alaya aldıkları cezayla kuşatıldılar. Onlar şiddetli cezamızı gördüklerinde: "(Artık) biz de tek ilah olan Allah'a îlandık ve Ona ortak koştığımız putları / sahte ilahları inkâr ettik." dediler. Ama şiddetli cezamızı gördüklerinde, (yani iş işten geçtikten sonra) onların İslam'a inanmasının kendilerine hiçbir yararı olmadı. İşte bu, Allah'ın gelip geçmiş

يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا

مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ

وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا

كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ

اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ

وَحَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اللَّهُ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْآنِعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا

وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا

مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي

صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ

تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَآيَ

آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ

يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا

أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا فِي

الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا

يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ

بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ

وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا بِأَسْنَا قَالُوا أَمْنًا

بِاللَّهِ وَحَدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ

مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكْ يَنْفَعَهُمْ

tüm kullarına uyguladığı yasadır. Sonuçta işte o vakit orada İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler zarara uğrayıp kaybedecektir.

إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَاسَنَا سُنَّتَ اللَّهِ  
الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ  
هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿85﴾

#### 41- FUSSİLET SURESİNİN KISA TEFSİRİ

##### FUSSİLET SURESİNİN ANLAMI

##### سورة فصلت

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

##### **Ayet: 1-4**

HA-MİM ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran en bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah tarafından indirilmiştir. Bu ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçekler (ilk muhatap olan Araplar) anlasınlar diye Arapça olarak açıklanmıştır. Allah'ın bildirdiği gerçekler müjdeci ve uyarıcıdır; ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu Allah'ın bildirdiği gerçeklere sırt çevirir. Çünkü onlar gerçekleri dinlemezler.

##### **Ayet: 5**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) bu elçiye: "Kalplerimiz senin bizi çağırdığın dine (İslam'a) kapalıdır ve kulaklarımızda seni duymamıza engel olan bir ağırlık vardır. Böylece aramızda (görünmez) bir perde vardır. Artık sen (bildiğini) yap; biz de (bildiğimizi) yapacağız." dediler.

##### **Ayet: 6-8**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben sadece sizin gibi (sıradan) bir insanım. Ama bana, 'İlahınız tek ilahtır / Allah'tır. (Allah'tan başka ilah yoktur.)' diye vahiy ediliyor / bildiriliyor. Öyleyse Allah'a yönelin ve Ondan bağışlanma dileyin." Herkes şunu iyi bilsin ki, (İslam için) zekat vermeyen ve ahireti / ahiretteki hesabı inkar eden putperest / müşrik Araplara (kıyamet günü) yazık olacaktır. Diğer yandan İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan

حُم ﴿1﴾ تَنْزِيلٍ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ  
﴿2﴾ كِتَابٍ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا  
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿3﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا  
فَاعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ  
﴿4﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا  
تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ  
بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فاعْمَلْ إِنَّا  
عَامِلُونَ ﴿5﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ  
يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ  
فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ  
لِلْمُشْرِكِينَ ﴿6﴾ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ  
الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ  
﴿7﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ



kimselere ise (ahirette) bitmez-tükenmez (sonsuz bir cennet) ödülü vardır.

**Ayet: 9-12**

Ey elçi, de ki: "Ey putperestler / müşrikler, siz yeryüzünü iki evrede yaratan Allah'ı inkar ediyorsunuz ve putları / sahte ilahları Ona eş koşuyorsunuz." İşte O, tüm varlıkların Rabb'idir. Şunu iyi bilin ki, Allah, üstten (yani üstün takdiriyle) yeryüzündeki dağları dört evrede yaratmıştır; yeryüzünün toprağını (ürün veren) bereketli bir toprak yapmıştır ve onun ürünlerini / yiyeceklerini -isteyen herkesin eşit yararlanması için- belli bir ölçüde var etmiştir. Şunu da iyi bilin ki, Allah (daha önce) duman / gaz haldeki göğe hükmedip ona ve yeryüzüne: "İsteyerek ya da istemeyerek (emrettiğim duruma) gelin." demiştir. Onlar da: "İsteyerek (Senin emrettiğin duruma) geldik." demiştir. Sonra Allah göklerin yedi kat olmasını iki evrede emretmiştir ve her göğe görevini vahiy etmiştir / bildirmiştir. Daha sonra Biz dünyanın içinde bulunduğu göğü lambalarla (yıldızlarla) süsledik ve korumamız altına aldık. İşte bunlar en üstün olan ve her şeyi en iyi bilen Allah'ın takdir ettiği (bir düzene koyduğu) şeylerdir.

**Ayet: 13-14**

Artık bazı insanlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa ısrarla sırt çevirirlerse, (onların ahiretteki sonu kesinlikle şiddetli bir cezaya uğramak olacaktır.) Ey elçi, sen insanlara şunu demelisin: "Doğrusu ben sizi Ad ve Semud toplumlarının uğradığı cezalar gibi ilahi bir cezayla uyardım. (Allah'ın evrensel barış düzenine / İslam'a inanmak ya da İslam'ı inkar etmek ise bir tercih olarak size kalmıştır)." Geçmişte Allah'ın (Ad ve Semud toplumlarına) gönderdiği elçiler de onlara önlerinden ve arkalarından gelip (yani önceki ve sonraki / ahiretteki olaylar hakkında bilgi verip): "Sakın Allah'tan başkasına ibadet etmeyin." dediler. Ama İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler: "Şayet Rabb'imiz (bize bir elçi göndermek) isteseydi melekleri indirirdi. Bu yüzden biz sizinle gönderilen dini (İslam'ı) inkar ediyoruz."

﴿8﴾ قُلْ أَنْتُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ

الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ  
أَنْدَادًا ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿9﴾ وَجَعَلَ  
فِيهَا رَوَاسِي مِنْ فَوْقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا  
وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ  
سَوَاءً لِّلسَّائِلِينَ ﴿10﴾ ثُمَّ اسْتَوَى

إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا  
وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا  
أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿11﴾ فَقَضَيْهُنَّ سَبْعَ  
سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ  
سَّمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا  
بِمَصَابِيحٍ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ  
الْعَلِيمِ ﴿12﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ

أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ  
وَتَمُودَ ﴿13﴾ إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ  
بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا  
إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ  
مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ  
﴿14﴾ فَمَا عَادَ فَاسْتَكْبَرُوا فِي

الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ  
مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي  
خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا

dediler (ve Allah'ın cezasını hak ettiler.)

**Ayet: 15-18**

Doğrusu Ad toplumu yeryüzünde haksızca büyüklük tasladı. Onlar: "(Burada) bizden daha kuvvetlisi yoktur." dediler. Doğrusu onlar kendilerini yaratan Allah'ın daha kuvvetli olduğunu anlamadılar. Onlar bildirdiğimiz gerçekleri bile bile inkar ediyorlardı. Biz de onlara -bu dünya hayatında alçalma cezasını tattırmak için- felaketlerle dolu günlerde uğultuyla esen bir fırtına gönderdik. Ama onların ahiretteki cezaları daha alçaltıcı olacaktır ve onlar ahirette yarımsız / çaresiz kalacaktır. Doğrusu Biz Semud toplumunu da dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttik; ama onlar dosdoğru yol yerine körlüğü (inkarcılığı) tercih ettiler. Sonuçta onlar da yaptıkları (kötülükler) yüzünden alçaklık cezasına çarptırıldılar. Ama Biz İslam'a inanan ve emirlerimize duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımızdan sakınmada olan kimseleri o cezalardan kurtardık.

**Ayet: 19-24**

Kıyamet günü Allah'ın düşmanları bir araya toplanacak ve cehennem ateşine sürülecektir. Onlar cehenneme geldiklerinde, onların kulakları, gözleri ve derileri yaptıkları (kötülükler) hakkında kendi aleyhlerine şahitlik edecektir. O vakit onlar kendi derilerine: "Niçin aleyhimize şahitlik ettiniz?" diyecektir. Derileri de onlara: "Her şeyi konuşturan Allah bizi konuşturdu; (biz de gerçekleri söyledik.) Doğrusu siz (şimdi / ahirette) sizi ilk defa (dünyada) yaratan Allah'ın huzuruna döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.) Siz kulaklarınızın, gözlerinizin ve derilerinizin (ahirette) sizin aleyhinize şahitlik edeceğinden çekinmiyordunuz. Hatta siz yaptığınız kötülüklerin birçoğunun Allah tarafından bilinmediğini sanıyordunuz. İşte, Rabb'iniz hakkındaki bu zannınız / boş iddianız sizi (ahirette) kötü duruma soktu ve siz (ahirette) zarara uğrayıp kaybedenlerden oldunuz." diyecektir. Sonuçta dayansalar da dayanmasalar da, (ahirette) onlar için en

بَايَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿15﴾ فَأَرْسَلْنَا  
عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ  
نَحْسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخَزْيِ فِي  
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَى  
وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ﴿16﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ  
فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى  
الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ  
الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿17﴾  
وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ  
﴿18﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى  
النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿19﴾ حَتَّى إِذَا  
مَا جَاؤُهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ  
وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿20﴾ وَقَالُوا لِمُؤَدِّهِمْ لِمَ  
شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي  
أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ  
مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿21﴾ وَمَا كُنْتُمْ  
تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ  
وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ  
ظَنْنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا  
تَعْمَلُونَ ﴿22﴾ وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي  
ظَنْنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنْ

uygun ceza cehennem ateşidir. Artık onlar özür dileseler de, onların özürleri kabul edilmeyecektir.

**Ayet: 25**

Doğrusu Biz (günahta ısrar eden) kimseleri kötü arkadaşlarla ilişkilendirmekteyiz. O kötü arkadaşlar da onlara geçmiş ve gelecek (günahlarını) süslü göstermektedir. (İşte böyleleri) -önceden gelip geçmiş cin ve insan (tüm) inkarcı topluluklar gibi- Allah'ın ceza emri üzerinde gerçekleşecek olan kimselerdir. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

**Ayet: 26-28**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları (kendi çevrelerine): "Sakin bu ilahi kitabı / Kuran'ı dinlemeyin ve (başkalarının dinlemesine engel olmak için de) boş sözler söyleyerek gürültü yapın. Umulur ki siz baskın gelirsiniz." dediler. Bu yüzden Biz onları (ahirette) şiddetli cezalara uğratacağız ve onları yaptıklarının en kötüsüne göre cezalandıracağız. Artık Allah'ın düşmanlarının cezası cehennem ateşidir. Sonuçta orada onlara -bildirdiğimiz gerçekleri bile bile inkar etmelerinin karşılığı olarak- sonsuz (ceza) yurdu vardır.

**Ayet: 29**

(Kıyamet günü) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler: "Ey Rabb'imiz, cinlerden ve insanlardan bizi doğruluktan saptıranları bize göster ki -en aşağılardan olmaları için- onları ayaklarımızın altına alalım." diyecektir.

**Ayet: 30-32**

Doğrusu 'Allah hepimizin tek Rabb'idir / Allah'tan başka ilah yoktur' diyen ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelen kimselerin üzerlerine (rahmet) melekleri inerler. (O melekler) onlara: "Korkmayın, üzülmeyin ve size söz verilen cennet için sevinin. Şunu iyi bilin ki, biz (melekler) hem dünya hayatında hem de ahiret hayatında sizin dostlarıdır. Siz canınızın istediği ve talep ettiğiniz her şeyi cennette bulacaksınız. Bunlar çok bağışlayan ve en merhametli olan Allah'ın size ikramıdır." derler.

الْخَاسِرِينَ ﴿23﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ  
مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ  
مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿24﴾ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ  
قُرْنَاءَ فَرِيقٍ لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ  
وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي  
أَمِّمْ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ  
وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿25﴾  
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا  
الْقُرْآنِ وَالْغَوَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ  
﴿26﴾ فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا  
شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿27﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ  
النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا  
كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿28﴾ وَقَالَ  
الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرْنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا  
مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ  
أَفْدَانِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿29﴾  
إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ  
اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا  
تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ  
الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿30﴾ نَحْنُ  
أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي

### **Ayet: 33-36**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'a çağırıp düzeltici / iyi işler yapan ve 'ben İslam'a inandım / müslümanım.' diyen kimseden daha güzel sözlüsü yoktur. Doğrusu iyilik ve kötülük bir olamaz. Ey elçi, kötülüğü en güzel şekilde (yani iyilikle) önle ki, sana düşmanlık eden kimse bile yakın bir dosta dönüşebilsin. Ama bu (özellik) ancak (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden ve (iyilikten) büyük bir paya sahip olan kimselere verilir. Eğer şeytandan sana (kötülüğe kışkırtan) bir dürtü gelirse, hemen (onu reddedip) Allah'a sığın. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir.

### **Ayet: 37-39**

Doğrusu gece, gündüz, Güneş ve Ay Allah'ın bildirdiği gerçeklerdendir. (Öyleyse) ey insanlar, Güneş'e ve Ay'a değil onların yaratıcısı (olan Allah'a) secde edin. Eğer Allah'a ibadet ediyorsanız, (yalnız Ona secde etmelisiniz.) Ama putperest / müşrik Araplardan bazıları büyüklük taslayıp (İslam'a inanmazlarsa, ahirette cezaya uğrayacaktır.) Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'inin huzurundaki (melekler) gece-gündüz daima bıkmadan usanmadan Onun yüceliğini anarak hareket ederler. Ey elçi, -Onun bildirdiği başka gerçekler olarak- yeryüzü toprağının (tarım yapılmasına) boyun eğdiğini ve -ona yağmur yağdırdığımızda- toprağın kımıldayıp kabardığını görüyorsun. Herkes şunu da iyi bilsin ki, toprağı (bu şekilde) canlandıran Allah ölüleri de ahirette diriltecek olandır. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

### **Ayet: 40**

Doğrusu bildirdiğimiz gerçekleri anlamından saptıranlar Bizden gizlenemezler / cezamızdan kurtulamazlar. (Ey insanlar, bir düşünün bakalım) kıyamet günü cehennem ateşine atılan bir kimsenin durumu mu, yoksa ahirette huzurumuza güven içinde gelen bir kimsenin durumu mu daha iyidir? (Öyleyse ahirette Allah'a hesap vereceğinizi unutmadan bu dünyada) dilediğinizi yapabilirsiniz. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

الْآخِرَةَ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ  
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿31﴾ نَزَّلًا مِنْ  
غُفُورٍ رَحِيمٍ ﴿32﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا  
مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا  
وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿33﴾ وَلَا  
تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ  
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ  
وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿34﴾  
وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا  
يُلْقِيهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿35﴾ وَإِمَّا  
يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ  
بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿36﴾  
وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ  
وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا  
لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ  
كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿37﴾ فَإِنْ  
اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ  
لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ  
﴿38﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ  
خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ  
اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ  
الْمَوْتِ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

**Ayet: 41-42**

Doğrusu kendilerine gelen bu ilahi öğüdü / bu Kuran'ı ısrarla inkar eden putperest / müşrik Araplar (ahirette cezaya uğrayacaktır.) Herkes şunu iyi bilsin ki, bu Kuran üstün / ilahi bir kitaptır. Bu ilahi kitaba / Kuran'a önünden ve arkasından, yani hiçbir yönden hiçbir batıl inanç (hurafe) gelemes / yakıştırılamaz; çünkü o, en doğru kararı veren ve övgüye en layık olan Allah tarafından indirilmiştir.

**Ayet: 43**

Ey elçi, şunu iyi bil ki, sana söylenen çirkin sözlerin benzerleri senden önceki elçilerimize de söylendi. (Öyleyse ey elçi, o çirkin sözlere üzülmeyen / aldırış etmeden, diğer insanları İslam'a davet et.) Şüphesiz ki Rabb'in (hatadan dönüp / tövbe edip İslam'a inananları) bağışlayandır. Ama (aynı zamanda) O, (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır.

**Ayet: 44**

Şayet Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı ilk muhatap olan Araplara Arapçadan başka bir dilde vermiş olsaydık, onlar: "Bu kitabın bildirdiği gerçekler (bize kendi dilimizle) açıklanmalıydı. Araplara Arapça olmayan bir ilahi kitap kabul edilemez." diyeceklerdi. Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, İslam'a inananlar için bir doğruluk rehberidir ve (gönüllerine) bir şifadır. Ama İslam'a inanmayan putperest / müşrik Arapların kulaklarında (gerçeklere karşı) bir ağırlık vardır ve bu ilahi kitap / Kuran onlara kapalıdır. Böyleleri (bu ilahi kitap / Kuran) kendilerine çok uzak bir yerden sesleniyormuş gibi davranırlar.

**Ayet: 45-46**

Geçmişte Biz Musa'ya ilahi bir kitap verdik; ama (ne yazık ki) sonradan o ilahi kitapta ayrılığa düşüldü. Ey elçi, şayet Rabb'inin önceden verdiği (insanları bu dünya hayatında belli bir süreye / ölüm vaktine kadar sına) sözü olmasaydı, (günahta ısrar eden suçluların ceza) hükümleri hemen verilirdi. İşte bu bekleme süresi yüzden bazıları (ahiret gerçeğinden) şüphe etmektedir. Öyleyse her kim düzeltici / iyi işler yaparsa, bu, onun

﴿39﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿40﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ﴿41﴾ لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿42﴾ مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿43﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ ءَا عَجَمِيٍّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿44﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿45﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿46﴾ إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا



kendi yararına olur; her kim de kötü bir iş yaparsa, bu, onun kendi zararına olur. Şüphesiz ki Rabb'in, kullarına hiçbir haksızlık etmez.

**Ayet: 47-48**

Doğrusu Allah'tan başka hiç kimse kıyametin kopma vaktini bilemez. Doğrusu her meyvenin tohumundan çıkaması da, her dışının gebeliği de, doğurması da ancak Allah'ın bilgisiyle gerçekleşir. Kıyamet günü Allah (tüm) putperestlere / müşriklere seslenip: "Bana ortak koştüğunuz (güya) ortaklarım (olan putlar / sahte ilahlar) hani neredeler / niçin size yardım etmiyorlar?" diyecektir. Onlar: "Sana arzederiz ki hiçbirimiz onları görmedik." diyecektir. Sonuçta daha önce dua (ibadet) ettikleri putlar / sahte ilahlar onları terk edecektir. Artık cehennemden kaçıp sığınabilecekleri hiçbir yer yoktur.

**Ayet: 49-51**

Doğrusu İslam'ı inkar eden insanlar mal-mülk istemekten asla usanmazlar. Diğer yandan başlarına bir sıkıntı geldiğinde ise onlar hemen kararsızlığa kapılıp (Allah'ın rahmetinden) ümit keserler. Biz sıkıntılarını giderip onlara rahmetimizden tattırdığımızda ise onlar lütfumuzu inkar edip: "Bunu ben (kendi bilgimle) kazandım. Ayrıca ben kıyametin kopacağını sanmıyorum; ama şayet ahirette Rabb'immin huzuruna döndürülürsem, eminim ki Onun tarafından bana en güzel şeyler verilecektir." derler. Doğrusu ahirette Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere yaptıkları (kötülükleri) bildirip onlara ağır cezalar çecktireceğiz. Doğrusu Biz İslam'ı inkar eden insanlara nimet verdiğimizde, onlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirip yan çizerler; başlarına bir sıkıntı geldiğinde ise (Allah'a) uzun uzadıya dualar ederler.

**Ayet: 52-54**

Ey elçi, insanlara de ki: "Bir düşünün bakalım, eğer bu (ilahi kitap / Kuran) Allah'tan geldiyse ve siz onu ısrarla inkar ettiyseniz, (sonunuz kötü olmaz mı?) Doğrusu İslam'a karşı derin bir düşmanlık içinde olan kimselerden daha sapkını yoktur." Ama Biz bildirdiğimiz

تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا  
تَحْمِلُ مِنْ أَنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ  
وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَاؤِي قَالُوا  
أَذْنَاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿47﴾ وَضَلَّ  
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ  
وَوَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿48﴾ لَا  
يَسْمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ  
مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُسْ قَنُوطٌ ﴿49﴾ وَلَئِنْ  
أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ  
مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ  
السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي  
إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ  
كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ  
عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿50﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى  
الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَا بِجَانِبِهِ وَإِذَا  
مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ﴿51﴾  
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ  
كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي  
شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿52﴾ سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي  
الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ  
أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى  
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿53﴾ أَلَا إِنَّهُمْ فِي

gerçekleri onlara hem dışta hem de kendi içlerinde göstereceğiz. Sonuçta gerçekler onlara apaçık belli olacaktır. Şüphesiz ki Rabb'in her şeye şahit olarak yeter. Herkes şunu iyi bilsin ki, putperest / müşrik Araplar hala ahirette Rabb'lerinin huzurunda buluşup tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerinden şüphe içindedir. Ama herkes şunu da iyi bilsin ki, Allah her şeyi çepeçevre kuşatmıştır.

#### 42- ŞURA SURESİNİN KISA TEFSİRİ

##### ŞURA SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### Ayet: 1-2

HA-MİM , 'AYN-SİN-KAF ( **Dikkat!** )

##### Ayet: 3-4

Bu böyledir. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, sana ve senden önceki elçilere gerçekleri vahiy eden / bildiren Allah en üstündür ve her şeyi en iyi bilendir. Herkes şunu da iyi bilsin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah en yücedir ve en büyüktür.

##### Ayet: 5

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, melekler Rabb'lerinin yüceliğini hamd ile anarak hareket ederlerken ve yeryüzündeki (İslam'a inanan) kimseler için bağışlanma dilerlerken, gökler (Allah'a duydukları derin saygıdan) neredeyse baştan sona parçalanacak gibi olur. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

##### Ayet: 6

Allah'tan başka (putları / sahte ilahları da güya) dost edinen kimseler şunu iyi bilsinler ki, onları koruyup gözetken (putlar / sahte ilahlar değil) Allah'tır. Ey elçi, sen onların (yaptığı yanlışları) savunacak değilsin.

##### Ayet: 7

Ey elçi, bu böyledir, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı

مَرِيَّةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ إِلَّا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ ﴿54﴾

##### سورة الشورى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿1﴾ عَسَقَ ﴿2﴾ كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ  
وَالِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ  
الْحَكِيمُ ﴿3﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا  
فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿4﴾  
تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ  
وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ  
وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ  
اللَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿5﴾ وَالَّذِينَ  
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ  
عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿6﴾  
وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا  
لِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ

sana, ilk muhatap olan Mekkeli Arapları ve çevresindeki insanları -hiç şüphesiz olan-toplanma günü (yani kıyamet günü) hakkında uyarman için, Arapça olarak vahiy ettik / bildirdik. Doğrusu kıyamet günü insanlardan bazıları cennete, bazıları da cehennemin alevli ateşine girecektir.

**Ayet: 8-10**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet Allah dileseydi (zorlasaydı) tüm insanları (İslam'a inanan) tek bir toplum yapardı. Ama (Allah insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınar ve ancak) dileyenleri (yani İslam'a inananları) rahmetine sokar. Sonuçta haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin (Ondan başka) bir dostu veya yardımcısı kalmayacaktır. Ama (ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar Allah'tan başka (putları / sahte ilahları da güya) dost edindiler. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) sizin gerçek dostunuz Allah'tır. Doğrusu Allah ölüleri (ahirette) diriltecektir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Ey elçi, de ki: "Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizin (İslam'dan) ayrılığa düştüğünüz konularda hüküm yalnız Allah'ındır. İşte, Rabb'im olan Allah'ın özellikleri böyledir. Doğrusu ben yalnız Allah'a güvenip dayandım ve yalnız Ona gönülden yönelirim."

**Ayet: 11-12**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, gökleri ve yeri yoktan var edip yaratan Allah sizi ve hayvanları (erkek ve dişi) çiftler halinde yaratıp böylece çoğaltmaktadır. Onun hiçbir benzeri yoktur. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi hakkıyla görendir. Doğrusu Allah göklerin ve yerin anahtarlarının (yani hükümlerinin) tek sahibidir. Allah (bu dünyada bir sınav olarak) verdiği nimetleri dilediğine bol, dilediğine de belli bir ölçüde verir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 13-14**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah (geçmişte) Nuh'a emrettiği hükmün aynısını size de emretmiştir. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki,

يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي  
الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ﴿7﴾ وَلَوْ  
شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ  
يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ  
وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا  
نَصِيرٍ ﴿8﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ  
أَوْلِيَاءَ فَإِنَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي  
الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ  
﴿9﴾ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ  
فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ  
تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿10﴾ فَاطِرُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ  
أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا  
يَذَرُوكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ  
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿11﴾ لَهُ مَقَالِيدُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ  
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ  
عَلِيمٌ ﴿12﴾ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا  
وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ  
وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى  
وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا

sana vahiy ettiğimiz / bildirdiğimiz hükümle, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya emrettiğimiz hüküm aynıdır. (O temel hüküm şudur:) Dini (İslam'ı) dosdoğru yaşayın ve İslam'dan ayrılığa düşmeyin. Ey elçi, (ne yazık ki) senin onları çağırdığın din (İslam) putperest / müşrik Araplara ağır geldi. Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) seçer ve Ona gönülden yönelen kimseleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Doğrusu (ehli kitaptan) bazıları (Medineli Yahudiler) kendilerine bu ilahi bilgi (yani bu ilahi kitap / Kuran) geldikten sonra kıskançlıkları yüzünden (İslam'dan) ayrılığa düştüler. Ey elçi, şayet Rabb'inin önceden verdiği (insanları bu dünya hayatında belli bir süreye / ölüm vaktine kadar sinama) sözü olmasaydı, (günahta ısrar eden suçluların ceza) hükümleri hemen verilirdi. Ne yazık ki (İslam'a inanan) önceki ehli kitaptan sonra gelen ve ilahi kitabı miras / emanet alan şimdiki ehli kitap (İslam'a inanmak yerine onu inkar edip) şüphe içinde bocalamaktadır.

#### **Ayet: 15**

Öyleyse ey elçi, insanları İslam'a davet et, emrolunduğun gibi dosdoğru ol ve bazılarının kötü arzularına uyma. Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaba / Kuran'a inandım ve aranızda adaletli olmakla emrolundum. Şüphesiz ki Allah -bizim de sizin de- hepimizin tek Rabb'idir. Doğrusu bizim yaptığımız bize, sizin yaptığınız da size dönecektir. Aramızda çekişmemize gerek yok! (Çünkü eğer çekişmezsek,) Allah (bir gün) aramızı bulur. Sonuçta herkes ahirette Allah'ın huzuruna varıp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir."

#### **Ayet: 16**

Doğrusu (bu elçinin) İslam'a davetine olumlu cevap verildikten sonra (İslam'a inananların inancını bozmak için) Allah hakkında (yalanlar uydurup) tartışan putperest / müşrik Arapların (tüm) iddiaları Rabb'leri tarafından geçersiz kılınmıştır. Onlar Allah'ın öfkesini / cezasını hak etmiştir. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 17-18**

تَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا  
تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ  
يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿13﴾  
وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ  
الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ  
مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى لَفُضِي  
بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ  
بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿14﴾  
فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا  
تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ أَمِنْتُ بِمَا أُنْزِلَ  
اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ  
اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ  
أَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ  
يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿15﴾  
وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا  
اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ  
رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ  
شَدِيدٌ ﴿16﴾ اللَّهُ الَّذِي أُنْزِلَ الْكِتَابَ  
بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ  
السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿17﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا  
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitabı / Kuran'ı gerçeklerle indiren ve terazi (yani adalet) ilkesini lütfeden Allah'tır. Nereden bileceksin, belki kıyamet çok yakında kopacaktır. Ama kıyametin kopacağına (ahiretteki hesaba) inanmayan kimseler (alay ederek) onun hemen kopmasını isterler. İslam'a inananlar ise ahiretteki hesaptan çekinir ve onun bir gerçek olduğunu bilirler. (Ey insanlar,) şunu iyi bilin ki, kıyametin kopacağına inanmayıp tartışan putperest / müşrik Araplar derin bir sapkınlığın içindedir.

#### **Ayet: 19-20**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah kulları için (büyük) lütuflar sahibidir. Allah dileyenlere (yani çalışanlara) nimetlerini lütfeder. Şüphesiz ki Allah en güçlüdür ve en üstündür. Doğrusu Biz ahiret kazancını isteyenlere ahiret kazancını artırarak verimiz; (ahiret kazancını değil sadece) dünya kazancını isteyen kimselere ise dünya kazancından (biraz) verimiz. Ama onların ahiretteki (cennet nimetlerinden) hiçbir payı olmayacaktır.

#### **Ayet: 21**

Doğrusu putperest / müşrik Arapların Allah'a ortak koştuğu putları / sahte ilahları vardır. O putlar / sahte ilahlar da onlara Allah'ın izin vermediği (İslam'a aykırı) şeyleri (uydurma) bir din yapmıştır. Şayet (Allah'ın önceden verdiği insanları bu dünya hayatında belli bir süreye / ölüm vaktine kadar sına ve) seçip ayırma sözü olmasaydı, (günahta ısrar eden suçluların ceza) hükümleri hemen verilirdi. Sonuçta haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 22-23**

Ey elçi, (ahirette) sen haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri -yaptıkları (kötülüklerin) cezasına uğradıklarında- korkudan titrerlerken göreceksin. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise ahirette cennet bahçelerinde (bulunacaktır.) Doğrusu Rabb'leri onlara diledikleri (her nimeti) lütfedecektir. En büyük lütuf da budur. Allah İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kullarına işte bu müjdeyi veriyor. Ey elçi, insanlara de ki:

مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ  
أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ  
لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿18﴾ اللَّهُ لَطِيفٌ  
بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ  
الْعَزِيزُ ﴿19﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ  
الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ  
يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ  
فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿20﴾ أَمْ لَهُمْ  
شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ  
يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ  
لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ  
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿21﴾ تَرَى الظَّالِمِينَ  
مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ  
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي  
رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ  
رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿22﴾  
ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ  
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا  
أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي  
الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ  
فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ



"Doğrusu ben İslam'a davet görevim için sizden hiçbir karşılık istemiyorum. Sizden sadece yakınlarıma (İslam'a inananlara) sevgi duymanızı istiyorum. Doğrusu Biz iyi işler yapanların ödülleri ahirette artırarak vereceğiz. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve fazlasıyla ödüllendirendir.

**Ayet: 24-26**

Ey elçi, bazıları sana, 'yalan uydurup Allah'a iftira etti' diyorlar. (Hayır, onlar yalan söylüyorlar. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Allah dilerse senin kalbini de mühürler. Doğrusu Allah batıl inançları (hurafeleri) yok etmek ve gerçekleri kendi sözleriyle ortaya koymak (ister.) Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) Allah kullarının tövbelerini kabul edendir, (hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten kimselerin) kötülüklerini affedendir ve tüm yaptıklarınızı bilendir. Doğrusu Allah, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin dualarına olumlu cevap verir ve onlara (ahirette vereceği nimetleri) artırır. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ise (ahirette) şiddetli cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 27-28**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet Allah kullarına lütfettiği dünya nimetlerini daha bol verseydi, onlar yeryüzünde (daha çok) azgınlık ederlerdi. Bu yüzden Allah dünya nimetlerini dilediğine dilediği kadar lütfeder. Şüphesiz ki Allah kullarından haberdardır ve her şeyi hakkıyla görendir. Doğrusu (uzun süren bir kuraklığın ardından ve) insanlar (yağmurdan) ümit kestikten sonra yağmuru (yeniden) yağdıran ve rahmetini yayan Allah'tır. Şüphesiz ki Allah insanların gerçek dostudur ve övgüye en layıktır.

**Ayet: 29**

Doğrusu Allah'ın gökleri ve yeri yaratıp canlıları oralarda yayması Onun bildirdiği gerçeklerdendir. Şüphesiz ki Allah dilediğinde (yani ahirette) onları bir araya toplamaya (ve tüm yaptıklarından hesaba çekmeye) gücü yetendir.

﴿23﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ

كَذِبًا فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ

وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ

بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

﴿24﴾ وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ

عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا

تَفْعَلُونَ ﴿25﴾ وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ

أَمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ

مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ

شَدِيدٌ ﴿26﴾ وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ

لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِنْ يُنَزِّلُ

بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ

بَصِيرٌ ﴿27﴾ وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ

مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ

وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿28﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ

خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَتْ

فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ

إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿29﴾ وَمَا أَصَابَكُمْ

مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ

وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ﴿30﴾ وَمَا أَنْتُمْ

بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ

**Ayet: 30-31**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, başınıza gelen her sıkıntı kendi ellerinizle yaptıklarınız yüzündendir. Şunu iyi bilin ki, (Allah) birçok hatanızı affeder. Ey insanlar, şunu da iyi bilin ki, siz yeryüzünde (Allah'ın hiçbir gerçeğine) engel olamazsınız. Doğrusu sizin Allah'tan başka gerçek bir dostunuz veya bir yardımcınız yoktur.

**Ayet: 32-35**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (Allah'ın lütfuyla) dağ gibi büyük gemilerin denizde yüzüp gitmesi Onun bildirdiği gerçeklerdendir. Ama Allah -dilerse- rüzgarı keserek yelkenli gemileri denizin ortasında bırakabilir. İşte bunda (İslam için) sabreden ve şükreden kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Diğer yandan Allah -bazılarının yaptığı yanlışlar yüzünden- o gemileri batırabilir. Ama Allah birçok yanlış affeder. Öyleyse bildirdiğimiz gerçeklere karşı mücadele eden kimseler Allah'tan kaçıp sığınabilecekleri bir yer olmadığını bilmelidir.

**Ayet: 36-39**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, size verilen (yani sahip olduğunuz) her şey (ancak) bu dünya hayatının (geçici) faydalarıdır; ama ahirette Allah'ın huzurundaki (cennet nimetleri) İslam'a inanan ve yalnız Rabb'lerine güvenip dayanan kimseler için daha iyidir ve daha kalıcıdır. İslam'a inanan ve yalnız Rabb'lerine güvenip dayanan kimseler büyük günahlardan ve utanç verici / çirkin şeylerden kaçınırlar ve kızdıklarında (öfkelerini yutkunup) hataları bağışlarlar. Onlar Rabb'lerinin emrine olumlu cevap verir, namazı düzenli kılar, işlerini aralarında istişare eder ve kendilerine lütfettiğimiz nimetlerden (İslam için) harcama / yardım yaparlar. Onlar bir saldırıya (haksızlığa) uğradıklarında ise (daha çok) yardımlaşır.

**Ayet: 40-47**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bir kötülüğün karşılığı ancak o kötülüğe denk bir ceza olabilir. Ama Allah (hataları) affeden ve düzeltici / iyi işler yapan kimseleri (ahirette)

دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿31﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ

كَالْأَعْلَامِ ﴿32﴾ إِنَّ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ

فَيَظْلَنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي

ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿33﴾

أَوْ يُوقِنُ أَنَّ مَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ

كَثِيرٍ ﴿34﴾ وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ

فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿35﴾

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ

الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى

لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

﴿36﴾ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ

وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ

يَغْفِرُونَ ﴿37﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا

لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ

شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ

يُنْفِقُونَ ﴿38﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ

الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿39﴾ وَجَزَاءُ

سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ

فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ

الظَّالِمِينَ ﴿40﴾ وَلَمَنْ انْتَصَرَ بَعْدَ

lütfulayla ödüllendirilecektir. Şüphesiz ki Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri sevmey. Ama bir haksızlığa / zulme uğradıktan sonra yardımlaşan kimseler (kendilerini savunurlarken verdikleri zarardan) sorumlu değildir. Doğrusu ancak insanlara karşı haksızlıkta / zulümde ısrar eden ve yeryüzünde haksızca azgınlaşan kimseler yaptıklarından sorumludur. İşte onlar (ahirette) şiddetli cezalara uğrayacaktır. Diğer yandan (İslam için) sabırla dayanışarak hareket eden ve hataları bağışlayan kimseler (ahirette cennet ödülünü kazanacaktır.) Doğrusu bunlar (Allah'ın cennet ödülünü kazandıran) önemli işlerdir. Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimselerin ise Ondan başka bir dostu (veya yardımcısı) kalmayacaktır. Ey elçi, biliyorsun ki, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler (ahiretteki) cezayı gördüklerinde, 'Bu cezadan geri dönmenin bir yolu / çaresi var mı?' diyecektir. Ey elçi, (ahirette) onların - utançtan boyun eğmiş ve göz ucuyula gizlice etrafa bakar bir halde- (cehennem cezasına) sunulduğunu göreceksin. Doğrusu gerçekten kaybedenler (dünyada kaybedenler değil) ancak hem kendilerine hem de yakınlarına kıyamet günü kaybettiren kimselerdir. Herkes şunu iyi bilsin ki, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler (ahirette) kalıcı (sonsuz) cezaların içinde olacaktır. Doğrusu onların Allah'tan başka kendilerine yardım edecek bir dostu kalmayacaktır. Sonuçta Allah'ın ısrarlı sapkınlıkları içinde bıraktığı kimseler için (cehennem cezasından) geri dönmenin hiçbir yolu / çaresi yoktur. (Öyleyse) Allah'ın söz verdiği ve geri çevrilmesi mümkün olmayan kıyamet günü gelmeden önce Rabb'inizin emrine olumlu cevap verin. Yoksa (şunu iyi bilin ki,) o gün gelince, hiçbir yere kaçıp sığınamazsınız ve ahiretteki hesabı yok sayamazsınız.

#### **Ayet: 48**

Eğer putperest / müşrik Araplar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirirlerse, (ahirette cezaya uğrayacaktır.) Ey elçi, Biz seni onlara bir bekçi olarak göndermedik. Ey elçi, senin

ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ

﴿41﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ

يَظْلُمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ

بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

﴿42﴾ وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ

لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿43﴾ وَمَنْ يُضِلِلِ

اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى

الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ

هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿44﴾

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ

مِنَ الذَّلِيلِ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ

وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ

الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَآهْلِيَهُمْ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ إِلَّا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ

مُقِيمٍ ﴿45﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ

يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ

يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿46﴾

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ

يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ

مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ﴿47﴾

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ

görevin sadece gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır. Doğrusu Biz bazı insanlara lütfumuzdan bir rahmet (nimet) tattırdığımızda, çok sevinip şırmarmaktadır. Bazılarının başlarına -bu dünyada işledikleri günahlar yüzünden- bir sıkıntı geldiğinde ise onlar hemen (Allah'ın rahmetinden ümit kesip) nankörlük etmektedir. Doğrusu İslam'ı inkar eden insanlar çok nankördür.

**Ayet: 49-50**

Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Doğrusu Allah dilediği şekilde yaratır. Doğrusu Allah dilediklerine kız çocuğu lütfederken, dilediklerine erkek çocuğu lütfeder. Yine Allah (dilediklerine) erkek ve kız çocuklarını birlikte verirken, dilediklerini kısır yapabilir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 51**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'ın bir insanla sizin konuştuğunuz gibi konuşması asla söz konusu olamaz. Doğrusu Allah bir insanla ancak vahiy yoluyla, yani bir engel ardından ya da bir melek elçi göndererek konuşur. Böylece Allah izniyle / lütfuyla dilediğine (elçisine) dilediği sözleri vahiy eder / bildirir. Şüphesiz ki Allah en yücedir ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 52-53**

Ey elçi, bu böyledir, Biz insanlara ruh (hayat) veren bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana emrimizle vahiy ettik / bildirdik. Doğrusu sen (daha önceden) -ilahi kitap nedir veya Allah'ın kitabına inanmak nedir?- bilmezdin. Ama Biz (bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana indirip) onu kendisiyle kullarımızdan dileyenleri (yani İslam'a inananları) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttiğimiz bir ışık yaptık. Ey elçi, sen insanları (bu ışıkla / Kuran'la) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa, yani göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibi olan Allah'ın dosdoğru yoluna yöneltiyorsun. Herkes şunu iyi bilsin ki, her konu (hesabının sorulması için) Allah'ın huzuruna gelecektir.

حَفِظْتُ أَنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَإِنَّا إِذَا  
أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا  
وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ  
فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿48﴾ لِلَّهِ مُلْكُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ  
يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَاءً وَيَهَبُ لِمَنْ  
يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿49﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ  
ذُكْرَانًا وَإِنَاءً وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ  
عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿50﴾ وَمَا  
كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا  
أَوْ مِنْ وَرَائِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ  
رَسُولًا فَيُوحِي بِلَاذِنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ  
عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿51﴾ وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا  
إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي  
مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ  
نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا  
وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ  
﴿52﴾ صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي  
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِلَى  
اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿53﴾

## ZUHRUF SURESİNİN ANLAMI

## سورة الزخرف

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Ayet: 1-4**

HA-MİM ( **Dikkat!** ) Bu apaçık ilahi kitap / Kuran gerçeklere şahittir. Doğrusu Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı (ilk muhatap olan Araplar anlasınlar diye) Arapça yaptık. Umulur ki aklınızı kullanırsınız. Doğrusu bu ilahi kitap Bizim huzurumuzda büyük / ana bir kitapta (yani Levh-i Mahfuzda) bulunan yüce ve en doğru hükümlerle dolu olan (Kuran'dır.)

**Ayet: 5-8**

Ey purperest / müşrik Araplar, siz aşırıya giden (günahta ısrar eden) bir toplum olsanız da, Biz sizi bu ilahi öğütten / Kuran'dan uzak tutacak değiliz. Doğrusu Biz önceki inkarcılara da nice peygamberler (ve ilahi kitaplar) gönderdik; ama onlar kendilerine gelen peygamberleri (dinlemek yerine) alaya alıyorlardı. Bu yüzden Biz putperest / müşrik Araplardan daha kuvvetli olan inkarcı toplumları da cezalandırıp yok ettik. Doğrusu çeşitli (ceza) örnekleri önceki inkarcılara gelip geçmiştir.

**Ayet: 9-11**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "Gökleri ve yeri yaratan kimdir?" diye sorarsan, onlar: "En üstün olan ve her şeyi en iyi bilen Allah onları yarattı." diyecektir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah yeryüzünü sizin yaşamanıza uygun yaratandır ve orada yollar var edendir. Umulur ki dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirsiniz. Gökten belli bir ölçüye göre yağmur indiren de Allah'tır. Böylece Biz onunla ölü haldeki / kurak beldelere hayat veririz. (Bu böyledir. Ey insanlar, siz ahirette böyle diriltip topraktan) çıkarılacaksınız.

**Ayet: 12-14**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah hem tüm

حُمَ ﴿1﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿2﴾ إِنَّا  
جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ  
﴿3﴾ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ  
حَكِيمٌ ﴿4﴾ أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ  
صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ ﴿5﴾  
وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ  
﴿6﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ  
يَسْتَهْزِؤْنَ ﴿7﴾ فَاهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ  
بَطْشًا وَمَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ﴿8﴾  
وَلَنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ  
الْعَلِيمُ ﴿9﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ  
مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ  
تَهْتَدُونَ ﴿10﴾ وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ  
السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً  
مَيِّتًا كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿11﴾ وَالَّذِي



çiftleri yaratandır, hem de bindiğiniz gemileri ve binek hayvanları sizin için var edendir. Çünkü Allah sizin o bineklere binmenizi, onlara binerken Rabb'inizin nimetini (şükürle) anmanızı ve: "Doğrusu bu nimeti hizmetimize sunan Allah tüm eksiklerden uzaktır / yücedir. (Şayet Allah lütfetmeseydi,) biz ona erişemezdik; ama ahirette Rabb'imizin huzuruna dönüp (tüm yaptıklarımızdan hesaba çekileceğiz.)" demenizi ister.

**Ayet: 15-19**

(Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar Allah'ın kullarından bazıları Ondan bir parça saydılar. Doğrusu İslam'ı inkar eden insanlar (Allah'a karşı) apaçık bir nankördür. (Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki,) sizin Allah'ın yarattığı varlıklardan kendine kız çocukları edindiğine ve size (kız değil) erkek çocuklarını seçtiğine (inanmanız bir batıl inançtır / hurafedir.) Bu batıl inanca (hurafeye) inanan putperest / müşrik Araplardan birine -Rahman'a yakıştırap kendine yakıştıramadığı- bir kız çocuğunun (doğduğu) müjdelendiğinde, (öfkeden) yutkunup mosmor olur ve: "(Eyvah!) Şimdi benim süs içinde büyüyecek ve bir kavgada (saklanıp) kendini (gücüyle) apaçık gösteremeyecek bir çocuğum oldu." diye (düşünüp üzülmür.) Onlar Rahman'ın (ışıkta yarattığı) kulları olan melekleri dışı varlıklar(!) sayıp (Allah'ın kızları olarak kabul ettiler.) Ama onlar meleklerin yaratılışına şahit olmadılar ki! Doğrusu onların (her) şahitliği yazılacaktır ve ahirette onlar (tüm yaptıklarından) hesaba çekilecektir.

**Ayet: 20-25**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları: "Şayet Rahman dileseydi, biz putlara / sahte ilahlara ibadet etmezdik." dediler. Ama onların bu konuda hiçbir bilgisi / belgesi yoktur. Doğrusu onlar saçmasapan batıl inançlar (hurafeler) uyduruyorlar. Doğrusu Biz Araplara bu ilahi kitaptan / Kuran'dan önce (batıl inançlarına / hurafelerine kanıt) gösterebilecekleri hiçbir ilahi kitap vermedik. Ama onlar: "Doğrusu biz atalarımızı böyle inanan bir toplum olarak

خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ  
الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿12﴾  
لَتَسْتَوتُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ  
رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا  
سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا  
لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿13﴾ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا  
لَمُنْقَلِبُونَ ﴿14﴾ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ  
عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ  
مُّبِينٌ ﴿15﴾ أَمْ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ  
وَاصْفِيكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿16﴾ وَإِذَا بُشِّرَ  
أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ  
وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿17﴾  
أَوْ مَن يَنْشَوُوا فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي  
الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿18﴾ وَجَعَلُوا  
الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَاثًا  
أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ  
وَيُسْأَلُونَ ﴿19﴾ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ  
الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ  
مِنْ عِلْمٍ إِنَّ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿20﴾  
أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ  
مُسْتَمْسِكُونَ ﴿21﴾ بَلْ قَالُوا إِنَّا

bulduk ve (ancak) onları izleyerek doğru yolu buluruz." dediler. Ey elçi, bu böyledir, senden önce uyarıcı gönderdiğimiz tüm beldelerin zenginlikten / refahtan şımaran inkarcıları: "Doğrusu biz atalarımızı böyle inanan bir toplum olarak bulduk ve (ancak) onların izinden gideriz." dediler. Allah'ın elçileri (sadece atalarına uyan o kimselere): "Ama ben size atalarınızın inancından daha doğru olan bir inancı (İslam'ı) getirdim." dediklerinde ise onlar: "(Hayır,) biz sizinle gönderilen dini (İslam'ı) inkar ediyoruz." dediler. Biz de onlara hak ettikleri cezayı verdik. Baksana (geçmişte) gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayanların sonu ne kötü oldu.

#### **Ayet: 26-30**

Bir vakit İbrahim babasına ve toplumuna: "Şunu iyi bilin ki, ben sizin ibadet ettiğiniz putlardan / sahte ilahlardan uzağım. Doğrusu ben yalnız beni yoktan var edip yaratana (Allah'a) ibadet ederim. Böylece Allah beni dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönleltecektir. İbrahim bu sözlerini kendisinden sonraki (İslam'a inananlara bir miras olarak) bıraktı. Umulur ki insanlar hatalarından dönerler. Doğrusu Ben putperest / müşrik Arapları ve onların atalarını - kendilerine gerçekleri bildiren bu apaçık elçi gelene kadar- (dünya hayatının) nimetlerinden yararlandırımdı. Ama onlar gerçekler kendilerine geldiğinde: "Bu, bir sihirdir / aldatmacadır. (Hayır,) biz bu dini (İslam'ı) inkar ediyoruz." dediler.

#### **Ayet: 31-35**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları: "(Eğer bu Kuran doğru olsaydı,) onun şu iki beldenin (Mekke'nin veya Taif'in) büyük (zengin) adamlarından birine indirilmesi gerekirdi." dediler. (Hayır!) Rabb'inin rahmetini (elçilik) görevini dağıtmak asla onlara kalmamıştır! Doğrusu bu dünya hayatında onların arasında geçimlerini dağıtan da, bazılarını -bazılarını kendi hizmetinde çalıştırması için- (mal-mülk bakımından) diğerlerinin üstüne yükselten de Biziz. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'inin rahmeti insanların biriktirdiği (tüm)

وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ  
آثَارِهِم مُّهُتَدُونَ ﴿22﴾ وَكَذَٰلِكَ مَا  
أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ  
إِلَّا قَالَ مُتَرْفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا  
عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ  
﴿23﴾ قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا  
وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا  
أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿24﴾ فَانْتَقَمْنَا  
مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ  
الْمُكَذِّبِينَ ﴿25﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ  
لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ  
﴿26﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ  
﴿27﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ  
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿28﴾ بَلْ مَتَّعْتُ  
هُوَآلَاءَ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ  
وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿29﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمُ  
الْحَقُّ قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ  
كَافِرُونَ ﴿30﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا  
الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ  
عَظِيمٍ ﴿31﴾ أَهْمُ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ  
رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي

servetlerden daha üstündür. (Doğrusu Bize göre insanların servetlerinin hiçbir önemi yoktur.) Hatta şayet insanlar (birbirlerinden etkilenen) tek bir toplum olmasaydı, Biz Rahman'ın (tek ilah olduğunu) inkar eden kafirlerin evlerinin çatılarını, merdivenlerini, kapılarını ve koltuklarını gümüşten ve altından bile yapardık. Ey elçi, bunların hepsi sadece bu (geçici) dünya hayatından (biraz) yararlanmaktır; ahirette Rabb'inin huzurundaki (sonsuz cennet nimetleri) ise Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için (daha iyidir.)

**Ayet: 36-39**

Doğrusu Biz şeytanları Rahman'ın ilahi öğüdünü görmezlikten gelen kimselerle arkadaşlık ettiririz. O şeytanlar onları Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyarlar; ama onlar -ahirette huzurumuza gelene kadar- kendilerini doğru yolda sanırlar. Sonuçta onlar (şeytan hakkında): "Keşke seninle aramızda doğu ve batı kadar büyük bir uzaklık olsaydı. Doğrusu sen çok kötü bir arkadaşsın." diyecektir. Biz de onlara: "Bugün (iş işten geçtikten sonra günahlarınızdan pişman olmanızın) size hiçbir yararı yoktur; çünkü siz (dünyadayken İslam'a inanmak yerine) haksızlıkta / zulümde ısrar ettiniz. Sonuçta (kıyamet günü) siz (cehennem) cezasına (şeytanla beraber) ortak olacaksınız." diyeceğiz.

**Ayet: 40-42**

Ey elçi, sen gerçeklere karşı sağır davranan kimselere işittiremezsin; gerçeklere karşı kör davranan ve apaçık / büyük bir sapkınlığın içinde olan kimseleri de dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltemezsin. Ey elçi, Biz seni (öldürüp bu dünyadan) alsak da, onlara hak ettikleri cezaları vereceğiz. Ey elçi, Biz (istersek inkarcılara söz verdiğimiz cezalardan bazılarını) sana gösterebiliriz, (istersek de o cezaları göstermeden önce seni vefat ettirebiliriz.) Doğrusu Bizim gücümüz onları cezalandırmaya yeter.

**Ayet: 43-44**

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ  
بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا  
سُخْرِيًّا وَرَحِمْتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا  
يَجْمَعُونَ ﴿32﴾ وَلَوْلَا اَنْ يَّكُونَ  
النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَّكْفُرُ  
بِالرَّحْمٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِّنْ فِضَّةٍ  
وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿33﴾  
وَلِبُيُوتِهِمْ اَبْوَابٌ وَسُرُرٌ رَّا عَلَيْهَا  
يَتَّكُونَ ﴿34﴾ وَزُخْرُفًا وَاِنْ كُلُّ ذٰلِكَ  
لَمَّا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ  
رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿35﴾ وَمَنْ يَعِشْ عَنْ  
ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقِصْ لَهُ شَيْطٰنًا فَهُوَ  
لَهُ قَرِيْنٌ ﴿36﴾ وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّوْنَهُمْ  
عَنِ السَّبِيْلِ وَيَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ  
﴿37﴾ حَتّٰى اِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ  
بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ  
الْقَرِيْنُ ﴿38﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ اِذْ  
ظَلَمْتُمْ اَنْكُم فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُوْنَ  
﴿39﴾ اَفَاَنْتَ تَسْمِعُ الصَّمَّ اَوْ تَهْدِي  
الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِيْنٍ  
﴿40﴾ فَاِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَاِنَّا مِنْهُمْ

Öyleyse ey elçi, sana vahiy edilen / bildirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a sımsıkı sarıl. Çünkü sen dosdoğru yol / İslam / doğruluk üzeresin. Ey elçi, bu ilahi kitap / Kuran, hem senin için hem de toplumun için ilahi bir öğüttür. Sonuçta hepiniz ahirette (Allah'ın huzuruna döndürülüp) tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.

**Ayet: 45-50**

Ey elçi, (ehli kitaba) sor bakalım, Biz senden önce gönderdiğimiz elçilere Rahman'dan başka (sahte) ilahlara ibadet etmeyi emrettik mi? (Asla!) Geçmişte Biz Musa'yı bildirdiğimiz gerçeklerle (ve mucizelerimizle) Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına elçimiz olarak gönderdik. Musa onlara: "Şunu iyi bilin ki, ben tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'ın elçisiyim." dedi. Ama Musa onlara bildirdiğimiz gerçekleri getirdiğinde, onlar (her defasında) alaya alıp gülüyorlardı. Doğrusu Biz onlara her biri diğerinden daha büyük mucizeler göstermemize rağmen (onlar İslam'ı ısrarla inkar ettiler.) İşte bu yüzden Biz onları cezamıza uğrattık. Umulur ki insanlar hatalarından dönerler. Sonra (onlar Musa'ya gelip): "Ey sihirbaz, sana verdiği söze dayanarak Rabb'ine bizim (kurtuluşumuz) için dua et. (Eğer O, bizi bu sıkıntıdan kurtarırsa,) biz de dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneliriz." dediler. Ama Biz onlardan cezayı kaldırıncaya, onlar (her defasında) sözlerini bozuyorlardı.

**Ayet: 51-56**

Bir vakit Firavun, toplumuna seslenip: "Ey toplumum, ben (antik) Mısır İmparatorluğunun ve ayaklarımın altından akan şu ırmakların hükümrانlığının sahibiyim. Artık gerçekleri görmemiz gerekir. Tabii ki ben şu alt tabakadan olan ve zorlanarak konuşan adamdan (yani Musa'dan) daha üstünüm. (Şayet Musa Allah'ın elçisi olsaydı,) ona altın bileziklerin verilmesi ya da onun beraberinde meleklerin gelmesi gerekirdi." dedi. Böylece Firavun, toplumunu küçümsedi. Onlar da günahta ısrar eden fasıklar olduklarından ona uydular. Sonuçta Bizi üzdüklerinde, (yani

مُنْتَقِمُونَ ﴿41﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي  
وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ  
﴿42﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ  
إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿43﴾ وَإِنَّهُ  
لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ  
﴿44﴾ وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ  
مَنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ  
إِلَهَةً يُعْبَدُونَ ﴿45﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا  
مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ  
فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿46﴾  
فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا  
يَضْحَكُونَ ﴿47﴾ وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ  
إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَآخَذْنَاهُمْ  
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿48﴾  
وَقَالُوا يَا أَيُّهَ السَّاحِرِ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ  
بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿49﴾  
فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ  
يَنْكُثُونَ ﴿50﴾ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي  
قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ  
مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي  
أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿51﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ

İslam'ı ısrarla inkar ettiklerinde,) Biz onlara hak ettikleri cezayı verdik, hepsini suda boğduk ve onları sonraki inkarcılar için bir örnek yaptık.

**Ayet: 57-59**

Ey elçi, (bu ilahi kitapta / Kuran'da) Meryem oğlu İsa'dan örnekler verildiğinde, senin toplumun (olan putperest / müşrik Araplar her defasında) alaya alıyorlardı. Onlar: "Doğrusu bizim putlarımız / ilahlarımız ondan (İsa'dan) daha iyidir." dediler. Ama onların bu (saçma) örneği vermesi sadece tartışma çıkarmak içindir. Çünkü onlar çok tartışmacı / kavgacı kimselerdir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Meryem oğlu İsa (bir ilah değil) sadece kendisine nimet verdiğimiz ve İsrailoğullarına örnek gösterdiğimiz bir kulumuzdur.

**Ayet: 60**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şayet Biz dileseydik, yeryüzünde sizin yerinize (hiç günah işlemeyen) melekleri var edebilirdik. (Ama Biz yeryüzünde günah işleyebilen insanları var etmeyi diledik ve sizden -bir kötülük yaptığınızda- hatadan dönüp / tövbe edip kendinizi düzeltmenizi istedik.)

**Ayet: 61-62**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran, kıyametin kopacağına kesin olarak bilgisidir. Artık kıyametin kopacağından şüphe etmeyin ve Bana uyun. İşte, dosdoğru yol / İslam budur. Öyleyse şeytan sizi (bu dosdoğru yoldan / İslam'dan) alıkoymasın. Doğrusu şeytan sizin büyük bir düşmanınızdır.

**Ayet: 63-67**

(Meryem oğlu) İsa, toplumuna apaçık kanıtlar getirip: "Doğrusu ben size (Allah'ın elçisi olarak) en doğru hükümlerle ve (İslam'dan) ayrılığa düştüğünüz konuları açıklamak için geldim. Artık Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve bana uyun. Şunu iyi bilin ki, Allah -benim de sizin de- hepimizin tek Rabb'idir. Öyleyse yalnız Ona ibadet edin. İşte, dosdoğru yol / İslam budur." dedi. Sonra (yani İsa'nın ardından) bazı gruplar kendi aralarında başka bir yol tutup (İslam'dan) ayrılığa düştüler.

هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ  
﴿52﴾ فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ آسُورَةٌ مِّنْ  
ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَكَةُ مُقْتَرِنِينَ  
﴿53﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ  
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿54﴾ فَلَمَّا  
أَسْفُونَا ائْتَقَمْنَا مِنْهُم فَأَغْرَقْنَاهُمْ  
أَجْمَعِينَ ﴿55﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا  
لِّلْآخَرِينَ ﴿56﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ  
مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ  
﴿57﴾ وَقَالُوا ءَالِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا  
ضَرْبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ  
خَصِمُونَ ﴿58﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ  
أَنعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي  
إِسْرَءِيلَ ﴿59﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا  
مِّنْكُمْ مَّلَكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ  
﴿60﴾ وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرَنَّ  
بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ  
﴿61﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ  
عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿62﴾ وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى  
بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ  
وَلِبَيِّنَاتٍ لَّكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ



Ama o şiddetli gününün / kıyamet gününün cezasına uğradıklarında, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlere yazık olacaktır. Doğrusu bazı insanlar kıyametin bir anda ve hiç beklemedikleri bir yerden kopacağını anlamıyorlar. İşte o gün -Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler hariç- tüm dostlar birbirlerine düşman olacaktır.

**Ayet: 68-73**

Ahirette Allah (İslam'a inananlara): "Ey kullarım, bugün size hiçbir korku yoktur ve artık hiç üzülmeyeceksiniz. Ey bildirdiğimiz gerçeklere ve İslam'a inananlar haydi, eşlerinizle beraber sevinç ve mutluluk içinde cennete girin. Cennete giren kimselerin etraflarında altın tabaklarla ve bardaklarla ikramlar dolaştırılıp servis edilecektir. Doğrusu cennette canınızın istediği ve gözlerinizin zevk aldığı her şey vardır ve siz orada sonsuza kadar yaşayacaksınız. İşte, yaptığınız (düzeltici / iyi işlerin) ödülü olarak size (miras) bırakılan cennet böyle bir yerdir. Orada yiyeceğiniz her çeşit meyveden sizin için bolca bulunacaktır." diyecektir.

**Ayet: 74-76**

Diğer yandan (İslam'ı ısrarla inkar edip) günahta ısrar eden suçlular ise sonsuza kadar cehennem cezasının içinde olacaktır. Onların cezası asla hafifletilmeyecektir ve onlar orada ümitsiz / çaresiz kalacaktır. Doğrusu Biz onlara (hiçbir) haksızlık / zulüm etmedik; ama onlar kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı.

**Ayet: 77-78**

(Cehenneme giren kimseler oradaki bekçiye) seslenip: "Ey Malik, (artık) Rabb'in işimizi bitirse / bizi öldürse ya!" deyince, o: "Hayır, siz (sonsuza kadar burada) kalacaksınız." diyecektir. O vakit Allah onlara: "Doğrusu Biz size (dünyadayken) gerçekleri getirdik; ama (ne yazık ki) birçoğunuz gerçeklerden hoşlanmıyordunuz.

**Ayet: 79-80**

Doğrusu her şeyin sonunu başkaları değil ancak Biz belirleriz. Putperest / müşrik Araplar Bizim onların gizli konuşmalarını ve

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿63﴾ إِنَّ اللَّهَ  
هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ  
مُسْتَقِيمٌ ﴿64﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ  
بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ  
يَوْمَ إِلِيمٍ ﴿65﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا  
السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا  
يَشْعُرُونَ ﴿66﴾ إِلَّا خِلَاءُ يَوْمَئِذٍ  
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ  
﴿67﴾ يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ  
وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿68﴾ الَّذِينَ آمَنُوا  
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿69﴾ ادْخُلُوا  
الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿70﴾  
يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ  
وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ  
وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ  
﴿71﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا  
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿72﴾ لَكُمْ فِيهَا  
فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿73﴾ إِنَّ  
الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ  
﴿74﴾ لَا يُفْتَرُّ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ  
مُبْلِسُونَ ﴿75﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ

fısıltılarını işitmediğimizi sanıyorlar(!)  
(Doğrusu Biz her şeyi hakkıyla işitiriz.) Ayrıca onların yanlarında bulunan melek elçilerimiz de her şeyi yazarlar.

**Ayet: 81-82**

Ey elçi, (Allah'a çocuk yakıştıran kimselere) de ki: "(Doğrusu Allah'a çocuk yakıştırmak çok çirkin bir iftiradır.) Eğer Rahman'ın bir çocuğu olsaydı, ben de ona ibadet edenlerin öncüsü olurum; (ama Allah'ın bir çocuk edinmesi asla söz konusu olamaz.) Doğrusu hem göklerin ve yerin Rabb'i hem de (onları kuşatan) Arş'ın Rabb'i (olan Allah) putperestlerin / müşriklerin çirkin yakıştırmalarından uzaktır."

**Ayet: 83**

Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri kendi hallerine bırak da onlar kendilerine söz verilen kıyamet günüyle karşılaşana kadar yanlışa dalıp oynasınlar.

**Ayet: 84-85**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah, gökte ve yerde tek ilahtır. Şüphesiz ki Allah en doğru kararı verendir ve her şeyi en iyi bilendir. Doğrusu göklerin, yerin ve arasındakilerin (yani her şeyin) tek hükümranı olan Allah en yücedir. Kıyametin kopma vaktinin bilgisi (sadece) Ondadır. Sonuçta hepiniz ahirette Allah'ın huzuruna döndürölüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)

**Ayet: 86**

Doğrusu Allah'tan başkasına (putlara / sahte ilahlara) da dua (ibadet) eden kimseler ahirette hiçbir destek / şefaate göremeyecektir. Ancak dünyadayken gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu bilip tanıklık edenler (yani İslam'a inananlar) ahirette Allah'ın yardımını / ödülünü görecektir.

**Ayet: 87**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara: "İnsanları yaratan kimdir?" diye sorarsan, onlar sana: "Allah" diyecektir. (Baksana,) bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan ne kolay saptırılıyorlar!

**Ayet: 88-89**

(Doğrusu Allah) bu elçinin bazıları hakkında:

كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿76﴾ وَنَادُوا يَا  
مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ  
مَاعِثُونَ ﴿77﴾ لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ  
وَلَكِنْ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿78﴾  
أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿79﴾  
أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ  
وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتَئِبُونَ  
﴿80﴾ قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا  
أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ﴿81﴾ سُبْحَانَ رَبِّ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا  
يَصِفُونَ ﴿82﴾ فَذَرَهُمْ يَخْوضُوا  
وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي  
يُوعَدُونَ ﴿83﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي  
السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ وَهُوَ  
الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿84﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ  
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا  
وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ  
﴿85﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ  
دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ  
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿86﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ  
مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى

"Ey Rabb'im, (ne yazık ki) bunlar gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmayan kimselerdir." dediğini (iştir. Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere aldırış etme ve onlara, 'Selam / esenlikler üzerinize olsun' deyip (diğer insanları İslam'a davet et.) Sonuçta (ahirette) onlar da gerçekleri anlayacaktır; (ama iş işten geçtikten sonra gerçekleri anlamalarının onlara hiçbir yararı olmayacaktır.)

#### 44- DUHAN SURESİNİN KISA TEFSİRİ

#### DUHAN SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### Ayet: 1-6

HA-MİM ( **Dikkat!** ) Bu apaçık ilahi kitap / Kuran gerçeklere şahittir. Doğrusu Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı bereketli bir gecede (Kadir gecesinde) indirdik. -Doğrusu Biz insanları her zaman uyarmışızdır.- O gece en doğru hükümlerle dolu olan emirlerimiz yanlışlardan ayrılıp (apaçık belli olur.) -Doğrusu Biz emirlerimizi her zaman göndermişizdir.- Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı (insanlara) Rabb'inin bir rahmeti / nimeti olarak indirdik. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla ıştır. ve her şeyi en iyi bilendir.

##### Ayet: 7-9

Allah göklerin, yerin ve arasındakilerin (yani her şeyin) tek Rabb'idir. (Ey putperest / müşrik Araplar,) eğer bu gerçeği kesin olarak bilerseniz, (putları / sahte ilahları bırakıp İslam'a inanırsınız.) Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Doğrusu yaşatan da öldüren de Allah'tır. Doğrusu Allah sizin de geçmiş atalarınızın da (yani hepinizin) tek Rabb'idir. Ama (ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar (dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmek yerine) şüphe

يُؤْفَكُونَ ﴿87﴾ وَقِيلَ يَا رَبِّ إِنَّ

هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿88﴾

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ

يَعْلَمُونَ ﴿89﴾

#### سورة الدخان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حُمَ ﴿1﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿2﴾ إِنَّا

أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا

مُنذِرِينَ ﴿3﴾ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ

حَكِيمٍ ﴿4﴾ أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا

مُرْسِلِينَ ﴿5﴾ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ

هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿6﴾ رَبِّ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ

كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿7﴾ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي

وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

﴿8﴾ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿9﴾

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ

مُبِينٍ ﴿10﴾ يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ

içinde oyalanıyorlar.

**Ayet: 10-14**

Öyleyse ey elçi, göğün büyük bir (felaket) dumanını getireceği kıyamet gününü gözle. O duman (İslam'ı ısrarla inkar eden) insanları kaplayıp çok şiddetli bir ceza olacaktır. O vakit onlar: "Ey Rabb'imiz, bizden bu cezayı kaldır. Artık İslam'a inandık." diyecektir. (Ama iş işten geçtikten sonra) öğüt almalarının onlara hiçbir yararı olmayacaktır. Çünkü (dünyadayken) onlara apaçık bir elçi gelmesine rağmen onlar o elçiden yüz çevirip: "Bu adam bir şeyler öğrenmiş ama aklını yitirmiş / delirmiş biridir." dediler.

**Ayet: 15-16**

(Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler,) Biz sizden (bu dünya hayatındaki) cezaları biraz kaldırdığımızda, siz hemen (İslam'ı inkara) geri dönüyorsunuz. Ama kıyamet günü Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri büyük kuvvetimizle tutup (cezalandıracağız.) Doğrusu Biz onlara hak ettikleri cezaları vereceğiz.

**Ayet: 17-21**

Geçmişte Biz putperest / müşrik Araplardan önce Firavunun toplumunu da -onlara değerli bir elçimiz (olan Musa'yı) gönderip- sınadık. (Musa, İslam'a karşı çıkan Firavuna ve ileri gelen devlet adamlarına: "Mısır'da köle haline getirdiğiniz) Allah'ın kullarını / İslam'a inananları (yani o zamanki İsrailoğullarını) bana verin. Şunu iyi bilin ki, ben Allah'ın size gönderdiği güvenilir bir elçiyim. Sakın Allah'a karşı büyüklük taslamayın! Doğrusu ben size apaçık bir yetkiyle geldim. Ayrıca ben sizin beni aranızdan kovmanızdan -benim de sizin de- hepimizin tek Rabb'i olan Allah'a sığındım. Eğer bana (yani İslam'a) inanmayacaksanız, (bari bırakın İslam'a inananlar / İsrailoğulları ile beraber buradan gideyim;) siz de benden uzak durun." dedi.

**Ayet: 22-29**

O vakit Musa Rabb'ine: "Ey Rabb'im, bunlar günahta ısrar eden suçlu kimselerdir. (Sen İslam'a inananlara yardım et.)" diyerek dua etti. Rabb'i de ona (vahyedip): "(Ey Musa,)

اَلَيْمُ ﴿11﴾ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ  
اِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿12﴾ اِنِّي لَهُمُ الذِّكْرُ  
وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿13﴾ ثُمَّ  
تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ  
﴿14﴾ اِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا اِنْكُمْ  
عَآئِدُونَ ﴿15﴾ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ  
الْكُبْرَى اِنَّا مُنْتَقِمُونَ ﴿16﴾ وَلَقَدْ  
فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ  
رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿17﴾ اَنْ اَدَّوْا اِلَيَّ  
عِبَادَ اللّٰهِ اِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ اَمِينٌ  
﴿18﴾ وَاَنْ لَا تَعْلُوْا عَلٰى اللّٰهِ اِنِّي  
اَتِيْكُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿19﴾ وَاِنِّي  
عَذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ اَنْ تَرْجُمُوْهُ  
﴿20﴾ وَاِنْ لَّمْ تُؤْمِنُوْا لِيْ فَاَعْتَرِلُوْنِ  
﴿21﴾ فَدَعَا رَبَّهُ اَنْ هُوَ لَآءِ قَوْمٍ  
مُّجْرِمُوْنَ ﴿22﴾ فَاَسْرَ بِعِبَادِيْ لِيَّلَا  
اِنَّكُمْ مُّتَّبِعُوْنَ ﴿23﴾ وَاَتْرُكِ الْبَحْرَ  
رَهْوًا اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُوْنَ ﴿24﴾ كَمْ  
تَرَكَوْا مِنْ جَنّٰتٍ وَعُيُوْنٍ ﴿25﴾  
وَزُرُوْعٍ وَمَقَامٍ كَرِيْمٍ ﴿26﴾ وَنَعْمَةً  
كَانُوْا فِيْهَا فَاكِهِيْنَ ﴿27﴾  
كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا اٰخَرِيْنَ ﴿28﴾

artık kullarımı / İslam'a inananları geceleyin yola çıkar. (Antik Mısır'ı gizlice terk edin.) Ama (Firavun ve askerleri tarafından) takip edileceksiniz. (Sonra karşınıza çıkan bir denizi geçeceksiniz) O vakit (sizin için) açılan o denizi (hemen) terketmelisin. (Çünkü o deniz onların üzerine kapanacaktır.) Sonuçta (sizi takip eden) o ordu suda boğulacaktır." dedi. (Böylece Firavun ve askerleri suda boğularak öldüler ve) geride nice bahçeleri, pınarları, ekin tarlalarını, seçkin makamlarını ve içinde keyif sürdükleri (tüm) dünya güzelliklerini bıraktılar. Bu böyledir. (Biz günahta ısrar eden suçluları cezalandırırız.) Daha sonra Biz onların geride bıraktığı her şeyi başka insanlara verdik. Doğrusu gökte ve yerde hiç kimse onlara ağlamadı ve onları özlemedi.

#### **Ayet: 30-33**

Geçmişte Biz İsrailoğullarını Firavunun alçaltıcı cezalarından kurtardık. Doğrusu Firavun aşırıya giden (günahta ısrar eden) bir zorbaydı. Doğrusu Biz İsrailoğullarını bilerek seçip Firavuna ve adamlarına üstün getirdik ve onlara bildirdiğimiz gerçekleri lütfettik. Ama o gerçeklerden her biri (onlar için) apaçık bir sınavdı.

#### **Ayet: 34-37**

Doğrusu putperest / müşrik Araplardan bazıları (İslam'a inananlara): "Doğrusu bir defa öldük mü bir daha dirilecek değiliz. Eğer doğruyu söylüyorsanız, / eğer ahiret varsa, (ölmüş) atalarımızı (diriltip) getirin de görelim!" diyorlar. Doğrusu Tubba toplumu da cezalandırıp yok ettiğimiz önceki (nice) inkarcı toplumlar da putperest / müşrik Araplardan daha üstünlerdi. (Biz onları cezalandırdık;) çünkü onlar günahta ısrar eden suçlulardı.

#### **Ayet: 38-39**

Doğrusu Biz gökleri, yeri ve arasındakileri (yani her şeyi) bir oyun için yaratmadık. Biz gökleri ve yeri ancak gerçeklerle yarattık. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez.

#### **Ayet: 40-50**

Herkes şunu iyi bilsin ki, son hüküm günü / kıyamet günü tüm insanların (Allah'ın

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ  
وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ ﴿29﴾ وَلَقَدْ  
نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ  
الْمُهِينِ ﴿30﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ  
عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿31﴾ وَلَقَدْ  
اخْتَرْنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ  
﴿32﴾ وَآتَيْنَاهُمْ مِنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ  
بَلَاءٌ مُبِينٌ ﴿33﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ  
﴿34﴾ إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَى وَمَا  
نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ ﴿35﴾ فَأْتُوا بِآبَائِنَا  
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿36﴾ أَهْمُ خَيْرٌ أَمْ  
قَوْمٌ تَبِعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ  
إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿37﴾ وَمَا  
خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا  
بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿38﴾ مَا خَلَقْنَاهُمَا  
إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ  
﴿39﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ  
أَجْمَعِينَ ﴿40﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى  
عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ  
﴿41﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ  
الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿42﴾ إِنَّ شَجَرَتَ  
الزَّقُونِ ﴿43﴾ طَعَامُ الْآثِمِ ﴿44﴾



huzurunda) buluşma vaktidir. Doğrusu o gün (en yakın) dostlar bile birbirlerine hiçbir fayda veremeyecektir ve insanlar -Allah'ın rahmetini lütfettiği kimseler hariç- yardımsız / çaresiz kalacaktır. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en merhametlidir. Ahirette günahkarlar cehennemdeki (zehirli) zakkum ağacından yiyecektir ve onların midelerinin içi sanki bir eritme potası gibi fokur fokur kaynayacaktır. Allah (cehennemde görevli olan meleklerle): "İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri tutun ve cehennem ateşinin içine atın. Sonra onların başlarından aşağıya kaynar sıcak (su) cezasından dökün." diyecektir. Allah onlara: "Cezanızı çekin! Siz (dünyadayken) üstünlük ve şeref sahibiydiniz; (ama bugün alçaldınız.) Çünkü bu, sizin şüphe ettiğiniz / inanmadığınız cehennemdir." diyecektir.

**Ayet: 51-56**

Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler ise ahirette en güvenli yerde (cennette) olacaktır. Onlar cennet bahçelerinde ve pınarlarında bulunacak ve ince-kalın ipekli kumaşlardan elbiseler giyinip karşılıklı (sohbet edecektir.) Bu böyledir. (Cennette) Biz onları güzel gözlü eşler ile evlendireceğiz. Onlar cennette güven içinde istedikleri her meyveye erişecekler. Doğrusu dünyada öldükten sonra (ahirette) bir daha ölüm olmayacaktır ve Allah cennete giren kimseleri cehennem ateşi cezasından koruyacaktır.

**Ayet: 57-59**

Ey elçi, cennetteki tüm nimetler) Rabb'inin lütfuyla (gerçekleşecektir.) En büyük başarı da budur. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı senin dilinle (Arapça) indirmemizin tek sebebi, onun ilk muhatap olan Araplara kolaylaştırmak istememizdir. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar. Öyleyse ey elçi, (onların ne yapacaklarını) gözle. Doğrusu onlar da (senin ne yapacağını) gözlüyorlar.

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿45﴾  
كَغَلِي الْحَمِيمِ ﴿46﴾ خَذُوهُ فَاَعْتَلُوهُ  
إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿47﴾ ثُمَّ صَبُّوا  
فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿48﴾  
ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿49﴾  
إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿50﴾  
إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿51﴾ فِي  
جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿52﴾ يَلْبَسُونَ مِنْ  
سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتْقَابِلِينَ ﴿53﴾  
كَذَلِكَ وَجَّنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿54﴾  
يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿55﴾  
لَا يَذُقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا  
الْمَوْتَ الْأُولَىٰ وَوَقَّيْهُمْ عَذَابَ  
الْجَحِيمِ ﴿56﴾ فَضَلَّأَ مِنْ رَبِّكَ ذَلِكَ  
هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿57﴾ فَإِنَّمَا  
يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ  
﴿58﴾ فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ﴿59﴾

## CASİYE SURESİNİN ANLAMI

## سورة الجاثية

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Ayet: 1-5**

HA-MİM ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran en üstün olan ve en doğru kararı veren Allah tarafından indirilmiştir. Doğrusu göklerde ve yerde İslam'a inananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Allah'ın sizi yaratmasında ve çeşitli canlıları yeryüzünde yaymasında kesin olarak bilmek isteyen kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır. Doğrusu geceyle gündüzün yer değiştirmesinde, Allah'ın -bir nimet olarak- gökten yağdırdığı yağmurla toprağı ölü / kurak halinden sonra diriltmesinde ve rüzgarlara yön vermesinde de aklını kullananlara bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 6**

Ey elçi, işte bunlar sana gerçeklerle okuyup aktardığımız "Allah'ın bildirdiği" gerçeklerdir. Peki, insanlar Allah'ın sözünden ve bildirdiği gerçeklerden sonra hangi söze inanabilirler ki?

**Ayet: 7-10**

Doğrusu iftiracı ve günahkar olan putperest / müşrik Arapların her birine (ahirette) yazık olacaktır. Çünkü onlar Allah'ın bildirdiği gerçekler kendilerine okunup aktarıldığında, işittikleri halde sanki işitmemiş gibi davranıp, büyüklük taslayarak İslam'ı ısrarla inkar ediyorlar. Öyleyse ey elçi, onlara ahiretteki şiddetli cezaları müjdele. Bildirdiğimiz gerçeklerden birini öğrendiklerinde onu alaya aldıklarından, onlar ahirette alçaltıcı cezalara uğrayacaktır. Doğrusu cehennem (sonsuz kadar) onların peşindedir. (Dünyadayken) kazandıkları şeyler de, Allah'tan başka (güya) dost edindikleri (putlar / sahte ilahlar) da onları (Allah'ın) hiçbir (cezasından)

حُم ﴿1﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿2﴾ إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿3﴾ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿4﴾ وَاختِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿5﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿6﴾ وَيَلِّ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿7﴾ يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿8﴾ وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿9﴾ مَنْ وَرَّاهُمْ جَهَنَّمَ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ

kurtaramayacaktır. Sonuçta onlar ahirette büyük cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 11**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran, (Allah'ın size gönderdiği) bir doğruluk rehberidir. (Bu ilahi kitaba / Kuran'a uymayıp) Rabb'lerinin bildirdiği gerçekleri ısrarla inkar eden kimseler ise en pisinden / kötüsünden şiddetli cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 12-13**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, rızkınızı aramanız için emriyle denizleri hizmetinize sunan ve denizlerde gemileri yüzdüren Allah'tır. Umulur ki şükredersiniz. Doğrusu göklerde ve yerde olan her şeyi lütfundan hizmetinize sunan Allah'tır. İşte bunda düşünüp öğüt alan kimselere bildirdiğimiz nice gerçekler vardır.

**Ayet: 14-15**

Ey elçi, İslam'a inananlara de ki: "Allah'ın ceza günlerine (yani ahirete) inanmayan putperest / müşrik Arapları başılasınlar (ve onları İslam'a davet etsinler.) Çünkü Allah her topluma yaptıklarının karşılığını vermek ister. Öyleyse her kim düzeltici / iyi işler yaparsa, bu, onun kendi yararına olur; her kim de kötü bir iş yaparsa, bu, onun kendi zararına olur. Sonuçta hepiniz ahirette Rabb'inizin huzuruna döndürülüp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)"

**Ayet: 16-17**

Geçmişte Biz İsrailoğullarına da ilahi kitaplar, doğru hükümler ve peygamberlik verdik. Biz onlara temiz / sağlıklı nimetler de lütfettik. Biz onları Firavuna ve adamlarına üstün getirdik. Biz onlara her konuda apaçık kanıtlar verdik; ama onlar kendilerine bu ilahi bilgi (yani bu ilahi kitap / Kuran) geldikten sonra kıskançlıkları yüzünden (İslam'dan) ayrılığa düştüler. Ama ey elçi, Rabb'in onların (İslam'dan) ayrılığa düştüğü konularda kıyamet günü hükmünü verecektir.

**Ayet: 18-22**

Ey elçi, Biz sana her konuda İslam dininin kurallarını (şariatını) benimsettik. Öyleyse İslam dininin kurallarına (şariatına) uy. Sakın ilahi kitabı bilmeyen kimselerin kötü

وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿10﴾ هَذَا هُدًى

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ

عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٍ ﴿11﴾ اللَّهُ

الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لَتَجْرِيَ الْفُلُكُ

فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ

وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿12﴾ وَسَخَّرَ لَكُمْ

مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ

يَتَفَكَّرُونَ ﴿13﴾ قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا

يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ

لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

﴿14﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ

أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ

﴿15﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ

الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوءَةَ وَرَزَقْنَاهُمْ

مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ

الْعَالَمِينَ ﴿16﴾ وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ

الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا

جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ

يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا

فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿17﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ

شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ

أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿18﴾ إِنَّهُمْ

arzularına uyma! Çünkü onlar seni Allah'ın hiçbir cezasından kurtaramazlar. Doğrusu haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimler birbirlerinin dostlarıdır; ama Allah da emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselerin dostudur. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran, gerçekleri kesin olarak bilmek isteyen kimseler için insanların gönül gözlerini açan ilahi gerçeklerdir, bir doğruluk rehberidir ve bir rahmettir. Öyleyse kötülük yapan kimseler Bizim onların hayatları ve ölümleriyle, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin hayatlarını ve ölümlerini bir tutacağımızı sanmasınlar. (Doğrusu kötülerle iyileri bir tutan kimseler) çok kötü hüküm veriyorlar. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri ve yeri gerçeklerle yaratmıştır. Çünkü Allah herkese (dünyada) yaptığığın karşılığını hiçbir haksızlık edilmeden ahirette vermek ister.

#### **Ayet: 23**

Ey elçi, kötü arzularını ilahlaştıran kimseleri biliyorsun. Allah onları -bilerek- ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakmıştır. Doğrusu Allah onların (gerçekleri işitmek istemeyen) kulaklarını ve (günahta ısrar eden) kalplerini mühürlemiştir; (gerçekleri görmek istemeyen) gözlerini de perdelemiştir. Öyleyse ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'tan başka hiç kimse böylelerini dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmez. Artık gerçekleri düşünüp öğüt almanız gerekir!

#### **Ayet: 24-25**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları: "Bu dünya hayatından başka bir hayatımız yoktur (ve öldükten sonra ahirette diriltilecek değiliz.) Çünkü biz (sadece bu dünyada) yaşarız ve ölürüz ve bizi ancak zaman yok eder." dediler. Ama onların bu konuda hiçbir bilgisi / belgesi yoktur. Onlar sadece kendi zanlarını / boş iddialarını doğru sanırlar. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplardan bazıları bildirdiğimiz apaçık gerçekler kendilerine okunup aktarıldığında (İslam'a inananlara): "Eğer doğruyu söylüyorsanız, / eğer ahiret varsa, (ölmüş) atalarımızı (diriltip)

لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ  
الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ  
وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿19﴾ هَذَا  
بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ  
يُوقِنُونَ ﴿20﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ  
اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ  
كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ  
سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا  
يَحْكُمُونَ ﴿21﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَى  
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ  
﴿22﴾ أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ  
وَاضْلَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى  
سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ  
غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا  
تَذَكَّرُونَ ﴿23﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا  
حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا  
يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ  
عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿24﴾ وَإِذَا  
تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَا كَانَ  
حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتُّوْا بِآبَائِنَا إِنْ  
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿25﴾ قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ  
ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمٍ

getirin de görelim!" demekten başka bir iddia ortaya koymadılar.

**Ayet: 26-27**

Ey elçi, de ki: "Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah size hayat verendir, (ecel / ölüm vaktiniz geldiğinde) sizi öldürendir ve -hiç şüphesiz (gelecek) olan kıyamet gününde- sizi (diriltilip) bir araya toplayacak (ve tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecek) olandır." Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Doğrusu kıyametin koptuğu gün batıl inançlara (hurafelere) inananların (tümü) zarara uğrayıp kaybedecektir."

**Ayet: 28-29**

Ey elçi, kıyamet günü tüm toplulukların diz çöktüğünü ve her topluluğun kendi kitabına (yani amel defterine) çağrıldığını göreceksin. O gün Allah insanlara: "(Dünyada) yaptıklarınızın karşılığı size bugün (ahirette) verilecektir. İşte bu (amel defteri) size gerçekleri konuşan kitabımızdır. Doğrusu Biz yaptığınız her şeyi kaydederiz." diyecektir.

**Ayet: 30-35**

(Kıyamet günü) İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin durumu ise farklı olacaktır. Sonuçta Rabb'leri (oAllah) İslam'a inananları rahmetine (ve cennetine) sokacaktır. En büyük başarı da budur. (O gün) Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere: "(Dünyada) bildirdiğim gerçekler size okunup aktarıldı; ama siz büyüklük tasladınız. Çünkü siz günahta ısrar eden suçlulardınız. Size, 'Doğrusu Allah'ın verdiği (her) söz bir gerçektir ve kıyamet -hiç şüphesiz- kopacaktır' denildiğinde, siz, 'Doğrusu biz kıyametin kopması nedir bilmiyoruz; onun sadece bir zan / boş bir iddia olduğuna inanıyoruz ve onu asla kabul etmiyoruz.' demiştiniz." diyecektir. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler yaptıkları kötülüklerle karşılaşacak ve alaya aldıkları cezayla kuşatılacaktır. (Ahirette) Allah tarafından onlara: "Siz (dünyadayken) bu buluşma gününüzü unuttuğunuzdan, bugün de Biz sizi (cehennemde) unutacağız. Sonuçta (ahirette) sizin sığınağınız cehennem ateşi

الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ  
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿26﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ  
السَّاعَةُ يُومِئذٍ يَخْسِرُ الْمُبْطِلُونَ  
﴿27﴾ وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاشِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ  
تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا  
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿28﴾ هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ  
عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا  
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿29﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا  
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيَدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ  
فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ  
﴿30﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ  
آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ  
قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿31﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ  
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَآتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا  
قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنَّ نَظْنَ  
إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ ﴿32﴾  
وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ  
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿33﴾  
وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ  
يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوِيكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمُ  
مِنْ نَاصِرِينَ ﴿34﴾ ذَلِكَ بِأَنكُم  
اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوءًا وَغَرَّتْكُمْ



olacaktır ve siz orada yardımcısız / çaresiz kalacaksınız. Çünkü siz Allah'ın bildirdiği gerçekleri alaya aldınız ve dünya hayatına aldandınız. Sonuçta bugün İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler cehennemden çıkarılmayacaktır; çünkü onların tövbeleri (ahirette / iş işten geçtikten sonra) kabul edilmeyecektir." denilecektir.

#### **Ayet: 36-37**

Öyleyse ey insanlar, 'göklerin, yerin ve tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'a hamdolsun' demelisiniz. Doğrusu göklerde ve yerde büyüklük sadece Allah'a aittir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

### **46- AHKAF SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **AHKAF SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-2**

HA MİM ( **Dikkat!** ) Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran en üstün olan ve en doğru kararı veren Allah tarafından indirilmiştir.

#### **Ayet: 3**

Doğrusu Biz gökleri, yeri ve arasındakileri (yani her şeyi) ancak gerçeklerle ve belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar yarattık. Ama İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler uyarıldıkları gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirirler.

#### **Ayet: 4-6**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Bir düşünün bakalım, sizin Allah'tan başka dua (ibadet) ettiğiniz putlar / sahte ilahlar (herhangi bir şeyi yaratmış mıdır? Hayır!) Haydi, gösterin bana bakalım, onlar yerüzünde neyi yaratmıştır? (Hiçbir şeyi!) Öyleyse (yeryüzünde bir şey yaratamayan o putların / sahte ilahların) göklerde Allah'a ortak olması mümkün müdür? (Asla!) Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, eğer doğruyu söylüyorsanız, bu

الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ  
مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿35﴾ فَلِلَّهِ  
الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ  
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿36﴾ وَلَهُ الْكِبَرِيَاءُ  
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ  
الْحَكِيمُ ﴿37﴾

### **سورة الأحقاف**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْ ﴿1﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ  
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿2﴾ مَا خَلَقْنَا  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا  
بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا  
عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ﴿3﴾ قُلْ  
أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ  
أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ  
لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ إِيْتُونِي  
بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ آثَارَةٍ مِنْ  
عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿4﴾ وَمَنْ

ilahi kitaba / Kuran'a karşı (daha doğru olabilecek) bir kitabı veya bir bilgi eserini bana getirin de göreyim!" Doğrusu Allah'tan başka, -kıyamet gününe kadar onlara olumlu cevap veremeyecek- putlara / sahte ilahlara da dua eden putperestlerden / müşriklerden daha sapkını yoktur. Doğrusu o putlar / sahte ilahlar onların dualarından bile habersizdir. Ama ahirette tüm insanlar (hesaba çekilmek için) bir araya toplandığında, o putlar / sahte ilahlar onlara düşman olacaktır ve onların ibadetlerini inkar edecektir.

#### **Ayet: 7**

Bildirdiğimiz apaçık gerçekler putperest / müşrik Araplara okunup aktarıldığında, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler kendilerine gelen gerçekler hakkında: "Bu, büyük bir sihirdir / aldatmacadır." dediler.

#### **Ayet: 8**

Ey elçi, bazıları sana (iftira edip): "Bu Kuran'ı uydurdu." diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Şayet ben onu uydurmuş olsaydım, siz beni Allah'ın cezasından asla kurtaramazdınız. Doğrusu Allah girdiğiniz her işi en iyi bilendir ve aramızdaki şahitliği yeterlidir." Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir."

#### **Ayet: 9-10**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Şunu iyi bilin ki, ben (Allah'ın elçisi olarak) önceki elçilerden farklı değilim ve bana da size de (gelecekte) neler yapılacağını bilmiyorum. Doğrusu ben ancak (Rabb'imden) bana vahiy edilen / bildirilen bu ilahi kitaba / Kuran'a uyarım. Doğrusu ben sadece apaçık bir uyarıcıyım. Bir düşünün bakalım, eğer bu (ilahi kitap / Kuran) Allah'tan geldiyse ve siz onu ısrarla inkar ettiyseniz, (sonunuz kötü olmaz mı?) İsrailoğullarından (Medineli Yahudilerden) bir şahit (bu ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçeklerin) aynısına şahitlik edip inanırken, (ne yazık ki) siz büyüklük taslamaktasınız. Doğrusu Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez."

#### **Ayet: 11**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik

أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿5﴾ وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿6﴾ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿7﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿8﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفَعَّلُ بِي وَلَا بِيَكُمُ إِنْ أَتَّبَعُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿9﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنْ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿10﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ

Araplardan bazıları İslam'a inananlara: "Şayet bu ilahi kitap / Kuran bizim çıkarımıza olsaydı, biz ona herkesten önce inanırdık." dediler. Ama onlar dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelmediklerinden, (iftira edip): "Bu Kuran eski bir uydurmadır." dediler.

**Ayet: 12**

Doğrusu bu Kuran, kendinden önce bir doğruluk rehberi ve bir rahmet olarak Musa'ya verilen o ilahi kitaba sokulan yanlışları Arap diliyle (Arapça olarak) düzeltip doğrulayan, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri uyaran ve iyi işler yapanları müjdeleyen ilahi bir kitaptır.

**Ayet: 13-14**

Doğrusu 'Allah hepimizin tek Rabb'idir / Allah'tan başka ilah yoktur' diyen ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelen kimselerin (ahirette) hiçbir korkusu veya üzüntüsü olmayacaktır. İşte onlar -içinde sonsuza kadar kalmak üzere- cennete girecektir.

**Ayet: 15-16**

Doğrusu Biz insana annesine ve babasına iyi davranmayı emrettik. Anneler bebeklerini zorluklara katlanarak karınlarında taşırlar ve zorluklara katlanarak doğururlar. Annelerin hamilelik ve bebeklerini süttten kesme süresi otuz aya varabilir. Sonra bebekler (büyüyüp) ergenlik çağına ve (olgunluk çağı olan) kırk yaşına varmaktadır. (Onlardan bazıları): "Ey Rabb'im, (lütfunla) beni -bana, anneme ve babama- verdiğin nimetlere şükretmeye ve razı olacağın düzeltici / iyi işleri yapmaya yönelt ve -benim için- soyumdan gelen kimseleri de düzelt. Doğrusu ben hatadan dönüp / tövbe edip Sana yöneldim; çünkü ben İslam'a inananlardanım." diyecektir. İşte onlar (dünyada) yaptıklarının en iyisini kabul edeceğimiz ve tüm kötülüklerini sileceğimiz kimselerdir. Ahirette onlar (sonsuza kadar) cennette yaşayacaktır. Doğrusu bu, insanlara verilmiş olan en doğru sözdür.

**Ayet: 17-18**

Diğer tarafta ise annelerine ve babalarına: "Öf ya! Siz beni -önceden nice nesiller gelip geçtikten sonra- (ahirette) kabirden çıkarılıp

﴿11﴾ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا  
وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانًا  
عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَى  
لِلْمُحْسِنِينَ ﴿12﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا  
رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفَ  
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿13﴾ أُولَئِكَ  
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً  
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿14﴾ وَوَصَّيْنَا  
الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ  
كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ  
وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ  
أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ  
أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي  
أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ  
أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي  
فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ  
الْمُسْلِمِينَ ﴿15﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ  
عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ  
عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ  
وَعَدَ الصِّدِّيقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ  
﴿16﴾ وَالَّذِي قَالَ لِيُؤَدِّيهِ أَفٍّ لَّكُمَا  
أَتَعِدَايْنِي أَنْ أَخْرَجَ وَقَدْ خَلْتُ

diriltirmekle (ve tüm yaptıklarımın hesabına çekilmekle) mi tehdit ediyorsunuz? (Hayır, ben buna inanmam.)" diyen kimseler vardır. Anneleri ve babaları -Allah'a sığınıp- onlara: "Ahirette sana yazık olacak. Artık İslam'a inan. Doğrusu Allah'ın verdiği (her) söz bir gerçektir." dediklerinde ise İslam'ı ısrarla inkar eden o kafirler: "Bunlar ancak eskilerin masallarındır." derler. İşte böyleleri -önceden gelip geçmiş cin ve insan (tüm) inkarcı topluluklar gibi- Allah'ın ceza emri üzerinde gerçekleşecek olan kimselerdir. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

#### **Ayet: 19-20**

Sonuçta herkese (dünyada) yaptığı şeylerin karşılığında (iyi veya kötü) bir derece verilecektir. Çünkü Allah insanlara (dünyada) yaptıklarının tam karşılığını -hiçbir haksızlık edilmeden- vermek ister. Kıyamet günü İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar cehennem ateşine sunulacaktır. O vakit onlara: "Siz dünya hayatınızda temiz / iyi şeyleri boşa harcayıp zevk ve sefa sürdürdünüz. Bugün (ahirette) ise (dünyadayken) yeryüzünde haksızca büyüklük tasladığınızdan ve günahta ısrar ettiğinizden alçaklık cezasıyla cezalanacaksınız." denilecektir.

#### **Ayet: 21-26**

Ey elçi, Ad toplumunun bir soydaşı olan Hud'dan insanlara bahset. Hud, kendinden önce ve sonra başka uyarıcıların da gelip geçtiği "Ahkaf denilen" bir bölgede yerleşmiş olan topluma: "Allah'tan başkasına ibadet etmeyin; yoksa korkarım ki büyük günün / kıyamet gününün cezasına uğrarsınız." dedi. Onlar ise Hud'a: "Ey Hud, sen bizi ilahlarımızdan / putlarımızdan çevirmeye mi geldin? (Hayır, biz onlardan vazgeçmeyiz.) Öyleyse doğru söylüyorsan, bizi tehdit ettiğin cezayı başımıza getir de görelim!" dediler. O vakit Hud onlara: "Doğrusu sizin başınıza gelecek olan cezanın nasıl gerçekleşeceğini ancak Allah bilir. Doğrusu ben size elçi olarak gönderildiğim dini (İslam'ı) duyuruyorum; ama görüyorum ki (ne yazık ki) siz cahilce (gerçeği

الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَكْبِرَانِ  
اللَّهُ وَيَلِكْ أَمِنْ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقَّ  
فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

﴿17﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ

الْقَوْلُ فِي أُمِّ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ

مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا

خَاسِرِينَ ﴿18﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا

عَمِلُوا وَلِيُوفيَهُمْ أَعْمَالُهُمْ وَهُمْ لَا

يُظْلَمُونَ ﴿19﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ

كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ

فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا

فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا

كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ

الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿20﴾

وَإِذْكَرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ

بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ

يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

﴿21﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَا عَنْ

الْهَيْتَا فَآتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ

الصَّادِقِينَ ﴿22﴾ قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ

اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي

bilmeden) davranıyorsunuz." dedi. Sonra (İslam'ı ısrarla inkar eden Hud'un toplumu) geniş bir bulutun onların vadilerine yöneldiğini gördüklerinde: "Bu bulut bize yağmur getirecek." dediler. O vakit Hud onlara: "Hayır, (o, bir yağmur bulutu değildir.) Doğrusu o şey sizin hemen gelmesi için ısrar ettiğiniz cezadır. (Size gelen) rüzgarın içinde şiddetli bir ceza bulunmaktadır. Çünkü o rüzgar -Rabb'inin emriyle- her şeyi yıkacaktır." dedi. Artık onlardan (harabe olmuş) evlerinden başka bir şey kalmadı. Bu böyledir. Doğrusu Biz günahta ısrar eden suçluları cezalandırırız. Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, Biz onlara size vermediğimiz imkanları verdik. Biz onlara da (gerçekleri anlamaları için) kulaklar, gözler ve gönüller verdik; ama onların (gerçekleri anlamak istemeyen) kulakları, gözleri ve gönülleri onları (cezadan) kurtaramadı. Çünkü onlar Allah'ın bildirdiği gerçekleri bile bile inkar ediyorlardı. Sonuçta onlar alaya aldıkları cezayla kuşatıldılar.

#### **Ayet: 27-28**

Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, (geçmişte) Biz sizin çevrenizde de nice inkarcı beldeleri cezalandırıp yok ettik. Doğrusu Biz bildirdiğimiz gerçekleri açıklamaktayız. Umulur ki insanlar hatalarından dönerler. (Cezalandırıp yok ettiğimiz o) putperestlerin / müşriklerin Allah'tan başka yakınlık kurdukları sahte ilahlar / putlar onlara yardım etselerdi ya(!) Doğrusu onların putları / sahte ilahları (en zor anlarında) onları terk ettiler. Çünkü o putlar / sahte ilahlar (bir gerçek değil) putperestlerin / müşriklerin uydurduğu bir uydurmadır.

#### **Ayet: 29-33**

Ey elçi, bir vakit Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı dinlemeleri için cinlerden bir grubu sana yönlendirdik. O vakit onlar bu ilahi kitabın / Kuran'ın okunduğu yere geldiklerinde, kendi aralarında: "Susup dinleyin!" dediler. Onlar bu ilahi kitabı / Kuran'ı dinledikten sonra İslam'a inandılar ve kendi toplumlarını uyarmak için yurtlarına geri döndüler. Onlar kendi toplumlarına vardıklarında: "Ey toplumumuz,

أَرَيْكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿23﴾ فَلَمَّا  
رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا  
هَذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا  
اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ  
﴿24﴾ تَدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا  
فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَاكِنُهُمْ كَذَلِكَ  
نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿25﴾ وَلَقَدْ  
مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا  
لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَآفِدَةً فَمَا  
أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ  
وَلَا آفِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا  
يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا  
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿26﴾ وَلَقَدْ  
أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَى  
وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ  
﴿27﴾ فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا  
مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً بَلْ ضَلُّوا  
عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا  
يَفْتَرُونَ ﴿28﴾ وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا  
مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا  
حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ  
وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿29﴾



biz Musa'dan sonra indirilen, önceki ilahi kitaplara sokulan yanlışları düzeltip doğrulayan ve gerçeklere ve dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelten bir ilahi kitabı / Kuran'ı dinledik. Ey toplumumuz, Allah'ın davetçisine / elçisine olumlu cevap verin ve ona inanın ki, Allah sizin günahlarınızı bağışlasın ve sizi (ahiretteki) şiddetli cezadan kurtarsın. Doğrusu Allah'ın davetçisine / elçisine olumlu cevap vermeyen kimseler, Allah'ın yeryüzünde yarattığı hiçbir gerçeğe engel olamazlar. Doğrusu onların Allah'tan başka gerçek bir dostu yoktur. İşte onlar (yani İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler) apaçık / büyük bir sapkınlığın içindedir. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratmaktan yorulmayan Allah'ın (ahirette) ölümleri dirilteceğini (ve dünyada yaptıklarından hesaba çekeceğini) anlamadılar. Ama (biz onlar gibi değiliz; biz ahirete / ahiretteki hesaba inandık.) Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir." dediler.

#### **Ayet: 34**

Kıyamet günü İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar cehennem ateşine sunulacaktır. Allah onlara: "Bu, (yani ahiretteki hesap) gerçek miymiş?" deyince, onlar: "Evet. Rabb'imize yemin ederiz ki, (ahiretteki hesabın bir gerçek olduğunu şimdi anladık.)" diyecektir. O vakit Allah onlara: "Öyleyse İslam'ı ısrarla inkar ettiğinizden cezanızı çekin!" diyecektir.

#### **Ayet: 35**

Öyleyse ey elçi, -her biri kararlılık sahibi olan önceki elçilerimiz gibi- sen de sabırla dayanışarak hareket et ve (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin cezalarını bulmaları için) acele etme. Kıyamet günü onlar kendilerine söz verilen (cezayı) gördüklerinde, dünyada sanki sadece gündüzün bir anı kadar kaldıklarını sanacaktır. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran insanlara gerçekleri duyurmaktadır. Doğrusu ancak gūnahta ısrar eden kimseler cezaya uğratılacaktır.

قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ  
مِنْ بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ  
يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقِ  
مُسْتَقِيمٍ ﴿30﴾ يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا  
دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ  
ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ  
﴿31﴾ وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ  
فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ  
مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ  
مُبِينٍ ﴿32﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي  
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَغْيِ  
بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ  
الْمَوْتَى بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ  
﴿33﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا  
عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا  
بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا  
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿34﴾ فَاصْبِرْ كَمَا  
صَبَرَ أُولُوا الْعِزِّ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا  
تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَانَهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا  
يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ  
نَهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ  
الْفَاسِقُونَ ﴿35﴾

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### Ayet: 1-3

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah, İslam'ı ısrarla inkar eden ve Onun dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyan kimselerin tüm yaptıklarını (ahirette) boşa çıkaracaktır; İslam'a inanan, düzeltici / iyi işler yapan ve Rabb'lerinden (bu elçiye,) Muhammed'e, indirilen -gerçekleri ifade eden- bu ilahi kitaba / Kuran'a inanan kimseleri ise (cennet nimetleriyle ödüllendirecektir.) Ayrıca Allah onların tüm kötülüklerini örtüp durumlarını düzeltecektir. Çünkü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler batıl inançlara (hurafelere) uyarlarken, İslam'a inananlar Rabb'lerinin gönderdiği gerçeklere / doğrulara uymaktadır. Bu böyledir. Allah insanlara ahiretteki durumlarını örnek verir.

#### Ayet: 4-6

Ey İslam'a inananlar, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerle (savaş cephesinde) karşılaştığınızda onları yeninceye kadar boyunlarına vurun ve (onlardan teslim olanları) bağlayıp (esir alın.) Daha sonra o esirleri ya iyilikle karşılıksız olarak ya da bir bedel (savaş tazminatı) alarak serbest bırakabilirsiniz. Bu (savaş hukuku) savaş bitene kadar geçerlidir. Çünkü (savaşta ancak savaş hukuku uygulanır.) Şayet Allah dileseydi, (sizden savaşmanızı istemeden, sizin karşınızda savaşanları (bir anda hiç beklemedikleri bir yerden) yenik düşürebilirdi; ama Allah sizi birbirlerinizle sınamak ister. Doğrusu Allah, dosdoğru yolu / İslam için öldürülen kimselerin (yani şehitlerin) tüm yaptıklarını boşa çıkarmayacak (ve onları fazlasıyla ödüllendirecektir.) Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah İslam'a inananları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltecek, onların durumlarını düzeltecek ve onları (bu ilahi

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ  
أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿1﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا  
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ  
عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ  
كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ  
﴿2﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا  
الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا  
الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ  
لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ﴿3﴾ فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ  
كَفَرُوا فَضَرْبِ الرِّقَابِ حَتَّى إِذَا  
أَخْنَتُمْوَهُمْ فَشَدُّوا الْوَتَاقَ فَمَا مَنَّا  
بَعْدُ وَإِنَّا فِدَاءٌ حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ  
أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ  
مِنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُوَا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ  
وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ  
يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿4﴾ سَيَهْدِيهِمْ  
وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿5﴾ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ

kitabta / Kuran'da) bildirdiği cennete sokacaktır.

**Ayet: 7-9**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer siz (İslam için) Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder ve ayaklarınızı sağlamlaştırır / kararlılığınızı artırır. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ise (ahirette) bir yıkıma uğramaya mahkumdur. Sonuçta Allah onların tüm yaptıklarını boşa çıkaracaktır. Çünkü onlar Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaptan / Kuran'dan hoşlanmayıp (onu inkar ettiler.) Bu yüzden Allah onların tüm yaptıklarını boşa çıkaracaktır.

**Ayet: 10-12**

Doğrusu putperest / müşrik Araplar yeryüzünde gezip önceki inkarcıların sonunun çok kötü olduğunu gördüler; (ama Allah'ın bir gün onları da cezalandıracağını anlamadılar.) Doğrusu Allah önceki inkarcıları yıkıp yok etti. Öyleyse İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Arapları da benzer bir son bekliyor. Çünkü Allah İslam'a inananların gerçek dostudur. Ama İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin hiçbir gerçek dostu yoktur. Ahirette Allah, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ise -bu dünyanın nimetlerinden biraz yararlanıp hayvanlar gibi yeseler de- (ahirette cehennem ateşine girecektir.) Doğrusu onlar için en uygun ceza cehennem ateşidir.

**Ayet: 13**

Ey elçi, Biz seni (öz yurdundan / Mekke'den) çıkaran putperest / müşrik Araplardan daha güçlü (nice) inkarcıları cezalandırıp yok ettik. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette yardımcısız / çaresiz kalacaktır.

**Ayet: 14**

Doğrusu Rabb'lerinden gelen apaçık bir kanıt (yani bu ilahi kitaba / Kuran'a) dayanan kimselerle yaptıkları kötülükler kendilerine süslü görünen ve kötü arzularına uyan kimseler ahirette bir olmayacaktır.

**Ayet: 15**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın emirlerine

عَرَفَهَا لَهُمْ ﴿6﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا  
إِنْ تَنصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ  
أَقْدَامَكُمْ ﴿7﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا  
لَهُمْ وَاضِلٌ أَعْمَالُهُمْ ﴿8﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ  
كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ  
﴿9﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ  
فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ  
قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ وَلِلكَافِرِينَ  
أَمْثَالُهَا ﴿10﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى  
الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى  
لَهُمْ ﴿11﴾ إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ  
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ  
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ  
كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ  
الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿12﴾  
وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ  
قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْتِكَ أَهْلَكَنَاهُمْ فَلَا  
نَاصِرَ لَهُمْ ﴿13﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلَى  
بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ  
عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿14﴾ مَثَلُ  
الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ  
مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ

duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere söz verilen cennetin örneği şöyledir: Orada dupduru akan su ırmakları, tadı bozulmayan süt ırmakları, içenlere sarhoşuk değil lezzet veren şarap ırmakları ve süzme bal ırmakları vardır. Ayrıca cennete giren kimselere her çeşit meyve ve (en önemli nimet olan) Rabb'lerinin bağışlaması vardır. Doğrusu böyle cennet nimetlerinin içinde olan kimselerle cehennem ateşinde sonsuza kadar kalacak ve -kaynar sıcak sulardan içirildiğinde- bağırsakları parçalanacak olan kimseler bir olmayacaktır.

#### **Ayet: 16-17**

Ey elçi, senin İslam'a davetini dinleyenlerin arasında bulunan münafıklar / ikiyüzlüler senin yanından ayrıldıktan sonra kendi aralarında toplanıp daha bilgili olanlarına (bu elçi hakkında): "Şimdi bu adam ne dedi ki? (Bu adamın amacı nedir?" diyorlar. İşte onlar kalpleri Allah tarafından damgalanan ve kötü arzularına uyan kimselerdir. Diğer yandan Allah dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelen kimselerin ise doğruluğunu artıracaktır. Böylece Allah onlara emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınma bilinci verecektir.

#### **Ayet: 18-19**

Doğrusu bazı insanlar kıyametin bir anda ve hiç beklemedikleri bir yerden kopacağını anlamıyorlar. Doğrusu kıyametin kopmasının tüm şartları (şimdiden) gelmiş bulunuyor. Ama kıyametin kopması onlara geldiğinde, öğüt alma (ve tövbe etme) vakti çoktan geçmiş olacaktır. Öyleyse ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah'tan başka ilah yoktur. Artık Ondan hem kendi günahlarınızı hem de erkek-kadın tüm İslam'a inananları bağışlanmasını dileyin. Şüphesiz ki Allah sizin dolaştığınız yeri de varacağınız yeri de bilir.

#### **Ayet: 20-24**

İslam'a inananlardan bazıları: "Keşke (bize savaşmamızı emreden) bir sure indirilseydi." diyorlardı. Ama ey elçi, (onlara) savaş emreden ve savaşla ilgili konulardan bahseden bir sure indirildiğinde, sen kalplerinde

لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرِ لَذَّةٍ  
لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى  
وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ  
مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ  
وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ  
(15) وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى  
إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ  
أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنْفَاؤُكَ الَّذِينَ  
طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا  
أَهْوَاءَهُمْ (16) وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا  
زَادَهُمْ هُدًى وَاتَّبَهُمْ تَقْوِيَهُمْ (17)  
فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ  
بَغْتَةً فَكَدَّ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا  
جَاءَتْهُمْ ذِكْرِيهِمْ (18) فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا  
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ  
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ  
مُقَلِّبَكُمْ وَمَتَّوِيكُمْ (19) وَيَقُولُ  
الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا  
أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا  
الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ  
مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ  
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ (20)

(manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan münafıkların / ikiyüzlülerin sana -sanki ölüm baygınlığına girmiş gibi- baktıklarını gördün. Doğrusu Allah'ın bir emri kesinleştğinde, İslam'a inananlar o emre uymalı ve hakkaniyetli konuşmalıdır. Şayet onlar Allah'a verdikleri söze bağlı kalsalardı, bu kendileri için daha iyi olurdu. Ama (ey münafıklar / ikiyüzlüler,) ne yazık ki siz yeryüzünde bozgunculuk etmek ve akrabalık bağlarınızı kesmek için gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirmektesiniz. Çünkü münafıklar / ikiyüzlüler Allah'ın lanetlediği ve (günahta ısrar etmeleri yüzünden gerçeklere karşı) kulaklarını sağır, gözlerini de kör ettiği kimselerdir. Aslında onların bu ilahi kitabı / Kuran'ı düşünüp gereğini yapmaları gerekirdi. Doğrusu onların kalplerinin üzerinde (gerçeklere karşı) kilitler vardır.

#### **Ayet: 25-28**

Herkes şunu iyi bilsin ki, dosdoğru yol / İslam / doğruluk onlara belli olduktan sonra doğruluğa sırt çeviren münafıklar / ikiyüzlüler (ahirette cezaya uğrayacaktır.) Doğrusu şeytan onları (kötü bir şeye) yöneltmiş ve onlara boş umutlar vermiştir. Bu yüzden o münafıklar / ikiyüzlüler Allah'ın indirdiği bu ilahi kitaptan / Kuran'dan hoşlanmayan (putperest / müşrik Araplara): "Bazı konularda (işbirliği yapıp) size uyacağız." dediler. Ama Allah onların tüm sırlarını bilir. Böylece (ölüm) melekler onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alırken, onların sonu çok kötü olacaktır. Çünkü onlar Allah'ı öfkeliendiren şeylere uymuş ve Onun rızasından hoşlanmamıştır; Allah da onların tüm yaptıklarını boşa çıkarmıştır.

#### **Ayet: 29-30**

Kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan o münafıklar / ikiyüzlüler, Allah'ın onların içlerindeki kini ortaya çıkarmayacağını sanmasınlar. Ey elçi, şayet Biz dileseydik, sana o münafıkları / ikiyüzlüleri gösterirdik. O takdirde sen onları yüzlerinden tanırdın. Ey elçi, (Biz o münafıkları / ikiyüzlüleri sana bildirmedi; ama sen onları

طَاعَةً وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ  
الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ  
{21} فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ  
تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا  
أَرْحَامَكُمْ {22} أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ  
اللَّهُ فَاصْمَهُمْ وَاعْمَى أَبْصَارَهُمْ  
{23} أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى  
قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا {24} إِنَّ الَّذِينَ  
ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا  
تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ  
وَأَمَلَى لَهُمْ {25} ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا  
لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ  
فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ  
{26} فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَكَةُ  
يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ {27}  
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَصْحَبَ اللَّهُ  
وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ  
{28} أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ  
مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ  
{29} وَلَوْ نَشَاءُ لَارَيْنَاكُمُ  
فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي  
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ



sözlerindeki yalandan tanıyabilirsin. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı bilir.

**Ayet: 31-32**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz sizin aranızdan İslam için mücadele (cihat) eden ve (zorluklara karşı) sabırla dayanışarak hareket eden kimseleri (ortaya çıkarana kadar) sinayacağız. Ayrıca Biz sizin sözlerinizle davranışlarınızı sinayacağız. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden, Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyan ve dosdoğru yol / İslam / doğruluk onlara belli olduktan sonra bu elçiye düşmanlık eden kimseler Allah'a hiçbir zarar veremezler. Sonuçta Allah onların tüm yaptıklarını boşa çıkaracaktır.

**Ayet: 33-34**

Ey İslam'a inananlar, Allah'a ve elçisine uyun. Sakın yaptıklarınızı boşa çıkarmayın. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden, Onun dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoyan ve inkarcı olarak ölen kimseleri asla bağışlamaz.

**Ayet: 35**

Ey İslam'a inananlar, sakın (düşmana karşı) bir gevşeklik göstermeyin ve siz daha üstünken (savaşta ısrar edenleri) barışa çağırmayın. Şunu iyi bilin ki, Allah sizinle beraberdir ve yaptıklarınızı boşa çıkarmaz.

**Ayet: 36-37**

(Bazılarına göre) bu dünya hayatı sadece bir oyun ve eğlencedir. Ama (ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) eğer İslam'a inanırsanız ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsanız, (ahirette) Allah size tüm yaptıklarınızın karşılığını (cennet nimetleri olarak) verecektir. Doğrusu Allah sizden tüm servetinizi değil (ancak sorumlu davranmanızı) ister. Çünkü (Allah bilir ki) eğer O, sizden tüm servetinizi isterse ve sizi zorlarsa, siz cimrilik edersiniz ve bu durum içinde bir kin ortaya çıkarır.

**Ayet: 38**

Ey İslam'a inananlar, siz Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için harcama / yardım yapmaya çağrılan kimselersiniz. Ama sizin aranızdan

﴿30﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ

الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوا

أَخْبَارَكُمْ ﴿31﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا

الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ

لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحْبِطُ

أَعْمَالُهُمْ ﴿32﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

اطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا

تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿33﴾ إِنَّ الَّذِينَ

كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ

مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ

﴿34﴾ فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَٰمِ

وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ

يَتْرَكَ أَعْمَالَكُمْ ﴿35﴾ إِنَّمَا الْحَيَاةُ

الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ وَإِنْ تَوَمَّنُوا وَتَتَّقُوا

يُؤْتِكُمْ أَجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ

﴿36﴾ إِنْ يَسْأَلْكُمْوَهَا فَيُحْفَظْكُمْ تَبَخَّلُوا

وَيُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ ﴿37﴾ هَا أَنْتُمْ

هَؤُلَاءِ تَدْعُونَ لِنُتَّقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا

يَبْخُلُ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمْ

الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا

bazıları cimrilik ediyorlar. Doğrusu cimrilik edip (zekat sorumluluğunu yerine getirmeyen) kimseler (başkasına değil) ancak kendilerine karşı cimrilik ediyorlar. Şüphesiz ki Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, siz fakirsiniz (ve Allah'a muhtaçsınız.) Şunu da iyi bilin ki, eğer siz gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz, Allah (isterse) sizi (yok edip) yerinize sizin gibi (kötü) davranmayan başka insanları getirebilir.

غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ﴿38﴾

#### 48- FETİH SURESİNİN KISA TEFSİRİ

##### FETİH SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### Ayet: 1-3

Ey elçi, Biz sana büyük bir fethin / zaferin yolunu açtık. Doğrusu Allah senin önceki ve sonraki tüm günahlarını bağışlamak, sana lütfettiği nimetleri yaygınlaştırmak ve seni dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmek ister. Çünkü Allah sana üstün yardımıyla yardım etmek ister.

##### Ayet: 4

Doğrusu Allah İslam'a inananların kalplerine İslam inançlarını artırmak için güven duygusu (huzur) indirmiştir / lütfetmiştir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın göklerde ve yerde orduları vardır. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

##### Ayet: 5-7

Doğrusu Allah erkek-kadın tüm İslam'a inananları -sonsuz kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokmak ve onların tüm kötülüklerini örtmek ister. Allah'a göre en büyük başarı da budur. Ahirette Allah erkek-kadın tüm münafıkları / ikiyüzlüleri ve Allah hakkında kötü düşünen erkek-kadın tüm putperestleri / müşrikleri ise

##### سورة الفتح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿1﴾ لِيُغْفِرَ  
لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ  
وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا  
مُسْتَقِيمًا ﴿2﴾ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا  
عَزِيزًا ﴿3﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ  
فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا  
مَعَ إِيْمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا  
﴿4﴾ لِيَدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ  
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ  
خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ  
وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا

cezalandıracaktır. Onlar (orada) en kötü sıkıntılara uğrayacaktır. Böylece Allah onları öfkesiyle cezalandıracak ve lanetleyecektir. Sonuçta Allah onlara cehennemi hazırlamıştır. Doğrusu cehennem varılabilecek en kötü yerdir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın göklerde ve yerde orduları vardır. Şüphesiz ki Allah her zaman en üstündür ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 8-9**

Ey elçi, Biz seni (insanlara) bir şahit, müjdeci ve uyarıcı (olan bir elçi) olarak gönderdik. Ey insanlar, Biz sizin Allah'a ve elçisine inanmanızı, Allah'ın elçisini destekleyip ona saygı duymanızı ve sabah-akşam daima Allah'ın yüceliğini anarak hareket etmenizi isteriz.

**Ayet: 10**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, sana bağlılık sözü veren kimseler aslında Allah'a bağlılık sözü vermiş olurlar. Doğrusu Allah'ın eli / rızası onların ellerinin üstündedir. Verdikleri o sözü bozan kimseler ise ancak kendi aleyhlerine olan bir şey yapmış olurlar. Çünkü Allah, Ona verdiği sözü yerine getiren kimselere (ahirette) büyük bir ödül (olan cenneti) verecektir.

**Ayet: 11-14**

Ey elçi, (Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için sefere çıkmaktan) geri duran (ikiyüzlü / münafık) bedevi Araplar sana: "Mallarımızla ve ailelerimizle ilgili bazı işler bizi meşgul etti (ve o sefere çıkmaktan alıkoydu.) Ne olur, Allah'tan bizi bağışlamasını dile." diyecektir. Onlar kalplerindeki gerçek niyeti gizleyip dilleriyle mazeretler uyduruyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, eğer Allah size bir zarar ya da yarar vermek isterse, hiç kimse size Ona karşı bir şey yapamaz. Şüphesiz ki Allah her zaman tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir." Doğrusu siz bu elçinin ve İslam'a inananların asla ailelerine geri dönemeyeceklerini sandınız. Çünkü bu (yanlış düşünce) sizin kalplerinize süslü göründü. Doğrusu siz kötü niyetli insanlar olduğunuzdan, (İslam

﴿5﴾ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ

وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ

بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ

السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ

وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

﴿6﴾ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿7﴾ إِنَّا

أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿8﴾

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ

وَتُوَفِّرُوهُ وَت\_Sَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

﴿9﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا

يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ

فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ

وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ

فَسِيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿10﴾ سَيَقُولُ

لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلْنَا

أَمْوَالَنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ

بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ

فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ

بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ

اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿11﴾ بَلْ

ظَنَنْتُمْ أَنَّ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ

hakkında) kötü şeyler düşündünüz. Öyleyse her kim Allah'a ve elçisine inanmazsa, şunu iyi bilsin ki, Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere (ahirette) cehennemin alevli ateşini hazırlamışızdır. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) bağışlar; dileyenleri (yani günahta ısrar edenleri) ise cezalandırır. Şüphesiz ki Allah her zaman çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 15**

Ey elçi, -siz ganimet alabileceğiniz bir sefere çıktığınızda- (daha önce Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için sefere çıkmaktan) geri duran (o ikiyüzlü / münafık) kimseler (size): "İzin verin, biz de size uyup (sizinle sefere çıkalım.)" diyecektir. Doğrusu onlar Allah'ın sözlerini / emirlerini (işlerine geldiği gibi) değiştirmek isterler. Ey elçi, onlara de ki: "Hayır, siz bize uyup (bizimle sefere çıkmayacaksınız.) Doğrusu Allah bunu (yani sizin işinize geldiğinde ganimet almak için sefere katılmak isteyeceğinizi) bize önceden bildirdi." Ama onlar (kendilerini üste çıkarmak için): "Hayır, siz bizi haset ediyorsunuz." diyecektir. Doğrusu onlar gerçekleri çok az anlayan kimselerdi.

#### **Ayet: 16-17**

Ey elçi, (daha önce Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için sefere çıkmaktan) geri duran (ama sonradan tövbe eden) bedevi Araplara de ki: "Yakında güçlü bir topluma karşı -onlar teslim olana kadar- savaşılmaya çağrılacaksınız. Şunu iyi bilin ki, eğer siz (Allah'ın emrine) uyarırsanız, Allah size (ahirette) güzel ödüller verecektir. Ama siz -önceden yaptığınız gibi- gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz, Allah sizi (ahirette) şiddetli cezalara uğratacaktır. Doğrusu hastaların ve -kör veya topal gibi- engellilerin güç yetiremedikleri konularda hiçbir sorumluluğu yoktur. Doğrusu Allah, Ona ve elçisine uyan kimseleri (sonsuzca kadar yaşamak üzere) içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Diğer yandan Allah gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çeviren kimseleri

وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيْنَ  
ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ  
وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿12﴾ وَمَنْ لَمْ  
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا  
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿13﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ  
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا  
رَحِيمًا ﴿14﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا  
انطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَائِمٍ لِّتَأْخُذُوا ذُرُوعًا  
نَتَّبِعُكُمْ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ  
قُل لَّنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ  
قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ  
كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿15﴾ قُلْ  
لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعُونَ إِلَىٰ  
قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ  
يُسَلِّمُونَ فَإِنْ تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ  
أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ  
مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿16﴾  
لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى  
الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ  
حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ  
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ

ise (ahirette) şiddetli cezalara uğratacaktır.

**Ayet: 18-19**

Ey elçi, Allah (Hudeybiye'de) o ağacın altında sana bağlılık sözü veren İslam'a inananlardan razı olmuştur. O, kalplerindeki niyeti bilmiş ve onlara güven duygusu (huzur) indirmiştir / lütfetmiştir. Sonra da onları (Mekke'nin fethinden önce) daha yakın bir fetih / zafer (olan Hayber'in fethiyle) ve alacakları birçok ganimetle ödüllendirmiştir. Şüphesiz ki Allah her zaman en üstündür ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 20-21**

Ey İslam'a inananlar, Allah size (Hayber'in fethinde) birçok ganimet alacağınızı söz verdi ve (Hayber Yahudilerinin) ellerini sizden geri çekip sizi o ganimete hemen erıştirdi. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah bunları İslam'a inananlara bir mucize göstermek ve sizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmek için yaptı. Ayrıca ahirette Allah sizi -ancak Onun (bilgisiyle) kuşatıp bildiği- sizin tahmin bile edemeyeceğiniz (cennet nimetleriyle) ödüllendirecektir. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeye gücü yetendir.

**Ayet: 22-23**

Ey İslam'a inananlar, şayet İslam'ı inkar eden Hayberli Yahudiler size karşı savaşsalar bile, (zorlanınca) arkalarını dönüp (kaçacaklardı.) Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler dostsuz ve yardımsız / çaresiz kalacaktır. Bu, Allah'ın daha önce gelip geçmiş tüm insanlara da uyguladığı bir yasadır. Doğrusu Allah'ın uyguladığı yasalarda hiçbir değişiklik olmaz.

**Ayet: 24-26**

Ey İslam'a inananlar, sizi putperest / müşrik Araplara Mekke'nin içinde üstün getirdikten sonra onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çeken Allah'tır. Şüphesiz ki Allah her zaman tüm yaptıklarınızı görendir. (Mekke'deki) putperest / müşrik Araplar İslam'ı ısrarla inkar etmiş, sizi Mescidi Haram'ı (ziyaretten) alıkoymuş ve hediye kurbanlıklarınızı bekletip yerlerine ulaşmalarını engellemiş olan kimselerdir. Ama (Mekke'de) sizin bilmediğiniz ve bilmeden

يَتَوَلَّ يُعَذِّبُهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿17﴾ لَقَدْ

رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ

يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي

قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ

وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿18﴾ وَمَغَانِمَ

كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا

حَكِيمًا ﴿19﴾ وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ

كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ

أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً

لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

﴿20﴾ وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ

أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ

شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿21﴾ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ

كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَذْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ

وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿22﴾ سُنَّةَ اللَّهِ

الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ

اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿23﴾ وَهُوَ الَّذِي كَفَّ

أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ

مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ

وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿24﴾

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ



zarar verdiğiniz takdirde üzüleceğiniz İslam'a inanan erkekler ve kadınlar da vardır. Doğrusu Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) rahmetine sokmak ister. Şayet İslam'a inananlar ayrılmış olsalardı, Biz (hiç bekletmeden) İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Arapları şiddetli cezalarla cezalandırırdık. Onlar (Mekke'nin fethine kadar) İslam'ı ısrarla inkar edenler cahiliye döneminin kabadayı zihniyetiyle yani kalplerindeki kin ve kızgınlıkla davrandılar. Ama Allah, elçisinin ve İslam'a inananların kalplerine güven duygusu (huzur) lütfetti ve onları takva ilkesine (yani Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranmaya ve yasaklarından sakınmaya) bağladı. Doğrusu onlar takva ilkesini benimsemeyi hak eden kimselerdi. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir.

#### **Ayet: 27-29**

Ey İslam'a inananlar, Allah, elçisinin (Mekke'nin fethiyle ilgili) rüyasını gerçeklerle doğrulamıştır. Artık (siz Mekke'yi fethettikten sonra) Allah'ın dilemesiyle / lütfuyla güven içinde Mescidi Haram'a gireceksiniz. (Umre ibadetini yapınca ihramdan çıkmak için isterseniz) saçınızı tam traş edebilirsiniz, (isterseniz de) saçınızı kısaltabilirsiniz. Sakın böyle şeylerden korkmayın! Şüphesiz ki Allah sizin bilmediklerinizi bilmektedir. Doğrusu Allah size (Mekke fethinden) önce başka bir fethi (yani Hayber fethini) de lütfetmişti. Doğrusu (İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar hoşlanmasalar da,) elçisini bu doğruluk rehberiyle / Kuran'la ve gerçekler dini (olan İslam'la) gönderen ve bu dini tüm batıl dinlere üstün getirmek isteyen Allah'tır. Şüphesiz ki Allah (her şeye) şahit olarak yeter. Herkes şunu da iyi bilsin ki, Muhammed Allah'ın elçisidir. Bu elçinin beraberindekiler, (yani İslam'a inananlar,) İslam'ı ısrarla inkar eden (saldırgan) kafirlere karşı sert; kendi aralarında ise merhametli davranırlar. Onları Allah'ın lütfunu ve rızasını dileyerek rüku ve secde ederek namaz kılarlarken görebilirsin. Onlar yalnız Allah'a secde ettiklerinden,

يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ  
وَنِسَاءٌ مُّؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنَّ  
تَطَوُّهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ  
عِلْمٍ لِّيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ  
يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا  
مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿25﴾ إِذْ جَعَلَ  
الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ  
حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ  
عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ  
وَالزَّمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ  
بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ  
عَلِيمًا ﴿26﴾ لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ  
الرُّءْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ  
الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ أَمِينٌ مُحَلَّقِينَ  
رُؤُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ  
مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ  
فَتْحًا قَرِيبًا ﴿27﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ  
رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ  
عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا  
﴿28﴾ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ  
أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ  
تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ

yüzlerinde (ve davranışlarında) bir güzellik oluşur. İslam'a inananların özellikleri Tevrat'ın aslında da benzer şekilde yazılıdır. Onların örneği, İncil'in aslında ise bir tohum olarak (ekilen,) filizlenen, sonra da gelişip kalınlaşarak gövdesi üzerine ayağa dikilen ve onu eken çiftçiye sevindiren (içi nice tohumlarla dolu) ekin başaklarına benzetilir. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ise İslam'a inananların başarısından (hoşlanmaz ve) öfkelenirler. Doğrusu Allah, İslam'a inanan ve düzeltici / iyi işler yapan kimselere bağışlamasını ve büyük bir ödül (olan cenneti) söz vermiştir.

اللَّهُ وَرِضْوَانًا سَيَمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ  
مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي  
التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ  
أَخْرَجَ شَطْطَهُ فَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ  
فَاسْتَوَى عَلَى سَوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ  
لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ  
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ  
مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿29﴾

#### 49- HUCURAT SURESİNİN KISA TEFSİRİ

#### HUCURAT SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### Ayet: 1-3

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın ve elçisinin (emirlerinin) önüne geçmeyin ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi en iyi bilendir. Ey İslam'a inananlar, sesinizi bu peygamberin sesinin üstüne çıkarmayın ve onunla konuşurken -birbirinizle konuşur gibi- bağırarak konuşmayın; yoksa -siz farkında olmadan- tüm yaptıklarınız boşa gider. Doğrusu Allah'ın elçisinin huzurunda sesini kısın kimselerin kalpleri Allah tarafından takvayla (yani Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranmakla ve yasaklarından sakınmakla) sınanmaktadır. Sonuçta onlara bağışlanma ve büyük bir ödül (olan cennet) vardır.

##### Ayet: 4-5

Ey elçi, aklını kullanmayan birçok kimse de

#### سورة الحجرات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ  
يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ  
اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿1﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ  
صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ  
كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ  
أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿2﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ  
اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ

sana evinin dışından (bağırarak) sesleniyor (ve çevreye rahatsızlık veriyorlar.) Doğrusu onlar senin evden çıkıp onlara gelmeni bekleselerdi, bu, onlar için de iyi olurdu. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 6**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer (bir gün) günahıta ısrar eden bir fasık size bir haber getirirse, sizin o haberi (hemen kabul etmeden önce doğruluğunu teyit etmek için) araştırmanız gerekir; yoksa (bir yalana inanıp) cahillikle (gerçeği bilmeden) birilerine yanlış davranırsınız; sonra da yaptığınızdan pişman olursunuz.

**Ayet: 7-8**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, sizin aranızda (herhangi biri değil) Allah'ın elçisi bulunmaktadır. (Öyleyse bu elçinin size uyması değil, sizin bu elçiye uymanız gerekir.) Şayet bu elçi birçok konuda size uysaydı, siz sıkıntı çekerdiniz. Ama Allah size İslam inancını sevdirdi, onu kalplerinize güzelleştirdi ve size İslam'ı inkar etmeyi, günah işlemeyi ve Allah'a isyan etmeyi çirkin gösterdi. İşte bu özelliklere sahip olanlar Allah'ın lütfu ve nimetiyle doğru yola yönelen kimselerdir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 9-10**

Ey İslam'a inananlar, eğer İslam'a inanan iki taraf savaşırsa, onları barıştırsın. Ama (siz barışı sağladıktan sonra) taraflardan biri diğerine saldırmayı sürdürürse, (hep beraber) o saldırgan tarafa karşı -onlar Allah'ın emrine boyun eğene kadar- (caydırı) savaşı yapmanız gerekir. Sonra eğer o saldırgan taraf Allah'ın emrine boyun eğerse, iki tarafı adaletle barıştırsın. Daima adaletli olun. Şüphesiz ki Allah adaletli olanları sever. Sonuçta İslam'a inananlar ancak kardeş olmalıdır. Öyleyse kavgalı kardeşlerinizi barıştırsın ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Umulur ki Allah'ın rahmetine erişirsiniz.

**Ayet: 11**

Ey İslam'a inananlar, hiçbir toplum başka bir

لَتَقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاجْرَ عَظِيمٌ ﴿3﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ

الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿4﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ

لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

﴿5﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ

فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا

بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ

نَادِمِينَ ﴿6﴾ وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ

اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ

لَعَنِتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَبٌ إِلَيْكُمْ الْإِيمَانَ

وَزَيْنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمْ الْكُفْرَ

وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ

الرَّاشِدُونَ ﴿7﴾ فَضَلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً

وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿8﴾ وَإِنْ طَائِفَتَانِ

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَاصْلِحُوا

بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى

الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى

تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ

فَاصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ

اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿9﴾ إِنَّمَا

الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَاصْلِحُوا بَيْنَ

toplumu alaya almamalıdır. Çünkü alaya alınan toplum, onu alaya alandan daha iyi olabilir. Hiçbir kadın da başka bir kadını alaya almamalıdır. Çünkü alaya alınan kadın, onu alaya alandan daha iyi olabilir. Öyleyse sakın birbirinizi alaya almayın ve birbirinize (kötü) lakaplar takmayın! Doğrusu İslam'a inandıktan sonra günahı ısrar eden bir fasık olarak anılmak çok kötü bir şeydir! Herkes şunu iyi bilsin ki, hatadan dönmeyip / tövbe etmeyip kendini düzeltmeyen kimseler, işte onlar, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ta kendileridir.

#### **Ayet: 12**

Ey İslam'a inananlar, bir zanna / boş iddiaya inanmaktan çok uzak durun. Çünkü bazı zanlar / boş iddialar günahıdır. Sakın birbirinizin ayıbını / kusurunu araştırmayın ve birbirinizin arkasından kötü konuşmayın / gıybet etmeyin! (Doğrusu birbirinizin arkasından kötü konuşmanız / gıybet etmeniz, ölmüş bir kardeşinizin etini yemek gibi çirkin bir şeydir.) Sizden kim ölmüş bir kardeşinin etini yemek ister ki? (Hiçbiriniz!) Hatta bu sözden tiksindiniz değil mi? Öyleyse daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şüphesiz ki Allah tövbeleri çok kabul edendir ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 13**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz sizi bir erkekten ve bir dişiden yarattık; sonra da sizi çoğaltarak soylar ve halklar yaptık. Doğrusu Biz sizin birbirinizle (savaşmanızı değil) tanışmanızı istedik. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'a göre en değerliniz, Onun emirlerine ve yasaklarına en duyarlı / en sorumlu olanınızdır. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve her şeyden ayrıntısıyla haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

#### **Ayet: 14-15**

(Daha önce putperest / müşrik olan) bedevi Araplardan bazıları (İslam'ı anlamadan): "İslam'a inandık." dediler. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu siz İslam'a inanmadınız. Bu yüzden, ("İslam'a inandık" değil) İslam'ı kabul

أَخَوِيكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ  
(10) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ  
قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا  
مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءً مِنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ  
يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ  
وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأِسْمُ  
الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ  
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (11) يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ  
إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا  
يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ  
يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ  
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ  
(12) يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ  
ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ  
لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىكُمْ  
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (13) قَالَتْ  
الْأَعْرَابُ أَمَّا قُلٌّ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ  
قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي  
قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا  
يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ  
غَفُورٌ رَحِيمٌ (14) إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ

ettik.' diyebilirsiniz. Çünkü İslam inancı henüz sizin kalbinize yerleşmemiştir. Ama şunu iyi bilin ki, eğer Allah'a ve elçisine (gönülden) uyarsanız, Allah size yaptıklarınızın ödülünü (ahirette) eksiksizce verecektir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Herkes şunu iyi bilsin ki, İslam'a inananlar Allah'a ve elçisine inanan, İslam inancından şüphe etmeyen ve Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için mallarıyla ve canlarıyla mücadele (cihat) eden kimselerdir. Çünkü onlar doğru sözlü olan kimselerdir.

#### **Ayet: 16**

Ey elçi, (İslam'ı anlamadan ona inandıklarını söyleyenlere) de ki: "(Sakın) dininizi Allah'a öğretmeye çalışmayın! Doğrusu Allah göklerde ve yerde olan herkesi / her şeyi bilir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir."

#### **Ayet: 17-18**

Ey elçi, (bedevi Araplardan) bazıları "İslam'ı kabul etmelerini" senin başına kakmaya kalkışıyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Sakın İslam'ı kabul etmenizi başıma kakmaya kalkışmayın! Doğrusu aslında Allah size lütfedip sizi İslam inancına yöneltmiştir. Eğer doğruyu söylüyorsanız, (bu gerçeği itiraf etmelisiniz.) Doğrusu Allah göklerin ve yerin tüm bilinmezlerini bilir. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir."

الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ  
يَزْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ  
فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ  
(15) قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهُ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ  
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي  
الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (16)  
يَمْنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمْنُوا  
عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمْنُ عَلَيْكُمْ أَنْ  
هَدَيْكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ  
(17) إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ  
(18)

### **50- KAF SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **KAF SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-5**

KAF ( **Dikkat!** ) Bu yüce ilahi kitap / Kuran gerçeklere şahittir. Ama putperest / müşrik Araplar onlara kendi aralarından bir uyarıcının gelmesine şaşılar. İslam'ı inkar eden o putperest / müşrik Araplar: "Şaşılacak bir şey! Ne yani? Ölüp toprak olduktan sonra (ahirette)

### **سورة ق**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَوَالِقُرَانِ الْمَجِيدِ (1) بَلْ عَجَبُوا أَنْ  
جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ



tüm yaptıklarımızdan hesaba çekilmeye mi döndürüleceğiz? (Hayır!) Böyle bir dönüş uzak bir ihtimaldir." dediler. Doğrusu Biz toprağın onların cesetlerinden neyi (çürütüp) eksilttiğini bilmekteyiz. Doğrusu Bizim huzurumuzda (her şeyi) koruyan (büyük / ana) bir kitap (yani Levh-i Mahfuz) vardır. (Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar kendilerine gelen gerçekleri yalanladılar. Çünkü onlar (büyük) bir bocalamanın içindedir.

**Ayet: 6-8**

Onlar üstlerindeki göğü nasıl kusursuzca kurduğumuzu ve onu yıldızlarla süslediğimizi, yeryüzünü nasıl yaydığımızı, (düzlükler var edip onu yaşama uygun yaptığımızı,) oraya dağlar koyduğumuzu ve yeryüzü toprağında (tadı ve kokusu) hoş olan her çeşit bitkiyi bitirdiğimizi bakıp görmediler mi? (İşte bu,) Allah'a gönülden yönelen her kulun gönül gözlerini açan bir gerçektir ve ilahi bir öğüttür.

**Ayet: 9-11**

Doğrusu Biz gökten bereketli yağmurlar indirip onunla -kullarımıza birer nimet olsun diye- (nice) bahçeler, ekin tarlaları ve salkımları yere sarkan yüksek hurma ağaçları bitirmekteyiz. Böylece Biz ölü haldeki / kurak beldeleri yağmurla diriltmekteyiz. (Bu böyledir. Ey insanlar, siz ahirette böyle diriltilip topraktan) çıkarılacaksınız.

**Ayet: 12-14**

Geçmişte putperest / müşrik Araplardan önce Nuh toplumu da Res halkı da Semud toplumu da Ad toplumu da Firavunun toplumu da Lut'un soydaşları da Eyke halkı da Tubba toplumu da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladılar. Hepsi elçilerimizi yalanladı. Sonra da ceza tehdidimiz (onların üzerinde) gerçekleşti.

**Ayet: 15-16**

(Hayır! -Bazılarının zanlarının / boş iddialarının aksine- bu evreni) ilk yaratışımız da (hiçbir şey de) yormuş değildir. (Çünkü Biz asla yorulmayız.) Ama putperest / müşrik Araplar (ahirette) yeni bir yaratılışla yaratılıp (tüm yaptıklarından hesaba çekileceklerinden)

هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿2﴾ إِذَا مِتْنَا

وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿3﴾ قَدْ

عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ

وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيزٌ ﴿4﴾ بَلْ كَذَّبُوا

بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ

مَرِيجٍ ﴿5﴾ أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ

فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا

لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿6﴾ وَالْأَرْضِ

مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا

فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿7﴾ تَبْصِرَةٌ

وَذِكْرَى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿8﴾ وَنَزَّلْنَا

مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ

جَبَابَ وَحَبِّ الْحَصِيدِ ﴿9﴾ وَالنَّخْلَ

بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ﴿10﴾ رِزْقًا

لِلْعِبَادِ وَأَخْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مِيتًا كَذَلِكَ

الْخُرُوجُ ﴿11﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ

نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ﴿12﴾

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ﴿13﴾

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ

الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ﴿14﴾ أَفَعَيْنَا

şüphe içindedir. Doğrusu insanın yaratıcısı Biziz. Öyleyse Biz insanın kendine verdiği vesveseleri biliriz. Şüphesiz ki Biz insana şah damarından daha yakınız.

**Ayet: 17-20**

(Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu dünyada herkesin) sağında ve solunda bekleyen ve her şeyi kaydeden iki (melek) vardır. (Bir melek) söylenen sözlere her an gözcülük eder. Şunu da iyi bilin ki, (bir gün) ölüm sarhoşluğu (size) asıl gerçeği getirecektir (ve melekler bazı insanlara): "İşte bu (asıl gerçek / ahiret) senin (sürekli) kaçtığın şeydir" (diyecektir.) Sonuçta ise kıyametin kopmasını bildiren Sur borusuna üflenecektir (ve melekler bazı insanlara): "İşte bu (gün) Allah'ın (sana) söz verdiği (hesap) günüdür." (diyecektir.)

**Ayet: 21-35**

(Kıyamet günü ise) herkes (tüm yaptıklarından hesaba çekileceği yere) yanında bulunacak ve biri yol gösterici, diğeri tanık olan (iki meleklerle beraber) gelecektir. (O vakit Allah İslam'ı ısrarla inkar eden her bir kfire): "Doğrusu sen (dünyadayken) bu gerçekten (yani ahireteki hesaptan) gaflet / umursamazlık içindeydin. Ama (ahirette) Biz senin (dünyadayken kendi gözlerine çektiğin gaflet / umursamazlık) perdesini kaldırdık. Böylece bugün senin gözlerin gerçekleri keskin bir şekilde görecektir." diyecektir. Sonra (dünyadayken İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin) arkadaşı (olan şeytan): "Yanımdaki bu arkadaşım (cezasını çekmeye) hazırdır." diyecektir. (Daha sonra Allah iki cehennem görevlisine): "İslam'ı ısrarla inkar eden her bir inatçı kafiri cehenneme atın. Çünkü onlar iyiliğe engel olan, (Allah'ın koyduğu sınırları) çiğneyen, (ahiretten / ahiretteki hesaptan) şüphe eden ve Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha edinen kimselerdi. Bu yüzden onları şiddetli cezalara atın." diyecektir. Ahirette (dünyadayken İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin) arkadaşı (olan şeytan): "Ey Rabb'imiz, doğrusu ben onları azgınlılaştırmadım; ama onlar (zaten azgındılar ve kendi tercihleriyle) derin bir sapkınlığın

بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ

خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿15﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا

الْإِنْسَانَ وَنَعَلْنَاهُ مَا تُوسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

﴿16﴾ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ

الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿17﴾ مَا

يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

﴿18﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ

ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿19﴾ وَنُفِخَ

فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعْدِ ﴿20﴾

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ

وَشَهِيدٌ ﴿21﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ

هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ

الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿22﴾ وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا

مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿23﴾ أَلْقِيََا فِي جَهَنَّمَ

كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيذٌ ﴿24﴾ مَنَاعٍ لِلْخَيْرِ

مُعْتَدٍ مُرِيبٌ ﴿25﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ

اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَالْقِيَاحُ فِي الْعَذَابِ

الشَّدِيدِ ﴿26﴾ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا

أَطْغَيْتُهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

içindeydi." diyecektir. (İnsanlar şeytanla tartışıp çekişince,) Allah insanlara: "Sakın Benim huzurumda tartışıp çekişmeyin! Çünkü Ben (ahiretteki ceza) tehditlerimi göndermiştim. (Ama siz onları dikkate almadınız.) Şüphesiz ki Benim sözlerim / hükümlerin asla değişmez. Şüphesiz ki Ben kullarıma asla haksızlık etmem." diyecektir. Kıyamet günü, Biz cehenneme: "Doldun mu?" diyeceğiz; o da (Bize): "(Henüz dolmadım.) Daha yok mu?" diyecektir. Diğer yandan da cennet Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere yaklaştırılacaktır. (Melekler cennete giren kimselere): "Bu (cennet) ödülü, hatadan dönen / tövbe eden, gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu koruyan ve Rahman'a karşı çıkmaktan gönülden korkup Ona gönülden yönelen bir kalple gelen kimseler içindir. (Haydi, şimdi) selamla / esenlikle cennete girin. İşte bu, sonsuzluk günüdür." diyecektir. Böylece onlar cennette canlarının istediği her şeye ve onlara fazladan lütfettiğimiz birçok nimete erişecektir.

#### **Ayet: 36-37**

Doğrusu Biz putperest / müşrik Araplardan önce nice -daha güçlü- inkarcı nesilleri cezalandırıp yok ettik. (Cezamız geldiğinde,) onlar, 'kaçıp sığınacak bir yer var mı?' diyerek cezamızdan kurtulmak için bir delik aradılar (ama bulamadılar.) İşte bunda (hisseden) bir kalbi olan -yani gerçekleri dinleyen ve gerçeklere (inanıp) şahit olan- kimselerin alacağı ilahi bir öğüt vardır.

#### **Ayet: 38-40**

Doğrusu Biz gökleri, yeri ve arasındakileri (yani her şeyi) altı evrede yarattık ve hiç de yorulmadık. (Yani 'Allah gökleri ve yeri altı günde yarattı ve yorulduğu için Cumartesi günü dinlendi' iddiası, Yahudilerin Allah'a attığı bir iftiradır.) Öyleyse ey elçi, putperest / müşrik Arapların çirkin sözlerine karşı sabırla dayanışarak hareket et. Ey elçi, güneşin doğuşundan önce de güneşin batışından önce de Rabb'inin yüceliğini hamd ile anarak hareket et. Ey elçi, geceleyin de (gündüzleyin

﴿27﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ

قَدَّمْتُ إِلَيْكُم بِالْوَعِيدِ ﴿28﴾ مَا يُبَدَّلُ

الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

﴿29﴾ يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ

وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ﴿30﴾ وَأَزْلَفَتْ

الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿31﴾ هَذَا

مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿32﴾

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ

بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ﴿33﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ

ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿34﴾ لَهُمْ مَا

يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿35﴾ وَكَمْ

أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ

بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ

مَحِيصٍ ﴿36﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِمَنْ

كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ

وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿37﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي

سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿38﴾

فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ

رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ

de secdelerden önce de) secdelerden sonra da daima Allah'ın yüceliğini anarak hareket et.

**Ayet: 41-44**

Ey elçi, ölüme çağıran meleğin seni en yakın bir yerden çağıracağı günü bekle. Kıyamet günü insanlar gerçeklerin haykırışını işitecektir. İşte o gün kabirden çıkış (diriliş) günüdür. Doğrusu yaşatan da öldüren de Biziz. Sonuçta herkes huzurumuza varıp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir. Kıyamet günü yeryüzü yarılıp (parçalanacaktır ve toprağın içindeki) insanlar hızla dışarı çıkacaktır. Doğrusu ahirette insanları (diriltip) bir araya toplamak Bizim için çok kolaydır.

**Ayet: 45**

Şüphesiz ki Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin söylediği (çirkin) sözleri en iyi biliniz. Ey elçi, sen onları (İslam'a inanmaya) zorlayacak değilsin; (sen ancak seni dinleyen insanlara öğüt verebilirsin.) Öyleyse ey elçi, (ahiretteki ceza) tehdidimizden korkanlara bu ilahi kitapla / Kuran'la öğüt ver.

الْغُرُوبِ ﴿39﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ

وَادْبَارِ السُّجُودِ ﴿40﴾ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ

يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿41﴾

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ

يَوْمَ الْخُرُوجِ ﴿42﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي

وَنُمِيتُ وَالْيَنَّا الْمَصِيرُ ﴿43﴾ يَوْمَ

تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ

حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرُ ﴿44﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ

بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ

فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ

﴿45﴾

**51- ZARİYAT SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**ZARİYAT SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-4**

Eserek etrafa toz-toprak saçan, ağır (bulutları) taşıyan, yelkenli gemileri kolayca yüzdüren ve (Allah'ın) emriyle yağmuru (yeryüzüne) dağıtan rüzgarlar Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir.

**Ayet: 5-6**

Ey insanlar, tehdit edildiğiniz (kıyamet günü) doğrudur ve ilahi adalet kesinlikle gerçekleşecektir.

**سورة الذاریات**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذُرُوءًا ﴿1﴾ فَالْحَامِلَاتِ

وِقْرًا ﴿2﴾ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿3﴾

فَالْمُقْسِمَاتِ أَمْرًا ﴿4﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ

لَصَادِقٌ ﴿5﴾ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿6﴾

**Ayet: 7-11**

Yollarla / yörüngelerle dolu gökyüzü de Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Ama ey İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar, siz İslam'a karşı bir söylem içindesiniz. Çünkü gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan saptırılmak isteyen herkes saptırılır. Herkes şunu iyi bilsin ki, saçmasapan batıl inançlar (hurafeler) uyduranlar ahirette kahrolacaktır. (Ama bugün) onlar bir bocalama içinde yanlışlarını sürdürüyorlar.

**Ayet: 12-14**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları (alay ederek): "İlahi adalet günü ne zaman gelecekmiş / niçin hemen gelmiyor?" diye soruyorlar. Doğrusu o gün (geldiğinde,) onlar cehennem ateşiyle sınanacaktır. O vakit onlara: "Haydi, cezanızı çekin! İşte bu, başınıza hemen gelmesi için ısrar ettiğiniz cezadır." denilecektir.

**Ayet: 15-19**

Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler ise ahirette cennet bahçelerinde ve pınarlarında bulunacaktır. Onlar Rabb'lerinin lütfettiği (tüm) nimetlere erişecektir. Çünkü onlar ahiretten önce (yani dünyada) iyi işler yaparlardı, geceleri az uyurlardı ve seher vakitlerde Allah'tan bağışlanma dilerlerdi. Ayrıca onlar kendi servetlerinin içinde -talepte bulunan ve bulunmayan- tüm ihtiyaç sahiplerinin (belli) bir hakkı olduğunu da (bilirlerdi.)

**Ayet: 20-23**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (sizden) gerçekleri kesin olarak bilmek isteyen kimseler için hem yeryüzünde hem de kendi içlerinizde (vicdanlarınızda) nice gerçekler vardır. Artık gerçekleri görmemiz gerekir. Doğrusu gökte hem rızkınız (olan yağmur) hem de tehdit edildiğiniz cezalar vardır. Ey insanlar, göğün ve yerin Rabb'i şahittir ki, bu ilahi kitap / Kuran sizin konuştuğunuz gibi (size konuşan) bir gerçektir.

**Ayet: 24-30**

Ey elçi, sana İbrahim'in ağırladığı misafirlerin

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾ إِنَّكُمْ لَفِي  
قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ﴿٨﴾ يُوفَّكَ عَنْهُ مَنْ أَفَكَ  
﴿٩﴾ قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ  
هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾  
يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ  
هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾ ذُوقُوا  
فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ  
﴿١٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ  
﴿١٥﴾ اخْذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ  
كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾ كَانُوا  
قَلِيلًا مِنَ النَّاسِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾  
وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾  
وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلْسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ  
﴿١٩﴾ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ  
﴿٢٠﴾ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ  
﴿٢١﴾ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا  
تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ  
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ  
تَنْطِفُونَ ﴿٢٣﴾ هَلْ آتَيْكَ حَدِيثٌ  
ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾ إِذْ  
دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ



haberi geldi: Bir vakit onlar İbrahim'e gelip: "Selam!" dediklerinde, İbrahim onlara: "Selam yabancılar!" dedi. Sonra usulca / belli etmeden evine gidip misafirlerine (ikram etmek için) kızarmış dana eti getirdi ve yemeği onlara yaklaştırıp: "Buyrun." dedi. Ama İbrahim (onların yemeğe hiç el uzatmadıklarını görünce,) içinde onlardan kaynaklanan bir korku hissetti. Onlar İbrahim'e: "Endişe etme. (Çünkü biz Allah'ın gönderdiği melek elçileriz.)" dediler ve ona akıllı / bilgili bir oğlunun doğacağını müjdelediler. Bu müjdeyi duyan İbrahim'in hanımı gülerek onların yanına geldi ve elleriyle yüzünü kapayıp: "(Kısır ve yaşlı bir kadın (nasıl doğurabilir ki!)" dedi. Melek elçiler ona: "Rabb'in, 'Bu böyle olacak!' diye buyurdu. Şüphesiz ki Allah en doğru kararı verendir ve her şeyi en iyi bilendir." dediler.

#### **Ayet: 31-37**

İbrahim onlara: "Ey elçiler, başka bir göreviniz daha var mı?" dedi. O vakit melek elçiler ona: "Doğrusu biz günahta ısrar eden suçlu bir toplumu (Lut'un toplumunu) cezalandırmaya da gönderildik. Çünkü biz onlara Rabb'inin aşırı giden (günahta ısrar eden) kimseler için işaretlediği (ateşte pişmiş) çamurdan taşları aşırı göndereceğiz." dediler. Ama Biz (Lut'un toplumunu cezalandırmadan önce) o beldedeki İslam'a inananları oradan çıkarıp (kurtardık.) Ama orada İslam'a inanan sadece bir ev vardı. Sonuçta Biz (cezalandırıp yok ettiğimiz) o beldeden geriye şiddetli cezamızdan korkan kimselere nice ibretler bıraktık.

#### **Ayet: 38-40**

Ey insanlar, Musa'nın hayatından da alacağınız ibretler vardır. Geçmişte Biz Musa'yı apaçık bir yetkiyle Firavuna elçimiz olarak gönderdik. Ama (ne yazık ki) Firavun, ordusuna güvenip gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirdi ve Musa hakkında: "Bu adam ya bir sihirbazdır / aldatıcıdır ya da aklını yitirmiş / delirmiş biridir." dedi. Sonra Biz onu ve askerlerini cezalandırıp su akıntısında boğduk. Sonuçta Firavun (öldüğü sırada) kendi kendini

قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿25﴾ فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ  
فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿26﴾ فَقَرَّبَهُ  
إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿27﴾ فَأَوْجَسَ  
مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشِّرُوهُ  
بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿28﴾ فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي  
صِرََّةٍ فَصَكَتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ  
عَقِيمٌ ﴿29﴾ قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ  
هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿30﴾ قَالَ فَمَا  
خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿31﴾ قَالُوا  
إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿32﴾  
لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ  
﴿33﴾ مُّسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ  
﴿34﴾ فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ  
الْمُؤْمِنِينَ ﴿35﴾ فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا  
غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿36﴾  
وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ  
الْعَذَابَ الْآلِيمَ ﴿37﴾ وَفِي مُوسَىٰ إِذْ  
أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ  
﴿38﴾ فَتَوَلَّىٰ بُرْكَانَهُ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ  
مَجْنُونٌ ﴿39﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ  
فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿40﴾

kınıyordu.

**Ayet: 41-42**

Ey insanlar, (İslam'ı ısrarla inkar eden) Ad toplumundan (ve onlara verdiğimiz cezadan) da alacağınız ibretler vardır. Geçmişte Biz Ad toplumunun üzerine -geçtiği her yerde hiçbir şeyi bırakmadan her şeyi kökünden söküp toz gibi uçuran- şiddetli bir fırtına gönderdik.

**Ayet: 43-45**

Ey insanlar, (İslam'ı ısrarla inkar eden) Semud toplumundan (ve onlara verdiğimiz cezadan) da alacağınız ibretler vardır. Geçmişte onlara: "Bu dünyanın nimetlerinden bir süreye (ölüm vaktine) kadar yararlanabilirsiniz; (ama şunu iyi bilin ki, eğer Allah'ın emirlerine uymazsınız, Onun cezasına uğrarsınız.)" denildi. Ama onlar (-tüm uyarılara rağmen-) Rabb'lerinin emrine başkaldırdılar ve göz göre göre (yıldırım gibi aniden gelen) cezalara çarptırıldılar. (O cezalar geldiğinde,) onlar ayağa kalkamadılar ve yarımsız / çaresiz kaldılar.

**Ayet: 46**

Ey insanlar, Biz daha önceden de Nuh'un toplumunu cezalandırıp yok ettik. Çünkü onlar da günahı ısrar eden kimselerdi.

**Ayet: 47-49**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz gücümüzle gökyüzünü kuranız ve onu genişleteniz. Biz yeryüzünü döşeyeniz ve onu en güzel şekilde düzenleyeniz. Doğrusu Biz her şeyi çiftler olarak yarattık. Umulur ki gerçekleri düşünüp öğüt alırsınız.

**Ayet: 50-51**

Ey elçi, insanlara de ki: "Artık kötülüklerden kaçıp Allah'a yönelin. Doğrusu ben Allah'ın size gönderdiği apaçık bir uyarıcıyım. Sakın Allah ile beraber (sahte) bir ilah daha (yani bir put) edinmeyin. Doğrusu ben Allah'ın size gönderdiği apaçık bir uyarıcıyım."

**Ayet: 52-55**

Ey elçi, bu böyledir, putperest / müşrik Araplardan önceki inkarcılar da kendilerine gelen Allah'ın elçilerine ya 'sihirbaz / aldatıcı' ya da 'aklını yitirmiş / deli' dediler. Sanki onlar aynı sözlerle İslam'ı inkar etmeyi birbirine

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ  
الْعَاقِمَ ﴿41﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ  
عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ ﴿42﴾ وَفِي  
ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ  
﴿43﴾ فَعْتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ  
الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿44﴾ فَمَا  
اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا  
مُنْتَصِرِينَ ﴿45﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ  
إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿46﴾  
وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا  
لَمُوسِعُونَ ﴿47﴾ وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا  
فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ ﴿48﴾ وَمِنْ كُلِّ  
شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ  
﴿49﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ  
نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿50﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ  
اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ  
مُبِينٌ ﴿51﴾ كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ  
قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ  
مَجْنُونٌ ﴿52﴾ اتَّوَصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ  
قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿53﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا  
أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿54﴾ وَذَكَرْ فَإِنَّ الدِّكْرَى

tavsiye etmişler(!) Doğrusu onlar azıtmış kimselerdir. Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden yüz çevirip (diğer insanları İslam'a davet et.) Doğrusu sen (onları kendi hallerine bıraktığından) kınanacak değilsin. Öyleyse ey elçi, insanlara (bu ilahi kitapla / Kuran'la) öğüt ver; çünkü bu ilahi öğüt İslam'a inananlara fayda verir.

#### **Ayet: 56-60**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Ben, cinleri ve insanları yalnız Bana ibadet etsinler diye yarattım. Ben onlardan Bana bir nimet vermelerini veya Beni doyurmalarını istiyorum değilim. Şüphesiz ki Allah tüm nimetleri verendir ve sarsılmaz güç sahibidir. Doğrusu haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ve onlara arkadaş olanların günahı ortaktır. Ama onlar cezaya uğramak için acele etmesinler. Çünkü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere söz verilen kıyamet günü gelince, onlara yazık olacaktır.

تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿55﴾ وَمَا خَلَقْتُ  
الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿56﴾ مَا  
أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ  
يُطِيعُونِ ﴿57﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ  
ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿58﴾ فَإِنَّ لِلَّذِينَ  
ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ  
فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿59﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ  
كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ  
﴿60﴾

### **52- TUR SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **TUR SURESİNİN ANLAMİ**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-8**

Dağlar, ince deri sayfalar yazılan ilahi kitaplar, (Allah'a ibadet için) bina edilen bu (kutsal) ev / Kabe, yükseltilmiş bir tavan (gibi olan gökyüzü) ve (kıyamet günü) kaynatılacak olan denizler Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Doğrusu Rabb'inin cezası kesinlikle gerçekleşecektir. Çünkü hiçbir şey de Ona engel olamaz.

#### **Ayet: 9-12**

Kıyamet günü gökyüzü şiddetle sarsılacaktır; (yeryüzünde ise) dağlar yürüyüp savrulacaktır.

### **سورة الطور**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ﴿1﴾ وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ ﴿2﴾  
فِي رَقٍّ مَنشُورٍ ﴿3﴾ وَالْبَيْتِ  
الْمَعْمُورِ ﴿4﴾ وَالسَّافِرِ الْمَرْفُوعِ  
﴿5﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿6﴾ إِنَّ  
عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿7﴾ مَا لَهُ مِنْ

İşte o gün gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır. Çünkü onlar yanlışla dalıp oynayan kimselerdir.

**Ayet: 13-20**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler sürüklenerek cehennem ateşine atıldıklarında, (melekler) onlara: "İşte bu, (dünyadayen) yalanladığınız cehennem ateşidir. Peki, bu (cehennem ateşi) bir sihir mi? Yoksa siz gerçeği hala mı görmüyorsunuz? Haydi, şimdi cehennemde yanın. Artık dayanın ya da dayanmayın fark etmez. Doğrusu siz yaptıklarınızın cezasını çekiyorsunuz." diyecektir. Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler ise ahirette cennet bahçelerinde ve nimetlerin içinde bulunacaktır. Cennete giren kimseler orada Rabb'lerinin onlara verdiği nimetlerden yararlanıp mutluluk duyacaktır. Çünkü Rabb'leri onları cehennem ateşi cezasından koruyacaktır. (Melekler) onlara: "(Dünyada) yaptığınız düzeltici / iyi işlerin ödülü olarak - sırayla (karşılıklı) konulmuş koltuklara oturup- (cennet nimetlerinden) afiyetle yiyin ve için." diyecektir. (Cennette) Biz onları güzel gözlü eşler ile evlendireceğiz.

**Ayet: 21-28**

Doğrusu Biz İslam'a inananları ve (onları izleyip) İslam inancına uyan çocuklarını (cennette) bir araya getireceğiz. Biz onların yaptıkları düzeltici / iyi işlerin ödülünü eksiltmeden fazlasıyla vereceğiz. Herkes sadece kendi yaptıklarından sorumludur. Sonuçta Biz cennete giren kimselere canlarının istediği her meyveden ve etten lütfedeceğiz. Cennette onlar boş söze ve günaha sokmayan (cennet şaraplarıyla dolu) kadehleri tokuşturacaktır. Allah'ın onlara hizmet etmeleri için cennette genç delikanlılar olarak yarattığı ve korunmuş inciler gibi (tertemiz) olan hizmetçiler de onların etrafında dolaşacaktır. Ahirette insanlar birbirlerine dönüp sorular soracaktır. O vakit onlar: "Doğrusu biz daha önce (dünyadayken kendimiz ve) ailemiz hakkında (Allah'a karşı çıkmaktan) korkardık. Böylece Allah bize

دَافِعٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا

﴿٩﴾ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾

فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ الَّذِينَ

هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ

يُدْعَوْنَ إِلَى نَارٍ جَهَنَّمَ دَعَاً ﴿١٣﴾

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

﴿١٤﴾ أَفَسِحْرٌ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا

تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ اِصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا

أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا

تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّ

الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾

فَاكِهِينَ بِمَا أُتِيهِمْ رَبُّهُمْ وَوَقَاهُمْ

رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا

وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

﴿١٩﴾ مُتَّكِينَ عَلَى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ

وَزَوَاجَنَّهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ

أَمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ

الْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ

عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا

كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَآمَدَدْنَاهُمْ

بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾

iyilikte bulunup (cennet nimetlerini lütfetti) ve bizi (cehennemini) şiddetli cezasından korudu. Doğrusu biz daha önce (dünyadayken) yalnız Allah'a dua (ibadet) ederdik. Şüphesiz ki Allah en iyidir ve en merhametlidir." diyecektir.

#### **Ayet: 29-34**

Öyleyse ey elçi, insanlara (bu ilahi kitapla / Kuran'la) öğüt ver. Herkes şunu iyi bilsin ki, sen bir kahin veya aklını yitirmiş / delirmiş biri değil ancak Rabb'inin nimetiyle (gönderdiği bir elçisin.) Ama (ey elçi,) putperest / müşrik Araplar senin hakkında: "Bu adam (Allah'ın elçisi değil) sadece bir şairdir. Zamanın eskitmesiyle onun gözden düştüğünü gözleyeceğiz." diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Gözleyin bakalım, ben de sizinle beraber Allah'ın takdirini gözlüyorum." Doğrusu putperest / müşrik Arapların gördükleri rüyalar onlara bunu emmrediyor (yani onları senin bir şair olduğuna inandırıyor.) Doğrusu onlar (gerçeklere değil rüyalara inanarak) Allah'a karşı azgınlaşan kimselerdir. Ey elçi, bazıları sana (iftira edip): "Bu Kuran'ı uydurdu." diyorlar. Doğrusu onlar İslam'a inanmıyorlar. Öyleyse eğer onlar doğruyu söylüyorlarsa, bu ilahi kitaba / Kuran'a karşı (daha doğru olabilecek) başka sözleri getirmeleri gerekir.

#### **Ayet: 35-38**

(Ey elçi, putperest / müşrik Araplara şu soruları sor:) Onlar bir amaç olmadan mı yaratılmışlar? Yaratıcı olan onlar mı (yoksa Biz miyiz?) Gökleri ve yeri de onlar mı yaratmışlar? Doğrusu onlar (gökleri ve yeri) kesin olarak bilmezler bile! Onlar Rabb'inin hazinelerine mi yoksa Onun (göklerde ve yerdeki) hakimiyetine mi sahipler? Ya da onların bir merdiveni varmış da, onunla evrenin dışına çıkıp (oradan her şeyi) dinliyorlar mıymış? Öyleyse (gökleri ve yeri) dinlediklerini iddia eden kimseler apaçık bir kanıt getirmelidir.

#### **Ayet: 39-43**

Ey putperest / müşrik Araplar, siz (bazı putları ve melekleri) Allah'a "kız çocukları" olarak

يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْتِيمٌ ﴿23﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ﴿24﴾ وَاقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿25﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿26﴾ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَّيْنَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿27﴾ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿28﴾ فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿29﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ ﴿30﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿31﴾ أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاعُونَ ﴿32﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿33﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلَهُ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿34﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿35﴾ أَمْ خُلِقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضُ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿36﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿37﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ



yakıştırırken, kendinize (kızları yakıştırmayıp) erkek çocuklarınızın olmasını istiyorsunuz. Ey elçi, sen İslam'a davet görevin için insanlardan hiçbir karşılık istemiyorsun. Öyleyse onlar hiçbir borcun altına girmemiştir. Doğrusu insanlar bilinmezi (geleceği) bilemezler ve (bu ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçeklerden daha doğrusunu) yazamazlar. (Bu yüzden onların Allah'ın gönderdiği bu elçiye ve bu ilahi kitaba / Kuran'a ihtiyacı vardır.) Ama ey elçi, onlar sana tuzak kurmak istiyorlar. Aslında onların kendileri bir tuzağa düşmüştür. Doğrusu onların Allah'tan başka bir ilahı yoktur. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştuğu şeylerden uzaktır.

**Ayet: 44-47**

Ey elçi, böyleleri gökten (üzerlerine) bir (göktaşı) kütlesinin düşüyor olduğunu görseler bile, (o gerçeğe inanmayıp sahte bir umutla): "Bu, bir bulut yığınidir." derler. Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri cezaya uğrayacakları kıyamet günüyle karşılaşana kadar kendi hallerine bırak. Kıyamet günü onların planları hiçbir işe yaramayacaktır ve onlar yardımsız / çaresiz kalacaktır. Doğrusu haksızlıkta / zulümde ısrar eden o zalimlere kıyamet gününden önce de bir ceza vardır. Ama (ne yazık ki) insanlardan birçoğu gerçekleri anlamak istemez.

**Ayet: 48-49**

Ey elçi, (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et ve yalnız Rabb'inin hükmüne uy. Herkes şunu iyi bilsin ki, sen Bizim gözetimimiz / desteğimiz altındasın. Öyleyse ey elçi, her kalktığında Rabb'inin yüceliğini hamd ile anarak hareket et. Ey elçi, geceleyin de (gündüzleyin de yıldızlardan önce de) yıldızlardan sonra da daima Allah'ın yüceliğini anarak hareket et.

يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلَيَاتِ مُسْتَمِعُهُمْ  
بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿38﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ  
وَلَكُمْ الْبَنُونَ ﴿39﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا  
فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُتَقَلَّبُونَ ﴿40﴾ أَمْ  
عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿41﴾ أَمْ  
يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ  
الْمَكِيدُونَ ﴿42﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ  
سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿43﴾  
وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا  
يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿44﴾ فَذَرَهُمْ  
حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ  
يُصْعَقُونَ ﴿45﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ  
كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿46﴾  
وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ  
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿47﴾  
وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا  
وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿48﴾  
وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ  
﴿49﴾

## NECM SURESİNİN ANLAMI

## سورة النجم

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1**

(Kıyamet günü) düşecek (yörüngeden çıkacak) olan yıldız Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir.

**Ayet: 2-18**

Ey Mekkeliler, şunu iyi bilin ki, (önceden) arkadaşınız olan bu elçi asla dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapmamıştır ve doğrudan ayrılmamıştır. Doğrusu o, boş değil (sizin için çok önemli ve anlamlı olan gerçekleri) konuşuyor. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran (Allah tarafından) vahiy edilen / bildirilen gerçeklerdir. Şiddetli güç ve üstün akıl sahibi olan Allah onu bu elçiye öğretmiştir. Bu yüzden (bir gün) vahiy meleği Cebrail en üst ufka yönelip (göründü) ve yere inip bu elçinin yanına -ona değecek kadar- yaklaştı. Böylece Allah kuluna (bu elçiye) bildirmek istediklerini vahiy etti / bildirdi. Bu elçinin gönlü de gördüklerini yalanlamayıp doğruladı. Öyleyse bu elçinin gördüklerinden şüphe etmeyin. Doğrusu bu elçi o vahiy meleğini / Cebrail'i başka bir inişinde de (dinlenmek için gökgesine) sığındığı bir bahçenin ucundaki dikensiz yemiş ağacının yanında görmüştü. O vakit o ağacı (melekler) kaplıyordu. (Hayır,) bu elçinin gözü yanılmadı. Ayrıca o, hiçbir zaman Allah'a karşı azgınlaşmadı. Doğrusu o, Rabb'inin en büyük gerçeklerinden biri olan vahiy meleğini / Cebrail'i görmüştür.

**Ayet: 19-23**

Ey putperest / müşrik Araplar, söyleyin bakalım, (uydurduğunuz) Lat, Uzza ve onların üçüncüsü olan Menat putlarına (Allah'ın kız çocukları diyerek Ona iftira etmekten vazgeçmeyecek misiniz?) Ey putperest /

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾ ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ﴿٨﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ﴿١٤﴾ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ﴿١٥﴾ إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ﴿١٦﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ﴿١٨﴾ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾ وَمَنُوءَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ ﴿٢٠﴾ أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾ تِلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ﴿٢٢﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ

müşrik Araplar, siz (bazı putları ve melekleri) Allah'a "kız çocukları" olarak yakıştırırken, kendinize (kızları yakıştırmayıp) erkek çocuklarınızın olmasını istiyorsunuz. Öyleyse bu, çok çarpık bir paylaşımdır. Doğrusu putlar / sahte ilahlar sizin ve atalarınızın (yakıştırıp) adlandırdığınız uydurma adlardan başka bir şey değildir. Çünkü Allah onlar hakkında hiçbir kanıt indirmemiştir. Ama putperest / müşrik Araplar sadece zanlarına / boş iddialarına ve kötü arzularına uyuyorlar. (Artık onların tövbe edip İslam'a inanması gerekir.) Doğrusu Rabb'lerinden onlara bu doğruluk rehberi / Kuran gelmiş bulunuyor.

**Ayet: 24-26**

Artık insanlar (bu dünyada) istedikleri her şeyi elde edebileceklerini sanmamalıdır. Doğrusu önce de sonra da (dünya da ahiret de) yani her şey yalnız Allah'ındır. Doğrusu -Allah'ın dilediği ve razı olduğu kimselere izin vermesi / lütfetmesi hariç- göklerdeki tüm meleklerin desteği / şefaati bile hiç kimseye hiçbir fayda veremez.

**Ayet: 27-28**

(Ne yazık ki) ahiretteki hesaba inanmayan putperest / müşrik Araplar (gerçeğe aykırı olarak) melekleri dişil adlarla adlandırıyorlar. Doğrusu onlar melekler hakkında hiçbir (gerçek) bilgiye sahip değildir. Ama putperest / müşrik Araplar sadece zanlarına / boş iddialarına uyuyorlar. Ama zanlar / boş iddialar gerçeklerin karşısında geçersizdir.

**Ayet: 29-32**

Ey elçi, ilahi öğüdümüze / Kuran'a sırt çevirip sadece bu dünya hayatını isteyenler kimselere (ve onların çirkin sözlerine) aldırış etmeden (diğer insanları İslam'a davet et.) Çünkü onların bilgi düzeyi ancak bu kadardır. Doğrusu Rabb'in, Onun dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan sapanları da doğruluğa yönelenleri de en iyi bilendir. Şunu iyi bilin ki, Allah göklerde ve yerdeki herkesin / her şeyin tek sahibidir. Doğrusu Allah (dünyada) kötülük eden kimseleri kötülük yapmakta ısrar ettiklerinden (cehennemde) cezalandırmak ister. Allah (bu dünyada) -bazı

سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى ﴿23﴾ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى ﴿24﴾ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى ﴿25﴾ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى ﴿26﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً الْإِنْسِيَّةِ ﴿27﴾ وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿28﴾ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿29﴾ ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى ﴿30﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى ﴿31﴾ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجْنَةٌ

küçük hatalar yapsalar da- büyük günahlardan ve utanç verici / çirkin şeylerden kaçınıp iyilik eden kimseleri ise (cennetteki) iyiliklerle ve güzelliklerle ödüllendirmek ister. Şüphesiz ki Rabb'in bağışlaması çok geniş olmandır. Ey insanlar, Allah sizi (ilk olarak) topraktan yarattığında da, annelerinizin karınlarında bulunduğunuzda da, (şimdi de) en iyi bilendir. Öyleyse sakın (Allah'ın huzurunda) kendi kendinizi temize çıkarmaya çalışmayın! Şüphesiz ki Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseleri en iyi bilendir.

#### **Ayet: 33-55**

Ey elçi, gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çeviren kimseleri biliyorsun. Onlar (iyilik için) az bir şey verseler hemen cimrilik ederler. Doğrusu onlar bilinmezi / geleceği bilmiyorlar ve görmüyorlar. Ama bu elçi onlara Musa'ya ve vefakar İbrahim'e indirilen ilahi sayfalarda da bulunan İslam'ı bildirdi. (Herkes kendi yaptığından sorumludur.) Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez. Çünkü insana ancak yaptığıının karşılığı verilir. (Sonuçta / ahirette) herkesin tüm yaptıkları görülecek ve herkese hak ettiği karşılık (ödül ya da ceza) tam olarak verilecektir. (Ey insan şunu iyi bil ki,) son varış yeri (ahirette) Rabb'inin huzuru olacaktır. Unutmayın ki, insanı son güldürecek ve son ağlatacak olan Allah'tır. İnsanı öldürecek ve diriltecek olan da Allah'tır. İnsanı atılan bir damlacık sıvıdan erkek-dişi eşler olarak yaratan da Allah'tır. Ahirette insanı başka bir varoluşla yaratacak olan da Allah'tır. Doğrusu Allah (bu dünyada bir sınav olarak) bazılarını (çok verip) zengin edendir ve bazılarını (az verip) kanaat ettirendir. Gökteki parlak yıldızların Rabb'i de Allah'tır. Doğrusu (İslam'ı ısrarla inkar eden) önceki Ad toplumunu ve Semud toplumunu cezalandırıp yok eden de, o inkarcılardan geriye hiç kimseyi bırakmayan da, onlardan önce daha zalim ve daha azgın olan Nuh'un toplumunu ve altüst ettiğimiz nice inkarcı beldeleri yerin dibine geçirip şiddetli cezalarla kaplayan da Allah'tır.

فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ  
هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى ﴿32﴾ أَفَرَأَيْتَ  
الَّذِي تَوَلَّى ﴿33﴾ وَاعْطَى قَلِيلًا  
وَكَذَى ﴿34﴾ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ  
يَرَى ﴿35﴾ أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ  
مُوسَى ﴿36﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى  
﴿37﴾ أَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى  
﴿38﴾ وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا  
سَعَى ﴿39﴾ وَأَنْ سَعْيُهُ سَوْفَ يُرَى  
﴿40﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى  
﴿41﴾ وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى ﴿42﴾  
وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ﴿43﴾ وَأَنَّهُ  
هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿44﴾ وَأَنَّهُ خَلَقَ  
الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿45﴾ مِنْ  
نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى ﴿46﴾ وَأَنْ عَلَيْهِ  
النَّشْأَةُ الْآخِرَى ﴿47﴾ وَأَنَّهُ هُوَ  
أَغْنَى وَافْتَنَى ﴿48﴾ وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ  
الشَّعَرَى ﴿49﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا  
الْأُولَى ﴿50﴾ وَثَمُودًا فَمَا أَبْقَى  
﴿51﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا  
هُمَ أَظْلَمَ وَأَطْغَى ﴿52﴾ وَالْمُؤْتَفِكَةَ  
أَهْوَى ﴿53﴾ فَغَشَّيْهَا مَا غَشَّى  
﴿54﴾ فَبَايَ الْآءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى ﴿55﴾  
هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْأُولَى ﴿56﴾

Öyleyse Rabb'inin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsin ki!

**Ayet: 56-62**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu elçi (Allah'ın gönderdiği) önceki uyarıcılar gibi bir uyarıcıdır. Doğrusu yaklaşmakta olan (kıyamet günü) çok yakındır; ama Allah'tan başkası onu ortaya çıkaramaz. Ey putperest / müşrik Araplar, artık Allah'ın sözüne / Kuran'a şaşmayın. Ama siz (ahiretteki kötü sonunuza) ağlayacağınıza gülüyorsunuz ve gerçekleri umursamıyorsunuz. Öyleyse ey insanlar, yalnız Allah'a secde ve ibadet edin.

أَزِفَتِ الْأَزِفَةُ ﴿57﴾ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿58﴾ أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿59﴾ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿60﴾ وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ ﴿61﴾ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿62﴾

**54- KAMER SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**KAMER SURESİNİN ANLAMI**

**سورة القمر**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyametin kopması yaklaştı. Şunu iyi bilin ki, (kıyamet koptuğunda) Ay yarılacaktır.

**Ayet: 2-8**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplardan bazıları bir mucize görseler de gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt çevirip: "Bu (önceden beri bazıları tarafından) sürdürülen bir sihirdir / aldatmacadır." derler. Çünkü onlar dosdoğru yolu / İslam'ı / doğruluğu yalanlayıp kötü arzularına uymaktadır. Ama (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere gelecek olan) her (ceza) emri için bir karar vakit vardır. Doğrusu Allah'ın bu elçiye indirdiği bu ilahi kitapta / Kuran'da insanlara onları (kötülüklerden) engelleyen haberler ve en doğru hükümler gelmiştir. Ama bazılarına uyarılar yarar sağlamaz ki! Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden yüz çevirip (diğer insanları İslam'a davet et.) Kıyamet günü de bir görevli İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri hoşlanmayacakları bir şeye (yani cehenneme)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿1﴾  
وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ﴿2﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقَرٌّ ﴿3﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿4﴾ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿5﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نَكْرٍ ﴿6﴾ خُشْعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ



çağıracaktır. (O gün) herkes korku dolu gözlerle çekirge sürüsü gibi kabirlerinden çıkacak ve kendini çağıran görevliye doğru koşacaktır. (İşte o gün) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler: "Bu ne zor bir gün!" diyecektir.

**Ayet: 9-17**

Geçmişte putperest / müşrik Araplardan önce Nuh'un toplumu da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu ve kulumuzu (yani onlara elçi olarak gönderdiğimiz Nuh'u) yalanladı. Onlar Nuh'a: "(Ey Nuh, sen) aklını yitirmiş' / 'deli birisin." dediler ve (onun insanları İslam'a davetini) engellemeye çalıştılar. Sonra Nuh Rabb'ine: "Ey Rabb'im, ben yenildim; (lütfunla) bana yardım et!" diyerek dua etti. O vakit Biz göğün kapılarını açıp kuvvetli sağanak yağmurlar yağdırdık, yerden de sular fışkırttık. Böylece sular birleşip takdir edilen şeye (yani tufana) sebep oldu. Sonra Biz Nuh'u mihlanmış tahtalardan yapılmış olan gemiye bindirip kurtardık. (İslam'ı ısrarla inkar eden toplumu tarafından) reddedilen Nuh'a bir ödül olarak lütfettiğimiz o gemi gözetimimiz altında yüzüyordu. Doğrusu Biz o gemiyi (insanlara) bir ibret olarak bıraktık. Peki, düşünüp öğüt alan var mı? Sonuçta uyarılarımı dikkate almayan kimseler cezamın ne şiddetli olduğunu gördüler. Doğrusu Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı insanlar (anlasınlar ve) öğüt alsınlar diye kolaylaştırdık. Peki, düşünüp öğüt alan var mı?

**Ayet: 18-22**

Geçmişte Ad toplumu da uyarılarımı yalanladı. Sonuçta uyarılarımı dikkate almayan kimseler cezamın ne şiddetli olduğunu gördüler. Çünkü Biz felaketlerle dolu günlerde Ad toplumun üzerine -onları sanki kökünden sökülmiş hurma ağaçları gibi yere seren- uğultuyla esen bir fırtına gönderdik. Sonuçta uyarılarımı dikkate almayan kimseler cezamın ne şiddetli olduğunu gördüler. Doğrusu Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı insanlar (anlasınlar ve) öğüt alsınlar diye kolaylaştırdık. Peki, düşünüp öğüt alan var mı?

**Ayet: 23-32**

Geçmişte Semud toplumu da uyarılarımı

مُنْتَشِرًا ﴿٧﴾ مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ  
يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾  
كَذَّبْتَ قَبْلَهُمْ قَوْمَ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا  
وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا  
رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانتَصِرْ ﴿١٠﴾  
فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ  
﴿١١﴾ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى  
الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾  
وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَّدُسْرٍ  
﴿١٣﴾ تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَنْ كَانَ  
كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ  
مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي  
وَنُذْرٍ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ  
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿١٧﴾ كَذَّبَتْ  
عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿١٨﴾  
إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي  
يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ  
النَّاسُ كَانَتْهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ  
﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿٢١﴾  
وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ  
مُدَكِّرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذْرِ

yalanladı. Onlar (kendilerine gelen Allah'ın elçisi / Salih hakkında): "Aramızdan bir insana mı uyacağız? (Olamaz! Eğer biz bir insana uyarsak,) o takdirde bir sapkınlığın ve bir deliliğin içinde oluruz. İlahi öğüt aramızdan (bula bula) Salih'e mi indirilmiş? Ama o, küstah bir yalancıdır." dediler. (O vakit Biz Salih'e): "Yarın onlar kimin küstah bir yalancı olduğunu anlayacaktır. Biz onları sınamak için dişi bir deve göndereceğiz. (Ey Salih,) sen onları gözleyip takip et, sabırla dayanışarak hareket et ve onlara, '(Bundan sonra) içme suyu, o dişi deveyle onların arasında paylaşılacaktır. Herkes (su içme sırası geldiğinde) suyun başında hazır bulunsun.' diye bildir." dedik. Ama onlar (en azgın) arkadaşlarını çağırdılar. Böylece o, (geldi,) bıçağını çekti ve o dişi deveyi kesip öldürdü. Sonuçta uyarılarımı dikkate almayan kimseler cezanın ne şiddetli olduğunu gördüler. Biz onları üzerlerine sadece bir ceza haykırışı gönderip yok ettik. Sonuçta çerçöp gibi yere serildiler. Doğrusu Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı insanlar (anlasınlar ve) öğüt alsınlar diye kolaylaştırdık. Peki, düşünüp öğüt alan var mı?

#### **Ayet: 33-40**

Geçmişte Lut'un toplumu da uyarılarımı yalanladı. Biz de Lut'un toplumunun üzerine taş yağdırdık. Ama Biz lütfumuzla Lut'un ailesini / onun beraberinde olanları (yani İslam'a inananları) sabahın erken vaktinde gelen o cezadan kurtardık. Bu böyledir. Biz şükredenleri ödüllendiririz. Lut onları şiddetli cezamız hakkında uyardı; ama onlar o uyarıdan şüphe edip inanmadılar. Doğrusu onlar Lut'un misafirlerine (ele geçirmek) istediler. Ama Biz onların gözlerini kör ettik ve onlara: "Artık sizi uyardığım cezayı çekin." dedik. Böylece onlar sabah erkenden (üzerlerine çöküp) kalan bir cezaya uğradılar. Biz onlara: "Artık sizi uyardığım cezayı çekin." dedik. Doğrusu Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı insanlar (anlasınlar ve) öğüt alsınlar diye kolaylaştırdık. Peki, düşünüp öğüt alan var mı?

﴿23﴾ فَقَالُوا أَبَشَرًا مِّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ

إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿24﴾

ءَالْقِي الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ

كَذَّابٌ أَشِرٌ ﴿25﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّن

الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ ﴿26﴾ إِنَّا مُرْسِلُوا

النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ

﴿27﴾ وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ

كُلٌّ شِرْبٍ مَّحْتَضَرٍ ﴿28﴾ فَنَادُوا

صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿29﴾ فَكَيْفَ

كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿30﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا

عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ

الْمُحْتَظِرِ ﴿31﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ

لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿32﴾ كَذَّبَتْ

قَوْمٌ لُّوطٍ بِالنُّذْرِ ﴿33﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا

عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَّجَّيْنَاهُمْ

بِسَحَرٍ ﴿34﴾ نِعْمَةٌ مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ

نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿35﴾ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ

بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذْرِ ﴿36﴾ وَلَقَدْ

رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿37﴾ وَلَقَدْ

صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقَرٌّ ﴿38﴾

**Ayet: 41-43**

Geçmişte Firavuna ve onun beraberinde olanlara da uyarılarım geldi. Ama onlar bildirdiğimiz tüm gerçekleri yalanladılar. Biz de onları üstün ve güçlü cezalandırmamızla cezalandırdık. Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, sizin İslam'ı ısrarla inkar etmenizin önceki inkarcıların inkarlarından hiçbir farkı yoktur. (Öyleyse siz de Allah'ın cezasına uğrayacaksınız.) Doğrusu Allah'ın gönderdiği kitaplarda size bir dokunulmazlık yoktur.

**Ayet: 44-46**

(Putperest / müşrik Araplar): "Doğrusu biz birbirine yardım eden (yenilmez) bir topluluğuz." diyorlar. (Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki,) "o topluluk" (yakında) yenilecektir ve arkalarını dönüp (kaçacaktır.) Doğrusu kıyametin kopması (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin hepsinin cehennemde buluşacağı) buluşma vaktidir. Doğrusu kıyametin kopması çok şiddetli ve çok acı olacaktır.

**Ayet: 47-48**

Doğrusu günahıta ısrar eden suçlular bir sapkınlığın ve bir deliliğin içindedir. Ama kıyamet günü yüzüstü bir şekilde cehennem ateşine sürüklenip atıldıklarında, onlara: "Haydi, cehennem ateşinin yakışını tadın." denilecektir.

**Ayet: 49-50**

(Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki,) Biz her şeyi belli bir ölçüde yarattık ve emirlerimiz -göz açıp kapar gibi- hemen gerçekleşir.

**Ayet: 51-52**

Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, (geçmişte) Biz sizin gibi nicelerini cezalandırıp yok ettik. Peki, düşünüp öğüt alan var mı? Doğrusu geçmiş toplumların yaptığı küçük-büyük her günah ilahi kitaplarda yazılıdır.

**Ayet: 53-55**

Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler ise ahirette cennet bahçelerinde ve ırmaklarında bulunacaktır. (O gün) onlar en güçlü hükümdar (olan Allah'ın) huzurunda doğruluk koltuğuna oturacaktır.

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذِيرِ ﴿39﴾ وَلَقَدْ

يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

﴿40﴾ وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النَّذِيرُ

﴿41﴾ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ

أَخَذَ عَزِيزٌ مُقْتَدِرٌ ﴿42﴾ أَكْفَارَكُمْ

خَيْرٌ مِنْ أَوْلِيكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي

الزُّبُرِ ﴿43﴾ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ

مُنْتَصِرُونَ ﴿44﴾ سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ

وَيُؤْلَوْنَ الدُّبُرَ ﴿45﴾ بَلِ السَّاعَةُ

مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذْهَى وَآمَرٌ

﴿46﴾ إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ

وَسُعْرٍ ﴿47﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ

عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ

﴿48﴾ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

﴿49﴾ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ

بِالْبَصَرِ ﴿50﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ

فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿51﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ

فَعْلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿52﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ

وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ﴿53﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي

جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿54﴾ فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ

عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ ﴿55﴾

## RAHMAN SURESİNİN ANLAMI

## سورة الرحمن

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-13**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitabı / Kuran'ı öğreten Rahman / en bağışlayıcı (olan Allah'tır.) O, insanı yarattı ve ona konuşmayı öğretti. Güneşi ve Ay'ı bir hesaba göre (hareket ettiren de O'dur.) Bu yüzden, yıldızlar, (otlar) ve ağaçlar (yani tüm varlıklar) yalnız Ona secde ederler. Göğü yükselten ve (bu evrene) bir denge koyan da O'dur. Öyleyse ey insanlar, (aşırı giderek) dengeyi bozmayın; daima adaletli davranarak ölçüyü yerine getirin ve sakın tartıyı eksik yapmayın! Yeryüzünü canlıların yaşamına uygun olarak düzenleyen ve orada (çeşitli) meyveleri, salkımlı hurma ağaçlarını, tahılları ve hoş kokulu çiçekleri (bitiren de O'dur.) Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

**Ayet: 14-18**

Allah (ilk) insanı balçık çamurdan, cinleri ise ateşin yükselen alevinden yaratmıştır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Allah doğuların ve batıların (yani her yerin, herkesin ve her şeyin tek) Rabb'idir. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

**Ayet: 19-25**

Doğrusu Allah iki su kütlesini (ırmakları ve denizleri) birbiriyle buluşması için salmıştır; aralarına da (tuzlu su tatlı suya karışmasın diye yerçekimi ve yoğunluk farkı yasalarını) bir perde olarak koymuştur. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! O sulardan inci ve mercan çıkar. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ  
الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾  
الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾  
وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾  
وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾  
أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾  
وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا  
الْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا  
لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ  
ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾ وَالْحَبُّ ذُو  
الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ  
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ  
مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ  
الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾  
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾ رَبُّ  
الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾  
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾ مَرَجَ  
الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا  
بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ  
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا

Diğer yandan Allah denizlerde yüzmekte olan - dağ gibi büyük yapılmış- gemilerin (gerçek) sahibidir. (Çünkü onları yüzdüren başkası değil O'dur.) Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

**Ayet: 26-28**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, (kıyamet günü) yeryüzündeki herkes ölecektir; ama sonsuz büyüklük ve cömertlik sahibi olan Rabb'in kalacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

**Ayet: 29-30**

Doğrusu göklerde ve yerdeki herkes / her şey (her an) Allah'tan istekte bulunur. Allah da (onlara) her gün nice işlerinde (yardım eder.) Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

**Ayet: 31-32**

Ey günahkarlar, şunu iyi bilin ki, Biz sizin tüm yaptıklarınızı (ahirette) ortaya dökeceğiz (ve sizi hesaba çekeceğiz.) Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

**Ayet: 33-45**

Ey (İslam'ı inkar eden) cin ve insan topluluğu, eğer gücünüz yetiyorsa, göklerin ve yerin sınırlarından (Allah'ın hükümrانlığından) çıkın da görelim. Ama (Allah'ın hükümrانlığından) çıkamazsınız; çünkü siz Allah'tan daha güçlü değilsiniz. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Şunu iyi bilin ki, (eğer tövbe edip İslam'a inanmazsanız, ahirette) üzerinize cehennem ateşinin alevleri ve zehirli dumanı gönderilecektir. Sonuçta yarımsız / çaresiz kalacaksınız. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Doğrusu (kıyamet günü) gökyüzü yarıldığında, (kaynayan) yağ gibi kıpkırmızı olacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! İşte o gün insanlar ve cinler, başkasından değil (sadece kendi yaptıklarından) hesaba çekilecektir. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Doğrusu günahta ısrar eden suçlular ahirette yüzlerinden tanınacaktır ve onlar alınlarından ve ayaklarından tutulup (cehenneme

الْمُلُوءُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ آيَةَ النَّقْلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِئَ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٍ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾ يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ



atılacaktır.) Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere: "İşte bu ceza, günahı ısrar eden suçluların (dünyadayken) yalanladığı cehennemdir." denilecektir. Onlar cehennem ateşi ve kaynar sıcak su cezaları arasında gidip gelecektir. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

#### **Ayet: 46-55**

Diğer yandan Rabb'inin huzurunda hesaba çekilmekten korkan (ve İslam'a inanıp dosdoğru davranan) kimselere ise iki cennet verilecektir. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Öyle iki cennet ki her ikisi de harika (güzelliklerle ve sanatlarla dolu olacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Öyle iki cennet ki her ikisinde de iki pınar akacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Öyle iki cennet ki her ikisinde de çeşitli meyveler olacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Cennete giren kimseler ipekli kumaştan kaplanmış olan koltuklarda oturacaktır ve onların ellerinin altında her iki cennetten toplanan meyveler olacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

#### **Ayet: 56-61**

O cennetlerdeki hanımlar yumuşak bakışlı ve daha önce -insan veya cin- yani hiç kimsenin dokunmadığı kadınlar olacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! O hanımlar sanki yakut ve mercan gibi (gözelici) olacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Doğrusu (dünyadaki) iyiliklerin karşılığı (ahiretteki) iyilikler olacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

#### **Ayet: 62-71**

Ahirette (İslam'a inananlardan daha fazlasını hak edenlere) o iki cennetten başka iki cennet daha verilecektir. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! O iki cennet de yemyeşildir. Öyleyse

رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿42﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي  
يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿43﴾  
يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ اِنَّ ﴿44﴾  
فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿45﴾  
وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٌ ﴿46﴾  
فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿47﴾ ذَوَاتَا  
اَفْنَانٍ ﴿48﴾ فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ  
تُكَذِّبَانِ ﴿49﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ  
﴿50﴾ فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ  
﴿51﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ  
﴿52﴾ فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ  
﴿53﴾ مُتَّكِنِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَائِنُهَا  
مِنْ اِسْتَبْرَقٍ وَجَنَّا الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ  
﴿54﴾ فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ  
﴿55﴾ فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ  
يَطْمِثْنَهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿56﴾  
فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿57﴾  
كَانَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿58﴾  
فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿59﴾ هَلْ  
جَزَاءُ الْاِحْسَانِ اِلَّا الْاِحْسَانُ ﴿60﴾  
فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿61﴾ وَمِنْ  
دُونِهِمَا جَنَّاتٌ ﴿62﴾ فَبَايَ الْاِءِ  
رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿63﴾ مُدْهَامَتَانِ  
﴿64﴾ فَبَايَ الْاِءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ  
﴿65﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّخَتَانِ ﴿66﴾

Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! O iki cennette de fışkıran iki pınar vardır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! O iki cennette de çeşitli meyveler, hurma ağaçları ve nar ağaçları vardır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! O cennetlerde her şeyin en iyisi ve en güzeli olacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

#### **Ayet: 72-77**

O cennetlerdeki çardaklarda güzel gözlü ve yumuşak bakışlı hanımlar bulunacaktır. Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Cennete giren kadınlar daha önce -insan veya cin- yani hiç kimsenin dokunmadığı (yeni bir yaratılışla var olacaktır.) Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki! Cennete giren kimseler orada rahat, yeşil ve işlemeli koltuklara oturup (sohbet edecektir.) Öyleyse Rabb'inizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz ki!

#### **Ayet: 78**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, büyüklük ve cömertlik sahibi olan Rabb'inin adı en yücedir.

فَبَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿67﴾  
فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَانٌ ﴿68﴾  
فَبَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿69﴾ فِيهِنَّ  
خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿70﴾ فَبَايَ الْآءِ  
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿71﴾ حُورٌ  
مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿72﴾ فَبَايَ  
الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿73﴾ لَمْ  
يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿74﴾  
فَبَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿75﴾  
مُتَكَيِّنَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ  
حِسَانٍ ﴿76﴾ فَبَايَ الْآءِ رَبِّكُمَا  
تُكَذِّبَانِ ﴿77﴾ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي  
الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿78﴾

### **56- VAKI'A SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **VAKI'A SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-7**

Kesinlikle gerçekleşecek olan olay (yani kıyametin kopması) gerçekleşince, hiç kimse o gerçeği yalanlayamayacaktır. (Kıyamet günü) bazılarını alçaltırken, bazılarını yükseltecektir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (kıyamet günü) yeryüzü büyük depremlerle sarsıldığında ve dağlar parçalanıp toz gibi havaya saçıldığında, siz üç gruba ayrılacaksınız.

#### **Ayet: 8-14**

### **سورة الواقعة**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿1﴾ لَيْسَ لَوْقَعَتِهَا  
كَاذِبَةٌ ﴿2﴾ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ﴿3﴾ إِذَا  
رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿4﴾ وَبُسَّتِ  
الْجِبَالُ بَسًّا ﴿5﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا  
﴿6﴾ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿7﴾

(Birinci grup) ahirette amel defterini sağ eliyle alacak ve (cennette) mutlu olacak olan kimselerdir. (İkinci grup) ahirette amel defterini sol eliyle alacak ve (cehennemde) mutsuz olacak olan kimselerdir. (Üçüncü grup ise) düzeltici / iyi işlerde yarışan ve öne geçen kimselerdir. İşte onlar Allah'ın huzuruna yaklaşma izni olan kullarıdır. Onlar (ahirette) nimet cennetlerinde olacaktır. Doğrusu cennete giren kimselerin birçoğu birinci gruptan, birazı da üçüncü gruptan olacaktır.

#### **Ayet: 15-40**

Cennete giren kimseler orada (onlara özel) konulmuş koltuklarda karşılıklı oturup (sohbet edecektir.) Allah'ın onlara hizmet etmeleri için cennette ölümsüz gençler olarak yarattığı hizmetçiler onların etrafında dolaşacaktır ve onlara bardaklarla, sürahilerle ve kadehlerle cennet pınarlarından doldurulmuş hiç sarhoş etmeyen ve baş ağrısı yapmayan çok lezzetli içecekleri servis yapacaktır. O hizmetçiler onların dilediği meyveleri ve canlarının istediği kuş eti (yemeklerini) onlara sunacaktır. Ayrıca Biz onları güzel gözlü ve korunmuş inciler gibi (tertemiz) eşler ile evlendireceğiz. Bunlar onların (Allah'a inanıp) düzeltici / iyi işler yapmalarının ödülüdür. Onlar cennette boş / rahatsız edici veya günah sözler değil sıklıkla "Selam!" sözünü işitecektir. (Birinci grup) ahirette amel defterini sağ eliyle alacak ve (cennette) mutlu olacak olan kimselerdir. Cennete giren kimseler (orada) dikensiz yemiş ağaçlarının, salkımlı muz ağaçlarının, geniş gölgeliklerin, çağlayan suların ve çok (çeşitli) bitmez-tükenmez ve yasaksız olan meyvelerin arasında olacaktır ve yüksek koltuklarda oturacaktır. Biz cennete giren kadınları (orada yeni bir yaratılışla) var edeceğiz. Biz onları sevgi dolu ve eşleriyle aynı yaşta olan bakire genç kızlar olarak yaratacağız. Bunlar amel defterini sağ eliyle alan kimseler içindir. Birinci gruptan ve üçüncü gruptan olanlar ahirette (sonsuz kadar cennet nimetlerinin içinde yaşayacaktır.)

#### **Ayet: 41-46**

(İkinci grup) ahirette amel defterini sol eliyle

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ  
الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمِ مَا  
أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ ﴿٩﴾ وَالسَّابِقُونَ  
السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ  
﴿١١﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثَلَاثَةٌ  
مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ مِّنَ  
الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ  
﴿١٥﴾ مُتَّكِنِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ﴿١٦﴾  
يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾  
بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّنْ مَّعِينٍ  
﴿١٨﴾ لَا يَصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا  
يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا  
يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا  
يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾  
كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءُ  
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ  
فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلًا  
سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ  
الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِي  
سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ  
﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ  
مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾  
لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾  
وَفُرْشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ

alacak ve (cehennemde) mutsuz olacak olan kimselerdir. Onlar cehenneme girecek ve orada şiddetli ateşinin, kaynar sıcak suların ve bunaltan ve daraltan koyu karanlıkların arasında olacaktır. Çünkü onlar daha önce (dünyadayken) zenginlikten şımaran ve gınahta ısrar eden kimselerdi.

**Ayet: 47-56**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları: "(Ne yani,) biz ve önceki atalarımız ölüp toprağa ve (çürümüş) kemiklere dönuştükten sonra (ahirette) diriltilip (tüm yaptıklarımızdan hesaba mı çekileceğiz? Olamaz!)" diyorlardı. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu öncekiler ve sonrakiler (yani tüm insanlar) belli bir gün / kıyamet günü (diriltilip) bir araya toplanacak (ve tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir)." Sonra ey dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapan ve yalanlayan kimseler, siz (cehenneme girecek, orada zehirli) zakkum ağacının meyvelerinden yiyerek karnınızı dolduracak ve (o kötü yemeğın) üzerine de kaynar sıcak sulardan içeceksiniz. Siz o kaynar sıcak sulardan -susamış develer gibi- içtikçe içeceksiniz. İlahi adalet günü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin (cehennemdeki) ağırılanması işte böyle olacaktır.

**Ayet: 57-67**

Ey putperest / müşrik Araplar, sizi Biz yarattık. Artık bu gerçeğe inanmanız gerekir. Bir düşünün bakalım, çıkardığınız bir damlacık sıvıyı yaratan siz misiniz yoksa Biz miyiz. (Tabii ki her şeyi yaratan Biziz.) Aranızda kimin (önce) öleceğini belirleyen de Biziz. Doğrusu hiç kimse Bizim (sizi öldürüp) yerinize başka insanları getirmemize ve sizi (ahirette diriltilip) bilemediğiniz bir şekilde var etmemize engel olamaz. Siz ilk varoluşunuzu (yani bu dünyada annelerinizin rahimlerinde nasıl yaratıldığınızı) öğrendiniz. Artık düşünüp öğüt almanız gerekir.

**Ayet: 63-67**

Ey putperest / müşrik Araplar, bir düşünün bakalım, toprağa ektiğiniz tohumları çoğaltan siz misiniz yoksa Biz miyiz? (Tabii ki her şeyi çoğaltan Biziz.) Ama Biz dilersek, ekinlerinizi

إِنْشَاءً ﴿35﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا  
﴿36﴾ عُرْبًا أَتْرَابًا ﴿37﴾ لِأَصْحَابِ  
الْيَمِينِ ﴿38﴾ ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿39﴾  
وَتِلْكَ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿40﴾ وَأَصْحَابُ  
الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿41﴾  
فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿42﴾ وَظِلٍّ مِنْ  
يَحْمُومٍ ﴿43﴾ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ  
﴿44﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ  
﴿45﴾ وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ  
الْعَظِيمِ ﴿46﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ إِذَا  
مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَإِنَّا  
لَمَبْعُوثُونَ ﴿47﴾ أَوَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ  
﴿48﴾ قُلْ إِنْ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ  
﴿49﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ  
مَعْلُومٍ ﴿50﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيْهَا الضَّالُّونَ  
الْمُكَذِّبُونَ ﴿51﴾ لَأَكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ  
مِنْ زُقُومٍ ﴿52﴾ فَمَالِوُنَ مِنْهَا  
الْبُطُونَ ﴿53﴾ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ  
الْحَمِيمِ ﴿54﴾ فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهَيْمِ  
﴿55﴾ هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿56﴾  
نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿57﴾  
أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿58﴾ ءَأَنْتُمْ  
تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿59﴾  
نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ

(işe yaramaz) çerçöp haline de getirebiliriz. İşte o vakit siz: Eyvah! Mahvolduk! Doğrusu biz bu nimetten yoksun kaldık." diye sizlanıp durursunuz.

**Ayet: 68-70**

Ey putperest / müşrik Araplar, içtiğiniz suyu bir düşünün bakalım! Yağmuru bulutlardan indiren siz misiniz yoksa Biz miyiz? Şayet Biz dilersek, (içtiğiniz) suyun tadını acımsı yapabiliriz. Artık Allah'a şükretmeniz gerekir.

**Ayet: 71-73**

Ey putperest / müşrik Araplar, yaktığınız ateşi bir düşünün bakalım! Ateşte yaktığınız ağaçları var eden siz misiniz yoksa Biz miyiz? Doğrusu Biz ateşi hem (cehennemden uyarıcı) bir hatırlatıcı hem de ihtiyaç duyulan yararlı bir şey yaptık.

**Ayet: 74**

Öyleyse ey elçi, daima en büyük olan Rabb'inin yüce adını anarak hareket et.

**Ayet: 75-80**

Ey insanlar, yıldızların konumlarını şahit tutarak yemin ederim ki, -keşke bir bilseniz, bu ne büyük bir yemindir- bu ilahi kitap / Kuran çok değerlidir ve korunan (büyük / ana) bir kitapta (yani Levh-i Mahfuzda) da bulunmaktadır. Bu yüzden ona sadece (maddi ve manevi kirlilerden) temizlenen kimseler dokunabilir. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıkların Rabb'i (olan Allah) tarafından indirilmiştir.

**Ayet: 81-85**

Ama ey putperest / müşrik Araplar, siz Allah'ın sözünü / Kuran'ı karalamaya ve size bir nimet olarak lütfedilen İslam'ı yalanlıyorsunuz. Peki, can boğaza geldiğinde (yani ölüm anında) ne yapacaksınız? İşte o vakit siz (ölüm gerçeği karşısında hiçbir şey yapamayıp) sadece bakakalırsınız. Doğrusu Biz ölen bir kimseye sizden daha yakınızdır; ama siz bunu göremezsiniz.

**Ayet: 86-87**

Ey putperest / müşrik Araplar, eğer (ahirette) hesaba çekilmeyeceğinizi iddia ediyorsanız ve doğruyu söylüyorsanız, ahiretten kaçmamanız gerekir.

بِمَسْبُوقِينَ ﴿60﴾ عَلَىٰ أَنْ يُبَدَّلَ  
أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ  
﴿61﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ  
فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿62﴾ أَفَرَأَيْتُمْ مَا  
تَحْرُثُونَ ﴿63﴾ ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ  
نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿64﴾ لَوْ نَشَاءُ  
لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ  
﴿65﴾ إِنَّا لَمَغْرُمُونَ ﴿66﴾ بَلْ نَحْنُ  
مَحْرُومُونَ ﴿67﴾ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ  
الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿68﴾ ءَأَنْتُمْ  
أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ  
الْمُنزِلُونَ ﴿69﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ  
أَجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿70﴾ أَفَرَأَيْتُمْ  
النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿71﴾ ءَأَنْتُمْ  
أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ  
﴿72﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَمَتَاعًا  
لِّلْمُقْوِينَ ﴿73﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ  
الْعَظِيمِ ﴿74﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ  
النُّجُومِ ﴿75﴾ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لِّو تَعْلَمُونَ  
عَظِيمٌ ﴿76﴾ إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿77﴾  
فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿78﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا  
الْمُطَهَّرُونَ ﴿79﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ  
الْعَالَمِينَ ﴿80﴾ أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ  
مُدْهِنُونَ ﴿81﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ



#### **Ayet: 88-94**

Herkes şunu iyi bilsin ki, eğer ölen kimse (üçüncü gruptan yani) Allah'ın huzuruna yaklaşma izni olan kullardan ise o, (ahirette) rahatlıklarla, hoş kokulu bitkilerle ve (sonsuz) nimetlerle dolu olan bir cennet hayatına sahip olacaktır. Eğer ölen kimse ahirette amel defterini sağ eliyle alacak olan kimselerden ise (o da ahirette cennet nimetlerinin içinde olacaktır.) Böylece amel defterini sağ eliyle alan herkese (cennette): "Selam sana!" denilecektir. Ama ölen kimse dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapan ve doğruluğu yalanlayan kimselerden ise ona (ahirette) ikram olarak(!) cehennemden kaynar sıcak sularından içirilecektir ve o, cehennem ateşine atılacaktır.

#### **Ayet: 95**

Herkes şunu iyi bilsin ki, bu ilahi kitap / Kuran, (Allah tarafından insanlara) kesin olarak bildirilen gerçeklerdir.

#### **Ayet: 96**

Öyleyse ey elçi, daima en büyük olan Rabb'inin yüce adını anarak hareket et.

أَنْتُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿82﴾ فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ  
الْحُلُقُومُ ﴿83﴾ وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ  
﴿84﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ  
لَا تُبْصِرُونَ ﴿85﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ  
غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿86﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ  
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿87﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ  
مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿88﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ  
وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿89﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ  
أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿90﴾ فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ  
أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿91﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ  
مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿92﴾ فَنَزَلَ  
مِنْ حَمِيمٍ ﴿93﴾ وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ  
﴿94﴾ إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿95﴾  
فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿96﴾

### **57- HADİD SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **HADİD SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, göklerde ve yerdeki herkes / her şey Allah'ın yüceliğini anarak hareket etmektedir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 2-3**

Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Doğrusu yaşatan da öldüren de Allah'tır. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü

### **سورة الحديد**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿1﴾ لَهُ مُلْكُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ  
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿2﴾ هُوَ

yetendir. O, her şeyden öncedir, her şeyden sonradır, her şeyin dışındadır ve her şeyin içindedir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

#### **Ayet: 4**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah gökleri ve yeri altı evrede yaratandır ve (onları kuşatan) Arş'a hükmedendir. Şüphesiz ki Allah yere gireni de yerden çıkanı da gökten ineni de göğe yükseleni de (yani her şeyi) bilir. Şunu iyi bilin ki, -siz nerede olursanız olun- Allah sizinle beraberdir. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

#### **Ayet: 5-6**

Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Sonuçta her konu (hesabının sorulması için) Allah'ın huzuruna döndürülecektir. Doğrusu Allah (her gün) geceyi gündüze, gündüzü de geceye sokandır. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir.

#### **Ayet: 7-11**

Ey putperest / müşrik Araplar, Allah'a ve elçisine inanın ve Allah'ın size bir emanet olarak verdiği şeylerden (İslam için) harcama / yardım yapın. Doğrusu sizden İslam'a inanan ve (İslam için) harcama / yardım yapan kimselere (ahirette) büyük bir ödül (olan cennet) vardır. Bu elçi sizi Rabb'inize inanmaya çağırırken ve sizden (doğruluktan ayrılmayacağınıza dair) yeminle bir söz almışken, niçin Allah'a inanmazsınız ki! Eğer Allah'a inandıysanız (İslam'a inanmanız gerekir.) Şunu iyi bilin ki, bu kuluna (bu elçiye) apaçık bildirdiği gerçekleri indiren Allah'tır. Çünkü Allah sizi karanlıklardan İslam'ın aydınlığına çıkarmak ister. Şüphesiz ki Allah size en şefkatlidir ve en merhametlidir. Niçin Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için harcama / yardım yapmazsınız ki! Doğrusu gökler ve yer (hiç kimseye değil) Allah'a kalacaktır. (Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki,) Allah hepinize (cennetteki) iyilikleri / güzellikleri söz vermiştir; ama sizden Mekke'nin fethinden önce (zor zamanda İslam için) harcama / yardım yapan ve savaşan

الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ  
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿3﴾ هُوَ الَّذِي  
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ  
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا  
يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا  
وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ  
فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ  
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿4﴾ لَهُ مُلْكُ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ  
الْأُمُورُ ﴿5﴾ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ  
وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ  
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿6﴾ آمِنُوا بِاللَّهِ  
وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ  
مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ  
وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿7﴾ وَمَا لَكُمْ  
لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ  
لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ  
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿8﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ  
عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ  
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ  
لَرؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿9﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا  
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ  
وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ  
مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتِلٌ أُولَئِكَ أَعْظَمُ

kimseler, diğer inananlarla bir değildir. İşte onlar Mekke'nin fethinden sonra (İslam için) harcama / yardım yapan ve savaşılan kimselerden daha üstün bir dereceye sahiptir. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Şunu da iyi bilin ki, Allah, Ona güzel bir borç veren (yani insanlara iyilik eden) kimselere (ahirette) kat kat fazlasını lütfedecek ve cömert / sonsuz bir ödül (olan cenneti) verecektir.

#### **Ayet: 12-15**

Kıyamet günü erkek-kadın tüm İslam'a inananların ışıklarıyla önlerini ve çevrelerini aydınlattığı görülecektir. (O gün melekler onlara): "Müjdeler olsun size! Bugün -sonsuz kadeh yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlere (gireceksiniz.) En büyük başarı da budur." diyecektir. O gün erkek-kadın tüm münafıklar / ikiyüzlüler İslam'a inananlara: "(Biraz) bize de bakın ki, sizin ışıığınızdan alıp yararlanalım." diyecektir. O vakit onlara: "(Dönebiliyorsanız dünyaya) geri dönün ve (burada ihtiyaç duyduğunuz) ışığı orada bulup (yanınızda getirin.)" denilecektir. Sonra onlarla İslam'a inananların arasına (ortasında) kapılar olan bir duvar konulacaktır. O duvarın içinde rahmet (yani cennet nimetleri,) dış tarafında ise (cehennem) cezası olacaktır. (O gün) münafıklar / ikiyüzlüler İslam'a inananlara seslenip: "(Hatırlayın, dünyadayken) biz de sizinle beraberdik. Peki, şimdi neden ayrıldık?" diyecektir. İslam'a inananlar da onlara: "(Evet, siz (dünyadayken) bizimle beraberdiniz; ama siz kendinizi bir fitneye sokup (İslam'ı inkar ettiniz, (İslam'a inananların başarısız olmasını) gözleyip beklediniz, (ahiretteki hesaptan) şüphe ettiniz ve -Allah'ın emri (ölüm) başınıza gelene kadar- boş kuruntulara aldandınız. Böylece aldatıcı (yani şeytan) sizi (Allah'ın adını kullanarak) aldattı. Şunu iyi bilin ki, bugün / ahirette sizden (yani münafıklardan / ikiyüzlülerden) ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden hiçbir fide / kurtuluş bedeli alınmayacaktır. Sonuçta sizin ahiretteki

دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ  
وَقَاتِلُوا كُلَّ وَاحِدٍ وَاللَّهُ الْخَسِيُّ  
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿10﴾ مَنْ  
ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا  
فِيضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿11﴾  
يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ  
يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ  
بُشْرَايَكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ  
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ  
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿12﴾ يَوْمَ يَقُولُ  
الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا  
انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ  
ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا  
فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ  
فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ  
الْعَذَابُ ﴿13﴾ يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ  
مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ  
وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ  
حَتَّى جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ  
الْغُرُورُ ﴿14﴾ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ  
فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوِيَكُمْ  
النَّارُ هِيَ مَوْلِيَكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ  
﴿15﴾ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ  
تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ

sığınağınız cehennem ateşi olacaktır. Artık sizin dostunuz bu cehennem ateşidir. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir." diyecektir.

**Ayet: 16**

Öyleyse İslam'a inananların kalpleri Allah'ın ilahi öğüdünü / Kuran'ı ve inen gerçekleri dinlerken derin saygı duymalı ve ürpermelidir. Onlar -geçen zamanla kalpleri katılaştan- ehli kitap (Medinelî Yahudiler) gibi olmamalıdır. Doğrusu onlardan birçoğu günahı ısrar eden fasıklardır.

**Ayet: 17-18**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah (yağdırdığı yağmurla) ölü haldeki / kurak topraklara hayat verendir. Biz bildirdiğimiz gerçekleri size açıkladık. Umulur ki aklınızı kullanırsınız. Şunu da iyi bilin ki, Allah, erkek-kadın (İslam) için yardım yapan ve Ona güzel bir borç veren (yani insanlara iyilik eden) kimselere (ahirette) kat kat fazlasını lütfedecek ve onlara cömert / sonsuz bir ödül (olan cenneti) verecektir.

**Ayet: 19**

Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'a ve elçilerine inananlar, işte onlar, doğru sözlü olan sadıkların ta kendileridir. Onlar ahirette Rabb'lerinin huzurunda şahitlik edecektir. (Ahirette Rabb'lerinin huzurunda) onlara ödülleri ve ışıkları verilecektir. İslam'ı ısrarla inkar eden ve bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimseler ise cehennem ateşine girecektir.

**Ayet: 20-21**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu dünya hayatı (bazılarına göre) sadece bir oyun, eğlence, süslenme, kendi aranızda övünme ve daha çok servet ve çocuk sahibi olmaktır. (Doğrusu) bu dünya hayatı, çiftçilerin sevdiği bitkilerin bitmesini sağlayan bereketli bir yağmur gibidir; ama bir bakarsın, yeşeren o bitkiler (bir gün) sararıp çerçöpe dönüşür. Sonuçta (ahirette) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere şiddetli cezalar vardır; İslam'a inananlara ise Allah'ın bağışlaması ve rızası vardır. Doğrusu bu dünya hayatı (karakterinizi sınavan) aldatıcı bir yararlanmadan başka bir şey

مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا  
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ  
فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ  
﴿16﴾ اَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحْيِي الْأَرْضَ  
بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ  
تَعْقِلُونَ ﴿17﴾ إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ  
وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا  
حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ  
﴿18﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ  
أُولَئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ  
رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ  
كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ  
الْجَحِيمِ ﴿19﴾ اَعْلَمُوا أَنَّهَا الْحَيَاةُ  
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ  
بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ  
كَمَثَلٍ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ  
يَهْبِجُ فَتَرِيهِ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا  
وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ  
مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا  
إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿20﴾ سَابِقُوا إِلَى  
مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا  
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ  
لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ  
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو

değildir. (Öyleyse) ey İslam'a inananlar, Rabb'inizin sizi bağışlamasına ve -Allah'a ve elçilerine inanan kimseler için hazırlanmış ve gök ve yer kadar geniş olan- cennete koşun. İşte bu, Allah'ın dileyenlere (yani İslam'a inananlara) verdiği bir lütfudur. Şüphesiz ki Allah büyük lütufların sahibidir.

**Ayet: 22-24**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz yeryüzüne ve sizin başınıza getireceğimiz her olayı yaratmadan önce bir kitaba (Levh-i Mahfuza) yazarız. (Doğrusu hiçbir şey rastgele değil Allah'ın yazgısıyladır.) Şüphesiz ki bu, Allah için çok kolaydır. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz bu gerçekleri size elinizden giden (kaybettiğiniz) şeylere üzülmemeniz ve Allah'ın size (bir sınav olarak) verdiği şeylerle şımarmamanız için anlatıyoruz. Doğrusu Allah (kendi kendine) övünen ve böbürlenene ama (diğer yandan) cimrilik eden ve insanlara cimriliği emreden kimseleri sevmez. Artık gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çeviren kimseler şunu iyi bilsinler ki, Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir.

**Ayet: 25**

Doğrusu Biz elçilerimizi apaçık kanıtlarla gönderdik ve onlarla beraber ilahi kitaplar ve terazi (yani adalet) ilkesini lütfettik. Çünkü Biz insanların adaletli davranmalarını isteriz. Ayrıca Biz içinde yüksek derecede sertlik ve insanlar için (birçok) yararlar bulunan demiri lütfettik. Çünkü Allah, Ona ve elçilerine gönülden yardım eden kimseleri ortaya koymak ister. Şüphesiz ki Allah her şeyden güçlüdür ve en üstündür.

**Ayet: 26-27**

Geçmişte Biz Nuh'u ve İbrahim'i kendi toplumlarına elçimiz olarak gönderdik. Sonra onların soylarından seçtiğimiz bazı kimselere de peygamberlik ve ilahi kitap verdik. Şimdi (önceden İslam'a inanan) o insanların (soylarından) bazıları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelirlerken; (ne yazık ki) birçoğu günahı ısrar eden fasıklardır. Sonra Biz (o peygamberlerin) ardından Meryem oğlu

الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿21﴾ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَاهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿22﴾ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَيْكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿23﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿24﴾ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿25﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿26﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ



İsa'yı gönderdik ve ona İncil'i verdik. Böylece Biz İsa'ya uyanların kalplerine şefkat ve merhamet koyduk. Ama (sonradan) bazı insanlar ruhbanlığı uydurdular. Doğrusu Biz onlara Allah'ın rızasını kazanmaktan başka bir şey emretmedik. (Ne yazık ki) onlar uydurdukları ruhbanlığa da gereğince uymadılar. Doğrusu Biz ehli kitaptan İslam'a inanan kimseleri (ahirette) ödüllendireceğiz; ama (Medineli Yahudilerden) birçoğu günahta ısrar eden fasıklardır.

**Ayet: 28**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınarak Onun elçisine (gönülden) inanın ki, O da size rahmetinden kat kat lütfetsin, yürüdüğünüz yolu aydınlatan bir ışık var etsin ve (sizin hatalarınızı) bağışlasın. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 29**

Öyleyse ehli kitap (Medineli Yahudiler) şu gerçeği anlamalıdır ki onlar Allah'ın lütfuna asla engel olamazlar. Doğrusu tüm lütuflar Allah'ın elindedir ve O, dilediğine lütfundan verir. Şüphesiz ki Allah büyük lütufların sahibidir.

أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾  
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ  
وَأْمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ  
رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ  
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾  
لَيْلًا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا يَقْدِرُونَ  
عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَإِنَّ  
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ  
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

**58- MÜCADİLE SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**MÜCADİLE SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Allah, (kocası hakkında) seninle tartışan ve (onu) Allah'a şikayet eden kadının sözlerini işitmiştir. Doğrusu Allah (tüm) konuşmalarınızı işitir. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla işitendir ve her şeyi hakkıyla görendir.

**Ayet: 2-4**

Ey İslam'a inananlar, sizden (eskiden kalma bir putperest / müşrik adetine uyup zihar yapan,

**سورة المجادلة**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي  
زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ  
يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ  
بَصِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ

yani )hanımlarına: "Artık sen bana annemin sırtı gibisin." diyerek onlardan uzaklaşan kimseler şunu iyi bilsinler ki, onların hanımları (hiçbir şekilde) anneleri olamaz. Doğrusu onların anneleri (başkaları değil) kendilerini doğuran kadınlardır. Öyleyse zihar yapan kimseler kötü ve gerçek dışı bir söz söylüyorlar. Şüphesiz ki Allah çok affedicidir ve çok bağışlayandır. Herkes şunu iyi bilsin ki, hanımlarına zihar yaptıktan sonra söyledikleri bu kötü sözden dönen kimselerin keffareti, hanımlarına dokunmadan önce (İslam'a inanan) bir köleyi özgürlüğe kavuşturmaktır. İşte, size öğütlenen budur. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Bunu yapmaya imkan bulamayanlar ise hanımlarına dokunmadan önce ara vermeden art arda iki ay oruç tutmalıdır. Buna güç yetiremeyen kimseler ise altmış fakiri doyurmalıdır. Bu açıklamalar Allah'a ve elçisine (gönülden) inanmanız içindir. Çünkü bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Şunu iyi bilin ki, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette şiddetli cezalara uğrayacaktır.

#### **Ayet: 5-6**

Allah'a ve elçisine karşı meydan okuyan inkarcılar şunu iyi bilsinler ki, (bir gün) onlar da -daha önceki inkarcılar gibi- tepelenecektir. Doğrusu Biz onlara bildirdiğimiz apaçık gerçekleri indirdik. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette alçaltıcı cezalara uğrayacaktır. Kıyamet günü Allah onların hepsini diriltecek ve onlara tüm yaptıklarını bildirecektir. İnsanlar unuttukları halde Allah her şeyi tek tek sayıp (onları hesaba çekecektir.) Şüphesiz ki Allah her şeye şahittir.

#### **Ayet: 7**

Ey elçi, Allah'ın göklerde ve yerde olan herkesi / her şeyi bildiğini biliyorsun. Doğrusu üç kişi (fısıltıyla) gizli konuşursa, Allah onların dördüncüsüdür. Beş kişi gizli konuşursa da, Allah onların altıncısıdır. Daha az veya daha fazla sayıda olmaları da fark etmez. Çünkü onlar nerede olurlarsa olsunlar, Allah onlarla beraber orada bulunur. Sonuçta kıyamet günü

مِنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ  
أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الْآلِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ  
لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا  
وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌ غَفُورٌ ﴿2﴾ وَالَّذِينَ  
يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ  
لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ  
يَتَمَاسَا ذَلِكَ تَوْعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا  
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿3﴾ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ  
فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ  
يَتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاطْعَامُ  
سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ  
وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ  
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿4﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ  
اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ  
مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ  
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿5﴾ يَوْمَ  
يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا  
عَمِلُوا أَحْصِيهِ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ  
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿6﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ  
اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي  
الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا  
هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ  
سَادِسُهُمْ وَلَا آدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ

Allah insanlara tüm yaptıklarını bildirecek (ve onları hesaba çekecektir.) Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir.

**Ayet: 8**

Ey elçi, (kötülük için) gizli konuşmaktan yasaklanmış olmalarına rağmen her fırsatta yasaklandıkları şeye dönüp gizli konuşmalar yapan kimseleri biliyorsun. Doğrusu onlar günah, düşmanlık ve bu elçiye isyan için (kendi aralarında) gizli konuşmalar yapıyorlar. Doğrusu onlar sana gelip selam verdiklerinde bile (iyi niyetli değildir.) Çünkü onlar seni Allah'ın selamladığı gibi (esenlikle) değil (sözde bir selamla) selamlıyorlar. (Hatta onlar kendi içlerinden kötü sözler söylüyorlar.) Onlar kendi aralarında (alay ederek): "Allah'ın bizi söylediğimiz bu (kötü) sözler yüzünden cezalandırması gerekmez miydi(!)" diyorlar. Doğrusu ahirette cehennem onlara yetecektir. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir.

**Ayet: 9-10**

Ey İslam'a inananlar, kendi aranızda gizli bir konuşma yaptığınızda, o gizli konuşma günah, düşmanlık ve bu elçiye isyan için değil, ancak iyilik ve Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranmak ve yasaklarından sakınmak için olmalıdır. Öyleyse ahirette huzurunda toplanıp tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceğiniz Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Doğrusu (kötülük için yapılan) her gizli konuşma şeytandandır. Çünkü şeytan İslam'a inananları üzme ister. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, şeytan İslam'a inananlara hiçbir zarar veremez. Doğrusu ancak Allah'ın izin verdiği şey olur. (Onun izin vermediği şey ise asla olmaz.) Öyleyse İslam'a inananlar yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır.

**Ayet: 11**

Ey İslam'a inananlar, bir yerde toplandığınızda (ve oraya başka insanlar geldiğinde,) size: "(Araları biraz sıkılaştırıp) yer açın." denilince, hemen yer açın ki, Allah size (cennette) yer açsın. Size: "(Toplantı bitti.) Artık buradan dağılın." denilince de, hemen oradan dağılın ki, Allah sizden İslam'a (gönülden) inanan ve kendilerine ilahi kitap bilgisi verilen kimseleri

إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ آيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يَنْبِئُهُمْ  
بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ  
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿7﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ  
نُهِوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا  
نُهِوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْأَثَمِ  
وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا  
جَاؤَكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ  
وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا  
اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ  
يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿8﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا  
بِالْأَثَمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ  
وَتَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ  
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿9﴾ إِنَّمَا  
النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ  
آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ  
اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ  
﴿10﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ  
لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا  
يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا  
فَانشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا  
مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ  
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿11﴾ يَا

üst derecelere yükseltsin. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

**Ayet: 12-13**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın elçisiyle özel bir konuşma yapmak istediğinizde, o görüşmeden önce (ihtiyaç sahipleri için) bir sadaka / yardım sunun. Bu, sizin için daha iyi ve daha temiz bir davranıştır. Ama sadaka verme / yardım yapma imkanı bulamazsanız, (bu, yapılmasa da olur.) Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Eğer Allah'ın elçisiyle özel bir konuşma yapmadan önce sadaka sunmakta zorlanırsanız ve bunu yapamazsanız; Allah (bu eksikliğinizi ve) tövbenizi kabul eder. Öyleyse namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verin ve Allah'a ve elçisine uyun. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

**Ayet: 14-20**

Ey elçi, Allah'ın öfkesine / cezasına uğratacağı (İslam'ı ısrarla inkar eden) kimseleri dost edinen münafıkları / ikiyüzlüleri biliyorsun. Doğrusu onlar ne sizdendir, ne de onlardandır. Onlar bile bile yalandan yemin ederler. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ahirette şiddetli cezalar hazırlamıştır. Çünkü onlar kötü şeyler yapan kimselerdir. Doğrusu münafıklar / ikiyüzlüler (yalandan) ettikleri yeminleri kalkan yapıp (İslam'a inananların arasında gizlenmekte ve) Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoymaya çalışmaktadır. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler ahirette alçaltıcı cezalara uğrayacaktır. Doğrusu ne servetleri ne de çocukları, yani hiçbir şey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri Allah'ın cezasından kurtaramaz. Sonuçta onlar sonsuza kadar kalmak üzere cehennem ateşine girecektir. Kıyamet günü Allah onların hepsini diriltecektir. Ey elçi, onlar -size (yalandan) yemin ettikleri gibi- (kıyamet günü) Allah'a da (yalandan) yemin edecektir ve doğru bir şey yaptıklarını sanacaktır. Herkes şunu iyi bilsin ki (onlar (ahirette) zarara uğrayıp

أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ  
فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَيْكُمْ صَدَقَةً ذَلِكَ  
خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ  
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿12﴾ ءَأَشْفَقْتُمْ أَنْ  
تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَيْكُمْ صَدَقَاتٍ  
فَإِذَا لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ  
فَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ  
وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ  
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿13﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ  
تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا  
هُم مِّنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَى  
الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿14﴾ أَعَدَّ اللَّهُ  
لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿15﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً  
فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ  
مُّهِينٌ ﴿16﴾ لَنْ تَغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ  
وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ  
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ  
﴿17﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا  
فَيُخْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَخْلِفُونَ لَكُمْ  
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ  
هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿18﴾ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ  
الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ

kaybedecektir.) Çünkü onlar yalancılardır. Doğrusu şeytan onları (vesveseyle) çevreleyip onlara Allah'ın ilahi öğüdünü / Kuran'ı unutturmaktadır. İşte onlar şeytanın tarafındadır. Ama şeytanın tarafında olanlar (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir. Doğrusu Allah'a ve elçisine karşı meydan okuyan inkarcılar (ahirette) en alçakların arasında olacaktır.

#### **Ayet: 21**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Allah: "Sonuçta Ben ve elçilerim galip geleceğiz." hükmünü yazmıştır. Şüphesiz ki Allah en kuvvetlidir ve en üstündür.

#### **Ayet: 22**

Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanan kimselerin Allah'a ve elçisine karşı meydan okuyan inkarcıları dost edindiğini göremezsin. İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler babaları, çocukları, kardeşleri veya aşiretleri olsa da fark etmez. (İslam'a inananlar İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri veli / önder edinmezler.) İşte onlar Allah'ın kalplerine İslam inancını yazdığı, lütfundan bir ruhla desteklediği ve (ahirette) -sonsuzca kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacağı kimselerdir. Çünkü Allah onlardan razıdır. Onlar da Allah'tan razıdır. İşte onlar Allah'ın tarafındadır. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın tarafında olanlar kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecek olan kimselerdir.

### **59- HAŞR SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **HAŞR SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, göklerde ve yerdeki herkes / her şey Allah'ın yüceliğini anarak hareket etmektedir. Şüphesiz ki Allah

حِزْبُ الشَّيْطَانِ إِلَّا إِنْ حِزْبُ  
الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿19﴾ إِنْ  
الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ  
فِي الْأَذْلَلِينَ ﴿20﴾ كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ  
أَنَا وَرُسُلِي إِنْ اللَّهُ قَوِيٌّ عَزِيزٌ  
﴿21﴾ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ  
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ  
وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ  
أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ  
أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ  
وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ  
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ  
فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ  
أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنْ حِزْبَ اللَّهِ  
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿22﴾

### **سورة الحشر**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي  
الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿1﴾ هُوَ



en üstündür ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 2**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, ehli kitaptan İslam'ı ısrarla inkar eden (Yahudi Nadiroğulları kabilesini) ilk kuşatmanızda yurtlarından çıkaran Allah'tır. Siz onların kalelerinden çıkacağını sanmıyordunuz. Onlar da (içinde bulundukları) kalelerin kendilerini Allah'ın cezasından koruyacağını sanıyorlardı. Ama Allah'ın cezası onlara hiç beklemedikleri bir yerden geldi ve O, onların kalplerine büyük bir korku saldı. Böylece Nadiroğullarından olan Yahudiler kendi elleriyle ve (bazı) İslam'a inanan (Medinelilerin) elleriyle evlerini yıkarak (gittiler.) Öyleyse ey ileri görüş sahipleri, bu olaydan ibret almanız gerekir.

**Ayet: 3-4**

Şayet Allah onlara sürgün edilme (cezasını) yazmasaydı, onları bu dünyada (daha şiddetli) cezalandırırdı. Ahirette de onlar cehennem ateşi cezasına uğrayacaktır. Çünkü onlar Allah'a ve elçisine karşı düşmanlık ettiler. Artık Allah'a düşmanlık edenler şunu iyi bilsinler ki, Allah (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır.

**Ayet: 5-10**

Ey İslam'a inananlar, (Yahudi Nadiroğulları kabilesinin kuşatmasında) oradaki hurma ağaçlarından bazılarını kesmeniz ya da kesmemeniz ancak Allah'ın izniyle gerçekleşmiştir. Çünkü Allah günahta ısrar eden fasıkları üzme ister. Ey İslam'a inananlar, siz Allah'ın onlardan (alıp) elçisine verdiği "savaşsız ganimetler / fey" için at veya deve koşturup savaşmış değilsiniz. Ama Allah elçilerini dilediklerine üstün getirir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın savaşsız ele geçirilen o beldenin halkından elçisine verdiği ganimetler Allah'a, elçisine, en yakından başlayıp (ihtiyaç sahiplerine,) yetimlere, yoksullara ve yolda / sokakta kalan zor durumdaki kimselere aittir. Çünkü Allah o ganimetin (sadece) zenginleriniz arasında (el değiştiren) bir güç olmasını istemez. Öyleyse ey İslam'a inananlar, bu elçi size (ganimetten) neyi verirse, onu alın; neyi de yasaklayıp (vermezse,) ondan

الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ  
الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا  
ظَنَّتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ  
مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ  
اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ  
فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ  
بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا  
يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿2﴾ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ  
اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا  
وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿3﴾  
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ  
يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ  
﴿4﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ أَوْ  
تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ  
اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿5﴾ وَمَا  
آفَاءَ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا  
أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ  
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ  
يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ  
﴿6﴾ مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ  
أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي  
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ  
السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ

vazgeçin. Daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şüphesiz ki Allah (hak edenleri) şiddetle cezalandırandır. Doğrusu (öncelikli olarak) İslam'a inandıkları için (putperest / müşrik Araplar tarafından) yurtlarından (yani Mekke'den) çıkarılan ve servetlerine el konulan ama (zor duruma sokulmalarına rağmen) Allah'ın lütfunu ve rızasını dileyip Allah'a ve elçisine yardım eden yoksul muhacirler (o ganimetten pay almaya) hak sahibidir. Çünkü onlar doğru sözlü olan kimselerdir. Diğer yandan onlar (Medine'ye gelmeden) önce (Medine'yi) İslam inancına yurt etmiş olan (Ensar) da kendilerine hicret eden (Muhacirleri) çok severler ve onlara verilen şeylerden dolayı içlerinde hiçbir sıkıntı duymazlar. Çünkü onlar -kendilerinin ihtiyacı olsa bile- (İslam'a inanan kardeşlerini) kendilerine tercih ederler. Doğrusu kendi bencilliğinden sakınanlar, işte onlar, kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecek olan kimselerdir. Daha sonra gelen İslam'a inananlar (onlar için de dua edecek ve): "Ey Rabb'imiz, bizi ve bizden önce İslam'a inanan kardeşlerimizi bağışla ve kalbimizde İslam'a inananlara karşı hiçbir kötü duygu bırakma. Ey Rabb'imiz, şüphesiz ki Sen en şefkatlisin ve en merhametlisin." diyecektir.

**Ayet: 11-13**

Ey elçi, ehli kitaptan İslam'ı ısrarla inkar eden (Medineli Yahudi) kardeşlerine: "Medine'den sürgün ediliyorsanız, biz de sizinle beraber çıkarız ve sizin aleyhinize hiç kimseye uymayız. Size savaş açılırsa da, biz size yardım ederiz." diyen münafıkları / ikiyüzlüleri biliyorsun. Ama Allah şahittir ki, onlar yalancılardır. Doğrusu eğer Medineli Yahudiler (yurtlarından sürgün edilip) çıkarılırlarsa, o münafıklar / ikiyüzlüler onlarla beraber Medine'den çıkacak değildir. Eğer Medineli Yahudilere savaş açılırsa da, o münafıklar / ikiyüzlüler onlara yardım edecek değildir. Doğrusu o münafıklar / ikiyüzlüler onlara (bir konuda) yardım etseler bile, (zorlanınca) arkalarını dönüp kaçarlar. Sonuçta İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler

الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا أَتَيْكُمْ الرَّسُولُ  
فَخُذُوهُ وَمَا نَهَيْكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا  
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ  
﴿7﴾ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ  
أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ  
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا  
وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ  
الصَّادِقُونَ ﴿8﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُ الدَّارَ  
وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ  
هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي  
صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا  
وَيُؤْتِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ  
بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوْقَ شَحَّ نَفْسِهِ  
فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿9﴾ وَالَّذِينَ  
جَاؤُ مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ  
لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ  
وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ  
آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿10﴾  
أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ  
لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ  
الْكِتَابِ لَئِنْ أَخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ  
وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ  
لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ

yardımsız / çaresiz kalacaktır. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, o münafıkların / ikiyüzlülerin içlerinde Allah korkusundan daha çok sizin korkunuz vardır. Çünkü onlar gerçekleri anlamak istemeyen kimselerdir.

**Ayet: 14**

Ey İslam'a inananlar, (Medineli Yahudiler) size karşı topluca bir meydan savaşı yapmak yerine kaleyle korunmuş bir beldeden, yani kale duvarlarının arkasından savaşmayı tercih ediyorlar. (Ayrıca) onların kendi aralarında şiddetli çekişmeler de vardır. Siz onları bir topluluk sanabilirsiniz; ama onların kalpleri bir değildir. Çünkü onlar aklını kullanmayan kimselerdir.

**Ayet: 15**

Yahudi Nadiroğulları kabilesinin sonu, onlardan kısa bir süre önce sürgün edilen Kaynukaoğulları kabilesinin sonu gibi kötü oldu. Onlar yaptıkları kötülüklerin cezasını çektiler. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır.

**Ayet: 16-17**

Doğrusu münafıklar / ikiyüzlüler aynen şeytan gibi (insanları kandırırlar.) Çünkü şeytan insanlara: "İslam'ı inkar et" diyerek (onları kandırmaktadır.) Ama (bazıları ona uyup) İslam'ı inkar ettiğinde, şeytan (iş işten geçtikten sonra / ahirette) onlara: "Doğrusu ben sizden uzağım. Çünkü ben tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'tan korkarım." diyecektir. Sonuçta şeytanın ve ona uyan kimselerin sonu, sonsuza kadar cehennem ateşinde (ceza çekmek) olacaktır. Çünkü haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin cezası budur.

**Ayet: 18-20**

Ey İslam'a inananlar, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. -Herkes yarın (yani ahiret) için bu dünyada yaptıklarına bir bakmalıdır.- Öyleyse daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Sakın Allah'ı unutan ve (bu yüzden) Allah'ın kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın! Çünkü

لَكَاذِبُونَ ﴿11﴾ لَّيْنٌ أَخْرَجُوا لَا  
يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَّيْنٌ قُوتِلُوا لَا  
يَنْصُرُونَهُمْ وَلَّيْنٌ نَصَرُوهُمْ لَيُؤْلَنَ  
الْأَذْبَارُثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿12﴾ لَأَنْتُمْ  
أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ  
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿13﴾ لَا  
يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى  
مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ  
بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا  
وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا  
يَعْقِلُونَ ﴿14﴾ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ  
قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ  
أَلِيمٌ ﴿15﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ  
لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي  
بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ  
الْعَالَمِينَ ﴿16﴾ فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا  
أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ  
جَزَاُ الظَّالِمِينَ ﴿17﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مِمَّا  
قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ  
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿18﴾ وَلَا تَكُونُوا  
كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ أَنْفُسَهُمْ  
أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿19﴾ لَا

onlar günahta ısrar eden fasıklardır. Doğrusu cehenneme girecek olan kimselerle cennete girecek olan kimseler asla bir olamazlar. Doğrusu cennete girecek olan kimseler gerçek başarıyı kazanan kimselerdir.

#### **Ayet: 21**

Şayet Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı bir dağın üzerine indirseydik, o dağın Allah'a karşı çıkmaktan korkup paramparça olduğunu görürdün. İşte bunlar insanlara verdiğimiz örneklerdir. Umulur ki insanlar gerçekleri düşünüp öğüt alırlar.

#### **Ayet: 22-24**

Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Şüphesiz ki Allah görülen-görülmeyen her şeyi en iyi bilendir, en bağışlayıcıdır ve en merhametlidir. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Allah her şeyin hükümranıdır, her şeyden kutsaldır, barış / esenlik sunandır, güven verendir, koruyandır, en üstündür, yaptırıcı g   sahibidir ve en büyüktür. Doğrusu Allah putperestlerin / müşriklerin Ona ortak koştığu şeylerden uzaktır. Allah (tüm varlıkları) yaratandır, eşsiz var edendir ve şekillendirendir. Doğrusu Allah en güzel isimlerin sahibidir. Göklerde ve yerdeki her şey Onun yüceliğini anarak hareket eder. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ  
الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ  
(20) لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى  
جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ  
خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا  
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (21) هُوَ  
اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ  
وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ  
(22) هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ  
الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ  
الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ  
سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (23) هُوَ  
اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ  
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ  
الْحَكِيمُ (24)

### **60- M MTEH NE SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **M MTEH NE SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1**

Ey İslam'a inananlar, sakın Bana ve size düşmanlık edenleri (yani İslam düşmanlarını) sevip dost edinmeyin! Çünkü onlar (Allah'tan)

### **سورة الممتحنة**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي  
وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِمْ

size gelen gerçekleri ısrarla inkar etmektedir. Onlar Allah'ın elçisini ve sizi (tek) Rabb'iniz olan Allah'a inandığınız için Mekke'den çıkarıyorlardı. Ey İslam'a inananlar, siz Benim dosdoğru yolum / İslam için (İslam düşmanlarına karşı) mücadele (cihat) etmek ve rızamı kazanmak için bir yola çıktıysanız, içinizden onlara herhangi bir gizli sevgi (beslememeniz gerekir.) Şüphesiz ki Ben gizlediğiniz ve açıkladığınız her şeyi en iyi bilenim. Doğrusu sizden böyle yapanlar (yani İslam düşmanlarını seven) kimseler dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapmıştır.

#### **Ayet: 2-3**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer onlar sizi ele geçirirlerse, size düşmanlık yapacaktır, ellerini ve dillerini kötülük için size uzatacaktır ve sizden İslam'ı inkar etmenizi isteyip duracaktır. Şunu da iyi bilin ki, kıyamet günü ne akrabalarınız ne de çocuklarınız, hiç kimse size hiçbir fayda veremeyecektir. (O gün) Allah sizin aranızda hüküm verecektir. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

#### **Ayet: 4-7**

(Ey İslam'a inananlar,) İbrahim'de ve onun yanında olanlarda sizin için çok güzel bir örnek vardır. Bir vakit onlar da kendi toplumlarına: "Doğrusu biz sizden ve sizin Allah'tan başka ibadet ettiğiniz putlardan / sahte ilahlardan uzağız ve sizi (putperest / müşrik olduğunuz için) reddediyoruz. Artık aramızda -siz (putları / sahte ilahları bırakıp) tek ilah olan Allah'a inanana kadar- (sizden kaynaklanan) bir düşmanlık ve nefret vardır." dediler. Aralarındaki o düşmanlığa ve nefrete rağmen İbrahim babasına: "Allah'tan seni bağışlamasını dileyeceğim; ama ben Allah'tan sana gelecek hiçbir şeye engel olamam." dedi. Onlar: "Ey Rabb'imiz, biz sadece Sana güvenip dayandık ve yalnız Sana gönülden yöneldik. Sonuçta hepimiz ahirette Senin huzuruna varıp tüm yaptıklarımızdan hesaba çekileceğiz. Ey Rabb'imiz, bizi İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin ellerine oyuncak etme. Ey Rabb'imiz, bizi bağışla. Şüphesiz ki Sen en üstünsün ve en doğru kararı verensin." diyerek dua ettiler.

بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ  
الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ  
تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ  
جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي  
تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا  
أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ  
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿1﴾ إِنْ  
يَتَّقَوْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا  
إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَالسِّنْتَهِمْ بِالسُّوءِ  
وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿2﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ  
أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ  
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ  
بَصِيرٌ ﴿3﴾ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ  
حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ  
قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُوكُمْ وَمِمَّا  
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ  
وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ  
أَبَدًا حَتَّى تُوْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا  
قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَا اسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا  
أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا  
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ  
الْمَصِيرُ ﴿4﴾ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً  
لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ



Doğrusu onlarda sizin için -yani Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki hesaba inanan kimseler için- çok güzel bir örnek vardır. Artık gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çeviren kimseler şunu iyi bilsinler ki, Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir. Diğer yandan Allah (dilerse, bazılarının İslam'a inanmasını sağlayıp) sizinle (bazı eski) düşmanlarınız arasında (İslam'dan kaynaklanan) bir sevgi de var edebilir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

**Ayet: 8-9**

Ey İslam'a inananlar, Allah dininize (İslam'a) karşı savaşımayan ve sizi yurdundan (Mekke'den) çıkarmayan kimselere iyilik yapmanızı ve onlara adaletli olmanızı asla yasaklamaz. Şüphesiz ki Allah adaletli olanları sever. Ama Allah, sizin dininize (İslam'a) karşı savaşan, sizi yurdundan (Mekke'den) çıkaran ve çıkarılmanızı destekleyen kimseleri dost edinmenizi yasaklar. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri veli / önder edinen kimseler, işte onlar, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ta kendileridir.

**Ayet: 10**

Ey İslam'a inananlar, eğer size İslam'a inandığını ve Medine'ye hicret ettiğini (söyleyen) kadınlar gelirse, onları sınayın. Doğrusu Allah onların İslam'a gerçekten inanıp inanmadığını en iyi bilendir. Onların İslam'a inandığını anladığınızda, sakın onları İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplara geri göndermeyin! Çünkü İslam'a inanan hanımlar ve putperest / müşrik kocalar birbirlerine asla helal değildir. (Onların nikahları iptal olmuştur.) Sonra (eğer isterlerse) putperest / müşrik kocaların o kadınlara ödedikleri mehirleri geri ödeyin. Daha sonrasında, o kadınlara -mehirlerini verip- evlenmenizde hiçbir günah yoktur. Ey İslam'a inananlar, (siz de) İslam'ı ısrarla inkar eden putperest / müşrik hanımları nikahınızda tutmayın. (Boşanmak ve putperest / müşrik Araplara gitmek isteyen) o hanımlara

أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿5﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿6﴾ عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿7﴾ لَا يَنْهِيكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿8﴾ إِنَّمَا يَنْهِيكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿9﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَاِمْتَحِنُوهُنَّ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَآثُهُنَّ مَّا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُم أَن تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسَلُّوا مَا أَنْفَقْتُمْ

verdiğiniz mehirleri onlardan geri isteyebilirsiniz. Putperest / müşrik Araplar da (kendilerinden boşanmak ve Medine'ye hicret etmek isteyen) hanımlardan onlara verdikleri mehirleri geri isteyebilirler. Bunlar Allah'ın hükümleridir. (Ahirette) Allah aranızda hüküm verecektir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 11**

(Ey İslam'a inananlar), eğer sizden birinin hanımı İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Arapların tarafına geçerse, bu konu da sizi ilgilendirmektedir. Öyleyse hanımları putperest / müşrik Araplara giden kimselere, (eğer isterlerse) ödedikleri mehir miktarını (ganimetten) ödeyin. Ey İslam'a inananlar, inandığınız Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının.

#### **Ayet: 12**

Ey peygamber, hiçbir şeyi Allah'a ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, hiç kimseye hiçbir yerde iftira atmamak ve iyi işlerde sana karşı çıkmamak üzere sana bağlılık sözü vermeye gelen İslam'a inanan kadınlara, sen de bağlılık sözü ver. Ey elçi, Allah'tan onları bağışlamasını dile. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 13**

Ey İslam'a inananlar, sakın Allah'ın öfkesine / cezasına uğratacağı (İslam'ı ısrarla inkar eden) kimseleri dost edinmeyin! Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar ahirete / ahiretteki hesaba ve (kıyamet günü) kabirdeki ölülerin diriltileceğine inanmazlar.

وَلْيَسْأَلُوا مَا أَنْفَقُوا ذَلِكَمُ حُكْمُ اللَّهِ  
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿10﴾  
وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى  
الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ  
أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ  
الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿11﴾ يَا أَيُّهَا  
النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ  
عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا  
يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ  
أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ  
بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّ  
فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْنَهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ  
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿12﴾ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا  
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسُؤُوا مِنْ  
الْآخِرَةِ كَمَا يَبْغِي الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ  
الْقُبُورِ ﴿13﴾

### **61- SAF SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **SAF SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, göklerde ve

### **سورة الصف**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

yerdeki herkes / her şey Allah'ın yüceliğini anarak hareket etmektedir. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 2-4**

Ey İslam'a inananlar, niçin yapmayacağınız şeyleri söylüyorsunuz? Şunu iyi bilin ki, yapmayacağınız bir şeyi söylemeniz Allah'a göre büyük bir suçtur. Doğrusu Allah (yalan söyleyenleri değil) Onun dosdoğru yolu / İslam için -bir duvarın tuğlaları gibi birbirine kenetlenip sıraya dizilerek savaştan kimseleri sever.

#### **Ayet: 5-6**

Geçmişte bir gün Musa da kendi toplumuna: "Ey toplumum,-benim Allah'ın size gönderdiği elçisi olduğumu bilmenize rağmen- niçin beni incitiyorsunuz?" dedi. Ne yazık ki onlar dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan sapmakta ısrar ettiklerinden, Allah da onların kaplarını saptırdı. Doğrusu Allah günaha ısrar eden fasıkları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. Yine Meryem oğlu İsa da (kendi toplumuna): "Ey İsrailoğulları, doğrusu ben Allah'ın size gönderdiği elçisiyim. (Bu gerçeği bilmenize rağmen niçin beni incitiyorsunuz?) Şunu iyi bilin ki, ben benden önce indirilen Tevrat'ı (ona sokulan yanlışları düzeltip) doğrulamaya ve benden sonra gelecek ve adı "Ahmed" konulacak olan bir elçiyi müjdelemeye (geldim.)" dedi. Ama (ne yazık ki) İsa onlara apaçık kanıtlar (ve mucizeler) getirdiğinde, İslam'ı ısrarla inkar eden o kafirler (İsa'nın getirdiği kanıtları ve mucizeleri kabul etmeyerek): "Bu, büyük bir sihirdir / aldatmacadır." dediler.

#### **Ayet: 7**

Herkes şunu iyi bilsin ki, İslam'a (yani Allah'ın evrensel barış düzenine) davet edildikleri halde, (İslam'ı ısrarla inkar eden ve) yalan uydurup Allah'a iftira eden kimselerden daha zalimi yoktur. Doğrusu Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

#### **Ayet: 8-9**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları Allah'ın ışığını (İslam'ı) dilleriyle uydurdukları (iftiralarla) söndürmek istiyorlar. Ama İslam'ı inkar eden putperest /

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي  
الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿1﴾ يَا  
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا  
تَفْعَلُونَ ﴿2﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ  
تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿3﴾ إِنَّ اللَّهَ  
يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا  
كَانَهُمْ بَنِيَانٌ مَرْصُوصٌ ﴿4﴾ وَإِذْ قَالَ  
مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُوَدُّونَنِي  
وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ  
فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ  
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿5﴾ وَإِذْ  
قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي  
إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ  
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ  
وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي  
اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ  
قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿6﴾ وَمَنْ  
أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ  
وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا  
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿7﴾ يُرِيدُونَ  
لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ  
نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿8﴾ هُوَ  
الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ  
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ

müşrik Araplar hoşlanmasalar da, Allah ışığını yaygınlaştıracaktır. Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar hoşlanmasalar da, elçisini bu doğruluk rehberiyle / Kuran'la ve gerçekler dini (olan İslam'la) gönderen ve bu dini tüm batıl dinlere üstün getirmek isteyen Allah'tır.

**Ayet: 10-13**

Ey İslam'a inananlar, size, sizi (ahiretteki) şiddetli cezadan kurtaracak olan bir alışverişi bildireyim: (Eğer cehennem cezasından kurtulmak ve cennet nimetlerine erişmek istiyorsanız,) Allah'a ve elçisine (gönülden) inanıp Allah'ın dosdoğru yolu / İslam için mallarınızla ve canlarınızla mücadele (cihat) edersiniz. Böyle yapmanız sizin için daha iyidir. Keşke gerçekleri bir anlasaydınız. (Eğer böyle yaparsanız,) Allah sizin günahlarınızı bağışlayacak ve (ahirette) sizi içlerinden ırmaklar akan cennetlere ve Adn cennetlerinde bulunan temiz / güzel evlere sokacaktır. En büyük başarı da budur. Ayrıca (Allah'tan size) seveceğiniz başka bir şey daha vardır: (O şey ise) Allah'ın yardımı ve yakında elde edeceğiniz bir fetih / zaferdir. Öyleyse ey elçi, (yakında gelecek olan bu zaferi) İslam'a inananlara müjdele.

**Ayet: 14**

Ey İslam'a inananlar, (aynen havariler gibi) Allah'ın (yani Onun dosdoğru yolunun / İslam'ın) yardımcıları olun. Bu elçi gibi (geçmişte bir gün) Meryem oğlu İsa da havarilere: "Allah için bana kim yardım eder?" demişti. O vakit havariler: "Doğrusu biz Allah'ın (yani Onun dosdoğru yolunun / İslam'ın) yardımcılarıyız." dediler. Böylece İsrailoğullarından bazıları İslam'a inanırken, bazıları ısrarla inkar ettiler. Sonra Biz İslam'a inananları düşmanlarına karşı destekledik ve onlar üstün oldular.

كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿9﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ  
آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ  
مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿10﴾ تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ  
وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ  
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ  
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿11﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ  
وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا  
الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ  
عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿12﴾  
وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ  
وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿13﴾  
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ  
اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ  
لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ  
الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمْنَتْ  
طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرَتْ  
طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى  
عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿14﴾

## CUM'A SURESİNİN ANLAMI

## سورة الجمعة

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, göklerde ve yerdeki herkes / her şey Allah'ın yüceliğini anarak hareket eder. Şüphesiz ki Allah her şeyin hükümranıdır, her şeyden kutsaldır, en üstündür ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 2-3**

Doğrusu Mekkeli Araplara (Yahudilerden değil) aralarından biri olan bu elçiye gönderen Allah'tır. Bu elçi Allah'ın bildirdiği gerçekleri onlara okuyup aktarır, onları (günahıtan) arındırır ve onlara bu ilahi kitabı / Kuran'ı ve doğru hükümleri öğretir. Çünkü onlar (İslam'a inanmadan) önce apaçık / büyük bir sapıklığın içindeydi. Ayrıca bu elçi (Mekkeli Araplardan başka İslam'a inananlara) katılacak olan diğer insanları da (İslam'a davet eder.) Şüphesiz ki Allah en üstündür ve en doğru kararı verendir.

**Ayet: 4**

İşte bu, Allah'ın dileyenlere (yani İslam'a inananlara) verdiği bir lütfudur. Şüphesiz ki Allah büyük lütufların sahibidir.

**Ayet: 5**

Doğrusu Tevrat'ı üstlendikten sonra onun sorumluluğunu taşımayan (Yahudiler) sırtında tomarlarca kitap taşıyan bir eşeğe benzetilebilir. Allah'ın bildirdiği gerçekleri yalanlayan kimselerin örneği işte böyle kötü olur. Doğrusu Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez.

**Ayet: 6-8**

Ey elçi, (Medineli) Yahudilere de ki: "Ey Yahudiler, eğer -diğer insanların değil- sadece sizin 'Allah'ın dostları' olduğunuzu iddia ediyorsanız ve doğruyu söylüyorsanız hemen ölmeyi (ve cennete kavuşmayı) arzulamanız

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي

الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ

الْحَكِيمِ ﴿1﴾ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي

الْأُمَمِينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ

آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ

وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي

ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿2﴾ وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا

يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿3﴾

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ

وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿4﴾ مَثَلُ

الَّذِينَ حُمِّلُوا الثَّوْرِيَّةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا

كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَثْقَالًا بِئْسَ

مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿5﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادَوْا إِن زَعَمْتُمْ

أَنْتُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ

فَتَمَنُّوا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿6﴾

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَهُمْ



gerekmez mi?" Doğrusu onlar bu dünyada işledikleri günahlar yüzünden ölmeyi asla istemezler. Şüphesiz ki Allah haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimleri en iyi bilendir. Ey elçi, onlara de ki: "Kaçmaya çalıştığınız ölüm gelip sizi bulacaktır. Sonuçta (ahirette) hepiniz görülen-görülmeven her şeyi en iyi bilen (Allah'ın huzuruna) döndürüleceksiniz. O da size tüm yaptıklarınızı bildirecek (ve sizi hesaba çekecektir.)"

#### **Ayet: 9-10**

Ey İslam'a inananlar, Cuma namazının ezanı okunduğunda, alışverişi bırakıp Allah'ın ilahî öğüdüne / Kuran'a koşun. Böyle yapmanız sizin için daha iyidir. Keşke gerçekleri bir anlasaydınız. Cuma namazını kıldıktan sonra yeryüzünde dağılıp Allah'ın nimetlerinden nasibinizi arayabilirsiniz, (yani, ticaretinizi sürdürebilirsiniz.) Ey İslam'a inananlar, Allah'ı çokça (şükürle) anın. Umulur ki kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişirsiniz.

#### **Ayet: 11**

Ey elçi, (ne yazık ki) bazıları bir ticaret veya bir eğlence gördüklerinde, seni ayakta bırakıp oraya doğru akın ettiler. Ey elçi, onlara de ki: "Doğrusu ahirette Allah'ın huzurundaki (cennet) tüm eğlencelerden ve ticaretlerden daha iyidir. Şüphesiz ki Allah en iyi nimetleri lütfedendir."

وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ قُلْ إِنَّ  
الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ  
مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ  
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ  
﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ  
لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ  
ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ  
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ  
الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ  
وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ  
كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا  
رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا  
وَتَرَكَوْكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ  
مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ  
الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

### **63- MÜNAFİKUN SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **MÜNAFİKUN SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1**

Ey elçi, bazı münafıklar / ikiyüzlüler sana geldiğinde: "Şahitlik ederiz ki, sen Allah'ın elçisisin." dediler; (ama onlar samimi değiller.)

### **سورة المنافقون**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ

Doğrusu Allah senin Onun elçisi olduğuna ve o münafıkların / ikiyüzlülerin yalan söylediğine şahitlik eder.

**Ayet: 2-3**

Doğrusu münafıklar / ikiyüzlüler (yalandan) ettikleri yeminleri kalkan yapıp (İslam'a inananların arasında gizlenmekte ve) Allah'ın dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan alıkoymaya çalışmaktadır. Çünkü onlar kötü şeyler yapan kimselerdir. Çünkü onlar, 'İslam'a inandık' dedikten sonra İslam'ı ısrarla inkar etmektedir. Bu yüzden onların kalpleri damgalanmıştır. Çünkü onlar gerçekleri anlamak istemeyen kimselerdir.

**Ayet: 4**

Ey elçi, bazı münafıkların / ikiyüzlülerin dış görünüşlerini beğenebilir ve söylediklerini dinleyebilirsin; ama (aslında) onlar dik konulmuş kütükler gibidir. (Çünkü onlar insanlıktan yoksundur.) Onlar her haykırışı kendi aleyhlerine sanacak (kadar korkaktır.) Doğrusu onlar (gizli) düşmanlardır. Öyleyse ey elçi, onlar hakkında dikkatli ol. Doğrusu Allah onları (ahirette) kahredecektir. (Baksana,) bazıları gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan ne kolay saptırılıyorlar!

**Ayet: 5-7**

Ey elçi, o münafıklara / ikiyüzlülere: "Haydi, gelin, (hatadan dönüp / tövbe edip İslam'a inanın ki,) Allah'ın elçisi de sizin bağışlanmanızı dilesin." denildiğinde, onların büyüklük taslayıp başlarını çevirerek (İslam'dan) uzaklaştığını görürsün. Ey elçi, sen (Allah'tan) onları bağışlamasını dilesen de, dilemesen de fark etmez; Allah o münafıkları / ikiyüzlüleri asla bağışlamaz. Doğrusu Allah günahta ısrar eden fasıkları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmez. Onlar (kendi aralarında) 'Allah'ın elçisinin yanında olanlara (yani İslam'a inananlara) harcama / yardım yapmayın ki, dağılıp gitsinler' diyen kimselerdir. Doğrusu göklerin ve yerin tüm hazineleri Allah'a aittir. Ama münafıklar / ikiyüzlüler gerçekleri anlamak istemezler.

**Ayet: 8**

(Bir savaştan dönerken) o münafıklardan /

لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ  
وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ  
﴿1﴾ اِتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا  
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا  
يَعْمَلُونَ ﴿2﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ  
كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا  
يَفْقَهُونَ ﴿3﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ  
أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ  
كَأَنَّهُمْ خُشْبٌ مُسَنَّدٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ  
صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ  
قَاتِلْهُمْ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿4﴾ وَإِذَا  
قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ  
اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ  
وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿5﴾ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ  
أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ  
يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي  
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿6﴾ هُمُ الَّذِينَ  
يَقُولُونَ لَا تَنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ  
رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ  
خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ  
الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿7﴾ يَقُولُونَ

ikiyüzlülerden bazıları (Mekke'den Medine'ye hicret eden Muhacirlerden bazılarına): "Medine'ye dönersek, üstün olanlar alçak durumda olanları oradan çıkaracaktır. (Yani biz sizi Medine'den çıkaracağız.)" diyorlardı. Doğrusu üstünlük (onlara değil) Allah'a, elçisine ve İslam'a inananlara aittir. Ama münafıklar / ikiyüzlüler gerçekleri bilmek istemezler.

#### **Ayet: 9-11**

Ey İslam'a inananlar, ne servetleriniz ne de çocuklarınız (yani hiçbir şey) sizi oyalayıp Allah'ın ilahi öğüdünden / Kuran'dan alıkoymasın. Doğrusu (sizden) böyle yapan kimseler (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir. Öyleyse ölmeden önce, size verdiğimiz nimetlerden (İslam için) harcama / yardım yapın. Çünkü (her biriniz kendisine) ölüm geldiğinde: "Ey Rabb'im keşke bana biraz daha süre verseydin de, (ihtiyaç sahiplerine daha fazla) sadaka verseydim / yardım yapsaydım ve iyi işler yapan kimselerden olsaydım." diyecektir. Ama herkes şunu iyi bilsin ki, Allah ecel / ölüm vakti gelen bir kimseyi asla (daha sonraya) ertelemes. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir.

لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ  
الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ  
وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ  
الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا  
أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ  
ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾  
وَأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ  
يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا  
أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصْدَقَ  
وَإَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ  
يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجْلُهَا  
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

### **64- TEĞABUN SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **TEĞABUN SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-2**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, göklerde ve yerdeki herkes / her şey Allah'ın yüceliğini anarak hareket eder. Doğrusu Allah tüm hükümlerinin ve tüm övgülerin tek sahibidir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Ey

### **سورة التغابن**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي  
الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ

insanlar, sizi yaratan (başkası değil ancak) Allah'tır. Ama -sizden bazıları (Onun dini olan İslam'a) inanırken- bazıları ısrarla inkar ediyorlar. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir.

#### **Ayet: 3-4**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, gökleri ve yeri gerçeklerle yaratan, sizi (dilediği gibi) şekillendiren ve size en güzel şekli veren Allah'tır. Sonuçta herkes ahirette Allah'ın huzuruna varıp tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir. Allah göklerde ve yerde olan herkesi / her şeyi bilir. Doğrusu Allah gizlediğiniz ve açıkladığınız her şeyi bilir. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir.

#### **Ayet: 5-6**

Ey insanlar, (bu ilahi kitapla / Kuran'la) önceki inkarcıların (sonlarının kötü olduğunun) haberi size gelmiş bulunuyor. Onlar yaptıkları kötülüklerin cezasını çektiler. Sonuçta (ahirette) onlar şiddetli cezalara uğrayacaktır. Çünkü onlar, Allah'ın elçileri kendilerine apaçık kanıtlar getirdiğinde: "(Olağanüstü olmayan sadece bizim gibi sıradan) bir insan olan biri mi bizi dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltecekmiş? (Olamaz!)" dediler. Böylece onlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu inkar edip yüz çevirdiler. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah hiçbir şeye muhtaç değildir. Şüphesiz ki Allah en zengindir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır ve en çok övülendir.

#### **Ayet: 7**

İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar (ahirette) diriltilmeyeceklerini (ve dünyada yaptıklarından hesaba çekilmeyeceklerini) iddia ettiler. Ey elçi, onlara de ki: "Hayır! Rabb'immin adıyla yemin ederim ki, (ahirette) diriltileceksiniz ve size tüm yaptıklarınız bildirilip (hesaba çekileceksiniz.) Şüphesiz ki bu, Allah için çok kolaydır.

#### **Ayet: 8-10**

Öyleyse ey insanlar, Allah'a, elçisine ve indirdiğimiz ışığa (İslam'a) inanın. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızdan haberdardır / ahirette sizi hesaba çekecektir. Şunu iyi bilin

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿1﴾ هُوَ الَّذِي  
خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿2﴾ خَلَقَ  
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ  
فَاحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿3﴾

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ  
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿4﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ

نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا  
وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿5﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ  
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا  
فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ

غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿6﴾ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا  
أَن لَّنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثَنَّ  
ثُمَّ لَتُنَبَّوْنَ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَىٰ

اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿7﴾ فَاْمِنُوا بِاللَّهِ  
وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ  
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿8﴾ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ

لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ  
يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ  
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ

ki, Allah sizi toplanma günü (yani kıyamet günü) bir araya toplayacaktır. İşte o gün, bazıları için (dünya hayatında) aldandığını anlama günü olacaktır. Diğer yandan Allah, Ona inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselerin kötülüklerini örtecektir ve onları -sonsuz kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. En büyük başarı da budur. İslam'ı ısrarla inkar edip bildirdiğimiz gerçekleri yalanlayan kimseler ise -içinde sonsuz kadar kalmak üzere- cehennem ateşine girecektir. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir.

#### **Ayet: 11-13**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, hiçbir olay Allah'ın izni / lütfu olmadan meydana gelemez. Doğrusu Allah, Ona inanan kimselerin kalplerini dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir. Öyleyse ey insanlar, Allah'a ve elçisine uyun. Eğer gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirirseniz (ahirette cezasını çekersiniz.) Doğrusu bu elçimizin tek görevi gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu açıkça duyurmaktır. Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Öyleyse İslam'a inananlar yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır.

#### **Ayet: 14-18**

Ey İslam'a inananlar, (İslam'a inanmayan) eşlerinizin ve çocuklarınızın arasında size düşmanca davrananlar olabilir. Öyleyse onlar hakkında dikkatli olun. Buna rağmen eğer siz onları affedip hoşgörölü davranırsanız ve bağışlarsanız, (onlar yanıştan vazgeçebilirler.) Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir. Şunu iyi bilin ki, servetleriniz ve çocuklarınız bir sınavdır. Doğrusu en büyük ödül ahirette Allah'ın huzurundadır. Öyleyse ey İslam'a inananlar, elinizden geldiği kadar Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının; Allah'ın emirlerini dinleyip uyun ve birbirinizin iyiliği için harcama / yardım yapın. Doğrusu kendi bencilliğinden sakınanlar, işte onlar, kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine

تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ  
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿9﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا  
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ  
خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿10﴾  
مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ  
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ  
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿11﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ  
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا  
عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿12﴾  
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ  
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿13﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ  
وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ  
تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ  
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿14﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ  
وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ  
عَظِيمٌ ﴿15﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ  
وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا  
لِأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شَحْنَفِهِ  
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿16﴾ إِنْ  
تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ  
لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ



erişecek olan kimselerdir. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, eğer siz Allah'a güzel bir borç verirsiniz (yani insanlara iyilik ederseniz), Allah da ahirette size kat kat fazlasını lütfedecektir ve sizi bağışlayacaktır. Şüphesiz ki Allah fazlasıyla ödüllendirendir ve en hoşgörülüdür. Şüphesiz ki Allah görülen-görülmeyen her şeyi en iyi bilendir, en üstündür ve en doğru kararı verendir.

﴿17﴾ عَالَمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ

الْحَكِيمُ ﴿18﴾

## 65- TALAK SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### TALAK SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1

Ey peygamber, hanımlardan boşandığınızda, hanımlarınızı -onların iddet sürelerini sayıp bekleyerek- boşayın. Ey İslam'a inananlar, Rabb'iniz olan Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve boşadığınız hanımları -eğer onlar apaçık kanıtlı utanç verici / çirkin bir şey (fuhuş) yapmış değillerse- (iddet süresi içinde) evlerinden çıkmaya zorlamayın. Onlar da evlerinden zorla çıkarılmayı kabul etmesinler. İşte bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Artık her kim Allah'ın koyduğu sınırları çiğnerse, günah işlemiş olur. Nereden bileceksin, belki de Allah, boşanmak isteyen çiftin boşanması gerçekleşmeden önce (beklenen iddet süresi içinde onların barışmasını sağlayacak) bir durum ortaya koyabilir.

#### Ayet: 2-3

Ey İslam'a inananlar, (hanımlarınızı boşadığınızda ve) onlar bekleme sürelerini bitirdiğinde, ya (boşanma gerçekleşmeden önce evliliğe geri dönüp) hakkaniyetli bir şekilde hanımlarınızı yanınızda tutun ya da (boşanma gerçekleştikten sonra) onlardan iyilikle ayrılın. İki adil kimse de şahitlik etsin. (Sizden) Allah'a ve ahiret gününe / ahiretteki

### سورة الطلاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ  
فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ  
وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ  
بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ  
بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ  
يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا  
تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا  
﴿1﴾ فَإِذَا بَلَغَ آجُلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ  
بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ  
وَأَشْهَدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا  
الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ  
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ  
اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿2﴾ وَيَرْزُقْهُ

hesaba inanan kimselere öğütlenen budur. Artık her kim Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsa, Allah ona hem bir kurtuluş yolu gösterecek, hem de hiç beklemediği bir yerden nimet verecektir. Doğrusu her kim yalnız Allah'a güvenip dayanırsa, Allah ona yeter. Şüphesiz ki Allah hükmünü yerine getirir. Ama Allah her şey için doğru bir ölçü belirlemiştir.

**Ayet: 4-5**

Ey İslam'a inananlar, adet / regl olmayan (yani adetten kesilmiş veya bir hastalık sebebiyle hiç adet olmamış) hanımlarınızın iddet süresinde şüphe ediyorsanız, şunu iyi bilin ki, onların iddet süresi üç aydır. Hamile kadınların iddet süresi ise doğum yapmalarıyla tamam olur. Artık her kim Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsa, Allah ona (Rabb'inin) emrine uymada kolaylık verecektir. İşte bunlar Allah'ın size indirdiği emirleridir. Artık her kim Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınırsa, Allah onun kötülüklerini örtüp ona (ahirette) büyük bir ödül (olan cenneti) verecektir.

**Ayet: 6**

Ey İslam'a inananlar, (boşanma için iddet süresi bekleyen) hanımlarınızı (evlerinden çıkmaya zorlamayın ve) imkanınız ölçüsünde geçimlerini sağlayıp sizin de oturduğunuz aynı evde oturtun. Sakın onları rahatsız etmek için onlara zarar vermeye (ve hayatlarını zorlaştırmaya) çalışmayın! Eğer onlar hamileyseler, -doğumlarını yapıncaya kadar- tüm ihtiyaçlarını karşılayın. Eğer onlar çocuklarınızı emzirirlerse, onlara bir ücret ödeyin. Ayrıca boşandığınız hanımlarla hakkaniyetli bir şekilde (çocuklarınızın bakımı ve iyiliği hakkında) konuşabilirsiniz. Eğer (çocuklarınızın emzirilmesi ve bakımı) size zor geliyorsa (yani maddi gücünüzü aşıyorsa,) o takdirde diğer sorumlular (yani akrabalar veya devlet onların emzirilmesi ve bakımı için gereğini yapmalıdır.)

**Ayet: 7**

Ey İslam'a inananlar, (aranızdaki) zenginler

مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ  
عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ  
أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا  
{3} وَالَّذِي يَسْنَنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ  
نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ  
أَشْهُرٍ وَالَّذِي لَمْ يَحِضْ وَأُولَاتُ  
الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ  
وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ  
يُسْرًا {4} ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ  
وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ  
وَيُعْظِمَ لَهُ أَجْرًا {5} أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ  
حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا  
تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ  
أُولَاتٍ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى  
يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ  
فَأْتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَأَتَمِّرُوا بَيْنَكُمْ  
بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسْتَزِضْ لَهُ  
أُخْرَى {6} لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ  
سَعَتِهِ وَمَنْ قَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ  
مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يَكْفِ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا  
مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ  
يُسْرًا {7} وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ

sahip oldukları zenginliklerden, dar gelirli olanlar da Allah'ın onlara verdiklerinden (İslam için) harcama / yardım yapmalıdır. Doğrusu Allah herkese ancak verdiği güç kadar sorumluluk yükler. Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah (size) her zorluktan sonra bir kolaylık verecektir.

#### **Ayet: 8-11**

Geçmişte Rabb'lerinin ve Onun gönderdiği elçilerin emirlerine karşı çıkıp azıtan nice beldeler oldu. Ama Biz onları zorlu bir hesaba çekip görülmemiş cezalara uğrattık. Onlar yaptıkları kötülüklerin cezasını çektiler. Onların yaptıkları kötülüklerin sonu zarara uğrayıp kaybetmek olmuştur. Doğrusu Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ahirette şiddetli cezalar hazırlamıştır. Öyleyse ey akıl sahipleri, ey İslam'a inananlar, daima Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının. Doğrusu Allah size bu ilahi öğüdü / bu Kuran'ı) indirdi ve Onun apaçık bildirdiği gerçekleri okuyup aktaran bu elçiye (gönderdi.) Çünkü Allah İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri karanlıklardan İslam'ın aydınlığına çıkarmak ister. Sonuçta Allah, Ona inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri -sonsuzca kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Böylece Allah onlara (cennette) en güzel nimetleri lütfedecektir.

#### **Ayet: 12**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, yedi kat göğü yaratan da benzer şekilde yeryüzünü (yedi katman olarak) yaratan da Allah'tır. Doğrusu (Allah'ın) emirleri (her an) bunların arasında inerek (gerçekleşir.) Çünkü Allah Onun gücünün her şeye yettiğini ve Onun bilgisinin her şeyi kuşattığını bilmenizi ister.

عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسِبْنَاهَا  
حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُّكَرًا  
{8} فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ  
أَمْرِهَا خُسْرًا {9} أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ  
عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي  
الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ  
إِلَيْكُمْ ذِكْرًا {10} رَسُولًا يَتْلُوا  
عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ  
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ  
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ  
وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي  
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا  
قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا {11} اللَّهُ  
الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ  
الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ  
لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ  
وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا  
{12}

### **66- TAHRİM SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **TAHRİM SURESİNİN ANLAMI**

#### **سورة التحريم**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

adıyla,"

#### **Ayet: 1**

Ey peygamber, Allah'ın sana helal kıldığı bir şeyi -hanımlarını hoşnut etmek için- kendine haram kılmam doğru değildir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

#### **Ayet: 2**

Ey İslam'a inananlar, şunu iyi bilin ki, Allah size (hatalı) yeminlerinizi keffaretle çözmeyi helal kılmıştır. Şüphesiz ki Allah sizin (gerçek) dostunuzdur. Şüphesiz ki Allah her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir.

#### **Ayet: 3-5**

Bir vakit bu peygamber bazı hanımlarına özel bir konuda bir şey söyledi. Sonra onlardan biri o şeyi bir başkasına bildirdiğinde, Allah bunu peygamberine açıkladı. Daha sonra bu peygamber o hanımına (onun söylediklerinden) bazılarını anlattı, bazılarını ise anlatmak istemedi. O hanımı: "Bunu sana kim bildirdi?" dediğinde ise o: "Bunu bana her şeyi en iyi bilen ve her şeyden ayrıntısıyla haberdar olan Allah bildirdi." dedi. Ey peygamberin iki hanımı -kalpleriniz (biraz) hataya kaydığundan- hatadan dönüp / tövbe edip Allah'a yönelirseniz, (Allah sizi affeder.) Ama bu peygambere karşı birbirinize arka çıkıp hatanızı sürdürürseniz, karşınızda onun dostu olarak Allah'ı, Cebail'i, ve İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseleri bulursunuz. Ayrıca melekler de ona destek verirler. Ey bu peygamberin hanımları, şunu iyi bilin ki, eğer bu peygamber sizi boşarsa, Rabb'i ona sizin yerinize sizden daha iyi olan, İslam'ı kabul eden, İslam'a gönülden inanan, Allah'a gönülden boyun eğen, (bir hata ettiğinde) hatadan dönüp / tövbe edip kendini düzelten, Allah'a ibadet eden ve (gerektiğinde İslam için) yolculuk / hicret eden -dul ya da hiç evlenmemiş bekar- hanımlar verebilir.

#### **Ayet: 6-7**

Ey İslam'a inananlar, (Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınarak) kendinizi ve ailenizi -yakıtı insanlar ve taşlar olan- cehennem ateşinden koruyun.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ  
لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ  
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿1﴾ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ  
تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلِيكُمْ وَهُوَ  
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿2﴾ وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ  
إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ  
بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ  
وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَاَهَا بِهِ  
قَالَتْ مَنْ أَنْبَاكَ هَذَا قَالَ نَبَاَنِي  
الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴿3﴾ إِنْ تَتُوبَا إِلَى  
اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا  
عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ  
وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ  
ظَهِيرٌ ﴿4﴾ عَسَى رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَنَّ أَنْ  
يُبدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ  
مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ  
سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا ﴿5﴾ يَا أَيُّهَا  
الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ  
نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ  
عَلَيْهَا مَلَكَةٌ غُلَظُّ شِدَادٍ لَا يَعْصُونَ  
اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

Şunu iyi bilin ki, cehennemde görevli olan melekler çok katı ve şiddetli davranırlar. Onlar Allah'ın kendilerine emrettiği hiçbir şeye karşı çıkmazlar ve kendilerine emredilene yaparlar. (Kıyamet günü melekler cehenneme giren kimselere): "Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, bugün (bir bahane uydurup) özür dilemeye kalkışmayın. Çünkü siz (dünyada) yaptığınız kötülüklerin cezasını çekiyorsunuz." diyecektir.

#### **Ayet: 8**

Ey İslam'a inananlar, (bir hata ettiğinizde,) samimi bir şekilde hatadan dönüp / tövbe edip Allah'a yönelin. (Eğer böyle yaparsanız,) umulur ki Rabb'iniz sizin kötülüklerinizi örter ve (ahirette) sizi içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Herkes şunu iyi bilsin ki, kıyamet günü Allah bu peygamberi ve onunla beraber İslam'a inananları üzmeyecektir ve onların ışıkları önlerini ve çevrelerini aydınlatacaktır. (O gün) onlar: "Ey Rabb'imiz, bizi bağışla ve ışığımızı yaygınlaştır. Şüphesiz ki Senin gücün her şeye yeter." diyecektir.

#### **Ayet: 9**

Ey peygamber, İslam'ı ısrarla inkar eden düşmanlara ve (onlara casusluk eden) münafıklara / ikiyüzlülere karşı mücadele (cihat) et ve onlara (caydırıcı bir şekilde) sert davran. Sonuçta onların ahiretteki sığınağı cehennem olacaktır. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir.

#### **Ayet: 10-12**

Allah İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere Nuh'un ve Lut'un (İslam'a inanmayan) hanımlarını örnek vermektedir. O kadınlar, düzeltici / iyi işler yapan iki kulumuzla evli olmalarına rağmen onların (İslam inancına) hainlik ettiler. O elçilerimiz de kendi karılarını Allah'ın cezasından kurtaramadılar. Sonuçta (ahirette) o iki kadına: "Haydi, diğer girenlerle beraber cehennem ateşine girin." denilecektir. Diğer yandan Allah İslam'a inananlara ise Firavunun (İslam'a inanan) hanımını örnek vermektedir. Çünkü o kadın: "Ey Rabb'im, (lütfunla) bana ahirette Senin huzurundaki (cennette) bir ev yap ve beni Firavundan, onun yaptığı

﴿6﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا  
الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ  
﴿7﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى  
اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن  
يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ  
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا  
يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ  
نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ  
يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا نُورَنَا وَاعْفِرْ  
لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿8﴾ يَا  
أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ  
وَاعْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ  
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿9﴾ ضَرَبَ اللَّهُ  
مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ  
وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ  
عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِ  
عَهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا  
النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ ﴿10﴾ وَضَرَبَ  
اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ  
فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ  
بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ  
وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ



kötülüklerden ve haksızlıkta / zulümde ısrar eden bu zalim toplumdan kurtar' dedi. Ayrıca Allah iffetini koruyan İmran'ın kızı Meryem'den de (size örnek vermektedir.) Biz Meryem'in içine ruhumuzdan (can) üfledik (ve onun oğlunu, yani İsa'yı bir mucize olarak babasız yarattık.) Çünkü Meryem Rabb'inin sözlerine ve ilahi kitaplarına inanan ve Ona boyun eğerek ibadet eden bir kadındı.

﴿11﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتْ عِمْرَانَ الَّتِي  
أَخَصَّنَا فَرْجَهَا فَنفَخْنَا فِيهِ مِنْ  
رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ  
وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ ﴿12﴾

## 67- MÜLK SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### MÜLK SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-4

Doğrusu (tüm) hükümlerliklerin sahibi olan Allah en yücedir. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, hanginizin daha iyi işler yapacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratan Allah'tır. Şüphesiz ki Allah en üstündür ve çok bağışlayandır. Doğrusu üst üste yedi kat göğü (birbirleriyle uyum içinde) yaratan Allah'tır. Rahman olan Allah'ın yarattıklarında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Haydi, tekrardan bak, Allah'ın yarattıklarında bir düzensizlik bulabilir misin? Hatta tekrar tekrar bak. Sonunda gözlerin yılgın ve yorgun bir halde Allah'ın yarattıklarında bir düzensizlik bulamayacağını anlayacaktır.

#### Ayet: 5-12

Doğrusu Biz Dünya'nın içinde bulunduğu göğü lambalarla (yıldızlarla) süsledik ve onunla şeytanların (yani kahinlerin ve müneccimlerin) uydurduğu yalanları taşılayıp (çürüttük.) Ayrıca Biz onlara alevli cehennem ateşi cezasını hazırladık. Sonuçta Rabb'lerini ısrarla inkar eden kafirler ahirette cehennem cezasına uğrayacaktır. Doğrusu cehennem varılacak en kötü yerdir. Onlar cehenneme atıldığında kaynayan cehennemin çıkardığı uğultuyu

### سورة الملك

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى  
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿1﴾ الَّذِي خَلَقَ  
الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ  
عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿2﴾ الَّذِي  
خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى  
فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوتٍ فَارْجِعِ  
الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ﴿3﴾ ثُمَّ  
ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ  
الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿4﴾ وَلَقَدْ  
زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ  
وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا  
لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿5﴾ وَالَّذِينَ

duyacaktır. O vakit cehennem (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere duyduğu) öfkeden neredeyse patlayacak gibi olacaktır. Cehennemde görevli olan melekler cehenneme atılan her topluluğa: "Size (Allah'ın cezası hakkında uyarın) uyarıcılar gelmedi mi?" diye soracaktır. Onlar da: "Evet, bize uyarıcılar geldi; ama biz onları yalanlayıp, '(Hayır,) Allah (size) hiçbir şey indirmiş değildir. Siz ancak büyük bir sapkınlığın içindesiniz.' dedik. Keşke Allah'ın bildirdiği gerçekleri dinleyip aklımızı kullanmış olsaydık. O vakit cehennemin alevli ateşine girmiş olmazdık." diyecektir. Böylece onlar günahlarını itiraf edecektir. Sonuçta cehennemin alevli ateşine giren kimseler Allah'ın rahmetinden uzak olacaktır. Rabb'lerine karşı çıkmaktan gönülden korkan kimselere (yani İslam'a inananlara) ise (ahirette) bağışlanma ve büyük bir ödül (olan cennet) vardır.

#### **Ayet: 13-15**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, söylediklerinizi gizleseniz de açıklasınız da, Allah için fark etmez. Şüphesiz ki Allah herkesin kalbinden geçeni (niyetini) en iyi bilendir. Her şeyin yaratıcısı olan Allah, yarattıklarını bilmez mi? (Tabii ki bilir.) Şüphesiz ki Allah (büyük) lütuflar sahibidir ve her şeyden ayrıntısıyla haberdardır / ahirette sizi tüm yaptıklarınızdan hesaba çekecektir. Şunu iyi bilin ki, yeryüzünü size boyun eğdiren / yaşamanıza uygun yapan Allah. Haydi, yeryüzünde yürüyüp gezin ve Onun nimetlerinden yiyip için. Sonuçta (ahirette) hepimiz Onun huzurunda toplanıp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)

#### **Ayet: 16-18**

Ey İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar, gökte (ve yerde yüce olan) Allah'ın sizi yerin dibine geçirmeyeceğinden emin olmayın. Bir bakarsınız, bir anda yer sarsılabilir... Gökte (ve yerde yüce olan) Allah'ın üzerinize taş yağdırmayacağından da emin olmayın. Sonuçta ceza uyarılarımın nasıl gerçekleştiğini anlayacaksınız. Doğrusu İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan önceki inkarcılar da gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu

كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ  
الْمَصِيرُ ﴿6﴾ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا  
لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورٌ ﴿7﴾ تَكَادُ  
تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ  
سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿8﴾  
قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا  
وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ  
إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿9﴾ وَقَالُوا لَوْ  
كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي  
أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿10﴾ فَاعْتَرَفُوا  
بِذُنُوبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ  
﴿11﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ  
بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ  
﴿12﴾ وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوْ اجْهَرُوا بِهِ  
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿13﴾ أَلَا  
يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ  
﴿14﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ  
ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ  
رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿15﴾ ءَأَمِنْتُمْ  
مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ  
الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿16﴾ أَمْ  
أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ

yalanladılar. Sonuçta kendilerini nasıl cezalandırdığını (gördüler.)

**Ayet: 19**

Bazıları üstlerinde kanat çırparak sürüler halinde uçan kuşları görüyorlar; (ama kimin onları havada tuttuğunu anlamıyorlar.) Doğrusu onları havada tutan (başkası değil) ancak Rahman'dır. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla görendir.

**Ayet: 20-21**

Ey İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar, sakın Rahman'dan başka size yardım edeceğini (sandığınız) askerlere güvenmeyin! Doğrusu İslam'ı inkar eden purperest / müşrik Araplar ancak bir aldanma içindedir. Bir düşünün bakalım, size nimetler veren Allah nimetini tutup (keserse,) size (Ondan başka) kim nimet verebilir? (Hiç kimse!) Ama (ne yazık ki) bazıları ısrarla (Allah'a karşı) bir isyanın ve bir nefretin içindedir.

**Ayet: 22-24**

Ey insanlar, bir düşünün bakalım, başını önüne eğerek (önünü görmeden) yürüyen mi yoksa düzgün bir şekilde (önünü görerek) dosdoğru yolda yürüyen mi hedefe daha doğru varır? (Tabii ki önünü görerek dosdoğru yolda yürüyen hedefine daha doğru varır.) Ey elçi, de ki: "Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, sizi yaratan ve size (sahip olduğunuz) kulakları, gözleri ve gönülleri veren Allah'tır. Ama siz Allah'a çok az şükrediyorsunuz. Doğrusu sizi yeryüzüne yayan Allah'tır. Sonuçta (ahirette) hepiniz Onun huzurunda toplanıp (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.)"

**Ayet: 25-27**

İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden bazıları (alay ederek) İslam'a inananlara: "Eğer doğruyu söylüyorsanız, Allah'ın (bizi tehdit ettiği) bu ceza ne zaman gelecekmiş / niçin hemen gelmiyor(!)" diyorlar. Ey elçi, onlara de ki: "Şunu iyi bilin ki, kıyametin ne zaman kopacağını ancak Allah bilir. (O bilgi bende değildir.) Doğrusu ben sadece apaçık bir uyarıcıyım." Ama -kıyamet gününün yaklaştığını görünce- İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin yüzleri kötüleşecektir. Sonra onlara:

عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ

﴿17﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿18﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا

إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ

مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ

شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿19﴾ أَمَنْ هَذَا الَّذِي

هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ

الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ

﴿20﴾ أَمَنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ

أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ

وَنُفُورٍ ﴿21﴾ أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا

عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَنْ يَمْشِي سَوِيًّا

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿22﴾ قُلْ هُوَ

الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ

وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ

﴿23﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي

الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿24﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ

صَادِقِينَ ﴿25﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ

اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿26﴾ فَلَمَّا

رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيَّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ

كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ

"İşte bugün, sizin (alay ederek) gelmesini istediğiniz ceza günüdür." denilecektir.

#### **Ayet: 28-30**

Ey elçi, putperest / müşrik Araplara de ki: "Bir düşünün bakalım, Allah beni ve beraberimde olanları (İslam'a inananları) cezalandırıp yok mu eder yoksa bize rahmetini mi lütfeder? Peki, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri Allah'ın şiddetli cezasından kim kurtarabilir ki! Herkes şunu iyi bilsin ki, biz yalnız Rahman'a inandık ve yalnız Ona güvenip dayandık. Sonuçta kimin büyük bir sapkınlığın içinde olduğunu anlayacaksınız. Yine bir düşünün bakalım, eğer (içtiğiniz) suyun (kaynağı) yerin dibine çekilirse, (Allah'tan başka) kim size bir su pınarı getirebilir? (Hiç kimse!)"

تَدْعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي  
اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ  
الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ  
هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا  
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ  
﴿٢٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَأْوُكُمْ  
غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

### **68- KALEM SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **KALEM SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-7**

**NUN ( Dikkat! )** Kalem ve onunla yazılan ilahi kitaplar Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Ey elçi, sen Rabb'inin lütfuyla (akıl sahibisin,) asla aklını yitirmiş / delirmiş değilsin ve sana (ahirette) bitmez-tükenmez (sonsuz bir cennet) ödülü vardır. Çünkü sen çok güzel bir ahlak üzeresin. Sonuçta (ahirette) kimin akılla oynandığını hem sen hem de, onlar herkes görecektir. Doğrusu Rabb'in, Onun dosdoğru yolundan / İslam'dan / doğruluktan sapanları da doğruluğa yönelenleri de en iyi bilendir.

#### **Ayet: 8-16**

Öyleyse ey elçi, sakın gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayanlara uyma! Ey elçi, putperest / müşrik Araplardan bazıları senin onlara yağcılık yapmanı, onların da sana yağcılık yapmalarını istiyorlar. Ey elçi, sakın yalandan yemin eden aşağılık görülen,

### **سورة القلم**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا أَنْتَ  
بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾ وَإِنَّ لَكَ  
لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَى  
خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ  
﴿٥﴾ بِأَيِّكُمُ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ  
أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ  
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ  
﴿٨﴾ وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾  
وَلَا تُطِعِ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ ﴿١٠﴾

(insanların arasını bozmak için) laf taşıyıp dedikodu yapan, iyiliği engelleyen, saldırgan, günahkar, vicdansız ve kötülüğüyle anılan kimselere uyma! Onların servetlerinin ve çocuklarının çok olması (önemli değildir.) Putperest / müşrik Araplardan bazıları, bildirdiğimiz gerçekler onlara okunup aktarıldığında: "Eskilerin masalları" dediler. (Bu yüzden) Biz onların burunlarına (ahirette) bir damga vuracağız.

**Ayet: 17-33**

Doğrusu Biz insanları (bu dünya hayatında) şu bahçe sahiplerini sınıdığımız gibi sınamaktayız. O bahçenin sahipleri (bir gece önce kendi aralarında) yeminleşip sabahleyin (erkenden) ürün hasadı yapmaya karar verdiler. Onlar Allah'ı hesaba katmıyorlardı. Ama ey elçi, (o gece onlar uyurlarken,) Rabb'inden gelen bir afet o bahçeyi sardı ve orası kapkara / kupkuru oldu. Sabah olunca onlar (erkenden) uyandılar. Onlar (o afetten habersiz olarak) birbirlerine: "Bahçenin ürünlerini toplayacaksınız, geç kalmadan / erkenden yola çıkmalısınız." diye seslendiler. Yoldayken de birbirlerine: "Yardım isteyen yoksulları bugün bahçeye sokmayın." diyerek fısıldaştılar. Onlar -sanki güçleri Bizim emrimizi engellemeye yetmiş gibi- kararlı bir şekilde bahçeye geldiler. Onlar bahçelerindeki her şeyin yok olduğunu gördüklerinde, şaşkınlık içinde: "Herhalde biz doğru yoldan saptık." dediler. Ama oranın kendi bahçeleri olduğunu anladıklarında: "Doğrusu biz bu nimetten yoksun kaldık." diye sızlandılar. Onların arasından biri: "Doğrusu ben size, 'Allah'ın yüce adını anarak hareket edin.' demiştim." dedi. Onlar da: "Ey Rabb'imiz, Sen tüm eksikliklerden uzaksın / yücesin. Doğrusu biz zalimlerden olduk." dediler. Sonra birbirlerine dönüp karşılıklı suçlamalar yaptılar ve büyük bir pişmanlık duyup (kendi kendilerine): "Yazıklar olsun bize! Doğrusu biz (Allah'a karşı) azgınlaşan kimseler olduk. Ama umuyoruz ki, (tövbe edip kendimizi düzelttiğimizden,) Rabb'imiz bize bu nimetin yerine (ahirette) daha iyisini

هَمَّازٍ مَشَاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿11﴾ مَنَاعٍ لِلْخَيْرِ  
مُعْتَدٍ آثِيمٍ ﴿12﴾ عَتَلٍ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ  
﴿13﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿14﴾  
إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ  
الْأَوَّلِينَ ﴿15﴾ سَنَسِمُهُ عَلَى  
الْخُرْطُومِ ﴿16﴾ إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا  
بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا  
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿17﴾ وَلَا  
يَسْتَتْنُونَ ﴿18﴾ فطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ  
مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿19﴾  
فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿20﴾ فَتَنَادَوْا  
مُصْبِحِينَ ﴿21﴾ أَنْ اغْدُوا عَلَى  
حَرِّتِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ ﴿22﴾  
فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿23﴾ أَنْ لَا  
يَدْخُلْنَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿24﴾  
وَغَدُوا عَلَى حَرٍِّ قَادِرِينَ ﴿25﴾ فَلَمَّا  
رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَّالُّونٌ ﴿26﴾ بَلْ  
نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿27﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ  
أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿28﴾  
قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ  
﴿29﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ  
يَتَلَاوَمُونَ ﴿30﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا



verecektir." dediler. Onlara işte böyle bir ceza verildi. Onların ahiretteki cezalar ise daha büyük olacaktır. Keşke insanlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu bir anlasalardı!

**Ayet: 34-43**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere ahirette Rabb'lerinin huzurunda nimet cennetleri vardır. Çünkü Biz İslam'a inananlarla, günahı ısrar eden suçluları bir tutmayız. Niçin ve nasıl böyle yanlış hükümler veriyorsunuz? Yoksa sizin (elinizde) okuyup öğrendiğiniz ve onda dilediğiniz her şeyi bulduğunuz ilahi bir kitap mı var? (Hayır, yok!) Yoksa size -kıyamet gününe kadar- 'her hükmettiğiniz olacak diye' yeminlerle verdiğimiz bir sözümüz mü var? (Hayır, yok!) Ey elçi, putperest / müşrik Araplara sor: "Onlardan hangisi bunların var olduğunu iddia edebilir?" (Hiçbiri!) Doğrusu onların Allah'a ortak koştuğu putlar / sahte ilahlar vardır. (Onlar putlardan / sahte ilahlardan bir yardım göreceklere inanırlar.) Eğer onlar doğru söylüyorlarsa, Allah'a ortak koştukları putları / sahte ilahları getirsinler (ve onlara yardım ettiklerini gösterebilirler de görelim!) Doğrusu tüm gerçeklerin ortaya çıkacağı kıyamet herkes Allah'a secde etmeye çağrılacaktır; ama İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler Ona secde edemeyecektir. O vakit onların gözleri öne eğik olacaktır ve yüzlerini utanç kaplayacaktır. Çünkü onlar dünyada sağ iken (yalnız Allah'a) secde etmeye çağrıldıklarında, (bu çağrıyı kabul etmeyip putlara / sahte ilahlara inanırlardı.)

**Ayet: 44-45**

Ey elçi, bu sözleri (bu Kuran'ı) ısrarla yalanlayanları Bana bırak. Biz onları hiç bilmedikleri bir yerden gelecek olan bir cezaya adım adım yaklaştıracğıız. Ama Ben onlara (hatadan dönüp / tövbe edip İslam'a inanmaları için) bu dünyada bir süre veriyorum. Şüphesiz ki planım saşmazdır.

**Ayet: 46-47**

Ey elçi, sen İslam'a davet görevin için insanlardan hiçbir karşılık istemiyorsun.

كُنَّا طَٰغِيْنَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ رَبَّنَا أَن  
يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا  
رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَٰعَذَابُ  
الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾  
إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ النَّعِيمِ  
﴿٣٤﴾ أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ  
﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ  
لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ  
لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخِيرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ  
أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَالِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِنَّ  
لَكُمْ لَمَّا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ  
بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ  
فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ  
﴿٤١﴾ يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ  
وَيُذْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ  
﴿٤٢﴾ خَٰشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُقُهُمْ ذِلَّةٌ  
وَقَدْ كَانُوا يُذْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ  
سَٰلِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكْذِبُ  
بِهَٰذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ  
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ  
كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا  
فَهُمْ مِنْ مَّعْرَمٍ مَّتَقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمْ

Öyleyse onlar hiçbir borcun altına girmemiştir. Doğrusu insanlar bilinmezi (geleceği) bilemezler ve (bu ilahi kitabın / Kuran'ın bildirdiği gerçeklerden daha doğrusunu) yazamazlar.

#### **Ayet: 48-50**

Öyleyse ey elçi, Rabb'inin hükmüne sabırla dayanışarak uy ve sakın geçmişte balığın yuttuğu Yunus gibi (aceleci) olma! Yunus (hatasından döndü / tövbe etti ve onu affetmesi için) yutkunarak Allah'a seslenip dua etti. Şayet Rabb'inin lütfu ona yetişmeseydi, (Yunus o balığın ağzından asla kurtulamazdı.) Böylece o, kendini kınarken, ıssız / boş bir yere atıldı. Sonra Rabb'i onu (yeniden) elçisi olarak seçip düzeltici / iyi işler yapan insanlardan yaptı.

#### **Ayet: 51-52**

Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler bu ilahi öğüdü / bu Kuran'ı işittiklerinde -(sanki) sana saldıracaklarmış gibi (kızgın) bir şekilde-bakıyorlar. Onlar sana: "Bu adam aklını yitirmiş / delirmiş biridir." diyorlar. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıklar için ilahi bir öğüttür.

عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُوبُونَ ﴿٤٧﴾  
فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ  
الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾  
لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ  
بِالْعُرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبِيهِ  
رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾  
وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ  
بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ  
وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ  
إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

### **69- HAKKA SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **HAKKA SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-3**

Kesinlikle gerçekleşecek olan olay. Kesinlikle gerçekleşecek olan olay nedir bilir misin? (O olay kıyamet günüdür.)

#### **Ayet: 4-10**

Geçmişte İslam'ı ısrarla inkar eden Semud ve Ad toplumları da büyük bir gürültüyle kopacak olan kıyamet gününü yalanladılar. Bu yüzden (Allah tarafından) Semud toplumu şiddetli bir depremle, Ad toplumu ise uğultuyla esen ve çok yıkıcı olan bir fırtınayla

### **سورة الحاقة**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَا  
أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ  
وَعادٌ بِالنَّارِ عَةِ ﴿٤﴾ فَأَمَّا ثَمُودُ  
فَاهْلَكُوا بِالنَّارِ عَةِ ﴿٥﴾ وَأَمَّا عادٌ  
فَاهْلَكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾  
سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ

cezalandırılıp yok edildiler. Allah o fırtınayı Ad toplumunun üzerine sekiz gün ve yedi gece hiç kesilmeden estirdi. (Böylece onlar ölüp yere serildiler.) O vakit onlar -sanki yere yıkılmış- içi kof hurma kütükleri gibi görünüyorlardı. Artık onlardan geriye hiç kimse kalmadı. Doğrusu Firavunun toplumu da onlardan önceki inkarcılar da (günahları yüzünden) alt üst edilen nice beldeler de, hepsi aynı suçu işlediler: Onlar Rabb'lerinin gönderdiği elçilere isyan ettiler. Allah da onları şiddetli cezalara uğrattı.

**Ayet: 11-18**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, -geçmişte tufan meydana geldiğinde- Biz sizi (Nuh'un yaptığı) gemiyle taşıyıp (o afetten kurtardık; İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri ise suda boğarak cezalandırdık.) Böylece Biz size (gerçekleri) hatırlatmakta ve sizi bilinçlendirmekteyiz. Ama Sur borusuna bir defa üflendiğinde, yeryüzü ve dağlar yerinden oynayacaktır ve onlar bir vuruşla yıkılacaktır. O gün kesinlikle gerçekleşecek olan olay (yani kıyametin kopması) gerçekleşecektir. Kıyamet günü gök yarılacak ve düzeni bozulacaktır. O gün göğün her tarafında melekler olacaktır, onların üstündeki sekiz (büyük melek) ise Rabb'inin (gökleri ve yeri kuşatan) Arş'ını taşıyacaktır. İşte o gün hepiniz (tüm yaptıklarınızdan hesaba çekilmek için) Allah'ın huzuruna sunulacaksınız ve hiçbir şeyiniz gizli kalmayacaktır.

**Ayet: 19-24**

Kıyamet günü amel defteri sağ eline verilecek olan kimseler (sevinçle): "Haydi, amel defterimi okuyun. Zaten ben (dünyada) yaptıklarımın (ahirette) hesaba çekileceğimi biliyordum." diyecektir. Onlar mutlu bir hayat yaşayacaktır; yüksek cennetlere girecektir ve aşağıya eğilen (cennet ağaçlarının) dallarından meyveler (yiyecektir.) Onlara: "(Dünyada) geçen günlerinizde yaptığınız (düzeltici / iyi işlerin) ödülü olarak (cennet nimetlerinden) afiyetle yiyin ve için." denilecektir.

**Ayet: 25-37**

Kıyamet günü amel defteri sol eline verilecek

أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا  
صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ  
(7) فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ (8)  
وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ  
وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ (9) فَعَصَوْا  
رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً  
(10) إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي  
الْجَارِيَةِ (11) لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً  
وَتَعْيَهَا أُنْذُنٌ وَاعِيَةً (12) فَإِذَا نُفِخَ  
فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ (13)  
وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً  
وَاحِدَةً (14) فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ  
(15) وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ  
وَاهِيَةٌ (16) وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا  
وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ  
ثَمَانِيَةٌ (17) يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا  
تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ (18) فَأَمَّا مَنْ  
أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ  
أَقْرَبُوا كِتَابِيَةٍ (19) إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي  
مُلَاقٍ حَسَابِيَةٍ (20) فَهُوَ فِي عِيشَةٍ  
رَاضِيَةٍ (21) فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ (22)  
قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ (23) كُلُوا وَاشْرَبُوا  
هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ  
(24) وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ  
فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَةٍ

olan kimseler ise (üzüntüyle): "Keşke amel defterim bana hiç verilmeseydi. Keşke hesabımın ne olduğunu hiç bilmeseydim. Keşke ölüm her şeyi bitirseydi. (Ne yazık ki) servetim de beni (cezadan) kurtaramayacak. Tüm gücüm yok olup gitti." diyecektir. (O vakit şöyle bir ses duyulacaktır): "Onları tutun, kelepçeleyip cehennem ateşine atın. Sonra onları yetmiş kol uzunluğunda olan bir zincirle bağlayın. Çünkü onlar en büyük olan Allah'a (gerçekten) inanmazlar ve yoksulu doyurmaya teşvik etmezler. Ama onlar bugün burada dostsuz kalacak ve ancak -günahta ısrar eden kimselerin yediği- irinli / iğrenç yemekten yiyecektir."

**Ayet: 38-42**

Ey insanlar, gördüğünüz ve göremediğiniz her şeyi şahit tutarak yemin ederim ki, bu ilahi kitap / Kuran, değerli bir elçinin (size aktardığı ilahi) sözlerdir. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran bir şairin sözleri değil (Allah'ın sözleridir.) Ama siz gerçeklere / İslam'a / doğruluğa çok az inanıyorsunuz. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran bir kahinin sözleri değil (Allah'ın sözleridir.) Ama siz çok az düşünüp öğüt alıyorsunuz.

**Ayet: 43-47**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıkların Rabb'i (olan Allah) tarafından indirilmiştir. Şayet bu elçi kendi söylediği sözleri Bize iftira etseydi (ve bu ilahi kitaba / Kuran'a karıştırsaydı,) Biz onu güçlü bir şekilde cezalandırıp şah damarını keserdik. Hiçbiriniz de o cezaya engel olamazdınız.

**Ayet: 48-52**

Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler için ilahi bir hatırlatmadır. Şüphesiz ki Biz sizin aranızdan kimlerin gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladığını biliyoruz. Ama bu yalanlama (ahirette) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler için bir pişmanlık acısı olacaktır. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran kesin bir gerçektir. Öyleyse ey elçi, daima en büyük olan Rabb'inin yüce adını anarak hareket et.

(25) وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَّةٌ ﴿26﴾ يَا  
لَيْتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ﴿27﴾ مَا أَغْنَى  
عَنِّي مَالِيَّةٌ ﴿28﴾ هَلَّاكَ عَنِّي  
سُلْطَانِيَّةٌ ﴿29﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿30﴾  
ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿31﴾ ثُمَّ فِي  
سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا  
فَأَسْلُكُوهُ ﴿32﴾ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ  
بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿33﴾ وَلَا يَحْضُ عَلَى  
طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿34﴾ فَلَيْسَ لَهُ  
الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ ﴿35﴾ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا  
مِنْ غِسْلِينٍ ﴿36﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا  
الْخَاطِؤُنِ ﴿37﴾ فَلَا أَقْسِمُ بِمَا  
تُبْصِرُونَ ﴿38﴾ وَمَا لَا تَبْصِرُونَ  
﴿39﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿40﴾  
وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا  
تُؤْمِنُونَ ﴿41﴾ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا  
مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿42﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ  
الْعَالَمِينَ ﴿43﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا  
بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ ﴿44﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ  
بِالْيَمِينِ ﴿45﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ  
﴿46﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ  
حَاجِزِينَ ﴿47﴾ وَإِنَّهُ لَتَذَكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ  
﴿48﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ  
﴿49﴾ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ  
﴿50﴾ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿51﴾

## 70- ME'ARİC SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### ME'ARİC SURESİNİN ANLAMI

### سورة المعارج

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### Ayet: 1-4

Putperest / müşrik Araplardan biri (bu elçiye alaya alıp İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin üzerinde) gerçekleşecek olan cezanın (hemen gelmesini) istedi. Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin asla karşı koyamayacakları o ceza, (onlara bu elçiden değil ancak) tüm yüceliklerin sahibi olan Allah'tan gelecektir. (Ama onlar acele etmesinler; çünkü zaman görecelidir.) Örneğin melekler ve vahiy meleği Cebrail Allah'ın huzuruna (melekler için çok kısa bir sürede ama insanların hesabına göre) elli bin yıl süren bir günde yükselirler.

#### Ayet: 5-7

Öyleyse ey elçi, (İslam için) en güzel şekilde sabırla dayanışarak hareket et. Çünkü İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar o cezayı çok uzak (bir ihtimal olarak) görüyorlar ama Biz onu çok yakın (bir gerçek olarak) görüyoruz.

#### Ayet: 8-18

Kıyamet günü gökyüzü (potada eritilmiş) maden gibi (kıpkırmızı) olacaktır, dağlar parçalanıp yün gibi etrafa savrulacaktır ve en yakın dostlar bile birbirlerinin durumlarını sormayacaktır. (O gün davalı ve davacı) insanlar birbirlerine gösterilecektir (ve) suçlu insanlar çocuklarını, hanımlarını, kardeşlerini, onları koruyan toplumlarını ve yeryüzündeki herkesi / her şeyi feda edip (kıyamet gününün cezasından) kurtulmak isteyecektir. Ama (o vakit artık iş işten geçmiş olacaktır ve) onların derilerini yakıp sökecek olan cehennem ateşi alevlenecektir. Cehennem ateşi gerçeklere / İslam'a / doğruluğa sırt dönüp İslam'dan yüz

سَال سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿1﴾  
لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿2﴾ مِنَ اللَّهِ  
ذِي الْمَعَارِجِ ﴿3﴾ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ  
وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ  
خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿4﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا  
جَمِيلًا ﴿5﴾ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿6﴾  
وَنَرِيهِ قَرِيبًا ﴿7﴾ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ  
كَالْمُهْلِ ﴿8﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ  
﴿9﴾ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿10﴾  
يُبْصِرُونَهُمْ يَوْمَ الْمُجْرِمِ لَوْ يَفْتَدِي  
مِنْ عَذَابٍ يَوْمِئِذٍ بِنَبِيٍّ ﴿11﴾  
وَصَاحِبَتِهِ وَآخِيهِ ﴿12﴾ وَفَصِيلَتِهِ  
الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿13﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ  
جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿14﴾ كَلَّا إِنَّهَا لَأُظْلَى  
﴿15﴾ نَزَّاعَةً لِّلشَّوَى ﴿16﴾ تَدْعُوا  
مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ﴿17﴾ وَجَمَعَ  
فَأَوْعَى ﴿18﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ  
هَلُوعًا ﴿19﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا



çeviren ve servet toplayıp (ihtiyaç sahiplerine yardım etmek yerine) istif istif yığarak saklayan kimseleri çağıracaktır.

**Ayet: 19-35**

Doğrusu insanlar çok sabırsız yaratılmıştır. İnsanlardan birçoğu kendisine kötü bir şey dokunduğunda sızlanır; kendisine iyi bir şey dokunduğunda ise cimri davranır. Diğer yandan (İslam'a inanıp) namazlarını düzenli kılan, servetlerinin içinde ihtiyaç sahiplerinin - talep etse de, etmese de- belli bir hakkı olduğunu bilip (zekat veren) ve ilahi adalet gününe inanıp Rabb'lerinin vereceği cezadan korkan kimseler ise farklı davranırlar. Çünkü onlar hiç kimsenin Rabb'lerinin cezasından güvende olmadığını bilirler. Onlar eşleri -yani Allah'ın (evlenmeyi) ellerine izin verdiği / helal kıldığı (nikahlı oldukları) kimseler hariç- iffetlerini korurlar. İşte onlar (Allah'ın emirlerine uygun bir şekilde nikahlanan kimseler) asla kınanmazlar. Helalin ötesini (yani haramı) isteyenler ise Allah'ın koyduğu sınırı çiğneyen kimselerdir. Yine onlar (yani İslam'a inananlar) kendilerine emanet edilen şeylere ve sözleşmelerine özen gösterirler, şahitliklerini dosdoğru yaparlar ve namazlarını koruyup düzenli kılarlar. İşte onlar cennette ikram görecek olan kimselerdir.

**Ayet: 36-39**

Ey elçi, 'İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar sağdan-soldan (yani her yandan) toplanıp sana doğru niçin koşuyorlar' (biliyor musun? Ne yazık ki onlar sana İslam'a karşı çıkmak için koşuyorlar.) Öyleyse İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden hiçbiri nimetlerle dolu olan cennete sokulacağını ummasın! Hayır! (Onlar ahirette diriltilip hesaba çekileceklerine inanmıyorlar; ama) Biz onları (bu dünyada) "o bildikleri şeyden" (yani aşağılık gördükleri bir damla sudan) yarattık. (Şüphesiz ki Bizim gücümüz onları ahirette diriltilip hesaba çekmeye yeter.)

**Ayet: 40-42**

Ey insanlar, doğuların ve batıların (yani her yerin, herkesin ve her şeyin tek) Rabb'i olarak yemin ederim ki, Bizim gücümüz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin tümünü yok edip yerlerine daha iyi insanları getirmeye de yeter.

﴿20﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا  
﴿21﴾ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿22﴾ الَّذِينَ هُمْ  
عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿23﴾ وَالَّذِينَ  
فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿24﴾  
لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿25﴾ وَالَّذِينَ  
يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿26﴾ وَالَّذِينَ  
هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿27﴾  
إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿28﴾  
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَفْوَاجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿29﴾  
إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ  
أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿30﴾  
فَمَنْ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ  
الْعَادُونَ ﴿31﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ  
وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿32﴾ وَالَّذِينَ هُمْ  
بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿33﴾ وَالَّذِينَ  
هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿34﴾  
أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ ﴿35﴾ فَمَا  
لِالَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿36﴾  
عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ  
﴿37﴾ أَيُطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ  
يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿38﴾ كَلَّا إِنَّا  
خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿39﴾ فَلَا  
أَقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا  
لَقَادِرُونَ ﴿40﴾ عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا  
مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿41﴾

Hiç kimse de Bize engel olamaz. (Ama Biz insanları bu dünyada düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp karakterlerini sınamak isteriz.) Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirleri kendi hallerine bırak da onlar kendilerine söz verilen kıyamet günüyle karşılaşana kadar yanlışa dalıp oynasınlar.

**Ayet: 43-44**

Kıyamet günü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler (diriltilip) hızla kabirlerinden çıkacaktır ve (tüm yaptıklarının hesabını vermek için) işaretlenen yerlere koşarcasına gideceklerdir. (O vakit) onların gözleri (korkudan) yuvalarından fırlayacaktır ve yüzlerini utanç kaplayacaktır. İşte, onlara söz verilen kıyamet günü böyle bir gündür.

فَذَرَهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا  
يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿42﴾ يَوْمَ  
يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَهُمْ  
إِلَى نُصْبٍ يُوفِضُونَ ﴿43﴾ خَاشِعَةً  
أَبْصَارُهُمْ تَرَاهَهُمْ ذُلَّةً ذَلِكَ الْيَوْمَ  
الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿44﴾

**71- NUH SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**NUH SURESİNİN ANLAMİ**

**سورة نوح**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1**

Geçmişte Biz Nuh'u kendi toplumuna elçimiz olarak gönderdik ve ona: "Toplumunu -onlara şiddetli bir ceza gelmeden önce- uyar." dedik.

**Ayet: 2-4**

Nuh onlara: "Ey toplumum, ben Allah'ın size gönderdiği apaçık bir uyarıcıyım. Yalnız Allah'a ibadet edin, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakının ve Onun elçisi olarak bana uyun. (Eğer İslam'a inanırsanız,) Allah günahlarınızı bağışlar ve sizi (bu dünyada sınamak için) belli bir süreye (ölüm vaktine) kadar erteler. Doğrusu Allah'ın (yazdığı) ecel / ölüm vakti geldiğinde, o süre ertelenmemek üzere biter. Keşke gerçekleri bir anlasaydınız." dedi.

**Ayet: 5-24**

Nuh: "Ey Rabb'im, ben toplumumu gece-gündüz daima İslam'a davet ettim. Ama benim davetim onların İslam'dan uzaklaşmalarını

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ  
قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ  
﴿1﴾ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ  
﴿2﴾ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ  
وَاطِيعُونَ ﴿3﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ  
وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ  
اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ  
تَعْلَمُونَ ﴿4﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ  
قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿5﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ  
دُعَايَ إِلَّا فِرَارًا ﴿6﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا  
دَعَوْتُهُمْ لَتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ  
فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَعْشَوْا ثِيَابَهُمْ

artırdı. Doğrusu ben onları Senin bağışlamana her davet ettiğimde, onlar (gerçeklere karşı) kulaklarını tıkayıp gözlerini örttüler ve İslam'ı ısrarla inkar edip büyüklük tasladılar. (Ey Rabb'im,) ben onları açıkça İslam'a davet ettim ve onlara İslam'ı genelde ve özelde (defalarca) duyurdum. (Ey Rabb'im,) ayrıca ben onlara: "(Ey toplumum, hatadan dönüp / tövbe edip) Rabb'inizden bağışlanma dileyin. Şüphesiz ki O, her zaman çok bağışlayandır. (Eğer hatadan dönüp / tövbe edip kendinizi düzeltirseniz,) Allah size gökten bereketli yağmurlar gönderir. Sonra size servetler, çocuklar, bahçeler ve ırmaklar lütfeder. Niçin Allah'a saygı göstermiyorsunuz ki! Doğrusu Allah sizi bir halden başka bir hale geçirerek yaratmıştır. Oysa siz Allah'ın yedi kat göğü birbirleriyle ne kadar uyumlu yarattığını da biliyorsunuz. Doğrusu Allah göklerde Ay'ı bir ışık, Güneş'i ise bir ışık kaynağı yapmıştır. Şunu iyi bilin ki, Allah sizi / insanları -bitkileri topraktan bitirdiği gibi- topraktan yarattı; (öldüğünüzde) sizi ona geri döndürecektir ve (ahirette) sizi çıkarıp diriltecektir. Ayrıca yollarından rahatça gidebilmeniz için yeryüzünde size düzlükler var eden Allah'tır." dedim. Ama ey Rabb'im, onlar bana karşı çıktılar ve servetleri ve çocukları (ahirette) kendilerine ancak zarar verecek olan (inkarcı) kimselere uydular. Onlar bana büyük tuzaklar kurdular ve (kendi çevrelerine,) 'Sakin (sahte) ilahlarınızı bırakmayın! Sakın Vedd, Suva, Yeğus, Yeuk ve Nesr adlı (sahte) ilahları / putları bırakmayın!' dediler. Doğrusu o putlar / sahte ilahlar birçok insanı dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptırdılar. (Ey Rabb'im,) artık (Senden şunu diliyorum:) Haksızlıkta / zulümde ısrar eden bu zalimlerin sapkınlığını (ve onların cezasını) artır." dedi.

#### **Ayet: 25**

Onlar günahları yüzünden (tufanda) suda boğuldular. Ahirette ise onlar cehennem ateşine sokulacaktır ve kendilerine Allah'tan başka hiçbir yardımcı bulamayacaktır.

وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿7﴾  
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿8﴾ ثُمَّ إِنِّي  
أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا  
﴿9﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ  
غَفَّارًا ﴿10﴾ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ  
مِدْرَارًا ﴿11﴾ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ  
وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ  
أَنْهَارًا ﴿12﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ  
وَقَارًا ﴿13﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا  
﴿14﴾ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ  
سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ﴿15﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ  
فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا  
﴿16﴾ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا  
﴿17﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ  
إِخْرَاجًا ﴿18﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ  
الْأَرْضَ بَسَاطًا ﴿19﴾ لَتَسْلُكُوا مِنْهَا  
سُبُلًا فِجَاجًا ﴿20﴾ قَالَ نُوحٌ رَبِّ  
إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ  
مَالُهُ وَوْلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿21﴾  
وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿22﴾ وَقَالُوا لَا  
تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا  
سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا  
﴿23﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ  
الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿24﴾ مِمَّا  
خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَلَمْ  
يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا

### Ayet: 26-28

Nuh: "Ey Rabb'im, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerden hiçbirini yeryüzünde bırakma. Çünkü eğer onları bırakırsan, onlar Senin kullarını dosdoğru yoldan / İslam'dan / doğruluktan saptırmaya çalışacaklar ve ancak (kendileri gibi) İslam'ı ısrarla inkar eden ve günahla ısrar eden çocuklar doğurup (çoğalacaklar.) Ey Rabb'im, beni, annemi-babamı ve evime giren erkek-kadın tüm İslam'a inananları bağışla. Diğer yandan haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlerin ise yok oluşlarını artır." dedi.

## 72- CİN SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### CİN SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

### Ayet: 1-15

Ey elçi, insanlara de ki: "Allah tarafından bana şu bilgiler vahiy edildi / bildirildi. Cinlerden bir grup bu ilahi kitabı / Kuran'ı dinleyip (kendi toplumlarına): "Doğrusu biz çok etkileyici bir Kuran dinledik. Bu ilahi kitap / Kuran doğru yola yönlüyor. Bu sebepten biz ona inandık. Artık biz şanı en yüce olan Rabb'imize hiçbir şeyi ortak koşmayacağız. Doğrusu Allah hiçbir hanım veya hiçbir çocuk edinmemiştir. (Ne yazık ki) bizim akılsız olanlarımız Allah hakkında batıl / saçma sözler söylüyorlardı. Doğrusu biz insanların ve cinlerin Allah hakkında yalan uyduracağını düşünmemiştik. Ama (şimdi anladık ki,) insanlardan bazıları cinlerden bazılarına (yani şeytanlara) sığınarak birbirlerinin azgınlıklarını artırmaktadır. (Bu yüzden) putperest / müşrik Araplar da -sizin gibi- Allah'ın hiç kimseyi (ahirette) diriltmeyeceğini düşünmektedir. (Ama onlar göklerin ötesindeki gerçekleri inkar ediyorlar.) Doğrusu biz göğe dokunduk ve onun güçlü bekçilerle

﴿25﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى  
الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿26﴾  
إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا  
يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿27﴾ رَبِّ  
اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي  
مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا  
تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿28﴾

## سورة الجن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَوْحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ  
الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا  
﴿1﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ  
نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿2﴾ وَأَنَّهُ تَعَالَى  
جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا  
﴿3﴾ وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى  
اللَّهِ شَطَطًا ﴿4﴾ وَأَنَا ظَنَنَّا أَنَّ لَنْ  
تَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا  
﴿5﴾ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ  
يَعُودُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ  
رَهَقًا ﴿6﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنَّ

ve alev toplarıyla dolu olduğunu gördük. Geçmişte biz gökten bir şeyler dinlemek (kahinlik yapmak) için bazı yerlerde otururduk. Ama şimdi göğü dinlemek (kahinlik yapmak) isteyen kimseleri (cehennemde) ateş toplarının takip edeceğini anladık. Doğrusu biz yeryüzündekilerin (başlarına gelecek olan şeyler) hakkında onlar için herhangi bir kötülük / ceza mı istenecektir yoksa Rabb'leri onların doğru yola girmesini mi isteyecektir" bilemeyiz. Doğrusu bizim aramızda düzeltici / iyi işler yapanlar da yapmayanlar da vardır. Doğrusu biz (aynen insanlar gibi) farklı yollara ayrılmışsınız. Artık biz yeryüzünde hiçbir konuda Allah'a engel olamayacağımızı ve (Onun cezasından) asla kaçamayacağımızı anladık. Böylece biz bu doğruluk rehberini / Kuran'ı dinlediğimizde, ona inandık. Sonuçta Rabb'ine (gönülden) inananlar (ahirette) hiçbir kayıba ya da sıkıntıya uğramaktan korkmazlar. Doğrusu bizim aramızda İslam'a inananlar da İslam'a karşı çıkanlar da vardır. Herkes şunu iyi bilsin ki, İslam'a inananlar, işte onlar, doğru yolu arayan (ve bulan) kimselerdir. Diğer yandan İslam'a karşı çıkan kimseler ise (ahirette) cehenneme birer odun olacaktır." dediler.

#### **Ayet: 16-17**

Şayet putperest / müşrik Araplar (dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa uyup) dosdoğru olsalardı, Biz onları bereketli yağmurlarla sulardık. Doğrusu Biz onları o nimetin içinde sınamak isteriz. Ama Rabb'leri Onun ilahi öğüdünden / Kuran'dan yüz çeviren kimseleri (şiddeti sürekli) artan cezalara uğratacaktır.

#### **Ayet: 18-19**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, tüm mescitler Allah'a aittir. Öyleyse sakın (o mescitlerde) Allah ile beraber başkasına dua (ibadet) etmeyin. Ama ne yazık ki (bir gün Mescid-i Haram'da) Allah'ın bu kulu (bu elçi) namaza kalkıp (yalnız) Ona dua ettiğinde, İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplardan bazıları (ona saldırıp üzerine abandılar ve) neredeyse onu ezeceklerdi.

#### **Ayet: 20-23**

لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿7﴾ وَأَنَا لَمَسْنَا  
السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلْتِ حَرَسًا  
شَدِيدًا وَشُهْبًا ﴿8﴾ وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ  
مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ  
الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًا ﴿9﴾ وَأَنَا  
لَا نَذَرِي أَشَرُّ أُرِيدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ  
أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿10﴾ وَأَنَا  
مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا  
طَرَائِقَ قَدَدًا ﴿11﴾ وَأَنَا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ  
نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ  
هَرَبًا ﴿12﴾ وَأَنَا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَى  
أَمَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ  
بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿13﴾ وَأَنَا مِنَ  
الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ  
أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿14﴾  
وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا  
﴿15﴾ وَأَنْ لَوْ اسْتَقَامُوا عَلَى  
الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقًا ﴿16﴾  
لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ  
رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿17﴾ وَأَنَّ  
الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ  
أَحَدًا ﴿18﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ  
يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا



Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben yalnız Rabb'ime dua (ibadet) ederim ve hiç kimseyi Ona ortak koşmam. Şunu iyi bilin ki, benim size zarar verecek veya doğru yola yöneltecek bir gücüm yoktur. (Eğer ben kendimde böyle bir güç olduğumu iddia edersem, yalan söylemiş olurum ve) hiç kimse beni Allah'ın cezasından kurtaramaz. Sonuçta ben Ondan başka bir sığınak bulamam. Şunu da iyi bilin ki, benim görevim sadece Allah'ın gönderdiği gerçekleri duyurmaktır. Doğrusu Allah'a ve elçisine isyan edenlerin cezası -sonsuz kadar kalmak üzere- cehennem ateşine girmektir."

#### **Ayet: 24**

Sonuçta (ahirette) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler tehdit edildikleri cezayı gördüklerinde, kimin daha güçsüz ve sayıca daha az olduğunu anlayacaktır.

#### **Ayet: 25-28**

Ey elçi, insanlara de ki: "Doğrusu ben sizin tehdit edildiğiniz ceza yakında mıdır yoksa Rabb'im onun için uzun bir süre mi koyacaktır bilemem. Allah bilinmezi / geleceği bilendir ve O, bilinmesini istemediği bir şeyi hiç kimseye açmaz. Ama Allah razı olduğu elçilerine bazı şeyleri bildirir. Doğrusu Allah elçilerinin önlerine ve arkalarına gözcüler (yani melekler) koyar. Çünkü Allah elçilerinin Rabb'lerinin gönderdiği gerçekleri duyurup duyurmadığını da ortaya koymak ister. Şüphesiz ki Allah herkesin tüm yaptıklarını (bilgisiyle) kuşatmıştır ve (ahirette) her şeyi tek tek sayacaktır (ve herkesi yaptığı her şeyden hesaba çekecektir.)"

﴿19﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿20﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿21﴾ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿22﴾ إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿23﴾ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعَفَ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿24﴾ قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوَعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿25﴾ عَالِمِ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿26﴾ إِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿27﴾ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ رَبِّهِمْ وَاحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿28﴾

### **73- MÜZZEMMİL SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **MÜZZEMMİL SURESİNİN ANLAMI**

#### **سورة المزمل**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### **Ayet: 1-8**

Ey örtünüp (yatan) elçi, -çok azı hariç- geceleri aşağı yukarı gece yarısında kalk ve bu ilahi kitabı / Kuran'ı yavaş yavaş oku. Çünkü Biz sana ağır sorumluluklar yükleyen (ilahi) sözler söyleyeceğiz. (Evet,) gece uykudan kalkmak zordur; ama bu, (sana bildirdiğimiz gerçekleri insanlara) daha iyi aktarman için daha doğrudur. Ayrıca gündüzleri gün boyunca meşgul olduğundan sakın olan geceleri değerlendirmek senin için daha uygundur. Öyleyse her zaman Rabb'inin yüce adını (şükürle) an ve yalnız Ona ibadet et.

**Ayet: 9-13**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Doğu'nun ve Batı'nın, yani her yerin Rabb'i olan Allah'tan başka ilah yoktur / Allah tüm varlıkların tek ilahıdır. Öyleyse ey elçi, yalnız Allah'ı savunucu edin (ve yalnız Ona güvenip dayan.) Ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin çirkin sözlerine sabret ve onlardan güzellikle ayrıl. Ey elçi, bazı nimetlere sahip olan ve (şımarıp) gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimseleri Bana bırak ve onlara (ecel / ölüm vakitlerine kadar) biraz süre ver. Çünkü (ahirette) Bizim huzurumuzda (onlar için) kelepçeler, cehennem ateşi, dikenli yiyecekler ve şiddetli cezalar olacaktır.

**Ayet: 14**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü yeryüzü ve dağlar (büyük depremlerle) sarsılacaktır ve (tüm) dağlar parçalanıp kum yığını gibi akacaktır.

**Ayet: 15-18**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz daha önce Firavuna bir elçi gönderdiğimiz gibi size de, size şahitlik eden bu elçiye gönderdik. Aynı şekilde geçmişte Firavun'a bir elçimiz (olan Musa'yı) gönderdik. Ama Firavun elçimize karşı çıktı. Biz de onu ağır bir cezaya uğrattık. Şimdi eğer siz de İslam'ı ısrarla inkar ederseniz, şunu iyi bilin ki, (korkudan) çocukların bile saçını beyazlatacak olan kıyamet gününden asla sakınamazsınız. (Kıyamet günü öyle bir gündür ki şiddetinden) gök parçalanacaktır. Böylece (Allah'ın verdiği) söz gerçekleşmiş olacaktır.

يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ ﴿١﴾ قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا  
﴿٢﴾ نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾  
أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا  
﴿٤﴾ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾  
إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ  
قِيلًا ﴿٦﴾ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا  
طَوِيلًا ﴿٧﴾ وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ  
إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾ رَبُّ الْمَشْرِقِ  
وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا  
﴿٩﴾ وَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ  
وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾  
وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ  
وَمَهْلَهُمْ قَلِيلًا ﴿١١﴾ إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا  
وَجَحِيمًا ﴿١٢﴾ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ  
وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ  
الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا  
مَهِيلًا ﴿١٤﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا  
شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى  
فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ فَعَصَى  
فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا  
﴿١٦﴾ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا  
يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾ السَّمَاءُ

#### **Ayet: 19**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran ilahi bir hatırlatmadır. Öyleyse dileyenler Rabb'lerine yönelen dosdoğru yolu / İslam'ı benimseyecektir (ve ahirette Onun lütfettiği cennet nimetlerine erişecektir.)

#### **Ayet: 20**

Ey elçi, şüphesiz ki Rabb'in senin geceleyin uykudan kalkıp bazen gecenin yaklaşık üçte ikisini, bazen yaklaşık yarısını, bazen de yaklaşık üçte birini ibadetle geçirdiğini ve senin beraberinde olanlardan (yani İslam'a inananlardan) bazılarının da aynı şekilde hareket ettiğini bilir. Doğrusu Allah geceyi ve gündüzü takdir edendir. (Ey İslam'a inananlar,) Allah (hepinizin) bu vakitleri sayamayacağınızı (yani tam olarak yerine getiremeyeceğinizi) bildiğinden, (eksikleriniz hakkında) tövbenizi kabul etmiştir. Öyleyse bu ilahi kitaptan / Kuran'dan kolayınıza geldiği kadar okuyun. Allah aranızda bazılarınızın hasta olacağını, bazılarınızın Allah'ın lütfundan nasibini aramak (yani çalışmak) için yolculuk yapacağını ve bazılarının Allah'ın dosdoğru yolunu / İslam'ı savunmak için savaşıacağını da bilmektedir. Öyleyse bu ilahi kitaptan / Kuran'dan kolayınıza geldiği kadar okuyun. Ey İslam'a inananlar, namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat verin. Allah'a güzel bir borç verin, (yani insanlara iyilik edin.) Şunu iyi bilin ki, siz bu dünyada birbirinize hangi iyiliği sunarsanız, (ahirette) Allah'ın huzurunda onun karşılığını daha iyi ve daha büyük bir ödül olarak bulursunuz. Öyleyse ey İslam'a inananlar, Allah'tan bağışlanma dileyin. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve en merhametlidir.

مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿18﴾  
إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿19﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصَوْهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَءُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿20﴾

#### **74- MÜDDESSİR SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **MÜDDESSİR SURESİNİN ANLAMI**

#### **سورة المدثر**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

### **Ayet: 1-7**

Ey örtünüp (yatan) elçi, kalk ve (insanları) uyar. Ey elçi, daima Rabb'inin adını yücelt. Giysilerini temiz tut ve tüm kötülüklerden uzak dur. Sakın yaptığın bir iyiliği çok görüp başa kakma! Ey elçi, Rabb'inin rızasını kazanmak için daima sabırla dayanışarak hareket et.

### **Ayet: 8-10**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (Sur) borusuna üflendiğinde, işte o vakit başlayacak olan) kıyamet günü çok zor bir gün olacaktır. (O gün) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere hiç kolay olmayacaktır.

### **Ayet: 11-26**

Ey elçi, kendisini tek başına (çıplak olarak) yarattığım, sonra kendisine büyük bir servet, nimetlerime şahit olan çocuklar ve geniş imkanlar verdiğim; ama açgözlülük ederek Benden daha fazlasını isteyen (ve İslam'ı ısrarla inkar eden) kimseyi Bana bırak. Hayır, (o, cezasız kalmayacaktır.) Çünkü o, bildirdiğimiz gerçeklere karşı inat etti. (Bu yüzden) Ben onu sürekli artan sıkıntılara uğratacağım. Doğrusu o, İslam'ı ısrarla inkar etti ve (kendi çıkarını düşünüp) hesaplar yaptı. -Kahrolsun ki- o, çok ince hesaplar yaptı. Sonra -kahrolsun ki- o, daha da ince hesaplar yaptı. Daha sonra baktı ki (bu ilahi kitap / Kuran onun işine gelmiyor,) o vakit kaşlarını çatıp somurttu ve arkasını dönüp büyüklük tasladı. İslam'ı ısrarla inkar eden o kafir (iftira edip): "Bu Kuran, sadece aktarılarak öğrenilen bir sihirdir / aldatmacadır ve bir insan sözüdür." dedi. Sonuçta (ahirette) Ben onu cehennem ateşine atacağım.

### **Ayet: 27-31**

Cehennem ateşi nedir bilir misin? (Cehennem ateşi) hiç durmadan ve hiç bırakmadan (yakan bir ateştir.) Doğrusu bu, insanlar için bir (ibret) tablosudur. Cehennemde on dokuz (büyük cehennem görevlisi / zebani) vardır. Doğrusu Biz cehennem ateşinin görevlilerini sadece meleklerden koyduk. (Ey insanlar, şunu iyi bilin ki,) Biz cehennem görevlilerinin

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٢﴾  
وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾  
وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُنْ  
تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾ فَإِذَا  
نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ﴿٨﴾ فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ  
يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ  
يَسِيرٍ ﴿١٠﴾ ذُرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ  
وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا  
﴿١٢﴾ وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدْتُ  
لَهُ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ  
﴿١٥﴾ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا  
﴿١٦﴾ سَأَرْهَقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾ إِنَّهُ  
فَكَرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقَتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ  
﴿١٩﴾ ثُمَّ قَتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ  
نَظَرَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ  
أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا  
سِحْرٌ يُؤْثَرُ ﴿٢٤﴾ إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ  
الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾  
وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِي  
وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَاحَةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾  
عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾ وَمَا جَعَلْنَا  
أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا

sayısını başka bir sebeple değil ancak İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplara bir sıkıntı olsun, ehli kitap ikna olup İslam'a inansın, İslam'a inananların inancı artsın, ehli kitap ve İslam'a inananlar (ahiretten) asla şüphe etmesin ve kalplerinde (manevi) bir hastalık (yani kişilik bozukluğu) olan münafıklar / ikiyüzlüler ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler de (alay ederek): "Allah bu örnekle ne demek istiyor ki(!)" desinler diye belirttik. Bu böyledir. Allah dileyenleri (yani günahta ısrar edenleri) ısrarlı sapkınlıkları içinde bırakır; dileyenleri (yani İslam'a inananları) ise dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltir. Doğrusu Rabb'inin askerlerinin sayısını Ondan başkası bilemez. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran insanlar için ancak ilahi bir öğüttür.

#### **Ayet: 32-38**

Hayır! (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin söyledikleri doğru değildir.) Doğrusu Ay, giden gece ve ardından gelen sabah Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Cehennem ateşi en önemli gerçeklerden biridir ve insanlar için bir uyarıdır. (Ey insanlar, bu dünya hayatında) dileyenleriniz düzeltici / iyi işler yaparak doğrulukta ilerleyebilir; dileyenleriniz de doğrulukta geri kalabilir. Herkes sadece kendi yaptıklarından sorumludur.

#### **Ayet: 39-48**

Doğrusu ancak ahirette amel defterini sağ eliyle alacak olan kimseler cennetlere girecektir. Onlar günahta ısrar edip (cehenneme giren) suçlulara: "Sizi cehennem ateşine sürükleyen şey nedir?" diye soracaktır. (Cehenneme giren kimseler): "Doğrusu biz dünyadayken namaz kılmazdık, yoksulu doyurmazdık, batıl işlere dalanlarla beraber daldık ve ölene kadar ilahi adalet gününe inanmazdık." diyecektir. Sonuçta (ahirette) hiçbir destekçinin desteği / hiçbir şefaatinin şefaati onlara yarar sağlamayacaktır.

#### **Ayet: 49-56**

Öyleyse niçin bazıları bu ilahi hatırlatmaya / Kuran'a sırt çeviriyorlar. Onlar -sanki aslandan ürküp kaçan yaban eşekleri gibi- kaçıyorlar.

عَدَّتْهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا  
لَيَسْتَيِّقْنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ  
الَّذِينَ آمَنُوا إِيْمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ  
أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلَيَقُولَ  
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ  
مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ  
اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا  
يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا  
ذِكْرَى لِلْبَشَرِ ﴿31﴾ كَلَّا وَالْقَمَرَ  
﴿32﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا أَدْبَرَ ﴿33﴾ وَالصُّبْحِ  
إِذَا اسْفَرَّ ﴿34﴾ إِنَّهَا لَإِحدى الْكُتُبِ  
﴿35﴾ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿36﴾ لِمَنْ شَاءَ  
مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿37﴾ كُلُّ  
نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿38﴾ إِلَّا  
أَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿39﴾ فِي جَنَّاتٍ  
يَتَسَاءَلُونَ ﴿40﴾ عَنِ الْمُجْرِمِينَ  
﴿41﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿42﴾  
قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿43﴾ وَلَمْ  
نَكُ نُطْعِمِ الْمِسْكِينَ ﴿44﴾ وَكُنَّا  
نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ ﴿45﴾ وَكُنَّا  
نُكَذِّبُ بَيُومَ الدِّينِ ﴿46﴾ حَتَّى آتَيْنَا  
الْيَقِينَ ﴿47﴾ فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ  
الشَّافِعِينَ ﴿48﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ



Yoksa onlardan her biri -İslam'a inanmak için kendisine (özel) ilahi sayfaların inmesini mi istiyor? Hayır! (Olamaz!) Doğrusu bazıları ahiretten / ahiretteki hesaptan korkmuyorlar. Ama bu ilahi kitap / Kuran sadece ilahi bir hatırlatmadır. Öyleyse dileyenler onu düşünüp öğüt alsınlar. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, eğer Allah dilemeseydi, siz bu ilahi kitabı / Kuran'ı düşünüp öğüt alamazdınız. (Doğrusu Allah sizin bu ilahi kitabı / Kuran'ı düşünüp öğüt almanızı ister.) Şüphesiz ki Allah, Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınan kimselerle ve (hatadan dönenleri) bağışlayanlarla beraberdir.

التَّذَكُّرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿49﴾ كَانَهُمْ حُمُرٌ  
مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿50﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ  
﴿51﴾ بَلْ يَرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ  
يُؤْتَى صُحُفًا مُنشَرَّةً ﴿52﴾ كَلَّا بَلْ لَا  
يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿53﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرَةٌ  
﴿54﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿55﴾ وَمَا  
يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ  
التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿56﴾

## 75- KIYAMET SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### KIYAMET SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-11

Ey insanlar, kıyamet gününü ve kendi yanışını kınayabilen (vicdanlı) kimseleri şahit tutarak yemin ederim ki, (ahiret / ahiretteki hesap bir gerçektir.) Öyleyse insanlar (ahirette) onların kemiklerini toplayamayacağımızı (yani onları diriltemeyeceğimizi) sanmasınlar. Doğrusu Bizim gücümüz onları (ahirette) -parmak izlerine kadar- (yeniden) düzenlemeye yeter. Ama İslam'ı inkar eden insanlar işledikleri günahları daha ileriye götürmek isterler ve (alay ederek): "Şu kıyamet günü ne zaman gelecekmış / niçin hemen gelmiyor(!)" diye sorarlar. Ama (gökteki patlamalardan) gözler kamaştığında, Ay tutulduğunda ve Güneş ve Ay bir araya toplandığında, (yani kıyamet günü geldiğinde,) işte o gün, İslam'ı inkar eden insanlar: "Nereye kaçabiliriz?" diyecektir. Ama (o gün) onlar hiçbir destek göremeyecektir.

### سورة القيامة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ﴿1﴾ وَلَا أُقْسِمُ  
بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿2﴾ أَيْحَسِبُ  
الْإِنْسَانُ أَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿3﴾ بَلَى  
قَادِرِينَ عَلَى أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿4﴾  
بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجَرَهُ أَمَامَهُ ﴿5﴾  
يَسْأَلُ آيَانَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ﴿6﴾ فَاذًا  
بَرَقَ الْبَصَرُ ﴿7﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿8﴾  
وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿9﴾ يَقُولُ  
الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرَجُ ﴿10﴾ كَلَّا

**Ayet: 12-15**

Ey elçi, işte o gün herkes Rabb'inin huzuruna varıp duracaktır. İşte o gün İslam'ı inkar eden insanlara yaptıkları ve yapmayıp erteledikleri her şey bildirilecektir. Doğrusu (o gün) İslam'ı inkar eden insanlar (yalan) mazeretler uydursalar da, başlarına ne (kötü cezalar) geldiğini görecekler.

**Ayet: 16-19**

Ey elçi, (bu ilahi kitabı / Kuran'ı ezberlemek için) acele edip dilini sürekli hareket ettirme. Doğrusu bu ilahi kitabı / Kuran'ı toplamak ve okutmak Bize aittir. Biz onu okuduğumuzda, onun içeriğine uy. Doğrusu bu ilahi kitabı / Kuran'ı (insanlara) açıklamak da Bize aittir.

**Ayet: 20-25**

Ama ey İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar, (ne yazık ki) siz ahireti bırakıp bu dünya hayatını tercih ediyorsunuz. Doğrusu kıyamet günü (İslam'a inananların) yüzleri (mutluluktan) parlayacaktır. Onlar Rabb'lerine bakacaktır. O gün (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin) yüzleri ise çok asık olacaktır; çünkü onlar kendilerine (cehennemde) ağır cezalar verileceğini düşünecektir.

**Ayet: 26-30**

Ama (ahireti ısrarla inkar eden) herkes öldüğünde ve 'Artık hiç kimse onu iyileştiremez!' denildiğinde, (bu dünyadan) ayrıldığını (ve ahirette hesaba çekileceğini) düşünecektir. O vakit (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin) bacaları (korkudan) birbirine dolanacaktır. Ey elçi, işte o gün / kıyamet günü (tüm insanlar) Rabb'inin huzuruna gelecektir.

**Ayet: 31-35**

Ama (ne yazık ki bazı insanlar) gerçeklere / İslam'a / doğruluğa inanmadılar ve destek vermediler. Onlar gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayıp yüz çevirdiler ve kasılarak yandaşlarına gittiler. Bu yüzden ahirette onlara: "Yazıklar olsun sana, yazıklar olsun! Sonra (tekrar) yazıklar olsun sana, yazıklar olsun!" denilecektir.

**Ayet: 36-40**

(Hayır!) İnkarcı insan (bu dünyada ve ahirette) başıboş bırakılacağını asla sanmasın! Doğrusu

لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ  
الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ  
بِمَا قَدَّمَ وَآخَرُ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ  
عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ  
مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ  
لِتَعَجَّلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ  
وَقُرْآنَهُ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ  
قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ  
﴿١٩﴾ كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾  
وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ  
نَاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَظَرَةٌ  
﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾  
تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾ كَلَّا  
إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْ  
رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾  
وَالْتَفَتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ  
رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَقَ  
وَلَا صَلَّىٰ ﴿٣١﴾ وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ  
﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ  
﴿٣٣﴾ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ  
أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ﴿٣٥﴾ أَيْحَسِبُ  
الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ أَلَمْ  
يَكُنْ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾ ثُمَّ

(bir vakit) o, akıtılan bir damlacık sıvıdan ibaretti; sonra ise, (anne rahmine) yapışan küçük bir parça oldu. Daha sonra Allah onu (bir insan olarak) yaratıp düzenledi. Böylece Allah erkek ve dişi çiftleri (yaratıp) var etti. Doğrusu Allah'ın gücü ölüleri diriltmeye de yeter.

كَانَ عَاقِبَةُ فَخْلَقَ فَسَوَّى ﴿38﴾  
فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى  
﴿39﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ  
يُحْيِيَ الْمَوْتَى ﴿40﴾

## 76- İNSAN SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### İNSAN SURESİNİN ANLAMİ

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-3

Doğrusu insanların üzerinden -daha onlar adı anılmaya değer bir şey değilken- çok uzun bir zaman geçmiştir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Biz insanları (bu dünyada) sınamak için bir damla karışık sıvıdan yaratmaktayız ve onlara iştirme ve görme özelliklerini vermekteyiz. Doğrusu Biz insanları dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yönelttik (ve onları bu dünya hayatında düşünce, inanç ve tercihlerinde özgür bırakıp sınamaktayız.) Böylece (dileyenler) Allah'a şükreder, (dileyenler ise) Ona nankörlük eder.

#### Ayet: 4-6

Doğrusu Biz İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere (ahirette) zincirler, kelepçeler ve cehennem alevli ateşini hazırladık. (Dünya hayatında düzeltici / iyi işler yapan) iyi insanlar ise (ahirette) güzel kokulu cennet içeceklerini kadehlerle içecektir. Allah'ın (cennete soktuğu) kulları o içecekleri cennet pınarlarından bolca içecektir.

#### Ayet: 7-14

Onlar (yani İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler) verdikleri sözleri yerine getirirler, şiddeti her yeri kaplayacak olan kıyamet gününden korkarlar ve Allah'ın sevgisini kazanmak için yoksullara, yetimlere /

## سورة الإنسان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ  
الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا ﴿1﴾ إِنَّا  
خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ  
نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿2﴾  
إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا  
كَفُورًا ﴿3﴾ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ  
سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿4﴾ إِنَّ  
الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ  
مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿5﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا  
عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿6﴾  
يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ  
شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿7﴾ وَيُطْعَمُونَ  
الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا  
وَأَسِيرًا ﴿8﴾ إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ

kimsesizlere ve esaret altında tutulanlara yemek yedirirler. Onlar ihtiyaç sahiplerine: "Doğrusu biz sizi (gösteriş için değil) yalnız Allah'ın rızasını kazanmak için doyuruyoruz ve sizden hiçbir karşılık veya teşekkür istemiyoruz. Çünkü biz korkunç ve sıkıntılı bir gün (olan kıyamet gününde) Rabb'imizden (yani Onun bizi çekeceği hesaptan) korkuyoruz." derler. Böylece Allah onları o günün şiddetinden koruyacaktır ve (ahirette) onların yüzlerine parlaklık, gönüllerine de sevinç verecektir. Allah onları (İslam için) sabırla dayanışarak hareket ettiklerinden (ahirette) cennet (nimetleriyle) ve ipekli giysilerle ödüllendirecektir. Onlar cennette (karşılıklı) koltuklara oturup (sohbet edecek) ve orada (yakıcı / rahatsız edici) bir güneş veya üşüten bir soğukluk görmeyecektir. Ayrıca meyvelerine kolayca erişilebilen cennet ağaçları -dallarını aşağıya eğerek- onları gölgeleyecektir.

#### **Ayet: 15-22**

Cennete giren kimselerin istedikleri (ikramlar) onlara gümüş kaplarda ve kristal ve gümüş bardaklarda servis edilecektir. Cennette onlara tadları çok güzel olan içecekler kadehlerle içirilecektir. Onlar 'Selsebil' denilen bir pınardan içecektir. Allah'ın cennette yarattığı genç hizmetçiler, saçılmış inciler gibi onların etrafında dolaşarak (ikramları) servis yapacaktır. Cennette nereye baksan, nimetlerimizi ve büyük hükümlerimizi görürsün. Cennete giren kimseler orada ince ve kalın ipekli kumaşlardan yeşil elbiseler giyinecek ve gümüş bileklikler takınacaktır. Rabb'leri onlara tertemiz içecekleri içirecektir. (Ey İslam'a inananlar,) bu cennet nimetleri size (dünya hayatında) yaptığınız (iyi işlerin) karşılığında bir ödül olarak verilecektir.

#### **Ayet: 23-26**

Ey elçi, bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana Biz indirmekteyiz. Öyleyse Rabb'inin hükmü gelene kadar (İslam için) sabırla dayanışarak hareket et. Sakın günaha ısrar eden ve Allah'a nankörlük eden kimselere uyma! Ey elçi, sabah-akşam daima Rabb'inin yüce adını

لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ﴿9﴾  
إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا  
قَمْطَرِيرًا ﴿10﴾ فَوْقَهُمْ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ  
الْيَوْمِ وَلَقِيَهُمْ نَصْرَةٌ وَسُرُورًا ﴿11﴾  
وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا  
﴿12﴾ مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا  
يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمَهْرِيرًا  
﴿13﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ  
قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ﴿14﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ  
بَانِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ  
قَوَارِيرًا ﴿15﴾ قَوَارِيرَ مِنْ فِضَّةٍ  
قَدَرُواهَا تَقْدِيرًا ﴿16﴾ وَيُسْقَوْنَ فِيهَا  
كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ﴿17﴾  
عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ﴿18﴾  
وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا  
رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَنثورًا ﴿19﴾  
وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا  
كَبِيرًا ﴿20﴾ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ  
خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوا أَسَاوِرَ مِنْ  
فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا  
﴿21﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ  
سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا ﴿22﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا  
عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿23﴾ فَاصْبِرْ

(şükürle) an, geceleyin Ona secde et ve uzun gecelerde Allah'ın yüceliğini anarak hareket et.

**Ayet: 27-28**

(Ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar ağır / zorlu kıyamet gününü umursamayıp dünya hayatını tercih ediyorlar. Doğrusu onları yaratan, onlara güç veren ve -dilediğimizde- (onları öldürüp) yerlerine başka insanları getirecek olan Biziz.

**Ayet: 29**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, bu ilahi kitap / Kuran ilahi bir hatırlatmadır. Öyleyse dileyenler Rabb'lerine yönelen dosdoğru yolu / İslam'ı benimseyecektir (ve ahirette Onun lütfettiği cennet nimetlerine erişecektir.)

**Ayet: 30-31**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, eğer Allah dilemeseydi, siz hiçbir şey dileyemezsiniz. Şüphesiz ki Allah her zaman her şeyi en iyi bilendir ve en doğru kararı verendir. Herkes şunu iyi bilsin ki, Allah dileyenleri (yani İslam'a inananları) rahmetine sokacaktır. Ama O, haksızlıkta / zulümde ısrar eden zalimlere ise (ahirette) şiddetli cezalar hazırlamıştır.

لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِيعْ مِنْهُمْ أَثِمًا أَوْ  
كَفُورًا ﴿24﴾ وَادْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً  
وَأَصِيلًا ﴿25﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ  
وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿26﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ  
يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ  
يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿27﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ  
وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا  
أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿28﴾ إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ  
فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿29﴾  
وَمَا تَشَاؤُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ  
اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿30﴾ يُدْخِلُ  
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ  
لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿31﴾

**77- MÜRSELAT SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**MÜRSELAT SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-15**

Allah'ın insanlara art arda gönderdiği, fırtınalar gibi esip İslam'ı yayan, doğru ve yanlış birbirinden ayıran, Onun ilahi öğüdünü öğretip insanları hatadan dönmeye / tövbe etmeye çağıran ve (Allah'ın cezasıyla) uyararak tüm elçiler Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Ey insanlar, tehdit edildiğiniz (kıyamet günü) kesinlikle gerçekleşecektir. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, belli bir vakte kadar ertelenen

**سورة المرسلات**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿1﴾ فَالْعَاصِفَاتِ  
عَصْفًا ﴿2﴾ وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا ﴿3﴾  
فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا ﴿4﴾ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا  
﴿5﴾ عَذْرًا أَوْ تَذْرًا ﴿6﴾ إِنَّمَا



son hüküm günü / kıyamet günü geldiğinde, yıldızlar yok olup silinecektir, gökyüzü yarılacaktır, dağlar parçalanacaktır ve tüm elçiler bir araya toplanacaktır. Peki, son hüküm günü / kıyamet günü nasıl bir gündür bilir misin? Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

#### **Ayet: 16-19**

Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, Biz İslam'ı ısrarla inkar eden öncekileri cezalandırıp yok ettik ve (sizin gibi) sonraki inkarcıları da onların ardına ekleyeceğiz. Biz günahta ısrar eden suçlulara böyle yaparız. Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

#### **Ayet: 20-24**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz sizi aşağılık görülen bir (damla) sudan yarattık ve onu belli bir süreye (yani bir bebek olana) kadar sağlam bir yere (yani anne rahmine) yerleştirdik. Çünkü Biz (sizi böyle yaratmayı) takdir ettik. Şüphesiz ki Biz (her şeye) en güzel şekilde güç yetiririz. Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

#### **Ayet: 25-28**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, Biz bu yeryüzünü yaşayanlar ve ölümler için bir yurt yaptık. Biz yeryüzünde yüksek dağları var ettik ve sizi (yeryüzünde akan ırmaklardan) tatlı sular içirdik. Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

#### **Ayet: 29-34**

Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, yalanladığınız kıyamet gününe doğru ilerleyin bakalım. (Haydi) cehennemin serinletmeyen ve alevlerden korumayan üç kat karanlığına doğru ilerleyin bakalım. Doğrusu cehennem devasa büyüklükte sarı halatlara benzer kıvılcımlar saçacaktır. Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

#### **Ayet: 35-37**

تُوَعَدُونَ لَوَاقِعٍ ﴿٧﴾ فَإِذَا النُّجُومُ  
طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ  
﴿٩﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا  
الرُّسُلُ أُقْتَتَتْ ﴿١١﴾ لَآيَ يَوْمٍ أُجِّلَتْ  
﴿١٢﴾ لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَا  
أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَيَلَّ  
يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ أَلَمْ نُهْلِكِ  
الْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نَتَّبِعُهُمُ الْآخَرِينَ  
﴿١٧﴾ كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾  
وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾ أَلَمْ  
نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَهِينٍ ﴿٢٠﴾  
فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَى  
قَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ  
الْقَادِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ  
لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ  
كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءَ وَآمَوَاتًا ﴿٢٦﴾  
وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ  
وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيَلَّ  
يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾ انْطَلِقُوا إِلَى  
مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ انْطَلِقُوا

Doğrusu o gün (kıyamet günü) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin (korkudan) dilleri tutulacaktır ve onların özür dilemelerine izin verilmeyecektir. Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

**Ayet: 38-40**

Ey putperest / müşrik Araplar, şunu iyi bilin ki, son hüküm günü / kıyamet günü Biz hem sizi hem de sizden önceki inkarcıları (cehennemde) bir araya toplayacağız. Haydi, eğer herhangi bir planınız varsa, Bana karşı kurduğunuz planı uyguayın da göreyim(!) Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

**Ayet: 41-45**

Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimseler ise (ahirette) cennet gölgeliklerinde ve pınarlarında bulunacaktır. Cennete giren kimseler orada canlarının istediği her meyveye / nimete erişecektir. (Melekler) onlara: "(Dünyada) yaptığınız düzeltici / iyi işlerin ödülü olarak (cennet nimetlerinden) afiyetle yiyin ve için." diyecektir. Bu böyledir. Biz iyi işler yapanları ödüllendireceğiz. Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

**Ayet: 46-47**

Ey İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler, siz (bu dünyanın) nimetlerinden biraz yiyebilir ve yararlanabilirsiniz; (ama siz ahirette cennet nimetlerinden yararlanamayacaksınız.) Çünkü siz günahta ısrar eden suçlularsınız. Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

**Ayet: 48-49**

Ne yazık ki putperest / müşrik Araplara: "(Yalnız Allah'a) boyun eğin." denildiğinde, yalnız Ona boyun eğmek istemiyorlar. Sonuçta kıyamet günü gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır.

**Ayet: 50**

(İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler bu ilahi kitaba / Kuran'a inanmıyorlar.) Peki, onlar Allah'ın sözünden sonra başka hangi söze

إِلَى ظِلِّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿30﴾ لَا

ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿31﴾

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿32﴾

كَأَنَّهُ جِمَالَتٌ صَفْرٌ ﴿33﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ

لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿34﴾ هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ

﴿35﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ

﴿36﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿37﴾

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمْعًاكُمْ وَالْأُولَىٰ

﴿38﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ

﴿39﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿40﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿41﴾

وَفَوَاحٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿42﴾ كُلُوا

وَأَشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

﴿43﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

﴿44﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿45﴾

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُّجْرِمُونَ

﴿46﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿47﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ

﴿48﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿49﴾

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿50﴾

## 78- NEBE SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### NEBE SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-5**

(İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar) neyi sorarak (alay ediyorlar?) Doğrusu onlar karşı çıktıkları o büyük haberi (yani ahireti / ahiretteki hesabı sorarak alay ediyorlar.) Ama onlar (kıyamet günü geldiğinde,) gerçeği anlayacaktır; hem de çok iyi anlayacaktır.

#### **Ayet: 6-16**

(Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyamet gününü başınıza getirecek olan Biziz.) Yeryüzünü (sizin yaşamanıza) uygun yapan da Biziz. Dağları kazık gibi koyan da Biziz. Sizi (erkek ve dişi) çiftler halinde yaratan da Biziz. Uykunuzu dinlendirici yapan da, rahat uyumanız için geceyi bir örtü (gibi karanlık) yapan da Biziz. Çalışıp geçiminizi sağlamanız için gündüzü aydınlık yapan da Biziz. Sizin üzerinize yedi kat göğü sapasağlam kuran da Biziz. Güneş'i bir ışık kaynağı yapan da Biziz. Bulutlardan bereketli yağmurlar indirip çeşitli bitkileri, bağları ve bahçeleri çıkaran da Biziz.

#### **Ayet: 17-30**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, son hüküm gününün / kıyamet gününün vakti (Allah tarafından belirlenmiştir.) Sur borusuna üflendiğinde, siz akın akın geleceksiniz. O gün gök açılacaktır, (gökte) kapılar olacaktır, dağlar yürütülecektir, (o dağlar parçalanıp) bir hayal gibi (yok) olacaktır. O vakit cehennem - Allah'a karşı azgınlışanların dönüp varacağı yer olarak- onları gözleyip bekleyecektir. Cehenneme giren kimseler orada uzun süre kalacaktır. Cehennemde onlar serin içecekleri değil kaynar sıcak suları ve irinli yiyecekleri

## سورة النبا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ  
﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ كَلَّا  
سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾  
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا ﴿٦﴾  
وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ  
أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا  
﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾  
وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا  
فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا  
سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنْزَلْنَا مِنَ  
الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِّنُخْرِجَ  
بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا  
﴿١٦﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا  
﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ  
أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ  
أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ  
سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ  
مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِينَ مَابًا ﴿٢٢﴾

tadacaktır. Doğrusu onlar (cehennem cezasını) hak ettiler; çünkü onlar ahiretteki hesaba inanmıyorlardı ve bildirdiğimiz gerçekleri ısrarla yalanlıyorlardı. Ahirette Biz insanlara her şeyi tek tek sayacağız ve onları tüm yaptıklarından hesaba çekeceğiz. (Sonra Biz cehenneme giren kimselere): "Haydi, cezanızı çekin. Artık cezanızı (azaltmayacağız;) ancak artıracacağız." diyeceğiz.

#### **Ayet: 31-40**

Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranan ve yasaklarından sakınan kimselere ise (ahirette) başarılar vardır. Ahirette (Allah tarafından) onlara (cennet) bahçeleri, üzüm bağları, aynı olgunlukta yemişler ve kadehlere doldurulmuş (lezzetli cennet içecekleri) verilecektir. Onlar cennette hiçbir boş / rahatsız edici veya yalan söz işitmeyecektir. Ey elçi, bunlar (ahirette) Rabb'inin (İslam'a inananlara) fazladan armağan edeceği şeylerdir. O, göklerin, yerin ve arasındakilerin (yani her şeyin) Rabb'i olan Rahman'dır. Ama Onun huzurunda hiç kimsenin (izinsiz) konuşma hakkı yoktur. Doğrusu vahiy meleği Cebrail'in ve diğer meleklerin sıraya dizileceği kıyamet günü Rahman'ın izin verdiğinden başkası konuşamayacaktır. Konuşma izni alan kimse ise ancak doğruyu söyleyebilecektir. İşte o gün gerçek gündür. Öyleyse (o gün gelmeden önce) dileyenler, (tövbe edip) Rabb'lerine dönsünler (ve İslam'a inansınlar.) Ey insanlar, Biz sizi yakın bir cezayla uyardık. Sonuçta kıyamet günü herkes dünyada yaptıklarına bakacaktır ve İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler: "Keşke toprak olsaydım (ve ahiretteki cezadan kurtulsaydım.)" diyecektir. (Ama onlar ahiretteki cezadan asla kurtulamayacaktır.)

لَا يَبْثِنَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿23﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿24﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿25﴾ جَزَاءً وَفَاقًا ﴿26﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿27﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿28﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿29﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿30﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿31﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿32﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿33﴾ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿34﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَابًا ﴿35﴾ جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿36﴾ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿37﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿38﴾ ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿39﴾ إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿40﴾

## NAZİ'AT SURESİNİN ANLAMI

## سورة النازعات

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-5**

Tuttuğunu koparan, durmadan çalışan, daima Allah'ın yüce adını anarak hareket eden, birbirleriyle yarışan ve (Allah'ın onlara verdiği görevleri) gereğince yerine getiren (melekler) Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir.

**Ayet: 6-10**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, kıyamet günü (yeryüzü) art arda (büyük depremlerle) sarsılacaktır. O gün İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin kalpleri hızla çarpacaktır ve onların gözlerinde korku görülecektir.

**Ayet: 11-12**

Putperest / müşrik Araplardan bazıları: "(Ölüp) çürümüş kemiklere döndükten sonra (ahirette) diriltilip (tüm yaptıklarımızdan hesaba mı çekileceğiz? Olamaz!)" diyorlar. Ama ahirette onlar: "(Eyvah! öyleyse bu defa biz (gerçekten) zarara uğrayıp kaybettik." diyecektir.

**Ayet: 13-14**

Doğrusu Allah'ın bir emriyle kıyamet kopacaktır ve o vakit herkes (ahiret gerçeğine) uyanacaktır.

**Ayet: 15-19**

Ey elçi, sana Musa'nın yaşadığı olayların haberi geldi: Bir vakit Rabb'i Musa'ya kutsal Tuva Vadisinde seslenip: "(Şimdi) Firavuna git (ve onu İslam'a davet et.) Çünkü o, (Allah'a karşı) azgınlaştı. (Ey Musa,) ona, 'Kötülükten arınmak ister misin? (Eğer istersen,) ben seni Rabb'ine yöneltebilirim. Böylece sen de kalbinde bir ürperti duyabilirsin.' de." dedi.

**Ayet: 20-26**

Sonra Musa Firavuna büyük mucizeler gösterdi. Ama Firavun, dosdoğru yolu / İslam'ı

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّاشِطَاتِ  
نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾  
فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُدَبِّرَاتِ  
أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾  
تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ  
وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿٩﴾  
يَقُولُونَ ءَإِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ  
﴿١٠﴾ ءَإِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً ﴿١١﴾  
قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾  
فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا  
هُم بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾ هَلْ أَتَيْكَ حَدِيثُ  
مُوسَى ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ  
الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾ إِذْ هَبَّ إِلَى  
فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ  
إِلَى أَنْ تَزْكَى ﴿١٨﴾ وَأَهْدِيكَ إِلَى  
رَبِّكَ فَتَخْشَى ﴿١٩﴾ فَارِاهُ الْآيَةَ  
الْكُبْرَى ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَى ﴿٢١﴾  
ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادَى



/ doğruluğu yalanlayıp karşı çıktı ve arkasını dönüp oradan hızlıca uzaklaştı. Sonra adamlarını topladı ve onlara seslenip: "Şunu iyi bilin ki, ben sizin en yüce efendinizim." dedi. İşte bu yüzden Allah onu bu dünyada ve ahirette cezalandırmıştır. İşte bunda Allah'a karşı çıkmaktan korkan kimselere nice ibretler vardır.

#### **Ayet: 27-33**

(Ey insanlar, bir düşünün bakalım,) Allah'ın sizi yaratması mı yoksa göğü yaratması mı daha zordur? (Şunu iyi bilin ki, Allah'a hiçbir şey zor değildir.) Doğrusu Allah göğü yükseltip düzenleyendir, (dünyanın) gecesini karanlık gündüzünü aydınlık yapandır, daha sonra yeryüzünde düzlükler var edendir, yerin altından su çıkarandır, yerin üstünde otlaklar bitirendir ve yeryüzüne dağları oturtandır. Bunlar sizin ve hayvanlarınızın yararı için yaratılmıştır.

#### **Ayet: 34-41**

O büyük olay / kıyametin kopması meydana geldiği gün insanlar (dünya hayatında) nelerin peşinden koştuklarını / neler yaptıklarını hatırlayacaktır. Diğer yandan cehennem ateşi onu görmeyi hak eden kimselerin önüne çıkarılacaktır. Böylece azgınlaşan ve dünya hayatını tercih eden kimseler (sonsuz kadar kalmak üzere) cehennem ateşine girecektir. Rabb'inin huzurunda hesaba çekilmekten korkan ve kendini kötü arzulardan alıkoyan kimseler ise (sonsuz kadar yaşamak üzere) cennete girecektir.

#### **Ayet: 42-46**

Ey elçi, bazıları sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar. Herkes şunu iyi bilsin ki, senin kıyametin kopma vaktini (bilip) söylemen asla mümkün değildir. Doğrusu onun vaktini yalnız Rabb'in bilir. Ey elçi, sen ancak Allah'a karşı çıkmaktan korkan kimseleri uyaran bir uyarıcısın. (Ama ne yazık ki insanların birçoğu gerçekleri anlamak istemez.) Doğrusu insanlar kıyametin koptuğunu gördüklerinde, dünyada sanki

﴿23﴾ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى ﴿24﴾

فَاخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى

﴿25﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَى

﴿26﴾ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ

بَنِيهَا ﴿27﴾ رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّيَهَا

﴿28﴾ وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ

ضُحِيهَا ﴿29﴾ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ

دَحِيهَا ﴿30﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا

وَمَرْعِيهَا ﴿31﴾ وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا

﴿32﴾ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿33﴾

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى ﴿34﴾

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿35﴾

وَبُرَزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ﴿36﴾

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿37﴾ وَآثَرَ الْحَيَاةَ

الدُّنْيَا ﴿38﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ

الْمَأْوَى ﴿39﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ

رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى ﴿40﴾

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿41﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِيهَا

﴿42﴾ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿43﴾

إِلَى رَبِّكَ مُنْتَهِيهَا ﴿44﴾ إِنَّمَا أَنْتَ

مُنذِرٌ مَنِ يَخْشَاهَا ﴿45﴾ كَانَهُمْ يَوْمَ

sadece gündüz veya gece (yani kısa bir süre)  
kaldıklarını sanacaktır.

يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ

ضُحِيَّهَا ﴿46﴾

## 80- 'ABESE SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### 'ABESE SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın  
adıyla,"

#### Ayet: 1-10

Ey elçi, gözleri görmeyen (kör) bir kimse  
yanlarına geldiğinde, bazıları surat asıp yüz  
çevirdiler. Nereden bileceksin ki, belki o,  
günahtan temizlenip arınacak, yani bu ilahi  
kitaptan / Kuran'dan aldığı öğütten yararlanıp  
kendini düzeltecektir. Ey elçi, İslam'ı gereksiz  
gören kibirli kimselere dosdoğru yolu / İslam'ı  
/ doğruluğu anlatmaya çalışıyorsun; ama sen  
(İslam'ı ısrarla inkar eden ve büyüklük  
taslayan kimselerin) arınıp arınmamasından  
sorumlu değilsin. Ey elçi, şunu iyi bil ki, eğer  
sen kalbinde bir ürperti duyup koşarak sana  
gelen kimselere ilgi göstermezsen, (ahirette  
bundan hesaba çekilirsin.)

#### Ayet: 11-16

Ama bu ilahi kitap / Kuran sadece ilahi bir  
hatırlatmadır. Öyleyse dileyenler onu düşünüp  
öğüt alsınlar. Doğrusu bu Kuran değerli ve  
güvenilir yazıcıların elleriyle yazılan, kutlu  
sayfalarda yüksek ve temiz tutulan bir ilahi  
kitaptır.

#### Ayet: 17-23

İslam'ı inkar eden insanlar ahirette  
kahrolacaktır. Çünkü onlar çok nankördür.  
(İslam'ı ısrarla inkar eden her insan bir  
düşünsün bakalım,) Allah onu hangi şeyden  
yaratmıştır? Doğrusu Allah insanı bir damlacık  
sıvıdan yaratıp düzenlemiştir ve onun  
dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa  
yönelmesini kolaylaştırmıştır. Allah insanı  
(dünya hayatının sonunda) öldürüp kabre

## سورة عبس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّى ﴿1﴾ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى  
﴿2﴾ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى ﴿3﴾ أَوْ  
يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرُ ﴿4﴾ أَمَّا مَنْ  
اسْتَغْنَى ﴿5﴾ فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى ﴿6﴾  
وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى ﴿7﴾ وَأَمَّا مَنْ  
جَاءَكَ يَسْعَى ﴿8﴾ وَهُوَ يَخْشَى ﴿9﴾  
فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى ﴿10﴾ كَلَّا إِنَّهَا  
تَذِكْرَةٌ ﴿11﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿12﴾  
فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ ﴿13﴾ مَرْفُوعَةٍ  
مُطَهَّرَةٍ ﴿14﴾ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿15﴾  
كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿16﴾ قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا  
أَكْفَرَهُ ﴿17﴾ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ  
﴿18﴾ مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ﴿19﴾  
ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿20﴾ ثُمَّ أَمَاتَهُ  
فَأَقْبَرَهُ ﴿21﴾ ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ  
﴿22﴾ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ﴿23﴾

sokacaktır ve dilediğinde (ahirette) diriltip hesaba çekecektir. Ama (ne yazık ki) İslam'ı inkar eden insanlar Allah'ın emirlerini yerine getirmezler.

#### **Ayet: 24-32**

Ayrıca İslam'ı inkar eden insanlar yedikleri yiyeceklerin kaynağına bir bakmalıdır. Ey İslam'ı inkar eden insanlar, eğer Biz yağmuru yağdırmasaydık; toprağı yarararak yağmuru içine sokmasaydık ve yeryüzünde tahıllar, üzüm bağları, otlar, zeytin ağaçları, hurma ağaçları, bahçeler, gür ormanlar, meyveler, yemişler ve çayırlar gibi çeşitli nimetleri çıkarmasaydık; siz ne yapabilirdiniz? (Hiçbir şey!) Bunlar sizin ve hayvanlarınızın yararı için yaratılmıştır.

#### **Ayet: 33-42**

Ama (bu dünya hayatının sonunda) o yüksek ses geldiğinde, yani kıyamet günü, (korkuya kapılan) herkes kardeşinden, annesinden, babasından, hanımından ve çocuklarından kaçacaktır. O gün (İslam'ı ısrarla inkar edenlerden) her biri kendi derdine düşecektir. (O gün) İslam'a inananların yüzleri parlak, güleç ve sevinçli olacaktır; İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin yüzleri ise toz toprak içinde / pis ve mosmor olacaktır. Çünkü onlar İslam'ı ısrarla inkar eden ve günahıta ısrar eden kimselerdir.

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿٢٤﴾  
أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾ ثُمَّ  
شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾ فَاَنْبَتْنَا  
فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾ وَعِنَبًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾  
وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾ وَحَدَائِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾  
وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ﴿٣١﴾ مَتَاعًا لَّكُمْ  
وَلَا نَعْمَإِكُمْ ﴿٣٢﴾ فَإِذَا جَاءَتِ  
الصَّاعَةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ  
أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾  
وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ امْرِئٍ  
مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾  
وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ  
مُسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ  
عَلِيهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾ تَرَهَقَهَا قَتَرَةٌ  
﴿٤١﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ  
﴿٤٢﴾

### **81- TEKVİR SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **TEKVİR SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-14**

Kıyamet günü güneş dürüldüğünde, yıldızlar söndüğünde, dağlar yürütüldüğünde, on aylık dişi develer (yani çok değerli mallar) sahipsiz / başıboş bırakıldığında, yabani hayvanlar

### **سورة التكوير**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا النُّجُومُ  
انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ

(korkudan) bir araya toplandığında, denizler kaynatıldığında, insanlar gruplandığında, diri olarak gömülen kız çocuklarına hangi suçtan öldürüldükleri sorulduğunda, (insanların tüm yaptıklarının yazıldığı) amel defteri sayfaları açıldığında, gökyüzünün perdesi kaldırıldığında, cehennem ateşi (İslam'ı ısrarla inkar edenler için) alevlendiğinde ve cennet (İslam'a inananlar için) yaklaştırıldığında, herkes (dünyadayken ahiret hayatı için) ne hazırladığını görecektir.

#### **Ayet: 15-21**

Ey insanlar, gündüz sinip geceleri gözükten yıldızları ve giden gecenin ardından ağaran sabahı şahit tutarak yemin ederim ki, bu ilahi kitap / Kuran, (gökleri ve yeri kuşatan) Arş'ın sahibi ve en kuvvetli olan Allah'ın (gönderdiği) değerli bir elçinin (size aktardığı ilahi) sözlerdir. Şunu iyi bilin ki, bu elçi kendisine uymanız gereken çok güvenilir biridir.

#### **Ayet: 22-25**

Ey Mekkeliler, şunu iyi bilin ki, sizin (önceden) arkadaşınız olan bu elçi asla aklını yitirmiş / delirmiş değildir. Doğrusu o, apaçık ufukta (vahiy meleğini / Cibrail'i) gördü. Bu elçi Allah'ın ona vahiy ettiği gerçeklerden hiçbirini saklamadan (size okuyup aktarmaktadır.) Şüphesiz ki bu ilahi kitap / Kuran, (Allah'ın rahmetinden) kovulan şeytanın sözleri değil (Allah'ın ilahi öğüdüdür.)

#### **Ayet: 26-28**

Öyleyse ey insanlar, (söyleyin bakalım, Allah'ın bildirdiği gerçekleri inkar ederek) nereye gidebilirsiniz? (Doğrusu Allah'ın bildirdiği gerçekleri inkar ederek ancak cehenneme gidebilirsiniz.) Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran tüm varlıklar için -özellikle sizden dosdoğru davranmak isteyenler için- ilahi bir öğüttür.

#### **Ayet: 29**

Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, eğer tüm varlıkların Rabb'i olan Allah dilemeseydi, siz hiçbir şey dileyemezsiniz.

- ﴿3﴾ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿4﴾ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿5﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿6﴾ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿7﴾ وَإِذَا الْمَوْءَدَةُ سُئِلَتْ ﴿8﴾ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿9﴾ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿10﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿11﴾ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿12﴾ وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿13﴾ عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرْتُ ﴿14﴾ فَلَا أَقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿15﴾ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿16﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿17﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿18﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿19﴾ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿20﴾ مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿21﴾ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿22﴾ وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ﴿23﴾ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿24﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿25﴾ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿26﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿27﴾ لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ ﴿28﴾ وَمَا تَشَاوُنَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿29﴾

## İNFİTAR SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-5**

(Kıyamet günü) gökyüzü yarıldığında, yıldızlar / gezegenler saçıldığında, denizlerde volkanlar patladığında ve kabirlerdeki ölüler dışarı çıkarıldığında, herkes dünyadayken neleri önceleyip yaptığını, neleri de erteleyip yapmadığını anlayacaktır.

**Ayet: 6-8**

Ey insanlar, sizi yaratan, düzenleyen, dengeli yapan ve dilediği şekilde var eden cömert Rabb'inize karşı aldatan nedir? (Doğrusu sizi aldatan şeytandır. Öyleyse ona uymayın.)

**Ayet: 9-12**

Ama siz (gerçek) dini (İslam'ı) ısrarla yalanlıyorsunuz. Öyleyse şunu iyi bilin ki, sizin üzerinizde her şeyi kaydeden çok değerli yazıcı melekler vardır. Doğrusu onlar sizin tüm yaptıklarınızı bilirler.

**Ayet: 13-19**

Sonuçta (ahirette) iyi insanlar (cennet) nimetlerinin içinde yaşayacaktır; günahı ısrar eden kimseler ise cehennem ateşinde olacaktır. İlahi adalet günü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler -hiç çıkmamak üzere- o ateşe girecektir. İlahi adalet günü nedir bilir misin? Gerçekten, ilahi adalet günü nedir bilir misin? Doğrusu o gün hiç kimsenin hiç kimseye yardım edemeyeceği bir gündür. İşte o gün hüküm ancak Allah'a aittir.

## سورة الانفطار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا  
الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ  
فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾  
عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾  
يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ  
الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّكَ  
فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ  
رَجَبُكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ  
﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾  
كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَّا  
تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ  
﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفَجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾  
يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ  
عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا آذْرِيكَ مَّا  
يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَّا آذْرِيكَ مَّا  
يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ  
لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

## MUTAFFİFİN SURESİNİN ANLAMI

## سورة المطففين



"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-6**

İnsanlardan bir şeyi alırken ölçüyü tam uygulayan; ama onlara bir şey verirken ölçüde ve tartıda eksiklik yapan hak hırsızlarına (ahirette) yazık olacaktır. Çünkü onlar o büyük gün (yani kıyamet günü) diriltileceklerini düşünmezler. Doğrusu kıyamet günü insanlar (hesaba çekilmek için) tüm varlıkların Rabb'i olan Allah'ın huzurunda duracaktır.

**Ayet: 7-17**

Ama (ahirette) günahta ısrar eden kimselerin yaptıklarını yazan kitaplar (amel defterleri) Siccin'de olacaktır. Peki, Siccin nedir bilir misin? Siccin günahkarların yaptığı her şeyin, noktasına kadar ayrıntısıyla yazıldığı sicil kayıdır. Sonuçta işte o gün gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan kimselere yazık olacaktır. Çünkü onlar ilahi adalet gününü yalanlıyorlar. Doğrusu saldırgan ve günahkar olan kimselerden başkası o günü yalanlayamaz. Putperest / müşrik Araplardan bazıları, bildirdiğimiz gerçekler onlara okunup aktarıldığında: "Eskilerin masalları" dediler. Doğrusu onların kalpleri / vicdanları - işledikleri günahlar yüzünden- kirlenmiştir. Ama (kalbi / vicdanı kirli olan kimseler ahirette cezaya uğrayacaktır.) Sonuçta işte o gün / kıyamet günü onlar Rabb'lerinden (yani Onun lütfundan) uzak olacaktır ve cehennem ateşine girecektir. Sonra da onlara: "İşte bu, sizin yalanlayıp inkar ettiğiniz cezadır." denilecektir.

**Ayet: 18-21**

Diğer taraftan, iyi insanların yaptıklarını yazan kitaplar (amel defterleri) ise İlliyyun'da olacaktır. Peki, İlliyyun nedir bilir misin? İlliyyun iyilik edenlerin yaptığı her şeyin noktasına kadar ayrıntısıyla yazıldığı sicil kayıdır. Allah'ın huzuruna yaklaşma izni olan kullar da o sicil kaydına tanıklık ederler.

**Ayet: 22-28**

Sonuçta (ahirette) iyi insanlar (cennet)

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينٍ ﴿٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ﴿٨﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿١١﴾ وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ كَلَّا بَلْ سَوَّارٌ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ﴿٢٥﴾

nimetlerinin içinde yaşayacaktır ve (karşılıklı) koltuklara oturup cenneti seyredecektir. Onlar yüzlerindeki nimet parıltısından tanınacaktır. Onlara kişiye özel kaplardan güzel kokulu cennet içecekleri içirilecektir. Öyleyse imrenecekler cennetteki nimetlere imrensin. Ayrıca o içeceklere Allah'ın huzuruna yaklaşma izni olan kulların içtiği Tesnim pınarından da katılacaktır.

#### **Ayet: 29-36**

Putperest / müşrik Araplardan günahıta ısrar eden suçlular İslam'a inananlara gülüyorlardı. Onlar İslam'a inananlarla karşılaştıklarında (onları alaya alıp) kaş göz işareti yapıyorlardı ve kendi ortamlarına döndüklerinde de eğlenmelerini sürdürüyorlardı. Onlar İslam'a inananları gördüklerinde: "Bunlar doğru yoldan saptılar." diyorlardı. Onlar İslam'a inananların bekçisi değildi; (ama sanki bir bekçi gibi davranıyorlardı.) O gün / kıyamet günü ise İslam'a inananlar onlara gülecektir ve (karşılıklı) koltuklara oturup cenneti seyredecektir. Sonuçta (ahirette) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler yaptıkları kötülüklerin cezasını bulacaktır.

خَتَامُهُ مِسْكٌ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ  
الْمُتَنَافِسُونَ ﴿26﴾ وَمِزَاجُهُ مِنْ  
تَسْنِيمٍ ﴿27﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا  
الْمُقَرَّبُونَ ﴿28﴾ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا  
كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ  
﴿29﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ  
﴿30﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ  
انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿31﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ  
قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿32﴾ وَمَا  
أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿33﴾  
فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ  
يَضْحَكُونَ ﴿34﴾ عَلَى الْأَرَائِكِ  
يَنْظُرُونَ ﴿35﴾ هَلْ ثَوَّبَ الْكُفَّارُ مَا  
كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿36﴾

## **84- İNŞİKAK SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

### **İNŞİKAK SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-6**

Kıyamet günü gökyüzü -Rabb'inin emrini dinleyip, o emri yerine getirerek- yarıldığında ve yeryüzü -Rabb'inin emrini dinleyip, o emri yerine getirerek- düzleştiğinde ve içindekileri dışarı atıp boşaldığında: "Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, şimdi Rabb'inizin huzuruna koşup Onunla buluşacaksınız." denilecektir.

#### **Ayet: 7-15**

## **سورة الانشقاق**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿1﴾ وَأَذِنَتْ  
لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿2﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ  
﴿3﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿4﴾  
وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿5﴾ يَا أَيُّهَا  
الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا

(İşte o gün) amel defteri (ön taraftan) sağ eline verilen kimseler çok kolay bir hesapla hesaba çekilecektir ve arkadaşlarının yanına mutlu olarak dönecektir. Amel defteri arka taraftan (sol eline) verilen kimseler ise (çok zor bir hesaba çekilecektir ve) yok olmak isteyecektir. Onlar cehennemden alevli ateşine girecektir. Çünkü onlar (dünyadayken İslam'ı ısrarla inkar eden kafir) arkadaşlarının yanında mutlulardı ve (ahirette yeniden hayata) dönmeyeceklerini sanmaktalardı. Hayır! (Gerçekler onların sandıkları gibi değildir.) Şüphesiz ki Rabb'leri onları her zaman hakkıyla görendir.

#### **Ayet: 16-19**

Ey insanlar, güneşin şafak kızılığını, gece karanlığını ve dolunaya dönüşen Ay'ı şahit tutarak yemin ederim ki, (ahiret / ahiretteki hesap bir gerçektir.) Doğrusu siz aşama aşama (ahirete doğru) ilerliyorsunuz.

#### **Ayet: 20-22**

Niçin bazı insanlar İslam'a inanmıyorlar ve -bu ilahi kitap / Kuran onlara okunduğunda- Allah'a secde etmiyorlar? Doğrusu İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlıyorlar. Şüphesiz ki Allah onların içlerinde tuttuğu (niyetleri) en iyi bilendir.

#### **Ayet: 23-25**

Öyleyse ey elçi, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere ahiretteki şiddetli cezaları müjdele. Herkes şunu iyi bilsin ki, İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere ise (ahirette) bitmez-tükenmez (sonsuz bir cennet) ödülü vardır.

فَمُلَاقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ  
بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا  
يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيُنْقَلَبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ  
مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ  
وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُو  
ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾  
إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾  
إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰ إِنَّ  
رَبَّهُ كَانَ بِهَٰ بُصِيرًا ﴿١٥﴾ فَلَا أُقْسِمُ  
بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾  
وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾  
لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا  
لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ  
عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿٢١﴾  
بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكْذِبُونَ ﴿٢٢﴾ وَاللَّهُ  
أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُمْ  
بِعَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا  
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ  
مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

### **85- BURUC SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **BURUC SURESİNİN ANLAMI**

### **سورة البروج**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### **Ayet: 1-3**

Takım yıldızlara sahip olan gökyüzü, (Allah tarafından) söz verilen kıyamet günü ve o gün tanık ve sanık olanlar Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir.

**Ayet: 4-9**

Geçmişte İslam'a inananları -içinde ateş yanan- hendeklere atan ve (o hendeklerin etrafında) oturup İslam'a inananlara yaptıkları (işkenceyi) seyreden zalimler ahirette kahrolacaktır. Doğrusu onlar -yalnız en üstün ve övülmeye en layık olan Allah'a inandıkları için- İslam'a inananlardan nefret ediyorlardı. Şüphesiz ki Allah göklerin ve yerin tek hükümranıdır. Şüphesiz ki Allah her şeye şahittir.

**Ayet: 10-11**

Doğrusu erkek-kadın İslam'a inananlara sıkıntı veren ve bu hatadan dönmeyip / tövbe etmeyip kendini düzeltmeyen kimseler (ahirette) cehennem cezasına uğrayacaktır. Çünkü onlar cehennem yangını cezasını hak ederler. Diğer yandan İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise içlerinden ırmaklar akan cennetlere (girmekle) ödüllendirilecektir. En büyük başarı da budur.

**Ayet: 12-16**

Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'inin cezası çok şiddetlidir. Çünkü Allah yaratmayı başlayıp sürdürendir. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır ve (İslam'a inananları) çok sevendir. Şüphesiz ki Allah gökleri ve yeri kuşatan Arş'ın sahibidir, en yücedir ve istediği her şeyi yapandır.

**Ayet: 17-22**

Ey elçi, sana (İslam'ı ısrarla inkar eden) Firavunun askerlerinin ve Semud toplumunun (Allah tarafından nasıl cezalandırılıp yok edildiklerinin) haberi geldi. Ama İslam'ı ısrarla inkar eden putperest / müşrik Araplar (bunlardan ibret almayıp) gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlıyorlar. Doğrusu Allah onları göremedikleri bir yerden çepeçevre kuşatmıştır. Doğrusu bu ilahi kitap (Allah tarafından) korunan bir levhada (yani Levh-i Mahfuzda) bulunan yüce Kuran'dır.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ  
الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾  
قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ  
الْوُقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾  
وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ  
شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن  
يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾  
الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ  
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ  
لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ  
عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ  
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ  
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ  
الْكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ  
﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾  
وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ ﴿١٤﴾ ذُو  
الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ  
﴿١٦﴾ هَلْ آتَيْكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿١٧﴾  
فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ  
كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ مِنْ  
وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ  
مَجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

## TARIK SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-4**

Gökyüzü ve gece gelen konuklar Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Gece gelen konuklar nedir bilir misin? Onlar karanlığı delen yıldızlardır. Ey insanlar, şunu iyi bilin ki, (gökyüzünde yıldızlar olduğu gibi) herkesin üzerinde koruyucu bir (melek) vardır.

**Ayet: 5-10**

İnsanlar hangi şeyden yaratıldığına bir bakmalıdır. Doğrusu insanlar atılan bir (damla) sudan (mucizevi bir şekilde) yaratılmaktadır. İnsanlar leğen ve kaburga kemikleri arasından (yani annelerinin rahimlerinden bir bebek olarak) çıkarlar. Şüphesiz ki Allah'ın gücü onu öldükten sonra (hayata) döndürüp / diriltip (hesaba çekmeye) yeter. (Ama herkes şunu iyi bilsin ki,) tüm sırların açıklanacağı kıyamet günü insanların hiçbir gücü veya yardımcısı olmayacaktır.

**Ayet: 11-17**

Döngüleri olan gökyüzü ve çatlayan yeryüzü Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Doğrusu bu ilahi kitap / Kuran -bir şaka değil- (Allah'ın) hükümleridir. Ama (ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar İslam'a inananlara karşı planlar yapıyorlar. Ama onlar şunu iyi bilsinler ki, Ben da onlara karşı bir plan yapıyorum. Öyleyse ey elçi, (onlar cezalarını bulana kadar) İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlere biraz süre ver.

## سورة الطارق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ  
مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾  
إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾  
فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ  
مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ  
الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ عَلَى  
رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ  
﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ  
﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾  
وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ  
لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ  
﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾  
وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهْلِ الْكَافِرِينَ  
أَمَهُمْ رُويًا ﴿١٧﴾

## A'LA SURESİNİN ANLAMI

## سورة الأعلى



"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-5**

Ey elçi, yaratıp düzenleyen, ölçü koyup doğruya yöneltten ve yemyeşil çayırları çıkarıp sonra da onları kupkuru çerçöp haline çeviren Rabb'inin yüce adını anarak hareket et.

**Ayet: 6-7**

Ey elçi, Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı sana okutacağız. Böylece sen (ondan hiçbir şeyi) unutmayacaksın. Doğrusu ancak Allah'ın dilediği şey olur. (Onun dilemediği şey ise asla olmaz.) Şüphesiz ki Allah açığı da gizliyi de en iyi bilendir.

**Ayet: 8-15**

Ey elçi, Biz sana kolaylıklar vereceğiz. Öyleyse ey elçi, insanlara (bu ilahi kitapla / Kuran'la) öğüt ver; çünkü bu ilahi öğüt / Kuran (İslam'a inananlara) fayda verir. Doğrusu (Allah'a karşı çıkmaktan) korkan kimseler onu düşünüp öğüt alacaktır. Kötü insanlar ise ondan kaçınıp uzak duracaktır. (Ama) onlar (ahirette) büyük ateşe (yani cehenneme) girecektir. Onlar cehennemde ne ölecektir ne de yaşayacaktır. Doğrusu kendini kötülükten arındıran, Rabb'inin yüce adını anan ve namaz kılan kimseler ise kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecektir.

**Ayet: 16-19**

Ama ey putperest / müşrik Araplar, siz daha iyi ve daha kalıcı olan ahiret hayatını bırakıp geçici dünya hayatını tercih ediyorsunuz. Herkes şunu iyi bilsin ki, bu, (yani ahiret / ahiretteki hesap gerçeği) İbrahim'e ve Musa'ya verilen sayfalar (dahil tüm önceki ilahi sayfaların asıllarında) da vardır.

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿1﴾ الَّذِي

خَلَقَ فَسَوَّى ﴿2﴾ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ

﴿3﴾ وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ﴿4﴾

فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَىٰ ﴿5﴾ سَنُقْرِئُكَ فَلَا

تَنْسَىٰ ﴿6﴾ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ

الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ﴿7﴾ وَنُيَسِّرُكَ

لِلْيُسْرَىٰ ﴿8﴾ فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَىٰ

﴿9﴾ سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْشَىٰ ﴿10﴾

وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى ﴿11﴾ الَّذِي يَصْلَىٰ

النَّارَ الْكُتُبَىٰ ﴿12﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ

فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿13﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ

تَزَكَّىٰ ﴿14﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ

﴿15﴾ بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

﴿16﴾ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿17﴾

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿18﴾

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ ﴿19﴾

**88- ĞAŞİYE SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**ĞAŞİYE SURESİNİN ANLAMİ**

**سورة الغاشية**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

### **Ayet: 1-7**

Ey elçi, her yeri kaplayacak olan kıyamet gününün haberi sana geldi. Kıyamet günü İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin yüzleri öne eğik, yorgun ve bitkin olacaktır. (Çünkü) onlar cehennemin kızgın ateşine girecektir. (Cehennemde) onlara kaynar sıcak sular içirilecektir ve onlar besleyici ve doyurucu olmayan (acı ve pis kokulu) dikenlerden başka bir yiyecek bulamayacaktır.

### **Ayet: 8-16**

İşte o gün / kıyamet günü İslam'a inananların yüzleri mutluluk duyup (parlayacaktır.) Onlar (dünyada) yaptıkları (düzeltici / iyi işlerden) memnun olacaktır. Onlar yüksek cennetlere girecektir ve orada hiçbir boş / rahatsız edici söz işitmeyecektir. O cennetlerde bolca akan pınarlar, yüksek koltuklar, (cennet içeceklerinden doldurulup tepsilere) konmuş bardaklar, sıralanmış yastıklar ve (her yere) döşenmiş halılar bulunacaktır.

### **Ayet: 17-20**

Ama (ne yazık ki) putperest / müşrik Araplar (Allah tarafından) develerin (çöl ortamına) ne kadar uyumlu yaratıldığına, gökyüzünün nasıl yükseltildiğine, dağların nasıl sabitlendiğine ve toprağın yeryüzüne nasıl serildiğine hiç bakmıyorlar.

### **Ayet: 21-26**

Öyleyse ey elçi, insanlara (bu ilahi kitapla / Kuran'la) öğüt ver. Doğrusu sen onlara üstün gelmekle değil öğüt vermekle görevlisin. Ama Allah gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çeviren ve inkar eden kimseleri (ahirette) en büyük cezalara uğratacaktır. Herkes şunu iyi bilsin ki, tüm insanlar ahirette huzurumuza dönecektir ve Biz onları tüm yaptıklarından hesaba çekeceğiz.

هَلْ أَتَيْكَ حَدِيثُ الْعَاشِيَةِ ﴿١﴾ وَجُوهٌ  
يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٢﴾ عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ  
﴿٣﴾ تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾ تُسْقَى  
مِنْ عَيْنٍ أَنِيَّةٍ ﴿٥﴾ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ  
إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ﴿٦﴾ لَا يُسْمِنُ وَلَا  
يُغْنِي مِنَ جُوعٍ ﴿٧﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ  
نَاعِمَةٌ ﴿٨﴾ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾ فِي  
جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾ لَا تَسْمَعُ فِيهَا  
لَاغِيَةً ﴿١١﴾ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾  
فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾ وَآكَوَابٌ  
مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ  
﴿١٥﴾ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾ أَفَلَا  
يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبْلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾  
وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَالِى  
الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَالِى  
الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذَكِّرْ  
إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ  
بِمُصِيطِرٍ ﴿٢٢﴾ إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ  
﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ  
﴿٢٤﴾ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ  
عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-5**

Güneş'in karanlığı yarıp doğması, (Ay'ın) on gecelik evreleri, çift ve tek tüm günler ve her gecenin geçip bitmesi Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Doğrusu bu ilahi kitapta / Kuran'da akıl sahipleri için yeminler (büyük vurgulamalar)) vardır.

**Ayet: 6-14**

Ey elçi, Rabb'inin (İslam'ı ısrarla inkar eden) Ad toplumuna, beldeler arasında benzeri yaratılmamış (eşsiz güzellikte) bulunan ve sütunlar sahibi olan İrem toplumuna, vadilerdeki kayaları oyup (binalar yapan) Semud toplumuna ve piramitler sahibi olan Firavuna (ve onun beraberinde olanlara) ne yaptığını (yani onları nasıl cezalandırıp yok ettiğini) biliyorsun. Çünkü onlar kendi beldelerinde (Allah'a karşı) azgınlıştılar ve oralarda bozgunculuğu artırdılar. Ama ey elçi, Rabb'in onlara ceza kamçısını indirdi Şüphesiz ki Rabb'in her şeyi gözetendir / görendir.

**Ayet: 15-16**

Buna rağmen Rabb'leri (Allah) bazı insanları ikramlar ve nimetler vererek sınadığında, onlar: "(Bu dünya hayatında sırandıklarını unutup) Rabb'im bana üstünlük verdi." derler. Allah onları daha az nimetler vererek sınadığında ise: onlar: "Rabb'im bana haksızlık etti." derler.

**Ayet: 17-20**

Ama ey putperest / müşrik Araplar, siz (ahirete / ahiretteki hesaba inanmıyorsunuz,) yetime / kimsesize ikramda bulunmak istemiyorsunuz, yoksulu doyurmaya teşvik etmiyorsunuz, açgözlülük ederek (zayıf durumda olan kimselerin) miras payını yiyorsunuz ve servet (biriktirmeyi) çok seviyorsunuz.

**Ayet: 21-26**

Ama ey elçi, yeryüzü paramparça olduğunda, Rabb'in (hükmetmeye) geldiğinde ve melekler sırayla dizildiğinde, işte o gün, cehennem (İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin önüne)

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾  
وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾  
هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾  
أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾  
إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ  
مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ  
جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ  
ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَعَوْا فِي  
الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَكَثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ  
﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ  
عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ  
﴿١٤﴾ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ  
رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي  
أَكْرَمَنِي ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ  
فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ  
﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ  
﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ  
الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ الثَّرَاثَ  
أَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا  
جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا  
دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا  
صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ

getirilecektir. O gün İslam'ı ısrarla inkar eden insanlar da gerçekleri düşünüp anlayacaktır. Ama (ahirette / iş işten geçtikten sonra) öğüt almanın onlara hiçbir yararı olmayacaktır. Onlar: "Keşke (dünyadayken ahiret) hayatım için iyi işler yapmış olsaydım." diyecektir. Çünkü o gün Allah'ın cezası benzersiz ve çok şiddetli olacaktır.

#### **Ayet: 27-30**

Ey (İslam'a inanıp) kalbi huzur bulan kimseler -siz Ondan razı, O da sizden razı olarak- Rabb'inize dönün / yönelin, İslam'a (gönülden) inanan kullarımın arasına katılın ve (ahirette) cennetime girin.

يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ  
الذِّكْرُ ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ  
لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ  
عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ  
أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ  
﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً  
مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي  
﴿٢٩﴾ وَادْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾

### **90- BELED SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **BELED SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-4**

Ey elçi, senin de içinde yaşadığın bu beldeyi / Mekke'yi ve (Mekke'de Kabe'yi inşa eden) babayı ve oğulu (yani İbrahim'i ve İsmail'i) şahit tutarak yemin ederim ki, Biz insanı bir zorluğun (yani kişilik sınavının) içinde yarattık.

#### **Ayet: 5-11**

İslam'ı inkar eden insanlar hiç kimsenin onlara güç yetirmediğini sanmasınlar. (Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.) Onlardan bazıları ise: "(İslam'a karşı) büyük bir servet tükettim." diyorlar. Onlar hiç kimsenin (onların neler yaptıklarını) görmediğini sanmasınlar. (Şüphesiz ki Allah onların tüm yaptıklarını görür.) Doğrusu Biz insanlara (dosdoğru yolu / İslam'ı / doğruluğu anlamaları için) iki göz, bir dil ve iki dudak verdik ve onlara (doğru ve yanlış olarak) iki (ayrı) yol gösterdik. Ama (ne yazık ki) bazı

### **سورة البلد**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ وَأَنْتَ حِلٌّ  
بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدٌ ﴿٣﴾  
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿٤﴾  
أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿٥﴾  
يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا لُبَدًا ﴿٦﴾ أَيَحْسَبُ  
أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ  
عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾  
وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ فَلَا اقْتَحَمَ  
الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ

insanlar zorluğu (yani kişilik sınavını) geçemediler.

**Ayet: 12-18**

O zorluk (yani kişilik sınavı) nedir bilir misin? O sınav özgür olmayanları özgürleştirme sınavıdır veya açlık günlerinde en yakından başlayıp yetimleri / kimsesizleri ve çok yoksulları doyurma sınavıdır. Yine (o sınav) İslam'a inanan ve birbirlerine (İslam için) sabırla dayanışarak hareket etmeyi ve merhametli davranmayı tavsiye eden insanlardan olma sınavıdır. (Bu sınavı geçenler,) işte onlar (ahirette) amel defterini sağ eliyle alacak (ve mutlu olacak) olan kimselerdir.

**Ayet: 19-20**

Bildirdiğimiz gerçekleri ısrarla inkar eden kimseler ise (ahirette) amel defterini sol eliyle alacak (ve mutsuz olacak) olan kimselerdir. Sonuçta (ahirette) onlar cehennem ateşiyle kuşatılacaktır.

﴿12﴾ فَكَ رَقَبَةً ﴿13﴾ أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿14﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿15﴾ أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿16﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿17﴾ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿18﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿19﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ ﴿20﴾

**91- ŞEMS SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**ŞEMS SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-7**

Güneş, Güneş ışığı, Güneş'i izleyen Ay, Güneş'in aydınlattığı gündüz, Güneş'i örten gece, Allah'ın bina ettiği gökyüzü, serdiği yeryüzü ve düzenlediği insan benliği Onun bildirdiği gerçeklere şahittir.

**Ayet: 8-10**

Doğrusu Allah herkese (şeytanlarla) günahı ilham etmektedir; (meleklerle ise) Onun emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmayı ilham etmektedir.

**سورة الشمس**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿1﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ﴿2﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا ﴿3﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿4﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿5﴾ وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ﴿6﴾



Doğrusu kendini kötülükten arındıran kimseler kurtuluşa / gerçek mutluluğa / cennet nimetlerine erişecektir. (Günahta ısrar edip) kendi benliğini kirleten kimseler ise (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

#### **Ayet: 11-15**

Geçmişte Semud toplumu da (Allah'a karşı) azgınlşıp gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanladı. Çünkü onların en kötüsü toplumun önüne geçti. O vakit Allah'ın elçisi (olan Salih) onlara: "Şunu iyi bilin ki, bu, Allah'ın gönderdiği bir dişi devedir. (O dişi deve yoksulların süt ihtiyacını karşılayacaktır.) Öyleyse ona (engel olmayın ve) su verin." dedi. Ama (ne yazık ki) onlar (Salih'i) yalanladılar ve o dişi deveyi kesip öldürdüler. Sonra Rabb'leri onları günahları yüzünden (şiddetli bir depremle) yıktı ve yerle bir etti. Çünkü onlar (ahirete inanmıyorlardı ve ahiretteki) sonlarından korkmuyorlardı.

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّيْنَاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا  
فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ  
زَكَّيْنَاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّيْنَاهَا  
﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوِيهَا ﴿١١﴾ إِذِ  
أَنْبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ  
رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾  
فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ  
بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّيْنَاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ  
عُقُوبَهَا ﴿١٥﴾

## **92- LEYL SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

### **LEYL SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-2**

Kararan gece, aydınlanan gündüz ve Allah'ın erkeği ve dişi (bir çift olarak) yaratmış olması Onun bildirdiği gerçeklere şahittir.

#### **Ayet: 3-13**

Ey insanlar, sizin işleriniz çeşitlidir. Ama şunu iyi bilin ki, Biz (ihtiyaç sahiplerine) sadaka veren / yardım yapan, emirlerimize duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımızdan sakınan ve iyiliğe / güzelliğe (yani İslam'a) inanan

## **سورة الليل**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ﴿١﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿٣﴾ إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى ﴿٤﴾ فَأَمَّا مَنْ  
أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى

kimselere (sonsuz ahiret hayatında) kolaylıklar vereceğiz. Diğer yandan Biz cimrilik yapıp (ihtiyaç sahiplerine yardım yapmayan,) kendi kendine yettiğini sanıp (Allah'a karşı azgınlaşan) ve iyiliği / güzelliği (yani İslam'ı) yalanlayan kimselere ise (sonsuz ahiret hayatında) zorluklar vereceğiz. Doğrusu (cehenneme) düştüklerinde servetleri onları kurtaramayacaktır. Herkes şunu iyi bilsin ki, (doğruluğu isteyen kimseleri) dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa yöneltmek Bize aittir. Doğrusu öncesi de sonrası da (yani dünya da ahiret de) Bize aittir.

#### **Ayet: 14-21**

Ey insanlar, Ben sizi -ancak ısrarla kötülük işleyen ve gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirip inkar eden kimselerin gireceği- alevli cehennem ateşine karşı uyardım. Diğer yandan emirlerime duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarımdan sakınan, servetlerinden (ihtiyaç sahiplerine) sadaka veren / yardım yapan ve (günahtan sakınarak) arınan kimseler ise cehennemden uzak tutulup (cennete sokulacaktır.) Doğrusu onlar (iyiliği) yalnız yüce Rabb'lerinin rızasını kazanmak için yaparlar ve başka hiç kimseden hiçbir karşılık beklemesler. Sonuçta (ahirette) onlar (Allah'ın onlara lütfedeceği cennet nimetlerinden) çok hoşnut olacaktır.

﴿6﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ ﴿7﴾ وَأَمَّا  
مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ﴿8﴾ وَكَذَّبَ  
بِالْحُسْنَىٰ ﴿9﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ  
﴿10﴾ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ  
﴿11﴾ إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ﴿12﴾ وَإِنَّ  
لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ﴿13﴾ فَأَنْذَرْتُكُمْ  
نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿14﴾ لَا يَصْلِيهَا إِلَّا  
الْأَشْقَىٰ ﴿15﴾ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ  
﴿16﴾ وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَىٰ ﴿17﴾ الَّذِي  
يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ﴿18﴾ وَمَا لِأَحَدٍ  
عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ ﴿19﴾ إِلَّا  
ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ﴿20﴾  
وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿21﴾

### **93- DUHA SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **DUHA SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-5**

Güneşin ışığı ve kararan gece Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in seni (hiçbir zaman) terk etmedi ve sana asla darılmadı. Doğrusu

### **سورة الضحى**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَىٰ ﴿1﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿2﴾  
مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿3﴾

senin için sonrası, öncesinden daha iyi olacaktır. Ey elçi, Rabb'in sana lütfedecektir; sen de hoşnut olacaksın.

**Ayet: 6-8**

Ey elçi, Rabb'in seni yetim bir çocukken barındırıp (korudu,) şaşırdığında doğruya yöneltti ve (maddi) sıkıntıdan kurtarıp zenginleştirdi.

**Ayet: 9-11**

Öyleyse ey elçi, sakın yetimleri / kimsesizleri üzme ve yardım isteyen (yoksulları) geri çevirme. Ey elçi, Rabb'inin (İslam) nimetini insanlara anlat.

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى ﴿4﴾  
وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى ﴿5﴾  
أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ﴿6﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى ﴿7﴾ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى ﴿8﴾  
فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿9﴾ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿10﴾  
وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿11﴾

**94- İNŞİRAH SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**İNŞİRAH SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-8**

Ey elçi, Biz senin kalbine ferahlık verdik, belini büken yüklerini kaldırdık ve senin adını (bu ilahi kitapta / Kuran'da anarak) yükselttik. Herkes şunu iyi bilsin ki, her zorlukla beraber bir kolaylık vardır. Doğrusu her zorlukla beraber (fazladan) bir kolaylık daha vardır. Öyleyse ey elçi, bir sıkıntıdan kurtulup rahatladığında (şükür için) namaza dur ve yalnız Rabb'ine yönelip ibadet et.

**سورة الشرح**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿1﴾ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ﴿2﴾ الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿3﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿4﴾ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿5﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿6﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿7﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿8﴾

**95- TİN SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**TİN SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-8**

وَالْتِّينَ وَالزَّيْتُونَ ﴿1﴾ وَطُورِ سِينِينَ

**سورة التين**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

İncir ağacı, zeytin ağacı, Sina Dağı ve bu güvenli belde (Mekke) Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Doğrusu Biz insanları en güzel öze (yani vicdanla / doğruluk duygusuyla) yarattık. Sonra da Biz (İslam'ı ısrarla inkar eden) kimseleri aşağısının aşağısına düşürdük. Ama İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimselere (ahirette) bitmez-tükenmez (sonsuz bir cennet) ödülü vardır. Öyleyse ey insanlar, artık hiçbir şey size bu dini (İslam'ı) yalanlatmamalıdır. Doğrusu Allah en doğru kararı verendir.

﴿2﴾ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿3﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿4﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿5﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿6﴾ فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ ﴿7﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ﴿8﴾

## 96- 'ALAK SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### 'ALAK SURESİNİN ANLAMI

### سورة العلق

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### Ayet: 1-5

Ey elçi, (herkesi / her şeyi) yaratan Rabb'inin adıyla oku. O, insanı ilişkiden (anlam çıkaran / düşünen bir varlık olarak) yaratmıştır. Oku! Herkes şunu iyi bilsin ki, Rabb'in en cömerttir. Çünkü O, insanlara bilmediklerini kalemle (ve kitapla) öğretmiştir.

#### Ayet: 6-8

Ama (ne yazık ki) bazı insanlar kendi kendilerine yettiklerini sanıp (Allah'a karşı) azgınllaşırlar. Ey elçi, herkes şunu iyi bilsin ki, tüm insanlar ahirette Rabb'inin huzuruna dönecektir (ve tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir.)

#### Ayet: 9-13

Ey elçi, (yalnız Allah'a) namaz kılan kullara yasaklar koyan putperest / müşrik Arapları biliyorsun. Ey elçi, sen onların dosdoğru yola / İslam'a / doğruluğa uymadıklarını da, Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranmayı ve yasaklarından sakınmayı emretmediklerini de, gerçeklerden / İslam'dan / doğruluktan yüz çevirip inkar ettiklerini de biliyorsun.

#### Ayet: 14-18

Doğrusu onlar Allah'ın her şeyi gördüğünü anlamıyorlar. Ama eğer (İslam'ı inkar etmeye)

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿1﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿2﴾ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿3﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿4﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿5﴾ كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْطَغُيَ ﴿6﴾ أَنْ رَأَاهُ اسْتَغْنَى ﴿7﴾ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ﴿8﴾ أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿9﴾ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿10﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْهُدَىٰ ﴿11﴾ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ﴿12﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿13﴾ أَلَمْ

son vermezlerse, (ahirette) Biz onların gerçekleri / İslam'ı / doğruluğu yalanlayan günahkar alınlarından tutup onları cehenneme atacağız. O vakit onlar (kendilerini cehennemden kurtarması için) putlarını / sahte ilahlarını çağırırlar da görelim(!) Doğrusu Biz de (cehennemde onları cezalandırmaları için) zebanileri çağıracağız.

**Ayet: 19**

Ama ey elçi, sakın İslam'ı inkar eden kafirlere uyma ve (yalnız Rabb'ine) secde edip yaklaş.

يَعْلَمُ بَأَنَّ اللَّهَ يَرَى ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَمْ  
يَنْتَه لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ  
كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ  
﴿١٧﴾ سَدَّعُ الزَّبَانِيَةِ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا  
تُطْعُهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾

**97- KADİR SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**KADİR SURESİNİN ANLAMI**

**سورة القدر**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Ayet: 1-5**

Biz bu ilahi kitabı / Kuran'ı Kadir gecesinde indirdik. Kadir gecesi nasıl bir gecedir bilir misin? Doğrusu Kadir gecesi bin aydan daha iyidir. Çünkü o gece vahiy meleği Cebrail ve diğer melekler -Rabb'lerinin izniyle / lütfuyla- çeşitli görevler için inerler. (İşte o gece) -güneş doğana kadar- esenlikle doludur.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا  
أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ  
خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنْزِيلُ  
الْمَلَكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ  
كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ  
الْفَجْرِ ﴿٥﴾

**98- BEYYİNE SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

**BEYYİNE SURESİNİN ANLAMI**

**سورة البينة**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Ayet: 1-3**

Ehli kitaptan ve putperest / müşrik Araplardan İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler -kendilerine

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ



apaçık kanıtlar geldikten ve Allah'ın elçisi onlara en doğru hükümleri içeren tertemiz sayfaları (bu ilahi kitabı / Kuran'ı) okuyup aktardıktan sonra- (İslam'a karşı düşmanlık etmek için) harekete geçtiler.

#### **Ayet: 4-5**

Doğrusu ehli kitaptan (Medineli Yahudilerden) bazıları kendilerine apaçık kanıtlar geldikten sonra, (kıskançlıkları yüzünden İslam'dan) ayrılığa düştüler. Ama (geçmişte) onlara da hiçbir batıl inanç (hurafe) karıştırmadan yalnız gerçek dinin (İslam'ın) tek sahibi olan Allah'a samimiyetle ibadet etmeleri ve namazı düzenli kılmakla beraber (İslam için) zekat vermeleri emredilmişti. İşte, gerçek / doğru değerler dini (İslam) budur.

#### **Ayet: 6-8**

Herkes şunu iyi bilsin ki, ehli kitaptan ve putperest / müşrik Araplardan İslam'ı ısrarla inkar eden kafirler -içinde sonsuza kadar kalmak üzere- cehennem ateşine girecektir. İşte böyleleri en kötü yaratıklardır. İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan kimseler ise en iyi yaratıklardır. Onların ahirette Rabb'lerinin huzurundaki ödülü -sonsuza kadar yaşamak üzere- içlerinden ırmaklar akan Adn cennetlerine girmek olacaktır. Çünkü Allah onlardan razıdır. Onlar da Allah'tan razıdır. Doğrusu bu (cennet) ödülü Rabb'ine karşı çıkmaktan korkan kimseler içindir.

وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ  
الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُوا  
صُحُفًا مُطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ  
﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ  
إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾  
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ  
لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ  
وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيمَةِ  
﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ  
وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ  
فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾ إِنَّ  
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ  
أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾ جَزَاؤُهُمْ  
عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ  
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا  
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ  
لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

### **99- ZİLZAL SURESİNİN KISA TEFSİRİ**

#### **ZİLZAL SURESİNİN ANLAMI**

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-8**

Kıyamet günü yeryüzü büyük depremlerle sarsılıp ağırlıklarını dışarı çıkardığında, insanlar: "Yeryüzüne ne oluyor" diyecektir. Ey

### **سورة الزلزلة**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾  
وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ

elçi, işte o gün -Rabb'inin emretmesiyle- yeryüzü (kıyametin koptuğunu) haber verecektir. O gün insanlar tüm yaptıklarını görmek (ve hesaba çekilmek için) çeşitli gruplar halinde kabirlerinden çıkacaktır. Sonuçta (ahirette) her kim nokta kadar bir iyilik etmişse onun karşılığını görecektir; her kim de nokta kadar bir kötülük işlemişse onun karşılığını görecektir.

الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿3﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿4﴾ بَانَ رَبُّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿5﴾ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿6﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿7﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿8﴾

#### 100- 'ADİYAT SURESİNİN KISA TEFSİRİ

##### 'ADİYAT SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### Ayet: 1-11

Soluk soluğa koşan, nallarından kıvılcım saçan, sabahleyin (erkenden) hızla koşan, tozu dumana katan ve düşman ordusuna dalan (güçlü) atların (sahiplerine boyun eğmesi) Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Doğrusu İslam'ı inkar eden insanlar Rabb'lerine çok nankördür ve kendileri de bu nankörlüğe şahittir. Onlar mal ve mülk biriktirmeye çok düşkündür. (Ne yazık ki) onlar -(kıyamet günü) kabirlerdeki ölümler diriltildiğinde ve kalplerdeki sırlar ortaya konulduğunda- (sonlarının çok kötü olacağını) anlamıyorlar. Şüphesiz ki o gün Rabb'leri onların tüm yaptıklarından haberdar olarak (onları hesaba çekecektir.)

##### سورة العاديات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ﴿1﴾ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ﴿2﴾ فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ﴿3﴾ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ﴿4﴾ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ﴿5﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿6﴾ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿7﴾ وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿8﴾ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ﴿9﴾ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿10﴾ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿11﴾

#### 101- KARI'A SURESİNİN KISA TEFSİRİ

##### KARI'A SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

##### سورة القارعة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

### Ayet: 1-11

Büyük bir gürültüyle gerçekleşecek olan olay. Büyük bir gürültüyle gerçekleşecek olan olay nedir bilir misin? (O olay kıyamet günüdür.) Doğrusu kıyamet günü insanlar uçuşan kelebekler gibi sağa sola kaçışacaktır. Çünkü dağlar (parçalanıp) saçılan yünler gibi olacaktır. (O gün) yaptığı iyilikler terazide ağır basan kimseler mutlu bir hayat yaşayacaktır; yaptığı iyilikler terazide hafif gelen (yani kötülükleri daha ağır basan) kimseler ise bir çukura düşecektir. O çukur nasıl bir çukurdur bilir misin? Doğrusu o çukur (içinde) kızgın ateş (olan cehennem çukurudur.)

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا  
أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ  
النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾  
وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ  
﴿٥﴾ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾  
فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا  
مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأَمَّهُ هَوِيَّهٖ  
﴿٩﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهٗ ﴿١٠﴾ نَارٌ  
حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

### 102- TEKASÜR SURESİNİN KISA TEFSİRİ

#### TEKASÜR SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### Ayet: 1-8

Ey İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar, (ne yazık ki servet) çoğaltma hırsı sizi ölene kadar oyalamaktadır. Ama sonuçta (ahirette) siz de gerçeği anlayacaksınız. Evet, ahirette gerçeği anlayacaksınız; (ama iş işten geçtikten sonra gerçekleri anlamanızın size hiçbir yararı olmayacaktır.) Şayet siz de (ahireti / ahiretteki hesabı) kesin olarak bilseydiniz, cehennem ateşini (aklınızla) göürdünüz (ve günahdan sakınırdınız.) Ama siz (günahta ısrar etmeyi seçtiğinizden kıyamet günü) cehennem ateşini bizzat kendi gözlerinizle göreceksiniz. Ayrıca işte o gün siz (dünyada sahip olduğunuz) tüm nimetlerden hesaba çekileceksiniz.

#### سورة التكاثر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّى زُرْتُمُ  
الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾  
ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ  
تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ  
الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ  
﴿٧﴾ ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ  
﴿٨﴾

## 'ASR SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-3**

Zaman Allah'ın bildirdiği gerçeklere şahittir. Doğrusu -İslam'a inanıp düzeltici / iyi işler yapan ve birbirlerine gerçekleri ve (İslam için) sabırla dayanışarak hareket etmeyi tavsiye eden kimseler hariç- tüm insanlar (ahirette) zarara uğrayıp kaybedecektir.

## سورة العصر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ  
﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ  
وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

## 104- HÜMEZE SURESİNİN KISA TEFSİRİ

## HÜMEZE SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-9**

(İslam'a inananları) kötüleyen, alaya alan, servet biriktirip sayan, servetlerinin onları ölümsüzleştireceğini sanan putperest / müşrik Arapların hepsine (ahirette) yazık olacaktır. Sonuçta onlar yakıp parçalayan ateşe atılacaktır. Yakıp parçalayan ateş nedir bilir misin? Doğrusu o, İslam'ı ısrarla inkar eden kafirlerin gönüllerini dağlayacak ve uzun alev sütunlarıyla onları hapsedecek olan Allah'ın yaktığı (cehennem) ateşidir.

## سورة الهمزة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ الَّذِي جَمَعَ  
مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ  
أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ  
﴿٤﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ  
اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ ﴿٦﴾ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى  
الْأَفْئِدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ﴿٨﴾  
فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

## FİL SURESİNİN ANLAMI

## سورة الفيل

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Ayet: 1-5**

Ey elçi, fillerle Kabe'yi yıkmaya gelen topluluğa Rabb'inin neler yaptığını biliyorsun. Doğrusu Rabb'in onların planını bozup onlara (ateşte) pişmiş (kızgın) taşlar atan Ebabil kuşlarını gönderdi. Böylece Allah onları delik deşik etti (ve yenilgiye uğrattı.)

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ  
 ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ  
 ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾  
 تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٤﴾  
 فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾

## 106- KUREYŞ SURESİNİN KISA TEFSİRİ

## KUREYŞ SURESİNİN ANLAMI

## سورة قريش

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Ayet: 1-4**

Doğrusu Kureyşli putperest / müşrik Araplar (Kabe'nin sayesinde) diğer insanlar tarafından kabul görmekte ve kabul görmeleri sayesinde de (rahatça) kış ve yaz ticaret yolculukları yapabilmektedir. Öyleyse onlar (putlara / sahte ilahlara değil) yalnız bu (kutsal) evin (Kabe'nin) Rabb'ine, (yani) onların açlığını doyuran ve korkularını gideren Allah'a ibadet etmelidir.

لَا يَلَافُ قُرَيْشٌ ﴿١﴾ إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ  
 الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ  
 هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ  
 جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾



## 107- MAUN SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### MAUN SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-7**

Ey elçi, dini (yani İslam'ı) yalanlayan putperest / müşrik Arapları biliyorsun. (Biliyorsun ki,) onlar yetimi / kimsesizi itip kakarlar ve yoksulu doyurmaya teşvik etmezler. Ama (İslam'a inanmadığı halde Kabe'de) namaz kılan o putperest / müşrik Araplara (ahirette) yazık olacaktır. Çünkü onlar namazlarında (Allah'ı tek ilah olarak anmayı) unutan ve gösteriş yapan ama (İslam için) toplanan en küçük yardımları bile engelleyen kimselerdir.

## سورة الماعون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ﴿١﴾ فَذَلِكَ  
الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ﴿٢﴾ وَلَا يَحْضُ  
عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣﴾ فَوَيْلٌ  
لِّلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾ الَّذِينَ هُمْ عَنْ  
صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾ الَّذِينَ هُمْ  
يُرَاؤُنَ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

## 108- KEVSER SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### KEVSER SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-3**

Ey elçi, Biz sana (ahirette) büyük nimetler vereceğiz. Öyleyse ey elçi, daima namaz kılarak Rabb'ine yönel ve (İslam için) fedakar davran. Doğrusu (İslam'ı ısrarla inkar eden ve) seni karalayan kafirler başarısız olacaktır.

## سورة الكوثر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ  
وَانْحَرْ ﴿٢﴾ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ  
﴿٣﴾

KAFİRÜN SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-6**

Ey elçi, de ki: "Ey İslam'ı inkar eden putperest / müşrik Araplar, ben sizin ibadet ettiğiniz (putlara / sahte ilahlara) ibadet etmem. Siz de benim ibadet ettiğim (tek ilaha / Allah'a) ibadet etmiyorsunuz. (Tekrar ediyorum:) ben sizin ibadet ettiğiniz (putlara / sahte ilahlara) ibadet etmem. Siz de benim ibadet ettiğim (tek ilaha / Allah'a) ibadet etmiyorsunuz. (Öyleyse) sizin dininiz (batıl inançlarınız / hurafeleriniz) size, benim dinim (İslam) banadır."

سورة الكافرون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا  
تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا  
أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ  
﴿٤﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾  
لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

110- NASR SURESİNİN KISA TEFSİRİ

NASR SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

**Ayet: 1-3**

Ey elçi, Allah'ın yardımı ve fetih / zafer geldiğinde, insanların Allah'ın dinine / İslam'a gruplar halinde girdiğini göreceksin. Öyleyse ey elçi, Rabb'inin yüceliğini hamd ile anarak hareket et ve O'dan bağışlanma dile. Şüphesiz ki Allah her zaman tövbeleri çok kabul edendir.

سورة النصر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾  
وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ  
أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ  
وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

## 111- TEBBET SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### TEBBET SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-5**

İslam'ı ısrarla inkar eden putperest / müşrik Ebu Leheb her bakımdan kahrolacaktır. Serveti ve kazandığı şeyler onu (Allah'ın cezasından) kurtaramayacaktır. Ahirette o, alevli cehennem ateşine girecektir. Sonuçta (onunla beraber İslam'ı ısrarla inkar eden) karısı da boynunda bir iple (cehennemde odun taşıyacaktır.)

## سورة المسد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿1﴾ مَا  
أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿2﴾  
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿3﴾  
وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿4﴾ فِي  
جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿5﴾

## 112- İHLAS SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### İHLAS SURESİNİN ANLAMI

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

#### **Ayet: 1-4**

Ey elçi, de ki: "Allah tek ilahtır / Allah'tan başka ilah yoktur. Allah eksiksizdir / hiçbir şeye muhtaç değildir. O, doğurmamıştır ve doğurulmamıştır. Çünkü Allah benzersizdir."

## سورة الإخلاص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿1﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ  
﴿2﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿3﴾ وَلَمْ يَكُنْ  
لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿4﴾

## 113- FELAK SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### FELAK SURESİNİN ANLAMI

## سورة الفلق

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### **Ayet: 1-5**

Ey elçi, şöyle dua et: "Yarattıklarından (kötü niyetli) olanların, iftira edip kara çalanların, düğümlere üfüren hurafecilerin ve kıskanıp haset edenlerin kötülüklerinden karanlıkları yararak doğan sabahın Rabb'i (olan Allah'a) sığınırım."

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿1﴾ مِنْ شَرِّ مَا  
خَلَقَ ﴿2﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ  
﴿3﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ  
﴿4﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿5﴾

**Açıklama:** Bu surede Arapçadan Türkçeye basit kelime çevirisi, "karanlık çökünce gecenin" olan "gasikin iza vakab" ifadesi (bir mecaz olduğundan kastettiği asıl anlam düşünülerek) "iftira edip kara çalanların" şeklinde tefsir edilmiştir.

## 114- NAS SURESİNİN KISA TEFSİRİ

### NAS SURESİNİN ANLAMI

## سورة الناس

"En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

#### **Ayet: 1-6**

Ey elçi, şöyle dua et: "İnsanların kalplerine fısıldayıp sinsice (günaha) kışkırtan cin ve insan (tüm şeytanların) kötülüklerinden insanların ilahı, hükümranı ve Rabb'i (olan Allah'a) sığınırım."

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿1﴾ مَلِكِ  
النَّاسِ ﴿2﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿3﴾ مِنْ شَرِّ  
الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿4﴾ الَّذِي  
يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿5﴾ مِنَ  
الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿6﴾

## **BU KURAN-I KERİM TEFSİRİ HAKKINDA**

**En bağışlayıcı ve en merhametli olan Allah'ın adıyla,**

**Bu çalışma bir Kuran çevirisi değil Allah'ın edebi sanatlarla bezeyerek şiirsel bir üslupta indirdiği Kuran'ı, yine Kuran'ın öğrettiği kavramlarla anlayıp aktaran bir dirayet tefsirdir. Allah'tan bu Kuran tefsirini kabul etmesini, bizden razı olmasını ve okuyucuların ondan yararlanmasının diliyoruz.**

Kuran'dan öğrendiğimiz bazı kavramlar: **Allah:** Tüm varlıkların tek ilahıdır. **Tevhid:** Allah'tan başka ilah yoktur. Ondak balkasına ibadet edilmez. **İslam:** Allah'ın ilk elçi olan Adem'den (a.s.) son elçi olan Muhammed'e (a.s.) kadar tarih boyunca insanlara gönderdiği gerçek dindir. **İslam'a uymak:** Allah'ın evrensel barış düzenine uymaktır. **Ahiret:** Kıyamet günü, yani ilahî adalet günüdür. O gün herkes tüm yaptıklarından hesaba çekilecektir ve yaptıklarının karşılığında ödöl veya ceza alacaktır. **Sırat-ı Müstakim:** Dosdoğru yoldur / İslam'dır. **Dünya hayatı sınavı:** Allah'ın takdiriyle her insanın kötü yönlerini düzeltip iyi yönlerini geliştirmesi için bu dünyada yaşadığı bir kişilik sınavıdır. **Doğruluk Sözü / Allah'la sözleşme:** Allah her insanı yaratırken ondan doğruluktan ayrılmayacağına dair yeminle söz alır. Böylece her insanın kalbi (vicdanı) doğru yoldan ayrılmaması gerektiğini bilir. **Takva:** Allah'ın emirlerine duyarlıca sorumlu davranıp yasaklarından sakınmaktır. **Ehli kitap:** Yahudiler ve Hristiyanlar gibi Allah'ın tek ilah olduğuna inanan kimselerdir. **Kafir:** İslam'ı ısrarla inkar eden kimselerdir. **Münafık / ikiyüzlü:** İslam'a inanmadığı halde (yalandan) inandığını söyleyen kimselerdir. **Mümin:** İslam'a gönülden inanan kimselerdir.

**KuranTefsir.Com** web sitesi tamamen ücretsizdir. Amacımız sadece Kuran-ı Kerimin doğru anlaşılmasına hizmet etmektir. Başarı Allah'tandır.

**Hazırlayan: Eyüp Soner Akman** Kasım 2024

**Yapıcı eleştirileriniz ve yorumlarınız için iletişim adresimiz: [info@kurantefsir.com](mailto:info@kurantefsir.com)**

**Hazırlayan: Eyüp Soner Akman**

**Copyrights:**

Kaynağı belirtilmek ve içeriği değiştirilmemek şartıyla İslam'a karşı olmayan ortamlarda ücretsiz olarak paylaşılabilir.



# SURE LİSTESİ

[Başa dön](#) (CTRL+Home)

## KURAN-I KERİM SIRALAMASINA GÖRE SURE LİSTESİ

|                      |                       |                       |
|----------------------|-----------------------|-----------------------|
| 1- Fatıha Suresi     | 39- Zümer Suresi      | 77- Mürselat Suresi   |
| 2- Bakara Suresi     | 40- Mumin Suresi      | 78- Nebe Suresi       |
| 3- Al-i İmran Suresi | 41- Fussilet Suresi   | 79- Nazi'at Suresi    |
| 4- Nisa Suresi       | 42- Şura Suresi       | 80- 'Abese Suresi     |
| 5- Maide Suresi      | 43- Zuhurf Suresi     | 81- Tekvir Suresi     |
| 6- En'am Suresi      | 44- Duhan Suresi      | 82- İnfitar Suresi    |
| 7- A'raf Suresi      | 45- Casiye Suresi     | 83- Mutaffifin Suresi |
| 8- Enfal Suresi      | 46- Ahkaf Suresi      | 84- İnşıkak Suresi    |
| 9- Tövbe Suresi      | 47- Muhammed Suresi   | 85- Buruc Suresi      |
| 10- Yunus Suresi     | 48- Fetih Suresi      | 86- Tarık Suresi      |
| 11- Hud Suresi       | 49- Hucurat Suresi    | 87- A'la Suresi       |
| 12- Yusuf Suresi     | 50- Kaf Suresi        | 88- Ğaşiye Suresi     |
| 13- R'ad Suresi      | 51- Zariyat Suresi    | 89- Fecr Suresi       |
| 14- İbrahim Suresi   | 52- Tur Suresi        | 90- Beled Suresi      |
| 15- Hicr Suresi      | 53- Necm Suresi       | 91- Şems Suresi       |
| 16- Nahl Suresi      | 54- Kamer Suresi      | 92- Leyl Suresi       |
| 17- İsra Suresi      | 55- Rahman Suresi     | 93- Duhan Suresi      |
| 18- Kehf Suresi      | 56- Vakı'a Suresi     | 94- İnşirah Suresi    |
| 19- Meryem Suresi    | 57- Hadid Suresi      | 95- Tin Suresi        |
| 20- Taha Suresi      | 58- Mucadile Suresi   | 96- 'Alak Suresi      |
| 21- Enbiya Suresi    | 59- Haşr Suresi       | 97- Kadir Suresi      |
| 22- Hac Suresi       | 60- Mümtehhine Suresi | 98- Beyyine Suresi    |
| 23- Mümünun Suresi   | 61- Saf Suresi        | 99- Zilzal Suresi     |
| 24- Nur Suresi       | 62- Cum'a Suresi      | 100- 'Adiyat Suresi   |
| 25- Furkan Suresi    | 63- Münafikun Suresi  | 101- Kari'a Suresi    |
| 26- Şuara Suresi     | 64- Teğabun Suresi    | 102- Tekasür Suresi   |
| 27- Neml Suresi      | 65- Talak Suresi      | 103- 'Asr Suresi      |
| 28- Kasas Suresi     | 66- Tahrim Suresi     | 104- Hümeze Suresi    |
| 29- Ankebut Suresi   | 67- Mülk Suresi       | 105- Fil Suresi       |
| 30- Rum Suresi       | 68- Kalem Suresi      | 106- Kureyş Suresi    |
| 31- Lokman Suresi    | 69- Hakka Suresi      | 107- Ma'un Suresi     |
| 32- Secde Suresi     | 70- Mearic Suresi     | 108- Kevser Suresi    |
| 33- Ahzab Suresi     | 71- Nuh Suresi        | 109- Kafirun Suresi   |
| 34- Sebe Suresi      | 72- Cin Suresi        | 110- Nasr Suresi      |
| 35- Fatır Suresi     | 73- Müzzemmil Suresi  | 111- Tebbet Suresi    |
| 36- Yasin Suresi     | 74- Müddessir Suresi  | 112- İhlas Suresi     |
| 37- Saffat Suresi    | 75- Kıyamet Suresi    | 113- Felak Suresi     |
| 38- Sad Suresi       | 76- İnsan Suresi      | 114- Nas Suresi       |

## ALFABETİK SIRAYA GÖRE SURE LİSTESİ

|                   |                   |                |
|-------------------|-------------------|----------------|
| 'Abese Suresi     | Hümeze Suresi     | Nasr Suresi    |
| 'Adiyat Suresi    | İbrahim Suresi    | Nazi'at Suresi |
| 'Ankebut Suresi   | İhlas Suresi      | Nebe Suresi    |
| 'Asr Suresi       | İnfitar Suresi    | Necm Suresi    |
| 'Alak Suresi      | İnsan Suresi      | Neml Suresi    |
| A'la Suresi       | İnşıkak Suresi    | Nisa Suresi    |
| A'raf Suresi      | İnşirah Suresi    | Nuh Suresi     |
| Ahkaf Suresi      | İsra Suresi       | Nur Suresi     |
| Ahzab Suresi      | Kadir Suresi      | R'ad Suresi    |
| Al-i İmran Suresi | Kaf Suresi        | Rahman Suresi  |
| Bakara Suresi     | Kafirun Suresi    | Rum Suresi     |
| Beled Suresi      | Kalem Suresi      | Sad Suresi     |
| Beyyine Suresi    | Kamer Suresi      | Saf Suresi     |
| Buruc Suresi      | Karia Suresi      | Saffat Suresi  |
| Casiye Suresi     | Kasas Suresi      | Sebe Suresi    |
| Cin Suresi        | Kehf Suresi       | Secde Suresi   |
| Cum'a Suresi      | Kevser Suresi     | Şems Suresi    |
| Duha Suresi       | Kıyamet Suresi    | Şu'ara Suresi  |
| Duhan Suresi      | Kureyş Suresi     | Şura Suresi    |
| En'am Suresi      | Leyl Suresi       | Taha Suresi    |
| Enbiya Suresi     | Lokman Suresi     | Tahrim Suresi  |
| Enfal Suresi      | Ma'un Suresi      | Talak Suresi   |
| Fatır Suresi      | Maide Suresi      | Tarık Suresi   |
| Fatiha Suresi     | Me'aric Suresi    | Tebbet Suresi  |
| Fecr Suresi       | Meryem Suresi     | Teğabun Suresi |
| Felak Suresi      | Muhammed Suresi   | Tekasür Suresi |
| Fetih Suresi      | Mumin Suresi      | Tekvir Suresi  |
| Fil Suresi        | Muminun Suresi    | Tin Suresi     |
| Furkan Suresi     | Münafikun Suresi  | Tövbe Suresi   |
| Fussilet Suresi   | Mutaffifin Suresi | Tur Suresi     |
| Ğaşiye Suresi     | Mucadile Suresi   | Vakı'a Suresi  |
| Hac Suresi        | Müddessir Suresi  | Yasin Suresi   |
| Hadid Suresi      | Mülk Suresi       | Yunus Suresi   |
| Hakka Suresi      | Mümtehhine Suresi | Yusuf Suresi   |
| Haşr Suresi       | Mürselat Suresi   | Zariyat Suresi |
| Hicr Suresi       | Müzzemmil Suresi  | Zilzal Suresi  |
| Hucurat Suresi    | Nahl Suresi       | Zuhurf Suresi  |
| Hud Suresi        | Nas Suresi        | Zümer Suresi   |

Bu tefsirin herhangi bir yerinde (CTRL+F) tuşlarına basarak **Türkçe** veya **Arapça** kelime araması yapabilirsiniz.